PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

PL Sa'id, Kemalpaşazade
193 Musavver kamus-ı Sa'di
F8S26

1187

6/97

معارف عمومیه نظارتی

مصوّر

قاموس سعید

فرانسزجه دن ترکجه یه

مؤلفی

کمال پاشا زاده سعید

برنجی جلد   جزؤ ۱

مطبعهٔ عامره

استانبول

۱۳۳٤

PL
193
F8 S26

LIBRARY
JAN 4 1973
UNIVERSITY OF TORONTO

هنر ومعرفتك ميدانه چيقارديغى ميليونلرجه آثار نظر حيرتمزده جلوه‌كر اولوب او آثاردن يالكز استفاده غير كافى وآنلرى بزمده وجوده كتيرمكلكمز مقتضى اوله‌رق آنك چاره‌سى ايسه السنهٔ اجنبيه‌يه وقوفدر . لايق اولمديغم حالده معارف نظارت جليله‌سنجه حق كمترانه‌مده اظهار توجهله بويله مهم بر كتابك تأليفنه مأمور بيورلمقلغم پك بيوك بر مفخرت وبو توجهه اثبات لياقته غيرت عبد عاجز ايچون وظيفهٔ ذمت حميت وصداقتدر . ياپه‌جغم اثرك علويتى اهليت وقدرتمك قات قات فوقنده اولديغنى بيلديكمدن كوريله‌جك نقائصك عفو بيورلمسنى شمديدن نياز ايلرم .

چشم انصاف كبى كامله ميزان اولماز
كشى نقصاتى بيلمك كبى عرفان اولماز

فى ١٥ تشرين ثانى سنه ٣٣٠

سعيد

مقطعاتك تفسيری

ا.	اسم	Nom
آ.عت.	علم آثار عتيقه	Archéologie
اجز.	اجزجيلق	Pharmacie
اخ.	علم اخلاق	Morale
اد.	ادات	Particule
اد.ا.	ادات اتصال	Préposition
اد.	ادبيات	Littérature
اد.تع.	ادات تعريف	Article
اد.ع.	ادات عطف	Conjonction
اد.ند.	ادات ندا	Interjection
اسا.	اساطير	Mythologie
است.	استهزا طريقيله	Par ironie
اط.	على الاطلاق	Absolument
ا.ف.	اسم فاعل	Participe présent
اقت.	علم اقتصاد	Économie politique
السـ.	علم السنه	Linguistique
ا.مذ.	اسم مذكر	Nom masculin
امر.	علم امراض	Pathologie
ا.مف.	اسم مفعول	Participe passé
ا.مو.	اسم مؤنث	Nom féminin
اور.	اورمانجيلق	Forestier
بغ.	باغچوانلق	Horticulture
بحر.	بحريه	Marine
بلا.	بلاغت	Rhétorique
بيط.	فن بيطرى	Art vétérinaire
تا.	تاريخ	Histoire
ت.ط.	تاريخ طبيعى	Histoire naturelle
تجا.	تجارت	Commerce
تحس.	تحسيناً	En bonne part
تخص.	تخصيصاً	Particulièrement
تر.	تركيب	Locution
تر.ا.	تركيب اتصالى	» prépositive
تر.حـ.	تركيب حالى	» adverbiale
تر.ع.	تركيب عطفى	« conjonctive
تر.ند.	تركيب ندائى	» interjective
تر.وص.	تركيب وصفى	Locution adjective
تش.	تشبيهاً	Par comparaison
تشر.	علم تشريح	Anatomie
تق.	تقبيحاً	En mauvaise part
توس.	توسيعاً	Par extension
جبـ.	علم جبر	Algèbre
جرا.	فن جراحى	Chirurgie
جغر.	جغرافيا	Géographie
حس.	علم حساب	Arithmétique
ح.ص.	حفظ صحت	Hygiène
حق.	حقوق	Droit
حكـ.	حكمت طبيعيه	Physique
حيو.	علم حيوانات	Zoologie
رسا.	رساملق	Peinture
ري.	رياضيات	Mathématiques
زرا.	زراعت	Agriculture
سيـ.	سياسيات	Politique
شا.	شاعرانه	Poétiquement
صـ.	صفت	Adjectif
صر.	صرف	Grammaire
صنـ.	صنايع	Technologie
صنـ.نف.	صنايع نفيسه	Beaux-arts
صيـ.بحـ.	صيد بحرى	Pêche
صيـ.بر.	صيد برى	Chasse
ضـ.	ضمير	Pronom
ضد.	ضد. اضداد	Antonyme
ضـ.مثـ.	ضرب مثل	Proverbe
ط.ارضـ.	علم طبقات الارض	Géologie
طـ.	طبابت	Médecine
طبا.	فن طباعت	Imprimerie
طبخ.	فن طباخت	Art culinaire
ع.رو.	علم احوال روح	Psychologie
عسـ.	فن عسكرى	Militaire
ع.منا.	علم منافع الاعضا	Physiologie
فـ.	فعل	Verbe
فـ.متـ.	فعل متعدى	Verbe actif
فـ.لا.	فعل لازم	Verbe neutre
فلسـ.	فلسفه	Philosophie
فـ.مشا.	فعل مشاركت	Verbe réciproque
فـ.مط.	فعل مطاوعت	Verbe pronominal
قوز.	قوزموغرافيا	Cosmographie
قيا.	قياساً	Par analogie
كيـ.	كيميا	Chimie
لاابا.	لاابالیانه	Familièrement
لط.	لطيفه طريقيله	Par plaisanterie
لغ.مو.	لغت مولده	Néologisme
ماك.	ماكنه	Mécanique
ما.	ماليه	Finances
مبا.	مبالغه طريقيله	Par exagération
مبـ.اسـ.	مبحث الاسماك	Ichtyologie
مبـ.طيـ.	مبحث الطيور	Ornithologie
مبـ.هو.	مبحث الهوام	Entomologie
متر.	مترادف	Synonyme
مثـ.	مثلثات	Trigonométrie
مجا.	مجازاً	Au figuré
مذ.	مذكر	Masculin
مر.	مراجعت اولنه	Voyez
مسـ.	مسكوكات	Numismatique
معـ.	معناً	Moralement
معا.	علم معادن	Minéralogie
معما.	فن معمارى	Architecture
مفـ.	مفرد	Singulier
منـ.	منطق	Logique
مو.	مؤنث	Féminin
موسـ.	موسيقى	Musique
نبا.	علم نباتات	Botanique
هند.	علم هندسه	Géométrie
هيـ.	علم هيئت	Astronomie
هيكـ.	هيكلتراشلق	Sculpture
حـ.	حال	Adverbe

اشاراتك ايضاحی

، مترادفلری آيرر.

؛ معنى اعتباريله يكديكرندن آز فرقلى اولان كلماتى تفريق ايدر.

— سطر باشنده كتيريلەرك تعبيرات و استعمالات مخصوصەيى ارائه ايدر.

( ) كلمەنك اقسام كلامدن وكيفيت وكميتدن هانكيسنه تسبق اولديغنى ارائه ايدن مقطعاتى وسائرەيى بيلديرر.

[ ] طرز تلفظى وايضاحات قبيلندن اولان معلومات وسائر مقطعاتى احتوا ايدر.

« » اجنبى لسانلرينه منسوب كلماتى، تركجه حروف ايله يازيلان اجنبى اسم خاصلرى وسائرەيى كوسترر.

: ايراد اولنان امثله ايله فقرات ايضاحيەنك باشنه قونيلور.

• رسملرى مندرج كلماتى اشعار ايدر.

افادهٔ ابتدائیه

بالجمله دول متمدنه بیننده دیپلوماسی لسانی اوله‌رق قبول واتخاذ اولنمسندن ناشی عالم مدنیتك عادتا لسان عمومیسی حالنه کلمش اولان فرانسز لسانڭ بزجه دخی تعمم ایتمسی مقتضیات احوالدن اولمغله رشید پاشا مرحوم بو بابده الك اول تشبث ایدنلردن اولمش و پارسده « مکتب عثمانی » نامیله بر مکتب آچمشدر .

پدرم کمال پاشا مرحوم معارف نظارتنڭ تأسیسنه مقدمه اولمق ومقام صدارته مربوط بولنمق اوزره « مکاتب عمومیه نظارتی » نامنده بر نظارته تعیین اولنمش واوروپا مؤسسات علمیه‌سنه مطلع اولمق ایچون اوروپا پایتختلرینڭ هر برینی کزمك اوزره کوندرلمشدر . تأسیسات علمیهٔ مزبوره‌یی اثنای تفتیشده پدرم « مکتب عثمانی » دن جداً استفاده اولنمدیغنی ولاجل التحصیل اعزام اولنانلرك الك ممتازلری اولان شناسی ، کرم افندی ، خواجه تحسین مرحوملرك اوراده میل و استعدادلرینڭ ایجاباتنه حصر مساعی ایتملری و مثلا شناسی مرحومك اشعار ترجمه ایتمسی وخواجه تحسینڭ کندی مراقی اولان بعض معارف طبیعیه ایله توغل ایلمسی وکرم افندینڭ اسکی « قاضی میر » ایله اوروپانڭ Physique کتابلرینی مقایسه‌یه طالمسی مملکتمزجه هیچ فایده بخش اوله‌میه‌جغنی باب عالی‌یه بیلدیرمش وبوکا بدل استانبولده مکمل بر اوروپا مکتبی تأسیس ایدلمسنی توصیه ایلمشدر .

ثبات ومتانتله ایتدیکی اصرار نتیجه‌سی اوله‌رق خیلی سنه صکره مکتب سلطانی تأسیس اولنمش ومکتب مزبور حقیقةً مملکتمزه نافع آدملر یتشدیروب فرانسز لسانڭ حسن تحصیلنی تعمیم وتوسیع ایتمشدر .

جمیع احوالده « دستور حکمت » اوله‌رق قبول اولنمق اقتضا ایدن (العلم فی السطور لا فی الصدور) قاعده‌سنجه مکمل لغت کتابلری تألیف اولنمدقجه لسان مزبورجه نواقصمزه اکمال اولنمش نظریله باقیله‌میه‌جغی درکاردر . چونکه حقیقةً بر لسانی تعلم ایتمك او لسانده مستعمل کلماتڭ کافه‌سنه واقف اولمغه محتاج اولوب بر لسانڭ کافهٔ کلماتنی محفظهٔ خاطرده طوتمق طاقت بشریه خارجنده بولنمغله هر متعلم ایچون مرجع اوله‌جق لغت کتابلری لازمدر . خواهشکران معارف طرفندن بو یولده اقداماته خیلی زماندن برو تشبث اولنمش و « قلفه » « مالوف » « بیانکی » « خنجری » ناملریله لغت کتابلری میدانه کلوب بونلردن « خنجری » عربی وفارسی کلمه‌لری دخی کوسترمك ایستدیکندن ولزومندن زیاده توسع ایتدیکندن خرج عالم اوله‌مامشدر . دیکر لغت کتابلرینڭ مؤلفلری تحت اللفظ لغتلری ارائه ایدوب استعمالات کلمات ایچون مشاهیر ارباب قلمك آثارندن عباره‌لر کوسترمکی التزام ایتمدکلرندن آنلردن دخی بحقٍ استفاده ممکن اوله‌مدیغنه مبنی او احتیاج آچیقده قالمشدر . ذاتاً مؤلفات فائده بخشاسی شایان شکران اولان سامی بك مرحومك « قاموس فرانسوی » نام اثری شمدی‌یه قدر یاپیلان لغت کتابلرینڭ جمله‌سنه فائق ایسه‌ده او دخی شواهد ارائه‌سنجه دیکرلرینه بکزه‌یوب فائده‌جه محدودیت حالندن صد حیف‌که آزاده اوله‌مامشدر .

زیر قهر استبدادده نشر اولنان اثرلر دائما تضییق ظاهری وباطنیدن قورتوله‌مدقلری جهتله سامی بك مرحومك شواهد ارائه‌سی خصوصنده‌کی معذرتی نزد ارباب انصافده شایان قبولدر . Justice avant tout.

سایهٔ مشروطیتده شمدی او تضییقات اولمدیغندن معارف ناظر محترمی شکری بك افندی حضرتلرینك امرلری اوزرینه تألیفنه بدأ ایلدیکم اشبو « قاموس سعید » دەده مشاهیر ارباب قلمك آثارندن منتخب شواهد بولندیرلمسنه اعتنا ایدەجکم . شواهدك ترجەلرنده اصللرینك تابع اولدقلری اسلوب کتابت التزام اولنوب اسلوب ساده اوزره یازلمش شیلری اسلوب ساده اوزره واسلوب مزینه تابع اولەرق یازلمش شیلری محافظهٔ لطافتلریچون مهما امکن اسلوب مزین ایله ترجه ایلیەجکم .

صورت عمومیەده :

مصطلح یازمه شفیقنامه کبی
یکده بوش قالمه دل خامه کبی

قاعدەسندن انحراف ایتامك اول وآخر مقتضای اسلوب کتابتمدر . ضروری اولەرق بعض علوم وفنونه متعلق اصطلاحاتك ارباب اختصاص بیننده شایع اولانلرینی قبول وتحریر ایدەجکم بدیهی، ومثلا طب اصطلاحاتندن « امراض زهرویه » تعبیرینی هیچ ایستمدیکم حالده قاموسه درج ایتمکه مجبوریتم غیر خفیدر .

طرف نظارت جلیلەدن تنسیب بیورلدیغی حالده بعض اشیانك رسملرینی دخی درج ایتمك موافق مصلحت ایسەده بو جهت نظارت جلیلەنك رأی عالیسنه وابسته اولمغله بونك التزام وعدم التزامی وظیفهٔ عاجزیدن خارجدر. ظن قاصرانەمجه بعض اشیانك تمامیله تفهیم حالی ارائهٔ اشکالنه متوقف اولدیغنه مبنی رسملر درجی مناسب اولور ایسەده بعض آثارده رسملر پك فنا یاپلمقده وبر قات دها فنا باصلمقده اولمسیله رسمدن صرف نظر طرفدارانی دخی چوقدر .

علوم وفنونه مخصوص اولەرق قاموسلر یاپلمسی لسان وادبیات قاموسلرینك مکملیتنه منوط اولوب انشاءالله مظهر حسن نظر عامه اولەجق برقاموس میدانه کتیرمکله ارباب علومه دخی بر خدمت ناچیزده بولنمش اولورم. غایهٔ مافی‌البال وطنه خدمت اولوب معارف نظارت جلیلەسنك اصلاح مکاتب یولندەکی همم علیەسی بویله مهم کتابلر نشر ایتدیرلمسی صورتیله دخی عیون آرای مفخرت اولور ایسه دها نیچه نیچه آثار جلیله ایله وطنی شاد ایدەجکمز وارستهٔ اشتباهدر .

فرانسزلر .Ce qui n'est pas clair n'est pas français یعنی «واضح اولمیان شی فرانسزجه دکلدر» دیرلرکه پك حکیمانه بر سوزدر . قلم اربابی وضوحی التزام ایتمزلر ایسه خدمتلرینی محدود براقمش اولەجقلرندن کرك علوم وفنونه وکرك حرف وصنایعه وحتی لطائفه متعلق اثرلری دخی وضوح ایله یازملی واصطلاح ایجادی مادەسنی وضوح خارجنده آراماملیدر . کوچك لغت کتابلرینه یعنی شواهد ارائه ایدلمکسزین لغات لیستەسی طرزنده یاپیلان اثرلره فرانسزجه Vocabulaire دیرلر. آرتق لغت کتابلریمزی Vocabulaire لکدن اخراج ایتمکلکمزك زمانی کلدی . کوزل اثر یازمق کوج اولدیغی کبی کوزل اثرلردن مفرز شواهدك انتخابی دخی ذوق سلیم اربابنه مخصوص وبو انتخابده حسن موفقیت هر مؤلف ایچون شایان اعتنا بر خصوص اولدیغندن تتبع آثار نفیسه ایتمیان ذوات مؤلفلك خصوصنده کمسەیه کندیلرینی بکندیرەمزلر .

لفظ ظرف است ومعانی همچو آب

مدلولی اوزره الفاظ بر ظرف اولوب معانی او ظرفلرك ایچندن جریان ایدن میاه مثابەسنده اولمغله مدنیتده ایلرولمش قوملرك میاه معانی ایله مملو الفاظنه مطلع اولمق طالب ترقی اولانلره وجیبەدر . معارفجه واصل درجات کمالات اولان قوملرك کتابلرینی اوقومغه خلقی اقدار ایدن قوامیس کسب کمال ایچون مکمل بر یار وانیس اولوب انسان مکمل بر قاموسك هر صحیفەسنده نیچه مفاتیح کنوز فیض وعرفان بولور . نور معارفله هر شیئی تماشا ایدن بر قومه نسبةً بی بهرهٔ معارف اولان اقوام ظلمتده قالان ویا نابینا اولان انسانلره شبیه اولوب او بیچارەلری ظلمتدن تخلیص وکوزلرینی کشاد وتنویر ایدەجك شی قوامیس السنەدر .

واپور ایله یلکن کمیسی آرەسنده نه فرق وار ایسه معارفجه ترقی ایتمش بر قومك حالیله معارفجه درکهٔ محرومیتده بولنان بر قومك حالی آرەسنده اویله بر فرق اولوب او یلکنلی کمی‌یی واپور حالنه قویمق ایچون واپورك حالنی قاموسلردن اوکرنمك اقتضا ایدر .

(ا. مذ.) فرانسز لسانك وبالجمله اوروپا السنهٔ جدیده‌سنك برنجی حرف هجاسیدر . عبرانیلرك «آله‌ف» ویونانیلرك «آلفا» حرفلرینه معادل اولوب لاتینلر طرفندن قبول واستعمال اولنمشدر .

A حرفی ایکی صورتله تلقی اولنه‌بیلیر : بری بر حرف صوتی ، دیکری عادی بر حرف هجا .

حرف صوتی اولمق اعتباریله A صوت انسانینك اك طبیعیسی اولوب اعضای صوتیه‌نك اك آز زحمتله چیقاره‌جقلری صدادر. حتی بعض علمانك قولنه کوره کرك لسان، کرك اسنان، کرك دوداقلردن محروم اولان آدم بیله A حرفنك صداسنی چیقاره‌بیلیر. چوجقلرك آغزندن ایشیدیلن ایلك صدا بودر. انسانك زحمت و محنت، حیرت و تعجب حالنده و سوینج اثناسنده آغزندن چیقان صوت ینه A در . مشاهیردن «بروص»ك بیانه کوره A صداسی الفبالرك جمله‌سنك اولنده واقع اولمش وبو دخی ترتیب طبیعنك بو یولده اولمسندن نشأت ایتمشدر. نته‌کیم هر یرده ، هر مملکتده ، هر قومده بو ترتیب دوام ایلمکده بولنمشدر. حقیقةً طالغه‌لرك، فورطنه‌لرك ، شلاله‌لرك، ییلدیرملرك ، یاپراقلرك ، ایرمقلرك، قوش صدالرینك ، خلق کورولتیلرینك، طوغان چوجق صدالرینك هپسی A صداسنده تجلی ایدییور. دقتله استماع اولندیغی حالده قویون سوریلرنده وکوپکلرك هاولامالرنده بو A صداسی ایشیدیلیر .

— استعمالده A «آ» حرفی، A «آ» صداسی، A «آ» حرف صوتیسی و یاخود ساده‌جه A «آ» دینیلیر :

La lettre *a*, chez presque toutes les nations, devint une lettre sacrée, parce qu'elle était la première. *(Volt.)*
«A» حرفی همان کافهٔ اقوامده مقدس عد اولنمشدر، زیرا برنجی حرفدر.
La voyelle que les enfants articulent le plus aisément est l'*a*, parce qu'il ne faut pour cela qu'ouvrir les lèvres et pousser un son. *(Buff.)* چوجقلرك اك زیاده سهولتله تلفظ ایتدکلری حرف صوتی «آ» حرفیدر . زیرا بونکچون یالکز دوداقلری آچوب برصدا چیقارمق کافیدر .

— هر نه معناده اولور ایسه اولسون A حرفی هیچ بر وقتده جمعلنمز :

De grands *a*, de petits *a*, des *a* longs, des *a* brefs. — بیوك «*a*»لر، کوچك «*a*»لر، ممدود «*a*»لر، مقصور «*a*»لر.

— **فرانسز لسانده A حرفنك صورت تلفظی** . بعض کلماتده ، O حرفی ، مدت مدیده ، A نك موقعنی اشغال

اتمشدر . بالخاصه برنجی « فرانسوآ » زماننده pouvait, voulait برینه pouvoit, vouloit یازارلر و او وجهله تلفظ ایدرلرایدی. بالآخره anglois, françois یازمقده دوام اولنمقله برابر بو کونکی طرز تلفظه موافق صورتده اوقومغه باشلادیلر. آنجق « وولتر » ك زماننده و بالخاصه آنك اثر همتی اوله‌رق طرز تلفظ ایله طرز تحریر آره‌سنده تطابق حاصل اولدی .

نظریاتجه A صداسنك بك چوق فروق تلفظیه‌سی بولنه‌بیلیر . فقط فرانسز لساننده بونلردن آنجق ایکیسی شایان ذکردر . A یا مبسوط (ouvert) یاخود مقبوض (fermé) اولور . برنجی تقدیرده fable ده اولدیغی کبی ممدود و patte ده اولدیغی کبی مقصوردر . ایکنجی تقدیرده ایسه pâte لفظنده‌کی « â » کبی یالکز ممدوددر . فقط ینه برچوق احوالده A حرفنك صورت تلفظی تنظیم ایدن بر قاعدهٔ مطلقه موجود اولمیوب استعمال جاری‌یه تبعیت اولنمق لازم کلیر.

کرك مبسوط اولسون کرك مقبوض اولسون « آ » صداسی فرانسز لساننده آنجق A حرفی شکلنده تجلی ایدر . فقط بعض احوالده « e » ، « ê » و « oi » ترکیبنده‌کی « i » حرفلری دخی « آ » صداسنی ویرر : (couenne, moelle, femme.) کلمه‌لرنده‌کی « e » ، (poêle) لفظنده‌کی « ê » و (oiseau) ده‌کی « i » کبی .

A حرفی دیکر حروف صوتیه ایله برلشه‌رك مختلف صورتده اوقونه‌بیلیر. صره‌سنده بونلردن دخی آیریجه بحث اولنه‌جقدر.

— عادی بر حرف هجا اولمق اعتباریله A مختلف شکللر اکتسا ایدر . کرك ال یازیسنده کرك مطبعه حروفاتنده بیوك (majuscule) "A" بی کوچك (minuscule) "a" دن تفریق ایتمك اقتضا ایدر . بونلردن ماعدا Anglaise, ronde, bâtarde, coulée, romain, italique. اولمق اعتباریله خیلی تعدیلاته دوچار اولور .

— **A حرفی اوچ درلو یازیلیر** . اولا : ساده‌جه A. ثانیاً : À. ثالثاً : Â .

A عمومیت اعتباریله ساده اوله‌رق یازیلیر : Analogue, tabac, abattre, quinquina الفاظنده اولدیغی کبی .

À شکلنده یازلدیغی تقدیرده براز شدتلیجه اوقونور: Çà, là, deçà, déjà, holà, voilà, کلمه‌لرنده اولدیغی کبی .

Â ایسه یا بر حرف صوتینك محذوفیتی اشعار ایدر: Âge, bâillir. کلمه‌لرنده‌کی «â» کبی. زیرا وقتیله بونلر (aage, baaillir) طرزنده تحریر اولنور ایدی. یاخود حروف صامته‌دن برینك محذوفیتنه دلالت ایدر : Âne و Âme کلمه‌لرنده اولدیغی کبی. زیرا مقدما بری (asne) دیکری (anme) طرزنده مستعمل ایدی.

— [ض. م.] Depuis A jusqu'à Z. باشدن نهایته قدر ، من الباب الی المحراب ، من اوله الی آخره :

Savoir tout, *depuis a jusqu'à z.* هر شیئی ، باشدن نهایته قدر بیلمك .

— Ne savoir ni A ni B. برشی بیلمامك ، جاهل وامی اولمق :

Ci-dessous gît monsieur l'abbé
Qui *ne savait ni a ni b.*
Ménage.

بوراده مدفون اولان موسیو آبه ، بیلمز ایدی نه آ نه ب .

Et je veux un mari . . .
Qui *ne sache a ni b,* n'en déplaise à madame;
Qui ne soit, en un mot, docteur que pour sa femme.
Molière.

مادام کوجنسون ، بن برقوجه ایستیورم که نه‌الی بیلسون نه بای ، یالکز زوجه‌سنه ایتسون حکمت آشنایی .

N'y entendre ni A ni B. هیچ برشی آکلامامق :

Mais en latin le bon abbé
N'y *entendait ni a ni b.*
Du Bellay.

فقط ساده‌دل آبه لاتینجه‌دن هیچ برشی آکلاماز ایدی .

— C'est un homme marqué à l'A. ناموس ، قدر ، حیثیت ، فهم و ادراك صاحبی برآدمدر . [بو مثل پارسده ضرب اولنان واوزرنده A حرفی بولنان سکه‌دن کنایه‌در .]

Démontrer, prouver une chose par A plus B. برشیئی قطعیت ریاضیه صورتنده ایکی کره ایکی درت ایدرکبی اثبات ایتمك .

— Panse d'A. ال یازیسنده‌کی کوچك "a" نك مدور قسمی اولوب Faire une panse d'A بر ایشك جزئی بر قسمنی یاپمق دیمکدر .

N'écrire, ne faire une panse d'A. هیچ برایش یاپمامق ، برایشه هیچ ال سورمامك .

Ne savoir panse d'A. هیچ برشی بیلمامك .

— **A نك ادات اختصار اولرق استعمالی** . سیغورطه تعبیرلرنده A حرفی سیغورطه ایدلمش معناسنه اولان "assuré" لفظنه اشارتدر .

— پرنسلردن بحث اولندیغی وقت A حرفی « فخامتمآب »

معناسنه اولان Altesse لقبنك معادليدر . S. À. و V. A. Son Altesse و Votre Altesse دیمکدر .

— [جب.] A و الفبانك برنجی حروفی کمیات معلومه‌یی مشعردر . X. Y. Z. حرفلری‌ده کمیات مجهوله‌یی کوسترر .

— [هیـ.] A یاخود یونانجه α بر جمله‌ٔ کوکبه‌نك اك باشلی ییلدیزینی اشعار ایدر .

— [هند.] اثبات ایچون مستعمل اولان اشکالك اقسامندن برینی مشعردر. L'angle “A„ l'angle “B„ d'un triangle برمثلثك “A„ و “B„ حرفلریله کوستریلن زاویه‌لری.

— [مسـ.] فرانسز مسکوکاتنده A برسکه‌نك ضربی پارسده اولدیغنی کوسترر .

— [تجا.] A قبول اولنمش معناسنه اولان „accepté“ کلمه‌سنك یرینی طوتار . A. C. سنهٔ جاریه معناسنه اولان „année courante“ مدلولنی مشعردر . A. P. کچن سنه معناسنه اولان „année passée“ یاخود پروتستو اولنه‌جقدر دیمك اولان „à protester“ مقامنده استعمال اولنور .

— [کیمـ.] AG کموش معناسنه اولان „argent“ ؛ AL „alumine“ ؛ AR „arsenic“ ؛ AU آلتون معناسنه اولان „or“ ؛ AZ ایسه „azote“ دیمکدر .

— [طبا.] A بر جلدك برنجی صحیفه‌سنی کوسترر .

— A **حرفنك ادات نفی** اوله‌رق استعمالی یونان لسانه خاص اولوب فرانسزلر طرفندن بعض کلماتك تشکیلنده استعمال اولنمقده‌در . عمومیت اعتباریله ادوات اتصالیه‌دن (سز، بی، بلا، عدیم) معنالرینه اولان „sans“ لفظنك معادلی اوله‌رق قوللانیلیر : Acéphale عدیم‌الرأس ؛ achromatique عدیم‌اللون ؛ acaule عدیم‌الساق . A بر حرف صوتیدن و یا اوقونماز بر „h“ دن اول کلدیکی تقدیرده „an“ ه تحول ایدر . [مر.] An

اصطلاحات علمیه انجمنی . ادات نفی اوله‌رق استعمال اولنان A حرفی فلسفه‌ده « لا » اداتنه تقابل ایدر ؛ Amoral کلمه‌سنده اولدیغی کبی که « لا » اداتیله ترجمه اولنور « لااخلاقی » دینیلیر . منطقده موجبهٔ کلیه‌نك اشارت مخصوصه‌سیدر .

— A **حرفی ادات مبالغه** اوله‌رق استعمال اولندیغی تقدیرده ازدیاد، دوام، ترقی کوسترر : Abêtir (مادهٔ اصلیه‌سی bête) دها زیاده حیوانلاشدیرمق ؛ Adoucir (مادهٔ اصلیه‌سی doux) دها فضله طاتلیلاشدیرمق ؛ Agrandir (مادهٔ اصلیه‌سی grand) دها فضله بیوتمك کبی .

A (ف.) Avoir فعلی صورت اخباریه‌سی صیغهٔ حالنك مفرد غائبی . [مر.] Avoir

À (اد. اتـ.) [لاتینجه بعضاً مفعول به و بعضاً مفعول الیه اداتی اولان „ad“ لفظنك معادلیدر .] حروف هجادن بولنان و فعل اولان A یی ادوات اتصالیه‌دن بولنان À دن تفریق ایتمك ایچون ادات اتصال اوزرینه دائما بر „accent grave“ وضع اولنور .

— À „le, les“ ادات تعریفلریله برلشه‌رك مفردده „au“ و جمعده „aux“ شکللرینی اکتساب ایدر :

Le naufragé s'attache *au mât* du navire et tend les bras vers le rivage. *(Ste-Beuve.)* دکزده دوشن آدم سفینهٔ قضازده‌نك دیرکنه صاریله‌رق قوللرینی قره‌یه طوغری اوزادیر .

La moitié des humains vit *au dépens* de l'autre.
Destouches.

انسانلرك نصفی نصف دیکرك صرتندن کچینیر .

— **ادات اتصال اولان À نك مواقع استعمالی .** À بر مصدری تعقیباً :

Il vaut mieux *s'exposer à* l'ingratitude que de *manquar aux* misérables. *(La Bruy.)* سفیللره دریغ معاونت ایتمکدن ایسه نانکورلکه معروض اولمق اولویتده‌در .

— À بر صفتی تعقیباً :

Il faut être *utile aux* hommes pour être grand dans l'opinion des hommes. *(Mass.)* افکار عمومیهٔ بشرده حائز قیمت اولمق ایچون انسانلره نافع اولمق اقتضا ایدر . Le plus *lent à* promettre est toujours le plus *fidèle à tenir.* *(J.-J.Rouss.)* وعدنده بطی اولان آدم انجاز وعدده صادق اولاندر .

— À بر اسم مفعولی تعقیباً :

Le parlement était *opposé à* la cour *(Volt.)* پارلمنتو سرایه مخالفتده ایدی . Je me sens *obligé à* votre honnêteté. *(Regnard.)* سزك ناموسپرورلککزه کندیمی مدیون حس ایدییورم . La brebis perdue était *préférée* par le bon pasteur *à* tout le troupeau. *(Boss.)* غائب اولان قویون چوبان مهربان عندنده بتون سوری‌یه مرجح ایدی. La méfiance *poussée à* l'extrême est toujours la preuve d'un cœur sec et d'un esprit étroit. *(Lévis.)* عدم اعتمادك درجهٔ مفرطه‌یه واردیرلسی دائما برقلب جامد و بر فکر قاصر نشانه‌سیدر .

Le chemin est toujours *ouvert au* repentir.
Racine.

طریق توبه و ندامت دائما کشاده بر شاهراه مراجعتدر .

Les tombeaux sont *placés aux* confins des deux mondes.
Delille.

مزار ایکی دنیانك حدودینه موضوع بر جای قراردر .

— À بر اسمی تعقیباً :

Cet homme passe les jours et les nuits dans la rage, pour quelque *offense* imaginaire *à* son honneur. (*Pasc.*)
بو آدم ناموسنه موهوم بر صدمهٔ تحقیر اورلمش اعتقادیله روزان و شبان بر تهور مجنونانه ایله اصرار ازمان ایدر .

Son zèle et son *attachement à* ses intérêts. (*Fén.*)
منافعی اغورنده‌کی غیرت و مربوطیتی .

C'est en vain, ô homme, que vous cherchez dans vous-même le *remède à* vos misères. (*Pasc.*)
ای انسان ، کندی سفالتکزه کندیکزده چاره آرامکز سی بیهوده‌در.

Je méditais ma *fuite aux* terres étrangères.
Racine.
ممالک اجنبیه‌یه فرار ایتمکلکی تصور ایلمکده ایدم .

— À بر حالی تعقیباً :

Je pense à vous, ma chère fille *préférablement à* toutes choses. (*Mme. de Sév.*)
سوکیلی قیزم ، هر شیئه ترجیحاً سزی دوشونیورم .

Le faux ami n'aime que *relativement à* son intérêt. (*J.-J. Rouss.*)
ساخته دوست محضا کندی منافعنه متعلق اوله‌رق محبت ایدر .

Il se loge, il s'habille *convenablement aux* saisons. (*Buff.*)
مواسمه کوره انتخاب مسکن اقامت و اکتسای البسه و قیافت ایدر .

— De اداتی مبهم بر مقدار یاخود بر عدد غیر معین بیان ایتمک ایچون استعمال اولنور ایسه À آکا تقدم ایدر :

Prudemment on ne doit point s'adresser *à des* personnes trop puissantes, de peur de succomber sous leur crédit. (*St-Evrem.*)
پك زیاده حائز اقتدار اولان ذواته هیچ مراجعت ایتمامك موافق احتیاط بر حرکتدر. زیرا آنلرك نفوذلری آلتنده مضمحل اولمق تهلکه‌سی واردر .

Le bonheur nous expose *à des* dehors trompeurs.
Destouches.
بخت و اقبال بزی آلدادیجی ظاهریاته فریفته قیلار .

— بونك عکسی اوله‌رق ، باخصوص اشعارده ، À اداتی علی الاکثر متعلق اولان فعلدن ، صفتدن ، وهم صفت ، هم فعل اولان صفهٔ مشترکه‌دن (participe) اول کتیریلیر :

À qui sait vivre de peu les richesses sont *inutiles*.
آزه قناعتله کچینه‌بیلن آدمه ثروت و سامان بی لزومدر .

À de tels hommes rien ne saurait être *impossible*. (*Acad.*)
بویله آدملر عندنده هیچ بر شی محال اوله‌ماز .

À de moindres fureurs je n'ai pas dû m'*attendre*.
Racine.
حقمده بو حدتلردن دها آزینی بکله‌مه‌ملی ایدم .

À quels discours malins le mariage *expose* !
Boileau.
ازدواج انسانی نه خبیثانه نطقلره معروض ایدییور .

Ce langage *à* comprendre est assez *difficile*.
Molière.
آکلامق ایچون بو لسان خیلی مشکلدر .

Mais *à* revoir Paris je ne dois plus *prétendre*.
Voltaire.
پارسه عودت بحثه کلنجه آرتق او داعیه‌ده بولنمقلغم لازم کلیر .

Hélas ! *aux* gens heureux la plainte est *importune*.
Chénier.
حیفا که بختیارلره عرض شکایت تصدیعدن عبارتدر .

— **À ارائك وظیفه‌سی.** À اداتنك اك اساسلی وظیفه‌سی بریره ، بر غایه‌یه ویا بر شیئه طوغری توجه و میل الحاصل بر اسناد ، حمل و عطف مناسبتی ارائه ایتمکدر . À هر نره‌ده استعمال اولنور ایسه آز چوق بو مناسبت اسنادیه معناسنی متضمندر :

Télémaque *court à la porte* par où Mentor était sorti. (*Fén.*)
تلماق « منتور »ك چیقمش اولدیغی قپویه قوشیور .

Les grands hommes du dix-septième siècle *allaient au cabaret*. (*Chamfort.*)
اون یدنجی عصرك بیوك آدملری میخانه‌یه کیدرلر ایدی .

Je *vais*, lui dit ce prince, *à Rome* où l'on m'appelle.
بو پرنس آکا « رومایه کیدیورم بنی اورادن چاغیرییورلر » دیدی.

Aucun chemin de fleurs ne *conduit à la gloire*.
La Fontaine.
هیچ بر طریق ذوق و صفا ایچون شان و شرف منتها اوله‌ماز.

Je *retourne à mon poste* où sans doute on m'attend.
C. Delavigne.
محل مأموریتمه عودت ایدییورم چونکه بنی اوراده البته بکلرلر.

Le théâtre avili *marche à sa décadence*.
C. Delavigne.
دوچار تنزل اولان تیاترو وادیٔ انهزامه طوغری کیدییور .

On peut *aller à la célébrité*
Par mille routes différentes.
بیکلرجه طرق مختلفه‌دن سمت اشتهاره کیدیلیر .

— [توسع] À اداتی بر فعل وعملك مدتی ، مقصدینی ، نهایتنی ارائه ایچون قوللانیلیر . بو حالده مواقع آتیه‌یه وضع اولنور.

اولا اسملرك اوکنه :

L'humanité n'a permis à aucun temps d'atteindre *à une perfection* absolue. (*Fén.*)
انسانیت هیچ بر وقتده کمال مطلقه درجه‌سنه وصول رخصتنی ویرمدی.

Monseigneur, nous allons tous boire *à la santé* de votre grandeur. (*Mol.*)
افندمز ، جمله‌مز ذات معالیسماتکزك شرفنه باده‌نوش اوله‌جغز .

Celui qui obéit *à la raison*, obéit *à Dieu*. (*La Harpe.*)
عقل سلیمه متابعت ایدن آدم جناب حقه اطاعت ایتمش اولور .

Un des premiers liens de la société est l'obéissance *au magistrat*. (*Regnard.*)
هیئت اجتماعیه‌نك اك برنجی روابطندن بری حکامه اطاعتدر .

Les traités entre les souverains ne sont souvent qu'une *soumission à la nécessité*. (*Volt.*)
حکمداران بیننده عقد اولنان معاهدات علی الاکثر ضرورته سرفرو ایلمکدن بشقه بر شی دکلدر .

ثانیاً مصدرلرك اوکنه :

Tous demandent *à voir* la maison. (*La Bruy.*) جمله‌سی خانه‌یی کورمك ایستیورلر . Quel empressement *à le servir!* (*Acad.*) آکا خدمت ایچون نه قدر تلاش و مسارعت ! L'équité nous oblige *à restituer* ce qui ne nous appartient pas. (*Acad.*) حقانیت بزم اولمیان شیئی اعاده‌یه بزی اجبار ایدر . La chèvre aime *à grimper* sur les lieux escarpés. (*Buff.*) کچی صارپ ومنیع یرلرده طرمانمه‌یی سوه‌ر . L'homme aspire *à commander*, *à être* premier partout et toujours. (*Lamenn.*) انسان امر ونهی ایتمکه و هر نه زمان ومکانده اولور ایسه اولسون سائرلرینه تقدم ایلمکه آرزوکشدر . Ils s'accordaient tous *à demander* l'expulsion de Mazarin. (*Volt.*) « مازارن » ك مملکتدن طرد واخراج اولنمسنی هپسی متفقاً طلب ایدیورلر ایدی .

Le cheval aime l'homme, il aspire *à lui plaire*.
Rosset.

آت انسانی سوه‌ر و آکا کندینی بکندیرمکی آرزو ایدر .

— فعل متعدینك مفعول به غیر صریحنك اوکنه وضع اولنوب فعلك مدلوله حد تعیین ایدر :

Il donne tout son bien *aux pauvres.* (*Acad.*) او آدم بتون مالملکنی فقرایه ویریور . L'adulateur prête *aux grands* les vertus qui leur manquent. (*Mass.*) مداهن متصبص کبرایه حائز اولمدقلری فضائلی اسناد ایدر . Nous nous adressons *aux nations* de la Grèce, pour avoir des secours en argent et en vaisseaux. (*Barthél.*) نقداً معاونت و بحراً مظاهرت طلبیله یونانستان اقوامنه مراجعت ایدرز .

— À اداتی اسناد، عطف و توجه معنالرینه کلیاً مخالف اوله‌رق نزع، افتراق، تباعد معنالرینی دخی مشعردر :

Arracher une dent *à quelqu'un* بر آدمك دیشنی چیقارمق . Ôter *à quelqu'un* ses vêtements. بر آدمك اثوابنی صویمق . Se soustraire *au danger, au châtiment.* (*Acad.*) بر تهلکه‌دن، برجزادن تخلیص نفس ایتمك . Il s'est soustrait *à ma domination.* (*Pasc.*) او بنم حکممدن تخلیص نفس ایتدی . Il enleva trois drapeaux *à l'ennemi.* دشمندن اوچ بایراق آلدی . Les Goths inondèrent l'Europe, et l'arrachèrent *à l'empire* Romain. (*Volt.*) « غوت » لر اوروپایه سیل کبی هجوم ایدوب آنی روما دولتندن نزع ایتدیلر . Tous les soirs on ôte *aux chameaux* leur charge et on les laisse paître en liberté. (*Buff.*) هر اقشام دوه‌لرك یوكلری اوزرلرندن آلنوب کندیلری آزاده‌سر اوله‌رق اوتلامغه براقیلیر .

— فرانسز آقادمیسی À اداتی متعدد قسملره تقسیم ایتمشدرکه بروجه زیر مختصراً بیانه اولنور .

— برنجی قسم . À اداتی بعد مسافه‌یی کوسترر :

De Paris *à Genève* il y a tant de lieues. پاریسدن جنوره‌یه شو قدر فرسخ واردر . Être vêtu du noir de la tête *aux pieds* باشدن آیاقلره قدر سیاهپوش اولمق . Travailler du matin *au soir.* صباحدن اقشامه قدر چالشمق . Ce changement s'opéra du jour *au lendemain.* (*Acad.*) بو تبدل برکوندن ایرتسی کونه قدر اجرا اولندی .

— ایکنجی قسم . À اداتی اشخاص واشیا بیننده‌کی مناسباتی ارائه ایدر :

De marchand *à* marchand il n'y a que la main. ایکی تاجر آره‌سنده‌کی فرق بر الدن عبارتدر . De vous *à* moi. سزدن بکا . De nation *à* nation. قومدن قومه . Un est *à* deux comme deux est *à* quatre. برك ایكی‌یه نسبتی ایکینك دررده نسبتی کبیدر . Le droit des gens varie et doit varier de nation *à* nation. (*J.-J.Rouss.*) حقوق دول قومدن قومه تبدل ایدر وایتمك لازم کلیر .

Disons-nous nos secrets de compère *à* compère.
Piron.

شریکدن شریکه سرلرمزی بربرمزه سویلیه‌لم .

— اوچنجی قسم . À اداتی محلی، موقعی، حالی کوسترر :

Sa maison est *au* Faubourg St-Germain. آنك خانه‌سی « فوبور سن ژرمن » ده در . Nous étions *à* la portée du canon. طوپك منزلی داخلنده ایدك . Se tenir *à* l'entrée du bois, *au* bord de la rivière. اورمانك مدخلنده، نهرك کنارنده طورمق . Être *à* sa place. موقعنده اولمق . Demeurer *à* Paris. پارسده ساکن اولمق . Être *au* bal, *au* jeu, *à* la parade. (*Acad.*) بالوده، اویونده، کچید رسمنده بولنمق . Hier matin, comme j'étais *au* lit, j'entendis frapper rudement *à* ma porte. (*Montesq.*) دون صباح یاتاقده بولندیغم حالده قپومه شدتله اورلدیغنی ایشتدم .

— دردنجی قسم . À اداتی برفعلك برمحل معینده جریانی کوسترر :

Prendre un bain *à* la rivière. نهرده ییقانمق . Elle a passé la matinée *à* l'église. او قادین صباح وقتی کلیساده کچیردی . Sentir une douleur *au* côté. یان طرفنده براغری حس ایتمك . Avoir une blessure *à* l'épaule, *à* la cuisse. اوموزده، قالچه‌ده بریاره‌سی اولمق . À chaque arbre il cueillait un fruit. هر آغاجدن برمیوه قوباریور ایدی . Se prendre *au* piège. قپانه طوتلمق . S'arrêter *à* chaque pas. هر آدیمده توقف ایتمك . À la cour, *à* la ville, mêmes passions, mêmes faiblesses. (*La Bruy.*) سرایده، شهرده عینی حرصلر، عینی ضعفلر . Elle me regardait d'un air attendri, et presque la larme *à* l'œil. (*Mariv.*) او قادین بر چهرهٔ تأثر وشفقتله واشکریز اولمغه قریب برحال ایله بکا باقیور ایدی .

Là, je puis à midi, sans souci du réveil,
Dormir la tête *à* l'ombre, et les pieds *au* soleil.
V. Hugo.

اوراده بن اویاندیرلمق قورقوسندن آزاده اوله‌رق وقت ظهرده باشم کولکه‌ده و آیاقلرم کونشده اویویه‌بیلیرم .

— بشنجی قسم . À اداتی وقت وزمانی ارائه ایدر :

Déjeuner *à* . ساعت آلتیده قالقمق Se lever *à* six heures.
Rentrer *à* une heure indue. . وقت ظهرده طعام ایتمك midi.
Nous arrivâmes *à* .خلاف معتاد بر ساعتده خانه‌یه عودت ایتمك
Je l'attends *à* . عین ساعتده واصل اولدق la même heure.
Il fut tué *au* siège . آناً فآناً آنی بکلیورم tout moment.
Je le .او فلان موقعك محاصره‌سنده قتل ایدلدی de telle place.
On . ایلك فرصتده آنی یاپه‌جغم ferai *à* mon premier loisir.
وصولنده آنی l'acceuillit fort bien *à* son arrivée. *(Acad.)*
À la veille d'un si grand .پك زیاده حسن صورتله قبول ایتدیلر
jour, et dès la première bataille, il est tranquille.*(Boss.)*
بویله بر بیوك کونك عرفه‌سنده و هنوز ایلك مصادمه اوزرینه
J'allais tous les jours diner chez lui *à* trois . مستریحدر
هر کون ساعت اوچده طعام ایچون آکا heures. *(Chateaub.)*
Il se levait *à* deux heures après midi.*(Ars.* . کیدر ایدم
Rivarol .وقت ظهردن صکره ساعت ایکیده قالقار ایدی *Houss.)*
« ریوا n'avait de l'esprit qu'*à* certaines heures. *(idem.)*
رول »ك فکر و فطانتی بعض ساعات معینه‌ده ایدی .

Je l'ai, sans le quitter, *à* toute heure suivi.
Regnier.

بلا ترك آنی هر ساعت تعقیب ایتدم .

— آلتنجی قسم . À اداتی بر حادثه‌یی ، بر وقعه‌یی اشعار ایدر :

نم وفاتمده بو خانه *À* ma mort il héritera de cette maison.
À la dernière sommation, ils . ارثاً آکا انتقال ایده‌جکدر
Partir .صوك اخطار تسلیم اوزرینه چکلدیلر se retirèrent.
On accou- . ایلك اشارتده حرکت ایتمك *au* premier signal.
À l'arrivée . آنك فریادی اوزرینه یتیشلدی rut à ses cris.
قرالیچه‌نك de la reine, la persécution se ralentit. *(Boss.)*
Presque *à* son .وصولنده اعتساف و تعدی کسب بطائت ایتدی
entrée dans le monde, Rivarol se mit *à* étudier et *à*
« ریوارول » عالم انسه کیرر « traduire le Dante. *(Ars. Houss.)*
کیرمز « دانت »ی تتبع و ترجمه ایتمکه باشلادی .

— یدنجی قسم . À اداتی بر مدت دوام ، بر امتداد بیان ایدر :

سنه‌لکنی Louer *à* l'année. .ماه‌بماه تأدیه ایتمك Payer *au* mois.
استیجار ایتمك. کوندلکله چالشمق. Travailler *à* la journée.
À la vie et *à* la mort. .قید حیات ایله معاش Pension *à* vie,
اوزون *À* la longue tout s'use. . کرك حیاتده ، کرك مماتده
مدت ایچنده هر شی فناپذیر اولور .

— سکزنجی قسم . À اداتی برینك مالکیتنی ، حق تصرفنی اشعار ایدر :

Avoir une .بو کتاب همشیره‌مکدر Ce livre est *à* ma sœur.
Il a un style, .برآدمك بر خانهٔ مخصوصی اولمق maison *à* soi.
وطرز آنك کندینه مخصوص سلیقهٔ کتابتی une manière *à* lui.
C'est un homme de mérite, un ami *à* moi. . حرکتی واردر
Il n'inventait pas .بو بر دکرلی آدمدر ، نم دوستمدر *(Acad.)*
او آدم ses contes, mais il avait un style *à* lui. *(Volt.)*
حکایه‌لرینی اختراع ایتمز ایدی، لکن آنك کندینه مخصوص براسلوب
بیانی وار ایدی .

— À اداتنك بعضاً مالکیت جهتنی تقویه ایچون الفاظ زائده ایله ایراد اولنمسی واردر :

Sa .بو نم فکرمدر، نم کندیمك C'est mon opinion, *à* moi.
.آنك کندینه مخصوص مراقی... در manie, *à* lui, c'est de...
، سزك Votre devoir, *à tous*, est de lui obéir. *(Acad.)*
Ma folie, *à moi*, est . جمله‌کزك وظیفه‌کز آکا اطاعت ایتمکدر
نم کندیمه مخصوص d'être laboureur et architecte. *(Volt.)*
چیلدیره‌سی‌یه مراقم چفتجی و معمار اولمقدر .

— طقوزنجی قسم . À اداتی جنسی ونوعی مشعردر :

. صاغمال اینك Vache *à* lait . شکر قامشی Canne à sucre.

Sous l'arbre *à* soie et l'oranger
Dansaient les brunes Andalouses.
V. Hugo.

ایپك (دوت) و پورتقال آغاجلری آلتنده اسمر اندلس قزلری رقص ایدرلر ایدی .

— اونجی قسم . À اداتی بر شیئك شکلنی وطرز اعمالنی ارائه ایدر :

الماس Bague *à* diamants. . چکمجه‌لی ماصه Table *à* tiroir.
Les animaux *à* . شیشلی باستون Canne *à* épée, . بوزوك
. چارپا حیوانلر quatre pieds. *(Acad.)*

— اون برنجی قسم . À اداتی بر شیئك محل استعمالنی ومخصوص له اولدیغی شیئی کوستر :

Cuiller *à* soupe, *à* café. . اون دکرمنی Moulin *à* farine.
مرکب شیشه‌سی Bouteille *à* l'encre. . چوربه، قهوه قاشیغی
Apportez la bouteille *à* l'eau- . چای قوطیسی Boîte *à* thé.
. راقی شیشه‌سنی کتیریکز de vie. *(Dider.)*

— اون ایکنجی قسم . À اداتی امکان ومناسبت معنالرینی کوستر :

Maître *à* danser, maître *à* . کلینلك قز Fille *à* marier.
. رقص معلمی ، تغنی معلمی chanter.

— اون اوچنجی قسم . À اداتی بر آلتك ویا بر ماکنه‌نك استعماله خادم اولان شیئه دلالت ایدر :

Bateau, .هوا تفنکی .اسلحهٔ ناریه Fusil *à* vent. Arme *à* feu.
Moulin *à* eau, . واپور، بخار ماکنه‌سی machine *à* vapeur.
.سدیه Chaise *à* porteurs. .صو دکرمنی، یل دکرمنی *à* vent.
. اوفله‌مکله چالنان آلات طرب Instrument *à* vent. *(Acad.)*
Il se battait, comme Don Quichotte, contre des mou-
« دون کیشوت » کبی کندینی یل دکرمنلرینه lins *à* vent. *(Volt.)*
Des fenêtres du château, on apercevait . چارپیور ایدی
سرایك پنجره‌لرندن برصو دکرمنی un moulin *à* eau. *(Chateaub.)*
Mais, monsieur, prenez-y garde; ce sont . کوریلور ایدی

des moulins à vent, et ce qui vous semble des bras n'est autre chose que leurs ailes. *(Florian.)* افندی، فقط دقت ایدیکز؛ بونلر یل دکرمنلریدر. سزه قوللر کبی کورینن شی آنلرك قنادلرندن عبارتدر.

— اون دردنجی قسم. À اداتی بر شیئك طرز حرکتنی صورت موجودیتنی اشعار ایدر:

Rire à gorge déployée. قهقهه ایله کولمك. [فارسیده بو مقامده «خندهٔ سرشار» دینیلیر.] Crier à tue-tête. چوق باغرمق. S'habiller à la Française. فرانسز طرزنده تلبس ایتمك. S'enfuir à toutes jambes. طبانه قوت قوشمق. S'avancer à grands pas. بیوك خطوه‌لرله ایلرلمك. Voyager à pied et à cheval. ماشیاً و اسب سوار اوله‌رق سیاحت ایتمك. Galoper ventre à terre. درت نعله قوشمق.

— اون بشنجی قسم. À اداتی برایشی یاپمق ایچون استعمال اولنان آلتی اشعار ایدر:

Jouer à la balle. طوپ اوینامق. Pêcher à la ligne. اولطه ایله بالق آولامق. Se battre à l'épée, au pistolet. قلیچ ایله، رووولور ایله دوکوشمك. Mesurer au mètre. مترو ایله اولچمك. Tracer au crayon. قورشون قلمیله چیزمك. Dessiner à la plume. قلم ایله ترسیم ایتمك. Travailler à l'aiguille. *(Acad.)* ایکنه ایله ایشلمك.

— اون آلتنجی قسم. À اداتی اولچی‌یی، آغرلغی، مقداری بیلدیرر:

Acheter au cent, à la douzaine. یوزر یوزر، دوزینه ایله اشترا ایتمك.

— اون یدنجی قسم. À اداتی فیئاتی، قیمتی بیان ایدر:

Dîner à trois francs par tête. آدم باشنه اوچ فرانق حسابیله طعام ایتمك. Emprunter à gros intérêts. آغر فائضلرله استقراض ایتمك. Placer ses fonds à cinq pour cent. سرمایه‌لرینی یوزده بش فائضله یاتیرمق. Les places sont à six francs. موقعلر آلتیشر فرانقه‌دردر. Donner une marchandise à vil prix. برمتاعی دون فیأت ایله صاتمق. Vivre à peu de frais. آز مصرفله کچینمك. Au Havre, à ce prix-là, j'aurais eu deux maisons. *(Acad.)* «هاور» شهرنده بو فیأت ایله ایکی خانه آله‌بیلیر ایدم.

— اون سکزنجی قسم. À اداتی میل معنوی‌یی، نیتی اشعار ایدر:

Prendre une affaire à cœur. برایشی جان و دلدن التزام ایتمك. Faire une chose à plaisir, à regret, à dessein, à cœur ouvert, à contre-cœur. برایشی حظ ایله، مع التأسف، قصداً، خالصانه، نفرتله یاپمق. Prendre une chose à bonne, à mauvaise intention. *(Acad.)* بر شیئی ایی و یا فنا نیته اسناد ایتمك. Un hypocrite ne donne l'aumône qu'à regret. *(St-Evrem.)* برریاکار صدقه‌یی آنجق تأسفله ویرر. J'avais à cœur la publication de mon dernier et meilleur ouvrage. *(J.-J. Rouss.)* الك صوك والك نفیس اثرمك نشرینی قلباً آرزو ایدیور ایدم.

— اون طقوزنجی قسم. À اداتی بر شیئك سببنی کوسترر:

Se ruiner au jeu, à jouer. قمارده ثروتی غائب ایتمك. Se tuer à travailler. کندینی مساعی ایله هلاك ایتمك. Mourir à la peine. زحمت ومشقتدن وفات ایتمك. Bâiller à la lecture d'un mauvais ouvrage. برفنا اثری اوقومقله اسنه‌مك. Prendre plaisir à quelque chose. برشیئدن ذوقیاب اولمق. S'endormir au murmure des eaux. صولرك صدای جریانیله اویقویه طالمق. S'éveiller au bruit de la tempête. فورطنه‌نك کورولتیسیله اویانمق. Frémir à l'aspect du danger. تهلکه‌یی مشاهده ایله تیتره‌مك. On ne devient guère si riche à être honnêtes gens. *(Mol.)* ناموسلی آدم هیچ بر وقت بو قدر زنکین اوله‌ماز. L'homme passe sa vie à raisonner sur le passé, à se plaindre du présent, à trembler pour l'avenir. *(Rivarol.)* انسان ماضی حقنده ملاحظات، حال حاضردن شکایات و مستقبل ایچون لرزهٔ احترازات ایله امرار حیات ایدر. Il semblait suffoqué à ne pouvoir plus parler. *(V. Hugo.)* آرتق زیاده لقردی ایده‌مامکدن بوغلمه بکزیور ایدی. Il se tue à rimer : que n'écrit-il en prose. *(Boil.)* نظم قافیه‌لریله کندینی هلاك ایلیور، نه‌یه منثور یازمیور. Cet homme-là, ma sœur, t'aime à perdre l'esprit. *(Regnard.)* همشیره‌م! بو آدم عقلنی ضایع ایده‌جك درجه‌ده سنی سوییور.

— یکرمنجی قسم. À اداتی بر شیئك تأثیرنی، نتیجه‌سنی کوسترر:

Blesser à mort. اولوم درجه‌سنده یاره‌لمق. Vendre à perte. زیان ایله صاتمق. Courir à perdre haleine. نفسی طیقانه‌جق درجه‌ده قوشمق. Danser à ravir. دلآشوب صورتده رقص ایتمك. Au risque de tout perdre. *(Acad.)* هر شیئی غائب ایتمك تهلکه‌سیله، هرچه باداباد.

— یکرمی برنجی قسم. À اداتی تعاقب وتدریج ارائه ایدر:

Feuille à feuille. یاپراق یاپراق. Un à un. بربر. Goutte à goutte. طامله طامله. Démonter une pendule pièce à pièce. برساعتی پارچه پارچه بوزمق. Augmenter peu à peu. یواش یواش تزیید ایتمك. Se placer deux à deux, trois à trois, quatre à quatre. *(Acad)* ایکیشر ایکیشر، اوچر اوچر، دردر دردر اوطورمق. Ils venaient en robes rouges, deux à deux, par la grande porte de la cour. *(St-Simon)* آنلر قرمزی اثواب ایله، ایکیشر ایکیشر، سرایك بیوك قپوسندن کیریورلر ایدی. Il me vend pièce à pièce tout ce qui est dans le logis. *(Mol.)* مسکنده نه وار ایسه پارچه پارچه بکا صاتیور. Il perdait une à une les illusions que ses amis caressaient. *(Balz.)* دوستلرینك اوقشامقده اولدقلری خیالاتی بربر ضایع ایدیور ایدی.

— یکرمی ایکنجی قسم. À اداتی بر مناسبت حقیقیه معناسنی مفید اولور:

Traduire mot à mot. حرفیاً ترجمه ایتمك. Suivre quelqu'un pas à pas. برکسه‌یی آدیم آدیم تعقیب ایتمك.

— یکرمی اوچنجی قسم. À اداتی التصاق، تقرب معناسنی ویرر:

Face à face. یوز یوزه . Vis à vis. قارشی قارشی‌یه . Dos à
dos. صرت صرته . Bout à bout. اوج اوجه . Tête à tête.
باش باشه . Pied à pied. آیاق آیاغه . Côte à côte. یان یانه.

Quoi ! l'on ne peut jamais, vous parler tête à tête;
A recevoir du monde on vous voit toujours prête.
Molière.

بو نه ! سزکله باش باشه ویروب مکالمه هیچ ایدیله‌میور. مسافر
قبول ایتمکه دائما آماده کوریلیورسکز .

— یکرمی دردنجی قسم . À اداتی اویغونلق، یاقیشیقلق،
برشیئه کوره اولمق معنالرینی افاده ایدر :

À sa fantaisie. کیفنه کوره . À sa convenance. یاقیشیغنه
کوره. À mon choix. انتخابجه. À votre avis. سزك رأیکزه
کوره . Chapeau à la mode. مودایه موافق شاپقه . Parler
à son tour. نوبتنده سویلمك . Manger à sa faim. (Acad.)
اشتهاسنه کوره یمك .

— یکرمی بشنجی قسم . À اداتی استنتاج ، تخمین معنالرینی
تضمن ایدر :

À l'œuvre on connaît l'ouvrier. عمله عملندن طانیلیر . À
son air triste nous pressentîmes le malheur qui lui
était arrivé. (Acad.) باشنه کلن بلایی آنك حزن‌آلود چهره‌سندن
حس ایتدك .

— یکرمی آلتنجی قسم . À اداتی بر نوع رقابت و مخاصمهٔ
رقابت معناسنی مفیددر:

Ils dansaient à qui mieux mieux. بری برندن اعلا اولمق
مسابقه‌سیله رقص ایدرلر ایدی . Tirons à qui fera, à qui
jouera le premier. ابتدا کیم یاپاجغنی ، ابتدا کیم اوینایه‌جغنی
تعیین ایچون قرعه چکه‌لم . Disputes à qui obtiendra une
faveur. کیم امتیازه مظهر اوله‌جق دیه منازعات .

— یکرمی یدنجی قسم : À اداتی بر مصدر ایله تعقیب
اولندیغی حالده علی الاکثر ینه او فعلك ، اوکنه "en„
اداتی کتیرلمك اوزره ، حال صیغه‌سنه (participe présent)
معادلدر :

À ne considérer que telle chose. یالکز فلان شی نظر مطالعه‌یه
آلنمقله . À partir de telle époque. فلان تاریخدن اعتباراً .
À l'en croire. قولنه اعتماد اولندیغی حالده . À dire la vérité
حقیقت حال بیان ایدلك اوزره . À ne rien dissimuler. هیچ
بر شی مخفی طوتلمدیغی حالده . À parler franchement. آچیقدن
آچیغه بیان حال اولندیغی حالده . L'espérance dont le monde
parle n'est autre chose, à le bien prendre, qu'une illu-
sion agréable. (Boss.) هر کسك بیان ایتمکده اولدیغی امید دینیلن
شی لا یقیله دوشونلدیکی حالده محضا خوش بر خیالدن عبارتدر . On
risque à trop parler ce qu'on gagne à se taire. (C.De-
lavigne.) سکوت ایله قزانیلان شی بوش بوغازلقله تهلکه‌یه قونیلیر .

— یکرمی سکزنجی قسم . À اداتی بر اسم ایله بر مصدر
آردسنه کیردیکی تقدیرده اکثری یاپلمسی لازم ویاخود یاپلمسی
مناسب اولان شیئی اشعار ایدر :

C'est un ouvrage à recommencer. بو ، یکیدن باشلانمسی
لازم بر اثردر. C'est un avis à suivre. بو، اتباع اولنمسی مقتضی
بر رأیدر. C'est une occasion à ne pas laisser échapper.
بو، قاچیرلمامسی لازم بر فرصتدر . C'est un homme à récom-
penser. (Acad.) بو ، شایان مکافات بر آدمدر . Une telle pa-
resse est à déplorer. (Ars.Houss.) بویله بر تنبللك شایان تأسفدر.

— یکرمی طقوزنجی قسم . À اداتی بر ایشك ، بر وقعه‌نك
تأثیری ویا نتیجه‌سی نه اوله‌جغنی کوسترر :

C'est un procès à ne jamais finir. بو، هیچ بر وقتده ختام
بولمیه‌جق بر دعوادر . C'est une entreprise à vous faire
honneur. بو سزه شرف کتیره‌جك بر تشبثدر. C'est un conte
à dormir debout. بو ، انسانی آیاقده اویوته‌جق بر حکایه‌در .

— اوتوزنجی قسم . À اداتی بر فعلك آخرینه کلدیکی
و بر مصدرك اوکنده بولندیغی حالده ضمناً (برشی=de quoi)
تعبیری علاوه اولنه‌رق معنی آلیر :

Verser à boire. ایچیله‌جك بر شی اساله ایتمك. [de quoi boire
تقدیرنده‌در.] Il n'y a pas à manger. اکل اولنه‌جق برشی یوق.
Il ne trouve pas à s'occuper. مشغله اتخاذ ایده‌جك بر شی
بولمیور . J'ai à vous entretenir. سزکله سویله‌شیله‌جك بر شیئم
وار . Il y aurait à craindre. قورقوله‌جق بر شی وار ایمش .
Il n'y a pas à balancer. (Acad.) تردد ایدیله‌جك بر شی یوق.

— À ادانیڭ آنك معادللری . À اداتنك بك چوق
معانی‌یه دلالتی اولدیغی افادات مبسوطه‌دن آکلاشلمشدر. لکن
بر طاقم الفاظ وادوات Àنك افاده ایتدیکی معانی‌یی دها قطعی بر
صورتده بیان ایلدیککندن بونلر آنك معادللری عد اولنیور. فرانسه
آقاده‌میسنك افاده‌سی وجهله À اداتی ، معادللرینه نظراً
مدلوللرینی دها پارلاق ودها مزین صورتده وفرانسز شیوهٔ
لساننه دها موافق طرزده افاده ایلیور ایسه‌ده قطعیت وتماماً
موافقت جهتلرنجه معادللرینك مادوننده قالیور . À اداتنك
سرعت انتقاله خدمتی شعرا طرفندن کثرت استعماله سبب
اولمشدر . ذکر اولنان معادللردن بر قسمنك بروجه زیر نقلی
تنسیب ایدلدی :

١ — À «صکره» معناسنی مفید اولان (après) لفظنه
معادلدر :

Il cueille les herbes et les fleurs, choisissant une à une.
(Buff.) اوتلری و چیچکلری برر برر سچه‌رك قوپاریور .

٢ — À اداتی «کوره» معناسنه اولان (d'après) ، «سببله»
معناسنه اولان (à cause de)، «نسبتنده» معناسنه اولان (à raison
de) الفاظنه معادلدر :

یمینمه مبنی بکا À *mon serment* l'on peut m'en croire. *(Mol.)*
À l'œuvre on connaît [تقدیرنده. à cause de] اینانیله‌بیلیر.
اهل صنعت اثریله آکلاشیلیر، شخصك l'artisan. *(La Font.)*
کوریتور رتبهٔ عقلی اثرنده. [d'après تقدیرنده‌در.]

٣ — À اداتی «یانده» معناسنه اولان (auprès de) یه معادلدر:

Votre amour contre nous allume trop de haine.
Retournez: retournez *à la fille* d'Hélène.
Racine.

سزك بزه اولان محبتكز حقمزده بر چوق خصومته سبب اولیور.
هایدی «هه‌لن»ك قزینك نزدینه عودت ایدیكز.

٤ — À اداتی «ایله» معناسنه اولان (avec) لفظنه معادلدر:

قپوسنی آناختار ایله، Fermer sa porte *à la clef, au verrou.*
Fais-moi parler *à ce jeune homme que* . سوركی ایله قپامق
آنك اوغلی اولدیغنی بیان tu dis qui est son fils. *(La Font.)*
Il n'hésita pas à favo- . ایتدیكك بو كنج آدمله بنی قونیشدیر
riser son évasion, *au risque* de se faire un dangereux
كندینه تهلكه‌لی بر خصم پیدا ایتمك ennemi. *(J.-J. Rouss.)*
خطرینی كوزه آلدیره‌رق آنك فرارینی تسهیل خصوصنده تردد
ایتمدی.

٥ — À اداتی «نزدنده» معناسنه اولان (chez) و«میاننده»
معناسنه اولان (parmi) لفظلرینه معادلدر:

À quelques-uns l'arrogance tient lieu de grandeur. *(La
Bruy.)* بعض اشخاص عندنده كبر ونخوت، عظمت مقامنه قائم اولور.
La dévotion vient *à quelques-uns,* [chez تقدیرنده‌در.]
et surtout *aux femmes* comme une passion. *(La Bruy.)*
بعض اشخاصه وعلى الخصوص نسوانه زهد وتقوا بر حرص كبی كلیر.
[parmi تقدیرنده‌در.]

٦ — À اداتی «كبی» معناسنه اولان (comme) لفظنه
معادلدر:

Si je me trompe, c'est de bonne foi; cela suffit pour
que mon erreur ne soit pas imputée *à crime.* *(J.-J. Rouss.)*
اكر آلدانیور ایسه‌م خلوص نیتله آلدانیورم. خطامك جنایت عد
اولنمامسنه بو كافیدر. Je tiens son alliance *à singulier hon-
neur.* *(Mol.)* بن آنكله اتفاقی فوق العاده بر شرف كبی عد ایدرم.

٧ — À اداتی «قارشی» معناسنه اولان (contre) لفظنه
معادلدر:

À bon chat, bon rat, بر ایی كدی‌یه قارشی بر ایی فاره. *À bon*
À trompeur, *jeu,* bon argent. ایی اویونه قارشی ایی پاره.
trompeur et demi. بر حیله‌بازه قارشی بر بچق حیله‌باز.

٨ — À اداتی ادوات اتصالیه‌دن اولان (dans) و (en)
الفاظنه معادلدر:

Il y a quelque chose de doux et d'aimable *à cette soli-
tude, à ce profond silence, à cette liberté.* *(Mme de Sév.)*
بو یالكزلقده، بو سكون عمیقده، بو حریتده طاتلی وسویملی بر شی
واردر. Quand vous vous tromperiez de même, il y
آلدانه‌جق دخی اولسه aurait peu de mal *à cela.* *(J.-J. Rouss.)*
ایدیكز بونده‌كی فنالق پك جزئی اولور ایدی. Rome entière
بتون اولادینك قانی noyée *au sang* de ses enfants. *(Corn.)*
ایچنده غریق اولان روما . . .

Au choix de vos amis soyez lent et sévère;
Examinez longtemps, la méprise est amère.
Royou.

احبا انتخابنده متأنی ومشكلپسند اولكز، مدت مدیده تدقیق
وتعمیق ایدیكز؛ زیرا آلدانش آجیدر.

٩ — À اداتی بعضاً مفعول عنه وادات اضافت اولان
(de) یه معادل اولور:

Il coûte si peu aux grands *à ne donner* que de paroles!
(La Bruy.) كبرایه یالكز سوز ویرمكله اكتفا پك آز مصرفی موجب
اولور.

Je tremble *à vous nommer* l'ennemi qui m'opprime.
Racine.

بنی تحت قهرده بولندیران دشمنك اسمنی سزه سویلكدن
احترازاً تیتره‌یورم.

Vous cependant tâchez avec des airs plus doux,
À *mériter* le choix qu'on peut faire de vous.
La Fontaine.

بونكله برابر سز دها طاتلی چهره ارائه‌سیله سزی انتخاب ایتملری
احتماله مستحق اولمغه چالشكز. [À اداتك بو معناده استعمالی
اسكیمشدر.]

١٠ — À اداتی «قارشیسنده»، یاخود «اوكنده» معناسنه
اولان (devant) لفظنه معادلدر:

Verra-t-il *à ses yeux* son amante immolée?
Racine.

كوزی اوكنده عاشقه‌سنك قتل وقدا ایدلمنی كوره‌جكمیدر؟

AA [طب.] رچته‌لرده. بهرندن.

Aans (ا. مذ.) [نبا.] هلیله‌لر (اهلیلجه) فصیله‌سندن
هندستانده بولنان «ترمینالیا آلاتا» اسمنده بر اغاج؛ یبانی هلیله.
[قبوقلری قابض ودافع حمادر.]

Aavora (ا. مذ.) [نبا.] خرمالر (نخلیه) فصیله‌سندن
«ئه‌لائیس كینه ئنسیس» اسمنده بر نوع دیكنلی خرما اولوب
منشائی كینه‌در؛ آوارا خرماسی. [میوه‌سندن خرما یاغی
چیقاریلیر.]

Aba (ا. مذ.) عبا:

Marseille expédiait autrefois une grande quantité d'*abas*
aux Antilles pour l'habillement des nègres. *(Bachel.)*
مارسلیا وقتیله «آنتیل» آطه‌لرنده‌كی زنجیلرك تلبیسیچون كلیتلی عبا
كوندریر ایدی.

Ababouy (ا. مذ.) [نبا.-*bou-i*] نارنجیه یاخود پور-

تقاله فصله‌سندن « آنتيل » ده تنبت ايدن بر نبات ؛ ديكنلى پورتقال آغاجى .

Ab abrupto (تر.ح) آ كسزين ، بردنبره ، حاضرلنمقسزين ، وهلةً :

Entrer en matière *ab abrupto* وهلةً صده كيرمك. [بو معناده Ex abrupto تعبيرى دخى مستعملدر .]

Ab absurdo (تر.ج.) مغاير عقل سليم اوله‌رق ؛ عبث اوله‌رق ؛ مغاير حقيقت اوله‌رق .

— [منـ.] بر دعوانك طوغريدن طوغرى صحتنى اثبات ايتمكدن ايسه نقيضنك بطلاننى اثبات ايتمك طرزيدر ؛ اثبات بالنقيض .

Abaca* (ا.مذ.) [نبا.] « مانيل » آطه‌سنده تنبت ايدن بر نوع موز آغاجى . [بو آغاج « مانيل كنديرى » ناميله ياد اولنان بر نوع مادهٔ نسجيه حاصل ايدر .]

Abaca. A. fruit.

Abacoptéris (ا.مو.) [نبا. — *riss*] مرخسيه فصيله‌سندن بر نبات ؛ شطرنجلى آكرلتى اوتى .

Abaissable (صـ) ايندرلمسى ممكن ؛ ايندرلمسى مقتضى ، ممكن التنزيل ، مقتضى التنزيل .

Abaissant, ante (صـ.) ايندريجى ، تنزيل ايديجى ، منزّل .

— [مجا.] مذلتى موجب اولان ، باعث شين و حجاب ، سبب تنزيل حيثيت .

Cela serait *abaissant*. *(Littré.)* بو خصوص تنزيل قدرى موجب اولور ايدى . Jamais la politique du gouvernement n'a été plus *abaissante* pour la France. *(G. de Beaumont.)* هيچ بر وقتده حكومتك پوليتيقه‌سى فرانسه ايچون بوندن زياده تنزل قدرى موجب اولمادى .

Abaisse (ا.مو.) يوفقه .

Abaisse-langue* (ا.مذ.) [طب.] لسانى آشاغى باصان آلت ؛ ديل باصان .

Abaissement (ا.مذ.) آلچالتمه ، تنزيل ؛ تنقيص ارتفاع ؛ آلچالمه ، اينيش ، تنزل :

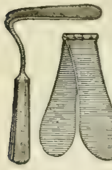
Abaisse-langue.

L'abaissement d'un mur. بر ديوارك آلچالدلمسى . *L'abaissement* du mercure dans le baromètre. *(Acad.)* بارومترووده جيوه‌نك تنزلى .

— [تو.ـ.] تنقيص ، تناقص :

La concurrence produit *l'abaissement* des prix et celui des salaires. *(Blanqui.)* رقابت اشيا بهاسنك وعمله اجرتلرينك تناقصنى موجب اولور .

— تناقص قوت ، تنقيص شدت ، تنزيل وسعت :

L'abaissement de la voix. صدانك تناقص شدتى .

— [مجا.] انحطاط ، تنزل اقتدار ، خشوع ، خضوع :

L'abaissement des Etats dépend de la faiblesse d'esprit de ceux qui les gouvernent. *(Napol. Ier.)* دولتلرك تنزل اقتدارى آنلرى اداره ايدنلرك ضعف افكارندن منبعثدر. Un *abaissement* moral est le symptôme et le prélude d'un *abaissement* politique. *(De Broglie.)* انحطاط معنوى، انحطاط سياسينك علامتى و مقدمه‌سيدر . Avec *l'abaissement* du caractère est venue la servitude. *(Lacordaire.)* انحطاط اخلاق ايله رقيت كلدى . Il y a de *l'abaissement* pour une nation d'être dominée par une femme. *(Bautain.)* بر قادينك تحت تحكمنده بولنمقده ، بر قوم ايچون تنزل و تسفل واردر . La véritable grandeur est celle qui n'a pas besoin de *l'abaissement* des autres. *(Daru.)* حقيقى عظمت اودركه غيرلرك انحطاطنه محتاج اولميه . Il y a dans la domesticité une sorte *d'abaissement* dont on ne se relève jamais. *(De Théis.)* اوشاقلقده برنوع مذلت واردركه آندن هيچ بر وقتده استخلاص ممكن دكلدر . Il n'est pas *d'abaissement* que l'ambition ne subisse dans l'espoir de dominer. *(J. Simon.)* هيچ بر تنزل و حقارت يوقدركه آنى حرص ، اميد تحكم ايله چكمسون .

L'abaissement, mon fils, convient aux malheureux.
Longepierre.

خشوع بدبختلره چسباندر ، اوغلم .

— تفسخ ، هزال :

La nature veut l'élévation des races, elle ne veut pas leur *abaissement*. *(Alph. Esquiros.)* طبيعت كمال انسالى ايستر، هزال انسالى ايسته‌مز . Un tel régime conduit à *l'abaissement* de la pensée publique. *(J. Favre.)* بويله بر طرز اداره افكار عموميه‌نك دوچار هزال اولمسنى منتج اولور .

— (اط.) اقتدار و عمرانك تخالفى ؛ ضعف ، محروميت ، سفالت :

Naître, vivre dans *l'abaissement*. سفالت ايچنده تولد ايتمك واويله‌جه ياشامق. Le pécheur est souvent élevé aux honneurs, tandisque l'homme de bien vit dans *l'abaissement*. *(Mass.)* مرد كنهكار على الاكثر احراز شرف واقتدار وحالبوكه مرد خيرشعار محروميت شرف و اقتدار ايله عمرينى امرار ايدر.

Dans quel *abaissement* ma gloire s'est perdue !
Lamartine.

شان و شرفی نصل ضعف و محرومیت ایچنده ضایع اولدی !

— [جبر.] تنزیل. Abaissement d'une équation. برمعادله‌نك درجه‌سنی تنزیل .

— [جراء.] جسم بلوری‌یی دوشورمکله یاپیلان وشمدی متروك بر نوع آق صو عملیه‌سی؛ آلچالمه، نزول .

— [امر.] تنزل .

— [حکمه.] انحطاط، تنزل . Abaissement de température. سخونتك تنزلی . Abaissement du potentiel électrique. اقتدار الکتریقینك تنزلی . Abaissement d'un son. بر صوتك پستلشمسی . Abaissement du baromètre. بارومترونك تنزلی، تضیق نسیمینك تنزلی .

— [هیـ.] انحطاط . Abaissement de l'horizon. انحطاط افق . Abaissement d'un astre. انحطاط کوکب .

— [متر.] Abaissement, abjection, bassesse. بو اوچ کلمه بر تدریج تشکیل ایدر . تنزل معناسنه اولان abaissement آلچاقلق معناسنه اولان bassesse ه نسبةً اهوندر، بودخی مذلت معناسنه اولان abjection دن دها آز شدیددر . Abaissement بر وقعه‌نك، بر حادثه‌نك نتیجه‌سیدر . ماسبقده موجود بر حاله مربوطدر . متعدد محال تطبیقی واردر : فکر، اخلاق و طبیعت، ذوق، ثروت کبی . عین زمانده بر تبدل افاده ایدر . حسنیاتده دخی استعمال اولنه‌بیلیر . Bassesse اساسی و دائم وثابت برحالدر . حرمتی دافع بر حال دنائت اشتمالدر . Abjection ایسه جالب تحقیردر .

Abaisser (ف. مت.) آلچالتمق، تنزیل ایتمك؛ ارتفاعی آزالتمق :

Abaisser le tablier d'un pont. برکوپری دوشه‌مه‌سنی آلچالتمق.

— ایندیرمك، آشاغی‌یه آلمق :

Vous le voyez *abaisser* son chapeau sur ses yeux, pour ne pas voir personne. *(La Bruy.)* هیچ برکیمسه‌یی کورمامك ایچون شاپقه‌سنی کوزی اوکنه ایندیردیکنی کوریورسکز .

— اکمك، بوکمك :

Les oiseaux qui ont les jambes longues ont aussi le cou à proportion, pour pouvoir *abaisser* leur bec jusqu'à terre et y prendre leurs aliments. *(Fin.)* بجاقلری اوزون اولان قوشلرك بیونلری دخی، غاغالرینی یره قدر اکه‌رك غدالرینی آله‌بیله‌جك درجه‌ده اوزوندر .

— [مجا.] Abaisser la tête. باش اکمك، انقیاد ایتمك، سرفرو ایتمك .

— [توسـ.] تنقیص، تنزیل ایتمك :

Abaisser le prix du pain. اتمکك فیئاتنی تنقیص ایتمك .

— تسکین، تعدیل ایتمك :

De moment en moment, son âme plus humaine
Abaisse sa colère et rabat de sa haine.
Corneille.

آره صره احتساسات انسانیتکارانه‌سی اویانه‌رق حدتنی تسکین وکینی ازاله ایدر .

— Abaisser les barrières de douanes. کمرك رسومنی تنزیل ایتمك ویاخود کلیاً قالدیرمق .

— قدر و حیثیتی، نفوذ و اعتباری کسر، تنزیل ایتمك :

C'est le gouvernement qui change les mœurs, et qui élève ou *abaisse* les nations. *(Volt.)* اخلاقی تبدیل ایدن حکومت اولدیغی کبی، اقوامك قدرینی، حیثیتنی ترفیع ویا تنزیل ایدن دخی اودر .

— [جبر.] Abaisser une équation. برمعادله‌نك درجه‌سنی تنزیل ایتمك .

— [حسـ.] Abaisser un chiffre. رقم ایندیرمك، تقسیم عملیاتنده لزوم کوردکجه مقسومك رقملرنی آشاغی‌یه آلمق .

— [جراء.] تنزیل .

— [هند.] Abaisser une perpendiculaire à une droite *ou* à une surface. برمستقیمه ویا برسطحه برعمود تنزیل ایلمك.

— [باغ.] قص ایتمك .

— [موسـ.] پستلشدیرمك .

— [طبخ.] Abaisser la pâte. خمیر آچمق .

— Abaissé, ée (ا. مف.) آلچالمش، ایندیرلمش، بوکسلمکی تنزیل اولنمش :

Dans la tristesse, la paupière est *abaissée* à demi. *(Buff.)* هنکام آلامده کوز قپاغی یاری یاری‌یه تنزیل اولنمشدر .

— [مجا.] قدر و حیثیتی تنقیص اولنمش، تحقیر ایدلمش؛ تنزیل اولنمش :

Quiconque s'élève sera *abaissé*, et quiconque s'abaisse sera élevé. *(Évangile.)* کیم‌که ترفیع ایدر تنزیل اولنور، کیم‌که تواضع ایدر ترفیع اولنور .

Cette fierté si haute est enfin *abaissée*.
Racine.

او قدر یوکسك تکبر عاقبت محقر اولدی .

— [نبا.] انبوبه ایله زاویهٔ قائمه تشکیل ایدن تویج شفوینك آلت شفه‌سنك حالنه دینیلیر؛ منخفض، چوکوك .

— S'abaisser (ف. مط.) آلچالمق، اینمك، تنزل ایتمك؛ ارتفاعندن غائب ایتمك :

Tous les fleuves diminuent de jour en jour, parceque

انهارکوندن tous les jours les montagnes *s'abaissent.* (*Buff.*) کونه اکسیلمکده‌در زیرا هرکون طاغلر آلچالقده‌در. Les nuages *s'abaissent* vers la terre. بلوطلر ارضه طوغری تنزل ایدیور.

— ایندیرلمك :

Ce store *s'abaisse* difficilement, بو پرده کوجلکله ایندیریلیر.

— اکلمك، بوکلمك :

Quand on charge le chameau, il *s'abaisse* sur le ventre. (*Buff.*) دوه یوکلەدیکی زمان قارنی اوزرینه اکیلیر.

— طاغلمق :

La poussière *s'abaisse* et tombe. (*Tomas.*) توز طاغیلوب دوشیور.

— [توسـ.] شدتی، نفوذنی، وسعتی غائب ایتمك؛ قیمتی تنزل ایتمك :

Le bruit du vent *s'abaisse*, روزکارك کورولتیسی شدتی غائب ایدیور. Le prix de ce produit *s'est abaissé* par suite de la diminution des droits. ویرکولرك تناقصندن طولایی بو محصولك قیمتی تنزل ایتدی.

— تخفف ایتمك :

La peine *s'abaissera* si le coupable s'est livré lui-même à la justice. مجرم بالذات محکمه‌یه تسلیم نفس ایتمش ایسه جزا تخفف ایدر.

— [مجا.] فکراً تنزل ایتمك، معناً پست اولمق :

Sans liberté l'opinion de la presse *s'abaisse*, et l'opinion publique *s'abaisse* en même temps. (*J. Favre.*) حریت اولمینجه مطبوعاتك افکاری تنزل ایتدیکی کبی عین زمانده افکار عمومیه دخی متنزل اولور.

— آلچالمق، تنزل ایتمك :

Faut-il qu'une personne comme vous *s'abaisse* à parler de la sorte? (*Mol.*) سزك کبی بر ذات بو یولده ادارهٔ کلام ایتمك درکه‌سنه اینملیمی؟

Une âme accoutumée aux grandes actions
Ne se peut *abaisser* à des soumissions.
Corneille.

معالیٔ افعال ایله مألوف بر روح، انقیاد و سرفرو ایتمك تنزلنده بولنه‌ماز.

. . . . La qualité d'ambasssdeur
Peut-elle *s'abaisser* à des contes vulgaires?
La Fontaine.

سفیر کبیرلك صفتی عادی حکایه‌لره تنزل ایده‌بیلیرمی؟

— خشوع و تذلل ایتمك :

Il est quelquefois dangereux de *s'abaisser;* car on nous méprise sur notre parole. خشوع و تذلل ایتمك بعضاً تهلکه‌لیدر زیرا کندی سوزمزله تحقیر ایدیلیرز.

— سرفرو ایتمك :

Devant l'Être éternel tous les peuples *s'abaissent.*
L. Racine.

حضور الهیده بالجمله اقوام سرفرو ایدر.

— دها دون بر درکه‌یه ایتمك :

Le maître doit *s'abaisser* à la portée des élèves. معلم، متعلمین درکه‌سنه اینملیدر.

— [متر.] Abaisser, baisser.

Baisser دها دون بر محله ایندیرلمك ایستنیلن شیلر حقنده ایراد اولنور :

Baisser les voiles d'un navire. کمینك یلکنلرینی ایندیرمك. *Baisser* un mur. بر دیواری آلچالتمق.

Abaisser فضله اوله‌رق اورتمك، قپامق معنالرینی دخی تضمن ایدر :

Abaisser les paupières. کوز قپاقلرینی اورتمك. *Abaisser* le couvercle d'un coffre. بر قاصه‌نك قپاغنی اورتمك.

Baisser نك ضدی یوکسلتمك، ترفیع ایتمك معنالرینه اولان exhausser در. Abaisser نك ضدی ایسه قالدیرمق، آچمق معنالرینه اولان relever در. مجازده تذلیل، تحقیر ایتمك معنالرینه اولان humilier لفظنه معادل اوله‌رق یالکز abaisser فعلی استعمال اولنور.

— [متر.] Abaisser, avilir, humilier, rabaisser, rabattre, ravaler,

Abaisser جزئی حتی اختیاری بر تنزل معناسنه توافق ایدر.

Rabaisser مرتبهٔ علویتده بولنان بر شیئك تنزیل مزیتی التزام ایتمکدر.

Rabattre بر عیبی ویا بر مسخره‌لغی هدف اتخاذ ایدرك دها شدید بر صورتده قدر و اعتباردن دوشورمکدر :

Rabattre la fierté, le caquet. کبر و عظمتی قیرمق، کوزه‌لکی تزییف ایتمك.

Ravaler اشغال اولنان بر علو موقع ایله دوچار اولنان بر حال مذلت بینده‌کی تضادی تضمن ایدر :

L'ivrognerie *ravale* l'homme au-dessous de la brute. سرخوشلق انسانی حال حیوانیتدن دها دون بر درکه‌یه ایندیریر.

Humilier تحقیر ایتمك، دوچار محجوبیت ایتمکدر.

Avilir دوچار دنائت ایتمك معناسنی متضمندر. بز نفسمزدن غیری بر کمسه طرفندن humilier یعنی تحقیر اوله‌بیلیرز؛ Avilir یعنی دوچار دنائت اولمقلغمز آنجق کندی افعالمزدن منبعث اولور.

Abaisseur (صـ. مذ.) [تشر.] مبسط، خافض.

— (ا. مذ.) Abaisseur de l'aile du nez. بروندلیکلرینی

Abaisseur de l'angle des lèvres. طارلاشدیران عضله.

عضلهٔ خافضهٔ ملتقای شفتان یاخود عضلهٔ مثلثهٔ شفتان . Abaisseur de la lèvre inférieure, *ou* carré du menton. عضلهٔ مربعهٔ ذقنیه . Abaisseur de l'œil. عضلهٔ مستقیمهٔ سفلیهٔ عین . Abaisseur de la paupière. مخفض جفن .

Abajoue* (ا.مو.) [حیو.] کیسهٔ فیه (آوورت کیسه‌سی) . — [تو. — لط.] بیوك و صارقیق یناقلر .

a. Abajoue.

Abaliénation (ا.مو.) [حق.] فراغ ، قصر ید .

معلومات . — روما حقوقنده ایتالیا قطعه‌سی داخلنده کائن حیوانات ، کوله‌لر ، اراضی و دیگر املاکك بونلری تملکه اقتدار قانونیلری اولان اشخاصه انتقالی ایجاب ایدن بر فراغ و قصر ید معامله‌سی .

Abaliéner (ف. مت.) [حق.] قصر ید ، فراغ ایتمك .

Abalourdir (ف. مت.) سوء معامله ایله آلیقلاشدیرمق ، احمقلاشدیرمق :

Abalourdir un enfant. بر چوجغی سوء معامله ایله احمقلاشدیرمق .

— S'abalourdir (ف. مط.) آلیقلاشمق ، احمقلاشمق .

Abandon (ا. مذ.) یوز اوستی براقمه ، براقش ، ترك :

L'oubli et l'*abandon* d'un seul de vos malades est une inhumanité. *(Mass.)* خسته‌لرکزدن یالکز برینك فراموش و ترك اولنمسی بر انسانیتسزلکدر .

— [قیا.] صرف نظر ، قیدسزلق :

Il consent à l'*abandon* de ses droits. *(Acad.)* حقوقندن صرف نظر ایتمکه راضی اولیور .

— Abandon de soi. توکل ، اهمال نفس :

Il faut vivre dans un plein *abandon* de soi-même à toutes les volontés de Dieu. *(Bourdal.)* ارادات الهیه‌نك کافه‌سنه تمامیله توکل ایدرك یاشامق لازمدر .

— [اط.] دوچار متروکیت اولمق :

L'*abandon* dans la vieillesse est le sort de l'égoïste. *(Boss.)* شیخوختده دوچار متروکیت اولمق خودکاملك نصیبیدر .

— اعتماد تام :

Abandon à la Providence. حکمت و قدرت ربانیه‌یه اعتماد تام .

— لطافت فطریه :

Cette femme a dans ses manières un *abandon* séduisant. *(Acad.)* بو قادینك اطوارنده بر لطافت دلپسند وار .

— Abandon de cœur. انبساط بال ، صفوت قلب :

Il n'y eut pas un seul moment d'*abandon de cœur* dans toute la vie de madame de Maintenon. *(Ste-Beuve.)* «مادام دو منته‌نون» ك بتون عمرنده بر لحظه انبساط بال کورنمامشدر .

— Abandon d'action. [حق.] فراغ ، ترك ، تسلیم . — Abandon d'époux. ترك دعوی ، بوشامه ، تطلیق . — Abandon maritime. نول و سفینه‌نك ترکی .

— صرافیده . اوبله مبایعه اولنان اسهامی ، فرقنی تأدیه ایدرك آلمقدن امتناع .

— A l'abandon (تر. ح.) یوز اوستنه ، حمایه‌سز :

Laisser ses enfant *à l'abandon.* چوجقلرینی یوز اوستنه براقمق .

— غیر منتظم ، قاریشق و مبهم بر حالده :

Tu laisses aller tes affaires à *l'abandon. (Mol.)* ایشلرکی غیر منتظم بر حالده براقیورسین .

— تکلیفسزلك ایله ، لاابالیانه :

Rien n'est plus doux que d'être à *l'abandon* avec ses amis. *(Duc du Raine.)* دوستلریله لاابالیانه بولنمق قدر لطیف برشی یوقدر .

Abandonnataire (ا.) [حق.] متروك له ، مفروغ له .

Abandonnateur, trice (ا.) [حق.] فارغ ، فارغه .

Abandonné, ée (ص.) کیمسه‌سز ، متروك ، بیکس :

Soulageons les *abandonnés.* بیکسلرك حالنی تهوین ایدملم .

— [مجا.] پرواسز ، اخلاقسز .

Abandonnement (ا. مذ.) براقش ، متروکیت ، اهمال :

L'*abandonnement* de sa propre cause. مصالح شخصیه‌سنك اهمالی .

— ترك و تسلیم ؛ قصر ید :

Faire à des créanciers l'*abandonnement* de ses biens. کندی اموالنی دائنلره ترك و تسلیم ایتمك . [بو معناده ترجیحاً abandon قوللانیلیر .]

— انزوا :

Vivre dans un complet *abandonnement.* بر انزوای تام ایچنده یاشامق .

— اعتماد تام ؛ صفوت قلب :

Je lui soumets tout avec un entier *abandonnement. (Boss.)* کندیسنه هر شیئی بر اعتماد تام ایله عرض ایدییورم .

— ابتلا :

C'est l'*abandonnement* au plaisir qui nous jette loin des voies du salut. *(Mass.)* بزی طریق سلامتدن تبعید ایدن شی ذوق و صفا ابتلاسیدر .

— [اط.] پروانسز حرکت ؛ اخلاقسزلق ، سفاهت :

Un *abandonnement* qui ne connaît ni règle, ni pudeur, ni bienséance. *(Mass.)* نه نظام ، نه عار ، نه ادب بیلن بر سفاهت .

Abandonner (ا. مذ.) [ادات ادخال اولان „à“ ایله

مقدما فرانسز لسانده قوت، قدرت معناسنه اولان „bandon" لفظدن متشکلدر.] براقمق، ترك ایتمك :

Charles VIII *abondonna* une partie de ses troupes à Naples.
سکزنجی «شارل» اردوسنك بر قسمنی ناپولیده براقدی.

. . . . Moi, vous *abandonner* !
Pouvez-vous un instant, ô Ciel, le soupçonner !
Andrieux.

بن سزی ترك ایتمك ! امان یا ربی، بر لحظه بیله بو بابده شبهه ایده‌بیلیرمیسکز !

— [توسـ.] اهمال ایتمك ؛ برکمسه ایله قطع علاقه ایتمك، دوام ایتمامك، معاونتسز براقمق :

C'est pour vous dire que je ne *l'ai* point *abandonné.* (Coulang.) کندیسیله قطع علاقه ایتمدیکیمی سزه سویلمك ایچوندر.

— برمحلی ترك ایتمك، اورادن آیرلمق، چیقمق، حرکت ایتمك :

J'ai abandonné Ithaque pour chercher mon père. (Fén.)
پدرمی آرامق ایچون «ایتاق» دن آیرلدم.

— ویرمك، ترك ایتمك :

Soit, je vous *abandonne* cette maison, هایدی اویله اولسون، بو خانه‌یی سزه ترك ایدییورم.

— اولجه بری برینه ملتصق اولان ایکی شی حقنده. آیرلمق :

Les cendres traitées par l'eau *abandonnent* la potasse.
کول، صویك تأثیرینه براقیلنجه پوتاسدن آیریلیر.

— دکز حقنده. چکلمك :

La mer *a abandonné* une partie de cette côte. (Acad.)
دکز بو ساحلك برقسمندن چکلدی.

— قاچیرمق، براقمق :

Abandonner les rênes d'un cheval. بر بارکیرك دیزکینلرینی براقمق.

— [مجا.] N'abandonnez pas les étriers. مانعمکزی محافظه ایدیکز، ثبات ایدیکز.

— واز کچمك، صرف نظر ایتمك، ترك و اهمال ایتمك :

Abandonner la poursuite d'une affaire. بر ایشك تعقیبندن صرف نظر ایتمك.

— ترك و تسلیم ایتمك، تودیع ایتمك :

Ils *ont abandonné* leurs maisons aux créanciers. خانه‌لرینی دائنلرینه تسلیم ایتدیلر.

Anne d'Autriche *abandonna* le pouvoir à Mazarin. «آن دوتریش» ادارهٔ امور دولتی «مازاره‌ن»ه تودیع ایتدی.

— معروض قیلمق :

Abandonner une ville au pillage. بر شهری نهب و غارته معروض قیلمق، براقمق.

— Abandonner son cœur. آچلمق، اسرارینی تودیع ایتمك.

Abandonner un écolier. فی مابعد بر مکتب چوجغنك تحصیلی و تربیه‌سی مسئولیتنی درعهده ایتمك ایسته‌مامك.

Abandonner un malade. یا خسته‌لکك غیرقابل تداوی اولمسندن ویاخود هیچ اجرت آله‌مامسندن طولایی خسته‌یی زیارت ایتمیان طبیب حقنده استعمال اولنور :

Abandonner le service, son drapeau. عسکرلکدن فرار ایتمك.

— [حق.] ترك، تسلیم، فراغ ایتمك.

— [صیـ. بر.] Abandonner la voie. آلداتمق، شاشیرتمق (آو کوپکنی).

— [بحر.] ترك ایتمك.

معلومات. — بر خسار وقوعنده سیغورطه‌لی برکمی‌یی یاخود حموله‌یی سیغورطه ایدیلن مبلغ مقابلنده ترك و فراغ ایتمك.
برکمی قپودانیله کافهٔ طائفه‌سنك آچیق دکزده و بر اجنبی مملکتی ساحلنده کمیلرینی ترك ایتملریدرکه آخری طرفندن قوتارلدیغی تقدیرده صاحبی حق مالکیت ادعاسنده بولنه‌ماز.

— [ض. مث.] Il faut être abandonné de Dieu et des hommes pour agir ainsi. کندی ناموس و منفعتنه کلیاً مخالف حرکتده بولنان کمسه حقنده ایراد اولنور.

— S'abandonner. (ف. مط.) طالمق ؛ قاپلمق ؛ کندیسنی اورمق :

Il *s'abandonna* au sommeil aussitôt qu'il fut couché. یاتار یاتماز اویقویه طالدی. (Fén.)

Mon cœur *s'abandonne* à cette espérance. قلبم بو امیده قاپیلیور. (Mme de Sév.)

Il *s'abandonna* à la plus honteuse ivrognerie. (Volt.) کندیسنی اك رذیلانه سرخوشلغه اوردی.

— توکل ایتمك :

S'abandonner à la Providence. جناب حقه توکل ایتمك.

— کندینی تودیع ایتمك، تسلیم اولمق :

Fais ce que tu voudra, je *m'abandonne* à toi :
Dans le trouble où je suis, je ne puis rien pour moi.
Racine.

ایستدیککی یاپ، کندیمی سکا تودیع ایدییورم. شو بولندیغم هیجانده کندیم ایچون هیچ بر شی یاپه‌مام.

— بیلمق، متانتنی غائب ایتمك ؛ نومید، مأیوس اولمق :

Vous êtes perdu, si *vous vous abandonnez.* (Acad.) متانتکزی غائب ایدر ایسه‌کز محو اولدیکز دیمکدر.

— اوستنه باشنه باقمامق، اطوارینه قیافتنه اهمیت ویرمامك، قاندرانه کزمك :

Il ne faut pas *s'abandonner* ainsi lorsqu'on veut plaire. *(Acad.)* خوش كورونمك آرزو اولنور ايسه بويله قلندرانه كزمك لازم كلمز .

— [مجا.] آچلمق ،صربست سويلمك :

Il n'y a ici que vous et moi; voilà justement ce qui fait que je *m'abandonne*. *(Balz.)* بوراده ايكيمزدن بشقه كمسه يوق ، ايشته بونك ايچون سربست سويليورم .

— وضع طبيعيئى آلمق :

Ne vous roidissez pas, *abandonnez-vous.* ديمديك طورميكر، وضع طبيعيكزى آلكز .

— مبتلا اولمق :

S'abandonner au jeu. قماره مبتلا اولمق .

— بلا ممانعت تسليم نفس ايتمك :

En voyant Brutus, César *s'abandonna* aux assassins. قيصر « بروتوس » ى كورر كورمز قاتلره تسليم نفس ايتدى .

— عفت و استقامتدن آيرلمق :

Les mauvais exemples d'une mère portent quelquefois une fille à *s'abandonner*. *(Acad.)* بر والدهنك سوء احوالى بعضاً بر قزك عفت واستقامتدن آيرلمسنى منتج اولور.

— S'abandonner à بر مصدر ايله برابر جرأت ، اجتسار ايتمك معناسنه كلير :

Elle peut *s'abandonner* à vous aimer. *(Pasc.)* سزى سومكه جرأت ايده‌بيلير .

Abandonner, délaisser, quitter, renoncer. [مترا.] — Abandonner نزدنده طوتمامق ، آرتق قوللانمامقدر ، تركدر . بو فعل اشخاص حقنده ايراد اولنديغى حالده بو اشخاص ايچون بر اضطراب و احتياج حالنى ايما ايتديكى كبى ترك ايدن آدم ايچون دخى بر اهمال و برودت صورتنى ارائه ايلر .

Délaisser چوق زمان برلكده تعيش ايدلمش بر آدمدن چكلمك و آنى كمسه‌سزلك حالنده براقمقدر .

Quitter فعلى معناجه abandonner فعلنه پك متقربدر . آنجق اك ساده صورتده افتراقى افاده ايدر . هيچ بر طارغينلق و انفعال معناسنى اشراب ايلمز .

Renoncer فعلى بر فداكارلق حالنى و جبر نفس نتيجه‌سنى ارائه و ياخود فعلك بر صورت علانيتله وقوعنى افاده ايلر .

انسان هر نه سبيله اولور ايسه اولسون بر دين ايله متدين اولمقدن فارغ اولور ايسه او دينى quitter ايتمش اولور . بر دينك شرائط ديانتنى ايفايه مقتضى غيرتى حائز اولماز ايسه او دينى abandonner ايلر . بشقه بر دينه كيرر يعنى تبديل دين ايلر ايسه دين اصليسندن renoncer ايلمش اولور .

Abannation (ا.مو.) [حق.] فرانسه حقوق قديمه‌سنده قاتل مخطى‌يه تطبيق ايديلن بر سنه‌لك نفى جزاسى .

Abaptiste, Abaptista ياخود **Abaptiston** (ا.مذ.) [طب.] مثقب مخروطى .

Abaque* (ا.مذ.) [معما] ديركلرك باشلقلرى اوزرنده

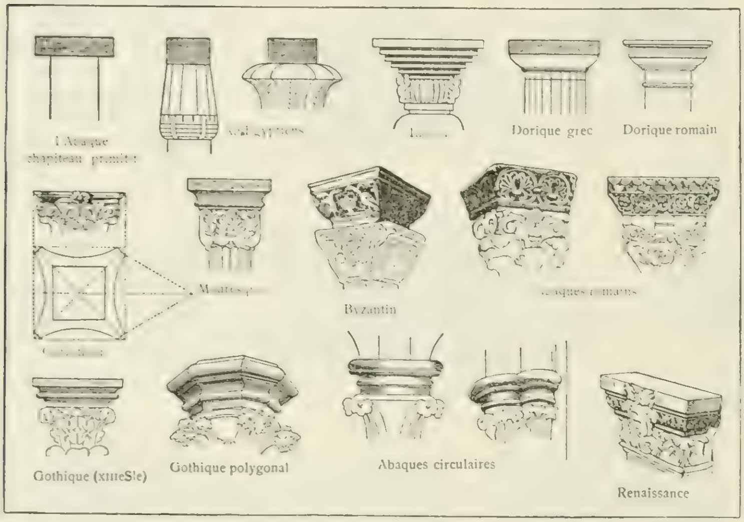

Formes principales de l'abaque

كنيش و طاشـقين اولەرق براقيلوب اكثريا تزيناتلى اولان و صاچاق طباتنى يوكلەن قسم ؛ باشلق طابله‌سى .

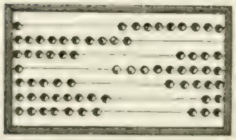

Abaque (boulier-compteur).

— [رياً.] اسكى روما‌ليلرك استعمال ايتديكى تسهيل حساب آلتى، جدولى؛ چوركه .

— [معا.] آباقا .

Abariga (ا.مذ.) [نبا.] « سن طوماس » آطه‌سنده بولنان بر نوع خرما آغاجى : آبانغا خرما آغاجى .

Abarticulation (ا.مو.) [تشر.] مفصل متحرك .

Abasicarpe (ا.مذ.) [نبا.] سحليه فصيله‌سنه داخل بر نوع نبات .

Abasourdir (ف.مت.) [*zour*].— مادهٔ اصلیه‌سی فرانسزجه صاغر معناسنه اولان „sourd“ لفظیدر.] صاغیرلاتمق ؛ سرسملتمك :

Ce coup de tonnerre l'*a abasourdi.* *(Acad.)* بو شیمشك صدمه‌سی آنی سرسملتدی .

— شاشیرتمق ؛ دهش و حیرته براقمق :

Cette réponse *abasourdit* le pauvre homme. *(F. Soulié.)* بو جواب زواللی آدمی حیرته براقدی .

— S'abasourdir (ف.مط.) صاغیرلانمق ؛ سرسملشمك :

Ils *s'abasourdissent* avec le bruit continuel qu'ils font. متصل ایتدکلری گورولتی ایله سرسملشیورلر.

— [متر.] Abasourdi, ébahi, ébaubi, stupéfait.

Abasourdi اولان کمسه دهش و حیرته دوشمشدر .

Stupéfait اولان آدم ایسه حرکت و حس ایده‌میه‌جك بر حاله گتیرلمشدر .

Ébahi و ébaubi بر کمسه‌نك کوجلکله ایناندیره‌بیله‌جکی بر شیئی کورنجه ابلهانه بر حاله گیرمسنی افاده ایدر. لکن ébahi حیرتله آغزی آچیق قالمش کمسه حقنده استعمال اولنور ébaubi ایسه سبب حیرتی اولان شیئه قارشی گوزلری آچیق قالمش کمسه حقنده ایراد اولنور .

Abasourdissant, ante (ص.) [*zour*] صاغیرلادیجی ؛ سرسملدیجی :

Un bruit *abasourdissant.* صاغیرلادیجی بر گورولتی .

— [مجا.] دوچار حیرت ایدیجی :

Des nouvelles *abasourdissantes.* دوچار حیرت ایدیجی خبرلر.

— اوصاندیریجی ، معجز ؛ یوروجی ، اتعاب ایدیجی :

Les bavards sont *abasourdissants.* بوش بوغازلر اوصاندیریجیدرلر.

Abasourdissement (ا.مذ.) [*zour*] شاشقینلق ، وله و حیرت ، تعجب ؛ خوف و خشیت :

Cette violation de l'étiquette laissa les valets du vieux duc dans l'*abasourdissement* complet. *(P. Féval.)* مراسم معتاده‌نك بو درلو اخلال ایدیلیشی اسکی دوقك خدمه‌سنی حیرت تامه ایچنده براقدی .

Abat (ا.مذ.) [*ba*] حیوان کسمه ، ذبح :

On fait chaque jour à Paris un énorme *abat* d'animaux. پارسده هر کون کلیتلی ذبح حیواناتی وقوعبولیور .

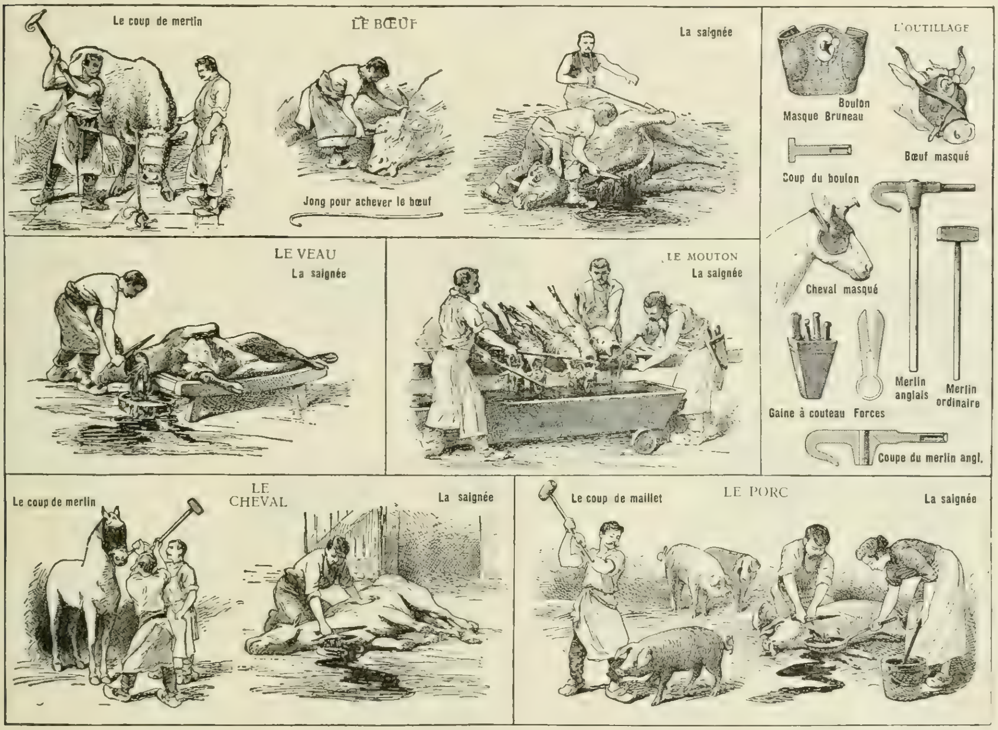

ABATAGE.

— Case d'abat. ذبح اولنه‌جق حیواناتك سوق اولندقلری بولمه‌لر .

— مبحث علائم جویه‌ده . بردنبره یاغان صاغناق .

Les *abats* d'eau sont fréquents par les temps orageux, فورطنه‌لی هوالرده صاغناقلی یاغمورلر کثیرالوقوعدر . [بعضاً abas طرزنده دخی یازیلیور ایسه‌ده یاکلشدر .]

— (ا.مذ.جم.) کسیلن حیواناتك باش، جگر، پاچه، اشکمبه کبی اقسامی . ات ایله صاتیله‌میان بوینوز ، دری ، باغرصاق نوعندن شیلر ؛ سقط .

Abatage* (ا.مذ.) [فرانسه آقاده‌میسی abattage طرزنده یازمغی دها معقول بولیور .] قطع اشجار :

On ne doit commencer l'*abatage* que vers la fin du mois de novembre. *(L.-J.Larcher.)* آغاج قطعنه آنجق تشرین ثانی اواخرینه طوغری باشلانلیدر .

— اکله صالح حیوانات حقنده . ذبح ، سلخ ایتمه :

Deux abattoirs spéciaux ont été construits à Paris pour l'*abatage* des porcs. *(Encycl.)* طوموز ذبحیچون پارسده ایکی خصوصی سلخخانه تأسیس اولنمشدی .

— حیوانات مضره حقنده . اتلاف ایتمه :

L'*abatage* des chiens errants. سوقاق کوپکلرینك اتلافی .

— Taxe d'abatage. قطع اشجار ، ذبح حیوانات ویرکوسی : قطعیه ، ذبحیه .

L'*abatage* est à la charge de l'acheteur, à moins de convention contraire. *(Encycl.)* خلافنه بر مقاوله اولمدقچه ذبحیه و قطعیه رسومی مشتری‌یه عائددر .

— [مجا.] Avoir de l'abatage. قوتلی و اری یاپیلی اولمق.

Recevoir un abatage. شدتلی بر تکدیره ، توبیخه ، مؤاخذه‌یه اوغرامق .

— [بیط.] عملیات اجراسیچون حیوانلری صمان اوزرینه یاتیرمه .

— [بحر.] بیوك جیوه‌لری برینه اورمق و پرچین ایتمك ایچون مستعمل مختلف ثقلنده‌کی والیوزلری باشدن آشیره‌رق صاللایوب اورمه ؛ والیوز صاللامه .

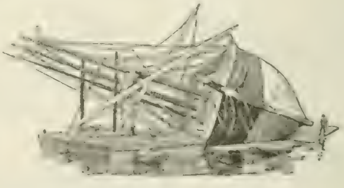

Abatage en carène.

برکمینك قرینه ایدلمسی یعنی تعمیر ایچون بر یانه یاتیرلمسی .

— دیوارجیلقده . طاشلرك سیوری و طاشقین جهتلرینی یونتوب دوزلتمه ؛ سوزلمی آله .

Abatant* یاخود **Abattant** (ا.مذ.) بر ماصه‌نك یان ویا اوست طرفده‌کی متحرك قسمی؛ چکمجه قپاغی، یازیخانه قپاغی ؛ کپنك .

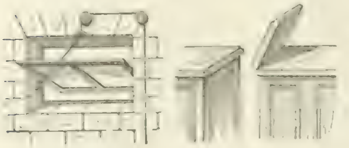

Abatant (châssis). Abatant (tablette de comptoir).

— [صنا.] بردکانه آز ویا چوق ضیا ویرمکه یارایان متحرك کوچك پنجره ویا پنجره قنادی .

Abâtardir (ق.مت.) اصلی ، جنسنی بوزمق، ملز ایتمك؛ بوزمق ، افساد ایتمك :

Tous nos soins à bien traiter et nourrir les animaux n'aboutissent le plus souvent qu'à les *abâtardir*. *(J.-J. Rouss.)* حیواناتی حسن محافظه واتفاق خصوصنه مصروف اولان بالجمله مساعیمز علی‌الاکثر آنلرك افساد جنس ونسلی منتج اولور . La mauvaise culture *abâtardit* les plantes. *(Littré.)* بد طرز زراعت نباتاتك اصلنی و جنسنی بوزار .

— S'abâtardir. (ف.مط.) اصلی، جنسی تغیر ایتمك؛ اوصاف اصلیه‌سنی غائب ایتمك ؛ بوزلمق :

Les plantes de l'Asie souvent *s'abâtardissent* en Europe. *(Férand.)* آسیا نباتاتی اکثریا اوروپاده اوصاف اصلیه‌سنی غائب ایدر.

— (متر.) Abâtardir (S'), Dégénérer.

S'abâtardir اوصاف و خصائل اصلیه‌نك زائل اولمسی ویا کسب ضعف ایتمسیدر .

Dégénérer ایسه یکی و فقط دها دون ویا دها فنا خاصه‌لر اکتساب ایتمکدر .

Abâtardissement (ا.مذ.) جنس و نسل فسادی، تغیرالاصل ؛ ملزلنمه :

Il me semble voir dans le singe un animal à beaucoup d'égards conformé comme l'homme, dont il retient avec altération et par une sorte d'*abâtardissement* les principaux traits. *(Geoffroy St-Hil.)* بن میمونی چوق جهتجه انسان کبی خلق اولنمش بر حیوان کورر کبی اولیورم . بو حیوان بعض تغیرات ایله و برنوع افساد جنس صورتیله انسانك علائم وجهیه‌سندن باشلیجه‌لرینی تمثیل ایدییور. La statistique est muette sur le nombre effrayant d'ouvriers de vingt ans qui épousent des cuisinières de quarante à cinquante ans, enrichies par le vol. On frémit en pensant aux suites d'unions pareilles, au triple point de vue de la criminalité, de l'*abâtardissement* de la race et des mauvais ménages. *(Balz.)* یکرمی یاشنده‌کی عمله‌نك قرق ، اللی یاشلرنده و محصول سرقت اوله‌رق ثروت و یسار ایچنده بولنان آشجی قادینلرله ازدواجلری مقدار مدهشی حقنده استاتستیقلر ساکت وصامتدر. بویله ازدواجلرك

اوچ نقطهٔ نظردن یعنی جنایات ، افساد نسل و سوء حیات عائله نقطهٔ نظرلرندن نتائجی دوشوندکجه انسان دوچار رعشهٔ الم و اسف اولبور .

— [مجا.] احمقلاشمه ، آلیقلاشمه ؛ تدنی :

La divisibilité territoriale poussée à l'infini doit engendrer l'*abâtardissement* de la nation, la mort des arts et celle des sciences. (*Balz.*) اراضینك قابلیت انقسامی نامتناهی درجه‌لره کوتوریلور ایسه قومك احمقلاشمه‌سنی و صنایع و فنونك انقراضنی مستلزم اولمق اقتضا ایدر .

Abat-chauvée یاخود **Abac-chauvée** (ا.مو.) کیرج واسطه‌سیله دریدن آیریلان بر نوع قبا یپاغی . [جمعی Des abat-chauvées یاخود abac-chauvées در.]

Abatée یاخود **Abattée** (ا.مو.) [بحر.] لیماندن قیام ایچون کمی‌یی یلکن و یا ماکنه قوتیله مطلوب اولان جهته چویرمه ؛ صالدیرمه و بو اثناده کمینك قطع ایتدیکی مسافه .

Abatellement (ا.مذ.) دسیسه‌کار اجنبی تجارله معاملاتی منع ایچون شرق اسکله‌لرنده‌کی فرانسز قونسولسلرینك تأسیس ایتدکلری بر قاعده .

Abat-faim (ا.مذ.) [لاابا.] مسافرلرك اچ بایغنلغنی تسکین ایچون وریلن مأکولات متقدمه . [جمعی Des abat-faim در .]

Abat-foin (ا.مذ.) صمانلق دلیکی . [جمعی Des abat-foin در .]

Abatis* (ا.مذ.) [فرانسه آقاده‌میسی بو کلمه‌نك abattis طرزنده یازلمسنی دها معقول بولور.] بر هدم حسیله یره طوپلانان و ییغیلان مواد انشائیه ؛ ییغنتی ، انقاض :

Abatis naturel.

Cette rue est bouchée par un *abattis* de maisons. (*Acad.*) بو سوقاق خانه انقاضیله قپانمشدر.

— اورمانده آغاج قطعی ، قطعیات ، احتطاب :

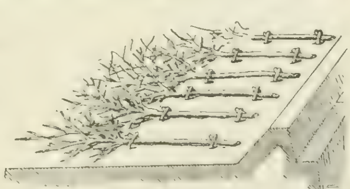

Abatis de transport.

On a fait un grand *abattis* de chênes dans cette forêt. (*Acad.*) بو اورمانده کلیتلی میشه آغاجی قطعیاتی وقوعبولدی .

— [مجا.] قطعیات کلیه ، تنقیحات عظیمه .

La fameuse nuit du 4 août fit un grand *abattis* dans la forêt des abus. (*Siècle.*) آغستوسك دردنجی شب مشهوری سوء استعمالات اورمانده قطعیات کلیه اجرا ایتدی .

— «آرغو» اصطلاحاتنده. انسانك ال و آیاقلرینه اطلاق اولنور. Avoir des abatis canailles. ال آیاغی ایری یاپیلی اولمق .

— [طبخ.] طاووق وامثالی حیوانانك آیاق، باش، بیون، قناد کبی اقسامی ؛ طاووق قاتی .

کسلمش حیوانانك باش ، اشکمبه ، باغیرصاق کبی شیلری ؛ سقط .

— [عس.] داللری دشمنه توجیه ایدلش کسیك آغاج کوکده‌لرندن متشکل سد ، طابیه . Abatis naturel آغاج کوکده‌لرینك کسیلدکلری محلده تشکیل ایتدکلری سد ، طابیه. Abatis de transport بر محلدن دیکر بر محله نقل اولنان آغاج کوکده‌لرینك طوپراغه تثبیت ایدیلوب حاصل ایتدکلری سد و طابیه‌لر .

— [معا.] ایری طاش پارچه‌سی .

— [صید.] اصطلاحات علمیه انجمنی . قورت پاته‌قاسی . چوق آو اولدیغنی ایما ایتمك ایچون دخی استعمال اولنوب Abatis de gibier یعنی آو ییغنی دیه ترجمه اولنور .

Abat-jour* (ا.مذ) [معما.] بودروم کبی ایشیغی یوقاریدن آلمغه مجبور اولان قاتلرده طبانی ایچری‌یه و آشاغی‌یه طوغری مائل اوله‌رق یاپیلان پنجره‌لرده‌که ایشیغی آشاغی‌یه چویرر؛ ایشیق‌باصان، طوان پنجره‌سی، باجه، تپه‌جامی.

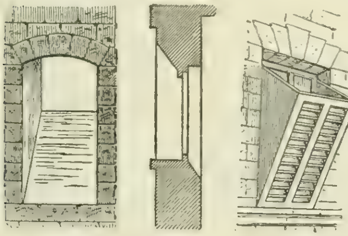

Abat-jour (soupirail). Abat-jour (coupe). Abat-jour (à persiennes).

— شعاع شمسك ویا کوچك حشرات‌نك ایچری‌یه کیرمسنی منع ایچون یاپیلان پانجور.

— [قبا.] کوزلری، شدتلی و پارلاق بر ضیادن محافظه ایچون لامبه اوزرینه واطرافنه قونیلان آلت؛ لامبه سپری، کلاهی.

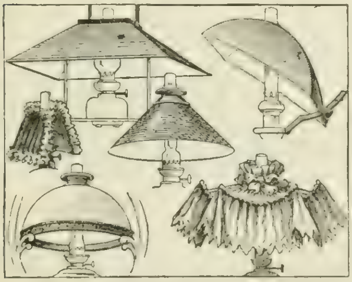

Abat-jour.

— [نبا.] خشخاش باشنك تپه‌سنده‌كی دلیك اولوب بورادن بزرلری طیشاری چیقار .

Abat-son* یاخود **Abat-sons** (ا.مذ.)[معما.] چاكك صداسنی زمینه عكس ایتدیرمك ایچون چاك قله‌لرینك پنجره‌لرینه موضوع قورشون قابلی و یا كیره‌مید ایله مستور مائل سطحلر .

Abat-son.

— خطیب كرسیلرینك اوستنده‌هوائی آشاغی‌یه طوغری چویرمك ایچون یاپیلان قبه‌لی قسم؛ سس‌چویرن. (Abat-voix).

Abattant (ا.مذ.) [*tan*] آرزویه كوره آچیلوب قپانان ماصه ، دستگاه و سائره‌نك اوست قپاغی ؛ كپنك .

Abattement (ا.مذ.) قطع؛ ذبح: قطع اشجار . [بو L'*abattement* des arbres. معناده دها زیاده abatage كله‌سی قوللانیلیر.]

Abat-voix.

— [مجا.] قوای معنویه‌نك كسب ضعف ایتمسی؛ یأس وفتور؛ زیاده قورقو، كدر عمیق :

Sans cette espérance, je tomberais dans l'*abattement*. (*Bourdal.*) بو امید اولمامش اولسه ایدی دوچار یأس وفتور اولور ایدم . Tous ses discours, toutes ses action faisaient paraître de l'*abattement* بتون بو نطقلری ، بتون بو افعالی انحطاط قوای معنویه‌سنی اظهار ایدییور ایدی .

— یورغونلق، درمانسزلق، قیریقلق:

Les chaleurs m'ont jeté dans de grands *abattements* (*Boileau.*) هوانك حرارتی بنی بیوك درمانسزلغه دوچار ایتدی .

Abattement, accablemeut, anéantissement, [.متر] — prostration.

Abattement بر فنالق وقوعنه مبنی روحك دوچار فتور اولمسیدر. بوحال موقت اوله‌بیلیر اگر ممتد اولور ایسه accablement یعنی فتورتام حاصل اولور . بوفتورتام كرك جسماً كرك روحاً واقع اوله‌بیلیر. جسم، یورغونلقلردن ویا امراضدن دوچار فتورتام اولور . روح ایسه آلام واكدار ایله مضمحل اولمغه یاقلاشنجه بو فتور تامه كرفتار اولور .

Anéantissement دوچار اضمحلال اولمش وكافهٔ قواسنی وحیاتنی اضاعه ایلمش برروحك حالیدر. لكن بوفكر ، مبالغه افاده ایدن افكاردن اولمغله anéantissement كه معنای حقیقیجه accablement دن فرقی یوقدر .

Prostration كرك روحك كرك جسمك برلكده اضمحلال تامیدر .

Abatteur (ا.مذ.) اودون ، آغاج كسیجی ، حطاب : بو Ce bûcheron est un grand *abatteur* de bois. (*Acad.*) اودونجی بیوك بر آغاج كسیجیدر .

— معدن اوجاقلرنده، طاش، معدن كوری وسائره چیقاران عمله .

— [مجا.] مخرب :

Le dix-huitième siècle, ce grand *abatteur* de préjugés, attaque cette opinion. (*Rog. de Beauv.*) اعتقادات باطله‌نك مخرب اكبری اولان بواون سكزنجی عصر بو فكری رد ایدییور . Des ruines, c'est tout ce qu'ont laissé sur leur passage ces grands *abatteurs* de lois, de têtes et de monuments. (*J. de Maist.*) خرابات ! ایشته عظمتلی قانون شكنلرك؛ باش كسنلرك، آثار صناعیه مخربلرینك كذركاهلرنده براقدقلری شیلر بوندن عبارتدر.

— Abatteur d'ouvrage. چوق ایش كورن، پك چالشقان آدم ، خمارات .

Abatteur de quille. چلیك چوماق اویوننده، پك ماهر آدم . توسیع معنی ایله ، طفره فروش .

Grand abatteur de bois. مغفل ، مضل ؛ زندوست .

Abattoir (ا.مذ.) سلخخانه ، مذبح ، مذبحه :

Ce qu'on voit aux abords d'une grande cité,
Ce sont des *abattoirs*, des murs, des cimetières.
A. de Musset.

بیوك بر شهر جوارنده كوروننشیلر ، مذبحه‌لر ، دیوارلر ، مزارستانلردر .

باركیر، اشك، كوپك كبی حیواناتك اتلاف اولندیغی مؤسسه‌یه دخی Abattoir تعبیر اولنور .

— اصطلاحات علمیهٔ انجمنی. مذبحه تعبیری عمومیتله صوك شرائط فنیه وصحیه دائره‌سنده یاپیلمش اولانلرینه مخصوسدر.

— [مجا.] محاربه‌لرله قانه بویانمش هر هانكی بر محل ؛ مذبحه :

Les champs de bataille sont des *abattoirs* humains, محاربه میدانلری انسان مذبحه‌لریدر .

Abattre (ف.مت.) [فرانسزجه „ à “ اداتیله دوكمك معناسنه اولان „battre“ لفظندن متشكل اولوب معنای اصلیسی اوره‌رق دویرمكدر .] یره آتمق ، دویرمك ، دوشورمك ؛ ییقمق ، هدم ایتمك :

La maison est à nous ; on ne peut rien en faire; un jour je l'*abattrai*. (*Gresset.*) خانه بزمدر، برایشه یارامازر؛ بركون آنی هدم ایده‌جكم .

اشخاص حقنده . دویرمك ، یره سرمك ، مغلوب ایتمك : آنی Trois fois je l'*abattis*, trois fois il se releva. *(Fén.)* اوچ دفعه یره سردم اوچ دفعه‌سنده‌ده آیاغه قالقدی .

— [مجـ.] Abattre de la besogne. چوق ایش كورمك ، زیاده چالشمق .

— تنزیل ایتمك ، تخریب ایتمك ، تنكیل و امحا ایتمك :
Abattre d'un seul conp l'ouvrage de tant d'années. *(Boss.)* بونجه سنه‌لك ایشی برضربه ایله تخریب ایتمك . Pour changer les nations, ii ne suffit pas d'*abattre*, il faut reconstruire. *(Thomas.)* اقوامی تغییر ایچون تنكیل و امحا غیر كافی و مجدداً اعمار و احیا مقتضیدر .

— اورمق ، اولدیرمك ؛ كسمك ، بوغازلامق ، اتلاف ایتمك ، ذبح ایتمك :
Abattre un bœuf. بر اوكوزی بوغازلامق . *Abattre* un chien. بر كوپكی اتلاف ایتمك. *Abattre* un cheval. برباركیری اولدیرمك. Le penchant de l'homme le porte à s'approprier le poisson qu'il a pêché ou l'oiseau qu'il *a abattu*. *(Thiers.)* انسانك میل درونیسی ، صید ایتدیكی بالقلری واوردیغی قوشلری تملك ایتمكه كندیسنی سوق ایدر .

— كسمك ، قطع ایتمك :
Il lui *abattit* le bras d'un coup de sabre. *(Acad.)* بر قلیج ضربه‌سیله آنك قولنی قطع ایتدی .

— بیچمك :
Ces moissonneurs *abattent* tant d'arpents en un jour. *(Raym.)* بو اوراقجیلر كونده شو قدر دونم بیچرلر .

— طاغتمق ، اوطورتمق :
Le soleil *abat* la poussière. كونش توزی طاغتیر .

— ایندیرمك :
Abattre un store. استوری ایندیرمك .

— قوتدن دوشورمك ، دوچار ضعف ایتمك :
Cette maladie *a* bien *abattu* ses forces. *(Acad.)* بوخسته‌لك آنی چوق قوتدن دوشوردی .

— [مجا.] جسارتنی كسمك ، دوچار یأس وفتور ایتمك :
Le moindre obstacle vous *abat*. *(C.Delav.)* الك اوفاق بر مانع سزی دوچار یأس ایدییور .

— شدتنی ازاله ایتمك ، تسكین ایتمك ؛ كسمك :
Souvent la pluie *abat* le vent. یاغمور اكثریا روزكارك شدتنی ازاله ایدر .

— [مجا.] Un regard, une larme suffit pour *abattre* cette colère menaçante. بر نكاه ، بركوز یاشی بو تهدیدآمیز تهوری تسكینه كفایت ایدر .

— Abattre son jeu. **قاغد اویوننده** . یا اویونه دوام ایتمه‌مك نیتیله ویاخود قازانمش اولمق سببیله كاغدلری آچمق .

— Abattre du bois. **طاولہ اویوننده** . بر خانه‌یه چوق پول ییغمق .

— [بیط.] Abattre un cheval. بر باركیری عملیات اجراسنه مساعد وجهله صمان اوزرینه یاتیرمق .

— [جرا.] تنزیل ایتمك .

— [بحر.] Abattre un navire. بر كمینك قسم مغطوسنی تطهیر و تعمیر ایچون برطرفه باصوب یاتیرمق؛ قرینه ایتمك .
معلومات . — بو عملیه كمینك صیغ صویه آلنوب دروننده‌كی اجسام ثقیله‌نك برطرفه وضعی و ممكن اولدیغی درجه‌ده یاتیرلدقدن صكره دیركلرینه بیوك مانیسقه‌لر و اشیای ثقیله تعلیق ایله اولور .

Abats le feu! آتش كس ! امری .

Abattre à la côte. روزكار كمی‌یی ساحله طوغری سورمك .

Abattre du mauvais bord. اجتناب اولنمق ایستیلن جهته دونمك .

— [صنا.] Abattre le pied, abattre la corne. **باركیر وامثالی حیوانات حقنده** . طیرناغك بر قسمنی كسمك .

Abattre les peaux. دریلری صویه باطیرمق .

Abattre un chapeau. برشابقه‌نك كنارلرینی یاصیلاتمق.

Abattre une locomotive, un wagon. بر لوقوموتیفی ، بر واغونی تعمیر ایچون اماله ایتمك یاخود یاتیرمق .

Abattre le cuir. ذبح ایدیلن حیوانلرك دریسنی یوزمك .

— [ض مث.] Petite pluie abat grand vent. **معنای حقیقیسی** اوفاق بر یاغمور روزكارك شدتنی تسكین ایدر .
معنای مجازیسی . اكثریا اهمیتسز بر شی بیوك حدتی تسكین ایتمكه كفایت ایدر .

— (ف. ل.) [بحر.] كمی محور عمومیسی اوزرینه بر دور اجرا ایتمك .
روزكار بولمق ایچون تعقیب اولنمسی لازم كلن پوصله كرته‌سندن آیرلمق .

— Abattu, ue. (ا.مف.) دویرلمش، دوشمش، یره آتلمش ، ییقلمش ، منهدم :
Les statues de Néron furent *abattues* par l'ordre du Sénat. «سه‌ناتو» نك امریله «نه‌رون» ك هیكللری هدم اولندی.

— اورلمش :
Perdrix *abattue* d'un coup de fusil. بر تفنك ضربه‌سیله اورلمش ككلیك .

— كسلمش ، قطع ایدلمش ، احتطاب اولنمش :

Ma barbe fut *abattue. (Am. de Bast.)* صقالم كسيلدى .

— مغلوب و مندرس ، پريشان :

La république devait nécessairement périr, Il n'était plus question que de savoir comment et par qui elle serait *abattue (Montesq.)* جمهوريتك زوالى ضرورى ايدى . آرتق مسئله نه صورتله وكيمك يديله اندراس وقوعبوله‌جغنى بيلمكده قالمش ايدى .

— جسمانى ومعنوى اضطراباتايله بيتاب اولمش ، يورغون ، درمانسز ، بى مجال :

Le courage des troupes est *abattue* par la douleur et ranimé par la vengeance. *(Fléch.)* طابورلرك جسارتى تأثير اضطراب ايله بيتاب و انتقام ايله بتكرار حائز نصاب اولدى .

Phalante demeura épuisé et *abattu* d'un excès de douleur. *(Fén.)* « فالانت » بر وجع طاقتفرسا ايله بى مجال وبركشته‌حال اولدى .

Quand je vois mon semblable languissant, *abattu*, je lui tends la main. *(Marmontel.)* ابناى جنسمدن برينى خسته‌حال و بى مجال كورور ايسەم آكا اطالهٔ دست معاونت ايلرم .

— Aller, courir à bride abattue. درت نعله قوشمق .

— S'abattre (ف.مط.) دوريلمك ، دوشمك ، چوكمك ، ييقلمق ، منهدم اولمق :

Le mât *s'abattit* avec fracas. سرن كورولتى ايله ييقيلدى .

— باركير حقنده . قپانمق :

L'excellence des chevaux arabes consiste à ne *s'abattre* jamais. *(Buff.)* عرب باركيرلرينك خاصهٔ مقبوليتى هيچ قپانمامقدن عبارتدر .

— كندى كنديسنى كسمك ، بر عضوى قطع ايتمك :

Il saisit une hache et *s'abattit* le poignet. *(Dider.)* بر بالطه آلدى و بيلكنى كسدى .

— اوزرينه آتلمق ، شدتله ايتمك ، هجوم ايتمك :

La main du maître *s'abattit* de nouveau sur son épaule معلمك الى شدتله تكرار آنك اوموزينه ايندى .

— كسب سكون ايتمك ، تخفيف شدت ايتمك :

Le vent *s'abat*. روزكار كسب سكون ايديور .

— دوچار فتور اولمق ، مأيوس اولمق :

Dites à nos femmes qu'elles ne *s'abattent* point. *(Mme de Sév.)* قادينلريمزه سويليكز كه هيچ مأيوس اولماسونلر .

— [بحر.] كرك هوانك تأثيريله كرك حوله‌نك قايمه‌سيله كمى بر طرفه ياتمق .

— قرينه اولمق .

— (ف.مشا.) يكديكرينى مغلوب ايتمك ، دوچار انقراض ايتمك .

— [متر.] Abattre, démolir, détruire, jeter à bas, mettre à bas, rabattre, renverser, ruiner

Abattre يوكسلدلمش اولان بر شيئى دويرمك ، هدم ايتمك مقامنده استعمال اولنور :

Je couperai cet arbre par la racine, je l'*abattrai* d'un seul coup. *(Boss.)* بوآغاجى كوكندن كسه‌جكم ، برحمله‌ده دويره‌جكم .

Renverser قائم اولان بر شى حقنده ايراد اولنور :

Les torrents *renversèrent* tout ce qui se trouva sur leur passage. *(Buff.)* سيللر كذركاهلرنده بولنان هر شيئى دويرديلر .

Démolir مؤسس اولان بر شى حقنده قوللانيلير :

Les places qu'il avait dessein de *démolir. (Fléch.)* هدم ايتمك نيتنده بولنديغى مواقع .

Ruiner قابل تقسيم و تخريب شيلر حقنده مستعملدر :

Une longue négligence avait laissé *ruiner* toutes les défenses de la ville. *(Boss.)* اوزون برعدم اهتمام شهرك بتون استحكاماتى تخريب ايتديرمشدى .

Détruire انتظامى اخلال و آثار ظاهره‌سنى بيله امحا صورتيله وقوعبولور :

Brutus s'étant emparé de la ville de Rome la *détruisit. (Volt.)* « بروتوس » روما شهرينى ضبط ايدنجه آنى خرابه‌زاره چويردى .

Jeter à bas جبر و شدتله واقع اولور . Mettre à bas ايسه شدت وقوتى استلزام ايتمز .

Rabattre شدتله دويرمك ، ييقمق ، هدم وتخريب ايتمكدر .

Abattu (ا.مذ.) تفنك خروسنك ممه اوزرينه ايندرلمش حالى :

L'*abattu* d'un arme. ممه اوزرينه ايندرلمش بر تفنك خروسى .

— À l'abattu (تر.ح.) بالاده‌كى معنايى مفيددر :

Mettre le chien *à l'abattu*. خروسى ممه اوزرينه ايندرمك .

Abattue (ا.مو.) [معما. — مر.] Retombée.

— طرزجيلقده . طوزلى صو ايله طولو بر قزغانك آتش اوزرينه قونلديغى آندن آتشدن ايندرلديكى زمانه قدر ايفا ايتديكى عمل .

Abatture (ا.مو.) [اور.] بر آغاجك ميوه‌لرينى طوپلامه ، كسمه ، دوشيرمه .

— اصطلاحات علميه انجمنى . پالاموط سيلكمه .

— [بحر. — متر.] Abatage.

— (ا.مو.ج.) آو حيوانك فرار اثناسنده ييقديغى چاليلر ، براقديغى آياق ايزلرى .

Abat-vent* (ا مذ.) [معما.] روزكاردن و ياغموردن محافظه ايچون ياپلمش چاتى صاچاغى و امثالى .

— [تخصـ.] بحالرك اوزرينه روزكارك ، دومانى چوير-

مسنی منع ایتمك ایچون وضع اولنان طوپراق ویا ساج تپه‌لكلر ؛ یل باصان . [جمعی Des abat-vent در .]

Abbatial, ale (ص.) [*si*] "Abbé„ دنیلن رهبان صنفنه ویاخود آنلره مخصوص مناسترلره عائد ، رهبانی :

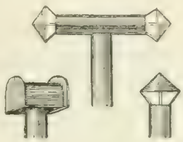
Abat-vent.

حقوق رهبانیه . Droits *abbatiaux.*
رتبهٔ رهبانیه . Dignité *abbatiale.*

— (ا.) "Abbé„ دنیلن رهبان صنفنه مخصوص مناستر .

Abbaye (ا.) [*bè-i*] ارادی ، تدویر اموریله مكلف اولان كمسه‌یه عائد ، اركك ویا قادین مناستری . مناستر سر راهبنك ویا راهبه‌سنك آلدیغی ایراد . مناسترك ابنیه‌سی .

— Abbaye de Monte-à-regret. «آرغر» اصطلاحاتندن. اسكیدن دار آغاجی ، الیوم كیوتین ماكنه‌سی .

— (ض.مث.) Pour un moine l'abbaye ne faut, ne chôme pas. یالكز بر آدمك غیبوبتی مصمم بر ایشی یاخود براكلتی‌یی تأخیر ایتمز .

— **Abbé** (ا.مذ.) "Abbaye„ تسمیه اولنان اركك مناستری رئیسی ؛ آبه :

Le titre d'*abbé*, qui signifie *père*, n'appartenait qu'aux chefs de monastères. *(Volt.)* پدر معناسنه اولان آبه عنوانی آنجق مناستر رؤساسنه منحصر ایدی .

— [توس.] راهب ، پاپاس .

— Abbé. ال باشینك حركاتی دیكرلری تقلیده مجبور ایدن بر نوع اویون . [بزده‌كی دیلسز اویونی كبی .]

— [ض.مث.ـ مجا.] Nous l'attendrons comme les moines font l'abbé. وقت طعامده كلزایسه بزء او اولمقسزین سفرهٔ طعامه اوطوررز .

Le moine répond comme l'abbé chante. مادونلر مافوقلرك طرز و طورلرینی تقلید ایتمكی اعتیاد ایدرلر .

Etre comme l'abbé Rognonet, qui de sa soutane ne put faire un bonnet. ایی برفرصتدن استفاده ایده‌مامك ونا اهللكندن طولایی ایی بر ایشی عقامته دوچار ایتمك .

Abbesse (ا.مذ.) "Abbaye„ تسمیه اولنان قادین مناستری رئیسه‌سی . راهبه .

A B C (ا.مذ.) [فرانسز القباسنك ایلك اوچ حرفندن مركب بر كلمه .] الفبا .

— [مجا.] برعلمك ، برفنك قواعد ابتدائیه واساسیه‌سی ؛ باشلانغیج ، بدایت :

C'est le fondement. L'*a b c* de la philosophie. مبادئ فلسفه . et l'*a b c* de toute notre morale. *(Pasc.)* بو خصوص خصائص اخلاقیه‌مزك مبتداسیدر . De pareils exercices ne sont que l'*a b c* de l'école des filous. *(Le Sage.)* بو مقوله ترتیب وتعلیملر محضا سرقا وطراران زمره‌سی مكتبنك الفباسیدر .

— N'en être qu'à l'a b c d'une science, d'un art, d'un métier. برعلمك ، برفنك ، برحرفتك هنوز مبادیسنی تحصیل ایتمش بولنمق .

— Renvoyer quelqu'un à l'a b c. بر كمسه‌یه جهل اسناد ایتمك .

Abcéder (ف.ل.) چبان اولمق ، چبان حالنه كلمك :

Cette tumeur *abcédera* bientôt. بوشیش همان چبان حالنه كله‌جك .

— S'abcéder (ف.مط.) جراحتلنمك ، ایرینلنمك .

Abcès (ا.مذ.) [*sè*.ـ طب.] چبان ، خراج :

Racine mourut d'un *abcès au foie.* «راسین» قره جكرده‌كی بر چباندن متأثراً وفات ایتدی .

Abcisse (ا.مو.) [هند.ـ ص.] Abscisse.

Abdication (ا.مو.) حكدارلق كبی بیوك مقاملردن فراغ ایله موقعنی ترك ایدش ؛ ترك سلطنت :

L'*abdication* de Napoléon 1er. برنجی «ناپولئون» ك ترك مسند حكمداری ایتمسی. L'*abdication* du Pape Célestin V fut toute volontaire. *(Beugnot.)* پاپا بشنجی «سه‌له‌ستن» ك پاپالقدن فراغی صرف اختیاری ایدی .

— عادی بر فردك حائز اوله‌بیله‌جكی هر هانكی بر مقام و مأموریتدن فراغ ایتمسی ، چكیلمسی :

Abdication de l'autorité paternelle. نفوذ وامتیازات پدرانه‌دن فراغ ایدش .

— بعض حقوقدن صرف نظر ایدش :

Abdication volontaire des garanties données au mandataire. وكیله ویریلن تأميناتدن اختیاری اوله‌رق صرف نظر ایدش.

— [متر.] Abdication, démission.

Abdication لفظی وقتیله رومادە جاری اولان دیكتاتورلك كبی مهم مقاملر حقنده استعمال اولنمشدر . [بو كلمه شمدی یالكز پرنسلر و حكمدارلر حقنده ایراد اولنور .] سائر بالجمله احوالده ، حتی اك عالی مأمورلر ایچون ، استعفا معناسنه اولان démission لفظی قوللانیلیر . بر رئیس جمهور مأمورین دولتك برنجیسی عد اولندیغندن استعفاسنی ویرر .

Abdiquant, ante (ا.) ترك سلطنت ایدن ، مسند حكمداریدن فراغ ایدن كمسه :

Il serait déplorable qu'une grande puissance comme l'Angleterre *abdiquât*, dans une circonstance aussi grave: tous ses devoirs envers elle-même, envers l'Italie, envers l'Europe, envers la civilisation. *(Journ.)* انكلتره كى بيوك بر دولتك بويله وخيم بر هنكامده كنديه ، ايتاليايه ، بتون اوروپايه حتى عالم مدنيته قارشى اولان وظائفندن دستكش فراغ اولمسى شدتله شايان تأسف بر حال اولور ايدى . La loi ne saurait *abdiquer* sa tutelle bienfaisante sur les actions des hommes. *(Hannequin.)* قانون ، افعال بشريه اوزرنده‌كى وصايت خيرخواهانه‌سندن فارغ اوله‌ماز .

— [ط.] حقيقى و مجازى موقعلرده ، كرك اشخاص كرك اشيا حقنده ايراد اولنور :

De toutes les tyrannies, la plus odieuse est celle qui ôte perpétuellement à l'âme le mérite de ses pensées: on *abdique* sans avoir régné. *(Balz.)* استبدادلرك الك مستكرهى روحك افعال و افكارنجه اولان مزاياتى الى الابد امحا ايديدر : او حالده سلطنت سورلكسزين سلطنتدن فراغ ايدلش اوليور . Tout parti qui s'abstient *abdique*. *(Lamart.)* هر فرقه‌كه استنكاف ايدر استعفا اتمش ديمكدر . Une femme qui a vos charmes ne doit jamais *abdiquer*. *(Th. Leclercq.)* سزده موجود جاذبه‌يه مالكه اولان بر قادين هيچ بر وقتده آندن صرف نظر اتماليدر .

— S'abdiquer (ف. مط.) ترك ايدلك ، فراغ ايدلك :

Un trône ne *s'abdique* jamais sans regret. بر تخت هيچ بر وقتده بلا تأسف ترك ايدلمز .

— [مجا.] شان و حيثيتدن ، شخصيتدن واز كچمك ، اقتدارينى ترك ، حقوقدن صرف نظر اتمك :

Un jour, la France, fatiguée de *s'abdiquer*, voulut rentrer en possession de ses prérogatives et ressaisir les attributs de sa puissance. *(Journ.)* بركون ترك اقتدار ايله بيتاب اولان فرانسه ، كندى حقوق و امتيازاتى بتكرار دردست و خصائص حكمرانيسنى استرداد اتمك ايستدى .

— [متر.] Abdiquer, se démettre, résigner.

Abdiquer يعنى ترك مسند اتمك پرنسلر و حكمدارلر حقنده ايراد اولنور

Se démettre يعنى استعفا اتمك مأمورلر حقنده قوللانيلير.

résigner بر حق وامتيازى آخره ترك اتمك معناسنه اولان لفظى ايسه هر هانكى بر صاحب مسند حقنده قوللانيله‌بيلير .

Abditolarve (ص.) [نبا.] نباتات انسجه‌سنده ياشايان حشره ؛ كيزلى سرفه .

Abdomen* (ا. مذ.) [men ـ نشر.] بطن .

Si celui en faveur duquel l'abdication a été faite vient de mourir, ou s'il n'accepte pas l'abdication, les droits de l'*abdiquant* restent entiers. *(Beugnot.)* مسند حكمداريدن فراغ وقوعنده مفروغله وفات و يا حكمدارلنى قبولدن استنكاف ايدر ايسه فارغك حقوقى تماماً باقى قالير .

— (ص.) Princesse *abdiquante.* ترك مسند ايدن پرنسس .

Abdiquer (ف. متـ.) [لاتينجه‌عين‌معناده‌اولان "Abdicare„ لفظندن مأخوذدر.] بيوك مقاماتدن وعلى الخصوص حكمدارلق مسندلرندن فراغ اتمك ؛ ترك سلطنت اتمك :

Dioclétien *abdiqua* l'empire. « ديوقله‌سيه‌ن » ايمپراطورلنى ترك ايتدى. J'*abdiquerais* volontiers tous les sceptres, toutes les palmes du monde, pour faire de toi mon éternelle pensée *(Balz.)* افكاريمى الى الابد سكا حصر اتمك ايچون جهانك عموم عصاى حكمداريلرندن و بتون شرف و شانلرندن دستكش فراغ اولور ايدم .

— [توسـ.] بر مأموريتدن ، بر خدمتدن ، بر وظيفه‌دن چكيلمك :

Tout magistrat qui abandonne le soin de la patrie et *abdique* la magistrature est un traître qui mérite la mort. *(J.-J. Rouss.)* هر حاكم كه وقايۀ منافع وطنى ترك و مسند حكامدن استعفا ايدر اعدامه شايان بر خائن وطندر .

— بر نوع حكمدارئ فكرى اولان موقعلردن چكيلمك :

Liszt *a abdiqué* le sceptre du piano pour se faire chef d'école. « ليست » بر فرقۀ فكريه‌نك رياستنه كچمك ايچون پيانو عصاى حكمداريسنى الندن براقدى .

— بر طرفه براقمق ، اونوتمق :

Et tout d'abord, sire, nous commencerons ici par *abdiquer* votre puissance de roi. *(Maurel Dapeys.)* و شمدى ، اول باول سزك اقتدار حكمداريكزى برطرف اتمكله باشلايه‌جغز ، حشمتماب .

— [مجا.] ترك اتمك ، واز كچمك ، فارغ اولمق ، استعفا اتمك :

Abdiquer sa liberté, ses biens. حريتدن، اموالندن واز كچمك. Sans *abdiquer* Paris ni la cour. *(St-Simon.)* كرك پارسدن وكرك سرايدن فارغ اولقسزين . La langue française *abdiqua* dès lors sa belle et sonore gravité; elle sacrifia son énergie à la grâce. *(Ch. Nodier.)* او وقتدن اعتباراً فرانسز لسانى كندى آهنكلى جديتدن استعفا و لطافت بيان اغورينه متانتى فدا ايتدى .

— بعض حقوق و مدعياتدن صرف نظر اتمك ، فراغ اتمك :

— [استع.] قارن ، ایری قارن .

Abdominale, ale (ص.) [تشر.] قارنه، بطنه متعلق، بطنی. قارنی ایری :

Un homme *abdominal.* قارنی ایری آدم .

Abdominaux (ا.مذ. جمع.) [ـ مباس.] *nô* بطنیه .

Nageoirs abdominaux مسابح بطنیه .

Abdominoscopie (ا.مو.) [طب.] قرع و جس ایله معاینهٔ بطن .

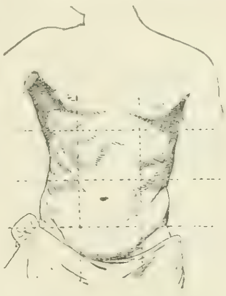

Abdomen (chez l'homme).

Abdomino-scrotal (ص.) [طب.] بطنیٔ صفنی .

Abdomino-thoracique (ص.) [طب.] بطنیٔ صدری.

Abdomino-utérotomie (ا. مو.) [جرا.] بطندن خزع رحم .

Abducteur* (ا.ـ ص. مذ.) [تشر.] مُبَعِّدْ

Muscle *abducteur.* عضلهٔ مبعده . L'*abducteur* de l'œil. مبعد عین .

— [کیم.] ناقل .

Abduction (ا.مو.) [تشر.] تبعید.

— [مث.] قیاس شبه .

معلومات . ـ قیاس شبه بر قیاسدرکه کبراسی یقین افاده ایدر یعنی قطعی الفاددر ؛ حالبوکه صغراسی آنجق محتملدر . بناءً علیه ویره‌جکی نتیجه آنجق احتمالی اوله‌بیلیر .

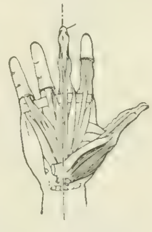

Court abducteur du pouce.

(S') Abeausir (ف. مط.) [بحر.] ایلشمك ، آچلمق :

Le temps *s'abeausit.* هوا ایلشیور .

Abécé (ا.مذ.) [فرانسز الفباسنك ایلك اوچ حرفندن متشکل بر کلمه.] الفبا جزئی :

Des *abécés.* الفبا جزئلری . [مس.] A B C

— شفره مفتاحی .

Abécédaire (ا. مذ.) الفبا جزئی :

Il est très difficile de faire un bon *abécédaire.* مکمل بر الفبا جزئی ترتیب ایتمك غایت مشکلدر .

— [مجا.] بر علمك ، بر فنك مبادیسی :

Abécédaire d'archéologie, de musique. مبادئ علم آثار عتیقه ، مبادئ فن موسیقی .

— جاهل آدم :

C'est un *abécédaire.* بو جاهل برآدمدر .

— (ص.) الفبایه عائد ، متعلق :

Livre, ouvrage *abécédaire.* الفبایه متعلق کتاب ، اثر .

— ابتدائی ؛ عادی ، فنا یاپلمش .

—[مجا.] مبتدی :

Le précepteur sera tenu d'instruire, tant par lui-même que par ses préposés, les jeunes enfants *abécédaires* de la ville de Montpellier et de leur apprendre à lire et à écrire. *(Arrêt. du gr. Conseil.)* معلم ، کرك بالذات وکرك مأمورلری وساطتیله «مونپه‌لیه» شهرینك مبتدی کنج چوجقلرینه تحصیل علم ایتدیرمکه و آنلره اوقویوب یازمق اوکرتمکه مجبور طوتیله‌جقدر .

— هیچ تحصیلده بولنمامش ، قره جاهل : امی :

Rien de plus honteux et de plus ridicule qu'un vieillard *abécédaire. (La Grange.)* هیچ تحصیل کورمامش امی بر اختیار قدر شایان تعییب وتمسخر شی یوقدر .

— هر بیت ویا فقره‌سنك برنجی حرفی الفبا صره‌سنی تعقب ایدن (منظومه) .

Abécédaire (ا. مو.) [نبا.] هندستانده متعیش مرکبه فصیله‌سنه عائد بر نبات ؛ دیل اوتی . [کوچوك چوجقلره چیکنه‌ته‌رك تکلم ایتدیرمك خاصه‌سنه مالك اولدیغی ظن اولنمقده‌در .]

Abécédé (ا. مذ.) [فرانسز الفباسنك ایلك درت حرفندن متشکل بر کلمه.] الفبا ، کوچوك قرائت کتابی .

[Des abéeédés جمعی در .]

— [توس.ـ مجا.] فنا ترتیب اولنمش بر کتاب ، فنا یازلمش بر غزته .

Abée.

Abecquer (ف. مت.) قوشلره یم ویرمك .

— [توس.] *Abecquer* un enfant. بر چوجغه طعام ویرمك .

— [مجا.] طاداندیرمق .

— S'abecquer (ف. مت.) کوچك قوشلر حقنده . یملنمك

Abée* (ا.مو.) دکرمن صوینك چیقدیغی دلیك؛ خرق.

Abeille* (ا.مو.) [حیو.] آری ، بال آریسی ، نحل :

Les *abeilles* vont recueillir avec soin le suc des fleurs odoriférentes. *(Fén.)* بال آریلری قوقولی چیچکلرك عصاره‌سنی کمال اعتنا ایله طوپلامغه کیدیورلر .

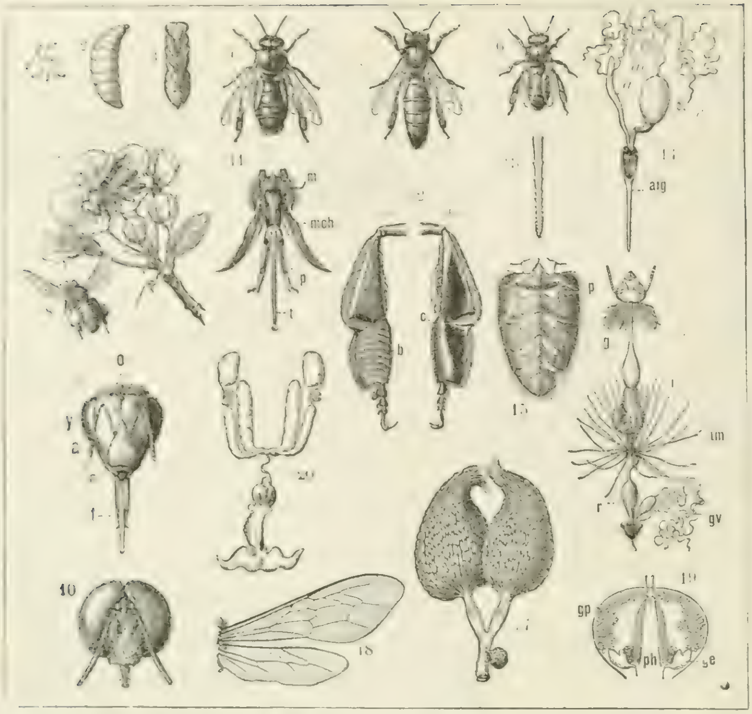

L'ABEILLE. — V. Apiculture.
1. [illegible] — 2. Larve. — 3. Nymphe. — 4. Mâle ou faux bourdon. — 5. Reine ou mère. — 6. Neutre ou ouvrière [illegible] — 9. Tête de l'ouvrière vue de face (a, antennes; y, yeux latéraux; o, ocelles; m, mandibules; l, labre; t, trompe). — 10. Tête du mâle, vue de face. — 11. Trompe de l'ouvrière (m, mandibules; mch, [illegible]; p, palpes; t, trompe ou languette). — 12. Patte postérieure droite de l'ouvrière A, face interne; B, face externe; b, brosse; c, corbeille). — 13. Extrémité dentelée de l'aiguillon — 14. Aiguillon et ses glandes venimeuses (a, glande alcaline; ac, glande acide; r, réservoir glandulaire; aig, aiguillon). — 15. [illegible] (p, [illegible]). — 16. Appareil digestif de l'abeille (g, glandes salivaires; i, intestin; tm, tube de Malpighi; r, rectum; gv, glande venimeuse). — 17. Ovaires de la reine. — 18. Ailes séparées et leurs crochets d'attache. — 19. Coupe horizontale de la tête de l'ouvrière (gp, glandes postcérébrales; ge, glandes mandibulaires externes; ph, pharynx). — 20. Organe reproducteur du mâle.

— [مجا. ـ تشبـ.] اشخاص حقنده ایراد اولنور :
Les écrivains sont des *abeilles* dont les naturalistes ont oublié la classification. *(Balz.)* ارباب قلم بر نوع زنبور عسلدرلرکه طبیعیون آنلری تصنیف ایتمکی اونوتمشلردر.
Pas de l'abeille. — مصرده جاری بر نوع رقص.
Abeille d'or. — بعض جمعیات علمیه طرفندن ویریلن مکافات .
— [هیـ.] النحل .

Abeillé, ée (ص.) آری رسملریله مزین .

Abeiller, ère (ص.) آریلر ایله اشتغال ایدن .

Abeillier یاخـود **Abeiller** (ا.مذ.) قوانلق .

Abélicéa (ا.مذ. [نبا.] بقیه فصیلهسندن اوصـاغجه قره آغاجلره مشابه بر نبات ؛ ژاپونیا قره آغاجی .

Abélie* (ا.مو.) [نبا.] حمانیه فصیلهسنه منسوب بر نبات؛ آبل خانم الی . [چین و هالایاده متعیش اولوب چیچکی بیـاض ، پنبه و لطیف قوقولی اولمسندن طولایی باغچهلرده مزروعدر.]

Abélie.

Abelmosch (ا.مذ.) [نبا.] ابه کومهجیلری (خبازیه) فصیلهسـندن خط استوا نواحیسـنه منسوب بر جنس نبات ؛ عنبر تخمی . [بزرلری عطرجیلقده مستعملدر.]

Aberration (ا.مو.) اوتهیه بریه طولاشـمه :
Le navire, après de longues *aberrations*, a fait naufrage. سفینه اوتهیه بریه بر خیلی طولاشدقدن صکره مستغرق اولدی .
— [مجا.] افکارك دوچار ضلال اولمسی، محاکمات فکریهده خطالره دوشولمسی :
Nous avons parcouru un vaste cercle d'*aberrations* politiques. *(Fr. de Neufch.)* واسع بر دائرهٔ ضلالات سیاسیه ایچندن کچدك .
— [هیـ.] انحراف ضیا .
— [طبـ.] انحراف .
— [حکمـ.] تحرف .
— [فلسـ.] ضلال .
— [ریا.] Aberration de courbure. تحرف انحنا .

Aberrer (ف.ا.) حقیقتدن بعید اولمق ، آلدانمق :

Abésodé (ا.مذ.) [نبا.] چورهك اوتی . [شرقده ، نیژهللاسانیوا ، نباتنه ویریلش براسم اولوب (حب السودا) دن مأخوذ اولسه کرك .]

Abêtir (ف.مت.) [مادهٔ اصلیهسی فرانسزجه حیوان معناسنه

اولان «Bête» لفظیدر. ـ لاابا.] احمقلاشدیرمق، آلیقلاشدیرمق، دوچار بلاهت ایتمك، همحال حیوان ایتمك :

La paresse d'esprit *abêtit* l'homme. عطالت ذهنیه انسانی آلیقلاشدیریر. Trop de jeunesse et trop de vieillesse empêchent l'esprit; trop et trop peu d'instruction l'*abêtissent*. *(Pasc.)* پك گنج اولمقله پك اختیار اولمق عقل و فكری محروم جولان و فرط تحصیل ایله نقصان تحصیل انسانی همحال حیوان ایدر. Tout ce qui ravale les facultés élevées, tout ce qui *abêtit* l'humanité. *(Vtrey.)* خواص عالیه‌یی منع و امحا ایدن كافهٔ مواد، انسانیتی همحال حیوان ایدن خصوصات.

— (ف. ا.) احمقلاشمق، آبداللاشمق، آلیقلاشمق :

Le paresseux *abêtit* tout les jours. تنبل گوندن گونه آبداللاشیر.

— S'abêtir (ف. مط.) آلیقلاشمق، احمقلاشمق، دوچار بلاهت اولمق :

L'homme *s'abêtit* dans l'ivrognerie. سرخوشلقله انسان دوچار بلاهت اولور.

— اشیا حقنده :

L'esprit *s'abêtit* dans l'oisiveté complète. *(Littré.)* عطالت كامله ایچنده فكر بشر دوچار حماقت اولور. La nation française *s'abêtit* dans son industrialisme. *(Proudhon.)* فرانسز قومی حرف و صنایعه شدت انهماكیله آلیقلاشیور.

— [مترا.] Abêtir, rabêtir.

بر معلم، تحصیلی وتربیه‌سی كندیسنه تودیع ایدلمش اولان بر چوجغك قابلیت ذهنیه‌سنه بر ترتیب و انتظام ورمز ایسه او چوجغی abêtir ایتمش اولور. بالعكس چوجغك ترقیات وتكملات ذهنیه‌سنی تضییق و آنك جریان طبیعیسنی سكته‌دار ایدر ایسه rabêtir ایتمش اولور.

Abêtissant, ante (ص) احمقلاشدیریجی، آلیقلاشدیریجی، همحال حیوان ایدیجی، دوچار بلاهت ایدیجی :

Rien n'est plus *abêtissant* que l'ivrognerie. سرخوشلقدن دها فضله دوچار بلاهت ایدیجی بر شی یوقدر.

Abêtissement (ا. مذ.) آلیقلاشدیرمه، احمقلاشدیرمه؛ شاشقینلق، احمقلق، آلیقلق، بلاهت :

L'*abêtissement* de beaucoup d'enfants est dû aux mauvais traitements. برچوق اطفالك احمقلاشمسی سوء معاملاتدن ناشیدر.

Ab hoc et ab hac (ح.) آبوق صابوق، مناسبتلی مناسبتسز، صاچمه صاپان :

Qu'on raisonne *ab hoc et ab hac* sur mon existence. *(Fontenelle.)* نم معیشتم حقنده صاچمه صاپان ملاحظه ایده طورسونلر. Je me suis hâté de vous faire *ab hoc et ab hac* mes petites observations, dans la crainte de les rendre plus tardives. *(J.-J. Rouss.)* صاچمه صاپان اوله‌رق اوفق ملاحظه‌لریمی گیجكدیرمك قورقوسیله سزه علی‌العجله بیانه مسارعات ایلدم.

— Parler ab hoc et ab hac, انتظامسز، بری برینه غیر مربوط، آبوق صابوق سوزلر سویلمك.

Il se pendrait plutôt que de ne parler pas,
Mais *ab hoc et ab hac*, sans bien savoir la chose.
Th. Corneille.

ایشك اساسنی لایقیله بیلمكسزین آبوق صابوق سویلامكدن ایسه كندینی آصمغه راضی‌در.

Abhorrer (ف. مت.) نفرت، استكراه :

Les honnêtes gens *abhorrent* les fripons. *(Acad.)* اصحاب ناموس حیله‌كارلردن نفرت ایدرلر. Peut-on trop *abhorrer* et mépriser des homme qui ont tellement oublié l'humanité! *(Fén.)* انسانیتی بو درجه‌ده فراموش ایدن آدملردن نه قدر استكراه اولنور ایسه و آنلر نه قدر تحقیر ایدلسه چوق اولورمی :

Trouverai-je partout un rival que j'*abhorre* ?
Racine.

هر یرده استكراه ایلدیكم بر رقیبه می راست گله‌جكم ؟

— S'abhorrer ف. مط.) كندی كندیندن متنفر اولمق :

Je *m'abhorre* et ne puis me supporter. *(Fén.)* كندی كندیمدن نفرت ایدییوروم، كندیمی چكه‌میورم.

— یكدیگرندن نفرت ایتمك :

Les différentes sectes *s'abhorrent* et se condamnent mutuellement. *(Claude.)* مذاهب مختلفه یكدیگرندن نفرت و بری برلرینی تقبیح ایدرلر.

— [مترا.] Abhorrer, détester, exécrer, haïr.

Haïr هیچ بر سبب مخصوص اولمقسزین بغض گوسترمكدر. Détester معقول بر سببدن منبعث استكراهدر) Abhorrer تنفر طبیعی الجاسیله بر سؤ توجه، بر استحقار گوسترمكدر.

Exécrer حشونت طبع وحق ناشناسلغیله آلام و اكدار مرتبهٔ قصوایه ایصال ایدن كمسه حقنده صرف اولنور.

Abiétate (ا. مذ.) [كیم.] قولوفاندن چیقاریلان وحامض تنوب دینیلن بر حامضك تشكیل ایتدیكی املاح؛ تنوبیت.

Abiétène (ا. مذ.) [كیم.] «پینوس صابینیانا» تسمیه اولنان نباتدن چیقاریلان ناصاف زیت طیارك تقطیرندن استحصال ایدیلن مولد الماء فحمی بر ماده؛ خام زیت طیاری.

Abiétin, ine (ص.) [نبا.] تنوبی

Abiétinées* (ا. مو. جم.) [نبا.] فصیلهٔ تنوبیه.

Abiétique (ص.) [کیم.] حامض تنوب. Acide abiétique.

Abiétite (ا.مو.) [کیم.] چام شکری. [مانیته بکزه‌ین بر ماده اولوب تنوب مشطی نباتنك اوراقندن استحصال اولنور.]

ABIÉTINÉES. — Pin commun : A, Cône de fleur mâle; a, fleur mâle. — B, Cône de fleur femelle; b, fleur femelle vue extérieurement; b', fleur femelle vue intérieurement, [Mélèze: C, Cône de fleur mâle. — D, Cône de fleur femelle.

Abîme (ا.مذ.) [یونانجه عین معنایی افاده ایدوب "a" محروم و "bussos" دیب اداتیله کلمه‌سندن متشکل بولنان "abussos" لفظندن مأخوذدر.] اوچروم، ورطه، کرداب :

Le terrain s'abaisse et ouvre un *abîme*. *(Fén.)* اراضی آلچالوب برکرداب آچیور.

Montagnes, couvrez-moi ; terre, ouvre tes *abîmes*.
Racine.

ای طاغلر بنی اورتکز، ای ارض کردابلریکی آچ.

— قعر دریا، کرداب :

La mer semblait se dérober sous le navire et nous précipiter dans l'*abîme*. *(Fén.)* دریا سفینه‌نك آلتنه اختفا و بزی قعرینه القا ایدیور کبی کورونیور ایدی.

Il y a des *abîmes* sous l'eau qui dort. *(G. Sand.)* راکد صویك آلتنده کردابلر واردر.

— جسیم و نامتناهی کتله :

Nous vivons plongés dans des *abîmes* d'air, comme les poissons dans des *abîmes* d'eau. *(Fén.)* بالقلر جسیم و نامتناهی صو کتله‌لری ایچنده یاشادقلری کبی بز دخی جسیم و نامتناهی هوا طبقه‌لری ایچنده مستغرق اولدیغمز حالده یاشایورز.

— جهنم، دوزخ :

Les anges rebelles ont été précipités dans l'*abîme*. *(Acad.)* سرکش ملکلر جهنمه آتلدیلر.

Il s'élèvera autour de vous comme un cri lamantable des peuples précipités dans l'*abîme*. *(Boss.)* اطرافکزده جهنمه آتیلان قوملرك فریاد دلخراشی کبی بر صدا حاصل اوله‌جقدر.

N'êtes-vous pas affrayés en vous représentant les *abîmes* éternels ouverts sous vos pieds? *(Mass.)* زیر پایکزده آچیلان ابدی جهنم چقورلرینی کوزیکزك اوکنه کتیروب قورقمیورمیسکز.

O mon fils, vous voyez les portes de l'*abîme*
Creusé par la justice, habité par le crime.
Voltaire.

ای اوغلم! او غیای جهنمك قپولرینی کوریورسك، ایشته او غیایی عدالت قازار وآنده جنایت ساکن اولور.

— [مجا.] عمق نامتناهی؛ سر عمیق، غیا :

La vanité de la femme est un *abîme* où l'on se perd. *(Mme de Girardin.)* غرور بیهودهٔ نسوان اویله برغیای بی‌پایاندرکه انسان آنده رهین هلاك اولور.

L'infini est l'*abîme* de raisonnement. *(Girard.)* نامتناهیلك تفکرك واصل اوله‌میه‌جغی بر غیای اسراردر.

— خرابی، اضمحلال :

Il fut plongé tout à coup dans un *abîme* d'amertume. *(Boss.)* بردنبره بر غیای اضمحلاله طالدی.

— بیوك تهلکه، مخاطرهٔ عظیمه :

Tu vois dans quel *abîme* il s'est précipité.
Racine.

نه بیوك بر تهلکه‌یه دوچار اولدیغنی کوریورسك.

— زمانه حقنده. قعر، عمق :

Toutes les choses entrent continuellement daus l'*abîme* du passé! *(O. Gréard.)* هر شی متصل قعر دریای ماضی‌یه کیتمکده‌در.

Les jours, les mois, les années s'enfoncent et se perdent sans retour dans l'*abîme* des temps. *(La Bruy.)* کونلر، آیلر، سنه‌لر عودت ایتمامك اوزره اعماق ازمانه داخل و زائل اولمقده‌درلر.

Une rapidité, que rien n'arrête; entraine tout dans les *abîmes* de l'éternité! *(Mass.)* هیچ برشیله توقیف اولنه‌میان برسرعت هر شیئی قعر ابدیته سوق ایتمکده‌در.

— بعد نامتناهی، فاصلهٔ عظیمه، قعر عمیق :

Je laisse entre eux et moi l'*abîme* de ma gloire.
De Jouy.

بنمله آنلر بیننده قعر عمیق شرفمی ابقا ایدییورم.

— فرق عظیم :

Il y a un *abîme* entre ces deux faits. *(Choix d'Est-Ange.)* بو ایکی وقعه آره‌سنده فرق عظیم واردر.

— C'est une abîme de science. بو بر دفینهٔ علومدر. یعنی پك متبحر بر آدمدر.

— حفره :

Le jeu, les procès, les bâtiments, sont des *abîmes*. *(Acad.)* قمار، دعاوی، ابنیه برر حفرهٔ استهلاك نقوددر.

Le palais de Versailles fut pour Louis XIV un *abîme* de dépenses. «ورسای» سرایی اون دردنجی «لوئی» ایچون بر حفرهٔ مصارف اولدی.

Tout cela lui coûte un argent infini : c'est un *abîme* où il se ruine. *(Mariv.)* بو شیلرك کافه‌سی نامتناهی آقچه صرف ایتمسنی موجب اولوب بو ایش کندیسی ایچون بر حفرهٔ خرابی و پریشانیدر.

— [تحـ.] Représentez-vous toutes les amitiés de la terre venant se perdre ou se réunir dans cette *abîme* de sentiments, ainsi que des gouttes d'eau dans la mer. *(Chateaub.)* دنیاده نه قدر دوستلقلر وار ایسه جمله‌سنی بو حفرهٔ حسیاتده رهین زوال اولق ویاخود مجتمع بولنمق اوزره قطره‌لرك دریاده طوپلانمقلری کبی طوپلانمش اولدرق پیش نظر خیالکزه آلکز.

— Etre sur le bord de l'abîme. محو اولمق درجه‌سنده بولنمق .

Creuser un abîme sous les pas de quelqu'un. بر کسه‌نك خرابیسته چالشمق ، پوصی قورمق .

— [ط. ارض.] Abîmes. اوچوروم (ورطه) .

— [جغر.] Abîmes. کرداب .

— [متر:] Abîme, gouffre, précipice.

Précipice یوقاریدن آشاغی‌یه دوشولن بر اوچورومدر .

Gouffre هر شیئی بلع ایدن بر کردابدر .

Abîme ایسه عمقی اولمیان بر حفره‌در .

انسان précipice ه دوشر؛ gouffre ده بلع اولنور؛ abîme ده غائب اولور .

Abîmer (ف. مت.) ورطه‌یه ، کردابه دوشورمك ، آتمق :

Si nous ne pouvons *abîmer* Télémaque dans les flots de la mer. (*Fén.*) « تلماق » ی امواج دریایه آتغه مقتدر اولمازایسه‌ك .

Une secousse violente *abîma* cette montagne. (*Volt.*) شدید بر حرکت ارض بو طاغی کردابه القا ایتدی .

— [توس.- لاابا.] مغلوب و پریشان ایتمك ، بوزمق ، فراره مجبور ایتمك :

Condé *abîma* l'infanterie espagnole à Rocroi. « قونده » اسپانیول پیاده عسکرینی « روقروآ » ده مغلوب و پریشان ایتدی .

— بوزمق ، برباد ایتمك ، کیرلتمك :

La poussière *abîme* les bas. توز چورابلری کیرلتیر . Il s'est permis d'*abîmer* la peinture de cette porte avec ses indécents barbouillage. (*E. Sue.*) بو قپونك اوزرنده‌کی رسملری رذیلانه بویامه‌لریله بوزمغه جسارت ایتدی .

— محو وهلاك ایتمك، نهب وغارت ایتمك، خراب ایتمك :

Les dépenses excessives *l'ont abîmé*. (*Acade.*) افراط مصارف آنی تخریب ایتدی . Flatter la jeunesse, l'*abîmer* par les dépenses et les dettes. (*Fén.*) ارباب شبابه مداهنه وآنلری دیون ایله محو و هلاك ایلمك .

— تحریراً ویا شفاهاً تحقیر و تذلیل ایتمك :

Il m'*a abîmé* dans sa brochure. رساله‌سنده بنی تحقیر ایتدی . On voit en tous ces endroits comme il les *abîme*. (*Boss.*) آنلری نصل تحقیر و تذلیل ایلدیکی بورالرده هپ کوریلیور .

— [مجا.] باتیرمق ، غرق ایتمك ، بلع ایتمك :

La plupart des peuplades africaines restent *abîmées* dans le fétichisme. آفریقا طوائفنك اکثریسی « فه‌تیشیزم » دینیلن اعتقادات باطله‌ده مستغرق اوله‌رق قالیورلر .

— S'abîmer (ف. مط.) ییقلمق، طالمق، یاتمق، غریق اولمق :

Cette montagne *s'est abîmée* tout à coup (*Acad.*) بو طاغ بردنبره ییقلدی . La « Méduse » *s'abîma* dans les flots. « مه‌دوز » مستغرق امواج فنا اولدی .

— [توس.- لاابا.] اشیا حقنده . بوزلمق ، پریشان اولمق ، دوچار خسار اولمق :

Il y avait des femmes jusque sur l'escalier, les toilettes *s'abîment* horriblement, la mienne est perdue. (*Balz.*) مردیون باشلرینه قدر قادینلر طولمش ، توالتلر صوك درجه‌ده پریشان و برباد اولیور ، بنمکیسی کلیاً خراب اولدی .

— اشخاص حقنده . کیرلنمك :

Vous avez un habit propre, n'allez pas *vous abîmer*. (*Acad.*) البسه‌کز تمیزدر ، کیرلنمیکز .

— درمانسز قالمق ، اتعاب نفس ایتمك :

Et dans quel état il est ! *S'abîmer*, se fatiguer ainsi ! Comme il a chaud ! (*Scribe.*) و نه حال ایچنده‌در ! کندینی بویله اتعاب ایتمك ! بی مجال براقق ! نه قدر آتشی وار !

— بوزمق ، اخلال ایتمك :

Sa femme *s'est abîmé* la santé en le soignant. (*E. Sue.*) زوجه‌سی آنی تداوی ایده ایده کندی صحتنی اخلال ایتدی .

— [مجا.] بر شیئه مبتلا اولمق ، کاملاً حصر نفس ایتمك ، طالمق ، مستغرق اولمق :

S'abîmer dans l'étude, dans la douleur, dans las plaisirs. مستغرق تحصیل ، اکدار ، اذواق اولمق .

— خراب اولمق ، مضمحل اولمق :

S'abîmer par le luxe, (*Acad.*) زینتله مضمحل اولمق .

— S'abîmer en Dieu. فنا فی الله .

Ab intestat (تر. ح.) بلا وصیت :

Héritier *ab intestat*. (*Acad.*) بلا وصیت وارث . Succession *ab intestat*. بلا وصیت میراث .

— [توس.] بلا وصیت وفات ایدن کمسه حقنده دخی ایراد اولنور :

La duchesse de Suffolk s'empara des biens de son fils, fondant ses prétentions sur cette loi de Henri VIII, qui porte que si quelqu'un meurt sans enfants et *ab intestat*, la propriété de ses biens passe à son plus proche parent. (*Sterne.*) « دوشس دو سوفواق » سکزنجی « هانری » طرفندن وضع اولنان و ـ برآدم بلا ولد و بلا وصیت وفات ایدر ایسه آنك اموالنك تصرفی اقرباسندن اك یقینی کیم ایسه آکا منتقل اولور ـ حکمنی متضمن اولان قانونی استنادکاه ادعا ایدوب اوغلنك اموالی ید غصبنه کچیردی .

Abiogénèse (ا. مو.) موت الحیات . اجسام جامده‌دن ذوی الحیاتك تکونی نظریه‌سی ؛ تولد بنفسه .

Ab irato (تر. ح.) متهوراً ، غضباً :

Agir *ab irato.* متهوراً حركت ايتمك .

معلومات . — بو تعبير بر كسه‌نك تصرفات قوليه‌سنده و مثلا وصيت خصوصنده حدته تبعاً عقل و منطقك تجويز ايتميه‌جكى صورتده حركت ايتمسى حالنده مستعملدر .

Abirritant, ante (ص.) [طب.] تخرش آزالتان ، دافع تخرش .

— (ا.مذ.) Abirritant chimique. دافع تخرش كيميوى.

Abirritation (ا.مو.) [طب.] عدم تخرش .

Abirriter (ف.مت.) [طب.] جسمك بر قسمنده تحسسى ، تخرشى تنقيص ايتمك .

Abject, ecte (ص.) [*jekt'*. — لاتينجه طيشارى‌يه آتلمش معناسنه اولان „ abjectus " لفظندن مأخوذدر .] آلچق . دنى ، حقير ، منفور ، مردود :

Je ne cherche point un homme parfait, mais je méprise un homme *abject.* *(J.-J.Rouss.)* مكمل آدم آرەمام، لكن آلچق آدمى تحقير ايدرم . Le mot *esclave* ne se présente à notre esprit qu'avec des idées *abjectes.* *(Diderot.)* اسير لفظى خاطرمزه آنجق مردود فكرلرله برابر كلير .

— [متر.] Abject, bas, vil.

Bas يعنى آلچق اولان شى تعالى و اصالتدن عاريدر .

Abject يعنى منفور و حقير اولان شى انسانى حائز اولديغى مرتبه‌دن دها دون بر دركه‌يه تنزيل ايدر .

Vil يعنى سفلى اولان شى محقردر .

Abjectement (ح.) آلچاقجه ، دنائتكارانه ؛ منفورانه ، مردودانه .

Abjection (ا.مو.) آلچاقلق ، مذلت ، دنائت ؛ حقارت ، منفوريت :

L'*abjection* et la détresse où Mme de Maintenon avait si longtemps été réduite lui avaient rétréci l'esprit et avili le cœur et les sentiments. *(St-Simon.)* « مادام دو مه‌نتنون » ك بونجه مدت مديده ، ايچنده بولندرلديغى حال ذلت و ضرورت بيچاره‌نك قوهٔ عقليه‌سنى تقليل و قلب و حسياتنى تذليل ايلمشدر . L'*abjection* des traîtres fait horreur à tous les honnêtes gens. *(St-Simon.)* خائنلرك دنائتى اصحاب ناموس ايچون باعث دهش و نفرت اولور .

— [متر.] Abjection, abaissement, bassesse. [مر.] Abaissement.

Abjuration (ا.مو.) ترك دين ، تبديل مذهب :

Saurin fit son *abjuration* entre les mains du vainqueur. *(Boss.)* « سورن » غالبك دست تهديدنده تبديل دين ايتدى .

— [توس.] ترك ، فراغ ، رد :

Il fit *abjuration* de ses erreurs. خطالرينى ترك ايتمك. Faire *abjuration* de l'ancienne philosophie. *(Fontenelle.)* فلسفهٔ عتيقه‌دن فراغ ايتدى .

— انكلتره‌ده بر اختفاكاهه التجا ايدن مجرمك بر دها عودت ايتمامك شرطيله مملكتى ترك ايتمك خصوصنده‌كى يمينى .

Abjuratoire (ص.) ترك دينى ، تبديل مذهبى مستلزم .

Abjurer (ف.مت.) [لاتينجه عينى معناده اولان "abjurare„ لفظندن مأخوذدر .] ترك دين ايتمك ، تبديل مذهب ايتمك ؛ بر فكر مسلكدن فارغ اولمق :

Henri IV *abjura:* il ne pouvait faire autrement pour régner. *(Chateaub.)* « هانرى » دردنجى تبديل مذهب ايتدى : حكمدار اولمق ايچون بشقه چاره يوق ايدى .

— أسكى طرز وطورى ترك ايتمك ، بعض افكار و حسياتدن فارغ اولمق :

Elle *a abjuré* tout sentiment de pudeur et de vertu. *(Pasc.)* او قادين هر درلو حسيات عفت و عصمتى رد وترك ايتدى. Son cœur sensible et bon *abjura* sincèrement toute rancune. *(G. Sand.)* قلب رحيم وحساسى هر درلو انتقامدن خالصانه فارغ اولدى . Une nation qui revêt la livrée intellectuelle d'une autre *abjure* toute liberté de pensée. *(Ph. Chasles.)* بر قوم، ديكر بر قومك خادمانه لباسپوش افكارى اولور ايسه هر درلو حريت افكاردن فارغ اولور .

— بر مسلكى ترك ايتمك :

Abjurer Aristote. « آريستوت » ك مسلكنى ترك ايتمك .

— S'abjurer (ف.مط.) متروك ، مردود اولمق :

Les erreurs qui portent profit ne *s'abjurent* jamais. *(Laveaux.)* جالب منافع اولان خطالر هيچ بر وقت متروك اولماز .

— [متر.] Abjurer, renier.

Abjurer بر مذهبى ويا ملتزم اولان بر مسلكى ، بحق ويا بغير حق ، يا كلش عد ايدوب رسماً و علناً آندن نكول ايتمكدر .

Renier يعنى انكار ايتمك دائما تقبيحاً استعمال اولنور : وجداناً مصيب عد اولنان بر شيئى سائقهٔ منفعت ويا ضعف و جبانتله ترك ايتمكدر .

خطا ، abjurer يعنى رد اولنور . سوابق احوال renier يعنى انكار اولنور .

Ablactation (ا.مو.) مه‌دن كسمه ، فطم ، فطام .

Ablaquéation (ا.مو.) [*ku-é-a-si* . — باغ.] آغاجك كوكى اطرافنده صو ايچون چقور آچمه .

Ablateur (ا. مذ.) [بیط.] قویونك قویروغنی کسمکه مخصوص آلت .

اصطلاحات علمیه انجمنی . آغاجك شكلنه خلل ویرن و یا نشو ونماسنه مانع اولان قسمنك قطعی ایچون استعمال اولنان آلت قاطعه : کسکی .

— Ablateur vulcanique. ایکدیش ایتمك ایچون قوللانیلان قیزغین دمیر .

Ablatif (ا. مذ.) [صر.] لاتین لساننه مخصوص اسامی احوالدن بری ؛ مفعول عنه .

Ablation (ا. مو.) [جرا.] استیصال ، قطع عضو .

— [ط. ارض.] انشکال .

Ablation glaciaire. علی العموم جمودیه‌لرك قاعده‌لرنده ذوبان تدریجینك تأثیریله جابجا کدکلر حصوله کلمسی ؛ جمودیه‌نك «انشکال ذوبانیسی» .

— [صر.] بر کلمه‌نك ایلك حرفلرندن بر و یا بر قاچنك حذفی : Hélas ! مقامنده las ! یازمق کبی .

Able* (ا. مذ.) [مبه. اسه.] آق کفال ، طاتلی صو کفالی .

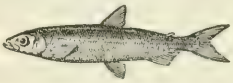

Able.

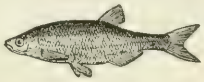

Abiette.

Ablégat (ا. مذ.) [ga] قاردینالنغه ترفیع اولنانلره پاپا طرفندن علامت مخصوصه‌لرینی ایصاله مأمور راهب ؛ آبله‌غا .

Abléphare* (ا. مذ.) [حیو.] زواحفك ضبابیه فرقه‌سندن سقنقور انواعندن بر حیوان اولوب اون ایکی سانتیمترو طولنده‌در ؛ عدیم الاجفان (کوز قپاقلری بولنمیان) .

Abléphare.

Ablépharon (ا. مذ.) [طب.] بی اجفان .

Ablepsie (ا. مو.) کورلك ، عمی .

Ableret یاخود **Ablier** (ا. مذ.) [صیه. بحـ.] طاتلی صو کفالی آولامغه مخصوص آغ ، کفچه .

Ablette* (ا. مو.) [مبه. اسه. — مر.] Able.

Abloti, ie (ص.) جمع ایدلمش ، ادخار ایدلمش :

Dépenses *abloties.* مجموع مصارف .

Abluant, ante (ص.) [طب.] یاره‌لرك اوزرنده‌کی موادی تمیزلین علاجلره ویریلن اسم ؛ تمیزلیجی ، منقی .

Abluer (ف. مت.) کیرلری ، لکه‌لری چیقارمق . مرور زمان ایله اوقونمز بر حاله کلمش بر ال یازیسنی اجزا واسطه‌سیله اوقونور بر حاله قویمق .

Ablution (ا. مو.) آبدست ، غسل ، وضوء .

— [لاهـ.] ییقانمق :

Les *ablutions* à l'eau froide sont hygiénique. صغوق صو ایله ییقانمق موافق صحتدر .

Ablutionner (ف. مت.) ییامق .

— S'ablutionner (ف. مط.) ییقانمق ، آبدست آلمق .

Abnégation (ا. مو.) فدا ، فراغ :

Faire *abnégation* de ses intérêts. *(Acad.)* منافعنی فدا ایتمك .

— اهمال نفس ، اثر محویت :

On sait combien l'amour de la science peut nous inspirer l'*abnégation.* *(E.Sue.)* حب فنك تأثیری بزه نه درجه اهمال نفس القا ایده‌بیلدیکی معلومدر .

Abobra* (ا. مو.) [نبا.] خیارلر (قثائیه) فصیله‌سنه منسوب بش مترو ارتفاعنده و آمریقای جنوبی نواحی حاره‌سنده تنبت ایدن زینته متعلق طرمانجی بر نبات ؛ شیلی شیطان شالغامی .

Abobra. — a, rameau avec fruits; b, fleur mâle; c, fleur femelle.

Aboi (ا. مذ.) حاوله‌مه ، عوعوه :

L'*aboi* est moins le cri naturel du chien qu'une sorte de langage acquis. *(D'Orbigny.)* کوپکك حاولامه‌سی بر صوت طبیعیدن زیاده بر لسان کسبیدر .

Les chiens qui dans les airs poussent de vains *abois.*
Corneille.

بیهوده هوایه عوعوه‌زنلك ایدن کلاب .

— (ا. مذ. جمـ.) [صیه. بر.] آو کوپکلری طرفندن تعقیب اولنان شکارك صوك درجه صیقیشدیرلمسی ، حال بیتابیسی :

Cerf aux *abois.* حال بیتابیده بولنان کییك .

Le cerf tient les abois کوپکلر طرفندن تعقیب اولندیغنی کورن کییك حقنده ایراد اولنور .

Le cerf tient les derniers abois کوپکلر طرفندن احاطه اولندیغی حالده دوشن کییك حقنده استعمال اولنور .

— [مجا.] بر احتياجك مطالبات طبيعه‌سى :
Les *abois* de l'estomac. *(Rabelais.)* معده‌نك مطالبات طبيعه‌سى .
— تعرضات ، تعقيبات ، عوعوه .
Mépriser les *abois* de l'ignorance populaire. *(A. de Musset.)* جهالت قوميه‌نك عوعوه‌لرينه اهميت ويرمامك .
— حالت نزع ، بيوك تهلكه ، حال نوميدى ، تلاش ، زحمت ، شدت اضطرار :
Il était fort malade et presque aux *abois*. *(Chapelle.)* او پك خسته و همان حالت نزعده ايدى . Philippe V aux *abois* allait abandonner le trône. *(St-Simon.)* شدت اضطرارده قالان بشنجى «فيليپ» تاج و تختى ترك ايده‌جك ايدى . Cette idée est capable de me réduire aux *abois*. *(Mol.)* بو فكر بنى بر حال نوميدى‌يه الغا ايتمك ماهيتنده‌در .
— مهلكهٔ انقراض :
Une littérature aux *abois*. *(Balz.)* مهلكهٔ انقراضده بولنان ادبيات .

Viens secourir la pudeur aux *abois*.
Voltaire.

تهلكه‌ده قالان عرض و عفته كل ياردیم ايت .

Et la crainte ressuscite
Leur espérance aux *abois*.
Boileau.

مهلكهٔ انقراضده بولنان اميدلرينى خوف مجدداً احيا ايدييور .
— [لاابا.] Ma bourse est aux abois. كيسهٔ ثروتم تهى و مانند آسياب بى آبدر .
— [متر.] Aboi, aboiement,, jappement.
Aboi آو ويا أو كوپكى كبى تأنيس ايديلن كلابك عوعوه‌سيدر .
Aboiement بتون كوپكلره عائد بر تعبير عموميدر .
Jappement كوپك ياوروسنك حاولامه‌سيدر .

Aboiement ياخود **Aboîment** (ا. مذ.) حاولامه ، عوعوه :
Le perroquet imite tous les bruits qu'il entend, le miaulement du chat, l'*aboiement* du chien. *(Buff.)* پاپاغان هر نه سس ايشيدير ايسه آنى تقليد ايدر ، كدينك مياولامه‌سنى ، كوپكك حاولامه‌سنى . On entendit de nouveau les *aboiements* furieux des chiens. *(E. Sue.)* كلاب بنه عوعوهٔ حدت‌آميز ايشيدلمكه باشلادى .
— [صيد. بر.] حيوان سسى ، عوعوه :
L'*aboîment* d'un élan. كيكك عوعوه‌سى .
— خسته‌لك طولاييسيله انسانك چيقارديغى بعض اصوات :
Les *aboiements* du ventre. قارن غورولتيسى .
— [توس.] قواى طبيعه‌دن برى طرفندن پيدا ايديلن بيوك كورولتى :
Les *aboiements* du vent, des flot, de la tempête. روزكارك امواجك ، فورطنه‌نك كورولتيسى .
— [مجا.] تصديع ، تعجيز :

Doux bruit que l'*aboiment* de trois cents créanciers.
V. Hugo.

اوچيوز دائنك عوعوهٔ تعجيزى نه طاتلى كورولتى .
— [متر.] Aboiement, aboi, jappement. [مر.] Aboi.

Abolir (ف. مت.) [لاتينجه عين معناده اولان "abolere„ لفظندن مأخوذدر.] فسخ ، لغو ، الغا ، ابطال ، امحا ايتمك :
Les Athéniens *abolirent* la royauté. *(Boss.)* آتنه‌ليلر قراللغى الغا ايتديلر . Urbain VIII *abolit* les jésuites. *(Volt.)* «اوربن» سكزنجى ژه‌زوئيتلرى الغا ايتدى . Le peuple romain se gardera bien d'*abolir* la papauté, qui fait toute son importance. *(Proudhon.)* روما اهاليسى پاپالغى الغا ايتمكدن تماماً احتراز ايدر زيرا كافهٔ اهميتى آنكله قائمدر .

Quand l'usage est mauvais, il faut qu'on l'*abolisse*.
Voltaire.

عادت فنا ايسه آنك الغاسى لازمدر .
— [حق.] Abolir un crime بر جرم و جنايتك تعقيبنى منع ايتمك .
Crime aboli. مرور زمان ويا عفو حكمدارى سببيله تعقيب اولنه‌ميان جنايت .
— S'abolir (ف. مط.) ملغا ، منفسخ اولمق ، حكمسز و مفسى قالمق ؛ منقرض اولمق :
Quelques façons de parler pourront s'établir ou *s'abolir* selon la bizarrerie de l'usage. *(Bouhours.)* مكالمه طرزلرينك برقسمى استعمالك غرابتنه كوره تأسس ايده‌بيلديكى كبى منقرض‌ده اوله‌بيلير . Les lois absurdes *s'abolissent* d'elles-mêmes. *(D'Aguess.)* بى‌لزوم قانونلر كنديلكندن ملغا و منفسخ اولور .
— تعقيبات قانونيه‌دن ساقط اولمق :
Tout crime *s'abolit* au bout d'un certain nombre d'années. هر جنايت قانوناً معين سنه‌لر مرورنده تعقيبات قانونيه‌دن ساقط اولور .
— [متر.] Abolir, abroger, annuler, casser, infirmer, révoquer.
Abolir و abroger مشترك بر معنى افاده ايدوب استعمالدن اسقاط ايتمك ديمكدر. بينلرنده شو قدر فرق واردركه abroger قوانين ، مقررات وسائر اوامر وتعليمات حقنده استعمال و abolir ايسه اخلاق ، عادات ، ديانات ، مؤسسات وسائره حقنده ايراد اولنور .
Révoquer اولجه تجويز اولنان برشيدن نكول ايتمكدر .

Casser بر قوهٔ حاکمه‌نك دیکر بر قوهٔ حاکمه طرفندن ویریلن بر قراری نقض ایتمسیدر .

Infirmer محاکم استینافیه‌نك محاکم ابتدائیه طرفندن ویریلن قرارلری تعدیل و یا فسخ ایتمسیدر .

Annuler یاپیلان بر شیئی کأن لم یکن عد ایتمکدر .

— [متر.] Abolir, anéantir, détrnire, exterminer.

Détruire بر شیئك وجودینی جبراً امحا ایتمکدر .

Exterminer انسان و حیوانلری اتلاف ایتمك مقامنده قوللانیلیر .

Abolir عادات جاریه‌یی الغا ایتمك معناسنده استعمال اولنور .

Anéantir بر شیئك وجودینی بالکلیه امحادر .

Abolissable (صـ.) فسخی، الغاسی واجب، قابل اولان:

Lois, coutumes *abolissables.* قابل ، واجب الفسخ قوانین ، عادات .

Abolissement (ا.مذ.) فسخ ، الغا ، ابطال ، امحا :

L'abolissement des abus, des privilèges. سوء استعمالاتك ، امتیازاتك الغاسی .

Abolitif, ive (صـ.) فسخی و الغایی متضمن ؛ فاسخ :

Loi *abolitive.* فسخی و الغایی متضمن قانون .

Abolition (ا.مو.) فسخ ، الغا ، ابطال ، امحا :

Abolition de l'esclavage. اسیرلکك الغاسی . *L'abolition* des corvées est snrtout un bienfait que la France n'oubliera jamais. *(Volt.)* آنغاریه اصولنك الغاسی علی‌الخصوص اویله بر لطفدرکه آنی فرانسه هیچ بر وقتده فراموش ایده‌مز .

— *مقرونه قریمرده* . عفو حکمداری :

Obtenir une *abolition.* عفو حکمداری‌یه مظهر اولمق .

— [متر.] Abolition, absolution. grâce, pardon, rémission

Pardon یعنی عفو شخصی بر متجاوز محقر حقنده مستعملدر .

Absolution یعنی عدم مسئولیت بر متهم یاخود مظنون علیه حقنده تطبیق اولنور .

Grâce یعنی عفو حکمداری بر لطفدر .

Abolition جناب حق طرفندن واقع اولان بر عفو الهی درکه هیچ بر اثر جرم براقماز .

Rémission من جهة واقع اولان براثر لطف ومرحمتدر .

Abolitionnisme یاخود **Abolitionisme** (ا.مذ.) اسیرلکك لغوی طرفدارانك اساس مسلکی .

Abolitionniste یاخود **Abolitioniste** (ا.مذ.) اسیرلکك لغوی طرفداری .

La France, l'Angleterre et les Etats-Uuis comptent de célèbres *abolitionnistes.* فرانسه‌ده ، انکلتره‌ده ، آمریقا جماهیر متفقه‌سنده اسیرلکك الغاسی طرفدارانی چوق واردر .

— کمرك ، تعرفه تأسیسی ، و بالخاصه امتعهٔ اجنبیه‌نك منع ادخالی ویا آنلردن فاحش رسوم طرحی قاعده‌لرینك علیهداری.

— [متر.] Antiesclavagiste.

— [ضد.] Protectionniste.

Abolitaire (صـ.) فسخ والغا ایدن، بو قوتی جائز اولان.

Abomasum (ا.مذ.) [zom'] قرق‌یار یاغر صاغی، قطنه.

Abominable (صـ.) مکروه، مردود، منفور، مستکره :

Le parricide est un crime *abominable.* *(Trévaux.)* قتل ابوین بر جنایت منفوره و مستکره‌هدر . Néron fut un monstre *abominable.* *(Trévaux.)* « نه‌رون » منفور بر جانور ایدی .

— [لاابا.] ملعون ، خائن :

Ah ! quel *abominable* maître js suis obligé de servir. *(Msl.)* آمان ! نه ملعون و خائن آمره خدمت ایتمك مجبوریتنده‌یم .

— پك چرکین :

Figure *abominable.* پك چرکین بر چهره .

— L'abominable (ا. مذ.) مکروه ، منفور ، مردود اولان شی :

À Nantes, Carrier joignit le grotesque à l'*abominable.* « نانت » شهرنده « قاریه » مستکرهلکه قباللغی علاوه ایتدی .

— [متر.] Abominable, détestable, exécrable.

Détestable اولان شی حدت و تحقیری موجب اولور .

Abominable عد اولنان شی دینه و محاسن اخلاقه مخالف اولدیغندن طولایی موجب بغض و عداوتدر .

Exécrable اولان شی ایسه نفرت و استکراهی دعوت ایدر .

Abominablement (حـ.) منفورانه، مردودانه، کراهتله:

Se conduire *abominablement.* کراهتله حرکت ایتمك .

— [لاابا.] پك فنا .

Personne *abominablement* laide. *(Voisenon.)* غایت بد چهره بر شخص .

Abomination (ا. مو.) کلمه‌نك معنای اصلیسی . معده بولانتیسی ، غثیان :

La menthe conforte l'estomac, donne appétit de manger et ôte l'*abomination.* *(Joinville.)* نانه (نعنع) معده‌یه قوت ویرر ، اشتها آچار و بولانتی‌یی ازاله ایدر .

— حال حاضرده‌کی معناسی . نفرت ، تنفر .

— Etre en abomination. استکراهه، تنفره هدف اولمق:

Le fripon *est en abomination* à tous les gens de bien
حیله‌کار بتون اصحاب خیرك هدف استکراهی اولور .

— [لاابا.ـ مبا.] فنا، خوشه کیتمیه‌جك شی، مناسبتسزلك:

Livre plein d'*abominations.* ناخوش شیلرله طولی کتاب .

Voilà un mois que vous ne m'avez écrit : c'est une *abomination* ایشته برآی اولدی‌که بکا مکتوب یازمدیکز: بو بر مناسبتسزلکدر .

La pièce est d'un bout à l'autre pleine d'*abominations*, et l'on n'y trouve rien qui ne mérite le feu. *(Mol.)* اویون سرابا مناسبتسزلکلرله طولیدر . آنده هیچ برشی بولنمیورکه احراق بالنار اولمغه شایان اولمسون .

— کفر ؛ فحشیات :

C'était un lupanar éhonté, un endroit privilégié pour commettre impunément l'adultère et d'autres *abominations. (Dufour.)* اوراسی ناموس وحیادن عاری برعموخانه و زنا ایله سائر فحشیاتی بلاخوف جزا اجرا ایچون امتیازلی برمحل ایدی.

Je regarde avec horreur les désordres criminels de la vie que j'ai menée ; j'en repasse dans mon esprit toutes les *abominations. (Mol.)* امرار ایتدیکم حیاتك پرشائی جنایتکارانه‌سنه عطف نظر تنفر ایدییورم. او حیاتك کافهٔ فحشیاتی ذهنمدن کچیرییورم .

Lorsque les *abominations* de Sodome furent montées à leur comble. *(Mass.)* وقتاکه فحشیات لوط واصل درجهٔ غایت اولدی .

— [تخص.] عبادت اوثان ، بت‌پرستی :

Au temps d'Isaac et de Jacob, l'*abomination* s'était répendue sur toute la terre. *(Pasc.)* حضرت اسحق وحضرت یعقوب زماننده عبادت اوثان بتون جهانه انتشار ایلمشیدی .

Abominer (ف. مت.) استکراه ، نفرت ایتمك :

Il faut *abominer* la mémoire de Néron. «نه‌رون»ك خاطره‌سی نفرتله یاد اولنملی .

— **S'abominer** (ف.مشا.) یکدیکرندن نفرت ایتمك ، منافرت ایتمك :

Ils *s'abominent* cordialement. عن‌صمیم‌القلب یکدیکرندن نفرت ایدییورلر .

A-bon-compte (ا.مذ.) [*con-t'*] علی‌الحساب. [جمعی Des a-bon-compte در.]

Abondamment (حـ.) بول بول، مبذولاً، معزیادهٍ، کثرتله :

Les larmes coulèrent alors *abondamment.* او زمان اشك چشمی مبذولاً جریان ایتدی .

Il répandit *abondamment* sur toutes sortes de misérables les secours de sa charité. *(Fléch.)* هر صنف سفلایه خزینهٔ مرحمتندن مبذولاً ایصال نقود اعانه ایلدی.

La terre fournit *abondamment* à notre subsistance. *(Buff.)* ارض بزم اسباب معیشتمزی کثرتله احسان ایدییور.

— تماماً ، کاملاً :

Ses vœux sont *abondamment* satisfaits *(Acad.)* آنك آمالی کاملاً اجرا اولندی .

— [مترـ.] Abondamment, en abondance, amplement, beaucoup, bien, considérablement, copieusement, à foison, fort, largement.

Beaucoup مقداره تعلق ایدر .

Fort قوت و وسعته متدائردر .

Bien حس تقدیر ، حیرت وتعجب کبی افکار تالیه‌یی حاویاً استعمال اولنور .

Considérablement مهم شیلرك وفرت کلیه‌سنی کوستر.

Abondamment برشیئك مقدار معتاد استعمالندن فضله مبذولیت نسبیه‌یی افاده ایدر .

En abondance زیاده‌یی کوستر.

Copieusement مأکولاته متعلق اولوب اکثریا لطیفه طریقیله قوللانیلیر .

Largement سمیحانه ویریلن شیلر حقنده جاریدر .

A foison بر جنسدن اولان اشیای صغیره‌نك وفرتی کوستر .

Amplement برشیئك تطبیق ویا استعمالنه عائد اولوب او شیئك معزیادهٍ اجراسنه اعتنا اولندیغنی اشعار ایدر .

Abondance (ا.مو.) بوللق، کثرت، وفرت، مبذولیت:

La richesse des hommes, c'est l'*abondance* des choses. *(Fr. Bastiat.)* ثروت اشخاص مبذولیت اشیا دیمکدر .

— رفاهیت، ثروت :

L'*abondance* à remplacé la disette. *(Acad.)* قحط وضرورت یرینه رفاهیت وثروت قائم اولدی .

Combien manquent de tout, pendant que le riche est dans l'*abondance*, dans le luxe, dans les délices ! *(Bourdal.)* نیچه آدم هر شیدن محروم یاشایور ، حالبوکه نیچه صاحب ثروت ، رفاهیت ، زینت، حظوظ ایچنده بولنیور .

L'ambitieux ne jouit point de sa prospérité, il sèche et dépérit au milieu de son *abondance*. *(Mass.)* شخص حریص کندی عمراندن مستفید اولیوب مالك اولدیغی رفاهیت ومبذولیت ایچنده قورور ومنقرض اولور.

Du pain, pour celui qui a faim, est l'*abondance*. *(Mirab.)* آج اولانه کوره نان مبذولیت دیمکدر .

. . . . La liberté seule entretient l'*abondance*.
Voltaire.

ثروت ورفاهیتی محافظه ایده‌جك آنجق حریتدر.

— فیض وبرکت :

Un fleuve majestueux et bienfaisant porte paisiblement dans la ville l'*abondance* qu'il a répandue dans les campagnes. *(Mass.)* عظمتنا وخيرخواه برنهر كوى وقصبه‌لرده حاصل ايتديكى فيض وبركتى سكون وراحتله شهره ايصال ايدر .

— Abondance. مكتبلرده طعام اثناسنده طلبه‌يه ويريلن چوق صو ايله قاريشيق شراب حقنده ايراد اولنور .

— Grenier d'abondance. احتياط ذخيره آنبارى .

— Pays d'abondance. احتياجات بشريه‌يه لازم اولان اشيانى مبذولاً يتيشدرن منبت بر طوپراغه مالك مملكت .

— [مجا.] Abondance de cœur. انشراح، فوران قلب:

Ils ont quelquefois des moments où la vérité leur échappe d'*abondance de cœur*. *(Mass.)* آنلرك بعض اوقاتى واردركه انشراح قلبلرندن طولايى اقرار حقيقت ايدرلر . *L'abondance de cœur* rend tout supportable. فرح و فوران قلب هر شيئى قابل تحمل ايدر .

— Parler d'abondance. بداهةً، ارتجالاً سوز سويلمك:

Je les habituerai plusieurs fois la semaine *à parler d'abondance* sur un sujet donné. *(La Harpe.)* آنلره ويريله‌جك برموضوع اوزرينه ارتجالاً ايراد كلامه‌كنديلرينى هفته‌ده دفعات ايله آليشديره‌جغم .

— [ض.مث.] Abondance de bien ne nuit pas. آرتق مال كوز چيقارماز .

— D'abondance (تر.ح.) فضله اوله‌رق، بوندن ماعدا .

— En abondance (تر.ح.) مبذولاً، كثرتله .

— [متر.] Abondance, aisance, opulence, richesse. Abondance هر درلو امواتك تراكم وازدحامندن حاصل اولور .

Aisance حياتك اسباب سهولت واستراحتنى تداركه امكانيدر.

Richesse ايسه aisance ك بردرجه فوقنده‌كى حال ثروتى كوسترر .

Opulence بيوك ثروت ويسار اظهار ايدر .

— [متر.] Abondance (en). [مر.] Abondamment.

— [ض.] Dénuement, disette, famine, gêne, indigence, manque, misère, pauvreté, pénurie, rareté.

Abondant, ante (ص.) چوق، بول، وافر، كثير، مبذول:

Les pays du Nord sont les plus *abondants* en mines de fer. *(Buff.)* ممالك شماليه، دمير معدنلرى زياده مبذول اولان يرلردر.

— منبت، فيضلى، بركتلى:

Un pays *abondant*. بركتلى بر مملكت .

— كايتلى:

La femelle du chameau produit un lait *abondant*. ديشى دوه كليتلى سوت ويرر .

— [مجا.] فصيح، طلاقتلى:

Orateur *abondant*. طلاقت لسانه مالك خطيب .

— [حسـ.] Nombre abondant. عدد زائد. [تعبير قديمدر.]

Abondement (ا.مذ.) ضميات .

معلومات . — بعض مؤسساتده مستخدمينك تقاعد صندوقلرينه سرمايه تشكيل ايتمك اوزره استحقاقلرندن وقوعبولان توقيفاته مذكور مؤسسه‌لر طرفندن علاوه اولنان مقدار حقنده مستعملدر .

Abonder (ف.ل.) [لاتينجه، صو حقنده، كثرتله جريان ايتمك معناسنه اولان „abundare“ لفظندن مأخوذدر.] منصب اولمق، انصباب ايتمك ؛ كثرتله كلمك :

Les eaux de vingt rivières *abondent* dans ce fleuve. يكرمى ايرماغك صولرى بو نهره منصب اولور .

Chaque matin, les produits de la France entière *abondent* aux halles de Paris. هر صباح، بتون فرانسه‌نك محصولاتى پارس بازارلرينه كثرتله ورود ايدر .

— حاصل ايتمك ، كثرتله مالك اولمق :

Cette province *abonde* en blés, en vins, en soldats, en gens d'esprit. *(Acad.)* بو ولايت كثرتله بغداى، شراب، عسكر، ارباب ذكا حاصل ايدر .

Avant que Socrate eût loué la vertu, la Grèce *abondait* en homme vertueux. *(J.-J.Rouss.)* « سقراط » فضل وعفت حقنده ستايشخوان اولمزدن اول يونانستان فضيلتمند وعفيف آدملره كثرتله مالك ايدى .

— چوق ، بول اولمق ، مبذولاً بولنمق :

Le bien *abonde* en cette maison. *(Acad.)* بو خانه‌ده ايلك مبذولاً بولنور.

La grâce *abonde* où le péché *avait abondé*. *(Mass.)* كناهك مبذولاً بولنديغى يرلرده عفو ومرحمت دخى كثرت اوزره موجود اولور .

Depuis que la richesse entre ses murs *abonde*.
Corneille.

ديوارلرى آره‌سنده كثرت ثروت موجود اوله‌لى .

Où le délit *abonde, abonde* le remède.
J.-B. Rousseau.

نره‌ده جرائم چوق اولور ايسه چاره‌سى دخى چوق اولور .

— بعضاً „de“ اداتيله افاده اولنور :

D'ignorance et d'erreur toute la terre *abonde*.
Bertaut.

جهل وخطا ايله بتون كرهٔ ارض مالامالدر .

— Abonder dans le sens de quelqu'un. بر كمسه‌نك فكرينه مشاركت ايتمك :

Vous avez si bien parlé que j'*abonde* entièrement *dans votre sens*. سز اويله كوزل سويلديكزكه تماماً فكركزه مشاركت

ایدیبورم .

L'homme véritablement éloquent sait faire *abonder dans son sens* tous ceux qui l'écoutent. حقیقة بلیغ اولان خطیب کندیسنی استماع ایدنلرك کندی افکار ذاتیه‌سنه مشارکتلرینی استجلاب ایتمکی بیلیر .

— Abonder dans son sens. کندی حسیاتنده اصرار ایتمك ، دائما کندینی حقلی ظن ایتمك ، قطعا آخرك فکرینه متابعت ایتمامك :

Dans la véritable raison, personne *n'abonde en son sens*, chacun fait taire sa propre raison. *(Fén.)* حقیق مناظره‌ده کمسه کندی حسنده اصرار ایتمز . هر کس فکر ذاتیسنی سکوته دعوت ایدر .

— Ce qui abonde ne vicie pas, *ou* ne nuit pas. بر معامله‌ده زوائد بولنمسی او معامله‌نك صحتنه ایراث خلل و یا ایراث ضرر ایتمز .

Abonnable (ص.) آبونه اولنه‌بیلن .

Abonnataire (ص.) آبونه طریقیله ویریلن .

Abonné, ée (ا.ـص.) بر وجه پیشین مشتری ، آبونه .

Abonnement (ا.مذ.) بر وجه پیشین وبر مدت معینه ایچون مشتری اولش ، آبونمان :

Nous avons dix-sept *abonnements* à différents journaux. *(Balz.)* متنوع اون یدی غزته‌یه آبونه‌یز .

— Désabonnement. [ضد.]

Abonner (ف.مت.) آبونه یازدیرمق :

Abonnez-moi à ce journal. بنی شو غزته‌یه آبونه یازدیریکز .

— S'abonner (ف.مت.) آبونه اولمق :

Ceux-là *s'abonnaient* au spectacle, lorgnaient les femmes du monde. *(F. Soulié.)* آنلر تیاترو بیلتلرینی آبونه طریقیله اشترا وکبرا طاقمنك نسواننی هدف دوربین تماشا ایدرلر ایدی .

— بر آدمه کثرت ملازمت ، کثرت زیارت؛ آبونه اولمق:

Vive notre tuteur! Sa maison est très-bonne;
A sa table, à ses vins, volontiers je *m'abonne*.
Alexandre Duval.

او وصیمز یشاسون ! خانه‌سیدر غایت شن
اولورم هپ آبونه نعمت ایله خمرینه بن .

— Désabonner, se désabonner. [ضد.]

Abonnir (ف.مت.) [ماده‌ٔ اصلیه‌سی فرانسزجه ایی معناسنه اولان „bon" لفظیدر .] ایلشدیرمك ، دها ایی ایتمك:

Les caves fraiches *abonnissent* le vin. *(Acad.)* سرین مخزنلر شرابی ایلشدیرر .

— چوملکجیلکده . چاموری یاری قوروتمق .

— (ف.ل.) ایلشمك :

Le vin *abonnit* dans la cave. شراب مخزنده ایلشیر .

— S'abonnir (ف.مط.) ایلشمك :

Les fruits *s'abonnissent* en mûrissant. میوه‌لر کماله ایردکجه ایلشیر .

Abord (ا.مذ.) [بحر.] یناشمه :

A notre *abord* dans l'île, nous fûmes attaqués. *(Trév.)* آطه‌یه یناشیر یناشماز دوچار تعرض اولدق .

— وصول ، مواصلت :

A son *abord* en Egypte, Pompée fut mis à mort. « پومپه » مصره مواصلت ایدنجه اعدام اولندی .

— یناشمه محلی ، تقرب :

Ce port est de facile ou de difficile *abord*. بو لیمان سهل و یا صعب التقربدر .

Les *abords* des îles de l'Océanie sont dangereux. اوقیانوسیا آطه‌لرینك یناشمه محللری تهلکه‌لیدر .

— [توسـ.] بر شهرك ، بر خانه‌نك ، بر باغچه‌نك اطرافی ، جواری ، جوانبی :

Les *abords* de Paris sont occupés par des cultures maraîchères. پارس شهرینك اطراف وجوانبی سبزواته عائد زرعیات ومحصولات ایله اشغال اولنمقده‌در . [بو معناده دائما جمع اوله‌رق قوللانیلیر .]

— تعرض ، هجوم :

L'*abord* des Français est à craindre; on ne peut soutenir leur premier *abord*. *(Trév.)* فرانسزلرك تعرضلری شایان احترازدر ، آنلرك ایلك هجوملرینه مقاومت اولنه‌ماز .

— صورت قبول ، تقرب :

Cette personne a l'*abord* facile. بو شخص سهل التقرب بر آدمدر .

— [بحر.] اصطلاحات علمیه انجمنی . او ، یووا . [بر مادده‌نك موقع مخصوصی . دومن اوی ، ایرغاد یاخود لومباز یوواسی کبی .]

— [عسـ.] جوار .

— Au premier abord (تر.حـ.) ایلك نظرده ، یکنظرده .

— De prime abord (تر.حـ.) وهله‌ٔ .

— Dès l'abord (تر.حـ.) همان بدایتدن .

— D'abord (تر.حـ.) اول امرده ، آن ابتدائیده:

Prenez *d'abord* les voies de la douceur. *(Acad.)* اول امرده ملایمت یولنی طوتکز .

— درحال ، همان :

Télémaque le reconnut *d'abord*. *(Fén.)* « تلماق » آنی درحال طانیدی .

— D'abord que (تر.حـ.) متعاقبا ، عقبنده :

D'abord qu'il fut débarqué, le comte et lui s'abouchèrent ensemble. *(Le Sage.)* چیقمسی متعاقب قونت ایله کندیسی مشافهه ایتدیلر .

— Tout d'abord (تر.ح.) درحال :

S'ils ne viennent pas *tout d'abord*, ils viennent avec le temps. *(Fontenelle.)* درحال کلمزلر ایسه وقتنده کلیرلر .

— A l'abord بدایتده ، ابتداده :

Il m'a fait *à l'abord* cent questions frivoles.
Molière.

بدایتده بکا معناسز یوز سؤال ایراد ایتدی .

— D'abord après (تر.ح.) همان عقبنده :

Pour vous voir retomber *d'abord après* avec plus de honte et de faiblesse. *(Mass.)* همان عقبنده سزك دها بیوك حجاب وضعفه دوشدیکزی کورمك ایچون .

— Dans l'abord (تر.ح.) ابتداده ، بدایت امرده :

J'en ai, je crois, dit un mot *dans l'abord.*
La Fontaine.

بوکا دائر ظن ایدرم ابتداده بر سوز سویلمشیدم .

. . . *Dans l'abord* agissons doucement.
Molière.

بدایت امرده یواش یواش حرکت ایدهلم .

Abordable (ص.) یناشیلهبیلیر ، یناشلمسی ممکن ، قابل تقرب :

Cette côte n'est pas *abordable* à cause des écueils. *(Acad.)* بو ساحل قیالر سببیله قابل تقرب دکلدر .

— [مجا.] فیأتی فاحش اولمیان ، اهون ، الویریشلی :

Cette marchandise est d'un prix très *abordable.* بومتاعك فیأتی پك الویریشلیدر .

— اشخاص حقنده . یاننه وارلمسی قولای ، سهل التقرب :

Fénelon était très *abordable.* « فنلون » پك سهل التقرب برآدم ایدی .

— Vaisseau abordable. [بحر.] رامپاسی قولای کمی .

Abordage (ص.) [بحر.] بر برینه خسار ویرهجك درجهده ایکی کمینك یکدیکرینه چاتمسی یاخود برکمینك بر مادهٔ ثابتهیه یعنی اسکله ویا ریختیمه چاتمهسی ؛ مصادمه :

Les vaisseaux portent des feux la nuit pour éviter les *abordages.* *(Acad.)* مصادمهلرك اوکنی آلمق ایچون کمیلر کیجهلین فنارلر طاشیرلر .

— [مجا.] شتم ، تجاوزات لسانیه :

Don Juan soutient d'une façon comique *l'abordage* de Monsieur Dimanche. « دون ژوان » موسیو « دیمانش » ك تجاوزات لسانیهسنی کولنج برطرزده التزام ایدیور .

— Avoir un abordage. دکزك طالغهلنمسی حسیله بری برینه چاتهجق درجهده یقین بولنان سفائن حقنده ایرادولنور .

— Abordage d'un côte, d'un rocher. برکمینك قرهیه، قیایه چاتمسی .

— A l'abordage ! بر دشمن کمیسنك کوکرتهسنه هجوم ایچون مرتباته ویریلان تعرض امری .

— Prendre quelqu'un à l'abordage. برکمسهدن تأمله وقت براقمقسزین علی العجله برشی طلب ایتمك .

Abordant, ante (ص.) رامپهیه کیدن :

Navire *abordant.* رامپه کیسی .

Abordé, ée (ا.) تصادمه دوچار اولمش کمی :

L'abordé peut réclamer une indemnité à l'abordeur. تصادمه دوچار اولان کمی مصادمدن ضرر وزیان طلبنده بولنهبیلیر.

Abordée (ا.مو.) ابتدا ، بدایت . [بومعناده الیوم غیر مستعملدر .]

— D'abordée (تر.ح.) الك اول ، اول امرده .

Aborder (ف.ل.) ساحله یناشمق :

Je me sauve à la nage, et *j'aborde* où je puis.
Boileau.

یوزهرك استخلاص ایدر وامکان کوردیکم ساحله یناشیرم .

— کلمك ، مواصلت ایتمك :

Les parents *abordent* chez-moi de toutes parts. *(D'Ablanc.)* اقربا هر طرفدن خانهمه کلیورلر .

— تقرب ایتمك :

Depuis trois semaines qu'elle est dans ce village, je n'ai pas osé en *aborder.* *(Dancourt.)* اوچ هفتهدنبری بوکویده اقامت ایتدیکی حالده آکا تقرب ایتمکه جسارت ایدهمدم .

— [مجا.] نائل اولمق ، مظهر اولمق ، استحصاله موفق اولمق :

L'homme a besoin d'un exercice continuelle de sa raison, afin de pouvoir *aborder* à la masse des jouissances. *(Fourier.)* بالجمله تلذذاته نائل اولمق ایچون انسان قوهٔ ادراکیهسنی علی الدوام فعالیتده بولندیرملیدر .

— Aborder à un navire. [بحر.] کمی دیکر برکمی بورداسنه یناشمق . Aborder de long en long. کمی یی یان یانه باغلامق . Aborder en travers. کمی یی رامپه ایدرك باطیرمق . Aborder par l'avant, par l'arrière. برکمییه باشدن ، قیچدن چارپمق .

— (ف.مت.) یناشمق :

Aborder un rivage بر ساحله یناشمق .

— تقرب ایتمك :

Il faut *aborder* بكاعمحبانه تقرب ايتدى. Il m'*aborda* avec amitié اختيارلره حرمتله تقرب ايتملى. les vieillards avec révérence.

— [عس.] تعرض ايتمك ، هجومه قالقمق :

دشمنه سونكى ايله هجوم ايتمك . *Aborder* l'ennemi à la baïonnette.

— [صيـ.ر.] روزكاره قارشى يورويه‌رك آوك بولنديغى محله صوقلمق .

— [بحر.] كمى‌يه يناشمق :

Par gros temps, les embarcations *abordent* difficilement les navires. فورطنه‌لى هوالرده قاييقلر كوجلكله كميلره يناشير .

— قضاءً چاتمق :

C'est généralement par un temps de brouillard ou la nuit qu'un navire en *aborde* un autre. عموميتله سيسلى هوالرده وياخود كيجه‌لين بركمى ديكر بركمى‌يه قضاءً چاتار .

— S'aborder (ف.مط.) كوروشمك ، قونوشمق ايچون برى برينه تقرب ايتمك :

Ils *s'abordèrent* cordialement. *(G. Sand.)* قونوشمق ايچون يكديكره محادنتله تقرب ايتديلر .

— قضاءً وياخود حرب ايتمك ايچون چارپشمق ، تصادم ايتمك :

Les deux vaisseaux *se sont abordés* avec furie. ايكى كمى كمال شدتله چارپشديلر .

— Aborder, approcher, avoir accès. [متر.]

كنديلرينه ايراد كلام اولنمق ايستيلن ذواته aborder يعنى تقرب اولنور. Avoir accès برمعتاد قبول اولنمقده اولديغمز بركمسه نزدينه كيتمك مقامنده ايراد اولنور . Approcher كنديسيله‌لاابالى تعيش‌ايدلمكده اولان بر آدمه تقرب ايتمكدر.

— Aborder, accoster, joindre. [متر.]

بر آدمه ، آنى كيدوب بولمقله joindre يعنى ملاقى اولنور. Aborder بر اجتماعده ، برصالونده بيوك بر ذاته ، متحيز برشخصه ، خانه صاحبنه يناشمقدر . Accoster يولده ، سوقاقده برسياحه ، بر يولجى‌يه تقرب ايتمكدر .

Abordeur (ا.مذ.) [بحر.] رامپه ايدن كمى .

Aborigène (صـ.) نشأت ايتديكى محلده ياشايان (انسان ، حيوان ، نبات) ، يرلى .

— (ا.مذ.جـ.) برمملكتك سكنهٔ اصليه‌سى ويا برمملكتك حين كشفنده اوراده موجود بولنان اهالى :

Les *aborigènes* de l'Amérique ont été désignés à tort sous le nom d'«Indiens». آمريقا سكنهٔ اصليه‌سى حين كشفنده هنديلر دينلشدر. Il est très difficile aujourd'hui à la science de désigner les *aborigènes*. برمملكتك سكنهٔ اصليه‌سنى تعيين وتشخيص ايتمك اليوم علماً پك كوجدر .

— Aborigène, autochtone, indigène, naturel. [متر.]

— Aubain, étranger, exotique. [ضد.]

Abornement (ا.مذ.) تحديد ، وضع حدود .

Aborner (ف.مت.) تحديد ايتمك ، حدود تعيين ايتمك :

Aborner un champ. برترلايه حدود تعيين ايتمك .

Abortif, ive (صـ.) وقتسز ، نابهنكام ؛ وقتندن اول يتيشن ؛ ناتمام .

— (ا.) وقتسز ، اركن طوغان چوجق .

— [نبا.] برعضوك نشوونماسنده دورغونلق . Fleur abortive. القاح علائمى كوسترمين چيچك . Fruit abortif. القاح اولميان وياكاله ايرمين ميوه . Graine abortive. بزرده رشيمك بولنمامسى . Etamine abortive. ابتدائى حالده آنته‌رى اولميان عضو تذكير . Pistil abortif. قالان عضو تأنيث . Plantes abortives. تناسل اجرا ايدمين نباتلر ؛ ساقطه .

— [طبـ.] اسقاط جنينى انتاج ايتديكى فرض اولنان مواد ؛ دوشوريجى ، مسقط .

— وقتندن اول طوغمش دول ؛ دوشوك ، سقط .

— (ا.) La loi punit ceux qui prescrivent des *abortifs*. اسقاط جنينى موجب ادويه ويرنلرى قانون دوچار مجازات ايدر .

Abot* (ا.مذ.) [*bo*] باركير كوستكى ، پابند .

Abot.

Abouchement (ا.مذ.) برى برينه كچمه ، التصاق :

L'abouchement de deux tubes. ايكى بورينك برى برينه كچمه‌سى .

— [مجا.] ملاقات ، مشافهه :

L'abouchement des deux princes n'a pas eu le succès qu'on en espérait. *(Trév.)* ايكى پرنسك مشافهه‌لرى اميد اولنان موفقيتى حاصل ايتمدى .

— [تشر.] ايكى طمارك برلشمسى ، مفاوهه ، تلاق .

— Anastomose. [متر.]

Aboucher (ف.مت.) اوچ اوجه ، آغز آغزه برلشديرمك ؛ ايكى بورى‌يى ، ايكى طمارى برى‌برينه ربط ايتمك ، برى‌برينه كچيرمك :

Aboucher des tubes بوریلری بری برینه کچیرمك .

— [مجا.] کوروشدیرمك ، ملاقات ، مشافهه ایتدیرمك :
Aboucher des témoins. شهودی مشافهه ایتدیرمك . On doit aujourd'hui *l'aboucher* avec vous dans une maison empruntée. *(Mol.)* بو کون سزی عاریةً طوتیلان برخانه‌ده آنکله کوروشدیره‌جکلر .

— S'aboucher (ف.مط.) برلشمك ، ملاصق اولمق ، مناسبتده بولنمق :
Ces deux tubes ne pourront jamais *s'aboucher.* بو ایکی بوری هیچ بر وقتده ملاصق اوله‌ماز .

— [مجا.] سویلشمك ، ملاقات ، مشافهه ایتمك :
Il ne s'agit que de faire qu'ils *s'abouchent,* qu'ils se parlent. *(La Bruy.)* ایش، ملاقات ومشافهه ایلرینه قالمشدر .

Et chacun d'eux brûle de *s'aboucher.*
Piron.

وایکیسندن هر بری ملاقاتی شدتله آرزو ایدیبور .

— [مجا. ـ لاابا.] برقابی آغزه آلوب ایچمك :
Il y avait quinze jours que je n'avais envisagé face humaine, et que j'était là à m'abrutir en *m'abouchant* avec des bouteilles. *(Alex. Dumas.)* اون‌بش کوندن بری ایدی که انسان یوزی کورمیه‌رك واوراده شیشه‌لری آغزمه آلوب ایچه‌رك حال حیوانی کسب ایتمکده ایدم .

Abouement یاخود **Aboûment** (ا.مذ.) تماماً توافق ایدن ایکی تخته پارچه‌سنك التصاق .

Abouler (ف.مت.) ویرمك ، کتیرمك :
Aboule-moi le reste de ce flacon. بو شیشه‌ده قالانی بکا ویر.

— کلمك ، واصل اولمق ، عودت ایتمك :
Maintenant, Paupardin et sa fille peuvent *abouler* quand bon leur semblera. *(Labiche.)* آرتق «پوپاردن» ایله قزی هر نه زمان ایسترلر ایسه کله‌بیلیرلر .

Aboulie یاخود **Abulie** (ا.مو.) [امر.ـ ع.رو.] ضیاع اراده .

معلومات . — ضیاع اراده ارادتسزلك دیمکدر . شخصیت معنویه‌مزك امراض مخصوصه‌سندندر . بوکا مبتلا اولانلر اکل و شرب وتلبس لزومنی تعقل ایتدکلری حالده حرکته مقتدر اوله‌مازلر. انواعی واردر .

Abouquer (ف. مت.) اسکی طوزی تطهیر ایچون آکا یکی طوز قاتمق .

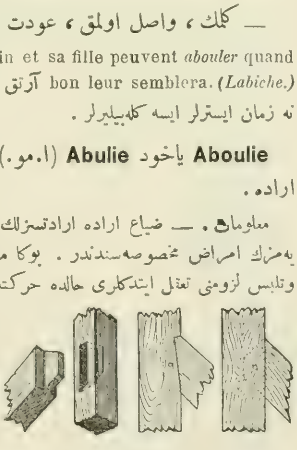

Abouts.

About* (ا.مذ.)[معما.] بری برینه کچمك ایچون کرسته‌لرك اوجنده کونیه‌لی ودیل کبی براتیلان قسم ؛ زبوانه . [فارسی زبانه‌دن .]

— معماریٔ بحری . کوکرته‌ده وسائر قاپلامه‌لرده باش‌باشه کتیریلوب ایخلانان ایکی تخته‌نك فصل مشترکی؛ صوقره .

— [صنا.] چاتینك کره‌میتلرینی آقتارمه . قالدیرم طاشلرینی سوکوب تکرار یرینه وضع .

Aboutage (ا.مذ.) ایکی ایپك، ایکی خلاطك اوجلرینی بری برینه ربط ایتمه .

Abouter (ف.مت.)[صنا.] ایکی شیئی اوج‌اوجه بیتشدیرمك، اکله‌مك .

— باغجیلقده . بوداماق .

— S'abouter (ف.مت.) اکلنمك، اتصال پیدا ایتمك .

Aboutir (ف.ل.) ایریشمك ، وارمق ؛ نهایت بولمق، منتهی اولمق :
Ce pré *aboutit* à la forêt. *(Acad.)* بوچایر اورمانه منتهی اولور.
Tous les rayons d'un cercle *aboutissent* à son centre. *(Trév.)* بر دائره‌نك نصف قطرلرینك کافه‌سی مرکز دائره‌یه منتهی اولور .

— [توسـ.] متوجه اولمق :
Selon son dessein, tout doit *aboutir* à St-Pétersbourg, qui, par sa situation, serait un entrepôt du monde. *(Fontenelle.)* آنك تصمیمنه کوره ، هر شی پترسبورغه متوجهاً منتهی اولمق لازم‌کلیر، زیرا موقعی اعتباریله او شهر دنیانك برمرکز معاملاتی ایمش .

— واصل اولمق :
On s'aperçut que la salle n'avait pas d'issue et qu'on *avait abouti* à une sorte de cœcum. *(Th.Gaut.)* صالونك بر مخرجی اولیوب ، اخوره بکزر برمحله واصل اولندینی کورلدی .

— [مجا.] منتج ، منجر، مؤدی اولمق :
Cela *n'aboutira* qu'à le perdre. *(Acad.)* بو آنجق آنك محوینی انتاج ایده‌جك .
Si le principe est faux, on *aboutit* à une absurdité. *(Dider.)* قاعده باطل اولنجه ایش عبثه منجر اولور .

— [باغ.] تدرر زهری .

— [جرا.] جراحتلنمك .

— [طب.ـ ع.منا.] انتها .

— (ف.مت.) [معما.] بر تحت اثری ویا تزیینات معماریه اوزرینه اینجه قورشون لوحه قاپلامق .

— S'aboutir (ف.مط.) [باغ.] کوزباغلامق، طومورجق ویرمك .

Aboutissant, ante (صـ.) نهایت بولان، متصل اولان؛ منتهی، ملاصق :

اورمانه منتهی Pièce de pré *aboutissante* à la forêt. *(Trév.)* اولان چمنزار پارچه‌سی .

Aboutissants (ا. مذ. ج.) اراضینك طولاً حدودی. اکثریا «اراضینك عرضاً حدودی» دیمك اولان Tenants کلمه‌سیله برلکده ایراد اولنور :

Une demande en désistement d'héritage doit indiquer les *tenants* et les *aboutissants* des terres en question. *(Merlin.)*
ارثاً انتقالی لازمکلن اراضی حقنده فراغ اولندیغنه دائر تقدیم اولنان استدعاده اراضینك طولاً وعرضاً حدودی ذکر اولنمق لازمدر .

— [تو.] طولاً وعرضاً ملاصق اولان املاك؛ اتصالات:

Dans les contrats de vente, on ne manque jamais de mentionner les *aboutissants* et les *tenants*. بیع مقاوله‌نامه‌لرنده طولاً وعرضاً ملاصق اولان املاکی تصریح ایتمکده اصلا قصور ایدلمز .

— منفرداً استعمالنده . اراضیٔ متجاوره ، جوار :

Les rues et les *aboutissants* du débarcadaire étaient encombrés de monde. *(Journ.)* سوقاقلر ایله اسکله‌نك جواری خلق ایله طولمش ایدی .

— [مجا.] تفرعات ، تفصیلات ، متممات :

Écrire l'histoire d'une seule nation, c'est œuvre incomplète, sans *tenants* et sans *aboutissants*. *(V.Hugo.)* یالکز بر قومك تاریخنی یازمق تفرعاتدن عاری ناقص بر اثر اولور .

— منسوبین ، متعلقات ، متفرعات :

Ces gens-là savent tous les *tenants* et *aboutissants* des familles, et nous en tirons de bons services. *(Dancourt.)*
بو آدملر عائله‌لرك بتون منسوبین ومتعلقاتی طانیرلر . بونلردن خدمات حسنه استحصال ایدیورز .

Aboutissement (ا. مذ.) نتیجه ، ثمره :

Nos efforts n'ont eu aucun *aboutissement*. اقداماتمزك هیچ بر ثمره‌سی اولمامشدر .

— اك :

Cette pièce est trop courte, il faut y mettre un *aboutissement*. بو پارچه پك قیصه‌در ، بوکا بر اك قویملیدر .

— [طب.] مبدأ تقیح .

Ab ovo (تر. ح.) [لاتینجه مفعول عنه اداتی اولان "ab" لفظیله یمورطه معناسنه کلن "ovo" کلمه‌سندن متشکلدر.] ابتدادن ، باشدن ، اساسندن ، منشأندن .

Aboyant, ante (ص.) [boi-ian] هاولایجی ، عوعوه‌زن :

Des chiens *aboyants*. هاولایان کوپکلر .

— [قیا.] قیاره چاربوب قیریلان (طالعه) .

— (ا.) حرص وطمعله قوغالایان ، مصرانه طلب ایدن .

Aboyer (ف. ل.) [boi-ié] . — اوقونماز بر "e" دن اول مادهٔ اصلیه‌ده‌کی "y" حرفی "i" یه تحول ایدر : Il aboie, il aboiera حکایهٔ حال فی الماضی صیغه‌سیله ، صیغهٔ التزامیه‌نك جمع متکلم ومخاطبنده ایسه "y" و "i" برلکده استعمال اولنور :
Nous aboyions, vous aboyiez ; que nous aboyions, que vous aboyiez. هاولامق ، عوعوه‌زن اولمق :

A ce moment les chiens de garde *aboyèrent* avec force. بو اثناده بکجی کوپکلر شدتله هاولادیلر .

— [قیا.] پاتیردی ، کورلتی ایتمك :

Cette machine *aboie*. بو ماکنه کورلتی ایدیور .

— باغیرمق ، هایقرمق :

Entrez, entrez, messieurs et mesdames, prenez vos places, *aboyaient* le pitre et le paillasse. جانبازخانه صویتاریلری «کیریکز کیریکز موسیولر ! مادامل ! یرلریکزی طوتکز» دیه عوعوه‌زن فریاد اولیورلردی .

— [مجا.] Aboyer après une chose. بر شیئی شدتله آرزو ایتمك ، بر شی ایچون جان آتمق :

Aboyer après un emploi. بر مأموریتی شدتله آرزو ایتمك .

— [ضه.مث.] Aboyer à la lune. بیهوده یره باغیروب چاغیرمق ، یایغره ایتمك . بو معناده Aboyer la lune, aboyer contre la lune, aboyer après la lune, aboyer aux nues. تعبیرلری دخی مستعملدر .

Tous les chiens qui aboient ne mordent pas. هاولایان هر کوپك ایصیرماز ، یعنی پاتیردی ایدن وتهدیداتده بولنان اشخاص هر زمان قورقولاجق آدملر دکلدر .

Jamais bon chien n'aboie à faux. ایی کوپك هیچ بر وقتده بیهوده یره هاولاماز ، یعنی عاقل آدم بوش یره تهدیداتده بولنماز .

— S'aboyer (ف. مط.) هاولاشمق .

— [متر.] Aboyer, japper.

Aboyer بیوك کوپکلرك japper ایسه کوچك کوپکلرك هاولامسنه اطلاق اولنور .

Aboyeur (ا. مذ.) [boi-iœur] هاولایان ، هاولایجی ؛ باغیران ، هایقران ، یایغاره‌جی ؛ تیاترو قپوسنده باغیره‌رق خلقی دعوت ایدن منادی ، چیغرتغان ؛ قناسلی صویتاری ، خواننده . برشیئی شدتله آرزو وتعقیب ایدن ، او شیئه جان آتان شخص . مجالس ومحافلده نطق ایراد ایدن آدم .

— Gager des aboyeurs. اجرتله طرفدارلر استخدام ایتمك .

— [ع.امر.] بعض اشخاص عصبیه‌ده مشاهده اولنان واولومه‌یه بکزه‌ین هایقرمه ایله متصف بر حالت عصبیه‌یه مبتلا اولان ؛ اولوغان .

Abracadabra (ا.مذ.) ایصتمه نسخه‌سی.

Abracadabrant, ante (صـ.) عجیب ، غریب ، حیرت‌بخشا :

Nous avons donné ces jours derniers de curieux exemples de traits de style *abracadabrant.* ایام آخره‌ده کتابت عجیبه وغریبه نمونه‌سی اوله‌رق تحف فقره‌لر نشر ایتدك .

Abrachie (ا.مو.) [*ki* . ـ طب.] ولادی قوللسزلق ، بی‌عضدی .

Abrachiocéphalie (ا.مو.) [طب.] ولادی باش وقوللسزلق ، بی‌رأس وعضدی .

Abraquer یاخود **Embraquer** (ف.مت.) [بحر.] مطلوب اولان جهته یلکن ایله کیتمك ایچون باشـدن اسه‌ن روزکاره ممکن اولدیغی قدر یقین سیر ایتمك ؛ اورصه ایتمك .

Abras (ا.مذ.) [*bra* . ـ صنا.] دمیرجی‌طوقاغنك صاپ قوشاغی .

Abrasin (ا.مذ.) [نبا.] ژاپونیا ورنیك آغاجی .

Abrasion (ا.مو.) [جرا.] قازیمه ، ابشار :

Abrasion de la muqueuse utérine. ابشار غشای مخاطی رحمی.

Abrasion du prépuce. غلفه‌نك قازلمسی .

— [ط.ارض.] حرکات بطیئهٔ ارضیـه طولاییـسیله تأمین موازنه ایچون تدریجاً انحطاطه اوغرایان سواحلك دالغه‌لرك تأثیریله دوچار اشکال واحتقار اولمسندن عبارت حادثهٔ ارضیه؛ اشکال سطحی .

— [ط.] قازیمه .

Abrastol (ا.مذ.) [کیم.] نافتول بـنك مرکبـات کبریتیه‌سنه داخل اجسام؛ آبراستول.

Abraxas (ا.مذ.) [*xass*] اویمـالی و اوزری یازیلی آنتیقه طاشی‌که قدیماً نسخه، طلسم مقامنده طاشینیر ایدی.

Abrazite (ا.مو.) [معا.] اساسی سیلیس، شاب وکیلدن مرکب مادهٔ حجریه ؛ آبرازیت .

Abre (ا.مذ.) [نبا.] برنوع میان بالی حاصل ایدن نبات؛ آمریقا میان کوکی .

Abrégé (ا.مذ.) مفصلاً سویلنلمش ویاخود سویلنیله‌بیله‌جك بر کلامك ویا بر نطقك موجز ومجمل اوله‌رق افاده‌سندن عبارت خلاصه ، ملخص ، مجمل، تلخیص :

Abrégé de l'histoire Romaine. ملخص روما تاریخی .

— En abrégé (تر.حـ.) اختصار طریقیله، مختصراً، مجملاً، خلاصةً :

Contez-moi la chose *en abrégé.* (*Acad.*) کیفیتی بکا مختصراً حکایه ایدیکز .

On ne doit et l'on ne peut traiter l'histoire générale qu'*en abrégé.* (*Girard.*) تاریخ عمومیدن آنجق خلاصةً بحث اولنمق اقتضا ایدر وآنجق اویله بحث اولنه‌بیلیر .

— [مجا.] قیصالتمق صورتیله :

Toutes ces petites choses de femme, veulent être faites à la longue, non *en abrégé.* (*Michelet.*) قادینلره متعلق بتون بوکوچوك شیلر اوزون اوزادی‌یه صرف اوقات ایله یاپلمق ایستر، اختصار طریقیله اولماز .

— [متر.] Extrait, analyse, abrégé, résumé, raccourci, précis, sommaire.

Abrégé برکتابی دها مختصر اوله‌رق نقل وافاده ایدن کوچك برکتابدر .

Sommaire برکتـابك، بربابك سرلوحه‌سنه وضع اولنوب اوکتابده ویا اوبابده مندرج اولان شیلرك مهملرینی بیان ایدر.

Précis بردرجه‌یه قدر abrégé نك عینی ایسه‌ده précis عنوانی آلتنده یازیلان شـیلرده هیـچ فضـله بربحث بولنمامق لازمدر .

Résumé ینه abrégé دیمك ایسه ده بر اثرك نهـایتنده و خاتمه طرزنده‌ایراد اولنان مقاله‌در .

Raccourci منفصل براثری ممکن اولدیغی قدر اختصارایدن براجمالدر.

Extrait بر اثردن افراز اولنمش متعدد پارچه‌لرك هیئت مجموعه‌سیدر .

Analyse براثرك تألیفنده‌کی مقصدی، او مقصدك استحصالیچون اتخاذ اولنـان پلانی، اثرك طرز ترتیبی و او اثرده التزام اولنان قاعده‌یی منطق دائره‌سنده ایضاح ایدن فقره‌در.

Abrégement (ا.مذ.) اختصار، تلخیص، اجمال :

La correction et l'*abrégement* de cet ouvrage ont demandé plus de temps que sa composition. بواثرك تصحیحیله تلخیصی تألیفندن زیاده زمانه محتاج اولمشدر .

Abréger (ف.مت.) [لاتینجه عین معناده اولان "abreviare" لفظندن مأخوذدر .] قیصـالتمق ، قصر ، اختصـار ، تلخیص، اجمال ایتمك :

بخار مسافاتی قصر ایدر . La vapeur *abrège* les distances. Tacite *abrégeait* tout, parce qu'il voyait tout. *(Montesq.)* « تاسیت » هرشیئی اختصار ایدییورایدی، چونکه هرشیئی کوریبورایدی. Le plaisir *abrège* les heures; l'ennui les compte.*(Saurin.)* اکلنجه ساعتلری قیصالتیر. جان صیقنتیسی ایسه آنلری بر بر صایار.

— [اط.] قیصه کسمك ، اوزاتمامق، اختصار ایتمك:

پك اوزون ایتدیکز، قیصه Vous êtes trop long, *abrégez.(Trév.)* کسیکز . *J'abrège,* de peur d'ennuyer.*(Chaban.)* جان صیقمقدن احترازاً اختصار ایدییورم .

— S'abréger (ف. مط.) قیصالمق ، مختصر اولمق :

La vie, déjà raccourcie, *s'abrège* encore par les violences qui s'introduisent dans le genre humain. *(Boss.)* ذاتاً قیصالمش اولان عمر بشر انسانلر آره‌سنه حلول ایدن شدائد سببیله بر قات دها تقصیر ایدیلیر .

— [متر.] Abréger, accourcir, raccourcir.

Raccourcir بر شیئی غیرمکمل بر حاله قویمق درجه‌سنده قیصالتمقدر .

Accourcir برشیئك طولنی تنقیص ایتمکدر .

Abréger برشیئی دها زیاده صیقمقدر.

— [ضد.] Agrandir, ajouter à, allonger, amplifier, augmenter, compléter, développer, étendre, prolonger.

Abreuvage (ا. مذ.) صولامه، صووارمه، صو ویرمه، اسقاء ، ارواء :

L'abreuvage de ces chevaux demandera beaucoup d'eau. *(Legoarant.)* بو حیوانلره صو ویرمك ایچون چوق صویه احتیاج واردر .

Abreuvement (ا. مذ.) حیوانات اهلیه‌یه صو ویرمه.

Abreuver (ف. مت.) حیوانات اهلیه‌یه صو ایچیرمك ، حیوانات اهلیه‌یی صو محلنه کوتوروب صووارمق :

Là, les jeunes filles venaient chercher de l'eau pour le ménage, et les jeunes gens venaient *abreuver* leurs troupeaux. *(J.-J.Rouss.)* اورایه، خانه‌لری ایچون صو آلمق اوزره کنج قزلر وحیوان سوریلرینه صو ایچیرمك ایچون کنج آدملر کلیر ایدی.

— صو ویرمك ، صولامق :

Les eaux bienfaisantes du Nil suffisent à tous les besoins des campagnes et des cités, *abreuvent* tous les animaux, toutes les plantes *(Michaud.)* نیلك میاه فیض‌بخشاسی مزارعك وشهرلرك بتون احتیاجاتنه کفایت ایدر . بالجمله حیوانات و نباتاته صویی‌ده ویرر .

— [توس.] اشخاص حقنده . ایچیرمك:

J'ordonnai qu'on apportât du vin pour *abreuver* le brigade. *(Le Sage.)* فرقهٔ عسکریه‌یی سیراب عشرت ایتمك ایچون شراب کتیرلسنی امر ایتدم.

— ارواء، اسقاء ایتمك :

La pluie a bien *abreuvé* la terre. *(Acad.)* یاغمور یرلری صورت مطلوبه‌ده اسقاء ایلدی .

— [مجا.] زیاده ایصلاتمق :

La nuit, seul dans sa couche nuptiale, il *abreuvait* son chevet de ses pleurs. *(J.-J.Rouss.)* کیجه، فراش ازدواجنده یالکز قالوب یاصدیغنی سرشك چشمیله غرقاب ایلیوردی .

— غرق ایتمك ، لبریز قیلمق :

Les plantes, sortant de leur sommeil, élancent leurs tiges nu elles vers l'astre bienfaisant qui les *abreuve* de ses rayons. *(Lamenn.)* نباتات، خواب شتادن اویانه‌رق یکی ساقلرینی کندیلرینی غریق ضیای الطاف ایدن شمسه عرض ایدییورلر.

L'infortune, en sa coupe amère,
L'abreuve d'affronts et de pleurs.
J.-B. Rousseau.

بدبختی ، آنی جام مرارتیله لبریز دموع تحقیر ایلیور .

— **دیوار حقنده** . صیواسی دوکولمش بر دیوار اوزرینه یکی صیوا اوریله‌جغی وقت آلتنده‌کی اسکی دیواری ایصلاتمق؛ طاولامق .

— **نقشه** . برصفیحه اوزرینه سورولن بویانك اوصفیحه‌نك الیافی طرفندن ایچلمامه‌سی ایچون اولجه اوزرینه برقات طوتقال سورمك ؛ طاولامق .

— [صنا.] فوچی تخته‌لرینی و یا طلومبه قایش پارچه‌لرینی صوده شیشیرمك .

— S'abreuver (ف. مط.) **حیوانات اهلیه حقنده** . صو ایچمك .

— **اشخاص حقنده** . چوق ایچمك ، سرخوش اولمق :

S'abreuver de bière. بیرا ایله سرخوش اولمق .

— [مجا.] غریق اولمق :

S'abreuver de délices. غریق ذوق و صفا اولمق .

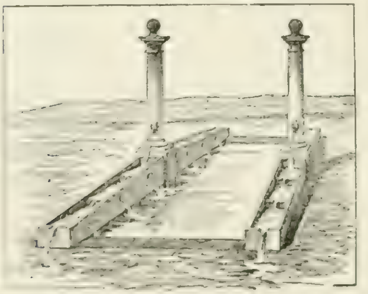

Abreuvoir.

— [ت.] *S'abreuver* de larmes. چوق آغلامق . *S'abreuver* de fiel. کین و غرض باغلامق. *S'abreuver* de sang. چوق قان دوکمك . Les tyrans aiment à *s'abreuver* du sang de leurs sujets. *(L.-J. Larcher.)* مستبدان تبعه‌لرینك چوق قاننی ریزان ایتمکی سورلر .

Abreuvoir (ا. مذ.) صووارمه محلی؛ صولاق، یالاق:

[قاب اولدیغی تقدیرده «یالاق» نامنی آلیر . چای وکول کناری کبی حیوان صولانمسنه مساعد وطبیعی محللره «صولاق» تعبیر اولنور.]

J'oublie de mener les chevaux à *l'abreuvoir. (Diderot.)* آتلری صووارمه محلنه کوتورمکی اونوديیورم .

— [توس.] قوش قفسنك صو قابی :

Il regardait Edouard qui versait de l'encre dans *l'abreuvoir* des oiseaux.*(Alex. Dumas.)* اوقوش قفسنك صوقابنه مركب طولدیرمقده اولان « ادوار »ه باقیور ایدی .

— [قیا.] میخانه ، قولتوق :

De boire un coup il serait bon besoin.
— Eh ! morbleu ! détalez, *l'abreuvoir* n'est pas loin.
Montfleury.

بر قدح پارلاتمغه اولدی ضرورت آشکار .
کیت هان ملعون یقیندر میکده ، اول چشمه سار .

— [لاابا.] Abreuvoir à mouches. باشده ویا یوزده ایری یاره :

Il lui à fait un *abreuvoir à mouches* avec son sabre. *(Acad.)* قلیجیله یوزنده ویا باشنده ایری بر یاره پیدا ایتدی .

— [زرا.] آغاج یاره‌سی .

— [صیه‌بر.] قوشلرك صو ایچدكلری محل ؛ صولاق .

— **دیوارجیلقده** . دیوارلر انشا اولنورکن طاش ویا طوغله‌لر آره‌سنده چیمنطو، آلچی ویا سائر خرجلرك کیره‌بیلمسی ایچون براقیلان آره‌لقلر، خرج پایلری ؛ درز .

Abréviateur, trice (ص.) قیصالدیجی :

Qu'y a-t-il de plus prompt, de plus imprévu, de plus *abréviateur* de l'espace et du temps, que l'échéance d'une obligation? *(Proudhon.)* بر دینك وعدهٔ تأدیه‌سنك حلولی قدر سریع ، ناکهانی ، زمان ومکانی قیصالدیجی دنیاده بر شی وارمیدر؟

Abréviateur (ا.مذ.) بشقه‌سنك اثرینی اجمال ایدن آدم ؛ اختصار ، خلاصه ، تلخیص ایدیجی :

Il faut du goût et de l'intelligence pour être un excellent *abréviateur. (Acad.)* مکمل براختصار ایدیجی اولمق ؛ یعنی بر اثری صورت مکمله‌ده خلاصه ایتمك ایچون ذوق سلیم وذکا لازمدر .

Abréviatif, ive (ص.) اختصارایدن، اختصاری کوسترن، اختصاری :

Lettres *abréviatives.* اختصار ایدن، اختصاری کوسترن حروف؛ رموز .

Abréviation (ا.مو.) اختصار، تلخیص، خلاصه:

Une maladie grave et longue a interrompu pendant près de deux ans le cours de mes travaux; cette *abréviation* de ma vie, déjà fort avancée, en produit une dans mes ouvrages.*(Buff.)* آغیر واوزون برمرض ایکی سنه‌یه قریب برزمان، جریان مساعیمی تعطیل ایتدی. ذاتاً ایلرولش اولان مدت عمرمك دوچار اولدیغی بو اختصار آثارمده دخی بر اختصار اظهار ایدییور .

— [حق.] براسمك بر ایکی حرفنی حذف ایتمه، ترخیم :

Abréviations défendues. قانوناً ممنوع اولان ترخیمات .

معلومات . — حیله و سوء استعمالاته محل ویرمامك اوزره بعض اوراقده ومثلا تحریر نفوس وقوعاتنه متعلق اوراق ایله بورسه مبایعه‌جیلرینك و قامبیو و امتعه دلاللرینك دفاترنده وکاتب عدللر طرفندن تنظیم اولنان وثائقده ومحضر ومباشرلرك تبلیغ ایلدکلری اوراقده کلماتك ترخیمی قانوناً ممنوعدر .

— [موس.] اختصارات .

— Par abréviation (تر.حـ.) اختصاراً .

Abréviativement (حـ.) اختصار طریقیله ، مختصراً .

Abrévier (ف.متـ.) اختصار، تلخیص، اجمال ایتمك .

— S'abrévier (ف.مطـ.) قابل اختصار اولمق :

Le nom de Marcus *s'abréviait* toujours par un M seul. *(Boindin.)* « مارکوز » اسمی دائما بر «M» ایله قابل اختصار اولور ایدی .

Abri* (ا.مذ.) صیغینه‌جق محل، سپر :

Abri (hortic.).

Les forêts des sapins et de bouleaux lui fournissent des *abris* contre la neige.*(B. de St-P.)* چام و قائن اورمانلری قاره قارشوکندیسنه سپرلر احضار ایدییور ایدی .

— [مجا.] مأوی ، ملجأ ، مأمن ، التجاکاه، پناه :

La pauvreté volontaire est un *abri* contre la cupidité. اختیاری فقر حال حرص وطمعه قارشو برملجأدر .

Abri (refuge).

— [باغ.] نباتاتك صغوقدن، صیجاقدن، روزکاردن محافظه‌سیچون اعمال اولنان سپر: *Abri* de feuillage چارطاق .

— [عس.] Abri de tirailleur. آوجی سپری .

— [بحر.] فورطنه‌دن ارینه‌جق وصیغینه‌جق محل؛ قوی .

— [ض.مثـ.] L'homme sans abri est un oiseau sans nid. مأواسز انسان مرغ بی اشیان کبیدر .

— A l'abri (تر.حـ.) امنیتده ، محافظه‌ده ، سپر آلتنده :

Cette vigne est *à l'abri.* بوآصمه سپر آلتنده‌در .

— Mettre quelqu'un à l'abri. برینی محافظه آلتنه آلمق، بارینديرمقدر . مصاحبات لاابالیانه‌ده . محبسه القا ایتمك .

— À l'abri de (تر.اق.) محفوظ ، مصون بر حالده :

Les montagnes mettent cette côte *à l'abri des* vents brûlants du Midi. *(Fén.)* طاغلر بو ساحلی جنوبك ریاح آتشیندن مصون بولنديريرلر .

— سایه‌سنده :

Ils vivent en paix, *à l'abri de* ces lois simples et claires. *(Fén.)* بو قوانین بسیطه و واضحه سایه‌سنده حال آسایشده یاشامقده درلر .

— A l'abri, à couvert. [متر.]

هر ایکی تعبیر تعرض، هجوم ایدن برشیئه قارشی مصونیت حالنده بولنمق معناسنی مفیددر . انسان بر دیوار ، بر جیت آرقه‌سنده à l'abri یعنی امنیتده بولنور . بر چادر درونده یاخود برخانه داخلنده ایسه à couvert سپر آلتنده اولور .

Abricot (ا.مذ.)[مأخذی مجهولدر. برطاقلری اسپانیولجه "albaricoque„دن، بر طاقلری پورتکیز لسانده مستعمل "albricoque„دن آلندیغنی و بونك اصلی عربجه «البرقوق» اولدیغنی ادعا ایتمکده اولوب بو اقوال میانده الك صحیحی قاموسده محرر اولدیغی اوزره، عصفور وزننده «برقوق» یعنی اوفاق اجاس، قایصی معناسنده اولانیدر .] قایصی ، مشمش :

L'abricot n'est qu'une espèce de prune. *(J.-J.Rouss.)* قایصی اریکك برجنسندن بشقه برشی دکلدر .

— مضاف الیه اوله‌رق کلیر ایسه دائما جمع حالنده قوللانیلیر :

Marmelade d'*abricots*. قایصی قومپوسطوسی . Compote d'*abricots*. قایصی ازمه‌سی . Confiture d'*abricots*. قایصی رچلی . Conserve d'*abricots*. قایصی قونسروه‌سی . Beignets d'*abricots*. ایچی قایصیلی بورك . Pâte d'*abricots*. قایصی پاسته‌سی . Crème d'*abricots*. قایصی قردماسی . Clermont-Ferrand est renommé par ses pâtes d'*abricots*. *(Encycl.)* «قله‌رمون-فه‌رران» نام محل قایصی پاسته‌لریله مشهوردر . Des noyaux d'*abricots*. قایصی چکردکلری .

— صاری‌یه قریب بر رنك اشعار ایدرك صفت مقامنده قوللانیلیر :

Une robe, un ruban, une écharpe *abricot*. *(Acad.)* قایصی رنکنده بر فستان، بر شرید، برحمائل . Sa culotte en casimir de couleur *abricot*, sans aucune fraicheur, annonçait un long usage. *(Balz.)* قازمیردن معمول قایصی رنکنده‌کی شالواری جدیدلك کوسترمکدن بعید واثرنمای استعمال مدید ایدی . Il l'a habillé avec une toque noire, une collerette et une jaquette *abricot*. *(Balz.)* آکا و بردیکی قیافت بر سیاه سرپوش حاکیت وقایصی رنکنده بریقالقه بر ژاکتدن عبارتدر .

Abricot-alberge (ا.مذ.) برنوع قیصی، زردالی :

Les amandes des *abricots-alberges* sont grosses et amères. *(Encycl.)* زردالی چکردکلری ایری وآجی‌در .

— زردالی آغاجی .

Abricoté (ا.مذ.) قایصی شکرلمه‌سی .

Abricoter (ف.مت.) [باغ.] قایصی آشیسی اورمق .

Abricotier* (ا.مذ.) قایصی آغاجی .

Abricotin (ا.مذ.) قایصی اریکی آغاجی .

Abricotine (ا.مذ.) قایصی اریکی .

Abricotier.

Abricot-pêche (ا.مذ.) غایت ایری قایصی نوعی ، شام قایصیسی ، البرقوق :

L'abricot-pêche est le plus gros des abricots. *(Encycl.)* شام قایصیسی قایصیلرك اك ایریسیدر .

Abrier (ف.مت.) [بحر.] روزکاره قارشی سپرآلمق، روزکاردن محافظه ایتمك :

Un rocher élevé, un îlot peuvent *abrier* un bâtiment. *(Baron de Bonnefoux.)* یوکسك برقیا ، کوچك برآطه برسفینه‌یه روزکاره قارشی سپر اوله‌بیلیر یاخود برسفینه‌یی روزکاردن محافظه ایده‌بیلیر .

Abritant, ante (ص.) [نبا.] نباتك اوبقو اثناسنده چیچکلرینی محافظ ایتمك ایچون اوزرینه صارقان یاپراقلرینه تعبیر اولنور ؛ سپرله‌ین .

Abriter (ف.مت.) محافظه آلتنه آلمق، سپر اولمق :

Cette montagne nous *abrite*. بو طاغ بزه سپر اولیور .

— [تو.س.] محافظه ایتمك :

La nature a pris soin des animaux ; elle les a remparés de cuirs épais, de longs poils, de plumages qui les *abritent* contre les atteintes du dehors. *(B. de St-P.)* قوة فاطره ، حیوانلری صیانت ایتمکی التزام ، آنلره قالین دریلر ، اوزون قیللر وتوکلر بخش واحسان ایلمشدرکه بونلر سایه‌سنده حیوانات تأثیرات خارجیه‌دن مصونیت ایچنده بولنیورلر .

— [مجا.] برینك حمایه‌سنه تودیع ایتمك :

Je ne viens pas traîner, dans vos riants asiles,
Les regrets du passé, les songes du futur ;
J'y viens vivre, et, couché sous vos berceaux fertiles,
Abriter mon repos obscur.

ن سزك التجاكاه فرحبخشاکزه ماضینك آلامنی، مستقبلك خیالاتی

سوروكلمك ايچون كليورم. بن بورايه سزك محصوللرڭزى تحفظ كاملريكزى آلتنده ياتوب استراحت انزواكارانه‌مى حمايه‌كزه توديع ايتمك ايچون كليورم.

— S'abriter (ف. مط.) سپر آلتنه كيرمك، محافظه اولنمق، التجا ايتمك:

Beaucoup de vos frères manquent de pain pour soutenir leur vie, de vêtements pour couvrir leurs membres nus, d'un toit pour *s'abriter*. اخوانكزك پك چوغى ادامهٔ حيات ايچون مقتضى ناندن، چيپلاق عضولرينى ستر ايچون لازم اولان البسه‌دن، محافظهٔ نفس ايچون بر سقفدن محروم بولنيورلر.

— (ف. مشا.) برى برينه معاونت ايتمك:

Unissez-vous les uns aux autres; appuyez-vous et *abritez-vous* mutuellement. *(Lamenn.)* يكديكريكزله اتحاد ايديكز، مشتركاً يكديكريكزه استناد و يكديكريكزدن استحفاظ ايليكز.

Abrivent* (ا. مذ.) روزكاردن محافظه ايچون ياپيلان سپر.

— [عسـ.] آچيقده ياتان عسكرك صامان وياخود سپتلردن ياپدقلرى كلبه، آچيق اردوكاه كلبه‌سى؛ نوتجى كلبه‌سى.

Abrivent.

— [صنا.] روزكار سپرى، حصير سپر.

Abrogatif, ive (صـ.) فسخى، الغانى متضمن:

Disposition *abrogative*. الغا حقنده لايحه. Projet *abrogatif*. الغانى متضمن قانون، احكام. Testament *abrogatif*. الغانى متضمن وصيتنامه.

Abrogation (ا. مو.) [حقـ.] فسخ، الغا، لغو، مفسوخيت:

Abrogation expresse. لغو صريح. *Abrogation* tacite. لغو ضمنى. L'*abrogation* est, à proprement parler, la mort de la loi. الغا، تعبير صحيحى وجهله، برقانونك اماته‌سيدر. Une loi cesse en partie par la dérogation; elle cesse entièrement par l'*abrogation*. *(Gousset.)* برقانونك احكامى، خلافنده حركتله قسماً والغا ايله كاملاً زوال‌پذير اولور. Le droit naturel ne forme pas un corps de lois que l'*abrogation* ou la dérogation puisse atteindre. *(Portalis.)* حقوق طبيعيه الغانك و خلافنه حركتك تأثيرينه هدف اوله‌بيله‌جك برسلسلهٔ قوانين تشكيل ايتمز. Il serait important de diminuer la masse énorme de nos lois par des *abrogations* formelles. كتلهٔ جسيمهٔ قوانينمزى قطعى الغالرله تنقيص ايتمك پك مهم اولور ايدى.

Abrogatoire (صـ.) فسخى، الغانى متضمن:

Une clause *abrogatoire*. فسخى متضمن برشرط.

Abrogeable (صـ.) فسخ والغا اولنمسى جائز، لازم اولان:

Toute loi est *abrogeable* par les pouvoirs qui l'on rendue *(Legoarant.)* هر قانون آنى وضع و تأسيس ايدن قوتلر معرفتيله قابل فسخ والغادر.

Abroger (ف. مته.) قوانين ونظامات مقننه. فسخ، الغاء، ابطال ايتمك:

Il faut *abroger* formellement une loi, ou la maintenir en vigueur. برقانونك يا صراحةً الغاسى وياخود حكمنك ابقاسى اقتضا ايدر.

— [توسـ.] عرف وعادت مقننه. الغا ايتمك:

Aucun législateur de l'antiquité n'a tenté d'*abroger* la servitude. *(Volt.)* ازمنهٔ قديمه واضعين قوانيندن هيچ برى رقيتك الغاسنه تشبث ايتمامشدر.

— [مجا.] ازاله، امحا ايتمك:

On cherche vainement à *abroger* le paupérisme. فقر وضرورتك امحاسنه عبث اوله‌رق چاليشيليور.

— S'abroger (ف. مط.) كنديلكندن فسخ والغا اولنمق، منفسخ اولمق:

Les mauvaises lois *s'abrogent* d'elles-mêmes. *(Boiste.)* فنا قانونلر كندى كنديلرينه منفسخ وملغا اولورلر.

— [متر.] Abroger, abolir, annuler, casser, infirmer, révoquer.

[مر.] Abolir.

Abrok (ا. مذ.) قادينلرك اكتسا ايتدكلرى چارشاف:

De temps en temps elle ouvrait son *abrok* pour nous montrer une tête charmante. *(Alex. Dum.)* آره صره او قادين بزه بررأس دل‌آشوب ارائه‌سيچون چارشافنى كشاد ايدرايدى.

Abroma* (ا. مذ.) [نبا.] استركولياسه فصيله‌سندن هند بادمى وقولا جنسلرينك يقينى واسپانياده متنبت بولنان وقبوقلرندن خلاط اعمال ايديلن بر نبات؛ يبانى هند بادمى.

Abroma.

Abrotanelle* (ا. مو.) [نبا.] اركك قره پلين.

Abrotone (ا. مو.) [نبا.] قره پلين، قيصوم.

Abrouti, ie (صـ.) يكى سوركونلرى حيوانلر طرفندن اكل اولنمش (نبات):

Il faut receper ce bois, ce bourgeon, parcequ'il a été *abrouti*. *(Baudrill.)* بو آغاجى بودامق لازمدر زيرا يكى سوركونلرينى حيوانلر اكل ايتديلر.

Abrotanelle. — A, Fleur grossie.

Abroutissement (ا. مذ.) يكى سوركونلرك حيوانلر طرفندن يئلمسى:

Ces arbres, souvent gâtés par l'*abroutissement* du bétail, يكى سوركونلرى حيوانات اهليه طرفندن ne s'élèvent pas. *(Buff.)* اكل اولنمقله بوزلمش اولان بو آغاجلر يوكسلمز. Les arbres qui ont éprouvé deux ou trois fois d'*abroutissements*, ne peuvent que périr. *(Baudrill.)* ايكى اوچ دفعه سوركونلرى حيوانات طرفندن اكل اولنمش اولان آغاجلر مطلقا دوچار هلاك اولور. Le délit d'*abroutissement* est prévu par la loi. *(Baudril.)* سوركونلرى حيوانلره اكل ايتديرمك جرمى قانونده مصرحدر.

Abrupt, upte (ص.) [كرك مذكر، كرك مؤنثده. *[bru-pt]* صرپ يا ديك، ياڭچين:

وادينك صرپ وياڭچين Le flanc *abrupt* de la valée. *(Saulcy.)* جهتى.

— [مجا.] قبا (تعليم و تربيه ايله نازكلشديرلمامش اخلاق و عادات، اطوار و حركات):

« دوگسقلن » قبا بر Du Guesclin était un homme *abrupt*, آدم ايدى.

— اشخاص حقنده. درشت:

L'un de ces deux personnages, *abrupt*, énergique, à manières larges et saccadées, à parole brève et rude او ايكى شخصدن représentait bien la république. *(Balz.)* برى، درشت، قوى العمل، طرز وطورى لاابالى وغير منتظم، سوزلرى مختصر و طوتوناقلى اولوب جمهوريتى مكملاً تمثيل ايديبور ايدى.

— ضبط و ربطدن عارى، رابطه‌سز، قبا (سليقهٔ كتابت):

ضبط و ربطدن عارى براسلوب كتابت Un style *abrupt*. On a trouvé le style de (La vie de Sénèque) haché, *abrupt*, incorrecte. *(Diderot.)* «سنه‌كك حياتى» نام اثرك طرز تحريرينى كسيك عباره‌لى، بلا سبك و ربط، قاعده‌يه غير موافق بولديلر.

— [متر.] Agreste, âpre, inculte, raboteux, revêche, rude, rustique, sauvage.

— [ضد.] Douce (*pente*), insensible (*pente*), plat, uni. — Affable, aimable, bienveillant, civil, complaisant, cordial, courtois, éduqué, gracieux, poli, riant, sociable.

Abruptement (ح.) قباجه، رابطه‌سزجه، غير مطرد بر صورتده:

Les pentes du Mont-Blanc s'abaissent *abruptement* vers l'est. (مون بلان) طاغنك سطح مائللرى غير مطرد صورتده شرقه طوغرى انحدار ايتمكده‌در.

— [مجا.] بلا استحضار، بلا تأمل.

بعضاً Parfois les grands orateurs débutent *abruptement* بيوك خطيبلر بلا استحضار نطقه ابتدار ايدرلر.

Abruptinerve (ص.) [نبا.] اوراق اوزرنده اورده‌نك تدريجاً تناقصى وقوع بوله‌جغى يرده بردنبره كسيلمسى؛ اوردهٔ منقطعه.

Abruption (ا.مو.) [جرا.] كميكك عرضاً قيرلمسى، انكسار عرضى.

— [بلا.] اسلوبه شدت و روح ويرمك ايچون بر بحثدن ديگر بحثه مدار انتقال اوله‌جق يرلرى قالديرمق.

Abruptipenné, ée (ص.) [نبا.] ريشئ منكسر؛

Abrus (ا.مذ.) [نبا.] آمريقا ميان كوكى:

Abruti, ie (ا.ص.) شاشقين، آليق، ابله، احمق آدم:

Ce son des *abrutis*. بو ابله، احمق بر آدمدر. C'est un *abruti*. بونلر ابله، احمق آدملردر.

Abrutir (ف.مت.) حيوانلاشديرمق، حيوانه مشابه بر حاله قويمق؛ انسان حالندن چيقارمق:

L'excès du vin dégrade l'homme et l'*abrutit* à la longue. *(J.-J. Rouss.)* شرابك افراط و سوء استعمالى انسانى تذليل و بو حالك مدت مديده دوامى شاربى حال حيوانيته توصيل ايدر.

شعور حقنده. اخلال ايتمك، مختل قيلمق.

عزلت عقول ضعيفه‌يى La solitude *abrutit* les esprits faibles. اخلال ايدر.

— افساد ايتمك:

افساد وجدان ايتمك. *Abrutir* la conscience.

— [تو.] شاشقينه دونديرمك، متحير ايتمك، مبهوت قيلمق.

شدتكزله Mais vous l'*abrutissez* par votre vivacité. *(E. Sue.)* آنى شاشقينه دونديريورسكز.

— S'abrutir (ف.مط.) احمقلاشمق، حيوانلاشمق، آليقلاشمق، كسب ضعف ايتمك:

بو آدم احمقلاشيور. Cet homme *s'abrutit*. *(Acad.)* A mesure qu'il *s'est abruti*, il a tâché de se persuader que l'homme آليقلاشمسى ايلرولدكجه était semblable à la bête. *(Mass.)* انسانك حيوانه مشابهتى اولديغنه كنديسنى اقناعه چاليشدى. L'homme aime mieux *s'abrutir* à bon marché, que de s'ennoblir à grands frais. *(G. Sand.)* انسان اوجوز اوله‌رق محال حيوان اولمنى مصارف كثيره ايله داخل سلك اصيلزادكان اولمغه ترجيح ايدر. Les esprits faibles *s'abrutissent* dans la solitude. *(Danet.)* عقول ضعيفه اصحابى حال انفرادده حيوانلاشير.

— Se laisser abrutir حال حيوانيته قالامق، تحمل ايتمك:

Les hommes sont libres, et ne doivent pas *se laisser abrutir* par les préjugés. *(E. Sue.)* انسانلر حر درلر، اعتقادات باطله ايله حال حيوانيته قالانمامليدرلر.

— [متر.] Abrutir, hébéter.

Hébéter فكرك هر درلو مشوق و محركلرينى نزع ايتمكدر؛ بوناتمق:

L'oisiveté *hébète*. ایشسزلك فكر انسانی بونالتیر .

Abrutir ایسه برشیئی آكلامغه وحس ایتمكه غیر مقتدر قیلمقدر؛ همحال حیوان ایتمك :

L'ivrognerie finit par *abrutir*. عیاشلق كیده كیده انسانی همحال حیوان ایدر .

Abrutissant, ante (ص.) احمقلاشدیران، آلیقلاشدیران، دوچار حماقت ایدن :

Un genre de vie *abrutissant*. انسانی دوچار حماقت ایدن برطرز معیشت . Un travail *abrutissant*. احمقلاشدیریجی برسعی وعمل . Une occupation *abrutissante*. *(Acad.)* انسانی آلیقلاشدیران بر مشغله . Les plaisirs *abrutissants* de la table. *(Mass.)* سفرهٔ اكل وشربك انسانی حیوانلاشدیران صفالری . Qu'on ne fasse point illusion sur les conséquences nécessairement *abrutissantes* du travail corporel et de la fatigue. *(Sismondi.)* مساعیٔ جسمانیه ایله متاعبك انسانی بهمه حال احمقلاشدیران نتائج طبیعیه سی حقنده هیچ بروقتده خیالاته طالامیلدر .

Abrutissement (ا. مذ.) آلیقلاشمه، احمقلاشمه؛ آلیقلق، حماقت، بلاهت :

L'*abrutissement* est le résultat de l'abus des forces physiques. *(Sismondi.)* حماقت قوای جسمانیه‌نك نتیجهٔ سؤ استعمالیدر. Il est un degré d'*abrutissement* qui ôte la vie à l'âme. *(J.-J. Rouss.)* حماقتك بردرجه سی واردركه روحك فعالیتنی سلب ایدر. L'*abrutissement* du mari justifie l'audace de la femme. *(Volt.)* زوجك حماقتی زوجه‌نك جسارتنی حقلی كوستر .

— بهت ، وله ، حیرت :

Sa mort m'a laissé dans un désespoir qui va jusqu'à l'*abrutissement*. *(Volt.)* آنك وفاتی ، بنی منتج وله و حیرت بر مأیوسیته القا ایتدی .

Abrutisseur, euse (ا.) آلیقلاشدیریجی ، احمقلاشدیریجی :

Les *abrutisseurs* des peuples. اقوامك احمقلاشدیریجیلری .

— Abrutissant كلمه‌سیله مترادف اوله‌رق صفت مقامنده دخی قوللانیلیر :

Joug *abrutisseur*. انسانی همحال حیوان ایدن بر ربقهٔ استبداد .

Abscisse (ا. مو.) [هند.] فصله .

Abscission (ا. مو.) [جرا.] كسمه ، خزع ، قطع .

Absence (ا. مو.) [لاتینجه عین معناده اولان "absentia„ كلمه‌سندن مأخوذدر.] غیاب ، غیبوبت :

Dans votre *absence*, j'aurai soin de votre mère comme de la mienne. *(B. de St.-P.)* غیبوبتكز اثناسنده والده‌كزه كندی والده‌مكبی باقه‌جغم .

— [اط.] هجران، فراق، آیریلق :

L'*absence* est à l'amour ce qu'est au feu le vent ;
Il éteint le petit, il allume le grand.
Bussy-Rabutin.

آتش ایچون روزكار نصل ایسه محبت ایچونده هجران اویله‌در . كوچكنی اطفا، بیوكنی اشعال ایدر .

— [مجا.] فقدان، مفقودیت :

Il y a dans cet ouvrage une *absence* totale d'esprit, de goût. *(Acad.)* بو اثرده ذكا وذوق سلیم كلیاً مفقوددر .

— ذهول ، نسیان ؛ عدم تخطر :

Le célèbre Ampère était sujet à des *absences* incroyables. مشهور « آمپر » ایناتیله‌میه‌جق عدم تخطرله دوچار ایدی .

— [توس.] وفات ، ضیاع :

. . . . Ce héros intrépide
Consolait les mortels de l'*absence* d'Alcide.
Racine.

بو قهرمان بی‌هراس «آلسید»ك وفاتندن طولایی فانیلره (انسانلره) تسلیت وریبور ایدی .

— [حق.] غیبت، غیبوبت، غیاب. Absence légale. غیبت مشروعه . Absence illégale. غیبت غیر مشروعه .

— [امر.] غیبت .

Absent, ente (ص.) [لاتینجه عین معناده اولان "absens„ كلمه‌سندن مأخوذدر.] حاضر اولمیان، غائب، ناموجود:

Oui, je sais qu'il peut tout quand Tancrède est *absent*. *(Volt.)* اوت، « تانفرد » ك غیابی حالنده بو آدمك هر شیئه اقتداری اولدیغنی بیلیرم .

Présente, je vous fuis ; *absente*, je vous trouve.
Racine.

حضوركزده سزدن قاچارم، غیابكزده سزی بولورم.

— اشیا حقنده . غائب ، ضایع :

L'homme au trésor arrive et trouve son argent *absent*. *(La Font.)* خزینه صاحبی كلیور وآقچه‌سنی غائب بولیور .

— [مجا.] طالغین، طاغینق، ساهی :

Son esprit est quelquefois *absent*. *(Acad.)* ذهنی بعضاً طالغینقدر . Etre présent à la messe de corps, quoiqu'on soit *absent* d'esprit. *(Acad.)* آیینده ذهناً غائب جسماً موجود اولق .

— (ا.) Un *absent*. برغائب . Une *absente*. برغائبه . Défendre, attaquer les *absents*. غائبلری مدافعه، غائبلره تعرض ایتمك. Ils frappent sur tout ce qui se trouve sous leur langue, sur les présents, sur les *absents*. *(La Bruy.)* كرك حاضرلر وكرك غائبلر حقنده آغزلرینه نه كلیرسه همان سویلیورلر . On oublie bien vite les *absents*. *(Bussy-Rab.)* غائبلر تیز فراموش ایدیلیر. La justice y plaidait toujours la cause de l'*absent*. *(D'Aguess.)* محكمه اوراده دائما غائبك دعواسنی مدافعه ایتمكده ایدی . Les *absents* malheureux sont en peu de temps effacés

بدبخت اولان غائبلر آزوقت du souvenir du monde. *(Esprit.)*
اثنده خاطرهٔ انامدن زائل اولورلر .

L'éloge des *absents* se fait sans flatterie.
Gresset.

غائبلرك ثناسی بلا مداهنه وقوعبولور .

Aux *absents* comme aux morts nul ne prend intérêt;
Bien plus, à les noircir souvent on est tout prêt.
Quinault.

غائبلره، میتلره کمسه علاقه‌دار صحابت اولماز . بوندن بشقه آنلره قره سورمکه هرکس همان آماده‌در .

Il faut se souvenir de ce mot d'un grand sens:
C'est qu'il ne faut jamais mal parler des *absents.*
Fabre d'Eglantine.

تحظر ایتملی عبرت آلوب بوقول حکمتدن،
تحاشی ایتملی غائبلری فصل ومذمتدن .

La solitude pèse aux femmes, et l'*absent,*
Quelques pleurs qu'on lui donne, a vite un remplaçant.
Ponsard.

یالکز قالمق نسایه پك آغیر پك کوج اولور ؛
غائبه آغلانسه‌ده بر دیکری تیز بولنور .

— [حق.] مفقود ، غائب .

— [ضه.مث.] Les absents ont toujours tort. غائبلر دائما حقسزدرلر . یعنی بر یرده حاضر اولوبده کندیلرینی مدافعه ایتمیانلرك منافعی ، حقوقی فدا ایدیلیر :

C'est surtout dans les affaires d'amour que *les absents ont toujours tort.* بالخاصه عشق وعلاقه خصوصلرنده غائبلر دائما حقسز درلر .

Absentéisme (ا.مذ.) بعض اقوامده اغنیا صنفنك حیاتلرندن بر قسمنی مملکتلری خارجنده کچیرمك عادتلری : [بو عادت بالخاصه انکلتره اصیلزادکانی بیننده جاریدر].

L'*absentéisme* est une plaie que l'on cache parfois sous le nom de tourisme. *(Encycl.)* مملکت خارجنده یاشامق عادتی بریاره‌درکه بعضاً کزکینجیلك نامی آلتنده مستور طوتیلور .

— غائب بولنان صاحب اراضی ایله زراع بیننده منعقد برنوع اصول مزارعه .

Absentéiste (ا.مذ.) مملکتندن غائب اولمغی اعتیاد ایدن ذات :

L'Angleterre est un pays d'*absentéistes.* انکلتره ، ممالك اجنبیه‌ده امرار حیاتی اعتیاد ایتمش اولانلرك مملکتیدر .

— مملکتندن غیبوبت ایتمکی اعتیاد ایدوبده absentéisme اصولیله اراضیسنی زراعه احاله ایدن صاحب عقار .

(S') Absenter (ف.مط.) [لاتینجه تبعید ایتمك معناسنه اولان „absentare" کلمه‌سندن مأخوذدر.] حاضر بولنمامق ، ناموجود اولمق ، غائب اولمق ، غیبوبت ایتمك :

S'absenter de son pays. مملکتندن غیبوبت ایتمك .
S'absenter de chez soi. خانه‌سندن غیبوبت ایتمك .

J'ai besoin de m'absenter de Londres pour une grande affaire. *(L. Gozlan.)* برمصلحت جسیمه ایچون لوندره‌دن غیبوبت ایتمکه محتاجم .

Solon partit, après avoir demandé la permission de *s'absenter* pendant dix ans. *(Barthél.)* — [اط.] «سولون» اون سنه مدتله غیبوبت ایتمك ایچون مساعده طلب ایدوب حرکت ایتدی .

Le père, attentif à ce qui se passe dans sa maison, apprend que son fils *s'absente* toutes les nuits. *(Dider.)* خانه‌سنده نه جریان ایتدیکنه دقت ایدن پدر، مخدومنك هرکیجه غیبوبتی وقوع بولدیغنه اولدیغنه مطلع اولدی .

Il *s'absenta* pendant quelques instants pour aller commander un repas chez le meilleur restaurateur de l'endroit. *(Balz.)* جوارده بولنان الك مکمل لوقنطه‌جی‌یه طعام اصمارلامق ایچون برآز وقت غیبوبت ایتدی .

C'est le présent d'adieu d'un ami qui *s'absente.*
C. Delavigne.

بو ، غیبوبت ایده‌جك اولان بر دوستك هدیهٔ وداعیه‌سیدر .

— **امور عدلیه‌ده ومجالس تشریعیه‌ده** . رأی ویرمکدن استنکاف ایتمك ، کندینی خارج طوتمق ؛ مشارکتدن امتناع ایلمك :

Des deux rapporteurs qui instruisirent le procès, l'un sollicitait des grâces, l'autre ne voulut jamais consentir à la mort. Cinq juges *s'absentèrent;* quelques-uns opinèrent pour le seul bannissement. *(Volt.)* تحقیقات اولیه اجراسنه مأمور ایکی حاکمدن بریسی عفو طلب ایدییور ایدی. دیکری اعدامه اصلا راضی اولیور ایدی . حاکمدن بش ذات اعطای رأیدن استنکاف ایتدیلر . برقاچی نفی ایله اکتفا اولنمسی حقنده رأی ویردیلر .

— [مجا.] صاووشمق ، غائب اولمق ، زائل اولمق :

L'âme ne *s'absente* lorsqu'on meurt qu'à cause que la chaleur naturelle cesse. *(Descartes.)* حین وفاتده روحك زائل اولمسی آنجق حرارت طبیعیه‌نك انقطاعندندر .

— کوزدن غائب اولمق ، نهان اولمق :

Le soleil, qui *s'absente,* au matin nous revient.
Régnier.

کوزدن نهان اولان شمس صباحلین بزه عودت ایدر .

— حاضر بولنمامق :

Du Sénat, par mon ordre, il *s'absente* aujourd'hui.
M.-J. Chénier.

امرم اوزرینه بوکون هیئت اعیانده حاضر بولنمیور .

— غائب ، ضایع اولمق :

Et jamais de sa caisse, un denier ne *s'absente.*
C. Delavigne.

حبهٔ واحده اولماز قاصه‌سندن ضایع .

Absidal, ale (صه.) [معما.] بیوك قبه‌لی قوشادان .

Abside (ا.مو.) [مع ا.] معبد وکلیسالرده محراب مقامنه

قائم اولان وعبادت ایچون اورایه توجه ایدیلن محل : آسیده . محراب .

Absidiole (ا.مو.) قبه شکلنده کوچك عبیده .

Absinthate (ا.مذ.) [کیم.] آبسنتیت .

Absinthe* (ا.مو.) [لاتینجه عین معناده اولان "Absinthium,, کلمه‌سندن مأخوذدر . — نبا. مرکبه فصیله‌سندن برجنس نبات : پلین ، آبسنت .

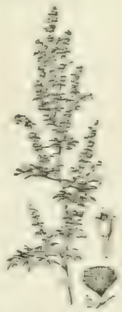

— پلین یاپراقلرندن وسائر بعض نباتاتدن معمول بر نوع مسکر : آبسنت رقیبی ، آبسنت :

بر قدح آبسنت . Une verre d'*absinthe*.

— [مجاز.] آجی ملال ، محرق اذی ، مرارت قلب ، دسوق معنویه : آبسنت :

La vie est cruellement mêlée d'*absinthe*. (*Mme de Sév.*) حیات شدتلی معنویه ایله پك زیاده مشحوندر .

Zadig éprouva que le premier mois du mariage, comme il est écrit dans le livre du Zend, est la lune du miel, et que le second est la lune de l'*absinthe*. (*Volt.*) صادق ، تأهلك برنجی آیی ، (زندوست) کتابنده مندرج اولدیغی اوزره ، بال آیی و ایکنجیسی آبسنت آیی اولدیغی بالفعل مشاهده ایتدی .

Elle lui répandit tout doucettement mille gouttes d'*absinthe* sur le miel de ses premiers mois de mariage. (*Balz.*) او قادین او شخصك ایلك ... آبسنت ساچدی .

— Absinthe maritime دكز پلینی . Bois d'absinthe. آجی عاج .

Absinthémie (ا.مو.) [طب.] دم آبسنتی .

Absinther (ف.مذ.) بر مایعه آبسنت قاتمق :

C'est une ... liqueur qu'il faut *absinther*. بو ، درونه آبسنت قاتلمغه محتاج بر مائع ایچکیدر .

— S'absinther (ف.مط.) آبسنت ایچمك ، آبسنت ایله سرخوش اولمق :

Il s'*absinthe* dès qu'il se ... یتقدن قالقنجه آبسنت ایچیور . Après, nous nous *absintherons* quelque part, dîner n'importe où. (*P.Giraud.*) بوندن صکره بر محلده ابسنت ایچرز وبرده‌ده اولورسه طعام ایدرز .

— Dans le doute, abstiens-toi. خرسیزلق تعبیرلرندن اولمرق (اشتباه حالنده کری طور) معناسنده اولان کلام مشهور طرزنده Dans le doute absinthe-toi. تلفیقیه تحویل اولنشدر . مسلمانجه‌سی ایسه :

حکه چالش شبهه کلیرسه دله
تیغ توکلت علی الله ایله .

Absintheur یاخود **Absinthier** (ا.مذ.) آبسنت عیاشی :

Ce jeune *absintheur* était dans le plus déplorable état ; il a été transporté à l'hôpital Necker. (*Journ.*) بو کنج آبسنت عیاشی برحال پرملالده ایدی . « نه کر » خسته‌خانه‌سنه نقل اولندی .

Tel qu'il est cet étudiant est peut-être de tous le plus heureux ; ce n'est pas un pilier d'estaminet, un culotteur de pipes, un *absinthier*, un coureur de filles. (*Edm. Robert.*) شو حالنده بو شاکرد بلکه کافه‌سندن بختیاردر . بو آدم قهوه‌خانه مداومی ، توتون تریاکیسی ، آبسنت عیاشی ، قزلرمعتی دکلدر .

Absinthine (ا.مو.) [کیم.] آبسنتین .

Absinthisme (ا.مو.) [طب.] داء آبسنت .

Absolu, ue (صف.) [لاتینجه عین معناده اولان "absolutus,, کلمه‌سندن مأخوذدر .] هر درلو موجوداته غیر تابع ، هر درلو تصادفاتدن عاری اولەرق کندی کندینه قائم اولان ، مطلق : بو حالده آنجق الوهیت وصفنه حقنده قوللانیلیر :

Dieu seul est *absolu*. مطلق الحال آنجق جناب یزدان بی زوالدر .

O Dieu ! Maître *absolu* de la terre et des cieux...
Racine.

ای حاکم علی الاطلاق زمین وآسمان یزدان !

— حکمرانلره مقیدره . اقتداری هردرلو تفتیش ومعاینه‌دن عاری وبی حدود ، مطلق :

Pouvoir *absolu*. اقتدار مطلق . Puissance absolue قدرت مطلقه . Gouvernement *absolu*. حکومت مطلقه . Monarchie absolue حکومت سلطانیهٔ مطلقه .

Souvenez-vous que les pays où la domination des souverains est plus *absolue* sont ceux où les souverains sont moins puissants. (*Fén.*) خاطرکزده طوتیکزکه هانکی مملکتلرده حکمدارلرك اقتدار حکمرانیلری اك زیاده مطلق وبی حدود اولور ایسه حکمدارلرینك قدرتلری اك آز اولان مملکتلرده آنلردر .

— [قیا.] مستقل ، مطلق :

Un père de famille *absolu* chez lui. بر پدر خانه خود حکم مطلق دارد . Les femmes ont un empire *absolu* sur les hommes. (*Pasc.*) قادینلرك ارککلر اوزرنده برحاکمیت مطلقه‌لری واردر .

Le pouvoir paternel est le seul pouvoir *absolu* qui offre peu de danger. (*Ségur.*) تهلکه‌سی آز اولان اقتدار مطلق آنجق اقتدار ابویدر .

— قطعی ، مطلق :

Ma confiance en lui était *absolue*. (*Volt.*) آنك حقنده‌کی اعتمادم قطعی ایدی . Personne sur la terre n'est douée d'une perfection *absolue*. (*G. Sand.*) روی ارضده حائز کمال مطلق کیمسه یوقدر .

— مصدر ، معتد :

— L'absolu. (ا.مذ.) مطلق، مطلقت :

L'*absolu* nous est complètement inaccessible مطلق بزجه قطعيا ناقابل ادراك و احاطه‌در .

— L'absolu. كيمياده . Pierre philosophale حجر فلسفی معناسنه اولان ك نام ديكريدر .

— [مثر.] Absolu, impérieux.

Impérieux اولان آدم كنديسنه سرفرو اولنمنی طلب ايدر.
Absolu اولان كسه كنديسنه تماميله اطاعت اولنمنی آرزو ايدر .

Absolu آدم اطوارنده تربيه‌لی و حليم اوله‌بيلير. Impérieux ايسه متعظمانه امر ايدر .

— [ضد.] Relatif (*terme*), constitutionnel (*roi*).

Absoluité (ا.مو.) مطلقيت :

Les caractères de l'idée sont l'universalité, l'*absoluité*, l'immutabilité. (*Bautain.*) فكرك خواصی عموميت ، مطلقيت ، عدم قابليت تغيردر .

Absolument (ح.) صورت مطلقه‌ده ، مطلقا ، على الاطلاق :

Louis XIV régna *absolument*. اون دردنجی « لوئی » صورت مطلقه‌ده اجرای حكومت ايتدی .

— تماماً ، كاملاً ، بالكليه :

Tout le monde fut *absolument* de cet avis. (*Acad.*) هركس كاملاً بو فكرده بولندی .

— قطعاً ، مطلقا :

Régulus voulut *absolument* retourner à Carthage. « رهكولوس » مطلقا « قارتاژيا » يه عودت ايتمك ايسته‌دی .

— بهمه حال ، بالضروره :

Il faut *absolument* travailler. بهمه‌حال چالشمق لازمدر .

— اصلا :

Il ne fait *absolument* rien. (*Acad.*) اصلا بر ايش كورمز .

— [صر.] صورت مطلقه‌ده :

Prendre, employer un mot *absolument*. بر كلمه‌يی صورت مطلقه‌ده استعمال ايتمك .

— [فلس.] حد ذاتنده :

L'animal croissant, encore *absolument* faible, devient fort par relation. (*J.-J. Rouss.*) بيومكده اولان حيوان هنوز حد ذاتنده ضعيف ايكن اختلاطات ايله بالتدريج كسب قوت ايدر .

— Absolument parlant. (ت.ح.) عموميت اعتباريله :

Il y a des beautés dans cet ouvrage ; mais, *absolument parlant*, il n'est pas bon. (*Acad.*) بو اثرده كوزل پارچه‌لر واردر ، فقط عموميت اعتباريله اثر اییی دكلدر .

Homme *absolu* dans ses idées, dans ses opinions. افكارنده ، اعتقاداتنده مصر آدم .

— Ordre absolu. اعتراض ويا تأخير قبول ايتميان امر ، امر قطعی :

Antiope pleura, ne voulant point y aller, mais il fallut exécuter l'*ordre absolu* de son père. (*Fén.*) « انتيوب » اورايه كيتمك ايستمديكندن آغلادی ، لكن پدرينك امر قطعيسنی اجرا مقتضی اولدی .

— Sens absolu. هيچ بر قيد احترازی ايله مقيد اولميان معنی ، معنای مطلق :

Vous prenez ce que je dis dans un *sens* trop *absolu*. (*Acad.*) بنم سويلديكم شيئی سز درجه‌سنك فوقنده مطلق بر معنايه حمل ايدييورسكز .

— [صر.] نسبی و اضافينك ضدی اوله‌رق مجرد :

Homme est un terme *absolu*, père est un terme *relatif*. (*Acad.*) انسان تعبيری بر تعبير مجرد ، پدر بر تعبير نسبی‌در .

— Mode, temps absolu. بشقه بر صيغه ويا زمانه مربوط اولميان ؛ صيغهٔ مطلقه ، زمان مطلق .

— Proposition absolue. كندی كندينه بر معنای تام افاده ايدن جمله .

Dieu est juste, voilà une *proposition absolue*. الله عادلدر . ايشته بر جملهٔ تامه .

— Nom, adjectif, verbe pris dans un sens absolu. مفعولسز و كندی كنديلرينه بر معنای تام افاده ايدن اسم ، صفت ، فعل .

— [جب.] Valeur absolue. قيمت مطلقه .

— [كيم.] صاف ، مطلق :

Alcool *absolu* صاف كئول .

— [ماك.] Mouvement absolu. حركت مطلقه .

[فلس.] هيچ بر زمانه ، هيچ بر مكانه ، هيچ بر كونه احواله معلق اولميان ؛ مطلق :

Vérités *absolues*. حقائق مطلقه .

اصطلاحات علميه انجمنی . فلسفه‌ده « وجود » ك صفتی اوله‌رق قوللانيلير ، « وجود مطلق » تركيبنده اولديغی كبی كه هر درلو قيود اضافاتدن معرا فرض اولنان وارلق ديمكدر.

— الهياتده . وجود مطلق. [جناب حق وجود مطلقدر. ماسوا ، يعنی اللهدن غيری هر شی موجودات ممكنه‌دندر .]

— (ا.مذ.) متعظم و متكبر بر آدم حقنده :

Personne ne l'aime, il est grondeur, il fait trop l'*absolu*. (*Balz.*) آنی كمسه سومیور . او تعزير و تكدير ايديجی وخودسرانه حركتی پك ايلری سورنجی بر آدمدر .

Absoluteur, trice (ص.) عدم مسئولیتی موجب ، سالب مسئولیت :
Décision *absolutrice* عدم مسئولیتی موجب قرار .
— (ا.) Le succès pour certaines gens, est l'*absoluteur* des pires moyens. بعض اشخاصه کوره موفقیت الڭ فنا وسائط استعمالندن سالب مسئولیتدر .

Absolution (ا.مو.) [حق.] عدم مسئولیت :
Mieux vaut l'*absolution* d'un coupable que la condamnation d'un innocent. بر مجرمڭ عدم مسئولیتنه حکم اولنمسی بر معصومڭ محکوم علیه اولمسندن اولویتدر . Les juges balancèrent entre l'*absolution* et la condamnation. حکام عدم مسئولیت قراریله محکومیت قراری بیننده تردد ایتدیلر .
معلومات . — اصول محاکمهٔ جزائیه‌جه عدم مسئولیت قراریله برائت قراری آره‌سنده فرق کلی واردر . بر متهم ویا مظنون علیه آنجق عدم مجرمیته قرار ویرلمکله برائت استحصال ایدر . ایشلدیکی فعللرڭ مجرمیت تشکیل ایتمامسی یاخود بوکبی افعالدن طولایی قانوناً بر جزا ترتیبنه محل اولمدیغی ثابت اولمسی اوزرینه عدم مسئولیت قراری استحصال ایدیله‌بیلیر .

— خرستیانه اصطلاحات الهیه‌سنده . «کناه چیقارمق» دیدکلری معاملهٔ مذهبیه اثناسنده راهبڭ برمذنبی کناهلرندن تبریه ایتمسی ؛ عفو ذنوب .
— [قیا.] لسانه عرامده . عفو ، صفح ،
— [متر.] Absolution, abolition, grâce, pardon,
Abolition. [مر.] rémission.

Absolutisme (ا.مذ.) حکومت مطلقه اصولی ، ادارهٔ مطلقه .
معلومات . — حکومت مطلقه اولیه بر حکومتدرکه آنده رئیس حکومتڭ اقتداری مؤسسات مشروطیتله غیرمحدوددر. اویله حکومتده قوهٔ تشریعیه و قوهٔ اجرائیه بر ذاتڭ ید اقتدارنده مجتمعدر . او ذات هر درلو تفتیش و معاینه‌دن آزاده وآنجق کندی وجداننه قارشو مسئولدر . بو نظریه‌یه کوره حکمدار اقتدارینی طوغریدن طوغری‌یه جناب حقدن تسلم ایتمکده اولدیغندن او اقتدارڭ حسابنی یالڭز جناب حقه ویرمکه مجبوردر. تبعه کیملر اولور ایسه اولسون تأمین بختیاری خلق ایچون حکمدارڭ اتخاذ ایتمك وظیفه‌سیله مکلف اولدیغی امور وخصوصاتده آنجق رأی استشاری ویرمکه مأذوندرلر . بو درجه اولان اقتدار حکمداری‌یه حدود وضع اولنمسی و تعبیر آخرله حکمدارڭ اهالی وکندیسی آره‌سنده بر مقاوله طرزنده قانونلر یاپوب کندی الرینی باغلامسی جناب حق طرفندن حائز اولدیغی مأموریتی طانیمامق دیمکدر . «بوسوئه» نڭ قوانجه حکومت مطلقه ایله حکومت مستبده آره‌سنده فرق اوله‌بیلیر . لکن بوندن دیکرینه تنزل ایچون موضوع جسر معنوی او قدر منحنی‌درکه بوندن دیکرینه کچمك پك سهلدر . بناءً علیه قوانین موضوعه ایله تحدید اولنمیان اقتدارڭ استبداده منقلب اولمامسی شمدی‌یه قدر کورولمامش کیبدر . عالم مدنیتده حکومت مطلقه اصولی متروك اولمق استعدادینی کوستریور .

Absolutiste (ص.) حکومت مطلقه‌یه منسوب ، متعلق ؛ حکومت مطلقه اصولنی ترویج ایدن :
Le parti *absolutiste.* حکومت مطلقه فرقه‌سی . Les journaux *absolutistes.* حکومت مطلقه طرفداری غزته‌لر . La crainte de l'esprit révolutionnaire fit former, en 1815, par les cabinets *absolutistes,* la sainte alliance. *(Encycl.)* افکار اختلالجویانه‌دن ایدیلن احتراز ۱۸۱۵ سنه‌سنده حکومت مطلقه طرفداری قابینه‌لره «اتفاق مقدسی» ی تشکیل ایتدیردی .
— (ا.) حکومت مطلقه طرفداری :
Les *absolutistes* n'ont jamais compris le sens des révolutions. *(Encycl.)* ادارهٔ مطلقه طرفدارانی هیچ بر وقتده انقلاباتڭ ماهیتنی آکلایه‌مدیلر .

Absolutoire (ص.) عدم مسئولیتی متضمن :
Sentence *absolutoire.* عدم مسئولیتی متضمن حکم . Jugement *absolutoire.* عدم مسئولیتی متضمن اعلام .

Absorbable (ص.) [کیم.ـطب.] قابل امتصاص .

Absorbant, ante (ص.) چکیجی ، امیجی ، ممص :
Médicament *absorbant.* امیجی علاج . Terre, poudre *absorbante.* امیجی طوپراق ، توز . Les miasmes pénètrent dans l'économie par la voie des vaisseaux *absorbants.* *(Chomel.)* میاسملر اوعیهٔ ممصه واسطه‌سیله ادارهٔ بدنیه‌یه داخل اولور .
— [مجا.] ذهنی ، فکری شدتله اشغال ، اتعاب ایدن :
Elle était tombée dans une contemplation aussi *absorbante* que l'étaient les méditations de son mari. *(Balz.)* او قادین زوجنڭ خیالاتی کبی اذهان و افکاری شدتله اشغال ایدن بر تأمله دوشمش ایدی . Le travail *absorbant* de la pensée t'a peut être trop échauffé le cerveau. *(G. Sand.)* تفکرڭ شدتله اتعاب ایدن مساعیسی دماغڭی بلکه درجهٔ لازمه‌سندن زیاده تسخین ایتمشدر .
— کندیسنه جذب ، بند ، مفتون ایدن :
Son âme exaltée ne pouvait se passer d'un amour exclusif et *absorbant.* *(G. Sand.)* آنڭ روح افراطپرستی جاذبه‌دار و مائل انحصار بر عشقدن فارغ اوله‌میور ایدی .
— هر شیئی کندینه ارجاع ایدن ، کندیسنه تابع قیلمق آرزوسنده بولنان ؛ متحکم :
Chez l'homme primitif, la dignité est brutale et la personnalité *absorbante.* *(Prudhon.)* قدمای ابنای بشرده حیثیت قبا و شخصیت هر شیئی کندینه تابع قیلمغه مهیادر . Toute volonté doit se soumettre à cette autorité *absorbante.* *(Prudh.)* هر درلو آمال بو نفوذ حکمرانی‌یه منقاد اولمق اقتضا ایدر .
— [طب.ـع.منا.] ماصّ .
— [حکم.] ماصّ ، ماصّه .
— [ا.مذ.] مص ایتمك خاصه‌سنی حائز هر نوع مواد .

— (ا.مذ.جم.) [ع.منا.] اوعية ممصه.

Absorbation (ا.مو.) یاخود **Absorbement** (ا.مذ.) طالغينلق :

Dans son *absorbement*, Archimède ne se doute pas de la prise de Syracuse. طالغينلغى سببيله « آرشيمد » « سيراكوس » ك فتح اولنمسنك فرقنه بيله وارميور .

Absorber (ف.مت.) [لاتينجه عين معناده اولان "ab-sorbere„ لفظندن مأخوذدر.] چكمك ، امك ، مص ايتمك :

Les terres sèches et légères *absorbent* les eaux et la pluie. *(Acad.)* قورى وخفيف طوپراقلر صولرى وياغمورلرى امرلر.

Le Rhin, á la fin de son cours, se perd dans les sables qui *l'absorbent.(Acad.)* « رەن » نهرى مجراسنك نهايتنده كنديسنى مص ايدن قوملر ايچنده غائب اولور .

Les plantes *absorbent* l'eau par toutes leurs parties. *(Duméril.)* نباتات بدنلرينك بالجمله اقساميله صويى مص ايدرلر .

On a reconnu qu'un hectare *absorbait* tous les ans les fumiers d'une vache et de six à sept moutons. *(About.)* بر هكتار اراضى طرفندن بر سنه ظرفنده بر اينك ايله آلتى يدى قويون كوبره‌سى مص اولنقده اولديغى تبين ايتمشدر .

— قوللانمق ، استعمال ، استهلاك ايتمك :

Les Anglais *absorbent* beaucoup de thé. انكليزلر چوق چاى استهلاك ايدرلر .

— [لاابا.] ايچمك ؛ يمك :

Cet homme est de force à *absorber* quatre litres de vins à son repas. بو آدم طعامى اثناسنده درت ليترا شراب ايچمكه مقتدردر .

Il se fait fort d'*absorber* un gigot à son dîner. آقشام طعامنده بتون بر بودى ييه‌بيله‌جكنى تعهد ايدييور .

— [قيا.] ضعفه دوچار ايتمك ، عقيم براقمق ، ازاله ايتمك :

Le bruit de l'orchestre *absorbe* la voix de ce chanteur. *(Acad.)* اوركسترانك كورولتيسى بو مغنينك آوازه‌سنى ازاله ايدييور.

Les sciences abstraites *absorbent* l'imagination d'un enfant. *(B. de St-P.)* علوم مجرده برچوجغك افكارينى عقيم براقير.

— تخريب ، امحا ، نابديد ، بلع ايتمك :

Les procès ont *absorbé* tout son bien. *(Acad.)* دعاوى ومحاكات آنك كافهٔ ثروت و ساماننى امحا ايتدى .

Le jeu *absorbe* les plus grandes fortunes. *(Trév.)* قمار الك بيوك ثروتلرى محو ايدر .

Paris *absorbe* et les biens et les hommes. *(Marmontel.)* پارس شهرى هم ثروتلرى هم انسانلرى بلع ايديور .

Le torrent des temps amène, entraîne, *absorbe* tous les individus de l'univers *(Barthél.)* سيل روان زمان جهانك كافهٔ اشخاصنى جلب ايدر ، سوروكلر و بلع ايلر .

Il n'est rien que le temps n'*absorbe* et ne dévore.
J.-J. Rousseau.

هيچ بر شى يوقدركه زمان آنى اكل و بلع ايله نابديد ايتسون .

— [مجا.] كنديسنه حصر ايتمك ، يد غصبنه آلمق :

L'objet d'une grande passion *absorbe* celui qu'il attire. *(Boiste.)* بر بيوك حرص و شهوته سبب اولان حال جذب ايتديكى آدمى يد غصبنه آلير .

L'avarice finit par *absorber* l'âme toute entière. *(Laténa.)* خست نهايةالامر روحى كاملاً يد غصبنه آلير .

L'amour *absorbe* toute autre pensée. *(G. Sand.)* عشق سائر هر درلو افكارى كنديسنه حصر ايدر .

— شدتله اشغال ايتمك :

Cette étude, cette affaire, cette passion l'*absorbe.* بو تدقيق ، بو ايش ، بو حرص آنى شدتله اشغال ايديور .

Ses nouvelles fonctions l'*absorbent* tout entier. *(Acad.)* مأموريت جديده‌سنك امورى آنى شديداً مشغول ايديور .

Les affaires du temps *absorbent* ma pensée.
Etienne.

امور زمان فكرمى اشغال ايليور .

— [اط.] مص ، بلع ايتمك :

Tant que les luttes durent, la passion *absorbe.* *(Ch. Rémus.)* مجادلات بردوام اولدقجه احتراص بلع و مص ايدر .

— S'absorber (ف.مط.) املمك ، مص اولنمق :

Les pluies *s'absorbent* dans les sables. *(Acad.)* ياغمورصولرى قوملر طرفندن مص اولنور .

— بر شيئه حصر نفس ايتمك :

Je pense à trop de choses pour *m'absorber* dans la jouissance d'une seule. *(G. Sand.)* دوشونديكم شيلر او قدر چوقدركه يالكز برينك تلذذنه حصر نفس ايتمكه اقتدارم يوقدر .

— مستغرق اولمق ، فنا بولمق ، محو اولمق :

Tout passe et *s'absorbe* pour jamais dans l'éternité de Dieu. هر شى ابديت كبراى حقده محو و نابديد اولمق اوزره كذار ايلر .

— [متر.] Absorber, engloutir.

Absorber على التوالى ، متعاقباً مص و بلع ايتمكدر :

Toutes ces nations *absorbèrent* peu à peu les richesses des romains. *(Montesq.)* بتون بو اقوام يواش يواش روماليلرك ثروتنى اكل و بلع ايتديلر .

Engloutir ايسه بر شيئى بردن بره امحا ايتمكدر :

Il arrive des débordements d'eaux qui noient des provinces entières, et des tremblements de terre qui les *engloutissent.* *(Malebr.)* اويله فيضان مياه اولوركه بتون ايالتلرى كاملاً غرقاب و اويله زلزله‌لر اولوركه آنلرى بردنبره امحا ونابياب ايدر.

Absorptif, ive (ص.) [كيم.] امتصاصه قابليتى اولان (مواد) .

Absorption (ا.مو.) [*psi*] چكوب امه ، امتصاص :

L'absorption est la source de la nutrition. *(Cuvier.)* امتصاص تغذيه‌نك منبعيدر .

— ايچمه ، يمه ، استعمال :

L'*absorption* des alcools est nuisible. مشروبات كئوليه استعمالی مضردر .

—[مجا.] يد ضبطه آلمق، حصر نفس ايتمك، حال انحصارده بولنديرمق :

De même que dans un Etat un parti avait absorbé la nation, puis une famille le parti, puis un individu la famille, il s'établit d'Etat à Etat un mouvement d'*absorption*. *(Volney.)* بر دولتده، بر فرقه قومی، بر عائله فرقه‌يی، بر شخص عائله‌يی يد ضبطنه آلديغی كبی دولتلر بيننده دخی يكديكرينی حال انحصارده بولنديرمق حركتی تكون ايتدی .

— امحا، افنا، تخريب :

Ce que nous devons craindre, en effet, c'est l'*absorption* des forces individuelles par le pouvoir. *(L.-Napol.)* حقيقةً احتراز ايتمكلكمز لازم اولان شی قوهٔ شخصيه‌نك اقتدار حكومتله امحا و تخريب اولنمسيدر . La division de la consommation par le moyen de l'échange est l'instrument d'*absorption* le plus énergique des valeurs. *(Prudhon.)* استهلاكك مبادله واسطه‌سيله انقسامه اوغرامسی قيم اشيانك اك مؤثر آلت امحاسيدر .

— حصر ذهن، درين طالغينلق، خيال عميق :

Une *absorption* constante fatigue le cerveau. بر شيئه مستمراً حصر ذهن ايتمك فكری اتعاب ايدر . Il était tombé dans une de ces *absorptions* profondes où tout l'esprit se concentre, et qui emprisonnent même le regard. *(V. Hugo.)* او شخص كافهٔ قوای عقليه‌يی بر نقطه‌يه جذب و جمع و انظاری بيله حبس ايدن خيالات عميقه‌دن برينه طالمشيدی .

— [كيم.] امتصاص .

— [فلس.] استغراق .

معلومات . — استغراق بر حالت مخصوصه دركه انسان او حالده اطرافيله علاقهٔ معنويه‌سنی كلياً فك ايدوب طالار . صوفيه اصطلاحاتندندر . «وجد» بوندن صكره كلير .

— [ع.منا.] امتصاص .

— [حكم.] امتصاص .

— [ع.رو.] استغراق .

Absorptivité (ا.مو.) قابليت امتصاص .

Absoudre (ف.مت.) [لاتينجه عين معناده اولان "absolvere„ لفظندن مأخوذدر . — تصريفی : j'absous, tu absous, it absout, nous absolvons, vous absolvez, ils absolvent. J'absolvais, nous absolvions. ماضئ شهودی صيغه‌سی غير مستعملدر . J'absoudrai, nous absoudrons. J'absoudrais, nous absoudrions. Absous, absolvons, absolvez. Que j'absolve, que nous absolvions. صيغهٔ التزاميه‌نك حكاية الحال فی الماضيسی غير مستعملدر . Absolvant; absous, absoute. — حق.] عدم مسئوليته قرار ويرمك :

Il y a eu cinq voix pour condamner l'accusé et sept pour l'*absoudre*. *(Acad.)* بش رأی متهمك محكوم عليه اولمسی طرفنده و يدی رأی عدم مسئوليتی جهتنده بولنيور ايدی . *Absoudre* le coupable n'appartient qu'à celui qui peut le condamner. *(Racine.)* بر متهمك و يا بر مظنون عليهك عدم مسئوليته قرار ويرمك اقتداری آنجق آنی محكوم عليه ايدن كمسه‌يه عائددر .

— كناهنی عفو ايتمك :

Adieu donc, meurtrier, je ne saurais t'*absoudre*.
C. Delavigne.

اللهه اصمارلدق، قاتل، بن سنك كناهكی عفو ايده‌مم .

— [توس.] تبريه ايتمك، عفو ايتمك، معذور كورمك :

Dieu connaît mes intentions; il sait si elles ont été pures, loyales, désintéressées; il m'*absoudra* si je me suis trompé dans le bien que j'ai voulu faire. *(E.Sue.)* جناب حق بنم نياتمی بيلير . آنلر پاكيدر، خالصانه‌ميدر، منفعتجولقدن عاريميدر كنديسنك معلوميدر . ايتمك ايستديكم خيرده خطا ايتمش ايسه‌م حق تعالی بنی مظهر عفو و غفران ايدر . Cet aveu, voyez-vous, dans un moment comme celui-ci, vous *absoudrait* de toutes vos fautes. *(E. Sue.)* كوريبورميسكزكه بو اعتراف بويله بر هنكامده سزی جميع خطيئاتكزدن تبريه ايدر ايدی . Il faut laisser à ceux qui nous connaissent le soin de nous *absoudre* de nos travers et d'apprécier nos qualités. *(G.Sand.)* مساويمزی معذور كورمك و فضائلمزی تقدير ايلمك تقيدينی بزی طانيانلره ترك و حواله ايتمليز .

— S'absoudre (ف.مط.) اشخاص حقنده . كنديني معصوم كورمك، كنديني بری الذمه عد ايتمك :

Nous tolérons difficilement les autres, quand il y a au fond de nos pensées quelque chose dont nous ne pouvons nous *absoudre* nous-mêmes. *(G. Sand.)* اعماق فكريه‌مزده بالذات كنديمزی بری الذمه عد ايده‌مديكمز بر شی بولنديغی حالده بشقه‌لری حقنده كوجلكله مسامحهٔ عفويه‌ده بولنورز .

— اشيا حقنده . مظهر عفو اولمق :

Crime qui *s'absout* difficilement. كوچ مظهر عفو اولان جنايت .

Car, selon l'intérêt, le crédit ou l'appui.
Le crime se condamne et *s'absout* aujourd'hui.
Régnier.

زيرا بوكون جنايتك مستلزم جزا و يا مظهر عفو اولمسی منفعته، اعتبار و حيثيته و التماس و صحابته كوره واقع اولور .

— [كليسا.] خرستيان آيينجه راهبك بر مذنبی كناهلرندن تبريه ايتمسی؛ عفو ذنوب ايتمك .

— [ضد.] Condamner.

Absoute (ا.مو.) عفو دعاسی .

Abstème (ص.) ابدی شراب ايچمه‌ين، مجتنب خمر :

Chez les premiers Romains, toutes les femmes devaient être *abstèmes*. *(Bouill.)* ايلك روماليلرده كافهٔ نسوانك شرابدن مجتنبه اولملری مقتضی ايدی .
Nous serions tous *abstèmes*, si l'on ne nous eût donné du vin dans nos jeunes ans *(J.-J.Rouss.)* كنجلكمزده بزه شراب ويرمامش اولسه‌لر ايدی هپمز مجتنب شراب بولنور ايدك .
Les musulmans sont *abstèmes* ou doivent l'être. *(Gr.Vocab.)* مسلمانلر مجتنب خمردرلر وياخود اويله اولمق مجبوريتنده‌درلر .

— (ا.) شراب ايچمه‌ين ، ايچه‌ميه‌ن ، مجتنب خمر :
Le célèbre Voiture était un véritable *abstème*. *(Trév.)* مشهور « ووآتور » حقيقةً مجتنب خمر بر ذات ايدی .

Abstenant, ante (ا.) بالخاصه انتخاباتده ، مستنكف :
Dans la plupart des votes, les *abstenants* sont nombreux, اكثر انتخاباتده مستنكفلر واردر .

(s') Abstenir (ف. مط.) [آقصرينی : Je m'abstiens, tu t'abstiens, il s'abstient, nous nous abstenons, vous vous abstenez, ils s'abstiennent. Je m'abstenais, nous nous abstenions. Je m'abstins, tu t'abstins, il s'abstint, nous nous abstînmes, vous vous abstîntes, ils s'abstinrent. Je m'abstiendrai, nous nous abstiendrons. Je m'abstiendrais, nous nous abstiendrions. Abstiens-toi, abstenons-nous, abstenez-vous. Que je m'abstienne, que nons nous abstenions. Que je m'abstinsse, que tu t'abstinsses, qu'il s'abstint, que nous nous abstinssions, que vous vous abstinssiez, qu'ils s'abstinssent. S'abstenant, S'étant abstenu, abstenue.] صاقنمق ، احتراز ايتمك ، دريغ ايتمك ، دست كش فراغ اولمق :
Content du sien, ne peut-on pas *s'abstenir* du bien de ses voisins? *(La Bruy.)* انسان كندی مالندن ممنون اولنجه قومشولرينك اموالنی كنديسندن دريغ ايده‌مزمی ؟
Les condors ont le bec si fort qu'ils percent la peau d'une vache; deux de ces oiseaux en peuvent tuer et manger une, et même ils ne *s'abstiennent* pas des hommes. *(Buff.)* رخ قوشلرينك غاغالری او قدر قوتليدركه بر اينك دريسی دله‌بيلير . بو قوشلردن ايكی دانه‌سی براينكی اولديرر ويه‌بيلير ، حتی انسانلردن بيله صاقنماز .
Il *s'abstient* des honneurs par l'ambition des richesses. *(Dider.)* ثروت حرص وطمعيله عز وشرفدن دست كش فراغ اولور .
Si nous détestions le vice autant que nous aimons la vie, nous *nous abstiendrions* aussi aisément d'un crime agréable que d'un poison mortel dans un mets délicieux. *(J.-J.Rouss.)* حياته اولان محبتمز قدر عيوبدن نفرتمز اولسه ايدی بر نفيس طعامك ايچنده بر سم قاتل بولنديغی حالده او طعامدن نصل سهولتله صاقنير ايسه‌ك باعث حظمز اولان بر جنايتدن دخی او قدر سهولتله اجتناب ايدر ايدك .

— بر شيئك اجراسنی نفسنه منع ايتمك : [بوتقديرده دائما "de„ اداتيله تعقيب اولنان بر مصدر ايله تركب ايدر .]
S'abstenir de jouer. قمار اوينونی كنديسنه منع ايتمك .
S'abstenir de jurer يمين ايتمكدن نفسنی منع ايتمك .
Je *m'abstiens* même de lire. *(Sacy.)* نفسمی اوقومقدن بيله منع ايديورم .
C'est une question sur laquelle *nous nous abstiendrons* de prononcer. *(D'Alemb.)* بو بر مسئله‌دركه آنك حقنده قرار ويرمكدن كنديمزی منع ايده‌جكز .

— [اط.] اجتناب ، امتناع ، استنكاف ايتمك :
Il est deux choses qu'il ne faut pas pousser à l'extrême : user et *s'abstenir*. *(Rivarol.)* ايكی شی واردركه آنلری درجهٔ افراطه سوق ايتامليدر : بری استعمال ديكری استنكاف ايتمكدر .
S'abstenir pour jouir, c'est la philosophie du sage. *(J.-J. Rouss.)* متلذذ اولمق ايچون امتناع عاقل آدمك فلسفه‌سيدر .
Je me suis fait une règle de conduite basée sur le proverbe qui dit : Dans le doute, *abstiens-toi*. *(Th. Leclercq.)* « شبهه حالنده استنكاف ايت » ضرب مثلنه توفيقاً كنديمه بر خط حركت تعيين ايلدم .

— رأيدن امتناع واستنكاف ايتمك ، بيطرف قالمق :
L'affaire était tellement scabreuse que plusieurs juges *se sont abstenus*. ايش اولقدر مغلق ومشكل ايديكه حاكمدن بر چوغی اعطای قراردن استنكاف ايتديلر .
Aux dernières élections, on a remarqué avec peine qu'un grand nombre d'électeurs inscrits *s'étaient abstenus*. انتخابات اخيره‌ده نامزدی مقيد منتخبلرك بيوك بر قسمنك رأی ويرمكدن استنكاف ايلديكی مع التأسف رهين نظر دقت اولدی .

— امساك ايتمك ، پرهيز ويا اوروج طوتمق :
Souvent on voudrait *s'abstenir*, et l'on mange contre sa conscience. *(Mass.)* على الاكثر پرهيز ايدلك ايستنيلير حالبوكه خلاف وجدان واعتقاد اوله‌رق اكل طعام ايديلير .

— [ض. مث.] Dans le doute, abstiens-toi. [مر.] Doute.

— [متر.] S'abstenir, se priver.
S'abstenir, اهميتسز بر شيدن استنكاف ايتمك مقامنده استعمال اولنور :
Tu me demandes pourquoi Pythagore *s'abstenait* de manger de la chair des bêtes. *(J.-J. Rouss.)* « پيتاغور » ك حيوان يمكدن سبب استنكافنی بندن صوريورسين .
Se priver محضا بر حظ وصفادن ويا منفعتدن كندينی محروم ايتمك موقعنده قوللانيلير :
Vous *vous êtes privés* vous mêmes du plaisir de manger des melons exquis. نفيس قاوونلر اكلی صفاسندن بالذات سز نفسكزی محروم ايتديكز .

— [ضد.] Mêler à (se), participer, prendre part.

Abstention (ا. مو.) صاقنمق ، احتراز ، استنكاف ، اجتناب ، امتناع :

La même *abstention* de toute violence est imposée à tous. *(Villem.)* هر درلو شدت استعمالندن استنكاف هركسه متحتمدر.

— [حق.] بر حاكمك يا كندى كنديني رد ايتمسى ياخود مخاصمين طرفندن رد اولنمسى . [بو معناده ترجيحاً récusation لفظى استعمال اولنور.]

— بر انتخابه ، بر مذاكره‌يه مشاركتدن استنكاف :

Il sent bien que son *abstention* ne serait pas un obstacle à la conclusion de ces affaires. *(Journ.)* كنديسنك استنكافى بو ايشلرك قرارپذير اولمسنه بر مانع تشكيل ايتمه‌جكنى لايقيله حس ايديور .

Le roi emploie les plus grands efforts pour obtenir, soit un vote favorable, soit au moins l'*abstention* des députés contraires à ce projet de loi. *(Journ.)* قرال يا بر قرار موافق اتخاذيني ويا هيچ اولماز ايسه بو لايحهٔ قانونيه‌نك عليهنده بولنان مبعوثلرك استنكافنى استحصال ايچون صرف اعاظم مساعى ايليور .

Abstentionnisme ياخود **Abstentionisme** (ا. مذ.) انتخاباتده اعطاى رأيدن استنكاف ايدنلرك مسلك سياسيسى.

Abstentionniste ياخود **Abstentioniste** (ا. مذ.) انتخاباتده اعطاى رأيدن استنكاف ايدن شخص ، مستنكف .

— (ص.) Les électeurs *abstentionnistes.* اعطاى رأيدن استنكاف ايدن منتخبلر .

Abstergent, ente (ص.) [طب.] سطوح عضويه اوزرنده‌كى مواد لزوجيه وعفنيه‌يى تميزلمك اوزره قوللانيلان ادويه ؛ منظف :

Remèdes *abstergents.* ادويهٔ منظفه .

— (ا. مذ.) دواى منظف :

Les *abstergents* s'emploient pour éviter la putréfaction. ادويهٔ منظفه تفسخك اوكنى آلمق ايچون استعمال اولنور. [بو معناده abstersif, détergent, détersif كلمه‌لرى دخى استعمال اولنور.]

Absterger (ف. مت.) [طب.] سطوح عضويه اوزرنده‌كى مواد لزوجيه وعفنيه‌يى تميزلمك .

— S'absterger (ف. مط.) تميزلنمك ، سيلنمك ، ييقانمق ، تطهير اولنمق :

Les plaies peuvent *s'absterger* de différentes manières. ياره‌لر صور مختلفه ايله تطهير اولنه‌بيلير.

Abstersif, ive (ص.) مواد لزوجيه وعفنيه‌يى تميزلكه ، تطهير ايتمكه يارايان . [ترجيحاً détersif قوللانيلير .]

Abstersion (ا. مو.) [جرا.] ياره‌نك ييقانوب تميزلنمسى ، تنظيف :

L'*abstersion* d'une plaie. بر ياره‌نك تنظيفى .

—[مجا.] تميزلنمه ، ييقانمه ، تطهير اولنمه :

L'*abstersion* par l'eau date de la plus haute antiquité. صو ايله ييقانمه اك اسكى زمانلرده جارى ايدى .

Abstinence (ا. مو.) مجانبت ، اجتناب ، توقى :

Abstinence du vin, des plaisirs. شرابدن ، حظوظدن توقى .

L'*abstinence* du vin est un bon précepte de religion en Arabie. *(Volt.)* شرابدن اجتناب عربستانده موافق حال ومصلحت بر حكم ديانتدر .

L'*abstinence* entière de la chair ne peut qu'affaiblir la nature. *(Buff.)* اكل لحومدن كاملاً اجتناب طبيعتى دوچار ضعف ايتمكدن بشقه بر نتيجه حاصل ايتمز .

Le journal de Verdun fait mention d'un religieux qui, pendant plus de vingt ans, passa chaque carême dans une *abstinence* absolue de boire et de manger. «وردون» غزته‌سى يكرمى سنه‌دن زياده برمدت ظرفنده هر پرهيزكبرى اكل وشربدن كلياً مجانبتله امرار ايدن بر راهبدن بحث ايديور .

Du vin l'on doit surtout faire *abstinence.*
Régnard.

بالخاصه شراب واجب الاجتنابدر .

— [اط.] اوروج ، صوم ، امساك :

L'*abstinence* est utile au corps et à l'âme. *(Acad.)* صوم جسم وروحه نافعدر .

La pratique, les rigueurs de l'*abstinence.* اختيار صيام ، شدائد صوم .

L'*abstinence* dans l'état de maladie est un des moyens les plus importants de la thérapeutique. *(Chomel.)* حال مرضيده امساك علم تداوينك اك مهم وسائط دوائيه‌سندندر .

— پرهيز :

Observer l'*abstinence.* پرهيز ايتمك .

Autrefois en Pologne on arrachait les dents à quiconque était convaincu d'avoir enfreint les lois d'*abstinence.* *(Ess. hist. sur Paris.)* وقتيله لهستانده پرهيز حقنده موضوع قوانينه مغاير حركتده بولنديغى ثابت اولان برآدمك ديشلرى اخراج اولنور ايدى .

— [متر.] Abstinence, continence, diète, jeûne, privation.

Abstinent, ente (ص.) پرهيزكار ، قناعتكار :

Les peuples du midi sont plus *abstinents* que ceux du septentrion. *(Furetière.)* جنوب اهاليسى شمال اهاليسندن دها زياده پرهيزكار وقناعتكاردرلر .

— اوروج طوتان ، امساك ايدن .

— (ا. مذ.) انتخاباتده اعطاى رأيدن امتناع ايدن شخص :

La quantité des *abstinents* modifie le sens des élections. اعطاى رأيدن استنكاف ايدنلرك عددى جريان انتخاباتى تعديل ايدر.

Abstracteur (ا.ـ ص.مذ.) تجرید خاصه‌سنی حائز اولان .

Abstractif. ive (ص.) تجریدی ، تفریقی :
Termes *abstractifs.* تعبیرات تجریدیه .
— خیالی ، موهوم :
L'égalité, malheureusement, n'existe qu'à l'état *abstractif.* مساوات ، مع‌التأسف ، خیالی بر حالده موجوددر .

Abstraction (ا.مو.) بر شیئی فعلاً دکل ، فقط ذهناً آییروب بعض اوصاف و کیفیاتی مستقل شیلر ایمش کبی دوشونمك ؛ تجرید :
L'attention et l'*abstraction* sont les véritables puissances de l'homme penseur. *(Mme de Staël.)* دقت وتجرید صاحب افکار اولان آدمك قدرت حقیقیه‌لریدر . Sieyès avait mené jusqu'à quarante ans une vie solitaire, réfléchissant sur les questions politiques, et portant une grande force d'*abstraction* dans cette étude. *(Mme de Staël.)* « سیه‌یه‌س » قرق یاشنه قدر حال انفراده‌ده اسرار حیات و تدقیق مسائل سیاسیات ایتمش و بو تدقیقاتده پك بیوك بر قدرت تجریدیه ابراز ایلمشدر . Les langues primitives, ignorant presque entièrement l'*abstraction,* donnèrent une forme éminemment concrète à l'expression de la pensée. *(Maury.)* السنهٔ متقدمه‌ده اصول تجرید همان بالکلیه مفقود و مجهول اولدیغندن السنهٔ مزبوره‌ده بیان افکاره غایتله مادی اشکال ویرلشدر .
— بر وجود حقیقی‌یه تعلق ایتمامش فکر ؛ فکر مجرد :
La justice, la vérité, la pensée sont des *abstractions* عدالت ، حقیقت ، تفکر افکار مجرده‌درلر . Il n'y a point de science plus certaine ni plus claire que la géométrie. On y a cependant mêlé certaines *abstractions* métaphysiques qui font que les géomètres tombent dans l'erreur comme les autres. *(Girard.)* هندسه قدر محقق و واضح بر علم یوقدر . حالبوکه بو علمه دخی مافوق الطبیعه بر طاقم افکار مجرده قاریشدیرلدیغندن اهل هندسه‌ده سائرلری کبی خطایه دوچار اولیورلر . Homère dessinait nettement des traits caractéristiques, au lieu de les effacer par des *abstractions.* *(Ponsard.)* « هومر » اشکال و اوصاف ممیزه‌یی تجریدات خیالیه ایله امحا ایده‌جکنه آنلری واضحاً ترسیم وانها ایدر ایدی .
— تجریداتك واسطهٔ اجراسیه‌سنی ارائه ایچون abstraction کلمه‌سی بر صفت یاخود بر مفعول ایله تعقیب ایتدیریلیر :
L'opération de l'esprit qui tire l'idée de son sujet s'appelle précision ou *abstraction* mentale. *(Boss.)* فکری شخصدن آلان بر مفکره‌نك عملیه‌سنه دقت ویا تجرید عقلی اطلاق اولنور . C'est par une simple *abstraction* de l'esprit que le géomètre envisage les lignes comme sans largeur et les surfaces comme sans profondeur. *(D'Alemb.)* مهندسك خطوطی عرضدن و سطوحی عمقدن عاری اوله‌رق نظر ملاحظه‌یه آلمسی ساده بر تجرید ذهنیدن عبارتدر .
— Idées d'abstraction افکار تجریدیه و abstractions d'idées تجریدات فکریه تعبیرلرینك هر ایکیسی افکار مجرده تعبیری مقامنده قوللانیلیر :
Les idées que nous avons communément du simple ou du composé sont des *idées d'abstraction.* *(Buff.)* علی العموم بسیط و مرکب حقنده‌کی فکرلرمز افکار تجریدیه‌در . On n'y trouve aucune de ces *abstractions d'idées* pour lesquelles on est obligé de se créer un langage inintelligible au commun des hommes. *(Chateaub.)* عوام ناسك آکلایه‌میه‌جغی بر لسان مخصوص ایجادینه مجبوریت ویرن او تجریدات فکریه‌نك هیچ بری او اثرده بولنماز .
— [قیا.] معنویات ، اوهام و خیالات ، تصورات :
C'est un esprit chimérique qui se perd dans les *abstractions* *(Acad.)* مفتون وهم و خیال و تجریدات ایچنده رهین زوال بر عقلدر . On sacrifiait à des *abstractions* et à de vaines espérances le bien des générations futures. *(Napol. Ier.)* اوهام و تصورات و بر طاقم بیهوده امید اوغورنده انسال آتیه‌نك اموالی هدر ایدیلیر ایدی . Il avait plus vécu dans les *abstractions* que dans les réalités. *(Mignet.)* حقائق ایچنده یاشامقدن زیاده معنویات ایچنده اسرار حیات ایتمش ایدی .
— ذهن مشغولیتی ، طالغینلق :
Les personnes qui font de profondes études, et celles qui ont de grandes affaires ou de fortes passions, sont plus sujettes que les autres à avoir des *abstractions.* *(Girard.)* مطالعات عمیقه و مصالح عظیمه ایله اشتغال ایلیانلر ومنهمك احتراصات شدیده اولانلر سائر اشخاصدن زیاده طالغینلغه مبتلادرلر .
— Faire abstraction de. نظر اعتباره آلمامق ، برطرف ، صرف نظر ، قطع نظر ایتمك :
Pour juger sainement, je *ferai abstraction de* haine et d'amour. *(Mlle de Lespinasse.)* خالصانه محاکمه ایتمك ایچون عداوت و عشق و محبتدن صرف نظر ایلیه‌جکم . *Faites* pour un moment *abstraction des* vérités révélées. *(Montesq.)* برآن ایچون حقائق مکشوفه‌دن صرف نظر ایدیکز .
— Abstraction faite. صرف نظر ، قطع نظر :
Abstraction faite du style, qui est faible, cet ouvrage a quelque mérite. *(Acad.)* ضعیف اولان اسلوب کتابتدن صرف نظر اولندیغی حالده بو اثرك بر مزیتی واردر . Il faut louer une bonne action, *abstraction faite* des motifs. *(Boiste.)* بر فعل خیری ، اسبابندن صرف نظرله مدح ایتملیدر .
— Par abstraction. (تر.ـ ح.) صورت مجرده‌ده ، بالتجرید ، تجریداً :
Il me semble que l'évidence ne peut jamais être dans les lois naturelles et politiques qu'en les considérant *par abstraction.* *(J.-J. Rouss.)* بکا اویله کلیورکه قوانین طبیعیه و سیاسیه‌ده بداهت ، او قانونلر تجریداً پیش نظر ملاحظه‌یه آلندقجه هیچ بر وقتده بولنه‌ماز .
— Abstraction (faire), abstraire. [متر.]

Abstraire برشیئی سائر شیلردن آییروب منحصراً آنکله مشتغل اولمقدر :

Pour bien connaître un sujet, il faut en *abstraire* successivement les qualités et les considérer chacune séparément.*(Lav.)* برموضوعی لایقیله بیلمك ایچون آنك کافهٔ خواصنی متعاقباً تجرید وهر برینی آیری آیری نظر تدقیقه وضع ایتمیلدر .

— Faire abstraction برشیئی بر طرف ایدرك پیش نظر ملاحظه‌یه آلمقدن صرف نظر ایلمکدر :

En faisant *abstraction* de ses livres, on aimait Helvétius tel qu'il était. کتابلرندن صرف نظرله « هلوه‌تیوس »ی علی حاله سورلر ایدی .

Abstractivement (ح.) آیری آیری ، بالتجرید ، تجریداً ، مجرداً :

On peut considérer *abstractivement* les qualités des corps. اجسامك خواصی آیری آیری نظر دقته آلنه‌بیلیر. *(Acad.)* Cette analyse nous fera connaître que le mot sensation, pris *abstractivement*, n'exprime proprement aucune idée, et que ce mot n'est qu'une expression commune à toutes les idées que nous recevons par les sens. *(D'Alemb.)* بو تحلیل بزه بیلدیره‌جکدرکه احساس کلمه‌سی تجریداً آلندیغی حالده هیچ بر فکر مخصوص افاده ایتمیور. بوکلمه حواس وساطتیله آلدیغمز فکرلرك کافه‌سنه شامل بر تعبیر مشترکدن عبارتدر .

— قطع نظرله :

Considéré *abstractivement* des institutions qui en font un être tout artificiel, l'homme abandonné à lui seul ne serait qu'une créature naturelle. *(Encycl.)* انسانی محضاً بر وجود صناعی حالنه وضع ایدن مؤسساتدن صرف نظرله محاکمهٔ احوال اولنجه دینله‌بیلیرکه انسان کندی حالنه ترك اولنسه ایدی بر مخلوق طبیعیدن بشقه بر شی اوله‌ماز ایدی .

— معناً ، فکراً ، خیالاً :

Il ne sentait plus l'aiguillon de la gloire ; il avait en quelque sorte *abstractivement* joui de la renommée.*(Balz.)* آرتق شان وشرف محرکنی حس ایتمیور ایدی. ذهناً وفکراً لذتیاب اشتهار اولمشیدی .

— Abstractivement parlant. هر شیدن قطع نظرله :

Abstractivement parlant, un reproche général peut être bien fondé contre telle manière d'exister d'un corps, sans qu'on, entende en faire d'application personnelle à aucun de ses membres actuels. *(Beaumarch.)* هر شیدن قطع نظرله دینله‌بیلیرکه بر هیئتك بر طرز مخصوص موجودیتی حقنده بر تقبیح عمومی محق اوله‌بیلیر. فقط بوندن او هیئتك اعضای حاضره‌سندن هر بری حقنده شخصاً او عیبك شخصی معناسی التزام اولنمق اقتضا ایتمز .

— Abstractivement, abstraitement. [مترـ] Abstraitement معنوی و موهوم بر صورتله . Abstractivement ایسه تجریداً ، بالتجرید معنالرینه اولوب برتحیسی بر فعل ایکنجیسی ایسه بر حال افاده ایدر دینه‌بیلیر .

Abstraire (ف. مت.) [لاتینجه آییرمق معناسنه اولان "abs„ اداتیله چکمك معناسنه اولان "trahere„ کلمه‌سندن متشکلدر . ـ تصریفی : J'abstrais, tu abstrais, il abstrait, nous abstrayons, vous abstrayez, ils abstraient. J'abstrayais, nous abstrayions. J'abstrairai, j'abstrairais. Abstrais, abstrayons, abstrayez. Que j'abstraie, que tu abstraies, qu'il abstraie, que nous abstrayions, que vous abstrayiez, qu'ils abstraient. Abstrayant. Abstrait, te. ماضیٔ شهودی صیغه‌سیله ، صیغهٔ التزامیه‌نك حکایهٔ حال فی الماضیسی مفقوددر .] برکل مجموعی یعنی یکپاره وطوپلی اوله‌رق تلقی ایتدیکمز برشیئی ، برحادثه‌یی ذهناً پارچه‌لایوب بعض کیفیاتنی آیری آیری ومستقل شیلر ایمش کبی دوشونمك ؛ تجرید ایتمك :

L'imagination des premiers hommes fut d'autant plus féconde en symboles poétiques, qu'ils étaient plus jeunes, plus grossiers, plus incapables d'*abstraire*. *(Michelet.)* طبقهٔ اولیهٔ بشریه آدملری نه درجه حال ابتدائیه وقبا ونه درجه عاجز تجرید وتمیز ایدیسه‌لر آنلرك فکر وتصورلری تماثیل شاعرانه‌ده او قدر حائز قوهٔ تولید ایدی .

— [توسـ] Abstraire son esprit de. فکرینی سائر شیلردن سلب ایدوب بر شیئه حصر ایتمك :

J'ai été forcé d'*abstraire mon esprit* dix, douze et quinze heures par jour, *de* ce qui se passait autour de moi, pour me livrer à la composition d'un ouvrage dont personne ne parcourra une ligne. *(Chateaub.)* اطرافده دوران ایدن احوالدن یومی اون، اون‌ایکی و اون‌بش ساعت ذهنمی تجرید وکمسه‌نك برسطرینی بیله اوقومیه‌جغی براثری تألیف ایچون وقف نفس ایتمکه مجبور اولدم .

— S'abstraire (ف.مط.) طالمق، مشغول اولمق، اطرافده بولنان شیلردن کاملاً تجرد ایتمك :

La politique, en effet, ne se lance à travers les déclamations de la chicane que là où, maintenue à l'état théorique, elle *s'abstrait* de l'application. *(Courr. franc.)* فی‌الحقیقه سیاسیاتك خطابه‌پردازیٔ تزویرات آره‌سنده میدانه آتلسی آنجق جهت نظریه‌یه منحصر اولدیغی و تطبیقاتدن تجرید ایدلدیکی زمان ومکانلرده واقع اولور .

Abstrait, aite (ص.) تجرید اولنمش ، یعنی روابط و تعلقاتندن آیری دوشونلمش ؛ مجرد :

Idées abstraites, *notions abstraites*. افکار مجرده ، معلومات مجرده . Les notions les plus *abstraites* sont souvent celles qui portent avec elles une plus grande lumière. *(D'Alemb.)* معلومات میاننده اك مجرد اولانلر علی‌الاکثر تنویر افکار ایدنلردر. Si les sciences *abstraites* absorbent l'imagination d'un enfant, les arts d'imagination exaltent trop son jugement. *(B. de St-P.)* علوم مجرده برچوجغك قوهٔ

خیاله‌سنی عقیم براقیور ایسه فنون خیالیه دخی محاکات فکریه‌سنی درجهٔ لازمه‌دن زیاده تهییج ایدیور .

— [توسـ] مبهم ، مظلم ، مغلق :

Questions *abstraites*. مسائل مبهمه . L'homme n'est pas fait par la nature pour la contemplation des choses *abstraites*. (*Buff.*) انسان طبیعت طرفندن ، مبهم ومظلم شیلری تماشا ایچون خلق اولنمامشدر .

Ce discours, quoique *abstrait*, me paraît assez bon. Regnard.

بو نطق مبهم و مغلق اولقله برابر بکا اولدجه ایی کورینیور .

— اشخاص حقنده :

Un écrivain *abstrait*. مبهم ، مظلم بر محرر . Combien de gens se font *abstraits* pour paraître profonds! نیجه آدملر تعمقات ذهنیه ایله متوغل کورونمك ایچون مبهمیت ومظلمیت طریقنی التزام ایدرلر .

— [قیا.] معنوی ، موهوم ، خیالی :

Il connaît l'étendue *abstraite* à l'aide des figures de la géométrie ; il connaît la quantité *abstraite* à l'aide des signes de l'algèbre. (*J.-J. Rouss.*) مکان خیالیی هندسه ومقدار خیالیی اشارات جبریه واسطه‌سیله تعیین ایدر .

— [توسـ.] اشخاص حقنده . طالغین ، مستغرق :

On est *abstrait*, lorsqu'on ne pense à aucun objet présent ni à rien de ce qu'on dit. (*Girard.*) انسان اشیای موجوده‌یه عطف نظر فکرت وسویلنن سوزلره احالهٔ سمع دقت ایتمزایسه طالغین ومستغرق اولور . Les gens *abstraits* se soucient peu de la conversation. (*Girard.*) طالغین آدملر مکالمه‌یه پك آز اهمیت ویررلر .

— [صر.] Noms abstraits. اسماء مجرده یعنی دوستلق ، جسارت ، عفت کبی اوصاف و طرز موجودیت کوسترن اسملردر . ضدی اسماء مشخصه معناسنه اولوب حقیقةً موجود اشیایه تطبیق اولنه‌بیلن Noms concrets در .

— [منـ.] Termes abstraits. یعنی تعبیرات مجرده موجودات حقیقیه افاده ایتمیوب آنجق نقطهٔ نظرلر و ملاحظات بیان ایدر .

— [ریا.] Nombre abstrait. عدد مجرد . Sciences abstraites. ریاضیات .

— L'abstrait (ا. مذ.) مجرد اولان شی ؛ فکر مجرد ؛ تجرید :

Je lui apprendrai, dit le docteur, ce que c'est que la substance et l'accident, *l'abstrait* et le concret. (*Volt.*) جوهرله عرضك معناسی ومجردله مشخصك مدلولی نه اولدیغنی بن آکا اوکره‌ته‌جکم دیه حکیم ادعایه قیام ایتدی . Nous prenons partout *l'abstrait* pour le simple et le réel pour le composé. Dans la nature, au contraire, *l'abstrait* n'existe point : rien n'est simple et tout est composé. (*Buff.*) بز هر یرده مجردی بسیط و حقیقی مرکب عد ایدیورز . طبیعتده ایسه بالعکس مجرد اصلا یوقدر ، هیچ بر شی بسیط دکلدر ، هر شی مرکبدر .

— Abstrait, distrait. [متر.]

Abstrait اطرافمزده جریان ایدن احوالدن سویلنن سوزلردن بیخبر اولمقلغمزدر .

Distrait ایسه دقتمزی جلب ایدن ویا ایتمسی لازم کلن شیلرك غیری مواده ذهنمزك اماله اولنمسی حالیدر .

Abstraitement (حـ.) بالتجرید ، تجریداً . [مر.] Abstractivement.

Abstrus, use (صـ.) مغلق ، عمیق ، مجرد ؛ ذهنی اتعاب ایدیجی :

Question *abstruse*. مسئلهٔ مغلقه . Raisonnement *abstrus*. ملاحظهٔ عمیقه . Il pénétrait déjà dans la géométrie la plus *abstruse*. (*Fontain.*) الك مغلق هندسه‌یه دخی تعمیق افکار ایدییور ایدی . Il y a des choses beaucoup plus hardies ; à peine s'en est-on aperçu, parceque l'ouvrage est long et *abstrus*. (*Volt.*) دها چوق جسورانه شیلر واردرکه پك جزئی نظر دقته تصادف ایتدی . زیرا اثر اوزون و مغلقدر .

— اشخاص حقنده . مظلم ، درین ، مغلق :

La plupart des philosophes sont *abstrus*. فیلسوفلرك اکثری مظلم و مغلقدرلر .

— L'abstrus. (ا. مذ.) کوچ آکلاشیلان ، ظلمت اغلاقده بولنان شی :

Il affecte d'être profond, et il tombe dans *l'abstrus*. (*Acad.*) عمیق الفکر کورونمك ایستیور ، ظلمت اغلاقه دوشیور .

Absurde (صـ.) [لاتینجه عین معناده اولان "absurdus" لفظندن مأخوذدر.] مناسبتسز ، معناسز ، غیرمعقول ، عبث :

Une idée *absurde*. بر ملاحظهٔ غیرمعقوله . Un raisonnement *absurde*. بر فکر عبث . La logique du cœur est *absurde*. (*Mlle de Lespinasse.*) میلان قلب خصوصنده منطق آرامق عبثدر . J'écoutais ces contes *absurdes* avec la crédulité d'un enfant. (*G. Sand.*) بو معناسز حکایه‌لری بر چوجغه مخصوص صافدللکله دیکلیور ایدم . Il y a toujours les trois quarts d'*absurde* dans tout ce que nous disons. (*Ste-Beuve.*) سویلدیکمز هر شیئك ایچنده دائما اوچ ربعی عبثدر .

Une merveille *absurde* est pour moi sans appas :
L'esprit n'est point ému de ce qu'il ne croit pas.
Boileau.

خارقه‌نك صاحبه‌سی بنجه مؤثر دکل ،
الیمن اعتقاد هیچ متأثر دکل .

— اشخاص حقنده . هرزه‌کو :

Il n'y a pas d'homme plus *absurde* au monde. (*Acad.*) بوندن هرزه‌کو آدم دنیاده یوقدر . L'esprit de parti rend *absurde* (*Boiste.*) فرقه مجلوبیتی انسانی هرزه‌کو ایدر .

— L'absurde (ا. مذ.) مناسبتسز ، غیر معقول ، عبث اولان شی ، مناسبتسزلك ، صاچمه :

Le puéril ne doit pas être cité, et *l'absurde* ne peut être cru. *(Volt.)* هرزه شایان تذکار اولهماز ، مناسبتسزلکه اعتماد اولنهماز.

L'absurde audacieusement offert, et sans détour, a parfois une étrange puissance. *(Gratry.)* جسورانه درمیان وکمال صنوتله اتیان اولنان غیرمعقول برشیئك بعضاً غریب تأثیری اولور.

— Tomber, se jeter dans l'absurde. ملاحظه یا کلش ایتمك ، صاچمه شیلر سویلمك .

— Réduire quelqu'un à l'absurde, le jeter dans l'absurde. حین مباحثه‌ده برکسه‌یی خلاف معقول سوز سویلمکه مجبور ایتمك :

Cette raison est invincible et *réduit à l'absurde* celui à qui elle s'adresse. *(Dacier.)* بو ملاحظه ناقابل جرحدر وکیمه قارشی ایراد اولنور ایسه آنی صاچمه سویلمکه ارجاع ایدر .

— Réduire un raisonnement, une opinion à l'absurde. بر محاکمه‌نك ، بر فکرك یاکلشلغنی و چیقاریلان نتیجه‌نك منطقه مغایرتنی اثبات ایتمك .

— [فلسـ.] ممتنع .

معلومات . — ممتنع اولان شی تعقل اولنه‌میان شیدر. مثلا: بر شیئك کندینی خلق ایتمسی ممتنعدر . چونکه خلق ، یوق ایکن وار اولمق دیمکدر . بر شی هنوز یوق ایکن موجود اوله‌ماز که کندینی خلق ایده‌بیلسون . بویله بر شی دوشونه‌بیلمك ممتنعدر .

Absurdement (ح.) معناسز ، مناسبتسز ، غیر معقول ، عبث اوله‌رق :

Parler, raisonner *absurdement.* بر طرز غیرمعقولده ایراد کلام ویا ادارهٔ افکار ایتمك .

Les anciens philosophes ont raisonné fort *absurdement* sur la physique. *(Richelet.)* قدمای فلاسفه حکمت طبیعیه حقنده پك عبث اوله‌رق ملاحظاتده بولنمشلردر.

Absurdité (ا.مو.) مناسبتسزلك ، عبث ، هرزه :

L'absurdité d'un raisonnement, d'un discours. برملاحظه‌نك ، برنطقك مناسبتسزلکی .

Il découvrit, à travers *l'absurdité* de l'ouvrage, la sublimité cachée du sujet *(Volt.)* اثرك مناسبتسزلکی آره‌سنده موضوعك علویت مخفیه‌سنی کشف ایتدی .

L'absurdité dans le but est le signe de la folie. *(Rivarol.)* مقصدده عبث نشانهٔ جنتدر .

— اشخاص حقنده :

Je ne sais si *l'absurdité* de ces gens-là doit me faire pouffer de rire ou d'indignation. *(Volt.)* بو اشخاصك مناسبتسزلکلری نجه‌بیلمم موجب قهقههٔ استهزا ویا داعیٔ استکراهمی اوللی.

— غیر معقول ، عبث اولان شی :

Il n'y a point *d'absurdité* que n'ait été soutenue par quelque philosophe. *(Cicéron.)* هیچ برغیرمعقول شی یوقدرکه برفیلسو[ف طرفندن مدافعه ایدلمش اولماسون.]

Voyez, mon fils, à quelle *absurdité* mènent l'orgueil et l'intolérence. *(J.-J.Rouss.)* باقکز اوغلم، غرور و تعصب نه غیرمعقول نتیجه‌یه ایصال حال ایلیور.

— [فلسـ.] امتناع .

معلومات . — بر شیئك عقلاً ممتنع التصور اولیشیدر : درت کوشه‌لی بر مثلث تصوری و بر آدمك عین زمانده هم دیری هم ئولو اوله‌بیلمسی بو قبیلدندر . یعنی دوشونیله‌مز ، ممتنعدر .

Abus (ا. مذ.) سوء استعمال :

Abus de la puissance. اقتداری سوء استعمال .

L'abus qu'il avait fait de sa faveur. مکارمنجه ایتمش اولدیغی سوء استعمال .

J'aime encore mieux *l'abus* qu'on fait de la liberté d'imprimer ses pensées, que cet esclavage dans lequel on veut, chez vous, mettre l'esprit humain. *(Volt.)* سزده فکر بشرك ادخال اولنمق ایستنلدیکی اسیرلك حالندن ایسه حریت طبع و نشر افکار ماده‌سنجه ایدلمکده اولان سوء استعمالی ترجیح ایدرم .

L'éléphant est un animal doux, et jamais il ne fait *abus* de ses armes et de sa force. *(Buff.)* فیل ملائم طبیعتلی برحیواندر. اسلحه‌سنی وقوتنی هیچ بروقتده سوء استعمال ایتمز.

L'abus des bonnes choses ne prouve pas qu'elles soient mauvaises. *(Marmontel.)* ایی شیلرك سوء استعمالی آنلرك فنالغنی اثبات ایتمز .

— وفرت ، افراط :

Il y a dans le feuillage des arbres *abus* de tons bleuâtres. *(Th.Gaut.)* آغاج یاپراقلرنده مائمتراق رنکلرك وفرتی وار .

— [اط.] محاسن عاداته ، قوانینه مخالف اولان شی ؛ سوء حرکت :

Les *abus* servent de lois dans presque toute la terre. *(Volt.)* کرهٔ ارضك همان هر طرفنده سوء حرکات قوانین یرینه قائم اولور.

Quand les *abus* sont acceuillis par la soumission, bientôt la puissance usurpatrice les érige en lois. *(Malesherbes.)* مخالف قانون حرکات اطاعتله تلق اولنور ایسه چوق کچمکسزین حکومت غاصبه آنلری قوانین حالنه افراغ ایدر .

Un vieillard préfère un *abus* ancien à une nouveauté utile. *(B.deSt-P.)* براختیار اسکی برسوء حرکتی نافع برتجدده ترجیح ایدر.

Les *abus* ne se corrigent que quand ils sont outrés. *(St-Beuve.)* سوء احوال آنجق درجهٔ افراطه وارنجه اصلاح اولنور.

On ne répare point des *abus* par des crimes.
Viennet.

هیچ بر وقتده سوء حرکات جنایات ایله تعمیر اولنه‌ماز .

— خطا ، زعم باطل :

Voilá un étrange *abus.* *(Acad.)* ایشته بر خطای غریب .

Le monde n'est qu'*abus* et vanité. *(Prov.)* دنیا سهو و خطا و غرور و تفخردن عبارتدر .

— Abus ! بو بر سوء استعمالدر . خطا ! هیهات ! :

Vous comptez sur la justice des hommes, *abus !* *(Acad.)* سز انسانلرك عدالتنه اعتماد ایدییورسکز . هیهات ، خطا !

Car de croire que votre conduite leur soit inconnue et qu'elle demeure secrète pour eux : *abus !* chrétiens. *(Bourd.)*

سزك حركاتكز آنلرجه مجهول و نظر دقتلرندن مستور اعتقادنده بولنمق . هيهات ، نه خطا ! خرستيانلر .

— Abus que tout cela ! حيف بونلره :

Abus que tout celà ! cette amitié prétendue qu'on fait parade de substituer à l'amour n'est qu'un masque honnête pour cacher le dégoût, pour déguiser l'inconstance. *(Détouches.)* حيف آنلره ! نمايش اولمق اوزره عشق و محبتك يرينه قائم ايديلن بو معاملات ساختهٔ دوستانه مجرد ستر استكراه و بيوفالغى اخفا ايچون موضوع بر پردهٔ ناموسدر .

— Abus des mots. كلمه‌لره حائز اولمدقلرى بر معناى ويرمكه چالشمق ، ويرمك ؛ الفاظى سوء استعمال :

L'abus des mots confond les idées, fausse l'intelligence, vicie le jugement. الفاظك سوء استعمالى فكرلرى دوچار التباسات ، ذكايى رهين اخلالات و محاكمات ذهنيه‌يى هدف تحريفات ايدر .

— Abus de mots. الفاظه صددك خارجنده معانى ويرمك ، جناس سويلمك ، مضمون پردازلق .

— [حق.] Abus de blanc seing. بر آدمه يالكز امضا وضعيله بر ورقه تسليم اولنديغى حالده او آدمك صاحب امضايى اضراراً صاحب امضانك مقصدى خلافنده اوله‌رق امضانك اوستنه يازيلر يازمسى جرمى .

Abus d'autorité. نفوذ مأموريتى سوء استعمال .

Abus de confiance. امنيتى سوء استعمال .

Abus de jouissance. منفعت مشروعه‌نك مافوقنه تجاوز .

Abus d'une fille. ازالهٔ بكر .

Abuser (ف.ل.) [لاتينجه عين معناده اولان "abusus" لفظندن مأخوذدر .] سوء استعمال ايتمك :

بو Ces hommes *avaient abusé* de la vertu même. *(Fén.)* آدملر عفت و عصمتى بيله سوء استعمال ايتمشلر ايدى. Elle *abusa* longtemps de son autorité. *(Volt.)* او قادين مدت مديده نفوذ مأموريتنى سوء استعمال ايلدى .

La fortune a son prix, l'imprudent en *abuse*.
Delille.

ثروت و سامانك بر قدر و قيمتى واردر . احمق آدم اونى سوء استعمال ايدر .

Le prodigue comme l'avare.
Abuse de ses biens, et s'en fait de vrais maux.
Le Noble.

مسرف خسيس كبى ثروت و سامانى سوء استعمال و آنلرى كنديسنه حقيق بلا ايدر .

— Abuser d'une expression. بر تعبيرى معناى حقيقيسنك غيرى معنايه آلمق ، سوء تفسير ايتمك :

Vous abusez malheureusement de quelques paroles qui sont dans leurs lettres. *(Pasc.)* شايان تأسفدركه سز آنلرك مكتوبلرنده مندرج بر قاچ سوزى سوء تفسير ايديورسكز . On pourrait *abuser* des divers sens qui se rencontrent dans les termes. *(Pasc.)* تعبيراتده تصادف ايديلن معانئ مختلفه سوء تفسير اولنه‌بيلير .

— Abuser de quelqu'un. بر كمسه‌نك هيچ چكنمكسزين حليملكنى ، نازكلكنى سوء استعمال ايتمك ؛ بر كمسه‌يه پك تكليفسزجه معامله ايتمك :

Adieu, ma très chère, embrassez toujours la belle Pauline pour l'amour de moi : voyez comme *j'abuse de vous*, de vous demander des choses si difficiles. *(Mme de Coulange.)* خدايه امانت اولكز پك سوكيليم ، بكا اولان محبتكز عشقنه كوزل «پولين» ى دائما آغوش التفاته آلوب بوس ايدكز. باقكز سزك مكارم اخلاقكزى نصل سوء استعمال وسزه نصل تكاليف پراشكال ايليورم.

— [اط.] La propriété consiste dans le droit d'user et d'*abuser* *(Acad.)* حق تملك حسن و سوء استعمال ايتمك حقيدر.

User fait le bonheur, *abuser* le détruit.
Delille.

حسن استعمال احداث اقبال ، سوء استعمال ايسه عمرانى اخلال ايدر.

— [توس.] بر كمسه‌نك ساده‌دللكنى و سهل‌الاعتقادلغنى سؤ استعمال ايتمك ، آلداتمق ، اغفال ايتمك :

Vous *abusez* d'une infinité de personnes en leur faisant accroire que les points sur lesquels vous essayez d'exciter un si grand orage sont essentiels à la foi. *(Pasc.)* بو قدر بيوك عربده‌لر احداثنه تجربه‌كاه اتخاذ ايتمك ايستديككز نقطه‌لر ايمان واعتقادجه اساس اولديغنه كنديلرينى قانديره‌رق نامتناهى مقدارده آدملرى اضلال و اغفال ايليورسكز .

Ne crains pas qu'un vain songe *abuse* ici de toi.
Delille.

واهى بر رؤيا بوراده سنى اغفال ايدييور ظنيله قورقمه .

— Abuser d'une femme, d'une fille. بر قادينك بر قزك ناموسنى اخلال ايتمك ، ازالهٔ بكر ايتمك :

Il faut être bien malhonnête homme pour *abuser* de la femme de son ami *(Trév.)* بر محبنك زوجه‌سنى بالاغفال درآغوش وصال ايتمك ايچون برآدم پك ناموسسز و رذيل اولمليدر.
Il y eut même quelques pays où l'on faisait brûler les filles dont un juif *avait abusé*. *(Volt.)* بر يهوديك بالاغفال وصالنى استحصال ايتديكى بر قزى احراق بالنار ايتمك عادتنك جارى اولديغى ممالك بيله وار ايدى .
Il est infâme d'*abuser* d'une fille sous promesse de mariage. وعد ازدواج ايله بر قزك بكرينى ازاله ايتمك آلچاقلقدر .

— (ف.مت.) آلداتمق ، اغفال ايتمك :

Abuser les esprits faibles. *(Acad.)* عقول ضعيفه‌يى اغفال ايتمك.

Je respecte César, mais souvent on l'*abuse*.
Voltaire.

بن « سزار » ه حرمت ايدرم ، لكن آنى اكثريا اغفال ايدييورلر .

On ne m'*abuse* point par des promesses vaines.
Racine.

واهى وعدلر ايله بنى اصلا آلداته‌مازلر .

— [توسـ.] اغفال ایتمك ، هتك عرض ، استحصال وصال ایتمك :

Il *a abusé* de cette fille sous prétexte de mariage. *(Acad.)* وعد ازدواج ایله بو قزی اغفال و استحصال وصال ایلدی . Vous *l'avez abusée*, et sans vous, elle aurait encore son innocence. *(Marmontel.)* سز او قزی اغفال واستحصال وصال ایتدیکز. سز اولمسه ایدیکز آنك معصومیتی حالا باق اولور ایدی .

— S'abuser (ف.مط.) یاكلق ، آلدانمق ، خیالاته قاپلمق . خطاده بولنمق :

Veut-on que tout un public *s'abuse* sur ces sortes de choses. *(Mol.)* بتون بر خلقك بو مقوله شیلرله اغفال اولنمسی ایستنیلور؟ J'avais promis: mais tu *t'abuses*, si tu comptes sur nos discours. *(Gressel.)* بن وعد ایتمشیدم. لکن سن برم لافلرمزه اعتماد ایدر ایسه‌ك آلدانیرسین. Vous *vous abusez* complètement. *(Alex. Dum.)* سز بسبتون خطا ایدییورسکز .

— [مترا.] Abuser, mésuser.

Mésuser بر شیئی فنا قوللانمقدر .

Abuser ایسه بر شیئی فنا یاپمغه توسیط ایتمکدر .

— [مترا.] Abuser, amuser, attraper, décevoir, donner le change, duper, en imposer, enjôler, leurrer, surprendre, tromper.

Tromper تعبیر عمومی اولوب خطایه سوق ایتمك معناسنده استعمال اولنور .

Abuser غیرك ضعفندن وسهل‌الاغفال اولمسندن بالاستفاده آلداتمقدر .

Décevoir محجوب ایدیجی وآلداتیجی بر شیله اغفال ایتمکدر .

En imposer کستاخلقله آلداتمقدر .

Leurrer دامه دوشورمك مقصدیله اغفالدر .

Amuser اضاعهٔ وقت ایتدیره‌رك آلداتمقدر .

Donner le change بر شیئی دیکر شی مقامنده قبول ایتدیره‌رك اغفال ایتمکدر .

Attraper موجب ضرر اولمقدن زیاده شایان تمسخر واستهزا بر واسطه‌یه مراجعتله آلداتمقدر .

Duper ضرر و زیانه دوچار ایتمك صورتیله واقع اولور .

Enjôler بر کمسه‌یی طاتلیلقله و نوازشله اغفال ایتمکدر .

Abuseur (ا.مذ.ـ ص.) [لاابا.] سوء استعمال ایدن شخص ؛ مغفل ، مضل :

C'est un grand *abuseur*. بو آدم پك مغفل ومضلدر . Les hérésiarques ont été les *abuseurs* des peuples. *(Richelet.)* عقائد دینیه‌ده طریق ضلاله کیدنلر اقوامك مغفل و مضللری اولدیلر .

— اغفال ایله باشدن چیقاران :

Il y a des jeunes gens qui font vanité d'être *abuseurs* de filles. *(Furetière.)* بر طاقم کنج آدملر واردرکه قزلری باشدن چیقارمجیلقله افتخار ایدرلر .

Abusif, ive (ص.) آلداتیجی ، مغفل :

Un être bon en soi ne peut être *abusif*. *(Botste)* حد ذاتنده ایی اولان بر شخص آلداتیجی اولهماز . La méthode que tu donnes à ces apprentis est *abusive*, les met en erreur, les abuse. *(Monet.)* سنك بو طلبه‌یه ارائه ایتدیکك اصول تدریس مغفلدر . آنلری خطایه سوق ایدییور . آنلری آلداتیور .

— مفرط ؛ خلاف معقول؛ مخالف قانون ، نظام ، قاعده :

Un droit *abusif*. مخالف قانون بر حق . Une prérogative *abusive*. مخالف قاعده بر امتیاز . C'est un grand exemple du pouvoir *abusif* que les moines avaient alors en France. *(Volt.)* او زمانلرده راهبلرك مخالف قانون اولهرق فرانسه‌ده حائز اولدقلری اقتداره بو بر بیوك مثالدر . Les plus *abusives* des lois sont celles qui donnent prise sur les biens. *(Marmontel.)* قانونلرك الك زیاده خلاف معقول اولانلری مصادرهٔ اموالی تجویز ایدنلردر .

— [صر.] یا اصل معناسنك غیری معناده قوللانلق ویاخود مدلولی یاكلش طرزده توسیع ایدلمك صورتلریله بر کلمه‌نك غلط اولمسنه اطلاق اولنور :

Ce mot est tellement devenu *abusif* qu'on ne sait plus ce qu'il signifie. *(La Harpe.)* بو کلمه‌نك استعمالی او قدر غلط اولدیکه آرتق معناسی نه اولدیغی آکلاشیلمیور .

Abusivement (ح.) سوء استعمال طرزنده؛ مخالف نظام ، قانون اوله‌رق ؛ بغیر حق :

Cet homme a été *abusivement* emprisonné. *(Acad.)* بو آدم بغیر حق حبس ایدلدی . Tous les juges, d'une voix unanime, déclarèrent la famille innocente, tortionnairement et *abusivement* jugée par le parlement de Toulouse. *(Volt.)* عائله‌نك مجرمیتدن معصومیتی و«طولوز» پارلامنتوسی طرفندن اشکنجه طرزنده و مخالف قانون اوله‌رق محکومیتنه قرار ویرلمش اولدیغی کافهٔ حکام اتحاد آرا ایله تحت حکمه آلوب اعلان ایتدیلر.

— غلط اوله‌رق ، مخالف قاعده اوله‌رق :

Abuta.

Le mot « particule » est un terme vague, assez *abusivement* employé dans les grammaires. *(Duclos.)* «ادات» لفظی صرف کتابلرنده هان آکثریا غلط اوله‌رق استعمال اولنمش مبهم بر کلمه‌در .

Abutua یاخود **Abuta*** (ا.مذ.) [نبا.] سم السمکیه فصیله‌سندن بر نبات ، آجی صارماشیق .

Abuter (ف.مت.) برشیئی مطمح نظر اتخاذ ایتمك؛ او شیئه طلبكار اولمق :

Abuter une place, un emploi. بر خدمته كوز دیكمك ، بر مأموریته طلبكار اولمق . [بو معناده استعمالی اسكیدر .]

— [بحر.] یكدیكرینه ملاصق اولان ، اوجلری یكدیكرینه استنادكاه تشكیل ایدن ایكی تخته پارچه‌سی حقنده : طایانمق .

— (ف.ا.) **اوبونده**. ایلك كیم اوله‌جغنی تعیین ایچون قالدراق ، جوز و سائره آتمق .

— **S'abuter** (ف.مط.) [مجا.] بر هدفه ، بر مقصده توجه ایتمك :

Il semble que l'âme ébranlée et ennuyée se perd en soi-même, si on ne lui donne prise ; il faut toujours lui fournir un objet où elle *s'abute* et agisse. *(Montaig.)* شویله كورینیور كه روح ، تزلزلات غوائله تنفر حالنده بولنوب كندیسنه برتمسك و استنادكاه ویرلمز ایسه كندی كندینه رهین هلاك اولور . آكا دائما هدف مقصد اتخاذ و آنكله اشتغال ایده‌جكی بر شی تدارك اولنمق لازمدر .

Abutiloïde (ا.مو.) [نبا.] ابوطیلونی ، ابوطالیونی .

Abutilon* (ا.مذ.) [عربیدن مأخوذدر.ـ نبا.] خبازیه فصیله‌سندن ملین بر نبات ؛ ابوطالیون نباتی .

Abutilon.

Abyssal, ale (ص.) دیبسز ، قعری نایاب :

L'amour *abyssal* des mystiques. اهل تصوفك عشق نایابی .

Abysse* (ا. مذ. تحت البحر درینلكلر ، چقورلر :

Les abysses ont jusqu'à 8 kilomètres et plus. تحت البحر چقورلر سكز كیلومترودن فضله درینددر .

Abyssin, ine یاخود **Abyssinien, enne** (ا.)[جغر.] حبشستان سكنه‌سندن ، حبش :

Les *abyssins* ou *abyssiniens*. حبشستان سكانی .

— ا.مذ. حبش لسانی :

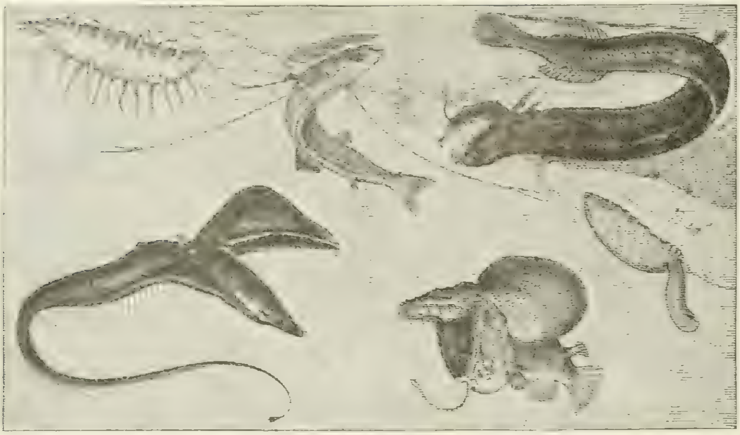
Poissons trouvés dan les abysses.

Parler l'*abyssin* ou l'*abyssinien*. حبش لساننجه تكلم ایتمك .

— (ص.) حبشستان و یا سكنه‌سنه عائد و متعلق ؛ حبشی: Syllabaire *abyssin*. كتاب هجای حبشی . [Abyssinique دخی دینلیر .]

Abyssinie (ا.مو.) [جغر.] حبشستان .

Abyssique (ص.) قعر دریا مستحاثات اولیه‌سندن اولان .

Ac (د.) لاتینجه "ad" اداتنك "c" و "q" حروفیله ابتدار ایدن كلمه‌لردن اول اكتساب ایتدیكی شكل معدلیدر : Adcoster, adquérir یرینه Accoster, acquérir كبی .

Acabit (ا.مذ.) صوی ، جنس ، نوع :

Ces poires sont d'un bon *acabit*. بو آرمودلر ایی جنسدندر . Ce drap est d'un mauvais *acabit*. بو قماش فنا نوعدندر .

— [مجا.ـ لاابا.] **اشخاص حقنده**. مزاج ، طبیعت ، عادت :

Médisants et calomniateurs sont à peu près de même *acabit*. فصاللر و مفتریلر عمان عین مزاج وطبیعتده درلر .

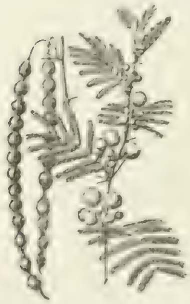
Acacia.

Acacia* (ا.مذ.) [نبا.] سنط آغاجی ، آقاسیه :

Les *acacias* fournissent des produits au commerce, à l'industrie et à la médecine. آقاسیه‌لر تجارته ، صنایعه وطبابته محصول احضار ایدر .

— Faux acacia. صالقم آغاجی . Acacia de Constantinople. كل ابریشیمی آغاجی .

Acaciées (ا.مو.جم.) [نبا.] بقليه فصيله‌سنك مستحيه تحت الفصيله‌سنك قبيله‌سيدر ؛ سنطيه قبيله‌سى .

Académicien (ا.مذ.) قدمانده. «آقاده‌مى» تسميه اولنان يونان مكتب فلسفيسى افكارى طرفدارى .

— بر آقاده‌مى و بالخاصه فرانسه آقاده‌ميسى اعضاسندن اولان محرر ، اهل صنعت ، عالم ؛ انجمن دانش اعضاسى:

Aux *académiciens* étaient octroyés de brillants privilèges (*Balz.*) آقاده‌مى اعضاسنه پارلاق امتيازلر ويرلمش ايدى .

Académie (ا.مو.) انجمن دانش ، آقاده‌مى :

Les *académies* sont des sociétés comiques où l'on garde le sérieux. (*Mme de Linange.*) آقاده‌ميلر اويله مضحكه هيئتلرى دركه اورالرده جديت محافظه اولنور .

— [تخص.] فرانسه انجمن دانشى ، آقاده‌مى :

Dictionnaire de l'*académie*. آقاده‌مى لغتى .

— فرانسه دارالفنونى شعبه‌سى .

— عمومه مخصوص رسم، نقش، معمار مكتبى؛ آقاده‌مى:

Dans les *académies* il y a un professeur d'anatomie et un professeur de perspective. (*Millin.*) آقاده‌ملرده بر تشريح برده فن مناظر معلمى واردر .

— چيپلاق رسم ؛ آقاده‌مى :

Cet élève dessine une *académie*. بو شاكرد بر آقاده‌مى ترسيم ايدييور .

— وقتيله اسقريم ؛ بينيجيلك وسائر ادمان محلنه آقاده‌مى نامى ويريلير ايدى . اليوم مشهور بيلاردو اويونجيلرينك اجتماع ايتدكلرى محله اطلاق اولنور .

— Tenir académie. اسقريم، سياحت وسائره اوكرتمك.

— Académie des jeux. كاغد، بيلاردو وسائر اويونلرك ايضاحاتنى حاوى كتاب .

— Officier d'académie. آقاده‌مى نشانى حائز ذات .

— تاريخ فلسفه‌ده . آقاده‌مى درت عصرلق بر دوردركه اوچ مدرسه‌يه تقسيم اولنمشدر . اساساً افلاطونك درس ويرديكى « آقاده‌موس » باغچه‌سندن آلنمش و افلاطون مذهبنه اضافه اولنمش بر تعبيردر .

معلومات . — آقاده‌ميلرك الك مشهورى Académie de France « فرانسه انجمن دانشى » در . كه مشهور قاردينال « ريشليو » نك همتيله تشكل ايتمش و فرانسز لسانك هر طرفجه مقبوليتنه خدمت ايده‌جك وجهله اصلاحاتنه و انتظام تعبيراتنه غيرت ايلمشدر. بو هيئت قرق ذاتدن مركبدر . بونلره Les quarante immortels « قرق لايموتلر » ديرلر . اورايه اعضا اوله‌جق ذواتك نصبى هيئتك انتخابيله وقوعبولور . فقط نصب اولنه‌جق ذات او شرفى استدعا ايتمليدر . انتخاب اولنان ذواتك على الاكثر حيات ادبيه‌لرى آرتق درجهٔ هرمه وارمش ومسلك ادبيده نصاب خدمتلرى قالمامش اولان كيمسه‌لردن اولملرى بين الظرفا آقاده‌مى‌يه Hôtel des invalides de la littérature «مسلك ادبيات عملماندكاننك دارالعجزه‌سى» عنوانى ويرلمسنه سبب اولمشدر . فرانسه انجمن دانشنك ايلك وظيفه‌سى بر قاموس فرانسوى ياپمق ماده‌سى اولمشدر . بزده دخى آقاده‌مى‌يه معادل اوله‌رق بيوك رشيد پاشا طرفندن تشكيل اولنان هيئته « انجمن دانش » نامى ويرلمشدر .

Académifier (ف.مت.) [استه.] انجمن دانش اعضالغنه تعيين ايتمك .

Académique (ص.) افلاطونك مسلك فلسفيسنه عائد .

— انجمن دانشه لايق و متعلق :

Séances *académiques*. انجمن دانش اجتماعاتى .

— [تخص.] فرانسه انجمن دانشنه عائد :

Discours *académiques*. انجمن دانش اعضاسى طرفندن ايراد اولنمش نطقلر .

— آقاده‌مى طرفندن توزيع اولنمش :

Récompenses *académiques*, آقاده‌مى طرفندن توزيع اولنمش مكافات .

— Election académique. آقاده‌مى‌يه اعضا نصبيچون وقوعبولان انتخاب .

— Style académique. لزومندن فضله دقت ايدلمش اسلوب افاده .

— Palmes académiques. انجمن دانش نشانى .

— [صنا.نف.] آقاده‌ميلرده تعليم ايچون ياپيلان رسملر كبى طوغرى فقط بر فكر ابداعك محصولى اولميان و وضع طبيعيده بولنميان انسان صورتلريدر ، آقاده‌ميكارى .

Académiquement (ح.) انجمن دانش اصول و عادتنه موافق صورتده :

Il a traité son sujet *académiquement*. Laveaux.

موضوعنى آقاده‌مى اصول و عاداتنه موافق صورتده بسط وتمهيد ايلدى .

— [تقب.] غير طبيعى بر طرزده .

Académisme (ا.مذ.) آثار عتيقه‌يى عينى عينه تقليد ايتمه ، استنساخ ايله .

Acagnarder (ف.مت.) [لاابا.] تنبللشديرمك، مسكينلشديرمك ، جبين قيلمق :

Les mauvaises compagnies *acagnardent*. فنا آدملرله انسيت انسانى مسكينلشديرر .

— S'acagnarder (ف.مط.) تنبللشمك ، مسكينلشمك ، بى‌قيدانه ، مسكينانه امرار حيات ايتمك :

آتش *S'acagnarder* au coin du feu, dans un fauteuil. كنارنده، بر قولتوقده مسكينانه امرار حيات ايتمك . Auprès de vous il *s'acagnarde. (Scarr.)* سزك يانكزده مسكينلشيور .

Il *s'acagnarde* au cabaret
Entre le blanc et le clairet.
Maynard.

كنج ميخانه‌ده مسكين و عليل
بياضى سرخه قاتار هپ او رذيل .

Acajou* (ا.مذ.) [نبا.] ماهون (مائون) آغاجى. [مناطق حاره‌ده تنبت‌ايدر. جمعى: Des acajous در.]

c. Acajou à meuble. – a, fleur: b, fruit.

— ماهون تخته‌سى : *L'acajou* d'une table anglaise préparée pour le thé du matin est moins net, à coup sûr, que le pont du navire. *(Th. Gaut.)* صباح چايى ايچون حاضرلنمش بر انكليز سفره‌سنك ماهونى واپورك كوكرته‌سندن شبهه‌سز دها آز نظيفدر .

— ماهون رنكى : En face de la cheminée, li y avait un mauvais buffet peint en *acajou,* celui de tous les bois qu'on réussit le moins à simuler. *(Balz.)* اوجاغك قارشوسنده ماهون رنكنه بويانمش بر فنا بوفه وار ايدى حالبوكه ماهون آغاجنك تقليدى سائر آغاجلرى تقليد ايتمكدن كوج ميسر اولور. Quelques femmes ont une chevelure *acajou.* بعض نسوانك صاچلرى ماهون رنكنده‌در .

Acalèphes (ا.مذ.جم.) [حيو.] حيوانات پوليپه‌دن دكز ايصيرغانى .

Acalifourchonner (ف.مت.) [لاابا.] باركيره بينديرر كبى بر شيئك اوزرينه باجاقلرينى آچه‌رق اوطورتمق .

Acalyphe (ا.مو.) [نبا.] فربيونيه فصيله‌سنه عائد بر جنس نبات ؛ دكز ايصيرغانى .

Acampsie (ا.مو.) [طب.] بر مفصلى بوكه‌مه‌مك ، عدم انعطاف .

Acampte (ص.) [حكم.] شعاعاتى انعكاس ايتديرمين (سطح) ؛ لايعكس .

Acanacées (ا.مو.جم.) [نبا.] هندبائيه قبيله‌سى .

Acanthabole ياخود **Acanthobole** (ا.مذ.) [جرا.] تفتت ايتمش عظام پارچه‌لرينى، اعضا داخلنده‌كى اجسام اجنبيه‌يى اخراجه خادم ملقط مثللو اليوم غير مستعمل بر آلت؛ ديكنلى قصقاچ .

Acanthacées (ا.مو.جم.) [نبا.] شوكة‌اليهوديه فصيله‌سى.

Acanthe* (ا.مو.) [نبا.] شوكة‌اليهود، كنكر اوتى، آيو يونجه‌سى .

— [معما.] كنكر ياپراغى شكلنده اويمه .

Acanthobole (ا.مذ.) [جرا. — مر.] Acanthabole.

Acanthocarpe (ص.) [نبا.] ذو الاثمار مشوكه . [ميوه‌لرى ديكنلى اولان نباتلره دينيلير .

Acanthocéphale* (ا.مذ.) [حيو.] باشى ديكنلى، مشوك الرأس . [يعنى رأسنده كلابى بولنان ديدان خيطيه اولوب انبوب هضميلرى بولنماسيله متفردلر .]

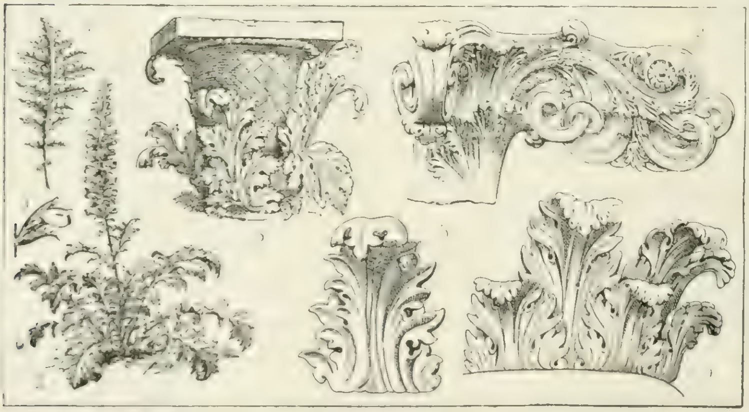
ACANTHE. – 1. Feuilles d'acanthe molle. – 2. Pied d'acanthe epineuse: a, sa fleur. – 3. Corbeille de Callimaqus, d'après Vitruve. – 4. Chapiteau du monument choragique de Lysis rate, à Athènes. – 5. Chapiteau du temple de Mars Vengeur, à Rome. – 6. Chapiteau corinthien du temple de Jupiter Stator, à Rome.

Acanthoclade (ص.) [نبا] غصان شوكيه‌لى.

Acanthodactyle (ا. مذ.) [حيو.] حيوانات زاحفه‌نك صباييه فرقه‌سندن مشقوق اللسان (چتال ديللى) زمره‌سندن آفريقا كرتنكله‌سى قبيله‌سى ؛ مشوك‌الاصابع (پارمغى ديكنلى).

Acanthocéphale. naturelle

Acanthoglosse* (ا مذ.) [حيو.] موتورم طاشيدن اولوب كينه جدجدعلرنده ديدان يه‌رك تعيش ايدن بر نوع كيرپى ؛ مشوك اللسان .

Acanthomètre* (ا.مذ.) [حيو.] حيوانات ابتداييه‌نك شعاعيه صنفندن آقانتومتر دنيلن نوعى اولوب دكزلرده متعيشدرلر ؛ آقانتومتر .

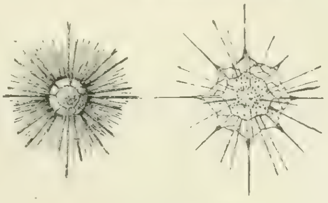

Acanthomètres (très grossis).

Acanthométrides (ا.مذ.جمـ.) ياخود **Acanthométridæ** (ا.مو.جمـ.) [حيو.] حيوانات ابتداييه‌نك شعاعيه صنفندن آقانتومتر دنيلن نوعنك بولنديغى قبيله ؛ آقانتومتريده .

Acanthope (ص.) [حيو] كوزلرينك اطرافنده ديكن طرزنده بارزات بولنان (حيوانات) ؛ مشوك العين .

Acanthophage (ا.ـص.) [حيو.] ديكنله تعيش ايدن حيوانات ؛ آكل الشوك .

Acanthophile (ص.) [مبـ.هو.] ديكنلى نباتاتى ييه‌رك تعيش ايدن (حشرات) ؛ محب الاشواك .

Acanthoglosse (0m. 70 de long).

Acanthopomes (ا.مذ.جمـ.) [مبـ.اسـ.] سديدلرنده اشواك و سنينات بولنان اسماك انواعى ؛ مشوك السديد .

Acanthoptère (ا.مذ.) [حيو.] قوقعه‌سنك كنارلرى مشوك و چيقينتيلى اولان حيوانات ناعمه‌نك قوقعه‌لرينه ويريلن اسم ؛ مشوك القوقعه .

Acanthoptérygiens* (ا.مذ.جمـ.) [مبـ.اسـ.] اسماكدن مشوك المسبح يعنى يوزكجلرى ديكن كبى سرت اولان بالقلر .

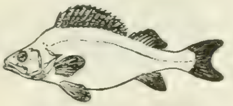

Acanthoptérygien (perche).

Acanthorines (ا.مو.جمـ.) [مبـ.اسـ.] كوزلرينك آره‌سنده ديكن كبى زائده‌ٔ لحميه‌سى بولنان اسماك زمره‌سى ؛ مشوك العين .

Acanthosicyos (ا.مذ.) [نبا.] قثائيه فصيله‌سندن ثنائى السكنا بر نبات ؛ ديكنلى خيار .

Acanthostachys (ا.مذ.) [نبا.] اخناسيه فصيله‌سندن بر نبات ؛ ديكنلى سنبل .

Acanthostomidées (ا.مو.جمـ) [حيو.] حنك اوزرنده ديشلرى بولنان ذوالمعاشين حيوانات زمره‌سى ؛ مشوك الحنك .

Acapte (ا.مذ.) [حق.] فرانسه حقوق قديمه‌سنده اراضى اميريه‌نك متصرفلرينك وفاتيله ورثه‌سنه حين انتقالنده دره بكلرى طرفندن استيفا اولنان رسوم ؛ انتقال خرجى .

Acare (ا.مذ.) [حيو.] حيوانات مفصليه‌نك عنكبوتيه صنفنك آقاريه طاقمى اولوب بين الناس اويوز بوجكى دينلن طفيلات بو طاقمدندر ؛ آقاريه .

Acarelle (ا.مذ.) [حيو.] جسملرى اهداب ايله غير متساوى بر صورتده ايكى‌يه تفريق ايدلمش بولنان اهدابلى حيوانات تقيعيه جنسى ؛ آقارهل .

Acariâtre (ص.) تتيز ؛ خرچين ، بدخوى :
Malheur à l'homme condamné à passer sa vie avec une femme *acariâtre. (Boitard.)* عمرينى خرچين بر زوجه ايله كچيرمكه محكوم اولان آدمه آجنير .

— [ضد.] Bénin, commode, doux, sociable, traitable.

Acariâtreté (ا.مو.) تتيزلك ، خرچينلق ، بدخويلق .
— [ضد.] Aménité, douceur, sociabilité.

Acaricoba ياخود **Acaricora** (ا.مذ.) [نبا.] صيوانيه فصيله‌سندن صو طاسى اسمى آلان Hydrocotyle umbellata نباتنك برەزيلياده ويريلن اسمى ؛ صو طاسى .

Acarides* ياخود **Acariens** (ا.مذ.جمـ.) [حيو.] حيوانات مفصليه‌نك عنكبوتيه صنفنك آقاريه طاقمى ؛ جربيه .

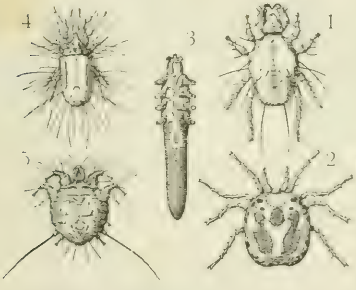

ACARIENS. (très grossis): 1. Tyroglyphus siro. 2. Sacroptes scabiei (gale de l'homme). 3. Demonex folliculorum. — 4. Cheylitus parasitivorax. — 5. Atax bonzi.

Acaroïde (ص.) [نبا.] زنبقيه فصيله‌سندن Xantorrhea hastilis نباتندن جريان ايدن پلسنك رايحه‌سنده صارى قرمزمتراق صمغ راتنجى ماده ؛ شبه جربى صمغ راتنج . (اصطلاحات انجمنى) .

Acarospore (ا.مو.) [نبا.] شبيه‌لرك محفظه‌لرنده بوزدن فضله تحصل ايتمش بزيرات صغيره ؛ بزيرات غيرمنقسمه .

Acarotoxyque (ص.) [طب.] مضاد جرب ، مهلك هوام جرب .

Acarpe (ص.) [نبا.] معدوم الاثمار ، عديم الاثمار .

Acarpellé, ée (ص.)[نبا.] معدوم الثميره ، عديم الثميره .

Acarus (ا.مذ.) [حيو.] حيوانات مفصليه‌نك عنكبوتيه صنفنك آقاريه طاقمندن اولان طفيلات ؛ آقاروس .

Acatalepsie (ا.مو.)[امر.] داءالجمود اعراضنك عكسى اعراض ايله متصف حالت عصبيه ؛ داء لاجمودى .
— [فلسـ.] داء لاجموديت .

Acataleptique (ا.ـ ص.) [طب.] لاجمودى .

Acatapose (ا.مو.) [طب.] بلع خصوصنده‌كى مشكلات ، عدم امكان .

Acatastatique (ص.) [ط.] ادوارى غير معين حماره ، هر آن لونى متبدل ادراره ويريلن تعبير ؛ بى‌قرار ، بى‌ثبات .

Acatharsie (ا.مو.) [طب.] اخلاط بوزوقلغى .

Acaudé, ée (ص.)[حيو.] اعجوبه‌دن اوله‌رق عديم الذنب يعنى قويروقسز (حيوانات) ؛ عديم الذنب .

Acaule* (ص.) [نبا.] ناقص الساق ، عديم الساق ؛ نجمه . (سيكيرلى ياپراق اوتى كبى) .

Acawerya ياخود **Acaveria** (ا.مذ.) [نبا.] دفليه فصيله‌سندن كوكارى آجى و ييلانلرك لدغ زهرينه قارشى مضادگى مستعمل ييلان كوكى نباتنه سيلانده ويريلن اسم ، ييلان كوكى .

Plante acaule (pied de plantain).

Accablant, ante (ص.) يوران ، صيقان ، ثقيل ، متعب :
A ces mots, Idoménée parut comme un homme qu'on soulage d'un fardeau *accablant.* (*Fén.*) بو كلمات اوزرينه « ايدومه‌نه » بر حمل ثقيل آلتندن قورتاريلان برآدم كبى كوروندى .
— [مبا.] تحملگداز ، طاقتفرسا .
Quand il arriva la chaleur était *accablante.*(*Rog. de Beauv.*) مواصلتى زماننده حرارت تحملگداز ايدى .
— Climat accablant. اقليم حار مزعج :
Ses membres secs et nerveux annonçaient une vigueur peu commune dans un climat *accablant.* (*E. Sue.*) قورى و عصبى اعضاسى بر اقليم حار مزعجده امثالى نادر بر قوتى اولديغنى كوستريور ايدى .
— [مجا.] يأس و نوميدى‌يه دوچار ايدن ؛ دهاش ، هول‌انگيز .
Une idée *accablante* et terrible s'offre à moi.(*La Harpe.*) برفكر دهاش وهول‌انگيز پيشگاه خاطرمه چيقيور . Un criminel à qui on lit la sentence n'a jamais été plus saisi et plus troublé que je fus à cette nouvelle *accablante.* (*Le Sag.*) عليهنده‌كى حكم كنديسنه قرائت اولنان بر جانى ، بو خبر هولناكى ايشتديكم آنده بنم دوچار اولديغم حال تأثر وتدهشدن زياده بر حال تأثر و تدهشه هيچ بر وقتده دوچار اولمامشدر .
— [قيا.] دوچار رخاوت وفتور ايديجى ، احمقلاشديريجى .
Il s'agissait d'émanciper la jeunesse, de l'affranchir des méthodes serviles et *accablantes,* et de ramener les esprits aux voies naturelles. (*Ste-Beuve.*) ارباب شبابى قيود تضييقيه‌دن وارسته ايتمك ، آنلرى ذهن انسانى‌يى دوچار رخاوت ايديجى قواعد سفليت‌پرورانه‌دن قورتارمق و ذهنلرى طرق طبيعيه‌يه ارجاع ايلمكدن عبارت ايدى .
— متعب ، فضله تحميل بار ايدن :
Le nombre des matériaux nécessaires devient toujours plus *accablant* pour le géographe. (*Fonten.*) لوازمك تزايد عددى جغرافيونه كوندن كونه متعب اوليور .
— مزعج ، معجز ، كرانجان :
Un homme *accablant.* معجز بر آدم . Visites *accablantes* . زيارات مزعجه . Rien de plus *accablant* que tous ces petits-maitres. (*Col. d'Harlev.*) بو طفره‌فروش بكلر كبى كرانجان كمسه اولماز .
— غير قابل اعتذار ، تبريهٔ ذمت قابل اولميان :
Il dressa un mémoire *accablant* contre le Grand-Vizir. (*Volt.*) صدراعظم عليهنده ناقابل اعتذار بر مخطره يايدى .

Accablement (ا.مذ. يورغونلق ، درمانسزلق ، مجالسزلق ، تعب :
Quand il dort, c'est d'*accablement.*(*Mme de Sév.*) اگر اويويور ايسه مجالسزلقدندر .
— [مجا.] ضعف ، عجز ، فتور ، تعب :
Je n'ai pas de ces heures d'*accablement* qui vont jusqu'à l'âme. (*Voiture.*) بنم اويله روحه قدر موثر عجز وضعف ساعتلرم يوقدر . Elle était dans cet état de tristesse et d'*accablement* où, à force de malheurs, on n'en craint plus aucun. (*Mme de Tencin.*) او قادين اويله بركدر ايچنده و اويله بر ضعف معنوى حالنده ايدى‌كه او حالده انسان بليانك كثرتى جهتيله ربو هيچ بريسندن قورقماز اولور . Nous supportons plus facilement l'*accablement* du malheur que l'ivresse du succès. (*Petiet.*) مصيبتك ايراث ايتديكى ضعف و فتوره تحملمز موفقيتك نشوهٔ مستيسنه تحملمزدن دها سهل اوليور .

— فقر و احتیاج :

On croit cette imposition prématurée dans l'*accablement* où sont les peuples. (*Boss.*) اقوامك حال حاضر فقر واحتیاجی سببیله بو ویرکونك زمان طرحی کلامش ظن اولنیور .

[مجا. ـ قیا.] تراکم ، تجمع :

Quel *accablement* d'affaires, quel poids que celui que donne un royaume ! (*La Bruy.*) بر دولتك موجب اولدیغی بار ثقیل تداخلات وتراکمات مصالح نه آغردر !

Que deviennent les lois, leurs textes, et le prodigieux *accablement* de leurs commentaires ! (*La Bruy.*) قانونلر ، آنلرك متنلری وحیرتبخشا درجه‌ده تراکم ایدن شرحلری نه اولیور !

— [متر.] Accablement, abattement, affaissement, anéantissement, épuisement, langueur, prostration.

Abattement. [مر.]

Accabler (ف.مت.) [لاتینجه طاشلر ایله دویرمك ، ییقمق معناسنه اولان "accabulare" لفظندن مأخوذدر.] ازمك :

La maison en tombant *accabla* ceux qui s'y trouvaient. (*Acad.*) خانه ییقیلوب درونده‌کیلری ازدی .

— زیاده‌سیله یوکلتمك، بار ثقیل آلتنده ایکی قات ایتمك :

Il portait un fardeau qui l'*accablait*. (*Acad.*) کندیسنی ایکی قات ایدن بر یوك طاشیور ایدی .

— [توس.] Le travail, le sommeil l'*accable*. سعی وغیرت، خواب وراحت آنی ازیور .

Lorsque le poids de la vieillesse vient vous *accabler*, vous devez plus que jamais songer à la mort. (*Pasc.*) حمل ثقیل شیخوخت سزی زیر عذاب و محنته آلنجه هر وقتدن زیاده او زمان موتی دوشونملیسکز.

Quand la fortune nous décharge du travail, la nature nous *accable* du temps. (*Mme de Puizieux.*) ثروت بزی وارستهٔ سعی و غیرت ایدر ایسه طبیعت بزی کثرت اوقات بی‌لزوم ایله دوچار محنت ایدر .

Les institutions, les polices humaines,
Pour le bien général, nous *accablent* de chaînes.
Desmahis.

مؤسسات وضوابط انسانیت منفعت عمومیه ایچون بزی زنجیر آلتنده ازیور .

— مغلوب ایتمك ، مضمحل ایتمك :

Darius croyait *accabler* les Grecs par le nombre de ses soldats. (*Boss.*) «دارا» کندی افراد عسکریه‌سنك کثرتیله یونانیلری مغلوب ایتمك ظننده ایدی.

Partout les plus forts ont fait les lois, et *accablé* les faibles. (*Turgot.*) هر یرده قوی اولانلر قانونلر یاپدیلر و ضعفایی مضمحل ایتدیلر .

Ils voulaient tous ensemble *accabler* Mithridate.
Racine.

جمله‌سی مجتمعاً «متریدات» ی مغلوب ایتمك ایستیورلر ایدی .

— [مجا.] دوچار فتور ایتمك :

L'inconduite de ses enfants l'*accable*. چوجقلرینك سوء احوالی آنی دوچار فتور ایدیور .

L'idée d'être mal jugé par ceux que nous estimons est un poids qui nous *accable*. (*Mme de Salm.*) محترم عد ایتدیکمز ذواتك حقمزده فنا محاکماتده بولنملری فکری بزی دوچار فتور ایدن بر بار کراندر .

Tu jouis en secret du malheur qui m'*accable*.
Cas. Bonjour.

نی دوچار فتور ایدن مصیبتدن سن خفیاً متلذذ اولیورسك .

— محزون و مکدر ایتمك ، بی حضور ایتمك ، یأس و فتوره دوچار ایتمك :

Une perte inopinée l'*accable*, le consterne. (*Mass.*) بر ضیاع ناکهظهور آنی دوچار یأس و فتور و بی‌حضور ایدیور .

Nos maux nous *accablent* quand ils nous surprennent. (*Ségur.*) علی‌الغفله دوچار اولدیغمز آلام بزی محزون و مکدر قیلار.

Nous faisons preuve d'une profonde connaissance du monde, en nous retirant de lui quand le malheur nous *accable*. (*Mme de Blessington.*) مصائب واکدار ایله پریشان افکار اولدیغمز زمانلرده عالم انسیتدن چکلمکلکمز امور دنیایی تعمیقاً اوکرنمش اولدیغمزه دلیلدر .

Tant de coups imprévus m'*accablent* à la fois,
Qu'ils m'ôtent la parole et m'étouffent la voix.
Racine.

دفعةً بونجه ضربات ناکهظهور او درجه سالب عقل و شعور اولدیکه دهانم کلامدن مبهوت و آوازم منقلب سکوت قالدی .

— افکار وخاطرات مقننه . فضله تحمیل بار ایتمك ، حمل ثقیل آلتنده براقمق :

Si un ouvrage est trop chargé de pensées, leur nombre *accable* et lasse l'esprit. (*Nicole.*) بر اثرده فکرلر تراکم ایتدیرلمش اولور ایسه کثرت افکار ذهنه بار اولور .

On négligeait de développer toute la puissance morale et intellectuelle de l'homme, et on l'*accablait* de connaissances positives. (*Dupanl.*) انسانك کافهٔ قوای معنویه و عقلیه‌سنی توسیع خصوصی اهمال و معلومات حقیقیه وماديه بار کرانیله عقول و اذهان اشکال اولنور ایدی .

— جان صیقمق ، تعجیز ایتمك ، اتعاب ایتمك :

J'aurais encore cent choses à vous dire ; mais c'est vous *accabler*. (*Mme de Sév.*) سزه دها سویلیه‌جك یوز شیئم اوله‌بیلیر. لکن بو سزك جانکزی صیقمقدر .

— ضربهٔ هلاکی اورمق ، حیاتنه ختام ویرمك :

Ami, n'*accable* point un malheureux qui t'aime.
Racine.

ای دوست ، سنی سوەن بر بدبخته ضربهٔ هلاکی اصلا اورمه.

Oui, je suis une ingrate ; allons, *accablez*-moi.
La Chaussée.

اوت ، بن بر کافرهٔ نعمتم ، هایدی بنی اهلاك ایدیکز .

— جوابدن عاجز براقمق :

compliments. یکدیکرینه متقابلاً سرزنشلر ، ستملر ، مدح وثنالر ایتمك .

— [متره .] Accabler, opprimer.

Accabler نك معناسی opprimer نککنه نسبةً دها مبهم ، دها واسعدر . انسان بر سبب باطنی وحتی بر سبب وهمی ایله accablé اوله‌بیلیر . مثلا آلام و اکدار انسانی (accabler) بیتاب وبی‌حضور ایدر .

Opprimer دائما فنا معنایه آلنیر و آنك فاعلی دائما بر شخصدر . زیرا بر اقتدارك ظالمانه سوء استعمالنی ارائه ایدر. هیچ کمسه‌نك ایسته‌یه‌رك مشارکتی اولمقسزین انسان accablé اوله‌بیلیر. Opprimé اولمق ایچون مجرد آمرلرك آرزولرندن متولد اسباب حقیقیه بولنمق اقتضا ایدر. اوجاعدن، خیالاتدن، اکداردن accablé اولان آدمی اکلندیرمك لازمدر . Opprimé اولان آدمك ایسه مدافعه‌سنی التزام ایتملیدر .

Accagner یاخود **Acanner** (ف.مت.) بر آدمی شتوم ایله تعقیب ایتمك ، کوپکلر کبی آرقه‌سندن هاولامق :

Comme cet homme nous *accagnait* de sottises...(*G.Sand.*)
بو آدم شتم وتحقیر ایله بزی تعقیب ایتدیکندن ...

Accalmie (ا.مو.) [بحر.] شدتلی بر روزکاردن صکره دکزك سکونی ، لیمانلامه ، رکادت وسکون هوا . بو لفظ بر چوق اصطلاحات بحریه‌یه داخل اولور . ازجمله کمی طائفه‌سنی وبوجورغاد چویرمکله متوغل اولانلری رکادت وسکون هوادن کمینك تزیید استفاده‌سنه تشویقاً Nage à l'accalmie! Vire à l'accalmie! تعبیرلری استعمال اولنور .

— [مجا.] تجارتده کساد زمانی ، طورغونلق :

Après le nouvel an, il y a *accalmie* pour la plupart des industries parisiennes. ییل باشندن صکره پارس صنایعنك اکثری ایچون کساد زمانی کلیر .

— بر قومك یاخود بر دولتك معاملات سیاسیه‌سنه اویوشقلق وکوشکلك عارض اولدیغی زمانه دخی accalmie دنیلیر .

Il y a eu une *accalmie* de huit ans en France après la guerre de la succession d'Autriche. آوستریا وراثت محاربه‌سنی متعاقب فرانسه سکز سنه‌لك بر دورهٔ کسل سیاسی کچیردی .

Accaparement (ا.مذ.) احتکار :

L'accaparement des blés amena de graves désordres à l'époque de la révolution. فرانسه اختلال کبیری اثناسنده بغدایك احتکار ایدلمسی پك وخیم قارغشه‌لقلری موجب اولدی .
L'accaparement est le plus odieux des crimes commer-

Tout cela formera contre lui un témoignage qui l'*accablera.* (*Bourdal.*) بونلرك کافه‌سی کندیسنی جوابسز براقه‌جق بر دلیل اوله‌جقدر .

— دوچار اضمحلال ایتمك ، تخریب ایتمك ، امحا و پریشان ایتمك :

C'est une éducation pénible et violente qui *accable* un tempérament faible. (*La Harpe.*) ضعیف بر مزاجی دوچار اضمحلال ایدن زحمتلی و شدید بر تربیه‌در : Le peuple qu'on *accable* d'impôts finit par n'en plus payer.(*De Malesherbe.*) ویرکولرله تخریب وامحا اولنان خلق آرتق هیچ بر ویرکو ویرمه‌مکه قرار ویردی .

A vaincre tant de fois les Etats s'affaiblissent,
Et la gloire du trône *accable* les sujets.
Corneille.

کثرت غلبه ایله دولتلر ضعیف و بیتاب وتخت سلطنتك شرف وشانی اغورنده تبعه خراب اولور .

— بذل ایتمك ، مستغرق ایتمك :

Accabler de présents, de politesses. بذل هدایا، بذل حرمت ایتمك . Ceux que la fortune *a accablés* de ses bienfaits en jouissent avec orgueil et sans modération. (*La Bruy.*) بخت وطالعك مستغرق ایدرجه‌سنه نائل الطافی اولدیغی آدملر او الطافدن مغرورانه و بلا اعتدال مستفید اولیورلر .
Je n'ai pas assez de force aujourd'hui pour vous *accabler* de tous les remercîments que vous méritez. (*A. Karr.*) شایسته اولدیغکز کافهٔ تشکراته سزی مستغرق ایتمك ایچون بوکون قوهٔ کافیه‌م یوقدر .

— اتعاب ، تعجیز ، تصدیع ایتمك :

On presse les rois, on les importune, on les *accable* et on réussit en les accablant. (*Fén.*) قراللری تضییق ایدرلر ، تعجیز ایدرلر ، اتعاب ایدرلر و اتعاب ایتدکجه موفق اولورلر. Un homme de ce caractère nous *accabla* pendant deux heures (*Montesq.*) بو مزاجده بر آدم بزی ایکی ساعت تعجیز و تصدیع ایتدی .

— تحقیر ایتمك ، محجوب ایتمك ، خجل ایتمك :

Les mystères *accablent* l'esprit par leur grandeur. (*Chateaub.*) اسرار باطنه کمال عظمتلری جهتیله عقل بشری تحقیر وتذلیل ایدرلر .

Titus m'*accable* ici du poids de sa grandeur.
Racine.

«تیتوس» عظمتنك آغرلغیله بنی بوراده خجل ایدیور .

— S'accabler (ف.مط.) ازلمك ، نفسنی بیتاب ایتمك :

Il ne faut pas *s'accabler* de travail.(*Acad.*) مشغولیت کثیره آلتنده ازیلمه‌ملی .

Ne vous *accablez* point d'inutiles douleurs.
Racine.

لزومسز کدرلرله کندیکزی بیتاب ایتمیکز .

— (ف.مشا.) S'accabler de reproches, d'injures, de

ciaux. احتکار جنایات تجاریه‌نك الك منفوریدر . *L'accaparement* sur les produits ne peut avoir lieu que dans quelques cas exceptionnels, pour des articles spéciaux et d'un usage restreint. *(Guillaumin.)* محصولاتی احتکار محضا بعض احوال استثنائیه‌ده واستعمالی محدود بعض اشیای مخصوصه حقنده اوله‌بیلیر .

— [توس.] ضبط وحصر، منحصراً تصرف :

Il prétend à l'*accaparement* de tous les bénéfices de cette affaire. بو ایشك کافهٔ تمتعاتنه منحصراً متصرف اولمق ادعاسنده بولنیور .

معلومات . ـ احتکار، محصولات ومعمولاتدن برینك فیئاتی ترفیع مقصدیله پیاسه‌ده مقدارینی تقلیل ایچون وسائط گونا گون ایله او شیئی میدان تداولدن، اخذ واعطادن قالدیروب بریره جمع ایتدکدن صکره غالی فیئات ایله صاتمقدر . بو بابده‌کی اعتراضات علی‌الاکثر حوائج ضروریهٔ اهالیدن اولان اشیا وخصوصا ذخائر کبی مأکولات حقنده احتکارلره عائد اولور . حرف وصنایعك محدود برحالده بولنمسی وتجارتك صنوف ممتازه نوعندن بعض صنوفه منحصر قالمسی وطرق ومعابرله وسائط نقلیه‌نك قلتی زمانلرنده احتکار قابل اجرا اولدیغندن حکومتلرجه بو بابده تدابیر شدیده اتخاذ اولنمشدر. الیوم احتکاردن احتراز براحتراز موهومدر. اشیادن برینی بر صنف محتکرلرك علی‌الدوام یوکسك فیئاتده طوتابیلملری حریت تجارت زمانلرنده ممکن دکلدر. حکومات قدیمه‌نك بو بابده‌کی تدبیرلری پك اعتنالی طوتلمش وفرانسه‌ده بر زمان احتکار، اعدامی مستلزم جنایات صره‌سنه کچمش وفقط شمدی هر دولتك قانونلری محضا وسائط حیله‌کارانه ایله غلای اسعاره ساعی آدملر حقنده حبس وجزای نقدی وضع ایتمکله اکتفا ایدوب احتکار جرمی قالدیرلمشدر . بزده‌ده بو بابده اوائلده پك شدتلی معامله‌لر جریان ایتمش ایسه‌ده شمدی اویله تدابیرك اهمیتی قالمامشدر . یالکز محتکرلری قورقوتمق ایچون شعرامز طرفندن یاپیلان بیت آتی خاطرلرده‌در :

ایلین احتکار کار ایتمز   طالب کار احتکار ایتمز

Accaparer (ف.مت.) احتکار ایتمك :

Plus les échanges sont libres et les moyens de transport perfectionnés, plus il devient difficile d'*accaparer* les denrées d'un usage très répandu. *(Guillaumin.)* مبادلات نه درجه‌ده سربست و وسائط نقلیه نه قدر مکمل اولور ایسه استعمالی غایتله شایع ذخائرك احتکاری او درجه کوچ اولور .

— [توس. ـ مجا.] کندینه حصر ایتمك، ید انحصاره آلمق :

Accaparer les honneurs, les dignités. شان وشرفی، رتب ومناصبی ید انحصاره آلمق .

— Accaparer quelqu'un. برکمسه‌نك حسن توجهنی، دوستلغنی قازانمق .

— S'accaparer (ف.مط.) احتکار اولنمق :

Les blés *s'accaparent* difficilement. بغدایلرك احتکاری کوچ اولور .

Accapareur, euse (ا.) محتکر، محتکره :

S'il survient une pénurie de substances ou de denrées quelconques, les *accapareurs* sont aux aguets pour aggraver le mal. *(Fourier.)* مأکولات ویا ذخائردن بری دوچار قحط اولور ایسه تشدید مصیبت ایچون کروه محتکرین درکمیندرلر .

— [مجا.] فتان، محتکر :

Vous êtes une *accapareuse* de cœurs.
Dufresny.
سز بر محتکرهٔ قلوبسکز .

Accariation (ا.مو.) یاخود **Accarement** (ا.مذ.) اوروپا حقوق قدیمه‌سنده . مواجههٔ شهود .

Accarer (ف.مت.) اوروپا حقوق قدیمه‌سنده . مواجههٔ شهود ایتمك .

Accastillage (ا.مذ.) [*ti-ya* . ـ بحر.] وقنید. کمینك باشنده وقیچنده بولنان قله‌لر، طابیه‌لر .

— الیوم. کوپشته وپاراپتلرك ارتفاعی‌ده داخل اولدیغی حالده برسفینه‌نك محول ایکن صو کسیمندن یوقاری اولان قسمی؛ بوردا .

Accastiller (ف.مت.) [*ti-yé* . ـ بحر.] کمینك باشنده یاخود قیچنده قله‌لر، طابیه‌لر یاپمق .

Accéder (ف.ل.) [لاتینجه تقرب ایتمك معناسنه اولان „accedere" لفظندن مأخوذدر . ـ تصریفی. مادهٔ اصلیه‌ده‌کی „é" اوقوناز برهجادن اول „è" یه تحول ایدر: J'accède, tu accèdes. مستقبل وشرط صیغه‌لری مستثنادر : J'accéderai, nous accéderions.] وارمق، چیقمق :

Ma chambre est un grenier où l'on *accède* par une douzaine de degrés en bois. *(Custine.)* اوطه‌م اون ایکی اخشاب باصاماق ایله چیقیلیر برشرواندر .

— [مجا.] رضا ویرمك، موافقت ایتمك، رأیی انضمام ایتمك :

La Suède avait refusé d'*accéder* à cette convention. *(Volt.)* اسوج دولتی بو مقاوله‌یه موافقت ایتمکدن استنکاف ایتمش ایدی .

C'est avec un grand plaisir que j'*accéderais* à votre demande : mais je suis obligé de partir dans deux heures pour la Belgique, et cet argent m'est nécessaire pour mon voyage. *(Scribe.)* طلبکزه کمال ممنونیتله موافقت ایدر ایدم. لکن ایکی ساعت صکره بلچیقایه متوجهاً حرکته مجبورم . بو آقچه سیاحتم ایچون بکا لازمدر.

On le suppliait d'*accéder* à cette demande d'augmentation dans le salaire des journées. *(G.Sand.)* عمله یومیه‌سنك تزییدی حقنده‌کی استدعایه رضا کوسترمسی آندن تضرع ونیاز ایدییورلر ایدی .

Accélération (ا.مو.) استعجال، سرعت‌معجله :

D'abord la chute se fit avec une rapide *accélération* ; mais, le parachute se développant, la vitesse fut considérablement diminuée. *(Francœur.)* اول امرده سقوط بر سرعت معجله ایله وقوعبولدی . فقط سیر سقوط کسب مکنت ایدرك سرعت خیلیدن خیلی تناقص ایتدی.

[مجا.] تسریع ، تعجیل :

L'*accélération* des travaux, d'une affaire, d'un jugement. مساعینك ، مصالحك ، بر محاکمه‌نك تعجیلی . L'*accélération* des travaux exige un plus grand nombre d'ouvriers. عملیاتك تسریعی عمله‌نك تکثیرینی استلزام ایدر . Il faut faire telle chose pour l'*accélération* de l'ouvrage. *(Acad.)* اثرك تعجیلیچون فلان شیئی یاپملیدر .

— ذهن حقنده :

Une boisson généreuse excite l'*accélération* des idées. *(Roques.)* مؤثر براچکی افکارك سرعت تعاقبنی موجب اولور .

— [هي.] تعجیل .

— [تا.ط.] تسریع :

Accélération embryogénique. رشیمك نشو ونماسنی تقویه وتسریع.

— [ماکـ.] تعجیل .

Accélérer (ف.متـ.) [مادهٔ اصلیه‌ده‌کی „é" صامت بر هجادن صکره „è"یه تحول ایدر : J'accélère, que tu accélères شرط ومستقبل صیغه‌لری مستثنادر : J'accélérerai, nous accélérerions.] تعجیل ، تسریع ایتمك :

La gravité d'un corps qui tombe en *accélère* le mouvement. سقوط ایدن برجسمك ثقلتی حرکتنی تسریع ایدر . *Accélérer* la marche d'une armée. برارودونك یورویشنی تسریع ایتمك.

— [قيا.] تحریك ایتمك ، سبب اولمق :

Le mouvement du sang *accélère*, excite une transpiration salutaire. *(J.-J. Rouss.)* جولان دم داعیٔ صحت بر ترله‌یی تحریك ودعوت ایدر . La nourriture prise à contre-cœur *accéléra* la petite fièvre lente qui dévorait ce beau jeune homme. *(Balz.)* اشتهاسز اکل طعام بوکوزل کنج آدمی کمیرن کوچك وبطیٔ‌الحرکه صیتمه‌یه سبب تعجیل اولدی .

. . . . Quelle ardeur violente
Accélère mon sang en ma tête brûlante !
Lemercier.

آتش ایچنده بولنان باشمده قانمی تحریك ایدن شدت عشق وهوا نه‌در!

— [مجا.] استقدام ایتمك ، تعجیل وتسریع ایتمك :

Les rigueurs de l'autorité contre le christianisme *accélérèrent* ses progrès. *(B.Const.)* حکومتك خرستیانلق علیهنده‌کی شدتی آنك ترقیسنی تعجیل ایتدی . L'ambitieux voudrait *accélérer* tous les moments de sa vie. *(Alibert.)* حریص آدم حیاتنك هر لحظه‌سنی استقدام ایتمك آرزوسنده‌در . Les ar-

— [اطـ.] Après s'être longtemps fait prier, il a enfin *accédé*. مدت مدیده کندیسنه رجا ایتدیردکدن صکره، نهایت موافقت ایتدی .

— بعض امور عدلیه‌ده بو فعلی متعدی اوله‌رق استعمال ایدرلر :

Le tribunal a vu et *accédé* les lieux. محکمه او یرلری کوروب زیارت ایتدی .

— [متر.] Accéder, acquiescer, adhérer, consentir, souscrire.

Consentir ممانعت ایتمه‌مکله اکتفا ایتمکدر :

Quel Juif ! mais j'ai besoin d'argent, et il faut bien que je *consente* à tout. *(Mol.)* نه یهودی ! لکن نم پاره‌یه احتیاجم وار. هر نه اولور ایسه اولسون موافقت ایتمکلکم لازم کلیر.

Acquiescer بشقه‌لرینك ایستدیکی شیئه بالاختیار سرفرو ایتمکدر :

Je n'oublierai pas votre demande ni le plaisir que j'aurai d'y acquiescer. *(J.-J. Rous.)* نه سزك طلبکزی فراموش ایدرم نه‌ده آکا رضاداده اولمقده‌کی حظمی .

adhérer ، Souscrire کبی برشیئه موافقت معناسنی مشعر ایسه‌ده بو موافقت دها واضح، دها مکمل، ودها خواهشله وقوعبولمق دیمکدر :

J'y *souscris* avec plaisir. بوکا کمال خواهشله موافقت ایدرم . J'y *adhère* avec peine. بوکا کوچ راضی اولورم .

Accéder بشقه‌لری طرفندن اولجه درعهده اولنمش تعهداته علاوةً داخل اولمقدر :

Le roi *accède* à cette donation. قرال بو هبه‌یه موافقت ایتدی.

— [ضد.] S'opposer, protester, refuser, rejeter, résister.

Accelerando (تر.حـ.) [ایتالیانجه‌دن مأخوذدر.ـ موسـ.] تسریع ایدرك . (اختصاراً اکثریا „accel." طرزنده یازیلیر.)

Accélérateur, trice (صـ.) تسریع ، تعجیل ایدن ، معجل ، مسرع :

Cette différence de la force *accélératrice* à des distances différentes n'est fondée sur aucune expérience. *(Volt.)* قوهٔ معجله‌نك مختلف مسافه‌لرده‌کی فرق تأثیراتی هیچ برتجربه‌یه مستند دکلدر . Toute force constante est de sa nature *accélératrice*. *(J. de Maistre.)* هرقوهٔ ثابته ماهیتی اقتضاسنجه قوهٔ معجله‌در. Les causes *accélératrices* de la mort. *(Cabanis.)* موتك اسباب معجله‌سی .

— [تشر.] معجل .

— [حکمـ.] مسرع .

Accélérographe یاخود **Accéléromètre** (ا.مذ.) [ما ک.] تعجیل نویس .

Accense یاخود **Acense** (ا.مو.) **اوروپا مقوله قدیمه سنده .** بر طرفدن اراضی دیکر طرفدن عمل یعنی زراعت اوله‌رق حاصلات بینلرنده تقسیم اولنمق اوزره عقد اولنان بر نوع شرکتکه لسان عوامده اورتاقجیلق ویاریجیلق و تعبیر اصح ایله حاصلات بینلرنده مناصفةً تقسیم ایدلدیکندن یاریجیلق دینلیر ؛ مزارعه .

Accensement یاخود **Acensement** (ا.مذ.) **اوروپا مقوله قدیمه سنده .** عقد مزارعه .

Accenser یاخود **Acenser** (ف.مت.) **اوروپا مقوله قدیمه سنده .** عقد مزارعه ایتمك .

Accenseur یاخود **Acenseur** (ا.مذ.) **اوروپا مقوله قدیمه سنده .** مزارع .

Accent (ا.مذ.) صدا وصوتك اماله‌سی :

L'*accent* est à la parole ce que l'intonation est au chant. *(Encycl.)* تغنی‌یه کوره آهنك نه ایسه کلامه کوره‌ده اماله‌ٔ اصوات اودر . L'*accent* est l'âme du discours. *(J.-J. Rouss.)* اماله‌ٔ اصوات نطقك روحیدر .

— طرز افاده :

Il lui répondit avec un *accent* qui n'admettait pas de réplique. *(E. Sue.)* آکا مقابله قبول ایتمز برطرزده جواب ویردی .

— صورت تلفظ ، شیوهٔ لسان :

L'*accent* anglais, allemand. انکلیز ، آلمان طرزتلفظی . L'*accent* du pays où l'on est né demeure dans l'esprit et dans le cœur, comme dans le langage. *(La Rochef.)* انسانك محل تولدی اولان یرك طرز مخصوص افاده‌سی لساننده قالدیغی کبی قلب وفکرده دخی قالیر . Vous reconnaissant à peine, tant vous avez imité avec talent l'*accent* et les manières d'une Anglaise. *(G. Sand.)* برانکلیز قاریسی شیوهٔ لسانی وطرز وطورینی پك زیاده فطانتله تقلید ایتمش اولدیغکزدن ناشی سزی کوچ حال ایله طانیدیغمدن .

[تو‌س.] کلام ، لسان :

Les *accents* de la passion, de la colère. لسان احتراص ، تهور . Il me conta cette nouvelle avec l'*accent* du désespoir. بو خبری بکا بر لسان نومیدی ایله حکایه ایتدی .

— سس ، کورلتی :

Les *accents* du cor, du tonnerre. بورینك سسی ، کوك کورلتیسی . [صوك ایکی معناده یالکز شعرده وجمع حالنده قوللانیلیر .]

mées permanentes n'ont jamais servi qu'à *accélérer* la décadence des nations qui les soudoient. *(Proudhon.)* صورت دائمه‌ده حاضر بولندیریلان بیوك اردولر آنلری انفاق ایدن اقوامك زوالنی تعجیلدن بشقه اصلا بر شیئه یارامامشلردر .

— وسعت ویرمك ، تعجیل ایتمك :

Boire *accélère* non seulement les idées, mais leur donne une certaine fraîcheur qui allège le travail de la fécondation. *(Roques.)* عشرت افکاره وسعت بخش ایتمکله قالمیوب بر نوع تازه‌لك و طراوت ویرمکده‌درکه آنلر قوهٔ تولیدیهٔ فکریه‌نك مساعیسنی تخفیف ایدرلر . Ce serait tomber dans les excès les plus propres à *accélérer*, à provoquer le mal. *(Rayn.)* بو حال فنالنی تعجیل واحداثه اك زیاده مساعد افراطاتدن برینه دوشمك اولور ایدی .

— Accéléré, ée (ا.مف.) [ع.منا.] معجل .

— [حکم.] معجل . Mouvement accéléré. حرکت معجله .

— [عس.] Pas accéléré. سریع خطوه .

— (ا.) Un accéléré. سریع‌الحرکه سفینه . Une accélérée. سرعتله قطع مسافه ایدن آرابه .

— S'accélérer (ف.مط.) کسب سرعت ایتمك ، سریعاً واقع اولمق :

Je ne passais point devant sa boutique sans que les battements de mon cœur *s'accélérassent.(Balz.)* ضربات قلبم کسب سرعت ایتمکسزین دکانك اوکندن اصلا کچمز ایدم . Chacune de nos heures nous pousse au tombeau et *s'accélère* du mouvement de celles qui la précèdent. *(Al.Rabbe.)* حیاتمزك هر ساعتی بزی مزاره طوغری سوق ایتمکده و هر بری کندیسندن اولکی ساعاته نسبةً تزیید سرعت ایلمکده‌در. Depuis la mort de Nicolas, la décadence de la Russie *s'accélère* de jour en jour. *(Journ.)* ایمپراطور نیقولانك وفاتندن بری روسیه‌نك اضمحلالی کوندنکونه تزیید سرعت ایدیور .

— [متر.] Accélérer, hâter, presser.

Accélérer اولجه بدأ ایدلمش برفعل حقنده استعمال اولنوب او فعلك دها سرعتله یاپلسنی وتزیید وتعجیلنی افاده ایدر . Presser و hâter لفظلری موقع فعله قونیله‌جق بر نیت وتصور حقنده قوللانیلیر. شو فرق ایله‌که برنجیسی ایکنجیسنه نسبةً دها مبرم ، دها مستعجل بر شی حقنده وارددر . بوندن ماعدا presser دها زیاده اشخاصه hâter ایسه اشیایه واحواله تعلق ایدر :

On *presse* le fermier de *hâter* le payement de son fermage. بر ملتزم بدل التزامك تسریع تأدیه‌سیچون تضییق ایدیلیر .

— [ضد.] Modérer, ralentir, retarder.

— آلات موسيقيه صداسى :

Le joyeux tumulte d'un bal, les *accents* de l'orchestre, les rires des danseurs arrivaient jusqu'à lui. *(Balz.)* بر بالونك مسرت آور كورولتيسى ، اوركسترەنك صداسى ، رقص ايدنلرك خندەلرى كنديسنه قدر كليور ايدى .

— [صر.] برحرف صوتينك صورت تلفظ وياخود درجات صوتيەسنى بيان ايتمك ايچون اوزرينه وضع اولنان اشارت ، زدەكى حركه ومد اشارتلرى كبى ؛ آقسان .

— اصطلاحات علم الجمل. اوزغو .

فرانسز لساننده آقسانلر اوچ نوعدر : Accent aigu, Aigu, grave, [.صر] accent grave, accent circonflexe. circonflexe.

— [موس.] اورغو .

Accentuable (ص.) آقسان وضعى قابل ، ممكن اولان. آقسان وضعى ممكن كلمه ، هجا . Mot, syllabe *accentuable.*

Accentuation (ا.مو.) آقسانلرك صورت استعمالى : آقسانلرك قصورلى وناقص اولەرق استعمالى. *Accentuation* vicieuse. آقسان بولنمامقدن ناشى . Faute d'*accentuation.*

— بر هجايى ، بر كلمەيى ياخود بر جملەيى اماله ايله سويلمك : Les règles de l'*accentuation* française sont très simples. فرانسز لسانتك اماله قواعدى پك بسيطدر .

— [موس.] اورغولامه .

Accentuer (ف.مت.) حروف صوتيەيه آقسان وضع ايتمك: Les anglais n'*accentuent* pas leurs syllabes en écrivant. انكليزلر يازىدە هجالرينه آقسان وضع ايتمزلر .

— [قيا.] اماله قواعدينه توفيقاً تلفظ ايتمك :

Les étrangers ont de la peine à bien *accentuer* le français. اجانب فرانسز لسانتى اماله قواعدينه توفيقاً تلفظ ايتمكده دوچار مشكلات اولورلر .

— شدت ويرمك :

L'art de bien parler consiste à *accentuer* la parole avec justesse et sobriété. *(Marm.)* ايى سويلمك صنعتى كلامه طوغرى واحتياطلى اولەرق شدت ويرمكله قائمدر .

— رونق ويرمك :

Une affection profonde avait *accentué* ses traits. *(G. Sand.)* بر تأثر عميق چهرەسنه زيادە رونق ويرمشيدى . Les vieilles filles n'ont-elles pas toutes un certain talent pour *accentuer* les actions et les mots que la haine leur suggère. *(Balz.)* خانەماندە قزلرك (باكره) كافەسنده بغض وخصومتك كنديلرينه القا ايتمش اولديغى اقوال وحركاته رونق ويرمك ايچون استعداد مخصوصلرى يوقيدر .

— اصرار ايله ، شدت ايله سويلمك :

Il *accentua* ces mots avec une extrême malveillance. *(E. Sue.)* بو سوزلرى پك بدخواهانه اولەرق اصرار و شدت ايله سويلدى .

— [موس.] اورغولامق .

— S'accentuer (ف.مط.) آقسان آلمق ، اماله قواعدينه توفيقاً اوقونمق .

Mot, lettre, syllabe qui doivent *s'accentuer.* آقسان آلمق اقتضا ايدن كلمه ، حرف ، هجا .

— [مجا.] اظهار حال ايتمك ، برطرفه ميل ايتمك .

Acceptabilité (ا.مو.) قابليت قبول :

L'*acceptabilité* d'une proposition, d'un travail. برتكليفك، برسعى وعملك قابليت قبولى .

Acceptable (ص.) شايان قبول، قابل قبول :

Offre, proposition *acceptable.* شايان قبول عرض ، تكليف . On lui donnait beaucoup de ces provisions *acceptables,* comme le sucre, le café, le vin, etc. *(Balz.)* شكر، قهوه، شراب وسائرەكى قابل قبول حوائج كنديسنه كليت اوزره ويريلير ايدى .

Acceptant, ante (ا.ـ ص.) قبول ايدن، قبول ايديجى، موافقت ايدن :

Il est dû un droit d'enregistrement par chaque *acceptant* et pour chaque succession. هر موافقت ايدن كسه وهر ميراث ايچون بر قيديه رسمى آلمق مقتضيدر .

— [حق.] قبول ايديجيلك قبوله معلق بر بوليچەنك مخاطب ويا آنك ردى حالنده كشيدەجى وياجيروايديجيلردن برى نامنه شخص ثالث طرفندن قبوليله اكتساب اولنان صفت قانونيەدركه او صفتى حائز اولان شخصه Accepteur دخى دنيلير وشخص ثالثك قبولى بالتوسط قبول Acceptation par intervention تسميه اولنور .

— وصيتله وقوعه كلن تبرعلردە «موصى له» ، و هبەدە «موهوب له» :

Faite en présence du donataire et de l'*acceptant.* واهب وموهوب له حضورنده اشبو سند ترقيم قلندى .

Acceptatif, ive (ص.) قبولى متضمن :

Réponse *acceptative.* قبولى متضمن جواب .

Acceptation (ا.مو.) قبول، اجابت :

Je l'ai invité à dîner, mais je ne suis pas sûr de son *acceptation.* آنى طعامه دعوت ايتدم ، فقط اجابت ايدەجكندن امين دكلم . La nouvelle constitution a été soumise à l'*acceptation* du peuple. يكى قانون اساسى اهالينك قبولكاهنه

وضع اولندی . Il a été nommé ministre, mais on ignore encore son *acceptation.* فلانی ناظر نصب ایتدیلر فقط قبولی هنوز مجهولدر .

— **بانقه معاملاتنده** . بر پولیچه‌نك بدلی وعده‌سنده تأدیه ایدلمك اوزره ایدیلان تعهد . بو تعهد امضاسی اوله‌رق "ac-cepté„ یعنی قبول اولنمش تعبیریله افاده اولنور :

L'*acceptation* une fois donnée, ne peut plus être révoquée. قبول برکره تعهد اولنجه آرتق کری آلنه‌ماز .

Acceptation en blanc کشیده‌جیسنك اسمی محرر اولمدیغی حالده قبول اولنمش پولیچه .

Accepter (ف.مت.) قبول ایتمك :

Accepter une condition. بر شرطی قبول ایتمك . *Accepter* un présent. برهدیه‌یی قبول ایتمك . *Accepter* une donation. هبه‌یی قبول ایتمك . Ce vieux maréchal ne voulut pas *accepter* le portefeuille de la guerre. بو اختیار مارەشال حربیه‌نظارتنی قبول ایتمك ایسته‌مدی . Toute fonction publique engage la conscience de celui qui l'*accepte* et la responsabilité de celui qui la donne. *(E. de Gir.)* دولت مأموریتلرندن هر بری آنی قبول ایدن آدمك وجدانی وآنی احاله ایدن آدمك مسئولیتنی تحت ضمانه آلیر .

— [قیا.] اشخاص حقنده :

On m'*accepta* sur sa parole. *(Marmontel.)* آنك قولی اوزرینه بنی قبول ایتدیلر .

Je t'adopte pour fils, *accepte*-moi pour père
Corneille.

بن سنی اوغل اتخاذ ایدییورم، سن ده بنی پدرلکه قبول ایت .

Il vient, en m'embrassant, de m'*accepter* pour gendre.
Racine.

بکا صاریله‌رق، بنی دامادلغه قبول ایتدی .

— أبی بولمق ، قبول ایتمك :

N'*acceptons* des langues étrangères que les mots qui nous manquent. *(Arnauld.)* السنهٔ اجنبیه‌دن آنجق بزده اولیان کلمه‌لری قبول ایده‌لم . Celui qui *accepte* la vérité sans l'examiner, celui-là ne croit pas. *(E. Laboulaye.)* هر کیم که حقیقتی بلا تدقیق قبول ایدر ایسه او آدم ایناناماز . La fin voulue, il faut *accepter* le moyen. *(Charma.)* بر نتیجه مطلوب اولنجه آنك واسطهٔ حصولنی قبول ایتمك لازمدر .

— موافقت ایتمك ، راضی اولمق :

Il est en état de me faire tout *accepter*, et il me tient, le scélérat, le poignard sur la gorge. *(Mol.)* او بنی هرشیئه موافقت ایتدیره‌جك حالده‌در. جانی ملعون قاسنی بوغازمده طوتیور.

— حاضر کورنمك ، مهیا اولمق :

Accepter la lutte, le combat, un défi. مجادله‌یی، حرب وضربی، بر میدان اوقونمسی قبول ایتمك .

— [مجا.] قاتلانمق ، تحمل ایتمك ، انقیاد ایتمك :

Ce peuple abandonnerait son pays, ou se livrerait à la mort, plutôt que d'*accepter* la servitude. *(Fén.)* بو اهالی کوله‌لکه تحمل ایتمکدن ایسه ترك دار و دیار و یاخود فدای جانی اختیار ایدر ایدی . Il faut *accepter* de bonne grâce les difformités que le ciel envoie ou que le temps amène. *(Joubert.)* قضای آسمانی ویاخود بلای زمانی اوله‌رق دوچار اولنان نقائص وعوارض عضویه‌یی حسن تلقی ایله قبول ایتملیدر .

— Accepter فعلی بر مصدر ایله تعقیب اولندیغی حالده "de„ اداتنی آلیر :

Le Duc d'Anjou *accepta* difficilement de régner sur la Pologne. « دوق دانژو » لهستان اوزرینه اجرای حکومت ایتمکی کوجلکله قبول ایتدی .

— یالکز تعبیر آتیده "à„ اداتیله استعمال اولنور :

Accepter à diner. بنك دعوتنه اجابت ایتمك .

— Accepter un rendez-vous. دعوت ملاقاتی قبول ایتمك :

Trouvez-vous demain à onze heures dans la grande église. — *J'acceptai le rendez-vous. (Duclos.)* یارین ساعت اون برده بیوك کلیساده بولنکز . ـ دعوت ملاقاتی قبول ایتدم .

— Accepter une lettre de change. بر پولیچه‌یی قبول ایتمك كه زیرینه قبول معناسنه اولان "accepté„ لفظنی وامضاسنی درج ایتمکله تمام اولور .

— Accepter un présage. بر فالی قبول ایتمك .

— J'en accepte l'augure. بو خصوصده‌کی تفألکزی فال خیر عد ایدرم .

— Accepté, ée (ا.مف.) پولیچه‌لرك قبولنده استعمال اولنان تعبیر . مثلا : Accepté pour dix mille francs. تعبیری اون بیك فرانقلق بر پولیچه‌نك قبولنی تضمن ایدر .

— عادی مکالمه‌ده موافقت معناسنی افاده ایدر:

Vous le voulez? *accepté.* بونی می آرزو ایدییورسکز؟ پکی، موافقت ایدییورم .

— S'accepter (ف.مط.) قبول اولنمق :

Cette proposition ne peut *s'accepter.* بو تکلیف قبول اولنه‌ماز.

— [متر.] Accepter, agréer, recevoir.

Recevoir ویرلمش ویا کوندرلمش برشیئی اخذ ایتمکدر :

Recevoir le revenu d'une terre. بر ارضك وارداتنی آلمق (جبایت ایتمك) .

Accepter تکلیف اولنان شیئی قبول ایتمکدر :

Dans nos transactions, nous *acceptons* ce qui nous est proposé d'avantageux. معاملاتمزده بزه نافع اوله‌رق تکلیف اولنان شیئی قبول ایدرز .

Recevoir یالکز ردی سلب ایدر . Accepter ایسه دها واضح صورتده موافقت وتنسیب معناسنی اشراب ایدر . Agréer ذوقه ، مزاجه موافق شیلری قبول ایتمکدر .

— [ضد.] Récuser, repousser, rejeter, refuser.

Accepteur (ا.مذ.) قبول ایدن، قبول ایدیجی. بالخاصه پولیچه بدلنی تأدیه ایتمکی تعهد ایدن :

L'*accepteur* d'une lettre de change devient personnellement débiteur de la somme. *(Acad.)* بر پولیچه‌یی قبول ایدن بدلنك شخصاً مدیونی اولور . [بو معناده ترجیحاً Tiré لفظی استعمال اولنور] .

Acceptilation (ا.مو.) روما حقوق قدیمسنده. داینك مطلوباتنك تمامنی ویا برقسمنی مدیونك ذمتندن طی وتنزیل ایتمسی؛ ابرا واسقاط دیون .

Acception (ا.مو.) رعایت، احترام، سائره ترجیح :

Sans *acception* de qualités ni de fortune, il rendait ses jugements avec équité. *(Fléch.)* اوصاف و ثروته رعایت ایتمکسزین کمال عدل ایله اصدار حکم ایدر ایدی . Depuis ce temps-là, tantôt prisonnier, tantôt fugitif, tantôt préparant des asiles aux proscrits de toutes les opinions sans *acception* de leurs fautes et de leurs excès, il avait ouvert dans son appartement de la rue du Four-Saint-Germain un refuge de sûreté pour les blessés de tous les partis. *(Ch. Nod.)* او زماندن بری گاه محبوس ، گاه فراری، گاه خطالرینه وافراطاتنه باقیلمقسزین هردرلو افکارده بولنانلردن نتیجهٔ مجازاته دوچار ایدلك ایچون تعقیب اولنانلره التجاگاه تدارکیله مشغول اولوب « فور سه‌ن ژرمن » سوقاغنده‌کی آپارتمانده هر فرقه‌نك مجروحلرینه بر ملجأ مصونیت کشاد ایتمشیدی .

— [صر.] بر کلمه‌نك مرجع استعمالی اولان معنی :

Acception propre. معنای حقیقی . *Acception* figurée معنای مجازی . La plupart des disputes viennent de ce qu'on ne prend pas le même mot dans la même *acception*. *(Dumarsais.)* منازعاتك چوغی معین بر لفظك عین معناده استعمال اولنمامسندن منبعثدر . Ces deux jeunes gens étaient deux amis dans la véritable *acception* du mot. *(Balz.)* بو ایکی گنج کلمه‌نك تام معناسیله ایکی محب ایدیلر .

Accès (ا.مذ.) [*sè* . ـ لاتینجه عین معناده اولان „accessus" لفظندن مأخوذدر.] دخول، یاقلاشمه، یناشمه، تقرب :

Cette côte est de difficile *accès* à cause des rochers qui la bordent. *(Dumarsais.)* بو ساحل، اطرافنده‌کی قیالر سببیله یناشلمسی مشکل برساحلدر . Presque comblé par le sable que la mer y pousse, le port est d'un *accès* difficile. *(Raynal.)* دکزك اورایه کتیردیکی قوملر ایله همان طولمش کبی اولدیغندن لیمان مشکل الدخولدر .

— [مجا.] کسب وقوف :

Les *accès* de la science ne sont pas sans difficulté. *(Raym.)* علومه کسب وقوف ایتمك قولای دکلدر . La vérité, quelque part qu'on la cherche, n'est point d'un *accès* facile. *(Guizot.)* حقیقت نرده‌ده آرانلسه سهل‌الوقوف دکلدر .

— اشخاص حقنده. سهل التقرب :

Toute la cour l'aime pour la facilité de son *accès* et sa politesse. *(St-Sim.)* سهل‌التقربلکندن ونازکلکندن ناشی بتون سرای خلق آنی سویبور . Les grands ne sont pas toujours d'un *accès* facile et commode. *(Marmontel.)* کبرا دائما سهل‌التقرب دکلدرلر .

— التفات ومحبت :

Le duc Charles avait une âme où rien ne trouvait *accès*. *(Barante.)* « دوق شارل » ك برروحی واردی‌که هیچ بر شی آنده التفات ومحبت بولاماز ایدی .

Mais peut-être ma voix, la voix de l'innocence,
Trouvera dans les cœurs plus d'*accès* qu'on ne pense.
Brifaut.

صدای معصومیت اولان سسم قلبلرده بلکه ظن اولندیغندن زیاده التفات بولور .

— Avoir accès. بیروا داخل اولمق، مظهر حسن قبول اولمق، حسن تلقی کورمك :

Qui a beaucoup de connaissances peut *avoir accès* en beaucoup d'endroits. *(La Bruy.)* طانیدقلری چوق اولان آدم چوق محلده حسن قبول بوله‌بیلیر . Il est souvent plus difficile d'*avoir accès* dans les maisons bourgeoises que dans les palais des rois. *(Girard.)* علی‌الاکثر صنوف متوسطهٔ خلقك خانه‌لرنده مظهر حسن قبول اولمق حکمدار سرایلرنده حسن قبوله مظهریتدن دشواردر.

— [مجا. ـ مع.] C'est un homme dans l'esprit duquel il est impossible d'*avoir* aucun *accès*. *(Trév.)* بو برآدمدرکه آنك فکرنده هیچ برقبول والتفاته مظهریت غیر ممکندر . Il est rare que la vérité *ait accès* auprès du trône. *(Mass.)* حقیقتك تخت حکمرانی نزدنده التفات وقبوله مظهریتی نادردر.

— Avoir accès à une profession, à une carrière, etc. برصنعتی اجرایه ویا برمسلکه سلوکه حق ویا اقتداری اولمق:

Les femmes *ont accès* à une foule de professions libérales. *(Mme Romieu.)* قادینلرك بر چوق سربست صنایعی اجرایه حق و اقتدارلری واردر .

معلومات . ـ « سربست ، سربستی » لفظلری لسانمزه رسیده « آزاده‌سر ، بلا قید » معناسنی متضمن اولان « سرباز » لفظندن غلطدر . « سربست » « سربستی » لفظلرینی حریت معناسنده استعمالمز معکوس بر استعمالدر . حتی لسانمزده دخی کسه‌یه آچلمامش سره « سر سربسته » دینلیر . لکن غایتله شایع اولمسندن ناشی بزده استعماله مجبوریت کوردك .

— Ouvrir l'accès à. یول آچمق، حاضرلامق، سائق اولمق، آماده قیلمق :

La paresse ouvre souvent l'accès à la débauche. (*De Gérando.*) تنبللك اكثریا طریق فحشیاته سائق اولور. Ce décret lui ouvrit les portes de l'Institut et bientôt l'*accès* des affaires. (*Mignet.*) بو قرارنامه كندیسنه انستیتونك ابوابنی كشاده وآز صكره طرق امور ومصالحی آماده ایلدی.

— [امر.] نوبت :

Un *accès* d'épilepsie, d'hystérie. برصرع نوبتی، اختناق رحم نوبتی.

— [قیا.] فوران، هیجان داخلی؛ عوارض معنویه:

Un *accès* d'hilarité. بر فوران تهور. Un *accès* de colère. فوران سرور ونشاط. Il lui prenait des *accès* de pensées noires que j'avais peine à dissiper. (*Chateaub.*) ازاله‌سنه صعوبتله موفق اوله‌بیلدیگم فوران افكار مظلمه‌یه طوتیلیر ایدی. Il osait à peine lui parler, car il connaissait les *accès* de mutisme de l'astronome. (*E.Sue.*) حضورنده تكلمه كوجلكله جسارت ایدر ایدی زیرا هیئتشناسك ابكمیت نوبتلرنی بیلیر ایدی.

Le plus sage, en sa vie,
A quelquefois des *accès* de folie.
Voltaire.

الك عاقل آدم مدت عمرنده بعضاً جنت نوبتلرینه طوتیلیر.

— [متر.] Avoir accès, aborder, approcher. [مص.] Aborder.

Accessibilité (ا.مو.) قابلیت قبول، صلاحیت (صلاحیت لفظی بزجه احداث اولنمش كلماتدندر) :

Le droit public français a proclamé la libre *accessibilité* de toutes les aptitudes à tous les emplois. (*V. Hugo.*) فرانسز حقوق عامه‌سی كافهٔ اصحاب استعدادك كافهٔ خدمات دولته قبول اولنمق صلاحیتنی اعلان ایلدی.

Accessible (ص.) یناشیله‌بیلیر، قابل تقرب :

Un rivage *accessible*. قابل تقرب برساحل.

— [قیا.] La plupart des journaux vont me devenir *accessibles;* je vous présenterai. (*L. Ulbach.*) غزته‌لرك اكثریسیله كسب مناسبت اتمكلكم ممكن اوله‌جقدر. سزی تقدیم ایدرم. Peu à peu Rivarol se glissa, à l'ombre de quelques personnages qu'il amusait, dans les salons les moins *accessibles.* (*Ars. Houss.*) «ریوارول» اكلندیرمكده اولدیغی بعض ذواتك سایهٔ حمایه‌لرنده الك زیاده مشكل التقرب صالونلره تدریجاً صوقلدی.

— اشخاص حقنده. قابل انسیت :

Enfant de saint Louis, imitez votre père; soyez, comme lui, doux, humain, *accessible.* (*Fén.*) ای «سن لوی» نك چوجغی، پدركزه امتثال ایدیكز. آنك كبی شیرین، انسانیتكار، قابل انسیت اولكز. Soyez *accessible,* honnête, et recevez bien tout le monde. (*Le Sage.*) قابل انسیت، ناموسلی اولكز وهركسی حسن قبول ایدیكز.

— [توسـ.] برشیدن متحسس، متأثر اولان؛ متمایل :

. . . . Plus il brûle pour vous,
Plus il est *accessible* à des soupçons jaloux.
Ducis.

سزك آتش عشقكزله نه قدر سوزان ایسه قیصقانجلق شبهاتندن اول‌درجه‌ده متأثر اولیور.

— [مجا.] استحصالی ممكن، قابل احراز؛ منحصر :

La vertu est *accessible* à tous. فضیلت هر كس ایچون قابل احرازدر. Sous l'ancien régime, les grades supérieurs dans l'armée n'étaient *accessibles* qu'aux nobles. دور سابقده مراتب عالیهٔ عسكریه اصیلزادگانه منحصر ایدی. L'aristocratie anglaise est *accessible* à tout homme supérieur. (*Mich. Chev.*) انكلیز اصیلزادگانی سلكنه دخول هر شخص ممتاز ایچون قابل احرازدر. Les fonctions publiques ne doivent être *accessibles* qu'à des études sérieuses et à des talents reconnus. (*De Broglie.*) دولت مأموریتلرینی احراز محضا جدی تحصیللره ومسلم استعدادلره منحصر اوللیدر.

— آكلاشیلابیلیر، قابل فهم وادراك :

C'est en simplifiant les choses qu'on les rend *accessibles* au plus grand nombre. بر شیئی اكثریت كلیهٔ عامه‌جه قابل فهم وادراك حاله كتیرمك، آنی ساده‌لشدیرمكله اولور. La philosophie n'est rien si elle n'est plus *accessible* aux intelligences les plus vulgaires. (*L. Jourdan.*) فلسفه الك عادی اذهان اربابنجه قابل فهم وادراك اولماز ایسه هیچدر. Ces sciences abstruses ne sont pas *accessibles* à tous les esprits. (*Raym.*) بو مغلق علوم هر فكره كوره قابل فهم وادراك دكلدر.

— [ضد.] Inabordable, escarpé, Inaccessible.

Accession (ا.مو.) رضا، موافقت، ضم رأی :

L'*accession* du père au contrat de mariage du fils. پدرك اوغلنك ازدواج مقاوله‌نامه‌سنه موافقتی. L'*accession* de la Suède au traité de coalition contre la France. فرانسه علیهنده‌كی اتفاق معاهده‌نامه‌سنه اسوجك موافقتی.

— علاوه :

L'assemblée fut complétée par l'*accession* de quelques membres. مجلس بعض اعضای جدیده‌نك علاوه‌سیله اكمال ایدلدی.

— جلوس، قعود :

L'*accession* au trône. (*Boss.*) تخته جلوس، صندالیٔ حكمداری‌یه قعود.

— [حقـ.] حق زوائد، التحاق.

معلومات. — حق زوائد، التحاق، برشیده حاصل اولان زیاده‌یه اول شی صاحبنك مالك اولمسیدر. مثلا برقیصراغی كبه اوله‌رق آلمش اولان كسه آندن مؤخراً حاصل اولان زیاده‌یه یعنی طوغوردیغی طایه مالك اولور وكذلك بر نهرك منصبنده نهر مذكورك ترسیباتندن حصوله كلن اراضی او نهرك سواحلنه مالك اولان دولته عائد اولور.

— پوسته وتلغراف وشمندوفر مثللو خصوصات حقنده انعقاد ایدن

دولی مؤتمرلر مقرراتنك اشبو مؤتمرلره مرخص اعزامیله مشارکت ایدن دولتلر طرفندن قبولنه Adhésion ومذاکراتنه اشتراك ایتمه‌ین دولتلرك مقررات مذکوره‌یه مؤخراً واقع اولان التحاقلرینه Accession دینلیر .

Accessit (ا.مذ.) مسابقه‌لرده مکافاته الك زیاده یاقلاشانلره ویریلن عنوان ؛ ذکر جمیل :

Obtenir un premier, un second, un troisième *accessit.*
برنجی، ایکنجی، اوچنجی درجه‌ده ذکر جمیله مظهر اولمق .

Accessoire (ص.) [لاتینجه علاوه اولنمق، منضم اولمق معناسنه اولان „accedere" دن مأخوذدر.] متفرع ، تابع :

Clause *accessoire.* شرط متفرع . Idée *accessoire.* فکرمتفرع .

Dans l'éducation, l'étude des mathématiques ne doit être considérée que comme *accessoire. (Beauch.)*
تربیه خصوصنده علوم ریاضیه تعلیمی آنجق فروعدن عد اولنملیدر .

— بر مفعول ایله تعقیب اولندیغی تقدیرده „de" اداتنی آلیر :

J'ai dit qu'un grand Etat devenu *accessoire d'*un autre s'affaiblissait. *(Montesq.)*
بر بیوك دولت دیکر بر دولته تابع اولور ایسه کسب ضعف ایدر دیدم .

L'archéologie, la numismatique, la chronologie et la géographie sont les sciences *accessoires de* l'histoire. *(Raym.)*
علم آثار عتیقه، علم مسکوکات قدیمه، علم تصنیف ادوار و ازمنه وجغرافیا، تاریخك علوم متفرعه‌سندندرلر .

Les députés s'avancèrent vers la salle que le roi leur avait fait préparer dans un des palais *accessoires du* sien. *(Lamart.)*
مبعوثلر، قرالك کندی سراینك فروعندن اولان بر سرایده آنلر ایچون احضار ایتدیردیکی برصالونه طوغری ایلریلدیلر .

— بعضاً دخی „à" اداتیله قوللانیلیر :

Evitez les phrases trop longues, trop chargées d'idées incidentes et *accessoires à* l'idée principale. *(D'Alemb.)*
پك اوزون وفکر اصلی‌یه نظراً افکار حادثه ومتفرعه‌دن بولنان فکرلرله مملو جمله‌لردن توقی ایدیکز .

— [تشر.] دیکر مهم اعضایه رفاقت وآنلرك وظیفه‌سنی تزیید ایدن بر عضوه دینلیر ؛ لاحق .

— [عس.] Défenses accessoires. استحکاماتك ایلریسنده وجوده کتیریلن ومدافعینك آتشی قارشوسنده دشمنی توقیف ایدن مانعلر ؛ موانع فرعیه .

— [حق.] Contrats accessoires. اساسی بر مقاوله‌نك موجودیتنی اشراب ایدن مقاولات فرعیه .

— زیاده، تابع، فرع .

معلومات . ـ زیاده یا آغاجده حاصل اولان یمش کبی متصلدرکه بوکا زیادهٔ متصله و یا حیواندن حاصل اولان سوت کبی منفصلدرکه بوکا زیادهٔ منفصله دینلیر . کذلك بر خانه‌نك یرلی دولاب و مندره‌لکلری توابع متصله‌دن ، و کلیدك آناختاری توابع منفصله‌دندر .

(اصطلاحات انجمنی)

— [ضد.] Essentiel, fondamental, important, principal ou capital.

— (ا.مذ.) ضمیمه، مضاف، فرع :

Il est bien juste que le principal l'emporte sur l'*accessoire. (Bourdal.)*
اصلك فرعه تقدمی تماماً موافق حقدر .

L'*accessoire*, chez Cicéron, c'était la vertu ; chez Caton c'était la gloire. *(Montesq.)*
« چیچرون » ه کوره فضیلت ، « قاتون » ه کوره شان و شهرت فرع ایدی .

Que d'*accessoires* et petites choses qu'on ne remarque pas contribuent à des résultats importants. *(De Ligne.)*
نظر دقتی جلب ایتمه‌ین نیجه فروع وکوچك شیلر مهم نتیجه‌لرك حصولنه معاونت ایدر .

Le vol de l'argenterie ne serait ici que l'*accessoire,* et l'enlèvement des papiers aurait été le véritable but. *(Balz.)*
کموش طاقلرینك چالنمسی بو خصوصده فرع ایمش اصل مقصد اوراقك سرقتی ایمش .

— (ا.مذ.جمع) آلات وادوات، اشیا :

C'était une boutique de perruquier garnie de ses *accessoires* et ornée de gravures de l'époque. *(Scribe.)*
او محل آلات وادواتیله مجهز و زمانه‌نك تصاویریله مزین بر پروکار دکانی ایدی .

— **تیاترولرده** . اویون ایچون لازم اولان اشیا ؛ تمات ، فروع ؛ اهمیتسز روللر :

Le garçon de théâtre a oublié d'apporter les *accessoires.*
تیاترو اوشاغی اشیای لازمه‌یی کتیرمکی اونوتدی .

Cet acteur joue les *accessoires.*
بو آقتور فروع نوعندن اولان روللری اجرا ایدییور .

— [صنا.نف.] اساساً بر تصویرك شخصنه یاخود ماهیت اصلیه‌سنه تعلق ایتمیوب آنی تزیینه واسطه اولان اقسام ؛ فروع ، تمات :

Certains peintres excellent dans la disposition des *accessoires.*
بعض رسامان فروعك تنظیمنده پك زیاده ابراز مهارت ایدرلر .

L'artiste doit être extrêmement réservé dans l'emploi et le choix des *accessoires. (Millin.)*
صنعتکار فروعك استعمال وانتخابنده غایتله احتیاطلی بولنملیدر .

— [عس.] تمات .

معلومات . — تمات عموم اسلحه‌نك اقسام وتجهیزات فرعیه‌سی ایله متممات سائره‌سنی تشکیل ایدن ادوات و آوادانلقدن عبارتدر . بونلر اسلحه‌نك اقسام اصلیه‌سندن معدود اولمیوب تعمیره ، تطهیره ، محافظه‌یه ونقل واستعماله خادم فروعدن عبارتدر .

(اصطلاحات انجمنی)

— [تشر.] اقسام عضویهٔ تالیه .

— [بحر.] دونانیم .

Accessoirement (ح.) فرع صورتیله، تالی اوله‌رق، علاوةً:

J'insisterai sur cette preuve, je ne donnerai les autres qu'*accessoirement.* *(Acad.)* بو دلیل اوزرنده اصرار ایده‌جکم . دلائل سائره‌یی آنجق فرع صورتیله ایراد ایلیه‌جکم . Cet auteur, autour du sujet principal, a groupé *accessoirement* différentes questions. *(Littré.)* بو مؤلف موضوع اصلینك اطرافنه تالی اوله‌رق مسائل متنوعه تردیف ایلدی .

Accidence (ا.مو.) [فلس.] قضا و تصادف کیفیتی، عارضیت :

Toutes les choses paraissent soumises à l'*accidence.* کافهٔ اشیا عارضیته تابع کورینور .

Accident (ا.مذ.) حادثهٔ تصادفیه، تصادف :

Votre arrivée fut un heureux *accident.* سزك وصولکز بر تصادف مسعود اولدی . Le premier *accident* renversera tout cet édifice de philosophie et de la fausse sagesse. *(Mass.)* ایلك حادثهٔ تصادفیه بتون بو بنای فلسفه و حکمت‌ساخته‌یی مندرس ایده‌جکدر . Il y a des gens à qui la faveur arrive comme un *accident.* *(La Bruy.)* اویله آدملر واردرکه آنلره اقبال برحادثهٔ تصادفیه کبی واصل اولور . Il y a dans la marche de l'humanité quelque chose qui domine les *accidents* de la force ou du hasard. *(Laurentie.)* عالم انسانیتك عاقب حرکاتنده قوت وتصادفك حادثاتی تحت تحکمده طوتان برشی واردر .

— قضا، بلا، مصیبت :

Les *accidents* imprévus étonnent les plus grands hommes. *(Tacite.)* ناکهظهور قضا ومصائب الك بیوك آدملری دوچار حیرت ایدر . On n'oserait pas vivre si l'on songeait à tous les *accidents* dont la vie humaine est semée. *(J.-J. Rouss.)* عمر بشرینك رهکذارینه صاچلمش اولان مصائب و بلیاتك هپسی دوشونیله‌جك اولسه ایدی انسان یاشامغه جسارت ایده‌مز ایدی .

Mais nous ne verrons point de pareils *accidents*
Lorsque Rome suivra de chefs moins imprudents.
Corneille.

لکن بز، روما دها آز احتیاطسز رؤسایه اتباع ایدر ایسه، بویله مصائب و بلیاتی آرتق کورمیز .

— [توس.] تصادف، حادثه، عارضه :

L'accident fait beaucoup en amour. *(H.Beyle.)* تصادفك عشق خصوصنده چوق تأثیری واردر .

— حادثه، وقعه :

L'allure principale d'une affaire entraîne avec elle tous les *accidents* particuliers. *(Montesq.)* برمصلحتك طرز وروش اصلیسی وقایع خصوصیه‌نك کافه‌سنی برلکده سوروکیوب کوتورر. La tyrannie dans un gouvernement monarchique est un *accident.* *(Beauch.)* برحکومت سلطانیه‌ده استبداد بر حادثه‌در .

— [حق.] قضا . معلومات . — قانوناً عاقل و بالغ اولان کمسه کندیسی و یا مستخدمینی و صغیر و صغیره چوجقلری و حیواناتی طرفندن قضاءً واقع اولان افعالدن متولد ضررلری تضمین ایله مکلفدر . کذلك مؤسسات صناعیه‌ده عمله‌نك ایش باشنده دوچار اولدقلری قضادن متولد ضررلری مؤسسات مذکوره‌نك اصحابی تضمینه مجبوردر .

— [فلس.] عرض .

— [ط.ارض. ـ موس.] عارضه .

— [طب.] عارضه، عوارض .

— Par accident. (تر.ح.) بالتصادف، قضاءً، قضارا .

— [متر.] Accident, aventure, événement, revers.

Evénement متعدد اشخاصه تعلق جهتیله زیاده‌جه اهمیتلیدر. Accident برصفت ایله معناسی تعدیل اولنمدیغی حالده همان دائما بر بدبختلق معناسنی متضمندر . Aventure عائله بیننده استعمال اولنوب اکثری مضحکه نوعندن وقایع حقنده ایراد اولنور . Revers فالغه طوغری بر تبدل کوستر .

Accidentalité (ا.مو.) تصادفیت، عارضیت .

Accidenté, ée (ص.) دره‌لی تپه‌لی، عارضه‌لی :

Nos soldats pouvaient opposer une résistance heureuse dans ces pays *accidentés.* *(Thiers.)* عسکرلرمز بو عارضه‌لی مملکتلرده موفقیتلی بر مقاومت کوستره‌بیلیرلر ایدی .

— [مجا.] وقایع، حادثات ایله مملو :

Canning avait eu une jeunesse fiévreuse et *accidentée.* *(Adrien Paul.)* « قاننیغ »ك شبابی برشباب پرتف وتاب ومعروض انواع انقلاب ایدی . Heureux matelot ! sa vie est *accidentée* d'une manière si piquante ! *(E. Sue.)* بختیار کمیجی! آنك حیاتی غایتله مؤثر صورتده بر طاقم وقایع وحادثات ایله مملودر !

— اسلوب کتابت حقنده . متنوع، متحول، مصوّر :

La Fontaine a le vers *accidenté.* « لافونتن »ك اشعاری متنوع و مصوردر .

— [عس.] عارضه‌لی .

— [ضد.] Egal, plain, plat, uni, uniforme.

Accidentel, elle (ص.) تصادفی، حادثی، عارضی؛ قضاءً :

Mort accidentelle. موت تصادفی (اجل قضا) . Cette circonstance est purement *accidentelle.* بوحال صرف تصادفیدر. Une insulte *accidentelle* faite à un seigneur par quelques jeunes gens de Lucerne, fut l'étincelle qui alluma cette incendie. *(Roch.)* « لوسه‌رن » ده بولنان برقاچ کنج آدم طرفندن کبرادن برینه قضاءً ایدیلن بر حقارت بو حریقك اشتعالنه سبب وعلت بر شرارهٔ مصیبت اولدی .

— [فلس.] عرضی، عارضی .

١ ـ ذاته، جوهره، دكل عرضیـاته، اعراضه متعلق . « ذاتی » نك ضدی .

٢ ـ ممکن و یا تصـادفی اوله‌رق وقوعبولان شـیلر . بو معناسیله « واجب » ك ضدی :

La blancheur est *accidentelle* au marbre, la chaleur au fer. *(Trév.)* رنك بیاض مرمرده، حرارت دخی دمیرده عارضیدر .

Il n'y a rien en Dieu d'*accidentel*. جناب حقده عارضی هیچ بر شی یوقدر .

— [حكم.] عارضی :

Les vents et les pluies sont des causes *accidentelles* de chaleur et de froid. روزكارلر و یغمورلر حر و بردك اسباب عارضیه‌سندندرلر . (بو معناده accidentel تعبیری دائم معناسنه اولان constant وموقوت معناسنه اولان périodique لفظلرینك ضدیدر .)

— [امر. ـ تشر.] عارضی .

— [موسـ.] Signe accidentel. اشارت عارضیه كه بر موسیقی فصلنك مفتـاحنده كوسترلیوب اورته‌لرنده تصادف اولنان « دیه‌س، به‌مول » كبی اشاراته اطلاق اولنور .

Portée نك Lignes accidentelles. خطوط عارضیـه كه خارجنـده چیزیلن چیزكیلر اولوب بونلره Lignes supplémentaires خطوط متممه دخی تعبیر اولنور .

— (ا.مذ.) عارضی اولان شی :

L'*accidentel* ne joue dans le monde qu'un rôle secondaire. *(Littré.)* عارضی اولان شیئك دنیاده تأثیراتی آنجق ایكنجی درجه‌ده‌در .

— [ض.] Certain, fixe, nécessaire.

Accidentellement (ص.) بالتصادف، تصادفاً ؛ قضاءً، قضارا :

Il se trouvait *accidentellement* à Rome. *(Raym.)* تصادفاً رومادا بولنیور ایدی .

La peau, dans certaines maladies, prend *accidentellement* une couleur noirâtre plus ou moins foncée. *(Chomel.)* بعض امراضده جلد تصادفاً آز چوق قویو سیاه بر رنكه كیرر .

— [متر.] Accidentellement fortuitement. Accidentellement موضوع بحث اولان خصوصه تعلق اولمیان عوارض خارجیه‌دن منبعث شیلر حقنده ایراد اولنور :

On trouve quelques petits dépôts de minerai formés *accidentellement* par le feu des volcans. بركانلرك آتشیله بالتصادف تشكل ایتمش بعض كوچك معدن ده‌پولری بولنور .

Fortuitement ایسه ناكهظهور اولان اسباب وعوارضدن منبعث شیلر حقنده قوللانیلیر :

C'est *fortuitement* qu'on rencontre une personne qu'on ne recherchait pas. *(J.-J. Rouss.)* انسـان آرامدیغی بر كسه‌یه ناكهان تصادف ایدر .

Accidenter (ف.مت.) برقطعهٔ ارضی عارضه‌لی قیلمق :

Des chaos de rochers *accidentent* la forêt de Fontainebleau. قیا قوغوقلری « فونتنبلو » اورمانی عارضه‌لی قیلار .

— [قیا.] Accidenter son style. كتابتنی تنویع ایتمك .

— S'accidenter (ف.مط.) عارضه‌لی اولمق :

Le terrain *s'accidente* à chaque pas. اراضی هر آدیمده عارضه‌لنیور .

Accipitrine (ا.مو.) [نبا.] مركبه فصیله‌سندن آتمجه اوتنك برقسم ونوعنه ویریلن اسم .

Accise (ا.مو.) مستهلكاتدن وبالخاصه مشروباتدن آلنان بالواسطه بر ویركو ؛ زجریه :

En Belgique, les droits d'*accise* sont perçus sur les bières, vins, vinaigres, boissons distillées et s'étendent même sur le sel et le sucre. بلچیقاده « آقسیس » دینلن مشروبات رسمی بیرالردن، شرابلردن، سركه‌لردن، مشروبات مقطره‌دن استیفا وحتی طوزه وشكره دخی تعمیم اولنور .

Acclamateur (ا.مذ.) آلقیشلایجی، ثناكار :

Lorsque Néron jouait de la lyre sur le théâtre, il avait pour premiers *acclamateurs* Sénèque et Burrhus. *(Lar.)* « نه‌رون » تیاتروده « لیر » دینلن سـازی چالغه باشـلایجه آنك برنجی آلقیشلایجیلری حكمادن « سه‌نه‌ك » و « بوروس » ایدی .

Acclamatif, ive (ص.) آلقیشـلر ایله افاده اولنـان ؛ آلقیش وثنایی متضمن :

Un vote *acclamatif* consacra cette résolution. *(J. Lecomte.)* آلقیشلر ایله ویریلن بررأی عمومی بوقراری تأیید ایتدی .

Acclamation (ا.مو.) آلقیش، آوازهٔ تقدیر وتحسین :

Xanthus fut reconduit jusqu'en son logis avec *acclamation*. *(La Font.)* « كسانتوس » اقامتكاهنـه قدر آلقیشـلر ایله عودت ایتدیرلدی .

— Par acclamation ou d'acclamation. (تر.ح.) رأیه طوپلامغه مراجعت ایتمكسزین، هپ بردن، اتفاق عمومی ایله :

La nation vota *d'acclamation* ce que la sagesse de son assemblée avait voté de réflexion. *(Lamart.)* ملتك مجلسنك عقل وحكمتیله بالتأمل ویریلن قراری اهالی اتفاق عمومی ایله تأیید ایلدی .

— [ضد.] Huée.

Acclamer (ف.مت.) آلقیشلرله تعیین، نصب ایتمك :

On l'*acclama* roi d'Italie. خلقك آلقیشلریله ایتالیا قرالی نصب اولندی .

— آلقیشلرله سلاملامق :

Les Américains n'ayant pas de rois et de princesses à *acclamer*, se passent sur les artistes ces instincts d'ovations monarchiques qui existent toujours dans les masses populaires. *(Balz.)* آمریقالیلر، آلقیشلایه‌جق قرالری

و برنسلری اولدیغندن، کروه ناسده دائما موجود اولان سلاطین آلقیشلامق طبیعتی اهل صنعت حقنده استعمال ایدیورلر. Le peuple *acclamait* le roi comme pour l'attirer par des caresses au parti populaire. *(Lamart.)* خلق قرالی نوازشلرله اهالی فرقه‌سنه جلب ایدر کبی آلقیشلایور ایدی.

— (ف.ل.) آلقیشلامق، تحسین صدالری چیقارمق.

Acclimatable (ص.) اقلیم ایله امتزاجی قابل، ممکن، قولای اولان.

Acclimatation (ا.مو.) اقلیم ایله امتزاج، استیناس: L'acclimatation des hommes du Nord dans l'Amérique méridionale est un fait assez rare. شمال اهالیسنك جنوبی آمریقا اقلیمیله امتزاجی نادر الوقوعدر.

— [نبا.] بر نباتك کندی وطنده مشابه براقلیمه لکن اوزاق برمحله نقل ایله توطن ایتدیرلمسی؛ اقلیمه آلیشدیرمه.

— [حیو.] هر هانکی برحیوانك متعیش بولندیغی اقلیمه کوره دیکر بر محلده شرائط اقلیمیه‌سنی ویره‌رك نشو ونما بولدیرمق؛ اقلیمه آلیشدیرمه.

— Acclimatement. [متر.]

Acclimatement (ا.مذ.) اقلیم ایله امتزاج حالی، بر شخصك ویا بر نبات و حیوانك دیکر اقلیم ایله امتزاج و استیناسی.

Acclimater (ف.مت.) [مادهٔ اصلیه‌سی فرانسزجه اقلیم معناسنه اولان „climat" لفظیدر.] اقلیمه آلیشدیرمق، امتزاج ایتدیرمك:

Ce n'est qu'à force de soins qu'on *acclimate* dans le nord de l'Europe les brebis espagnoles. *(Acad.)* اسپانیا قویونلری اوروپا ممالك شمالیه‌سنك اقلیمیله آنجق فوق العاده اعتنا سایه‌سنده امتزاج ایتدیریله‌بیلیر. On commence à *acclimater* nos soldats en Afrique. *(Raym.)* عسکرلرمزی آفریقا اقلیمنه آلیشدیرمغه باشلانلشدر. Elle s'imagine *acclimater* cette plante exotique. *(G. Sand.)* بو اجنبی نباتی اقلیمه آلیشدیرمق ظننده بولنیور.

— [مجا.] برآدمی بعض مواده آلیشدیرمق، بر شی ایله اعتیاده سوق ایتمك:

Il espère que de cette cohabitation pourront naître des chances favorables pour *acclimater* notre gendre à ses projets. *(Balz.)* او امید ایدییورکه بویله برلکده یاشامقدن دامادمزی کندی تصوراتنه آلیشدیرمغه مساعد احتمالات تولد ایلسون.

— S'acclimater (ف.مط.) اقلیم ایله امتزاج ایتمك:

Les habitants de l'Europe *s'acclimatent* difficilement dans les Antilles. *(Acad.)* اوروپا اهالیسی «آنتیل» آطه‌لری اقلیمیله کوچ امتزاج ایدرلر.

— [مجا.] آلیشمق، امتزاج ایتمك، کسب الفت ایتمك:

J'aurai de la peine à *m'acclimater* dans cette famille. *(Raym.)* بو عائله ایله امتزاج ایتمك بکا مشکل اوله‌جقدر. Il a pour femme une jeune Parisienne, qui, comme tant d'autres, hélas ! n'a pu *s'acclimater* encore. *(Ch. Expilly.)* زوجه‌سی پارسلی برکنج قزدرکه اوده حیفا! بچه امثالی کبی حالا آلیشه‌مدی.

Acclimater, naturaliser. [متر.]

Acclimater افراده اولدیغی کبی اجناسه دخی شاملدر.

Naturaliser ایسه آنجق اجناس حقنده ایراد اولنور.

Acclimateur (ا.مذ.) اقلیمه آلیشدیران: Jean Nicot fut l'*acclimateur* du tabac en France. توتونی فرانسه اقلیمنه آلیشدیران «ژان نیقو» در.

Accliné, ée (ص.) [تا.ط.] هر هانکی بر قسم دیکر قسمك یان طرفنی ستر ایتمك کیفیتی؛ متراکب الاعضا.

Accoinçon (ا.مذ.) [معما.] بر بنانك طامنی عین حذایه کتیرمك ایچون علاوه اولنان چاتی اقسامی.

Accointance (ا.مو.) الفت، رابطه، مناسبت: Il doit avoir quelques *accointances* avec la police. *(E. Sue.)* آنك پولیس اداره‌سیله بر مناسبتی اولسه کرکدر.

— مناسبات غیر مشروعه:

Il a eu des *accointances* avec cette femme. *(Acad.)* او آدمك او قادین ایله مناسبات غیر مشروعه‌سی واقع اولدی. Je ne voulais pas non plus avoir d'*accointances* chez moi, quoique j'eusse alors une très jolie dame de comptoir. *(Balz.)* پك کوزل بر دستکاهدار قادینم اولدیغی حالده مسکنمده مناسبات غیر مشروعه وقوعنی دخی ایسته‌مز ایدم.

Accointé, ée (ا.مف.) اختلاطی اولان.

Il est *accointé* avec des gens de mauvaise vie. سوء حال صاحبی آدملرله اختلاطده بولنیور.

Accointé, ée (ا.) رفیق. دوست، آقربا، متفق: Lui et ses *accointés*. کندیسی واقرباسی.

Accointer (ف.مت.) [لاتینجه بیلدك معناسنه اولان „congnitus" لفظندن مأخوذدر.] کسب الفت ایتمك، مناسباته کیرشمك.

— S'accointer (ف.مط.) الفت ایتمك، لاابالی اولمق:

Il *s'est accointé* d'un homme de fort mauvaise compagnie. *(Acad.)* پك فنا کروهدن برآدم ایله لاابالی اولدی. Il *s'accointa* de cette Larentia, et l'aima tellement qu'il la laissa son héritière. *(Amyot.)* بو «لارنتیا» نام قادین ایله کسب الفت وآکا اولقدر محبت ایتدی‌که آنی وارثه‌سی ایلدی.

Accoisement (ا.مذ.) کسب سکون ایتمه، سکون بولمه: L'*accoisement* des flots. امواجك کسب سکون ایتمسی [اسکی کلمه.]

Accoiser (ف.مت.) تسکین ایتمك:

Accoisez tous les mouvements de votre intérieur pour écouter cette parole. *(Boss.)* بو كلامى استماع ایچون كافهٔ حركات داخلیه‌كزى تسكين ايديكز [اسكى كله .]

— S'accoiser (ف.مط.) قوتدن دوشمك ، كسب ضعف ايتمك .

Accolade* (ا.مو.) قوجاقلامه، دراغوش ايتمه، مصافحه، معانقه :

Dans une *accolade* bien tendre,
Nous mêlerons nos cheveux blancs.
Béranger.

پك صميمى برمعانقه ايله بياض صاچلرمزى برى برينه قاريشديره‌جغز .

— معانقه كه قديماً بر شواليه‌نك اثناى قبولنده اجرا اولنان مراسمك مهملرندن برى ايدى، او رسمده يكى شواليه‌يى تسليح ايدن ذات قليجنك يانيله آكا اوچ دفعه اوردقدن صكره برمحبت اخوتكارانه‌يه دلالت ايتمك اوزره آنى دراغوش دخى ايدر ايدى .

— [معما.] رباط .

— Arc en accolade. قاش كمر .

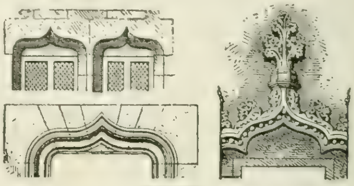

Accolades.

— [موس.] پيانو وارغنون ايله چالنمق اوزره يازلمش آثار موسيقيه‌ده نوطه سطرلرينك برلشديرلمسى ايچون قوللانيلان ({) شكلنده‌كى اشارت .

— [طبا.] طباعتده مستعمل ({) اشارتى ؛ قاش .

Accolader (ف.مت.) طباعتده قاش دينلن اشارت مخصوصه ايله برقاچ سطرى بريره جمع ايتمك .

— S'accolader (ف.مط.) قوجاقلاشمق، مصافحه ايتمك .

Accolage* (ا.مذ.) اشجار مثمره‌يى ويا آصمه كوتوكلرينى دستكه ربط ايتمه، هره‌كله‌مه .

Accolage.

Accolé, ée (ا.مف.) [نبا.] برى برينه ياپيشيق ايكى ياپراق، ايكى چيچك، ايكى ميوه :

Plusieurs chèvrefeuilles présentent des exemples de fleurs et de fruits *accolés.* خانم الى چيچكلرى ازهار واثمار ملتصقه نمونه‌لرينى ارائه ايدر.

Accolement (ا.مذ.) بتيشديرمه، برلشديرمه .

Accoler (ف.مت.) [لاتينجه بيونه معناسنه اولان "ad colum„ لفظندن مأخوذدر.] بيونه صارلمق، قوجاقلامق، دراغوش ايتمك :

A la première vue, il s'en vint m'*accoler*. *(Montfl.)* بنى ايلك كوريشده كلوب بيونمه صارلدى . Viens, que je t'*accole*. كل باقايم سنى قوجاقلايم .

— Accoler la cuisse, la botte à quelqu'un. اوائلده عرض اطاعت و التزام عبوديت ايتمك معرضنده قالچالره وآياق قابلرينه صارلمق معناسنى مشعر اوله‌رق استعمال اولنور ايدى . بزده‌كى اتكنه وارمق، خاك پايه يوز سورمك تعبيرلرينه معادلدر .

— Accoler une bouteille. [توسـ.] شيشه ايله ايچمك.

— بيتيشيك اولمق، اتصالنده بولنمق :

Les Tuileries *accolaient* le Louvre. «توئيلرى» سرايى «لوور» سراينك اتصالنده بولنيوردى .

— [قيا.] ايكى شيئى بر يرده كوسترمك، يان يانه قويمق، يازمق :

Notre fraternité devint si grande, que nos camarades *accolèrent* nos deux noms. *(Bazt.)* اخوتمز او قدر بيودى كه آرقداشلرمز ايكيمزك اسمنى يان يانه يازديلر .

— مواجهه ايتمك :

Accoler des témoins. شاهدلرى مواجهه ايتمك .

— طباعتده مستعمل قاش اشارتيله برلشديرمك، برى برينه ربط ايتمك :

Accoler plusieurs articles dans un compte. بر حسابده متعدد موادى قاش اشارتيله برى برينه ربط ايتمك .

— [زرا.] هره‌كله‌مك .

— [معما.] ديركك اطرافنه خرما، دفنه يا آصمه ياپراقلرى صاره‌رق تزيين ايتمك ؛ صارمق .

— [طبخ.] ايكى آو حيوانى برلكده طباغه قويمق .

— دوللكلكده . آغاج پارچه‌لرينى برى بريله ربط ايدرك تقويه ايتمك .

— S'accoler (ف.مط.) قوجاقلاشمق، برى برينى دراغوش ايتمك :

Ils *s'accolèrent* avec grande amitié. *(Acad.)* كمال دوستى ايله برى برينى دراغوش ايتديلر .

— صارلمق ، برلشمك ، انضمام ايتمك .

— [قيا.] صيق صيق زيارت ايتمك ، الفت ايتمك :

S'accoler à une femme. بر قادينله الفت پيدا ايتمك (اكثرى فنا معناده قوللانيلير .)

Accolure* (ا.مو.) [زرا. ـ باغ.] آصمه کبی نبـاتات متهافته‌یی چارطاق و یا هرکه باغلامق ایچون قوللانیلان شیلر؛ باغ.

— [صنا.] جلدلنه‌جك کتابك یاپراقلرینی بربرینه ربط ایدن ایپلك.

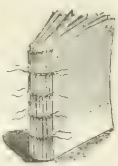

Accolure.

Accommodable (ص.) قابل فصل، تسـویه:

بو قابل تسویه برایشدر. C'est une affaire *accommodable.* Les difficultés en matière de religion ne sont guère *accommodables. (Trév.)* دیانت خصوصنده‌کی اختلافات اصلا قابل تسویه دکلدر.

Accommodage (ا.مذ.) یمکك تربیه و اسـتحضار اولنمسی:

Quand on porte de la viande au cabaret, il en faut payer l'*accommodage. (Trév.)* میخانه‌یه ات کتیریلیر ایسه تربیه واستحضار مصارفنی تأدیه لازم کلیر.

— صاچك دوزدلسی (بو معنی اسکیدر.)

Accommodant, ante (ص.) سوز آکلار، اویصال، اویغون:

Les marchands doivent être *accommodants.* تجار اویصـال اوللیدر. L'autre est un esprit doux, patient, *accommodant. (Bourdal.)* دیکری فکراً ملائم، صبور، اویصـالدر. Vous aimez mieux un doute *accommodant* qu'une sûreté trop gênante. *(Mass.)* سزاویغون برشبهه‌یی پك صیقیجی براعتماده ترجیح ایدییورسکز.

— اسم اوله‌رق استعمالنده:

. . . . Ne soyons pas si difficiles;
Les plus *accommodants,* ce sont les plus habiles.
La Fontaine.

بو قدر مشکلاتجی اولمیه‌لم. اك زیاده اویصال اولانلردر اك ماهرلر.

Accommodateur (ص.) تسویه ایدیجی؛ واسطهٔ تسویه. Muscle *accommodateur.* عضلهٔ هدبیه. کیرپیکاره اجرای تأثیر ایدن عضله.

Accommodation* (ا.مو.) تسویه، موافقت، مساعفه.

— ایکی متنی بربریله تألیف.

— [طب.] اطباق.

— [فلسـ.] اطباق

ا رؤیتـك صریح ومميز اولمسی ایچون کوزده‌کی جسم بلورینك انحنـاسنی و باشلیجه وجه خلفیسنی باقیلان جسمك مسافه‌سـنه کوره تحویل ایتمك لازم کلیر. ایشـته بو خدمته اطباق دیرلر:

ب روحیاتده معناسی: اعضای آلیه‌نك مأمور اولدیغی خدمتلردن برینك ویا برعضوك برنجی دکیشمه‌سیدرکه بونك نتیجه‌سی اونلری محیطنه یاقیشدیرمقدر: استقرار کسب ایدن (بالخاصه ارثاً اولور ایسه) تبدل.

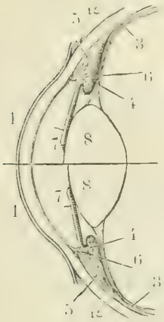

Accomodation.

A (moitié supérieur de la figure), vision des objets rapprochés; B (moitié inférieure), vision des objets éloignés. 1. Cornée. 2. Sclérotique. 3. Choroïde. 4. Procès ciliaires. 6. Fibres longitudinales du muscle ciliaires. 6. Fibres orbiculaires de ce muscle. 7. Iris. 8, 9. Cristallin (8, sa coupe dans la vision des objets rapprochés: le muscle ciliaire est contracté, le cristallin bombé. 9, sa coupe dans la vision des objets éloigné: muscle ciliaire relâché, cristallin aplati).

Accommodé, ée (ا. مف.) [Accommoder مصدریدر.] اویدیرلمش، تطبیق اولنمش؛ اکتسـاب ایدلمش، توفیق ایدلمش:

Cette pièce a été refaite et *accommodée* au goût du public. بو اویون یکیدن تنظیم و عمومك تلذذینـه توفیق اولندی. Ce sont des pensées ou réflexions familières, instructives, *accommodées* au simple peuple. *(La Bruy.)* بونلر بین‌العائله جریان ایدن معاملات کبی معـاملات خصـوصیه‌یه متعلق، تشمیر اذهانه خادم و سـاده‌دلان اهالینك افکارینه توفیق ایدلمش مطالعات و یا ملاحظـاتدر. Il faut, monsieur, que l'air soit *accommodé* aux paroles. افندی، بسته‌نك کفته‌یه اویغون اولمسی لازمدر.

— "de„ اداتیله مهیا و حاضر معناسنی افاده ایدر:

Les magasins pleins, les particuliers *accommodés* de toutes choses. *(Sarazin.)* مغازه‌لر لبـالب و افرادك کافهٔ لوازمی حاضر و مهیا.

— صاحب ثروت:

J'ai découvert sous main qu'elles ne sont pas fort *accommodées.* آنلرك ثروتلری پك زیاده اولمدیغنی ال آلتندن تحقیق ایتدم. Le seigneur Anselme est un gentilhomme noble, doux, pesé et fort *accommodé.(Roli.)* «آنسه‌لم» اصیل، شیرین، صاحب تمکین و پك زنکین بر ذاتدر.

— طرانمش، صاچلری دوزلتلمش، سوسلنمش معناسنه اوله‌رق: Être bien accommodé دینلیر.

— تزییف مقصدیله اثوابی فنا حالده انتظامسز آدمه دخی اطلاق اولنور:

Il est tout couvert de boue; le voilà bien *accommodé. (Acad.)* سراپا چاموره مستغرق اولمش، ایشته تام سوسی بولمش.

— ممکن اولدیغی قدر حقارته دوچار اولمش آدمه دخی: Accommodé de toute pièce دینلیر:

Le pauvre Grégorio fut *accommodé de toute pièce. (LeSage.)* بیچاره غره‌غوریو نه قدر ممکن ایسه او قدر حقارت کوردی.

— قبول اولنمق، حسن معامله کورمك:

On est bien *accommodé* chez lui. *(Acad.)* آنك خانه‌سنده انسان حسن قبول و معامله كورر .

— صلحاً تسويه اولنمش :

La querelle de vos parents et de Julie vient d'être *accommodée*. *(Mol.)* اقرباكزله ژولی بيننده‌كی منازعه شمدی صلحاً تسويه اولندی .

— مطبخ اصطلاحاتندن اوله‌رق ابی طبخ اولنمش ، لذت ويريجی شيلر قاتلمش :

Le vendredi on ajoutait à cette distribution du riz *accommodé* au miel et au raisiné. *(Chateaub.)* جمعه كونلری بو توزيعه بال ايله و اوزوم رچليله تلذيذ ايدلمش پرنج علاوه اولنور ايدی .

Pour toi les petits pois devraient pousser tout *accommodés* au beurre. *(Balz.)* سنك ايچون بزليه‌لر تره ياغيله تلذيذ اولنمش اوله‌رق نشو ونما بوليلدر .

Accommodement (ا.مذ.) براختلافك ، برمنازعه‌نك ، بر دعوانك صلحاً تسويه‌سی ايچون ايديلن معامله‌ٔ تأليفيه ، تأليف بين :

Combien de fois, par des *accommodements* raisonnables, n'a-t-il pas arrêté le cours de ces divisions ! *(Fléche.)* معقولانه تأليف بين صورتيله بو اختلافك جريانی نيجه دفعه قطع ايتمديی !

Pour ne pas rebrouiller les choses qui allaient à un bon *accommodement* la femme promet de parler et de se taire à propos. *(St-Evrem.)* صلحاً حسن تسويه بولنی طوتمش اولان ايشی تكرار بوزمامق ايچون قادين ايجابنه كوره سكوتی و ايجابنه كوره سوز سويلكی وعد ايديور .

Si Berthe avait connu le monde, elle aurait su que la menace est toujours une preuve du désir qu'on a d'entrer en *accommodement*. *(P. Féval.)* اكر « بهرت » نام قز احوال دنيايه آشنا اولسه ايدی ، تهديد دائما بر صورت صلحيه‌يه كيرشمك آرزوسنه دليل اولديغنی بيلير ايدی .

Ce doux début s'accorde avec mon jugement
Et présage déjà quelque *accommodement*.

Molière.

بو طاتلی مبدأ بنم محاكمات فكريه‌مه توافق ايتكده و شمديدن بعض صور تسويه‌يه اميد بخش ايلكده‌در .

— [توس.] وسائط ائتلافيه :

Il y aurait pour cette affaire des *accommodements*, s'ils étaient raisonnables. *(Acad.)* اكر اذهان صاحبی اولسه‌لر ايدی بو ايش ايچون وسائط ائتلافيه بولنور ايدی .

— [مجا.] محاسن اخلاقه مغايرتدن احتراز ايدن وجدانلرده رفع احتراز ايچون اتخاذ اولنان تدابير :

Il n'y a pas d'*accommodement* avec la conscience. *(S. Simon.)* وجدان خصوصنده رفع احتراز صور تسويه‌سی اولماز .

Le ciel défend, de vrai, certains contentements,
Mais on trouve avec lui des *accommodements*.

Molière.

واقعا جانب سمادن بعض حظوظات منع اولنور . لكن سما ايله صور تسويه بولنور .

C'est un homme d'accommodement. — كنديسيله اويوشيله‌بيلير ، مصالح اتمام اولنه‌بيلير آدمدر .

— خصملرله اويوشمق ، على الاكثر مدت مديده اوغراشمغی و برطاقم مصارف اختيار ايتمكی موجب اولان دعوالره دوام ايتمكدن خيرلی اولديغنی مشعر اوله‌رق :

Un mauvais *accommodement* vaut mieux qu'un bon procès. برفنا اوزلاشمه بر ايی دعوايه مرجحدر . خواسی مشهوردر . بزجه دخی « الصلح سيدالاحكام » خواسی بوكا موافقدر .

Accommoder (ف.مت.) اويرشلی ايتمك ، معين براستعماله دها موافق ايتمك ؛ تنظيم ايتمك :

Accommoder sa maison. خانه‌سنی تنظيم ايتمك . *Accommoder* sa bibliothèque, son jardin. كتبخانه‌سنی ، باغچه‌سنی تنظيم ايتمك .

Vous avez bien *accommodé* votre cabinet. *(Acad.)* اوطه‌كزی حسن تنظيم ايتديكز .

— [توس.] على الاطلاق دوزلتمك ، ياقيشديرمق ، صاچلری دوزلتمك :

Après s'être fait *accommoder* il se promène. صاچلرينی دوزلتديردكدن صكره كزيور .

— سوسلمك ، چكی دوزن ويرمك :

La marquise est à sa toilette, ses femmes l'*accommodent*. *(Th. Gaut.)* ماركيز توالت ياپيور خدمتجيلری آنی سوسليور .

— حسن خدمت ايتمك ، حسن معامله ايتمك ، اهون اجرت ايستمك :

Cet aubergiste *accommode* bien ses hôtes. *(Acad.)* بو اوتلجی مسافرلرينه حسن معامله وفيئاتجه اهونيت كوستريور .

— [مجا.] بر زمانك افكارينه ، اعتقادات باطله‌سنه ، منافعنه توفيق ايتمك ، يكديكرينه ضد اولان ايكی شيئی تأليف ايتمك :

Accommoder ses devoirs avec ses intérêts. وظائفی منافعيله تأليف ايتمك .

Les courtisans savent *accommoder* leur goût, leur humeur, leurs discours à ce qui plaît au prince. *(Acad.)* مداهنلر مزاج وطبيعتلرينی ، مكالمه وصحبتلرينی پرنسك خوشنه كيده‌جك طرزه افراغ ايتمكی بيليرلر .

— نسبتده بولنديرمق :

Accommoder sa dépense à son revenu. مصارفنی ايرادی نسبتنده بولنديرمق .

— استهزاءً . كرك قولاً وكرك فعلاً سوء معامله ايتمك :

Apostrophant la personne qui m'*avait accommodé* de cette manière, elle lui donna mille malédictions. *(Le Sage.)* بكا بو صورتله سوء معامله ايلمش اولان شخصه عتاب ايدرك آنی بيك كره تلعين ايتدی .

— اوزلاشدیرمق ، تألیف ایتمك :

Il faut qu'un arbitre, choisi par les parties, vous accommode. *(Fén.)* طرفیندن انتخاب اولنمش برحکم سزی اوزلاشدیرملی .

Les arbitres, bien souvent, au lieu d'*accommoder* les parties accommodent leurs affaires. حکملر علی‌الاکثر طرفینك اختلافلرینی تألیف ایده‌جکلرینه کندی ایشلرینی تسویه ایدرلر .

En allant un jour pour *accommoder* deux gentilshommes qui prétendaient une même fille, Roquelaure les mit d'accord en la prenant pour lui. *(Tallem. des Réaux.)* بر قزك ازدواجنه طلبکار اولان ایکی اصیل کنجك بینلرینی تألیفه کیدن «ریکلور» نام ذات قزی کندی تزوج ایلمك صورتیله تألیف بین ایتدی .

Il *accommodait* les différends que la discorde, la jalousie ou les mauvais conseils font naître parmi les habitants de la campagne. *(Fléch.)* منازعات ، محاسدات وسوء القاآتك اهالیٔ قریه آره‌سنده تولید ایتدیکی اختلافاتی تألیف بین طریقیله فصل ایلر ایدی .

Fénelon *accommodait* les procès à ses dépens et ramenait ainsi la paix dans les familles. *(Maury.)* «فه‌نه‌لون» ضرری کندیسنه عائد اولمق اوزره دعوالری تألیف بین طریقیله حل‌وتسویه و عائله‌لر آره‌سنه صلح و صلاحی اعاده ایلر ایدی .

— تسویه ایتمك ، قبول ایتمك ، ایشنه کلمك :

Les hommes ne jugent des vices et des vertus que par ce qui les choque ou les *accommode*. *(Fén.)* انسانلر کرك مساوی‌یی کرك محاسنی محضا کندیلرینه ضد ومخالف دوشمك ویا ایشلرینه کلمك اسبابیله محاکمه ایدرلر .

— برآدمه منفعته موافق و شایان قبول شرائطله ایش مذاکره‌سنه کیریشمك

Si vous voulez m'*accommoder* de cette maison, de cette terre, je l'achèterai. *(Trév.)* منفعتمه موافق و شایان قبول شرائط تحتنده بکا بازارلق ایتمك ایسترایسه‌کز بو خانه‌یی ویا بو اراضی‌یی اشترا ایدرم .

Je vous *accommoderai* de ma maison, si vous voulez l'acheter. *(Acad.)* خانه‌می اشترا ایتمك ایسترایسه‌کز منفعتکزه موافق صورتده شرائط مقبوله دائره‌سنده بازارلغه کیریشیرم .

Si vous avez quelque manuscrit persan vous me ferez plaisir de m'en *accommoder*. *(Montesq.)* سزده ایران خط دستلرندن برشی وار ایسه آنی منفعتمه موافق شرائط مقبوله دائره‌سنده بکا فروخت ایلدیککز حالده بنی ممنون ایدرسکز .

— صورت مطلقه‌ده دخی مستعملدر :

Si cette étoffe vous convient, je pourrai vous *accommoder*. بو قماش ایشکزه کلیور ایسه منفعتکزه موافق شرائط مقبوله تحتنده سزه ویره‌بیلیرم .

— Accommoder ses affaires ایشلرینی دها حسن حاله قویمق و ترقی ایتدیرمك .

— آشچیلقده . طعامی کوزل پیشیرمك واشتهایی تحریك ایده‌جك شیلر ایله تزیین ایتمك :

Il reçut une lettre par laquelle on le priait de venir *accommoder* une salade dans un des plus beaux hôtels. *(Brill.-Sav.)* اك کوزل اوتللردن برینه کلوب بر صلاطه ترتیب وتزیین ایتمسی رجاسنی حاوی بر تذکره آلدی .

Mariette, la cuisiniaire, savait *accommoder* tous les plats en honneur dans le pays. *(Balz.)* «ماریه‌ت» نام آشچی قادین مملکتده مظهر رغبت اولان اطعمه‌نك کافه‌سنی تنظیم و تزیین ایتمکی بیلیر ایدی .

L'on *accommoda* de diverses manières
Et le poisson des mers et celui des rivières.
Berchoux.

هم ابحار و هم انهار بالقلرینی صور متنوعه اوزره طبخ و تزیین ایتدیلر .

— S'accommoder (ف.مط.) مکان طوتمق ، مناسب وجهله و راحتجه یرلشمك :

Tous ont trouvé facilement à *s'accommoder* dans ce pays. بو مملکتده هپسی بالسهوله یرلشه‌جك بر بولدیلر .

cinq familles ont trouvé logis dans ce bâtiment délabré ; chacun s'y est *accommodé*. *(P.-L. Cour.)* خرابه یوز طوتمش بو بناده بش عائله خلق مسکن بولدی ، هرکس اورایه یرلشدی .

— سوسلنمك :

Cette femme met toujours deux heures à *s'accommoder*. بو قادین هر زمان ایکی ساعتده سوسلنیر .

. . . . . . Un de ces beaux garçons
Dont le visage altier et charmant *s'accommode*
D'un panache éclatant . . . .
V. Hugo.

چهرهٔ تکبرنما و دلرباسی پارلاق برتوی ایله سوسلنمش اوکوزل اوغلانلردن بری .

— قیاساً واستهزاءً . کولنج بر قیافته کیرمك :

Bon Dieu ! Comme il est *accommodé* ! یاربی ! نه کولنج قیافته کیرمش !

— سرخوش اولمق :

Quand il trouve de bon vin il *s'accommode* comme il faut. *(Acad.)* شرابك ایسنی بولنجه مکملاً سرخوش اولور .

— [مجا.] اوزلاشمق ، حسن تسویه‌یه کیرمك ، مصلحانه اتمام اولنمق ، باریشمق :

Cette querelle *s'est accommodée* par des concessions réciproques. متقابلاً وقوعبولان مساعدتدن ناشی بو منازعه ختامه ایردیرلدی .

Xanthus fit tant par sa patience, et Esope par son esprit que les choses *s'accommodèrent*. *(La Font.)* «قسانتوس» صبریله و «ازوب» فکریله اولقدر چالشدیلرکه ایشلر حسن نتیجه بولدی .

Le maréchal *s'est accommodé* avec ses créanciers. *(Mme de Sév.)* مارشال دائنلریله اویوشدی .

La France, n'ayant plus l'Angleterre pour ennemie, força les autres puissances à *s'accommoder*. *(Volt.)* انکلتره آرتق فرانسه‌نك خصماسی میانندن قالقمش اولدیغندن فرانسه دول سائره‌یی اوزلاشمغه اجبار ایتدی .

Les théologiens grecs ne *se seraient*

jamais *accommodés* qu'à la fin du monde. *(Montesq.)*
عقائد دينيه ايله متوغل علماى يونانيه بيننده حصول ائتلاف دنيانك ختامندن اول هيچ بر وقت ممكن اوله‌ماز ايدى .

Les frères désunis sont tous d'avis contraire :
L'un veut *s'accommoder*, l'autre n'en veut rien faire.
La Fontaine.

اتفاق اخوتدن عارى برادرلر عموماً مخالف رأيده‌درلر . برى اويوشمق ايستيور ديكرى او يولده بر شيئه يناشميور .

— توافق ايتمك ، برلشمك ، ائتلاف ايتمك ، هم افكار اولمق :

Peut-être pensez-vous que la prospérité et la religion ne *s'accommodent* guère ensemble. *(Fléch.)*
بلكه عمران ايله اديان هيچ بر وقتده يكديكريله اتفاق و اقتران ايده‌مزلر فكرندهسكز .

Pour être heureux par les passions, il faut que toutes celles que l'on a *s'accommodent* les unes avec les autres. *(Fonten.)*
احتراصات ايله بختيار اولمق ايچون برآدمك كافهٔ احتراصاتى بيننده تناسب و موافقت بولنمق اقتضا ايدر.

— قاتلانمق ، توفيق حركت ايتمك ، تسليمتده بولنمق :

Le bonheur consiste principalement à *s'accommoder* à son sort, à vouloir être ce qu'on est. *(Erasme.)*
بختيارلق بالخاصه طالعنه كردنادهٔ تسليم اولمقدن وكنديسى نه ايسه اويله اولمغى ايسته‌مكدن عبارتدر .

Vous en coûtait-il quelque chose pour *vous accommoder* à ses chimères? *(Mol.)*
آنك خيالاتنه روى متابعت ارائه‌سى سزجه بر مضرتى موجب اولورميدى ؟

Il faut entrer dans les divertissements des enfants, mais il ne faut jamais *s'accommoder* à eux par un langage enfantin, ni par des manières puériles. *(Mme de Maintenon.)*
چوجقلرك اكلنجه‌لرينه مشاركت ايتمليدر . لكن هيچ بر وقتده آنلره طفلانه كفتار و چوجقجه اطوار ايله موانست ايتماملیدر.

Ne faut-il pas mieux *s'accommoder* aux hommes tels qu'on les trouve, que de vouloir les haïr jusqu'à ce qu'ils *s'accommodent* à nous? *(Fén.)*
انسانلرى نصل بولور ايسه‌ك اويله‌جه كنديلرينه موانست ، آنلر بزم اصول و عاداتمزله كسب انسيت ايدنجه‌يه قدر كنديلرينه التزام بغض و عداوت ايتمكدن اولويتده دكلميدر ؟

— آليشمق ، حفظ ايتمك :

Le loup marin *s'accommode* à l'influence de tout climat.
دكز قوردى هر اقليمك تأثيرينه آليشير .

— ممنون ، خشنود اولمق ، بر كمسه ايله ويا بر شى ايله بالاختيار اويوشمق ، او شخصى ياخود اوشيئى كنديسنه موافق بولمق :

Cet homme *s'accommode* de tout. بو آدم هر شيدن ممنون، خشنود اولور . Il ne *s'accommode* de rien. هيچ بر شيدن ممنون ، خشنود اولماز . « روينه جنته‌ده كيرسه بشاشت كلمز » .

Ma fille a de la complaisance, et vous verrez qu'elle *s'accommodera* entièrement de vous. *(Mol.)*
بنم كريمه‌م خاطرشناسدر ، كوره‌جكسكز كه سزه كاملاً آليشه‌جقدر .

Peu d'écrivains *s'accommodent* de ce style. *(La Bruy.)*
بوسليقهٔ كتابتى آز كاتب كنديسنه موافق بولور .

Il me faudrait un courage que je n'ai pas pour *m'accommoder* d'une si extraordinaire destinée. *(Mme de Sév.)*
بويله برطالع ناسازفوق‌العاده ايله كسب انسيت و محظوظيت ايتمكلكم ايچون بكا كندمده اولميان بر جسارت لازمدر .

Le cœur, une fois accoutumé à une agitation vive et agréable, ne *s'accommode* plus ni du repos, ni d'une moindre agitation. *(Fonten.)*
شدتله برابر محظوظيتى جامع بر هيجانه آليشان قلب آرتق نه راحتدن صفاياب حظ اولور نه‌ده هيجاندن .

Le gouvernement *s'accommode* mal des pamphlets et de la vérité naïve. *(P.-L. Cour.)*
حكومت ، افكار و مقاصد مخصوصه‌يه مبنى چيقاريلان هجو واعتراضنامه‌لرله وآچيقدن آچيغه نشر اولنان حقيقتلرله كوچ ائتلاف وامتزاج ايديور .

L'esprit humain *s'accommode* peu de décisions trop tranchantes. *(Bignon.)*
فكر بشرى پك زياده قطعى قرارلرله كوچ امتزاج ايدر .

Manger froid, boire chaud, dormir couché, debout,
Un garçon comme moi *s'accommode* de tout.
Destouches.

صغوق يمك ، صيجاق ايچمك ، ياتوب اويومق ، آياقده اويومق ، بنم كبى بر اوغلان هر شيئه آليشير هر شيله امتزاج ايدر .

On dort, on boit, on mange; on mange, on boit, on dort ;
De ce régime, moi, je *m'accommode* fort.
Collin d'Harleville.

اويورلر ، ايچرلر ، يرلر . يرلر ، ايچرلر ، اويورلر . بو اصول معيشت پك زياده موافق مزاجمدر .

— بر شيدن استفاده ايتمك :

La pauvreté industrieuse sait *s'accommoder* de tout.
حرفت و صناعتله مألوف فقر و ضرورت هر شيئى استعمال و هر شيدن استفاده يولنى بيلير .

Il *s'accommode* de tout ce qu'il trouve sous sa main. *(Acad.)*
النه هر نه كچر ايسه آنى استعمال و آندن استفاده ايدر .

Je voudrais vous prier de les voir pour les acheter, ou pour leur enseigner quelqu'un de vos amis qui voulût *s'en accommoder*. *(Mol.)*
آنلرى اشترا ايچون كورمكزى وياخود احباكزدن اهون فيئاتله آلمغه خواهشكر برينى توصيه ايتمكزى سزه رجا ايتمك ايسترايدم .

Accompagnateur, trice (ا.) پيرو ؛ كرك صدا ايله كرك آلات موسيقى ايله آهنكداشلق ايدن:

Je chantais passablement, mais j'avais au clavecin le plus misérable *accompagnateur*. *(Mme de Sév.)*
اولدقجه اى تغنى ايديور ايدم لكن پيانوده آهنكداشم اك عاديسندن ايدى .

Accompagnement (ا.مذ.) رفاقت، تشييع؛ جنازه آلاينده بولنمق:

On porta ce souverain au tombeau de ses ancêtres, et plusieurs princes furent désignés pour l'*accompagnement*

du corps. *(Acad.)* او حكمدارى اجدادينك تربه سنه كوتورديلر و برقاچ پرنس جنازه مراسمنده بولنمق اوزره مأمور اولديلر .

— هيئت تشييعيه ، (بر اجتماعده) حضار :

A son départ, il se trouvait à la gare un nombreux *accompagnement.* حين عزيمتنده غارده كثير العدد بر هيئت تشييعيه موجود ايدى .

— تزيينات متفرعه :

Cette chambre à coucher manque des *accompagnements* nécessaires. *(Acad.)* بو ياتاق اوطه سنده تزيينات متفرعهٔ لازمه ناقصدر .

— قياس طريقيله ومجازاً . بر شيئك لازمهٔ ضروريه سندن اولمق :

Tout enfantement est pénible, la douleur en est l'*accompagnement* nécessaire. *(Mich. Chev.)* هر ايلاد مشقتليدر و اوجاع آنك لازمهٔ ضروريه سندندر .

— [جرا.] Accompagnement de la cataracte. آق صو عمليا تنده خسته اولان جسم بلورينك اخراجى وياخود حفظى اثناسنده بعض محفظه اچريسنده باقى قالان بياض متراق و يموشاق مواد .

— [موس.] پيرولك .

ممزوجاً :

A la cour du Luc, on s'abandonnait à une débauche sans frein, avec *accompagnement* d'ivresse et d'impiété. *(St-Aulaire.)* (دوقه) نك سراينده سرخوشلق و دينسزلكله ممزوجاً بى پروا فحشيات اجرا اولنور ايدى .

Accompagner (ف. مت.) رفاقت ايتمك :

Virginie appela son frère et le pria de l'*accompagner.* *(B. de St-P.)* «ويرژينى» برادرينى چاغردى وكنديسنه رفاقت ايلمسنى رجا ايتدى .

Les dimanches, par une condescendance assez naturelle, il *accompagnait* sa femme à l'église. *(Balz.)* بازار كونلرى بر رعايت طبيعيهٔ كافيه اثرى اولمق اوزره زوجه سنى بالرفاقه كليسايه كوتورر ايدى .

— محافظ اوله رق كزمك :

Il se fait toujours bien *accompagner* parcequ'il a des ennemis. *(Acad.)* دائما اطرافى مقداركلى اشخاص ايله محافظ اوله رق كزر زيرا دشمنلرى واردر .

— تشرف ايچون تعقيب ايتمك :

Quel honneur pour un sujet d'*accompagner* son roi ! *(Flèche.)* تبعه دن بريسيچون حكمدارينى تعقيب ايتمك نه شرفدر !

Un long cortège de Turcs, d'Arabes, d'Arméniens, de Juifs *accompagnaient* le corps. *(Lamart.)* توركلردن، عربلردن، ارمنيلردن، يهوديلردن مركب بر بيوك آلاى جنازه يى تعقيب ايديور ايدى .

— مراسم ايله كتيرمك :

C'est lui qui a la charge d'*accompagner* l'ambassadeur à l'audience. *(Acad.)* سفير كبيرى مراسمله حضور حكمدارى يه كتيرمك وظيفه سى آنك عهده سنده در .

— عودتده حرمةً تشييع ايتمك :

Quand il s'en alla on l'*accompagna* jusqu'à sa voiture. *(Acad.)* عودت ايتديكى زمان آرابه سنه قدر حرمةً تشييع اولندى .

— صورت مطلقه ده : برابر بولنمق :

Mme la comtesse de V*** vient d'être nommée dame pour *accompagner.* «مادام لا قونتس فلان» برابر بولنمق اوزره مأموره اولدى .

— [تو.س.] ياقشمق ، مطابق دوشمك ، منظره جه امتزاج ايتمك :

Les cheveux blonds *accompagnent* admirablement sa belle tête. *(B. de St-P.)* صارى صاچلرى كوزل باشنه حيرتبخش بر صورتده ياقيشيور .

— [مجا.] لاحق اولمق ، منضم اولمق :

Les termes étaient justes et précis, une grâce naturelle les *accompagnait.* *(St-Sim.)* آنك تعبيراتى طوغرى و مدققانه ايدى . بر لطافت طبيعيه آكا منضم ايدى .

Si douze mille francs d'un revenu certain,
Qui doivent de ma fille *accompagner* la main,
Peuvent contribuer à vous la rendre chère.
Boursault.

كريمه مك دست ازدواجنه منضم اوله جق اولان اون ايكى بيك فرانق ايراد قوى كنديسى حقنده حصول محبتكزه معاونت ايده بيلير ايسه .

— اشيادن برشيئك اسمى، شخصى مقامنده فاعل اوله رق استعمال اولنور :

Le bonheur l'*accompagne.* بختيارلق آكا لاحقدر.

La crainte prend l'homme au berceau et l'*accompagne* jusqu'au cercueil. *(Lévis.)* خوف و خشيت انسانى مهدده ياقالايوب لحده قدر تعقيب ايدر .

Ne crois pas au sourire des lèvres qui n'*accompagne* pas le sourire des yeux. *(A. d'Houdetot.)* كوزلرك تبسميله برلكده بولنميان دوداقلرك تبسمنه اعتماد ايتمه .

L'étude et l'amitié sont les consolatrices qui nous *accompagnent* le plus loin et quelquefois jusqu'au bout. *(Ste-Beuve.)* تحصيل معرفت ودوستى ومحبت بزه اك زياده وبعضاً نهايته قدر رفاقت ايدن ايكى سرمايهٔ تسليتدر .

La paix t'*accompagne* et la gloire te suit.
L. Racine.

صلح و صلاح سنى رفاقتيله تطييب و شان و شرف تعقيب ايدر .

— الصاق ايتمك ، علاوه ايتمك :

Il *accompagna* ses remontrances de menace. *(Acad.)* توبيخنه تهديد ترديف ايتدى .

Jamais prince n'*accompagna* ses dons de tant de grâce. *(Volt.)* هيچ بر پرنس عطاياسنه بو قدر نازكلك علاوه ايتمدى .

— بر شيئك نتيجه سى ، بقيه سى ، عاقبتى اولمق :

Les infirmités *accompagnent* presque toujours l'intempérance. علل و امراض همان دائما اعتدالسزلكك نتيجه‌لريدر. Une amnistie *accompagne* d'ordinaire l'installation de tout gouvernement nouveau. *(Mme de Staël.)* بر عفو عمومى على الاكثر هر حكومت جديده‌نك نتيجهٔ تقريدر. Une révolution morale *accompagne* toujours une révolution physique. *(B. de St-P.)* اختلال ماديىنك عاقبتى دائما بر اختلال معنويدر.

— [موس.] بر ساز چالان آدمه كرك آلات موسيقى وكرك تغنى ايله آهنكداشلق ايتمك.

— S'accompagner (ف. مط.) برابر كوتورمك، رفاقته آلمق، يانته آلمق :

Il *s'accompagne* toujours de mauvais garnements. *(Acad.)* يانده دائما اويغونسز آدملر كزديرر. Si vous *vous accompagnez* en ce voyage de vos Muses et de vos papiers, nous n'aurons que faire pour nous entretenir. *(Guez de Balz.)* بو سياحتده اشتغالات شعريه‌كزى و اوراقكزى برلكده كوتورر ايسه‌كز بز اكلنمك ايچون نه ياپه‌جغمزى شاشيررز.

— [موس.] هم چالمق، هم تغنى ايتمك.

— Accompagner, escorter, suivre. [متر.] Accompagner فعلى هر نه سببه مبنى اولور ايسه اولسون رفاقت ايتمك، برلكده كيتمك موقعنده مستعملدر : Une foule innombrable *accompagna* le roi jusqu'au port. بر جم غفير قرالى ليمانه قدر تشييع ايتدى. Escorter فعلى يا محافظه ايتمك يا تحت انضباطده طوتمق ايچون ايديلن ترفيقاتده قوللانيلير : On détacha un corps de cavalerie pour *escorter* le convoi. قافله‌يى محافظه ايتمك ويا تحت‌الحفظ بولنديرمق ايچون برسوارى مفرزه‌سى تعيين اولندى. Suivre فعلى بر آمره پيرو اولمق و اوشاقلر ايچون افنديلرينك بولنديغى محله كيتمك موقعلرنده قوللانيلير : Les généraux de Napoléon l'accompagnèrent dans son exil : quelques-uns de ses serviteurs le *suivirent*. ناپولئونك جنراللرى منفاسنه قدر كنديسنه رفاقت ايتديلر. خدمتكارلرندن بر قاچى افنديلرينك يانته كيتديلر.

Accompagneresse (ا. مو) برقراليچه‌نك ياخود بر برنسسك معيت و رفاقتنده بولنان قادين، مصاحبه.

Accompli, ie (ا. مف) [مصدرى accomplir در.] تام، بيتمش، كماله ايرمش؛ موقع فعله چيقمش :

Il ne faut pas vingt années *accomplies* pour voir changer les hommes d'opinion sur les choses. *(La Bruy.)* انسانلرك اشيا حقنده‌كى فكرلرينى تبديل ايتدكلرينى كورمك ايچون يكرمى سنهٔ كامله مرورى اقتضا ايتمز.

— ايفا، اجرا اولنمش :

C'est dans le devoir *accompli* que réside l'unique bonheur. *(Salvandy.)* يكانه سعادت حقيقيه ايفا اولنمش وظيفه‌ده‌در.

— اقران و امثالى بيننده مكمل معناسنه اوله‌رق كامل :

L'homme le plus *accompli* est celui qui a le moins de défauts. *(Boiste.)* اك كامل انسان قصورى اك آز اولاندر.

— [سيا.] اجرا ايدلمش بر شيئك تصديق و قبولى، امر واقع : Fait-accompli, faits-accomplis.

Accomplir [ضم و علاوه معناسنه اولان لاتينجه "ad„ اداتيله طولديرمق و ايفا ايتمك معناسنه اولان "complere„ لفظندن آلنمشدر.] نهايته ايرديرمك، تماماً اكمال ايتمك :

Il *a accompli* sa vingtième année. يكرمى ياشنى اكمال ايتدى. *Accomplir* le temps de son apprentissage *(Acad.)* چراقلق، ملازمت زمانني اكمال ايتمك. Je suis près de passer du temps à l'éternité avant que l'aiguille de l'heure *ait accompli* son tour. *(Mme de Staël.)* بلقوانك ساعت اوزرنده دورانني اكمال ايلمسندن اول زمان فانيدن ابديته مهياى انتقالم. Les corps célestes *accomplissent* leurs révolutions dans une admirable union. *(Chateaub.)* اجرام سماويه حركت دورانيه‌لرينى شايان حيرت بر اتحاد اوزره اكمال ايليورلر.

— ايفا، اجرا، انجاز، موقع فعله وضع ايتمك :

Accomplir un dessein. بر تصميمى اجرا ايتمك. *Accomplir* sa promesse. وعدينى انجاز ايتمك. On lui donne toutes les facilités nécessaires pour *accomplir* ce projet. *(E. Sue.)* بو تصورى موقع فعله وضع ايتمك ايچون كنديسنه هر درلو تسهيلات لازمه ارائه اولنيور. L'homme n'*accomplit* pas toutes ses destinées dans ce monde. انسان بو عالمده كافهٔ مقدراتنى اتمام ايتميور. صورت مطلقه‌ده :

Où pourrai-je trouver la paix ?
Je veux et n'*accomplis* jamais.
Racine.

صلح و آسايشى نره‌ده بوله‌بيليرم؟ ايستيورم فقط هيچ بر وقتده اكمال ميسر اوليور.

— تعقيب ايتمك، اجرا و ايفا ايتمك :

Il y a impossibilité de garder ses droits sans *accomplir* ses devoirs. *(Ch. Bailly.)* وظائفنى ايفا ايتكسزين حقوقى محافظه ايتمك غير ممكندر. Aimer c'est *accomplir* la loi. *(Lamenn.)* سومك قانونى انفاذ ايتمكدر. Aimez, aimez toujours, et vous *accomplirez* toute la loi de la société humaine. *(Le P. Félix.)* سويكز، دائما سويكزكه هيئت اجتماعيهٔ بشريه قانونى تماماً اجرا ايتمش اولورسكز.

— Accomplir, exécuter, effectuer, réaliser. [متر.] Réaliser فعلى، ذهنلرده اولان بر شيئى مادى ايتمك ديمكدر : On prend quelquefois plus de plaisir à former un projet qu'à la réaliser. *(S. Dubay.)* بعضاً بر شيئى تصور ايتمكده او شيئى موقع اجرايه وضعدن زياده حظوظيت حس اولنور. Effectuer بر شيئك اعلان اولنديغى وجهله تماماً و هر جهتله مكملاً حصوله موفق اولمقدر :

برآقچه‌نك تأديه‌سنى اجرا ايتمك . *Effectuer* un payement.

Accomplir بر شيئك تأثيرنى كوسترمك وآنى فعله كتيرمكدر :

Pour *accomplir* les plus grandes choses rien ne devait manquer à ce digne fils que les occasions. *(Boss.)* اك بيوك شيلرى تماماً ايفا ايچون او مخدوم اهل ومقتدره يالكز وسيله‌لر بولنمامسى حائل اوله‌بيلير ايدى .

Exécuter اولجه تحت قراره آلنمش بر طرز واسلوبه توفيقاً بر شيئى يابمقدر :

Il avait autant d'audace pour *exécuter* un projet que de dextérité pour le conduire. *(Volt.)* بر تصورى موقع اجرايه وضع ايتمك خصوصنده جسارتى نه درجه‌ده ايدى ايسه آنى حسن تمشيتده مهارتى دخى او نسبتده ايدى .

Accomplissement (ا.مذ.) ايفا، اجرا :

Le seul acte de la vie de l'homme qui atteigne toujours son but est l'*accomplissement* de ses devoirs. *(Mme de Staël.)* انسانك مدت عمرنده دائما مقصده واصل اولان يكانه سعى وعملى وظائفنى ايفادر . L'*accomplissement* des volontés maritales ne lui causa jamais le moindre murmure. *(Balz.)* زوجنك مقاصدينى اجرا كنديسنه هيچ بر وقتده اك جزئى درجه‌ده بيله موجب اشتكا اولمدى . Le bonheur est le prix de l'*accomplissement* de la loi. *(Géruzez.)* بختيارلق اجراى احكام قانونيه‌نك مكافاتيدر .

— تماماً حصول :

L'*accomplissement* de nos plus grands désirs est souvent la source de nos plus grandes peines. *(Sénèq.)* اك بيوك آرزولرمزك تماماً حصولى على الاكثر اك بيوك مشقتلرمزك منبعيدر . Quelle sérénité l'*accomplissement* de ses désirs répand sur son visage! *(La Bruy.)* آرزولرينك تماماً حصولى چهره‌سنه نه بشاشت صاچيور ! La vanité se réjouit de l'*accomplissement* des malheurs qu'elle a prédits. *(Boiste.)* تفاخر ومغروريت اولجه وقوعبوله‌جغنى اخبار ايتديكى بلياتك تماماً حصولندن كسب مسرت ايدر .

Accomplisseur (ا.مذ.) ايفا، اجرا ايديجى .

Acon* ياخود **Accon*** (ا.مذ.) [بحر.] ايكى باشى چاليق طاليازو ويا ذخيره قايغى، چيرنيق . [بو كلمه بالغارجه‌دن آلنمشدر .]

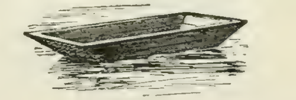

Accon.

Accorage* (ا.مذ.) [بحر.] قزاق، دستك، كمينك دستك اوزرينه آلنمسى .

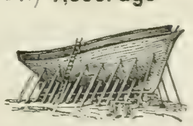

Acorage.

Accord (ا.مذ.) صلح، حسن موانست، اتحاد افكار؛ توافق اعمال وحسيات؛ وفاق، اتفاق :

Je vois qu'il règne entre vous le plus parfait *accord.* آره‌كزده مكمل بر حسن موانست اولديغنى كوريورم . Un pays ne peut guère subsister lorsque l'*accord* n'existe plus entre les citoyens. بر مملكتك اهاليسى آره‌سنده وفاق بولنماز ايسه او مملكت اصلا بردوام اوله‌ماز . Plus d'*accord*, plus de paix; je reprends tout ce que je voulais bien vous céder. *(P.-L.Cour.)* اتحاد يوقسه صلحده يوق . سزه رضاءً ترك ايتمك ايستديكم شيلرك كافه‌سنى استرداد ايديورم . Ce que je cherche d'abord, ce n'est point ce qui sépare, c'est ce qui rapproche; ce n'est point la querelle, c'est l'*accord.* *(Dupanl.)* اول باول آراديغم شى اصلا موجب افتراق اوله‌جق شى دكلدر، موجب اقتران اوله‌جق شيدر، اصلا منازعه دكل، اتحاددر .

Et nouons entre nous de si parfaits *accords*
Que nous n'ayons qu'un cœur, qu'une âme en deux corps.
Rotrou.

بينمزده اويله قوى اعتمادلر عقد ايده‌لم كه ايكيمزك بر قلبمز وايكى جسمده بر روحمز بولنسون .

— صلح، مقاوله، عهد وپيمان، ائتلافنامه، معاهده، مقاوله‌نامه :

Les vainqueurs firent divers *accords* et divers partages. *(Boss.)* غالبلر متعدد مقاولات، متعدد مقاسمات يابديلر . Le contrat social est l'*accord* de l'homme avec l'homme, accord duquel doit résulter ce que nous appelons la société. *(Proudh.)* مقاوله‌ٔ اجتماعيه انسانك انسان ايله اتحاديدركه او اتحاددن هيئت اجتماعيه ديديكمز هيئت حاصل اولمق اقتضا ايدر .

A tout *accord* forcé l'on a droit de manquer.
Fr. de Neufchateaux.

بر اتحادكه جبراً وقوعبوله آندن استنكافه انسانك حق واردر .

Il voudrait qu'un *accord*, avantageux ou non,
L'affranchît d'un emploi qui ternit ce grand nom.
Corneille

او ايستر ايدى‌كه فائده‌لى اولسون اولسون بر مقاوله، اسم عاليسنى لكه‌دار ايدن بر خدمتدن كنديسنى آزاد ايتسون .

— توسيع طريقيله واشيادن ايكى شى بيننده ينه بو معنى ايله استعمال اولنور :

L'*accord* entre le mensonge et la vérité se fait toujours au dépens de la vérité même. *(Mass.)* كذب ايله حقيقتك اتحادى دائما بالذات حقيقتك ضررينه اوله‌رق وقوعبولور .

— صميمى ومحرم ارتباط وتوافق :

Il est extrêmement rare de trouver un *accord* entre le talent et le caractère. *(Balz.)* استعداد واخلاق آره‌سنده ارتباط وتوافق بولمق نوادردندر . L'*accord* d'un beau talent et d'un beau caractère *(Andrieux.)* حسن استعداد ايله حسن اخلاق بيننده توافق .

Le ciel n'a point encore, par de si doux *accords*,
Uni tant de vertus au grâce d'un beau corps.
Corneille.

بو قدر فضائلى بر بدنك لطافتيله جمع ايتمك كبى بر طاتلى اتحادى تنگرى سما شمدى‌يه قدر احسان واعطا ايتمدى .

L'accord des mouvements avec les sons charme les enfants *(Joubert.)* اصوات ایله حرکات بیننده کی توافق ادا اطفاله ذوقبخشادر .

— دوزکون مناسبت ، توازن معنوی :

Le sentiment du beau résulte de *l'accord* de l'imagination et de la raison. *(Mesnard.)* حس محاسن قوهٔ خیالیه ایله قوهٔ عقلیه‌نك توازندن منبعثدر .

Le bonheur, c'est *l'accord* entre la vie intérieure et la vie extérieure. *(Custine.)* بخت و اقبال حیات باطنیه ایله حیات ظاهریه‌نك توافق و توازنیدر .

Le bonheur consiste dans *l'accord* de nos besoins avec le pouvoir de les satisfaire. *(Giraud.)* بخت و اقبال احتیاجاتزله او احتیاجاتی دفع ایتمکه اولان اقتدارمزك توافق وتوازنندن عبارتدر .

L'accord parfait des intérêts est une chimère. *(Mich.Chev.)* منافعك توافق تامی بر خیالدر .

— جمع اولەرق : شروط نکاحك قرارلشدیرلمسی :

Aujourd'hui les *acc rds*, demain ou après-demain les fiançailles. *(Alex.Dum.)* بوکون شروط نکاح قرارلشدیرلدی یارین او برکون نامزدلك رسمی اجرا اولنور .

— **D'accord** ظرفی و محذوف و مقدر کلماتی حاوی بر ترکیبدر نتەکیم d'accord دنیلدیکی وقت موافقت ایدرم ، قبول ایدرم معناسنه اولان J'en conviens, j'en tombe d'accord. ترکیبلری قصد ایدلمش اولور :

Vous voulez que je m'éloigne, *d'accord :* mais qu'allez-vous devenir? *(Mariv.)* بنم تباعد ایتمکلکمی ایستیورسکز . پك اعلا بنده موافقت ایدرم فقط سز نه اوله‌جقسکز ؟

Mes vers sont durs, *d'accord*, mais forts de choses. *(Volt.)* بنم اشعارم طوقوناقلیدر ، بنده بیلیرم لکن نیجه شیلرله مملو .

— **D'un commun accord.** (ت .ح .) متحداً :

C'est ce qu'enseignent *d'un commun accord* tous les saints docteurs. *(Boss.)* اعزهٔ حکمانك متحداً تعلیم ایتدکلری شی بودر .

— **Être d'accord.** حسن امتزاج ایله کچنمك ، عین مقاصد و حساتده بولنمق ، هم افکار اولمق ، اعتراف ایتمك :

J'en *suis d'accord*. بو خصوصده سزکله هم‌افکارم .

— مقرر اولمق :

Je vais appeler mon père pour lui dire que tout *est d'accord*. *(Mol.)* هر شی مقرر اولدیغنی سویلك ایچون پدریمی چاغیره‌جغم .

— **Tomber, demeurer d'accord.** بر شیئی قبولده و اقرارده متفق اولمق ، متفق اولمق :

Il n'y a point de vérité dont nous demeurions toujours *d'accord*. *(Pasc.)* هیچ بر حقیقت یوقدرکه دائما بزجه متفق‌علیها اولسون .

De tous nos défauts, celui dont nous *demeurons* le plus aisément *d'accord*, c'est la paresse. *(La Rochef.)* مساویمز ایچنده کمال میلان ایله بینمزده متفق علیها اولان شی عطالتدر .

— **Mettre d'accord.** تألیف بین ایتمك :

On a quelquefois plus de peine à *mettre d'accord* ses amis que ses ennemis. *(Idem.)* بعضاً انسان کندی دوستلرینك بینلرینی تألیف ایلمکده دشمنلرینك بینی تألیفده‌کی زحمتدن زیاده زحمت چکر .

Je veux *mettre d'accord* l'amour et la nature. عشق ایله طبیعتی تألیف ایتمك ایستیورم .

— **Être en accord.** حسن منا بانده بولنمق :

Le bonheur individuel n'est légitime qu'autant qu'il *est en accord* avec le bonheur général. *(Alibert.)* سعادت شخصیه سعادت عمومیه ایله تناسب درجه‌سنده مشروعدر .

— [موس.] آهنك ، آقوردو . [صر.] مطابقت . [رسا.] حسن ترکیب . [معما.] انتظام . [تجا.] حساب طوغریلغی .

Accordable (ص.) ممکن الاسعاف ، قبولی ، ایفاسی ممکن ؛ تألیف اولنه‌بیلن شی :

Ces plaideurs ne sont pas *accordables*. بو دعواجیلر ناقابل تألیفدرلر .

Cette grâce est *accordable*. بو لطف شایان اسعافدر .

Les auteurs n'ont pas trouvé ces textes *accordables*. مؤلفلر بو متونی قابل تألیف بولمدیلر .

— [موس.] آقوردو ایدلمسی ممکن اولان :

Ce piano n'est pas *accordable*. بو پیانونك آقوردو ایدلمسی ممکن دکلدر .

Accordage (ا .مذ.) آقوردو و آهنك ایتمه .

Accordailles (ا .مذ.جمع) تقرر شروط نکاح :

Le jour des *accordailles*. شرائط ازدواجك تقرر ایتدیکی کون .

Le repas des *accordailles*. شرائط نکاحك تقررینی متعاقب ضیافت .

Accordant (ح.) [مصدری accorder در .] مساعده ویره‌رك ، اسعاف ایدرك :

L'indulgence doit descendre du trône, mais elle ne monte pas de bas en haut, les peuples n'en *accordant* qu'autant qu'on les protège. *(Nap. Ier)* عفو و مسامحه تخت حکمرانیدن آشاغی‌یه صادر اولملیدر . آشاغیدن یوقاری‌یه کیده‌مز . زیرا قوملر مظهر اولدقلری حمایه درجه‌سندن فضله عفو و مسامحه ایتمزلر .

Accordant, ante (ص.) [موس.] متوافق ، هم آهنك :

Il y a des tons *accordants* et des tons discordants. متوافق و متخالف صوتلر واردر .

— هم‌افکار و هم‌طبع اولان :

Il est impossible qu'ils soient *accordants* avec toutes les diverses opinions des hommes. *(Descartes.)* آنلرك بشقه‌لرینك هردرلو افکار متخالفه‌لریله متوافق فکرده بولنمری مستحیلدر .

Alors je cessai mes folies, ou du moins j'en fis de plus *accordantes* à mon naturel. *(J.-J. Rouss.)* آرتق او زماندن

اعتباراً مجنونلقلريمى ترك ايتدم و هيچ اولماز ايسه احوال طبيعيه‌مه دها موافق جنتلر ايشلدم .

Accorde (حرف ندا) [بحر.] «كورك برابر» قوماندا‌سى. Commander l'accorde. — آقوردو قوماندا‌سنى ويرمك معنا‌سنه كلير .

Accordé, ée (ا.مف.) [مصدرى accorder در.] تسكين ايدلمش :

Comme le sujet de leur querelle fut public, elle fut *accordée* au sortir du palais. *(La Rochet.)* منازعه‌لرينك اساسى عامه‌يه شايع اولديغندن محكمه‌دن چيقيلنجه تسكين نزاع ايدلدى .

— تأليف ايدلمش :

Textes en apparence contradictoires, puis ensuite *accordés.* ظاهرده متباين متلر مؤخراً تأليف ايدلمش .

— حقلرنده اجرا اولنمش :

Tous les genres d'honneurs furent *accordés* à ceux qui étaient morts les armes à la main. *(Barthel.)* سلاح بدست اولەرق وفات ايدنلر حقنده هر درلو مراسم احترام اجرا اولندى .

Ni le moindre regard, le moindre mot enfin,
Ne lui fut *accordé* par ce cœur inhumain.
La Fontaine.

قلب انسانيدن عارى بو شخص طرفندن او زواللى‌يه اڭ عادى عطف نكاه اڭ كوچك ايراد كلام لايق كورلمدى .

— قوللانلمش ، تخصيص اولنمش :

Après quelques jours *accordés* aux retours de noce, si fameux en province, ils revinrent à Paris. *(Balz.)* ولايتلرده پك مشهور اولان « دوكون عودتلرى » شنلكلرينه بر قاچ كون تخصيص اولندقدن صكره پارسه عودت ايتديلر .

— [موس.] آهنك ايدلمش .

— [صورت مطلقه‌ده] مساعده اولندى، ويرلدى معناسنه: Vous voulez un jour de congé? *accordé.* سز بر كون مأذونيتمى ايستيورسكز؟ مساعده اولندى .

Accordéon* (ا.مذ.) آرمونيق ، آقورده‌ئون :

Le son de l'*accordéon* peut être agréable mais elle est monotone. آرمونيقك صداسى خوشه كيده بيلير فقط يكنسق و يك آوازدر . L'*accordéon* est le piano du pauvre. *(Encyc.)* آرمونيق فقيرك پيانوسيدر .

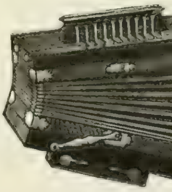

Accordéon..

Accordéoniste (ا.مذ.) آرمونيق چالان آدم ، آرمونيقجى .

Accorder (ف.مت.) اشخاص متنفره . تأليف بين ايتمك ، اوزلاشديرمق ، آبولمق :

Ces deux hommes étaient en procès, on vient de les *accorder. (Acad.)* بو ايكى آدم بيننده دعوى وار ايدى شمدى آره‌لرى بولندى . J'étais fatigué de me trouver toujours entre deux hommes que je ne pouvais *accorder.* بينلرينى تأليفه مقتدر اوله‌مديغم ايكى شخصك آره‌سنده دائما بولنديغمدن بيتاب ايدم . Ma femme est de trois ans plus jeune que la sienne, comment les *accorder? (C. Delavigne.)* بنم زوجه‌م آنك زوجه‌سندن اوچ ياش كوچكدر ، بينلرينى نصل تأليف ايتملى؟

— اشيا ايچون توفيق ، تأليف ايتمك :

Accorder la théorie avec la pratique. نظرياتى عملياته توفيق ايتمك . Placez-le dans une position où il puisse *accorder* sa passion avec l'estime publique. *(Mass.)* آنى اويله برموقعه كتيريكزكه آنده كندى احتراصاتى خلقك احتراصاتيله تأليف ايده‌بيلسون . Élever un jeune homme, c'est *accorder* en lui la réflexion avec le sentiment *(Fouton.)* بر كنج آدمى تربيه ايتمك آنك تفكراتيله حسياتى تأليف ايتمكدر . Voulant *accorder* avec son devoir l'amitié qu'il avait pour moi, il me pria de l'accompagner. *(Le Sage.)* بكا اولان محبتى تأليف ايچون كنديسيله رفاقت ايتمكلكمى رجا ايتدى . وظيفه‌سيله C'est la liberté qui *accordera* tout. *(L. Venillot.)* هر شيئى تأليف ايده‌جك حريتدر . Nous ne pouvons *accorder* l'idée de libre arbitre et celle de la prescience divine. *(Mme Gizot.)* ارادۀ جزئيه فكريله علم ازلئ الهى فكرينى تأليف ايده‌مه‌يز .

— ويرمك ، احسان ايتمك ، مساعده ايتمك :

Accorder une audience. حضوره دخول مساعده‌سنى ويرمك . *Accorder* une grâce. قصوره باغقلامق . *Accorder* un pardon. عفو ايتمك . Le despote aime mieux *accorder* des grâces que de rendre justice. *(Boiste.)* حكمدار مستبد عفو واحسان ايتمكى احقاق حقه ترجيح ايدر .

Accordez cette grâce aux larmes d'une mère.
Racine.

بو لطفى بر والده‌نك سرشك چشمانه باغشلايكز .

Il *accordait* avec bonté et il refusait même avec grâce. *(Fléch.)* اسعاف مستدعياتده لطفكارانه و رد مستدعياتده بيله نازكانه معامله ايدر ايدى .

— اكرام واحترام :

On *accorde* aux emplois le respect que l'on refuse à la personne. *(D'Aguess.)* منصوبك شخصندن دريغ اولنان حرمت و رعايت منصبه ايديلير .

Puisque vous le voulez, j'*accorde* qu'il le fasse.
Corneille.

مادام كه سز ايستيورسكز آنك ياپمسنه مأذونيت ويررم .

— خصائص فطريه‌جه مجهز اولمق ، حائز نصاب اولمق :

Le ciel *accorde* rarement aux mêmes hommes le don de bien penser, de bien dire et de bien agir en toute chose. *(Joubert.)* عين اشخاصه هر شيده ايى دوشونمك ، ايى سويلمك و حسن حركت ايتمك احسانى نادرالوقوع الطاف سماويه‌دندر .

— اسناد ايتمك ، آنده موجود فرض ايتمك :

Accordeur (ا.مذ.) آقورده‌جی .

Accordo (ا.مذ.) اون بش کریشلی بر عود .

Accordoir* (ا.مذ.) آقورده‌جی آلتی .

de piano.

Accore (ا مذ.) [بحر.] قیزاق دستکی، پاینده :

Des côtes *accores*. دیك ، کسمه سواحل .

Accorer (ف.مت.) کمی‌یی قیزاغه آلمق، بر دستك ، پاینده اورمق .

Accorné, ée (صـ) [ع.] بوینوزلی طابیه ایله مجهز.

Accordoirs d'orgue.

Accorner (ف.مت.) بوینوزلی طابیه ایله تجهیز ایتمك .

Accort, te (صـ.) دلفریب :

A l'âge de seize ans elle était devenue une belle et *accorte* jeune fille qui tourna bien des têtes. (*Balz.*) اون آلتی یاشنده نیجه کیمسه‌لری کندینه دلداده ایدن کوزل ودلفریب بر قز اولمشیدی .

— اویصال ، سویملی :

Il était d'humeur *accorte*. طبیعتی اویصال ایدی .

Accortement (حـ.) ماهرانه ، مهارتله :

Je saurai m'acquitter *accortement* de cette affaire. بو ایشك عهده‌سندن مهارتله کله‌جکم .

— ظریفانه ، ظریف بر طرزده :

C'est un belle édifice du seizième siècle avec des peintures en plein air dans lesquelles plusieurs figures sont *accortement* mêlées. (*Volt.*) اون آلتنجی عصرك ، طیش نقشلرینه بر طرز ظریفانه‌ده بر چوق اشکال قارشدیرلمش کوزل بنالرندن بریدر .

Accortise (ا.مو.) [بونك اصلی accortesse اولمق محتملدر .] ظرافت ، ملایملق .

Accostable (صـ.) یناشمسی قولای :

Rive, plage *accostable*. یناشمسی قولای ساحل .

— [تو.] قابل الفت ، مونس :

Un homme *accostable*. قابل استیناس آدم .

Accostant, ante (صـ.) صوقولغان :

Cet homme était poli et *accostant*. (*St-Simon.*) بو آدم تربیه‌لی و صوقولغان ایدی .

Accostez! Accoste! (حرف ندا) [بحر.] یناش !

On lui ôte jusqu'à la science des détails que la voix publique lui *accorde*. (*La Bruy.*) افکار عمومیه‌نك او آدمده موجود ظن ایتدیکی علوم فرعیه بیله آنده یوقدر .

Ce qu'on *accorde* de talent à un auteur ne vaut jamais pour lui ce qu'on lui en refuse. (*Petit-Senn.*) بر مؤلفه اسناد اولنان استعدادك قیمتی کندیسنده موجود اولدیغی ظن وتخمین اولنان استعدادك قیمتنه هیچ بر وقتده معادل دکلدر .

Il y aurait bien peu de grands hommes dans le monde, si l'on n'*accordait* ce titre qu'aux hommes de bien. (*G. Sand.*) اکر « بیوك آدم » صفتی مائل حسنات و خیرات آدملره منحصر اولسه ایدی دنیاده پك آز « بیوك آدم » بولنور ایدی .

— S'accorder (ف.مط.) اویوشمق :

Ils ne peuvent pas *s'accorder* ensemble. اویوشه‌میورلر .

— هم رأی اولمق :

Tous les moralistes *s'accordent* pour nous recommander un sage emploi du temps. (*Ségur.*) وقتك عاقلانه استعمالی بزه توصیه ایتمك خصوصنده بتون اخلاقیون هم‌رأی‌درلر .

— تألیف اولنمق ، اوزلاشمق :

Les deux parties *se sont accordées*. طرفین اوزلاشدی .

— امتزاج ایتمك :

Ils ne pourront jamais *s'accorder*; leurs caractères sont trop différents. (*Acad.*) اصلا امتزاج ایده‌مزلر. طبیعتلری پك مخالفدر .

— توافق ایتمك :

Nos volontés ne *s'accordent* pas avec les siennes. بزم آرزولرمز آنلرك آرزولریله توافق ایتمز .

— ویرلمك :

La chose que vous demandez ne peut pas *s'accorder*. طلب ایتدیککز شی ویریله‌مز .

S'accorder avec soi-même. — اهل ثباتدن اولمق .

S'accorder sur le prix d'une chose. — بازارلغی اویدورمق. [صر.] مطابقت ایتمك. [مو.] قورلمق، آقورد ایدلمك .

Accorder, raccomoder, réconcilier. [متر.] —

Accorder بر شی ایچون حال اختلافده بولنان آدملرك بینلرینی تألیف ایتمکدر :

Il est impossible d'*accorder* les deux parties. طرفینك تألیف بینی محالدر .

Raccomoder موقتاً آره‌لرینه اختلاف دوشمش اولان آدملرك بینلرینی تألیف ایتمکدر :

Il régnait entre eux quelque mésintelligence, on les a *raccomodés*. بینلرنده بر تباین افکار جاری ایدی ، بینلری تألیف ایدلدی .

Réconcilier بینلرنده خصومت عظیمه بولنان آدملری بارشدیرمقدر .

Accosté, ée (ا.مفـ) [مصدری accoster در.] یانه صوقونیلان :

Un homme *accosté* dans la rue par quelqu'un. سوقاقده
J'ai fait ce voyage *accosté* d'un vieux notaire. *(V. Hugo.)* یانه بری صوقولمش برآدم . رفاقتمده اختیار برکاتب عدل بولندیغی حالده بو سیاحتی ایتدم .

— تشبیه طریقیله . مربوط :

Une belle église du XIVme siècle *accostée* d'une haute tour carrée. *(V. Hugo.)* یاناسنه یوکسك ، مربع برقله مربوط اون دردنجی عصرك گوزل بركلیساسی .

— [بحر.] یناشمش :

Un navire *accosté* au pont. کوپری‌یه یناشمش برگمی.

Accoster (ف.مت.) یانه وارمق ، صوقلمق :

Aussitôt il m'*accoste* et me dit à voix basse. *(Dufrency.)* درحال یانمه صوقولدی و یواش سسله دیدی .

— فاحشه طاقمندن بولنان قادینلرك یولده ارككلره یناشوب صوقولملری :

Cette femme *accoste* les passants. بو قادین گلن گچنك یانه صوقولیور .

— یان یانه اولمق ، بریسنك یانده بولنمق :

Dans le coupé une jeune fille *accostait* une dame d'un certain âge. قوپه آراباسنده برگنج قز اولدیجه یاشلی برقادینك یانده ایدی .

— ضم ، علاوه ، تردیف ایتمك :

On *accosta* son nom de famille d'un nom de profession. فامیلیا اسمنه برده صنعت اسمی علاوه ایدلشدر .

— [بحر.] یناشمق :

Le canot du commandant *accosta* au pont. قوماندانك صندالی کوپری‌یه یناشدی .

— **S'accoster** (ف.مط.) بری برینك یانه وارمق :

Nous nous sommes *accostés* dans la rue. زقاقده بری بریمزك یانه واردق .

— تقرب ایتمك :

Je m'*accostai* d'un homme élégant. برظریف آدمه تقرب ایتدم .

— گوروشمك :

Je ne sais de quelles gens vous vous *accostez*. *(Acad.)* نصل آدملر ایله گوروشدیککزی بیلمیورم .

Accot (ا.مذ.) [باغچ.] یاصدیق ، گوره :

Accoté, ée (ا.مفـ) [مصدری accoter در.] طیانمش :

Une chaise *accotée* contre le mur. دیواره طیانمش برصندالیه.

— [بحر.] بر یانه یاتمش ، یالپه ، باش آلابانده ایتمش .

Accotement (ا.مذ.) خندق ایله شوسه آره‌سنده‌کی کنار ، یول کناری ، رایلر ایله خارجی یول آره‌سنده‌کی مسافه .

— صانعتیلکده . آلتلردن بر طاقمك دیکرینه فنا صورتده سورونملری ، ایلشمه .

Accote-pot* (ا.مذ.) [باغچ] ساقسی دستکی . ساج آیاق .

Accote-pot.

Accoter (ف.مت.) برشیئك برطرفنی طیامق .

— [باغچ.] یاصدیق اطرافنده گوره یینمق .

— (ف.ل.) [بحر.] گمی بر یانه یاتمق ، یالپا ، باش آلابانده گیتمك .

— **S'accoter** (ف.مط.) طیانمق ، اتکا ایتمك .

— صانعتیلکده . آلاتك بری برینه سورینوب ایلشمسی .

Accotoir (ا.مذ.) طیاق ، متکا ، دستك ، دیرسك ، آرابه صندوغی دوشه‌مه‌سی .

Accouché, ée (ا.مو.) لوسه ، نفسا .

Accouchement (ا.مذ.) ولاد ، وضع حمل .

— [قیا.] مشکل ایش .

— [مجا.] آثار فکریه .

Accoucher (ف.ل.) وضع حمل ایتمك ، طوغورمق ، دنیایه گتیرمك :

Elle vient d'*accoucher* d'un garçon. *(Mme de Sév.)* دنیایه بر اركك چوجق گتیردی .

— [مجا.] زور ایله ، زحمتله میدانه گتیرمك :

Il fit ce qu'il put pour répondre, et il *accoucha* de cette belle réplique. *(G. Sand.)* جواب ویرمك ایچون الدن گلدیکی قدر چالشدی و زور ایله بوگوزل جوابی ویره‌بیلدی .

— سویلمك :

Accouchez donc ! parlez, accouchez enfin ! سویله‌سه‌کزا ! نهایت بر شی سویلیکز !

— (ف.مت.) ابه‌لك ایتمك ، طوغورتمق :

Cette sage-femme *accouche* bien. بو ابه ایی طوغورتیور .

— ذهنك اویانمسنه معاونت ایتمك :

Le secret de l'art pédagogique est de faire penser, de faire produire, de faire *accoucher* l'esprit de l'enfant. *(Vacherot.)* تربیهٔ اطفال صنعتنك اك مهم قسمی دوشوندیرمك ، حاصل ایتدیرمك ، چوجغك ذهننی اویاندیرمغه معاونت ایتمكدر .

Accoucheur (ا.مذ.) مولد .

Accoucheuse (ا.مو.) مولده، قابله، ابه قادین . [بو تعبیر یرینه اکثریا Sage femme. دینیلیر .]

Accoudé, ée. (ا.مف.) [مصدری s'accouder در .] طیانمش .

Accoudement (ا.مذ.) دیرسکله طیانمه .
— [عسـ.] صره‌لری یناشدیرمه .

(s') Accouder (ف.مط.) دیرسکله طیانمق .
— [عسـ.] صره‌لری یناشدیرمق .

Accoudoir* (ا.مذ.) دیرسك طیانه‌جق محل ؛ قولتق .

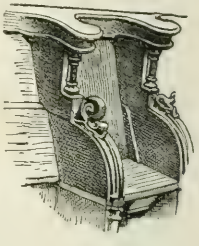
Accoudoir.

Accoué, ée (ا.مف.) [مصدری accouer در .] قویروغنـدن ربط اولنمش :
Cinq chevaux *accoués* l'un à l'autre. بری برینك قویروغنه مربوط بش بارکیر . Chevaux *accoués* ensemble. یکدیکره قویروقلرندن مربوط بارکیرلر .

Accouer (ف.متـ.) قطار یاپمق، آتلری قطارلمق .

Accoulins (ا.مذ.جمع) اریبن قار صولرینك طـاغدن ایندیردکلری طوپراق ، طوغله ، کیره‌میت ، دره چاموری .
— [زرا.] چامورلی صوبی آقیده‌رق بطـاقلقی قوروتمه اصولی .

Accouple (ا.مو.) آو کوپکلرینك چفته چفته بولندر-ملری ایچون طاقیلان طاصمه ، چفته طاصمه .
— [تو.] مختلف شیلری یکدیکرینه ربط ایدن باغ .

Accouplé, ée* (ا.مف.) [مصدری accoupler در .] چفته چفته باغلانمش :
Bœufs *accouplés*. چفت باغلانمش اوکوز . Colonnes *accouplées* چفته دیرك . Feuilles *accouplées*. چفته یاپراق .
— [مجا.] بری برینه مربوط اولمق :
Ces deux mots sont mal *accouplés*. (*Sav.*) بو ایکی کلمه بری برینه فنا ربط ایدلشدر .
— لطائف و مکالمات لاابالیانه‌ده : Le mari et la femme sont bien accouplés. دینیلیر که بر معناسی ایکیسی بری‌برینه لایقدر . یعنی برینك قدری نه ایسه دیکرینك قدری‌ده آندن زیاده دکلدر . دیکر معناسی ایسه ایکیسی یکدیکرینی اغفـال ایدییورلر دیمکدر .

Colonnes accouplées.

— منافع الاعضاده . ارکك و دیشی اوله‌رق ایکی حیوانك تناسل ایچون اجتماعی ، چفتلشمش .
Les crapauds restent *accouplés* pendant sept ou huit jours. قوربغه‌لر یدی سکز کون چفتلشمش طورورلر .

Accouplement (ا.مذ.) چفته قوشمه :
Dans l'*accouplement* des bœufs, des vaches, des chevaux, il faut avoir soin qu'ils soient de la même taille et de la même force, afin de conserver l'égalité du tirage. (*Encycl.*) تساوی جری محافظه ایتمك ایچون چفته قوشیلان اوکوز-لرك ، اینکلرك ، بارکیرلرك مساوی بویده ، عین قوتده اولمسنه دقت ایتملیدر .
— [تو.] ایکیشر ایکیشر باغلامه :
Accouplement des forçats. کورك جزاسیله محکوم علیه اولانلری ایکیسر ایکیشر باغلامه .
— [مجا.] ایکی شیئك ، ایکی کلمه‌نك ، ایکی فکرك اجتماع و توافقی :
Armée et liberté sont deux mots dont l'*accouplement* est un contre-sens prouvé par l'histoire. (*E. de Girard.*) اردو ایله حریتك توافق ایتمسی تاریخاً غیر معقولیتی مثبت ایکی ضدیت تشکیل ایدر . L'homme d'affaires! que de choses dans l'*accouplement* de ces deux substantifs! (*Edm. Texier.*) ایش آدمی ! بو ایکی اسمك اجتماعی تحتنده نه‌لر مستتر !
— منافع الاعضاده . چفتلشمه ، سفاد :
Le mulet vient de l'*accouplement* de l'âne et de la jument. قاطر اشك ایله قیصراغك محصول مجامعتیدر . La durée de l'*accouplement* varie à l'infini, en raison des espèces. (*D. Orbigny.*) مدت جماع احناسه‌کوره غیر متناهی برصورتده مختلفدر .
— [مجا.] اشیا ایچون :
Ce gouvernement bâtard est né de l'*accouplement* du monopole et de la corruption. (*L. Corm.*) بو حکومت انحصارات و اخلاقجه فساداتك مجامعتندن متولد بر ولدزنادر .

Accoupler (ف.متـ.) چفته قوشمق :
Accoupler les bœufs. اوکوزلری چفته قوشمق .
— ایکیشر ایکیشر باغلامق :
Accoupler des forçats. کورك جزاسیله محکوم علیه اولانلری ایکیشر ایکیشر باغلامق .
— [تو.] ربط ایتمك ، علاوه ایتمك :
Accoupler des bateaux. کیلری باغلامق ، ربط ایتمك .
— اربونه . چفتلشدیرمك ، طاوله‌ده قپو آلمق .
— S'accoupler (ف.مط.) برلشمك ، ربط اولنمق ، چفتلشمك .

Accourci, ie (ا.مف.) [مصدری accourcir در .] قیصالمش :

Un chemin *ac-* . قیصالش بر باستون . Un bâton *accourci.*
courci. قیصالش بر یول .

— [ا.مذ.] مختصر کتاب :

Elle n'avait en sa possession que deux livres ; le saint Évangile et un *accourci* de la vie des Saints. *(G. Sand.)*
او قادینك نزدنده یالکز ایکی کتاب وار ایدی . بری انجیل شریف دیکری بر مختصر تراجم احوال اعزه .

Accourcir (ف.مت.) قیصالتمق :

برفستانی، برباستونی قیصالتمق . *Accourcir* une robe, un bâton.

— [قیا.] اختصار ایتمك :

بر نطقی اختصار ایتمك . *Accourcir* un discours.

Le duc, à la harangue ayant les yeux baissés,
Vous la faites *accourcir* par un grand : c'est assez !
Corneille.

دوق حضرتلری نطق اثناسنده زمینه احاله انظار ایتدیکندن سزی بر بیوك « آرتق الویرر » ایله مجبور اختصار ایتدیلر .

— فروسیتده . Accourcir la bride. باركیرك كمنی چكمك .

— S'accourcir (ف.مط) قیصالمق :

بو فستان قیصالدی . Cette robe *s'est accourcie.*

Accourcissement (ا.مذ.) قیصالمه ، اختصار .

Accourir [ف. ا. [لاتینجه بر جهته طوغری معناسنه اولان „ad" و قوشمق معناسنه اولان „curere" دن متشكلدر. تصریفی . — J'accours, tu accours, il accourt, nous accourons, vous accourez, ils accourent. J'accourais nous accourions. J'accourus nous accourûmes. J'accourrai, nous accourrons. J'accourrais, nous accourrions. Accours, accourons, accourez. Que j'accoure, que nous accourions. Que j'accourusse, que nous accourussion. Accourant. Accouru, ue] یتشمك ، قوشمق :

« فالانت » Phalante *accourait* au secours de son frère.
برادرینك امدادینه قوشیور ایدی .

— [مجا.] اشیا حقنده استعمال اولنور :

La raison, le jugement viennent lentement, les préjugés *accourent* en foule. *(J.-J.Rouss.)* عقل وفطانت ، محاكمات ودرایت یواش یواش حصول و اعتقادات باطله ایسه هجوم ایله وصول بولور . Les organes s'usant bientôt les infirmités, les maladies, les souffrances, *accourent* en foule. *(Lamenn.)* اعضای بدن آز وقت اچنده دوچار ضعف اولنجه معلولیتلر ، مرضلر ، وجعلر ، ازدحام ایله هجوم ایدر .

Accourse (ا.مو.) [معما] خارجی دهلیز . [بحر.] كمی انباری یولمسی .

Accousiner (ف.مت.) اقربا معاملهسی ایتمك .

— ضمیر شخصی ایله دخی قوللانیلیر :

هر فقرهده کندیلرینه Ils *s'accousinent* à chaque phrase.
اسناد قرابت ایدیورلر .

Accoutré, ée (ا.مف.) [مصدری accoutrer در .]
كیمش ، قوشانمش :

C'étaient des jeunes gens fort bien *accoutrés*, et jouant parfaitement leurs rôles. *(G.Sand.)* آنلر غایتله التزام زینت لباس و مكملاً ایفای وظائف حسن استیناس ایدر بر طاقم كنجلر ایدی . Cette femme aime les élégants, les gens à la mode, et tout serait perdu, si elle te voyait *accoutré* de la sorte. *(Scribe.)* بو مادام سوسلی آدملردن ، مودایه اعتنا ایدن اركلكلردن حظ ایدر . اگر سنی بو قیافتده كورر ایسه هپ امیدلر بوشه چیقار .

— اكثریا تزییف مقامنده قوللانیلیر .

— [مجا.] Il a été accoutré de toute pièce. تعبیری كرك قولاً كرك فعلاً تحقیر اولندی دیمكدر .

— [متر.] Affublé, accoutré.

Accoutré دیمك اثواب غریبهیی سوس ظن ایدوب سوسلی دینیلهجك یرده مسخره دینلمكه شایسته آدم دیمكدر. Affublé ایسه البسهنه اعتنا ایتمیان آدم دیمكدر .

Accoutrement (ا.مذ.) اوست باش ، قیافت ، كوللنج قیافت ، قیلیق .

— مجازاً وشاعرانه . آغاجلرك یاپراقلری :

اورمانلر Les forêts ont repris leur vert *accoutrement*
یشیل لباسلرینی ینه كیدیلر .

Accoutrer (ف.مت.) كیدیرمك ؛ غریب و مسخره بر قیافته قویمق :

Il y avait des singes qu'on avait *accoutrés* en charlatan. شقلابان قیافته قونلمش میمونلر وار ایدی .

— [مجا.] سوء معامله ایتمك :

آكا چوق سوء معامله ایدلدی . On l'a joliment *accoutré.*

— S'accoutrer (ف.مط.) مسخره قیافته كیرمك .

Accoutreur, euse (ا.) حدهدن آلتون چكن عمله .

Accoutumance (ا.مو) آلشمق فعلی و بو فعلك نتیجهسی ، الفت ، تحمل .

Accoutumé, ée (ا.مف.) [مصدری accoutumer در.]
آلشمش :

C'est une fille *accoutumée* à vivre de salade, de lait, de fromage. *(Mol.)* صالاته ، سوت ، پنیر ایله یشامغه آلشمش بر

Les rois sont *accoutumés* à la flatterie. *(Fén.)* قرالر حكمدارلر مداهنه‌يه آلشمشلردر .

— A l'accoutumé (ت.ح.) بر معتاد :

Il en a usé *à l'accoutumé. (Acad.)* او شيئى بر معتاد استعمال ايتدى .

Accoutumer (ف.مت.) آلشديرمق :

Il faut *accoutumer* les enfants à l'obéissance, au travail, à la sobriété. *(Fén.)* چوجقلرى اطاعته ، چالشمغه ، قناعته آلشديرمق لازمدر .

Le plus grand mal que puisse nous faire un ennemi, c'est d'*accoutumer* notre cœur à la haine. *(Boiste.)* بر دشمنك بزه ايده‌بيله‌جكى فنالقلك الك بيوكى قلبمزى كينه آلشديرمقدر .

— Avoir accoutumé. معتادى اولمق :

Vous *avez accoutumé* de nous honorer de votre présence. *(Flèche.)* بزى حضوركزله شرفلنديرمك معتادكزدر .

— S'accoutumer (ف.ط.) آلشمق :

On *s'accoutume* à regarder comme des nécessités de la vie les choses superflues. *(Fén.)* زائد شيلرى لوازم حياتيه كبى تلقى ايتمه‌يه آليشيلير .

On *s'accoutume* à bien parler en lisant souvent ceux qui ont bien écrit. *(Volt.)* ايى يازمش آدملرك آثارينى كثرت اوزره قرائت ايتمكله انسان حسن افادهٔ كلامه آليشير .

On *s'accoutume* à penser comme ceux que l'on croit ses amis. *(Paliss.)* انسان دوست ظن ايتديكى آدملرك دوشوندكلرى كبى دوشونمكه آليشير .

Les hommes ont la malheureuse facilité de *s'accoutumer* à tout, excepté au repos et au bonheur. *(Fonten.)* انسانلرك استراحت و سعادتدن ماعدا هر شيئه آليشملرى مقتضاى عادت سيئه‌لريدر .

Accouver (ف.مت.) برقوشك قولوچقه‌يه ياتمه‌سى ايچون بر يووا احضار و درونته يمورطه‌لر وضع ايتمك ، قولوچقه‌يه ياتيرمق .

— (ف.ل.) قولوچقه‌يه ياتمق :

Cette poule *accouve.* بو طاووق قولوچقه‌يه ياتيور .

— S'accouver (ف.ط.) قولوچقه‌يه ياتمق .

Accréditation (ا.مو.) بر حكومت اجنبيه نزدينه بر سفير ، مصلحتكذار كبى مأمورين سياسيه‌يى نصب و تعيين ايتمك ، سفير نصب ايتمك .

— اعتبار وحسن صيت تجارى ويرمك :

L'exactitude dans les payements contribue beaucoup à l'*accréditation* d'une maison de commerce. تأدياتده التزام اعتنا و دقت بر تجارتخانه‌نك اعتباره مظهريتنه چوق خدمت ايدر .

Accrédité, ée (ص.) معتبر :

Il est riche et *accrédité. (La Bruy.)* زنكين ومعتبردر .

— موثوق ، معتمدبه :

D'après une nouvelle *accréditée.* بر خبره موثوق ...

— كوكلشمش :

Il est difficile de réfuter des erreurs *accréditées* par l'opinion publique. *(B. de St-P.)* افكار عموميه‌ده كوكلشمش ولان ياكلشلقلرى جرح ايتمك مشكلدر .

— نصب و تعيين اولنمش :

Les ambassadeurs ne peuvent être *accrédités* que par les souverains. سفيرلر كبيرلر آنجق حكمدارلر طرفندن نصب اولنه‌بيليرلر .

— (ا.) [تجا.] بدينه بر حواله‌نامه ويرلمش اولان ذات .

Accréditer (ف.مت.) اعتبار ، حيثيت و حسن شهرت ويرمك :

L'exactitude à payer est ce qui *accrédite* le plus les *commerçants. (Acad.)* تأدياتده التزام اعتنا و دقتدر تجاره الك زياده اعتبار ويرن شى .

— [مجا.] شدت ويرمك ، نشر ايتمك :

Loisiveté engendre quelquefois les vices, c'est l'ignorance qui les *accrédite* et les perpétue. *(La Bruy.)* عطالت بعضاً سوء اخلاقك ظهورينه سبب اولور . فقط سوء اخلاقه شدت ويرن وآنلرى ادامه ايدن جهالتدر .

— [تجا.] نصب و تعيين ايتمك :

Accréditer un commissionnaire, un voyageur. بر قوميسيونجى‌يه ويا بر سياحه بر مؤسسهٔ ماليه ويا صرافيه نزدنده محدود ويا غير محدود بر مبلغ تأديه‌سيچون حواله‌نامه ويرمك .

— S'accréditer (ف.مط.) شهرت ، نفوذ ، اعتبار بولمق :

Ce marchand commence à s'accréditer. بو تاجر شهرت واعتبار بولمغه باشليور .

— حوادث واخبار ايچون منتشر اولمق ، مظهر اعتماد اولمق :

C'est ainsi que l'erreur *se sera accrédité. (Volt.)* ايشته خلاف وخطا بويله‌جه منتشر واعتماد عامه‌ده مستقر اولمشدر .

Accréditeur (ا مذ) [تجا.] كفيل .

Accrémentation (ا.مو.) [حيو.] تميهٔ القطعات .

Accrémentiel, elle (ص.) [حيو.] نمو القطعات .

Accrescent, ente (ص.) [نبا.] ناميه ، بعدالالقاح ميضه‌دن بشقه اقسام زهريه‌نك بيومه‌سى .

Accrété, ée (ص.) غايتله مغرور :

Cette fille était si *accrétée* qu'elle n'eut point voulu traiter le roi de cousin. *(G. Sand.)* بو قز اول درجهٔ غايه‌ده متكبره ايدى كه قراله عمزاده معامله‌سى ايتمكى ايستميور ايدى .

Accrétion (ا.مو.) [طب.] نمو ، تزايد .

Accroc (ا.مذ.) چیوی و امثالی یرتیغی :
En dérangeant une énorme et pesante table de bois sculpté, j'ai fait un *accroc* au tapis. *(A. Karr.)* اویمه‌لی تخته‌دن معمول اولان غایت بیوك و آغیر بر سفره‌یی قالدیرر ایكن خالیده بر یرتیق حاصل ایتدم یعنی خالی‌یی یرتدم . Elle est toujours occupée à ranger et à déranger son linge ; le moindre *accroc* fait sa douleur. *(A. Houss.)* او قادین دائما چاشیرینی دوزلتمكله و بوزمقله اشتغال و اڭ كوچك یرتیق كندیسنه ایراث ملال ایلر .
— [مجا.] لكه ، لوث :
Cette fille a fait un *accroc* à sa réputation. *(Balz.)* بو قز ناموسنی لكه‌دار ایتدی .
— اولجه تخمین اولنه‌میان مشكل ، موانع :
Je ne prévoyais pas tous ces *accrocs*. بو قدر مشكلاتی تخمین ایتمیور ایدم . Cette négociation allait bien, mais il est survenu un *accroc*. بو مذاكرات اییُ جریان ایدییور ایدی لكن بر مانع ظهور ایتدی .
— [صنا.] آینه‌نك جلاسز یری .

Accrochage (ا.مذ.) چنگله آصمه .

Accrochant, ante (ص.) آصمغه ، ایلشمكه و توقیف ایتمكه یارایان آلت ، ایلیشیجی شكللری حائز اولان شی :
Clou *accrochant* ایلیشیجی چیوی . Machine *accrochante.* آلی فوجی، توقیف ایدیجی ماكنه .

Accroche (ا.مو.) مادیاتده آز مستعملدر . معنویاتده مشكلات ، غوائل معنالرینی مفیددر .
Il surviendra quelque *accroche.* بعض مرتبه مشكلات وغوائل تحدث ایده‌جكدر .

Accroché, ée (ا.مف.) [مصدری accrocher در .]
طاقلمش ، آصلمش ، ربط اولنمش :
Il avait trouvé un matin, *accrochée* au lit de sa femme, une montre anglaise. *(H. Beyle.)* بر صباح زوجه‌سنك قاریوله‌سنه آصلمش بر انكلیز ساعتی بولمشیدی .
— صورت مطلقه‌ده طاقلمش :
Votre diamant est mal *accroché*, il va tomber. *(Balz.)* الماسكز فنا طاقلمش، دوشه‌جك .
— **عوام اصطلاحانده .** ادانه صندوغنه ترهین اولنمش :
Il y a quinze jours que sa montre est *accrochée*. اون بش كوندن بری ساعتی ادانه صندوغنده مرهون .
— **لاباليانه مصاحبانده .** دفعی مشكل بر معجز آدمه راست كلك :
Cet homme est *accroché* à moi. بو آدم بكا آصلدی .
— [مجا.] دوچار تأخر اولمش :
Notre procès demeura *accroché* jusqu'à l'hiver suivant. *(St-Sim.)* دعوامز كلاجك قیشه قدر تأخر ایتدی .
— **عوام اصطلاحانده .** بر شیئك یرلرده سورونمسی اشعاراً : Être accroché à un clou par terre. بر چیوی‌ایله یره میخلانمش دیرلر .

Accroche-cœur* (ا.مذ.) شقاق پرچمی ، توده :

Accroche-cœur.

Sur mes nombreux adorateurs,
Dirigeons nos *accroche-cœurs.*
Festeau.
مقداری كثیر پرستشكارلرمه مقابل شقاق پرچملرمزی سوق ایده‌لم .

Accrochement (ا. مذ.) آصمه ، آصلمه ؛ ایلشمه ، طاقلمه :
L'accrochement de deux voitures. ایكی آرابه‌نك بری‌برینه طاقلمسی .
— [مجا.] مشكلات و موانع ، انكل :
Il surviendra bien des *accrochements* avant que cette affaire soit terminée. بو ایش بیتمزدن اول چوق انكللر ظهور ایده‌جكدر .
— **ساعتجیلكده .** زنبركك ایلشمسی .

Accrocher (ف.مت.) چنگله ، چیوی‌یه آصمق :
Un italien qui aime un tableau l'*accroche* en face de son lit pour le voir en s'éveillant. *(H. Beyle.)* بر طابلویی سون بر ایتالیالی اویاننجه كورمك ایچون او طابلویی یتاغنك قارشیسنه آصار .
— ایلشدیرمك :
D'un carrosse en tournant il *accroche* une roue.
Boileau.
دونركن اثوابنی بر آرابه تكرلكنه ایلشدیرر .
— طوتمق ، یاقه‌لامق :
Il *accrocha* une branche pour ne pas tomber. دوشمه‌مك ایچون بر دال یقالادی .
— [مجا.] تأخیر ایتمك :
On *a accroché* cette affaire. بو ایشی تأخیر ایتدیلر .
— استحصال ایتمك ، اله كچیرمك :
Il *a accroché* une bonne place. كوزل برمأموریت اله كچیردی.
— قاپمق ، دوچار اولمق ، قضاءً اوغرامق :
Il *a accroché* une mauvaise fièvre en Afrique. آفریقاده فنا بر صتمه‌یه دوچار اولدی .
— [بحر.] چنكللر ایله آبوردو ایتمك .
— **ساعتجیلكده .** طوردیرمق .
— S'accrocher (ف.مط.) سیودی یاخود اكری بر شی ایله ایلیشوب قالمق :

Sa robe *s'est accrochée* à un bouton de cuivre de la calèche et s'est déchirée de haut en bas. آرابه‌نك بر باقر دوگمه‌سنه فیستانی ایلیشدی و یوقاریدن آشاغی‌یه قدر ییرتلدی .

— [توس.] الریله بر یره طوتنمق :

Il *s'accrocha* de la main au rebord de la croisée, il se laissa tomber du premier étage. (*Alex. Dum.*) الیله پنجره‌نك پروازینه یاپیشه‌رق برنجی قاتدن آشاغی آتلادی .

— [قیا.] بر شیئه و یا بر موقعه شدتله صارلمق :

Sitôt qu'à la tribune il s'était *accroché*,
Aucun pouvoir humain ne l'en eût détaché.

Andrieux.

كرسیٔ خطابته بركره صارلدیمی آرتق هیچ بر اقتدار بشری آنی اورادن منفك ایده‌مز ایدی .

Il *s'accroche* à ce mariage comme à une planche dans un naufrage. (*Balz.*) غرق اثناسنده بر تخته‌یه صاریلدیغی كبی بوده بو ازدواجه صاریلیور .

— S'accrocher à tout. هر شیئه مراجعت ایتمك :

Une personne qui se noie *s'accroche* à tout ce qu'elle trouve, même à des ronces et à des épines. (*Boss.*) صوده بوغولان كیمسه هر شیئه صاریلیر ، دیكنلرله یوصونلره بیله . بو معناده بزده « دكزه دوشن ییلانه صاریلیر » ضرب مثلی واردر .

— [بحر.] چنكل ایله رامپه ایتمك .

Accrocheur (ا.مذ.) ماكنه ایشلرنده بعض اشیایی آصمق وظیفه‌سیله مكلف عمله ، آصیجی .

— [مجا.] حیله ایله استحصال ایدن ، چارپیجی .

Accroire (ف.مت.) [لاتینجه "ad„ اداتیله ظن ایتمك معناسنه اولان "croire„ دن مركبدر . — فقط معنایه مصروفدر و دائما "faire„ فعلنی تعقیباً مستعملدر .] صحیح اولمیان شیئه ایناتمق ، ایناتلماسی لازمكلن شیئه ایناتمق ، ایناندیرلمق ، اقناع ایتمك :

On lui *fera accroire* toutes choses, dès qu'elles seront à sa louange. (*Bourdal.*) كندی ستایشنی متضمن اولنجه او آدم هر شیئه ایناندیریله‌بیلیر .

Combien on *fait accroire* de choses au peuple. (*Fén.*) اهالی‌یه نه شیئلره ایناندیریلیور .

Vous abusez une infinité de personnes, en leur *faisant accroire* que ces points sont essentiels à la foi. (*Pasc.*) بو نقطه‌لر ایمانك اساسی اولدیغنه ایناندیره‌رق نامتناهی مقدارده آدملری اغفال ایدییورسكز .

Je le mène par le nez, et je lui *fais accroire* ce que je veux. (*Reignard.*) بن آنی انفندن طوتوب سوروكلیورم . نه‌یه ایسترایسه‌م ایناندیرییورم .

Je me hasarde à lui *faire accroire* des choses qui n'ont ni queue ni tête. (*D.-Hinard.*) باشسز قیچسز نه‌یه اولسه آنی ایناندیرمغه جسارت ایدییورم .

— En faire accroire à quelqu'un. برآدمی قاندیرمق ، آلداتمق :

Ce n'est pas à moi que vous *en ferez accroire.* (*Le Sage.*) بن سزك قاندیراجغكز آدم دكلم .

Oh ! c'est un chapitre sur lequel vous ne nous *en ferez* pas *accroire.* (*Ch. Nod.*) او ! بو بر مبحثدركه آنده سز بزی آلداته‌مازسكز .

Prêtez l'oreille aux scélérats, ils voudront vous *en faire accroire.* (*H. Rigault.*) اشرایه سز احالهٔ سمع اعتماد ایدر ایسه‌كز اونلر سزی آلداتمق ، قاندیرمق ایسترلر .

— S'en faire accroire. (ف.مط.) بیهوده افتخار ایتمك ، كندیسنه لزومندن زیاده اهمیت ویرمك ، كندیسنه حائز اولمدیغی صفات و اوصافی اسناد ایتمك :

Il a quelque mérite mais il *s'en fait accroire.* (*Acad.*) بر آز اهلیتی واردر لكن نابجا تفخرلرده بولنیور .

O monde si fragile et si insensé ! est-ce à toi de *t'en faire accroire.* (*Fén.*) ای جهان بی ثبات و بی اذعان ! تفخر و غرور سكا می قالدی ؟

Les hommes ont bien des manières de se vanter et de *s'en faire accroire* à eux-mêmes. (*Ste-Beuve.*) انسانلرك افتخار مغرورانه‌ده بولنمق وكندیلرینی آلداتمق ایچون خیلی طرز و صورتلری واردر .

Accroissance (ا.مو.) تزاید ، ازدیاد ،

L'amour est faible à sa naissance,
Mais le temps lui donne *accroissance.*

Desportes.

اولسه‌ده عشق و محبت ابتداءً ناتوان
ازدیاد ایلر مرور ایتدكجه بر وقت و زمان

Accroissement (ا.مذ.) بیومه ، اوزامه ، نشو ونما ، ازدیاد ، تكثر ، تزاید :

Accroissement des jours. كونلرك اوزامسی . *Accroissement* des plantes. نباتاتك نشو و نما بولمسی .

— [طب.] نمو ، نشو ونما ، رباء منضمه ، نمو بضمائم الخارجیه .

— مجازاً و جهت معنویه‌جه :

Il n'y a chez les animaux ni *accroissement* ni diminution d'intelligence. حیوانلرده عقل وفراستك نه ازدیادی واردر نه تناقصی .

Accroît (ا.مذ.) تكثر .

Accroître (ف.مت.) [لاتینجه نما بولمق معناسنه اولان "accrescere„ دن مأخوذدر . تصریفی . — J'accrois, tu accrois, il accroît, nous accroissons, vous accroissez, ils accroissent. J'accroissais, nous accroissions. J'accrus, nous accrûmes. J'accroîtrai, nous accroîtrons. J'accroîtrais, nous accroîtrions. Accrois, accroissons. Que j'accroisse, que nous accroissions. Que j'accrusse, que nous accrussions. Accroissant, accru, ue.] آرتیرمق ، تزیید ایتمك ، بیوتمك ، وسعت ویرمك :

Accroître son bien. اموالنی تزیید ایتمك . Un mauvais gouvernement est celui qui *accroît* le nombre des pauvres. *(E. de Gir.)* فنا حکومت فقرانك عددینی تزیید ایدن حکومتدر .
J'ai signalé quelques uns des abus qui *ont accru* les dépenses publiques. *(J.-B. Say.)* مصارف عمومیه‌یی تزیید ایدن سوء استعمالاتدن بر قاچنی اخبار ایلدم .

— مجازاً و جهت معنویه‌جه . برشیئه علاوه ایتمك :
Accroître son influence, sa puissance. نفوذینی ، اقتدارینی آرتیرمق .
Par une faiblesse, une femme *accroît* tous ses maux et n'en évite aucun. *(Mme Cottin.)* بر خطادن ناشی بر قادین کافهٔ بلیاتنی تزیید ایدر و هیچ برینی برطرف ایده‌من .
La misère *accroît* l'ignorance, l'ignorance *accroît* la misère. *(Mme de Staël.)* سفالت جهالتی، جهالت سفالتی آرتدیرر .
La science *accroît* incessamment la puissance de l'homme. *(Lamen.)* علم لاینقطع اقتدار بشری تزیید ایدر . Le développement matériel de la société *accroîtra* le développement des esprits. *(Chateaub.)* هیئت اجتماعیه‌نك مادیاتجه ترقیاتی فکرلرك توسعاتنی تزیید ایده‌جکدر .

— (ف.ل.) متزایداً کیتمك، بیومك، توسع ایتمك :
Son bien, son revenu *accroît* tous les jours. *(Acad.)* اموالی ، وارداتی هر کون تزاید ایدیبور . Son avidité *accroît* avec sa richesse. *(Littré.)* حرصی وطمعی ثروتیله متناسباً تزاید ایدیبور .

— [حق.] ضم اولنمق .

— **S'accroître.** (ف.مط.) تکثر، تزاید، توسع ایتمك :
D'énormes sommets de glace qui *s'accroissent* incessamment couvrent cette partie des Alpes. *(J.-J. Rouss.)* لاینقطع تزاید ایدن جسیم بوز تپه‌لری « آلپ » طاغلرینك بو جهتنی ستر ایدیبور .
Les végétaux comme tous les animaux, *s'accroissent* dans tous les sens. *(D'Orbigny.)* نباتات ، کافهٔ حیوانات کبی هر جهتله توسع و تزاید ایدر .
Mes ans *se sont accrus*, mes honneurs sont détruits. Racine.
سن و سالم رهین ازدیاد ، شرف و اقبالم برباد اولدی .

(s') Accroupetonner (ف.مط) چوملمك :
S'accroupetonner au pied d'un mur. بردیوار آلتنده چوملمك .

Accroupi, ie (ا.مف.) [مصدری accroupir در.] چوملمش :
L'émir *était accroupi* à l'angle du divan. *(Lamart.)* امیر مندرك کوشه‌سنده چوملمش ایدی .

— صاغری اوزرینه اوتورمش :
On voit çà et là des buffles *accroupis* entre les herbes. *(St-Marc Gir.)* اوته‌ده بریده اوتلر آره‌سنده صاغریلری اوزرینه اوطورمش ماندهلر کورینور .

— [نبا.] سرلمش .

— آروه . بر یره جمع اولنمش .

Accroupir (ف.مت.) چوملتمك، چوملمش برآدمی تمثیل ایتمك .

S'accroupir. (ف.مط.) برآدمك آرقه‌سی طوبوقلرینه استناد ایتمك اوزره اوطورمسی ، چوملمك ، دیز چوکمك :
J'allais *m'accroupir* dans un coin du jardin pour y rêver. *(Balz.)* خیالاته طالمق ایچون باغچه‌نك برکوشه‌سنده چوملمکه کیدیبور ایدم .

Accroupissement (ا.مذ.) چوملمش برآدمك حالی، صاغریسی اوزرینه اوطورمش برحیوانك وضعی . چوملمه، چوملش :
L'*accroupissement* du chien. کوپکك صاغریسی اوزرینه اوطورمسی .

Accru, ue (ا.مف.) [مصدری accroître در] تزاید ایتمش ، یایلمش ، بیومش .
[صر.] بو مفعول اکر فعلك کندیسی افاده اولنمق مقصود ایسه Avoir ایله استعمال اولنور :
Son bien *a* considérablement *accru*. اموالی کلیت اوزره تزاید ایتدی .
اکر فعلك حاصلی مقصود ایسه Être ایله قوللانیلیر :
Son bien *est* aujourd'hui considérablement *accru*. آنك ثروتی بوکونکی کونده کلیت اوزره مزداددر .

Accru (ا.مذ.) [باغچ.] آغاچ پیچی ، فشقین .

Accrue (ا.مو.) صولرك چکلمسیله اراضینك توسع ایتمسی . آغاچ کوکلرینك اراضیٔ متجاوره‌یه تجاوزندن ناشی اورمانك توسع ایتمسی .

Accubitoire (ا.مذ.) [آ.ث.عت.] رومالیلرك طعام اوطه‌سنده یاتمق ایچون قوللاندقلری سدیرلر .

Accueil *(a-keuil)* (ا.مذ.) قبول، استقبال :
Faire accueil. حسن قبول ایتمك : Ce prince *fait accueil* à tous ceux qui vont chez lui. *(Acad.)* بو پرنس نزدینه کیدن ذواتك کافه‌سنی حسن قبول ایدر .

Accueillant, ante (ص.) حسن قبول، حسن استقبال ایدن .

Accueilli, ie (ا.مف.) [مصدری Accueillir در.] قبول اولنمش :

Tout homme qui se présentait chez elle avec l'adulation sur les lèvres était sûr d'être *accueilli* avec reconnaissance. *(G. Sand.)* او قادینك نزدینه دوداقلرندن مداهنه آققده اولدیغی حالده هر كیم كیدر ایسه حسن قبول كوره‌جكندن امین ایدی .

Accueillir (ف.مت.) [لاتینجه مفعول الیه اولان "ad„ اداتیله دوشرمك معناسنه اولان "colligere„ دن آلنمشدر . J'accueille, tu accueilles, il accueille, nous accueillons, vous accueillez, ils accueillent. J'accueillais, nous accueillions. J'accueillis, nous accueillîmes. J'accueillerai, nous accueillerons. J'accueillerais, nous accueillerions. Accueille, accueillons accueillez. Que j'accueille, que nous accueillions. Que j'accueillisse, que nous accueillissions. Accueillant, accueilli, ie.]
بزه تقرب ایدن ویازدمزه كلن آدمی قبول ایتمك وآكا حسن قبول كوسترمك . بو فعل على الاكثر ماهیتنی تعیین ایدن بر تعبیر ایله قوللانیلیر :

Accueillir bon ou mal. حسن ویا سوء قبول ایتمك . Il m'*a cueillit* avec bonté. بنی اكرام ایله قبول ایتدی . On ne l'a pas très bien *accueilli*. آنی پك حسن قبول ایتمدیلر . Elle l'*avait accueilli* avec une politesse bienveillante. *(G.Sand.)* او قادین آنی كرمكارانه بر نازكلكله قبول ایتمشیدی .

— آریجه بر تعبیر ایله مفهومی تغییر ایدلمدیكی حالده Accueillir فعلی دائما حسن قبول معناسنه آلینیر . اسماء اشیادن بر مفعول ویریلەرك دخی استعمال اولونور :

Il *accueillit* favorablement ces propositions. بو تكلیفاتی مروجانه قبول ایتدی .

— تلقی ایتمك :

L'orgueil repousse le doute, et la raison l'*accueille*. *(Lévis.)* كبر ونخوت شبهه‌یی رد وعقل وحكمت آنی تلقی ایدر . La société *accueille* assez bien le vice quand le scandale ne s'y trouve pas. *(B.Const.)* هیئت اجتماعیه عیوبه خیلی حسن تلقی كوستر اكر رذالت آره‌یه كیرمامش ایسه . La mode est aujourd'hui d'*accueillir* la liberté d'un rire sardonique. *(Chateaub.)* حریتی بر خندهٔ استهزا ایله تلقی شمدی مودادر . L'imagination populaire *accueille* les bruits les plus étranges. *(Thiers.)* خیالات عوام الك غریب شایعاتی بیله تلقی‌یه قیام ایدر .

— توسعاً واشیادن بر شیئی فاعل اتخاذاً اوزرینه كلمك وبردنبره هجوم ایتمك معناسنده ومصائب نوعندن موادده استعمال ایدرلر :

La tempête les *accueille*. فورطنه آنلرك اوزرینه دوشیور . La misère, la pauvreté, tous les malheurs du monde l'*ont accueilli*. *(Acad.)* سفالت، ضرورت، دنیاده موجود هر مصیبت او آدمه بردنبره هجوم ایتدی .

— S'accueillir (ف.مط.) تلقی اولنمق، قبول ایدلمك :

Les honneurs *s'accueillent* toujours bien. شان وشرفلر دائما حسن تلقی وقبول اولنور .

— متقابلاً تلقی وقبول اولنمق :

Ils *se sont* bien *accueillis*. متقابلاً یكدیكری طرفندن حسن تلقی وقبول اولندیلر . Ils *se sont accueillis* froidement. متقابلاً یكدیكری طرفندن برودتله قبول اولندیلر .

— اضداد . Chasser طرد ایتمك . Éconduire استثقال ایتمك . Exclure خارج طوتمق . Expulser دفع ایتمك . Fermer sa porte باب قبولی سد ایتمك . Rebuter عنف وشدتله رد ایتمك . Rejeter رد ایتمك . Repousser نفرت واستكراه ایله رد ایتمك .

Accul (ا.مذ.) طار وچیقماز، عودت ایتمكسزین ایچندن چیقلماز محل :

Ceux qui poursuivirent les voleurs les poussèrent dans un *accul* où on les prit. *(Acad.)* خرسزلری تعقیب ایدنلر آنلری طار وچیقماز بر محله صوقدیلر اوراده سرقه دردست ایدلدی .

— [بحر.] كوچك قوی، لیمانجق .

— [عس.] طوپك انداخت اثناسنده كری‌یه تپسنی منع ایچون یره ركز ایدیلن برصره قازیق. عكس العمل قازیقلری، چتاللر .

Acculé, ée (ا.مف.) [مصدری acculer دن .] غیر قابل رجعت بر حاله قونلمش :

Là se trouvèrent refoulées, *acculées* les populations attaquées depuis plusieurs jours au sud, à l'est et au nord. *(E.Sue.)* برقاچ كوندنبری جهت جنوبیه، شرقیه وشمالیه‌دن دوچار تسلط اولان اهالی ناقابل رجعت بر حالده اورایه طیقلمش بولنیور ایدی .

— [مجا.] بر خصوصده افراط درجه‌سنده مضطر اولمق، نهایت حالده بر حركته مجبور ایدلمك :

La comtesse de Roncy ne répondit, *acculée* et dans l'excès de la colère, qu'enfin Praslin était lieutenant général, et que son mari ne l'était pas. *(St-Simon.)* صوك درجه اضطراب ایچنده قالمش وحدتك درجهٔ غایه‌سنه وارمش اولان «قونتس دو رونسی» عاقبت «پراسلین»ك رتبه‌سی قول آغالغی اولدیغنی وكندی زوجنك رتبه‌سی او رتبه اولدیغنی جواباً سویلدی. Mais se voyant ainsi *acculé*, le domestique lève l'étendard de la révolte. *(Balz.)* لكن آرتق بویله بر اضطراره دوچار ایدلدیكی كورنجه اوشاق رفع علم الاختلال وشقاق ایلدی .

Acculée (ا.مو.) [بحر.] پوپه ایله دکزی دوکه .

Acculement (ا.مذ.) کرك حقیقةً کرکسه مجازاً کری کیدیش :

L'*acculement* d'une voiture. بر آرابه‌نك کری کیدیشی . L'*acculement* des ennemis, des insurgés. دشمنلرك ، عاصیلرك کری‌یه کیدیشلری ، چکلملری .

— [بحر.] قارشیلقلی امورغه اسکه‌تی .

— فروسیت . بارکیرك ثقلتنی آرد آیاقلری اوزرینه ویرمه .

Acculer (ف.مت.) رجعت ممکن اولمیان بر یره طیقمق .

— [توس.] ایلری سوروب دفع ایتمك :

Notre société chasse devant elle la société sauvage, et *accule* aux extrémités du globe ces peuplades barbares. *(Bonald.)* هیئت اجتماعیه‌مز هیئات وحشیه‌یی اوکندن سوروب دفع ایتمکده و او اهالیٔ خونخواری کرهٔ ارضك اوزاق کوشه‌لرینه طیقمقده‌در . Je ne puis plus rien, vous m'*avez acculé* dans le dernier trou de l'enfer. *(Balz.)* آرتق بن الدن بر شی کلمز. سز بنی جهنمك صوك دلیکنه طیقدیکز .

— [مجا.] جواب ویرمکدن و بر معامله اجراسندن عاجز براقمق :

Cet argument imprévu l'*accula* et le réduisit au silence. اولجه تخمین اولنه‌میان بو دلیل آنی عاجز و مبهوت و مجبور اختیار سکوت ایلدی . Il est facile d'*acculer* un menteur. بر کاذبی کوشهٔ عجزه طیقمق قولایدر .

— فروسیت . بارکیره ثقلتنی آرد آیاقلرینه ویردیرمك .

— [بحر.] قیچ زیاده باتمق .

— **S'acculer** (ف.مط.) طیانمق ، صرتنی دیواره ویرمك :

Ce brave *s'est acculé* contre une muraille pour n'être pas enveloppé par les ennemis. *(Fén.)* بو مرد آدم دشمنلر طرفندن قوشادلمامق ایچون صرتنی دیواره طیادی .

— [صورت مطلقه‌ده] صیچرامق ایچون طوپلانمق ، خیز آلمق :

La panthère *s'accule* pour s'élancer. پارس هجوم ایتمك ایچون خیز آلیور .

— [مجا.] آلدانمق ، شاشیرمق ، خصمه قارشی جواب ویرمکدن کندینی عاجز براقمق :

Ce qui m'a paru plaisant en ceci, c'est de les voir *s'acculer* eux-mêmes par leurs propres sophismes. *(J.-J. Rouss.)* بونده بکا خوش کلن شی آنلرك کندی سفسطه‌لریله کندیلرینی جوابدن عاجز براقلرینی کورمك اولدی .

Accumulateur* (ا.مذ.) بریکدیریجی ، ییغیجی ، مدخر :

Un grand *accumulateur* d'écus, de vivres. بر بیوك مدخر نقود ، مدخر ارزاق .

— **الکتریقده .** الکتریق مدخره‌سی .

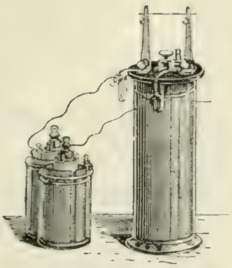

Accumulateur Planté chargé par une pile.

معلومات . ـ بر جریان الکتریقی واسطه‌سیله املا ایدیلن بر نوع « پیل » درکه ایستنلدیکی زمان عکسی جهتده بر جریان الکتریقی تولید ایدرك اولجه ادخار اولنان قدرت الکتریقیه‌یی اعاده ایدر . مدخره‌لر کوچك بر حجم تحتنده چوق مقدارده قدرت الکتریقیه ادخارینه خدمت ایلدکلرندن بو نامله یاد ایدلمکده درلر . بوندن بشقه قدرت الکتریقیه‌یی بر محلدن محل آخره نقله‌ده خدمت ایدرلر . آنجق بو آلتلرك مستحصله‌لری هنوز یوزده قرقی تجاوز ایده‌مه‌مکده‌در .

— (ص.) Machine accumulatrice. آلت مدخره .

Accumulation (ا.مو.) ادخار فعلی ، ییغمه ؛ بوفعللرك نتیجه‌سی .

Nous n'avons jamais nié que l'*accumulation* du capital ne fût nécessaire pour imprimer le mouvement à l'industrie de l'homme. *(Sismondi.)* صنایع بشریه‌یی تحریك ایچون سرمایه ادخاری لازم کلدیکنی بز هیچ بر وقتده انکار ایتمدك .

— [مجا. و توس.] کثرت و وفرت :

Accumulation de phrases, de mots, de preuves, de titres. جمل ، کلمات ، ادله وعنواناتك کثرت و وفرتی .

— [حکم.] اجتماع و تراکم :

Accumulation d'électricité, de chaleur, de vapeur, etc. الکتریقك ، حرارتك ، بخارك تراکم و اجتماعی .

— [طب.] Accumulation stercorale. تراکم ثفلی .

Accumulé, ée (ا.مف.) [accumuler مصدری در .] ییغلمش ، اجتماع ایتمش ، تراکم ایتمش :

Que de marchandises *accumulées*. نه قدر ییغلمش امتعه . Les capitaux ne sont que du travail *accumulé*. سرمایه‌لر سعی متراکمدن بشقه بر شی دکلدر . La richesse est la force sociale *accumulée*. *(E. Polletaut.)* ثروت هیئت اجتماعیه‌نك قوهٔ متراکمه‌سیدر .

Malgré tant de jours *accumulés* sur ma tête, je n'ai pas encore rencontré d'homme que n'eût été trompé dans ses rêves de félicité. *(Chateaub.)* بو قدر یاش یشامش اولدیغم حالده شمدی‌یه قدر بر آدمه تصادف ایتمدم‌که بختیارلق خیالاتنه آلدانمامش اولسون . Quels maux se sont en ces lieux *accumulés* sur moi. *(Volt.)* بو یرلرده بنم باشمه نه قدر بلیات طوپلاندی .

Accumuler (ف.مت.) ییغمق :

Accusable (ص) قابل اتهام، اتهامی ممکن، جائز :

Un homme peut avoir raison en équité, tort en justice, sans que le juge soit *accusable.* (*Balz.*) بر آدم نصفة حقی و محاکمات عدلیه‌جه حقسز اوله‌بیلیر بوندن طولایی حاکمك قابل اتهام اولماسی لازم گلمز .

Accusant (ح.) [مصدری accuser در .] اتهام ایدرك.

Est-on sot, étourdi, prend-on mal ses mesures,
On pense en être quitte en *accusant* le sort.
La Fontaine.

بلاهتله تأملسز ایدنلر بر فنا تدبیر
سنی یاب اولور متهمش گویا تقدیر .

بزده بو مآلده مصراع آتی مشهوردر « بخت بدبر عیوب غفلته بهتان ایله » .

Accusateur, trice (ا.ـ ص.) اتهام ایدن :

A Rome et chez les Grecs, tout citoyen pouvait se porter *accusateur.* (*E. Régnault.*) رومادە و یونانیلرده اهالیدن هر کس اتهام ایتجیلکه قیام ایده‌بیلیر ایدی .

— Accusateur public. مدعیٔ عمومی . [بو صفت فرانسه اختلال کیرنده مدعیٔ عمومیلره ویرلمش ایدی ، مؤخراً بونك یرینه Procureur عنوانی ویرلدی .

— [مترا.] Accusateur, dénonciateur, délateur. Accusateur اجیقدن آچینه حکومت عدلیه یه بالمراجعه مابه‌الاتهام اولان جرمك دلائلنی بیان ایدر . Dénonciateur حکومتك هر هانکی دائره‌سنه اولور ایسه اولسون بالمراجعه مجرمك ایزینی گوسترر . Délateur ایسه خفیاً و یالان اوله‌رق مجرد غرض و نفسانیتندن ناشی و یاخود برمنفعت مقابلنده اخبار جرم ایدر .

Accusatif (ا.مذ.) [صر.] مفعول‌به .

Accusation (ا.مو.) شایان تقبیح بر فعلدن طولایی بر کمسه حقنده واقع اولان اسناد و مؤاخذه .

Aucune preuve n'a pu justifier les *accusations* portées contre lui. (*Balz.*) حقنده ایدیلن اسناداتی تأیید ایده‌جك هیچ بر دلیل یوق ایدی .

— [حق.] اتهام ، مدعیٔ عمومی مقامی .

— الهیانده . اعتراف :

Faisons l'*accusation* de nos fautes. گناهلرمزی اعتراف ایده‌لم .

— Arrêt d'accusation هیئت اتهامیه مضبطه‌سی .

Acte d'*accusation.* اتهامنامه ، ضبطنامه . [مدعیٔ عمومینك Chefs d'*accusation.* اسباب اتهام . Susciter une *accusation.* اسناد تهمت ایتمك .

Accusé, ée (ا.مف.) [مصدری accuser در .] اتهام اولنمش ، متهم :

Les flots de l'océan *ont accumulé* dans le fond de la vallée d'énormes couches de terre végétale. (*Tocqueville.*) بحر محیط دالغه‌لری وادینك دیبنه تنبه مساعد جسیم طوپراق طبقاتی ییغدی .

— [صورت مطلقه‌ده] پاره بریکدیرمك :

Il accumula jusqu'au dernier jour de sa vie. (*Volt.*) حیاتنك صوك گوننه قدر پاره بریکدیردی .

— S'accumuler (ف.مط.) ییغلمق :

Les livres *s'accumulent* dans ma bibliothèque. کتابلر کتبخانه‌مده ییغلیور .

— [توسع.] اجتماع ایتمك ، تحشد ایتمك :

L'armée allemande *s'accumule* du côté du Rhin. آلمان عسکری « رەن » نهری جهتنده تحشد ایدییور .

— [مجا.] گچمك ، جریان ایتمك :

Réfléchissez aux événements qui se sont *accumulés.* گچمش اولان وقایعی خاطره کتیریکز .

-- [مترا.] Accumuler, amasser, entasser, amonceler. Amasser فعلی بر جنسدن اولان متعدد شیلری صورت مطلقه‌ده طوپلامقدر :

J'*amassai* quelques feuilles pour me coucher. (*Fén.*) یاتمق ایچون بر قاچ یاپراق طوپلادم .

Entasser بر طاقم اشیانی بری‌بری اوزرینه صیقیشدیره‌رق یا منتظماً و یا بلا انتظام ییغمقدر :

Il *a entassé* ses meubles les uns sur les autres. (*Acad.*) اشیای بیتیه‌سنی بری‌بری اوزرینه ییغدی .

Accumuler کلیتلی اشیانی محافظه مقصدیله طوپلامق وگوندن گونه مقدار اشیانی تزیید ایتمکدر :

Ces biens qu'il *avait accumulés* avec des soins si longs et si pénibles. (*Mass.*) اولقدر مدت مدیده‌ده و اولدرجه‌ده مشقتلی اعتنالرله جمع و ادخار ایلمش اولدیغی او اموال .

Amonceler چپ وراست، طارمه‌طاغین اطرافه صاچمقدر:

Les vents *amoncellent* les nuages. (*Volt.*) روزکار بلوطلری چپ و راست ، طارمه‌طاغین اطرافه صاچار .

— اضداد . Désagréger بر جسمی اجزا و ذراته تقسیم ایتمك . Disséminer مختلف محللره طاغتمق . Éparpiller طاغتمق ، پریشان ایتمك . Parsemer سرپمك . Dépenser خرج ایتمك . Dilapider اسراف واتلاف ایتمك. Dissiper الدن چیقارمق ، دفع ایتمك . Gaspiller بیهوده یره صرف واتلاف ایتمك . Jeter par les fenêtres پنجره‌دن آتمق یعنی اسراف ایتمك . Prodiguer بول‌بول خرج ایتمك . Répandre یایمق . Semer تبذیر ایتمك .

Toute femme soupçonnée par le monde d'une conduite légère sera toujours *accusée* par les autres femmes. *(Mme Romier.)* هر كسك خفت مشربندن شبهه ايتديكى بر قادين اول امرده سائر قادينلر طرفندن اتهام اولنور .

— كوسترشلى :

Les Anglaises ont la poitrine ouverte et les formes bien *accusées*. انكلتره قادينلرينك كوكسلرى وسعتلى و اشكال بدنيه‌لرى پك كوسترشليدر .

— [مجا.] ظاهر ، واضح :

Les formes de son style ne sont pas assez vigoureusement *accusées*. كتابتك سليقهٔ بيانى درجهٔ كافيه‌ده واضح دكلدر .

— (ا.) [حقو.] بر جنايتله متهم اولوب محكمهٔ جنايته سوق اولنان آدم :

L'*accusé* a été confronté avec les témoins. متهم شاهدلرله مواجهه ايتديرلشدر .

Accuser (ف.مت.) بر آدمه قباحت ، جرم اسناد ايتمك :

Accuser de vol. سرقت اسناد ايتمك ، سرقتله اتهام ايتمك .

— اعتراف ايتمك :

Accuser ses péchés, son âge. كناهلرينى ، ياشنى اعتراف ايتمك .

— بر شيئك امارەسنى كوسترمك :

Cette action *accuse* de la folie. بو حركت جنت امارەسنى كوستريور .

— [مجا.] Accuser réception بر شيئك كنديسنه وصولنى اشعار ايتمك :

Accuser réception d'une lettre, d'un paquet. بر مكتوبك ، بر پاكتك وصولنى اشعار ايتمك . *Accusez*-moi *réception* de ma lettre. *(Acad.)* مكتوبمك وصولنى بكا اشعار ايديكز .

— S'accuser (ف.مط.) كندى مجرميتنى اقرار ، اعتراف جرم :

Je ne *m'accuse* que de trop de délicatesse pour mes amis, bien loin de les négliger. *(St-Simon.)* احبابى خاطردن چيقارمق نرده ! بن كنديمى احبابه قارشى لزومندن زياده خاطرنوازلقله اتهام ايديورم .

Elle se jette aux pieds de son juge et *s'accuse* comme coupable. *(Fléch.)* او قادين حاكمنك آياقلرينه قپاندرق اعتراف مجرميت ايديور .

Bien, monsieur, dit l'abbé, vous avez parlé avec franchise : *s'accuser* ainsi c'est mériter son pardon. *(Alex. Dum.)* پاپاس ديدى كه : افندى سز اخلاص ايله افادهٔ مرام ايتديكز ، بو وجهله اعتراف مجرميت مستحق معفويت اولمقدر .

— [متر.] Accuser, inculper .

Accuser آچيقدن آچيغه بر جرم ايله بر آدمى اتهام ايتمكدر :

Inculper ايسه شبهه‌لى اسنادات ايله مجرميت كوسترمكدر .

Accuser هر درلو جرائم حقنده جاريدر . Inculper ايسه خفيف جرائم واهميتسز افعال حقنده مستعملدر .

— اضداد : Blanchir تبريه ايتديرمك . Décharger رفع مجرميت . Disculper معذور كوسترمك . Excuser عفو ايتمك . Innocenter معصوم عد ايتمك . Justifier حقلى چيقارمق . Laver لوث جرمدن تطهير ايتمك .

Aceaux (ا. مذ.ـ جمع) صناپەره . سراج بچاغى .

Acéchloroplatine (ا. مذ.) [كيمـ.] روح خلده حل ايدلمش مركبات مثانيه قلوريلاتينك تقاطرندن حاصل اولان مادهٔ بلورى .

Acéluphe (ص.) [تا ط] زارسز ، قشرسز .

Acéphale (ص) [لسان يونانيده محروم معناسنه اولان „ a " اداتيله باش معناسنه اولان „ Khéphale " دن مأخوذ در.] معدوم الرأس ، باشسز :

Statue *acéphale*. باشسز بر جانور . Un monstre *acéphale*. باشسز هيكل .

— [قيا.] فكرى آز ويا كلياً مفقود آدملره ديفيلير ، ابله :

C'est quelque chose de fâcheux, en vérité, que de naître borgne, boiteux, *acéphale*. بكچشم ، طوپال ، ابله طوغمق حقيقةً باعث تأسف بر شيدر .

— [مجا.] رئيسى ، رهبرى اولميان شى :

Le général Cavaignac fut l'instrument d'une réaction anonyme, et pour ainsi dire *acéphale*. *(Proudh.)* جنرال قاوەنياق اسمى مجهول و تعبير آخرله رئيس و رهبرى معدوم بر حركت ارتجاعيه‌يه آلت اولدى .

Acéphalie (ا.مو.) رأسك معدوميت كامله‌سى .

Acéphalien, enne (ص) ناقص الرأس (ا.مذ.ـ جمع) ناقص الرأس جنسندن جانور .

Acéphalobrache (ص.) عديم الرأس والعضد ، باشسز وقوللسز .

Acéphalobrachie (ا.مو.) معدوميت الرأس والعضد .

Acéphalocarde (ص.) ناقص الرأس والقلب . (ا.) باشى وقلبى اولميان جنين .

Acéphalocardie (ا.مو.) معدوميت الرأس والقلب .

Acéphalochire (ص.) عديم الرأس واليد . (ا.) باشى والى اولميان جنين .

Acéphalochirie (ا.مو.) معدوميت الرأس واليد .

Acéphalocyste (ا.مذ.) معدوم الرأس والمثانه .

Acépha'ocystique (صـ.) عديم الرأس والمثانه‌لری حاوی ، آنلره عائد .

Acéphalogastre (صـ.) عديم الرأس والبطن .

Acéphalogastrie (ا. مو.) معدوميت الرأس والبطن.

Acéphalopode (صـ.) عديم الرأس والاقدام .

Acéphalopodie (ا. مو.) معدوميت الرأس والاقدام .

Acéphalorache (صـ.) عدم الرأس والسيساء .

Acéphalorachie (ا. مو.) معدوميت الرأس والسيساء.

Acéphalostome (صـ.) ذوالفم عديم الرأس، باشسز آغزلی

Acéphalostomie (ا.مو.) معدوميت الرأس مع وجود الفم.

Acéphalothoracie ياخود **Acéphalothorie** (ا.مو.) معدوميت الرأس والصدر .

Acéphalothore (صـ.) عديم الرأس والصدر .

Acer (ا.مذ.) اسفندان آغاجی .

Acérées, Acéracées ياخود **Acérinées** (ا.مو.جمع) [نبا.] اسفندانيه فصيله‌سی: ذوالورق تحت المبيض ازهاری خنائی یاخود وحيد الجنس نباتاتی حاوی فصيله.

Acéras. – A. sa fleur.

Acérage (ا.مذ.) چليك قاتمه . بيله‌مه .

Acérain, e (صـ.) چليك قيلندن اولان

Acéras* (ا.مذ.) [نبا.] سحلبيه فصيله‌سندن ، سحلب چيقاریلان نبات ، يمون چيچكی .

Acératie ياخود **Acératosie** (ا.مو.) [حيو.] معدوميت قرن ، بوينوزسزلق .

Acerbe (صـ.) ككره، بوروشدیریجی، اکشی، خام :
Fruits *acerbes.* آکشی بورشدیریجی میوه‌لر .
[مجا.] قبا، درشت، لطافتسز، ناخوش :
A quoi bon ce langage si *acerbe* ? (*G. Sand.*) بويله ناخوش، قبا ادارهٔ کلام نه‌يه يارار ؟
Je le connais beaucoup, signora, répondis-je d'un ton *acerbe.* (*idem*) بن آنی پك ايی طانيرم « سينيورا » ديه درشت بر طرزده جواب وردم .
— اشخاص ايچون دخی صفت اوله‌رق متهور، غضوب :
Il avait été plus *acerbe* que jamais contre le ministère. (*Alex.Dum.*) هيئت وكلا عليهنده هر وقتده‌كی تهوردن زياده متهور ايدی .
C'est une comédienne fort *acerbe* et fort jalouse de son talent, (*G. Sand.*) او قز غایتله تندخو و استعدادينه مغروره بر قومديا آقتریسیدر .

Acerbe, âcre, aigre, acide, acrimonieux. [متر.] —
Aigre بو صفتله توصیف اولنان شی آرتق طاتليلاشه‌ماز:
Le vin, le lait deviennent *aigres* quand ils se gâtent. شراب ، سوت بوزلنجه اکشير .
Acide صفتیله توصیف اولنان اکشی شی هیچ طاتلی دکلدر:
Les liqueurs *acides* sont rafraichissantes. اکشی مشروبات سرينلك و فرح ويرر .
Acerbe دينلن شی دها طاتليلاشمامش شیدر :
Les fruits sont toujours plus ou moins *acerbes* avant la maturité. ميوه‌لر كماله ايرشمكسزين دائما آز چوق اكشيدر .
Acre صفتيله توصيف اولنان بوروشدیریجی شيلر طبیعت اصليه‌لری موجبنجه بوروشدیریجی‌درلر :
Les fruits sauvages sont *âcres.* (*Richard.*) يبانی ميوه‌لر بوروشدیریجيدر .
Acrimonieux دينلن شيلر دائما بوروشدیریجيلکه مستعد شيلردر .
Sel acrimonieux بوروشدیریجيلکه مستعد طوز .
— [مجا] **Aigre** دينلن اکشيلك بر حدتلی، طارغين آدمدن صادر اولان شيدر . بزده دخی « اکشی يوزلی » تعبيری واردر . مشهور ليمونجی زاده‌لر ايچون « اکشيدر ترشی كبی روی ليمونی زاده » مصراعی مشهوردر . لكن تكدير، توبيخ كبی شيلره صفت اولنجه بزده [آجی] دينلمك دها زباندردر :
Il lui fit une *aigre* réprimande. (*Acad.*) آنی آجی بر صورتده تكدير ايتدی . وهبی مرحوم «زهر ايچمك كيدر آجی سوز آدم اولانه» ديمشدر .
Acerbe صفتی آلان كلمات بر آز ملايمته محتاج درشت سوزلردر :
La critique est en progrès comme le reste ; ses coups sont plus rigoureux, plus *acerbes.* (*Viennet.*) انتقادات سائر شيلر كبی ترقيده‌در . ضرباتی دها شدتلی، دها آجيدر .
Acre صفتی آلان آدم كين وسوء غرض صاحبی آدمدر . بزده غرض لفظی هر درلو مقصد معناسنه كليرايسه‌ده غرضكار تركيبی مطلقا سوء غرض صاحبی معناسنده مستعملدر اوجهتله:
Il y a toujours quelque chose d'*âcre* dans ses discours. (*Acad.*) عباره‌سنی ترجمه‌ده « آنك نطقلرنده دائما بر غرضكارلق واردر » ديكلكز دها موافقدر .
Personne acrimonieuse دينن آدم آجی سوزلكی ، آجی يازمغی كنديسنه بالالتزام خوی، عادت ایتمش آدمدر :
Les critiques de profession prouvent trop souvent

qu'on peut être *acrimonieux* sans être piquant. *(Carpent.)* انتقاداتی کندیلرینه صنعت و مسلك اتخاذ ایدنلر آجی یازمقله برابر طوقوناقلی یازمامق ممکن اولدیغنی پك چوق اثبات ایدیورلر .

Acerbité (ا. مو.) ککره‌لك ، خاملق ؛ بوروشدیرمه ، اکشیلك :

L'acerbité d'un fruit. برمیوه‌نك اکشیلکی ، خاملغی . Les fruits sauvages conservent toujours un certain degré d'*acerbité*. *(Guersent.)* یبانی میوه‌لر دائما بردرجه آجیلق وخاملق محافظه ایدرلر .

— [مجا.] قبالق ، لطافتسزلك ، درشتلك :

L'acerbité de son langage. طرز اداسنك درشتلکی .

Acerdèse (ا. مو.) [معا.] کلس مفحمدن صلب، حدید رنکنده برمعدن .

Acère.

Acère* (ص.)[مب.هو.] بوینوزسز.

— (ا.مذ.) [حیو.] دکزده یاشایان حیوانات ناعمه‌دن بر نوع .

Acéré, ée (ا. مف.) [مصدری acérer در.] چلیکلی :

Lance *acérée*. چلیکلی مزراق . — سیوری :

Il avait des dents *acérées* comme des dents de mulot. *(Balz.)* ترلا فاره‌سنك دیشلری کبی سیوری وایصیرغان دیشلری وار ایدی .

— کسکین :

Une arme *acérée*. برکسکین سلاح .

— [مجا.] طوقوناقلی، مؤثر؛ استهزالی، رنجیده ایدیجی، آجی ، قبا :

Langue *acérée*. لسان مذمت . Plaisanteries *acérées*. استهزالی لطیفه‌لر . Les traits de médisance et de la calomnie, *acérés* par les deux bouts, blessent aussi celui qui les enfonce. *(Boiste.)* مذمت و افترا سهملری ایکی طرفلری سیوری اوله‌رق باتیرانه‌ده باتارلر. C'était sur mon cœur qui tombaient ces coups *acérés*. *(G. Sand.)* او ضربهٔ استهزالر نم قلبمه اوریلیور ایدی .

Acérellé, ée (ص.) [نبا.] آز سیوری اوجلی .

Acérer (ف. مت.) دمیره صو ویرمك ؛ چلیك قاتمه :

Acérer une hache. بر بالطه‌نك دمیرینه صو ویرمك . *Acérer* une scie, un couteau, un sabre. بر دستره‌نك ، بر بچاغك ، بر قلنجك دمیرلرینه چلیك قاتمق .

— [مجا.] طوقوناقلی ایتمك، دلشکن ایتمك؛ تشدید ایتمك:

Acérer son style. کتابتی طوقوناقلی ایتمك . *Acérer* sa critique. تنقیداتی تشدید ایتمك .

Acéreux, euse (ص.) [نبا] سکود آغاجی یاپراقلری کبی اوزون، اینجه سیوری یاپراقلره دینیر .

Acérique (ص.) [کیم.] اسفنداناك عصاره‌سندن استحصال اولنان حامض .

Acérodon (ا.مذ.) [حیو.] عدیم‌الاسنان‌القرنیه : حیوانات ثدیه‌نك خفاشیه طاقمندن (Roussette) کبی قرنی دیشلری بولنمیان نوعی .

Acérole (ا. مذ.) بر نوع ویشنه .

Acerre (ا. مو.) آثار عتیقه‌ده عطریات صندوقچه‌سی .

Acérure (ا. مو.) چلیك پارچه‌سی .

Acescence (ا. مو.) [کیم.] اکشیمه استعدادی ؛ مائلیت حمض .

Acescent, ente (ص.) اکشیمکه مستعد ؛ اکشیمکه باشلامش، مائل حمض .

Acétabulaire یاخود **Acétabule** (ا. مو.) [نبا.] (منطار) مانتار نوعی .

Acétabule (ا. مو.) اسکی رومالیلر طرفندن مستعمل زیل .

Acétabule (ا. مذ.) اسکی زمانده سرکه وضعیچون مستعمل قوانوز .

— [تشر.] جوف مفصلی .

— [حیو.] حیوانات قبوقلرینك اویوق محلی . حیوانات ناعمه خرطومی .

Acétal (ا. مذ.) [کیم.] آسه‌تال .

معلومات . — ۷۵ درجهٔ حرارتده قاینایان برمایع‌درکه حقیقی طبیعتی اوزون مدت مجهول قالمشدر . موسیو (وورج) ه کوره عادی آلده‌هید ایله حمض ثه‌تیلك اتحادندن مرکبدر .

Acétamide (ا. مو.) [کیم.] آترخلی‌ایله‌مایع آمونیاقك برشیشه ایچنده عکس عملندن متولد مرکب بر آمونیاق، آسه‌تامید.

Acétate (ا. مذ) [کیم.] خلیت :

Acétate de plomb. خلیت رصاص ، قورشون سرکه‌سی . *Acétate* de cuivre. خلیت نحاس .

Acété, ée (ص.) سرکه‌یه دونمش .

Acéteuse (ا. مو.) [لاتینجه "acetosa" یعنی قوزی قولاغی لفظندن مأخوذدر .] وقتیله طعمنده‌کی اکشیلکه مبنی قوزی قولاغنه ویریلن اسم .

Acéteux, euse (ص.) [لاتینجه سرکه معناسنه اولان "acetum" دن آلنمشدر .] سرکه طبیعتنده اولان، خلی :

Acide *acéteux*. حامض خلی . Fermentation *acéteuse*. تخمر خلی .

Acétification (ا. مو.) [کیم.] تخلل، سرکه‌لشمه.

Acétifié, ée (ا. مف.) [مصدری acétifier در .] سرکه‌لشمش، سرکه‌یه تحویل ایدلمش .

Acétifier (ف.مت.) سرکه حالنه قومق، سرکه‌لشدیرمك؛ تخلیل ایتمك.

Acétimètre (ا. مذ.) [کیم.] [مر] Acétomètre

Acétique (ص.) [کیم.] سرکه طبیعتنده اولان؛ خلی: Acide *acétique.* حامض خل.

Acétite (ا. مذ) [کیم] خلیتی.

Acéto-azotate (ا. مذ.) [کیم.] آزوتیت خلیه.

Acéto-benzoïque (ص.) [کیم.] خلی-جاوی.

Acéto-chlorhydrique (ا.مو.)[کیم.]خلیـقلورمائین.

Acétol (ا. مذ.) [اجز.] خل مقطر.

Acétolat (ا. مذ.) [کیم.] چیچك سرکه‌سی.

Acétolature (ا. مو.) [اجز.] مخلل.

Acétolé (ا. مذ.) [اجز.] دوای خلی.

Acétolique (ص.) [اجز.] خلی.

Acétolotif (ا. مذ.) [اجز.] استعمال خارجی ایچون خل طبی.

Acétomel (ا. مذ.) سکنجبین، سرکنجبین.

Acétomellé (ا.مذ.)خل معسل.سرکنجبینلی،سرکنجبینی.

Acétomètre* (ا. مذ.) سرکه میزانی، مقیاس خل.

Acétométrie (ا.مو.) سرکه‌مقایسه‌سی.

Acétométrique (ص.) سرکه‌میزانه‌عائد اولان.

Acétone (ا.مو.) [کیم.] روح خل، سرکه روحی.

Acétoselle, ée (ص.) قوزی قولاغی اکشیاسی.

Acétomètre.

Acétosité (ا. مو.) حماض صغیر.

Achacana (ا. مذ.) [نبا.] پرو انجیری نوعی.

Achade (ا. مو.) باغ کیرزمه‌سی بلی.

Achaine* یاخود **Akène** (ا. مذ.) [نبا.] ثمر فقیر.

Achalandage (ا مذ.) مشتری پیدا ایتمه، مشتری جلبی:

La question de l'enseigne était des plus capitales pour l'*achalandage* d'un cabaret ou d'une hôtellerie. *(T.Mich.)* لوحه مسئله‌سی بر میخانه‌نك و یا بر اوتلك مشتری پیدا ایلمسیچون باشلیجه مسئله‌لردن ایدی.

— مشتری اوله:

Bien heureux nous sommes, Monsieur le comte, que vous ayez honoré notre boutique de votre *achalandage.* *(E. Sue.)* موسیو لو قونت، دکانمزی مشتری اولمکزله شرفلندیردیککزدن طولایی بختیارز.

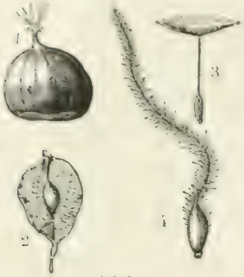

Achaine.

— مشتری هیئتی؛ مشتری:

La réputation de probité de cette ancienne maison lui a valu un bon *achalandage.* بو تجارتخانه‌نك استقامتله اشتهاری کندیسنه بر چوق مشتری پیدا ایتدیردی.

— [مجا.] واسطهٔ جلب:

Elle avait grand espoir d'*achalandage* sur la beauté de sa fille. قزینك کوزللکی مشتری جلبنه بیوك بر واسطه اوله‌جغی ظن قویسنده ایدی.

Achalandé, ée (ا.مف.) [مصدری achalander در.] مشتریسی چوق:

C'est une bonne maison, bien *achalandée,* qui rapporte quinze à vingt mille francs par an. *(Balz.)* سنوی اونبش یکرمی بیك فرانق کتیرر مشتریسی چوق ایی بر تجارتخانه‌در.

— ایشلك:

Il n'y a pas de route bien *achalandée* de passants de ce côté-là. *(G. Sand.)* او جوارده غلبه‌لکلی و ایشلك بر یول یوقدر.

Achalander (ف.مت.) مشتری پیدا ایتدیرمك؛ مشتری جلب ایتمك، مشتری بولمق.

— S'achalander (ف.مط.) مشتری پیدا ایتمك:

Grâce à de jolies femmes, un café *s'achalande* facilement. کوزل قادینلر سایه‌سنده برقهوه قولایلقله مشتری بوله‌بیلیر.

— اضداد. Déchalander مشتری غائب ایتدیرمك. Désachalander مشتریسز براقق.

Achanti یاخود **Achantin** (ا.) جنوبی آمریقا اهالیسی، آشانتی اهالیسی.

— (ص.) آشانتی اهالیسی لسانی.

Achar یاخود **Achard** (ا.مذ.) سرکه‌لی سبزه ترشیسی.

Acharia A, fleur mâle. B, fleur femelle. C, fruit. D, graine.

Acharia* یاخود **Acharie** (ا. مو.) [نبا.] امید برونده حاصل اولان کثیف الاوراق ورچینه‌لی بر نبات. آقاریا.

Acharné, ée (ا.مف.)[مصدری acharner در.] آزغین.

Tigres plus *acharnés* que les lions sauvages.
J.-B. Rousseau.
وحشی آرسلانلردن دها آزغین قاپلانلر .

— شدید :

Ils engagèrent une lutte *acharnée*. شدید بر محاربه یه طوتشدیلر.

— [مجا.] غرضکار :

Molière eut des ennemis *acharnés*. (La Harpe.) «مولیر»ك غرضکار دشمنلری وار ایدی :

Il n'existe pas de destructeur plus *acharné* du bonheur d'une femme que les autres femmes. (Mme Romieu.) بر قادینك بنای اقبال و سعادتی ییقمق ایچون دیگر قادینلردن زیاده غرضکارانه چالیشان یوقدر .

Acharnement (ا.مذ.) آزغینلق :

L'*acharnement* du loup قوردك آزغینلغی .

— [توس.] شدت :

La bataille recommença avec plus d'*acharnement*. محاربه دها بیوك بر شدتله تکراراً باشلادی .

— [مجا.] خصومت ، عداوت :

L'*acharnement* de Séguier contre Fouquet. (Volt.) «سهگیه»نك «فوکه» علیهندهکی خصومتی .

— تعند :

Elle met autant d'*acharnement* à le poursuivre qu'il met de persistance à la fuir. (E. Sue.) او حریف آندن قاچمقده نه قدر اصرار ایدییور ایسه او قادین اونی تعقیب ایتمکده او قدر تعند ایدییور .

— ابتلا ، مراق :

Il a un furieux *acharnement* pour le jeu. (Trév.) قماره مجنونانه بر ابتلاسی ، بر مراقی وار .

— D'acharnement (ت.ح.) شدت ، عداوت ، تعندله :

Comme il n'était que dix heures, il se mit à travailler d'*acharnement* avec Colbert et Lyonne. (Alex. Dum.) هنوز آنجق ساعت اون اولدیغندن «قولبەر» و «لیون» ایله برابر شدتله چالشمغه قویولدی .

Acharner (ف.مت.) قیزدیرمق ، آزدیرمق ، حرصلاندیرمق ، تهییج ایتمك .

— [صید.بر.] صالدیرمق :

On avait *acharné* les chiens contre le taureau. (Acad.) کوپکلر بوغا اوزرینه صالدیرلشیدی .

— S'acharner (ف.مط.) تجاوزات مصرانهده بولنمق ؛ بر شیئك اوزرینه شدت و عناد ایله دوشمك :

Ces deux plaideurs se sont *acharnés* l'un contre l'autre. بو ایکی خصم بری برلری حقنده تجاوزات مصرانهده بولندیلر .

Le sort s'est enfin lassé de *s'acharner* sur lui. (Alex. Dum.) طالع نهایت آنی شدتله تعقیب ایتمکدن اوصاندی .

— (مجا.) مصرانه دوام ایتمك :

S'acharner à l'étude. تحصیلده مصرانه دوام ایتمك .

Achat (ا.مذ.) صاتون آلمه ، مبایعه ، اشترا :

Le baron de Goërtz négocia en Hollande l'*achat* de quelques vaisseaux. (Volt.) بارون «دو غورج» فلمنکده بر قاچ سفینهنك اشتراسیچون مذاکراتده بولندی .

— صاتون آلنان شی :

Je veux vous faire voir mon *achat*. صاتون آلدیغم شیئی سزه کوسترمك ایسترم .

— (حق.) Achat et vente. بیع و شرا .

— صرافیده . Achat à la hausse. فیأتی ترقی ایدهجك امیدیله اسهام مبایعهسی . Achat à la baisse فیأتی ترقی ایلش اولان اسهامی صاتدقدن صکره فیأتلرینك حین تنزلنده یرینه قویمه. Achat à prime. بورسهجه بخشش دینلن اکرامیهلی اشترا .

— (تجا.) Livre d'achat مبایعات دفتری .

— (متر.) Achat, acquisition, emplette.

Achat بالخاصه مبایعه فعلنی ابراز ایدر :

Cette métairie vaut le double de ce qu'elle valait au temps de l'*achat*. (Volt.) بو کوچك چفتلکك دکری حین مبایعهسندهکی دکرینك ایکی مثلیدر .

Emplette بالخاصه مبایعه اولنان شیئی اشعار ایدر :

Il nous exhiba toutes ses *emplettes*. (Le Sage.) مبایعه ایتدیکی اشیانك کافهسنی بزه ارائه ایلدی .

Emplette لفظی مستعملات عادیهدن اولان اشیای خسیسه حقنده قوللانیلیر :

Cette jeune personne est allée à la ville faire des *emplettes* avec sa femme de chambre. (Volt.) بو کنج قز اوفق تفك آلتی ایچون خدمتجیسیله برابر شهره کیتدی .

Achat ایسه کلیتلی مبایعات مهمهده مستعملدر . اراضی بیوت کبی :

Un grand cabinet de physique et quelques *achats* de chevaux m'ont un peu épuisé. (Volt.) بر بیوك حکمت طبیعیه قابینهسی و بعض بارکیر مبایعاتی بنی برآز رخنهدار ایتدی .

بو جهتجه Achat معناً Acquisition لفظنه مشابهدر . بینلرندهکی فرق Achat لفظنك عادی لسانده قوللانلمسی Acquisition لفظنك الفاظ عدلیهدن اولمسیدر .

Ache (ا.مو.) (نبا.) صوکرویزی . Ache de montagne یابان کرویزی .

Achée (ا.مو.) اولطه قوردی .

Acheire (*a-ke-re*) (صـ.) معدوم الیدین .

Acheirie (*a-ké-ri*) (ا.مو.) معدومیت یدین .

Acheminé, ée (ا.مفـ.) [مصـدری acheminer در .] يوله چیقارلمش :

Convois *acheminés*. يوله چيقارلمش قافله‌لر .

— (مجا.) يوله قونلمش، حسن جريانده بولنمش :

Affaire *acheminée*. يوله قونلمش ايش .

— صنايعده . قاطاسلاغى آلنمش ، خشونتى آلنمش :

Glace *acheminée* خشونتى آلنمش آينه .

— فروسيتده . Cheval acheminé تربيه ايدلمش ، آلشديرلمش باركير .

Ache — A.fleur grossi. B,coupe de l'ovaire.

Acheminement (ا.مذ.) يول آچمه :

Ces canaux qui unissent les fleuves, les lacs et les mers, qui ouvrent des routes inconnues, mettent un facile *acheminement* là où la nature semblait avoir créé un obstacle. (*St-Marc Gir.*) نهرلرى ، كوللرى ، دكزلرى برى‌برينه ربط ايدن ، طرق مجهوله‌يى آچان بو قناللر طبيعتك مانع اوله‌جغى ظن ايدلين يرلرده يول آچمه‌يى تسهيل ايديور .

— (مجا.) حاضرلق ، مهيئلك ، وصوله واسطه‌لق :

Toute la vie est un *acheminement* vers la mort عموماً حيات ماته حاضرلقدر .

— مقدمه :

L'exagération est l'*acheminement* vers le mensonge. (*Mme Monarson.*) مبالغه يالانك مقدمه‌سيدر . Paraitre savoir ce qu'on ne sait pas est un *acheminement* vers la fausseté. (*Mme Laya.*) بيلمديكى شيئى بيلير كبى كورنمك ساخته‌كارلغه چيقار بر طريقدر .

Acheminer (ف.مت.) يوله چيقارمق ، كوندرمك ، بر يره طوغرو سوق ايتمك :

Acheminer du blé vers le marché. بغدايى بازاره كوندرمك .

— (مجا.) تدريجاً سوق ايتمك :

. . . . Au trépas
Chaque moment de plaisir l'*achemine*.
La Fontaine.

سفاهتله كچن هر لحظه آنى تدريجاً ماته سوق ايديور .

— يوله قويمق :

Il refusait d'*acheminer* cette affaire par des voies raisonnables. (*Boss.*) بو ايشى وسائط معقوله ايله يوله قويمقدن امتناع ايديور ايدى .

— فروسيتده . آنى آلشديرمق ، تربيه ايتمك .

— S'acheminer (ف.مط.) يوله چيقمق :

Tous les jours je m'*acheminais*, sous un prétexte quelconque, du côté de la vallée, mon fusil sous le bras, mon chien sur mes pas. (*Lamart.*) هر كون بر بهانه ايله تفنكم قولتوغمك آلتنده وكوپكم آياقلرمك اطرافنده اوله‌رق وادى‌يه طوغرى چيقيور ايدم .

— [صورت مطلقه‌ده.] يورومكه باشلامق ، يورومك ، حركت ايتمك :

Je m'*acheminerai* quand il en sera temps.
La Chaussée.

زماننده حركت ايده‌جكم .

— مجا. ايلريلمك ، مترقيانه يورومك ؛ مقصدينه ايريشمك :

Par les chemins de fer, l'humanité *s'acheminera* vers les sanctuaires de la fraternité universelle. (*Mch. Chev.*) شمندوفرلر وساطتيله انسانيت اخوت عموميه معابدينه طوغرو تدريجاً ايلريليه‌جكدر .

— اشيا حقنده . واصل اولمق :

Je vois que tout *s'achemine* à ce qu'il vous plait d'appeler mon bonheur. (*J.-J. Rouss.*) هر شيئك سعادتمه تسميه ايتمكله محظوظ اولديغكز نقطه‌يه وصولنى كوريورم .

— [صورت مطلقه‌ده.] يولنده جريان ايتمك :

Cette affaire *s'achemine*. بو ايش يولنده جريان ايديور .

Achénien, enne (*a-ke-ni-ain*) (صـ.) (طبـ.ارضـ.) طبقۀ تباشيريه تحت قسمى .

Achénode (*a-ké-no-de*) (ا.مذ.) (نبا.) اجتماع اثمار فقيره .

Achérontia (*a-ké-ron-si*) (ا.مو.) پاپانس اوزرنده يشايان حشرات صنفى .

Achetable (صـ.) صاتيلمه‌سى ، صاتون آلنمسى قابل ، ممكن اولان :

L'esclave vendable, *achetable* était, comme le cheval et le bœuf, la propriété du maître. (*Lamenn.*) صاتيلمسى وصاتين آلنمسى قابل بر اسير اوكوز وباركير كبى اسرا صاحبنك مالى ايدى .

Acheté, ée (ا.مفـ.) [مصدرى acheter در .] صاتون آلنمش ، آقچه ايله آلنمش :

Les marchandises *achetées* à vil prix. اوجوز فياتله صاتين آلنمش اشيا .

(توسـ.) پاره قوتيله استحصال اولنمش، صاتون آلنمش :
Applaudissements *achetés.* صاتون آلنمش آلقشلر . Voix *achetées.* پاره ايله صاتون آلنمش رأيلر . Témoins *achetés.* پاره ايله اقناع ايدلمش، صاتون آلنمش شهود . Conseils, prêtres, tribuns furent *achetés* aux prix qu'ils mirent eux-mêmes. (*Montesq.*) مشاورلر، راهبلر، خطيبلر كنديلرى طرفندن تعيين اولنان مقدار آقچه‌لرله استجلاب اولنديلر .

(مجا.) كوجلك ايله استحصال اولنمش، بهالى‌يه اوطورمش :
C'est un plaisir *acheté* trop cher. بو پك آغير بهايه اوطورمش بر صفادر .

Acheter (ف.مت.) صاتون آلمق ، مبايعه ، اشترا ايتمك :
Acheter une maison. بر خانه صاتون آلمق . Le consommateur est d'autant plus riche qu'il *achète* toute chose à meilleur marché. (*Bastiat.*) مستهلك بر شيئى نه قدر اوجوز آلير ايسه او قدر زنگين اولور .

— [صورت مطلقه‌ده .] اشترا هوسى ومراقى :
A Constantinople, on arrive sans cesse d'un bazar à un cimetière, comme si les Turcs n'étaient là que pour *acheter*, vendre et mourir. (*Chateaub.*) تركلر، دنياده صاتون آلمق، صاتمق و وفات ايتمك ايچون طوربيورلر ايمش كبى استانبولده لاينقطع بر بازاردن بر مزارستانه واريلير .

Acheter فعلنه صاتان ويا صاتمش اولان آدم مفعول عد اولنه‌رق عباره تركيب ايديله‌بيلير او حالده «de» وياخود «à» اداتيله استعمال اولنور فقط على الاكثر «chez» اداتيله قوللانيلير :
Acheter une chose *de* quelqu'un. بر آدمدن بر شى اشترا ايتمك معناسنى مشعر اولديغى كبى *Acheter* une chose *à* quelqu'un. دخى او معنايى مشعردر . *Acheter* une chose *chez* quelqu'un. تعبيرى هپسندن زياده مستعمل اولوب آچق بونده بايعك او شيئى صاتمق تجارتيله مشتغل آدم اولمسى مقصوددر . اولكى ايكى تركيبلرده بالمصادفه او شيئى صاتان آدم مفروضدر : J'ai *acheté de* lui cette maison. (*Acad.*) بو خانه‌يى آندن صاتون آلدم . *Acheter à* quelqu'un. تعبيرى بعضاً برآدم ايچون بر شى آلمق معناسنه دخى گلير : Je lui *ai acheté* un album. آكا بر آلبوم آلدم .

Acheter un homme خدمت عسكريه‌يه چاغرلمش بر آدمك كنديسنه بدل كيتمك اوزره پاره مقابلنده آدم كتيرمسى، بدل شخصى ويرمك .

— (تجا.) Acheter au comptant پيشين پاره ايله صاتون آلمق .

Acheter à terme. بر مدت معينه ظرفنده ثمنى ويرمك اوزره بر شى صاتون آلمق ، وعده ايله آلمق . Acheter en gros, en détail. طوپدن ، پراكنده صورتيله صاتون آلمق .

(مجا.) رشوت ويرمك :
Les juges qui ont *acheté* les charges de la magistrature vendront à leur tour la justice. (*Fén.*) وظيفهٔ قضايى رشوتله استحصال ايدن حكام بالمقابله عدالتى صاتار . *Acheter* des témoins. پاره ايله شهود جلب ايتمك . *Acheter* des juges. حاكملرى رشوتله استجلاب ايتمك . Trop tôt pour lui, trop tard pour elle, Mirabeau se vendit à la cour, et la cour l'*acheta*. (*Chateaub.*) كنديسى ايچون پك ايركن سراى ايچون پك كيج اوله‌رق «ميرابو» كنديسنى سرايه صاتدى و سراى دخى آنى صاتون آلدى . *Acheter* un député, un écrivain, une femme du monde! il y faut des façons infinies; cela demande du tact, de l'adresse. (*F. Soulié.*) بر مبعوثى، بر صاحب قلمى، كبرا عائله‌لرينه منسوبه بر قادينى آقچه ايله استجلاب پك چوق معاملاته محتاجدر . حال آشنالغى ومهارت ايستر . Ne sais-tu donc pas malheureux, que celui qui *achète* un assassin lui est vendu? (*F. Soulié.*) اى بدبخت بيلمزميسككه بر قاتلى استجلاب ايدن آدم او قاتله صاتلمش آدمدر ؟ Maraud! j'*achète* tes services et non pas tes leçons. (*Etienne.*) مارو ! سنك خدماتكى صاتون آليرم اكن درسلريكى دكل .

— ضرب مثل . Acheter chat en poche كوركورينه صاتون آلمق .

S'acheter (ف.مط.) صاتون آلنمق، پاره ايله آلنمش اولمق :
Hélas! dans un temps où l'argent est tout, tout se vend et *s'achète*. (*G. Sand.*) حيفاكه ! پاره‌نك هر شى اولديغى بر زمانده هر شى صاتيلوب آلنير .

— [مجا.] كوجلكله ، فداكارلقله استحصال اولنمق :
La gloire *s'achète* au prix du bonheur : le plaisir, au prix de la santé ; la faveur, au prix de l'indépendance. (*Boiste.*) شان و شرف، اقبال و سعادت بهاسنه ؛ ذوق و صفا، صحت و عافيت بهاسنه ؛ حمايه و صحابت ، استقلال بهاسنه صاتون آلنير.

Acheteur, euse (ا.) مشترى :
Le vendeur trompe incessamment l'*acheteur*. (*Balz.*) بايع لاينقطع مشترى‌يى آلداتير . Nul n'a droit d'imposer à autrui sa propre marchandise; le seul juge de l'utilité, ou, ce qui revient au même, du besoin, est l'*acheteur*. (*Proudh.*) كندى امتعه‌سنى آخره جبراً آلديرمغه كيمسه‌نك حق يوقدر. بر مالك فائده‌سنى وتعبير آخرله لزومنى تعيين ايده‌جك حاكم منفرد مشتريدر.

— [صورت خصوصيه‌ده .] مبايعه مراقليسى، دوشونمكسزين صاتون آلان آدم :
C'est un grand *acheteur*. بو آدم پك مبايعه مراقليسيدر .

[مجا.] رشوت ويرمكله استحصال مقاصد ايليان آدم ، راشى :
L'homme véritablement libre est celui dont la conscience ne trouverait pas un *acheteur* assez riche pour la faire dévier. (*Maquet.*) حقيقةً حر او آدمدركه آنك وجدانى استقا-

متدن انحراف ایتدیرمك ایچون درجهٔ کفایه‌ده ثروتی اولان مشتری بولنیه .

— [مترا.] Acheteur, acquéreur.

Acheteur اموال منقوله‌یی Acquéreur ایسه اموال غیر منقوله‌یی صاتون آلیر .

Achétides (*a-ké-ti-de*) (ا.مذ. ـ جمع) اغستوس بوجکلری صنفی .

Achetoir [«آرغو» دینلن یعنی چاپقینلر بیننده اصطلاح اتخاذ اولنان تعبیرلردندر .] پاره ، نقد :

Si la lorette n'a pas besoin d'acheter à quoi servent les *achetoirs?* (*M. Alhoy.*) فاحشه طاقمنك مبایعاته احتیاجی اولسه پاره نه‌یه یارار ؟

Achevage (ا.مذ.) (چوملكجیلكده) صوك پرداخت

Achevale (ا.مذ) [عسـ.] آته بینن بوروسی .

Achevalé, ée (ا.مفـ.) [مصـدری achevaler در .] [عسـ.] بر نهرك ایكی سـاحلنی ، بر یولك ایكی جهتنی اشغال ایلمش :

Le régiment était *achevalé* sur la route. آلای یولك ایكی جهتنی اشغال ایلمش ایدی .

Achevaler (ف.متـ.) [عسـ.] بر نهرك ایكی ساحلنی ، بر یولك ایكی جهتنی اشغال ایتمك :

L'armée *achevalait* le fleuve. اردو نهرك ایكی ساحلنی اشغال ایدییور ایدی .

— S'achevaler (ف.مط.) اشغال حالنده بولنمق :

L'armée *s'était achevalée* sur le Rhin. اردو «رون» نهری اوزرنده حال اشغالده ایدی .

Achevant (حـ.) اكمال ایدر ایكن :

Je le trouvais *achevant* son travail. ایشنی اكمال ایدر ایكن بولیور ایدم .

Achevant, ante (صـ.) باشلادیغنی اكمال ایتمك اعتیادنده بولنان آدم ، اكمال ایدیجی :

Beaucoup d'hommes sont moins *achevants* qu'entreprenants. چوق آدم اكمال ایدیجیلكدن زیاده تشبث ایدیجیدر .

Achevé, ée (ا.مفـ.) [مصدری achever در .] بیتمش ، اكمال اولنمش ، نتیجه‌سنه ایصال اولنمش ، ختامه ایرمش :

Ma lettre est *achevée.* مكتوبم ختامه ایردی . Il est certain que, sans Diderot, jamais l'Encyclopédie n'aurait été *achevée.* (*La Harpe.*) شوراسی محققدرکه «دیدرو» اولمسه ایدی «محیط المعارف» تسمیه اولنان قاموس هیچ بر وقتده اكمال اولنه‌ماز ایدی .

— (مجا.) نوعنده مكمل ، كماله ایرمش :

Le style de Montesquieu est aussi *achevé* que naturel et rapide. (*Villem.*) «مونتسكیو» نك طرز كتابتی نه قدر مكمل ایسه اولدرجه‌ده طبیعی و سریعدر . Un beau visage de femme semble l'ouvrage le plus *achevé* de la création. (*E. Legouvé.*) بر كوزل سیمای نسا خلقتك مأثری آرهسنده علی‌الاعلی كوربنور . Une éducation *achevée* lui avait donné mille talents. (*A. de Muss.*) مكمل بر تحصیل كندیسنه بیكلرجه هنر بخش ایتمش ایدی .

— [فنا معناده اوله‌رق .] درجهٔ غایه‌یه وارمش ، لایقنی بولمش :

C'est un fou *achevé,* un scélérat *achevé* (*Acad.*) بو حتك درجهٔ غایه‌سنه وارمش بر مجنون ، ادبسزلكك صوك درکه‌سنه وارمش بر آدمدر .

Vous verrez par sa mort le désordre *achevé.*
Corneille.

وفاتیله انتظامسزلغك مكمانتی كوره‌جكسكز .

Sa femme, ses enfants, les soldats, les impôts,
Le créancier et la corvée,
Lui font d'un malheureux la peinture *achevée.*
La Fontaine.

زوجه‌سی ، چوجقلری ، عسكرلر ، ویركولر ، داین ، آنغاریه بر بدبختك تصویر مكملنی تشكیل ایدر .

— یورلمش ، بی تاب قالمش ، تخریب ایدلمش :

Le voyage qu'elle a fait à Paris la ramène dans Angoulême plus *achevée* qu'elle n'était. (*Mol.*) او قادینك پاریسه ایتدیكی سیاحت كندیسنی اولكی حالنه نسبةً دها دون درکهٔ ادباره تخریبده اوله‌رق «آنغولم» ه اعاده ایتدی .

بیتمش ، باتمش ، یاخود بیتمك ، باتمق :

Vienne encore un procès et je suis *achevé.*
Corneille.

هله بر دعوی دها ظهور ایتسون آرتق باتدم ، بیتدم .

— شعورینه خلل كلمش :

Il n'en faut point douter, elles sont *achevées.* (*Mol.*) شعورلرینه خلل كلمشدر ، هیچ شبهه احتمالی .

— اولدیرلمش :

Il fut blessé à la cuisse, et *achevé* par les chirurgiens. (*P.-L. Cour.*) اویلوغندن یاره‌لنمش وجراحلر طرفندن اولدیرلمشدر .

— مطبخ اصطلاحاتنده . كوزل پیشمش :

Les mets bien *achevés* sont suaves. (*De Cussy.*) كوزل پیشمش طعاملر لذیذدر .

— قره‌بیترده . اوكور آت .

— (ا.مذ.) صنایعده . قصورسزلق .

— [مترا.] Achevé, fini, parfait

بر اثرك ترسيمندن وانشاسندن متولد كوزللكه Parfait تعلق ايدر :

Nature *parfaite*. طبيعت مكمله .

Fini صنعتكارك مساعيسندن و يد معرفتندن حاصل اولان كوزللكه متعلقدر . بو جهتله fini يه بر كوزل ايشلنمش دير ايسه‌ك مناسب اولور :

Les ouvrages de la main passaient pour être mieux travaillés, plus *finis* en Perse qu'en Turquie. *(Vo't.)* ال ايشلرى ممالك ايرانيه‌ده ممالك عثمانيه‌دن اعلا اعمال اولنمش ودها اينجه ايشلنمش عد اولنيور ايدى .

Achevé صفتنى احراز ايدن شى حقنده آرتق يابيله‌جق بر شى يوقدر :

Les cantates de J.-B. Rousseau sont des morceaux *achevés*. *(La Harpe.)* «ژ.-ب. روسو» نك بسته‌لرى هيچ اصلاح قبول ايتميه‌جك درجۀ مكمليتده‌در .

لكن achevé صفتى هيچ بر نقصانى اولميان هيئت مجموعه‌يه عائددر . fini ايسه حسن اعمال اولنمش اولان متفرعاته متعلقدر .

Achèvement (ا.مذ.) اكمال :

Un petit accident a retardé l'*achèvement* de l'ouvrage. *(Trév.)* اوفق بر حادثه اثرك ختامنى تأخير ايلدى .

— [مجا.] كمال ، مكمليت ، قصورسزلق :

L'éducation est l'*achèvement* de l'homme selon le plan tracé par la Providence. *(Dupan'.)* انسانك كمالى جانب حقك كوستردیکى يولده تعليم و تربيه اولنمسيدر .

— (ادب.) خاتمه ، ختم ، صوك .

Achever (ف.متـ.) اكمال ايتمك ، صوكنى كتيرمك :

Il faut *achever* ce qu'on a commencé. *(L. Philippe.)* باشلانيلان شيئك صوكنى كتيرمك لازمدر .

— [تو.] بيتيرمك :

Elle n'a pas encore achevé ces paroles. هنوز بو سوزلرى بيتيرمدى .

— بوتمق ، كاملاً يمك ، ايچمك ، سومورمك :

Achevez donc votre café. قهوه‌كزى ايچكز .

— اولديرمك :

Le général le fit *achever* en sa présence. *(La Rochef.)* جنرال آنى حضورنده اولديرتدى .

— [مجا.] صوك درجه‌يه كتيرمك :

Il ne fallait plus que cette bouteille pour l'*achever*. آنى صوك درجه‌يه كتيرمك ايچون يالكز بو شيشه لازم ايدى .

— صوك تصحيحى يابمق :

Souvent les auteurs ne se donnent pas la peine d'*achever* leurs ouvrages. *(Trév.)* مؤلفلر اكثريا اثرلرينك صوك تصحيحنى يابمق زحمتنى اختيار ايتمزلر .

— ختام ويرمك :

Achever de dîner. يمكه ختام ويرمك .

— (باركيرك) تربيه‌سنى اكمال ايتمك .

— S'achever (ف.مط.) بيتمك ، ختام بولمق :

La mort n'est autre chose sinon une vie qui *s'achève*. *(Boss.)* اولوم ختام بولمش بر حياتدن بشقه بر شى دكلدر .

— درجۀ كماله وارمق :

La science *s'achève* par le style, comme une plante par sa fleur. *(H.Tain.)* نبات چيچكى ايله كماله ايرديكى كبى علم دخى اسلوب كتابتله كماله وارر .

— Achever, finir, parachever, terminer. (متر.)

بو درت لفظك كافه‌سى بر شيئك آرتق يابيله‌جق جهتى قالمديغى و اكثر احوالده يكديكرينك مقامنده مستعملدر . Achever آنجق بر شيئك غايۀ مقصده وصوليله برابر تكملنى اشعار ايلر Terminer ايسه هر نه صورتله اولور ايسه اولسون بر شيئك بر نهايته كتيرلمنى مشعردر . Finir لفظى كذلك انجامه ايريشديرمك ديمك اولوب بونده دخى اقتضا ايدن ترقى وتكامل ماده‌سى مفقوددر .

Achever لفظى كرك ال ايله ايشلنه‌جك كرك محصول فكر اوله‌رق ميدانه قونيله‌جق بر شيئ ثابتك استكمالاتى ديمكدر . Finir بر مشغلۀ موقتۀ جاريه حقنده قوللانيلير . Terminer على الاكثر مباحثات و اختلافاتك ختامه ايرشديرلمسى موضعنده ايراد ايديلير . خلاصۀ كلام بو الفاظك مدلولاتى يكديكرينه پك مشابه اولوب تفاوتلرى تركيبات لفظيه‌يه عائد و معانى جهتنجه جمله‌سى همان متحددر :

L'étude commence un honnête homme, et le commerce du monde l'*achève*. *(St-Evrem.)* تحصيل ناموسلى بر آدمى بدايةً تشكيل و خلق ايله اختلاط آنى تكميل ايدر .

Cet élève n'a pas plus tôt commencé ses devoirs qu'il voudrait les avoir *finis*. بو شاكرد وظائف تدريسيه‌سنه باشلامقسزين آنلرى اكمال ايتمش اولمق ايستور .

Parachever لفظى Achever لفظنك بر صورت تزييديه‌سيدر .

Ce peuple est propre à concevoir d'immenses desseins plutôt qu'à *parachever* de grandes entreprises. *(De Tocquer.)* بو قوم بيوك تشبثاتى اتمامه اهتمام كوسترمكدن زياده كليلى تصوراتده بولنمق قابليتنده‌در .

Parachever فعلى Achever فعلنده اولميان بر درجۀ مكمليت كوسترر او جهتله بالاده‌كى ترجمه‌ده «اهتمام» فعلى

ضم ایدلمك مناسب کورلدی .

— اضداد . Commencer باشلامق . Ebaucher باشلامق ، قسما یاپمق . Entamer بر شیئه بدأ و مباشرت ایتمك . Entrer en matière صدده کیریشمك . Jeter ou poser les fondements وضع اساس ایتمك ، جهات اساسیه‌سنی ترتیب ایتمك .

Acheveur (ا.مذ.) [صنا.] . تصفیه‌جی . بیك ورقجی قالبی .

Achilie (*a-ki-li*) [ا.مو.] معدومیت شفتین، دوداقسزلق .

Achille (ا.مذ) قهرمان ، غایت جسور آدم :

Il faut des Nestors à ces jeunes *Achilles*. (*Fléch.*) بو کنج قهرمانلره عقل خواجه‌لری لازمدر .

— [توس.] ادعاسنده مصر شخص .

— [حیو.] کلبك نوعی .

— [تشر.] Tendon d'achille وتر کعب .

— [مذ.] برهان .

Achilléate (ا.مذ.) [کیم.] ملح حزنبل .

Achillée* (ا.مو) [نبا.] چوبان پرچمی، قندیل چیچکی .

Achillée. — A, fleur.

Achilléine (ا.مو.) [کیم.] چوبان پرچمندن چیقاریلان آجی ماده ، حزنبلین .

Achilléique (ص.) [کیم.] Acide achilléique حامض حزنبل .

Achimène* (*ki*) (ا.مذ.) [نبا.] آسیای شرقیده حاصل اولان کوزل چیچکلی بر نبات .

Achin (ا.مذ.) آچه لسانی ، اهالیسی .

Achinois, oise (ص.) [جغر.] آچه‌یه ، آچه اهالیسنه منسوب عائد متعلق اولان .

Achimène.

Achit (*a-chitt*) [ا.مذ.] [نبا.] یبان آصمه‌سی نوعی .

Achire* (*ki*) (ا.مذ.) [مب. اس.] دیل بالغی جنسی .

Achlye* (*a-kli*) (ا.مو.) [نبا.] بر نوع صو یوصونی .

Achlys (*a-kliss*) (ا.مو.) اوروبجك نوعی . [طب.] کوز دومانلغی ، غسفان .

Achlysie (*a-kli-zi*) (ا.مو.) بر نوع اوروبجك .

Achmée (*ak-mé*) (ا.مذ.) [نبا.] «پرو» قوش قونمازی .

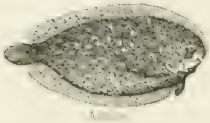

Achnante (*ak-nan-te*) (ا.مو) خرده‌بینی صو یوصونی نوعی .

Acholie (ا.مو.) [طب.] انقطاع ، تناقص افرازات .

Achoppement (ا.مذ.) سورجه ؛ انکل ، مانع :

. . . Regarde d'où provient
L'*achoppement* qui le retient.
La Fontaine.

باق ، آنی توقیف ایدن مانع نره‌دن کلیور .

— [مجا.] Pierre d'achoppement مانعهٔ غیر ملحوظه :

L'affaire sera bientôt terminée, si nous ne rencontrons pas une *pierre d'achoppement*. (*Acad.*) بر مانعهٔ غیر ملحوظه‌یه تصادف ایتمز ایسه‌ك ایش قریباً بیتر .

— کناهه کیرمك، خطا ایتمك واسطه‌سی.

Achlye.

Achopper (ف.ا.) سورجمك ؛ طوولاشمق .

— S'achopper (ف.مط.) آیاق طولاشمق، ایلیشمك .

— [مجا.] خطا ایتمك .

Achores (*a-ko-re*) (ا.مذ) [امر.] سعفهٔ رطبه ، صولوجه چیبان .

Achorion (*a-ko-ri-on*) (ا.مذ.) [نبا.] فطر سعفه ، صولوجه مانطاری .

Achroma (*a-kro-ma*) (ا.مذ.) [امر.] انسلاب لون جلد .

Achromasie (*a-kro-ma-zi*) (ا.مو.) [امر.] انسلاب لون جسم .

Achromatique (*a-kro-ma-ti-ke*) (ص.) [حکم.] اشیایی خالص و رنکسز کوسترن ، ایی کوسترن (کوزلك) . لا لونی، مزیل لون :

Cercle *achromatique*. دائرهٔ مزیل اللون ، دائرهٔ منعکسه .

Achromatisant, ante (ص.) رنکی ازاله ایدن .

Achromatisation (ا.مو.) ازالهٔ لون .

Achromatiser (ف.مت.) رنکی ازاله ایتمك .

— S'achromatiser (ف.مط.) رنكى ازاله ايدلمك.

Achromatisme (ا.مذ.)[حكم.] انعدام لون ؛ ازالهٔ الوان .

Achromatopsie (ا.مو.)[امر.] باصره‌نك بعض الوانى فرق ايده‌مامسى ، عدم تمييز لون .

Achrome ياخود **Achromique** (ص.) رنكسز .

Achromodermie (ا.مو) [امر.] زوال لون جلد .

Achronizoïque (*a-kro-ni-zo-i-ke*) (ص.) [طب.] هوايه معروض اولدقده بوزيلان علاج . ادويهٔ غير ثابته .

Achtéographie (*a-kté-o-gra-fi*) (ا.مو.) تعيين اوزان .

Achtéomètre (ا.مذ.) ميزان ثقلت .

Achylie ياخود **Achylose** (ا.مو.)[طب.] عدم كيلوس كيلوس افرازينك فقدانى .

Achymose (ا.مو.) [طب.] عدم كيموس ، هضمسزلق.

Achyranthe (*a-ky-ran-te*) (ا.مو.) [نبا.] زينته متعلق بر نوع چيچك . هردم تازه .

Achyrostre (*a-ky-ros-tre*) (ا.مذ.) [نبا.] بر نوع هندبا .

Aciculaire (ص.) ايكنه كبى ، ابروى .

Acicule (ا.مو.) [تا.ط.] دكز ايصيرغانى شعارى .

Aciculé, ée (ص.) متأبر .

Acide (ا.مذ.) اكشى شى . اكشيللك . [كيم.] حامض. اكشيمك Tourner à l'acide.

(ص.) [كيم.] حامض ، اكشى :

La nature a multiplié les fruits *acides* dans les pays et dans les saisons où ils sont les plus utiles. *(Hallé.)* طبيعت اكشى ميوه‌لرى اك زياده نافع اولدقلرى مملك ايله مواسمده تزييد ايلدى .

Acidé, ée (ص.) اكشيدلمش .

Acidifère (ص.) [كيم.] حائز حامض .

Acidifiable (ص.) [كيم.] قابل تحمض ، حامضلشديرلمسى قابل اولان .

Acidifiant, ante (ص.) [كيم.] محمض ، اكشيديجى .

Acidification (ا.مو.) [كيم.] تحمض ، اكشيمه .

Acidifier (ف.مت.) اكشيتمك ، حامضلاتمق .

— S'acidifier (ف.مط.) اكشيمك ، حامضلنمق .

Acidimétrie (ا.مو.) [كيم.] مقايسهٔ حوامض .

Acidimétrique (ص.) [كيم.] مقايسهٔ حوامضى .

Acidisme (ا.مذ.) حموضت اخلاط .

Acidité (ا.مو.) [كيم.] اكشيلك . حامضيت .

— [طب.] Acidité de l'estomac معده اكشيمه‌سى .

Acidulant, ante (ص.) محمض .

Acidule (ص.) حامض خفيف ؛ ميخوش ، اكشيمترك .

Acidulé, ée (ا.مف.) [مصدرى aciduler در.] ذو الحامض ، اكشيلى .

Aciduler (ف.مت.) اكشيتمك ، ميخوشلاتمق .

— S'aciduler (ف.م.) ميخوشلانمق ، اكشيمك .

Acier (ا.مذ) چليك ، پولاد :

On fabrique de bons *aciers* naturels dans le département de l'Ariège. «آريه‌ژ» ولايتنده اى طبيعى چليك اعمال اولنور .

— [توس.] اسلحهٔ جارحه ؛ قليچ ، خنجر ، بيچاق :

Il est tombé sous l'*acier* du brigand. حيدودك ضربهٔ خنجريله دوشدى .

— مقراض ، استره :

Une brise légère agitait sa barbe blanche que l'*acier* avait respectée depuis de longues années. *(E. Sue.)* بر چوق سنه‌دنبرى مقراض كورمه‌مش اولان بياض صقالنى خفيف بر روزكار تحريك ايدييور ايدى .

— [مجا.] چليك كبى قوتلى :

Cœur d'*acier*. قلب آهين . مسلكنده ثباتلى شخص . Muscles d'*acier*. چليك كبى قوتلى عضلات .

Langue d'acier. فصال .

Aciérage (ا.مذ) چليكلمه عملياتى .

Aciération (ا.مو.) چليك اعمالى .

Aciérer (ف.مت.) دميره صو ويرمك ؛ دميرى چليكه تحويل ايتمك ؛ چليك قاپلامق ، چليكله‌مك .

— S'aciérer (ف.مط.) چليك اولمق .

Aciéreux, euse (ص.) چليكلى ، چليك حالنه كيرمش .

Aciérie (ا.مو.) چليك فابريقه‌سى ، پولادخانه .

Aciforme (ا.مو.) [نبا.] ابروى الشكل .

Acinace* (ا.مذ.) خنجر ، قيصه وطوغرى بر نوع قامه

ایرانیلر و مدیالیلر کبی بعض اقوام متقدمه نزدنده مستعمل ایدی .

Acinace.

Acinacifolié, ée (ص.)[نبا.]خنجری الاوراق .

Acinsciforme (ص.)[نبا.] خنجری الشکل .

Acinaire (ص.) [نبا.] عنبی .

Acine یاخود **Acinus** (ا.مذ.)[نبا.] عنبه . [تشر.] حبیبات غدد عنقودیه .

Acinésie (ا.مو.) [طب.] فترة، قلبك ایکی دفعه حرکتی آره‌سنده‌کی فاصله .

Acinète (ا.مو.) [حیو.] حرکتسز نقیعیه .

Acinétique (ص.) [ط.] مبطل قوه، مبطل حرکه .

Acineux, euse (ص.) [نبا] عنقودی الشکل .

Aciniforme (ص.) عنبی الشکل، اوزوم شکلنده .

Acinodendron (ص.) [نبا] عنبی الاثمار .

Acinophore (ا.مذ.) [نبا.] برنوع مانطار.

Acioa* (ا.مو.) [نبا.] کویان‌ده متعیش برنوع بادملی نبات.

Acioa.

Acipenser (ا. مذ.) [حیو.] مرسین بالغی .

Acipyle (ص.) [نبا.] مخزری الاوراق .

Aciseler (ف.مت.) آصمه چبوغی دیکمك .

Acladium (ا.مذ) آغاج چوروکی مانطاری .

Aclaste (ا.مذ.) [حکم.] شعاعی کسر ایتمیان .

Aclis* یاخود **Aclys** (ا.مذ.)اقوام قدیمه‌ده مستعمل برسلاح.

Aclys.

Aclytrophyte (ا.مذ.) [نبا] چپلاق تخملی نبات .

Acmé (ا.مذ.)[طب.] خسته‌لغك اك شدتلی زمانی، بحران.

Acmelle (ا.مو.) [نبا.] حولان هندی، قسازیه اوتی دیل اوتی نوعی.

Acné (ا.مو.) غده، حب البلوغ، ارککلك سیویلجه‌سی.

Acocheton (ا.مذ.) [زرا.] یولاف دمتلری ییغنی .

Acognosie (ا.مو.) علم ادویه . معرفت مداوات.

Acographie (ا.مو.) توصیف ادویه .

Acolin (ا.مذ.) کول اوردکی .

Acolle (ا.مو.) چوقولاته و مصر اونی مخلوطی .

Acologie (ا.مو.) مفردات طب . Matière médicale دخی دینیر .

Acologique (ص.) مفردات طبه متعلق .

Acolyte (امذ.) رفیق، همپا :
Il était grand et maigre, son *acolyte* était court et gras. (*Balz.*) 'و اوزون وضعیف، رفیق قیصه و شیشمان ایدی .

— (ا.مو.) باش راهبه معاونه‌سی.

Acomas. — A, fleur.

Acomas* (*mass*)(ا.مذ.)[نبا.] بعض آفریقامالکنده امراض زهرویه تداویسنده مستعمل بر نبات. آقوماس.

Acomie (ا.مو.) کللك، سعفه.

Acompte (*a-kon-te*) (ا. مذ.) علی الحساب، ویریلن یاخود آلنان آقچه :
Je vous envoie un léger *acompte*. (*J.-J. Rouss.*) سزه قلیل المقدار بر علی الحساب کوندرییورم .
Des acomptes تقاسیط، محسوبات، علی الحسابلر، علی الحساب اوله‌رق کوندریلن آقچه‌لر .

Acon (ا.مذ.) [مر.] **Accon** .

Aconéine (ا.مو.)[کیم.]خانقین.

Aconit. — A, coupe de la fleur. B, fruit.

Aconit* (*a-ko-nitt*) (ا.مذ) [نبا.] خانقیه، قورد بوغان. Aconit napel. قورد بوغان، خانق النمر . Aconit féroce قپلان بوغان .

— [عسـ.] خانقیه .

معلومات . — بالاده مذکور قورد بوغان نباتندن استحصال اولنان شدتلی برزهردرکه اقوام متقدمه‌دن اکثری اوقلرینه بو زهر ایله صو ویررلر ایدی .

Aconitate (ا.مذ.) [كيم.] آقونيتات . خانقيت .

Aconitelle (ا.مو.) [نبا.] شقايق شرقى .

Aconitine (ا.مو) [كيم.] آقونيتين ، خانقين ؛ خانق النمر خلاصه‌سى .

Aconitique (ص.) [كيم.] Acide aconitique حامض ذنب الخيل .

Acontismologie (ا.مو.) [عس.] سيورى اوجلى مرميات انداختى فنى .

Acontiste (ا.مذ.جمع) [عس.] يالكز قارغى ، اوق وحربى كبى سيورى اوجلى مرميات نافذه ايله مسلح عسكر .

Acope ياخود **Acopeux** (ص.) [ط.] منبه ومقوى .

Acoquinant, ante (ص.) جالب ، جاذب ؛ آليشديران ؛ مبتلا ايدن .

Acoquiner (ف.مت.) [لاتينجه "ad" اداتيله مطبخ معناسنه اولان "coquina" كلمه‌سندن مأخوذدر .] نفائس اطعمه وبعض خوشه‌كيده‌جك افعال وعادات ايله جذب وجلب ايتمك : Les dîners m'avaient acoquiné. ضيافتلرى جذب وجلب ايتشيدى . Je ne m'étonne plus qu'un si bas métier vous ait acoquiné. (Le Sage.) بويله عادى بر حرفتك سزى جذب وجلب ايتمسنه آرتق تعجب ايتميورم .

— [صورت مطلقه‌ده اوله‌رق .] جذب وجلب : En hiver le feu acoquine. موسم شتاده آتش جذب وجلب ايدر . « منقل كنارى قيش كونلك لاله‌زاريدر . »

— S'acoquiner (ف.مط.) مبتلا ، مفتون اولمق .

Acordat (ا.مذ.) [بحر.] قونتراتولى كمى طائفه‌سى .

Acorus - Acore[*] (ا.مذ.) [نبا.] قصبة الزريره ، صو زنباغى . Acore casurne قصب الزريرهٔ هنديه . Acore vrai ازاق اكيرى .

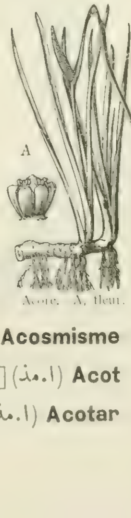

Acore. A, fleur.

Acorie (ا.مو.) [طب.] فوق العاده آجلق ، زياده اشتها .

Acormose (ص.) معدوم الساق .

Acosmie (ا.مو.) [امر.] بالخاصه بر مرضك هنكام شدتنده‌كى عدم انتظام .

Acosmisme (ا.مذ.) [فلس.] نفى عالم مسلكى

Acot (ا.مذ) [باغ.] فدان يصدقلرى اطرافه كوره بيغمه .

Acotar (ا.مذ.) [بحر.] قاما .

Acoter (ف.مت.) فدان يصدقلرينك اطرافه كوره ويرمك .

Acotylédon ، **Acotylédone** ياخود **Acotylédo-né, ée** (ص.) [نبا.] عديم الفلقه .

Acotylédonnées (ا.مو.جمع.) [نبا.] ذات القاح خفيه .

Acotylédonie (ا.مو.) [نبا.] معدوميت الفلقه .

Acouedin, ine (ص.) [يونانجه سامعه معناسنه اولان "akoué" دن مأخوذدر .] [اجز.] صاغرلغى ازاله ايديجى : Eau acouédine. صاغرلغى ازاله ايديجى مياه .

Acoumètre (ا.مذ.) [حكم.] [بن ايشيديورم معناسنه اولان "akouo" لفظيله اولچى معناسنه اولان "metron" لفظلرندن مركبدر .] انسانده‌كى خاصهٔ سامعه‌نك درجه‌سنى اولچمك ايچون مستعمل آلت . مقياس سمع .

A-coup (ا.مذ.) بردنبره وسببسز ، محاكمه‌سز ياپيلان ووقوعه كلن شى .

— [عس.] وقتسز ونظامسز توقف ، بيهوده طورش ، وقفهٔ مضره .

— (مجا.) تأملسز ومناسبتسز حال وحركت .

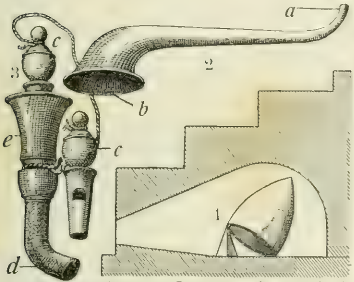

1. Vase acoustique. — 2. Cornet acoustique : *a* bout qu'on introduit dans l'oreille ; *b*, pavillon. — 3. Tuyau acoustique : *c*, sifflet ; *d*, tuyau ; *e*, embout.

Acoupi, ie (ا.) ديوث .

Acoupir (ف.مت.) زوجه‌سنه صادق اوليوب زنباره‌لكده كزمكده اولان زوجلرك وزوجنك آغوشندن بشقه آغوشلرده ياتمقده بولنان زوجاتك اسملرينى اعلان ايتمك .

Acousmate (ا.مذ.) صداى موهوم ، مخيل ، سببى كورلميان كورلتى .

Acousmatique (ص.) صداى موهومه متعلق (كورلدى) .

Acousticien (ا.مذ.) مبحث صدا ايله توغل ايدن حكمت طبيعيه عالمى .

Acoustico-malléen (ا.مذ.) [طب.] قولاق ايچى طوقماغى . عظم مطرقه .

— (ص.) عظم مطرقه‌يه عائد .

Acoustique[*] (ا.مو.) [حكم.] فن سمع ، مبحث صدا .

— [توس.] بر محلك انتشار صدا نقطهٔ نظرندن اولان حال و صفتی .

(ص.) سمعی :

Cornet *acoustique*. صاغرلرك قوللاندقلری آلت استماع . Tube ou tuyeau *acoustique*. صدایی محال بعیده‌یه ایصال ایچون مستعمل آلت .

Acquéreur (ا.مذ.) [علی الاکثر اموال غیر منقوله‌ده مستعمل اولوب مؤنثی یوقدر .] صاتین آلان آدم ؛ مالك ، متصرف :

Le soir, il se rendit *acquéreur* d'une fort belle maison sise boulevard de la Madeleine. *(Alex. Dum.)* « ماده‌لن » جاده‌سنده كائن غایت كوزل بر خانه‌یه متصرف اولدی .

— Acquéreur de bonne foi. بر شیئی صاحب مشروعندن آلمش ظن ایتمكده بولنان . Acquéreur de mauvaise foi. صاحب مشروعندن آلمدیغنی بیلدیكی حالده سوء نیتله صاتین آلان .

Acquérir (ف.مت.) [عین معناده اولان لاتینجه "acqui-rere" دن مأخوذدر . تصریفی : — J'acquiers, tu acquiers, il acquiert, nous acquérons, vous acquérez, ils acquièrent. J'acquérais, nous acquérions. J'acquis, nous acqîmes. J'acquerrai, nous acquerrons. J'acquerrais, nous acquerrions. Acquiers, acquérons, acquérez. Que j'acquière, que tu acquières, qu'il acquière, que nous acquérions, que vous acquériez, qu'ils acquièrent, Que j'acquisse, que nous acquissions; Acquérant. Acquis, ise.] اموال غیر منقوله‌دن بر مالی و یاخود ایراد كتیریجی بر شیئی صاتون آلمق صورتیله ید تملكنه كچیرمك ، متصرف اولمق :

Acquérir une terre, une maison. بر قطعهٔ اراضی‌یی ، بر خانه‌یی ید تصرفنه كچیرمك . Les biens qu'ils *ont acquis* échappent de leurs mains avares. *(Fléch.)* تحت تصرفه آلدقلری اموال ایدیٔ خسیسلرندن قاچیور . C'est un travail presque aussi difficile de conserver la propriété que de l'*acquérir*. *(Proudh.)* بر مالی تحت تملكده محافظه ایتمك آنی تحت تملكه آلمقده‌كی مساعیٔ مشكله‌یه قریب بر ایشدر .

— [صورت مطلقه‌ده .] مال اله كچیرمك :

Il y a des âmes sales, capables d'une seule volupté qui est celle d'*acquérir*. *(La Bruy.)* اویله ارواح مستكرهه واردركه آنلرك اهل اولدقلری حرص یكانه حرص تصرف و تملكدن عبارتدر . La difficulté d'*acquérir* croît toujours en raison du besoin. *(J.-J. Rouss.)* تصرف و تملك ایتمكده‌كی مشكلات دائما احتیاجات نسبتنده تزاید ایدر .

La peine d'*acquérir*, le soin de conserver,
Otent le prix à l'or, qu'on croit si nécessaire.
La Fontaine.

زحمت كسب و رنج استبقا
آلتونك قدرینی ایدیور امحا
آنی الزم بیلیر ایكن دنیا .

— [توس.] استحصال ایتمك ، قازانمق ، مساعی ایله ، تحصیل ایله والحاصل هرنه صورتله اولسون بر واسطه ایله استحصال ایتمك :

Il n'y a pas de moyen plus sûr d'*acquérir* l'affection des autres que de leur accorder la sienne. *(J.-J. Rouss.)* دیكرلرینك توجهنه مظهر اولمق ایچون اك صاغلام واسطه آنلری سومكدر . Il faut savoir risquer pour *acquérir*. *(E. de Girard.)* تصرف و تملكه نائلیت ، تهلكه‌یه قارشی جرأت وجسارته وابسته‌در .

— **اشیا مقنده** . بر درجهٔ نفاسته و قیمته وارمق :

Ce terrain *acquiert* de la valeur. بو قطعهٔ اراضی كسب قیمت ایدیور .

— [صورت مطلقه‌ده .] كسب نفاست ایتمك :

Ce vin *acquiert* en vieillissant. بو شراب اسكیدكجه كسب قیمت ایدیور .

— S'acquérir (ف.مط.) **اشخاص مقنده** . كندیسی ایچون احراز ایتمك :

Quelques législateurs de l'antiquité *se sont acquis* une gloire immortelle. ازمنهٔ قدیمه واضع قانونلرندن بر قاچ ذات كندیلرینه بر شرف لایموت احراز ایلشلردر . Il *s'est acquis* les bonnes grâces de son supérieur. *(Acad.)* آمرینك حسن توجهاتنی احراز ایلدی .

— Être acquis **اشیا مقنده** . احراز اولنمق :

Tout *s'acquiert* par l'exercice, même la vertu. *(Diogène.)* هر شی سعی ایله احراز اولنور ، عفت و عصمت بیله . Ceux qui avancent que les vertus morales peuvent *s'acquérir* par l'habitude ne se trompent pas. *(Plutarque.)* عفت وعصمت كبی فضائل معنویه‌نك احرازی عفت و عادتله ممكن اوله‌بیله‌جكی ادعا ایدنلرك ادعالری یاكلش دكلدر .

اخطار . — بو فعلك مفعول‌به آلسی محاسن موقعنده جاری اوله‌بیلیر بناءً علیه « Acquérir de la gloire » احراز شرف ایتمك تعبیری جائز ر . لكن « Acquérir une mauvaise réputation » یعنی بر سوء شهرت احراز ایتمك تعبیری غیر جائزدر .

— اضداد : Perdre غائب ایتمك . Se démunir بر شیئی الدن چیقارمق . Se dépouiller صویلمق . Se dessaisir de. كف ید ایتمك .

Acquêt (ا.مذ.) اشترا ایله ، هبه ایله و یاخود ارثاً انتقالك غیری هرنه صورتله احراز اولنان شی ، اكتساب اولنان مال . تمتع ، كار ، قزانج .

— ضروب امثالده . Il n'y a si bel acquêt que le don. یعنی هبه طریقیله استحصال مالدن طاتلی استحصال یوقدر . لسانمزده «بادهوا سرکه بالدن طاتلیدر» ضرب مثلی مشهوردر .

Acquiescement (*a-ki-èss-se-man*) (ا.مذ.) موافقت ، رضا ، بر تکلیفه ، بر فکره ، بر شرطه ، بر صورت تسویه‌یه موافقت ایتمه ، روی رضا .

Un entier *acquiescement* aux volontés de quelqu'un. *(Acad.)* بر آدمك مطالبنه کاملاً موافقت ایتمه . Refuser son *acquiescement.* رضا کوسترمامك ، موافقت ایتمامك . Voyant dans ma résolution un *acquiescement* à sa volonté, elle vient me prendre la main pour m'en remercier. *(E. Sue.)* ویردیکم قرارده کندیسنك مقصدینه موافقت کوردیکندن او قادین تشکراً یاڭمه کاوب الیمی طوتدی .

— [متر.] Acquiescement, agrément, adhésion, consentement, approbation.

Acquiescement, approbation دن ضعیفدر. علی الاکثر تعجیز و تصدیع اوزرینه موافقت اولنان بر رأیدر اصلا تصویب و تنسیبی متضمن اولماز :

J'ai fini par lui donner mon *acquiescement.* آخر الامر آکا موافقت ایدوب ایشی بیتیردم .

Approbation بر ثنا و ستایش اظهارینی مشعردر :

Le Sénat dont l'*approbation* tenait lieu de récompense. *(B ss.)* تصویب و تنسیبی مکافات مقامنه قائم اولان مجلس اعیان .

Agrément رعایةً طلب اولنان و استحصالدن صرف نظر اولنمسی یداختیارده بولنان بر موافقتدر . بونك ترجمه‌سنده «استحسان» لفظنك استعمالی مناسب حالدر :

Il ne veut rien faire sans l'*agrément* de son protecteur. حامیسنك مظهر استحسانی اولقسزین هیچ بر شی یاپمق ایستمیور .

Consentement بر موافقت رسمیهٔ لازمه‌در :

On ne peut se marier sans le *consentement* de ses père et mère avant l'âge fixé par la loi. پدریله والده‌سنك موافقت رسمیهٔ لازمه‌سی اولمدقجه قانوناً معین سنه داخل اولمیان آدم تأهل ایده‌مز .

Ratification آخرك بزم نامزه اوله‌رق یاپدیغی بر شیئی تصدیق ایتمکلکمزدر :

Ratification d'un traité. بر عهدنامه‌نك تصدیق حکمداری‌یه مظهریتی .

معلومات . — واقعا رسمی معامله‌لرده بو تصدیق ماده‌سی بویله‌جه تحریر و ترجمه ایدلمکده ایسه‌ده معاملات شخصیه‌ده بر شخصك بزم نامزه اوله‌رق یاپدیغی شیئی تصدیق ایتمکلکمزه تصدیق دینلمز اجازت دینیلیر . حتی «اجازت لاحقه وکالت سابقه حکمنده‌در» قاعدهٔ فقهیه‌سنك فرانسزجه‌سی «Ratification vaut mandat» در.

Adhésion بشقه آدملرك فکرلرینه و یا قاعده‌لرینه قطعیاً مشارکتدر :

Monsieur de Meaux avait l'*adhésion* des principaux prélats de France. *(Volt.)* موسیو «دو مو» فرانسه باش پاپاسلری سرامدانك مشارکتلرینی استحصال ایتمشیدی .

Acquiescer (*a-ki-èss-sé*) [لاتینجه اوزرنده معناسنه اولان „ad“ اداتیله دیکلمك معناسنه اولان „quies-cere“ دن متشکلدر . — مادهٔ اصلیه‌ده‌کی „c“ حرفی حروف صوتیه‌دن „a“ و „o“ حرفلری اوکنده «قاف» نی اوقوتمامق ایچون «سه‌دیل» دینلن اشارتی آلیر : Nous acquiesçons, j'acquiesçais.] رضا کوسترمك ، موافقت ایتمك ، راضی اولمق :

Acquiescer aux sentiments, aux volontés d'autrui. *(Acad.)* غیرك حسیاتنه ، آمالنه موافقت ایتمك .

— سالك اولمق :

L'on me dit que je puis du moins *acquiescer* à cette doctrine. *(La Bruy.)* هیچ اولماز ایسه بو مسلکه سالك اوله‌بیله‌جکمی بکا سویلیورلر . Je n'*acquiesce* pas à cette domination que les femmes doivent s'arroger selon vous. *(G. Sand.)* سزك رأیکزجه قادینلرك کندیلرینه اتخاذ ایتملری لازم کلن موقع تحکمه بن رضاداده دکلم .

— صورت مطلقه‌ده اوله‌رق : موافقت.

Je suis très aise que P. Toquet *acquiesce.* *(Boss.)* «پ. توکه» نك موافقتدن پك محظوظم . Qui dispute, doute ; qui *acquiesce* croit *(St-Beuve.)* مباحثه ایدن شبهه ایدر ، موافقت ایدن اینانیر .

— [حق.] بر حکمك ، بر اعلامك یاخود بر معاملهٔ عدلیه‌نك کندیسنه تبلیغ اولنمش عدلیه احکامنه مطاوعت ایده‌جکنی بیان ایتمك .

— [متر.] Acquiescer, céder, se rendre.

Acquiescer فعلیله بیان اولنان موافقت محافظهٔ دوستی و محبت ایچون وقوعبولان موافقت قبیلندندر. بوکا «مماشات» دینلمسی مناسبدر:

Il ne faut pas *acquiescer* à l'aveugle aux sentiments de ceux qui nous entourent. *(Diler.)* اطرافمزده بولنانلرك حسیاتنه کورکورینه مماشات ایتاملیدر . بزده ایسه

خلق ایله لازمدر اولدقجه مماشات ایلمك
کر بکا اویمازسه ایام اویارم ایامه بن
رضا پاشا

قاعده‌سی جاریدر .

Céder فعلیله افاده اولنان موافقت یا رعایةً ویا بالضروره

ایدیلن موافقت و مماشات خلوصکارانه و یا محترزانه‌در : On peut *céder* à la force. *(Blanqui.)* قوته قارشی وافقت محترزانه کوستریله‌بیلیر . Il faut *céder* à nos supérieurs *(Acad.)* آمرلرمزه قارشی مماشات کوسترمکلکمز لازمدر .

Se rendre فعلیله افاده اولنان موافقت یا جانبدن ویاخود قناعت وجدانیه‌دن منبعث تسلیمدر . بعض ادبامزك تجویزلرینه کوره عرض تسلیمیت ایتمك ، تسلیمیت کوسترمکدر .

سائر الفاظ مترادفه : Acquiescer, accéder, adhérer,

Accéder [.مر] consentir, souscrire.

— اضداد : S'opposer اعتراض و ممانعت ایتمك . Résister مقاومت ایتمك . Protester contre علیهنده پروتستو ایتمك .

Acquis, ise (ا.مف.) [مصدری acquérir در .] تحت تصرفه آلنمش ، ایدینلمش :

Posséder, qu'est-ce? sinon être libre d'user à son gré de la chose *acquise*. *(H. Passy.)* اکتساب اولنمش شیئی ایستدیکی کبی استعمال ایتمکده حر و مختار اولمق دکلسه برشیئه مالك اولمق نه دیمکدر؟ Ils ne voulaient pas d'un bien si misérablement *acquis*. *(Alex. Dum.)* بویله رذیلانه اکتساب اولنمش بر مالی ایستمیورلر ایدی .

— [توس.] تحصیل ایله ، فضل ذاتی ایله و هرنه وسائطه بالمراجعه او وسائطله استحصال اولنان شی :

Les notions *acquises* par l'expérience sont souvent imparfaites et quelquefois douteuses. *(Fén.)* تجربه ایله استحصال اولنان معلومات علی‌الاکثر غیر مکمل و بعضاً اشتباه ایله معللدر . On méprise les richesses *acquises* par la flatterie. *(Fén.)* مداهنه ایله اکتساب اولنان ثروتلری تحقیر ایدرلر .

— صورت خصوصیه‌ده وینه بو معناده اوله‌رق طبیعی‌یه مقابل اولمق اوزره «محصول تربیه مکتسبات» دیمکدر . بویله حالاتده صورت مطلقه‌ده استعمال اولنور :

Vertus, connaissances *acquises*. فضائل ، معلومات مکتسبه . Certaines femmes ont des grâces naturelles qui ne sont nullement *acquises*. بعض نسوانده طبیعی لطافتلر واردرکه آنلر قطعا محصول اکتساب دکلدر .

— قبول اولنمش ، حقیقته موافق اولدیغی طانمش :

Aujourd'hui le fait est *acquis* et le but est atteint. *(Mich. Chév.)* بو کونکی کونده تماماً مصلحتك ماهیتی تعین ایتمش ومقصده وصول بولنمشدر .

— غیر مشروع طریقلرله اکتساب اولنمش ثروت حضور بال و حسن حال ایله استعمال اولنه‌ماز معناسنی مفید اوله‌رق : Le bien mal *acquis* ne profite jamais. ضرب مثلی مشهوردر. معناسی: مساوی ایله اکتساب اولنمش مال هیچ بروقتده منفعتبخش اوله‌ماز .

— [طب.] بعدالتولد ظهور ایدن و توارث طریقیله اولمدیغی کبی هیچ بر استعداد عضوی‌یه دخی مبنی اولمیان مرضلره «Maladies acquises» دنیلمکده اولوب ترجمه «امراض مکتسبه» دینلمك اقتضا ایدر .

Acquis (ا.مذ.) تجربه ، تحصیل و اختلاطات اجتماعیه ایله حاصل اولان معلومات :

Il était bien fait, brave, spirituel, avait de *l'acquis*, savait la guerre. *(Tall. de Reaux.)* اعضاسی متناسب ، جسور ، ذکی ، حائز هنر و معرفت ، فن حربده آشنا ایدی .

— مناسبات و اختلاطات وآنلرك موجب اولدیغی نفوذ :

Plus on a *d'acquis* dans le monde, moins on sait défendre ses amis. *(Volt.)* بر آدمك نفوذ اختلاطیسی نه قدر چوق اولورسه احباسنی مدافعه‌ده اقتداری او قدر آز اولور .

Acquisitif, ive (ص.اسم منسوب) تملکه منسوب ، متعلق ؛ استملاك مقامنه قائم اولان معامله :

Prescription *acquisitive*. استملاکه متعلق مرور زمان .

Acquisition (ا.مو.) بر شیئی نقد مقابلنده دست تملکه آلمق ، تملك :

Faire *l'acquisition* d'une terre, d'un cheval. برقطعهٔ اراضی‌نی بر بارکیری تملك ایتمك . Peut-être monsieur le baron, veut acheter une propriété. — Non, je ne désire point faire *d'acquisition*, en ce moment du moins. *(Fr. Soulié.)* موسیو بارون بلکه بر ملك آلمق ایستیورسکز . ـ خایر ، تملك آرزوسنده دکلم ، با خصوص شو زمانده .

— صاتون آلنان شی ، ملك ، مال :

Venez voir ma nouvelle *acquisition*. *(Acad.)* کلکز یکی آلدیغم شیلری کوریکز .

— [توس.] سعی واقدام ایله قزانمق ، احراز :

Ils songeaient à des *acquisitions* d'honneur et de gloire. *(Fléch.)* آنلر شان و شرفلر احرازی خلیاسنده ایدیلر . C'est un des bienfaits de la civilisation de procurer à l'homme beaucoup de jouissances et de lui en rendre *l'acquisition* facile. *(Peyrat.)* مدنیتك آثار نافعه‌سندن بریده انسانه بك چوق حظ و صفا تحصیل و آنلرك احرازینی تسهیل ایلسیدر .

— اشخاص حقنده ، نعمت :

Cette province, se prépare à vivre sous vos lois, et vous regarde comme *l'acquisition* la plus précieuse qu'elle pût faire. *(Fléch.)* بو ولایت سزك قانونلرکز تحتنده یشامغه حاضرلنیور و سزی احراز ایده‌بیله‌جکی اك بیوك نعمت عد ایدییور .

— استحصال :

Remplacez la perte d'un avantage ou d'un agrément par l'*acquisition* d'une vertu. *(Boiste.)* بر منفعت ياخود بر حظك ضياعنى بر فضيلت استحصاليله تلافى ايديكز .

— اختراع :

Les grandes *acquisitions* de l'industrie et de l'intelligence. صنعت و عقلك اختراعات عظيمه‌سى .

— بر محلك بر حكومته الحاقى ، فتح .

— [حق.] Acquisition à titre gratuit بلا بدل تملك .

Acquisition à titre onéreux. بدل مقابلنده تملك .

Achat [.مر] Acquisition, achat, emplette. [.متر]

— اضداد : Vente بيع . Cession قصر يد ، ترك .

Acquisivité (ا.مو.) حرص تملك :

L'acquisivité n'implique pas l'avarice. *(Th. Choré.)* حرص تملك خسيسلكه شامل دكلدر .

Acquit (ا.مذ.) تأديه ، ادا ، ايفا :

Vous devez toujours appréhender la négligence, en *l'acquit* de vos devoirs. *(Boss.)* وظيفه‌كزك ايفاسنده تكاسلدن هر زمان احتراز ايتمليسكز .

— ابرا سندى :

Cette femme a signé *l'acquit* de vos dettes. *(La Bruy.)* بو قادين دينكز ايچون بر ابرا سندى امضا ايلدى .

— [مجا.] Par acquit de conscience, pour l'acquit de sa conscience. استراحت وجدان ايچون .

— Pour acquit. اخذ و قبض اولنديغنى مبين [پوليچه و سندلرك زير ويا ظهرينه يازيلير.]

— Acquit comptable. ابرا علم وخبرى .

— Acquit-à-caution. كفالت مقابلنده كمرك رسمنك تأجيلچون ويريلن علم وخبر . Acquit-à-caution de transit. ترانسيت تذكره‌سى . [جمعى .Des acquits-à-caution اولور .]

— Par manière d'acquit باشدن صاومه

— Donner l'acquit .بلاردو اويوننده برنجى اوله‌رق اويناپوب اويونى آچمه ؛ آكيتو .

[.متر] Acquit, quittance, reçu.

Acquit بر تعهددن كلياً ابرايى مشعردر :

Mettez votre *acquit* au bas de ce billet. *(Acad.)* بو سندك آلتنه امضاى ابراكزى وضع ايديكز .

Quittance غير مكمل بر ابرايى متضمندر :

Quittance du dernier terme. صوك تقسيطك ابرانامه‌سى .

Acquit بالخاصه اصطلاحات تجاريه‌دندر . سندات تجاريه و اوراق معاملات اخذ و اعطاده استعمال اولنور . Quittance بين الاشخاص مداوله اولنان اوراق عاديه‌ده مستعملدر .

Quittance de fournitures, de loyers. اصناف طرفندن ويريلن اشيا و ياخود كرا ايچون مقبوض سندى .

Reçu تقريباً quittance لك بك مشابهيدر آنجق reçu نك استعمالى quittance لك استعمالى قدر واسع وشمولى دكلدر .

On donne des *quittances* générales après avoir délivré des *reçus* partiels. جسته جسته مقبوض پوصله‌لرى ويرلدكدن صكره بر ابرانامهٔ عمومى اعطا اولنور .

Acquitable (ص.) قابل تأديه ، قابل تبريه .

— [حق.] Un accusé acquitable قابل تبريه بر متهم .

Une dette acquitable; قابل تأديه بر بورج .

Acquitté, ée (ا.مف.) [مصدرى acquitter در .]

تأديه اولنمش :

Mes lettres de change seront *acquittées*. *(Balz.)* تم پوليچه‌لرم تأديه اولنه‌جقدر .

— شخاص مقنده . عدم مجرميته وياخود برائت ذمته قرار ويرلمش :

Nous comparûmes au tribunal de l'inquisition, mais nous fûmes *acquittés*. *(Chateaub.)* «انكيزيسيون» محكمه‌سى حضورينه چيقارلدق لكن برائتمزه حكم اولندى . Ma jeunesse et mon air de sincérité me gagnèrent l'esprit des juges: je fus promptement *acquitté*. *G. Sand.)* كنجلكم و مرأت اخلاصناى وجهم حكامك افكارينى لهمه جذب ايليوب درحال برائتمه قرار ويرلدى .

— (ا.) برائتنه حكم اولنمش آدم :

L'acquitté a droit d'attaquer ses dénonciateurs en dommages et intérêts. برائت قزانمش آدمك كندى عليهنده مخبرلك ايتمش اولان اشخاصه قارشى ضرر وزيان دعواسى اقامه‌سنه حق واردر .

— [مجا.] هر درلو منتدارلقدن وارسته اولمق :

Je serais encore obligée de compter sur votre modestie et votre désintéressement pour nous croire *acquittés* avec vous. *(G. Sand.)* سزه قارشى هر درلو منتدارلقدن كنديمى وارسته بيلمك ايچون ينه سزك تواضعكزه و منفعتجولقدن آزاده اولمكزه اعتماد ايتمكلكم لازمدر .

— [.متر] Acquitté, quitte

Acquitté دينلن آدم بر آن معلومده نه تأديه ايتمسى اقتضا ايدر ايسه آنى تأديه ايدن آدمدر .

Quitte آدم ايسه هيچ بر ورده‌جكى قالمامش آدم ديمكدر .

[بزده Quitte غلطى اوله‌رق «قيت» ديرلر .]

On a beau s'être *acquitté* journellement de ses devoirs, on n'est jamais *quitte*. **(Guizot.)** انسان وظائف یومیه‌سنی ایفایه نه قدر سعی ایدرایسه ایتسون هیچ بروقتده وارستهٔ وظائف اولەماز.

Acquittement (ا.مذ.) تأدیه، ایفای دین :

L'entier *acquittement* des dettes d'une succession. **(Acad.)** بر میراثك کافهٔ دیونی تأدیه ایتمك .
L'acquisition de la propriété, par héritage ou par contrat, est assujettie à l'*acquittement* d'un droit. **(Mignet.)** کرك انتقال وکرك مقاولهً استحصال طریقیله بر مالی تملك بر رسم ایفاسنه وابسته‌در .

— [توس.] Ses emplois, ses dignités, ses richesses ne lui paraissaient qu'une dette dont l'*acquittement* exigeait le sacrifice de la vie entière. **(De Nivernois.)** مأمو. ریتلری ، رتبه و حیثیتلری ، ثروتلری کندیسنجه محضا تأدیه‌سی بتون حیاتی فدا ایتمکه متوقف بر بورج کبی کورنیور ایدی .

— [حق.] عدم مجرمیتدن طولایی برائته حکم اولنمق ، برائت :

Les *acquittements* sont devenus plus fréquents depuis l'institution du jury. عدول اصولنك احداثندن بری برائت قرارلری تزاید ایلدی .
L'*acquittement* est prononcé par le président après que le jury a déclaré l'accusé non coupable. هیئت عدول طرفندن متهمك عدم مجرمیتنه قرار ویر. لدکدن صکره رئیس محکمه طرفندن متهم حقنده برائت قراری تفهیم اولنور.
L'*acquittement* des accusés a été prononcé. متهملر حقنده‌کی برائت قراری تفهیم اولندی .

Absolution [.مر] Acquittement, absolution [.متر] عدم مسئولیت .

Acquitter (ف.متـ.) تأدیه ایتمك ، اوده‌مك :

Elle *acquittait* tout ce qu'elle devait avec une exactitude surprenante. **(Boss.)** دیونی حیرتبخش بر انتظام ایله تأدیه ایدیبور ایدی .
Le roi se charge même d'*acquitter* les dettes de ses prédécesseurs. **(D'Aguess.)** قرال کندی اسلافنك بورجلرینی بیله تأدیه ایتمکی درعهده ایلر .
Elle était bien sûre que chaque dette qu'elle *acquittait* ferait naître d'autres dettes semblables. **(G. Sand.)** هر هانکی بورجی تأدیه ایدر ایسه او بورجه مماثل دیکر بورجلر تولد ایده‌جکنه قناعت کامله‌سی حاصل اولمش ایدی .

— رسمی مقبوض سندیله مبایعه پوصله‌سنك ، امره محرر بر سندك ، بر پولیچه‌نك محتوی اولدیغی مبالغك تأدیه‌سی وقوعبولدیغنی تصدیق ایتمك ، بر مطلوبك اخذنی مبین امضا ویرمك :

Le tailleur m'*acquitté* sa note. ترزی حساب پوصله‌سنك اثمانی اخذ و قبض ایتدیکنه دائر بکا امضا ویردی .

— بورجدن تخلیص ایتمك ، مطلوبنی باغشلامق :

Cet homme bienfaisant a *acquitté* tous ses débiteurs. بو لطفکار آدم بوتون مدیونلرینك دینلرینی باغشلادی .
Il a *acquitté* entièrement son fils. اوغلنی کاملاً دیندن قورتاردی .

— عین معناده مجازاً :

La reconnaissance n'*acquitte* pas d'un grand bienfait, elle n'en peut payer que les intérêts. **(Beauch.)** شکران نعمت بر بیوك لطفی بالمقابله تأدیه ایتمك دیمك اولمیوب آنجق آنك فائضنی ویره‌بیلمك دیمکدر .

— [مجا.] بر وظیفه‌یی ، برتعهدی ، برکلفتی یرینه کتیرمك ، اجرا ، ایفا ایتمك :

Acquitter sa promesse, sa parole. وعدینی انجاز ایتمك . سوزینی یرینه کتیرمك .
J'aurais *acquitté* mon devoir en t'indiquant le chemin dans ce bas monde. **(Mme. Camp.)** بو عالم سفلیده سکا ارائهٔ طریق ایتمکله وظیفه‌می ایفا ایتمش اولور ایدم .

— تحدیث نعمت ایتمك :

Rien ne saurait m'*acquitter* envers vous. تحدیث نعمت ایتمکدن عاجزم .

Acquitter sa conscience. وجدانی راحت ایتمك .

— [حق.] برائته حکم ایتمك ، تبرئهٔ ذمت ایتدیرمك :

Les tribunaux de police n'*acquittent* ni n'absolvent ; ils renvoient de la plainte. قباحت محکمه‌لری برائت ذمت وعدم مسئولیت قرارلری ویره‌میوب محضا معارضه‌دن منع قرارلری ویره‌بیلیرلر .

S'acquitter (ف.مطـ.) بورجنی ویرمك ، تأدیه ایتمك ، فیت اولمق :

Je m'*acquitte* par là de ce que je vous dois. **(Mol.)** بو وجه ایله سزه اولان بورجمی تأدیه ایتمش اولیورم .

— [صورت‌مطلقه‌ده.] Qui s'acquitte s'enrichit بورجنی ویرن زنکین اولور .

— [مجا.] تعهدینی ایفا ایتمك ، وظیفه‌سنی یرینه کتیرمك :

Je lui ai une obligation dont il faut que je m'*acquitte* avant toutes choses. **(Mol.)** او آدمه قارشی بر مکلفیتم واردرکه هر شیدن اول آنی ایفا ایتمکلکم لازم کلیر .

— بر شیئك عهده‌سندن کلمك ، اجرا ایتمك :

Mon Dieu, mademoiselle, *vous vous en êtes acquittée* à merveille. **(Mol.)** بخق خدا ، مادموآزل ، وظیفه‌کزی مکملاً ایفا ایتدیکز .
Il lui demanda la permission de l'embrasser, ce dont il *s'acquitta* avec assurance. **(G. Sand.)** او دیکردن کندیسنی صاروب اوپمك مساعده‌سنی ایستدی وکمال تهالکله اجراسنی ایتدی .

— قمارده. اعتبار اوزرینه ایدیلن زیانی تکرار قزانمق .

— [متر.] Acquitter, s'acquitter, payer.

Acquitter ایدلمش اولان تعهدك آرتق حکمی یوقدر . بناءً علیه ایفای تعهد ایدلمشدر .

تعبیریله افاده اولنان تأدیه آرتق انسانی S'acquitter
ازعاجدن وارسته ایلدیکندن استخلاص دیمکدر .

فعلی آلنمش اولان بر مبلغی ویرمکله ایفا اولنمش Payer
اولور . بر بورجی ایفا ایتمك کندینی استخلاص طریقیله
و یاخود بر تعهد ویا کلفتی اجرا صورتیله وقوعبوله‌بیلیر .

Acranie (ا.مو.) موت العجابره . معدومیت قحف ،
باش طاسنك قسماً ویا کلیاً بولنمامسی .

Acranien, enne (ص.) معدوم القحف .

Acrasie (ا.مو.) [طب.] عدم اعتدال .

Acratie (ا.مو.) [ع.امر.] درمانسزلق ، کوشکلك

Acre (ا.مو.) بریجق دونمه معادل اراضی اولچیسی .

(Saint-Jean d') **Acre** (ا.مذ.) عکا شهری .

Âcre (ص.) آجی ، یاقیجی ، بروشدیریجی :

La saveur *âcre* indique le plus souvent les plantes vénéneuses. *(Acad.)* آجی طعم اکثریتله زهرلی نباتاتك نشانه‌سیدر.

— قوقوسی فنا :

Une fumée *âcre* et fétide empoisonnait l'atmosphère. *(G. Sand.)* فنا و متعفن بر دومان هوایی تسمیم ایدیبور ایدی .

— سامعه‌یه فنا تأثیر ایدن ، قولاغه خوش کلمیان ؛ سرت ، کسکین :

Le son de la cornemuse est *âcre.* غایداتك سسی سرتدر .

— [ع.امر.] یاقیجی و قاشیندیریجی .

— [توس.] Sang âcre. قاشیندیریجی و محرق قان .

— [مجا.] ایصیریجی ، باتیجی ؛ ترس ، خشین :

Réponse, parole *âcre.* خشین ، ترس جواب ، سوز .

Elle, fascinée par ce regard *âcre* et brûlant, murmurait en fermant ses yeux appesantis. *(E. Sue.)* قز ، او نکاه محرق و جانسوزدن بر حال استغراقه کیروب کوز قپاقلری قپانغه مائل بر صورتده میرلدانیور ایدی .

— [متر.] Âcre, acerbe, acide, acrimonieux, aigre.
Acerbe. [مر.]

Âcrement (ح.) سرت ، ترس بر طور ایله :

Qui reprend plus *âcrement* que les bigots? صوفیلردن دها زیاده کیم مؤاخذه و اعتراض ایده‌بیلیر ؟

Acrémonien,enne (ص.) میشه چوریکی مانتارینه متعلق .

Acrémonium - Acrémonion (ا.مذ.) [نبا.] میشه چوریکی مانتاری .

Âcreté (ا.مذ.) بوروشدیریجیلق ، آجیلق :

Quand les arbres sont greffés, les fruits qu'ils portent perdent beaucoup de leur *âcreté.* *(Trév.)* آغاجلر آشیلاندیغی زمان اوزرنده‌کی میوه‌لر آجیلقلرینك چوغنی غائب ایدرلر .

— [مجا.] سرتلك ، خشونت . مؤثرلك ، طوقونافلیلق معنالرینه آلنوب علی الاکثر کتابته ، طرز و طوره و کلماته اسناد ایدیلیر :

Il parla longtemps sur ce ton avec une *âcreté* inouïe. *(G. Sand.)* بر خیلی زمانلر بو طرزده بر خشونت فوق العاده ایله سوزه دوام ایتدی .

L'ironie, chez Le Sage, n'a aucune *âcreté* comme chez Voltaire. *(Ste-Beuve.)* « لو ساژ » نام مؤلفك استهزاسنده « وولتر » ك استهزاسنده‌کی خشونت یوقدر .

— مرارت :

L'*âcreté* de mes pleurs.
Lamartine.
کریه‌لرمده‌کی مرارت.

— عبوست وجه :

Sa physionomie reprit tout à coup son *âcreté* ordinaire. *(Fr. Soulié.)* وجهی درحال عبوست معتاده‌سنی ابراز ایتدی .

— [متر.] Âcreté, acrimonie, aigreur.

Âcreté ایله افاده اولنان خشونت کین و خصومت علامتیدر :

Il a de l'*âcreté* dans l'humeur. *(Acad.)* طور و مزاجنده خشونت واردر .

Acrimonie خشونته بر میل دائم حالنده بولنمقدر :

Il y a de l'*acrimonie* dans son caractère, dans ses discours. *(Acad.)* اخلاقنده ، نطقلرنده خشونته بر میل دائم واردر.

Aigreur ك الك یقین معناسی هر نه یاپیلیر ایسه ، هر نه دینیلیر ایسه آنی فنالق بولنده تلقی‌ در :

S'emporter dans la dispute à des mouvements d'*aigreur.* *(Pasc.)* مباحثه‌ده هر شیئی فنالق بولنده تلقی بی مشعر اوضاعه قاپلمق.

Acribelle (ا.مو.) موسیقی آلتی کیریشی .

Acribologie (ا.مو.) [ادب.] افادهٔ فکر ایچون اك مناسب کلمه‌یی انتخاب ، مطابقت الفاظ .

Acribomètre (ا.مذ.) مقیاس اجسام صغیره .

Acridien, enne (ص.) مشابه الجراد ، چکرکه‌یه بکزه‌ین.

Acridocarpe (ص.) [نبا.] مثمر شبیه الجراد .

Acridogène (ص.) [زرا.] چکرکه‌لرك اثری اوله‌رق .

Acridogénose (ا.مو.) چکرکه‌لرك موجب اولدیغی خسته‌لق .

Acridophage (ا.ـصـ.) آکل الجراد، چکرکه‌یین طائفه.

Acridophagie (ا.مو.) چکرکه ییمك اعتیادی .

Acridothère* (ا.مذ.) [حیو.] آلاجه صغیرجق ، چکرکه صغرجغی .

Acridothère.

Acrimonie (ا.مو.) آجیلق، یاقیجیلق، بوروشدیریجیلق .
— [مجا.] خشونت، سرتلك ، خرچینلق .

Acrimonieusement (ح.) خشونتله ، شدیداً :
Répondre *acrimonieusement* خشونتله جواب ویرمك.

Acrimonieux, euse (ص.) یاقیجی ، سرت . [بیانکی غتده «تلخی آمیز» دینلمش ایسه‌ده الیوم بو تعبیر غیر مستعملدر .] :
Ces sels sont *acrimonieux.* بو طوزلر یاقیجیدر .
— [مجا.] خشین ، حدیدالمزاج ، خرچین :

Acrinie (ا.مو.) [طب.] انعدام افراز ، نقص افراز .

Acrisie (ا.مو.) عدم بحران .

Acrites (ا.مذ.جمع) [حیو.] نقیعیه ومسکن صنفنه داخل اولان حیوانجقلر. (بو تعبیر الیوم علم حیواناتده مستعمل دکلدر.)

Acritique (ص.) معدوم بحران .

Acroamatique یاخود **Acroatique** (ص.) غیرمحرر، شفاهاً تبلیغ اولنمش؛ آغزدن آغزه انتقال ایدن قواعده صفت اولور .

Acrobaliste یاخود **Acroboliste** (ا.مذ.)[عسـ.]قدیم خفیف سواری عسکری . بونلر یالکز اوق انداخت ایدرلر ایدی .

Acrobate* (ا.) ایپ جانبازی :
La pauvre *acrobate* fut précipitée d'une hauteur de trente mètres. *(Journ.)* زواللی ایپ جانبازی قادین اوتوز مترولق بر ارتفاعدن یره دوشدی .
— [مجا.] ادبیات و سیاساتده وظیفه‌لرنی جداً حسن استعمال ایتمیوب آلایجلق یولنده فوق‌العاده معاملات ایله خلقك کوزلرینی قاشدیرمغه وحیرتلرنی استجلابه سعی ایدنلره اطلاق اولنورکه بزجه بو تعبیراته مقابل «رسنبازان» ویا «ریسمانبازان» ادبیات و سیاسیات» تعبیراتنی استعمال موافق حال اولور :

Acrobates.

La plupart des critiques actuels sont des *acrobates* qui font des tours pour gagner leur vie. *(Balz.)* بو زمانده انتقادات ایله متوغل اولانلرك اکثریسی برطاقم رسنبازان و ریسمانبازاندرلرکه تأمین معیشت ایچون جانبازلق و حقه‌بازلق یولنده اویونلر یاپارلر . [بو تعبیرات دائما تقبیح معرضنده استعمال اولنور .]

Acrobatique (ص.) ایپ جانبازلغنه عائد، منسوب و متعلق اولان :
Mon éducation *acrobatique* qui développait ma vigueur, mon agilité, mon adresse, lui paraissait préférable à la stérile éducation universitaire qu'il avait reçue. *(E. Sue.)* ایپ جانبازلنی یولنده کوردیکم تربیه ، قوهٔ بدنیه‌می تزیید ، سرعت حرکتمی تشدید ومهارتمی تأکید ایلدیکندن آنك نظرنده کندیسنك کورمش اولدیغی دارالفنون تربیهٔ غیر مثمره‌سنه مرجح طوتیلیر ایدی .
— [ماك.] یوك قالدیران ماکنه .

Acrobatisme (ا.مذ.) ایپ جانبازلغی :
L'acrobatisme exige une longue éducation. ایپ جانبازلغی اوزون بر دورهٔ تربیه‌یه محتاجدر .

Acroboliste (ا.مذ.) [مر.] Acrobaliste.

Acrobustite (ا.مو.) **یطرپده** . التهاب قلب .
— [طب.] التهاب غلفه ، سنت دریسنك التهابی .

Acrocarpe (ص.)[نبا. دل تپه‌سنده تخمه کیر وصول] فصیله‌سنه منسوب . اثمار انتهائیه .

Acrocentre (ا.مو.)[نبا.] قنطریون فصیله‌سی قسمی.

Acrochorde* (a-kro-kor-de) (ا.مذ. [حیو.] قابوقلی ییلان .

Acrochorde.

Acrocome* (ا.مذ. [نبا.] بر نوع خرما آغاجی .

Acrodactyle (ا.مذ.) قوش پارماغنك اوست سطحی .

Acrodynie (ا.مذ.) [طب.] الم اطراف، ال و آياق آغريسى .

Acrocome. — A. spadices.

Acrogène (ص.) [نبا.] نامية قمه، تپه‌دن بيوين نبات .
— [معا.] بلور معدنى نوعى .

Acrogènes (ا.مذ.جمع) [نبا.] نباتات نامية بالذروه .

Acrogyre (ص.) [نبا.] ثمره‌سى حلقوى اكرلتى اوتى .

Acrol (ا.مذ.) [مر.] Acroléine.

Acroléate (ا.مذ.) [كيم.] حامض آقروله‌ين ايله ياپلمش بر ملح .

Acroléine (ا.مو.) [كيم.] غليسرينك تسخينندن حاصل اولان بر جسم، آقروله‌ين .

Acroléique (ص.) [كيم.] حامض آقروله‌ين .

Acrolépis (*a-kro-lé-piss*) (ا.مذ.) بر جنس بالق مستحاثه‌لرى .

Acrolithe (ا.مو.) نهايتلرى طاش اولان اودون هيكل .

Acrologie (ا.مو.) [فلس.] مبحث تحرى اساس كائنات .

Acromial, ale (ص.) [تشر.] اوموز اوجنه دائر، اخرمى .

Acromio-coracodien, enne (ص.) [تشر.] اخرمى غرابى .

Acromio-huméral, ale (ص.) [تشر.] اخرمى عضدى .

Acromion (ا.مذ.) اخرم، اوموز اوجى .

Acromphale (ا.مذ.) [تشر.] نهايت حبل سرى .

Acrone (ص.) [نبا.] قاعده‌سى توسع ايتميان .

Acronyque (ص.) [نجم.] كونشك غروب ويا طلوعيله مناسبات ضديه‌ده بولنان :
Lever *acronyque.* بر كوكبك كونشك غروبنده واقع طلوعى .
Coucher *acronyque.* بر كوكبك كونشك طلوعنده واقع غروبى .

Acropathie (ا.مو.) [طب.] داء الاطراف .

Acropathique (ص.) داء الاطرافى .

Acropole (ا.مو.) اسكى يونان شهرلرينك اك يوكسك محلنده كائن ايچ قلعه ويا حصار .

Acroposthie (ا.مو.) [جرا.] قمة غلفه، سنت دريسنك اوجى .

Acroposthite (ا.مذ.) [مر.] Acrobustite.

Acrosarque (ا.مو.) [نبا.] ذوالاثمار لحمية مدوره .

Acrosophie (ا.مو.) علم محيط الهى، حكمت بالغهٔ صمدانيه .

Acrosperme (ا.مذ.) [نبا.] نباتاتك ساقى اوزرنده تمو ايدر نادر بر مانتار نوعى، قاو مانتارى .

Acrospire (ا.مو.) [نبا.] چيملنلمكه باشلايان آرپه پرچمى .

Acrostic* ياخود **Acrostique** (ا.مذ.) [نبا.] اكرلتى اوتى صنفى .

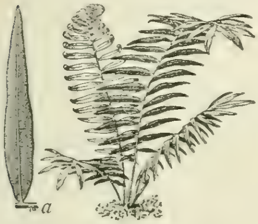

Acrostic. — *a.* portion de feuille.

Acrostichacées (ا.مذ.جمع) [نبا.] اكرلتى فصيله‌سى صنفنه منسوب نباتات. آقروستيكيه فيله‌سى .

Acrostiche (ا.مذ.) [ادب.] ابياتنك ايلك حرفلرندن براسم چيقاريلان قصيده .

Acrotarse (ا.مذ.) قوش آياغنك داخلى سطحى .

Acrostole* (ا.مذ.) سفينه‌لرك باشنده‌كى مجسم تصاوير تزيينيه .

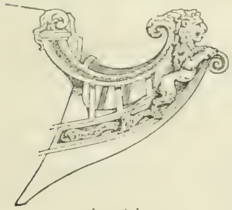

Acrostole.

Acrotère* (ا.مذ.) [معما.] هيكل قاعده‌سى، صچاق سوسى .

Acrotères (ا.مذ.جمع) [تشر.] اطراف، باش واللر آياقلر .

Acrotériasme (ا.مذ.) [تشر.] تبر العضو، عضو قطعى . (غير مستعمل)

Acrothamnium (ا.مذ.) [نبا.] يوصون مانتارى .

Acrothymion (ا.مذ.) [طب.] ورم ثؤلولى .

Acrotisme (ا.مذ.) [فلسـ.] تحرئ اسـاس تکون ، فلسفهٔ فوق الطبیعه .

Acrotopiques (ا.مذ.جمع) [معما.] دو منابع صافه .

Acte (ا.مذ.) [لاتینجه فعل، حرکت معناسنه کلن "actus" یاخود یاپلمش شی معناسنه کلن "actum" دن مأخوذدر.] اجرا ایتمك فعلنك استعمالی، فعل ؛ بو فعلك حاصل اجراسی؛ بر اقتدار ویا بر مرامك اظهاری :

La moralité de chaque action humaine est fixée par un *acte* momentané et irrévocable. *(J. du Maistre.)* افعال بشریه‌نك محاسن اخلاقیه درجهٔ مطابقتی ناقابل تغییر بر حرکت آنیه‌ایله تعین ایدر .

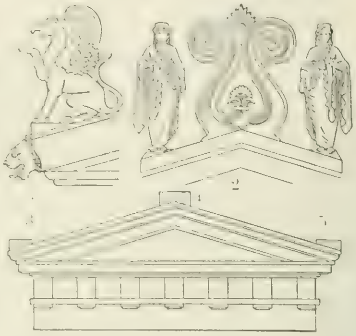

1. Acrotère de l'extrémité intérieure du fronton du temple d'Egine. — 2. Acrotère du sommet du fronton du temple d'Egine. — 4. Acrotère du sommet d'nn fronton. — 3 et 5. Acrotères des extrémités inférieures d'un fronton.

— [صورت مطلقه‌ده .] نیتله اکتفا ایتمیوب اجرا ایتمك . کلام ایله اکتفا ایتمیوب فعالیاتده بولنمق ، عمل ، ایش :

On juge les hommes d'après les *actes* et non d'après les intentions. انسانلری افعالنه کوره محاکمه ایدرلر نیاتنه کوره محاکمه ایتمزلر . Je hais les phrases qui n'ont pas les *actes* pour caution. *(E. de Girard.)* افعال و اجراآت ایله تحت تأمیناتده بولنمیان فقرات وکلماته خصومتم واردر .

— ایی فنا افعال بشریه‌نك اجراسنه سبب اولان حسیات نقطهٔ نظرندن اثر ، کار :

Un *acte* de bravoure, de charité, de dévouement, de justice, de dignité. اثر شجاعت ، اثر مرحمت ، اثر تسلیمیت ، اثر عدالت ، اثر علو جناب . Un *acte* de courage. حرکت شجیعانه، اثر جسارت . *Acte* de complaisance. مجبوری اولیان بر شیئی لطفاً یاپمق .

— نتائجی و ثمراتی اعتباریله صورت عمومیه‌ده نظره آلنان افعال بشر ، امر ، معامله :

Le mariage est l'un des *actes* les plus importants de la vie. امر ازدواج حیات بشرك اك مهم معاملاتندندر .

— Faire acte de بر اصطلاحدرکه آله‌جنی مفعولك طبیعتنه کوره تعدیلات متنوعه‌یه تابع اولور :

Faire acte de présence. وظیفهٔ ویا رعایهٔ معین بر محلده حاضر بولنمق، اثبات وجود ایتمك . Faire acte d'autorité. نفوذینی درحال و شدتله حس ایتدیرمك . Faire acte de soumission. عرض انقیاد ایتمك . Faire acte de bonne volonté. بریسنه قارشی ابراز حسن نیت ایده‌جك حرکتده بولنمق.

— حکومت طرفندن اتخاذ اولنان قرار، تدبیر :

L'*acte* d'amnistie. عفو عمومی قراری .

Je signe le premier cet *acte* vénérable,
Qui, par tous les partis fut longtemps désiré.
M.-J. Chénier.

بو قرار اصابتکاره بنده بروجه پیشین وضع امضای قبول ایدرم زیرا بو قراری فرقه‌لرك کافه‌سی چوقدنبری آرزو ایدییور ایدی .

— معاملهٔ دیانتکارانه و شفقتپرورانه :

Un *acte* de foi. معاملهٔ دینیه . Un *acte* de contrition. معاملهٔ استغفاریه .

— امور عدلیه‌ده . بر فعلی اثباتاً ، برتعهدی قبولاً ، بر مقاوله‌یی تصدیقاً ویریلن سند تحریری :

Passer un *acte*. بر سندی تنظیم ایتمك . Signer un *acte*. بر سنده وضع امضا ایتمك . Rédiger un *acte*. بر سندی قلمه آلمق. Formule d'un *acte*. بر سندك صورت تنظیمی . Un *acte* sous seing privé. بر سند خصوصی .

— Donner acte. قانوناً و رسماً تصدیق ایتمك :

Le tribunal lui *a donné acte* de son désistement. محکمه آنك استنکافنی رسماً تحت تصدیقه آلدی .

— Prendre acte de سند اتخاذ ایتمك :

Le tribunal *a pris acte de* sa déclaration. محکمه آنك افاداتی سند اتخاذ ایتدی .

— Demander acte بر وقعه‌نك مرتبهٔ ثبوته واردیرلمسنی طلب ایتمك .

— [توسـ.] بالاده‌کی اوچ تعبیر السنهٔ عوامده معین بر حالك ، بر حرکتك ، بر تصدیقك ، بر اقرارك دلیل اتخاذ اولنمسنی تحت قراره آلمق دیمکدر :

Je vous *donne acte* de la vérité du fait. ایشك صحتنی رسماً تحت تصدیقه آلیرم . Je *prends acte* de la promesse que vous venez de me faire. شمدی ایتدیککز وعدی تحت رسمیته وضع ایدرم . A l'occasion je pourrai vous *demander acte* de cette affirmation. لدی الحاجه بو تصدیقکزی قرار رسمی آلتنه آلمکزی طلب ایده‌بیلیرم .

— تیاترو اصطلاحاتنده . فصل ، پرده :

Cette scène soutient le cinquième *acte* qui est assez languissant. *(Volt.)* بو صحنه خیلی جان صیقاجق حالده اولان بشنجی پرده‌یی جانلاندیرمقده‌در . Il présenta à l'Odéon une comédie en cinq *actes*. «اوده‌ئون» تیاتروسنه بش پرده‌لك بر قومدیا عرض ایتدی . Un *acte*, deux *actes*, trois *actes*, etc.

Actée* (ا.مو.) [نبا.] يالانجى قره چوپله، بوينوز اوتى . Actée en épi. خربق كاذب.

Actée.—A, fleur ; B, fruit.

Acter (ف.ا.) سند عقد، امضاء تسطير ايتمك .

Acteur, trice (ا.) [لاتينجه "actor" و "actrix" عين معناده اولان كلمه‌لرندن مأخوذدر.] تياترو اويونجيسى، آقتور :

On applaudit l'*acteur*, mais on siffle la pièce. *(Acad.)* آقتورى اعزاز وتقدير وفقط اويونى هدف صفير تحقير ايدرلر.

De tous les artistes, les *acteurs* sont les plus vains. *(Mme Romieu.)* كافهٔ ارباب صنعت ومعرفت ميانده تياترو اويونجيلرى اك قيمتسزلردر .

Une belle et grande *actrice* est un être privilégié de la nature et relevé par le prestige de l'art. *(G. Sand.)* حسن وآن ايله دلربا و صنعتده‌كى مهارتله حائز قدر بالا بر اويونجى قز طبيعتك بر كزيده‌سى وفن وصنعتك قيمتيله قيمتدار بر ثمرهٔ پاكيزه‌سيدر .

La figure seule d'un *acteur* comique fait rire dès qu'il entre en scène. *(H. Beyle.)* قوميق بر آقتور صحنه‌يه چيقار چيقماز يالكز يوزى انسانى كولديرر .

— شاعرانه تشبيه طريقيله :

Dieu est le poète, les hommes ne sont que les *acteurs.* *(J.-L. Balz.)* ذات بارى صحنهٔ كائناته بر بازيچهٔ خلقت وضع وايجاد ايتمش بر شاعر فرمانفرما و ابناى بشر او اثر جليلك اجراآتنه مأمور برايادر .

معلومات . — عنوان هنوز، جانان هنوز رديفنده غزللر يازلمشيدى كاظم پاشا مرحوم دخى بو غزلره نظيره سويلمشيدى . پاشاى مشار اليهك بر بيتى بالاده‌كى عباره‌يه معناجه مشابه اولمغله عيناً نقل اولندى:

بر قدح پارلاتدى كيم ساقئ صهباى ازل
نشئه‌سيله دور ايدر بو عالم آكوان هنوز .

— [توس.] بر ايشده مدخلى و تأثير مخصوصى كورولن آدم؛ فاعل، مؤثر :

Il fut un des *acteurs* de la scène qu'on joua pour tromper cette personne. بو آدمى اغفال ايچون ترتيب اولنان صحنهٔ تماشانك آقتورلرندن برى‌ده او ايدى .

Mirabeau a été un des principaux *acteurs* dans la révolution de 1789. بيك يدى يوز سكسان طقوزده‌كى فرانسه اختلالنك اك بيوك عامللرندن برى‌ده «ميرابو» ايدى .

Il fut un des principaux *acteurs* de cette négociation. *(Mme de Sév.)* بو مقاوله‌ده اوآدم اك مهم عامللردن ايدى .

Cette femme a été la grande *actrice* de la ruine de votre frère. *(Rayn.)* بو قادين برادركزك دوچار انهزام اولمسى خصوصنده اك مؤثره بر عامله ايدى .

— مجازاً و اخلاقاً :

بر پرده، ايكى پرده، اوچ پرده، الخ. بر پرده‌لى اويون، ايكى پرده‌لى اويون، اوچ پرده‌لى اويون معناسنه .

— Acte d'accusation. مقروءه اصطلاحاتنده اتهامنامه.

Acte authentique. سند رسمى . Acte à titre gratuit. تبرع Acte de donation. هبه حجتى . Faire acte d'héritier. تركه‌يه وضع يد ايتمك . Actes positifs. خرج وثائق. Faire acte de propriété. وجوه تملكدن برى ايله تصرف ايتمك . Acte de garantie. كفالت سندى .

— [بحر.] Acte de prêt à la grosse. استقراض بحرى سندى . Acte de propriété du navire. سند بحرى .

— [اصطلاحات رسميه‌دن اوله‌رق.] Acte de gouvernement. معاملات و تشبثات رسميه . Acte de sujétion. تابعيت براتى . Acte de l'état civil. نفوس تذكره‌سى . Acte de naissance. ولادت تذكره‌سى، تولدات علم وخبرى. Actes publics. اوراق رسميه . Acte d immatriculation. سجل ورقه‌سى.

— [عس.] Acte d'hostilité. حركات خصمانه .

— [متر.] Acte, action.

Action لفظى بالخاصه اجرا و ايفا ايتمك اقتدارينك صورت جرياننى و طرزينى اشعار ايدر و Acte لفظندن زياده بر طاقم مضافلره مضاف اليه اولور . مثلا :

Les actions peuvent être atroces et les intentions pures. *(Mirabeau.)* افعال، غدارانه و نيات خالصانه اوله‌بيلير .

Une âme noire anime ses moindres *actions.* *(La Bruy.)* ظلمت خباثت ايچنده ساكن بر روح او آدمك اك كوچك افعالنده بيله اثرنماى تحريك اوليور .

Acte اجرا وايفا اقتدارينك استعمالندن منبعث نتيجه‌در وكندى ماهيتيله تعين ايدر :

Le seul *acte* de la vie de l'homme qui atteigne toujours son but, c'est l'accomplissement de son devoir. *(Mme de Staël.)* حيات بشرك دائما مقصده واصل اولان يكانه فعلى وظيفه‌سنى ايفادر .

— هر نه فعل اجرا اولنور ايسه بلا تفريق آكا Action دينلير :

Les *actions* sont plus sincères que les paroles. *(Scudéry.)* افعال اقوالدن زياده اخلاصنادر .

— Acte ايسه محضا جالب دقت افعالى مشعردر :

Ce nouveau magistrat crut faire un *acte* de probité en se déclarant contre son amie. *(Balz.)* بو حاكم جديد كندى دوستنك عليهنده حكم ايتمكله برابر بر فعل استقامت اثر اجرا ايتمش اولمق ظننده بولندى .

La raison est historienne, mais les passions sont *actrices.*
عقل و حکمت تاریخدن استنباط عبرت و احتراصات ایسه **(Rivarol.)**
بر صحنهٔ تماشاده بر آقتریس کبی حرکت ایدر .

— [مجا.] هر نه یولده اولور ایسه اولسون بر منفعت
استحصالی مقصدیله کندیسنده اولمیان احتساسات ایله متحسس
کورینن وکندی آمال و نیاتنی کیزلیوب مخاطبی آلداتمق آر.
زوسنده بولنان آدم معناسنی متضمندر :

On ne connaît jamais les gens qui vous font la cour;
سزه مداهنه ce sont des *acteurs* qui jouent un rôle. *(Balz.)*
و تبصبص ایدنلرك حاللری هیچ بر وقت بللی اولهماز آنلر صحنهٔ
احتیالده وظیفه‌لرینی ایفا ایله مشغول اویونجیلردر . Les grands
sont des *acteurs* que le peuple a pris au sérieux. *(Bou-*
geard.) کبرای دولت قومك جدی ظن و تلقی ایتدیکی تیاترو او-
یونجیلرندن عبارتدر . Pour lui, le monde était une pièce
de théâtre qu'il avait lue, qu'il savait par cœur, et
qu'il voyait jouer par d'assez médiocres *acteurs.* *(E.Sue.)*
آنك عندنده دنیا کندیسنك اوقومش اولدیغی و ازبر بیلدیکی
و درجهٔ کافیه‌ده متوسط استعدادده آقتورلر طرفندن اجرا اولنقده
اولدیغنی کوردیکی بر تیاترو اویوندن عبارت ایدی .

Hélas! par tout pays toujours la même vie:
Convoiter, regretter, prendre et tendre la main;
Toujours mêmes *acteurs* et même comédie.

A. de Musset.

حیف ! هر مملکتده یکنسق طرز حیات
ایسته‌مکرله اسفلر ال ویروب ال آلمق آه
مضحکه هپ بر، اویونجیلرده بر، بی‌اشتباه .

— آقتور یرینه Comédienne, Comédien تعبیرلری
استعمال اولنور ایسه‌ده بوحالده دائما معنوی تحقیری متضمندر.
فاعل مؤنث اولمقله برابر دها متانت ویرمك ایچون بعضاً
ینه مذکراً استعمال اولنور . مثلا روح معناسنه اولان
"âme„ اساساً مؤنث اولدیغی حالده مثال آتیده مذکراً
مستعملدر :

Dans les scènes de la vie morale, l'âme est tout à la fois
حیات معنویانك صحنه‌لرنده *acteur* et témoin. *(De Girardo.)*
روح هم عاملدر هم شاهددر . Ils ont imaginé qu'au fort
du drame où elle devenait *acteur,* à son moment le
plus viril, madame Roland avait le cœur d'écouter les
galanteries. *(Michelet.)* « مادام رولان » آقتورلکنی اجرا
ایتمکده اولدیغی فاجعه‌نك زمان کمالنده و اك زیاده ارککلك آننده
ینه تبصبصات زنپرستانه‌یه دلکشاده‌در ظن و خیالنده بولندیلر .

— [متر.] Acteur, comédien.
Acteur بر آدم بشقه بر آدمی تمثیلاً حرکت ایدر ایسه
فعلاً آقتور اولور :

Souvenez-vous que vous êtes ici comme *acteur,* et que
vous jouez votre personnage dans une comédie. *(Pasc.)*
تخطر ایدیکزکه سز بوراده بر آقتورکی‌سکز و تمثیل ایتدیککز آدمك
وظیفه‌سنی بر قومدیاده اجرا ایلیورسکز .

— انسان بر صنف و مسلك اتخاذی اولمق اوزره Co-
médien اولور :

Oh! les étranges animaux à conduire que les *comédiens!*
(Mol.) آه قومدیاجیلر کبی حیوانات غریبه‌یی سوق ایتمك !

— عائله‌لر ایچنده‌کی مضحکه‌ده اویونجیلر قومدیاجی دکل
درلر . Comédien لفظی Acteur لفظنه نسبةً دها آز
شرفلیدر .

— [مجا.] Acteur بر ایشده مدخلی اولان آدم دیمك
اولوب هیچ بر ذم فکرینی تضمن ایتمز حالبوکه Comé-
dien تعبیری بر ساختهلك بر ریاکارلق اشراب ایلر .

Actidion (ا.مذ.) [نبا.] بر نوع مانتار .

Actif, ive (ص) [لاتینجه حرکت ایدن معناسنه اولان
"activus„ دن مأخوذدر .] ساعی، چالشقان ؛ مقدم، فعال،
غیور :

چالشقان، مقدم مأمور، عمله. Employé, ouvrier *actif.* Vous
avez vu en moi un homme *actif* quand il est aiguilloné,
paresseux et stagnant après l'orage. *(Beaum.)* کوردیکز
که بن تشویق اولنجه ساعی ومقدم ومصائب ایله دلکیر اولنجه
یرندن قالداماز بر شخص عاطلم . Quand il s'agit de faire ce
qu'on aime, on est toujours *actif.* *(E.Thoré.)* انسان سودیکی
شیئی یاپمق صره‌سی کلنجه دائما مقدم اولور .

— مؤثر ویا مؤثریتی مقتضی شیلر ایچون دخی قوللانیلیر:
مؤثر اختیارلق. Vieillesse *active.* Il a pris une part *active*
aux derniers événements. او آدم وقایع اخیره‌یه بر مشارکت
مؤثره‌ده بولندی . Une mémoire *active* et fidèle double la
vie. *(Mirabeau.)* مؤثر و نسیاندن عاری بر قوهٔ حافظه انسانك
حیاتی ایکی مثلنه معادل ایدر. Alors il abandonna le rêve de
l'amour et se jeta dans la vie *active.* *(G. Sand.)* او زمان
عشق رؤیالرینی تارك و مسلك فعالیت حیاتیه‌یه سالك اولدی .

— [توسـ.] سریع التأثیر، شدتله مؤثر:

سریع التأثیر بر معالجه . Une médication *active.* Le tabac
est un poison très *actif.* *(Riou.)* توتون شدتله مؤثر برزهردر.

[فلسـ.] عامل، فاعل، منفعلیته مقابل فعلی :

L'âme est *active* de sa vie. روح طبیعت و ماهیت اقتضاسنجه
فاعلدر . Je ne suis pas seulement un être sensitif et
passif, mais un être *actif* et intelligent. *(J.-J. Rouss.)*
بن یالکز بر موجود حسی و منفعل دکلم آنجق بر موجود مؤثر
و متفکرم . Les mœurs d'un peuple sont le principe *actif*
de sa conduite. *(Duclos.)* بر قومك اخلاق و عاداتی قاعدهٔ

Il y a deux morales, l'une passive, qui . مؤثرهٔ حركاتیدر
défend de faire le mal, l'autre *active*, qui commande de
faire le bien. *(Boiste.)* ایکی قاعدهٔ محاسن اخلاق واردر بری
لازم و مطاوعت معناسنی متضمندركه فنالق ایتمکی منع ایدر دیکری
متعدی اولوب ایلك ایتمکی امر ایدر .

— [ع منا.] Organes actifs de la locomotion.
اعضای فاعلیهٔ حركت .

— [امر.] Anévrisme actif. ام‌الدم فاعل، آنوریسما.
Hémorragie active. نزف دم فاعل. Hydropisie active.
استسقای فاعل .

— [سیا.] Citoyen actif. حقوق سیاسیه‌یه مالك اهالیدن
اولان آدم .

— [عس.] Service actif. خدمت موظفه، بالفعل خدمت
عسكریه .

— **مقوله تجاریه‌ده** . Dettes actives. آله‌جق، مطلوب .

— (ا.مذ.) نقود و اموال اوله‌رق بر آدمك نه‌سی وار
ایسه آنلرك هیئت مجموعه‌سنه Actif و بورجلرك هیئت مجمو-
عه‌سنه Passif دینلیر :

La fortune d'un commerçant se compose de l'excédent
de l'*actif* sur le passif. بر تاجرك ثروتی مالك اولدیغی اموالك
مدیون اولدیغی امواله نظراً فضله‌سی نه ایسه آندن عبارتدر . L'*ac-*
tif social. شركت مالی ، شركتك اموال موجوده‌سی .

— [توس.] لده آووجده نه وار ایسه :

J'ai dans ma bourse vingt sous pour tout *actif*. مجموع
مال اوله‌رق كیسه‌مده بش غروش وار .

— [مجا.]

Moi, Davy le chimiste, ami d'un grand seigneur,
J'ai pour tout mon *actif* la science et l'honneur.
Ostrowski

بیوك بر ذاته منسوبم آدم داوی كیمیاكر
ولی ناموس وعلمك غیری یوقدر ثروت دیكر.

— [صر.] Verbe actif. دیمك فعل متعدی دیمكدر یعنی
بر فاعلدن صادر اولوب حروف الصاقیه‌دن برینه محتاج اولمقسزین
مفعول‌به‌ه تأثیر ایدن فعلدر . مثلا ، « چوجق اویونی سور »
« تحصیل و تربیه فكری بسلر » تركیبلرنده اولدیغی كبی .

— [متر.] Actif, agissant.

Actif اولان آدم هنوز اجرای عمل ایتمدیكی حالده اجرای
عمله مستعد آدمدر . بز بونی فعال آدم دیه ترجمه ایده‌بیلیرز.
اشیایه دخی بو فعالیت صفتنی ویره‌بیلیرز .

Le feu *actif* ou plutôt actuellement en exercice sur les
matières combustibles, est le seul agent que puisse
attirer la nature de l'air. *(Buff.)* آتش فعال و یا تعبیر اصح
آخرله محروقات اوزرینه الحالة هذه مؤثراً تأثیر ایدن نار بر اشتعال
هوانك طبیعتنی جلب ایچون یكانه واسطه اولان بر عاملدر .

Agissant دینان عامل بالفعل اجرای عمل ایدن عاملدر :

La cause universelle est nécessairement *agissante*, puis
qu'elle agit, puisque l'action est son attribut. *(Volf.)*
باعث ایجاد كائنات اولان قوهٔ فاطره بالضروره بر قوهٔ عامله‌در زیرا
اجرای عمل ایتمكده‌در ، زیرا حركت و عمل آنك خاصهٔ اساسیه-
سیدر .

— اضداد : Neutre بیطرف . Passif مطاوع . Inac-
tif بطیء الحركه . Inerte عاطل .

Actinenchyme (ا.مذ.) [نبا.] نسج شعاعی .

Actinie* (ا.مو.) [حیو.] دكزانجری یاخود ایصیرغانی

Actinie.

اصطلاحات انجمنی: شقایق
بحریه، آقتینیا .

Actinoforme (ص.)
[حیو.] شعاعی الشكل .
اصطلاحات انجمنی : آقتینی
شكلنده .

Actinocarpe (ص.) [نبا.] شعاعی الثمر . **اصطلاحات
انجمنی** : آقتینوقارپ ، ذو ثمر شعاعی .

Actinographe (ا.مذ.) [حكم.] تأثیرنویس .

Actinologie (ا.مو.) [تا.ط.] مبحث حیوانات شعاعیه.

Actinomètre (ا.مذ.) [حكم.] مقیاس قوت ضیا .
اصطلاحات انجمنی : مقیاس تأثیر .

Actinophtalme (ا.مذ.ـ ص.) [حیو.] آقتینوفتالم :
شبكهٔ عینیه‌سندن انعكاس ضیا واقع اولان حیواناتك كوزلرینه
ویریلن اسم .

Action (ا.مو.) [لاتینجه اجرای فعل ایتمك معناسنه
اولان „agere" دن مأخوذدر .] بر سببك ، بر قوتك ، بر
عاملك اجرای فعل ایتمسی؛ بر جسمك دیكر بر جسم اوزرینه
صورت تأثیری ، تأثیر .

Action physique. تأثیر مادی. *Action* chimique. تأثیر كیمیوی.
Action mécanique. ماكنه‌جه تأثیر. *Action* vitale. تأثیر حیاتی.
Action morbide. تأثیر مرضی . L'*action* de la lumière sur
différents acides. مختلف حامضلر اوزرینه ضیانك تأثیری. L'*ac-*
tion d'une poison. بر زهرك تأثیری . Décomposition d'un
oxide par l'*action* de la chaleur, de l'électricité. حرارتك،
الكتریقك تأثیریله بر حمضك انفساخی . L'*action* du froid pé-
nètre à l'intérieur du fer. *(Buff.)* برودتك تأثیری دمیرك
ایچنه نفوذ ایدر . L'*action* réciproque des corps est cons-

tamment réglée par les lois immuables de la nature. *(Chaptal.)*
اجسامك متقابلاً یكدیكره تأثیری طبیعتك ناقابل تغیر اولان قانونلریله متمادیاً تنظیم اولنمقده‌در .

La matière n'a d'*action* que par le mouvement. *(J. de Maistre.)*
مادەنك تأثیری آنجق حركت ایله‌در .

Les bains de mer ont une *action* fortifiante incontestée. *(Rion.)*
دكز حماملرینك بر تأثیر قوتبخشاسی اولدیغی ناقابل انكاردر .

— [مجا.] تأثیرات :

Les partis les plus emportés et les plus obstinés n'échappent pas à l'*action* du temps. *(Guizot.)*
اك زیاده حدتلی واك زیاده معند فرقه‌لر بیله زمانه‌نك تأثیراتندن قورتیله‌مازلر .

Ils voulaient substituer l'*action* fixe des lois aux volontés arbitraires du prince. *(Miguet.)*
آنلر حكمدارك آمال كیفیه‌سی یرینه قانونلرك تأثیرات ثابته‌سنی قائم ایتمك ایستیورلر ایدی .

— بر جسم ویا اخلاق اوزرینه بر عامل معنوینك تأثیری ویا جریان اقتداری معناسنه اوله‌رق :

L'*action* de l'âme sur le corps. *(Acad.)*
روحك جسم اوزرینه تأثیری .

L'utilité de l'*action* de la presse se détruit par l'abus journalier qu'elle fait de sa puissance. *(E. de Gir.)*
مطبوعاتك منفعت تأثیری كل یوم اقتدارینك سوء استعمالندن ناشی منهدم اولمقده‌در .

— افكار ، حسیات ، اعمال بشریه‌نك تظاهراتی ، فعل ، حركت :

Une bonne *action*.
بر فعل ممدوح ، بر حركت ممدوحه .

Une *action* généreuse.
بر فعل ، بر حركت سمیحانه .

Une *action* blâmable.
لازم التعییب بر فعل ، بر حركت .

Une *action* criminelle.
بر فعل ، بر حركت جنایتكارانه .

Une *action* digne d'éloge.
شایان ستایش بر فعل ، بر حركت .

Le seul bien qu'on ne puisse pas nous enlever, c'est le plaisir d'avoir fait une belle *action*. *(Antisthène.)*
بزم یدمزدن آلنه‌میه‌جق یكانه مال بر مستحسن فعل وحركتده بولنمش اولمقدن متحصل محظوظیت بالدر .

C'est en quelque sorte participer à une bonne *action* que de la louer de bon cœur. *(La Rochet.)*
بر فعل مستحسنی خالصانه مدح و ثنا ایتمك او فعله بر نوع مشاركت ایتمكدر .

Nous aurions souvent honte de nos plus belles *actions*, si le monde voyait les motifs qui les produisent. *(La Rochet.)*
خلق اسبابنی كوره‌بیلسه ایدی علی الاكثر اك مستحسن افعالمز بزه دائماً حجاب اولور ایدی .

C'est l'histoire qui imprime aux *actions* véritablement belles le sceau de l'immortalité. *(Volt.)*
حقیقةً مستحسن اولان افعال اوزرینه «لایموتلك» مهرینی باصان شی تاریخدر .

C'est faire une bonne *action* que de tenter d'en faire une. *(Sterne.)*
بر خیری ایشلمكه تصدی بر خیر ایشلمكدر .

La vertu consiste dans l'habitude des bonnes *actions*. *(Condill.)*
فضیلت محاسن افعال و اعمال خیر اشتمالی عادت ایدینمكدن عبارتدر .

Les passions sont le mobile de toute *action*. *(J.-J. Rouss.)*
احتراصات محرك جمیع افعال و حركاتدر .

Les *actions* peuvent être atroces et les intentions pures. *(Mirab.)*
افعال وحركات غدر و اعتساف ، آمال ونیات پك و صاف اوله‌بیلیر .

Mourir est la seule belle *action* de l'avare. *(Boiste.)*
خسیس و ناكس ایچون احسن افعال و حركات وفاتدر .

Le tribunal infaillible des *actions* humaines, c'est la conscience. *(I. Dubay.)*
افعال بشریه‌نك آزادهٔ نقصان و خطا محكمهٔ كبراسی وجداندر .

A Paris, toutes les *actions* ont un but d'affaires, même les plaisirs. *(Mme E. de Gir.)*
پارسده كافهٔ افعال و حركات بر مقصد انتفاعه مستند و حتی اكلنجه‌لره دخی بو قاعده شامل و عائددر .

Les *actions* des hommes ne sont rien, leurs motifs sont tout. *(Sustine.)*
افعال واعمال انسانیه اهمیتدن عاری ، اسباب افعال و اعمال كافهٔ اهمیتی جامعدر .

— تفكر و تكلمه مقابل فعل و عمل ، ایش :

Les *actions* sont plus sincères que les paroles. *(Mlle de Scudéry.)*
افعال و اعمال الفاظ و اقوالدن دها صمیمیدر .

Si ses paroles sont impuissantes ses *actions* sont efficaces. *(Volt.)*
آنك اقوالی تأثیردن عاجز ایسه افعالی تأثیری حائزدر .

La femme la plus forte en paroles, est souvent très faible en *actions*. *(Balz.)*
كلام و اقوالده پك زیاده ولوله‌پرداز اولان نسا ، علی الاكثر افعالده پك عجزنمادر .

— بطائته مقابل فعالیت :

Sa vieillesse quoique pesante n'était pas sans *action*. *(Boss.)*
اختیارلغی مشكل التحمل اولمقله برابر فعالیتدن عاری دكل ایدی .

نظریات و مباحثاته مقابل فعل و اجرا :

Pour opérer des révolutions il faut des hommes d'*action*.
انقلابات اجراسیچون فعل و اجرا آدملری لازمدر .

Je suis pour la politique de discussion et d'*action*. *(Proudh.)*
بن مباحثه وفعل واجرا طرفداری‌یم .

Lorsque la force règne, la gloire n'appartient qu'aux vertus fortes et au talent de l'*action*. *(Rémusat.)*
سطوت و قوت حكمفرما اولنجه شان و شرف منحصراً فضائل قویه‌یه و فعل و اجرا استعدادلرینه قالیر .

— قوهٔ مادیه و معنویهٔ بشریه‌نك اجراسی :

L'*action* de boire, de marcher.
فعل شرب ، فعل مشی .

L'*action* de penser, de juger.
فعل تفكر ، فعل محاكمه .

— محاربه ، مصادمه :

L'*action* s'engagea à dix heures du matin.
صباحلین ساعت اونده محاربه باشلادی .

Il faut voir son sang froid, un jour d'*action*.
محاربه كوننده آنك اعتدال دمنی كورملی .

L'*action* fut chaude sur notre droite.
صاغ طرفمزده مصادمه شدتلی ایدی .

Il y a tel officier qui, à la rigueur, a fait son devoir, et qui, en plusieurs années de service, ne s'est trouvé dans une seule *action* où il ne se soit attiré les yeux de toute l'armée? *(Mass.)*
هیچ بر مصادمه‌ده بولندیمی كه بتون اردونك نظر تقدیرینی استجلاب ایلسون ؟

pas trouvé à une seule action. (Ste-Beuve.) اولیله ضابط زار درکه ظاهراً وظیفه‌سنی ایفا ایلمشدر . فقط بر قاچ سنه ضابطلك سلکنده بولندیغی حالده هیچ بر مصادمه‌ده بولنمامشدر .

— طرز و طور :

Vos paroles, le ton de votre voix, votre *action*, ont je ne sais quel air de qualité qui enchante les gens. (*Mol.*) کلماتکز ، صداکزك درجهٔ صوتیه‌سی، طرز و طورکز بیلمم نصل بر ادابی حائزدرکه اشخاصی تسحیر و تسخیر ایلیور . Il faut que l'orateur exprime par une *action* vive et naturelle ce que ses paroles seules n'exprimeraient que d'une manière languissante. (*Fén.*) خطیب اولان ذات ، یالکز کلمات ایله زار و زبون اوله‌رق افاده اولنه‌جق شیلری طرز و طور توجشای طبیعی ایله ادا ایتملیدر .

— ینه طرز و طور :

Trois choses font le grand orateur : la première, l'action ; la seconde, l'*action ;* la troisième l'action. (*Démosth.*) انسانی بیوك خطیب ایدن اوچ شیدر : برنجیسی طرز وطور، ایکنجیسی طرز و طور و اوچنجیسی ینه طرز و طور .

— [توس.] بر شیئی سویلر ایکن ویا اجرا ایدر ایکن جانلی بولنمق ، کرمئ افادات ایله تأثیربخش اولمق :

Mettre de l'*action* dans tout ce qu'on dit, dans tout ce qu'on fait هر کلامی ایراد ایدر ایکن کرمئ افادات ایله تأثیربخش اولمق ، هر ایش کورر ایکن جانلی بولنمق .

— ایراد نطق اثناسنده اللرله و قوللرله ایدیلن حرکتلر و غمزه‌لر کلامی اتمام ایلدیکندن بو حرکت و غمزه‌لره Langage d'action دیرلرکه « لسان حرکات » ایله ترجمه ایدیله‌بیلیر :

La parole conventionnelle, qui s'adresse à l'intelligence, nous affecte bien moins vivement que le langage d'*action*, qui parle au sentiment. (*Virey.*) عقل وفکره خطاباً ایراد اولنان رسمی و صنعی کلماتك تأثیراتی حسیاته خطاباً ایراد اولنان لسان حرکاتك تأثیرات قویه‌سنه نظراً چوق قلیل و خفیفدر .

— مجرداتدن بر شیئی ، بر نظریه‌یی ، بر فکری ، بر نیتی قوه‌دن فعله چیقارمغه Mettre en action دیرلر :

J'ai toujours cru que le bon n'était que le beau *mis en action.* (*J.-J. Rouss.*) بن دائما ایی شیئك ماهیتی کوزل شیئك قوه‌دن فعله ایصالندن عبارت اولدیغی اعتقادنده بولندم .

— حذف و تقصیر صورتنده اوله‌رق اکثری "mis en action„ یعنی قوه‌دن فعله چیقارلمش دینه‌جکنه یالکز "en action„ دیرلرکه « موضع فعلده » تعبیریله ترجمه اولنه‌بیلیر :

La comédie est l'art d'enseigner la vertu et les bienséances *en actions* et en dialogues. (*Volt.*) قومدیا ، فضل وآدابی موضع فعلده ومکالمه طرزنده تعلیم ایتمك فنیدر . Ce n'est plus seulement un grand luxe joint à un goût exquis, c'est la poésie *en action.* (*E. Sue.*) بو آرتق مکمل بر حسن طبیعته منضم بر بیوك زینتدن عبارت دکلدر بو شعرك موضع فعله قونلمسیدر .

— Être en action. **اشیا حقنده .** حرکتده بولنمق . **اشخاص حقنده .** ایفای وظیفه ایتمك :

Cet homme *est* toute la journée *en action.* بو آدم بتون کون ایفای وظیفه ایله مشغولدر . Voilà un moulin qui *est en action* toute l'année. ایشته بر دکرمن که بتون سنه حرکتده‌در .

— Action de grâce. حمد وثنا، تشکر، بیان‌منتداری :

Les airs retentissent de leurs bénédictions et leurs *actions de grâce.* (*Mass.*) آنلرك دعاسی وتشکرات اخلاص اتماسی هوابی لرزه‌ناك ایدییور .

— [ادب.] بر رومانده ، بر شعرده ، بر تیاترو اویونده مع تفصیلات موضوع بحث اساسی . **اصطلاحات انجمنی:** وقعه.

— [صر.] فعلك مفادی :

Dans une proposition active, l'*action* exprimée par le verbe tombe sur un complément. بر جملهٔ فعلیه‌ده فعلك مفادی بر مفعوله واصل اولور .

— [حق.] دعوی ، ادعا . Droit d'action. حق دعوی. Action civile. حقوق شخصیه دعواسی. Action publique. حقوق عمومیه دعواسی. Action réelle. دعوای عین. Action mobilière. اموال منقوله دعواسی. Action immobilière. اموال غیر منقوله دعواسی. Action personnelle. دعوای شخصیه. Action principale. دعوای اصلیه. Action imprescriptible. مرور زمان ایله ساقط اولمیان دعوی. Action en reprise. اشیای عینیه استردادی دعواسی. Avoir action. اقامهٔ دعوایه حق اولمق. Donner action. اقامهٔ دعوایه حق ویرمك. Intenter une action. اقامهٔ دعوی ایتمك.

— [مال.-تجا.] حصه ، سهم ؛ حصه سندی ویا تحویل . Actions sociales. شرکت حصه سنداتی . Action nominative. نامه محرر حصه سندی . Action au porteur. حامله عائد حصه سندی .

— [عس.] Action d'éclat. پارلاق حرکت ، حرکت فداکارانه .

— [حکم.] Action moléculaire. تأثیر جزء فردی .

— [ماك.] تأثیر . Action mécanique. تأثیر میخانیکی .

— [متر.] Action, acte. [مر.] Acte.

— [متر.] Action; bataille, combat.

Bataille ایکی اردو بیننده محاربه‌در :

On a vu dans ce siècle des *batailles* de près de cent mille hommes, qui n'ont pas eu grandes suites. *(Volt.)* بو عصرده یوز بیکه قریب آدملر بیننده محاربه‌لر وقوعنی و او محاربانك بیوك نتائجی اولمدیغنی کوردك .

Combat ایکی ویا متعدد اشخاص بیننده وقوعبوله‌بیله‌جك مصادماتدر :

Mille petits *combats* suivirent la bataille de Moncontour. *(Volt.)* « مونقونتور » محاربه‌سنی بیك کوچك مصادمه‌لر تعقیب ایتدی .

بر حرکت عسکریه‌نك عمومیت و یا خصوصیت اوزره جریانی احتمالی کسدیریله‌مز ایسه او حرکته محاربه ویا مصادمه دینلمسی تجویز اولنه‌میوب Action یعنی حرکت عسکریه دینلمسی مناسب اولور :

Le duc de Vendôme était d'une grande mollesse, mais, un jour d'*action*, il réparait tout par sa présence d'esprit et par ses lumières. *(Volt.)* « دوق دو واندوم » غایتله بطی‌الحرکه ایدی لکن بر حرکت عسکریه کوننده سرعت انتقال افکاریله و انوار ذهنیه‌سیله هر شیئی تعمیر ایدر ایدی .

Actions (*bonnes*), œuvres (*bonnes*). [مترا.] —

Bonnes actions. عادی افعال مستحسنه :

Ce général croyait qu'il suffisait, pour commander, de louer les *bonnes actions*, sans châtier les mauvaises. *(Roll.)* بو جنرال ، قوماندا ایتمك ایچون افعال مستحسنه‌یی تقدیر کافی اولدیغنی و افعال غیر مستحسنه‌دن طولایی مجازاته حاجت اولمدیغنی ظنده ایدی .

Bonnes œuvres تعبیری دینی‌در . بزم خیرات و حسنات دیدیکمز شیلردر :

Le sceau de la piété, ce sont les *bonnes œuvres* et la conversion du cœur. *(Boss.)* تقوانك علامت فارقه‌سی خیرات و حسنات و قلباً تاسن اعتقاداتدر .

Actionnable (ص.) علیهنده اقامهٔ دعوی اولنه‌بیلیر .

Actionnaire (ا.) آنونیم ویاخود قوماندیت شرکتلرده حصه صاحبی اولان ، حصه‌دار .

Les *actionnaires* de la Banque de France. فرانسه بانقه‌سی حصه‌دارانی . L'assemblée générale des *actionnaires*. حصه‌داران مجلس عمومیسی . L'*actionnaire* est la bête de somme, la matière exploitable de la commandite. *(Proudh.)* حصه‌دار قوماندیت شرکتنك حیوان باری و مأکل انتفاع واحتکاریدر. Avec le reste de la somme il se fait *actionnaire* du journal « le National ». *(Balz.)* مبلغك بقیه‌سیله کندیسی « ناسیونال » غزته‌سنه حصه‌دار ایتدی . Encore deux cents abonnés, la Revue allait donner cinq pour cent de dividende à ses *actionnaires*. *(Balz.)* ایکی یوز آبونه دها بولنسه ایدی Revue نام مجموعهٔ موقوته حصه‌دارانه یوزده بش حصهٔ تمتع ویره‌جك ایدی . Les *actionnaires* sont individuellement tenus de remplir leurs obligations. حصه‌دارلر تعهدلرینی ایفایه شخصاً مجبوردرلر .

— Actionnaire commenditaire. بر تشبث تجاری‌یه بر معین مبلغ اعطا ایدوب او مبلغدن فضله بر تعهده کیرمیان حصه‌دار .

Actionné, ée (ا.مف.) [actionner مصدری در.] علیهنده اقامهٔ دعوی ایدلمش :

Être *actionné* par ses créanciers. داینلری طرفندن علیهنده اقامهٔ دعوی ایدلمك . Être *actionné* en justice. علیهنده عدلیه‌جه اقامهٔ دعوی ایدلمك .

— پك مجول و مشغول :

Cet enfant est trop *actionné* au jeu. بو چوجق اویون خصوصنده پك مجول و مشغولدر .

Actionner (ف.مت.) اقامهٔ دعوی ایتمك ، تعقیبات عدلیه‌ده بولنمق .

— [توسع.] تصدیع ، تعجیز ، تعذیب ایتمك :

Je l'ai relancé, je l'*ai actionné* vigoureusement. آنی بتکرار تعقیب و شدتله تعذیب ایلدم .

— S'actionner. (ف.مط.) حرکته کلمك ، شدتله فعالیتده بولنمق :

Cet enfant *s'actionna* trop au jeu. بو چوجق اویونه پك فضله انهماك ایتدی .

Activant, ante (ص.) محرك :

Propriétés *activantes*. خواص محرکه . Le sel a pour la végétation des propriétés *activantes*. طوزك نباتات ایچون خواص محرکه‌سی واردر .

Activé, ée (ا.مف.) [activer مصدری در.] تسریع و تعجیل ایدلمش :

La végétation a été *activée* par les dernières pluies. صوك یاغمورلر نباتاتك نشو و نماسنی تسریع ایتدی .

— تحریك ایدلمش :

Les chevaux ont été *activés* par le fouet. بارکیرلر قامچی ایله تحریك ایدلدی .

Activement (ح.) فعالانه بر طرزده ، بالفعل ، مجداً :

Il pensait toujours à la chimie, mais il ne voulait pas s'occuper *activement*. *(Balz.)* دائما کیمیایی دوشونور فقط بالفعل آنکله چالیشمق ایستمز ایدی .

— [صرف.] متعدی کبی ، فعلك متعدی اوله‌رق استعمالیله : «Dormez votre sommeil, grands de la terre.» « بوسوئه » نك « ای اعاظم دنیا ، اویقوکزی اویویکز . » جمله‌سنده «dor-

«mir فعلی اساساً لازم اولدیغی حالده متعدی موقعنده قوللانیلمشدر.
بزده دخی یکی مخترعات ادبیه‌دن اولمق اوزره «غریب زمانلر یشا-
یورز» یولنده ترکیباته تصادف اولنیور.

Activer (ف.مت.) تحریك ایتمك، کرمی ویرمك، تسریع
و تعجیل ایتمك:

Activer le sang, عملیاتی تسریع ایتمك. *Activer* les travaux.
Activer le feu. قانی، هضمی تحریك ایتمك. la digestion.
آتشك آلولنمسنی تسریع ایتمك.

S'activer (ف.مط.) کسب سرعت ایتمك، تسریع و تعجیل
اولنمق:

N'est-il pas évident que la dissolution de toutes les
vieilles croyances *s'active* avec une rapidité effrayante.
(P. Leroux.) بدیهی دکلمیدرکه کافهٔ معتقدات قدیمه‌نك انفساخی بر
سرعت مدهشه ایله تعجیل اولنمقده‌در.

Activité (ا.مو.) اقتدار فعل واجرا؛ افعالده، اعمالده،
حسیاتده غیرت؛ شدت:

بر L'*activité* d'un poison. آتشك شدتی. L'*activité* du feu.
L'*ac-* فکرلرك فعالیتی. L'*activité* des esprits. زهرك شدتی.
tivité fait plus de fortune que la prudence. (Vavauden.)
L'*activité* est aussi فعالیت احتیاطدن زیاده احراز موفقیت ایدر.
nécessaire au bonheur que l'agitation lui est contraire.
(Lévis.) فعالیت تأمین سعادت ایچون نه قدر لازم ایسه راحت طور-
La capacité intellectuelle et l'*ac-* مامق او قدر مضردر.
tivité ont été souvent le seul capital primitif des négo-
ciants. (J.-B. Say.) عقلاً و فکراً اهلیتله فعالیت علی‌الاکثر تاجرلر
La force est doublée ایچون یگانه سرمایهٔ ابتدائی اولمشدر.
par l'*activité*. (Boiste.) قوت، غیرت و فعالیتله مضاعف اولور.
La vraie activité est l'*activité* volontaire et libre. (V.
Cousin.) حقیقی فعالیت، خواهشله و حریتله اولان فعالیتدر.

— سرعت، کرمی، رواج:

On poussait avec *activité* la construction de cet édifice.
بو بنانك انشاسی سرعتله تعقیب اولنیور ایدی.

Sphère d'activité. — [حکم.ـهیـ.] تأثیر، فعالیت.
دائرهٔ تأثیر:

La *sephère d'activité* d'un aimant. برمقناطیسك دائرهٔ تأثیری.
La *sphère d'activité* des étoiles nous est inconnue. یلدیز-
لرك دائرهٔ تأثیری بزجه مجهولدر.

— [مجا.] دائرهٔ اقتدار.

Sa *sphère d'activité* est très restreinte. آنك دائرهٔ اقتداری
Les individus nous intéressent selon پك محدوددر.
qu'ils entrent plus ou moins dans notre *sphère d'activité*.
(Boiste.) اشخاص حقنده‌کی علاقه‌دارلغمز قلیل وکثیر دائرهٔ اقتدا-
Le pouvoir du président d'une رمزده بولنملرینه کوره‌در.
république ne s'excerce que dans la *sphère* d'une *acti-*
vité restreinte. (De Tocquev.) بر رئیس جمهورك اقتداری آنجق
محدود بر دائرهٔ فعالیت ایچنده جریان ایدر.

— En activité. (تو.حـ.) [بالخاصه خدمت عسکریه‌ده]
بالفعل مأمور. Etre en activité de service. بالفعل مأمور،
مستخدم اولمق.

— [عسـ.] موظفیت. Service en activité. بالفعل
خدمت عسکریه، خدمت موظفه. Soldat en activité.
موظف عسکر. Non activité. عدم موظفیت.

— [صر.] فعل حقنده معلومیت.

— [تجا.] رواج.

— [فلسـ.] فاعلیت.

— [متر.] Activité, célérité, diligence, prompti-
tude, rapidité, vélocité, vitesse.

Vitesse تعبیری آنجق حکمت طبیعیه‌ده مستعمل بر تعبیر
عمومیدر. بزجه آکا سرعت دیرز.

Rœmer détermina la *vitesse* des rayons solaires. (Volt.)
«رومر» شعاع شمسك سرعتنی تعیین ایتدی.

Rapidité سرعت عظیمه اولوب اوکنه کلنی امحا ویا کیتدیکی
طرفه جلب اشیا ایدر:

La *rapidité* d'une pente, d'un torrent, des ondes d'un
fleuve. بر سطح مائلك، بر سیلابك و بر نهر امواجنك سرعت
استجلاب ایله نقل اشیا ایتمسی L'éloquence de Mirabeau avait
une *rapidité* entraînante. «میرابو» نك فصاحتنده جالب قلوب
بر سرعت جریان وار ایدی.

Célérité بربیوك سرعت افاده ایدر ایسه‌ده آنده قوت
و شدت مفروض دکلدر. آنك جای تطبیقی بر سعی وعمل،
بر وظیفه‌در:

Les marmottes creusent la terre avec une merveilleuse
célérité. ترلا فاره‌لری شایان استغراب برسرعتله ارضی حفر ایدرلر.

Vélocité نادرالاستعمالدر. علی‌الاکثر علم هیئتده و قوز-
موغرافیا یعنی جغرافیای هندسیده قوللانیلیر.

La *vélocité* d'une comète. برقویروقلی یلدیزك سرعتی:

Activité سعی و غیرت وکرمی حرکت افاده ایدر:

On remarquait dans le duc de Vendôme un mélange
d'*activité* et d'indolence. (Volt.) «دوق دو واندوم» ده سعی
و غیرتله برابر رخاوت موجود اولدیغی عندالتدقیق کوریلور ایدی.

Promptitude تاکهانیلك. آنسزین وقوعبولان حالاتی
مشعردر:

Honteuse de n'envoyer que cent mille livres au roi,
elle les envoie du moins avec une incroyable *prompti-*
tude. (Bozs.) قراله آنجق یوز بیك لیرا ارسال ایده‌بیلمسندن

طولابى جواب ايتمكله او مبلغى بارى ايناناماز درجه‌ده ناكهانى اوله‌رق كوندردى .

Diligence اعتنا و دقت افاده ايدر :

Grappes de raisin échappées à la *diligence* du vendangeur. *(Mass.)* باغ بوزيجينك نظر دقتندن قورتلمش اوزوم صالقملرى .

Actodrome* (ا.مذ.) طيور شاطئيه‌دن برجنس اولوب قطب شمالى سواحلنده متعيش و „tringidés“ زمره‌سندن اولان كوچك قوشلرى حاويدر .

Actodrome.

Acton (ا.) [باغچ.] Greffe d'acton امزدرمه آشيسى .

Actualisation (ا.مو.) وقت و حالى توافق ايتديرمه ، زمانه اويديرمه .

Actualisé, ée (ا.مف.) [مصدرى actualiser در.] وقت و حاله توافق ايتديريلان ، زمانه اويديريلان .

Actualiser (ف.مت.) وقت و حاله موافق ايتمك ، زمانه اويديرمق .

S'actualiser (ف.مط) زمانه اويمق .

Actualité (ا.مو.) حال حاضره توافق ، وقت و حاله مناسبت ، زمانه اويمه :

C'est une question pleine d'*actualité*. حال حاضره موافق ، وقت و حاله مناسب ، زمانه اويان بر مسئله‌در .

— (جمع) مسائل حاضره :

Le journalisme ne peut vivre que d'*actualités*. *(Raym.)* غزته‌جيلك آنجق مسائل حاضره‌دن بحث ايده‌رك ياشايه‌بيلير .

Actuel, elle (ص.) فعلى ، حقيقى ، بالفعل اولان :

Service *actuel*. خدمت فعليه . Payement *actuel*. حقيقى اولان اداء .

— حاضر، شمديكى :

Le régime *actuel*. اصول ادارهٔ حاضره . Le gouvernement *actuel*. حكومت حاضره .

— مأمورلر حقنده : لاحق :

Le gouverneur *actuel*. والئ لاحق .

— [طب.] Cautère actuel. كى حاضر .

— اضداد . Passé ماضى . Futur مستقبل .

Actuellement (ح.) شمديكى حالده ، الان ، اليوم ، الحالة هذه :

Il est *actuellement* en Angleterre. الحالة هذه انكلتره‌ده‌در . Les animaux *actuellement* domestiques ont été primitivement sauvages. اليوم حيوانات اهليه‌دن اولان حيوانات ابتداى نشأتلرنده وحشى ايديلر . Apprenez-moi, me dit-il, qui sont les seigneurs qui ont *actuellement* le plus de part à la confiance du roi d'Espagne *(Le Sage.)* اسپانيا قرالنك شمديكى حالده الك زياده مظهر اعتمادى اولان كبرا كيملر ايسه بكا بيلديريكز ديدى .

— [متر.] Actuellement, aujourd'hui, maintenant, à présent, présentement.

À présent. تعبيرى اولجه كچمش اولان بر زمانى ايماء ايراد اولنور :

Elle croit se porter mieux *à présent*. *(Mme de Sév.)* او قادين شمدى محتجه دها ايى اولديغى ظننده‌در .

Présentement ماضى ايله مناسبت افاده ايتمز :

Il fait souvent des voyages à Paris et je crois même qu'il y est *présentement*. *(Mme de la Fayette.)* او آدم على الاكثر پارسه سياحتلر ايدر و حتى ظن ايدرم كه شمدى اوراده‌در .

Actuellement تعبيرى خيالى و فرضى شيلره مخالف بر تعبيردر :

Nous nous disposons *actuellement* à régner un jour avec les saints dans le ciel. *(Bourdal.)* شمدى بز كوكلك برنده عزه ايله برابر سماواتده حكمفرما اولمغه حاضرلنيورز .

Maintenant بر شيئك دوامى و تعاقبى معناسنى مشعردر :

L'orage gronde *maintenant* plus que jamais. *(Volt.)* فورطنه شمدى هر وقتدن زياده كورليور .

Aujourd'hui يوكون معناسنه اولان تعبيرى بر زمان ايله ديكر بر زمانك مقايسه‌سنده استعمال اولنور :

Les hommes, tout éclairés qu'ils sont *aujourd'hui*, sont les esclaves de seize siècles d'ignorance qui les ont précédés. *(Volt.)* انسانلر اليوم نه قدر منور الفكر اولورلر ايسه اولسونلر كنديلرندن اول كلن اون التى عصر جهالتك اسيريدرلر .

Acudie (ا.مو.) [مي.هو.] هندستان آتش بوجكى .

Acuité (ا.مو.) [لاتينجه سيورى معناسنه اولان „acutus“ دن مأخوذدر .] سيوريلك .

L'acuité d'une pointe, d'un clou. بر اوجك ، برچيويينك سيوريلكى .

— [قيا.] تيزلك ، سس اينجه‌لكى :

Les sons ont d'autant plus d'*acuité* qu'ils résultent d'un plus grand nombre de vibrations dans un temps donné. *(J.-J. Rouss.)* سسلر آز برزمان ظرفنده نه قدر زياده اهتزازاتدن حاصل اولور ايسه او قدر زياده تيزلك پيدا ايدر .

— [مجا.] نظر و فكر حقنده اينجه‌لك و نفوذ ، كسكينلك :

D'Artagnan redoubla l'*acuité* de ce regard auquel nul secret ne résistait. *(Alex. Dum.)* هيچ بر سرك مقاومت ايده‌مديكى بو نظرك نفوذينى « دارتانيان » اضعاف ايتدى .

— شدت :

L'*acuité* de la douleur. شدت اوجاع .

Aculé, ée (ص.) حامل سلاء .

— اصطلاحات انجمنی : سلائی .

Aculéiforme (ص.) [نبا.] دیکن شکلنده ، سلائی الشکل .

Acuminé, ée یاخود **Acumineux, euse** (ص) [نبا] اوجی سیوری ، مؤنف .

Acuminifolié, ée (ص.) [نبا.] ذوالاوراق مؤنفه .

— اصطلاحات انجمنی : مؤنف ورقلی .

Acupalpe (ا.مذ.) مغمدالجناح حشراتك "carabique„ زمره‌سندن بر جنس کوچك حیوانات .

Acuponcture یاخود **Acupuncture**(ا.مو.)[جرا.] ایکنه‌لمه . ایکنه ایله دلمه ، تأبیر .

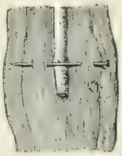

Acupressure

Acupressure* (*pré-su-re*) (ا.مذ.) سیلان دمی طوردیرمق ایچون شریانك بر ایکنه واسطه‌سیله تضییق .

Acut (ا.مذ.) بورغی اوجی .

Acutangle* (ص.) [هند.] ذوالزوایا الحاده ، حاد الزاویه .

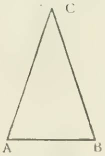

Acutangle

Acutangulaire (ص.) [هند] زاویهٔ حاده تشکیل ایدن . حادالزاویوی .

Acutangulé, ée (ص.) [نبا.] حاد زاویه‌لی .

Acuténacle (ص.) [جرا.] حامل ابره ، ایکنه طوتان .

— اصطلاحات انجمنی : ایکنه کچیرن .

Acutesse (ا.مو.) سیوریلك .

L'*acutesse* d'un clou. بر چیوینك سیوریلکی

Acuticaude (ص.) [لاتینجه سیوری معناسنه اولان "acutus„ و قویروق معناسنه اولان "cauda„ کلمه‌لرندن مرکبدر .] [حیو.] سیوری قویروقلی .

Acuticorne (ص.) [حیو.] سیوری بوینوزلی .

Acutiflore (ص.) [نبا.] سیوری چیچکلی .

Acutifolié, ée (ص.) [نبا.] سیوری یاپراقلی .

Acutilabre (ص.) [حیو.] سیوری دوداقلی .

Acutilobé, ée (ص.) [نبا.] سیوری فصلی ، یاریقلی .

Acutipenne (ص.) [حیو.] سیوری تویلی .

Acutirostré, ée (ص) [حیو.] سیوری غاغالی .

Acyanoblopsie (ا.مو.) [طب.] عدم رؤیت ازرق ، مائی رنکی کورمامه .

— اصطلاحات انجمنی : ضیاع رؤیت ازرق .

Acyclie (ا.مو.) [ع.امر.] عطالت حرکات اخلاط .

— اصطلاحات انجمنی : ضیاع دوران سیالات .

Acyésie (ا.مو.) [طب.] عقامت ، عقم ، عقر ، قیصیرلق .

Acystie (ا.مو.) [طب.] معدومیت مثانه .

Acystinervie (ا.مو) [ع.امر.] فلج مثانه .

Adaction (ا.مو.) جبر ، اجبار .

Adactyle (ص.) [حیو.] معدوم الاصابع .

Adage (ا.مذ.) مثل ، ضرب مثل .

— [متر.] Adage, aphorisme, apophtegme, axiome, maxime, proverbe, sentence.

Apophtegme قدمادن برندن صادر اولان و یا قدمادن برینی تقلیداً ایراد ایدیلن بر کلام مشهوردر .

Les *apophtegmes* des sept sages de la Grèce. حکمای سبعهٔ یونانیه‌نك کلمات حکمت آیاتی .

Aphorisme بر علمه وعلی الخصوص بر علم طبی‌یه عائد بر قرار مختصردر :

Les *aphorismes* d'Hypocrate. بقراطك رأی و تنسیبلری .

Axiome مقبول و معتبر بر قاعده‌در . ذاتاً مسلم بر اس حکمیدر .

Maxime فعل و اجراجه مقبول و معتبر بر فکردر .

Sentence ادبیاتجه ویا خطابتجه اعتنا اولنمش بر maxime در .

Proverbe لر یعنی ضروب امثال عامه‌نك لساننده دوران ایدن فکرلردر .

Adage علی الاکثر اسکی بر ضرب مثل معناسنده مستعملدر .

Adagio (ص.) [موسـ.] آهسته .

—(ا.مذ.) مقام ، بسته ، هوا .

Adalite (ا.مذ.) [عربجه «عدالت» لفظندن مأخوذدر] اسپانیا عساکر ملیه‌سی تربیه مأموری .

Adam (اسم خاص مذکر.) حضرت آدم .

— ضروب امثال نوعندن ترکیبات : Se croire sorti de la côte d'Adam. کندیسنی حضرت آدمك قبورغه‌سندن چیقمش عد ایتمك یعنی کندیسنی اصیل ونجیب عد ایتمك .

Je ne le connais ni d'Eve ni d'Adam. آنی بن نه حضرت آدمدن طانیرم و نه‌ده حضرت حوادن طانیرم یعنی آنی هیچ طانیمام .

Fourchette, mouchoir ou peigne d'Adam. آدم‌چتالی، مندیلی ، طراغی پارمقلر معناسنه‌در. بزده دخی «خمسهٔ مبارکه» دیرلر . Se servir de la fourchette du père Adam. آدم بابامزك چتالیله اکل طعـام ایتمك یعنی ال ایله اکل طعام ایتمك . بزده دخی بو مقامده خمسهٔ مبارکه ایله اکل طعـام ایتمك دیرلر .

Le vieil Adam. آدم قدیم. انجیل اصطلاحاتنده «شخص گناهکار» . le nouvel Adam. آدم جدید ایسـه حضرت عیسی دیمکدر .

Adamantin, ine (ص.) [معا.] الماس کبی سرت ، الماس کبی پارلاق .

— [تشر.] مادهٔ داخلیهٔ سنیه . Couche adamantine des dents. دیش مینه‌سی .

— قیاساً و معناً : بی حس و غیر متأثر :

Cœur adamantin قلب سخت ، قلب سنکین .

Adamantoïde (ا.مذ.) [معا.] شبه الماس .

Adamas (ا.مذ.) [کیم.] هوا غازلری تمـه‌لری کبی سیلیسیت مغنزیادن مرکب بر جسم .

Adamique (ص.) آدمی . Race adamique. عرق ابتدائی بشر .

Adane (ا.مذ.) سیاه خاویارك اخراج اولندیغی مرسین بالغی .

Adansonia (ا.مو.) [نبا.] یااوباب آغاجی .

Adaptable (ص.) تطبیق اولنه‌بیلن. محیطه توفیق ایدیله‌بیلن . بر شیئه اویدرلمسی ممکن اولان .

Adaptation (ا.مذ.) قویمه ، طاقمه، کچیرمه؛ اویدیرمه، تطبیق ؛ محیطه موافقت ،توافق :

Il y a peu de fabrications dans les quelles il faille autant d'expérience et d'habileté pour le choix, l'*adaptation* et le façonnage des peaux, que la ganterie *(Bernovil.)* الدیون اعمالی قدر دریلرك انتخاب و تجربه ایله تطبیق اقتضا ایدن و او درجه‌ده تجربه‌یه محتاج بولنان صنعت پك آزدر .

معلومات . — Adaptation کلمه‌سنك بر چوق معناسی بر ایسه‌ده ادبیاته متعلق اولانی مهمدر . ادبیاتجه مدلولی بر محررك دیکر بر مؤلفك اثرینی مشق تقلید اتخاذ ایدوب یا ینه او لسانده ویا بشقه بر لسانده او اثره مشابه بر اثر یاپمسیدر اما یاپدیغی اثر جدید دیکرینك غیری بر شی اوملیدر . اثر قدیمك عینی اولور ایسه اکا انتحال دیرلرکه سرقت اثر دیمکدر . فرانسزجه «plagiat» دیرلر .

سرقت شعر ایدنه قطع زبان لازمدر
بویله‌در شرع بلاغتده فتوای سخن .
سنبلزاده وهبی

Adapter (ا.مذ.) [لاتینجه عین معناده اولان "adaptare„ دن مأخوذدر .] قویمق ، طاقمق ، کچیرمك :

Adapter un robinet à une fontaine, بر چشمه‌یه بر موصلق طاقمق ، قویمق .

—[مجا.] تطبیق و توفیق ایتمك ، اویدیرمق :

Tirez votre sujet tout entier de votre imagination, et cherchez ensuite quelque événement dans l'histoire pour l'*adapter* à votre fable. *(Volt.)* موضوع بحثکزی اولا ذهنکزدن کاملاً چیقاریکز آندن صکره تاریخده افسانه‌کزه تطبیق اولنه‌بیله‌جك بر وقعه‌تحری ایدیکز. Un être intelligent estcelui qui sait *adapter* les moyens les plus propres à la fin qu'il se propose.*(Dumarsais.)* شخص فطین اول شخصدرکه کندیسنك مقصد اصلیسی نه ایسـه اکا اك مطابق تدبیرلری موقع فعله وضع ایتمکی بیله . M. de Montlosier *adaptait* ses paradoxes aristocratiques aux passions de la démocratie. *(Lamart.)* «موسیو دومونلوزیه» اصیلزادکان فرقه‌سنه خادم سفسطه‌لرینی حکومت عوام طرفدارلرینك احتراصاته توفیق ایدییور ایدی .

— S'adapter (ف.مط.) طاقلمق ، قویلمق :

A ce cylindre *s'adapte* une boite cylindrique de cuivre. *(Libez.)* بو استوانه‌یه استوانی باقر بر قوطی طاقیلیر .

— [مجا.] توافق ایتمك ، اویمق :

En s'aidant de l'exemple d'autrui, il n'en faut prendre que ce qui *s'adapte* à son génie propre. *(Dupin)* بشقه‌سنك مثالندن استعانه ایدیلیر ایکن یالکز کندی استعداد مخصوصنه توافق ایدنی آلملیدر .

Adargue (ا.مو.) قالقانلی مزراق .

Adarticulation (ا.مو.) [تشر.] محیط مفصل .

— اصطلاحات انجیلی : مفاصل متحرکه .

Adaubages (ا.مذ.جمع) سالامورهٔ أت .

Addiction (ا.مو.) بالمزایده انتقال املاك .

Additif, ive (ص.) [جبر.] « + » اشارتی ، زائد .

— [صر.] کلمات مرکبه‌یه ضم اولنان ادات .

Addition (ا.مو.) قاتمه ، الحاق ، ضم ، علاوه :

Il faut aider la ductilité des métaux par l'*addition* du feu, sans quoi ils s'écrouissent et deviennent cassants, *(Buff.)* معادنك قابلیت انطراقه آتشله معاونت ایتمك اقتضا ایدر ایدلمز ایسه معدن قیرلق استعدادینی تزیید ایدر . On ne lui servait jamais des épinards le vendredi qu'autant qu'ils avaient été cuits dès le dimanche, et remis chaque jour sur le feu avec une nouvelle *addition* de beurre frais. *(Brill.-Sav.)* بازار کوننده بری پیشمش وهر کون یکیدن تازه تره یاغی قاتیله‌رق آتشه قونلمش اسپناق آنجق جمعه کونی سفره‌سنه کتیریلیر ایدی .

— [حساب.] اعمال اربعه‌دن : جمع .

— لوقانطه و قهوه‌خانه مصارفی پوصله‌سی :

Dans l'argot moderne, l'*addition* s'appelle la «douloureuse». « آرغو » دینلن چاپقین اصطلاحات جدیده‌سنده حساب پوصله‌سنه « دولوروز » یعنی آجیقلی دینیر .

— کتاب علاوه‌سی ، ذیل ، حاشیه :

Les lois des Lombards reçurent plutôt des *additions* que des changements. *(Montesq.)* لومباردیالیلرك قانونلری تبدلاتدن زیاده حاشیه‌لر کورمشدر . Un livre avec des *additions* علاوه‌لی بر کتاب .

— Brevet d'addition ایجاد ایدلمش بر شیده بعض تعدیلات اجراسنه موفق اولان کاشفه ویریلن برات . اصلاح اختراع براتی . Certificat d'addition علاوات اختراعیه تصدیقنامه‌سی .

Additionnable (ص.) قابل علاوه ، جمع اولنمسی ممکن .

Additionnel, elle (ص.) علاوه اولنمش ، ملحق ، منضم :

Les arbres augmentent en grosseur par des couches *additionnelles* *(Buff.)* آغاجلرك قابلیلی طبقات منضمه ایله تزاید ایدییور .

— Centimes additionnels [مال.] حسب‌اللزوم ویرکونك مقدار اصلیسنه علاوه ایدیلن سانتیملر . Droit additionnel. رسم منضم . Article additionnel. سند منضم . Acte additionnel — مادهٔ منضمه . Condition additionnelle. شرط منضم .

Additionnellement (ح.) علاوةً .

Additionner (ف.مت.) [لاتینجه عین معناده اولان "addere" دن مأخوذدر .] جمع ایتمك ، یکون طوپلامق :

Il faut *additionner* toutes ces sommes. *(Adad.)* بتون بو مبالغك یکونی طوپلامق لازمدر .

— صورت مطلقه‌ده :

Additionner est le cri de guerre des plumitifs de tout étage, et la haute finance fait plus de cas d'une bonne addition que toutes les découvertes de Copernic et de Newton. *(Sallentin.)* جمع ایتمك هرصنف محاسبه قلملرینك آوازهٔ سفربریدر . امور مالیه دوائر عالیه‌سی عندنده بر کوزل جمع حسابی « قوپرنیق » لك « نوتون » لك کافهٔ کشفیاتندن زیاده حائز اعتبادر .

— [نوس.] قاتمق ، علاوه ایتمك ، ضم و الحاق ایلك :

Il allait à la pêche, et quand il avait pris beaucoup de poissons, il les comptait et les *additionnait* avec le chiffre de ses précédentes conquêtes, *(G. Pand.)* او آدم صید ماهی‌یه کیدر ایدی وچوق بالق صید ایلدیکی حالده آنلری تعداد و اولکی موفقیات صیدیه‌سی مقدارینه ضم و الحاق ایلر ایدی .

— [مجا.] حساب ایلك ، اعادهٔ محاسبه ایتمك ، ملاحظه ایتمك :

Les grands politiques *additionnent*, pour ainsi dire toutes les chances avant de prendre un parti. *(Balz.)* اعاظم سیاسیون بر جهتی تصویب ایتمزدن اول کافهٔ احتمالاتی نظر حساب وتدقیقدن کچیررلر . *Additionnez* ce que vous croyez, et vous saurez ce que vous pouvez. *(Morin.)* ظن وتخمین ایتدیککز شیلری جمع ایدیکز او وقت نه‌یه مقتدر اولدیغکزی آکلارسکز .

Additionner de sucre un médicament, une préparation. [اجز.] بر علاجه ، مستحضراتدن بر شیئه شکر الحاق ایلك او علاجه ویا او شیئه بر آز شکر قاتمق .

S'additionner (ف.مط.) قابل جمع اولمق :

En arithmétique, unités de différentes natures ne peuvent *s'additionner*. علم حسابده بر جنسدن اولمیان واحد قیاسیلر قابل جمع اوله‌مازلر .

Additionneur, euse (ا) جمع ، یکون ایدیجی :

Toute la science de l'*additionneur* consiste dans une grande habitude et une attention extrême. *(Encycl.)* یکون ایدیجینك بتون معرفتی واسع بر ممارسه ایله فوق‌الحد بر دقتدن عبارتدر .

Additionneuse (ا.مو.) حساب ماکنه‌سی . Un additionneur دیه استعمال اولندیغیده واردر .

Adducteur* (ص.) [لاتینجه „ad“ اداتیله سـوق ایتمك معناسنه اولان „ducere“ كلمه‌لرندن متشكلدر.] [تشر.] خط متوسطه یاقلاشدیریجی، مُقَرِّب. Muscles adducteurs. عضلات مقربه كه مركز بولندقلری اقسامی محور بدنه یاقلاشدیران اتلردن عبارتدر.

L'adducteur de l'œil. (ا.مذ.) — مقربهٔ عینیه. Les trois adducteurs de la cuisse. فخذك اوچ مقربه‌سی. L'adducteur du petit doigt. مقربهٔ خنصر. L'adducteur du gros orteil مقربهٔ ابهام القدم. L'adducteur du pouce. مقربهٔ ابهام.

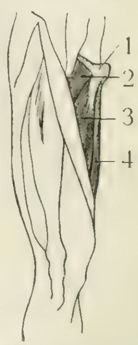

MUSCLES ADDUCTEURS DE LA CUISSE. — 1. Branche horizontale du pubis; 2. Pectiné; 3. Premier ou moyen adducteur; 4. Droit interne.

Adductif, ive (ص.) [تشر.] عضـلات مقربه‌نك عملنی اجرا ایدیجی، مقرب.

Adduction (ا.مو.) [تشر.] خط متوسطه یاقلاشدیرمه، تقریب.

— اصطلاحات انجمنی: تقرب:

Adecte (ص.) [طب.] پك مؤثر علاجلرله حصوله كلن آلامی تسكین ایدن دوا.

— اصطلاحات انجمنی: مُخَفِّفَه.

Adèle* (ا.مو.) [حیو.] قرون لامسه‌سی اوزون اولمسیله ممتاز كوچك خرشنی الجناح حشراتدن قنادلری معدنی پارلاق بر جنس حشره‌در.

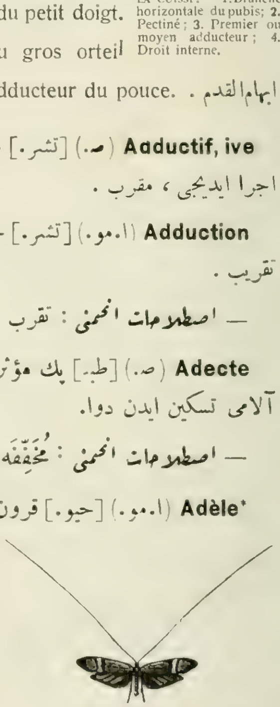
Adèle.

Adélicater (ف. مت.) نازكاشـدیرمك.

S'adélicater (ف. مط.) كسب نحافت ایتمك، ناز كلشمك.

Adélide (ص.) [طب.] حس اولنمیه‌جق درجه‌ده ظـاهر، غیر محسوس.

Adéline (ا.مو.) [حیو.] مغمدالجناح حشراتدن بر جنس حشره.

Adélocéphale (ص.) [حیو.] باشی كورنمیان.

Adélocère* (ص.) [حیو.] مغمدالجناح حشراتدن سیاه وسنجابی رنكلی بیوك „taupin“ دنیلن انواعی حاوی بر جنس اولوب اوروپا وآفریقانك شمال طرفلرنده متعایشدر.

Adélocère.

Adélogène (ص.) [معا.] مجهول التركیب.

Adélopade (ص.) [حیو.] آیاغی كورنمیان.

Adélops* (ا.مذ.) مغمدالجناح حشراتدن ارجلی اوزونجه بر جنس حشره‌در.

Adélops

Adélostome (ص.) [حیو.] آغزی كورنمیان.

Adelphe (ص.) [نبا.] ذوی الاخوه.

اصطلاحات انجمنی: ذوالاُخوه.

Adelphie (ا.مو.) [نبا.] اتحادالاخوه.

Adelphixie (ا.مو.) [تشر.] امتزاج طبیعیٔ اقسام بدن.

Adémonie (ا.مو.) [ع.امر.] عقلك كسالتی، رخاوت شعور.

Ademption (ا.مو) [حق.] هبه‌نك، وصیتك استردادی، نقض هبه، نقض وصیت. تصرف وتمتع قبول.

Adénalgie (ا.مو.) [طب.] الم غده، بزلرك آغریسی.

Adénalgique (ص.) [طب.] الم غده‌یه متعلق.

Adénectopie (ا.مو.) [تشر.] وضعی غیر طبیعی غده.

— اصطلاحات انجمنی: تبدل موضع غده.

Adénemphraxie (ا.مو.) [تشر.] انسداد غده.

Adénie (ا.مو.) [ع.امر.] امراض غدد هضمیه.

— اصطلاحات انجمنی: انتفاخ عقد لنفاویه.

Adénite (ا.مو. [ع.امر.] التهاب عقد لنفاویه.

Adénodermie (ا.مو.) [ع.امر] غدد جلدیه‌نك التهابی.

Adénodiastase (ا.مو.) [ع.امر.] مفارقت غیر طبیعیهٔ غده.

Adénographe (ا.مذ.) [تشر.] غدد حقنـده یازان محرر.

Adénographie (ا.مو.) [تشر.] توصيف غدد .

Adénographique (صه.) [تشر.] توصيف غدده متعلق.

Adénoïde (صه.) [تشر.] شبه غده .

— **اصطلاحات انجمنی** : شبه عقدوی .

Adénolin (ا.مذ.) کتان نوعی .

Adénologadite (ا.مذ.) [طب.] التهاب غدهٔ مهبیومیوس و طبقهٔ ملتحمه .

— **اصطلاحات انجمنی** : التهاب منضمهٔ نوزاد .

Adénologie (ا.مو.) [تشر.] مبحث غده .

Adénologique (صه.) [تشر.] مبحث غدهیه متعلق .

Adénomalasie (ا.مو.) [تشر.] استرخای (استرخاء) غدد

Adénome (ا.مذ.) [تشر.] تورم نسج غدد .

— **اصطلاحات انجمنی** : ورم عذدی .

Adéno-méningée (صه.) [طب.] غشای غددی. Fièvre adéno-méningée. حمای مخاطیٔ دائمی .

— **اصطلاحات انجمنی** : حمای شبه تیفو .

Adénoncose (ا.مذ.) [طب.] تورم غدد یاخود ورم غددی .

Adénonerveux (صه.) [طب.] غددیٔ عصبی .

Adénonerveux, euse (صه.) [طب.] Fièvre adéno-nerveuse طاعون .

Adénopathie (ا.مو) [طب.] مرض غدی .

Adéno-pharyngien (صه.-مذ.) [تشر.] غدهٔ درقیه وبلعومه متعلق .

اصطلاحات انجمنی : بلعومیٔ درقی.

Adénophthalmie (ا.مو.) التهاب غدد جفن .

اصطلاحات انجمنی : مدیومیوس غدهلرینك التهابی .

Adénos (ا.مذ.) [تجا.] حلب پاموغی .

Adénosclérose (ا.مو.) [طب.] تصلب غدد .

Adénose (ا.مو.) [طب.] مرض مزمن غدد یاخود داء غدد .

Adénotomie (ا.مو.) [جراء.] خزع غدده متعلق یاخود استیصال غدهیه متعلق .

Adent* (ا.مذ.) [معما.] ایکی تختهیی یکدیکرینه کچمه واسطهسیله ربط ، اکلهمه کرتیکی .

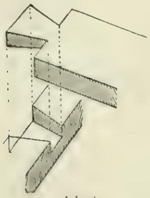

Adent.

Adenté, ée (ا.مف.) [مصدری adenter درر.] اکلنمش.

Cette pièce de bois est mal *adentée.* بو آغاج پارچهسی فنا اکلنمشدر .

Adenter (ف.مت.) اکلهمك .

Adéphage (صه.) اوبور ، چوق ییین .

Adéphagie (ا.مو.) اوبورلق .

Adepte (ا.مذ.) [لاتینجه تحصیل ایتمش معناسنه اولان "adeptus„ دن مأخوذدر .] کیمیای کاذب وسیمیا علوم موهومهسنه واقف آدملره اطلاق اولنور ایدی.

— [قیا.] بالخاصه بر علم ایله متوغل اولان واو علمك هیچ بر جهتی کندیسنه مکتوم ومجهول اولمیان آدم دیمکدر.

La sottise humaine est partout la même, elle étend toujours aux choses les torts des individus, à la religion les fautes des prêtres, à la loi l'erreur des magistrats, à la science l'ignorance de ses *adeptes. (Fr. Soulié.)* بلاهت بشریه هریرده عین حالدهدر او بلاهت دائما اشخاصك خطالرینی اشیایه عطف واسناد یعنی پاپاسلرك خطالرینی دینه ، حکامك یاکاشلقلرینی قانونه ، علوم ایله متوغل اولنلرك جهالتی علومه تحمیلی معتاد ایدر . La science théorique n'a jamais, que je sache enrichi ses *adeptes. (F. de Lasteyrie.)* بن هیچ بیلمم‌که علوم نظریه متوغللرینی صاحب ثروت ایلسون.

بر مسلکه سالك اولان :

Protéger les *adeptes,* employer tous les moyens pour arriver à la renommée, aux dignités ou à la fortune, tel est le but et le principe de toutes les coteries. *(Viennet)* سالکان مسلکنی حمایه ایتمك ، مواقع اشتهاره ، مناصب شرف وشانه یاخود ثروت وسامانه نائلیت ایچون هردرلو وسائطی استعمال ایلمك ، اشته هرفرقهنك غایهٔ مطلبی وقاعدهٔ اساسیهسی بودر .

— بر مذهبك ، بر طریقتك ، بر فکرك طرفداری معناسنه :

La philosophie du XVIIIème siècle n'avait plus que de vieux et rares *adeptes,* survivant de la révolution. *(Lamart.)* اون سکزنجی عصرك فلسفهسی آرتق اختلالك کهنه ونادر بقایای ذوی الحیاتندن عبارت طرفدارانندن بشقه طرفدارانه مالك دکل ایدی . Mon père, *adepte* sincère et véhément des

Liberté, intelligence, fatalité. sont au fond trois expressions *adéquates*, servant à désigner trois faces différentes de l'être, (*Broudh.*) حریت، فطانت، قضا وقدرده‌کی حکمت، موجودیتك اوچ صفحه‌سنی ارائه ایدن اوچ تعبیر متحد التفسیردر.

— (ا.مو.) قیمت متساویه، تقابل تام.

Adéquation (*Kou-a-si*) (ا.مو.) تناسب تام، مقدار مساوی.

[فلسـ] مطابقت.

Adéquatité (*Kou-a*) (ا.مو.) مطابقت.

Adermonervie (ا.مو.) [طب.] عطالت حس جلد.

Adermotrophie (ا.مو.) [طب.] ضمور جلد، جلدك انجه‌لمسی.

Adestre باخود **Adextre** (صـ. ماهر، چویك، چاپكدست:

A Londres les filous sont nombreux et très-*adextres* (*Fr. Way.*) لوندره‌ده یانکسیجیلرك مقداری کثیر ومهارتلری شهیردر.

Adextrer (ف.متـ.) ماهر ایتمك:

Choisissez des officiers capables de dresser, façonner et *adextrer* les soldats. (*Mic. Pasquier.*) عساکری تعلیم، حسن تربیه و صاحب مهارت ایتمکه مقتدر ضابطلر انتخاب ایدیکز. (بومعناده استعمالی اسکیمشدر.)

— صاغنده یورومك، صاغنده بولندیرمق:

M. de Bourbon *adextrait* madame la duchesse, et tous les autres chevaliers et gentils hommes allaient devant. (*XVIème Siècle.*) «موسیو دو بوربون» مادام دوشسی صاغنده بولندیریور و سائر بالجمله شوالیه‌لرله کبارزادکان اوکده کیدییورلر ایدی.

Adformant, ante (صـ.) [صر.] تشکیله خادم. Lettres adformantes. فعلده مادهٔ اصلیه‌یی تعقیب ایدن حروف تصریفیه. اسم مؤنث اوله‌رق دخی مستعملدر.

Ad gloriam (حـ.) شان و شرف ایچون و استهزا معرضنده اهمیتی اولمیان بر شی ایچون:

Il est rare de trouver des hommes qui travaillent uniquement *ad gloriam.* صرف شان و شرف ایچون چالشان کمسه‌لر بولنق نادردر.

Adgustal, ale (صـ) [تشر.] فقرات رأسیه‌یی تشکیل ایدن اقسامدن بری.

Adhaler (*a-dâ-lé*) (ف.متـ.) خوخلامق.

théories de J.-J. Bousseau, se croyait obligé envers lui-même à suivre de point enpoint l'Evangile proclamée par l'auteur d'Emile. (*Ph. Chasles.*) «ژان ژاق روسو» نك نظریاتنه شدتله و اخلاص ایله طرفدار اولان پدرم «امیل» نام اثرك مؤلفی اولان موسی‌الیهك تدوین ایتدیکی انجیله حرف بحرف اتباع ایتمکه کندی نفسنه قارشی کندینی مجبور اعتقاد ایدر ایدی.

Adéquat, ate (*Kou-a*) [صد.] لاتینجه مفعول الیه اداتی اولان „ad" ایله مساوی اولمق معناسنه اولان „œquare" دن مأخوذدر.] [فلسـ.] معناجه و وسعت فکریه‌جه مساوی؛ معادل، متناسب.

اصطلاحات انجمنی: مطابق:

Une loi perd sa force obligatoire, quand la fin *adéquate* ou totale de cette loi a cessé. (*Gousset.*) بر قانونك غایهٔ مقصد وضعی کاملاً ختام بولور ایسه او قانون مجبوریت اطاعت خاصه‌سنی غائب ایدر.

— بر مفعول ایله تعقیب اولندیغی حالده „à" اداتی الیر.

La science pour être complète, doit être *adéquate* à son objet (*Rautin.*) علم مکمل اولمق ایچون موضوعنه تماماً مطابق اولمق اقتضا ایدر. Dans la société actuelle, le progrès de la misère est parallèle et *adéquat* au paogrès de la richesse. (*Proudh.*) هیئت اجتماعیهٔ حاضره‌ده سفالتك ترقیسی ثروتك ترقیسیله محاذی و واکا مطابقدر. Ce que les sens révèlent est *adéquat* à ce que pense la raison. (*Brudh.*) حواسك اظهار ایتدیکی شی فکرك دوشوندیکی شیئه موافقدر. La réalité des choses est absolument *adéquate* à tous les concepts de la raison. (*B. Houreau*) حقائق اشیا فکرك مفهوماتنه قطعیاً مطابقدر.

— Idée adéquate مقصوده متعلق اولان هر شیئی شامل فکر:

L'idée représentant les sens invariables et intelligibles des choses, plus elle est épurée des affections de la sensibilité en général, plus elle est conforme à la nature réelle de la chose représentée, c'est à dire plus elle est *adéquate*. (*Frank.*) اشیانك ناقابل تحول و قابل افهام اولان اساسنی احاطه ایدن فکر انسانی حسیات عمومیه‌دن نه درجه‌ده آزاده و پاك اولورسه تصور ایدیلن شیئك طبیعت حقیقیه‌سنه اولدرجه‌ده موافق یعنی مقصوده متعلق هر شیئی شامل اولور.

Définition adéquate افرادینی جامع اغیارینی مانع تعریف.

— مترادف، متحدالمعنی:

L'intérêt privé et l'intérêt collectif se divergent au premier coup d'œil, et sont parfaitement identiques et *adéquats*. (*Proudh.*) منفعت شخصیه ایله منفعت عمومیه ایلك نظرده مباین کورینور ایسه‌ده تاملیه متحدالمآل و متحدالمعنی‌در.

Adhérence (*a-de-ran-se*) (ا.مو.) اجزای فردیه‌لرینك یكدیكرینی جذبت ایتمستدن ناشی ایكی جسمك اجتماعی، التصاق :

L'adhérence de deux morceaux de cire. ایكی پارچه بال‌مومنك التصاق . Sur les chemins de fer, on diminue les obstacles qui s'opposent à la marche des locomotives, en augmentant leur *adhérence* aux rails. *(Rouillet.)* شمندوفرلرده لوقوموتیفلرك حركاتنه ایراث مشكلات ایدن موانعی تنقیص ایچون آنلرك تكرلكلره التصاقی تزیید ایدرلر .

— یاپیشیق ، یاپشمه :

La fatigue et les souffrances que trahissaient la maigreur des contours et *l'adhérence* de sa peau sur les os avaient même une sorte de grâce. *(Balz.)* نحافت بدنیه‌سی و بدننك دریسی كمیكلره یاپیشیق اولدیغی ارائه ایدن تعب واضطرابنده بیله بر لطافت وار ایدی .

— [مجا.] ارتباط ، مناسبت ، انتساب :

La foi est une *adhérence* de cœur aux vérités éternelles. *(Boss.)* ایمان ، قلبك حقائق ابدیه‌یه انتسابی دیمكدر .

— [طب.] التصاق ، التصاق عارضی .

— [نبا.-حیو.] تقرب عارضی .

— [متر.] Adhérence, adhésion.

Adhésion او احوالی حاصل ایدن قوته متعلقدر . اجسام یكدیكرندن منفصل اولنجه „adhérence“ باقی اوله‌ماز . اجسامی یكدیكرندن تفریق ایچون „adhésion“ ی مغلوب ایتمك اقتضا ایدر .

— [متر.] Adhérence, cohérence, inhérence,

Inhérence بر خاصه‌نك بر ماده ایله اجتماعی كوسترر :

L'inhérence de la pesanteur à la matière. آغرلغك ماده ایله اجتماعی .

Cohérence بر مجموعك اجزامی بیننده‌كی اجتماعی اشعار ایدر .

La ferme *cohérence* des pierres, طاشلرك شدت التصاق و اجتماعی .

Adhérence برشیئك دیكر برشی ایله برلشمسی دیمكدر .

La faible *adhérence* des parties intégrantes de l'eau. صویك اقسام متممه‌سی آره‌سنده‌كی ارتباط ضعیف .

Adhérent, ente (صه.) یاپیشیق ، ملتصق :

Dans l'homme et dans les animaux l'épiderme est partout *adhérent* à la peau. *(Bnff.)* انسانده و حیوانلرده بشره هر طرفدن جلده یاپیشیقدر .

یاپیشقان :

La glu est de toutes les matières collantes la plus *adhérente. (Balz.)* اوكسه بالجمله مواد طارمه‌نك اك یاپیشقانیدر .

— [مجا.] اویغون ، بر قرارده :

Un écrivain, quel qu'il soit, doit toujours être *adhérent* avec soi-même *(V. Hugo.)* بر محرر ، هركیم اولور ایسه اولسون ، دائما كندی افكاریله بر قرارده اوللیدر .

— [نبا.-حیو.] ملتصق ، متقرب .

— هیكلتراشلقده . Statue adhérente à son piédestal. قاعده‌سیله برابر یكپاره هیكل .

— (ا مذ) طرفدار ، منسوب :

La religion de Christ recruta d'abord ses *adhérents* dans les rangs les plus infimes de la société. *(A. Mayry.)* دین عیسوی اول امرده كندی طرفدارلرینی هیئت اجتماعیه‌نك اك سفلی صنوفندن جمع و الحاق ایلدی . La camairlla seule et ses *adhérents* ont protesté contre l'intervention des puissances étrangères. *(Joun.)* دول اجنبیه‌نك مداخله‌سی علیهنده پروتستو ایدنلر آنجق حكمدارك اطرافنده بولنان عونه خونه ایله آنلرك منسوبلری ایدی .

— [صر.] صفت اولان Adhérent ایله حال افاده ایدن Adhérant لفظلی تفریق ایتملیدر . Adhérent موضوعه شدتله ملاصق اولمش بر مسلك كوسترر . Adhérant بر فعل ارائه ایتمكده اولوب او فعل موضوعك تبدلاتنه تابع اولمق اقتضا ایدر . فعلك مفعوللری نه ایسه آنك مفعوللری دخی اودر . Adhérant فعلی لدی‌الحاجه منفی اوله‌رق دخی استعمال ایدیله‌بیلیر .

Interjeter un nouvel appel en *adhérant* ou en *n'adhérant* pas au premier. *(Acad.)* برنجی استینافه متابعت ایدرك ویاخود ایتمیه‌رك یكی بر مراجعت استینافیه‌ده بولنمق .

— [متر.] Adhérent, annexé, attaché.

Adhérent بر جسمك دیكریله بحسب الطبیعه برلشمسندن وبر نسج عضلینك بقیه ارتباطندن حاصل اولور :

La matière est physiquement divisible, c'est à dire ses parties solides, *adhérentes* les unes aux autres, sont séparables. *(Volt.)* ماده بالطبع قابل تقسیمدر یعنی صلب اولان اقسامی یكدیكرینه ملاصق اولارق قابل تفریقدر .

Attaché بر شیئك اولمسی كبی وفقط حقیقی روابطله هانكی موقع مادی ویا معنویده قالمسی مطلوب ایسه اورادە قالمسیدر .

L'esprit ne sait comment il est *attaché* à un corps. *(Fén.)* روح بر جسمه نصل مربوط اولدیغنی بیلمز .

Annexé بر شیئك بر شیئه اولمسی صرف معنوی بر علاوه اولارق ربط ایدلمسیدر یعنی بر مقصد وتنسیب بشری اوزرینه او شیئه ضم و الحاق اولنمسیدر :

La Savoie a été *annexée* à la France. « صاوووا » مملكتی فرانسه‌یه الحاق اولندی .

Adhérer (*a-dé-ré*) (ف ل.) [لاتينجه مفعول‌اليه اداتى اولان „ad" ايله الحاق ايتمك معناسنه اولان „hærere" دن متشكلدر . ـــ مادهٔ اصليه‌ده‌كى „é" صامت بر هجادن اول كلديكى تقديرده „è" يه تحول ايدر : J'adhère, que tu adhères. مستقبل و شرط صيغه‌لرنده „é" تحول ايتمز .]
يابيشمق ، مربوط اولمق ، ملتصق اولمق :

Deux pans de glace dépolis et humides *adhèrent* l'un à l'autre. (*Polletier.*) جلاسز و ايصلاق ايكى آيينه پارچه‌سى برى برينه يابيشير .

ـــ [قيا.] صيقمق :

Les talons éculés empêchaient les chaussures d'*adhérer* aux pieds de l'enfant. (*Balz.*) قوندره‌نك باصلمش اوكچه‌لرى چوجغك آياغنك صيقمسنه مانع اوليور ايدى .

ـــ [مجا.] صارلمق :

Le vieillard *adhère* à la vie plus étroitement que la mousse ne fait aux ruines. (*E. Alletz.*) اختيار ، حياته يوصونك خرابه‌يه صارلديغى كبى صاريلير .

ـــ مسامحه ايتمك :

Nous *adhérons* aux erreurs de nos amis, et nous aidons à les rendre inexcusables. (*Fén.*) احبامزك خطالرينه نظر مسامحه ايله باقوب او خطالرك ناقابل عفو درجه‌لرينه كيرلسنه ياردم ايديورز .

ـــ تصويب و تقدير ايلك وياخود مشاركت ايتمك :

C'est un crime de haute trahison que de prendre les armes contre le roi, ou d'*adhérer* à ses ennemis. (*Fén.*) قرال عليهنده سلاحه صارلمق و يا قرالك اعداسيله مشاركت ايتمك مملكتك امنيت داخليه و خارجيه‌سنى اخلال جنايتيدر .

Le vrai est ce à quoi la raison commune *adhère* toujours et partout. (*Lamenn.*) حقيقت بر شيدر كه آكا عقل بشرى هر زمان و هر مكانده متابعت ايدر .

ـــ اتحاد ايتمك ، مناسبتده بولنمق :

Les hommes *adhèrent* entre eux par la communauté du langage. انسانلر اشتراك لسان ايله اتحاد ايدرلر .

ـــ [حق.] بشقه آدملر طرفندن وقوعبولان بر طابه موافقت ايتمك وياخود هيچ برجهتده طرفندن عد اولنمديغى بر معامله‌يه ، بر قونطراتويه رضاداده اولمق ؛ اولكى معامله‌يى بر معاملهٔ ديكرله تصديق ايلك .

[مر.] Adhérer, accéder, acquiescer. [متر.] ـــ Accéder.

ـــ اضداد : Se détacher آيرلمق . [مجا.] Refuser رد ايتمك . Repousser قبول ايتامك . Rejeter دفع ايتمك .

Adhésif, ive (صـ.) [اجز.] ياقى نوعندن ؛ يابيشان ، ملاصق .

ـــ Emplâtre adhésif. يابيشان ياقى .

ـــ [طب.] Inflammation adhésive. التهاب التصاقى

ـــ (ا.مذ.) ياقى .

Adhésion (ا.مو.) التصاق ، تلاصق ، يابيشمه ، بيتشمه :

On nomme *adhésion* l'attraction qui se manifeste entre deux corps en contact. (*L. Pinel.*) تماسده بولنان ايكى جسمده نمايان اولان جاذبهٔ جزء فردى‌يه التصاق نامى ويريلير .

ـــ [مجا. ـ قيا.] رضا ، موافقت :

Emile garantissait l'*adhésion* de sa mère. (*G. Sand.*) « اميل » والده‌سنك موافقتنه تكفل ايديور ايدى .

ـــ [طب.] التصاق عارضينك صورت حصولى .

ـــ اصطلاحات انجمنى : تلاصق .

ـــ [سيا.] بر حكمدارك سائر حكمداران طرفندن تحت قراره آلنان بر شيئه رضاداده اولمسى :

Donner, refuser son *adhésion*. (*Acad.*) رضاداده اولمق ، رضاداده‌لكدن استنكاف ايتمك .

ـــ [حق.] غياباً عقد اولنان برمقاوله‌نامه‌نك قبول احكامى . بر دعوى وكيلنك ويرديكى رأيك ديكر بر رفيق طرفندن تنسيبى .

ـــ اصطلاحات انجمنى : بر مقاوله‌نامه‌يه موافقت .

Adhésivement (حـ.) انضمام رأى ايله .

Adhésivité (ا.مو.) ابنـاى جنسمزه محبت و آنلره تقرب ايتمكه رغبت ايتدبرن قوهٔ طبيعيه ؛ [مر.] Affectionivité.

Ad hoc (*a-dok*) (تر.حـ.) [لاتينجه آنك ايچون ، او خصوصده معناسنده‌در.] صورت مخصوصه‌ده ، مخصوص:

Commission *ad hoc*. مخصوصاً تشكيل اولنان قوميسيون . Employé *ad hoc*. مأمور مخصوص .

ـــ طوغريدن طوغرى‌يه ؛ تماميله :

Répondre *ad hoc* طوغريدن طوغرى‌يه جواب ويرمك

ـــ مزاجه كوره ، مقصود اولان حاله كوره :

Il me faut une maison choisie, une maison *ad hoc*. كه منتخب مزاجه موافق بر خانه لازمدر .

Tuteur *ad hoc* بر ايش ايچون مخصوصاً تعيين اولنان وصى .

Adiacritolâtrie (ا.مو.) قبا و بدلاجه‌سنه پرستش .

Adiantacé, ée ياخود **Adiantoïde** (صـ.) [نبا.] شبه سرخسيه ، اكرلى اوته بكزر .

— اصطلاحات انجمنی : کزبریه .

Adiante. — A, Foliole.

Adiante* (ا.مذ.) [نبا.] کزبرة البئر .

— اصطلاحات انجمنی : بالدیری قره ، کزبرة البئر .

Adiantidé,ée (ص.) [نبا.] بالدیری قره‌یه بکزر .

Adiantifolié,ée (ص.) [نبا.] بالدیری قره یاپراغنه بکزر .

Adiaphore (ص.) [علم کلامده :] مباح . | اخلاقده : اختیاری .

Adiaphorèse (ا.مو.) [طب.] انقطاع تعرق ، ترله‌نك کسیلمه‌سی .

Adiaphorétique (ص.) [کیم.] Esprit adiaphoré-tique آغاجدن چکلمش اسپرتو ، اودون اسپرتوسی .

Adiapneustie (ا.مو.) [طب.] انقطاع تحاب ، تعرق.

Adiarrhée (ا.مو.) [طب.] انقطاع استفراغ ، عدم اسهال .

Adiathésique (ص.) [طب.] عدیم دیاتز .

— اصطلاحات انجمنی : مرض غیر دیاتزی .

Adieu [فرانسزجه „à“ و „dieu“ کلمه‌لرندن مرکب اولوب „Je vous recommande à Dieu“ یعنی سزی اللهه اصمارلایورم معناسنه‌در.] اللهه اصمارلادق، اللهه امانت اولکز ، خدا حافظ (فارسی)

Adieu Monsieur اللهه اصمارلادق افندم .

— [توس. و مجا.] الوداع :

Adieu donc, me dis-je en pleurant; *adieu* beau ciel de Naples! *adieu*, tout ce que j'aime. *(Scribe.)* آغلایه‌آغلایه : الوداع سوکیلی مملکت ! الوداع ناپولینك سمای لطیفی ! الوداع سودیکم هر شی ! دیدم .

— مکالمات خصوصیهٔ عائله‌ده . Adieu, bonsoir آرتق الوررز ، صوص .

— آرتق بیتدی ! گچمش اوله ! ایشی بیتمك .

Un heurt survient: *adieu* le Char. *(La Font.)* بر مصادمه وقوعه کلدی ، آرابه‌نك ایشی بیتدی .

— Dire adieu à quelqu'un وداعلاشمق ، مباعدت ایتمك :

Peut-être vous aurais-je *dit adieu* d'un œil sec, si vos larmes coulant sur ma joue n'eussent forcé les miennes de s'y confondre. *(J.-J. Rouss.)* بلکه سزه کوزلرم قوری اولدیغی حالده الوداع دیر ایدم اگر یاکاقلرم اوزرینه دوکیلن سرشك چشمانکز بنمکیلرینی دخی آنلره اتباع مجبوریتنده بولندیرمسه ایدی .

Comprends-tu que l'on parte et qu'on *se dise adieu*:
Comprends-tu que ce mot, la main puisse l'écrire,
Et le cœur le signer, et les lèvres le dire?
A. de Musset.

اکلارمیسینکه مباعدت اولنسون واللهه اصمارلادق دینلسون
اکلارمیسینکه بو کلمه‌یی اللر یازه‌بیلسون
کوکل امضا ایلیه‌بیلسون ولبلر سویلمکه مقتدر بوله‌بیلسون ؟

— مکالمات خصوصیهٔ عائله‌ده . Je ne vous dis pas adieu. یاخود sans adieu شمدیلك اللهه اصمارلادق :

Sans adieu, chevalier, je crois que nous nous reverrons bientôt. *(Le Sage.)* شمدیلك اللهه اصمارلادق ، شوالیه ، قریباً ینه کوریشه‌جکمزی امید ایدرم .

— Banquet, dîner d'adieu, وداع ضیافتی !

Avant son départ, la population parisienne lui offrit un *banquet d'adieu*. *(L.-J. Larcher.)* عزیمتندن اول پارس اهالیسی آکا بر وداع ضیافتی کشیده ایلدی .

— Faire adieu ال و باش ایله وداع اشارتی ویرمك .

Regard d'adieu عطف نکاه وداع : عین معناده اوله‌رق

Comme la montée est rude, j'allai jusqu'à la porte de la ville, et, me retournant, je jetai un *regard d'adieu* à la France, *(Th. Gaut.)* یوقوش دیك اولدیغندن شهرك قپوسنه قدر کیتدم و دونوب فرانسه‌یه عطف نکاه وداع ایتدم .

Adieu, paniers, vendanges sont faites. یاخود اختصاراً Adieu, paniers الوداع سپتلر ، اوزوملر دوشرلدی ، یالکز اوداع سپتلر یعنی قزانلقمزین افاتهٔ فرصت ایدلدی دیمکدر .

— (ا.مذ.) وداعلاشمه ، وداع :

Des *adieux* touchants. حزن Un long *adieu* بر وداع مدید . آور وداعلر .

Ils se dirent un *adieu* bien triste, quoi qu'ils ne sussent pas que c'était le dernier, *(Boss.)* صوكك وداع اولدیغنی بیلمدکلری حالده پك محزونانه بر وداع ایتدیلر .

Fuyez, dérobez-vous de ce funeste lieu,
Où je vous dis peut être un éternel *adieu*
Crédillon.

بو شئامتلی یردن آرتق فرار ایدیکز
بو وداعم اشته شمدی ابدی وداع بلکه.

— Faire des adieux ایفای رسم وداع ایتمك ، وداعلاشمق :

Il n'avait pas manqué devenir *faire les adieux* de l'amitié à la dernière heure. *(G. Sand.)* صوك ساعتده کاوب دوستانه ایفای رسم وداعده قصور ایتامشیدی .

صوك Le dernier adieu, les derniers adieux. — وداع . صوك وداعلر . بر آدمك مرض موتده ايتديكى وداع و وداعلر ديمكدر .

Je reçus une lettre du curé de mon village, qui m'engag ait à venir recevoir *les derniers adieux* de mon père. *(G. Saud.)* پدرمك صوك وداعلرينى تلقى ايچون دعوتى مشعر اوله‌رق كوى پاپاسندن بر تذكره آلدم .

— [مجا.] كاملاً قطعياً بر شيدن واز كچمك .

Ceux qui sont échappés du naufrage disent à la mer un éternel *adieu*.. *(Boss.)* بر سفينه‌نك غريق اولمسى بلاسندن فرجه ياب فرار اولانلر آرتق سفر دريادن كاملاً و قطعياً واز كچرلر.

Elle voulait garder ce souvenir comme la consécration d'un éternel *adieu* à toutes ses espérances. *(G. Sand.)* قادين بو خاطره‌يى بتون اميدلرندن كاملاً و قطعياً واز كچمه‌سنك بر نشانهٔ تأييدى اولمق اوزره حفظ ايتمك ايستيور ايدى .

— اشته سزه صوك معذبلكمى ايديورم مقامنده اوله‌رق . يعنى C'est ainsi qu'en partant je vous fais mes *adieux*. عزيمتده سزه وداعلريمى بويله اجرا ايديورم مصراعى ضروب امثال صره‌سنه كچمشدر .

سفاهت و رذالتيله وآنك نتايج طبيعيه‌سندن اوله‌رق خلقى تحملفرسا ويركولر آلتنده زبون ايتمسيله مشهور اولان فرانسه قرالى اون بشنجى «لوئى» نك يوم وفاتنده ينه ضم تكاليفى متضمن بر اراده‌سى «ورسايل» شهرنده ديوارلره تعليق ايدلمشيدى . او يافته‌نك زيرينه ظرفادن برى "C'est ainsi qu'en partant je vous fais mes adieux." مصراعنى يازمشدر .

— [متر.] Adieu, bonjour, bonsoir, bonne nuit. بو اوچ الفاظ اخيره Adieu لفظنك مرادفلرى اولمق اوزره استعمال اولنه‌بيلير .

كوندوز بر آدمدن آيريلير ايكن bonjour دنيلير .

آقشام بر آدمدن آيريلير ايكن bonsoir دنيلير .

ياتمغه كيدن بر آدمه bonne nuit ديرلر .

بر آدمه راست كلندكده bonjour دنيلمسى اك صحيح تعبير سلاميدر فرانسه‌نك بعض ولايتنده bonjour يرينه adieu دينلمكده ايسه‌ده بونى لسان مشتغللرى سوء استعمال عد ايديورلر . Adieu, comment vous portez-vous? اللهه اصمارلادق ، اصلسكز ديه خطاب ايتمكه خطا ديورلر .

Adipeux, euse (ص) [تشر.] اچ ياغلى ، شحمى ، دسمى .

Adipique (ص.) [كيم.] Acide adipique حامض آزوت ايله حامض زيتك عكس العمليه استعمال اولنان بر حامض ، حامض شحم .

— اصطلاحات انجمنى : بعض اجسام شحميه تحمضيله حصوله كلن بر حامض .

Adipocire (ا.مذ.) [كيم.] شحم مشمع .

Adipocireux, euse (ص.) [كيم.] شحم مشمعى .

Adipociriforme (ص.) [طب.] شحم مشمع شكلنده .

Adipsie (ا.مو.) فقدان عطش ، ضياع عطش ، صوصامامه .

Adipson (ا.مذ.) دافع عطش .

Adiré,ée (ا.مف) [مصدرى Adirerدر.] [حق.] ضايع.

Adirement (ا.مذ.) [حق.] بر سندك ضياعى :

L'*adirement* d'un titre ne dispense pas le débiteur de remplir son obligation. برسندك ضياعى مديونى ايفاى ديندن معفو ايتمز .

Adirer (فمتـ.) [حق.] ضايع ايتمك .

Adition (ا.مو.) [حق.] L'adition d'un héritage بر ميراثك قبولى .

Adjacence (ا.مو.) [هند.] مجاورت .

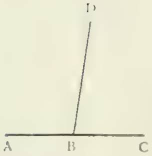
Angles adjacents

Adjacent, ente* (ص.) بيتيشيك ، متصل : متمم .

— [هند.] مجاور . Angles adjacents مجاور زاويه‌لر ، زواياى مجاوره .

Adjectif (ا.مذ) [لاتينجه يانـنـه معناسنه اولان "ad" اداتيله آتمق معناسنه اولان "jacere" كلمه‌لرندن متشكلدر .] صفت ، و.ف ، نعت .

— [صر.] صفتلر اساس اعتباريله ايكى‌يه تقسيم اولنور . برنجيسى : Adjectifs qualificatifs صفات وصفيه . ايكنجيسى : Adjectifs déterminatifs صفات تعيينيه . صفات تعيينيه دخى دورده آيريلير . اولا : Adjectifs numéraux. صفات عدديه‌كه ايكيدر . Adjectifs numéraux cardinaux, صفات عدديهٔ اصليه Adjectifs numéraux ordinaux صفات عدديهٔ رتبيه . ثانياً : Adjectifs possessifs صفات تملكيه . ثالثاً : Adjectifs démonstratifs صفات اشاريه . رابعاً : Adjectifs indéterminés صفات مبهمه .

— «وولتر» بر طاقم کاتب منشیلرك درلو توصیفات ایله ملو کتابتلرینی تزییفاً "Si l'on pouvait leur faire entendre que l'adjectif est le plus grand ennemi du substantif, bien qu'ils s'accordent en genre et en nombre.„ کیفیت و کمیتجه مطابقتلریله برابر موصوفك الك بیوك دشمنی صفت اولدیغنی بو کاتبلره اوکرتمك ممکن اولا ، ایدی دیمش و بو قول بین الادبا پك مشهور اولمشدر .

— [متر.] Adjectif, attribut, épithète.

Adjectif صفت لازم الوجوددر . فکری تعین و تحدید ایدر .

Epithète وصف دیمك اولوب محضا فائده بخش و نافعدر. "sage„ ترکیبنده L'homme sage est libre dans les fers. لفظی بر صفت اولوب بو صفت حذف اولنور ایسه عباره مغلق ومبهم قالیر . «مرد عاقل زنجیربند اولسه‌ده حردر .» عباره‌سی صفتك حذفیله اغلاق و ابهامه دوشر لکن «بکزی صولمش موت» «قراکلق کیجه» ترکیبلرنده بکزی صولمش، قراکلق لفظلرینی حذف ایدر ایسه‌ك فکر معنایه خلل کلز زیرا بونلر وصفدن عبارتدر .

Attribut دینلن مسنده کلنجه بو محضا تحلیلات منطقیه‌ده مستعملدر . مثلا : Dieu est miséricordieux یعنی الله غفور و رحیمدر جمله‌سنده غفور و رحیم جمله‌نك مسندیدر .

Adjectif, ive (ص.) صفته متعلق ، وصفی :

Expression *adjective* تعبیر وصفی . Locution *adjective* اصطلاح وصفی .

— Verbe adjectif ou attributif افعال وصفیه یاخود افعال اسنادیه . بونلر افعال معاونه ایله بر صفتدن و یا بر مسندن مرکب اولان افعالدر . متعدی فعللر هپ بو قبیلدندر : Aimer سومك . Finir اکمال ایتمك Recevoir قبول ایتمك . Rendre اعاده ایتمك . بوفعللر تحلیل اولندقده . Être aimant سویجی اولمق . Être finissant اکمال ایدیجی اولمق. Être recevant قبول ایدیجی اولمق . مفهومی مستبان اولور.

— [کیم] Couleurs adjectives کندیلکندن طوتمیان بویا .

Adjection (ا.مو.) التصاق .

Adjectivemnt (ح.) صفت کبی ، صفت یرینه ، صفت مقامنده قوللانیله‌رق :

Ce mot s'emploie quelque fois *adjectivement*. *(Mercier.)* بو کلمه بعضاً صفت کبی استعمال اولنور .

Adjectiver (ف.مت.) صفت کبی تاقی ایتمك :

adjectivez le substantif, pour donner plus de force et d'expression à votre pensée. *(Mercier.)* فکریکزه دها زیاده قوت و فصاحت ویرمك ایچون موصوفی صفت حالنه ارجاع ایدیکز .

— S'adjectiver (ف مط.) صفت کبی استعمال اولنمق :

Tous les substantifs ne sont pas susceptibles de *s'adjectiver*, هر اسم صفت کبی استعمال اولنمغه صالح دکلدر .

Adjem (ا.مذ.) اجنبی معناسنه اولان «عجم» لفظ عربیسندن مأخوذدر .

Adjoindre (ف.مت.) [لاتینجه عین معناده اولان "adjungere„ دن مأخوذدر. تصریفی: J'adjoins, tu adjoins. il adjoint, nous adjoignons, vous adjoignez, ils adjoignent. J'adjoignais, nous adjoignions. J'adjoignis. nous adjoignîmes. J'adjoindrai, nous adjoindrons. J'adjoindrais, nous adjoindrions. Adjoins, adjoignons, adjoignez. Que j'adjoigne. Que nous adjoignions. Que j'adjoignisse, que nous adjoignissions. Adjoignant. Adjoint, adjointe.] ترفیق ایتمك ، معیته ویرمك :

Il ne pouvait suffire à lui seul à un emploi si fatigant, on fut obligé de lui *adjoindre* quelqu'un, *(Acad.)* او قدر زحمتلی بر مأموریتك ایفاسنه یالکز باشنه کفایت ایده‌مدیکندن کندیسنه برینی ترفیق ایتمك مجبوریتی حاصل اولدی .

— علاوه ایتمك ؛

Il me fallut *adjoindre* au nom de Moréna que le maire et le curé s'obstinaient à regarder comme un nom de famille, le prénom d'Anna. *(G. Sand.)* بلدیه رئیسی ایله پاپاسك فامیلیا اسمی نظری ایله باقمده تعند ایتدکلری . «مورەنا» اسمنه نم ایچون «آننا» اسمنی دخی علاوه ایتمك ایجاب ایتدی .

— S'adjoindre (ف مط.) رفاقتنه معیتنه المق ، ترفیق اولنمق :

Me sera-t-il permis de *m'adjoindre* quelqu'un pour l'exécution? *(Balz.)* اجراآت ایچون یانمه بر معین آلمقلغمه مساعده بیوریلیرمی ؟

A cet effet, il *s'adjoignit* le valet d'un des convives de son maître. *(Alex. Dum.)* بو ایش ایچون افندیسنك مسافرلرندن برینك اوشاغنی رفاقتنه آلدی .

— لطیفه طرزنده .

Elle *s'adjoignit* pour garde du corps un grand chien loup horriblement hargneux. *(G. Sand.)* بو مقصده مبنی او قادین محافظ بدنی اولمق اوزره قورده مشابه پك خرچین برکوپکی کندیسنه معین تعیین ایلدی .

معلومات . — بو احوال اخیره‌ده ضمیر شخصی ، مفعول الیه اولان «à» اداتنه راجع وکاملاً مفعول غیر صریحدر . لکن کندیسنی علاوه ایتمك ، نفسنی منضم ایلمك معنالرینی متضمن اولور ایسه کاملاً مفعول به صریح اولور .

Adjoint, ointe (ا.مف.) [مصـدری adjoindre در .] معاون ؛ وكيل ؛ معين :

Professeur *adjoint.* معلم معاونی و يا وكيلی . Administrateur *adjoint.* معين مدير . Institutrice *adjointe.* معلمه معاونه‌سی .

— (ا.مذ.) . بر ايشـده بر وظيفه‌يی ايفا ايچون بر آدمه شريك اولان شخص ، رفيق :

Adjoint au trésorier. خزينه‌دار رفيق . *Adjoint* à l'inspection. مفتش رفيق . Il ne veut pas d'*adjoint*, il veut être seul. رفيق و شريك قبول ايتميوب يالكز بولنمق ايستيور . Cachons bien tous deux notre intelligence, pour qu'on ne mette pas à la porte notre fidèle *adjoint*. *(Le Sage.)* رفيق صادقمزی طرد ايتامملری ايچون ايكيمزده فطانتمزی حسن اخفا ايدهم .

— هر ناحيه‌ده ناحيه مديرينك غيبوبتی و ايفای وظيفه‌يه عدم قدرتی حالنده يرينه نصب اولنان بلديه مأموری :

Le maire ne savait pas lire et avait pour *adjoint* un métayer que demeurait hors de la commune. *(Balz.)* ناحيه مديری اوقومق بيلمز ايدی كنديسنه معاون اولمق اوزره ناحيه‌نك خارجنده ساكن براورتاقجی وار ايدی . Enfin le meunier des Aigues, *adjoint* du maire, et ses garçons venaient à ce cabaret. *(G. Sand.)* نهايت « اغ » نام محالك ناحيه مديری وكيلی اولان دكرمنجی ايله اوغللری او ميخانه‌يه كليورلر ايدی .

— لطائف مقامنده اوله‌رق وكيلك حرمنه "adjointe„ ديپورلر :

Madame Etienne releva son tablier et offrit son bras, sur lequel la grosse *adjointe* s'appuya avec reconnaissance. *(P. Féval.)* « مادام أتيه‌ن » اوكلكنی قالديروب قولنی عرض ايتدكده شيشمان آدژوانت كمال شكران ايله طياندی .

— [صرف.] جمله‌دن خارج اولدقلری حالده جمله‌يه ترديفاً استعمال اولنـان وكتابتك شوۀ حركتنی تزييد مقصديله قوللانيلان بعض كلماته دخی adjoint ديرلر :

Les *adjoints* sont ordinairement des interjections et des vocatifs. *(Du Marsais.)* «آدژوان» لر على الاكثر منادی واصواتدن عبارتدر .

— [بلاغتده .] قضيۀ متفرعه .

Adjonction (ا.مو.) [لاتينجه عين معنـاده اولان "adjunctio„ دن مأخوذدر .] معـاونت ايچـون رفاقت ، ترفيق ، تشريك مساعی :

L'*adjonction* de ces deux commissaires fait bien espérer de son affaire. *(Acad.)* بو ايكی قوميسرك تشريك مساعيسی ايشك نتيجه‌سی حقنده اميدبخشدر . Il renouvelait lui-même les compresses et ne voulait admettre l'*adjonction* d'aucun médecin. *(Alex. Dum.)* رفاده‌لری بالذات تجديد ايديور و معاونت ايچون هيچ بر طبيبك رفاقتنی قبول ايتميور ايدی .

— بر آدمك برهيئت علميه‌يه ، بر قومپانيايه ، بر شركته قبولی ، اعضالغه قبول :

Une *adjonction* de vingt pairs de France donna la majorité au ministère. فرانسه هيئت اعيانته يكرمی ذاتك علاوه‌سی هيئت وكلايه اكثريت قزانديردی . Cette académie s'est illustrée depuis par l'*adjonction* successive de plusieurs noms éclatants *(Lamart.)* صكره بو انجمن دانش بر قاچ پارلاق اسملرك تعاقب انضماميله كسب رونق ايلدی .

— بر ولايتك ، بر شهرك بر دولته الحاقی :

Sous Louis XI, la France s'agrandit de l'*adjonction* de la Bourgogne. اون برنجی « لوئی » دورنده فرانسه « بورغونی » ولايتنك الحاقيله كسب وسعت ايلدی .

— [امور و معاملات اداره‌ده .] تشكيلات :

Le conseil d'administration a admis les *adjonctions* proposées par les directeurs. مجلس اداره مديرلر طرفندن تكليف اولنان تشكيلاتی قبول ايلدی .

— [علم السنه‌ده .] ضم حرف :

L'alphabet universel ne différait de l'alphabet particulier que par quelques *adjonctions*. *(Ch. Nod.)* الفبای عمومينك لفبای خصوصيدن فرقی محضا بعض ضمائم حروفدن عبارت ايدی . Le « g » acquiert une propriété particulière par l'*adjonction* de la nasale « n » comme on le lit dans le mot Boulogne. *(Ch. Nod.)* « بولونی » كلمه‌سنده اوقونديغی كبی « g » حرفی انی « n » حرفنك علاوه‌سيله بر خاصۀ مخصوصه كسب ايديور.

— طرز تراكيب صرفيه‌دن اوله‌رق بر كلمه حقنده بركره ايراد اولنـان لفظ آنی تعقيب ايدن كلمه‌ده ضمناً تكرار ايدلمش بولنمقده‌در :

Un précepte est aride, il faut l'embellir; ennuyeux, l'égayer: vulgaire, l'ennoblir. بر قاعده چتين ايسه آنی كوزللنديرملی ، جان صيقيجی ايسه فرح آور حاله كتيرملی ، عادی ايسه علويت ويرملی .

بو طرز حذف و تقديرك نام فنيسی Zeugme ياخود Zeugma در .

شمندوفر اصطلاحاتنده . Voitures d'adjonction علاوه آرابه‌لر ، منضم آرابه‌لر .

Adjudant (ا.مذ) [لاتينجه يارديم ايتمك معناسنه اولان "adjuvare„ دن مأخوذدر .] [ع.] بر ضـابط عسكری‌يه وظائف مأموريتده معـاونت ايتمك اوزره علاوه اولنـان ضابط ، معاون ضابط .

اصطلاحات انجمنی : ياور . Adjudant sous-officier ياور كوچك ضابط . Adjudant de place موقع قوماندانی.

اصطلاحات انجمنی : موقع قوماندانلغی یاوری. Adjudant major قول آغاسی .

استطراد . — قول آغالغی رتبهٔ عسکریه‌سی اخیراً دولتلرجه لغو اولنوب منسوبینی بیك باشیلغه ترفیع ایدلمشدر .

Adjudicataire (ا.) متعهد ، ملتزم . بر شیئك مزایده ایله اوزرنده تقرر ایتدیکی کیمسه :

— (ص) Les administrateurs ne peuvent pas se rendre *adjudicataires* des biens des communes. ناحیه‌نك اداره مأمورلری اموال ناحیه‌نك احاله‌سنده ملتزم اوله‌مازلر . Le banquier venait de se rendre *adjudicataire* d'une importante entreprise, et avait lancé, selon l'usage, ses prospectus dans les journaux. *(Scribe.)* صراف بر بیوك تشبثك ملتزمی اولمش و اصولی اوزره شرائط التزامیه‌سنی غزته‌لر ایله اعلان ایلمش ایدی . Je viens de me rendre *adjudicataire* de votre maison. *(Etienne.)* خانه‌کزك بالمزایده مشتریسی اولدم .

Adjudicateur (ا.مذ.) کرك مزایدهٔ علنیه ایله کرك قپالی ظرف اصولی اوزره مناقصه ایله احاله ایدن مأمور .

Adjudicatif, ive (ص.) مزایده و مناقصه‌یه متعلق ، احاله‌یه دائر . Arrêt adjudicatif احاله قرارنامه‌سی Jugement adjudicatif. احاله حکمی . Sentence adjudicative. احاله اعلامی .

Adjudication (ا.مو.) مزایده ایله ویا بالمناقصه احاله ، تفویض :

Adjudication volontaire. احالهٔ اختیاریه . *Adjudication* forcée ou judiciaire. احالهٔ مجبوریه و یا عدلیه . *Adjudication* administrative, ادارةً اولان احاله . *Adjudication* aux enchères. مزایده . *Adjudication au rabais.* مناقصه . Prix d'*adjudication.* بدل مزایده . *Adjudication* définitive. احالهٔ قطعیه ، مزایده‌نك قرار قطعیسی ، قرارداده .

Adjuger (ف.مته.) [لاتینجه عین معناده اولان "adjudicare" کلمه‌سندن مرکبدر . — "ad" ادات‌یله "dare" دن آلنوب بالمحا که اعطا معناسنه اولان "judicare" کلمه‌سندن مرکبدر . — "a" و "o" حروفندن اول "g" دن صکره بر صامت "e" علاوه اولنور : Il adjugea, nous adjugeons.] بالمزایده ویا بالمناقصه احاله ایتمك :

On lui *adjuge* les meubles juste au moment où elle refuse à sa fondée de pouvoir de se renchérir. *(G. Pelin.)* تام وکیله‌سندن مزایده اقتدارینی سلب ایتدیکی اثناده کندیسنه اشیا بالمزایده احاله اولنیور .

— بالمناقصه اشیا اعطاسی و یاخود احاله‌سی . بالمناقصه اوزرنده تقرر ایتمك .

On lui *a adjugé* le balayage des rues de Paris, la serrurerie du nouveau palais. پارس سوقاقلرینك سوپورلسی ، یکی سرایك چلنکیر معمولاتی کندیسنه بالمزایده احاله ایدلدی . La fourniture de viande du ministère de la guerre *a été adjugée* à Ahmed effendi. نظامیه لحمی بالمناقصه احمد افندی اوزرنده تقرر ایتمشدر .

— [توس.] ویرمك :

On lui *adjugea* le premier prix. آکا برنجی مکافات ویرلدی . La France est une terre d'équité; elle *a* généralement, en ces cas douteux, *adjugé* la terre à celui qui travaillait la terre. *(Michelet.)* فرانسه بر ارض حقانیتدر احوال مشتبه فیهاده علی الاکثر اراضی‌یی ارض ایله اشتغال ایدنلره احاله ایلدی .

— [حق.] بر شیئك حق تصرفی ، مدعی اولان ایکی طرفدن برینك اولدیغنه حکم ایتمك :

L'arrêt qui vous *adjuge* mon bien doit être cassé. *(Beaumarch.)* بنم اموالم سزك اولدیغنه دائر صادر اولان حکم نقض ایدلملی . Adjuger au demandeur ses conclusions. مدعینك مطالباتنه موافق حکم ویرمك .

— S'adjuger (ف.مط.) کندینه مال ایتمك ، آلمق :

Il *s'adjugea* le titre de comte de Ponthieu. «پونتیو قونتی» عنوانی کندیسنه مال ایتدی .

Adjuration (ا.مو.) یمین ویرمه ، نیاز ، ابرام :

L'obstiné ne se rendit qu'après d'instantes *adjurations*. عنود آنجق مصرانه نیاز و استرحاملردن صکره انقیاد ایلدی .

Adjurer (ف.مته) استقسام ایتمك ، یمین ویرمك :

Je t'*adjure* par Dieu. الله نامنه سنی استقسام ایدرم .

— [توس.] چوق رجا ایتمك ، یالوارمق ، نیاز و ابرام ایتمك :

Monsieur le comte, je vous *adjure* de me dire la vérité. *(E. Sue.)* موسیو لو قونت ، بکا حقیقتی سویلمکزی چوق رجا ایدرم .

— استشهاد ایتمك .

Adjuteur (ا.مذ.) یاردمجی ، معاون ، معین :

Je regardais le bourreau comme un complaisant *adjuteur*. *(J. Jan.)* جلادی بر معین مداهن عد ایدیور ایدم .

Adjuvant, ante (ص.) معاون .

— (ا.مذ.) [طب.] بر ترتیبده اك مؤثر دوانك فعلنی تزیید و تشدیده خادم دیکر بر دوا ، معین .

اصطلاحات انجمنی : معاونت .

Ad libitum (تر.ح.) ایستدیکی کبی ، کیف مایشاء .

Ad litteram (تر.ح.) حرفياً :
Quand on cite un auteur, on doit le citer *ad litteram*. بر مؤلفك آثارندن بحث اولندیغی حالده مبحوث‌عنه اولان عبارەسنی حرفياً ذكر ايتمك لازم كلير .

Admettre (ف.مت.) [لاتينجه عين‌معناده اولان "admit- tere„ دن مأخوذدر . تصريفی mettre فعلنك عيندر.] قبول ايتمك ، داخل ايتمك ، بر منفعته مشاركت ايتديرمك : *Admettre* quelqu'un dans sa société, à sa table. بر آدمی هيئت اجتماعيه‌سنه ، سفرهٔ طعامنه قبول ايتمك . *Admettre* quelqu'un au rang, au nombre de ses amis. *(Acad.)* بر كيمسه‌يی كندی احبابی سلكنه ادخال ايتمك . Malgré une vive opposition l'assemblée *admit* ce représentant. *(Encycl.)* شديد بر مخالفته رغماً هيئت بو مبعوثی قبول ايتدی . Caron *admit* dans sa barque le jeune grec. *(Fén.)* « قارون » كنج يونانلی‌يی قايغنه قبول ايتدی . Dans ces soirées intimes, elle *n'admettait* que des personnes de choix, *(Balz.)* بو مسامرات خصوصيه‌يه آنجق منتخب آدملر قبول ايدر ايدی .
— [تو.] صحيحاً موجود فرض ايتمك ، تصديق ايتمك ، تسليم ايتمك :
Tout le monde *admet* aujourd'hui que le soleil est au centre de notre système planétaire. اخترمزك مسلك مركزی كونش اولدیغنی بوكون هركس تسليم ايدر . Les femmes *n'admettent* le fatalisme que pour justifier toutes leurs fautes. *(St-Himer.)* قادينلرك قضا وقدر ماده‌سنی قبول ايتملری محضا كندی خطالرينك كافه‌سنی محق كوسترمك ايچوندر .
— متحمل اولمق ، تجويز ايتمك ، مساعده ايتمك . [بو حالده اكثری نفی ايله استعمال اولنور :]
Cette affaire *n'admet* point de retard. بو ايشك تأخری اصلا جائز دكلدر . Il lui répondit avec un accent qui *n'admettait* pas de réplique. *(E. Sue.)* اوبله بر طرز بيان ايله جواب ويردی‌كه هيچ بر مقابله‌يه متحمل دكل ايدی .
— حسن تلقی ايتمك ، مناسب كورمك ، شايان ترويج كورمك :
Admettre une prière, une requête. بر رجايی ، بر استدعايی شايان قبول كورمك ، *Admettre* les raisons, les excuses de quelqu'un. بر آدمك بيان ايتديكی اسبابی و معذرتی حسن تلقی ايتمك .
— *Admettre* quelqu'un à se justifier بر كيمسه‌يه تبرئهٔ ذمتی موجب اوله‌جق هر درلو بيانات و افاداتی ايفايه مساعده ايتمك .
Admettre quelqu'un à ses preuves justificatives. اثبات مدعايه رخصت ويرمك ، مساعده ايتمك .
— *S'admettre* (ف.مط.) قبول و تسليم اولنمق :
De pareilles raisons ne peuvent *s'admettre*. بوكبی دلائل قبول اولنه‌ماز .
Admettre, recevoir. (متر.)
Admettre انسان دائرهٔ معيشت خصوصيه‌سنه شايان كوردیكی آدملری قبول‌در .
Recevoir فعلياته عائددر . *Admettre* حقوقه متداوردر :
Romulus *reçut* les peuples vaincus comme membres de l'État et les *admit* à tous les privilèges des sujets naturels *(Roll.)* « روموﻟوس » اهالئ مغلوبه‌يی دولتك اجزاسندن اولمق اوزره قبول ايتدی وآنلری تبعهٔ طبيعيه‌نك عينی كبی حائز امتيازات ايلدی .

Adminicule (ا.مذ.) [حق.] قرينه ، دليل ، علامت :
— [طب.] بر دوانك فعلنی تسهيل ايدن اجزا ، سهيل .
— [حيو] تحت‌الارض يشايان بعض حشرات سرفه‌لرينك قارننده‌كی ديشلر .
— [نبا.] هرك ، قازيق .
— [مسكوكاتده .] بر مداليه‌نك رسمی اطرافنده‌كی تزيينات .

Administrant, ante (ص.) اداره ايدن :
Dans le ministère de l'instruction publique il y a la partie enseignante et la partie *administrante*. *(Littré.)* معارف عموميه نظارتنده تدريس و اداره قسملری واردر . Les femmes *administrantes* d'une société de bienfaisance. بر هيئت خيريه‌نك مديره‌لری اولان قادينلر .

Adminisrateur, trice (ا.) [لاتينجه دقت ايتمك معناسنه اولان "administrator„ دن مأخوذدر .] بر شخصك، بر جماعتك امورينی اداره ايدن آدم ، مدير :
Il n'est presque aucune science qui ne puisse fournir à l'*administrateur* d'utiles conseils. *(J.-B. Say.)* هيچ بر علم يوقدركه بر اداره مأمورينه نصائح مفيده ويره‌بيلسون .
ادارهٔ عموميه ايله مكلف مأمور :
Nous avions à table le maire du pays, *administrateur* fort habile d'une commune fort pauvre *(Scribe.)* سفره‌مزده بلديه رئيسی بولنيور ايدی بو ذات غايتله فقير بر ناحيه‌نك غايتله ماهر بر مدير اموری ايدی .
— مجلس اداره اعضاسی :
Les *administrateurs* des chemins de fer à Londres ont réduit à trente centimes le parcours du chemin sur toutes les lignes jusqu'à vingt kilomètres de la capitale. *(J.-M. Cay'a.)* لوندره تيمور يوللری مجلس اداره‌سی اعضاسی پايتختدن يكرمی كيلومتره‌يه قدر اولان باجمله خطوطك يول اجرتی اوتوز سانتيمه تنزيل ايتديلر .
— [صورت مطلقه‌ده .] اداره فن و اصولنی بيلن و اوليابده‌كی اوصاف لازمه‌يی حائز اولان :

Ce préfet, ce maire n'est pas un *administrateur*. بو شهر امینی ، بو دائرهٔ بلدیه رئیسی مدبر امور دکلدر . A toutes les connaissances, il faut que l'homme d'Etat ajoute les connaissances plus vulgaires, mais non moins nécessaires de l'*administrateur*. (*Thiers.*) بر دولت آدمنك كندیسنه لازم اولان کافهٔ معلوماته دها عامیانه و فقط احتیاجه موافق اولمق خصوصنده اهمیتی غیر منکر اولان اداره امورینی ضم ایتمسی لازم کلیر .

— (ص.) Il apprit la pratique des affaires, et devint politique et *administrateur*. (*Mignet.*) جریان امور و مصالحی اوکرندی و مأمور سیاسی و اداری اولدی .

Administratif, ive (ص.) ادارەیه متعلق ، ادارهٔ ملکیه‌یه عائد ، اداری ، ملکی :

Le pouvoir *administratif* et le pouvoir militaire. ادارهٔ ملکیه وعسکریه . Autorité *administrative*. هیئت ادارهٔ ملکیه . Organisation *administrative*. تشکیلات ملکیه ، اصول ادارهٔ ملکیه . Affaire *administrative*. اداره ایشی . Conseil *administratif*. مجلس اداره . Les sommités *administratives*. هیئت معتبران مدیران .

— Corps administratif. هیئت ادارهٔ حکومت ، رجال حکومت . — police administrative, مجموع قوانین ونظامات انضباطیه . Divisions administratives. تقسیمات ملکیه .

Administration (ا.مو.) [لاتینجه خدمت معناسنه اولان "administratio" کلمه‌سندن مأخوذدر .] مصالح عمومیه و خصوصیه‌یی اداره :

L'*administration* d'un Etat, d'une province. بر دولتك ، بر ولایتك ادارەسی . L'*administration* des finances de l'Etat. امور مالیهٔ دولتك ادارەسی . L'*administration* des biens d'un interdit, d'un orphelin. بر قاصر محجورك ، بر یتیمك ادارهٔ اموالی .

— ادارهٔ مملکت ، حکومت :

Charlemagne, comme tous les grands hommes, par l'attraction naturelle du génie, concentra l'*administration* et le mouvement social en sa personne. (*Chateaub.*) « شارلمانی » کافهٔ اکابر ناس کبی دهاسنك انجذاب طبیعیسیله ادارهٔ امور مملکتی و حرکت اجتماعیه‌یی ذاتنده تمرکز ایتدیردی .

— [صورت مطلقه‌ده .] طرز وفن ادارهٔ حکومت :

L'*administration* est une science positive, toute d'expérience et d'observation. ادارهٔ حکومت حقیقی بر علم اولوب سراپا تجارب وتدقیقاتدن عبارتدر . Celui là n'est pas propre à l'*administration* publique, qui ne saurait administrer sa maison. (*Plutarque.*) خانه‌سنی ادارەدن عاجز اولان برشخص مصالح عمومیه‌یی ادارەیه غیر صالحدر .

آنلرکه ویرر لاف ایله دنیایه نظامات
بیك درلو تسیب بولنور خانه‌لرنده .

بیت مشهوری دخی بو صورتی مؤیددر .

Je suis convaincu que notre salut dépend aujourd'hui beaucoup plus de l'*administration* que des lois. (*Chateaub.*) شو خصوصه قطعیاً قانعم که بو کونکی کونده سلامتمز قوانیندن پك زیاده اولەرق ادارەیه تابعدر . Un gouvernement vaut ce que vaut son *administration*. (*E. de Gir.*) بر حکومتك ادارەسی نه دکرده ایسه کندیسی ده او دکرده‌در .

— افعال ادارەسی اعتباریله حکومت :

L'*administration* a pris des mesures sévères. اداره تدابیر شدیده اتخاذ ایلدی . L'*administration* vient d'intimer de nouveaux ordres aux préfets. ادارهٔ بوکره والیلره یکی امرلر ویردی .

— مصالح دولتك مختلف شعباتنه مأمور اداره هیئتلری .

L'*administration* des douanes, des contributions indirectes. کمرکلر ، رسومات ادارەسی . Je sollicitai et j'obtins un emploi dans l'*administration* des postes. (*G. Sand.*) پوسته ادارەسنده بر مأموریت استدعا و استحصال ایلدم . Il espérait être nommé secrétaire général d'une *administration*. (*Balz.*) بر ادارەنك کاتب عمومیسی نصب اولنمنی امید ایدیور ایدی .

— اداره مأمورلرینك اجتماع ایتدیکی محل ، ادارەخانه :

Aller à l'*administration*. ادارەیه کیتمك . Il demeure à l'*administration*. ادارەده اقامت ایدر .

— زمان اداره :

Il n'a fait que du bien pendant son *administration*. مدت ادارەسنده ایلکدن بشقه بر شی یاپمدی .

— Administration publique. کرك مرکز کرك ولایات و توابعنده قانونلرك اجراسنه مأمور هیئتلر ، ادارهٔ عمومیهٔ حکومت . Conseil d'administration. مجلس اداره . Administration de la justice. ادارهٔ امور عدلیه .

— [طب.] Administration d'un médicament. بر علاجك استعمالی :

Il serait dangereux de provoquer le vomissement par l'*administration* d'un vomitif quelconque. هر نه درلو اولور ایسه اولسون بر مقیئ استعمالیله قئ ایتدیرمك تهلکه‌لیدر .

— [متر.] Administration. gouvernement, régime.

Gouvernement بر دولتده مؤسس شکل سیاسیدر :

Un gouvernement est le centre des intérêts de la plupart des hommes. (*Mme de Staël.*) بر حکومت اکثر اشخاصك مرکز منافعیدر .

Régime هر کسك تابع اولدیغی اداره واصول اداره دیمکدر :

Ils vivaient sous un *régime* paternel. (*Acad.*) بر ادارهٔ پدرانه تحتنده تعیش ایدیورلر ایدی .

Administration حکومتك وضع ایتدیکی قواعد اساسیه اوزره ادارهٔ مصالح :

Administrer (ف. مت.) [لاتينجه عين معناده اولان "administrare" لفظندن مأخوذدر. لفظ مذكور دخى مفعول اليه اداتى اولان "ad" وخدمت ايتمك معناسنه اولان "ministrare" دن متشكلدر.] مصالح عموميه وخصوصيه‌يى اداره، تصرف ايتمك :

Il est bon de veiller sur des enfants, sur des domestiques, sur toute une famille, d'en *administrer* les biens et d'en ménager les intérêts. *(Bourdal.)* چوجقلر، اوشاقلر اوزرينه، بتون بر عائله‌يه، عطف نظر خيرخواهانه ايتمك، آنلرك اموالنى حسن اداره ايلك ومنفعتلرينى گوزتمك مستحسندر. Un bon souverain gouverne son Etat et *administre* ses finances comme un bon père de famille gouverne sa maison et administre ses biens. *(Crimm.)* وظيفه‌شناس بر عائله رئيسى خانه‌سنى حسن اداره واموالنى حسن وقايه ايتديكى كبى بر پادشاه دل آكاه دخى امور دولتى حسن تمشيت وامور ماليه‌سنى حسن صيانت ايلر. Ai-je besoin de connaître un plan dont l'esprit est d'*administrer* la France avec six mille employés au lieu de vingt mille? *(Balz.)* فرانسه‌يى يكرمى بيك مأموره بدل آلتى بيك مأمور ايله اداره ايتمك فكر اساسيسنه مستند بر لايحه‌يى بيلمكلكمه نه احتياج وار؟ Le mari comme chef de la communauté doit *administrer* la fortune de sa femme. *(Mme Romieu.)* زوج هيئت عائله‌نك رئيسى اولمق صفتيله زوجه‌سنك ثروتنى اداره ايتمليدر.

— [صورت مطلقه‌ده :]

Tous les hommes ne sont pas nés pour *administrer.* هر كس اداره ايتمك استعداديله خلق اولنمامشدر. *Administrer* c'est mettre la capacité de l'homme aux prises avec la difficulté de l'obstacle. *(E. de Gir.)* اداره ايتمك اهليت شخصيه‌يى مانعك مشكلاتيله پنجه‌لشديرمك ديمكدر.

Sous un prince adoré, tout fleurit, tout prospère;
S'il commande en monarque, il *administre* en père.
Lefranc de Pompignan.

محبت ناسى قزانمش بر حكمدارك زماننده هر شى طراوتياب، هر شى حائز حسن تصاحب اولور. اوبله بر حكمدار آمرانه اراده‌لر اصدار وفقط پدرانه ادارهٔ كار وبار ايدر.

— Administrer la justice. احقاق حق ايتمك، اجراى عدالت ايتمك :

— (قيا.) Il n'y a que les gens de bien qui sachent *administrer* les lois. *(J.-J. Rouss.)* قانونلرى حسن استعمال ايده‌بيله‌جك آدملر آنجق ارباب خيرات وحسناتدر.

Administrer des titres, des preuves, des témoins. سند ابراز ايتمك، دلائل گوسترمك، اقامهٔ شهود ايتمك.

— [طب.] Administrer un médicament. علاج ويرمك.

— [لاباليانه ولطائفجويانه تعبيراتدن اولهرق.] اورمق :

Administrer des coups de canne. دكنك ايله طياق آتمق.

Le roi lui confère l'*administration* d'une de ses plus grandes provinces. *(D. Guess.)* قرال آكا اك بيوك ولايتلردن برينك اداره‌سنى امانت ايديور.

Administrativement (ح.) ادارةً :

L'établissement de nouvelles usines et fabriques a nécessairement amené des oppositions d'intérêt et de droit qu'il faut régler *administrativement.* *(Cormen.)* يكى اعمالاتخانه وفابريقه‌لر كشادى ادارةً تنظيمى اقتضا ايدن بر طاقم مخالفات منافع وحقوقى بالضروره ايقاع ايلدى.

Administré, ée (ا. مف) [administrer مصدرى در.] اداره اولنان :

Département bien, mal *administré.* حسن وسوء اداره اولنان ولايت. Les pauvres ont plus intérêt que les riches à ce que l'Etat soit bien *administré.* *(J.-B. Say.)* دولتك حسن اداره اولنمسنده اغنيادن زياده فقرا علاقه‌دار منفعتدرلر.

— [توسع.] بسله‌نيلن، باقيلان :

Les deux chevaux, *administrés* avec une sordide économie, coûtaient l'un dans l'autre huit cents francs par an. *(Balz.)* مسكينانه بر تصرف ايله بسله‌نيلن ايكى باركيرك مصارفى برى بر اوزرينه سنه‌ده سكز يوز فرانغه بالغ اولور ايدى.

— اداره اولنمش، قوللانيلمش :

Nous pouvons obtenir du régule de fer sans instruments ni marteaux par le seul effet d'un feu bien *administré,* et soutenu longtemps au degré nécessaire pour épurer la fonte. *(Buff.)* ارئمش معدنى تصفيه ايچون ايجاب ايدن درجه‌ده بر خيلى زمان بولنديرلمش ويك گوزل اداره اولنمش بر آتشك تأثير يگانه‌سيله طوقمق وسائر آلات استعمال ايتمكسزين خالص دمير استحصال ايده‌بيليرز.

— اورلمش :

Cinquante coups de bâton vigoureusement *administrés.* شدتله اورلمش اللى دكنك.

— [طب.] استعمال اولنمش.

— اصطلاحات انجمنى : معطى :

Un purgatif *administré* à tort, سهواً استعمال اولنمش مسهل.

— اهالى :

Le maire était au milieu de ses *administrés.* بلديه رئيسى تحت اداره‌سنده بولنان اهالى ميانده ايدى. Une administration qui ne réside pas auprès de ses *administrés* ne saurait soigner leurs intérêts avec vigilance. *(J.-B. Say.)* تحت اداره‌سنده بولنان اهالينك ميانده بولنميان بر اداره منافع اهالى‌يى اهتمام ايله وقايه ايليه‌مز. Ils pouvaient se passer du suffrage de leurs administrés, et leurs *administrés* ne pouvaient se dispenser de leur complaire. *(G. Sand.)* آنلر تحت اداره‌لرنده بولنان اهالينك رأيلرينى استحصاله محتاج دكلدرلر حالبوكه آنلرك تحت اداره‌لرنده بولنان اهالى آنلرك مزاجنه موافق حركتدن فارغ اوله‌مازلر ايدى.

Il vendra ses chevaux à quelque simple vizir d'orient, qui remplira son trésor en *administrant* des coups de bâton sur la plante des pieds de ses sujets. *(Alex. Dum.)*

او آدم بارکیرلرینی عادی وزرای شرقیه‌دن برینه صاته‌جقدر . او وزیر تبعه‌سنك طبانلرینه دکنکلر اورمقله خزینه‌سنی لبریز سیم وزر ایلیه‌جکدر .

En Chine, la bassesse est si grande, les idées d'honneur si inconnues, que le bourreau est un des intimes, un des grands officiers du souverain, qui fait *administrer* sous ses yeux des coups de gaule à ses courtisans. *(Fourier.)*

چینده آلچاقلق او قدر بیوك ، ناموس فکرلری او درجه‌ده مجهولکه جلاد حکمدارك خواص احباسندن و سرامدان ضابطاندن اولوب حکمدار کندی کوزی اوکنده مداهنلرینه صریقلرله طیاق آتدیرر .

— S'administrer (ف . مط .) اداره اولنمق :

Les sept provinces unies *s'administraient* par un stathouder qui s'appelait Orange ou Namur. *(V. Hugo.)*

ایالت مجتمعه «اورانژ» یاخود «نامور» اسمنده «استاتهودر» عنوانلی بر والی طرفندن اداره اولنیور ایدی .

— کندیسنه طیاق آتمق :

Je *me serais* volontiers *administré* des coups de bâton, si j'avais pu me dédoubler.

کندیمی ایکی‌یه بولمه‌یه مقتدر اولسه ایدم باستون ایله معالممنونیه کندیمه بر طیاق آتار ایدم .

— [عائله مکالمات خصوصیه‌سنده .] یمك ، ایچمك :

Les chevaliers avaient quelque chose de militaire dans leur pose; ils *s'administraient* les morceaux avec dignité. *(Brill.-Sav.)*

شوالیه‌لرك طرز و طورنده بر عسکرلك وار ایدی . طعام لقمه‌لرینی کمال شان و شرفله اکل و بلع ایدییورلر ایدی .

Que toutes ces personnes *s'administrent* un bon demi litre de chocolat ambré, et elles verront merveilles. *(Brill.-Sav.)*

بو ذوات کوزل بر یارم لیتره‌لك عنبرلی چوقولاته ایچسونلر او وقت عجائب حالات کوررلر .

— [طب .] ترتیب اولنمق ، ویرلمك .

Les tisanes médicamenteuses ne devraient *s'administrer* que dans des cas exceptionnels. *(Maquel.)*

مطبوخات نباتیه آنجق احوال استثنائیه‌ده استعمال اولنمق لازم کلیر .

— [متر .] Administrer, conduire, diriger, gérer, gouverner régir,

Gérer بر شیئی ترقی ایله محصولدار ایتمکدر :

Le peuple qui a assez de capacité pour se faire rendre compte de la gestion des autres, n'est pas propre à *gérer* par lui-même. *(Montesq.)*

غیرك اداره‌سنك حسابنی ایسته‌مك درجه‌سنه کافی اقتداری اولان بر خلق بالذات ادارهٔ امور ایتمکه مختص دکلدر .

Régir بر شیئی محافظه ایتمك ایچون اداره ایتمکدر :

Régir une succession par autorité de justice.

حکومتك امریله بر میراثك محافظهٔ اداره‌سی .

Diriger محافظه‌سنه ، امور اولدیغی بر شیئی حسن تقسیم و تنظیم امور ایله وقایه ایتمکدر :

Catherine *dirigea* l'Etat selon ses vices. *(Anquetil.)*

«قاترینه» دولتی کندی مساوئ اخلاقیه‌سنه کوره اداره ایتدی .

Administrer بر دولتك امور مالیه و یا امور عدلیه‌سی کبی مهم مواد ایله مکلفاً ادارهٔ مصالح ایتمکدر .

Un bon souverain gouverne ses Etats et administre ses finances comme un bon père de famille gouverne sa maison et *administre* son bien. *(Grimm.)*

بر پادشاه دل آکاه بر پدر مهربانك خانه‌سنی تحت انضباطده و اموالی حسن اداره‌ده بولندیرمسی کبی دولتی حسن اداره و امور مالیه‌سنی حسن وقایه ایدر .

Conduire تنظیم امور و تسویهٔ مصالحده مهارت کوسترمکدر :

Y eut-il jamais un homme plus sage et plus prévoyant qui *conduisit* une guerre avec plus d'ordre et de jugement? *(Fléch.)*

هیچ بر وقتده بر آدم کورلمیدرکه بوندن عاقلانه و بوندن اختیاطکارانه حرکتله بر محاربه‌یی بوندن زیاده انتظام و حسن محاکمهٔ احوال ایله سوق ایتمش اولسون ؟

Gouverner بر مملکتك امور سیاسیه‌سنی اداره ایتمکدر :

Les Crétois n'avaient plus de roi pour les *gouverner*. *(Fén.)*

کریدلیلرك آرتق امور سیاسیه‌لرینی اداره ایده‌جك حکمدارلری قالمامشیدی .

Admirable (ص .) [لاتینجه عین معناده اولان "admirabilis" دن مأخوذدر .] شایان حیرت ، حیرتبخش :

Le spectacle *admirable* des cieux سماواتك تماشای حیرتبخشاسی .

La nécessité incessante du travail est le côté *admirable* de notre société. *(Guizot.)*

احتیاج بی انتهای سعی و غیرت هیئت اجتماعیه‌مزجه شایان حیرت و تقدیر بر جهتدر .

La variété infinie des choses de cet univers est aussi *admirable* que l'ordre constant qui y règne. *(De Ségur.)*

کائناتك هر شیئنده کوریلان تغیر نامتناهی نصل شایان حیرت ایسه صورت دائمه‌ده جاری انضباط دخی او درجه‌ده سزاوار تعجب و تکریمدر .

Le jury est une *admirable* institution et le rempart des libertés publiques. *(J. Favre.)*

عدول اصولی شایان حیرت وتقدیر برتأسیس نفیس وحریات عمومیه‌نك محافظه‌سی ایچون بر متریسدر .

— [توس .] اعلی ، مکمل ، شایان تحسین :

Les femmes ont un *admirable* instinct de défiance. *(Balz.)*

قادینلرده اعلی بر عدم اعتماد حس فطریسی واردر .

— استهزا طریقیله . غریب ، عجیب ، تحف :

Le détour est bon et l'excuse *admirable*. *(Mol.)*

بهانه تحف عذر دخی غریبدر .

Voilà, qui surpasse l'*admirable*. (ا .)

ایشته بو عجیبی‌ده کچیور .

Notre siècle est fertile en sots *admirateurs*. (*Boileau.*) عصرمز تقدیر خوانان بی اذعان جهتجه پك برکتلی‌در .

Admiratif, ive (ص.) حیرتی متضمن :

Geste *admiratif*. ندای حیرت . Exclamation *admirative*, طرز وطور حیرتنما. La traduction de madame Dacier est soutenue de remarques utiles, les unes historiques, les autres *admiratives*. (*Mercure de Fr.*) «مادام داسیه» نك ترجمه‌سی ، قسماً تارخی ، قسماً تقدیری اولق اوزره اخطارات نافعه‌یی حاوی‌در .

— متحیر :

C'est un homme essentiellement *admiratif* à cause de sa grande innocence, (*Ch. Wod.*) غایتله ساده دل اولدیغندن اساساً متحیر بر آدمدر .

— [ادب.] Genre admiratif حیرتی دعوت ایدجك وجهله یازیلان اثر شاعرانه و بلیغانه :

«قورنه‌ی» Corneille est supérieur dans le genre *admiratif*, جالب ثنا و تقدیر اولق خصوصنده بالا پروازدر .

— [صر.] Point admiratif اشارات تعجب ، نقطهٔ ندا. Particule admirative ادات ندا .

Admiration (ا.مو.) بر شیئك خواص محاسنندن ناشی قلبك حس ایتدیکی حالات ، حیرت ، تعجب :

Une montre est une machine infiniment moins digne d'*admiration* que la moindre partie du corps humain. (*Fén.*) وجود بشرك الك اوفاجق بر قسمنه نسبةً بر ساعت الك آز حیرته لایق بر ماکنه‌در . L'*admiration*, même sincère, indispose, dès qu'elle est exagérée.(*Palissot.*) حیرت وتقدیر، خالصانه دخی اولسه، حد معقولی تجاوز ایدنجه مزاجه ناخوش کلیر.

کوربنور حدی تجاوز ایدن امرك ضدی
فرط تعظیم و تکاپوده حقارت کیدر .
کاظم پاشا

— [نوس.] باعث تعجب و حیرت اولان شی ، بالذات حیرتی موجب اولان ماده. [بو معناده اکثریا جمع اوله‌رق قوللانیلیر :]

La génération actuelle a bien envie de railler nos anciennes *admirations*. (*Th. Gaut.*) معاصرلر قدیمده حیرتلرمزی موجب اولان مواده نظر استهزا ایله باقمغه میالدرلر .

— Être l'admiration, faire l'admiration de. مظهر تحسین اولمق :

Ses ouvrages *font l'admiration* de ceux qui sont capables d'en juger, (*P.-L. Cour.*) آثاری بتون ارباب فرق و تمییز طرفندن مظهر تحسین اولیور .

— Point d'admiration نقطهٔ ندا .

Admirativement (ح.) [لغات مولده‌دن.] حیرتله :

— L'admirable en tout ceci, c'est que. . . ایشك غریبی شوراسیدر که . . . «بویله صاحب سخنك بونده‌در اعلالغی کیم . . .» نفعی

— [باغج.] اعلی شفتالی نوعی ، قوقولی کل نوعی .

Admirablement (ح.) حیرت‌افزا بر صورتده، تعجب اولنه‌جق حالده :

Femme *admirablement* belle. غایتله کوزل بر قادین . L'angleterre crée *admirablement* la richesse, elle la répartit mal. (*V. Hugo.*) انکلتره ثروتی حیرت افزا بر صورتده حاصل ایدر فقط فنا تقسیم ایلر .

— استهزا طریقیله . صورت مکمله‌ده ، پك کوزل :

Les femmes mentent *admirablement* en France. (*Balz.*) فرانسه‌ده قادینلر صورت مکمله‌ده یالان سویلرلر .

— مبالغه طریقیله . پك چوق ، پك زیاده ، افراط :

J'ai dormi *admirablement* (*Mme. de Sév.*) پك چوق اویودم . On lui servit à dîner et il mangea *admirablement* (*F. Soulié.*) یمك چیقاردیلر اوده پك چوق اکل ایتدی .

— بعضاً "admirablement„ کلمه‌سنه دیکر بر حال علاوه اولنوب آکا دها رونق ویرر .

Elle était *admirablement bien habillée*. او قادین غایتله کوزل سوسلنمش‌ایدی. Elle était grande, belle et *admirablement bien faite*. (*Balz.*) او قادین جثه‌لی ، کوزل و غایتله یاقیشقلی‌ایدی.

Admirant (ا.فا.) [مصدری admirer در.]

C'est en *admirant* les belles actions qu'on apprend à les imiter. افعال مستحسنه‌یی تقدیر ایدرك انسان آنلره مماثل حرکتده بولنمغی اوکره‌نیر .

Les peuples *admirant* cette vertu sublime,
Voudront toujours pour prince un roi si magnanime.
Racine.

قوملر بو فضیلت عالیه‌یی تقدیر ایدرك کندیلرینه دائما بر رحیم و شفیق حکمدارك حکومت ایتمسنی آرزو ایدرلر .

Admirant, ante (ص.) حیرتنما ، حیرتبخشا :

Je vois encore sa mine *admirante* et spirituelle, qui ne laisse point croire que son admiration soit fille de l'ignorance. (*Mme de Sév.*) حیرتی جهلندن منبعث اولدیغنی هیچ بیلدیرمیان حیرتنما و فطین چهره‌سی حالا کوزمك اوکنده‌در.

Admirateur, trice (ا.) بر شیئه حیران اولان آدم ، بر شیئی زیاده‌سیله تقدیر وتحسین ایدن ، تحسینکار ، ثناکار :

La vertu trouve plus d'*admirateurs* que d'imitateurs. (*Boiste*) فضیلت تقلیدکاراندن زیاده ثناکارلر بولور .

— بر صفتله تعدیل اولنه‌رق سوء معنایه دخی آلنیر :

Les grands *admirateurs* sont pour l'ordinaire de sottes gens. (*St. Evrem.*) کبرای تقدیر خوانان علی‌الاکثر بی اذعانلردر.

آ كا حيرتله Il la regardait *admirativement.(Anicet.Bourgeois.)* باقمقده ايدى .

Admiré,ée (ا.مف.) [مصـدرى admirer در.] مظهر حيرت وتقدير اولمش :

Que d'hommes *admirés* de leur vivant sont oubliés après leur mort. ! *(Fonten.)* حياتلرنده مظهر حيرت وتقدير اولمش نيجه كسان بعدالوفات انداختهٔ دركهٔ نسيان اولمشلردر .

Être *admiré* n'est rien, l'affaire est d'être aimé.
A. de Musset

جلب تقدير ناس صانمه هنر
جلب لازم محبت ناسى .

Admirer (ف.مت.) [لاتينجه عين معناده اولان "admirari" دن كلير كه مفعول اليـه اداتى اولان "ad" ايله باقمق معناسنه اولان "mirari" دن متشكلدر.] متحير اولمق ، نظر حيرتله باقمق ، مظهر حيرت وتقدير ايتمك :

Ceux qui savent beaucoup admirent peu, et ceux qui ne savent rien *admirent* tout, *(Sénèque.)* چوق بيلنلر آز متحير اولورلر آز بيلنلر هر شيئه نظر حيرتله باقارلر. Tel s'est fait *admirer* de tout le monde, qui n'a pas gagné l'estime de sa servante, *(Montaigne.)* فلان آدم هركسك مظهر تقديرى اولمش فقط خدمتجى قاريسنك بيله مظهر احترامى اولهمامشـدر . Nous louons de bon cœur ceux qui nous *admirent. (La Rochef.)* بزى مظهر حيرت وتقدير ايدنلرى ازجانودل ثنا ايدرز. De ce qu'un grand homme n'*admire* pas tout, il ne s'en suit pas que celui qui n'admire rien soit un grand homme *(Barthel.)* بيوك برآدمك هر شيئى مظهر حيرت وتقدير ايتمامسندن هيچ بر شيئى مظهر حيرت وتقدير ايتمان آدمك بيوك آدم اولمسى لازم كلمز. Les guerres dureront tant que les hommes seront assez sots pour *admirer* ceux qui les tuent.*(Boiste.)* انسانلر كنديلرينى اولديرنلرى مظهر حيرت و تقدير ايتمك دركهسنده احمق قالدجقه محاربهلر بردوام اولهجقدر . Un sot trouve toujours un plus sot qui l'*admire. (Boileau.)* بر احمق دائما كنديسنى مظهر حيرت وتقدير ايدهجك دركهده كنديسندن احمق برينى بولور . Il ne faut qu'un moment pour *admirer;* il faut des siècles pour faire des choses admirables. *(Helot.)* بر شيئى مظهر حيرت و تقدير ايتمك ايچون برآن كافيدر . حالبوكه شايان حيرت وتقدير شيئلر ياپمق ايچون عصرلر لازمدر .

— كوزل بولمق ، تقدير و تحسين ايتمك :

Te voyant de plus près, je t'*admire* encore plus, *(Boileau.)* سنى نه قدر قريباً كوربيور ايسهم او قدر كوزل بولورم .

— عجيب ، غريب بولمق :

Vraiment, j'*admire* votre costume, طوغريسى ، قيافتكزى غريب بوليورم .

— تعجب ايتمك :

J'*admire* de vous voir au point où vous voilà, *(Mol.)* سزى بولنديغكز حالده كورديكمه تعجب ايديورم .

— S'admirer (ف.مط.) كنديسـنى بكنمك ، خودپسند اولمق :

L'ignorant est toujours prêt à *s'admirer.* جاهل هر دائم كنديسنى بكنمكه حاضردر .

— يكديكرينى بكنمك ، برى برينى مدح ايتمك :

L'un vers l'autre avancés, *s'admiraient* de plus près. *(Volt.)* برى ديكرينـه طوغرى ايلريليهرك برى برينى دهـا قريباً مدح ايدرلر ايدى .

— Se faire admirer مظهر تحسـين اولمق ، جلب تحسين ايتمك :

Elle *se fait admirer* de ceux qui étaient eux mêmes l'ornement et l'admiration de leur siècle. *(Fléch.)* عصرلرينك زينت و باعث تحسينى اولانلر طرفندن مظهر تحسين اولور .

— اضداد : Dédaigner تحقيرآميز معامله ايتمك . Déprécier قدر و قيمتدن دوشورمك Dépriser قيمت و اعتبارينى كسر ايتمك . Faire fi تحقير ايتمك . Mépriser استخفاف ايتمك . Ne faire aucune attention à . . . . هيچ اهميت ويرمامك .

Admiromane (ا.ـ ص.) هر شيئى تقدير وتحسين ايتمكى علت درجهسنه وارديران آدم ؛ تقدير و تحسين مراقليسى ، بدلامى .

Admiromanie (ا.مو.) هر شيئى تقدير وتحسين ايتمه ، تحسين بدلالغى .

Admis, ise (ا.مف.) [مصـدرى admettre در.] قبول اولنمش ، مقبول :

Il peut prétendre à tout, partout il est *admis.*
C. Delavigne

هر شيئه استحقاق دعوى ايدهبيلير ، هر يرده سوزى مقبولدر.

— استعمالى عادت اولمش ، مرعى ، معتبر :

La soie n'est pas *admise* dans le grand deuil. *(Balz.)* بيوك ماتمده ايپكلى قاشلرك استعمالى عادت اولمامشدر .

اشخاص حقنده . لايق ، مستحق كورلمش :

Il est *admis* à la candidature. نامزدلكه مستحق كورلمش :

محقق ، موثوق :

Cette version est généralement *admise.* بو روايت هركسك نزدنده موثوق ، محققدر .

— Fait admis. امر مقرر . Fait généralement admis. اعترافكردهٔ عام اولان كيفيت .

— Créances admises. تحقيق و تصـديق ايدلمش مطلوبات .

Marchandises, objets admis temporairement. کمرك اصطلاحانده . معین بر وقت ایچون کمرك رسمی تأدیه ایتمکسزین قبول اولنان امتعه و اشیا .

Admissibilité (ا.مو.) قابل قبول اولان آدمك حالی ، قابلیت ، مقبولیت :

L'admissibilité de tous les citoyens aux fonctions publiques, کافهٔ افراد اهالینك خدمات عمومیه‌یه قابلیت قبولی . Produire ses titres d'*admissibilité*. کندی قابلیت قبولی مشعر وثائق ابراز ایتمك . Il n'y a pas d'autre *admissibilité* que l'admissibilité à la candidature, qui entraîne de droit ladmission à l'a fonction, (*E.Regnault.*) برخدمته مستعد اولمق قابلیتدن بشقه قابلیت یوقدر. اوقابلیت مأموریت قابلیتنی بحق استلزام ایدر .

Admissible (ص.) شایان قبول ، مقبول ، معتبر :

Laquelle de ces deux propositions vous paraît-elle la plus raisonnable et la plus *admissible* ? (*J.-J. Rouss.*) بو ایکی تکلیفدن هانکیسنی دها معقول و دها مقبول بولورسکز ؟

اشخاص حقنده . قبول اولنه‌بیلمك حقنی حائز :

Tous les citoyens sont également *admissibles* aux emplois publics. (*L.-N. Bonaparte.*) کافهٔ افراد اهالی خدمات عمومیه‌یه متساویاً قبول اولنمق حقنی حائز درلر . Il discuta les chances d'un mariage et il n'en vit aucune d'*admissible*. (*G. Sand.*) بر ازدواج احتمالاتی موقع بحثه وضع ایتدی و هیچ برینی قابل قبول کورمدی .

— (ا.) قابل قبول اولان ، قبولی ممکن اولان آدم :

Vous avez été compris parmi les *admissibles*. سز قابلیت قبولی جائز اولانلردن عد اولندیکز .

Admission (ا.مو.) [لاتینجه قبول اولنمش معناسنه اولان „admisus" دن مأخوذدر . بر هیئته داخل اولمق ، بر شرفه نائل اولمق ، بر مأموریته تعیین ایدلمك فعلیدر ؛ نصب ، تعیین ، قبول :

Son *admission* dans notre compagnie n'a souffert aucune difficulté. آنك بزم قومپانیامزه قبول اولنمسی برکونه مشکلاته تصادف ایتمدی . L'*admission* à tous les emplois est un des principes auxquels les Français tiennent le plus. (*Mme de Staël.*) مأموریتلرك کافه‌سنه قابلیت قبول فرانسزلرجه اك زیاده اعتنا اولنمقده اولان بر قاعدهٔ اساسیه‌در .

— ادخال :

Aucun homme de cour ne trouvait à redire à l'*admission* d'une si belle personne dans les salles de réception. (*G. Sand.*) سرای آدملرندن هیچ بر کیمسه بویله بر کوزلك قبول صالونلرینه ادخال اولنمسنه اعتراض ایدمدی .

— بو معناده اشیا حقنده دخی استعمال اولنور :

L'*admission* de la réforme compromettait la constitution du pays, ébranlait les bases sur lesquelles la société civile était assise, tout le monde le reconnaissait. (*Ste-Aulaire.*) « اصلاح » دینلن قاعده‌نك ادخال اولنمسی مملکتك قانون اساسیسنی تهلکه‌یه القا و هیئت مدنیه‌نك استنادکاهی اولان تملری تزلزله دوچار ایدیبور وهرکس‌ده بونی اعتراف ایلیور ایدی .

Admission temporaire. کمرك اصطلاحانده اولورسه. قبول موقت . امتعهٔ اجنبیه‌نك تعرفه موجبنجه معین اولان رسومی ویرمکسزین قبول اولنمسی . دها عمومی بر معنی ایله ، بعدالاعمال ویا ال ایشلریله بعدالاکمال اخراج اولنمق شرطیله فرانسه‌یه ادخال اولنان امتعهٔ اجنبیه‌نك کمرك رسومندن معفویتی .

Admonestation یاخود **Admonétation** (ا.مو) اخطار . تنبیه ، تکدیر ، عتاب :

L'étudiant, loin de s'irriter de cette *admonestation*, se tut et parut devenir triste. (*Fr. Soulié.*) شاکرد بو تکدیره اوزرینه حدتلنمدکدن بشقه صوصدی و محزون کورندی .

— [حق.] توبیخ :

Le président lui adressa une *admonestation* publique. رئیس محکمه آنی علناً توبیخ ایلدی .

Admonester یاخود **Admonéter** (ف.مت.) [امور عدلیه‌ده اك زیاده مستعمل اولان اشبو ایکنجی شکلده‌کی „é" صامت بر هجادن اول کلدیکی تقدیرده „è" یه تحول ایدر : J'admonète, qu'ils admonètent. مستقبل و صیغهٔ شرطیه‌ده „é" تحول ایتمز : Tu admonéteras, nous admonéterions.] آزارلامق ، چیقشمق ، تعزیر ، عتاب ایتمك :

Il paraissait contrarié de se voir *admonester* ainsi sur le seuil de l'hôtel. (*Balz.*) اوتلك اشیکنده بو وجهله آزارلانمقدن مضطرب کورینیور ایدی .

— [حق.] توبیخ ایتمك :

Le juge *admonétait* un particulier lorsque celui-ci avait commis une faute qui ne méritait qu'une punition légère. خفیف برجزایه مستحق بر خطا ارتکاب ایدن بر شخصی حاکم توبیخ ایدر ایدی .

Admonéter, admonétation اخطار . — بالاده کورلدیکی وجهله Admonester, admonestation امور عدلیه‌ده اك زیاده ایسه السنهٔ عامه‌ده مستعمل ایسه‌ده بو تفریق طوغری اولمقله برابر اهمیتدن عاریدر .

Admoniteur, trice (ا.) اخطارجی ، مخطر ؛ تعزیرجی ، تنبیهجی .

Admonitif, ive (ص.) اخطاری ، تکدیری ، توبیخی متضمن .

Admonition (ا.مو.) [حق.] تکدیر ، اخطار ، توبیخ :
La peine de l'*admonition* a été abolie par le code pénal. جزا قانونی توبیخ جزاسنی الغا ایلدی .

Adnasal, ale (ص.) [تشر.] قرب الانف .
اصطلاحات انجمنی : قرب انف .

Adné ée (ص.) [تا.ط.] منضم ، ملتصق .

Adnée (ا.مو.) [تشر.] طبقهٔ ملتحمه .
اصطلاحات انجمنی : طبقهٔ منضمه .

Adnexion (ا.مو.) [نبا.] التصاق .

Adobe (ا.مذ.) کرپیچ :
Lima est entourée de murs d'adobe. « لیما » شهری کرپیچ دیوارلرله محاطدر .

Adolescence (ا.مو.) [لاتینجه یته او معناده اولان "adolescentia" دن مأخوذدر .] عمر انسانینك چوجقلقدن بدأ ایله آرتق بیومسنه نهایت ویرن زمانه قدر اولان مدتدر . ارککلر ایچون تقریباً اون دردتدن یکرمی ایکی و قزلر ایچون اون بردن اون طقوز یاشنه قدر اولان زماندر. شباب، کنجلك :
Des enfants qui naissent, la moitié tout au plus parvient à l'*adolescence*. (*J.-J. Rouss.*) طوغان چوجقلردن آنجق نصفی شبابه واصل اوله‌بیلیر .
— مشاهیردن بری بو ماده‌یی شو وجهله افاده ایتمشدر .
L'homme arrivé à l'*adolescence* jouit d'un bienfait refusé à la moitié de l'humanité. آدم ابنای بشرك نصفندن دریغ ایدلمش بر نعمته واصل اولمش دیمکدر .
— شبان ، کنجلر :
L'*adolescence* méprise les jouets du passé. (*S. Dubay.*) شباب ماضینك اویونجاقلرینی تحقیر ایدر .
— [مجا.] بدایت ، ایلك زمانلر :
L'innocence et la vertu régnaient parmi les hommes, lorsque le monde était encore à son *adolescence*. (*Trév.*) دنیانك بدایتنده معصومیت و فضیلت انسانلر آره‌سنده حکمفرما ایدی .

Adolescent, ente (ا.) سن شبابده بولنان ، شاب ، کنج ، جوان :
Un jeune *adolescent*. شاب امرد . Ce sont les *adolescents* purs qui font l'homme sage et vigoureux. (*B. de St.-P.*) عاقل وقوی البنیه آدملر عفیف کنجلردن یتشیر . — تجربه‌سز دلیقانلی، تجربه‌سز و اهمیته لایق کورلیان کنج : Eh quoi! cet *adolescent* vous porterait ombrage ! ده نه ! بو چوجقدنمی اورکیورسکز !
— (ص.) کنج :
Sophocle, encore *adolescent*, lut publiquement des poésies en l'honneur de la bataille de Salamine. (*Nisard.*) « صوفوقل » هنوز کنج ایکن « سالامین » محاربه‌سی شرفنه علناً اشعار قرائت ایلدی .
— کنجه مخصوص اولان :
Candeur *adolescente*. کنجه مخصوص اولان صفوت قلب .
اشیا حقنده . نوظهور .
— [زرا.] هنوز میوه‌یه کلمامش :
Arbre *adolescent* هنوز میوه‌یه کلمامش آغاج . Vigne *adolescente* اوزومی هنوز یتشمامش باغ .

Adonaï (*a-do-na-i*) (ا.مذ.) تاریخ مقدسده جناب حقه ویریلن اسمدر .

Adonanthe (ا.مو.) [نبا.] بر نوع شقایق .

Adonide (ا.مو.) [نبا] دم زهره ، آوجی اوتی .

Adonis.—A, fruit formé d'achaines: B. achaine.

Adonis* (*a-do-niss*) (ا مذ.) اساطیرده . عشق پریسی زهره‌نك علاقه‌کرده‌سی فرض اولنان غایت کوزل بر دلیقانلی که سریانیلر و فنیکه‌لیلر عندنده تموز اسمیله معروف ایدی . سوسنه زیاده دقت ایدن کوزل دلیقانلی .
— [حیو.] بر نوع ماوی کلبك سموك بالغی .
— (ا.مو.) [نبا.] آوجی اوتی ، دم زهره .

Adoniser (ف.مت.) اعتنا ایله تزیین ایتمك ، زیاده سوسلندیرمك :
Cette mère gâte son fils, elle se plaît à l'*adoniser*. (*Acad.*) بو قادین اوغلنی شیماردیور ، آنی اعتنا ایله تزیین ایتمکله محظوظ اولیور .
— **S'adoniser** (ف.مط.) دها کوزل و دها کنج کورنمك ایچون کندیسنه کمال اعتنا و التزام ایله چکی دوزن ویرمك :
L'envie que j'avais de plaire à cette dame me fit employer trois bonnes heures pour le moins à m'ajuster,

او قادینك مظهرپسندی اولمق آرزوسی à *m'adoniser. (Le Sage.)* بنی اقلی اوچ ساعت چکی دوزن ویرمکله، کندیمی سوسلندیرمکله مشغول ایتدی. Je ne sais rien de moins intéressant qu'un homme qui se mire, *s'adonise. (Ste-Beuve.)* آینه قارشوسنده التزام زینت وکندیسنی سوسلندیرمکله غیرت ایدن آدمك حالی قدر اهمیتسز بر حال تصور ایده‌مم.

Adoniste (ا.مذ.) بر باغچه‌ده بولنان نباتاتی تعریف ایدن علم نباتات اربابی.

Adonné, ée (ا.مفـ.)[مصدری S'adonner در.] مشغول:

En ce pays, la plupart des hommes sont *adonnés* à l'agriculture. *(Fen.)* بوممکتده اکثریت اهالی مشغول زراعتدرلر.

— مبتلا، منهمك:

L'homme *adonné* aux vices est malheureux. *(Mass.)* منهمك خبثیات اولان آدم بدبختدر. Cette société brillante et passionnément *adonnée* aux plaisirs de l'esprit. *(Guizot.)* بر هیئت شعشعه‌انگیز اشتهار وكمال تهالكله منهمك لطائف افكار.

Adonner (ف.ل.) [بحر.] روزکار مساعد اولمق.

— S'adonner (ف.مط.) برشیئك اوزرینه چوق دوشمك، مبتلاسی اولمق:

S'*adonner* à l'étude, تحصیله حصر نفس ایتمك.

— بریره معتاد اوزره دوام ایتمك واورادن حظ ایتمك:

S'*adonner* au théâtre. تیاترویه مداوم اولمق واورادن حظ ایتمك. S'*adonner* au cabaret, میخانه‌یه مداوم اولمق واورادن حظ ایتمك.

— برشیئه پك آلشمق وآندن واز کچه‌مامك، مبتلا اولمق:

S'*adonner* à l'ivrognerie, مبتلای عشرت اولمق. S'*adonner* au jeu. قماره مبتلا اولمق. Il *s'était adonné* au vin dans ses dernières années. *(G.Sand.)* اواخر عمرنده شرابه مبتلا اولمش ایدی.

— [مترا.] S'adonner, se donner.

بر فنه ویا بر علمه Se donner دیمك کندیسنی او فنه ویا او علمه حصر ایتمك دیمکدر:

Une reine abdique la couronne pour *se donner* toute entière à la philosophie. *(Montesq.)* بر قرالیچه تاج سلطنتدن استنكاف واستعفا ایله کندینی فلسفه‌یه حصر وفدا ایدیور. S'adonner ایسه برشیئه یالکز منسوب اولمقدر یعنی انتساب ایتمکدر:

Pendant la guerre, la jeunesse ne *s'adonne* plus aux lettres. *(Fén.)* محاربه اثناسنده ارباب شباب آرتق ادبیاته انتساب ایتزلر.

Adoptable (صـ.) شایان قبول

Cette opinion n'est pas *adoptable*. بو فکر شایان قبول دکلدر.

Adoptant, ante (ا.) کندیسنك اولمیان برچوجغی ید ابوته آلان آدم:

L'*adoptant* avait droit de vie et de mort sur l'adopté. *(Bouillet.)* بر آدم کندیسنك اولمیان برچوجغی ید ابوته آلدیغی حالده او چوجغك حیات ومماتی او آدمك اراده‌سنه منوط ایدی.

Adopté, ée (ا.مفـ.) [مصدری adopter در.] اولادلغه قبول اولنمش:

Moïse fut *adopté* par la fille de Pharaon. حضرت موسی فرعونك قزی طرفندن ولد معنوی اتخاذ اولندی. L'adoption française ne fait point sortir l'enfant *adopté* de sa famille naturelle. فرانسه قانونلری موجبنجه برچوجغك اولاد مقامنده اوله‌رق قبول اولنمسی او چوجغی عائلهٔ طبیعیه‌سندن قطعا خارجه چیقارماز.

— قبول اولنمش:

Ce règlement a été bientôt *adopté* par toutes les nations *(Volt.)* بو نظامنامه درحال كافهٔ اقوام طرفندن قبول اولنمشدر. Il y a une infinité d'erreurs qui, une fois *adoptées*, deviennent des principes. *(Raym.)* برچوق خطالر واردرکه برکره مظهر قبول عامه اولنجه قواعد اساسیه صره‌سنه کچر.

— [قوانین حقنده]. تصدیق اولنمش، قرار رسمی آلتنه آلنمش، قرار مجالسه اقتران ایتمش:

La loi تکلیف قبول اولندی. La proposition fut *adoptée*. قانون n'a été *adoptée* qu'à la majorité de vingt voix. آنجق یکرمی رأی اکثریتله تصدیق اولندی.

— (ا.) اخرت اولادی، ولد معنوی.

Adopter (ف.متـ.) [لاتینجه ایچون معناسنه اولان "ad" اداتیله انتخاب ایتمك معناسنه اولان "optare" کلمه‌سندن مرکبدر.] اولادلغه قبول ایتمك، اولاد ایدینمك، تبنی ایتمك:

A Athènes on ne pouvait *adopter* que des enfants légitimes. *(Bouillet.)* آتنه‌ده آنجق اولاد مشروعه آخرت اولادلغنه قبول اولنه‌بیلیر ایدی. Nul époux ne peut *adopter* sans le consentement de l'autre conjoint *(Code civil.)* زوجیندن بری دیکرینك رضاسی اولمدقجه برچوجغی اولادلغه قبول ایده‌مز.

— اولاد کبی باقمق، اولاد نظریله باقمق:

Adopte nos enfants qu'on prive de leur père, *(C. Delavigne.)* پدرلرندن محروم ایدیلن چوجقلرمزی اولاد کبی حمایه ایله.

— قبول ایتمك:

L'Amérique à genoux *adoptera* nos mœurs, *(Volt.)* آمریقه کمال انقیاد ایله بزم عاداتمزی قبول ایده‌جکدر.

— اتخاذ ایتمك:

Adopter un genre de vie. بر اصول معیشت اتخاذ ایتمك.

— اختیار ایتمك، انتخاب وقبول ایتمك:

Jamais une femme qui se respecte ne doit *adopter* les

modes qui choquent la décense et la pudeur. *(Boitard.)* ناموسنی طانیان بر قادین هیچ بر وقت ادب وعفته مخالف مودالری اختیار ایتمه‌ملیدر .

— قانع اولمق :

Les femmes *adoptent* volontiers les jugements de ceux qui les entourent. *(Mme Romieu.)* قادینلر اطرافنده بولنانلرك رأینه خواهشله قانع اولورلر .

— قبول و تصدیق ایتمك :

Les chambres *adoptèrent* cette proposition. مجلس اعیان ومبعوثان بو تکلیفی قبول و تصدیق ایتدیلر .

— S'adopter (ف.مطا.) قبول اولنمق :

Cette opinion ne peut *s'adopter.* بو فکر قبول اولنه‌ماز .

— سویشمك :

Je désirais que les élèves pussent *s'adopter* mutuellement comme amis. *(B. de St-P.)* شاکردانك دوست ومحب کبی متقابلاً سویشه‌بیلملرینی آرزو ایدیور ایدم .

— [متر.] Adopter, aimer mieux, choisir, élire, opter, préférer

Choisir برشیئه نظراً دیکر شیئك انتخابنه قرار ویرمکدر :

L'écrivain ne doit *choisir* pour son Mécène qu'un homme digne d'être son juge, *(La Serre.)* بر محرر کندیسنه حکم اولمق ایچون آنجق کندیسنی محاکمه ایتمکه مقتدر بر آدم انتخاب ایتملیدر .

Opter چار و ناچار برطرفی اختیار اقتضا ایلدیکی حالده رأی ویرمکدر :

Qu'on est à plaindre en certaines situations, où il faut *opter* entre sa fortune et sa conscience ! *(Mass.)* بعض احوالده انسانك ثروتیله وجدانی بیننده برینك لهنه اولەرق رأی ویرمك مجبوریتنده بولنمسی نه قدر آجینه‌جق حالدر !

Elire انتخابات عمومیه آره‌سنده بر موقعه نصب اولنمق ویاخود بر وظیفه‌یی ایفا ایتمك ایچون بر آدمی انتخاب ایتمکدر ؛

Pendant plusieurs siècles, les empereurs allemands furent en possession de choisir eux-mêmes les papes ou de les faire *élire* dans des conciles tenus en Allemagne. *(Cond.)* اعصار عدیده‌ده آلمانیا ایمپراطورلری پاپالری بالذات انتخاب ایتمك ویاخود آلمانیاده منعقد «concile» دنیلن مجلسلر معرفتیله انتخاب ایتدیرمك اقتدارینی حائز ایدیلر .

préférer برشیئك استخدام ویا استعمال اولنه‌جغی خصوصه کوره رجحانی بیان ایتمکدر :

Vous devez me le *préférer*, sans avoir égard à mon rang, sans avoir pitié de ma situation cruelle. *(LeSage.)* نم مرتبه‌مه باقمقسزین وحال پرملالمه عطف نظر مرحمت ایتمکسزین آنی بکا ترجیح ایتملیسکز .

— Aimer mieux برشیئی کندی کیف و مزاجنه کوره ترجیح ایتمکدر .

Quoi que je ne puisse rien alléguer pour préférer Cicéron à Démosthène, néanmoins je l'*aime mieux.* *(Le Sage.)* «چیچرون» ی «دەموستن» ە ترجیح ایتمك خصوصنده اسباب بیان ایده‌مزسه‌مده آکا میلانم زیاده‌در ،

Adopter بشقه‌سنك مالی ویا ایجادکرده‌سی اولان بر شیئی آندن آلوب قبول و اتخاذ ایتمك دیمکدر :

Il a fallu soixante ans pour faire *adopter* en France ce que Newton avait démontré ! *(Volt.)* نوتونك اثبات ایتدیکی شیئی فرانسه‌یه قبول ایتدیرمك ایچون آلتمش سنه اقتضا ایتدی .

Adoptif, ive (ص.) صور معروفه ایله اولادلغه قبول ایدلمش :

Fils *adoptif* آخرتلك اوغلان، ولد معنوی . Fille *adoptive* آخرتلك قز .

Le titre de fils *adoptif* est plus honorable que celui de légataire universel. *(Dupin Aîné.)* ولد معنوی عنوانی وارث عمومی عنوانندن دها شرفلیدر .

— آخرت اولادلغنه قبول ایدن :

Père *adoptif* آخرت پدری ، بابالق . Mère *adoptive* آخرت والده‌سی ، آنالق .

Il faut que vous sortiez d'ici plein de respect pour la mère de votre fils, et de reconnaissance pour son père *adoptif.* *(G. Sand.)* بورادن اوغلکزك والده‌سی حقنده کمال احترام ایله و باباللغی حقنده کمال تشکرات ایله چیقمه‌کز اقتضا ایدر .

اشیا حقنده اتخاذ و انتخاب اولنمش :

L'étranger, naturalisé à Rome prenait bientôt l'esprit de sa patrie *adoptive.* *(Nisard.)* روما اهالیسی سلکنه داخل اولان اجنبی آز زمان ایچنده وطن متخذی فکرینه تابع اولور ایدی .

حیوانلر حقنده دخی . انتخاب اولنمش :

Si la brebis est morte, on donne son petit à une autre mère; si la mère *adoptive* refuse de recevoir ce nouveau nourrisson à la place de celui qu'elle a perdu, on le couvre de la peau encore fraiche de l'agneau mort. *(Belèze.)* بر دیشی قیون وفات ایدر ایسه آنك یاوروسنی دیکر بر قیونه ویررلر انتخاب اولنان والدهٔ جدیده یکی یاورویی وفات ایدن یاورونك یرینه اولەرق اتقادن استنکاف ایدر ایسه اولمش اولان یاورونك پوستنی دها یاش ایکن یکی یاورویه اکسا ایدرلر .

— [مجا.] Je regarde la bienveillance comme la sœur *adoptive* de la charité. *(Descuret.)* خیرخواهلغی شفقت ومرحمتك همشیرهٔ معنویسی عد ایدرم .

Adoption (ا.مو.) [لاتینجه ایچون معناسنه اولان "ad„ اداتیله انتخاب معناسنه اولان "optio„ کلمه‌سندن مرکبدر .] اولادلغه قبول ایدیش:

Entrer dans une famille par *adoption*. اولادلغه قبول طريقيله بر عائله‌يه دخول ايتمك . L'*adoption* confère le nom de l'adoptant à l'adopté. *(Acad.)* اولادلغه قبول ، قبول ايدنك نامنی قبول اولنانه انتقال ايتديريور . L'*adoption* par la femme seule est inconvenante; l'adoption par le mari seul l'est également. Il n'y a donc de raisonnable que l'adoption en commun. *(Napoléon I.)* يالكز زوجه‌نك اولادلغه قبول ايديشی غيرجائزدر ، يالكز زوج طرفندن اولان قبولده اوليه‌در آنجق مشتركاً واقع اولان قبول معقولدر .

— [توس.] مربوطيت قلبين ، صميمى اتحاد :

L'*adoption* de deux âmes l'une par l'autre. ايكی روحك يكديكره انجذاب محبتی . Il résulterait de ces *adoptions* réciproques et publiques le goût de la vertu, l'habitude des secours mutuels et la constance dans les liaisons. *(B. de St-P.)* بو انجذابات متقابله و عموميه‌دن فضائلك لذتی ، تعاونات مشتركه عادتی و مناسبات و روابطك ثبات و دوامی حاصل اولور . Le professeur fit de cet élève son enfant d'*adoption*. *(Cuvier.)* معلم بو شاكردی ولد معنوی انتخاب و اتخاذ ايتدی .

— انتخاب و ترجيح :

Etude, travail d'*adoption*. انتخاب و ترجيح اولنمش تحصيل و سعی و عمل . La France est sa patrie d'*adoption*. فرانسه آنك وطن منتخب و متخذی‌در .

— [مجا.] ادخال و قبول :

Les langues ne s'enrichissent pas toujours par l'*adoption* irréfléchie des mots étrangers. *(Encycl.)* لسانلر بلا ملاحظه قبول وادخال ايديلن كلمات اجنبيه ايله دائما زنكين اوله‌ماز . L'*adoption* dans une langue des mots étrangers ne saurait se faire avec trop de précaution. *(Volt.)* بر لسانه السنهٔ اجنبيه‌دن الفاظ نقلنده نه قدر اعتنا و دقت اولنسه شايانده‌ر .

— [اصول وضع قوانينجه.] تصديق رسمی ، قرار قبول ، ترويج :

La plupart des membres de la chambre des députés se sont opposés à l'*adoption* de ce projet de loi. *(Dict. Polit.)* مجلس مبعوثان اعضاسنك قسم كليسی بو قانون لايحه‌سنك قبول و ترويجی عليهنده بولنديلر . Il proposa l'*adoption* de l'unité des poids et mesures. *(Mignet.)* اوزان و اكيالك توحيد قبولنی تكليف ايلدی .

Adoptivement (ح.) قبول طريقيله .

Adorable (ص.) شايان پرستش .

— [توس.] كمال انهماك ايله سويلمكه شايان ، غايتله سويملی ، دلبر ، دلكش :

Femme, maîtresse *adorable*. غايتله دلكش قادين ، محبوبه . Dans ce siècle-ci, quand un mari laisse faire à sa femme tout ce qu'elle veut, c'est un homme *adorable*. *(Regnard.)* بو عصرده بر زوج زوجه‌سنك هر ايسته‌ديكنی ياپمسنه مساعده ايدر ايسه غايت سوكيلی برآدم اولور .

— شايان تعظيم ، شايان احترام :

Mère *adorable*. غايتله محترمه والده . Prince *adorable*, غايتله محترم پرنس . Ami *adorable*. شايان تعظيم دوست . Il a un caractère *adorable*. غايتله سويملی اخلاقی واردر . Quelle *adorable* bonté. نه محترم و عالی لطف .

— اشيا حقنده . اعلی ، نفيس :

Vin *adorable*. نفيس شراب .

— پك كوزل و يچملی :

Il avait un costume *adorable*. پك كوزل و يچملی ثيابی وار ايدی .

— استهزا طريقيله .

Oh! vraiment, monsieur, je vous trouve *adorable*. آه حقيقةً موسيو سزی پك شايان محبت بوليورم .

— كذلك استهزاءً . خاطرلری صايلير .

Il est une demie douzaine d'*adorables* mauvais sujets qu'on ne retrouve que là. *(Mme E. de Gir.)* يارم دوزينه خاطرلری صايلير چاپقينلر واردركه آنجق اوراده بولنورلر .

Adorablement (ح.) اعلی ، مكمل :

Vous êtes *adorablement* bien mise *(Balz.)* سز پك كوزل ونفيس كينمشسكز . Elle est *adorablement* spirituelle *(Balz.)* او قادين پك دلبرودلكش درجه‌ده فطانتلی‌در .

Adorateur, trice (ا.) عابد ، پرستشكار .

— [توس.] زياده‌سيله سون ، عاشق :

Un *adorateur* du pouvoir, عاشق اقتدار و عظمت . *Adorateur* de la fortune, عاشق ثروت و سامان . Si le monde n'attachait les hommes que par le bonheur de leur condition présente, comme il ne fait point d'heureux, il ne ferait point d'*adorateurs*. *(Mass.)* دنيا انسانلری آنجق حال حاضره‌كی بختيارلقلری ايله كنديسنه بند ايتسه ايدی ـ چونكه هيچ بختيارلر پيدا ايتديكندن ـ هيچ شدتله محبت ايديجيلر پيدا ايده‌مز ايدی .

— شدتله متحير :

Ce poète est l'*adorateur* de ses ouvrages. بو شاعر كندی آثارينك حيران تقديری‌در .

Adoratif, ive (ص.) پرستشكارانه .

Adoration (ا.مو.) پرستش ، سجود ، عبادت :

Dieu ne peut nous inspirer qu'un genre d'*adoration*, auquel rien ne se compare et qu'aucune langue ne peut exprimer, *(H. chand.)* جناب حقك بزه ايتديكی الهامات اوليه الهاماتدركه انلره هيچ بر شی مقايسه اولنه‌ماز و هيچ بر لسان آنی ايضاح ايده‌مز . Le plus grand crime est l'*adoration* des idoles. *(Trév)* اك بيوك جنايت اصنامه عبادتدر .

— [توسـ.] فرط محبت ، غایتله مربوطیت . بو معنـاده اکثریا جمع اوله‌رق استعمال اولنور :
Je me sens au cœur pour elle d'enivrantes *adorations.* (*Balz.*) او قادین ایچون قلبمده مفتونانه بر فرط محبت حس ایدیورم .

— کمال تعظیم ، کمال عبودیت و حرمت ، مداهنه :
Vous êtes accoutumée à ne recevoir jamais que des hommages et des *adorations* de tout le monde. (*Mol.*) سز مخاطلقك عرض عبودیتلرندن و مداهنه‌لرندن بشقه هیچ بر شیئه معروض اولمامقله مألوفسکز . Le roi se hâta de venir jouir des acclamations des peuples et des *adorations* de ses courtisans. (*Volt.*) قرال خلقك آلقشلرندن و داقاووقلرینك مداهنه‌لرندن متلذذ اولمق ایچون علی العجله کلدی .

«سن بنوا» Filles, religieuses de l'adoration. — طریقته منسوبه راهبه‌لر .

Adorbital (ا.ـص.) مشکّل مدارعین .

Adoré, ée (ا.مف.) [مصـدری adorer در .] دیاتجه معبود . معنای حقیقی اوله‌رق جناب واجب الوجود . توسیع معنی ایله اصنامپرستلرك معبود اتخاذ ایلدکاری اشـیایه اطلاق اولنور .

— مبالغه طریقیله . محبوب ومحبوبه ، معشوق ومعشوقه ، حائز احترام :
Souverain *adoré* de son peuple. اهالیسـنك غایتله سـودیکی حکمدار . Femme *adorée* de son mari, زوجنك کمال محبتله سودیکی زوجه . Je n'aurais jamais fait si je voulais vous nommer tous ceux dont vous êtes aimée, chérie, *adorée.* (*Mme de Sév.*) سزی سونلری ، سزه محبت قلبیه‌لری بولنانلری ، سزه پرستش درجه‌سـنده دلداده اولانلری کاملاً ذکر و بیان ایتمك ایستسه ایدم هیچ بر وقتده موفق اولهماز ایدم .

— محفوف ، مظهر تبصبص ، هدف مداهنه اولان :
Les favoris sont toujours *adorés* par les courtisans. اعاظم نزدنده مقبل اولانلر دالقـاووقلرك محفوفی و هدف تبصبص و مداهنه‌لریدرلر .

(ا.) حرص و شهوتله سویلن قادین ، معشوقه .
Vous êtes mon *adorée.* سز بنم حرص و شهوتله سودیکم بر قادینسکز .

— لطائف نوعندن اوله‌رق :
L'*adorée* du jour est souvent la délaissée du lendemain, بوکونك محبوبهٔ شهوت انکیزی اکثری ایرتسی کونك متروکه‌سیدر .

Adorer (ف.مت.) [لاتینجه مفعول الیه اداتی اولان „ad" ایله آغز معناسنه اولان „os" کلمه‌سندن مرکب "adorare" دن مأخوذدر .] طاپمق ، سجود ، عبادت ، پرستش ایتمك :

Oui, je viens dans son temple *adorer* l'Eternel.
Bacine

ئه‌وت ، ازلی اولان اللهه سجده ایتمك اوزره معبدینه کلیورم . Il ne faut *adorer* que Dieu, (*Acad.*) جنـاب حقدن بشقه‌سنه پرستش ایتمامیلدر . Toutes les créatures louent Dieu, tout ce qui sent le bénit, tout ce qui pense l'*adore.* (*Lamenn.*) بتون مخلوقات جناب حقك اثنیه خوانی ، هر حساس آنك تقدیسکاری وهر متفکر آنك طاپیجیسیدر . L'homme qui n'*adore* pas ne vit qu'à demi, (*Custine.*) عبادت ایتمیان آدم یارم یشـایان آدم دیمکدر . Faire le bien c'est *adorer.* (*J. Sim.*) خیر ایشلمك عبادتدر .

Je sais rendre aux Sultans de fidèles services,
Mais je laisse au vulgaire *adorer* leurs caprices.
Racine,

پادشاهانه کوزل خدمتی ایفا ایدرم
لیك کیفه طاپشی عامه‌یه اهدا ایدرم

— غایتـله تعظیم و حرمت ایتمك ، تکاپو ایله سرفرو ایلمك :
On *adore* les princes, mais il est rare qu'on les aime (*Mme de Pompadour.*) پرنسلره کمال تعظیم ایله تکاپو ایدرلر لکن آنلری نادراً سورلر .

— مبالغهٔ : پرستش درجه‌سنده سومك :
Cette princesse se fait *adorer* de toute la cour. (*Mme dé Sév.*) بو پرنسس بتون سرای خلقنه کندینی پرستش درجه‌سنده سودیریور . A seize ans je perdis ma mère; je ne vous dirai pas combien je l'*adorais.* (*E. Sue.*) اون آلتی یاشـنده والده‌می غائب ایتدم . آنی پرستش درجه‌سـنده نه قدر سـودیکمی سزه تعریف ایده‌مم . Il y a des pères qui n'aiment pas leurs enfants ; il n'existe point d'aïeul qui n'*adore* son petit-fils, (*V. Hugo.*) اولادینی سومیان پدرلر واردر لکن هیچ بر بیوك پدر بولنمازکه حفیدینی پرستش درجه‌سنده سومسون .

— علی العمیا تقدیر ایتمك :
Adorer Racine, Corneille, Molière, etc. راسینی ، قورنه‌یی ، مولیه‌ری و سـائره‌یی علی العمیا تقدیر ایتمك . Madame Dacier était incapable d'apercevoir des défauts dans l'auteur qu'elle *adorait.* (*Wolt.*) «مادام داسیه» نك علی العمیا تقدیر ایتدیکی بر مؤلفك آثرنده قصـور بولمق کندیسـنجه خارج از اقتدار بر کیفیت ایدی .

— مفتون ، مبتلا اولمق :
Elle *adore* la musique. اوقادین موسیقی مفتونی ، مبتلاسیدر .

— دنائتکارانه تملق و تبصبص ایتمك :
Mes enfants, tant qu'un homme est au ministère, *adorez*-le ; tombe-t-il aidez à le traîner à la voirie. (*Balz.*) ای چوجقلرم بر ذات وکلادن بولندقجه کندیسنه دنائتکارانه تبصبص ایدیکز ، بر کره مسندن ساقط اولدیغی بر آن اول مزبله‌یه آتلسنه غیرت ایلیکز .

— مجازاً و ضروب امثالدن Adorer le veau d'or. ثروتلرندن بشقه برفضیلتلری اولمیانلره تبصبص ایتمك . [طور سینا اوکنده موسویلرك پرستش ایتدکلری آلتون بوزاغیدن کنایه‌در:]

Il n'y a plus de patrie, il n'y a plus de liberté pour les peuples qui ne songent qu'à *adorer le veau d'or.* *(J.Janin.)* ثروتلرندن بشقه مزیتلری اولمیانلره تبصبص ایتمکدن غیری بر شی دوشونمیان قوملر ایچون آرتق وطن یوقدر ، حریت یوقدر :

— S'adorer (ف.مط) کندینی سومك ، سوشمك :

— [مترا.] Adorer, honorer, révérer, vénérer. عبادت ایتمك ، غایتله تعظیم ایتمك :

On *adore* Dieu, on honore les saints, on révère les reliques et les images, on vénère la vieillesse. جناب حقه عبادت ایدیلیر . اعزه‌یه غایتله حرمت اولنور . مقدس عد اولنان اشیایه، تصاویره توقیر کوستریلیر، شیخوخت تبجیل ایدیلیر .

Adorer بر حرمت ، محبت و شکران نعمت بی‌غایه افاده ایدر :

Honorer دها ضعیف وعمومی بر فکر ارائه ایلر .

Révérer ایله افاده ایدیلن تعظیم بر مقدسیت صفتنی حائز اولان شیلره‌در .

Vénérer بر رعایت تعظیمکارانه افاده ایدوب honorer ایله افاده اولنان تعظیمك فوقنده‌در .

Ados* (ا.مذ.) [باغچ.] بردیوارك آلتنده کونشه معروض طوپراق ، دیوار یاصدیغی .

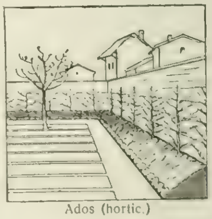
Ados (hortic.)

Adossé, ée (ا.مف.) طیانمش ، صرتی ویرمش :

Etre *adossé* à un mur, contre un mur. بردیواره طیانمش اولق .

Bayard mourut *adossé* contre un arbre. «بایار» صرتی بر آغاجه ویرمش اولدیغی حالده وفات ایتدی .

L'empereur s'y trouvait *adossé* au salon, regardant dans le sens du vaisseau. *(Las. Cas.e)* ایمپراطور صالونده طیانمش اوله‌رق طورمقده و سفینه‌یه طوغری توجیه نکاه ایتمکده ایدی .

Adossement (ا.مذ) طیانمش ، طیانمه ، استناد :

L'adossement d'une échoppe contre la maison. بر براقه‌نك خانه‌یه طیانمسی .

— [مجا.] استنادکاه ، محل استناد :

La liberté a pour *adossement* l'ensemble des nécessités de la nature et de l'esprit. *(Proudh.)* حریتك استنادی کاهی طبیعت وفکرتك هیئت مجموعهٔ احتیاجاتیدر .

Adossement de deux membranes. [تشر.] — ایکی غشاء رابطه‌سی .

Adosser (ف.متـ.) صرتی طیامق ، آرقه‌سنی ویرمك :

Adosser un enfant contre la muraille pour l'empêcher de tomber. *(Acad.)* چوجغك دوشمکدن منع ایچون صرتی دیواره طیامق .

— استناد ایتدیرمك ، طیامق :

Adosser une cabane contre un rocher. بر کلبه‌یی بر قیایه طیامق .

— [ع.] استناد ایتمك :

Adosser une troupe. هجوم و مدافعه ایچون بر اورمانه ، بر طاغه ، دیکر مفرزه‌یه آرقه ویرمك ، استناد ایتمك .

— [رساملق وهیکلتراشلقده.] آرقه آرقه‌یه ایکی باش ترسیم ایتمك :

— S'adosser (ف.مط.) صرتی طیامق ، آرقه‌سنی ویرمك ، اتکا ایتمك :

Il s'*adossa* à la haie, après avoir jeté un coup d'œil derrière lui. *(Alex. Dum.)* بر کره آرقه‌سنه باقدقدن صکره صرتی چیته طیادی .

— [صورت مطلقه‌ده.] صرت صرته ویرمك :

Les soldats *s'étant* ainsi *adossés*, ne craignaient plus d'être enveloppés par l'ennemi. *(D'Ablanc.)* عساکر صرت صرته طیانمش اولدقلرندن آرتق دشمنك کندیلرینی احاطه ایتمسی قورقوسندن مصون ایدیلر .

اشیا حقنده . آرقه ویرمك ، یانده اولمق :

La ville de Lugano *s'adosse* à un coteau de vignes. *(Chateaub.)* «لوغانو» شهری باغلر ایله مستور بر تپه‌یه آرقه ویرر .

Adossette (ا.مو) [نبا.] بر جنس یوصون .

Adoubement (ح.) [قرون وسطاده] یکی شوالیه نصب اولنانلره مراسم مخصوصه ایله زرهلی لباس و سلاح اعطاسی .

Adouber (ف.متـ.) [قرون وسطاده] یکی شوالیه نصب اولنانلره مراسم مخصوصه ایله زرهلی لباس و سلاح اعطا ایتمك .

— [بحر.] کمی‌یی تعمیر ایتمك . بو معناده Radouber فعلنك استعمالی ترجیح اولنقده‌در .

— [طاوله و سطرنج اویونلرنده.] بر طاشی ، بر پولی اویناميوب یالکز طوقونمق . بو تقدیرده اوینایان ذاتك طاشه و یا پوله طوقونمازدن اول „j'adoube" دیمسی اقتضا ایدر والا کندیسی قطعیاً اوینامامش عد اولنور .

Adouci (ا.مذ.) [صنا.] ایلك جلا ، جلا طاشی .

Adouci, ie (ا.مف.) [مصدری adoucir در.] كسب ملایمت ایتمش ؛ تعدیل اولنمش ، تخفیف و تسكین اولنمش :
Son chagrin fut *adouci* par cette nouvelle. آنك اكدار وآلامی بو خبرله تسكین اولندی .

Quelle haine endurcie
Pourrait en vous voyant n'être pas *adoucie?*
Racine.

هانكی سخت ومتمرد بر كین
سزی كورمكله اولنماز تسكین .

— [اوضاع واطوار وكلمات وكفتار حقنده .] خشونتی تعدیل اولنمش ، كسب ملایمت ایتمش :
Voix *adoucie.* كسب ملایمت ایتمش طرز افاده . Ton *adouci.* صوت معدل . Terme *adouci.* تعبیر معدل .

Adoucir (ف.مت.) [مادهٔ اصلیه‌سی طاتلی معناسنه اولان doux در.] آجی ، بوشدیریجی ، كسكین ، طوزلی اولان بر شیئی طاتلیلاشدیرمق :
Adoucir l'acide du citron avec du sucre. (*Trév.*) لیمون صوینی شكر ایله طاتلیلاشدیرمق . L'homme sut *adoucir* les fruits et les plantes. (*Boss.*) انسان اثمار و نباتاتی طاتلیلاشدیرمغه موفق اولدی .
[— علی طریق القیاس.] علل و امراضی تخفیف ایتمك :
Un climat doux et chaud, des bains tièdes, sont souvent les seules conditions à l'aide desquelles le médecin peut espérer d'*adoucir* et de guérir les maladies. (*Archamb.*) ملایم وصیجاق براقلیم، ایلیق صو بانیولری، علی الاكثر طبیبك امراض خسته‌كانی تخفیف و صحته تبدیل ایچون یكانه واسطهٔ امیدی اولان شرائطدر .
— [توسع.] سرینلشدیرمك :
La pluie *adoucit* le temps. یاغمور هوایی سرینلشدیرر .
— یواشلاتمق :
Adoucir sa voix. سسی یواشلاتمق .
— غرابتدن قورتارمق ، تأنیس ایتمك :
Toutes les nations *adoucissent* à la longue la prononciation des mots qui sont le plus en usage. (*Volt.*) جمیع اقوام كثیر الاستعمال اولان كلماتك تلفظنی زمان ایله غرابتدن قورتاریر .
— یموشاتمق :
Adoucissez ce front et ce visage austères. (*Ancelot.*) شو سرت آلن ایله سرت چهره‌كزی یومشاتكز .
— [مجا.] **انسانلر حقنده** . قبالغی ازاله ایتمك ، نائل مدنیت ایتمك :
Cecrops *adoucit* les habitants de l'Attique. (*Fén.*) «كه‌كروپس» «آتیك» اهالیسنی نائل مدنیت ایلدی . partout où la liberté de la presse s'est établie, elle *a adouci* et épuré les mœurs. (*Chateaub.*) هر نرده‌ده حریت مطبوعات اساسكیر تقرر اولدی ایسه اوراده اخلاقی تدین و تطهیر ایلدی .
— **حیوانات حقنده** . تأنیس ایتمك :
L'homme sut *adoucir* les animaux. (*Boss.*) انسان ، حیوانلری تأنیس ایده‌بیلدی :
— تعدیل ایتمك ، قابل تحمل بر حاله كتیرمك :
L'homme n'a aucun autre moyen pour *adoucir* son sort que de pratiquer la vertu. (*Boiste.*) انسانك مقدراتی قابل تحمل بر حاله كتیرمك ایچون فضائل طریقنه سالك اولمقدن بشقه چاره‌سی یوقدر .
— تخفیف شدت :
Souvent les mœurs *adoucissent* les lois. (*Thiers.*) اكثریا اخلاق و عادات شدائد قانونیه‌جه موجب تخفیفات اولور . Dans les grandes crises, le lot des femmes est d'*adoucir* nos travers. (*Nadot. fer.*) بیوك بحرانلر زماننده قادینلرك حصهٔ وظائفی بزم غرائب اخلاق و عاداتمزی تخفیف ایتمكدر . A force d'*adoucir* l'éducation, nous l'avons efféminée. (*H. Rigault.*) تربیهٔ عمومیه‌نك شدتنی تخفیف ایتمكله اوغراشه اوغراشه تربیه‌یی ضعف نسادركسنه ایندیردك .
— تخفیف ایتمك ، ضعیفلندیرمك :
Les traducteurs ont voulu *adoucir* et parer ce qu'il fallait rendre. (*Villém.*) عیناً ترجمه ایتمك اقتضا ایدن بر شیئی مترجملر تخفیف و تزیین ایتمك ایستدیلر .
— بر مصلحتی بر اختلافی تألیف و فصل ایتمك :
Adoucir une querelle. بر نزاعی تألیف و فصل ایتمك . Il est bon de pacifier et d'*adoucir* les choses. (*Mal.*) امور و خصوصاتی دائما صلح و مسالمت دائره‌سنده تألیف مرجحدر .
— دها زیاده قابل عفو و مسامحه ایتمك ، بر شیئك وخامتنی تنقیص ایتمك :
Nous leur parlons un langage qui semble *adoucir* les crimes dont ils sont eux-mêmes honteux. (*Mass.*) ارتكابندن طولایی كندیلرینك بیله اوتاندقلری جنایتلرك تنقیص وخامتنه و دها زیاده شایستهٔ عفو و مسامحه بولنمسنه خدمت ایدر كبی برطرز افاده ایله آنلره خطاب ایلیورز .
— ستر ایتمك ، اورتمك ، صاقلامق :
Il faut *adoucir* l'éclat de la supériorité : tout mérite blesse l'égalité. (*A. d'Houdetot.*) هركس سائرلره نظراً حائز اولدیغی تفوقك شعشعه‌سنی ستر و اخفا ایتملیدر . هر استحقاق مساواتی رخنه‌دار حسد ایدر .
— **بویاجیلقده** . بر رنكك قوت و رونقنی تنزیل ایتمك .
— **معماریده** . آز زاویه‌لی یاپمق .
— [معا.] جلا ویرمك .
— [صنا.] زمپاره كاغدیله دوزلتمك . Adoucir l'or. آلتونی تصفیه ایتمك .

— S'adoucir (ف.مط.) طاتليلاشمق و توسيع معنى ايله شدتى تسكين ايتمك :

Les fruits *s'adoucissent* en mûrissant. ميوه‌لر كماله ايردكجه طاتليلاشير . Le temps s'est beaucoup *adouci*. هوا شدتى خيلى تسكين ايتدى .

— قوتى ، شدت صداسنى اضاعه ايتمك .

— ضاقلانمق ، بلوسز اولمق :

Les contours escarpés des monts *s'adoucissent* dans la vapeur comme derrière une gaze bleuâtre. (*G. Sand.*) طاغلرك صرب اوجاجلرى مائى‌ترانق بر بورونجك آرقه‌سنده بولنيور كبى بخار ايچنده صاقلانمقده‌در .

— [مجا.] حال وحشتدن قورتلمق :

Les homme *s'adoucissent* en se réunissant. (*Boiste.*) انسانلر اجتماع ايله حال وحشتدن قورتولورلر .

— **اشخاص حقنده** : كسب سكون و اعتدال ايتمك :

Votre cœur malgré vous s'émeut et *s'adoucit*.
Voltaire.

قلبكز سزك رضاكزه مخالف اوله‌رق كسب رقت واعتدال ايديور

— **اشيا حقنده** . شدتى تقليل ايتمك ، قوتى تناقص ايتمك :

Les défauts *s'adoucissent* avec le temps et l'absence. (*G. Sand.*) مرور زمان و عدم تكرريله قصورلرك شدت و قوتى تناقص ايدر .

— دها زياده قابل تحمل و تحملى دها آز مشكل اولمق :

Les plus grandes douleurs *s'adoucissent* avec le temps. (*Raym.*) مرور زمان ايله اك بيوك آجيلرك تحملى دها آز مشكل اولور .

— [متر.] Adoucir, radoucir.

Radoucir بك اكثرى وبك قاتى شيلر حقنده استعمال اولنور .

On *radoucit* les métaux par une fonte réitérée. (*Acad.*) معادن مكرر اذابه‌لرله ملائم ايديلير .

ياخود مقدما موجب محظوظيت حالده ايكن تغير ايتدكدن صكره اولكى حاللرينه ارجاع اولنان شيلر ايچون ايراد اولنور .

La pluie a *radouci* le temps. (*Acad.*) ياغمور ، هواى اعادهٔ صفابخشاى سرور ايتدى .

Adoucir ساده طاتليلاندرمق ديمكدر :

L'homme sut *adoucir* les fruits et les plantes. (*Ross.*) انسان ميوه‌لرى ونباتاتى طاتليلاندرمق معرفتنى تحصيل ايتدى .

— [متر.] Adoucir, mitiger, modérer, tempérer.

Modérer بك بيوك اولان شيئك بيوكلكنى تعديلاً تنقيص ايتمكدر :

Il fallut que Moïse mît des bornes à leurs pieux empressements et *modérât* l'excès de leurs largesses. (*Ross.*) حضرت موسى طرفندن آنلرك استعجالات عابدانه‌لرينه وضع حدود اولنمسى وسماحتلرينك درجهٔ افراطنه سد اعتدال چكلمسى اقتضا ايلدى .

Tempérer بك شدتلى ، جبر و زور ايله جريان ايدن حاللرك اوكنى آلمغه ديرلر :

Les temps *tempèrent* la rigueur des hivers. (*Fén.*) هوالر شدت شتانك اوكنى آلير .

Adoucir كرك حقيقى اولسون كرك مجازى اولسون آجى ، مستكره ، وحشى بر شيئى طاتليغه ياقلاشديرمق ديمكدر :

Le premier soin de Numa devait être de travailler à *adoucir* et à apprivoiser les esprits. (*Roll.*) « نوما » نك برنجى اهتمامى ذهن وفكرلرى طاتليلاشديرمه ويكديگريله انسيت ايتديرمكه سعى و غيرت جهتنه معطوف اولمليدر .

Mitiger فعلى اساساً بك سرت اولان شيئى يومشاتمق معناسنى مفيددر . فقط معنوياتده شدتى **تخفيف** تعبير عموميسنه داخل اولور :

Il était permis d'en appeler à César pour *mitiger* une peine, mais non pour l'aggraver. (*Volt.*) بر جزانك تخفيف شدتى استدعاسيله « سزاره » مراجعت تجويز اولنور ايدى لكن بر جزانك تشديد خفتى استدعاسيله مراجعت قبول اولنماز ايدى .

بر كدرى تسليته تسكين موضعنده adoucir فعلى مستعملدر . تخفيف جزاده mitiger فعلى كثير الاستعمالدر . سرتلكى ، تهورى تعديل معناسنده modérer ديرلر . بر خوف وهراسى اميدبخشى ايله تقليب ايتمك مدلولى tempérer فعليله ادا ايديلير .

— اضداد . Exciter تحريك ايتمك . Irriter اغضاب ايتمك . Surexciter تهييج ايتمك .

Adoucissage (ا.مذ.) [صنا.] جلا ، جلالامه ، جلا توزى .

— **رسامقده** . بالتدريج آچيلوب اثرى زائل اولان بويا .

— **بوياجيلقده** . بويايى آچه ، قويولغنى ازاله ايتمه .

Adoucissant, ante (ص.) [ط.] ملطف ، مسكن ، مخفف :

Les médecins prescrivent les gommes, à cause de leurs propriétés *adoucissantes*. (*Bouillet.*) ضمغلرك خاصهٔ ملطفه ومسكنه‌لرى سببيله اطبا ملطف ومسكن اوله‌رق ضمغ استعمالنى توصيه ايدرلر .

Les sucres, les farineux, les gelées, le lait, sont *adoucissants*. (*Virey.*) شكرلر ، نشاشيلر ، پلته‌لر ، سوت ملطف ومسكن درلر .

— (ا.) بر ملطف ، بر مسكن :
Les *adoucissants* conviennent aux tempéraments vifs, impétueux, grêles, nerveux. *(Virey.)* ملطف ومسكنلر دينج ، متهور ، ضعيف وعصبي طبيعتلره دواى موافقدر . Essayons les *adoucissants*, si vous croyez à la vertu des adoucissants, dit le docteur. *(G. Sand.)* ملطف ومسكن دوالرك خواص ملطفه ومسكنه‌سنه اعتقادكز وارايسه ملطف ومسكن دوالرى تجربه ايده‌لم ديه دوقتور بر افادۀ مستهزيانه‌ده بولندى .

Adoucissement (ا.مذ.) طاتليلاشديرمه، طاتليلاشمه :
L'adoucissement d'une substance acide. اكشى بر ماده‌نك طاتليلاشديرلسى . *L'adoucissement* d'une sauce trop salée. غايت توزلى بر صالچه‌نك طاتليلاشديرلسى .
— يموشاقلق ، ملايمت :
Il y a quelque *adoucissement* dans le temps. هواده برآز ملايمت وار .
— تسكين اوجاع . اوجاعك كسب سكون ايتمسى .
L'espérance est le seul *adoucissement* des peines des hommes *(Fén.)* مشاق بشريه‌نك يكانه چارۀ تسكينى اميددر . Il y a certaines douleurs qui ne peuvent recevoir d'*adoucissement* *(J. J.- Rouss.)* اويله اوجاع و آلام واردركه تسكين وتخفيف قبول ايتمز .
— خشونتى و خشونت قبيلندن شيلرى تقليل :
Adoucissement des traits du visage, du regard, de la voix, اعضاى وجهيه‌ده‌كى خشونتى ، نكاه چشمانده‌كى شدتى ، صداده‌كى محروقيتى تقليل .
— [مجا.] تعديل ، احتراز :
Dire la vérité sans *adoucissement*, بلااحتراز حقيقتى سويلك . Sa critique est tempérée par quelques *adoucissements*. *(Acad.)* بعض تعديلات احترازيه ايله تنقيداتى كسب خفت ايتمشدر . Les personnes polies n'expriment qu'avec bien des *adoucissements* tout ce qui peut faire naître des idées obscènes. *(St. Evrem.)* تربيه‌لى آدملر مغاير عار وحيا فكرلر توليد ايده‌بيله‌جك هرشيئى انواع قيود احترازيه ايله افاده ايدرلر . Ce n'est que lorsque nous commençons à mettre des *adoucissements* aux devoirs, que les devoirs commencent à devenir tristes et pénibles. *(Mass.)* هرنه وقت وظائفمزه قيود احترازيه قارشديرمغه باشلار ايسه‌ك او وقتدن اعتباراً وظائف حزن انكيز ومشقت آميز اولور . Souffrez que je vous parle sans *adoucissements*. *(Fén.)* سزكله بلا قيود احترازيه تكلم ايتمكلكمه تحمل ايديكز .
— اصلاح :
L'adoucissement du sort des femmes de la campagne est le commencement de toute civilisation. *(A. Martin.)* هر بدايت مدنيت كوى قادينلرينك اصلاح احوالندن عبارتدر . Le temps apporte de *l'adoucissement* aux plus grandes douleurs. *(Boiste.)* زمان الك بيوك اوجاع واكداره تسليتبخش اصلاح اولور . Il s'est écoulé vingt siècles avant qu'on proposât le moindre *adoucissement* au sort des esclaves. *(Fourier.)* اسرانك اصلاح احوالى حقنده الك جزئى بر تدبير تكليف اولنتجه‌يه قدر يكرمى عصر مرور ايتدى .
— تأليف :
Ne sauriez-vous trouver quelque *adoucissement* pour concilier les esprits ? *(Trév.)* افكار ايچون بر چارۀ تأليف اصلاح البين بوله‌مازميسكز ؟
— [طب.] ازالۀ شدت .
— اصطلاحات انجمنى : ملطف .
— رسامقده . تناسب الوان .
— [معما.] ربط .
— [صنا.] جلا .

Adoucisseur, euse (ا.) جلاجى .

Adoué, ée (ص.) آوجيلقده . ايكيشر بولنان ، چفت كزن ، چفت اوچان :
perdrix *adouées*. چفت كزن كككليكلر .

Ad patres (تر.ح.) آبا و اجداده طوغرى . (تلفظى :
Aller ad patres (ad patrès وفات ايتمك ، جدينه قاوشمق:
Les malades qu'il traitait *allaient ad patres* dru comme mouches. *(E. d'Auriac.)* او طبيبك دست تداويسنه دوشن خستكان تندرست وشاطر سينكلركبى عازم سوى قبرستان اولورلر ايدى .
Envoyer ad patres جدينه قاوشديرمق ، اولديرمك :
Nous méritions d'*être envoyés ad patres*, car enfin c'est nous qui avons commis ce crime. *(Balz.)* اجدادمزه قاوشديرلمغه شايان ايدك زيرا نهايت بو جنايتك فاعلى بز ايدك .

Adphalangine (ا.مو.) [تشر.] قرب السليمه .
— اصطلاحات انجمنى . سلامىٔ تالى .

Adraganthe ياخود **Adragante, Adragant** (ص. مو.) كتره . Gomme adragante كتره صمغى .

Adragantine (ا.مو.) [كيم.] كترين
اصطلاحات انجمنى : آدراغانتين . (كتره صمغنك مادۀ اساسيه‌سى .)

Ad referendum (تر.ح.) استيذانه تعليقاً .

Ad rem (تر.ح.) قطعياً . صدده كله‌لم .

Adresse (ا.مو.) اسم و اقامتكاه تعريفى ، آدرس :
Adresse sûre, exacte. امين وطوغرى آدرس . Fausse ad-

ressé ساخته ویا یاکلش آدرس . Donner, laisser son *adrese* آدرس ویرمك . Mais comment avez vous connu mon *adresse? (Balz.)* فقط آدرسمی نره‌دن بیلدیکز ؟

— مکتوب ظرفنك اوزری ، عنوان :

Ecrire lisiblement une *adresse.* اوقونور صورتده آدرس یازمق . Je lus mon nom et mon prénom, tracés d'une main élégante sur l'*adresse. (G. Sand.)* اسمی و مخلصمی بر دست ظرافتپیوستك اثری اولارق ظرف اوزرنده یازلمش کوردم .

Envoyer, porter une lettre, un paquet, un objet quelconque à son adresse. بر مکتوبی ، بر پاکتی ، هرنه درلو اولورسه اولسون اشیادن بر شیئی صاحبنه کوندرمك ، کوتورمك :

Je présume qu'en envoyant les choses de messager en messager, elles arrivent à la fin à leur *adresse. (Volt.)* پوسته‌دن پوسته‌یه کوندریلن اشیانك نهایت صاحبنه واصل اولسی لازم کله‌جکنی ظن و تخمین ایدییورم .

— Bureau d'adresses بریسنك محل اقامتنی اوکرنمك و استحصال معلومات ایتمك ایچون مراجعت اولنه‌جق دائره.

— مجازاً و عامیانه اصطلاحاتنده. C'est un vrai bureau d'adresses, هر ایشدن و علی‌الخصوص حوادث یومیه‌دن بحث ایدیلیر خانه . Cette femme est un véritable bureau d'adresses. اوته‌یه بری‌یه نشر ایتمك اوزره حوادث اوکرنمك مراقلیسی قادین :

— A l'Adresse . . . . ه ، . . . . یه ، طوغری ، طرفنه :

Un ennemi ! s'écria Mercédès avec un regard de courroux *à l'adresse* de son cousin. *(Alex. Dum.)* « مرسه‌دس » عموجه‌زاده‌سنه طوغری بر نظر غضب آلود عطف ایدرك بردشمن‌می ! دیه باغردی .

— [سیا.] بر طابی ، بر شیئه موافقتی ، بر تبریکی حاوی اوله‌رق بر اجتماع ، افراد اهالیدن متشکل بر هیئت طرفندن ایراد اولنان بر نطق ویا ترتیب اولنان بیاننامه :

L'*adresse* de la chambre des députés a donné lieu à de vifs débats. مجلس مبعوثان طرفندن قرائت اولنان آدرس مباحثات عظیمه‌یه سبب اولدی . Richard Cromwell n'emporta que deux grandes malles remplies des *adresses* qu'on lui avait présentées pendant son petit règne. *(Chateaub.)* « ریشار قروموه‌ل » ك کوتوردیکی اشیا محضا مدت قلیلهٔ حکومتی ظرفنده کندیسنه ویریلن آدرسلری حاوی ایکی بیوك سندوقدن عبارت ایدی .

معلومات . — سیاسیون لساننده آدرس دیمك بر هیئت مؤسسه طرفندن حکمداره خطاباً اظهار حسیات و عرض تمنیات معرضنده ایراد اولنان نطقدر . دها محدود بر معنایی مفید اولاق اوزره آدرس حکومات سلطانیهٔ مشروطه‌ده مجالس اعیان ومبعوثانك کشادنده جانب حکمداریدن ایراد اولنمسی معتاد اولان نطق افتتاحی‌یه جواباً ترتیب و عرض اولنان نطقدن عبارتدر . بو آدرسلرك منشا ظهوری انکلتره اولوب حکومات مشروطه‌نك اکثریسی بو قاعده‌یی قبول و اتخاذ ایلمشدر . فرانسه‌ده بیك سکز یوز اون بش سنهٔ میلادیه‌سندن بیك سکز یوز قرق سکز سنهٔ میلادیه‌سنه قدر آدرس تنظیمی حقنده مجالس اعیان ومبعوثانده پك چوق اغراض شخصیه قارشدیرلدیغندن کرك آدرسلرك ، کرك آنلری تنظیم خصوصنده جریان ایدن مباحثاتك اهمیتی قالمامشدر .

آدرسلر میاننده انکلتره‌جه پك چوق هیجانی موجب اولمش بر آدرس شودر : معلوم اولدیغی اوزره انکلتره‌جه و سائر دولتلرجه حکمدارلرك مقدمهٔ نطق افتتاحیسنده « دولتلرك کافه‌سیله مناسباتمز شایان ممنونیت بر حال مودت اشتمالده‌در » فقره‌سی بولنمق معتاددر. انکلتره قرالیچه‌سی « ویقتوریا » زماننده بویله بر مقدمه ایله باشلایان نطقده « اوچ دولتله اختلاف و معارضه میدانه چیقلمشسه‌ده حسن صورتله تسویهٔ اختلافه چالیشیله‌جغی و حسن صورتله تألیف بین ممکن اولماز ایسه محافظهٔ ناموس و منافع دولتدن کرو طورلمیه‌جغی » فقره‌سی مندرج اولدیغندن نطقه جواباً یازیلان آدرسده « مادام‌که اوچ دولتله اختلاف وار ایمش و اختلافك انتاج محاربه ایتمسی محتمل ایمش قرالیچه حضرتلری مقدمهٔ نطقده ـ دولتلرك کافه‌سیله مناسباتمز شایان ممنونیت بر حال مودت اشتمالده‌در ـ دیه بر کذب علنی ارتکاب ایتمکدن نیچون استحیا ایتمامش ؟ » دیه بر تحقیرآمیز سؤال ایراد ایدلدیکندن قرالیچه کندیسنه نزول اصابت ایدر کبی بر حال مرضی‌یه دوشوب و اون بش یکرمی کون ایشلر بحران ایچنده جریان ایدوب نهایت او اوچ دولتله ایشلر مهما امکن بر یاموق ایپلکنه ربط اولنمغله بحران کچمشسه‌ده روایته کوره او اوچ دولت بو بحراندن مستفید اولمشلردر .

لطائف . — J.-B. Rousseau « انسال آتیه‌یه » عنوانیله و اخلافه خطاباً یازمش اولدیغی بر منظومه‌یی « وولتر » ه کوستروب فخر و غرور ایله بو بابده فکرکز نه‌در دیه صوردقده وولتر : ظن ایدرم بو منظومه آدرسنه کیتمز دیمشدر .

بر سواری غیر ماهر یولده بر آدمه چارپمش و حریف زیاده‌جه سویلندیکندن کندینه حقارت ایدلمش عد ایدن سواری کویا علیهنده اقامهٔ دعوی ویا دوئللو ایتمك ایستدیکی حالده مختار اولدیغنی بیان صددنده « اشته آدرسم » دیوب جیبندن بر قارتا چیقارمش . صدمه‌یه دوچار اولمش آدم ایسه « بن آدرسی نه یاپه‌یم ، بوندن صکره حیوانکزی ایی قوللانمق ایچون آنی سز صاقلایکز » دیه جواب ویرمش .

Adresse (ا.مو.) حرکات بدنیه‌ده مهارت ، چابکدستی هنر :

Manier un cheval avec *adresse.* آنی مهارتله قوللانمق . Cet ouvrier apporte beaucoup d'*adresse* dans son état. بو صنعتکار احوالنده پك چوق مهارت ابراز ایدییور . L'*adresse*

n'est qu'une juste dispensation des forces que l'on a. *(Montesq.)* چابکدستی هنر انسانك مالك اولدیغی قوتلرك حسن استعمالندن بشقه برشی دکلدر. Sa libéralité donnait des ailes aux plus paresseux, et de l'*adresse* aux plus gauches. *(G. Sand.)* آنك سخاوتی اك بطیٔ الحرکه‌لره غیرت و اك بجریکسزلره مهارت ویرر ایدی .

— [مجا.] حیله ، رقت فکر ، هنر ، مهارت فکریه :

Pour réussir à la cour, il faut plus d'*adresse* que de bonne foi. *(Trév.)* سرایلرده نائل آمال اولمق ایچون خلوص نیتدن زیاده حیله لازمدر . Quelle *adresse* à s'attirer la confiance des partis ! *(Fléch.)* فرقه‌لرك امنیتی جلب ایچون نه مهارت ! Les ministres eurent l'*adresse* de faire une paix particulière avec la Hollande. *(Volt.)* وکلا فلمنك ایله خصوصی بر مصالحه عقد اتمك مهارتی کوستردیلر .

Certes, ma sœur, le conte est fait avec *adresse*.
Corneille.

شبهه‌سز ، همشیره‌م ، حکایه مهارتله اویدیرلمشدر .

Le ciel punit ma faute, et confond votre *adresse*.
Racine.

آسمان بنم خطامه مقابل بکا جزا و سزك مهارتکزی حیرتبخشا ایدییور .

— Tour d'adresse ال چاپکلکی ، حقه‌بازلق :

Cet escamoteur est admirable par ses *tours d'adresse*. بو حقه‌باز کوستردیکی چاپکدستی هنرلرله حیرتبخشا اولیور .

— [مجا.] رقت فکریه :

Il lui a joué un tour d'*adresse* incroyable. او اینانلمیه‌جق بر رقت فکریه ایله آکا بر اویون اوینادی .

— [ادب.] Adresse de style. اسلوب کتابتك صنعتلی و نکته‌لی اولمسی :

Fontenelle est surtout remarquable par ses *adresses de style*. *(Raym.)* « فونتنل » اسلوب کتابتك صنعتلی و نکته‌لی اولمسی جهتنجه بالخاصه شایان دقت و تقدیردر .

— [مترا.] Adresse, art, dextérité, entregent, habileté. industrie, savoir-faire.

Habileté بر ایشك ویا بر سعی و عملك حسن جریانجه ویا بروفق مطلوب اولان جهته توجیهنجه کوستریلان تسهیلاته وحال آشنایانه حرکته ودقائق ونکاته اطلاق اولنورکه بزجه آنلره مهارت دینلمك تماماً موافقدر :

Je trouvai cette idée digne d'un homme qui nous a donné des preuves de son *habileté*. *(Buff.)* بن بو فکری بزه مهارتنك دلائلنی کوسترمش اولان بر آدمه لایق بر فکر بولدم.

Art سعی و اقدام ایله تفننی تضمن ایدر :

Le général des ennemis a plus d'*art*, de justesse et de suite que le nôtre. *(Fen.)* دشمنك جنرالی بزم جنرالمزدن زیاده متفنن و مصیب التدبیر و عزمنده دوام ایله ثابتقدمدر .

Industrie وسائطك ایجادینی تضمن ایدرکه بزجه صنایع لفظیله قابل ترجمه‌در :

Je n'avais de ressource que dans mon *industrie*. *(Fén.)* صنایعمدن بشقه بر شیده منابع استفادهم یوق ایدی .

Savoir-faire محضا مساعده اعتیاد و الفت دیمکدر :

Etre riche par son *savoir-faire*. *(La Bruy.)* مساعده اعتیاد و الفتی سببیله کسب ثروت ایلك .

Adresse حرکاتده اصابت ایتمکدرکه بزجه مهارت دیمکدر :

L'*adresse* est une juste dispensation des forces que l'on a. *(Montesq.)* مهارت انسانك حائز اولدیغی قوتلری تماماً حسن استعمال ایتسیدر .

Dextérité ال ایشلرنده مهارتی متضمندر :

Cyrus s'avance gravement, et, tenant la coupe, il la présente avec une grâce et une *dextérité* merveilleuse. *(Roll.)* « سیروس » مکانتله ایلرولیور وقدحی شایان حیرت برلطافتله واللرینك هنر و مهارتیله عرض ایلیور .

Entregent حسن تعیش اصولنی بیلمکدر :

Je n'avais pas laissé, malgré mon peu d'*entregent*, de faire dans cette maison quelques connaissances. *(J.-J. Rouss.)* حسن تعیش اصولی حقنده‌کی نقصان معلوماتمله برابر مذکور خانه‌ده بر قاچ آشنالر پیدا ایتمکی اهمال ایتمامشیدم .

— اضداد : Gaucherie قبالق . Impéritie تجربه‌سزلك . Ineptie عدم قابلیت . Inhabileté اهلیتسزلك . Lourderie آغرلق . Maladresse بجریکسزلك . Malhabileté استعدادسزلق .

لطائف . — شاعر مشهور „Lamotte“ك احباسندن بری مومیالیهك حضورنده بر شخصی باستون ایله ضرب ایدر . آندن بر دعوی تحدث ایلر شاعر شهادت ایچون دعوت اولنور و وجه آتی اوزره کمال مهارتله ایشك ایچندن چیقار شویله که : شاعر شاهد « بنم باصرهم پك کوته بیندر بن باستونلرله ضرب وقوعنی کورمدم آنلرله ضرب وقوعنی ایشتدم » دیر .

یالین آیاق اوزون بر یول یورومکه مجبور اولان بر « غاسقون » کندیسنه آیاق قابی تدارکیچون آتیده‌کی تدابیری اتخاذ ایتدی : بر قوندره‌جی‌یه کیدوب بر چیفت قوندره اصمارلادی ومعین بر کون وساعتده کتیرمسنی توصیه ایتدی. بالآخره دیکر بر قوندره‌جی‌یه کیدوب عین توصیه‌ده بولندی یالکز کتیره‌جکی ساعتی دکشدیردی . فرداسی کون برنجی قوندره‌جی قوندره‌لری کتیردی . « غاسقون آیاق قابلرینی تجربه ایدوب کندیسنك صاغ آیاغنی صیقدیغنی بهانه اتخاذ

ایدرك «کیت ، بر تکی دوزلت و یارین کتیر ، او وقتـه قدر عزیمتمی تأخیر ایده‌بیـلیرم» دیدی . آز صـکره ایکنجی قوندره‌جی کلدی . آنلری دخی کیدکدن صکره کندیسنك بو دفعه صول آیاغنی صیقدیغنی کوروب آکا دخی «کیت قالبه قوی و یارین کتیر» دیدی . بو صورتله هرایکی قوندره‌جی‌یی مهارتله صاودقدن صکره اك اهون شرائطله مکمل بر چیفت آیاق قابی تدارك ایدوب یوله چیقدی .

Adressé, ée (ا . مف .) [مصدری adresser در .] فلانك آدرسنه کوندرلمش :

بو مکتوبلر Ces lettres m'ont été *adressées* par un oncle. عموجه و یا دایلرمدن بری طرفندن کوندرلشدر . Le roi les autorisa à lire toutes les dépêches qui lui étaient *adressées. (Mignet.)* پادشاه کندیسنه خطاباً کوندریلان بالجمله تلغرافنامه‌لرك اوقونمسنه مأذونیت ویردی . Il est assez rare que les lettres *adressées* par la poste à un exilé lui parviennent. *(V. Hugo.)* پوسته وساطتیله بر منفی‌یه کوندریلان مکتوبلر نادراً کندیسنه واصل اولور .

— [توسـ .] هر کسك ایشتمسیچون افاده اولنمش ، تفوه ایدلمش :

Que peuvent signifier des compliments *adressés* à tout le monde? هر کسه خطاباً ایراد اولنمش کلمات التفات آیاتك نه حکمی واردر ؟ Que l'oreille d'une mère soit bien attentive aux discours *adressés* à la poupée: ce qui lui fait le plus d'impression, sa fille le répétera à sa muette enfant. *(Mme Campan.)* بر قزك بیکنه ایراد ایتدیکی کلماتی بر والده دقتله دیکلملیدر . زیرا آنك طفل اصمنه ایراد ایتدیکی کلمات کندیسنه ایراد اولنان کلمات اچنده اك زیاده تأثیر ایدنلردر .

— بر جهته توجیه ایدلمش :

Je fixe ses regards, à moi seul *adressés*.
Voltaire.

یالکز بکا توجیه اولنمش اولان نکاهلرینه دقت ایلیورم .

— علیهنه توجیه اولنمش :

Cette épigramme, cette critique vous est évidemment *adressée*. بو هجویه ، بو تعریض هیچ شبهه‌سز علیکزه ترتیب اولنمشدر .

Adresser (ف . مته .) [فرانسزجه "ă„ اداتیله اوائلده طوغرولتمق ومؤخراً سوق ایتمك معنالرینی افاده ایدن وشمدی توسیعاً بر محله نقل ایتمك معناسنی حائز اولان "dresser„ لفظندن مرکبدر .] طوغریدن طوغری‌یه بر محله ارسال و ایصال ایلمك :

بر آدمه بر Adresser une lettre, un paquet à quelqu'un. مکتوب ، بر پاکت ارسال وایصال ایتمك . Je vous prie de lui adresser à Genève, en droiture, les instructions que vous voudrez bien lui faire parvenir. *(Volt.)* موی الیه تبلیغ ایتمك ایستدیککز تعلیماتی طوغریدن طوغری‌یه جنوایه ارسال وکندیسنه اتفاً ایصال ایلمکزی رجا ایدرم .

Montrons l'ordre cruel qui vous *fut adressé*.
Racine

سزه ارسال اولنان امر ظالم اشتمالی ارائه ایدهلم .

— سوق ایتمك :

Où suis-je? c'est ici qu'on *adresse* mes pas!
Voltaire.

نره‌ده‌یم ؟ آیاقلریمی بورایه‌ می سوق ایدیورلر !

— [مجا .] Il a établi la raison dans la suprême partie de notre âme, pour *adresser* nos pas à la bonne voie, *(Boss.)* پای حرکاتمزی طریق خیر و استقامته سوق ایچون عقل و عرفانی روحمزك اك عالی قسمنده مستقر ایلدی .

— [توسـ .] کوندرمك :

بزه بك Vous nous *avez adressé* un excellent ouvrier ماهر بر عمله کوندردیکز .

استطراد . — عمله لفظی عاملك جمعی ایسه‌ده بزده مفرد مقامنده قوللانیلیر . عمله یرینه عامل هیچ قوللانلماز . قاعده نامنه بونك خلافنی التزام عبثدر .

On nous *a adressés* à vous pour ce que nous cherchons. *(Mol.)* آره‌دیغمز شی ایچون بزی سزه کوندردیلر .

— توصیه ایتمك :

تحت حمایه‌سنده اولان بر آدمی توصیه *Adresser* un protégé. ایتمك . Oh! le brave homme, s'écria-t-il, oui, certes, il fait bien de m'*adresser* ses amis. *(P.-L. Cour.)* توجه حریف ! دوستلرینی بکا توصیه ایتدیکی پك ایی ایدیور .

— ویرمك :

Au milieu des assauts que nous livrent les passions, la raison nous *adresse* toujours quelques conseils *(Laténa.)* احتراصاتمزك بزه ایتدکاری هجوملر آره‌سنده عقل وفکرمز بزه دائما نصائح ویرر .

— اورمق ، عشق ایتمك :

بر آدمه برسله عشق ایتمك. *Adresser* à quelqu'un un soufflet.

تام کرسی خطابتده صاچارکن هرزه‌لر
آرقه‌دن برسله عشق ایتسه‌م توقاد مبعوثه .
اشرف

بر کمه‌یی باستون *Adresser* à quelqu'un un coup de canne. ایله ضرب ایتمك . Et le pauvre diable, qui se défendait comme un lion, meurt d'un coup de sabre que lui *adresse* mon lieutenant. *(E. Sue.)* کندیسنی آرسلان کبی مدافعه ایدن بیچاره حریف بنم ملازممك اوردیغی قیلیجك تاثیریله ترك حیات ایتدی .

— بر مقصد معینه مبنی اولارق سویلمك ، اظهار ، ابراز ، بیان ، ایضاح ایتمك :

Adresser des vœux, une demande, une question, des

reproches. اظهار تمنیات ایتمك ، بر شیئ استدعا ایتمك ، بر مسئله ابراز ایتمك ، سرزنشلر ایتمك .

Il ne me trouve pas assez bien fait pour m'*adresser* ses vœux. (*Volt.*) کندی تمنیاتی بکا عرض ایتمك ایچون بنی درجهٔ کافیه‌ده چیحلی بولیور .

Ils *adressaient* leurs ardentes prières à celui qui commande à la mer et à la foudre. (*Lacép.*) حاکم البحر والبرق اولان جناب حقه کمال سوزشله عرض حاجات ایدرلر ایدی .

La plupart des reproches qu'on *adresse* à la religion ne sont mérités que par quelques-uns de ses ministres. (*B. Const.*) ادیانه ایدیلن سرزنشلرك قسم کلیسنه خدام دین اولنلردن برقاچ کشی آنجق مستحقدر .

Il crut que je lui *adressais* un dernier adieu. (*G. Sand.*) کندیسنه صوك دفعه اوله‌رق عرض وداع ایتمکده اولدیغم ظننده بولندی .

— Adresser la parole à quelqu'un. بر آدمه خطاباً سویلمك ، طوغریدن طوغری‌یه بر آدمه توجیه خطاب ایتمك دیمکدر :

Oui, monsieur, le roi m'a fait l'honneur de m'*adresser la parole;* il m'a dit: Tu es un sot. اوت افندم ، حکمدار بکا توجیه خطابله بنی مفتخر ایتدی . بکا « سن بر بدلاسین » دیدی .

— Bien adresser, Mal adresser. (ف.ل.) هدفه اصابت ایتمك ویا ایتمامك و مجازاً ایی ویا فنا تصادف ایتمك :

Vient-il demander ce que je lui dois? il *serait mal adressé.* بنده‌کی مطلوبنی ایستمکه کلیر ایسه فنا تصادفه اوغرامش اولور .

— S'adresser (ف.مط.) کوندرلمك ، برینك نامنه ورود ایتمك :

Le paquet *s'adresse* à vous, mais il doit s'y trouver une lettre pour moi. (*Acad.*) پاکت سزك نامکزه کوندرلمشدر فقط ایچنده بنم ایچونده بر مکتوب اولملی .

— مراجعت ایتمك :

C'est à vous seul que je *m'adresse* pour obtenir cette grâce. (*Pasc.*) بو لطفه مظهر اولمق ایچون یالکز سزه مراجعت ایدیورم .

Anne d'Autriche *s'adressa* à cette compagnie pour avoir la régence illimitée. (*Volt.*) « آن دوتریش » نیابت غیر محدوده استحصالی نیازیله بو قومپانیایه مراجعت ایتدی .

J'espère que vous ne me ferez pas l'injure de *vous adresser* à d'autres qu'à moi. (*Alex. Dum.*) امید ایدرم که بندن بشقه‌سنه مراجعت ایتمك حقارتی بکا روا کورمزسکز .

— [عائله مکالمات خصوصیه‌سنده] **بك** یاقشمیان ، آدابه موافق اولمیان بر شی ایچون بر مراجعتده بولنانلره «Vous vous adressez mal, à qui pensez-vous vous adressser? «یاکاش قپو چالیورسکز ، کیمه مراجعت ایدیورم ظن ایدیورسکز» دیرلر .

— تجاوز ایتمك :

Prudemment, on ne doit point *s'adresser* aux personnes puissantes, de peur de succomber sous leur crédit. (*St-Evrem.*) التزام احتیاط ایدنلرجه اصحاب نفوذه تجاوز ایتمامك لازمدر زیرا آنلرك نفوذلری آلتنده منهزم اولمق قورقوسی واردر .

— طوغریدن طوغری‌یه برینه خطاب ایتمك :

Quand je dis vous, je *m'adresse* presque à tous les hommes. (*Mass.*) سز دیر ایسه‌م کافهٔ ابنای بشره خطاب ایتمش اولورم .

— طوغریدن طوغری‌یه و شخصاً مخاطب اولمق ، عائد اولمق :

C'est à vous que ce compliment, que ce reproche *s'adresse.* بو التفات بو سرزنش سزه عائددر .

L'éloge est suspect lorsqu'il *s'adresse* à la prospérité. (*Chateaub.*) فیض واقباله عائد ستایشلر جای اشتباهدر .

— توجیه اولنمق ، توجیه ایتمك :

Où *s'adressent* tes pas? (*Mol.*) آیاقلرك نره‌یه توجه ایدییور ؟

Tout le monde courant ça et là pour ses affaires on ne sait où *s'adresse* le chemin de chacun. (*Perrot d'Abl.*) هرکس کندی ایشلری ایچون شورایه بورایه قوشدیغندن هرکسك طریق نره‌یه توجه ایلدیکی بیلنه‌مز .

— تأثیر ایتمك ، تأثیری اولمق :

L'instruction ne *s'adresse* qu'à l'esprit. (*Dupanl.*) تعلیم و تربیه‌نك یالکز عقله تأثیری اولور .

La prose ne *s'adresse* qu'à l'idée; le vers parle à l'idée et à la sensation. (*Lamart.*) نثر آنجق فکره تأثیر ایدر . شعر ایسه هم فکره هم حسه تأثیر ایدر .

Adrogeant, ante (ا.) [روما قانوننده .] آخرت باباسی ، آناسی ؛ بابالق ، آنالق .

Adroger (ف.مت.) [روما قانوننده] . آخرت اولادلغنه قبول ایتمك .

Adroit, oite (ص.) حرکات بدنیه‌ده وال ایشلرنده چالاك ، ماهر :

Adroit à tirer le pistolet. طبانجه آتمقده ماهر .

L'homme est le plus parfait, le plus *adroit* ou le plus fort de tous les animaux. (*Buff.*) انسان کافهٔ حیوانات سائره‌نك اك مکملی ، اك چالاکی یاخود اك قوتلیسیدر .

Les Russes sont singulièrement *adroits* et industrieux. (*Custine.*) روسیه‌لیلر پك غریب درجه‌ده ماهر و صنایعه مستعددر .

Demain tu feras venir un ouvrier si tu n'es pas assez *adroit* pour faire cette besogne toi-même. (*G. Sand.*) سن بو ایشی بجره‌جك درجه‌ده صاحب مهارت دکل ایسه‌ك یارین بر ایشچی کتیررسین .

— [مجا.] صاحب مهارت ؛ رقت فکریه‌یه مالك :

Homme *adroit* et entreprenant. شخص مقتدر و متشبث

Femme *adroite* à mentir, à dissimuler. کذب و خلافده واخفای حسیاتده ماهره قادین .

Le plus *adroit* l'emporte

مهارتجه فائق اولان toujours sur le plus fort. *(Phèdre.)* قوتجه فائق اولانه دائما غلبه ایدر . Le piège le plus *adroit* est celui que l'on tend à l'hypocrite en l'obligeant à une bonne action. *(Boiste.)* دام اغفالك الڭ ماهرانهسی ریاكاری اعمال حسنهدن بر عملی اجرایه مجبور ایتمك دامیدر . Les charlatans, plus *adroits* que les voleurs, arrivent au même but sans courir les mêmes dangers. *(Beauch.)* خرسزلردن دها زیاده رقت فكریهیه مالك اولان شارلاتانلر خرسزلر قدر تهلكهیه معروض قالمقسزین عین مقصده نائل اولورلر .

اشیا حقنده . حیلهیی و رقت فكریهیی متضمن ، ماهرانه ؛ حیله و رقت فكریهیی متضمن نطق . Discours *adroit* Mensonge *adroit*, كذب ماهرانه . Flatteries *adroites* مداهنات ماهرانه . Les passions ne sont pas seulement violentes, elles sont *adroites*. *(Mass.)* احتراصات یالڭز شدتلی دكلدر مهارتلیدرده . Par un *adroit* sophisme il combattit toute restriction du pouvoir royal *(Villem.)* بر سفسطهٔ ماهرانه ایله قرالك قوهٔ حكمرانیسنك هر درلو قصر و تحدیدی خصوصنی جرح ایلدی .

— [ضروب امثالده وعائله مكالمات خصوصیهسنده.] Il est adroit comme un singe. میمون كبی ماهردر یعنی اللرنده مهارت واردر . [تعبیرات عادیهدن اولهرق.] Il est adroit de ses mains comme un cochon de sa queue. اللرندهكی مهارت بر خنزیرك قویروغندهكی مهارت كبیدر یعنی هرنه یاپار ایسه غیر ماهرانه و قبا یاپار .

— **فروسیتده** . باصدیغی یره دقت ایدر ، آرابهیی كوزل چویرر بارگیر .

— [متر.] Adroit, entendu, habile, industrieux, ingénieux.

Habile لفظی هر درلو مصالح مهمهده ویا هر نوع اموردهكی طور و حركتی توصیف ایدر بو جهتله بزجه مدبر ، صاحب حسن تدبیر معنالرینی اشراب ایلر . Un administrateur *habile*. بر مدیر پسندیده تدبیر .

Adroit صفتی ساده وخصوصی بر ایشده بجركلی اولان آدمه وصف اولور :

Le duc de Marlborough était à Saint-James un *adroit* courtisan. *(Volt.)* «دوق دو مالبروغ» «سن ژمس» ده بجركلی بر ندیم مداهن ایدی .

Adresse "habileté„ دن آشاغیدر بزم تعبیرامزجه مهارت مدبرلكك مادوننددر .

— Industrieux آدم هم بجركلی وهم فكر ایجاده مالك بر آدم دیمكدر :

La main *industrieuse* de l'art a conduit ces eaux par mille détours sur des pentes de verdure. *(Marmontel.)* فنك هم بجركلی وهم مالك اقتدار ایجاد اولان دست همتی بو میاهی بیكلرجه اعوجاجلردن كچیروب یشیللكلی شاهقهلره كتیردی .

Ingénieux آدم یالڭز فكر ایجاده مالك معناسنه اولوب بو صفت پك كوچك شیلر حقنده مستعملدر :

Où pourrai-je trouver un médecin *ingénieux* pour manier dextrement une partie si malade et si délicate. *(Boss.)* هم بو قدر مریض وهم بو قدر نازك بر عضو بدنی چابكدستی ایله تداوی ایتمكه كافی فكر ایجاده مالك بر طبیب نرهده بولهبیلیرم !

Entendu اولان آدم یا تدرسات ایله و یا تجارب ایله بر خدمته كسب لیاقت ایتمش آدمدر بزده بو حاله كسب رسوخ و ملكه ایتمك دیرلر .

Un ouvrier *entendu* dans son métier. *(Volt.)* صنعتنده كسب رسوخ و ملكه ایتمش عمله .

— اضداد : Gauche مهارتسز . Inapte نااهل . Inepte قابلیتسز . Inhabile اهلیتسز . Lourd بطیءالحركه Maladroit بجركسز . Lourdaud قبا . Malhabile استعدادسز . Mazette درایتسز . Sabrenas سرعتله قبا صبا ایش كورن .

Adroitement (حر.) ماهرانه ، مهارتله :

Le metteur en œuvre travaille *adroitement* ce que l'homme de goût a dessiné habilement. *(Volt.)* رساملقده ذوق آشنای مهارت اولان آدمك ترسیم ایتدیكی شیئی بجركلی اولان آدم حسن تنظیم ایله موقع تشهیره وضع ایلر . Le paysan escalada la barrière fort *adroitement*. *(G. Sand.)* كویلی حریف تخته پردهیی پك بیوك بر مهارتله آتلادی .

[مجا.] مهارتله ، ظریفانه :

Il lui insinua *adroitement* qu'il allait partir. *(Volt.)* كندیسنك عزیمتی وقوعبولاجغنی آكا ماهرانه وظریفانه تفهیم ایلدی . Les épisodes doivent être liés *adroitement* au sujet principal. *(Delille.)* برمقالهده اساساً موضوع بحث اولان شی نه ایسه متفرعاتدن بولنان مناقب ومنقولات مهارتله او موضوع بحثه ربط ایدیلیدر . Une supériorité sottement négligée ne vaut pas une médiocrité *adroitement* cultivée. *(Mme E. de Gir.)* بدلاجه اهمال اولنمش بر تفوق، ماهرانه بسلنمش اولان بر متوسطلقه دكز . Les plus satiriques et les plus misanthropes sont assez maitres de leur bile pour se ménager *adroitement* des protecteurs. *(Ste-Beuve.)* الڭ هجوكو شاعرلر، الڭ زیاده مردمگریز فضلا كندیلرینه حمایت ایدنجیلر بولمق ایچون ماهرانه غیرت و او مقصدلرینه مانع نائبیت اولیهجق درجهده ترك و تحدید عادت ایدرلر .

Adulaire (ا.مو.ـص.) [معا.] آی طاشی .

— **اصطلاحات انجمنی** : آلپ طاغلرینه متعلق .

Adulateur, trice (ا.) مقاصد دنائتكارانهیه مبنی آلچاقجه مداهنه ایدن ، متملق ، مداهن : دالقاوق :

Une *adulatrice* éhon- . برمداهن دنائتکار Un lâche *adulateur.*
La grandeur, je . عار و ناموسدن بی پروا بر مداهنه tée.
le sais, ne manque pas d'*adulateurs,* mais les grands
معلوم‌درکه بیوکلك manquent souvent d'amis (*Mass.*)
مداهنلردن عاری اولماز لکن بیوکلر علی‌الاکثر دوستدن عاریدرلر .
Si vous êtes une mère *adulatrice,* vous au- (ص.) —
مداهنه‌جی rez une fille orgueilleuse ou vaine. (*Théry.*)
کار بر والده ایسه‌کز قزکز یا متکبر و یا هر درلو فضائلدن بی‌بهره
اولور .

— اشیا مقنده . واسطهٔ مداهنه اولان ، صفت مداهنه‌یی
حائز بولنان :

ابیات Vers *adulateurs.* لسان مداهنه Langage *adulateur.*
مداهنه آیات . مقدمهٔ مداهنه پردازانه Préface *adulatrice.*
Il ne lui refusa pas cependant quelques phrases *adulatrices*, à l'époque de son élection à l'Académie. (*Lamart.*) مع مافیه موی‌الیهك فرانسه آقادەمیسی اعضالغنه انتخابی اثناسنده حقنده بعض فقرات مداهنه‌کارانه‌یی دریغ ایتمدی .

— [متر.] Adulateur, flagorneur, flatteur, louangeur,

Louangeur ثناکار دیمکدرکه محضا ثناخوان اولمق ایچون اثنیه پرداز اولور :

Le cardinal Dubois était doux, bon, souple, *louangeur.* (*St-Simon.*) « قاردینال دوبوا » طاتلی دیللی بر شخص خلوق ، مزاجنواز و ثناپرداز ایدی .

Flagorneur هر حال و کارده و مهارت و لطافتدن عاری بر طرزده اثنیه خوان اولان آدمدر :

Le *flagorneur* doit mépriser celui qui se laisse prendre à ses flagorneries. (*Guizot.*) مداح بی مهارت و لطافت ، مدحه‌لرینه قاپیلان آدملره نظر حقارتله باقمه کرکدر .

Flatteur جاب پسند و توجه ایچون مداح اولان مداهنه‌کاردر :

Le vice des *flatteurs,* c'est qu'ils applaudissent au mal autant qu'au bien, (*La Rochef.*) جلب پسند و توجه ایچون مداح اولان مداهنه‌کارلرك عیب و قصورلری افعال خیریه کبی افعال شریه‌یی دخی آوردهٔ زبان ستایش ایتمەلریدر .

Adulateur دنائت و ریا ایله مدح و ثنا ایدندر . بالاده دخی عینی ایراد اولنان عبارهٔ آتیه لسان علویٔ ادبیه‌یه کچمشدر .

Les grands ne manquent jamais d'*adulateurs.* (*Fén.*) کبرا هیچ بر وقتده دنائت و ریا ایله ثناخوان اولانلردن ازاده اوله‌مازلر .

Adulation (ا.مو.) [لاتینجه عین معناده اولان "adulatio„ دن مأخوذدر .] مداهنهٔ دنائتکارانه و متفعتجویانه ؛ دالقاوقلق ، تملق :

Les insinuations dangereuses de l'*adulation* se couvrent du voile du bien public (*Mass.*) مداهنهٔ دنائتکارانه و منفعتجویانه‌نك القاآت خطرناکی منفعت عمومیه پرده‌سی آلتنده مستتر اولیور . Les éloges donnés à un roi sont voisins de l'*adulation.* (*De Malesherbes.*) بر حکمدار حقنده‌کی مدح و ستایش مداهنهٔ دنائتکارانه و منفعتپرستانه‌نك همسایه‌سیدر . L'éducation publique préserve la jeunesse de l'*adulation* dont l'enivre l'éducation domestique. (*Boiste.*) تربیهٔ عمومیه ، ارباب شبابی ، تربیهٔ بیتیه‌نك سرمست رحیق الفت ایتدیکی مداهنهٔ دنائتکارانه و منفعتپرستانه‌دن صیانت ایدر .

— اکثری جمعده قوللانیلیر .

Le long usage des *adulations* rend les princes insensibles à la tendresse. (*Mass.*) مداهنات دنائتکارانه‌نك دوام اجراسی پرنسلری محبت و شفقت معاملاتجه بی‌حس ایدر . Il caressait l'orgueil de cette femme par d'ingénieuses *adulations.* (*G. Sand.*) او حریف ، او قادینك کبر و غرورینی دنائتکارانه مداهنات مهارت آیات ایله اوقشار ایدی .

Adulatcire (ص) تملق متضمن :

En général, dans presque toutes les contrées du globe, on se fait des questions obligeantes sur la santé, on s'adresse des phrases plus ou moins *adulatoires.* (*Alibert.*) علی‌العموم کرهٔ ارضك همان کافهٔ جهاتنده احوال صحیه حقنده اسئلهٔ داشکارانه ایراد اولنور یکدیکری حقنده آز چوق مداهنه‌لی کلاملر تعاطی ایدیلیر .

Aduler (ف.مت.) [لاتینجه مفعول‌الیه اداتی اولان "ad„ ایله حاوله‌مق معناسنه اولان "ululare„ کلمه‌سندن مرکب وکوپکلرك تملق طرزنده اوقشامق معناسنه اولان "adulari„ کلمه‌سندن مأخوذدر . بو کلمه فرانسز لسانه مشهور « دیدرو » طرفندن ادخال اولنمشدر .] دنائتکارانه مداهنه، بصبصهٔ کلبیه ایله تملق ایتمك :

Aduler un souverain. بر حکمداره دنائتکارانه مداهنه ایتمك . *Aduler* le pouvoir. اقتداره قارشی تملق دنائتکارانه کوسترمك . Quoi ! vous *adulez* bassement le souverain pendant sa vie et vous l'insultez cruellement après sa mort ! (*Didér.*) نه دیك ! حکمداره مدت حیاتجه بصبصهٔ کلبیه ایله مداهنه و وفاتندن صکره خائنانه حقارت ایدیورسکز ! Les jolies femmes sont comme les souverains, on ne les *adule* que par intérêt. (*Boiste.*) کوزل قادینلر حکمدارلر کیبدر آنلره تبصبص و تملق منفعت شخصیه ایله وقوعبولور . Elle ne cherchait dans un homme qu'une seule capacité ; celle qui consiste à savoir louer et *aduler* une femme. (*G. Sand.*) او قادین بر ارککده یالکز بر اقتدار و اهلیت آرار ایدی اوده بر قادینی مدح و ثنا و او قادینه متملقانه تبصبصلر اجرا اقتدار و اهلیتی ایدی .

— S'aduler (ف.مط.) داعیٔ استهزا اوله‌جق وجهله کندینی بکنمك .

Adulte (ص.) كاهل ، يتيشمش كنج ، رشيد ، بالغ . شباب ايله شيخوخت آره‌سنده بولنانكه اركككلرده يكرمى اوچ ايله يكرمى درت ياشندن و قادينلرده اون طقوز ايله يكرمى ياشندن اعتباراً ، ايكيسنده‌ده آلتمش ياشنه قدر اولان مدت ايچنده معمر اولانلر :

Il n'est pas possible de méconnaître la physionomie toute particulière qui sépare le bouillant jeune homme فوران نوجوانى ايچنده بولنان آدمك چهره‌سيله de l'homme *adulte*. كمالت زماننه كيرمش اولان آدمك چهره‌سنده‌كى فرقه دقت ايتمامك ممكن دكلدر .

— [مجا.] كماله ايرمش قدرت فكريه ، تكمل ايتمش ملكات عقليه :

Intelligence *adulte*. كماله ايرمش ذكا . La force demandée à des cerveaux non *adultes* est un escompte de leur avenir. *(Balz.)* كماله ايرمه‌مش اولان دماغلردن قوت ايسته‌مك آنلرك قوۀ مستقبله‌سنى اسقونطو ايتمك يعنى تنزيل ايلمكدر .

— (ا.) سن كهولته وارمش شخص :

Certaines maladies attaquent rarement les *adultes*. بعض امراض سن كهولته واصل اولانلره نادراً عارض اولور . En France, il y a douze millions d'*adultes* qui ne savent pas lire. *(H. Rigault.)* فرانسه‌ده سن كهولته يتيشمش اون ايكى ميليون آدم واردركه اوقومق بيلمزلر.

Adultération (ا.مو.) تغشيش . Adultération des monnaies. تغشيش مسكوكات .

Adultère (ص.) [لاتينجه اورايه طوغرى معناسنه اولان „ad“ اداتيله غيرى معناسنه اولان „alter“ كلمه‌سندن مركبدر .] زانى ، زانيه :

Jésus pardonnait à la femme *adultère* et se montrait inexorable aux mauvais prêtres. *(Sylv. Maréch.)* حضرت عيسى زانيه حقنده عفو و مرحمت وفقط فنا رهبان حقنده بى رحمانه عقوبت ايدر ايدى . La femme *adultère* devient le réceptacle de l'iniquité et le foyer du crime. *(Bautain.)* زانيه قادين مجراى فساد اخلاق و مركز جنايت اولور . La première condition pour rendre une femme *adultère* est de lui jurer qu'on l'aimera et l'estimera davantage pour son *adultère*. *(Proudh.)* بر قادينى زانيه ايتمك ايچون برنجى شرط او قادينه زانيه اولسندن ناشى دها زياده محبت ودها زياده حرمت ايديله‌جكى خصوصنك معالقسم تأمينيله كنديسنك اقناعيدر .

— [مجا.] [اسلوب شاعرانه و خطيبانه‌ده .] مغاير ديانت؛ جانيانه :

Toute âme qui est dominée par l'erreur est une âme *adultère* et prostituée. خطا و بطلان تأثيراتى تحتنده بولنان بر روح زناكار وخش‌آثاردر . Votre lumière ne luit pas sur les âmes *adultères* et corrompues. *(Mass.)* سزك ضياى فيضكز ارواح خش آيانى تنوير ايتمز .

— (ا.) زانى ، زانيه ؛ فاجر ؛ فاجره :

Dans quelques villes de la Grèce on pouvait impunément tuer les *adultères*. *(Encycl.)* يونانستانك بر طاقم شهرلرنده مجازاتى مستلزم اولمامق اوزره فاجر و فاجره‌لر اعدام ايديله‌بيليرلر ايدى .

Adultère (ا.مذ.) زنا :

Commettre un *adultère*. ارتكاب فعل زنا ايتمك . L'*adultère* est la ruine de la famille et de la société. *(Bautain.)* زنا ، عائله و هيئت اجتماعيه‌نك سبب انقراضيدر .

Adultère simple متأهل برى طرفندن بيكار بريله وقوعه كلن زنا . Double adultère متأهل بر اركك ايله متأهله بر قادين بينده‌كى زنا .

— [مجا.] منطق و اخلاقه مغاير ، غير مشروع و مناسبتسز مشاركت :

L'alliance de la politique et de la justice est une indigne *adultère*. *(Crémieux.)* سياسيات ايله عدالتك اتفاق نامنزا بر اجتماع غير متناسبدر .

Adultéré, ée (ا.مف.) [مصدرى Adultérer در .] تغشيش اولنمش .

— [مجا.] احوال معنويه‌يه تطبيق اولنور :

Mon esprit méridional, *adultéré* par le séjour de Paris, m'eût porté certes à ne point m'apitoyer sur le sort d'une pauvre fille trompée. *(Balz.)* فرانسه‌نك ممالك جنوبيه‌سى اهاليسنه مخصوص فكرم پارسده اقامتم جهتيله دوچار اغتشاش اولديغندن اغفال اولنمش بيچاره بر قيزك طالعى حقنده اظهار مرحمتدن بالبته منع ايلر ايدى .

Adultérer (ف.مت.) [مادۀ اصليه‌ده‌كى „é“ مستقبل و شرط صيغه‌لرى مستثنا اولمق اوزره بر غير صوتى هجادن اول „è“ يه تحول ايدر .] تخليط ، حيله قاتمق ، مؤثر اجزا يرينه قليل التأثير وياخود مضر و فقط دها اوجوز اشيا وضع ايلمك :

Adultérer des drogues, un médicament. اجزاى طبيه واسپنچياريه‌يى ويا بر علاجى افساد ايتمك .

مسكوكات مغشوشه : تغشيش ايتمك يعنى قانوناً معين مقداردن فضله خليطه قاتمق .

— [مجا.] بوزمق ، افساد ايتمك ، دوچار عيب ايتمك :

Plus à son aise, le jeune homme put déployer cette expensive gaieté, cette simplicité que donne une vie remplie par l'étude, et les trésors d'un esprit délicat que le monde n'avait pas *adultéré*. *(Balz.)* دها زياده حظوظيت ايچنده بولنه‌رق او كنج آدم او بشاشت سرشارينى ،

او تحصیل ایله مالامال حیاتك سادەلكنی و جهانك افساد ایدەمدیكی خزائن افكار دقیقەسنی میدانه قویغه مقتدر اولدی .

— S'adultérer مخلوط اولمق ، بوزلمق :

Il y a des substances qui ne peuvent *s'adultérer.* اویله اشیا واردركه افساد و تخلیط اولنەماز . La nature des idées, pas plus que celle des choses, ne peut *s'adultérer.* *(Proudh.)* ماهیت افكار ماهیت اشیا كبی ناقابل تغشیشدر .

Adultérin, ine (ص.) محصول زنا اولان :

Enfant *adultérin* ولد زنا . Sœur *adultérine* همشیرهٔ مادر بخطا .

— [مجا.] ملمز ، سوء اختلاط محصولی :

La royauté constitutionnelle, produit *adultérin* du despotisme et de la liberté, servit de compromis entre le principe monarchique et le principe républicain. *(Sarrans.)* استبداد ایله حریتك محصول مادر بخطاسی اولان مشروطیت قراللغی ، اساس سلطنتله اساس جمهوریت بیننده بر رابطهٔ ائتلافیه حاصل ایلدی .

— (ا.) ولد زنا ، حرامزاده ، پیچ .

Adultérisme (ا.مذ.) تحریف اولنمش اسم .

Aduncirostre (ص.-ا.) [حیو.] اكری غاغالی .

Ad unguem *(ad-un-gu-èmm)* (ت.ح.) رونقلی ، آبدار :

Vers *ad unguem* شعر آبدار :

— بر شیئی ای ، صو كبی بیلمك :

Savoir sa leçon, son rôle *ad unguem.* درسنی ، وظیفەسنی صو كبی بیلمك .

Ad unum *(a-du-nomm)* صوكنجی‌یه قدر ، كاملاً :

Ils y passèrent tous, *ad unum.* صوكنجی‌یه قدر هپسی اورادن كچدیلر .

Adurent, ente (ص.) [لاتینجه "ad" اداتیله یاقمق معناسنه اولان "urare" كلەسندن متشكلدر .]

— یاقیجی ، سوزان ، محرق :

La soif *adurente* est celle qui survient par l'augmentation du besoin et par l'impossibilité de satisfaire la soif latente. *(Brill.-Savc.)* عطش محرق او عطشدركه عطش خفیفك لزوم تسكینه اولان شدت احتیاجدن و تسكینه عدم امكاندن متولد اوله .

Aduste (ص.) یانیق :

Sa barbe était épaisse et noire, son teint *aduste* et bronzé *(Ch. Nod.)* صقالی صیق و سیاه ، سیماسی یانیق و اسمر ایدی .

— [مجا.] مأیوس ، مكدر ، حزن آلود :

Voyez les hommes des climats méridionaux, ils aiment la nouveauté, les voyages, les hautes entreprises : aussi leurs fibres sont tendues, leurs caractères *adustes,* souvent aigus et piquants. *(Virey.)* اقالیم جنوبیه اهالیسنه باقیكز تجدداتی سورلر ، سیاحته میللری واردر ، جسیم تشبثاتی ایسترلر بو سببله تار عصبیلری كركین، مزاجلری حزن آلود، علی الاكثر ناخوش و طوقناقلیدر .

Adustion (ا.مو.) [طب.] داغلامه ، كی بالنار .

Ad usum *(a-du-zomm)* (ت.ح.) عادت وجهله ، مراسم معتاده ایله :

Célébrer un anniversaire *ad usum.* مراسم معتاده ایله بر سنهٔ دوریه شنلكنك اجراسی .

Ad valorem *(ad ua-lo-rèmm.)* قیمتی اوزرندن :

Droit *ad valorem* امتعەنك قیمت تخمینەسی اوزرندن آلنان رسوم . Les droits de douane au Brésil, comme en Portugal, sont fixés *ad valorem.* *(Horace Say.)* برەزیلیاده ، پورتكیزده كمرك رسومی قیمت اشیا اوزرندن استیفا اولنور .

معلومات . — كمركده آلنان رسوم یا اشیانك قیمت حقیقیەسنه كوره استیفا اولنوركه او اصوله "ad valorem" اصولی دیرلر یاخود اشیانك جنس و نوعلرینه كوره استیفا قلنوركه او اصوله تعرفه اصولی دینلمك معتاددر .

Advenir (فعل غیر شخصی) وقوعبولمق . ظهور ایتمك، اولمق :

Quoi qu'il *advienne* هرنه اولور ایسه اولسون . Qu'*adviendra*-t-il de tout cela? بونك عاقبتی نه اولەجق ؟

فعل لازم اولەرق استعمالنده :

On ne peut pas prévoir tous les cas qui *adviendront.* *(Acad.)* وقوعبولەجق هر حالی اولدن كشف ایتمك ممكن دكلدر .

— Advienne que pourra بر قراردن ویا بر وقعەدن ظهور ایدەجك هر درلو احتمالاته قارشی طورمغه حاضر بولندیغی بیان . هرچه باداباد .

Fais ce que dois, advienne que pourra.

سن وظیفەك نه ایسه ایله آنی حسن ادا
نه چیقار ایسه چیقار هرچه‌كه بادابادا .

Adventice (ص.) بر شیئك اساسنده بولنمیوب خارجدن كلن ، عارضی :

Causes *adventices* اسباب عارضیه . Comment l'organisation de l'humanité est-elle *adventice,* antilogique ? *(Proudh.)* هیئت بشریەنك انتظامی نصل اولوركه عارضی وغیرمنطق بولنسون ؟

— [طب.] غیر موروث ، عارضی . Maladies adventices. امراض عارضیه .

— [زرا.] خدایی نابت — Plantes adventices خدایی نابت نباتات .

— [نبا.] عارضی، نابجحل Racines adventices. نابجحل کوکلر . Bourgeon adventice. عارضی طومورجق .

— [فلسـ.] متولد .

اصطلاحات انجمنی : واصله .

Adventif, ive* (صـ.) [روما حقوقنده.] مکتسب ؛ عارضی : اموال Biens *adventifs*. مکتسبه .

— [طبـ.] عارضی .

— [نبا.] عارضی (کوك و بوداق.)

Racines adventives. 1. du lierre: 2. fraisier.

Adverbe (ا.مذ.) حال ، ظرف . بر فعله ، بر صفته ویا دیکر بر ظرفه منضم اولوب آنلرك احوالنی تعدیل ایدن واصلا تبدل ایتمیان بر کلمه‌در . ایی ، پك ، چوق معنالرینی افاده ایدن „bien" کلمه‌سی بر ظرف اولوب Il parle bien «ایی سویلیور» جمله‌سنده بر فعله Vous paraissez bien triste «چوق مکدر کورینیورسکز.» جمله‌سنده بر صفته و Vous venez bien tard «چوق کیج کلیورسکز» جمله‌سنده دیکر بر ظرفه منضم اولمشدر .

معلومات . — حال ، متعدد قسمه آیرلقده اولوب الك زیاده شایان دقت اولانلر بروجه زیر تعداد اولنور .

Adverbe de lieu. حال ، ظرف مکان . ظروف مکانیه : Où اوراده ، نره‌ده . Ici بوراده . Dedans ایچریده . Dehors خارجده . Ailleurs دیکر طرفده . الخ

Adverbe de temps حال ، ظرف زمان . ظروف زمانیه : Quand نه وقت ، او وقت . Hier دون . Aujourd'hui بوکون . Demain یارین . Souvent اکثریا . Enfin نهایت الخ

Adverbe de quantité. مقدار افاده ایدن حال ، ظرف : Combien نه قدر ، نه مقدار . Que نیچه . Beaucoup چوق . Peu آز . Trop لزومندن زیاده . Autant او قدر . Tellement او درجه‌ده . Très پك الخ

Adverbe d affirmation. تصدیقی متضمن اولان حال ، Oui اوت . Si طوغری . Assurément. حقیقت حالده . الخ

Adverbe de négation نفی معناسنی متضمن اولان حال : Non خیر ، Ne دکل . Point اصلا . Aucunement هیچ بروجهله . الخ

Adverbe de manière. ظرف حال : Comment نصل . Bien ایی ، پك . Mal فنا . Ainsi بو صورتله ، بویله‌جه . Autrement وجه آخرله . وقاعدهٔ مخصوصه‌سنه توفیقاً تشکیل اولنان بالجمله حال و ظرفلر بو قسمه داخلدر .

Adverbial, ale (صـ.) ظرف یاخود حال کبی قوللانیلان (کلمه) ، ظرفی . حالی .

Locution adverbiale. مرکبات ظرفیه‌دن بری . ترکیب حالی .

Adverbialement (ج) ظرف کبی ، حال کبی قوللانیله‌رق :

«Témoin» se prend quelquefois *adverbialement*, et alors il est indéclinable. *(Boissonade.)* بعض «témoin» کلمه‌سی ظرف کبی استعمال اولنور او حالده غیر منصرفدر .

Adverbialiser (ف.مته.) [صر.] ظرف حالنه قومق ، ظرف ویا حال کبی استعمال ایتمك :

S'adverbialiser (ف.مطـ.) ظرف ، حال اولمق ، ظرف ، حال کبی استعمال اولنمق :

L'adjectif ou l'attribut est susceptible de *s'adverbialiser*. *(Ch. Nod.)* صفت ویا مسند ظرف و یا حال کبی استعمال اولنمغه قابلیتلیدر .

Adverbialité (ا.مو.) [صر.] بر ظرف وحالك ویا او مقامده استعمال اولنمش بر کلمه‌نك خاصه‌سی .

Adversaire (ا.مذ.) [لاتینجه عین معناده اولان "adversarius„ کلمه‌سندن مأخوذدر . بر مبارزه‌ده ویاخود بر دوئللوده محارب ، خلافکیر ، مبارز ، مخاصم :

Désarmer, tuer son *adversaire*, خصمنی ترك سلاحه مجبور ایتمك ، اولدیرمك . A ce moment je ressemble aux chevaliers qui ne portaient pas de coups à leur *adversaire* tombé. *(Balz.)* بن شمدی او شوالیه‌لره مشابهم‌که آنلر دوشمش اولان دشمنلرینه سلاح آتازلر ایدی .

— بشقه فرقه‌ده بولنان، بشقه برفکرده بولنمقده اولان ، بر دعواده مخالف طرفده بولنان : معارض ، خصم :

Les *adversaires* de l'Eglise nient les miracles. *(Pasc.)* کلیسانك مخالفلری معجزاتی انکار ایدرلر . Les *adversaires* du comte n'avaient pas encore choisi leurs défenseurs. *(G. Sand.)* قونتك خصملری هنوز مدافعه وکیللرینی انتخاب ایتمامشلر ایدی .

— اویونده مقابل اولان طرف :

Pourquoi montrez-vous votre jeu à votre *adversaire*? *(E. Sue.)* نیچون اویونکزی قارشیکزده بولنانه کوستریورسکز

— (متر.) Adversaire, antagoniste, ennemi.

Ennemi اولان دشمنلرمز بزه ایراث ضرر ایتمکه و بزی هلاك ایلمکه ساعیدرلر :

Les femmes n'ont pas de plus cruelles *ennemies* que les femmes. *(Duclos.)* قادینلرك ، قادینلردن ظالمه دشمنلری یوقدر .

Adversaire دینلن خصملر علی الاکثر منفعته متعلق منازعاتده خصم اولانلردر :

Les jésuites avaient toujours dans les dominicains de puissants *adversaires.* *(Posc.)* «ژزویت» فرقه‌سنك «دومینیکن» فرقه‌سنده دائما قوتلی خصمای منافعی وار ایدی .

Antagoniste دینلن فرق مخالفه منازعات فکریه‌دن و محاسداتدن حاصل اولان فرقه‌لردر :

Voltaire était *antagoniste* de Crébillon. *(D'Alemb.)* «وولتر» «قره‌بلیون» ك معارض فکریسی و محاسدی ایدی .

— اضداد : Champion حامی . Défenseur مدافع . Souteneur حامی . Médiateur. میانجی . Intercesseur. شفیع . بر قمارخانه ویا دیکر بر دارالفحشك بقا و اداره‌سنه یاردیم ایدن کمسه . Tenant بر فکرك ویا بر شخصك محافظی . Allié, متفق . Ami محب . Auxiliaire معین . اخ

Adversatif, ive (صـ) [صر.] Conjonction adversative, اعتراض ، مخالفت ، تردد بیان ایدن ادات عاطفه ، ادات‌تردید : Mais, cependant کلمات عطفیه‌لری کبی .

— [منط.] Phrase adversative برقسمی دیکربنه مباین اولان جمله ، جملهٔ مباینه .

Adversativement (حـ.) مباین بر طرزده ؛ اعتراض و تردید اشعار ایدر بر صورتده .

Adverse (صـ) [حق.] علیهنده دعوی اولنان کمسه ، خصم :

La partie *adverse* خصم اولان طرف . Quand on n'a ouï qu'une partie, on est toujours de ce côté-là, mais la partie *adverse* fait changer. *(Pasc.)* یالکز بر طرف استماع اولندیغی حالده دائما آکا حق ویریلیر لکن خصم اولان طرف او قناعتی تبدیل ایدر .

Les deux parties adverses. طرفین مخاصمین:

Faire comparaître les deux parties *adverses* تشکیل طرفین ایتمك :

— Fortune adverse. نکبت ، طالع نکون ، بخت ناساز :

Ce n'est pas être un grand homme que de n'avoir pas le courage de céder à l'*adverse fortune.* *(Boiste.)* طالع ناسازه سرفرو ایتمکه جسارت ایلامك بر بیوك آدم اولمق دکلدر .

— [نبا.] متقابل .

Adversité (ا.مو.) [لاتینجه مخالف معناسنه اولان "adversus" کلمه‌سندن مأخوذدر .] ادبار ، نکبت :

L'*adversité* est la pierre de touche du caractère. *(Balz.)* ادبار اخلاقك محك طاشیدر .

Dans l'*adversité*, on trouve facilement du courage pour souffrir avec ceux qu'on aime. *(Scribe.)* ادبار و نکبت زمانلرنده انسان محبت ایتدیکی آدملرله برابر جفا و مشقت چکمکه بالسهوله جسارت بولور .

Adversité, détresse, disgrâce, infortune, [متر] — malheur, misère.

Malheur. باشمزه کلن بر بلای مبرمدر .

On a mille remèdes pour consoler un honnête homme et pour adoucir ses *malheurs.* *(La Bruy.)* بر ناموسلی آدمه تسلی ویرمك وآنك دوچار اولدیغی بلایی تخفیف ایتمك ایچون بیك چاره واردر .

Infortune "malheur" دیدیکمز بلانك لفظ مترادف شاعرانه‌سیدر و علی الاکثر وقایع مؤسفه‌نك تعاقبی معناسنده مستعملدر .

Alexandre ne put retenir ses larmes en considérant l'*infortune* de Darius. *(Boll.)* اسکندر ، دارانك دوچار اولدیغی تعاقب مصائبی کورنجه سرشك چشمانی جریاندن منع ایده‌مدی .

Adversité. بر حالدرکه او حالده طالع انسانك علیهنده جریان ایدر :

On loue la fermeté d'un homme que l'*adversité* ne peut abattre. *(Mass.)* طالعك کندی علیهنده بولنمسیله برابر کندینی پایمال ایده‌مدیکی آدمك متانتی مدح و ثنا ایدیلیر .

Disgrâce بر آدمك بختیارانه تعیش ایتدیکی بر حالدن ساقط اولمسیدر :

On se persuade, dans la *disgrâce*, que si l'on jouissait encore d'une fortune riante on soulagerait les malheureux. *(Mass.)* بختیارانه تعیش ایتدیکی بر حالدن سقوط ایدن آدم طالع بر دها یوزینه کوله‌جك اولور ایسه بدبختلره اعانه ایده‌جکنه دائر کندینی اقناع ایدر .

Misère بیوك بر یوقسوللق ویا بیوك بر سفالتدر :

Ce monde est une vallée de *misères.* *(Acad.)* بو عالم بر بیوك یوقسوللق ویا بر بیوك سفالت صحراسیدر .

Détresse انسانی شاشرتان بر حال ضجرت اشتمالدر :

Retombé dans sa première *détresse*, sans asile, prêt à mourir de faim, il se ressouvint de son bienfaiteur. *(S. Sim.)* اولکی حال ضجرت اشتمال ضرورته دوشنجه و بی‌نان ونمك ، بی‌مسکن وآمادهٔ مرك اولدرق شاشیروب قالنجه ولی‌نعمتی درخاطر ایتدی .

Adinamo-ataxie (ا.مو.) [طبـ.] ضعف وعدم انتظام . اصطلاحات انجمنی : ضیاع قوی و حرکت .

Adynamie (ا.مو.) [طب.] ضعف ، درمانسزلق ، انحطاط ، هزال .
اصطلاحات انجمنی: ضیاع قوی .

Adynamique (صـ.) [طب.] ضعفی . Fièvre adynamique. حمای ضعفی .

Æcidie (e-ci-dì.) (ا.مو.) [نبا.] فطر طفیلی .

Aède (a-è-de.) (ا.مذ. یونان قدیمده شاعر مغنی ، عاشق .

Ædélite (é-dé-lì-te.) (ا.مو.) [معا.] آته دەلیت .

Ædes (é-dèss.) (ا.مو.) اسکی رومادە کوچك معبد .

Æditime (é-di-ti-me.) (ا.مذ.) [آثار عتیقه.] اسکی رومالیلر زماننده معبد بکجیسی .

Ædne (èd-ne.) (ا.مذ.) دوکون هدیەسی .

Ædœblennorrhée (é-dé-blèun-no-ré.) (ا.مو.) [ع.امر.] سیلان مخاطی اعضای تناسلیه .

Ædoiodynie (ا.مو.) [طب.] الم اعضای تناسلیه .

Ædoiographie (é-do-i-o-gra-fi.) (ا.مو.) [تشر.] توصیف اعضای تناسلیه .

Ædoiologie (é-do-i-o-lo-gì.) (ا.مو.) [تشر.] مبحث اعضای تناسلیه .

Ædoiopsophie (é-do-i-o-pso-fi.) (ا.مو.) [ع.امر.] آلات تناسلیەدن یللنمه .

Ædoioscopie (ا.مو.) [تشر.] استقصای اعضای تناسلیه .

Ædoiotomie (é-do-î-o-to-mî) (ا.مو.) [تشر.] قطع آلات تناسلیه .
— اصطلاحات انجمنی: تشریح اعضای تناسلیه .

Ædoïte (é-do-i-te) (ا.مو.) [ع.امر.] التهاب اعضای تناسلیه .

Ægagre (é-ga-gre) (ا.مذ.) یبانی کچی ، معزبری .

Ægagropile (é-ga-gro-pi-le) (ا.مذ.) [حیو.] یوك کوللەسی (کرۀ عهن) .

Ægérite (é-jé-ri-te) (ا.مذ.) [نبا.] آغاج قبوغی چوروکی مانتاری .

Ægicrâne (é-ji-crâ-ne) (ا.مذ.) [معما.] کچی باشلی .

Ægilops (é-ji-lopss) (ا.مذ.) [طب.] کوز قپاقلرینك زاویۀ انسیەلرنده حصوله کلن قرحه ؛ کچی کوزی .
— [نبا.] یبانی بغدای .

Ægilops. — A, fleur ; P, graine.

Ægis (é-jiss) (ا.مو.) [ع.امر.] بقعة القرینه ، کوز مسافری ، لکه .

Aérable (a-é-ra-ble) (صـ.) هوالندیرلمسی ممکن ، لازم اولان .

Aérage (ا.مذ.) تجدید هواء ، هوالاندیرمه .

Aérant, ante (صـ.) تجدید هوا .

Aérateur, trice (صـ.) هوالاندیران .

Aération (ا.مو.) هوالاندیرمه ، تجدید هوا :
Le principal et le plus énergique agent d'assainissement des habitations est l'*aération* continue et la ventilation la plus active. *(Journ.)* مساکنك تصفیۀ صحیەسیچون الك مؤثر چاره دائما تجدید هوا و بلا فاصله روزکارلره هر طرفی مهیا ایتمکدر .

Aéré, ée (ا.مفـ.) [مصدری aérer در.] هوادار :
Maison *aérée*. هوادار خانه . La chambre à coucher doit être largement *aérée* pendant tout le jour. *(Maquet.)* یتاق اوطەسی بتون کون واسعاً معروض هوا اولملیدر .

Aérer (فـ.متـ.) [یونانجه هوا معناسنه اولان "aêr" کلمەسندن مأخوذدر. — بو فعلك مادۀ اصلیەسی اولان "aér" دەکی "é" صامت بر هجادن اول "è" یه تحول ایدر . J'aère, tu aères, il aère; ils aèrent. مستقبل و شرط صیغەلرنده ایسه "é" غیر متحولدر : J'aérerai; nous aérerions.] هوایی تجدید ایتمك ، هوالاندیرمق ، هوا ویرمك :
Ouvrir la fenêtre pour *aérer* la chambre. اوطەنك هواسنی تجدید ایچون پنجرەیی آچمق . *Aérer* une salle de spectacle. بر تیاترو صالونه هوا ویرمك .
— بر مادەیی هوا بلع ایتمسی یاخود رنکنی ، قوقوسنی طادینی تعدیل ایتمسیچون هوایه معروض براقمق :
En *aérant* ce blé, vous lui ferez perdre sa mauvaise odeur. *(Legoar.)* بو بغدایی هوایه سرەرك آنك فنا قوقوسنی ازاله ایدرسکز .

Aérhémoctonie (ا.مو.) [طب.] هوانك اوردەیی تسمیم ایتمسی .

Aérhémotoxie (ا.مو) [ع.امر.] هوانك اوردهیی تسمیم ایتمسی . [مر.] Aérhémoctonie.

Aéricole (ص.) [تا.ط.] هوائی ، هواده یشایان، یتیشن حیوانات ، نباتات .

Aérien, enne (ص.) هوائی ، هوایه متعلق :

Fluide *aérien.* سیالهٔ هوائیه .

— هواده وقوعبولان و هوانك تأثیریله حاصل اولان ، هوائی :

Les météores *aériens* . علائم هوائیه Phénomène *aérien.* علائم جویه sont la pluie, la neige, le brouillard, etc. باغمور ، قار ، سیس و سائرهدر .

— هواده معلق ، هواده وقوعبولان ، هوائی :

Ils entreprirent ce voyage . سیاحت هوائیه Voyage *aérien.* *aérien* dans le but de faire plusieurs expériences. *(Francœur.)* متعدد تجربهلر اجراسی مقصدیله بو سیاحت هوائیه‌یی التزام ایتدیلر .

— [مجا.] كندیسنده هوا كبی خفیف ، تمیز ، اینجه ، مبهم و اله كچمز ، طوتیلهماز بر حالی حائز اولان ، هوائی :

Une jeune fille au gracieux sourire, aux yeux bleus, à la blonde chevelure, à la démarche et à la taille *aériennes. (Scribe.)* لطیف تبسملی ، مائی كوزلی ، قرال صاچلی و طرز وطور ایله اندامی هوائی برگنج قز .

— **شعرده** . Peuple aérien طیور . Chants aériens الحان طیور . Esprits aériens ملكلر ، پریلر .

— [حیو.] Oiseau aérien. قیرلانغیچ كبی یره نادراً قونان قوش .

Ærifère (*é-ri-fè-re*) (ص.) [معد.] باقرلی . Mine ærifère باقرلی معدن .

Ærifère (*a-é-ri-fè-re*) (ص.) ناقل هوا . Voies aérifères قنات هوا .

Aérification (ا.مو.) هوایه وغاز حالنه تحویل، تهویه.

Aérifier (ف.مت.) [كیم.ـ حكم.] هوایه تحویل ایتمك :

Aérifier l'eau distillée. هوالاندیرمق غاز حالنه كتیرمك . انجون ماء مقطری چالقامق .

Aériforme (ص.) [حكم.] هوائی الشكل ، شبه هوا .

Aériser (ف.مت.) هوا ویا غاز حالنه قومق .

— S'aériser (ف.مط.) هوا ویا غاز حالنی كسب ایتمك .

Aérites (ا.مذ.جمع) [حیو.] هواده یاشایان بالجمله حیوانات .

Aérivore (ص.) [حیو.] هوا ایله بسلهنیلن . آكل الهوا .

Aérobie (ص.) [حیو.] هواده یاشایان میقروب ؛ هوائی حیوانات خردهبینی .

Aérocyste* (ا.مو.) [نبا.] حویصلات هوائیه .

Aérodynamique (ا.مو.) مبحث قوت هوا .

A,Aérocystes (1.Varech: 2. sargasse).

Aérognosie (ا.مو.) [حكم.] علم احوال هوا .

Aérographie (ا.مو.) [حكم.] مبحث توصیف هوا.

Aérographique (ص.) توصیف هوایه عائد، متعلق اولان

Aérohydropathie (ا.مو.)[طب.]تداوی بالهواوالماء .

Aérolithe (ا.مذ.) كوكدن كرهٔ ارض اوزرینه دوشن معدن پارچه‌سی ؛ حجر سماوی ، شمشك طاشی :

Les *aérolithes* sont de véritables planètes. *(J. Reynaud.)* احجار سماویه حقیقی سیارهلردر .

معلومات . — احجار سماویه بعد مجردك اعماقندن كرهٔ ارض اوزرینه دوكیلن معادن كومه‌لریدر . احجار سماویه‌نك سقوطی دائما بر طاقم علائم ضیائیه ایله وگورلتیلرله وقوعبولور . احجار سماویه دیدیكمز اجسام بر طاقم كوكب قرنتیلرندن عبارتدر بو قرنتیلر بعد مجردده دوران ایتدكده ایكن كرهٔ ارضك مقدار كافی قربنه كلنجه جاذبهٔ ارض ایله كره‌مزه دوشرلر هوای نسیمیمزدن كچر ایكن تماس هوا ایله اریرلر . بونلردن بر طاقمی بر جسم ثقیل كلی حالنه كیرر .

Aérolithique (ص.) احجار سماویه‌یه عائد، متعلق اولان:

Dans le Brésil, il y a une masse *aérolithique* qui, dit-on, pèse sept mille Kilogrammes. *(Hœfer.)* برەزیلیاده احجار سماویه‌دن بركومه موجوددركه یدی بیك كیلوغرام آغرلغنده‌در دیرلر .

Aérologie (ا.مو.) [حكم.] مبحث الهوا .

Aérologique (ص.) [حكم.] مبحث الهوائی .

Aéromancie (ا.مو.) هوادن تفأل .

Aéromancien, enne (ا.) هوایه باقه‌رق تفأل ایدن.

Aéromètre (ا.مذ.) [حكم.] مقیاس هوا .

Aérométrie (ا.مو.) [حکمـ.] هوانك خواص حکمیه‌سندن باحث علم . مقایسهٔ اجسام هوائیه .

Aéromoteur (ا.مذ.) هوا ایله تحریك اولنور ماکنه ، هوا ماکنه‌سی .

Aéronaute (ا.) [یونانجه هوا معناسنه اولان "âer„ وکمیجی معناسنه اولان "nautês„ کلمه‌لرندن متشکلدر .] بالون ایله هوایه چیقان شخص ، طیاره‌جی .

Aéronautie (ا.مو.) طیران فی الهوا .

Aérophane (ص.) شفاف .

Aérophobe (ص.ا.) [طبـ.] هوادن قورقان کمسه ؛ خائف من الهوا .

Aérophobie (ا.مو.) [طبـ.] هوادن قورقمه ؛ خوف من الهوا .

Aérophore (ا.ص.) ناقل هوا .

Aéroplane* (ا.مذ.) روزکارك ، سطح مائللری اوزرینه اولان تأثیری سببیله ، هوادن دها ثقیل اولدیغی حالده ، هواده طوره‌بیلن ماکنه ؛ طیاره .

Aéroplane de Ludwig.

Aéroscope (ا.مذ.) هوای نسیمیده بولنان حیوانات خرده‌بینی لاجل التتبع طوپلایان ماکنه . هواپن .

Aéroscopie (ا.مو.) استقصای هوا .

Aérosite (ا.مو.) [معا.] بر نوع قویو قرمزی کموش .

Aérosphère (ا.مو.) کرهٔ ارضی احاطه ایدن کتلهٔ هوا . دها طوغریسی : Atmosphère

Aérostat* (ا.مذ.) محتوی اولدیغی غازك هوای نسیمی‌یه نظراً ثقلت اضافیه‌سی آز اولدیغی جهتله هواده طیران ایدن ماکنه ؛ بالون . [مر.] Ballon

Aérostathmion (ا.مذ.) مقیاس ثقلت هوا .

Aérostation (ا.مو.) بالون ، طیاره اعمال و استعمال ایتمك صنعتی .

Aérostatique (ص) بالونلره و آنلری سوق ایتمك اصولنه دائر ، متعلق .

Aérotechnie (*a-é-ro-tè-kni*) (ا.مو.) صنایع بالهوا .

Aérothérapie (ا.مو.) [طـ.] تداوی بالهوا .

Aérotherme (ص. صیجاق هوا جریانیله تسخین اولنان (اتمك فرونی) .

Aérotone (ا.مذ. بر نوع هوا تفنکی .

Aérozoés (ص.ا.مذ.جمع) [حیو.] یشایه‌بیلمك ایچون هوایه محتاج اولان .

Ærugineux, euse (*é-ru-ji-neu*) (ص.)مسهوك ، پاسلی .

Æschynante.

Æschynante* (*é-ski-nan-te*) (ا.مذ.) [نبا.] کوسدم .

Æschulacées (*é-ski-la-sè*) (ا.مو.جمع) [نبا.] آت کستانه‌سی فصیله‌سی .

Æsculine (*é-sku-li-ne*) (ا.مو.) [کیمـ.] اسکولین .

Æsculus* (ا.مذ.) [نبا.] آت کستانه‌سی . هند کستانه‌سی دخی دینور . [اشبو نبات ۱۶۱۵ تاریخنده استانبولدن پارسه کتورلمشدر .]

Æsculus. — A, fleur; B, coupe de la fleur; C, fruit; D, graine ou marron d'Inde.

Æsthème (*é-stè-me*) (ا.مذ.) [طب.] حس ، طویه ، احتساس .

Æsthésie (*é-sté-zi*) (ا.مو.) [طب.] حساسیت ، طویغو .

Æsthésiographie (ا.مو.) [طب.] توصیف اعضای احتساس .

Æsthésiologie (ا.مو.) [طب.] مبحث اعضای احتساس .

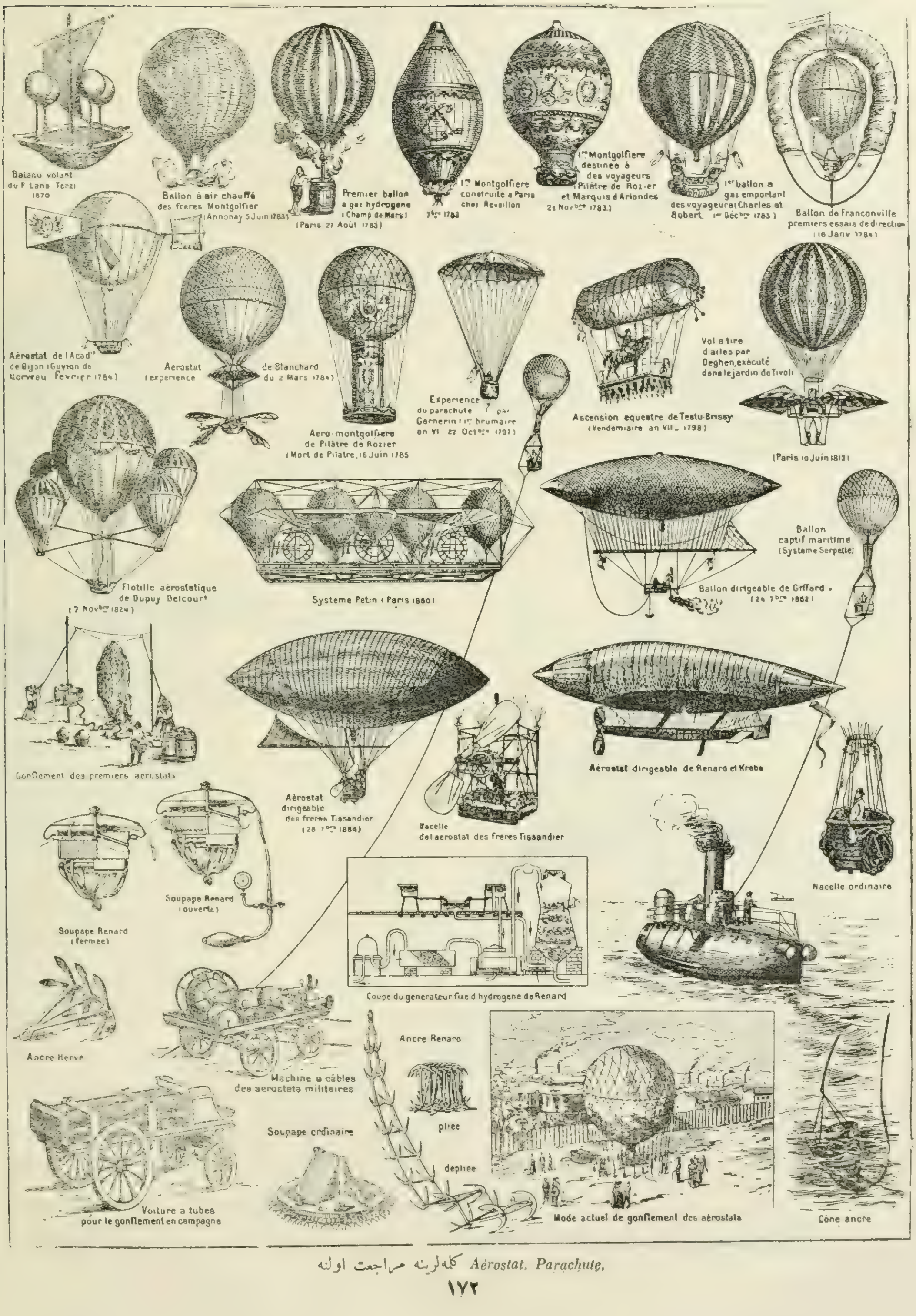

كله‌لرينه مراجعت اوله *Aérostat, Parachute.*

Æstuant, ante (*é-stu-an*) (ص) پك صيجاق ، ياقيجى .

Ætheilème (*é-té-lè-me*) (ا.مذ.) [نبا.] برنوع كنكر اوتى .

Ætheogame (*é-té-oga-me*) (ا.ـص.) [نبا.] ذات القاح خفى .

Æthéogamie (ا.مو.) القاح خفى .

Æthrioscope (*é-tri-o-sko-pe*) (ا.مذ.) [حكم.] مقياس حرارت ارض .

Æthuse* (*é-tu-ze*) (ا.مو.) [نبا.] شوكران صغير ، كوچوك بالديران .

Æthuse

Ætite (*é-ti-te*) (ا.مو.) [معا.] حجرةالولادة ، قرتال طاشى ، شيطان قيا ى .

Affabilité (ا.مو.) [لاتينجه "affabilitas" كلمه‌سندن مأخوذدر.] التفات ، حسن معامله ، لطف ايله معامله ، خاطر نوازلق :

Il est difficile que l'*affabilité* existe sans la bonté: on peut l'appeler la politesse du cœur. (*Laténa.*) ظرافت قلب دينلمكه شايان اولان عاطفت اولقسزين حسن معامله‌نك وجودى مشكلدر .

L'*affabilité* du souverain relève l'éclat et la majesté du trône. (*Mass.*) حكمدارك التفاتكارى وتلطيفنعا ريسى تختك علو شانى و شعشعهٔ شوكتى ابراز ايدر .

— [متر.] Affabilité, civilité, honnêteté, politesse.

Civilité معتاد و مرعى مراسمكاريدن عبارتدر :

Des gens qui me prévenaient autrefois par leurs *civilités*. (*Montesq.*) وقتيله بكا افراط مراسمكارى ايله معامله ايدن آدملر .

Honnêteté عادات رعايتى و آداب موانستى اعتنا ايله اجرا ايتمكدن عبارتدر :

Je les laissai ensemble et me retirai parmi les officiers qui me prodiguaient alors leurs *honnêtetés*. (*Le Sage.*) آنلرى مجتمع براقوب حقمده عادات رعايتى وآداب موانستى ابذال ايتمكده اولان ضابطانك آره‌سنه كيردم .

Politesse بشقه‌لرينك خوشلرينه كيده‌بيله‌جك برشى يايمقدن ويا اويله برشى سويلمكدن توقى دكلدر . بالعكس آنلرك خوشلرينه كيده‌بيله‌جك شيلر يايمقدن و يا سويلمكدن عبارت دركه بزجه خوش‌صحبتلك و خوش‌آينده‌لك ديمكدر .

La *politesse* de l'esprit consiste à penser des choses honnêtes et délicates. (*La Rochef.*) فكرك خوش‌آينده‌لكى عادات رعايته وآداب موانسته موافق و نازك شيلر دوشونمكدن عبارتدر .

Affabilité خلق حسن قبولده طاتليلق كوسترمكدن وهر كسى كشايش طرز وطور ايله بلا تضييق مظهر التفات ونوازش ايلمكدن عبارتدر :

Cette douceur et cette *affabilité* si nécessaires et si rares dans les grands emplois. (*Fléch.*) بيوك مأموريتلر ايچون بو قدر لازم اولمقله برابر اولقدر نادر اولان او طاتليلق و حسن نوازش .

Affable (ص.) انيس ، مونس ، خاطرنواز ، ملتفت ، بشوش :

Les plus grands hommes et les plus grands rois ont toujours été les plus *affables*. (*Mass.*) الك بيوك آدملر و الك بيوك حكمدارلر دائما الك دلنواز و خاطرساز ذوات ايديلر .

— خاطرسازى ودلنوازى‌يى مشعر وآنكله برابر اولان. [بو حالده يالكز اشيايه منحصردر :]

Être d'un caractère doux et *affable*. خاطرساز و دلنواز احلاق ايله متصف اولمق .

— [متر.] Affable, civil, courtois, gracieux, honnête, poli.

Gracieux آدم بزم خوشمزه كيده‌جك شيلرى بروجه پيشين استحضار ايدن آدمدر :

Théognis n'est pas hors de sa maison qu'il a déjà ajusté ses yeux et son visage, afin que ceux qui passent le trouvent déjà *gracieux* et l'air souriant. (*La Bruy.*) «تئوئنيس» دها خانه‌سندن چيقمقسزين كوزلرينى وچهره‌سنى حسن تزيين ايله كلن كچنلره بسيم و شيرين كورنمك حالنى استكمال ايدر ايدى .

Affable آدم حسن التفات واكرامنى اظهار ايچون كندى نزدينه كلمسنى يعنى كنديسنه مراجعت اولنمسنى بكلر :

Cyrus se montrait doux et *affable* à ceux qui l'approchaient. (*Roll.*) «سيروس» نزدينه كلنلره شيرين زبان ايله ابراز التفات ايلر ايدى .

Civil و Poli آدملر مجامع ارباب حيثيتده رعايتى مقتضى كافهٔ معاملات تلطيفيه‌يه تماماً رعايت و اعتنا ايدن آدملردر لكن Poli آدم مراسمه اعتنا خصوصنده Civil آدمك فوقنده غيرت كوسترر :

Il y a des hommes gratuitement *civils*, et en qui les politesses sont des fruits naturels de leur éducation. (*La Rochef.*) بر طاقم آدملر بر مقصده مبنى اولقسزين كنديلكلرندن

اصولپرستدرلر آنلرجه مراسمه اعتنا ، کورمش اولدقلری تربیه‌نك ثمرهٔ طبیعیه‌سیدر . Nous sommes *polis* par les façons flatteuses que nous avons dans la conversation et dans la conduite, pour les personnes avec qui nous vivons. *(Guizot.)* بزم مراسمه اعتنامز برلکده کچنمکده اولدیغمز آدملره قارشی طرز مکالمه و معامله‌جه مداهنه‌کارانه بولنمق صورتیله ابراز اولنور .

Honnête دینلن آدملر آداب رعایتك و اصول موانستك قواعدینه غایتله اعتنا ایله آنلردن ذره‌جه آیرلمغی عندلرنده تقیحه سزا عد ایدنلردر .

Il faut être *honnête* pour soi, quoique souvent ceux à qui l'on parle ne méritent pas qu'on le soit pour eux. *(Noël.)* انسان کندیسنه قارشی آداب رعایتك و اصول موانستك قواعدینه اعتنا ایتملی و اکثری کندیلریله مکالمه ایدیلن آدملرك کندی حقلرنده بو اعتنایه شایسته اولملرینی نظر اعتباره آلمالیدر .

Courtois آدملر شرائط و آداب موانست و رعایتك التزامنده افراط ایدنلردرکه آنلرك بو افراطلری علی‌الاکثر مزعج وکلال آوردر :

Des chevaliers c'était le plus *courtois*. *(Volt.)* شوالیه‌لر ایچنده فلان مراسم و اصول خصوصنده رئیس افراطپروران ایدی . Il faut être *honnête* sans cérémonie. انسان طنطنهٔ مراسمدن آزاده اوله‌رق رعایتکار آداب موانست اولملی. *Civil* sans importunité. مراسم و عادات موانستده کسه‌دن کیرو قالیوب فقط ازعاج وکلال آوری درجه‌سنه ایشی واردیرمامل . *Courtois* sans affectation. شرائط وآداب موانستك التزامنده ساخته ادالردن عاری اولملی . *Poli* sans fadeur. مراسمه اعتنا خصوصنده طاتسزلق درجه‌سنه کیتماملی . *Gracieux* sans minauderie. هر کسه خوش کله‌جك تلطیفاتی اجرا و فقط خوشه کتسون دیه ساخته جلوه‌بازلقلر ایتکدن اتقا ایلملی . *Affable* sans familiarité. التفاتکاری و خاطرجوییده عائله آره‌سنده‌کی تکلیفسزلك مرتبه‌سنده لاابالی اولماملی .

Affablement (ح.) التفات ایله ، ملتفتانه :

Il recevait aussi *affablement* le pauvre que le riche. بر زنکینی نصل التفاتکارانه قبول ایدیور ایدی ایسه بر فقیری دخی اویله‌جه مظهر التفات قبول ایلر ایدی .

Affabulation (ا.مو.) قصه‌دن حصه :

L'*affabulation* n'est pas toujours liée au récit. *(La Serre.)* قصه‌دن چیقاریله‌جق حصه حکایه‌یه دائما مربوط دکلدر .

امتزاج ایده‌لی جوهرله عَرَض
قصه‌دن حصه‌در القصه غرض
مصرلی کامل پاشا (تلاق ترجمه‌سی .)

— [توس.] بعض وقایع تاریخیه‌دن چیقاریله‌جق حصهٔ انتباه .

Affadi, ie (ا.مف.) [مصدری affadir در .] طاتسز طوزسز ، لذتسز :

Mets *affadis* طادی قاچرلمش یمکار .

— ضعیفلامش ، مرضی :

Estomac *affadi.* ضعیف معده .

— یورغون ، اوصانمش :

Votre cœur en est *affadi.* *(Mme de Sév.)* سزك کوکلکز آرتق آندن بی‌تاب ، بیزاردر .

— جاذبه‌سی ، لطافتی غائب ایتمش .

Affadir (*a-fa-dir*) (ف.مت.) طاتسزلاشدیرمق ، طاتسز و طوزسز یاپمق ، طادینی بوزمق :

Affadir une sauce, un ragoût. بر صالچه‌یی طاتسز طوزسز حاله کتیرمك ؛ صالچه‌لی بر یمکك طادینی بوزمق .

— [توس.] Affadir le cœur. تیکسیندیرمك ، یورك بولاندیرمق :

Une sauce qui *affadit le cœur.* *(Acad.)* یورك بولانتیسی ویرن بر صالچه . Le sucre, le miel *affadissent le cœur.* *(Trév.)* شکر و بال تیکسینتی ویرر .

— [مجا.] نفرت ویرمك :

Des compliments outrés *affadissent le cœur.* *(Raym.)* حدینی تجاوز ایدن توقیر و رعایت داعئ نفرت اولور .

کوربنور حدی تجاوز ایدن امرك ضدی
فرط تعظیم و تکاپوده حقارت کبیدر .
کاظم پاشا .

— [مجا.] صوغوتمق ، طادینی طوزینی بوزمق :

Gardez-vous de ces expressions recherchées qui ne servent qu'à *affadir* le style. *(Volt.)* کتابتك لذتی قاچیرمقدن بشقه بر شیئه یارامیان او تعبیرات منتخبهٔ بارده‌دن توق ایدیکز .

— دوچار ضعف ایتمك ، قوتسز و روحسز براقمق :

Prenons bien garde, en mêlant sans cesse l'agréable et l'utile, d'*affadir* l'esprit de l'enfant. *(H. Rigault.)* ذوقبخش اوله‌جق شیئی فائده‌لی‌یه دائما قارشدیره‌رق چوجغك ذهنی دوچار ضعف ایتمامکه زیاده‌سیله دقت ایتملی‌یز .

— یورمق ، اوصاندیرمق :

Ces gens l'embarrassaient, l'*affadissaient.* *(La Font.)* و آدملر آنی صیقیورلر ایدی ، یوریورلر ایدی .

— S'affadir (ف.مط.) طاتسزلاشمق ، لذتی بوزلمق :

Cette liqueur *s'affadira* si vous y mettez trop de sucre. چوق شکر قاتار ایسه‌کز بو شروبك لذتی بوزیله‌جقدر .

— [مجا.] طادی قالمامق :

L'éloquence, toujours flatteuse dans les monarchies, *s'est affadie* par des adulations dangereuses aux meilleurs princes. *(Mass.)* حکومات سلطانیه‌ده دائما مداهنه‌کار اولان بلاغت ، اك ایی پرنسلره تملق خطرناك دناثتکارانه‌سندن ناشی ضعیف و بارد اولدی .

— اشخاص حقنده : ضعیف ، قورقاق ، قاری کبی اولمق :

On *s'affadit* dans les conversations insignifiantes. معناسز مصاحبتلرله انسان ضعیف و ناتوان و همشرب زنان اولور .

Affadissant,ante (ص.) طاتسز . لذتسز .

— [مجا.] اوصانج ویرن :

Des flatteries affadissantes. اوصانج ویریجی مداهنات .

Affadissement (ا.مذ) طاتسزلق ، لذتسزلك .

— [مجا.] اوصانج :

Louer jusqu'à l'*affadissement*. اوصانج درجه‌سنه قدر ثنا ایتمك.

Affaibli. ie (ا.مف.) [affaiblir مصدری‌در.] ضعیفلاتمش قوتدن دوشمش ، دوچار ضعف اولمش ، ضعیف :

J'étais *affaibli* par la diète et la fatigue du voyage, *(Marmontel.)* پرهیزدن و محن سیاحتدن دوچار ضعف اولمشیدم .

— [توس.] قوتنی ، فعالیتنی ، متحمللكنی غائب ایتمش :

Un discours est *affaibli* par les ornements affectés du genre fleuri. *(Fén.)* بر نطق ، اسلوب مزین دنیلن اسلوبك ساخته تزییناتیله مزین اولنجه قوت و متانتنی غائب ایدر .

— نادراً „de“ اداتیله استعمال اولنور :

Affaibli du passé, accablé du présent, on est encore effrayé de l'avenir. *(Fléch.)* ماضیده دوچار ضعف اولمش ، حال حاضرك بار محنتی آلتنده ازیلمش اولدیغی حالده انسان ینه مستقبلدن قورقیور .

— [متر.] Affaibli, faible.

بر آدم کندیلکندن ضعیف اولور ایسه faible در .

بشقه بر سبب ایله دوچار ضعف اولمش ایسه affaibli در.

بو ایکی لفظ الفاظ مترادفه‌دن ایسه‌ده هر برینك معناسی بشقه اولدیغندن ایکیسیده بر فقره ایچنده استعمال اولنه‌بیلیر:

Combien de vierges *faibles* elles-mêmes, encore plus *affaiblies* par les abstinences, par les jeûnes, n'ont pris néanmoins jamais aucun relâche ? *(Bourdal.)* کندیلری ذاتا ضعف ایچنده اولدقلری حالده پرهیزلرله و صیاملرله بر قاتدها دوچار ضعف اولمش نیچه باکره قزلر هیچ بر فاصلهٔ عبادت قبول ایتمدیلر .

— [متر.] Affaibli, amolli, efféminé, énervé.

Affaibli و Enervé بالخاصه بدنه و بر حرکت فعلیه‌یه راجع‌درلر .

Amolli و Efféminé روحه و بر حرکت معنویه‌یه راجع درلر . اقوام ایچون هیچ بر وقتده affaibli ضعیفلاتمش و énervé کوشکلنمش دینلمز. اقوام ایچون amolli تنبلورلکه آلشمش و efféminé زن مشرب اولمش دینلیر .

Affaibli فعلی تأثیری و نتیجه‌یی کوستر . énervé فعلی سبب کوستر . انسان énervé اولدیغی ایچون affaibli یعنی دوچار ضعف اولور . چونکه قوت اعصابك قوتیله قائمدر .

Amolli اخلاقده ، اقتدارده ، اختیارده تناقصی مشعردر.

efféminé بر حال طبیعی و یاخود بر تربیهٔ مدیده‌نك نتیجه‌سی اوله‌رق حصوله کلیرکه انسان تلذذاتجه ، طرز و طورجه طائفهٔ نسایه مشابهت کسب ایلر :

Les soldats d'Annibal s'étaient *amollis* à Capoue. «آنیبال»‌ك عسکرلری «قاپو» ده تنبلورلکه آلشمشلر ایدی . Les mignons de Henri III n'étaient que des *efféminés*. اوچنجی «هانری»‌نك محبوبلری کافةً زن‌مشرب اولمش غلمان ایدی .

Affaiblir (*a-fé-blîr*) (ف.مت.) ضعیفلاتمق، دوچار ضعف ایتمك ، قوتدن دوشورمك ، دوچار وهن ایتمك :

La débauche *affaiblit* le corps en dépravant le caractère. *(L. Faucher.)* سفاهت اخلاقی اخلال ایدرك وجودی دوچار وهن ایدر .

— [مجا.] متانتی اخلال ایتمك ، تنقیص ایتمك :

La nuit laisse toute la puissance à la douleur, et n'*affaiblit* que la raison. *(Mme de Staël.)* کیجه بتون اقتداری آلامه ترك ایدوب آنجق اذعانك متانتنی تنقیص ایدر .

— اعتباره ، قوته ، نفوذه خلل کتیرمك :

Les lois inutiles *affaiblissent* les lois nécessaires. *(Montesq.)* لزومسز قانونلر لازم اولان قانونلرك حکمنی اخلال ایدر .

— [صنا.] اینجلتمك ؛ مسکوکاتك عیارینی ایندیرمك ، وزنی آزالتمق .

— (ف.ل.) دوچار ضعف و وهن اولمق :

Nous sommes tous faits pour *affaiblir*, vieillir et mourir. *(Mme de Lambert.)* هپمز ساقط الاقتدار ، اختیار و داخل مزار اولمق ایچون یرادلمشزدر.

— [مجا.] ازالهٔ قدرت ، اضاعهٔ حیثیت ایتمك ؛ لیاقت و اقتداری غائب ایتمك :

J'affaiblis, ou du moins ils se le persuadent.
Corneille.

ازالهٔ قدرت ایلیورم و یاخود آنلر بو قناعت فکریه‌ده بولنیورلر.

S'affaiblir. (ف.مط.) ضعیفلاتمق ، دوچار ضعف اولمق ، قوتدن دوشمك :

Ma vue *s'affaiblit.* قوهٔ باصره‌م دوچار ضعف اولیور . Je m'*affaiblis* moi-même. *(La Bruy.)* کندی کندیمه ضعیفلیورم .

— [مجا.] ازالهٔ قوت ، ازالهٔ حیثیت ؛ نفوذینی غائب ایتمك :

Je sais qu'en triomphant les Etats *s'affaiblissent.*
Campistron.

معلومدرکه دولتلر نائل ظفر اولدقجه دوچار ضعف اولورلر .

— [اشیای معنویه‌دن بحث اولنمق صره‌سنده] فعالیتنی ، قوت عملیه‌سنی غائب ایتمك :

La distance qu'il y a de l'honnête homme à l'habile homme *s'affaiblit* tous les jours. *(La Bruy.)* ناموسكار آدم ایله ماهر آدم بیننده‌كی مسافه كوندن كونه تناقص ایدییور . L'amour est une flamme, qui comme celle du feu, se communique, se multiplie, sans *s'affaiblir*. *(B. de St-P.)* عشق و علاقه بر شعله‌دركه قوت عملیه‌سنی غائب ایتمكسزین شعلهٔ آتش كبی سرایت و تضاعف یلر .

Affaiblir, énerver. [متر.] —

Affaiblir تأثیر كوسترر . Enerver سببی كوسترر . بر آدمی ضعیفلاتمق كوشككلك كتیرمكله حاصل اولور ، چونكه قوت اعصابده‌در . بو سببله affaiblir بعضاً énerver دن صكره بر فقره ایچنده مستعملدر :

L'imagination donne aux sens une activité précoce qui ne peut manquer d'énerver, d'*affaiblir* d'abord les individus, puis l'espèce même à la longue, *(J.-J. Rouss.)*

خیال ، حواسه وقتندن اول ناپهنگام اوله‌رق بر فعالیت ویررك او فعالیت اشخاصه ابتدا كوشكلك و صكره ضعف ویرمكدن و امتداد حالنده انساله دخی رخاوت و ضعفی سرایت ایتدیرمكدن خالی قالماز .

Affaiblissant, ante (ص.) ضعفی موجب اولان ، ضعیفلاتان ، قوتدن دوشورن :

La saignée réitérée est un remède *affaiblissant*. *(Chomel.)*

مكرراً قان آلمه ضعفی موجب اولور بر معالجه‌در .

— [مجا.] رخاوت ویرن ، كوشككلكه سبب اولان ، زن مشرب ایدن :

La plupart des femmes sont *affaiblissantes* par les attachements tendres qu'elles causent. *(Balz.)* اكثر نسوان سببیت ویردكلری انهماكات دلنوازانه‌دن دولایی قوتلره ایراث نقصان ایدرلر .

Affaiblissement (ا.مذ.) تناقص قوی ، ضعیفلانمه ، ضعف ، وهن ، فتور ، زبوناق :

L'*affaiblissement* où il se trouvait ne lui permettait pas de parler plus longtemps. *(Mariv.)* دوچار اولدیغی ضعف دها زیاده سویله‌مكه مساعده ایتمیور ایدی .

— مسكوكات مغشوشه . عیارینك و وزننك تناقصی .

— [مجا.] افكار واحتراسات حقنده استعمال اولنور .

L'*affaiblissement* de l'esprit, de la mémoire, قوهٔ حافظه‌نك ، ذهنك دوچار ضعف اولمسی .

— خصوصیله بر دولت ، بر فرقهٔ سیاسیه ، بر اردو حقنده تناقص قوی :

Il croyait voir dans l'*affaiblissement* de la maison d'Autriche la liberté de l'Italie. *(Volt.)* آوستریا خاندان قرالیسنك دوچار ضعف اولمسنده ایتالیانك حریته مظهریتنی كورمك ظننده ایدی .

(s') Affainéantir (ف.مط.) دوچار رخاوت اولمق ، متانتدن دوشمك ، جبین اولمق :

Les nations *s'affainéantissent* dans une longue paix. قوملر اوزون بر دورهٔ امتداد صلح و مسالمتده دوچار رخاوت اولورلر .

Affaire (*a-fè-re*) (ا.مو.) [لاتینجه مفعول الیه اداتی اولان „ad" ایله یاپمق معناسنه اولان „facere" كلمه‌سندن متشكل و یاخود ایتالیانجه عین معناده اولان „affare" كلمه‌سندن مأخوذدر .] یاپیله‌جق ایش ، یاپیله‌جق هر شی ، حیاتده موضوع اشتغال اولان هرشی ؛ ایش ، مشغولیت ، امر ، امور ، خصوص ، مصلحت ، ماده :

Il n'a jamais eu dans sa vie que deux *affaires*, qui sont de dîner le matin et de souper le soir. *(La Bruy.)*

حیاتده آنجق ایكی ایشی وار ایدی : بری اوكله طعامنی ایغك دیكری اقشام یمكنی یمك . Les gens qui ont peu d'*affaires* sont de très grands parleurs. *(Monte q.)* مشغله‌لری آز اولان كسان اك زیاده ناطقه‌پردازاندر . Ceux qui n'ont point d'*affaires* s'en font. *(J. Leroux.)* ایشلری اولمیانلر كندیلرینه ایش خلق ایدرلر .

— تصورات ، تصمیمات ، تشبثات والحاصل انسانك یاپمق ایستدیكی هر شی ؛ مصلحت :

Le trop d'expédients peut gâter une *affaire* :
On perd du temps au choix, on tente, on veut tout faire.
La Fontaine.

چوق تدبیر و چاره‌لره مراجعت افساد مصلحت ایده‌بیلیر انتخابده پك زیاده اضاعهٔ اوقات و تجربه‌یه كیریشلدكده هر شیئی یاپمغه استحضار نیات ایدیلیر .

— بركمسه ایله حل و فصل ایدیله‌جك ، موقع مباحثه‌یه قونیله‌جق ، تنویر واثبات اولنه‌جق والحاصل طوغریدن طوغری‌یه و یا بالواسطه علاقه‌دار منفعت اولنه‌جق هر شی :

Les gens les plus savants et les plus éclairés ne sont pas toujours ceux qui se conduisent le mieux dans les *affaires* de la vie. *(J.-J. Rouss.)* حیات بشره متعلق خصوصاتده اك زیاده حسن حركت ایدنلر دائما اك زیاده عالم اولانلر واك زیاده افكار منوره اصحابندن بولنانلر دكلدر .

— بر شخصك ثروتنه ، امواله ، منافعنه متعلق اولان هر شی :

Je ne me mêle jamais des *affaires* des autres ; j'ai bien assez des miennes. *(Scribe.)* غیرك ایشلرینه اصلا قاریشمام ، كندی ایشلرمك بلاسی بكا یتر .

— صورت عمومیه‌ده تعیش انسانه تعلق ایدن هر شی :

La plupart des gens ne se mêlent des *affaires* d'autrui que pour mieux faire leurs propres *affaires*. *(Sn-Evrem.)* اكثر ناس بشقه‌لرینك ایشلرینه محضا كندی ایشلرینی دها ایی صاغلامق ایچون كیریشیرلر .

— قوللانیلان اشیا، تلبس و تزین ایچون لازم اولان اشیا؛ ادوات، البسه:

Vous serez habillé dans cinq minutes, toutes vos *affaires* sont prêtes. *(A. Karr.)* بش دقیقه‌ده گینیرسکز بتون البسه‌کز حاضردر.

— منافع مهمه‌یه تعلق ایده‌جك شیلر:

Dans les grandes *affaires*, on doit moins s'appliquer à faire naître des occasions qu'à profiter de celles qui se présentent. *(La Rochef.)* مهام امورده وسائل جدیده احداثنه چالشمقدن ایسه موجود وسائلدن استفاده‌یه اعتنا ایتمك اولویتده‌در.

— منافع عمومیه‌یه عائد اولان، وقایع سیاسیه‌یه، حکومته، دوائر وکلایه، اداره‌لره تعلق ایدن هر شی:

Affaires d'Etat. مصالح عامه. *Affaires* publiques, امور دولت. *Affaires* politiques. امور سیاسیه.

— بر قومده جریان ایدن ویا جریان ایتمك اوزره بولنان احوال:

Les *affaires* de l'Asie étaient entièrement séparées de celles de l'Europe. *(Boss.)* آسیا اموری اوروپا امورندن کلیاً آیرلمش ایدی.

— معامله، اخذ و اعطا:

Les villageois font toutes leurs *affaires* au cabaret. *(Brill. Sav.)* کویلیلر کافهٔ معاملات اخذ و اعطالرینی میخانه‌ده تسویه ایدرلر.

— کدری، تلاشی، مراقی موجب اوله‌جق هر شی؛ اهتمام، اندیشه، مشکلات، تهلکه:

Il s'est fait là une mauvaise *affaire.* او خصوصده فنا بر معامله‌ده بولندی.

— حال، احوال؛ تصادفات، حالات:

La nécessité des *affaires.* مقتضای حال.

— بر مجلسده، بر اجتماعده موضوع بحث اولان شی:

Le sénat devait proposer et diriger toutes les *affaires.* *(Boss.)* مجلس اعیان کافهٔ مصالحه دائر تکلیفاتی کندی اجرا و ادارهٔ مصالحی ایفا ایتمك لازم کله‌جکدی.

— فتنه، سوء قصد:

Timocrate vint me dire en grand secret qu'il avait découvert une *affaire* très dangereuse. *(Fén.)* «تیموقرات» پك تهلکه‌لی بر ایش کشف ایتدیکنی غایتله محرمانه اوله‌رق کاوب بکا سویله‌دی.

— دعوی، محاکمات و علی‌العموم محاکمه عائد خصوصات:

Voulez-vous de l'*affaire* accepter l'arbitrage?
E. Delavigne.

بو دعواده حکملك وظیفه‌سنی درعهده ایدرمسکز؟

— تعلق ایدن و عائد اولان شی:

La vérité morale est une *affaire* d'intelligence et non de goût. *(Vacherot.)* حقیقت معنویه فکر و اذعانه متعلق بر شی اولوب ذوقه عائد دکلدر.

— موضوع بحث اولان شی:

Je vois nettement où l'*affaire* va. *(St-Evrem.)* موضوع بحث اولان ایشك نتیجه‌سی نه اوله‌جغنی بن واضحاً کوریبورم.

— خوشه کیده‌جك، تماماً موافق حال اولان شی:

La politique n'est point mon *affaire.* *(Volt.)* پولیتیقه ایشم دکلدر.

— محاربه:

Affaire glorieuse. شانلی محاربه. *Affaire* sanglante. قانلی محاربه.

— دوئللو، غوغا، مجادله:

. . . . . . A la première *affaire*,
Ton cœur a battu plus fort qu'à l'ordinaire.
C. Delavigne.

برنجی دوئللوده یورکك هر زمانکی اوینامسندن زیاده اوینادی.

— مناسبت صمیمیه، عشق انتریقه‌سی:

Affaire de cœur. مناسبات عاشقانه. En *affaire* de cœur, les Russes sont les plus douces bêtes féroces qu'il y ait sur la terre. *(Custine.)* مناسبات عاشقانه‌ده روسلر کرهٔ ارض اوزرنده ساکن حیوانات وحشیه‌نك اك طاتلی معامله‌لی اولانلریدرلر.

— مبهم بر حالده استعمال اولنتجه affaire کلمه‌سی مبهم مدلولده اولان شی کلمه‌سنه معادلدر:

Ce jeune homme a poussé l'*affaire* un peu trop loin.
La Chaussée.

بو کنج آدم ایشی برآز افراط درجه‌سنه ایصال ایتدی.

— [Argot تسمیه اولنان چاپقین اصطلاحاتنده.] اجراسی مصمم سرقت، شدید و مضر اشخاصك بر تشبث مقررلری، بر اورغون اورمق تصوری:

Monter une *affaire.* برکار ناهموار جانیانه ترتیب ایتمك.

— Affaire d'honneur. دوئللو، مبارزهٔ منفرده. — Affaires du temps. ذهنلرك مشغول اولدیغی مسائل حاضره. — Une affaire d'or, une affaire magnifique. پك نافع بر معاملهٔ تجاریه:

Il a fait là une fort *belle affaire*, une *superbe affaire.* او غایتله کوزل و علی‌الاعلی بر ایش کوردی.

— Etre en affaire avec quelqu'un بر آدمله مناسبات تجاریه، صناعیه و بوکا مماثل ایشلرده بولنمق:

Je suis en affaire avec lui pour l'achat de sa maison. خانه‌سنك اشتراسیچون آنکله معامله‌ده‌یم.

— Parler affaires جدی شیلردن ، محاوره‌نك اصل مقصدندن بحث ایتمك :

Je crois, Charles, que vous avez plus envie de dormir que de *parler affaires*. *(F. Soulié.)* « شارل » جدی شیلردن بحث ایتمكدن ایسه اویومغی ترجیح ایتدیككزه ذاهب اولیورم .

— Avoir affaire مشغله‌سی چوق اولمق یاخود یاپیله‌جق بر ایش ایچون بشقه یره چاغرلمش بولنمق :

Malheureusement, *j'ai affaire*, et il faut que je m'en aille dans cinq minutes. *(G. Sand.)* مع التأسف ، مشغله‌م چوق اولدیغندن بش دقیقه ظرفنده بورادن كیتمك مجبوریتنده‌یم .

— Avoir affaire à quelqu'un بریسیله برایشی بولنمق :

Il *a affaire à* un fâcheux, *à* un homme oisif. *(La Bruy.)* آنك ، حدتلی ، ایشسز كوجسز بر آدمله ایشی واردر .

— مقام تهدیدده دخی قوللانیلیر :

C'est *à* moi qu'il *aura affaire*. آنك ایشی آرتق بنمله اوله‌جقدر .

— Avoir affaire avec quelqu'un مشاركت مساعی ، اختلاف ، منازعه ، مخالفت اشراب ایدر :

Il faut éviter *d'avoir affaire avec* des fripons. حیله‌كار آدملرله تشریك مساعی ایتمكدن توقی ایلملیدر .

— Avoir affaire de quelqu'un بریسنه احتیاجی اولمق ، لازم اولمق :

J'ai affaire de vous, ne vous éloignez pas. *(Acad.)* سزه احتیاجم وار ، تباعد ایتمیكز .

— Avoir affaire à une femme بر قادین ایله ایشی اولمق ، بر قادین ایله مناسبات زندوستانه‌ده بولنمق .

— Avoir affaire ailleurs بشقه شی دوشونمك ، بشقه مقصد تعقیب ایتمك :

Or, nous qui cherchons ici à former non un grammairien ou logicien, mais un gentilhomme, laissons les abuser de leur loisir : nous *avons affaire ailleurs*. *(Montaig.)* ایمدی ، بز كه بوراده صرفیوندن ویا منطقیوندن برآدم تشكیل ایتمك ایسته‌میورز كباردن بر تربیه‌لی آدم بولندیرمق ایستیورز براقه‌لم آنلری اوقات خالیه‌لرینی سوء استعمال ایتسونلر بز بشقه شی دوشونیورز .

Avoir son affaire ایشی اولمق بیتمك :

Il a été content, il *a eu son affaire*. ممنون اولدی ، ایشی اولدی بیتدی .

— آغر مجروح ویا خسته دوشن آدم حقنده دخی قوللانیلیر :

Il n'y a plus rien à espérer : il *a son affaire*. آرتق امید قالمدی . ایشی بیتدی .

— [عائله اصطلاحات خصوصیه‌سنده .] غایتله سرخوش اولمق .

C'est une affaire. ایش قولای دكلدر . شایان ملاحظه‌در :

Attaquer cette place, *c'est une affaire*. بو موقعه هجوم ایتمك قولای بر ایش دكلدر .

Ce n'est pas une affaire. اهمیتی یوق :

Deux mille écus *ne sont pas une affaire*. ایكی بیك آ كولك بر مبلغك اهمیتی یوقدر .

Ce n'est pas une petite affaire. ایش قولای دكلدر :

Ce n'est pas une petite affaire de connaître d'une façon authentique la pensée de tout un peuple. *(Proudh.)* بتون بر قومك دوشونجه‌سنی تام و صحیح اوله‌رق بیلمك قولای بر ایش دكلدر .

C'est une affaire finie. كسب قطعیت ایتمش بر ایشدر .

N'y pensons plus, *c'est une affaire finie*. او خصوصی آرتق دوشونمیه‌لم او ایش اولمش بیتمش بر ایشدر .

C'est une affaire faite. او ایشه اولمش نظریله باقه بیلیرسكز :

. . . . , *C'est une affaire faite.*
Et je vais à ma femme en parler sans délais.
Molière.

ایشه اولمش بیتمش نظریله باقمق ممكندر ، كیدوب بلا افاتهٔ وقت زوجه‌مه بونی اخبار ایده‌یم .

Ce n'est pas l'affaire d'un moment, d'un jour. بیوك مشكلاتی داعی و زمانه ، اهتمامه محتاج بر ایشدر :

Former des citoyens *n'est pas l'affaire d'un jour*, et pour les avoir hommes, il faut les instruire enfants. *(J.-J. Rouss.)* اهالی تشكیل ایتمك بر ایكی كونده اوله‌جق شی دكلدر . اهالی‌یی آدم حالنده بولمق ایچون آنلری چوجق ایكن تربیه ایتمك لازم كلیر .

— Son affaire est faite. حالت نزعده بولنان خسته‌یه اطلاق اولنور . [ایلكه مصروف اولمق اوزره]: ثروتی مكمل اولدی .

— Faire affaire. اویوشمق ، مطابق قالمق ، اتمام ایتمك :

Ce n'est pas sans peine que nous *avons fait affaire*. قولایلقله اویوشه‌مدق .

— Faire l'affaire. كفایت ایتمك ؛ مقصدی استحصال ایتمك :

Pendant la session des chambres, la besogne est facile: une page de compte-rendu et un article sur la séance *font l'affaire*. *(A. Kaar.)* مجلس مبعوثان و اعیانك دورهٔ اجتماعیه‌سنده ایش قولایدر . بر صحیفه ضبطنامهٔ مذاكرات و اجتماعه عائد بر مقاله كفایت ایدر .

Faire son affaire. [دیكر بر شخصدن بحث اولندیغی تقدیرده .] او آدمك ایشنی بتیرمك ، آنی دوكمك ، اولدیرمك :

C'est affaire de guerre, de politique. بو اویله بر
ایشدرکه آنی آنجق حرب ویا پولیتیقه حل وفصل ایده‌بیلیر.

après Alexandrie, le reste de l'Italie est *affaire de guerre.* (*Napol. Ier*) اسکندریه‌دن صکره ایتالیانك سائر اقسامی آنجق حرب ایله قطعی بر شکل آله‌بیلیر.

Une affaire de rien, de peu. یاپلمسی قولای بر شی ، نتیجه‌سز ایش :

Tout cela est *affaire de mince utilité* et nullement digne de lecture. (*Fourier.*) بونلر هپ فائده‌لری جزئی شیلردر هیچ بر وجهله شایان مطالعه دکلدر.

Se tirer d'affaire. ایشك ایچندن چکلمك ، مشکلاتدن قورتلمق :

Il *s'est tiré d'affaire.* (*Acad.*) ایشدن یاقه‌یی قورتاردی.

Etre hors d'affaire. تهلکه‌دن صیقنتیدن خلاص اولمق:

J'ai vu avec plaisir, dans ta dernière lettre, que ta fille *est hors d'affaire.*(*P.-L.Cour.*) صوك مکتوبکده ، کریمه‌کك تهلکه‌دن وارسته قالسنی اوقومقله محظوظ اولدم.

Etre au dessous de ses affaires. ایشنده موفق اوله‌مامق.

Etre au dessus de ses affaires. ایشنده موفق اولمق.

— Point d'affaire! [حذف وتقدیر طریقیله.] بیهوده!:

Point d'affaire; ces conversations ne font que m'ennuyer. (*Mol.*) بیهوده ؛ بو مصاحبات آنجق جانمی صیقیور.

Belle affaire. اهمیتدن عاری ویا سهل الاجرا بر شی.

Quelle affaire! que d'affaires! بیهوده زحمت :

. . . . *Quelle affaire!*
C'est chercher une aiguille en tout un champ de blé!
V. Hugo.

بیهوده زحمت! قوجه بر بغدای ترلاسنده بر ایکنه آرامغه بکزر.

— ضرب مثل . Il n'y a point de petites affaires.
الك کوچك شیلر بیله نظر دقتمزی جلب ایتمك لازم کلیر چونکه نتیجه‌لر حاصل ایتمسی ممکندر.

Ceux qui n'ont point d'affaires s'en font. ایشسزلك انسانی یورار ، انسان کندینه ایشلر یراتیر.

Avoir affaire à la veuve et aux héritiers, قوتلی بر خصم قارشیسنده بولنمق.

Les affaires sont les affaires. انسان کندی مسلکنك مسائلیله و علی الخصوص تجارت و صنایعده منحصراً کندی ایشلریله مشغول اولملی‌در.

Dieu nous garde d'un homme qui n'a qu'une affaire. دنیاده یالکز بر ایشی اولان آدمدن الله بزی صاقلا.

L'espion fut découvert, et on lui *fit son affaire.* جاسوس بولندی و ایشی بتیرلدی.

Faire son affaire. [کندیسندن بحث ایدر ایکن]. مصون قالمق ؛ ایشنی تسویه ایتمك ، موافق اولمق :

Il *fait* tout doucement *son affaire.* سسز صداسز ایشنی بجرییور.

Faire ses affaires. پاره قزانمق ، زنکین اولمق ، تجارتده کسب ثروت ایتمك :

Faire ses affaires dans les vins, dans les cuirs, dans les soies, etc. شراب ، دری ، ایپك تجارتلرنده کسب ثروت ایتمك.

Faire son affaire d'une chose. برایشی درعهده ایتمك ، بر شیئی تعهد ایتمك :

Dites-moi quelle place vous désirez, j'*en fais mon affaire.* (*Acad.*) نه خدمتی ایستیورسکز سویلیکز بن او ایشی درعهده ایدرم.

Faire son affaire principale d'une chose. ایش ایدنمك ، بر ایشه حصر ایتمك :

As-tu *fait ton affaire principale* de la justice? (*Boss.*) اجرای عدالتی کندیکه بر مشغلهٔ اساسیه اتخاذ ایتدکمی ؟

Vous avez fait là une belle affaire. بیوك بر خطا ایتدیکز.

Faire des affaires de tout. هر شیئه اهمیت ویرمك :

C'est une vie étrange que celle des provinces; on *fait des affaires de tout.* (*Mme de Sév.*) ولایاتده طرز تعیش غریبدر هر شیئه اهمیت ویریلیر.

C'est mon affaire. بو آنجق بکا عائددر ، بن درعهده ایدرم.

Ce sont ses affaires, il s'en tirera comme il pourra. (*Scribe.*) بو آنجق آکا عائد بر ایشدر ، ایشك ایچندن نصل چیقه‌بیلیر ایسه چیقسون.

C'est son affaire. ویریلن نصایح مفیده‌یی حسن تلقی ایلمیان آدم حقنده :

Il va se ruiner, mais au surplus *c'est son affaire.* ثروتی اتلاف ایده‌جکدر لکن آندن صکره‌سی کندیسنك بیله‌جکی ایشدر.

C'est une autre affaire. ایشی بر برینه قاریشدیرمه یاخود بو خصوصی هیچ دوشونمدم ، ایشی بو نقطهٔ نظردن تدقیق ایتمامش ایدم.

Voilà bien une autre affaire! بو کلیاً بشقه بر شیدر. هیچ بکلنلمیان بر شیدر.

C'est affaire à . . . . ه عائددر . . . . ه تعلق ایدر :

C'est affaire aux économistes pour dire la vérité, toute la vérité, sur les misères sociales. (*Proudh.*) سفالت اجتماعیه حقنده‌کی حقیقتی ، کافهٔ حقایقی سویلمك اقتصادیونه عائد بر وظیفه‌در ،

سون . زیرا دنیاده یالکز بر ایشی اولان آدم متصل او ایشدن بحث ایدوب مخاطبنی یورار .

Il vaut mieux avoir affaire à Dieu qu'à ses saints. ذات باری‌یه مراجعت ایتمك اعزه‌سنه مراجعت ایتمكدن رهین اولویتدر . یعنی حکمفرما اولان ذات کیم ایسه آکا مراجعت انسبدر .

— [عائله اصطلاحاتنده و عادی مکالماتده .] Faire ses affaires, aller à ses affaires. قضای حاجت ایتمك ، آیاق یولنه کیتمك ، احتیاج طبیعیی دفع ایتمك :

— Chaise d'affaires دفع حاجت ایتمکه مخصوص دلیك صندالیه . Avoir ses affaires . [قادینلر حقنده] عادت کورمك .

— Chargé d'affaires مصلحتکذار .

— Agent d'affaires قومیسیونجی

— Faiseur d'affaires. پاره قزانمق مقصدیله معاملات تجاریه و صرافیه‌ده بولنان کمسه . اکثری قنا معناده استعمال اولنور .

— Gens d'affaires. کتخدا ، مدیر امور .

— Homme d'affaires. امور و معاملاتجه عقلی ایرر آدم . علی‌الخصوص آخر کمسه‌لرك ایشلریله مشغول :

L'homme qui ne veut pas se mêler de ses affaires en remet le soin à un *homme d'affaires. (Arnault)* کندی ایشلریله مشغول اولمق ایسته‌میان کمسه ادارهٔ امورینی بر ایش آدمنه تودیع ایدر .

Cabinet d'affaires, bureau d'affaires, agence d'affaires. مسائل مختلف فیها ایله اشتغال ایتمك مقصدینه مبنی بر شخص طرفندن اداره اولنان مؤسسه .

— [مجا.] مبالات عرضیه‌سی اولمیان و زندوستلره توسط ایدن قادین .

— Ministère des affaires étrangères امور خارجیه نظارتی .

— اضداد : Amusements اکلنجه . Divertissements صفاجولق . Passe-Temps وقت کچیرمك ایچون اکلنجه . Plaisirs ذوق .

Affairé, ée (صه.) ایشی چوق اولان ، مشغول ، بار- کران مصالح آلتنده ازیلمکده اولان ؛ مشغول کورینن یا خود غایتله مشغول کبی کورونمك ایستین :

Le matin, il y a beaucoup d'affaires et encore plus de gens *affairés* au palais, *(Balz.)* علی‌الصباح محاکمده چوق ایش واردر و ایشلردن زیاده کارکذارلر وکارکذار کورنمك ایستیانلر دها چوقدر .

— پك زیاده حرکت ایدن ، عجله‌جی ، عجول :

L'existence individuelle, aujourd'hui si mobile et si *affairée,* ne permet pas toujours la lecture d'un long ouvrage. *(Journ.)* الیوم بو قدر متحرك وبو قدر مصالحله مشغول وعجول موجودیت بشریه اوزون بر اثرك سرابا مطالعه‌سنه غیر مساعددر .

— [اشیا حقنده بالخاصه طرز و طوره ، چهره‌یه ، سیمایه عطفاً] غمناك ، متلاشی و طالغینلق معنالرینی مشعردر :

Un avocat monte le large perron, un autre avocat le descend, orateurs imberbes à l'air *affairé* et n'ayant rien à faire. *(J. Janin.)* بر آووقات کنیش نردبانی چیقار ، دیکری ایندر ، غایتله مشغول طرزده حقیقتده هیچ بر ایشی اولمیان خطبای نوخط .

— (ا.) پك مشغول بر شخص :

Les *affairés* abondent dans les grandes villes. بیوك شهرلرده پك مشغول ا. انلرله پك مشغول کورینلر چوقدر .

Affaireux, euse (صه.) ایشلرنده تلاشه دوشمش اولان . بو معناده استعمالی اسکیمشدر .

— اشیا حقنده : زیاده اشتغالی موجب اولان :

J'aime mieux une vie moins brave et moins *affaireuse. (Montaig.)* دها آز جسورانه و دها آز مشتغلانه حیاتی ترجیح ایدرم .

— [توسه.] فائده‌لی بر وقتی بیهوده یره اضاعه ایدن :

Mainvielle ne se mêlait pas volontiers aux conversations *affaireuses,* et il est vrai de dire qu'il était ailleurs fort occupé de son côté. *(Ch. Nod.)* «مه‌نوییه‌ل» لزومسز اضاعهٔ وقتی موجب اولان مباحثاته طوعاً کیرمز ایدی . شوراسیده تسلیم اولنمق لازم درکه کندی امورنجه‌ده غایتله مشغول ایدی .

Affaissé, ée (ا.مف.) [مصدری affaisser در .] چوکوك ، بری بری اوزرینه ییغلمش :

La partie de la montagne où ces pierres lenticulaires se trouvent semblait être *affaissée. (Buff.)* شو عدسی الشکل طاشلرك موجود اولدیغی طاغ قسمی چوکوك کبی کورنیور ایدی .

— درمانسزلقدن ایکی قات اولمش :

Nous le trouvâmes *affaissé* sur lui-même. آنی درمانسز- لقدن ایکی قات اولدیغی حالده بولدق ،

— [مجا.] اشخاص حقنده . مأیوس ، مکدر ؛ یورغون ، بی مجال :

Je vois au midi des races *affaissées* sous je ne sais

quelle malédiction; un joug pesant les accable, elles marchent courbées. (*Lamenn.*) بن جنوب جهتلرنده بیلمم هانکی نفرین و لعنت آلتنده اولهرق سرفرو ایتمش اهالی کوردمکه کندیلرینی بر آغر بیوندریق تحکم آلتنه آلقده وکندیلری منحنی اولهرق یورومکدهدر .

— اشیا مقنره :

La musique ébranle les organes *affaissés* et rend des sentiments à un cœur flétri. (*La Harpe.*) موسیقی ، تحت تحکمنده بولنان اعضای بدنی حرکته کتیرمکده و حسیاتی غائب ایتمش اولان بر قلبه اعادهٔ حسیات ایلمکدهدر .

Affaissement (ا.مذ.) چوکمه ، انحطاط ، ییقلمه ، اندراس :

L'*affaissement* d'un corps, des terres, d'un édifice, d'une montagne. بر طاغك چوکمهسی ، بر جسمك انحطاطی ، اراضینك ییقلمهسی ، بر بنانك اندراسی .

— [مجا.] مجالسزلق؛ قوهٔ طبیعیه، ذهنیه ومعنویهنك کسب ضعف ایتمسی :

Je contemplais tristement ces malheureux serrés les uns contre les autres et sommeillant dans l'attitude de l'*affaissement* produit par la douleur. (*Lamart,*) یکدیکری اوزرینه صیقشمش وتأثیر اکدار واوجاع ایله حال انقراضده خواب آلود بروضعیت کسب ایتمش اولان او بیچارهلری محزونانه تماشا ایدییور ایدم .

— [ع امر.] ضعف ، زبونلق :

J'ai trouvé ce malade dans un grand *affaissement.*(*Acad.*) بو خستهیی بیوك بر ضعف مرضی ایچنده بولدم .

—[جرا.] شیش اینمسی .

— [طب.ارض.] انحطاط . Système d'affaissement. طاغلرك تشکلی ترفع اثری دکل جوار اراضینك چوکمسی اثری اولدیغنی التزام ایدن مسلك ؛ مسلك تقعر .

Affaisser (*a-fé-sé*)(ف.مت.)[ماده‌ٔ اصلیه‌سی یوك معناسنه اولان فرانسزجه „faix“ کلمه‌سیدر .] چوکدیرمك .

Une trop grande charge finit par *affaisser* un plancher. بیوك بر یوك نهایت دوشهمهیی چوکدیرر .

— ایندیرمك ؛ ییغمق :

La taupe ne sort de sa retraite que lorsque l'eau l'a remplie, ou lorsque le pied des jardiniers en *affaisse* le dôme. (*Buff.*) کوستبك انزواکاهندن آنجق یاغمورك اورایه هجومنده ویاخود باغچوانك پای تضییق آلتنده قبه‌سنك ییقلمسی حالنده چیقار .

Il sentait que la mort *affaissait* ses paupières.
Lamartine.

کندیسنك کوز قپاقلری بار موت ایله اینمکده اولدیغنی حس ایدییور ایدی .

— [مجا.] دوچار ضعف ایتمك ، تنقیص قوت ایتمك :

Le grand âge n'a point *affaissé* son esprit. (*Acad.*) شیخوخت عقلنی اصلا دوچار ضعف ایتمامشدر .

— S'affaisser (ف.مط.) چوکمك ؛ کندی آغرلغی آلتنده ازلمك :

Sa tige délicate *s'affaissait* sous le poids de sa tête fleurie. (*Mme Tastu.*) آنك اینجه صاپی ، ازهار ایله مزین اولان باشنك آغرلغی آلتنده ازیلیور ایدی .

— [مجا.] بار ثقیل آلتنده قالمق :

Mon cœur *s'affaissa* sous la misère et la désolation de tout ce qui m'entourait. (*J. Janin.*) قلبم ، بنی احاطه ایدن نا امیدی و سفالت بار کرانی آلتنده ازیلدی .

— [جرا.] شیش اینمك .

Affaîtage یاخود **Affaissage** (ا.مذ.) آو آولایان قوشی ، شاهینی ، صیده آلشدیرمه .

Affaîtement (ا.مذ.) آو آولایان بر قوشی ، شاهینی ، صیده آلشدیرمه .

— دباغتمره : دباغخانهده دریلری قابل استعمال حاله قویمق .

Affaîter (ف.مت.) آو آولایان بر قوشی ، شاهینی ، تأنیس ایتمك ، آوه آلشدیرمق .

—[صنا.] ایشلمك . Affaiter des peaux. دریلری ایشلمك .

Affaîteur (ا مذ.) آو آولایان بر قوشی ، شاهینی ، صیده آلشدیران .

Affaler (*a-fa-lé*) (ف.مت.) [بحر.] کمییی ساحله طوغری سورمك :

Le vent *avait affalé* ce navire. روزکار بو کمییی ساحله طوغری سورمش ایدی .

— خلاطك مقرهیه ویا دیکر بر محله کچمسنی تسهیل ایتمك .

— [دها عمومیت اوزره .] حلاطی ایندیرمك ، آشاغی‌یه چکمك :

On *affale* une barrique suspendue à un palan. (*A.Jallais.*) پالانقه‌یه اصیلی بیوك بر فوچی‌یی آشاغی‌یه چکلك . *Affaler* un objet c'est l'attacher à un bout de cordage pour l'envoyer d'un lieu à un autre moins élevé. (*Dict. de marine.*) اشیادن بر شیئی «affaler» ایتمك آنی بر ایپك اوجنه ربط ایدوب ارتفاعجه او موقعدن دها دون برموقعه ایصال ایلمکدر .

— اصطلاحات انجمنی : قاووشان پالانغه‌یی تیره مولا ایتمسنی آتمق .

— Affaler à une côte. (ف.ا.) بر قرەیە طوغری سوق اولنمق .

— S'affaler (ف. مط.) ساحلە چوق یناشمق ؛ مخالف روزکاردن قورتیلەمامق :

Le bâtiment avait essayé de virer de bord, n'ayant pu y parvenir il *s'était affalé* sous le vent. *(Chateaub.)* گمی اورسە آلاباندە ایتمك ایستدی، فقط موفق اولەمدیغندن مخالف روزکاردن قورتیلەمدی .

— ایپە صاریلوب اینمك :

Ce matelot *s'est affalé* le long du cordage. بو گمیجی ایپە صاریلوب ایندی .

Affamable (ص.) ارزاقی کسیلەبیلن :

Ville, place *affamable.* ارزاقی کسیلەبیلن موقع، بلدە .

Affamant, ante (ص.) آج براقان .

[مجا.] شدتلە آرزو ایتدیرن .

Affamation (ا.مو.) [لغت مولدە.] آجیقمە؛ آج براقمە؛ مأکولات یولنی کسمە .

— [مجا.] آرزوی شدید .

Affamé, ée (ا.مف.) [مصدری affamer در.] آج ، آجلقدن مضطرب اولان ؛ زیادە اشتهاسی اولان :

Le vent hurlait comme une meute de chiens *affamés.* *(Lamart.)* روزکار بر آج کوپك سوریسی کبی کورلتی ایدیور ایدی .

— اشیا حقندە :

Rien qu'un silence de mort, troublé seulement par les cris *affamés* des oiseaux de proie. *(Th. Gaut.)* بر آنجق هیئت امواتك سکوتی حکمفرما ایدی ، او سکوتی محضا یرتیجی قوشلرك آجلقلە ایتدکلری فریادلر اخلال ایدیور ایدی .

— [توس.] فقر و ضرورت ایچندە بولنان :

Le peuple *affamé* ne sait pas craindre, *(Lucain.)* فقر و احتیاج ایچندە قالان اهالی هیچ برشیدن قورقماز . بزدە دخی «آج ایلە اجلی کلن قونوشور» ضرب مثلی واردر .

استطراد . — تونسلی خیرالدین پاشا مرحومك صدارتندە قائمە و محاربە غوائلندن ناشی لیرالر پك زیادە بهالنمش یعنی فرلامش ایدی مرحوم ایسە لیرالرك ازدیاد قیمتنی بر فائدە ظن ایدوب آنکلە افتخار ایلر ایمش . کمال بك مرحوم بو بو اعتقادی تزییفاً قطعۀ آتیەیی انشاد ایلمشدر :

صدر عال تونسی القاعدە
لیروات کل یوم زائدە
آجلقە مانش بو یوزدن فائدە
ربنا انزل علینا مائدە .

— [مجا.] حریص؛ کمال حرص ایلە آرزو ایدن :

Que de gens sont dégoûtés de tout ce qu'ils ont, et *affamés* de tout ce qu'ils n'ont pas ! *(Fén.)* نە قدر آدم وار در کە مالك اولدقلری شیلرك کافەسندن اوصانمشلر، بیقمشلردر ومحروم اولدقلری شیلرك کافەسنك جایع وحریصیدرلر .

— لطافتسز ، صوغوق :

Un style aride et *affamé.* لطافتدن عاری و ثمرەسز بر طرز کتابت .

— [مبا.] کندی صنفلرنجە ضعیف و فقیر :

Sol *affamé.* غیر منبت طوپراق . Ecriture *affamée.* چیرکین یازی .

— ضروب امثالدە . Ventre affamé n'a point d'oreilles. آج بر معدە هیچ بر شیئە قولاق ویرەمز .

—(ا.) آج اولان آدم :

Il y a en Angleterre trois cent mille *affamés* qui fuient chaque année le sol de la patrie. *(Le dru-Rollin.)* انکلترەدە هر سنە وطن طوپراغنی ترك ایدن اوچ یوز بیك آج واردر .

— [مجا.] شخص حریص :

Autrefois j'étais de ces *affamés* d'honneur que le désir de vaincre inquiète jour et nuit. *(Balz.)* بر زمانلر کیجە کوندوز مظفر اولمق آرزوسیلە اندیشناك اولان حریص شان و شهرت کسانندن ایدم .

Affamer (*a-fa-mé*) (ف.مت.) [لاتینجە آجلق معناسنە اولان „fames" کلمەسندن مأخوذدر .] آجیقدیرمق . آج براقمق ؛ ارزاق یولنی کسمك :

On *affame* souvent les provinces par le transport malentendu des blés. *(Trév.)* اکثریا حبوباتك تدبیرسز نقلیلە ولایات آج براقیلیر . Lorsque Justinien fut envoyé en Italie, il commmença par conquérir la Sicile et *affama* ses ennemis. *(Montesq.)* «ژوستینەن» ایتالیایە اعزام اولندیغی زمان ایشە سیچیلیانك فتحندن باشلادی و دشمنلرینك ارزاق یولنی کسدی .

— شدتی ازالە ایتمك ، خللپذیر ایتمك :

La diète *affame* la maladie; mais elle *affame* bien plus encore la vitalité. *(Baspail.)* پرهیز خستەلکك شدتی ازالە ایدر ، فقط حیاتی دها زیادە خللپذیر ایلر .

[صورت مطلقەدە] :

Pour dompter, on *affame.* *(Boiste.)* حیوانلری تحت الطاعتە آلمق ایچون آج براقیرلر .

— [مجا.] آرزو ویرمك ، حسیاتی تحریك ایتمك :

Affamer l'esprit, l'intelligence, le cœur. ذکادە ، فکردە ، قلبدە آرزولر تولید ایتمك .

— صیدماهی . آغك موضوع اولدیغی یرە یم ، سم قویمق .

— [زرا.] Affamer une plante; un arbre. چیچك

و میوه‌لره مضر اولان ، اصل آغاجك فوق‌الحد نشو و نما بولمسنی منع ایچون ، غدالرینی تنقیص ایتمك :

— S'affamer (ف.مط.) دوچار قحط اولمق ، آچ قالمق :

Une contrée si fertile ne peut s'affamer. او قدر منبت بر مملکت دوچار قحط اوله‌ماز .

— محرومیته ، سفالته دوچار اولمق :

Quelquefois le travailleur se trompera dans son calcul, ou bien, emporté par la passion, il sacrifiera un bien immédiat pour une jouissance prématurée, et après avoir sué le sang et l'eau il *s'affamera.* *(Proudh.)* بعضاً ایشجی حساباتنده آلدانه‌جق ، و یاخود حرص ایله حرکت ایدرك ، نابهنگام بر منفعت اغورنده مهم بر ثروتی فدا ایلیه‌جك و خیلی یورلدقدن صکره دوچار فقر و سفالت اوله‌جقدر .

Affameur (ا.مذ.) [لغت مولده .] آچ براقان .

Affangissements (ا.مذ.جمع) نهر مجراسنه چامور بیغلمه .

Affanure (ا.مو.) [زرا.] چفتجی عمله‌یه ویریلن اجرت عینیه .

Afféagement (ا.مذ.) تیمار توجیهی.

Afféager (ف.مت.) تیمار توجیه ایتمك .

Afféagiste (ا.مذ.) تیمار صاحبی .

Affectable (صه.) تیز کوجنیر ، تیز متأثر اوله‌بیلن :

C'est un homme très affectable. بو پك تیز کوجنیر بر آدمدر .

— ترهینی ممکن ، قابل ترهین :

Terres affectables. ترهینی ممکن اراضی .

Affectant, ante (صه.) رقت‌انگیز ، مؤثر :

Ce récit est très affectant. *(Littré.)* بو حکایه پك رقت‌انگیزدر.

Affectation (ا.مو.) یاپمه کوسترش ، تصنع ، طور غیر طبیعی ، ساخته طور و حرکت :

L'affectation est une envie démesurée de plaire, mais mal entendue. *(Boil.)* تصنع بکنلمك آرزوی حریصانه‌سی وفقط یاکلش آکلاشلمش بر آرزودر .

Il y a de *l'affectation* dans tout ce qu'il fait, dans tout ce qu'il dit. *(Acad.)* هر یاپدیغنده ، هر سویله‌دیکنده برطور غیر طبیعی ، بر تصنع واردر .

— تقلید :

De toutes les *affectations,* la plus difficile est celle de la libéralité. *(Boiste)* تقلیداً اجراسی اك کوج اولان شی سخاوتدر .

— تخصیص :

Affectation d'une somme à telle dépense. بر مبلغك فلان مصرفه تخصیصی .

— [حق.] *Affectation hypothécaire* ترهین املاك ، تعهدك تأمینی ضمننده بر ویا متعدد عقارك ترهین ایدلمسی .

Affectation domaniale. املاك دولتك ترهینی . املاك دولتدن بر قطعهٔ اراضینك معاملهٔ رسمیه ایله ادارهٔ عمومیه‌یه عائد بر جهته تخصیصی .

— اورمانه امور اداره‌سنده : تنزیل فیآت ایله میری اورمانلرندن کراسته قطعی ایچون مساعدهٔ موقته .

— [متر.] Affectation, afféterie

Affectation طبیعیدن متباعد و علی‌الاکثر خلوص و صفوتدن عاری بر طرز و حالده و اویله بر افاده و معامله‌ده بولنمقدر :

Les sophistes étalaient avec *affectation* tout ce que l'éloquence a de plus pompeux *(Boll.)* مغالطه‌جیلر بلاغتك نه قدر سرمایهٔ شعشعه‌انگیزی وار ایسه انلری کمال التزام و اعتنا ایله میدان بیانه وضع ایدرلر ایدی .

Afféterie ساخته و اوزنشلی و ساده‌لکدن عاری محاسن کوسترمکدن عبارتدر :

Dans la «Pluralité des Mondes» l'art de Fontenelle est encore mêlé *d'affectation,* et même d'une *afféterie* galante, déplacée partout et plus encore dans un livre de physique. *(La Harpe.)* «Pluralité des Mondes» « تعدد عوالم » نام اثرنده « فونته‌نل » ك هنری طبیعیلکدن متباعد ومحاسن فروشلغه متمایل بر زنپرستلکدن عبارت وهر جهتجه و علی الخصوص بر حکمت طبیعیه کتابچه مناسبتسزدر .

On tombe dans *l'affectation* en courant après l'esprit, et dans l'afféterie en courant après les grâces. فطانت و ذکا هوسکارلغیله انسان طبیعیلکدن عاری و خلوص و صفوتدن بری برحاله دوشر ومحاسنه نابجا اوزنشلر ایله انسان محاسن فروشلغه کرفتار اولور .

— اضداد . Aisance سلاست . Naturel طبیعیلك . Simplicité ساده‌لك :

Affecté, ée (ا.مف.) [مصدری affecter در .] متأثر :

Dès notre enfance, nous sommes *affectés* de diverses manières par les objets qui nous environnent. *(J.-J. Rouss.)* تا چوجقلغمزدن بری اطرافمزده بولنان اشیادن صورت مختلفه‌ده متأثرز .

— رقتی موجب اولمش ، تعذیب اولنمش ، دوچار کدر ایدیلن :

Il fut *affecté* jusqu'aux larmes par ce récit. بو حکایه آغلامق درجه‌سنده رقتی موجب اولدی .

— حرکات حیاتیه‌یی اخلال ایدلمش :

Notre malade est attaqué, *affecté*, possédé de cette folie. *(Mol.)* خسته‌مز بو طرز جنته دوچار اولمش ، حركات حیاتیه‌سی اخلال ایدلمش وآنك تحت قهرینه كچمشدر .

— [مجا.] **اشیا متصنعه** : خارج از طبیعت ؛ تقلید اولنمش، ساخته‌لكله یاپلمش ، بالالتزام اوزنیله‌رك كوستـرلمش ، حد معروفی كچمش :

La modestie *affectée* est plus insupportable que la vanité. *(Biguicourt.)* ساخته تواضع عظمتفروشلقدن زیاده نا قابل تحملدر .

اشخاص متصنعه : ساخته ، طوغری و طبیعی اولمیان :

Quelquefois des hommes très-vrais sont *affectés* dans leurs expressions et dans leur physionomie, comme s'ils avaient quelque chose à cacher. *(Mme de Staël.)* پك طوغری آدملر بعضاً كرك تكلملرنده كرك وجهلرنده اویله حالات غیر طبیعیه كوسترلركه كیزله‌دكلری بر شی وار ایمش كبی كورینورلر.

— مخصوص ، حال طبیعی صورتنده مربوط ، خصیصه اولان :

Le chant a été de tout temps *affecté* aux bergers. *(Mol.)* تغنی اوته‌دنبری چوبانلره بر خصیصه اولمشدر .
L'instinct *affecté* à l'homme c'est l'amour de la patrie. *(Chateaub.)* انسانه حال طبیعی صورتنده مربوط اولان فطرت حب وطندر .

— مخصص ، تخصیص اولنمش :

Fonds *affectés* à l'entretien d'une école. بر مكتبك اداره‌سنه مخصص مبالغ .

— [طب.] مصاب ، معلول ، علیل .

— [جبر.] بر اشارتله متصف قلنمش .

اصطلاحات انجمنی : متصف ، مقارن .

Affecté, apprêté, compassé, composé, [متر.] — étudié, guindé, maniéré, recherché.

Recherché دیمك حسن طبیعتی و امتیاز طرز و طوری الك كوچك شیلره بیله تشمیل دیمكدر :

Homme *recherché* dans sa mise, dans ses expressions. اثوابجه و كلماتجه الك كوچك شیلرده بیله التزام اعتنا ایدن آدمدر .

Etudié ایسه جاهلانه معلوماتفروشلق و حیله ایله اوغراشیلارق میدانه كتیریلن شی‌كه بزجه اوزه‌نیلوب بزه‌نیلوب یاپیلان شی دیمكدر :

Il n'est point naturel, il est *étudié*. *(Acad.)* بو هیچ طبیعی دكلدر اوزه‌نیلوب بزه‌نیلوب یاپیلان شی‌در .

Maniéré بعض اشخاصك حال و قاللرنده طاقندقلری ساخته وقارلق وكولنج عظمتشعارلق اوضاعنی اشعار ایدر :

Les gens *maniérés* sont presque toujours froids et faux. *(Boiste.)* ساخته وقاران عظمت ، همان هر زمانده مستغرق غرور پربرودت وبعید حقیقت آدملردر .

Affecté حال و قالده التزام محاسن ایتمكی مشعردر :

On peut demander si tous les hommes sont *affectés* de la même manière par le même objet. *(Jacquier.)* كافهٔ اشخاصك حال وقالده بر شی ایچون التزام محاسن ایتمسی عیناً بر طرزده‌می اولدیغی جای سؤالدر .

Apprêté لفظی affecté مألنه برآز تكلف ضم ایدیور :

Buffon n'est ni roide comme Thomas, ni *apprêté* comme Fontenelle. *(La Harpe.)* «بوفون» نه «طوما» كبی خرچیندر نه‌ده «فونتونل» كبی هر شیئی تكلفلر ایله قبول ایدر آدمدر .

Guindé ایسه affecté صفتنه بر قاتدها تكلف ضم ایدر :

Quel style épistolaire ! qu'il est *guindé* ! que d'exclamations ! que d'apprêts ! *(J.-J. Rouss.)* نه سلیقهٔ كتابت ! نه رونقطراز ! نه قدر ندای تحسین ! نه التزام محاسن !

Composé ساخته و قارانك بر طاقنده‌كی رفتار ناهمواری وكروه صوفیان میاننده‌كی فرق ریا فروشانده مشاهده اولنان طرز مفسدت آثاری اخطار ایلر :

Il n'y a que les sottes qui se permettent d'attraper les hommes par des airs *composés*. *(Regnard.)* سیمای ساختكی‌نما ایله انسانلری دامه دوشورمكه جسارت ایدنلر آنجق آحمق قادینلردر .

Compassé الك جزئی مفرداته وارنجه‌یه قدر هر خصوصده التزام انتظام اولنمش اولمسیدر :

Tout était si exactement *compassé* chez M. de Cambrai qu'il mourut sans devoir un sou, et sans argent. *(St-Sim.)* «موسیو دو قامبره» نك خانه‌سنده هر شی او درجه‌ده التزام انتظام اوزره ایدیكه كندیسی كسه‌یه بر پاره مدیون اولمقسزین وكندی یدنده بر پاره بولنمقسزین وفات ایلدی .

Affecter (*a-fèk-té*) (ف.مت.) بر شیئی كوستریشلرله وطور و التزام اظهاریله یاپمق : بللی ایتمك ، كوسترمك :

Prêtez attention à tout ce qu'on vous dit,
Et n'*affectez* jamais d'avoir beaucoup d'esprit.
Fénelon.

سزه سویلنیلن سوزلره دقت ایدیكز و فرط ذكاكز اولدیغنی هیچ بر وقت بللی ایتمیكز .

— تقلید ایتمك :

Il est un âge où, quand même on ne serait pas sage, il faut *affecter* de l'être si l'on ne veut pas passer pour ridicule. *(Fléch.)* عمر انسانیده بر سن واردركه او سنه واصل اولندقده انسان عاقل وكامل اولمسه بیله تقلیداً عاقل وكامل كورنمك اقتضا ایدر اویله كورنمامك مسخره اولمغی منتج اولور .

— یاپیه‌له‌جق بر شیئی پك چوق یاپمق و تكرار ایتمك ؛ سوء استعمال ایتمك :

Le souvenir de la jeunesse est tendre dans les vieillards; ils aiment les lieux où ils l'ont passée, ils *affectent* quelques mots du premier langage qu'ils ont parlé.

(La Bruy.) کنجلکك خاطراتی اختیارلرجه پك قیمتداردر اختیارلر کنجلك زمانلرنده بولنـدقلری محللری پك سورلر مبادیٔ تکلمده استعمال ایتدکلری الفاظك بر قاچنی تکرار علی التکرار تذکار ایلرلر .

— بعض خصوصاته اثر ارتباط کوسترمك، آنلری ترجیح ایتمك ؛ حظ ایتمك :

Il est des climats dans chaque continent que les animaux *affectent* de préférence ou de nécessité. *(Boss.)* هر قطعهٔ ارضـده حیوانلرك بالترجیح یاخود بالمجبوریه حظ ایتدکاری اقلیملر موجوددر .

— حرص و طمعله بر شیئی تعقیب ایتمك ، شدتله آرزو ایتمك :

César *affectait* la première place et ne voulait point d'égal. *(Trév.)* « سه‌زار » دنیاده الك برنجی موقع اقتداری حائز اولمق وکندیسنه کمسه معادل بولنمامق آرزو و ابتلاسنده ایدی .

— برشکل مخصوص آلمق استعدادینی حائز اولمق، برصورت آلمق :

Le sel marin *affecte* la figure cubique. *(Acad.)* دکز طوزی شکل مکعبی آلمق استعدادینی حائزدر .

— [مجا.] :

La vanité prend suivant les formes qu'elle *affecte*, des noms différents. *(Arnault.)* انانیت ، اظهـار ایتدیکی اشـکال وآثاره کوره مختلف ناملر آلیر .

— مکدر ایتمك :

Cet évènement l'*a* beaucoup *affecté*. *(Acad.)* بو وقعه آنی پك مکدر ایتدی .

— تأثیر ایتمك :

Si nous rêvions toutes les nuits la même chose, elle nous *affecterait* peut-être autant que les objets que nous voyons tous les jours. *(Pasc.)* هر کیجه عین اشیایی رؤیاده کورسه ایدك احتمالکه او اشـیا بزه هر کون کوردیکمز اشیا قدر تأثیر ایدر ایدی .

— طوقنمق :

Le trop grand usage des drogues peut *affecter* la poitrine. معالجه‌نك کثرت استعمالی کوکسه طوقنه‌بیلیر.

— تعیین و تخصیص ایتمك :

Il fallut *affecter* des sommes à ces dépenses nécessaires. *(Volt.)* بو مصارف لازمه ایچون مبـالغ تخصیص ایتمك لازم کلدی .

— [جبر.] اشارت وضعیله کمیتی تبدیل ایتمك.

— **اصطلاحات انجمنی** : اقتران ایتمك ، متصف قیلمق .

— S'affecter (ف.مط.) مکدر ، متأثر اولمق :

Les âmes sensibles *s'affectent* fortement et rapidement. *(J.-J. Rouss.)* ارواح متحسسه اصحابی شدیداً و سریعاً متأثر اولورلر .

— تصنیع ایتمك :

La véritable douleur ne peut *s'affecter*. حقیقی کدر تصنیع اولنه‌ماز .

— [متر.] Affecter, afficher. se piquer.

Affecter بر ادعای باطل اظهار ایتمکدر :

On n'est jamais si ridicule par les qualités que l'on a que par celles qu'on *affecte* d'avoir. *(La Rochef.)* انسـان حائز اولدیغی صفاتك هیچ بریسندن ، ادعای باطل اوله‌رق اظهار ایتدیکی صفت سبیله مسخره اولدیغی قدر مسخره اولماز .

Afficher انسـانك حائز اولدیغی بر قصوری و یا متصف اولدیغی بر صـفت مرغوبه‌یی ششعه‌لرله اظهار و اعـلان ایتمسیدر :

Véritable philosophe qui pratique, sans l'*afficher*, cette sagesse que tant d'autres affichent sans la pratiquer. *(D'Alemb.)* حقیقی فیلوسوف او ذاتدرکه نیچه دیکرلرینك شعشعه‌لرله اظهار و فقط فعلاً تطبیقنه کلنجه تجزئنای اعذار اولدقلری فضـائل حکمیه‌نك شعشعه‌لرله اعلان ایتمکسزین فعلاً تطبیقنی التزام ایلیه .

— Se piquer انسانك کندی حقنده دائما اظهار ایتمه‌مکله برابر بر فکر مخصوصی اولمقدر :

Un chrétien doit *se piquer* principalement de soummission à la volonté de Dieu. *(Calv.)* بر خرستیانك کندی حقنده دائما ارادات الهیه‌یه اطاعت فکر مخصوصی اولمق اقتضا ایدر.

Affectibilité (ا.مو.) سریعاً و شدیداً متأثر اولان بر کمسه‌نك حالی .

Affectif, ive (صه.) مؤثر ، طوقوناقلی :

Que n'ai-je ce style tendre et *affectif* dont il se sert pour reconnaitre sa misère, louer les miséricordes de son libérateur? *(Fléch.)* او صاحب قلمك کندی سفالتی اظهار و ولی النعمتك مراحم و اشفاقنی متشکرانه تذکار صددنده استعمال ایتدیکی دلکش وطوقوناقلی سلیقهٔ کتابته آه نه‌ایچون مالك دکلم ؟

— حساس ، متأثر :

L'homme n'est pas seulement une intelligence, il n'est pas seulement contemplatif; mais il est aussi un être *affectif* et opératif. *(Lacordaire.)* انسـان بر فطانتدن عبارت دکلدر ، انسـان دنیایی تماشا ایچون کلمش بر مخلوق دخی دکلدر . انسان فعال و متشبث اعمال بر مخلوق وصفنه دخی لایقدر . عجمك «پس ما بتماشای جهان آمده‌ایم» شکایتی بیجادر .

— نفسانی :

Les premières sensations des enfants sont purement *affectives*; ils n'aperçoivent que le plaisir et la douleur. *(J.-J. Rouss.)* چوجقلرك برنجی حسیاتی صرف نفسـانیدر . آنلر محضا حظ واذا تأثیرینه تابعدرلر .

— معنوی ، قلبی ، درونی ، حسی :

Amour *affectif*. محبت معنویه . Prière *affective*. مناجات قلبیه . Vertus *affectives*. فضائل معنویه .

— [صر.] تأثراتی مبین، حرف ندا و سائره کبی، ندائی.

— اسم اولەرق استعمالندە :

Les *affectifs* ont été le premier langage oral de l'homme; ils sont le point de départ de toutes les langues. *(Darjou.)* تأثراتی مبین اصوات ندائیه انسانك برنجی لسان شفاهیسی اولمشدر . آنلر هر لسانك منشأ انتشاریدر .

Affection (ا.مو.) تأثر، تأثیر :

Tous les hommes sont à peu près organisés de la même manière, ils ont les mêmes sens et éprouvent les mêmes *affections.(Jacquier.)* عموم ابنای بشر تقریباً بر طرزده انتظام اعضایه مالکدرلر . عین احتساساتی حائز و عین تأثرات ایله متأثر درلر .

— حس، احتساس :

Un enfant n'a que deux *affections* bien marquées : c'est la joie et la douleur. *(J. J. Rouss.)* بر چوجغك پك متبین ایکی حسی واردر : بو دخی سرور و حزن وکدردر . Non seulement le corbeau a un grand nombre d'inflexions de voix répondant à ses différentes *affections* intérieures, il a encore le talent d'imiter le cri des autres animaux. *(Buff.)* قارغه کندی مختلف احتساسات داخلیه‌سنی اظهار ایچون یالکز بر طاقم تغیرات صوتیه‌یه مالك اولیوب سائر حیوانلك سسلرینی دخی تقلید ایتمك اقتداریتی حائزدر .

— محبت، میل، توجه، ابتلا، مراق :

L'*affection* des hommes . محبت پدرانه *Affection* paternelle a coutume de changer avec la fortune. *(La Rochef.)* محبت بشریه ثروتك تزاید وتناقصیله متبدلدر . Sans estime, l'*affection* d'un mari pour sa femme est nulle ; la confiance est la mesure de l'*affection*. *(Mme. de Praslin.)* حرمت و رعایت اولمقسزین بر زوجك زوجه‌سنه اولان محبتی هیچدر اعتماد او محبت و توجهك معیاریدر .

— مربوطیت قلبیه‌مزی، محبت و میلمزی جلب ایدن اشیا :

Toutes ces *affections* sont restées au village. مربوطیت قلبیه‌مزی جلب ایدن بالجمله اشیا کویده قالدی .

— توجه :

Jouir de l'*affection* de tous. عمومك توجهنه مظهر اولمق .

— علت، مرض، خسته‌لك :

L'habitude de fumer prédispose aux *affections* cérébrales. *(A. Rion.)* توتون ایچمك اعتیادی علل دماغیه‌یه زمین استحضار ایدر .

— [توس.] تبدلات وتحولات جویه :

Les *affections* de l'air. تبدلات هوائیه .

— Affection à میل :

M. de Noailles savait par le roi même l'*affection* qu'il avait à ce projet. *(St-Sim.)* «موسیو دو نوائل» حکمدارك بو تکلیفه اولان میلانی کندیسندن ایشتمکدن طولایی بیلیور ایدی .

— D'affection (تر.ح.) جان و دلدن :

Il semblait toutefois parler d'*affection*.
Corneille.

هر حالده جان و دلدن سویله‌دیکی بللی اولیور ایدی .

— [هند.] خاصه .

— **اصطلاحات انجمنی** : اتصاف .

— [متر.] Affection, amitié, amour, attachement, inclination, passion, tendresse.

— Amour انسانك سودیکی هر شی ایچون مستعملدر آنجق اك زیاده ذکورك نسوانه، نسوانك ذکوره اولان محبتلری معناسنده قوللانیلیرکه برجه عشق دینکدر :

L'*amour* naît brusquement, sans autre réflexion, par tempérament ou par faiblesse. *(La Bruy.)* عشق هیچ بر ملاحظه اولمقسزین ناکهانی اولەرق حاصل اولور یا طبیعتدن ویا ضعف قلبدن .

— Tendresse دنیلن محبت و شفقت بر طاتلی و غیر فعال تأثردن عبارتدر :

Mes entrailles paternelles s'émeuvent de *tendresse* à chacun de vos succès. *(Volt.)* سزك هر موفقیتکز اوزرینه اعماق قلبیهٔ پدرانهم تهیجنای شفقت اولیور .

— Inclination عشقك ویا محبت و شفقتك مقدمه‌سی اولان بر میلاندر :

Celui que vous aimez, ma voisine, a quelque *inclination* pour ma fille. *(Mol.)* قومشوم ! سزك سودیککز آدمك بنم کریمه‌مه برآز میلانی وار .

— Amitié دوستلق دیمك اولوب علی الاکثر متقابلاً فرض اولنور .

L'*amitié* se forme peu à peu avec le temps, par la pratique, par un long commerce. *(La Bruy.)* دوستلق مرور زمان ایله پیاپی حاصل اولوب ابراز آثار ایله ومدت مدیده دوام مناسبات ایله کسب متانت ایلر .

— Affection طاتلی طاتلی، یواش یواش حاصل اولان میلدر :

Elle possédait l'*affection* de son époux. *(Boss.)* او قادین قوجه‌سنك میلانی اکتساب ایتمشیدی .

— Attachement همان منحصراً اشخاص ویا اشیا حقنده بر علاقه ابراز ایتمك واو علاقه‌دن تجرد ایده‌مامکدر :

La reine d'Espagne faisait tout espérer de son *attachement* naturel au saint-siège et de son affection pour la personne du pape. *(St-Sim.)* اسپانیا قرالیچه‌سی پاپالق مقامنه اولان مربوطیت طبیعیه‌سندن و پاپانك شخصنه اولان میلانندن هر شیئی امید ایتدیرمکده ایدی .

. Passion السنهٔ عوامده هر نه نوع میلان اولور ایسه

اولسون او میلانی افراط درجه‌سنه واردیرمق معناسنده استعمال اولنمقده‌در . بزجه، حرص ، احتراص کلمه‌لری بوکا معادل اوله‌بیلیر :

Celui qui a de goût pour tout n'a de *passion* pour rien. *(Trublet.)* هر شیدن لذتیاب اولان آدم هیچ بر شیئه عطف نظر احتراص وهیچ بر میلانی ایصال مرتبهٔ افراط ایتمز .

— [متر.] Affection (avec), affectueusement.

بو ایکی تعبیردن ایکنجیسی برنجیسندن زیاده معنی افاده ایدر وبرنجیسیله مساوی طوتیله‌ماز . Affectueusement دیمك غایتله مائل بر آدمك اهتمامیله دیمکدر . بو یولده اهتمامك اثری الك کوچك شیلرجه بیله التزام اعتنا ایتمکله مشاهده اولنور . Affectueusement صیغهٔ حالیه‌سنك مشتق منهی اولان Affectueux یعنی غایتله مائل صفتنك اهمیتی او صیغهٔ حالیه‌یه دخی سرایت ایدر .

— اضداد . Animadversion بغض . Antipathie نفرت . Désaffection عدم میلان . Détachement آیرلمه . Eloignement تباعد . Froideur برودت . Haine کین . Indifférence قیدسزلق .

Affectionné, ée (ص.) صمیمی ، صادق ، مخلص :

Avoir des sujets *affectionnés* vaut mieux qu'avoir de vaillants soldats. *(Sent. Persane.)* صمیمی و مخلص تبعه‌یه مالك اولمق جسور ومقدم عسکره مالك اولمقدن دها ایدر .

— اشیا حقنده دخی استعمال اولنور .

Embrassez ma jolie filleule, et croyez à mes sentiments bien *affectionnés*. *(E. Sue.)* کوزل وافتیز قیزیمی در آغوش ایتکزی وحسیات صمیمیه‌مه اعتماد ایلمکزی رجا ایدرم .

— مکاتبده مکتوبلرك خاتمه‌سنده الفاظ تعظیم وتلطیفکارانه مقامنده قوللانیلیر :

Votre *affectionné* serviteur. احترامکار بنده‌کز .

— Faire l'affectionné. صورت ریاکارانه‌ده بیوك بر محبت کوسترمك .

Affectionné, ée (ا. مف.) [مصدری Affectionner در .] سوکیلی ، سویلن ؛ سائره ترجیح وتقدیم اولنان :

Affectionné par toute la maison, par toute la famille. بتون خانه خلقنك وکافهٔ افراد عائله‌نك سوکیلیسی .

Affectionnément (ح.) کمال محبت وصداقتله ، کمال خلوص ایله .

Affectionner (*a-fèx-si-o-né*) (ف. مت.) سومك ، محبت وتوجه کوسترمك :

César *affectionnait* Brutus et lui avait sauvé deux fois la vie. *(Napol. Ier)* «سزار» «بروتوس» سوردی وآنك حیاتنی ایکی دفعه قورتارمشیدی .

— بر شیدن متلذذ اولمق :

Affectionner l'étude, le jeu. تحصیلدن ، اویوندن متلذذ اولمق .

— سودیرمك ، جلب وبند ایتمك :

Un tendre sentiment inspiré par la nature nous *affectionne* à nos semblables. *(De Barante.)* طبیعتك القا ایتدیکی بر حس مشفقانه بزی همجنسلریمزه سودیریور .

— S'affectionner (ف. مط.) محبت باغلامق :

Nous *nous affectionnons* de plus en plus aux personnes à qui nous faisons du bien. *(La Bruy.)* کندیلرینه ایلك ایتدیکمز ذواته کیتدکجه محبت باغلارز .

— آلشمق ، کسب الفت ایتمك :

Je *m'étais* trop *affectionné* aux commodités de la vie. *(Le Sage.)* حیاتك حضورینه زیاده آلشمش ایدم .

— S'affectionner quelqu'un. کندینه بند ایتمك ، جلب محبت ایتمك :

S'affectionner des commis, *des* domestiques. مأمورلری ، خدمتکارلری کندینه بند ایتمك . *S'affectionner* la maison. خانه خلقنك محبتنی جلب ایتمك .

— S'affectionner mutuellement. سوشمك .

— [متر.] Affectionner, aimer, chérir.

Aimer فعلی سومك مقابلی اولوب بر اشخاصدن کیمی واشیادن نه‌یی بکنیر ایسه‌ك آنی سوه‌رز :

L'Evangile commande d'*aimer* le prochain comme soi-même, et défend d'aimer la créature plus que le créateur. *(Girard.)* انجیل قرینی کندی کبی سومکی امر ومخلوقی خالقدن زیاده سومکی نهی ایدر .

Chérir ازجان ودل سومك اولوب بر کندی فکر ومزاجمزی اوقشایان آدملری ویا اشخاص سائره‌ده فکر ومزاجمزه خوش کلن حاللری ازجان ودل سوه‌رز :

Cette princesse aura toutes les vertus que nous *chérissons* avec respect dans les princesses de nos jours. *(Volt.)* بو پرنسس زمانمز پرنسسلرنده حرمت وتعظیم ایله ازجان ودل سودیکمز فضائلك کافه‌سنی احراز ایده‌جکدر .

Affectionner فعلی aimer وحتی chérir فعلندن دها معتدل بر حس افاده ایدرکی کورینور بزجه مقبول کورمك فعلیله افاده اولنه‌بیلیر :

L'habitude nous identifie avec ce que nous *affectionnons*. الفت وعادت مقبول کوردیکمز شیلرله بزی امتزاج ایتدیریر . On *n'affectionne* que ses égaux et ses inférieurs. انسان انجق کندی اقرانی وکندی مادوننی مقبول کورر .

— اضداد : Abhorrer نفرت ایتمك . Abominer حقد

ایتامك . Détester استکراه ایتمك . Exécrer نفرت ولعنت ایتمك . Haïr بغض وکین وخصومت ایتمك . Jalouser حسد ایتمك .

Affectionnivité (ا.مو.)[ع.روح.] محبته سوق طبیعی.

— اصطلاحات انجمنی : قابلیت انفعال ، قابلیت تأثر .

Affectivité (ا.مو.) [ع.روح.] روحك حائز اولدیغی استعداد محبت .

— اصطلاحات انجمنی : منفعلیت .

Affectueusement (ح.) صداقتله ، دوستانه ، خیرخواهانه ، مخلصانه :

Il serra fort *affectueusement* les mains de son vieux ami, *(Balz.)* دوست قدیمنك اللرینی غایتله مخلصانه صیقدی .

[مر.] Affectueusement, avec affection [متر.] — Affection.

Affectueux, euse (ص.) محبتلی ، خالص ، صادق ، مخلص :

Une petite fille *affectueuse* doit être bienveillante. *(Mme de Monmarson.)* کوچك مخلصه بر قزك خیرخواه اولمسی لازم کلیر .

— مخلصانه :

L'égoïste n'éprouve aucun sentiment *affectueux*. *(Boiste.)* خودکام آدم هیچ بر حس اخلاص ایله محسس اولماز .

— اضداد : Désaffectionné حسن نظر محبتدن دوشمش. Froid بارد . Haineux کین آور . Jaloux حسود . Malveillant بدخواه . Misanthrope مردم گریز .

Affectuosité (ا. مو.) محبت مفرطه .

(s')Affemmir (*a-fa-mir*) (ف.مط.) قاری حالنه کیرمك.

Afférage (ا.مذ.) [زرا.] تعلیف ، یم ویرمه .

Afféner (*a-fé-né*) (ف.مت.) [زرا.] تعلیف ایتمك ، حیوانلره اوت ، صمان ویرمك .

— اصطلاحات انجمنی : یملمك .

Afférent, ente (ص.). [حق.] شایع :

part *afférente* حصهٔ شایعه .

— [تشر.] مورد ، مرسل :

Vaisseaux *afférents*. اوعیهٔ مرسله .

Afférer (*a-fé-ré*) (ف.ل.) حصه‌سنه اصابت ایتمك ، دوشمك .

اصطلاحات انجمنی : بر مال مشترکی تقسیم ایتمك :

La part qui *affère* à chaque héritier. ورثه‌دن هر برینه اصابت ایدن حصهٔ ارثیه .

Afféreur (ا.مذ.) [حق.] قسام .

Afférir (*a-fé-rir*) (ف.ل.) اورمق .

Affermable (ص.) ایجار واستیجار ، الزام و التزام اوله‌بیلیر .

Affermage (ا.مذ) ایجار ، استیجار ؛ الزام ، التزام .

Affermataire (ا.) مستأجر ؛ ملتزم .

Affermateur, trice (ا.) موجر . ملزم .

Affermement (ا.مذ.) [مر.] Affermage

Affermer (*a-fèr-mer*) (ف.مت.) ایجار ، استیجار ؛ الزام ، التزام ایتمك :

La méthode d'*affermer* les terres est de toutes la plus avantageuse aux propriétaires et aux cultivateurs. *(Turgot.)* اراضی‌یی الزام طریقیله احاله ایتمك هم صاحب اراضی‌یه وهم زراعه اك زیاده منفعتبخش قاعده‌در .

— S'affermer (ف.مط.) ایجار ، استیجار ؛ الزام ، التزام اولنمق :

Le tabac et la poudre *s'affermaient* en régie, sous une surveillance. *(Balz.)* توتون و باروت شرائط تفتیش و نظارت تحتنده بولنمق اوزره رژی‌یه الزام اولنور ایدی .

[متر.] Affermer, louer بو ایکی لغت بر صاحب ملکك کندی ملکنك منافعندن استفاده ایتمك حقنی دیکر بر شخصه براجرت سنویه مقابلنده احاله ایتمنی افاده ایدر. فقط هر نوع اموال نسبةً دها آز بر مدت ایچون Louer یعنی ایجار اوله‌بیلیر مثلا خانه‌لر ، اوطه‌لر ، اشیای بیتیه ، حیوانات ، آرابه‌لر ، البسه ، کتابلر ، تیاترو لوجه‌لری ، کلیسا صندالیه‌لری ، بر چید اثناسنده سوقاغه ویا بر میدانه ناظر پنجره‌لر وسائره .

Affermer فعلی ایسه بالخاصه منافعندن نسبةً دها اوزون برمدت ایچون استفاده اولنمق اوزره باغ و بوستان ، اراضی ، اورمان ، چایر کبی اموالك احاله اولنمیدر .

La république a des maisons qu'elle *loue* et des bois qu'elle *afferme*. *(Barthél.)* جمهوریتك ایجار اولنه‌جق خانه‌لری و احاله قلنه‌جق اورمانلری واردر .

Affermi, ie (ا.مف.)[مصدری affermir در.] قوی ، محکم ، متین ایدلمش :

بو دوشەمه محکم ایدلمشدر . Ce plancher est bien *affermi.*

— [مجا.] اشیا حقنده متین ، مأمون ، قوی :

La droiture du cœur, quand elle est *affermie* par le raisonnement, est la source de la justesse de l'esprit. *(J. J. Rouss.)* استقامت قلب عقل و تأمل ایله مستحکم اولور ایسه اصابت فکریەنك منبعیدر .

Affermir (*a-fèr-mir*) (ف.مت.) قویاشدیرمك ، محکم قیلمق ، متانت ویرمك :

Affermir un plancher, un mur, un pont, une voûte, un édifice. بر دوشەمەیی ، بر دیواری ، بر کوپرییی ، بر کمری ، بر بنایی محکم قیلمق .

— [توس.] سرتلشدیرمك :

سرکه بعض سبزواتی Le vinaigre *affermit* certains légumes. سرتلشدیرر . بو موقعده raffermir لغتی دها زیاده قوللانیلیر .

— [مجا.] **اشیا حقنده** . تقویه ، تثبیت ایتمك :

Il pouvait encore *affermir* son pouvoir par ses richesses immenses. *(Volt.)* کندی اقتدارینی ، مالاك اولدیغی ثروت کلیه ایله دها زیاده تقویه ایدەبیلیر ایدی .

— **اشخاص حقنده** . دها زیاده تقویه ایتمك ، دها مربوط قیلمق . بو موقعده دائما dans, contre, sur اداتلریله استعمال اولنور :

بو مظفریت آنی Cette victoire l'*affermit* sur le trône. تختنده دها زیاده تقویه ایتدی .

— قوت و متانت ویرمك ، تشجیع ایتمك :

Ce qui *affermit* l'âme et la fixe dans le vrai, c'est l'affirmation. *(Fén.)* روحی تقویه و آنی حقیقتده ثابتقدم ایدن شی اعتقاددر .

— **فروسیتده** . Affermir la bouche d'un cheval. آنی کمه آلشدیرمق .

— S'affermir (ف.مط.) سرتلشمك ، قاتیلاشمق :

سوقاقلر انجماددن Les chemins *s'affermissent* par la gelée. قاتیلاشیر .

— استطراد . — سوقاق لفظنك اصلی عربی «زقاق» در جمعی «ازقه» کلیر لکن «سوقاق» صورتنده اولقدر شیوع بولمشدرکه ناچار اتباع اولندی .

— [مجا.] **اشیا حقنده** . دها قوی اولمق ، کسب متانت ایتمك ، دها لایتزلزل اولمق :

Si la force donne des trônes, ils ne *s'affermissent* que par l'amour des peuples. *(Duclos.)* تاج و تختی ویرن قوت ایسه آنی متین و قوی ایدەجك شی خلقك محبتیدر .

— [متر.] Affermir, arrêter, assurer, attacher, consolider, fixer,

Assurer ایتمك بر ایشی بعض عوارضدن وبعض مهالکدن مصون ایتمکدر :

Alexandre ne partit qu'après *avoir assuré* la Macédoine contre les peuples barbares qui en étaient voisins. *(Montesq.)* اسکندر ماکدونیایی همجوار اولان بر طاقم وحشی اقوامه قارشی تحت تأمینه آلمدقجه اورادن مفارقت ایتمدی .

Affermir ایتمك برشیئی قوی تملر اوزرینه وضع ایتمکدر:

Après la bataille d'Issus, il laisse fuir Darius, et ne s'occupe qu'à *affermir* et à régler ses conquêtes. *(Montesq.)* «ایسوس» محاربەسندن صکره دارانك فرارینه تماشات ایتدی و آرتق کندی مظفریاتنی تقویه و تنظیمدن بشقه بر شیله مشغول اولمدی .

Consolider بوزولمغه و چوزلمکه مستعد بر شیئی بوزولمقدن و چوزلمکدن محافظه ایتمکدر :

براتفاق خللدن وقایه ایتمك . *Consolider* une alliance.

Arrêter حرکتده بولنان شیئی طوردیرمقدر :

برآرابەیی برآتی طوردیرمق . *Arrêter* une voiture, un cheval.

Fixer قیلدانمیەجق وجهله طوردیرمق :

بر پنجره قنادینی قیلدانمیەجق وجهله طوردیرمق . *Fixer* un volet.

Attacher بر شیئی بر شیئه طوتدیرمق دیمکدرکه بزجه بر شیئی بر شیئه ربط ایلمکدر . صارمق معناسنه دخی کلیر :

صارماشق قره آغاجه Le lierre *s'attache* à l'ormeau. صاریلیر .

— [متر.] Affermir, cimenter confirmer, raffermir, sceller.

Cimenter بر شیئك بعض اقسامی آیرلمق استعدادینی حائز اولدیغی کوریلور ایسه آنك اجزاسنی افتراقدن محافظةً آرایه اشیای رابطه وضع ایتمکدر :

دوستلغی ، On *cimente* l'amitié, une union, une alliance. بر اتحادی ، بر اتفاق بوزلقدن محافظةً تدابیر استبقائیه اتخاذ ایلمك .

Affermir بالاده دخی کوسترلدیکی اوزره بر شیئی قوی تملر اوزرینه وضع ایتمکدر . او جهتله خفیف اولان و متانتدن عاری بولنان بر شی affermir ایدیلیر . یعنی قوی تملر اوزرینه وضع اولنور .

Confirmer ذاتاً قوی اولان بر شیئك بعض قوای جدیده ضمیله ازدیاد قوتنه خدمت ایتمکدر .

Raffermir تزلزلده بولنان و انقراض تهلکەسنده اولان بر شیئی raffermir ایتمك قوی اولمیان اساسنی رفع ایله آنی قوی اساس اوزرینه وضع ایلمکدر .

Sceller یاپیلان بر شیئی بر علامت ظاهره ایله تأیید ایلمك وآنك اوزرینه بر مهر توثیق باصمقدر:

Les apôtres *scellèrent* leur témoignage de leur sang, et ils y apportèrent par là une marque de certitude qui doit frapper tous les yeux. حواریون شهادتلرینی قانلریله ایصالادلش مهرلرله مهرلرلر واو صورتله شهادتلری اوزرینه هرکسك کوزیله کوره‌جکی بر علامت حقیقت وضع ایدرلر ایدی .

— اضداد : Affaiblir ضعیفلاندیرمق . Ebranler دوچار تزلزل ایتمك . Infirmer عجزه دوچار ایتمك . Ruiner تخریب ایتمك .

Affermissement (ا.مذ.) تقویه ایتمه ، متانت بولمه :

L'*affermissement* des gencives. دیش اتلرینك قوتلنمسی .

— [مجا.] ذاتاً موجب ممنونیت بر حالده بولنان بر شیئك تزیید حسن حالی ؛ تقویه ، تحکیم :

L'*affermissement* de l'Etat, du trône, des lois, de la religion, du crédit public. بر دولتك ، تاج وتختك ، قوانینك ، دینك ، اعتبار عمومینك کسب متانت ایتمسی .

Afféron (ا.مذ.) [صنا.] پارماقلق و اوقلرك اوجنه وضع ایدیلان سیوری ومعدنی قسم . اوق دمرنی .

Affété, ée (ص.) یاپمه ، نازلی :

Ce jeune homme est *affété* dans ses manières. بو کنج آدمك طرز وطوری یاپمه در .

— [سلیقهٔ کتابتده و لسانده.] یاپمه ، مصنع ، غیر طبیعی :

Les uns cherchent un langage *affété*, qu'ils appellent fleuri. بعض اشخاص یاپمه بر طرز افاده و انشا التزام ایدوب آنی اسلوب مزین تسمیه ایدییورلر .

Afféterie (ا.مو.) یاپمه طرز و حرکت ، ناز ، شیوه :

Henri III était dans sa toilette d'une *afféterie* ridicule. اوچنجی هانری توالت خصوصنده شایان خندهٔ استهزا ساخته طور وادا کوستررایدی .

L'*afféterie* est contraire à la simplicité. (*St-François de Sales.*) یاپمه طور وحرکت سادکئ طبیعیه مخالفدر .

— واسطهٔ تزیین اولان اوفق تفك اشیا :

J'avais les oreilles percées de diamants, des mouches et toutes les autres *afféteries* auxquelles on s'accoutume fort aisément, et dont on se défait fort difficilement. (*Choisy.*) قولاغمده الماس کوپه ، یوزمده ساخته خاللر وقولایلقله استعماله آلیشیلوب ترك ایدلمسی مشکل اولان سائر اوفق تفك مزینات ایله سوسلنمش ایدم .

— سلیقهٔ کتابت و لسان حقنده دخی استعمال اولنور :

Il faut que le discours soit ferme, que le sens y soit naturel : les *afféteries* ne sont que mollesse et qu'artifice. (*Th. de Viaud.*) تعلق ، متین ومعناجه طبیعی اولمق اقتضا ایدر : ساخته شیوه‌لر آنجق ثقالتکلر و تصنعلردر .

— Affectation [متر.] Afféterie, affectation [ص.] Affectation

— اضداد : Aisance طلاقت لسان . Naturel طبیعیلك . Simplicité سادکی .

Affettuoso (*a-fètt-tou-o-zo*) (ح) [موسـ.] آهسته ، یواش .

Affichable (ص.) قابل اعلان ، شایان اعلان .

Affichage (ا.مذ.) سوقاقده اعلان یاپیشدیرمه ، اعلانلر ایله بیلدیرمه :

L'autorisation d'afficher doit être demandée, avant l'affichage, à l'autorité municipale dans les départements, à Paris, au préfet de police. (*Bélèze.*) اعلانات یاپیشدیرمق رخصتی استحصال ایچون ، قبل الاعلان ولایاتده حکومت بلدیه‌یه و پارسده پولیس مدیریتنه مراجعت ایتمك اقتضا ایدر .

Affichant, ante (ص.) [یالکز معنای مجازیده استعمال اولنور .] رذیل ، رذیلانه ؛ باعث خجالت ، مورث شین :

Quelle femme *affichante!* نه رذیلانه اشاعات ایله مألوفه قادین .

Affiche (*a-fi-che*) (ا.مو.) سوقاقده کزدیریلن ، دیوارده یاپیشدیریلان اعلاننامه ، ورقهٔ اعلانیه ، اعلان :

Tous les murs de Paris sont couverts d'*affiches*. پارسك بتون دیوارلری اعلاننامه‌لرله مستوردر .

— [مجا.] دلیل ، امارهٔ معنویه :

Le penchant qui nous porte à bien penser d'autrui est la meilleure *affiche* de la probité. (*Boiste.*) غیر حقنده حسن ظنده بولنمغه بزی سوق ایدن میل ، استقامتك اك بیوك دلیلیدر .

— امور عدلیه‌ده . اعلان ایتمه :

Les tribunaux civils pourront ordonner l'impression et l'*affiche* de leurs jugements. (*Code.*) محاکم حقوقیه ویرمش اولدقلری اعلاملرك طبع و نشر اولنمسنی و سوقاقلرده تعلیق ایدلمسنی امر ایده‌بیلیرلر .

— صیمد ماهیده . قانجه .

Affiché, ée (ا.مف.) [مصدری afficher در .] سوقاق دیوارنده اعلان اولنمش :

Ordonnance *affichée* dans toutes les rues. بتون سوقاقلرده یاپیشدیرلمش اعلاننامه .

— [مجا.] مفرط ، یاپمه ؛ مبالغه‌لی ، اشاعه اولنمش :

Méfiez-vous d'une dévotion *affichée*. (*Boiste.*) اشاعه اولنمش بر صوفیلغه اعتماد ایتمیکز .

— مرتکبی طرفندن اشاعه اولنمش ، میدانه اورلمش :

Les petites bourgeoises, boutiquières, ouvrières ont des amants *affichés* à la barbe de père et mère. (*Four-*

ier.) کوچك شهر قزلرینك، دکانجی و ایشجی کنج قزلرك آنالرینه، بابالرینه رغماً اشاعه اولنمش سوکیلیلری واردر .

— C'est un homme affiché, c'est une femme affichée. بو لسانه کلش بر آدمدر یاخود بر قادیندر .

Affichement (ا.مذ.) سوقاقده اعلان یاپیشدیرمه، اعلانلر ایله بیلدیرمه :

L'affichement des jugements. اعلاماتك سوقاقلرده تعلیقاً اعلانی .

— بو معناده affichage کلهسی دها زیاده مستعملدر .

Afficher (*a-fi-ché*) (ف.مت.) [لاتینجهده تثبیت ایتمك معناسنه اولان „affigere" کلهسندن مأخوذدر.] ورقهٔ اعلانیه یاپیشدیرمق، دیوارلره تعلیقاً اعلان ایتمك :

Afficher un arrêté, une ordonnance de police, une vente de biens. بر قرارنامهیی، ضابطه اوامرینی، اموال فروختنی دیوارلره تعلیقاً اعلان ایتمك .

— [مجا.] نمایشکارانه نشر و اعلان ایتمك :

Ne vous fiez jamais à la femme qui, dans le monde, *affiche* le rigorisme de la vertu. (*Boitard.*) عالمده نمایشکارانه شدت عفت صاتان بر قادینه اصلا اعتماد ایتمیکز .

— Afficher une femme بر قادین ایله اولان مناسبتنی علنی قیلمق ؛ قادینی دیله دوشورمك .

— Afficher le bel esprit, ذکی کورنمك، فطانتفروشلق ایتمك .

— قوندره‌جیلقده . طبان کنارلرینی کسمك .

— S'afficher (ف.مط.) اعلان اولنمق :

Rien ne peut *s'afficher* sans timbre. (*Boiste.*) هیچ بر شی پولسز اعلان اولنهماز .

— [مجا.] کورونمك، کندینی کوسترمك، صره‌سنه قویمق :

Une femme a grand tort et n'acquiert que du ridicule lorsqu'elle *s'affiche* pour savante ou pour bel esprit. (*Mme d'Épinay.*) بر قادین کندیسنه اهل علم و عرفان سوسی ویریر ایسه بیوك بر خطا ایدر و استهزایه مستحق اولور .

— کندیسنی لسانه کتیرمك ؛ ادبه مخالف حالده بولنمق :

Un homme sensé ne *s'affiche* point. بر عقللی آدم کندیسنی اصلا لسانه کتیرمز، مخالف ادب حرکتده بولنماز .

— نمایشکارانه احوالده بولنمق، دیله کلمك :

La véritable vertu n'aime point à *s'afficher*. فضیلت حقیقیه اصلا نمایشکارانه اوضاعی سومز .

— Afficher, affecter, se piquer. [مترادف] Affecter

Afficheur (ا.مذ.) ورقهٔ اعلانیه یاپیشدیران آدم، اعلانجی .

— C'est un afficheur de femmes. [مجا.] بوقادینلری لکه‌دار ایتمکله محظوظ بر شخصدر .

Affichier (ا.مذ.) طباعتده . اعلانات دیزن مرتب .

Affidé, ée (*a-fidé*) (صه. معتمد، سرداش :

Un ami *affidé* بر محب معتمد .

— (.) محرم اسرار ؛ انتریقه‌جی ؛ خفیه :

Elle n'était entourée que des amis et des *affidés* du prince. (*Lamart.*) او قادین آنجق پرنسك محبلری و خفیه‌لریله احاطه اولنمشدی .

Affilage (ا.مذ.) [صنا.] بیله‌مه :

L'affilage a pour but d'ôter le morfil. بیله‌مه‌دن مقصد قیلاغی دنیلن شیئك عدم انتظامنی دفع ایتمکدر .

Affile (ا. مذ.) [صنا.] بعض دمیر آلاتك بیلنه‌میجون اوچ یاغیله مملو کتان بزی کیسه‌سی، بیله‌مه کیسه‌سی .

Affilée, ée (ا.مفـ) [affiler مصدری دن .] بیلنمش، کسکین :

Épée bien *affilée*. پك کسکین قلیج .

— [تو.] اینجه، سیوری :

La vipère est pourvue de dents nombreuses, *affilées*, et aidées de l'ingénieuse réserve d'un poison qui tue sur l'heure. (*Michelet.*) انکرك بیلانك متعدد، سیوری و درحال اولدیرر بر زهر خزینه‌سیله مملو دیشلری واردر .

— [مجا] هجوآمیز :

Il est une autre sorte de médisance qui porte le trait jusqu'au cœur : mais, parcequ'il est plus brillant, plus *affilé*, ils ne voient pas la plaie qu'il a faite. (*Mass.*) طعن و تقبیحك دیکر بر نوعی واردرکه تا دروندن داغدار ایدر لکن بو نوع طعن و تقبیح انواع سائره‌یه نظراً دها پارلاق و دها هجوآمیز اولدیغندن آنك آچدیغی یاره‌لری کورمزلر .

جراحات السنان لها التیام
ولایلتام ماجرح اللسان

— تکلمده مطلاقه . چوق، سهولتله و یاخود غرض مقصدیله ادارهٔ کلام ایدن شخص .

— Avoir le bec affilé, le caquet affilé, la langue bien affilée. کثیرالکلام اولمق .

— [زرا.] اینجه، سیوری سورمش .

Affilée (ا.مو.) دوام، امتداد . بالخاصه درحال، بلا انقطاع معناسنه اولان D'affilée ترکیب حالیسنده استعمال اولنور :

L'alouette chante une heure *d'affilée* sans s'interrompre d'une demi-seconde. *(Michelet.)* چایر قوشی یارم ثانیه طور-مقسزین بر ساعت اوتر .

Affilement (ا.مذ.) [صنا.] بیلهمه .

Affiler (*a-fi-lé*) (ف.متد.) [مادهٔ اصلیه‌سی فرانسزجه آلات جارحه‌نك كسكین طرفی معناسنه اولان „fil“ كلمه‌سیدر.] بیلهمك :

On connaît plusieurs sortes de pierres à *affiler*. *(Lenorm.)* بر چوق بیله‌كی طاشی معلومدر . *Affiler* un sabre. بر قیلیجی بیلهمك .

— [مجا.] C'est dans la solitude que les tyrans machinent de mauvais desseins, aiguisent et *affilent* leurs passions et leurs méchancetés. *(Charron.)* تنهانشینی حالنده دركه جابرهٔ استبداد سوءنیات وآمالی دستگاه ترتیب و تصمیمه وضع ایدوب سیوف احتراصات وخباثاتی كسكینلتمك اچون بیلرلر.

— [مجا.] *Affiler* un mot, un geste, une parole. بر كلمه‌یه ، بر طور و حركته ، بر سوزه شدت ویرمك .

— **تكلفسز مطالعه** . Affiler le caquet à quelqu'un بر كیمسه‌نك آغزینی آچدیرمق ؛ شدتلی سوز سویلتمك :

Qui vous *a* donc si bien *affilé le caquet?*
Regnard.

كیم سزك آغزیكزی بو درجهٔ واسعه‌ده آچدیردی ؟

— [زرا.] Affiler les blés بغدایلری ضعیفلاتمق :

Les gelées *ont affilé* tous *nos blés*. *(Trév.)* انجماد بغدایلرمزی كاملاً ضعیفلاتدی . Affiler des arbres. آغاجلری صره ایله بری بری آردنجه دیكمك .

— [صنا.] آلتون وكموشی حدده‌دن كچیرمك.

— S'affiler (ف.مط.) بیلهنمك .

Les couteaux et autres instruments grossiers *s'affilent* à sec. *(Lenorm.)* بچاقلر وسائر قبا آلات و ادوات قوری بیلهنیر .

Affilerie (ا.مو.) [صنا.] بیله‌یجی دكانی .

Affileur (ا.مذ.) [صنا.] بیله‌یجی .

Affiliation (ا.مو.) [لاتینجه ولد معناسنه اولان „filius“ كلمه‌سندن مأخوذدر .] قرابت : رابطهٔ محبت :

Je me croyais un être abandonné, et sans *affiliation* sur la terre. *(Chapus.)* كندیمی بیكس ومتروك وبو دنیاده كیمسه ایله قرابت ویا رابطهٔ محبتی اولیان بر مخلوق ظن ایدر ایدم .

— مربوطیت ، منسوبیت :

Affiliation à une société, à un club. بر هیئت علمیه‌یه ، بر قلوبه منسوبیت .

— هیئت ، جمعیت :

[جمعیت كلمه‌سی یاكاشدر لكن او قدر مستعملدركه ناچار استعماله مجبوریت كوروندی .]

Vous avez commis une faute, vous vous êtes lié par des promesses à quelque *affiliation*. *(G. Sand.)* بر خطا ایتدیكز بر جمعیته بعض وعدلرله كندیكزی مربوط ایلدیكز .

— یكدیكرینه مربوط ایكی جمعیت آره‌سنده اولان مناسبت .

— سوء معنی ایله . جمعیت ، جمعیت خفیه :

Les *affiliations* politiques sont punies sévèrement. جمعیات خفیهٔ سیاسیه شدیداً دوچار مجازات اولورلر .

Affilié, ée (ا.مذ.) [مصدری affilier در .] شریك ، قبول اولنمش :

On l'accuse d'être *affilié* à une société secrète. بر جمعیت خفیه‌یه مشاركتله اتهام اولنیور .

— (ا.مذ.) شریك ، اعضا :

Cette académie, cette société compte beaucoup d'*affiliés*. بو آقادمیانك ، بو جمعیتك پك چوق اعضاسی واردر .

Affilier (*a-fi-lié*) (ف.متد.) بر جمعیت ویا هیئته قبول و ادخال ایتمك :

Affilier plusieurs sociétés à une société centrale. متعدد جمعیتلری بر جمعیت مركزیه‌یه الحاق ایتمك .

بر كمسه‌یی بالخاصه سیاسی ، عمومی وخفی برجمعیته قبول، ادخال ایتمك .

— S'affilier (ف.مط.) بر جمعیت اعضالغنه داخل اولمق ، قبول اولنمق :

Ce n'est jamais individuellement que l'on tente une démonstration armée ; ordinairement l'on s'associe à des frères de son opinion ; en un mot, on *s'affilie* à une société secrète. *(E. Sue.)* هیچ بر وقتده بر آدم كندیلكندن بر نمایش مسلحه قیام تصدیسنده بولنماز علی‌الاكثر اخوان افكار ایله مشاركت اولنور . خلاصهٔ كلام بر جمعیت خفیه‌یه دخول ایدیلیر .

Affiloir

Affiloir* (ا.مذ.) بیله‌كی طاشی ؛ مصاد .

Affiloires (ا.مو.جمع) مرانقوز بیله‌كی طاشی .

Affin, ine (ص.) مشابه ، مطابق :

P et B sont deux lettres *affines*. «P» و «B» حرفلری متحدالمخرجدر .

— (ا.مذ.) اقربا :

Par le droit civil, il y a certaines prohibitions de mariage entre les *affins*. *(Boutcillier.)* حقوق مدنیه‌جه بعض اقربا بیننده مناكحات ممنوعدر . [بو معناده اكثریا جمع اوله‌رق قوللانیلیر .]

Affinage (ا.مذ.) [معا.] معادن و سائره‌نك تصفیه‌سی .

— اصطلاحات انجمنی : تصفیه .

— [صنا.] چوخه خاونی کسمه ، قاشلردهکی قبا ایپکلرك دوشورلمسی . کتانی ، کندیری طرامه .

— اصطلاحات انجمنی : تصفیه ، قال ایتمك .

— [زرا.] طوپراغی ایشلمك .

Affiné, ée (ا.مف.) [مصدری affiner در .] تصفیه اولنمش :

Métaux *affinés* تصفیه اولنمش معدنلر . Or affiné تصفیه اولنمش آلتون .

— [توس.] قورناز .

Homme *affiné* قورناز آدم .

— [مجا.] پاك ، صاف :

La fille qui serait survenue de ce mariage, déjà *affinée* de race, et cultivée de bonne heure, eût éponsé un lettré. *(Michelet.)* بو ازدواجدن پیدا اولهجق دختر نسلاً پاك و وقت و زمانیله تربیهپذیر حسن انسلاك اولهجقندن بر ادیب ایله ازدواج ایدر ایدی .

Affinement (ا.مذ.) تصفیه ، تکریر :

L'*affinement* de l'or, de l'argent, du fer. آلتونك ، کوشك ، دمورك تصفیهسی .

— [مجا.] اصلاح ، تکمل :

L'*affinement* des esprits. افکارك اصلاحی ،

Affiner (*a-fi-né*) (ف.مت.) [مادهٔ اصلیهسی فرانسزجه اینجه معناسنه اولان „fin“ کلمهسیدر .] تصفیه ایتمك .

— اصطلاحات انجمنی : تکریر ایتمك :

Affiner l'or. آلتونی تصفیه ایتمك .

— اصطلاحات فنیده . Affiner la terre طوپراغی ایشلمك . Affiner des clous, des épingles . اینجلتمك . Affiner du lin . چیویلری ، طوپلی ایکنهلرنی سیوریلتمك . Affiner le ciment . کتانی طرامق . چمنتویی توز حالنه قومق . Affiner le verre . جامی دوزلتمك .

— [توس.] اصلاح ایتمك :

Nos instruments sont trop grossiers pour opérer sur ces atomes, nous les *affinons*. *(Michelet.)* آلاتمزبواجزای فردیه اوزرنده اجرای تجارب ایچون پك قبادر ، آنلری اصلاح ایدییورز .

— [مجا.] اینجهلتمك :

Il est difficile d'*affiner* un sot. *(Trév.)* بر مجنونی اینجهلتمك کوجدر .

— Se laisser affiner à . . . دن آلدانمق ، قاپلمق .

— (ف.ل.) هوا حقنده . آچلمق :

Le temps affine. هوا آچیلیور .

Le temps s'affine. دیمك دها طوغری اولور .

— S'affiner (ف.مط.) تصفیه اولنمق :

L'or et l'argent ne *s'affinent* plus à la coupelle. آلتون و کموش آرتق مقلاده تصفیه اولنماز .

— کوزللشمك :

Ce fromage *s'affinera*. بو پینیر کوزللشهجك .

— استطراد . — پینیر بزده اوتهدنبری پناثر طرزنده یازیلیر ایدی شمدی پینیر یازیلیور پناثر طرزنده یازلمق چرکین کوریلیور .

— [مجا.] اینجلمك ، قورنازلاشمق :

L'esprit *s'affine* par la conversation et par la société. *(Boiste.)* فکر بشر ، مصاحبه ایله و اینجده بولندیغی هیئتلر ایله کسب رقت ایدر .

— [اشخاص حقنده دخی استعمال اولنور .] تربیه اولنمق :

Mais ce qui est sûr, c'est que l'homme *s'est affiné* et fait esprit. *(Michelet.)* فقط شوراسی محققدرکه انسان کسب نازکی و رقت و استحصال ترمی فکرت ایلدی .

— [بحر.] هوا حقنده . آچلمق ، کوزللشمك :

Le temps *s'affine*. هوا آچلیور .

Affinerie (ا.مو.) [معا.] تصفیهخانه ، قالخانه .

— اصطلاحات انجمنی : تکریرخانه .

Affineur, euse (ا.) [صنا.] طراقجی ، تصفیهجی ، قالجی .

Affineuse (ا.مو.) دانتلاجی .

— [مجا.] مقصدینه وصول ایچون هر درلو وسائطی استعمال ایدن عشوهکار قادین .

Affinité (ا.مو.) [حق.] قرابت صهریه، صهریت :

Il a épousé ma sœur, il y a *affinité* entre lui et moi. *(Acad.)* او بنم همشیرهمی تزوج ایتدی ، آرهمزده مناسبت صهریه واردر .

— [توس.] مشابهت :

Le chat a de l'*affinité* avec le tigre. کدینك قاپلان ایله مشابهتی واردر .

— [مجا.] خصائص ، اذواق و افکارجه اشخاص بیننده مشابهت :

Il y a entre les gens frappés par le malheur une *affinité* magnétique. *(Arnault.)* فلاکتزدهٔ آلام اولان اشخاص بیننده بر مشابهت مقناطیسیه واردر .

— اشیا حقنده . مشابهت ، مناسبت ؛ نقاط ارتباطیه :

Il y a de l'*affinité* entre la poésie, la musique et la peinture. *(Acad.)* شعر ، موسیقی ورسامك آرهسنده مشابهت و مناسبت واردر .

— [کیم.] علاقه .

— [موسـ.] مناسبت ، موافقت ، اویغونلق .

— [متر.] Affinité, alliance, connexion, connexité, liaison, union.

Liaison اشیا بیننده نصل طرز مربوطیت موجود اولدیغنی کوسترر :

Les rapports des effets aux causes dont nous n'apercevons pas la *liaison* . . . (*J.-J. Rouss.*) نتائج ایله اسباب بیننده موجود اولوب طرز مربوطیتی تیقن ایدەمدیکمز مناسبات .

Alliance مختلف و یکدیکره مخالف شیلر آرەسندەکی مناسباتی ارائه ایدر :

Par la plus monstrueuse *alliance*, vous voulez joindre ensemble, dans un même sujet, la piété et la cupidité. (*Bourdal.*) الك ثقیل و اعجوبەکار بر اتفاق اولمق اوزره مبحث واحدده دیانتی حرص و طمعله برلشدیرمك ایستیورسکز .

Union زوج ایله زوجه بیننده‌کی اتحاد صمیمی کبی بر اتحاد کوسترر :

C'est l'*union* des cœurs qui fait leur véritable félicité. (*J.-J. Rouss.*) قلبلرك حقیقی بختیارلنی اتحادلرندن منبعثدر .

Affinité طبیعی و اساسی بر مربوطیت :

Dans le système de la nature, ces espèces sont plus apparentées qu'aucune autre avec différentes familles dont elles semblent constituer des degrés d'*affinité*. (*Buff.*) قواعد طبیعیه‌جه بو اجناسك دیکر اجناسدن زیاده مربوط بولندقلری اجناس موجود اولوب بونلر او اجناس ایله اولان درجهٔ مربوطیتلرینی تشکیل ایدر کبی کورنیورلر .

Connexité محضا اشیا بیننده موجود بر مناسبت عادیه‌یی ارائه ایدر :

Il y a une *connexité* entre la morale et la jurisprudence. (*Acad.*) محاسن اخلاق ایله احکام عدلیه بیننده بر مناسبت واردر .

Connexion اشیا بیننده حقیقةً موجود بر رابطه‌یی مشعردر :

Dieu a ordonné, pour la *connexion* de toutes les choses, que les plus grandes fussent soutenues par les plus petites. (*Boss.*) کافهٔ اشیانك یکدیکره مربوطیت حقیقیه ایله مربوط بولنمسی مقصد صمدانیسنه موافق کورن جناب یزدان الك بیوکلرك حامیسی الك کوچکلر اولمسنی امر و فرمان ایلدی .

— اضداد . Antagonisme . بباینت . Antipathie عدم امتزاج . Répulsion منافرت .

Affinoire (ا.مذ.) [صنا.] یوك وکتان طراغی.

Affiquage (ا.مذ.) دانتلا یاپش .

Affiquer (ف.متـ.) دانتلا یاپمق .

Affiquet (ا.مذ.) چوراب شیشی محفظه‌سی ، ایکنه‌دان .

— (ا.مذ.جمع) قادینلرك سوسه متعلق اوفق تفك دوزنی.

Affirmant, ante (صـ.) تصدیق ، تأیید ایدن .

— (ا.) تصدیق ، تأیید ایدن کمسه .

Affirmatif, ive (صـ.) اقراری ، تصدیق متضمن :

Il a été des plus *affirmatifs*. الك زیاده مقر ومصدق اولانلردن ایدی .

— اشیا حقنده دخی عین معناده استعمال اولنور .

Discours, langage, geste *affirmatif*. اقرار و تصدیق متضمن نطق ، دارهٔ لسان ، طرز وطور .

— اشیا و اشخاص حقنده . قطعی ، مقرر :

Ton *affirmatif*. قطعی بر طرز افاده .

— تصدیق متضمن ، تصدیق :

Jugement *affirmatif*. تصدیق متضمن اعلام . Proposition *affirmative*. تکلیف تصدیق . Réponse *affirmative*. جواب تصدیق .

— (ا.مذ.) [صر.] صیغهٔ اخباریه .

— اضداد : Négatif منفی . Dubitatif شرطی ، مبهم .

Affirmation (ا.مو.) تأمین ؛ تصدیق ، تأیید :

J'avais besoin de votre *affirmation* pour croire ce fait. (*Acad.*) بوکا ایناغق ایچون سزك تصدیقکزه محتاج ایدم . L'homme vit d'*affirmation* plus encore que de pain. (*V. Hugo.*) انسان تعیش خصوصنده محتاج نان اولمقدن زیاده محتاج تصدیق و اطمئنان در .

— اقرار :

Toute négation implique une *affirmation* préalable. (*Proudh.*) هر انکار مقدما وقوعبولمش بر اقراری ضمناً مشتملدر .

— [منط ـ صر.] ایجاب ، اثبات ، تصدیق :

Deux négations valent une *affirmation*. ایکی نفی بر اثبات معناسنده‌در . L'*affirmation* est opposée à la négation. (*Acad.*) اثبات نفیك ضدیدر .

— [حق.] بیان بالتحلیف ؛ افاده ، اقرار مع القسم .

— اصطلاحات الجمنی : Affirmation des créances. تصویب . آلەجق اثباتی .

— [متر.] Affirmation, affirmative.

Affirmation فعل تصدیقدر :

Tout jugement se réduit à une *affirmation* ou à une négation. (*Lafaye.*) هر حکم یا بر تصدیقه و یا بر انکاره منجر اولور .

Affirmative تصدیق خاصه‌سنی حائز جمله‌در :

Dans les disputes, les uns soutiennent l'*affirmative*, les

autres la négative. (*Lafaye.*) مناظره‌ده بر طاقمی التزام اثبات و بر طاقمی التزام نفی ایدر .

Affirmative (ا.مو.) تصدیق .

Sur l'expédient qu'on proposa, la majorité fut pour l'*affirmative.* تکلیف اولنان صورت تسویه حقنده اکثریت قبول و تصدیق جهتنی التزام ایتدی .

— [متر.] Affirmative, affirmation [ص.] Affirmation

Affirmativement (ح.) ایجاب و تصدیق طریقیله ؛ تأمیناً :

Il lui déclara *affirmativement* que ses forces étaient suffisantes pour faire son voyage. (*Pasc.*) سیاحتی اجرا ایچون کندیسنك استطاعات بدنیه‌سی کافی اولدیغنی معرض اثباتده بیان ایلدی .

Affirmer (*a-fir-mé*) (ف.مت.) [لاتینجه عین معناده اولان „affirmare" کلمه‌سندن مأخوذدر .] بر شیئك صحتنی اعلان ، ادعا ، تأمین ایتمك :

Le meilleur moyen de faire attendre patiemment le public, c'est de lui *affirmer* qu'on va commencer tout de suite. (*V.Hugo.*) خلقه صبورانه انتظار ایتدیرمك ایچون اك مناسب چاره درحال باشلانیله‌جغنی تأمین ایتمکدر .

— بر شیئك وجودینی و لزومنی اعتراف ، اعلان ایتمك ، طانیمق وطاتمق :

Tous les hommes *affirment* le libre arbitre par leur conduite. (*Bastiat.*) بتون انسانلر کندی ارادهٔ جزئیه‌لری ید اقتدارلرنده اولدیغنی حرکتلریله اعلان ایدیورلر .

— [صورت مطلقه‌ده] :

L'ignorance *affirme* ou nie, la science doute. جهل تصدیق و یا انکار ایدر ، علم اشتباه ایدر .

— [حق] بیان و افاده ایتمك ، تأمین ایتمك .

— اصطلاحات انجمنی : تصویب ایتمك .

— S'affirmer تصدیق اولنمق :

Cette proposition peut *s'affirmer.* بو جمله تصدیق اولنه‌بیلیر .

— ظاهره چیقمق :

L'humanité *s'affirme* comme autre que ce qu'elle se connaît. (*Proudh.*) بشریت کندیسنی بیلدیکی حالدن غیری اوله‌رق تظاهر ایدیور .

— [متر.] Affirmer, assurer, attester, avancer, certifier, confirmer, garantir, prétendre, promettre, répondre, soutenir.

Affirmer انسانك بداهةً ظاهر اولدیغنه مطمئن اولدیغی و یا باشقه‌سنی دخی اطمئنانه کتیرمك ایستدیکی بر شیٔ مفروضدر :

On peut *affirmer* en tout temps de l'homme que c'est un être intelligent. (*Fén.*) انسان صاحب ذکا بر حیوان اولدیغنه هر زمان بیان اطمئنان اولنه‌بیلیر .

Confirmer حقنده بیان اطمئنان اولنان و یا تأمین ایدیلان شیئه بر اطمئنان و یا تأمین ضم ایتمکدر :

Voilà ce que je vous écrivais il y a huit jours, et ce que je vous *confirme.* (*J.-J. Rouss.*) ایشته سزه سکز کون اول یازدیغم و شمدی تأکید اطمئنانکز ایچون تکرار ایلدیکم شی بودر .

Attester بر آدمك بالذات مشاهده ایتدیکی شیئه دائر سویلدیکی و یا یازدیغی شیدر :

Une magnificence qui paraitrait incroyable, si tous les historiens ne l'*attestaient* pas. (*Boss.*) بر نفاست که کافهٔ تاریخ‌نویسان بالذات رؤیت ایتدیکلرینی بیان ایتمه ایدیلر ناقابل اعتماد عد اولنور ایدی .

Certifier واصل سمع اطلاعمز اولان شیلره حقیقت ویرمك یعنی آنلری محق و صحیح عد ایتمکدر :

Ceux qui érigèrent ce marbre attendirent que la chose fût bien constatée pour la *certifier* à la postérité. (*Volt.*) بو آبده‌یی رکز ایدنلر ایشك تحقق ایتمسنی چوق بکله‌یوب اخلافه حقیقت اوله‌رق عرضنی التزام ایتدیلر .

Prétendre برایشك مدافعه‌سنی درعهده وذهننده قرارگیر ایدن آدمك دعواسیدر :

Quelques écrivains de l'Europe, qui n'avaient jamais été à la Chine, *avaient prétendu* que le gouvernement de Pékin était athée. (*Volt.*) هیچ بر زمانده چینه کیتمامش اولان اوروپا محررلرندن بر طاقمی چین حکومتنك دینی اولدیغنی و اوراده دینسزلك جاری اولدیغنی ادعایه قالقشمشلر ایدی .

Avancer بر شیئی مدافعه ایچون درمیان اولنان ادعادر :

J'*avance* et je soutiens, dit Cicéron, que dans toute cette île il n'y a aucun vase d'argent ou d'airain que Verrès n'ait convoité. (*Roll.*) چیچه‌رون شویله نطق ایتمشدی : بن شونی ادعا ایدر و شونده اصرار ایدرم که بو آطه‌ده «وره‌س»ك نظر طمعندن کچمامش هیچ برکموش و یا تونج کاسه قالمامشدر .

— Soutenir الحالةهذه مدافعه ایدلمکده اولان بر شیئی اشعار ایدر :

Voyons avec quelle hardiesse la calomnie avance les plus grossières impostures, et avec quelle faiblesse elle les *soutient.* (*Bourdal.*) باقه‌لم افترا نه قدر جسارتله اك قبا تزویراتی درمیان و نه قدر انهماك ایله آنلری مدافعه‌ده صرف تاب و توان ایدیور .

Garantir صفات و اوصاف حقنده شهادت طرزنده توصیه ایتمکدر :

Parbleu, je vous *garantis* cette pièce détestable. (*Mol.*) خدا علیم سزه بو برباد اویونی توصیه ایلرم .

Répondre حوادثه كوره تعهد ایدرجه‌سنه كشافلق ایلمكدر :

Si la petite n'avait les cerises de son goûter que par une opération d'arithmétique, je vous *réponds* qu'elle saurait bientôt calculer. *(J.-J. Rouss.)* كوچك قز قهوه آلتیسنده‌كی كرازلره آنجق علم حساب سایه‌سنده دسترس اوله ایدی سزه تعهد ایدرم‌كه آز زمان ایچنده حساب اوكره‌نیر ایدی .

Promettre استجلاب اولنمسی ممكن بر شیئی وعد و تعهد ایتمكدر :

Je vous *promets* qu'il s'en repentira. *(Acad.)* سزه وعد و تعهد ایدرمكه او بوندن پشیمان اوله‌جقدر.

Affistolement (ا.مذ.) چكی دوزن .

Affistoler (*a-fi-sto-lé*) (ف.مت.) دقتله سوسله‌مك ، چكی دوزن ویرمك .

— S'affistoler (ف.مط.) سوسلنمك .

Affistoleur, euse (ا.) مغفل ، آلداتیجی ؛ مستهزی .

Affixe (*a-fi-kse*) (ا.مذ.) [صر.] تعدیل معنی ضمننده كلماتك اوله كلن ویا آخرینه وضع اولنان ادات.

استطراد . — „affixe“ لر كلمه‌نك اول ویا آخرینه وضع اولنمق اعتباریله ایكی‌یه تقسیم اولنور . اوله وضع اولنانلر „préfixe“ آخرینه وضع اولنانلر „suffixe“ تسمیه اولنور. مثلا parsemer كلمه‌سنده‌كی „par“ مادهٔ اصلیه اولان „sem“ ك اوله كلدیكندن بر نوع préfixe در „er“ ایسه عین مادهٔ اصلیه‌نك آخرینه وضع اولندیغندن برنوع suffixe در .

Affixion (ا.مو.) اعلان یاپیشدیرمه .

Afflachir (*a-fla-chir*) (ف.ا.) كوشه‌مك ، ضعف كسب ایتمك .

Afflé, ée (ص.) هوانك تماسیله تغیر ایتمش ، بوزوق ، چوروك .

Affleurage (ا.مذ.) **كاغدجیلقده** . كاغد خورینی اریتمك .

Affleurant, ante (ص.) **كاغدجیلقده** . Pile affleurante اریتمه دیبكی .

— **ادارهٔ بیتیره** . Mélange affleurant متنوع اونلر مخلوطی .

Affleurée (ا.مو.) **كاغدجیلقده** . دیبكده دوكلش كاغد خوری .

Affleurement (ا.مذ.) [صنا.] تسویه .

Affleurer (*a-fleu-ré*) (ف.مت.) تسویه ایتمك ، بر حذاده بولندیرمق :

Affleurer les pièces d'un plancher. بر دوشمه‌نك تخته‌لرینی تسویه ایتمك .

— [مجا.] یناشمق ، اوغرامق .

La barque *affleura* la rive de l'ilot. *(H. Castille.)* صندال كوچك آطه‌نك ساحلنه یناشدی .

— [بحر.] بیتشمك .

— **اصطلاحات انجمنی** : آرموز قاپلامه یعنی تخته‌لرك یان یانه بر سطح تشكیل ایتمك اوزره برلشدیرلمسی .

— **كاغدجیلقده** . كاغد اعماله مخصوص خوری اریتمك :

— **ادارهٔ بیتیره** . متنوع اونلری برلشدیرمك .

— (ف.ا.) عین سطحده ، بر حذاده بولنمق :

Ces deux planches *affleurent* bien. بو ایكی تخته پك منتظم اوله‌رق عین حذاده بولنیور .

Afflictif, ive (ص.) [حق.] ترهیبی :

peines *afflictives* مجازات ترهیبیه . peines *afflictives* et infamantes. مجازات ترهیبیه و ترذیلیه .

Affliction (ا.مو.) [لاتینجه عین معناده اولان "afflictio" دن مأخوذدر .] حزن ، غم ، كدر ، ألم :

Les consolations indiscrètes ne font qu'aigrir les grandes *afflictions.* صایغیسز تسلیتلر آلام عظیمه‌ده موجب اشتداد اذا اولور .

— مصیبت ، بلا :

On ne le vit pas succomber un moment à ses *afflictions.* *(Volt.)* آنك مصیبت و بلا ایله بر دقیقه بیله اضمحلالی كورلدی .

Affliction, amertume, désolation, douleur, [متر.] — mal, peine, souffrance, tourment.

Mal همان منحصراً آلام جسمانیه‌یه اطلاق اولنور وجسمی دوچار اذا ایدن شیلری كوستر :

Ce remède guérit bien des *maux.* *(Acad.)* بو علاج بچه آلام جسمانیه‌دن رفع ازعاج ایدر .

Peine روحه عائد اولوب اضطرابات داخلیه‌یی مشعردر :

Les *peines* que Dieu lui envoyait lui étaient douces. *(Fléch.)* جناب حقك آكا تسلیط ایلدیكی اضطرابات داخلیه كندیسنه طاتلی كلیور ایدی .

Douleur مزعج و طاقتفرسا اذالری ویا حسیات اذائیه‌یی اشعار ایدر :

Tant que la *douleur* fut médiocre, elle la supporta avec

patience. (Roll.) مزعج و طاقتفرسا اذالرك اعتدالی مدتجه او قادین آنلری صبر ایله چكر ایدی .

Souffrance شدتجه بالنسبه اهون و فقط بر دوام اولان آلام جسمانیه‌یی افاده ایدر :

Le reste de ma vie me paraît une longue *souffrance*. (Mme de Lafayette.) بقیهٔ مدت حیاتم بكا بر الم مدید جسمانی كبی كورینیور .

Amertume غایتله مزعج بر اضطراب داخلی و فقط Souffrance ، نظراً دها آز وخیم و دها آز عمیق التأثیردر :

David passa le reste de ses jours dans des sentiments de componction et d'*amertume*. (Mass.) داود بقیهٔ عمرینی حسیات حزن‌آور واندوه وكدر اچنده امرار ایلدی .

Tourment شدتلی آجیلرك و آلام باطنیه‌نك منتهاسیدر :

Quel *tourment* est comparable à celui d'un esprit blessé qui aime et qui s'aperçoit qu'il n'est pas aimé? (Bourdal.) كندیسی عاشق و محب اولدیغی حالده بالمقابله مظهر محبت اولمدیغنی مشاهده ایدن بر دلشكسته‌نك عذابنه هانكی عذاب قابل قیاسدر .

Affliction بر بدبختلقدن، بر فاجعه‌دن، بر سوكیلی آدمك ضیاعندن تولد ایدر :

L'*affliction* éclate; elle se manifeste par le deuil, par des pleurs et des gémissements. (Lafaye.) تأسف و تلهف بردنبره تظاهر ایدر ، ماتملره ، كریه‌لره ، آه و افغان ایله ولوله انداز اولور .

Désolation تأسف و تلهفك افراط درجه‌سیدر .

— [مترا.] Affliction, peines, tribulations.

Peines لفظ عمومیدر :

Tout ce qui augmente nos passions multiplie nos *peines*. (Mass.) احتراصاتمزی تزیید ایدن هر شی اضطرابات باطنیه‌مزی توفیر ایلر .

Affliction لر وقایع وخیمه ایله حاصل اولان اكدار باطنیه‌در :

Le temps amortit les *afflictions*. (Pasc.) مرور زمان اكدار باطنیه‌یی انداختهٔ كوشهٔ نسیان ایدر .

Tribulations مظالم و مصائبدن حاصل اولان اكدار باطنیه‌در .

— اضداد : Aise حظ . Alacrité شطارت طبع . Contentement خشنودی . Enjouement بشاشت . Gaieté سرور . Hilarité انشراح . Joie مسرت . Jubilation مسرت عظیمه . Ravissement فوق‌العاده مسروریتدن حاصل اولان حیرت . Satisfaction ممنونیت .

Afflictivement (ح.) ترهیباً .

Affligé, ée (ا.مف.) [affliger مصدری] [در .] مغموم ، محزون ، مكدر :

La comtesse est très-*affligée* de la mort de sa fille. (Mme de Sév.) قونتس قزینك وفاتندن طولایی پك زیاده كرفتار اندوهدر .

— [مجا.] بیوك بر مصیبته دوچار اولمش ؛ ملال ایله بی مجال ؛

Rome était *affligée* d'une peste épouvantable. (Boss.) روما مدهش بر وبا مصیبته دوچار اولمشیدی .

— اشخاص واشیا حقنده . مبتلا ، دوچار ، مصاب :

Il y a des gens qui sont *affligés* de fréquentes maladies, d'infirmités habituelles. (Bourdal.) اویله آدملر واردر كه صیق صیق كلن خسته‌لقلره دوچار اولورلر و معلولیت دائمه‌ده بولنورلر .

— نائل :

Tu as le bonheur d'être le mari désigné d'une veuve de vingt-deux ans, *affligée* de quatre mille napoléons de rente. (Balz.) یكرمی ایكی یاشنده وسنوی درت بیك فرانسلق آلتونی ایرادینه نائل اولان بر طول قادینك زوج نامزدی اولمق سعادتنه مالكسین .

— مستهزیانه :

C'était un petit homme chétif, horriblement grêlé et *affligé* d'une bosse. (Balz.) او ذات ، پك مدهش درجه‌ده چوپور یوزلی ، قامبور ، قیصه بویلی نحیف بر آدم ایدی .

— (ا.) محزون ، مكدر و غمناك آدم :

Ayez pour les *affligés* de ces paroles de l'âme qui tempèrent l'amertume des pleurs. (Lamenn.) محزون و مكدر اولان اشخاصه قارشی كریه‌لرك شدت مرارتی تعدیل ایده‌جك الفاظ روحنوازانه صرف ایدیكز .

— [مترا.] Affligé, attristé, contristé, fâché, mortifié.

Affligé انسانی یأس ایله پایمال اكدار ایدن بر بیوك فنالق فرضنی متضمندر :

Le comte de Brienne, ayant perdu sa femme, en fut si *affligé* que son esprit s'en aliéna. (Volt.) « قونت دو بریین » زوجه‌سنك وفاتندن اولقدر پایمال اكدار اولدی كه [illegible] ضایع ایلدی .

Fâché انسانك جانی صیقان ، انسانی ازعاج ایدن بر خفیف كدر كوسترر :

Je suis *fâché* de l'indisposition de cette Éminence. (Boss.) بو راهبك كیفسزلكنه جانم صیقلدی ، كدر ایتدم .

Mortifié حب نفسه طوقونمقدن ناشی كمال تهور اشعار ایدر :

Je suis *mortifié*, en qualité de Français, d'homme, d'être

pensant, de l'affront public qu'on vient de faire aux mœurs. (*Vertot.*) محاسن اخلاقه على ملاء الناس ايديلن ترذيلدن ناشى فرانسز ، انسان ، مخلوق متفكر صفتيله فرط تهور ايچنده قالدم .

Attristé قلبـه جزئى تأثير ايدن و درين اولمقـدن زياده صورى اولان بر عدم خشنودى ارائه ايدر :

Le sage observe le désordre public et montre sur son visage *attristé* la douleur qu'il lui cause. (*J.-J. Rouss.*) عاقل آدم عدم انتظام عمومىيى بالمشاهده كنديسنجه حاصل اولان آلامى وجه كدر نماسيله ارائه ايدر .

Contristé دهـا بيوك ودهـا قريب آلام واكدارى كوستر :

On est *contristé* de voir toutes ses espérances évanouies. (*Girard.*) انسان اميدلرينك كافهسى مندرس اولديغنى كورنجه مستغرق اندوه عظيم اولور .

Affligeant, ante (ص.) **يالكز اشيا حقنده** . موجب اسف ، موجب كدر :

Une *affligeante* nouvelle. خبر مورث الكدر .

Il est *affligeant* de . . . تأسف اولنور كه . . .

Affliger (*a-fli-jé*) (ف.مت.) [لاتينجه مفعول اليه اداتى اولان „ad" ايله اورمق معناسنه اولان „fligere" كلهسندن متشكلدر .] دوچار مصيبت ايتمك:

La maladie *affligeait* plus que jamais cette terre ingrate. (*Montesq.*) مرض هر زماندن زياده بو نانكور طوپراغى دوچار مصيبت ايديور ايدى .

— كدر ويرمك ، محزون و مكدر ايتمك ، دوچار يأس ايتمك ، يأسى موجب اولمق :

La critique *afflige* plus les gens de lettres qu'elle ne peut leur nuire. (*Villem.*) تنقيدات ادبيه ادباىى دوچار ضرر ايدهبيلمكدن زياده دوچار كدر ايدر .

— [مبا] ناخوش بر صورتده تعجيز ايتمك :

L'orgue de Barbarie *afflige* les oreilles musicales. (*Balz.*) لاترنا موسقى ايله مألوف اولان قولاقلرى تعجيز ايدر .

— تحقير و تذليل ايتمك :

J'ai tantôt sans respect *affligé* sa misère.
Racine.

بن بعضاً آنك سفالتنى حرمت و رعايتدن عارى اولهرق تحقير و تذليل ايلدم .

— مخالفت ايتمك ؛ تعجيز ايتمك ، يورمق :

Ce serait m'affliger qu'insister davantage.
Racine.

بوندن زياده اصرار ايتمك بنى تعجيز ايلمك اولور .

— S'affliger (ف.مط.) دوچا يأس اولمق ، مكدر اولمق :

Nous sommes si aveugles que nous ne savons quand nous devons *nous affliger* ou nous réjouir. (*Montesq.*) نه زمان مسرور ونه زمان دوچار يأس وفتور اولملغمز لازم كلهجكنى بيلميهجك درجهده عماى جهل ايچندهيز .

— اضداد : Charmer محظوظ ، ممنون ايتمك . Consoler تسلى ايتمك . Contenter خشنود ايتمك . Dérider كولدرمك . Désattrister حزن وكدرى كيدرمك . Egayer سويندرمك . Enchanter مستغرق مسرت ايتمك . Ragaillardir شنلندرمك . Réjouir تسرير ايتمك . Satisfaire ممنون وخشنود ايتمك . Transporter وجد واستغراقى موجب اولمق .

Afflouage (ا.مذ.) [بحر.] اوطورمش بر كمىيى چكوب يوزديرمك .

— **اصطلاحات انجمنى** : يوزديرمك عملياتى .

Afflouement (ا.مذ.) [بحر.] اوطورمش كمىيى يوزديرمه .

Afflouer (ف.مت.) اوطورمش كمىيى چكوب يوزديرمك.

Affluence (ا.مو.) آقش ، جريان :

L'*affluence* des eaux qui provenaient de la fonte des neiges fit déborder la rivière. (*Acad.*) قارلرك اريمسندن حاصل اولان صولرك آقيشى چايك طغيانى موجب اولدى .

— [قيا.] جدوللره و چايلره تشبيه اولنهبيلن اشيا حقنده دخى استعمال اولنور :

Tours est le centre d'un mouvement considérable qui lui procure l'*affluence* de plusieurs voies ferrées. (*E. de la Bédoll.*) « طور » شهرى حركات كليه مركزى بولنمق حسبيله بر چوق تيمور يول خطوطنك اجتماعنى ايجاب ايليور .

— [ع.امر.] تهاجم :

L'*affluence* du sang à la tête peut causer des accidents fâcheux. (*Lav.*) قانك باشه تهاجمى وخيم نتيجهلر توليد ايدهبيلير .

— [توس.] ازدحام ، تهاجم :

Affluence de peuple, de spectateurs, de visiteurs. اهالينك ، سيرجيلرك ، زوارك تهاجمى .

— كثرت ، مبذوليت :

Il y a cette année *affluence* de marchandises à la foire, de vaisseaux dans le port. (*Acad.*) بو سنه پنارده امتعهنك كثرتى و ليمانده كميلرك وفرتى مشاهده اولنيور .

— **مود معنى ايله** . مبذوليت غير نافعه :

Bon Dieu, quelle *affluence* de paroles ! (*Vangelas.*) يارب ، بو نه كثرت قيل و قال !

— (ا.مو.جمع) [حكمـ.] اجتماع شعاع الكتريق .

— En affluence (ت.ح.) ازدحام ايله ، بر كثرت فوق العاده ايله :

Les habitants sortaient des villes et des bourgades en affluence. شهر و قصبه‌لردن اهالی کثرتله فوج فوج چیقیورلر ایدی .

— [متر.] Affluence, concours, foule, multitude, presse. بو الفاظك کافه‌سی کایتلی بر اجتماع فکرینه دلالت ایدر . Multitude, foule, presse لفظلری عین معنایی مفید یعنی بر محلده کلیت اوزره آدملر مجتمع اولدیغنی مشعردر . Affluence, concours لفظلری کلیت لفظنك معناسنه بر ده حرکت معناسی ضم ایتمکده و پك چوق آدملرك بر محلدن دیکر بر محله متوجهاً حرکتلری وقوعبولمقده اولدیغنی اشعار ایلمکده‌در . Multitude, foule, presse لفظلری اسامیٔ اشیادندر ، Affluenee, concours لفظلری بر «وقعه» افاده ایدر . Multitude لفظی منحصراً عدد اشخاصه عائددر :

Ignorez-vous qu'une *mult tude* de vos frères périt ou souffre de ce que vous avez de trop? *(J.-J. Bouss.)* اخوانکزك برقسم کلیسی سزك لزومندن فضله مالك اولدیغکزشیلردن طولایی دوچار هلاك ویا الم و اضطراب ایچنده غمناك اولدیغنی بیلمیورمیسکز ؟

Foule لفظی انتظامسز بر غلبه‌لکی بر قاریشقلغی مفیددر :

Il y a toujours *foule* à la sortie des théâtres. تیاترولردن چیقلدیغی وقت دائما بر قاریشقلق واردر .

Presse لفظی تهلکه استحضار ایتمك طرزنده اجتماعات و تهاجماتی افاده ایدر .

Le peuple affamé se précipita à la porte des boulangers, et il y eut trois hommes d'étouffés dans la *presse.* آچلقدن بیزار اولان خلق اتمکجی فرونلرینك قپولرینه هجوم ایتدی او تهاجم آره‌سنده اوچ کشی مخنوقاً وفات ایلدی .

Concours معین بر وسیله ایله عین زمانده بر محله عزیمت ایدن بر طاقم آدملرك زماناً اتحاد افعالنی کوسترر :

Il y eut grand *concours* de peuple le jour où Jésus-Christ fit son entrée à Jérusalem. *(Boss.)* حضرت عیسانك قدسه یوم دخولنده خلقك عین زمانده عظیم حرکت متحده‌سی وقوعبولدی .

Affluence دواملی و متصل تهاجمی مشعردر .

Cette ville reçoit une grande *affluence* d'étrangers. بو شهره کلیت اوزره متمادی و متصل اجانب ورود ایتمکده‌در .

دیمك اولیورکه Concours کلیت اوزره مجتمعاً ورودی Affluence متمادی و متصل وصولی اشعار ایتمکده‌در .

Affluent (ا.مذ.) نهره منصب اولان چای ، دکزه منصب اولان نهر :

Les ruisseaux sont les *affluents* des rivières, les rivières sont les affluents des fleuves, les fleuves sont les affluents des mers. ایرمقلر چایلرك ، چایلر نهرلرك ، نهرلر دکزلرك منصبلریدر .

— [تو.] بیوك بر شهرك سوقاقلری حقنده دخی استعمال اولنور .

Affluent, ente (ص.) منصب :

Le Rhin et les rivières *affluentes.* «رن» نهریله منصبلری اولان چایلر .

— [ع.امر.] تراکم .

— **اصطلاحات انجمنی** : تراکم اخلاط ، تهاجم . بدنك بر قسمنه کثرتله اخلاطك انتقالی .

Affluer (*a-flu-é*) (ف.مت.) [مادهٔ اصلیه‌ده‌کی „u“ حرف صوتیسنی تعقیب ایدن „i“ حکایهٔ حال فی‌الماضی وسائر بعض صیغه‌لرك جمع متکلم و جمع مخاطبنده بر „tréma“ اشارتی آلیر : Nous affluïons; que vous affluïez.]

چای حقنده . بر نهره منصب اولمق :

Beaucoup de fleuves *affluent* dans la Méditerranée. *(Acad.)* بر چوق نهرلر بحر سفیده منصب اولور .

— [قیا.] هجوم ایتمك :

Le sang *afflue* vers le cœur. قان قلبه طوغری هجوم ایدییور .

— **اشیا حقنده** . کثرتله بولنمق ، ازدحام حاصل ایتمك :

Les vaisseaux *affluent* dans le port. کمیلر لیمانده کثرتله بولنیور .

— [مجا.] آرتمق ، تزاید ایتمك :

Je sens que la vie, au lieu de m'abandonner, *afflue* en moi. *(Balz.)* قوهٔ حیاتیه‌مك بنی ترك ایتمك شویله طورسون بالعکس تزایدینی حس ایدییورم .

Afflux (*a-flu-ks*) (ا.مذ.) [ع.امر.] مواد مایعه‌نك بدنك بر قسمنده تجمعی ، هجوم اخلاط :

L'*afflux* du sang vers la tête. قانك باشه هجومی .

Affolé, ée (ا.مف.) [مصدری affoler در .] مفتون ، شیدا :

Il était poussé par l'envie irrésistible de voir son cheval, dont il était *affolé.* *(E. Sue.)* مفتونی اولدیغی آتی کورمك آرزوسنك تأثیریله سوق اولنمقده ایدی .

— [بحر.] انحراف ایتمش ابره ، ابرهٔ محرفه .

— [باغچ.] شقایق خسته‌لغی .

— **اصطلاحات انجمنی** : قوته قاچه .

— ا.) مفتون ، عشق دلیسی .

Affolemant (ا.مذ.) شيدالق ، مفتونيت ؛ عشق دليلكى
— [بحر.] پوصله ايكنه‌سنك شاشمه‌سى ، انحرافى .

Affoler (*a-fo-lé*) (ف.مت.) مفتون ايتمك ، چيلديرتمق ، على‌الخصوص مفتون عشق ايتمك :
C'est la beauté de sa femme qui l'*a affolé*. (*Trév.*) زوجه‌سنك كوزللكى آنى مفتون ايتدى .
— (ف.ل.) چيلديرمق .
Il *affole* de cette femme. بو قادين ايچون چيلديرييور .
— [باغچ.] چيچكه كلمكسزين زياده ياپراق سورمك .
— **اصطلاحات انجمنى** : قوته قاچمق .
— [ما.ك.] آواره‌يه آلمق .
— S'affoler (ف.مط.) چيلدررجه‌سنه سومك ، شيدا ، مفتون اولمق :
La duchesse *s'était affolée* du jeune comte après l'avoir sérieusement étudié. (*Balz.*) دوشس حالنه جداً كسب وقوف ايتدكدن صكره كنج قونته مفتون اولشيدى .

Afforage (ا.مذ.) نرخ ، زجريه رسمى .

Affouage (ا.مذ.) بالطه‌لق حقى .
— **اصطلاحات انجمنى** : حق احتطاب .

Affouagé, ée (ا.مف.) [مصدرى affouager در .]
Coupe affouagée تقسيم اولنمق اوزره قطع ايديلان بالطه‌لق اودونى .
— (ا.) بالطه‌لق حقنى حائز اولان .

Affouager (ف.مت.) بالطه‌لق حقنى حائز اولانلرك دفترينى تنظيم ايتمك . احتطاب حقى موجبنجه كسيله‌جك اودونلرى اورمانده تعيين ايتمك .

Affouager, ère (ص.) بالطه‌لق .
— (ا.) بالطه‌لق حقنى حائز اولان كيمسه .

Affouillement (ا.مذ.) صويك چقور آچمه‌سى؛ صولرك حاصل ايتديكى آشينتى :
Il faut réparer le dommage causé par cet *affouillement*. صويك چقور آچمه‌سندن حاصل اولان بو خسارى تعمير ايتلى .

Affouiller (*a-fou-ié*) (ف.مت.) چقور آچمق ، حفر ايتمك :
Les ondes roulantes *affouillent* le fond avec une puissance proportionnelle à leur grandeur. (*A. Maury.*) كردابلر جسامتلرى درجه‌سنده بر قوتله قعر درياده چقور آچارلر .

Affouragement ياخود **Affourragement** (ا.مذ.) حيوانلره يم ويرمه ، يم تداركى .

Affourager ياخود **Affourrager** (*a-fou-ra-jé*) (ف.مت.) مواشى‌يه يم ويرمك .
— **على‌الاطلاق** . حيوانلره يم ويرمك .

Affourchage (ا.مذ.) [بحر.] چاپراز دمير آتمه .
— **اصطلاحات انجمنى** : چفته دمير اوزرنده .

Affourche (ا.مو) [بحر.] چاپراز دمير آتمه‌يه خدمت ايدن .
— **اصطلاحات انجمنى** : دمير و زنجير طاقمى Ancre d'affourche ليمان لنكرى ، چاپراز دمير .

Affourché, ée (ا.مف.) [مصدرى affourcher در .] چاپراز لنكر آتمش .
— **اصطلاحات انجمنى** : چفته دمير اوزرنده :
Bâtiment *affourché*. چفته لنكر آتمش سفينه .

Affourchement (ا.مذ.) [بحر.] ليمانده دمير آتمه .
— **اصطلاحات انجمنى** : دميرلرى قره موساله اورمق .

Affourcher* (*a-four-ché*) (ف.مت.) [بحر.] چاپراز دمير آتمق .

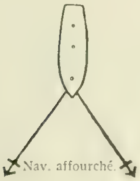

— **اصطلاحات انجمنى** : چفته دميرده ياتمق .
— **عائد اصطلاحات مخصوصه‌سنده** . بر شيئك اوزرينه باركير كبى بينمك .
— **دوللكرلكده** . ايكى تخته‌يى چاپرازوارى ربط ايتمك .
— (ف.ل.) ياخود S'affourcher (ف.مط.) چاپرازوارى دمير آته‌رق طورمق .

Affourer (ف.مت.) [ص.] Affourager

Affraîchie (ا.مو.) كسب شدت ايدن روزكار .

Affraîchir (ف.ل.) روزكار كسب شدت ايتمك .

Affranche (ا.مو.) آرابه صندوقى پارمقلقلرينى طوتمق اوزره مستعمل اخشاب قول .

Affranchi, ie (ا.مف.) [مصدرى affranchir در .] كوله‌لكدن صكره آزاد ايدلمش :
Le serf une fois *affranchi*, pouvait acquérir. كوله بركره آزاد اولندقده متصرف اوله‌بيلير ايدى .

— [قيا.] اسيرلكدن ، بر تابعيتدن ، بر بيوندروقدن آزاد ايدلمش :

Les oiseaux *affranchis* revinrent à leur cage. Lamartine.

آزاد ايدلمش قوشلر قفسلرينه عودت ايتديلر .

— Lettre affranchie, paquet affranchi. پوسته اجرتی مرسلی طرفندن تأديه اولنمش مكتوب ، پاكت .

— [مجا.] آزاده :

Affranchi de tout souci. هر غمدن آزاده .

— [باغچ.] آشی محلندن كوك صالمش .

— **اصطلاحات انجمنی** : يوز كوك صالان .

— **بيطريه** . بورلمش ؛ ايكديش .

Affranchi, ie (ا.) آزاد ايدلمش كوله ياخود جاريه ؛ معتق ، معتقه :

Les *affranchis* ne pouvaient se marier qu'à des affranchies de leur patron ou de sa famille. (*E. Salverte.*)

معتقلر آنجق كندی افنديلرينك ويا آنلرك عائلهلری افرادندن برينك معتقهلريله ازدواج ايدهبيليرلر ايدی .

Affranchir (*a-fran-chir*) (ف.ت.) [مادهٔ اصليهسی فرانسزجه آزاد معناسنه اولان "franc" كلمهسيدر .] اعتاق ايتمك ، آزاد ايتمك :

C'est sous le règne de Louis le Hutin qu'on commença sérieusement à *affranchir* les serfs. (*L.-J. Larcher.*)

آنجق «لوی لو هوتن» ك دورهٔ سلطنتنده اسرانك اعتاقی مادهسيله جداً اشتغاله باشلانلدی .

— [توسع.] قورتارمق ، تخليص ايتمك :

Dieu *affranchit* son peuple de la tyrannie des Egyptiens. (*Boss.*)

جناب حق عبادينی مصرليلرك استبدادندن تخليص بيوردی .

— مستثنا ، معفو طوتمق :

Affranchir quelqu'un de tout impôt. بر كمسهيی هر درلو تكاليفدن معفو طوتمق .

— [صورت مطلقهده :]

C'est le droit qui *affranchit*, mais c'est le devoir qui unit. (*Lamenn.*)

حقوق قيوددن آزاده فقط وظيفه خدمته آماده ايدر

— [مجا.] بر انقياددن بر متابعتدن تخليص ايتمك :

Tous les dons de l'esprit n'*affranchissent* jamais le cœur de son devoir. (*Le Rac.*)

هر درلو مزايای فكريه هيچ بر وقت بر قلب وظيفهشناسی مربوطيت و انقياددن تخليص ايدهمز .

— برفنالقدن ، برجزادن وهر درلو موجب اذا احوالدن قورتارمق :

La mort nous *affranchit* des misères du monde. (*Acad.*)

موت بزی دنيانك سفالتندن قورتارير .

انچنان زی كه چوميری بر هی
نه چنان زی كه چوميری بر هند .

— Affranchir une lettre, un paquet. بر مكتوبك ، بر پاكتك اجرت نقليهسنی بروجه پيشين ويرمك .

— **فروسيتده** . Affranchir un fossé. بر خندقی آتلامق .

— **بيطريه** . Affranchir un cheval. بر حيوانی ايكديش ايتمك .

— [صنا.] Affranchir un tonneau. اودون قوقوسنی ازاله ايچون يكی بر فوچينك ايچ طرفنی توتسيلمك .

— [باغچ.] Affranchir un arbre. بر آغاجه آشی اورمق .

— **اصطلاحات انجمنی** : آشيلی آغاجه آشيدن كوك صالديرمق .

— S'affranchir (ف.مط.) آزاد اولمق ، قورتلمق :

Voyant qu'on mettait la liberté à si haut prix, beaucoup de serfs refusèrent de *s'affranchir*. (*Anquetil.*)

حريتك استحصالی بو قدر آغر شرائطه تابع طوتلديغنی كورنجه بر چوق اسرا استحصال حريتدن استنكاف و ابا ايتديلر .

[مجا.] بر شيدن يقايی قورتارمق ، تخليص نفس ايتمك :

Les hommes tendent toujours à *s'affranchir* de la douleur. (*B. Const.*)

انسانلر دائما اذا و جفادن تخليص نفس ايتمكه ساعی درلر .

— [باغچ.] آشی يرندن كوك صالمق .

— [متر.] Affranchir, délivrer.

Affranchir آزادهلك ويرمك ، حريت ويرمك ديمكدر . Délivrer بر تابعيتدن ، مزعج بر حالدن ، اسيرلكدن قورتارمق معناسنی مفيدر . بر قطعهٔ اراضيی‌يی تابع اولديغی بر ويركودن ، بر شرطدن ، بر كلفتدن آزاده ايتمك Affranchir ايلمكدر . بر سمتی اعدادن ، حيادیدن ، اورايه مضر اولان هر شيدن قورتارمغه délivrer ديرلر . بر مملكتی affranchir ايتمك آكا حريت ويرمكدر . بر مملكتی délivrer ايتمك آنك حريتنی اعاده ايلمكدر .

Les Américains *s'affranchirent* du joug de l'Angleterre.

آمريقاليلر كنديلرينی انكلترهنك ربقهٔ تحكمندن آزاده ايتديلر .

Hercule *délivra* la Grèce des monstres dont elle était infestée.

«هركول» يونانستانی ، زير پای استيلاسنده بولنديغی وحشی جانورلردن قورتاردی .

— اضداد : Asservir تحت اسره آلمق . Assujettir تابع ايتمك . Astreindre تجبر آلتنه آلمق . Contraindre اذا و جفا آلتنه آلمق . Forcer تحت تضيقه آلمق . Obliger مضطر ايتمك . Tyranniser تحت استبداده آلمق .

Affranchissable (ص.) آزاد اولنمسی جائز ، ممکن ، مناسب .

Affranchissant, ante (ص.) آزاد ایدن .

Affranchissement* (ا.مذ.) تخلیص ، آزاد ، عتق :

Le bonnet était chez les anciens et est encore chez nous le symbole de l'*affranchissement*. *(Arnault.)* بین القدما طاقیه و حالا بزده آزادهلك علامتیدر .

— [قیا.] استبداددن استخلاص ، غیر مشروع و متجبر بر حکومتك ختام اقتداری :

Ils célèbrent l'anniversaire de leur *affranchissement*. *(Acad.)* استبداددن استخلاصلری تاریخنك سنهٔ دوریه‌سنده اظهار شادمانی ایلیورلر .

— ویرکودن معفویت :

Affranchissement d'une terre, d'une ville, d'un héritage. بر قطعهٔ اراضینك ، بر شهرك ، بر میراثك ویرکودن معفویتی .

— [مجا.] معنویاتده :

La grande question des temps modernes, ce n'est plus la liberté politique, c'est l'*affranchissement* de l'ignorance. *(Maquel.)* ازمنهٔ جدیده‌نك مسئلهٔ عظماسی آرتق حریت سیاسیه اولیوب جهلك استبداددن آزاده اولمقدر .

— مکتوب و پوسته باکی اجرتلرینك بروجه پیشین تأدیه‌سی .

— [باغچ.] آشی .

1. Arbre soumis à l'affranchissement.
2. Résultat de l'opération de l'afrnchissement.

Affranchisseur (ا.مذ.) آزاد ایدیجی ، عاتق ، خلاصکار :

Titius Quintus fut le protecteur et l'*affranchisseur* de la Grèce. *(Amyot.)* « تیتیوس قوئیتوس » یونانستانك حامیسی و خلاصکاری اولدی .

— پیطرمه. حیوانلری ایکدیش ایدن .

Affre (ا.مو.) هول ، خوف ، قورقو :

Après les *affres* de la mort, elle ressentit les horreurs de l'enfer. *(Boss.)* او قادین هول وهراس موتدن صکره جهنمك عذاب دهاشتی حس ایتدی .

— [متر.] Affres, angoisses, transes. Affres تیتره‌مکلرله ، متردد اطوار و حرکات ایله ، حسیات وافکارك منعدم و غیر منتظم اولمسیله تعین ایدر . Transes ایسه عمومی لرزهلرله و Angoisses تضییق درونی و اختناق نفس ایله مثبت اولور .

Affrérer (ف.مت.) [مادهٔ اصلیه‌سی فرانسزجه برادر معناسنه الان "frère" کلمه‌سیدر.] بر رابطهٔ برادرانه ایله توحید ایتمك :

Affrérer tous les peuples de la terre pour n'en faire qu'une seule et même famille, tel doit être le but de tous les efforts. *(Journ.)* دنیانك بالجمله اقوامنی روابط برادرانه ایله توحید ایدوب آنلردن بر عائله تشکیل ایتمك هر درلو مساعینك هدف مقصودی اوللیدر .

— S'affrérer (ف.مط.) برادر کبی برلشمك ، مربوط اولمق .

Affrètement (ا.مذ.) [بحر.] استیجار ، نول . Contrat d'affrètement. نول مقاوله‌نامه‌سی . Affrètement total. کمینك مجموعی اوزرینه استیجار ، کوتوری نول ، اسقارسو .

Affréter (*a-fré-té*) (ف.مط.) [بحر.] بر کمی‌یی بر مدت ایچون کاملاً ویا قسماً استیجار ایتمك .

— S'affréter (ف.مط.) استیجار اولنمق .

Afféteur (ا.مذ.) [بحر.] کمی مستأجری :

L'*affréteur* loue le moyen de transport, et s'engage à payer le prix convenu; le fréteur s'oblige à opérer le transport. *(Dict. de comm.)* مستاجر واسطهٔ نقلی استیجار ایدر واجرت مقررهنك تأدیه‌سنی تعهد ایلر ؛ موجر ایسه نقل معامله‌سنی ایفایه مجبوردر .

Affreusement (ح.) دهاشانه ؛ منفور ، مکروه ، مدهش بر صورتده :

Le taureau se mit à courir çà et là et à beugler *affreusement*. *(Th. Gaut.)* بوغا اوته‌یه برییه قوشمغه و مدهش بر صورتده بوکورمکه باشلادی .

— [مبا.] پك فنا ، پك زیاده :

Ma chère enfant, vous êtes aujourd'hui *affreusement* habillée. *(E. Sue.)* سوکیلی قزم ، بوکون پك فنا کینمشسکز .

— [مجاز و استعاره طریقیله .] فوق‌العاده :

Une femme *affreusement* belle de pâleur était debout, adossée contre des rochers. چهره‌سنك صولغونلغندن فوق‌العاده کوزل کورینن بر قادین آیاقده و صرتی قیالغه طیامش اولدیغی حالده طورییور ایدی .

Affreuseté (ا.مو.) دهشت ، چیرکینلك .

Affreux, euse (ص.) منفور ، مکروه ، مدهش :

Tout devient *affreux* dans la pauvreté. *(Boil.)* فقر وضرورت ایچنده هر شی منفور ومستکره اولور .

— [مبا.] غایت چیرکین ، قورقونج :

Rien d'*affreux* comme une mode surannée. *(H. Beyle.)* زمانی کچمش بر موده قدر چیرکین بر شی یوقدر .

— پك فنا ، غايتله مستكره :

Il fait un temps *affreux.* پك فنا بر هوا وار .

— فوق العاده :

Le ciel était d'une obscurité *affreuse.* (*B. de St-P.*) روى سما بر ظلمت فوق العاده ايله تفرتما ايدى .

— سليقهٔ كتابت ، لسان و آثار فكريه حقنده دخى استعمال اولنور :

Style *affreux.* ناپسند بر سليقهٔ كتابت . Locution *affreuse.* تعبير ناخوش .

— تحملكداز :

L'aspect des misères humaines est plus touchant qu'il n'est *affreux.* (*De Bernis.*) سفالت بشريه‌نك منظره‌سى تحملكداز اولقدن زياده جالب مرحمتدر .

— غدار ، وحشيانه ، مستكره :

Crime *affreux* جنايت وحشيانه .

— اشخاص حقنده . غدار ، شرير ؛ فسق وفجوره فوق العاده مبتلا :

Un *affreux* tyran. بر مستبد غدار .

— Il est affreux بو مستكره بر شيدر ، موجب الم واسفدر :

Hélas! *il est affreux* de quitter ce qu'on aime. La Harpe,

اى واه كه انسانك سوديكى شيدن آيرلمسى غايتله موجب اسف والمدر ،

Affreux, effroyable, épouvantable. horrible. [مترا.]

بو برنجى طاقم الفاظ مترادفه معاينسنده اساس اولان چركينلكى مشعردر . Affreux اولان شى استكراهى وتباعدى مستلزمدر . آنك تماشاسنه كوچلكله تحمل اولنور :

Mais quelle *affreuse* nuit tout à coup m'environne? Racine.

لكن همان بنى نه تحملكداز بر كيجه احاطه ايتدى ؟

Horrible اولان شى تحريك خصومت ايدر آنك عليهنده حكم ويرمكدن انسان كنديسنى ضبط ايده‌مز ، آندن انسانه توحش كلير :

La Brinvilliers, cette *horrible* femme . . . (*Mme de Sév.*) « لابرنويلليه » او ملعونه قادين . . .

معلومات . — بو قادين يوزلرجه آدم زهرلمش ونهايت اعدامه وجسدينك اسكى قاعده اوزره احراقنه قرار ويرلمش وبو قرار دخى اجرا اولنمشدر . تفصيلاتى كتب تواريخده مندرجدر .

Effroyable اولان شى ايراث خوف وهراس ايتمك استعدادنده‌در :

L'indignation leur fit pousser à tous un cri *effroyable.*

(*Roll.*) كمال تنفر و حدت جمله‌سنك آغزندن مورث خوف و خشيت اوله‌جق درجه‌ده بر فرياد چيقارتدى .

Epouvantable اولان شى داعئ تعجبدر بعضاً دخى داعئ حدت وشدت اولور :

Les hypocrites se sont armés contre ma comédie avec une fureur *épouvantable.* (*Mol.*) رياكاران بنم قومديام عليهنه بر حدت هراس انكيز ايله سلاح تنقيده صارلديلر .

Affreux, difforme, hideux, horrible, laid. [مترا.]

Laid صفتى difforme صفتنه نظراً دها آز انتظامسزلق دها آز جالب نفرت وعلى الخصوص دها آز اساسى بر چركينلك افاده ايدر . Difforme آدمك چركينلكى ماهيتى ايجاباتندندر . Laid دنيلن چركين آدم ايسه بزجه اولان تأثيرى اعتباريله چركيندر :

Un homme qui a beaucoup de mérite et d'esprit, et qui est connu pour tel, n'est pas *laid,* même avec des traits *difformes.* (*La Bruy.*) اهليت وافكارجه عالى درجه‌ده بولنان وعلو درجاتى مسلم عموم اولان بر آدم شكل وشمائلجه ياقيشقسز اولسه‌ده چركين دكلدر .

Hideux اولان آدم انسانه تنفر دعوت ايدر:

Cette reine si vieille était sale, *hideuse* et puante. (*Fén.*) بو قدر ياشلى اولان بو قراليچه پيس ايدى ، جالبهٔ تنفر ايدى ، متعفنه ايدى .

Affreux اولان چركينلك انسانى اخافه ايده‌جك بر چركينلكدر :

L'*affreuse* figure d'une femme en colère . . . حدتلى بر قادينك چهرهٔ دهاشى . . .

Horrible اولان شى انسانه لرزه‌رسان اولان شيدر :

Hercule sur le bûcher poussait des cris *horribles.* (*Fén.*) « هركول » احراق بالنار ايدلديكى محلدن لرزه‌رسان فرياد وفغان ايديور ايدى .

Affriandant, ante (ص.) اشتهايى جالب .

[مجا.]. رغبتى جالب ، محبتى جالب .

Affriandé, ée (ا.مف.) [مصدرى affriander در .] اشتها وآرزوسى آرتمش ، خرصلانمش .

— [مجا.] مجلوب ، مجذوب .

Affriander (*a-fri-an-dé*) (ف.مت.) اشتها آچق ، كوزل يمكه آلشديرمق ؛ اشتهايى ، آرزويى تحريك ايتمك :

Quelques verres de ce petit vin m'avaient fort *affriandé.* (*J.-J. Rouss.*) بو عادى شرابدن بر قاچ قدح بك زياده اشتهامى آچمش ايدى .

— [مجا.] جلب ايتمك ، لذتلى و نافع بر شى ايله جذب ايتمك :

Le cuivre même avait pour lui une couleur d'or qui l'*affriandait.* *(G. Sand.)* باقرده بیله آنی جلب ایدر برآلتون رنکی وار ایدی .

Affricher (ف.مت.) طوپراغی دیکلندیرمك ، بر مدت حالی ایله براقمق .

Affriolant, ante (ص.) اشتهایی زیاده آچان .

Affriolé, ée (ا.مف.) [مصدری affrioler در .] مجلوب ، مجذوب :

Il était *affriolé* par l'idée de posséder trente-six mille livres de rentes à l'insu de sa femme, *(Balz.)* زوجه‌سنك معلوماتی اولمقسزین اوتوز آلتی بیك لیرالق بر ایراد الده ایتمك فکریله منجذب ایدی .

Affrioler (*a-fri-o-lé*) (ف.مت.) اطعمهٔ لذیذه‌یه آلشدیرمق .

[مجا.] جلب ، جذب و اغفال ایتمك .

Affriter (ف.مت.) تاوه‌یی آتشه آلشدیرمق .

Affront (ا.مذ.) حقارت ، ذلت :

Les *affronts* à l'honneur ne se réparent point.
Corneille.

مخل ناموس اولان حقارات ناقابل تعمیراتدر .

— ناموسسزلق ، عیب ، عار :

Il fait *affront* à toute sa famille. بتون عائله‌سیچون داعیٔ عیب و عار اولیور .

— عدم موفقیت :

La bataille d'Iéna a lavé l'*affront* de Rosbach. *(Napol. Ier.)* « ینا » محاربه‌سی « روزباخ » عدم موفقیتی محو ویتی کیدردی .

Faire l'affront d'une chose à quelqu'un. یوزینه اورمق :

Chut ! je veux à vos yeux leur en *faire l'affront.*
Molière.

صوص ! ایشی ، شمدی حضوریکزده آنلرك یوزلرینه اوره‌جغم .

— En avoir l'affront موفق اوله‌مامق :

S'il voulait m'aider à terminer cette affaire, je crois que je n'*en aurais pas l'affront.* *(Mme de Sév.)* بو ایشك بیتمسیچون بکا معاونت ایلمش اولسه ایدی عدم موفقیت کورمز ایدی ظن ایدرم .

Souffrir, supporter, dévorer, boire un affront. — حقارت و مذلته قاتلانمق :

. . . Prétend-il que je doive *souffrir*
L'abominable *affront* dont on veut me couvrir?
Voltaire.

بنی دوچار ایتمك ایستدكلری حقارته قاتلنمقلغمی لازم کلدیکی ادعاسنده بولنیورلر ؟

Ne pouvoir digérer un affront. بر حقارتك انتقامنی آلمق :

Il ne cherchait que l'occasion de *se venger* de tant d'*affronts.* *(De Barante.)* مرامی آنجق بو قدر حقارتلرك انتقامنی آلمق ایچون وسیله آرامقدن عبارت ایدی .

La mémoire lui a fait affront, قوهٔ حافظه‌سی کندیسنه یار اولمدی .

— Affront, avanie, insulte, outrage. [مترا.]

Affront محضر شهودده اورلمش برضربهٔ سرزنش ویا بر ضربهٔ تحقیردر .

Insulte ادبسزلکله ایدلمش بر تجاوزدر :

Le peuple obtint des magistrats son corps pour le défendre contre les *insultes* et les injustices. *(Montesq.)* اهالی آنك جسدینی تجاوزات بی‌ادبانه وتا محقانه‌دن محافظه ایچون حکامدن طلب و استحصال ایلدی . insulte ایسه outrage لفظلك معناسنه موجب حدت اوله‌جق بر شدت ضم ایلیور .

Avanie بر معاملهٔ ترذیلیه‌در :

Il n'est point d'*avanies* ni de vexations que Verrès ne fit souffrir aux infortunés laboureurs. *(Roll.)* « ورەس »ك بیچاره چفتجیلره ایتدیکی معاملات ترذیلیه وظلمیه قالمدی .

Affronté, ée (ا.مف.) [مصدری affronter در .] استخفاف ایدلمش ، خوار کورلمش :

Que de dangers *affrontés* ! استخفاف ایدلمش نیجه تهلکه‌لر !

— [صنا.] یان‌یانه موضوع ، مواجه :

Des pièces de bois *affrontées.* یان‌یانه موضوع تخته پارچه‌لری .

Affrontement (ا.مذ.) [صنا.] یان‌یانه وضع ایتمه .

Affronter (*a-fron-té*) (ف.مت.) جسارتله قارشیسنه چیقمق ، اوزرینه وارمق ؛ شدتله هجوم ایتمك :

Alexandre allait *affronter* l'ennemi en plein jour et à découvert. *(Trév.)* اسکندر کوندوزین وآچیقدن آچیغه دشمن اوزرینه هجوم ایدر ایدی .

— [توس.] قورقمامق ، خوار کورمك ، استخفاف ایتمك :

Tel qui *affronte* le feu des canons hésite à traverser un fleuve à la nage. *(E. de Gir.)* طوپلرك آتشندن قورقمیان برآدم بر نهردن یوزه‌رك کچمکده تردد ایدیور .

— [شاعرانه.] Affronter le ciel, affronter la nue. فوق‌العاده مرتفع اولمق ، فلك مرتبه اولمق .

— [جرا.] قیرلمش كمیك اوجلرینی ، پاره كنارلرینی بری برینه بیتیشدیرمك ؛ ضم .

— [صنا.] یان‌یانه قویمق .

— **S'affronter** (ف.مط.) جسارتله بربرینك قارشیسنه چیقمق ، مهاجمه ایتمك : بوغاز بوغازه كلمك :

Voyez ces deux chiens qui s'aboient, qui *s'affrontent.* (*La Bruy.*) هاولایه‌رق بوغاز بوغازه كلن بو ایكی كوپكه باقكز .

— [جرا.] مطلوب وجهله بیتیشمك :

Les fragments, au lieu de *s'affronter,* ont pris des positions vicieuses (*Dupuytren.*) قیریق پارچه‌لر مطلوب وجهله بیتیشه‌جك یرده بر وضع سقیم آلدی .

Affronterie (ا.مو.) حیاسزجه‌سنه بر جسورلق ، كستاخلق ؛ جرأت بی‌پروا .

Affronteur, euse (ا.) طولاندیریجی ؛ تربیه‌سز ؛ كستاخ ، حیله‌باز .

Affruiter (ف.ل.) میوه ویرمك ، میوه حاصل ایتمك :

Cet arbre bien taillé *affruitera.* كوزل بوداتمش اولان بو آغاج میوه حاصل ایده‌جك .

— **S'affruiter** (ف.مط.) معناجه "affruiter" دن فرقی یوقدر .

Affublé, ée (ا مف.) [affubler مصدری در.] بیچیمسز ، كولنج شكل و قیافتلی !

Il n'est pas sûr qu'il vous reconnaisse, *affublé* comme vous voilà. (*G. Sand.*) بو كولنج طرز و قیافتله سزی طانیه‌بیلمسی پك محتمل دكلدر .

— [توسـ.] طولو ؛ مستور :

Combien de maisons *affublées* d'un masque décent et d'un titre pompeux. (*H. Beyle*) بر نقاب ادب و ناموس ایله مستور و بر عنوان مطنطن ایله مزین نیجه خانه‌لر .

— [متر.] Affublé, accoutré. [مر.] Accoutré

— [متر.] Affublé, fagoté, habillé, revêtu, vêtu.

Vêtu اولمق علی‌العاده كیدیكی اثوابی كیمش اولمقدر . Revêtu اولمق اثوابك اوستنه ضمیمه اوله‌رق وضع اولنان نشان و سائر علائم افتخاریه‌یی حائز اولمقدر .

Habillé اولمق مناسب و موافق صورتده تلبس ایلمكدر .

Affublé, fagoté اولمق بر طرز غریبده لباس كیمش اولمقدر . شو قدر فرق واردر كه affublé لغتنك استعمالنده لباس غرابتنا تصریح اولنور . fagoté لغتی ایسه علی‌الاطلاق ایراد ایدیلیر .

Affublement (ا.مذ.) غریب كولنج قیافت .

Affubler (*a-fu-blé*) (ف.مت.) كولنج و غریب بر قیافه قویمق ، بر آدمه كولنج البسه اكسا ایتمك :

On l'*affubla* d'une robe deux fois trop large et d'une énorme perruque. عرضاً بدننك ایكی مثلی وسعتده بر لباس ایله و جسیم بر پروقه تعلیقیله كندیسنی مسخره قیافتنه قویدیلر .

— [مجا.] ستر ایتمك ، كیدیرمك :

Dans la conversation, on *affuble* vite sa pensée du premier mot qui se présente et l'on marche en avant (*Joubert.*) مكالماتده ، ایلك تصادف ایدیلن كلمه ایله انسان فكرینی ستر ایدر و ایلری‌یه كیدیلیر .

— **S'affubler** (ف.مط.) كولنج البسه كیمك ، بیچیمسز بر صورتده كینمك :

La princesse *s'affubla* de la robe du prêtre et de toutes les marques de sa dignité. (*Volt.*) پرنسس راهبك جبه‌سنی پوش و علائم امتیازیه‌سنی تعلیق ایله كندیسنی زینتفروش ایتدی .

— [توسـ.] بر شی ایله تزین ایتمك ؛ طاقنمق :

Il *s'affubla* d'un nom qui date des croisades. (*Andrieux.*) اهل صلیب تاریخندن قالمه بر عنوان طاقندی .

Affuser (ف.مت.) صو سرپمك ، صو دوكمك ، اسكاب ایتمك :

Affuser un malade. خسته‌نك اوزرینه صو دوكمك .

Affusion (ا.مو.) صو سرپمه ، صو دوكمه و دوكنمه ، سكب ، انسكاب :

Elle lui fit prendre ses sens avec une *affusion* d'eau froide. (*Balz.*) آنك مختل اولان حسیاتنی صغوق صو دوكمكله اعاده ایتدی .

Affût (*a-fu*) (ا.مذ.) [مادهٔ اصلیه‌سی قدیماً باستون ، آغاج كوتوكی ، اودون معناسنه اولان "fût" یاخود "fust" كلمه‌سیدر.] بر اورمانه كیرر ایكن و یا بر اورماندن چیقار ایكن ، آوی بكله‌مك و ترصدده بولنمق ایچون مخفی بر محل ؛ بكلمه ، آو كمینكاهی :

Attendre un loup à l'*affût.* بر قوردی كمینكاهده بكله‌مك .

— بكله‌مه آوی :

L'*affût* pendant la nuit peut être autorisé exceptionnellement pour la chasse des oiseaux de passage. (*Belèze.*) كیجه‌لین بكله‌مه آوینه شاذ اوله‌رق كچید قوشلری ایچون مساعده اولنه‌بیلیر .

— [قیا.] پوصو ، كمین :

Elle s'éloigna de quelques pas et se mit comme à l'*affût* derrière une haie de cactus. (*Gér. de Nerve.*) بر قاچ آدیم اوزاقلشه‌رق پوصویه طورور كی فرنك انجیری آغاجندن معمول بر چیتك آرقه‌سنه صاقلاندی .

— مجازاً وعائد اصطلاحاتنده . Etre, se mettre à l'affût فرصت بكلهمك ، ترصد فرصت ايتمك :
Lorsqu'un bonheur arrive à quelqu'un, le mal se trouve toujours à l'*affût* derrière. *(Champ Fleury)* برآدمه برسعادت كلنجه مصيبتده آرقهدن مترصد فرصت اولور.

Affût* (ا.مذ.) طوپجیلقده . قونداق ، طوپ قونداغی : *Affût* à chassis قلعه قونداغی . *Affût* à éclipse. خسوف قونداق . *Affût* de campagne. صحرا قونداغی . *Affût* de siège. محاصره قونداغی . *Affût* à embrasure minima. اصغری مازغال قونداغی .

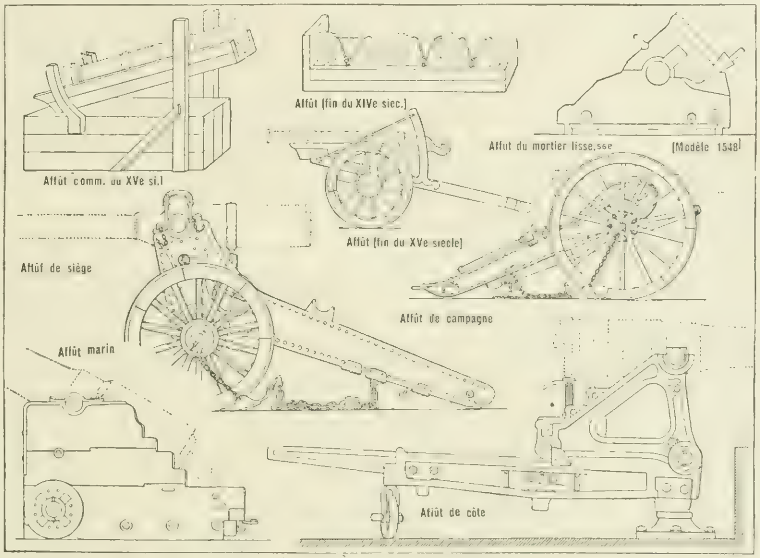

Affûts. — V. ARTILLERIE et CANON.

Affût de montagne. جبل قونداغی . *Affût* de côte. ساحل قونداغی . *Affût* de mortier. هوان قونداغی .

Affûtage* (ا.مذ.) [صنا.] زاغلامه ، بیلهمه : L'*affûtage* se fait à sec ou sur la pierre mouillée. *(Lenorm.)* بیلهمه قوری ویاخود یاش طاش اوزرنده یاپیلیر .

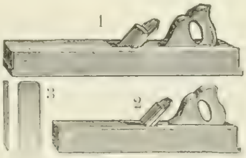

Affûtage. — 1 .Varlope ; 2. Riflard ; 3. Fer de la varlope ou du riflard.

— مرانغوز و طوغرامهجی آلات و ادواتی .

— کاغدجیلقده . قالب چرچوهسی .

— شاپقهجیلقده . اسکی شاپقه تعمیری .

Affûté, ée (ا.مف.) [affûter مصدری در.] زاغلانمش ، بیلهنمش : Outils mal *affûtés*. فنا بیلهنمش آلات .

— آلاتی مکمل : Un ouvrier bien *affûté*. آلاتی پك مکمل عمله .

— [أبن العوام] دساس، حیلهکار، ماهر. [مر.] Fûté

— طوپجیلقده . قونداغی اوزرینه موضوع ، قونداغه بیندیرلمش .

Affûter (*a-fu-té*) (ف.مت.) زاغلامق ، بیلهمك : *Affûter* un ciseau. مقاصی بیلهمك . (مقص، مقراض صورتلرنده یازمق دخی جائزدر).

— مقاصی صاپه کچیرمك : Quand on *affûte* un rabot, une varlope et autre outil de ce genre, il faut avoir soin que le tranchant présente une ligne parfaitement droite et que les deux angles forment bien l'équerre. *(Belèze.)* کوچك وبیوك برنده وبونلره مماثل برآلت صاپه کچیریلیر ایکن آغزلرینك تماميله برخط مستقیم اوزره بولنمسنه و ایکی زاویهنك تام کونیه تشکیل ایلمسنه دقت ایدلیلیدر .

— طوپجیلقده . قونداغه قویمق ، بیندیرمك . [شمدی استعمالدن ساقط اولان بو تعبیر یرینه Mettre en batterie تعبیری قوللانیلیر .]

— «آرغو» اصطلاحاتنده . آلداتمق ، اغفال ایتمك .

S'affûter (ف.مط.) بیلهنمك : Ces outils ne pevent plus *s'affûter*. بو آلاتك بیلهنمسی آرتق ممکن دکلدر .

— بوصویه یاتمق ، منتظر فرصت اولمق .

— [متر.] Affûter, aiguiser.

Aiguiser ایتمك آلتی مدور بیلهکی طاشی اوزرنده بیلهمکدر . Affûter ایسه آلتی یاصی و ثابت طاش اوزرنده بیلهمکدر .

Affûteur (ا.مذ.) بیلهیجی .

— بکلهمه آوجیسی : L'*affûteur* est le plus redoutable de tous les braconniers pour le garde et pour le gendarme. *(Toussenel.)* بکلهمه آوجیسی محافظ وژاندارمه ایچون رخصتسز آوجیلرك اك مخوفیدر.

— [صنا.] دستره بیلهمکه مخصوص مخروطی اکه .

Affûtiau (ا.مذ.) اوفق تفك آلات و ادوات .

Affût-traîneau (ا.مذ.) طاغ طوپی قونداغی .

Afghan, ane (ا.صـ.) افغانستانلی ، افغانی :

Les *Afghans* conquirent la Perse et prirent Ispahan, en 1722 افغانلیلر ایرانی ۱۷۲۲ سنهٔ میلادیه‌سنده فتح ایدوب اصفهانی تسخیر ایلدیلر .

— (ا.مذ.) افغان لسانی .

Afghanistan [جغر.] افغانستان .

Afin (حـ.) [لاتینجه «ایچون، اکا» معناسنه اولان "ad„ اداتیله «نتیجه» معناسنه اولان "finis„ کلمه‌سندن متشکلدر.] بر مقصده توجهی ، بر شیئی یاپمقده‌کی غایه‌یی کوسترر . De اداتیله تعقیب اولندیغی تقدیرده بر ترکیب حالی تشکیل ایدر و دائما مصدر ایله قوللانیلیر .

Afin de تا که ، که ، ایچون :

Afin de pouvoir dire . . . دیه‌بیلمك ایچون . . .

Afin d'obtenir cette grâce. بو لطفه نائل اولمق ایچون .

Que حرف ربطیله تعقیب اولندیغی تقدیرده بر ترکیب تشکیل ایدر ودائما صیغهٔ التزامیه ایله قوللانیلیر .

Afin que تا که ، که ، ایچون :

Ce livre est toujours sur le bureau, *afin qu'*on puisse le consulter. بو کتاب مطالعه اولنه‌بیلمك ایچون دائما یازیخانه‌نك اوزرنده‌در .

afin que, Afin de ترکیبلری معنی اعتباریله یکدیکرندن فرقسز اولوب ایجابنه کوره تحسین لفظ ایچون بری و یا دیکری ترجیح اولنور :

Il faut voyager *afin de* vous instruire. Il faut voyager *afin que* vous vous instruisiez. کسب معلومات ایتمك ایچون سیاحت ایتمکز لازمدر . سیاحت ایتملیسکز تا که کسب معلومات ایلیه‌سکز .

Afin de, pour, afin que, pour que. [متر.] —

Afin de, pour تعبیرلری بر شیئك یاپلسی بشقه بر شیئك یاپلسی مقصدیله اولدیغنی ارائه ایدر لکن pour لفظی مقصدی دهـا مبهم دها ضعیف اوله‌رق بیان ایلر ، afin de تعبیری بر مقصد معینه وصول املی دها واضح اوله‌رق بیلدیرر :

Toutes les femmes se parent *pour* aller au bal; mais, parmi elles, il y en a quelques-unes qui se parent *afin de* faire des conquêtes. بالویه کیتمك ایچون نسوانك کافه‌سی سوسلنیرلر ، لکن ایچلرندن بر طاقمی تسخیر قلب و عاشق جلب ایتمك مقصدیله اعراض زینت ایدرلر . On mange *pour* vivre; mais si l'on est malade, on use de certains aliments *afin de* rétablir sa santé. یشامق ایچون طعام ایتلی لکن انسان خسته اولنجه اعادهٔ صحت مقصدیله بعض مواد غدائیه استعمال اولنور. On se présente devant le prince *pour* lui faire sa cour; on lui fait sa cour *afin d'*en obtenir quelque grâce. عرض تعظیمات ایچون پرنسك حضورینه چیقیلیر ؛ عرض تعظیمات اولنمسی بعض الطافه نائلیت مقصدینه مبتنی‌در .

Afin que ، pour que تعبیرلری بیننده‌کی فرق afin de و pour تعبیرلری بیننده‌کی فرقك عینیدر. Pour que تعبیرینك تأثیر وشمولی afin que تعبیرینك تأثیر وشمولندن دها آزدر:

Le marchand d'étoffes donne des noms bizarres à ses tissus *pour qu'*ils attirent l'attention, et il les étale avec art *afin qu'*ils paraissent plus beaux. قماش تاجری جلب دقت ایچون قماشلرینه غریب اسملر ویرر. خلقه دها کوزل کورنلری مقصدیله آنلری اعتنا ایله یایار .

— اضداد . De crainte ، de peur ، قورقوسیله ، قورقوسندن .

Afioume (ا.مذ.) غایت اینجه شرق کتانی .

A flot (تر.حـ.) [بحر.] اصطلاحات انجمنی : اوتورمش کمینك یوزمسی . [مر.] Flot

A fortiori (*a for-ci-o-ri*) (تر.حـ.) اولویتله، بطریق الاولی :

Si je dois obliger mon cousin, *a fortiori* dois-je secourir mon frère (*Acad.*) عموجه‌زاده‌می تطبیب ایتمك لازم ایسه ، برادرمه معاونت ایتمك اولویتله لازمدر . Mais ce que je dis à des hommes s'applique aux femmes *a fortiori*. (*G. Suc.*) ارککلر حقنده سویلدیکم او سوز اولویتله قادینلر حقنده تطبیق واور .

Africain, aine (ا.) [جغر.] آفریقالی :

Quoi! ce nom d'*Africain* n'est-il donc qu'un outrage!
Ducis.

نصل ! بو آفریقالی اسمی صرف بر تحقیرمیدر !

— (صـ.) آفریقایه عائد ، آفریقا سکنه‌سنه مخصوص :

Mœurs africaines آفریقا سکنه‌سنه مخصوص عادات . Le capitaine enivré colla ses lèvres à ces belles épaules *africaines*. (*V. Hugo*) مست شوق اولان قپودان دوداقلرینی آفریقا سکانه مخصوص اولان او کوزل اوموزه الصاق ایله بوسه‌چین اولدی .

Afrite (ا.مذ.) جن طائفه‌سنك مضر و شریر و قورقونج بر جنسی ، عفریت .

Afrousa (ا.مو.) بر نوع جیلك .

Agaçant, ante (صـ.) سیکیره طوقانان ، جان صیقان ، اعصابی تحریك ایدن :

Ce bruit est *agaçant*. بو جان صيقيجى بر كورلتيدر .

— معجز :

C'est un homme *agaçant* بو معجز بر آدمدر .

— [حسن معنى ايله.] شوخ ادا ، جلوه كار ، شيوه كار ، عشوه كر ، جاذبه لى :

Nous nous plaisions à regarder ces *agaçantes* femmes du Midi, coquettes et coquettement vêtues de jupons courts. (*A. Jallais.*) عشوه بازانه قيصه فستانلرله زينتياب ، شيوه كار و دل آشوب جنوب نسوانه عطف انظار ايله كسب مسار ايدر ايدك .

Agace ياخود **Agasse** (ا.مو.) صقصغان قوشى .

Agacé, ée (ا.مف.) [مصدرى agacer در.] قماشمش ، تخريش ايدلمش :

Les pères ont mangé des raisins verts, et les dents des enfants en sont *agacées*. (*B. de St-P.*) بابالر قوروق يمش چوجقلرك ديشلرى قماشمش .

— [توسعا] قيزديرلمش:

Une fois *agacé*, cet homme devient intraitable. بو آدم بر كره قيزديريلير ايسه پك سركش اولور .

— شوخ ادا ايله تحريك ايدلمش :

Le cardinal de Retz é'ait très-laid, ce qui ne l'empêchait pas d'être *agacé* par les plus jolies femmes. (*Didier.*) «ردچ» قاردينالى غايتله چيركين ايدى معمافيه بو حالى الك كوزل قادينلر طرفندن كنديسنه عرض جلوه و عشوه اولنمسنى منع ايتمز ايدى .

Agacement (ا.مذ.) قماشمه ، تخريش :

L'oseille produit l'*agacement* des dents. قوزى قولاغى ديش قماشمسنى حاصل ايدر .

— ايچ غيجقلامه :

Le bruit de la lime cause un *agacement* insupportable. اكه نك شماته سى تحملكداز بر ايچ غيجقلامسى حاصل ايدر .

— Agacement des nerfs سيكير طوتمه ، اعصابك حركته كلمه سى :

Combien de femmes d'une angélique douceur entrent parfois, par l'état de grossesse, dans un *agacement nerveux* inexprimable! (*Virey.*) نيجه ملك خصلت قادينلر حامله لك حسبيله ، ناقابل ايضاح بر سيكير طوتمه سنه دوچار اولورلر .

— [توسعا] صبرسزلق ، حدت .

Agacer (ف.مت.) [يونانيجه باتمق ، طوقنمق ، قزديرمق معناسنه اولان „akazein" كلمه سندن مأخوذدر .] قماشديرمق :

Le verjus, les fruits verts, le citron *agacent* les dents. قوروق ، خام ميوه ، ليمون ديشلرى قماشديرر .

— [قيا.] Ces arguments sont si dissonants, si rêches, qu'ils *agacent* les dents. (*Beaumarch.*) بو دلائل او قدر كريه الصوت وسخت دركه انسانك ديشلرينى قماشديرر .

— عموميته . سامعه يه ناخوش بر تأثير اجرا ايتمك . ايچ غيجقلامق :

Le bruit de cette lime *m'agace*. بو اكه نك شماته سى ايچمى غيجقلايور :

— [توسعا] Agacer les nerfs صيقمق ، سيكيره طوقنمق ، اعصابى تحريك ايتمك :

Le bruit des marteaux *m'agace les nerfs*, comme si j'étais une demoiselle. (*G. Sand.*) چكيچلرك شماته سى كويا بر قز ايمشم كبى اعصابمى تحريك ايديور .

— تحريك ايتمك :

Les tables des riches, surchargées de mets aussi exquis que variés, *agacent* sans cesse l'appétit, au delà du vrai besoin. (*Virey.*) اغنيانك نفيس اولديغى قدر متنوع طعاملرله مملو اولان سفره لرى احتياج حقيقيدن فضله اشتهايى متصل تحريك ايدر .

— قيزديرمق ، ايقاع حدت ايتمك ، صبرسزلك ايتمك ، طارلتمق :

Mais depuis trois mois que je supporte cette plaisanterie, je commence à en être las; elle m'ennuie, elle *m'agace*. (*L. Gozlan.*) فقط اوچ آيدنبرى تحمل ايتديكم بو لطيفه دن آرتق بيتاب و دوچار اضطراب اعصاب اولورم .

— [مجا.] [قادينلر حقنده] جلوه كارلق ، شيوه كارلق ايتمك ؛ عشق و جلوه ايله مجلوب ايتمك ؛ نظر دقتى جلب ايتمك :

Elle est toujours autour de lui à l'*agacer*. (*Mol.*) او قادين آنى عشق و جلوه ايله مجلوب ايتمك ايچون دائما اطرافنده طولاشيور .

— على الاطلاق :

Agacer est un jeu de coquetterie dont la vertu paye les frais. (*Mol.*) استجلاب قلب ايتمك عشوه كارلغك بر اويونيدركه ضررينى عرض تضمين ايدر .

— S'agacer (ف.مط.) قماشمق :

Les dents, les nerfs *s'agacent* au bruit particulier produit par certains frottements. بعض اشيانك يكديكريله دلك وتماسندن حاصل اولان صداى مخصوصدن ديشلر قماشير وسيكيرلر تحريك اولنور .

— [توسعا] قزمق ، حدتلنمك :

Ce vieillard *s'agace* pour la moindre chose. بو اختيار پك كوچك شيلر ايچون دوچار اغبرار اولور .

— بربرينى قزديرمق :

Ils *s'agacent* continuellement, et n'en sont pas plus mal ensemble. آنلر بربرلرينى متماديا قزديريورلر معمافيه بوندن طولايى امتزاجلرى مختل اوليور .

C'est un petit spectacle que de voir les fauvettes s'égayer, *s'agacer* et se poursuivre. (*Buff.*) چالى بلبللرينك اكلنمه لرينى ، بربرلرينى قزديرمه لرينى ، بربرلرينى تعقيب ايتملرينى تماشا ايتمك ظريف بر منظره تشكيل ايدر .

— [متر.] Agacer, harceler, provoquer.
طارغين بر آدم تربيه‌سزلكلريله بزى Harceler يعنى اتعاب ايدر. بر مستهزى استهزالريله بزى Agacer ايدر يعنى غضبه كتيرر. بر دشمن تحقيراتيله بزى Provoquer ايدر يعنى حدته كتيرر.
— اضداد : Apaiser تخفيف حدت ايتمك.
— Calmer تسكين ايتمك.

Agacerie (ا.مو.) شوخئ ادا، ناز، شيوه، جلوه، عشوه :

M. le duc de Richelieu est actuellement à Forges, mais je ne crois pas qu'il vienne faire beaucoup d'*agaceries* aux dames de Rouen. *(Volt.)* «موسيو لودوق دو«ريشليو الحالةهذه «فورژ» شهرنده‌در. فقط كلوب «روئن» نسوانته چوق جلوه‌بازلقلرده بولنه‌جغنى ظن ايتم.

— [مجا.] فكر و فكره تعلق ايدن شيئلر حقنده ايراد اولنور.

Leur correspondance était fréquente et bizarre, c'était l'*agacerie* charmante de l'esprit et du génie. *(Lamart.)* آنلرك مكاتباتى كثيرالوقوع و غرابت احتوا ايدى، بو فكر و ذكا جلوه‌بازلغى ايدى.

Agacin (ا.مذ.) بر نوع ناصير.

Agaillardir (ف.مت) شطارتنى تزييد ايتمك، پك شن ايتمك.

— **S'agaillardir** (ف.مط.) پك شن اولمق.

Agalacte (ا.ـص.) [طب.] معدوم‌اللبن، سوتسز، سودى اوليان قادين.

— **اصطلاحات انجمنى** : محروم‌اللبن، هنوز سوت امه‌مش چوجق.

Agalactie ياخود **Agalaxie** (ا.مو.) [طب.] سوتسزلك، عدم‌اللبن.

— **اصطلاحات انجمنى** : محروميت لبن.

Agalancée (ا.مو.) [نبا.] يبانى كل.

Agalaxie (ا.مو.) [مر.] Agalactie.

Agaler (ف.مت.) [زرا.] مصر ترلاسنى ايلك دفعه اوله‌رق چاپه‌لامق.

Agalloche (ا.مذ.) [نبا] عود آغاجى.

Agalmatolithe (ا.مذ.) [معا.] بر نوع كوكب‌الارض.

— **اصطلاحات انجمنى** : آغالما توليت.

Agalostémone (ا.مو..ص.) [نبا.] اعضاى تذكيريه‌سى كأس و تويجه داخل اولان.

— **اصطلاحات انجمنى** : عضو تذكير متعاقب.

Agalysien (ا.مذ.)[ع.ارض.] تبلر ايتمش قيالردن متشكل اراضى.

— **اصطلاحات انجمنى** : آغاليسيه‌ن.

Agame* (ص.) [نبا.] ذات الالقاح خفيه.

Agame.

— **اصطلاحات انجمنى** : عديم الزوج.

— (ا.مذ.) [حيو.] قوم كرتنكه‌سى.

— **اصطلاحات انجمنى**: حيوانات زاحفه‌نك ضبابيه فرقه‌سندن بر جنسدر. كرتنكه‌يه مشابهدر. آمريقا وهندستانده بولنور.

Agami* (ا.مذ.) [حيو.] آمريقاى جنوبى هنديسى؛ آغامى :

Agami.

Les *agamis* sont aussi fidèles à leur maître que les chiens. *(Acad.)* «آغامى» لر كوپكلر درجه‌سنده افنديلرينه صادق درلر.

Agamides (ص.ـا.مذ.جمع) كوچك كرتنكه صنفى.

— **اصطلاحات انجمنى** : آغام دنيلن ضبابيه‌نك بولنديغى زمره.

Agan (ا.مذ.) دكز ساحلنده تراكم ايدن هر نوع انقاض.

Aganippide (ص.) L'onde aganippide آب الهام شعرا.

Aganter ياخود **Enganter** (ف.مت) [بحر.] خلاطى آتيلير ايكن طوتمق. ايلروده بولنان بر سفينه‌يى كچمك.

— **اصطلاحات انجمنى** : آغنته؛ بر خلاطى طوتوب ضبط ايتمك.

Agapanthe (ا مذ.) [نبا.] ماوى زنبق.

Agapanthées (ا.مو.جمع) [نبا.] ماوى زنبق فصيله‌سى.

Agape (ا.مو.) [يونانجه عشق معناسنه اولان „agapê"

کلەسندن مأخوذدر .] اسکی خرستیانلرك کلیساده ایتدکاری عمومی طعام ، ضیافت :
Les *agapes* furent abolies au IVe Siècle, à cause des abus qui commençaient à se glisser dans ces réunions (Bouillet.) « آغاپ » تسمیه اولنان عمومی طعام اصولی بو اجتماعاتده وقوعبولمغه باشلایان سؤ استعمالات سببیله دردنجی عصرده الغا اولندی .

— [مجا.] ایکی روحك یکدیکریله اولان روابط صمیمیه سی ، محبت .

Agaphite (ا.مو.) [معا.] خاص فیروزه .

— اصطلاحات انجمنی : آغافیت .

Agapornis (ا.مذ.) [مب.طیـ.] بر نوع کوچك پاپاغان .

Agardhie (ا.مو.) بر نوع دکز یوصونی .

Agare (ا.مو.) انجه سونکر .

Agaric* (ا.مذ.) [نبا.] قوزی ، چایر منطاری .

— اصطلاحات انجمنی : Agaric d'aune غاریقون آقجه آغاجی منطاری. Agaric de chêne آغاج قاوی . Agaric blanc [طبـ.] — قره چام منطاری .

A, agarics comestibles; B. blanc de champignon; C, agarics vénéneux.

— [معا.] قطران کوپوکی .

— اصطلاحات انجمنی : آغاری . Agaric fossille. طاش ایلیکی .

Agarice (ا.مو.) [ع.ارضـ.] طاش ایلیکی .

— اصطلاحات انجمنی : آغاریس .

Agaricie (ا.مو.) [حیو.] بر نوع قرق آیاق .

— اصطلاحات انجمنی : مناطق حاره دکزلرینه مخصوص مانطاره مشابه بر نوع پولیپ .

Agaricin, ine (ص.) [تا.ط.] منطاره بکزر . منطار چوروکندە نشو و نما بولان .

Agaron (ا.مذ.) مستحاثاتدن بر نوع صدف .

Agasse (ا.مو.) [مب.طیـ.] طیور دوریه‌دن صاقسغانك اسم دیکریدر .

Agassin (ا.مذ.) [زرا.] قیصه آصمه طومروغی .

— اصطلاحات انجمنی : کورکوز .

Agaste (ا.مو.) شدتلی صاغناق یاغموری .

Agastraire (ص.) [تا.ط.] معدوم جوف هضم .

— اصطلاحات انجمنی : قنات هضمیسی بولنمیان حیوانات ابتدائیه .

Agastrique (ص.) [تا.ط.] معدوم قنات معائی .

— اصطلاحات انجمنی : امعاسی بولنمیان حیوانات .

Agastronervie (ا.مو.) [طبـ.] معدومیت افعال عصبیهٔ معده . معده وظائف عصبیه‌سنك نقصانی .

Agas rozoaire (ص.ا.مذ.) [تا.ط.] قنات هضمیسی بولنمیان حیوانات ابتدائیه معناسنی مشعر بر تعبیر دیکردر . Agastraire [مر.]

Agate (ا.مو.) [معا.] عقیق ، عقیق سلیمانی . Agate blanche بیاض عقیق . Agate d'Islande سیاه عقیق :
Il y a dans ce musée uue riche collection d'*agates*. بو موزه‌ده کایتلی بر مجموعهٔ عقیق واردر .

— [قیا.] عقیق رنکی ، عقیقدن معمول زینت .

— [صنا.] عقیقلی مصقله .

Agathopholidophides (ا.مذ.جمع) زهرسز ییلان صنفی .

— اصطلاحات انجمنی : حیوانات زاحفه‌نك خنشیه فرقه‌سندن بر زمره اولوب کلاب زبیبه‌سی بولنماسیله ممتازدر .

Agathosme (ا.مذ.) [نبا.] امید بورونی نانه‌سی .

Agatifère (ص.) [معا.] حائز عقیق .

— اصطلاحات انجمنی : حامل عقیق .

Agatifier (ف.مت.) [معا.] عقیقلشدیرمك . [بو معناده agatiser دخی استعمال اولنور .]

— S'agatifier (ف.مط.) عقیق حالنی کسب ایتمك ، عقیقلشمك .

Agatin, ine (ص.) عقیق شکلنده ، رنکنده اولان .

Agatis (ا.مذ.) حیوانات طرفندن اورمانلرده ایدیلن خسار .

Agatiser (ف.مت.) [مر.] Agatifier

Agatoïde (ص.) [معا.] شبه عقیق .

— اصطلاحات انجمنی : آغا توئید .

Agave* (ا.مذ.) [نبا.] صبر قنبی .

— اصطلاحات انجمنی : آغاو .

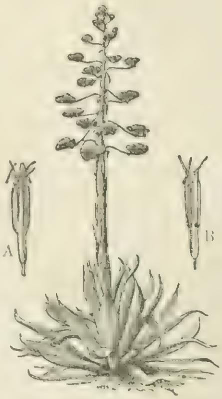

AGAVE. – A, fleur; B, coupe de la fleur.

Âge (ا.مذ.) [اصلی یونانجه سن معناسنه اولان "aiôn„ كلمه‌سی اولوب برخیلی تحولاته دوچار اولدقدن صكره éage ، aage شكللرینی ونهایت شكل حاضرینی اكتساب ایتمشدر.] مدت حیات ، عمر :

L'*âge* de l'homme ne passe pas communément quatre-vingts ans. *(Acad.)* عمر بشر علی‌الاكثر سكسان سنه‌یی تجاوز ایتمز .

— یاش ، سن :

Le secret de leur *âge* est un secret que les dames gardent inviolablement, et je crois que c'est le seul. *(Fonten.)* نسوانك هر درلو تعرضدن مصون اوله‌رق صاقلادقلری شی سنلرینك سری‌در. واك زیاده اعتنا ایلدكلری شی آنجق بو اولدیغنی ظن ایدرم .

Fontenelle mourut à l'*âge* de cent ans. «فونتونل» یوز یاشنده وفات ایتدی .

— [شعرده .] حیات ، وجود :

J'ai consumé mon *âge* au sein de l'Amérique.
Voltaire.

حیاتمی آمریقاده افنا ایتدم .

— دورهٔ حیات :

Chaque *âge* a ses plaisirs, son esprit et ses mœurs.
Boileau.

هر دورهٔ حیاتك لذائذ ، افكار و عادات مخصوصه‌سی واردر .

— اختیارلق :

Une coquette oublie que l'*âge* est écrit sur le visage. *(La Bruy.)* عشوه‌كار بر قادین اختیارلغك نقشی وجهده اولدیغنی فراموش ایدر .

— [علی‌الاطلاق .] هر سنده اولان اشخاص :

Le fer ne connaît ni le sexe, ni l'*âge*.
Racine.

سیف نه سن نه‌ده جنس طانیر .

— [حیوانلر حقنده دخی استعمال اولنور] :

L'*âge* des chevaux n'est guère que de trente ans. *(Acad.)* بارگیرلر آنجق اوتوز سنه یشار .

— [قیا.] [نباتات حقنده ایراد اولنور] :

Le peuplier le plus élevé n'est pas toujours celui qui a le plus d'*âge*. اك اوزون قواق آغاجی دائما قواق آغاجنك اك مسنی دكلدر .

— [مبانیٔ عالیه و مؤسسات جسیمه حقنده دخی قوللانیلیر] :

L'*âge* des monuments phéniciens qui nous sont parvenus est fort douteux. *(Renan.)* فنیكه‌لیلر طرفندن انشا اولنوب زمانمزه قدر انتقال ایدن مؤسسات جسیمه‌نك سنی پك مشكوكدر .

— [فنون ، ادبیات ، صنایع نفیسه حقنده .] دوره :

Les quatre *âges* de la littérature. ادبیاتك ادوار اربعه‌سی .

— عصر ، قرن ، زمان ، دور ، دهر :

Il fut le véritable héros de son *âge*. عصرینك حقیقی قهرمانی اولدی . C'est le seul poète de notre *âge*. زمانمزك یگانه شاعریدر .

— اقوامك موجودیتنی تشكیل ایدن ادوار مختلفه‌دن هر بری :

Lss Américains n'ont point parcouru les degrés de l'*âge* des peuples, ils ont laissé en Europe leur enfance et leur jeunesse. *(Chateaub.)* آمریقالیلر اقوام جهانك گچیردیكی درجات ادواری تكمیل ایتمه‌مشلردر . آنلر صباوت و شبابلرینی اوروپاده ترك ایتمشلردر .

— Âge كلمه‌سنك تشكیل ایتدیكی تركیبات بروجه زیر تعداد اولنور .

— Le bas âge, le jeune âge, le premier âge, l'âge tendre. صباوت ، طفولیت ، صغر سن :

Alexandre mourut laissant un frère imbécile et des enfants en *bas âge*. *(Boss.)* اسكندر ابله بر برادر ایله كوچك یاشده چوجقلر ترك ایدرك وفات ایتدی .

— Le bel âge, la fleur de l'âge. شباب ، گنجلك :

Le *bel âge* n'est qu'une fleur qui passe. *(Fén.)* شباب محضا گچیجی بر چیچكدر .

Charles VIII est mort à *la fleur de son âge*. *(Balz.)* سكزنجی شارل گنج یاشنده وفات ایتدی .

— C'est un bel âge گچكین ، ایلریلمش بر سن حقنده ایراد اولنور :

Quatre-vingts ans, *c'est un bel âge*. سكسان ایجه بر یاشدر .

— Âge d'homme. وجود بشرك درجهٔ كماله واردیغی سن :

Cet enfant n'arrivera pas à l'*âge d'homme*. بو چوجق سن كماله وارمیه‌جق .

— Âge adulte. انسانك دورهٔ كماله واردقدن صكره آرتق توقف ایتدیكی زمان ؛ سن وقوف .

— Âge de puberté, âge nubile. مجله حكمنجه

قادینلر ایچون «حبل» یعنی که قالمق ارککلر ایچون «احبال» یعنی که قویمق اقتدارینك حصول بولندیغی سندر ؛ سن بلوغ :

La femme arrive plus tôt que l'homme à l'*âge de puberté.* (*Acad.*) قادین ارککدن اول سن بلوغه واصل اولور .

— Âge virile. انسانك بتون قوۀ جسمانیه‌سنی احراز ایتدیکی سندر ، سن کمال .

— Âge mûr. انسانك قدرت جسمانیه ، فکریه و معنویه‌سنی تماماً احراز ایتدیکی سندر ، سن کهول :

Le malheur pèse moins à la jeunesse qu'à l'*âge mûr.* (*St-Mar. Gir.*) مصائب سن کهوله وارمش آدملره نسبةً ارباب شبابه دها آز تأثیر ایدر .

— Âge critique. Retour d'âge یاخود قادینلرده عادتك قطعیاً ختام وقتی .

— Âge avancé شیخوخت :

On ne recueille dans un *âge avancé* que ce qu'on a semé les premières années de sa vie. (*Mass.*) انسان محضا حیاتنك اوائلنده زرع ایتمش اولدیغی تخملرك ثمراتنی سن شیخوختده اقتطاف ایدر .

— Le déclin de l'âge. اواخر ایام حیات :

Nestor, dans *le déclin de l'âge* se plaisait trop à raconter. (*Fén.*) « نسطور » اواخر ایام حیاتنده حکایه‌لر سویلمکی درجۀ لازمه‌سندن چوق زیاده سوه‌ر ایدی .

— Âge moyen. عمر وسطی :

L'*âge moyen* pour l'homme est de trente-trois ans. عمر وسطئ بشر اوتوز اوچ سنه‌در .

— Moyen âge اورته یاش :

Un homme de *moyen âge,*
Et tirant sur le grison,
Jugea qu'il était saison
De penser au mariage.
La Fontaine.

اورته یاشلی بر آدم ، باشنه ویوزینه بیاض قارلر یاغمغه باشلادیغی زمان ازدواج تفکرنده بولنمق موسمی کلدیکنی دوشوندی .

— Président d'âge اعضانك اك مسنی اولمغله مجلسه ریاست ایدن ذات .

— Être entre deux âges. اورته یاشلی اولمق .

— Être d'un certain âge. اولدجه مسن اولمق .

— Être sur l'âge. یاشی کچکین اولمق .

— Être sur le retour de l'âge. شیخوخته تقرب ایتمك .

— Être d'âge à, En âge de. بر شیئی یاپمغه مساعد سنی اولمق :

Ils assemblent les hommes *en âge de* combattre. (*Fén.*) محاربه‌یه مساعد سنی اولانلری طوپلیورلر .

Etre de son âge, avoir l'esprit de son âge. — سننك مقتضاسنه موافق حالده اولمق ، عقل و فکرجه سننك مقتضاسی درجه‌سنده بولنمق .

— Ne pas paraître son âge. یاشنی کوسترمامك .

— Bien porter son âge. یاشنك مقتضاسنه کوره دینچ اولمق .

— D'âge en âge. (ت.ح.) سلاله‌دن سلاله‌یه ، بطندن بطنه ، عصردن عصره ، قرناً بعد قرن :

Ces grandes traditions se transmettent ainsi *d'âge en âge.* (*Boss.*) بو بیوك عنعنه‌لر بویله‌جه بطندن بطنه انتقال ایدر .

— Âge du lait وضع حملدن صکره مرور ایتمش اولان زمان :

Quel *âge* a votre *lait?* وضع حملکزدن صکره نه قدر زمان مرور ایتدی ؟

— Âge du monde خلقت عالمدن بری مرور ایدن زمان :

On parlait un jour de l'antiquité du monde dans un repas où se trouvait Voltaire ; il écouta paisiblement tous les convives, et termina la dispute par ce mot : « pour moi, dit-il, je crois que le monde ressemble à une vieille coquette qui déguise son *âge.* » «وولتر» ك حاضر بولندیغی بر ضیافتده دنیانك قدمندن بحث اولنیور ایدی . وولتر بتون مدعولرك افاداتی ساکتانه دیکلدی و مباحثه‌یه شو افاده ایله ختام ویردی . « ظنمجه دنیا سنی کتم ایدن بر عشوه‌کار ، اختیار قادینه بکزر . »

— Cheval de bon âge نه‌پك کنج نه‌ده پك اختیار بارکیر .

— âge de la loi de nature . خرستیانلقده خلقت حضرت آدمدن حضرت موسی دورینه قدر مرور ایتمش اولان زمان . Age de la loi. حضرت موسی‌دن حضرت عیسایه قدر مرور ایتمش اولان زمان . Âge de la loi de grâce, میلاد عیسادن بری مرور ایتمش اولان زمان .

— Moyen âge قرون اولی ایله قرون جدیده بیننده‌کی دورۀ تاریخیه‌یه اطلاق اولنورکه روما ایمپراطورلغنك غربی وشرقی روما دولتلرینه انقسامی تاریخی اولان ۳۹۵ سنۀ میلادیه‌سندن اعتباراً فاتح سلطان محمدك استانبولی فتح ایتدیکی ۱۴۵۳ سنۀ میلادیه‌سنه قدر کذار ایدن اون بر عصردر ؛ قرون وسطی :

Après avoir blasphémé, dédaigné le *moyen âge,* on se met aujourd'hui à l'étudier avec ardeur, avec passion.

(V. Cousin.) قرون وسطی‌یی تحقیر ایله یاد ایتدکدن صکره شمدی کمال اعتنا و احتراص ایله او زمانك احوالنی تدقیق و تفحصی التزام ایدییورلر .

— [هیء.] Âge de la lune ایام قمر ، دور قمری کونلری .

— [حق.] Dispense d'âge قانونلرله معین اولان اسنانك مرورندن اول بعض معاملاتی اجرایه مأذونیت . فرانسز قانونلری موجبنجه سن رشد یکرمی بر یاشدر لکن هیئت ادارهٔ عائله بر کنجی اون سکز یاشنده سن رشده واصل اولمش عد ایده‌بیلور . Emancipation عد اولنان بو معامله عربلرجه « ایهال الصغیر » تسمیه اولنور .

— [اور.] Âge d'un bois, d'un taillis. صوك احتطابدن بری مرور ایدن زمان . Âge d'un arbre بر آغاجك سنی که سوردیکی زماندن اعتبار اولنور .

— اساطیر اصطلاحاتنجه . Âge héroïque ادوار قهرمانی معناسنه اولان "Temps héroïques" تعبیرینك مرادفیدر .

— [ص.] جمع معناسی ، اشخاصه انحصـار ایتدیکی حالده بوکلمه‌یی جمع حالنده استعمال جائز اوله‌ماز . بناءً علیه *A nos âges*, il n'est pas permis de se laisser dominer par les passions. « بزم اسنانمزده احتراصاته مغلوب اولمق جائز دکلدر . » جمله‌سی یاکلش اولوب A notre âge یعنی « بزم سنمزده » دیمك لازم کلیر .

لطائف . — بر لطیفه‌کو بر کون بر لوردك سفره‌سنده بولنیور ایمش . طعامك ختامنده لورد یاشی یعنی اسـکیلکنی و نفاستنی پك زیاده مدح ایتدیکی کوچك بر شیشه شراب توزیع ایتمش و او ذاته بو خصوصده رأینی صورمش . او ذاتده « اوح ! لورد حضرتلری ، سننه کوره شرابی پك کوچك بولیورم » دیمش .

* *

کندیسنی کنج کوسترمك خصوصنده‌کی ادعالریله تحملکداز اولان بر شیوه‌کار اختیار قادین بر هیئتده موسیو فلانه « بکا قاچ یاش ویررسکز ؟ » دیمش . او ذات دخی « سزك سنکزك مقداری درجهٔ کافیه‌ده‌در بن فضله بر شی ویرمکلکمه احتیـاجکز یوقدر » جوابنی ویرمش .

* *

روما نسواندن بری چیچرونك حضورنده کندی سنندن بحث ایدوب سنی آنجق قرق اولدیغنی ادعا ایدییور ایمش . چیچرون « سوزیکزه اعتماد ایتمز ایسهم خطا ایتمش اولورم زیرا اون سنه‌دنبری بو ادعاده بولنمقده‌سکز . » دیه جواب ویرمش .

Âgé, ée (ص.) یاشنده :

Un homme *âgé* de vingt ans, de trente ans, de soixante ans. یکرمی ، اوتوز ، آلتمش یاشنده بر آدم .

— صورت مطلقده . یاشلی ، مسن ، قوجامش :

C'est un homme *âgé*. یاشلی بر آدمدر .

— [قیا.] حیوانات ونباتات حقنده دخی قوللانیلیر :

Un cheval *âgé*, un arbre *âgé*. قوجامش بر بارکیر ، قوجامش بر آغاج .

— [مثر.] Âgé de, à l'âge de.

— Âgé de. هر درلو تفرعاتدن عاری اولمق اوزره تعیین سندن عبارتدر .

Homme *âgé de* trente ans. اوتوز یاشنده بر آدم .

— A l'âge de. بر وقت افاده و بر حال و وقعه ارائه ایدر :

Il mourut *à l'âge de* vingt ans. یکرمی یاشنده وفات ایتدی.

Agédoïte (ا.مو.) [کیم.] میان کوکندن مستخرج بر جوهر مبلر .

Agelène (ا.مو.) [حیو.] بر نوع اورمجك .

Agence (ا.مو.) آجنته مأموریتی ، وکالت ، آجنته‌لك :

Il a obtenu l'*agence* de cette compagnie. بو قومپانیانك آجنته‌لکنی استحصال ایتدی .

— آجنته‌لك مدتی :

Il s'est fait aimer pendant son *agence*. آجنته‌لکی مدت اداره‌سنجه کندیسنی سودیردی .

— آجنته اداره‌خانه‌سی ، آجنته .

— Agence de placement بوشده قالانلره بر خدمت بولان اداره‌خانه ؛ عمله و سائر مستخدمین اداره‌خانه‌سی .

Agencé, ée (ا.مف.) [مصدری Agencer در.] ترتیب و تنظیم اولنمش :

Cela n'est pas bien *agencé*. (Acad.) بو شی حسن ترتیب اولنمامشدر .

— مستهزیانه . سوسلنمش ، مزین :

Vous êtes singulièrement *agencé*. غریب بر طرزده سوسلنمشسکز.

Agencement (ا.مذ.) ترتیب ، تنظیم :

L'*agencement* des os est une chose admirable. (Acad.) عظامك ترتیب و تنظیمی شایان حیرت بر کیفیتدر .

— طرز تنظیم ، طرز ترتیب :

L'*agencement* d'un appartement. بر آپارتمانك طرز ترتیب و تنظیمی .

— نظام ، انتظام :

Dans l'*agencement* des affaires humaines, il y a mille choses qui nous échappent. (Volt.) امور بشریه‌نك نظام و انتظامنده نظر دقتمزدن قاچان هزاران شیلر واردر .

— اسلوب کتابت و آثار فکریه‌نك اقسام مختلفه‌سنده‌کی حسن ترکیب ، انسجام :

N'y a-t-il pas du choix et de l'*agencement* dans mes paroles? کلماتمده حسن ترکیب و انتخاب یوقیدر ؟

Agencer (ف.مت.) دوزلتمك ، ترتیب ، تنظیم ایتمك ؛

Agencer une chevelure avec goût. صاچلری حسن طبیعته موافق بر طرزده تنظیم ایتمك .

— **معنویاتجه** . ماهرانه ترتیب ایتمك .

— S'agencer (ف.مط.) دوزلمك ، تنظیم و ترتیب اولنمق :

Toutes les pièces d'une machine doivent *s'agencer* avec la même justesse. بر ماکنه‌نك بالجمله اقسامی عین صحتله تنظیم و ترتیب اولنمق اقتضا ایدر .

— [مجا.] توافق ایتمك ، سوسلنمك .

Agenda (ا.مذ.) عقل دفتری ، مخطره :

Colbert présentait au roi, tous les jours de l'an, uu *agenda* où ses revenus étaient marqués en détail. *(L'abbé de Choisy.)* « قوابر » هر سنه باشنده قراله ایرادلری تفرعاتیله یازیلی بر مخطره تقدیم ایدر ایدی .

Agène (ص.) [نبا.] قیصیر ، عقیم .

— **اصطلاحات انجمنی** : تکون عدیم التناسل .

Agénéiose (ا.مذ.) [حیو.] بر نوع یاین بالغی .

Agénésie (ا.مو.) [ع.امر.] عقر ، عقم ، قیصیرلق .

— **اصطلاحات انجمنی** : عنانت ، قیصیرلق .

Agénosome (ا.مذ.) اعضای تناسلیه‌سی ناقص اعجوبه .

Agenouillé, ée (ا.مف.) [مصدری agenouiller در .] دیز چوکمش :

La jeune fille, *agenouillée* devant le gibet, et noyée dans sa longue chevelure, le laissait parler sans l'interrompre. *(V. Hugo.)* کنج قز ، دار آغاجنك اوکنده دیز چوکمش و اوزون صاچلری ایچنده کوملمش اوله‌رق کلامنی هیچ قطع ایتمکسزین آنی سویله‌تیور ایدی .

Agenouillement (ا.مذ) دیز چوکمه

Agenouiller (ف.مت) [مادهٔ اصلیه‌سی فرانسزجه دیز معناسنه اولان "genou" کلمه‌سیدر .] دیز چوکدیرمك ، بر کمسه‌یی دیز چوکمکه اجبار ایتمك :

Le prêtre fit *agenouiller* tout le monde. *(Raym.)* راهب بتون خلق دیز چوکمکه مجبور ایتدی .

— S'agenouiller (ف.مط.) دیز چوکمك ، دیز اوستنه دوشمك :

S'agenouiller devant l'évêque. راهبك حضورنده دیز چوکمك .

Elle se mêla à la foule des femmes qui, dans ces campagnes, *s'agenouillent* sur le pavé de l'église. *(G. Sand.)* بو کویلرده کلیسانك قالدیرمنده دیز چوکن قادینلرك آره‌سنه قارشدی .

— [قیا.] دیز چوکن هر شخص حقنده ایراد اولنور :

L'enfant fut condamné à *s'agenouiller* et à rester une heure dans cette position. چوجق دیز چوکمکه و بو حالده بر ساعت طورمغه محکوم ایدلدی .

— [مجا.] دوچار حیرت اولمق ، زانوزدهٔ حیرت اولمق :

Vous étiez si grande, si sublime, que j'aurais voulu *m'agenouiller* devant vous. *(G. Sand.)* او قدر بیوك ، او قدر عالی ایدیکزکه حضورکزده زانوزدهٔ احترام اولمق ایستر ایدم .

— [متر.] S'agenouiller, se mettre à genoux. بو ایکی تعبیرك عمومیتله بری دیکری یرینه استعمال اولنور و عینی معنایی افاده ایدر . بویله اولمقله برابر S'agenouiller خصوصی بر حس تواضع و حیرت کوسترر .

Ménalque, s'étant aperçu qu'il *s'est mis à genoux* sur les jambes d'un fort petit homme, se retire confus et va *s'agenouiller* ailleurs. « مه‌نالق » پك کوچك بر آدمك بجاقلری اوزرینه دیز چوکدیکنی کوره‌رك محجوب بر حالده اورادن چکیلوب بشقه بر محلده دیز اوستنه دوشدی .

— حیوانات حقنده دائما S'agenouiller فعلی استعمال اولنور .

Agenouilloir (ا.مذ) دیز یاصدیغی ، دیز چوکمکه مخصوص کوچك اسکمله .

Agent (ا.مذ.) واسطه ، فاعل ، عامل :

Les vents sont constamment les *agents* modificateurs les plus puissants de l'atmosphère. *(Maury.)* روزکارلر دائما هوانك اك قوتلی وسائط تعدیلیه‌سیدر .

La vapeur est devenue un des plus puissants *agents* que l'on connaisse. بخار ، معلوم اولان وسائطك اك قوتلیلرندن بری اولدی .

— [قیا.] مدار :

. . . . A vrai dire, l'argent
Serait dans notre affaire un sûr et fort *agent*.
Molière.

طوغریسی ، پاره ایشمزده امین و قوی بر عامل اوله‌بیلیر ایدی .

— [مجا.] La tendance de notre époque est de remplacer les *agents* moraux par des *agents* matériels, *(Renan.)* عصرمز عوامل معنویه یرینه عوامل مادیه اقامه ایتمکه متمائلدر .

— **اشخاص حقنده** . فعالیتی ، اداره‌یی ، وکالتی استلزام ایدن بر مأموریتله مکلف اولان کمسه ؛ مأمور ؛ وکیل ؛ آجنته :

بر شرکت آجنته‌سی ، وکیلی . L'*agent* d'une compagnie

— Agent laborieux چالشقان ، فعال مأمور . Agent de la force publique. انضباط مأموری . Agent provocateur. مشوق ، محرك :

Le besoin est l'*agent provocateur* du progrès. (*E. Pelletan.*) احتیاج ترقینك مشوقیدر .

— Agent de police ضابطه مأموری ، پولیس مأموری:

L'antichambre était pleine de gendarmes et d'*agents de police*. (*Alex. Dum.*) انتظار اوطه‌سی ژاندارمه‌لرله و ضابطه مأمورلریله مملو ایدی .

— Agent diplomatique. مأمور سیاسی ، سفرا و بوکا مماثل سائر مأمورین سیاسیه . Agent consulaire شهبندر و شهبندرخانه ترجمانی و قنچلاری کبی مأمورلر . Agent secret. مأمور خفی ، فقط علی الاکثر حکومت طرفندن بر امر خفی ایله مکلف طوتیلان مأمور ، خفیه :

Un *agent secret* lui rend compte de tout ce qui se fait, se dit, se pense même à la cour. (*Alex. Dum.*) بر خفیه سرایده هر نه اولدیغنی ، نه سویلندیکنی حتی نه دوشوندیکنی آکا اخبار ایدیور .

Il faut prendre garde d'être soupçonné par cette foule d'*agents secrets* qui circulent dans Paris. (*Scribe.*) پارس سوقاقلرنده دوران ایتمکده اولان شو خفیه کروهنك نظر اشتباهنی جلب ایتمکدن صاقنملی .

— Agent de change. صراف .

— Agent forestier. بکلك قوریجیسی .

— Agent voyer. یول بکجیسی .

— Agent comptable. محاسبه مأموری .

— Agent d'affaires. اجرت مقابلنده تسویه و تعقیب مصالحه چالشان آدم؛ معقب .

Les *agents d'affaires* n'ont aucun caractère public, et l'on n'exige d'eux aucune preuve de capacité. (*Bachelet.*) معقبلرك بر صفت عمومیهٔ رسمیه‌لری یوقدر وآنلردن کمسه هیچ بر وثیقهٔ اهلیت طلب ایتمز .

— Agent municipal. بلدیه چاوشی .

— Agent judiciaire du Trésor. خزینه دعوی وکیلی .

— Agent corrupteur. رائش .

— [فلسـ.] عامل ، فاعل .

— [طب.] مسبب .

— اصطلاحات انجمنی : عامل .

— [حکمـ . ماك.] قوهٔ مؤثره ، مؤثر .

— علم اقتصاد . Agents naturels وسائط طبیعیه . Agents personnels وسائط شخصیه . Agents de la production. وسائط حصول . Agents de la circulation. وسائط تداول .

Agérasie (ا.مو.) اختیارلقده دنجلك ، حال پیریده کنجلك .

Agérate (ا.مذ.) [نبا.] آمریقا هردم تازه‌سی .

— اصطلاحات انجمنی : واپوردومانی تسمیه اولنان بر نبات.

Agératé, ée (ص.) [نبا.] آمریقا هردم تازه‌سنه بکزه‌ین.

— اصطلاحات انجمنی : واپور دومانی نباتنه بکزه‌ین .

Ageustie (ا.مو.) [طب.] عدم ذوق ، فقدان ذائقه ، طات آله‌مامه ، آغز طادینك غائب اولمسی .

Agglomérat (ا.مذ.) [ع.ارض.] احجار بر کانیه‌نك تراکمندن حاصل اولان بیوك قیالق .

— اصطلاحات انجمنی : مجتمع .

Agglomération (ا.مؤ.) تراکم ، ییغلمه ، طوپلانمه :

L'*agglomération* des neiges, des sables. قارلرك ، قوملرك تراکمی .

— اشخاص حقنده :

Une société est une *agglomération* d'individus. (*L. Jourdan.*) بر شرکت افرادك تراکمندن عبارتدر .

Aggloméré, ée (ا مف.) [مصدری agglomérer در.] متراکم ، ییغلمش ، طوپلانمش :

Des sables *agglomérés* ییغلمش قوملر .

— اشخاص حقنده :

En effet, moins je trouve d'hommes *agglomérés* sur un point, moins il s'y rencontre de crimes, de délits. (*Balz.*) حقیقت ، بر محلده نه قدر آز آدم مجتمع اولور ایسه جنحه و جنایات او نسبتده آز اولور .

— [صنا.] Houille agglomérée کومورتوزی طوغله‌سی.

— [طب.] Tumeurs agglomérées اورام متراکمه .

— [نبا.] Fleurs agglomérées ازهار متراکمه .

— اصطلاحات انجمنی : ازهار مجتمعه .

— (ا.مو. جمع) [ع.ارض.] قایناق قیالقلر .

— اصطلاحات انجمنی : صخور مجتمعه.

Agglomérer (ف.مت.) بر یرده جمع ایتمك ، طوپلامق ، ییغمق :

La richesse du sol *aggloméra* les hommes dans cette contrée. *(Acad.)* طوپراغك منبتلكی انسانلری بو قطعهٔ اراضیده جمع ایتدی .

— S'agglomérer (ف.مط.) اجتماع ایتمك ، تراكم ایتمك ، طوپلانمق :

La graisse *s'agglomère* quelquefois dans les animaux que l'art ou la nature y prédispose, comme les cochons, les volailles. *(Brill.-Sav.)* شحم فنك ویا طبیعتك ویردیكی استعداده كوره بعض حیواناتده تراكم ایدر . خنازیر و دجاج كبی .

Agglutinant, ante (ص.) یاپیشدیران ، یاپیشه‌بیلان .

— **علم السنده** . بلاتغییر مادهٔ اصلیه‌لره بعض اداتلرك التصاق و ارتباطیله كلمات مركبه تشكیل قلنان ؛ تلاصق . مثلا تركجه‌ده «سومك» فعلندن اولصورتله «سودیرمك ، سودیرمامك ، سومك ، سومه‌مك ، سوه‌مه‌مك ، سودیره‌مامك ، سویشمك ، سویلك .» لفظلری تشكیل قلندیغندن و هكذا بو صورتله عمل اولنه‌جغندن تركجه بر لسان تلاصق عد واعتبار اولنور . Langues agglomérantes. السنهٔ ملتصقه ؛ متعدد هجالی كلماتی جذور ملتصقه‌دن متشكل السنه .

— [طب.] مقطب ، ملصق .

Agglutinateur, trice (ص.) [طب.] ملصق .

— **اصطلاحات انجمنی** : مُلَزِّق .

Agglutinatif, ive (ص.) [طب.] آیرلمش اتلری ویا جلدلری یاپیشدیرمغه ، ربط و الصاق ایتمكه مخصوص ؛ ملصق ، مغرا ، مقطب .

— **اصطلاحات انجمنی** : تلزیقی .

Agglutination (ا.مو.) [طب.] تغری ، تقطب .

— **اصطلاحات انجمنی** : تلزق .

— **علم السنده** . مشتقاتی مادهٔ اصلیه‌یه دیكر ادوات ویا كلمات ادخالیله تشكیل ایتمه . [مر.] Agglutinant

Agglutiné ée (ا.مف.) [مصدری agglutiner در .] [جرا.] تكرار یاپشمش ، تقطب ایتمش .

— **اصطلاحات انجمنی** : ملتزق .

— [نبا.] متلاصق ، اوكسه‌لی .

— **اصطلاحات انجمنی** : ملتزق .

— [توس.] بری برینه یاپشیق :

La corne que le rhinocéros porte sur le nez n'est qu'un amas de poils *agglutinés* et durcis par le temps. *(Bouillet.)* كركدانك برونی اوزرنده طاشیدیغی بوینوز بری برینه یاپشیق ومرور زمان ایله قاتیلاشمش بر قیل كومه‌سندن بشقه برشی دكلدر .

— **علم السنده** . Langues agglutinées تلاصقله حاصل اولمش لسانلر :

Les *langues* de l'Amérique du Nord sont *agglutinées*. *(Littré.)* آمریقای شمالی لسانلری تلاصقله حاصل اولمشدر .

Agglutiner (ف.مت.) [جرا.] یاره‌یی یاپیشدیرمق ، ربط و الصاق ایتمك ، تقطیب ، تغری ایتمك .

— **اصطلاحات انجمنی** : تلزیق ایتمك .

— S'agglutiner. (ف.مط.) یاپشمق ، ربط و الصاق اولنمق .

— **علم السنده** . مشتقات مادهٔ اصلیه‌یه دیكر ادوات ویا كلمات ادخالیله حصوله كلمك .

Aggravant, ante (ص.) آغرلاشدیران ، وخامت كسب ایتدیرن ، مشدد :

Symptômes *aggravants* dans le cours d'une maladie. بر خسته‌لك دورنده عوارض مشدده .

— Circonstances aggravantes. [حقوق جزاده .] اسباب مشدده :

Dans l'assassinat, la préméditation est la plus forte *circonstance aggravante*. قتلده تعمد اك بیوك اسباب مشدده‌دندر.

— [قیا.] مكالمات عادیه‌ده دخی استعمال اولنور :

Vous épousez, grande faute; vous avez atteint la cinquantaine, *circonstance aggravante*. ازدواج ایدیورسكز ، بیوك خطا . اللی یاشنده‌سكز ، سبب مشدد .

— ضدی . Atténuant مخفف .

Aggravation (ا.مو.) [حق.] برجنحه‌نك ، برجنایتك جزاسنی تشدید ، آغرلاشدیریش :

Cette circonstance est une *aggravation*. بو بر سبب تشدیددر .

— تزیید ، تكثیر ، علاوه :

On se plaignait beaucoup, dans les ports du Nord, des *aggravations* de droits mises par les inspecteurs des douanes sur les marchandises européennes. *(Journ.)* شمال لیمانلرنده كمرك مفتشلری طرفندن اوروپا امتعه‌سی اوزرینه وضع اولنان رسومك تزییدندن طولایی پك زیاده شكایت ایدیورلر ایدی .

— بر شیئك حالنی وخیم قیلان هر شی :

J'eus bientôt deviné l'*aggravation* que le désœuvrement du comte avait apportée dans les peines de sa famille. *(Balz.)* قونتك ایشسز كوجسز قالمسی عائله‌سنك مشاقی تشدید ایتدیكنی آز وقت ایچنده تفحص ایتدم .

— [طب.] کسب شدت ، تشدد :
Le médecin avait trouvé plutôt une légère amélioration que de l'*aggravation* dans la marche des symptômes (*Balz.*) طبیب عوارضك جریانده تشدددن زیاده خفیف بر صلاح مشاهده ایتمشیدی .
— بیطریه . کوپکك آیاغنه عارض اولان بر نوع خستەلك . [مر.] Aggravée
— ضدی . Atténuation تخفف .

Aggravé, ée (ا.مف.) [مصدری aggraver در .] آغرلشمش ، کسب شدت و وخامت ایتمش :
Une faute *aggravée.* کسب شدت ایتمش بر خطا .
— اویقونك تأثیریله آغرلشمش :
Moi, feignant de me sentir *aggravé* de sommeil, je me retire dans ma chambre. (*P.-L. Cour.*) کندیمی اویقودن آغرلشمش حس ایدرکبی کوسترەرك اوطەمە چکیلیورم .

Aggravée (ا.مو.) کوپکك آیاق طبانـنك التهابی ؛ داء القدم .

Aggraver (ف.مت.) [لاتینجه مفعول الیه اداتی اولان "ad„ ایله آغر معناسنه اولان "gravis„ کلەسندن مرکب "aggravare„ دن مأخوذدر .] آغرلشدیرمق :
Pourquoi *aggravez*-vous votre fardeau? (*Boss.*) نیچون یوککزی آغرلشدیریورسکز ؟
— تزیید ایتمك :
Pourquoi *aggraver* les charges de l'Etat? دولتك بارکران وظائفنی نیچون تزیید ایتملی ؟ L'octroi *aggrave* la misère du pauvre en enchérissant le prix de tout ce qui concourt à sa subsistance. (*E. de Gir.*) اوقتروا رسمی فقیرك مایهٔ حیاتی اولان کافهٔ اشیانك فیأتنی آرتیردیغندن طولایی سفالتنی تزیید ایدر .
— بر خطانك ، بر جنحەنك ، بر جنایتك وخامتنی تزیید ایتمك ؛ بر جزایی تشدید ایتمك :
Vous ne devez pas *aggraver* la peine prononcée par la loi. (*Acad.*) قانونك تعیین ایتدیکی جزایی تشدید ایتاملیسکز . Souvent on *aggrave* ses torts par la manière dont on les excuse. (*Boiste.*) اکثریا انسان کندی قصورینی طرز اعتذاریله تشدید ایدر . بزده « عذری قباحتندن بیوك » ضرب مثلی مشهوردر .
— [مجا.] دها غیر قابل تحمل بر حاله قویمق ، دها تحملکداز ایتمك :
Les remèdes vains *aggravent* le mal qu'ils ont l'air de vouloir guérir. (*Guizot.*) بیهوده تدبیرلر تداوی ایتمك ایستدکلری دردی دها تحملکداز بر حاله وضع ایدرلر .
— S'aggraver (ف.معط.) آغرلشمق ، کسب وخامت ، کسب شدت ایتمك :
Mon infortune *s'est aggravée* par ce malheureux événement. (*Rac.*) طالعسزلکم بو مشئوم وقعه ایله کسب شدت ایتدی .
— اضداد : Atténuer تخفیف ایتمك . Diminuer اکسیلتمك .

Agiau (ا.مذ.) یالدیزجی چکمجەسی .

Agile (صـ.) [لاتینجه عین معناده اولان "agilis„ کلەسندن مأخوذدر .] آتیك ، چویك ، جست و چالاك :
Les Suédois sont bien faits, robustes, *agiles.* (*Volt.*) اسوجلیلر قوی البنیه وچویك درلر .
— اشیا حقنده :
Main *agile.* چویك بر ال . Langue très *agile.* غایت چویك برلسان .
— اضداد : Engourdi بطیء . Lent آغر . Lourd ثقیل . Pesant آغر .

Agilement (ح.) چالاکانه ، لوندانه ؛ چویکلکله ، آتیکلکله :
S'élancer *agilement* sur un cheval. چویکلکله بارکیرك اوزرینه آتلامق .

Agilité (ا.مو.) آتیکلك ، چویکلك ، چالاکلك :
Les lièvres ne sauvent leur vie que par leur *agilité.* (*Trév.*) طاوشانلر آنجق چویکلکلری سایەسنده حیاتلرینی قورتاریرلر .
— بدنك بعض اقسامی و بالخاصه اللر حقنده قوللانیلیر .
Le piano exige surtout l'*agilité* des doigts. پیانو بالخاصه پارمقلرده چویکلك ایستر .
— [مجا.] فراست :
Catinat avait dans l'esprit une application et une *agilité* qui le rendaient capable de tout. (*Volt.*) « قاتینا » نك بر غیرت وفراستی وار ایدیکه اکا هر شی ایچون اقتدار ویرر ایدی .
— [موس.] قابلیت انحنا ، لطافت ، وسعت :
L'*agilité* de la voix. لطافت صوت .

Agio (ا.مذ.) [تجا.] آقچه فرقی ، باشی؛ صرافیه، آجیو .

Agiotage (ا.مذ.) [تجا.] بورسه معاملەسی ؛ آقچه فرقندن حاصل اولان تجارت ؛ هوا اویونی . امتعه و اسهام فرقندن استفاده ، آلاورە .

Agioter (ف.ل.) بورسەده معامله ایتمك، بورسه معاملاتنده بولنمق .

Agioteur, euse (ا.) بورسه معامله جیسی ، هوا اویونجیسی ، آلاورەجی .

Agir (ف.ل.) [لاتینجه یاپمق معناسنه اولان "agere„ کلمه‌سندن مأخوذدر.] ایشلمك، حرکتده بولنمق، اشتغال ایتمك، مشغول اولمق :

Pour connaître les hommes il faut les voir *agir* (*J.-J. Rouss.*) انسانلری طانیمق ایچون آنلری مشغول اولدقلری زمان کورمك اقتضا ایدر .

— فعلیاتده بولنمق، اجرا ایتمك، ایش کورمك :

Dieu nous a mis ici-bas pour *agir*, et non pour rêver, (*St-Marc. Gir.*) جناب حق بزی اجراآتده بولنمق ایچون خلق بیورمشدر . تخیل ایچون دکل .

— اجرای نفوذ ایتمك، مراجعتده بولنمق :

Agir auprès d'un ministre pour les intérêts de ses commettants. مؤکلرینك منافعیچون بر ناظره مراجعت ایتمك .

— اشیا حقنده . تأثیر ایتمك :

Ce remède n'*agit* pas. بو علاج تأثیر ایتمیور .

— حرکت، معامله ایتمك :

Agir en père, en ami. پدر کبی، محب کبی حرکت ایتمك .

Le but d'un philosophe est de si bien *agir*,
Que de ses actions il n'ait point à rougir.
Destouches.

ارباب حکمتك مقصدی افعالندن اصلا اوتانمامق اوزره کوزل حرکت ایتمکدر .

— اقامهٔ دعوی ایتمك :

Agir civilement. حقوق شخصیه دعواسی اقامه ایتمك . *Agir* criminellement. حقوق عمومیه دعواسی اقامه ایتمك . *Agir* contre un débiteur. بر مدیون علیهنده اقامهٔ دعوی ایتمك .

— [ع.] Agir offensivement. حرکت تعرضیه‌ده بولنمق .

— Agir de, agir par. معاونتیله، واسطه‌سیله معامله ایتمك :

Nous n'*agissons* que *par* vos conseils et *par* vos ordres. (*Fléch.*) بز آنجق سزك اوامر و نصایحکزه توفیقاً معامله ایدیيورز.

— Agir contre علیهنده بولنمق، مخالف حرکت ایتمك :

Agir contre sa conscience, contre ses intérêts. کندی وجدانه، منافعنه مخالف حرکت ایتمك .

— S'agir (ف.مط.) [افعال غیر شخصیه‌دندر.] Il s'agit, il s'est agi, il s'agissait, il s'agirait. بحث اولنمق، مقصد . . . :

Il ne s'agit pas à présent de moi, il s'agit de la France. (*Napol. Ier.*) شمدی موضوع بحث بن دکلم، موضوع بحث فرانسه‌در .

— Il s'agit si ایش بیلمکدن عبارتدر :

Il ne s'agit point si les langues sont anciennes ou nouvelles, mortes ou vivantes. (*La Bruy.*) ایش لسانلرك عتیق ویا جدیدلکلرینی، مستعملیت ویا متروکیتلرینی بیلمکده هیچ دکلدر.

— Dont il s'agit موضوع بحث اولان، مبحوث عنه :

L'affaire *dont il s'agit.* موضوع بحث اولان ایش .

Agissant, ante (ص.) فعل و حرکتده بولنان، فعال، فعاله، غیرتلی :

Toujours *agissante*, elle ne nous laissait guère oisifs ni l'un ni l'autre. (*Volt.*) دائما فعاله و غیرتلی اولان بو قادین هیچ بریمزی ایشسز براقماز ایدی .

— فعالیتده، حرکتده اولان :

Le nombre des volcans éteints est sans comparaison beaucoup plus grand que celui des volcans actuellement *agissants.* (*Buff.*) منطفی اولمش اولان یانار طاغلرك عددی حال حاضرده فعالیتده بولنان یانار طاغلرککنه نسبةً قیاس قبول ایتمیه‌جك درجه‌ده چوقدر .

— شدتله اجرای عمل ایدن :

La poudre n'est plus *agissante* dès qu'elle est humide. باروت ایصلانیر ایسه ارتق شدتله اجرای عمل ایده‌مز .

— تأثیر ایدن، مؤثر :

Ce sont leurs conseils qui sont encore *agissants* en nous. (*Pasc.*) بزده حالا تأثیرینی اجرا ایدن شی آنلرك نصیحتلریدر.

— [متر.] Actif. [مر.] Agissant, actif . . .

Agistement (ا.مذ.) اورمانلرده اوتلاق حقی.

Agitable (ص.) موضوع بحث اوله‌بیلیر :

Cette question n'est pas *agitable* بو مسئله موضوع بحث اوله‌ماز .

Agitant, ante (ص.) تحریك ایدن، مهیج :

Des nouvelles *agitantes.* مهیج خبرلر .

Agitateur, trice (ص.) محرك، محرکه :

Force *agitatrice.* قوهٔ محرکه .

Agitateur* (ا.مذ.) محرك، مهیج، مفسد :

Nous avons en lui l'*agitateur* au complet, le frondeur, le factieux, dans tout son beau. (*Ste-Beuve.*) آنك شخصنده تام بر مفسد، اك کوزل بر فتنه‌جو و معترض موجوددر .

— اختلالجی :

Ce grand *agitateur*, Calvin, rencontra de si sérieux obstacles, qu'il fut pendant un certain temps banni de Genève à cause de la sévérité de la réforme. (*Balz.*) او بیوك اختلالجی «قالون» اوقدر جدی موانعه معروض قالدیکه، اصلاحاتك شدتندن طولایی بر مدت جنوه‌دن نفی اولندی .

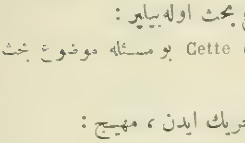
Agitateur.

— [کیم.] قاریشدیرمغه مخصوص جامدن دکنك، محرك .

— اصطلاحات انجمنی : جام چوبوق .

— [صنا.] قاریشدیرمه آلتی .

Agitation (ا.مو.) عمومی و غیر منتظم حرکت، مختلف و مکرر صاللانتی :

En automne, les feuilles tombent par la moindre *agitation* du vent. صوك بهارده یاپراقلر روزکارك اوفق بر حرکتیله دوشرلر .

Si l'*agitation* de l'air ne fait pas impression dans mon oreille, je ne puis entendre le bruit. *(Boss.)* هوانك حرکتی قولاغمه تأثیر ایتمز ایسه کورلتی‌یی ایشیده‌مم .

— برکتله‌نك، بر غلبه‌لکك حرکت دائمه‌سی .

C'est le matin qu'on remarque, à Paris, le plus d'*agitation* aux environs de la halle. پارسده، مأکولات بازارینك جوارنده اك زیاده صباحلین غلبه‌لك کورینیر .

— هیجان :

Exciter, calmer l'*agitation*. هیجانی تحریك، تسکین ایتمك .

J'aime mieux les *agitations* de la liberté que le calme de la servitude. *(J.-J. Rouss.)* بن اسیرلکك سکونتندن زیاده حریتك هیجانی سورم .

— [تو.س.] افعال و حرکاتده بیوك فعالیت :

Ce n'est pas le mouvement, le tapage qui fait la vie, c'est l'*agitation*. *(Mme. E. de Gir.)* حیاتدن مقصد حرکت و کورلتی دکل فعالیتدر .

— [مجا.] هیجان، اضطراب :

Rien de plus adorable que l'asile où il se repose des *agitations* de la vie. *(Fén.)* عمرك هیجانلرندن دیکلندیکی او استراحتکاهدن دها سویملی (شایان پرستش) بر یر یوقدر .

— [طب.] چارپنمه، تحلل .

— [متر.] Agitation, tourment. — Agitation بیوك بر ألم ذهنی روحك بر اندیشه‌سی، حرکات متضاده‌نك تعاقبی‌در . Tourment موجود ومعین اولان بر فنالغك حاصل ایتدیکی آجی‌در . نه تعدد حسیات کوستر نه‌ده مشکوکیت . Agitation یعنی هیجانده اولان برحیات هیچ استراحت ایتمیوب اندیشه‌لر و غائله‌لرله مملو اولان بر حیاتدر . Tourment یعنی ألم و اضطراب ایچنده اولان برحیات برعمر کدرناکدر .

La vie de la cour n'est qu'une *agitation* éternelle, qu'une révolution fatigante de craintes, de précautions et d'espérances. سرای حیاتی صورت دائمه‌ده بر هیجاندن، قورقو، احتیاط، امید طولاییسیله ممتد بر اختلالدن بشقه بر شی دکلدر .

Qu'est-ce que la vie de deux époux mal assortis, si non une vie de tourments? طبعاً یکدیکرینه اویغون اولمایان زوجینك حیاتی بر عمر ألم و اضطراب دکلده نه‌در؟

خلاصهٔ کلام Tourment , agitation دن دها مؤثر، دها شدتلی بر فکر افاده ایدر . بری دیکرینك بر نوع ادات مبالغه‌سیدر . (Augmentatif)

Agité, ée (ا.مف.) [مصدری agiter در.] حرکته کلمش، تحریك ایدلمش :

Arbres *agités* par le vent. روزکار طرفندن تحریك ایدلمش آغاجلر .

Ont eût dit, à voir ce roulement des ondes, que la mer était *agitée* par quelque convulsion intérieure. *(Hennequin.)* امواجك تلاطمی کورینجه دکز داخلی بر تزلزل ایله تحریك اولنمش ظن اولنیور ایدی .

— [مجا.] مضطرب، متهیج :

Mon âme est toujours *agitée* de crainte, d'espérance, et surtout de voir tous les jours de ma vie s'écouler loin de vous. *(Mme de Sév.)* روحم، خوف وامید ایله هر کون و علی‌الخصوص ایام عمرمك سزدن اوزاق اوله‌رق کذارینی کورمکله متصل متهیج اولیور .

— موضوع بحث اولمش، موقع مباحثه‌یه قونلمش :

La proposition fut *agitée* pendant près de trois heures. تکلیف تقریباً اوچ ساعت موضوع بحث اولدی .

— Il fut agité si. بیانمك ایچون موضوع بحث اولدی:

Il fut agité dans Versailles *si* le roi se retirerait à Chambord. *(Volt.)* «ورسای» ده قرالك «شامبور» ه چکیلوب چکلمه‌مسی شقینك احتمالی موضوع بحث اولدی .

— [متر.] Agité. ému, troublé.

روح برحس منفرد ایله Ému اولور. تهور، سرور وسائره کبی . مختلف و بعضاً متناقض تأثیرات قلبیه‌نك اختلاف وتعاقبیله Agité اولور . بو تأثیراتك کندی ملکاتنه ایراث ایتدیکی انتظامسزلقدن طولایی روح Troublé اولور. Emotion روحك بر حرکتنی کوستر . Agitation بر فکر شبهه و تردد، حزن و بر حال انکسار و انفعال کوستر . Trouble ایسه عدم انتظام بیان ایدر :

L'âme est affligée et *agitée* en mille manières. *(Boss.)* روح بیك درلو الم و هیجانه دوچار اولشدر .

L'esprit n'est point *ému* de ce qu'il ne croit pas. *(Boil.)* فکر اینانمدیغی بر شیدن طولایی متأثر اولماز .

Conscience *troublée* s'effraye de tout. *(Prov.)* دوچار تزلزل اولان وجدان هر شیدن قورقار.

Agiter (ف.مت.) [لاتینجه عین معناده اولان "agitare„ دن مأخوذدر.] صاللامق :

Les palmiers *agitaient* en silence leurs grandes feuilles vernissées. *(E. Sue.)* خرما آغاجلری کمال سکون ایله ایری، مجلا یاپراقلرینی صاللایور ایدی .

— [تو.س.] اغتشاشه تشویق، تحریك ایتمك؛ مؤثر بر صورتده تهییج ایتمك؛ آیاقلاندیرمق :

Agiter le peuple. اهالی‌یی اغتشاشه تحریك ایتمك . Pitt, Fox

et Burke, ces trois hommes *agitaient* ou pacifiaient l'Angleterre d'un seul mouvement de leur pensée. *(Lamart.)*
« پیت » ، « فوقس » و « بورك » بو اوچ ذات فكر و مطالعه‌لرینك تك بر حركتیله انكلتره‌یی تهییج و تسكین ایدرلر ایدی .

— تهییج ایتمك ، مضطرب ایتمك :

Tout l'*agite*, l'inquiète, le ronge ; il a peur de son ombre ; il ne dort ni nuit ni jour. *(Fén.)*
هر شی آنی دوچار اضطراب و اندیشه ایدوب تخریب ایلر كندیسی كولكه‌سندن قورقار وكیجه كوندوز اویوماز .

— موضع بحثه قویمق ، مذاكره ایتمك :

Agiter une question. بر مسئله‌یی مذاكره ایتمك . Il *agita* toute sa vie les plus hautes questions littéraires. *(Lacret.)*
بتون مدت عمرنده اك بیوك مسائل ادبیه‌یی موضوع بحث اشتغال ایلدی .

— S'agiter (ف.مط.) صاللانمق ، چالقانمق ؛ [اشیا و اشخاص حقنده] برحركت دائمه‌ده بولنمق :

La moindre feuille ne *s'agite* pas sur l'arbre sans la volonté de Dieu. *(D.-Hinard.)*
جناب واجب الوجودك تقدیر الهیسی اولمدقجه آغاجده اك اوفاق بر یاپراق بیله قیمیلداماز .

— [تو‌س.] فوران ایتمك ، هیجانه كلمكه مهیا اولمق :

Un peuple que protègent de bonnes lois n'est pas inquiet, ne *s'agite* ni ne se soulève comme celui qui souffre de ses lois et de ses magistrats. *(Montgaillard.)*
ایی قانونلرك تحت حمایه‌سنده بولنان بر خلق اندیشناك دكلدر قوانین و حكامندن مضطرب اولان اقوام كبی نه دوچار هیجان و نه‌ده مهیای عصیان اولور .

— [مجا.] مضطرب اولمق ، اندیشناك اولمق :

L'ambition s'empresse et *s'agite* pour parvenir.
احتراص نائل مرام اولمق ایچون استعجال و اندیشه ایدر .

— فكراً و یا فعلاً بر حركت دائمه‌ده بولنمق :

Les hommes qui *s'agitent* beaucoup ne sont pas les plus heureux. *(Alibert.)*
پك چوق حركتده بولنان انسانلر اك زیاده بختیار اولانلر دكلدر .

— موضوع بحث و مذاكره اولمق :

L'assemblée dura longtemps, et il *s'agita* une question importante. *(Acad.)*
مجلس اوزون سوردی و مهم بر مسئله موضوع بحث اولدی .

— [طب.] Le malade s'agite. خسته چارپینییور .

— [متر.] Agiter, débattre, discuter, traiter.

Agiter. فعلی مكرر بر فعل افاده ایدر . بر شیئی متعدد دفعه‌لر ، اكثریا و دائما موضوع بحث ایتمك :

Examinons cette question qu'on *a agitée* si souvent, s'il convient de traduire les poètes en vers *(La Harpe.)*
شاعرلرك اشعارینی نظماً ترجمه ایتمك مناسب اولوب اولمدیغی طرزنده متعدد دفعه‌لر موضوع بحث اولان مسئله‌یی تدقیق ایده‌لم .

— Débattre فعلی شدت و حرارت افاده ایدر و بالخاصه منافع شخصیه حقنده استعمال اولنور . Discuter فعلی ایسه بر فضله‌ٔ تفكر كوسترر . دعواجیلر منافع شخصیه‌لرینی شدت وحرارتله مدافعه ایدرلر . حكام ایسه طرفینك حقوقنی موضوع بحث ومذاكره ایدر . Traiter ایتمك برمسئله‌نك هر صفحه‌سنی تعمیق ایتمكدر :

Traiter une question philosophique. برمسئله‌ٔ فلسفیه‌یی تدقیق و تعمیق ایتمك .

Aglactation (ا.مو.) [ط.] محرومیت لبن . مترادفی Agalatie در .

Aglie (ا.مو.) [جرا.] قرنیهٔ لامعه‌ده بیاض ندبه .

— اصطلاحات انجمنی : كوزك طبقهٔ قرنیه‌سنده بیاض ندبه ، آق بنك .

Aglomérer, Aglomération [مر.] Agglomérer, Agglomération

Aglosse (ص.ـ ا.) دیلسز ، مفقود اللسان .

Aglossie (ا.مو.) فقدان ویا محرومیت لسان . دیلسزلك .

Aglossostome (ص.) معدوم لسان و فم .

Aglutinatif, Aglutinant, Aglutination, Aglutiner [مر.] Agglutinatif, Agglutinant. الخ .

Aglyphe (ص.) زهرلی اولمیان ییلان دیشلری حقنده استعمال اولنور .

Aglyphodontes (ا.مذ.جمع) [حیو.] زهرسز ییلانلر صنفی .

— اصطلاحات انجمنی : آغلیفودونت . قنالی كلاب زبیبه‌سی بولنمیان ییلانلر .

Agmatologie (ا.مو.) [جرا.] مبحث انكسار عظم .

— اصطلاحات انجمنی : مبحث الكسور .

Agminé, ée (ص.) [نبا.] حزموی الشكل .

— اصطلاحات انجمنی : متوئم ؛ مزدوجه .

Agnanthe (ا.مو.) خشبی صاری بویا اعماله یارایان بر نبات .

Agnat (*ag-na*) (ا.مذ.) [روما حقوقنده] اركك طرفندن اقربا ، پدر طرفندن قرابتی اولان ؛ عصبه ، عصبهٔ نسبیه . ضدی „Cognat" در .

Agnathe (ا.مذ.) [حیو.] معدوم‌الفك .

Agnation (ا.مو.) اركك طرفندن، پدر جهتندن قرابت.

Agnatique (ص.) اركك جهتندن، پدردن اقربا اولانلره متعلق ، لأب .

Agneau* (ا.مذ.) [لاتینجه عین‌معناده اولان "agnus„ دن مأخوذدر.] قوزی :

Agneau.

La peau de l'*agneau* sert à faire des gants de femme et des fourrures. (*Bouillet.*) قوزینك دریسی قادین الدیونلری و کورك اعمالنه یارار .

— قوزی اتی :

On nous servit de l'*agneau.* بزه قوزی اتی اعطا اولندی .

[مجا.] پك حلیم آدم، قوزی کبی آدم :

A son air doux et modeste, on l'eut pris pour un *agneau.* (*Le Sage.*) حلیم و متواضع طبیعتیله آنی بر قوزی فرض ایدرلر ایدی .

— **آشجیلقده** . Epigramme d'agneau قوزی قابورغه‌سندن یاپیلان بیاض صالچه‌لی یمك .

— **ضروب امثالده** . Etre doux comme un agneau. قوزی کبی حلیم اولمق .

— Agneau pascal. بنی اسرائیلك بحراحمری کچملرینك خاطره‌سی اولمق اوزره موسویلرك هر سنه کسدکاری قوزی.

— L'Agneau, l'Agneau de Dieu, l'Agneau sans tâche. حضرت عیسی .

— [حیو.] Agneau d'Israël بر نوع طاغ فاره‌سی

— [نبا.] Agneau de Tartarie. بر نوع اکرلتی اوتی.

Agnelage یاخود **Agnèlement** (ا.مذ.) قویونك طوغورمه‌سی، یاورولامسی .

Agnelée (ا.مو.) بر دفعه‌ده اولان قویون یاوروری .

Agnèlement [مر.] Agnelage

Agnelet (ا.مذ.) قوزیجق، کوچك قوزی .

Agnelin (ا.مذ.) قوزی دریسی .

Agneline (ا.مو.) قوزی یپاغیسی .

Agnelle (ا.مو.) دیشی قوزی .

Agnès (*a-gness*) (ا.مو.) محجوب و ساده‌دل قز .

— **تیاتروده**. ساده‌دلك رولنی اجرا ایدن قز .

Agnette (ا.مو.) [صنا.] دمیرجی قصقاجی .

Agnoïe (*ag-no-î*) [طب.] خسته‌نك کندیسنی احاطه ایدن شیلری طانیامسی حالی .

— اصطلاحات انجمنی : [illegible] .

Agnosie (ا.مو.) جهل .

Agnotérion یاخود **Agnothérium** (*ag-no-té-ri-omm*) (ا.مذ.) [ط.ارض.] مستحاثاتدن بر نوع کوپك .

Agnus (*ag-nuss*) (ا.مذ.) پاپا طرفندن تقدیس اولنمش و بر قوزی رسمنی حاوی بالمومدن مدالیه .

Agnus-Castus* (*ag-nuss-cass-tuss*) (ا.مذ.) [نبا.] حالفا، قندره اوتی، یمن زعفرانی .

— **اصطلاحات انجمنی** : حایت آغاجی .

Agnus-Castus.
A, fleur; B, coupe de la fleur.

Agoge (ا.مذ.) معدن اوجاغی صومجراسی .

Agomphe (*a-gon-fe*) (ص.) [حیو.] دیشسز .

— **اصطلاحات انجمنی** : معدوم الاسنان، حیوانات نقیعیهٔ دواره‌دن دیشلری بولنمیانلر .

Agomphose (ا.مو.) [طب.] تزلزل اسنان، دیشلرك صاللانمسی .

Agon یاخود **Agone** (ا.مذ.) [مبا.اسـ.] طاتلی صو صاردلیاسی.

Agonate (ص.) [حیو.] دیزسز .

— **اصطلاحات انجمنی** : معدوم الرکبه، دیز موصلی بولنمیان حیوانات دیمکدر . مقدما حیوانات قشریه‌یه آغونات دیمشلردر .

Agone (ص.) [تا.ط.] زاویه‌سز .

— (ا.مذ.) مغمد الجناح حشراتك نصف کرهٔ شمالیه مخصوص اجناسی .

Agonie (ا.مو.) حال احتضار، حالت نزع، جان چکیشمه :

L'*agonie* peut ne durer qu'un petit nombre d'heures ou se prolonger plusieurs jours. (*Chomel.*) حال احتضار بعضاً بر قاچ ساعت دوام و بعضاً بر قاچ کون امتداد ایدر .

— [توس.] موت .

— [مجا.] [مؤسسات وحتى اشياى معنويه حقنده.] ختام بولان، سوكن شى :
L'empire romain est à l'*agonie*, روما ايمپراطورلغى ختام بولمق اوزرەدر .
— بيوك اضطراب معنوى، قسوت :
Toute notre vie n'est qu'une longue et pénible *agonie*. (*Mass.*) بتون عمرمز اوزون ومشقتلى اضطرابدن بشقه برشى دكلدر.

Agonir (ف.مت.) شتم و تحقير ايتمك؛ تعجيز، راحتسز ايتمك :
Il m'a *agoni* pendant une heure, بنى برساعت تعجيز ايتدى.

Agonisant, ante (ص.) احتضارده بولنان، حالت نزعده اولان، جان چكيشن:
Les forces du roi étaient épuisées, et il était comme *agonisant.* (*Fén.*) قرال بوسبتون قوتدن دوشمش و حالت نزعده بولنيور كبى ايدى .
— اشيا حقنده . حالت نزعده بولنانه مخصوص :
Laissez-la s'approcher, dit Privat d'une voix *agonisante.* (*H. de Lacret.*) «پريوا» حالت نزعده بولنانه مخصوص بر صدا ايله «آنى براقكز ياقلاشسين» ديدى .
— [مبا.] خستەلك ويا سنەلردن طولايى دوچار ضعف اولمش .
— [مجا.] مائل انحطاط اولان، ختام بولمق اوزره اولان شيلر حقنده ايراد اولنور :
Une société *agonisante.* مائل انحطاط اولان بر شركت . Un empire *agonisant.* ختام بولمق اوزره اولان بر دولت .
— (ا.) حالت نزعده، حال احتضارده بولنان كمسه .

Agoniser (ف.ل.) جان چكشمك، حالت نزعده بولنمق :
Pourtant vous m'avez plaint en me voyant pleurer à la porte de la maison où ma mère *agonisait.* (*G. Sand.*) فقط والدەمك جان چكشديكى خانەنك قپوسنده بنى آغلار ايكن كورديككز زمان آجيديكز .
— [توس.] زار وزبون بر حيات امرار ايتمك؛ يواش يواش ترك حيات ايتمك :
Jeune homme, il a l'air d'un vieillard ; il *agonise* ainsi quelque temps, enfin il meurt. (*V. Hugo.*) كنج، زواللى اختياره بكزيور؛ برمدت بويله زار وزبون بر حيات امرار ايتدكدن صكره نهايت ترك حيات ايدر .
— وفات ايتمك، اولمك .
— [مجا.] [مؤسسات، ايمپراطورلق وسائره حقنده.] زوال بولمق، فسخ و الغا اولنمق مهيا :
Toute société qui discute, *agonise.* (*Colins.*) مباحثه و مذاكره ايله اشتغال ايدن هر هيئت مهياى زوالدر .

Agonistarque (ا.مذ.) [آثار عتيقەدن] . پهلوانلق كتخداسى .

Agonistique (ص.) [آثار عتيقەدن] . پهلوانلق توصيفى .

Agonothète (ا.مذ.) [آثار عتيقەدن] . پهلوانلر رئيسى، پهلوان باشى .

Agoranome (ا.مذ.) [يونان قديمه] . چارسو آغاسى .

Agoranomie (ا.مو.) [يونان قديمه] چارسو آغالغى .

Agores (ا.مذ.جمع.) [حيو.] اوروبجك صنفى .

Agouti* (ا.مذ.) [حيو.] آمريقا تيونى، آمريقا طاوشانى .

Agouti.

Agrafage (ا.مذ.) قوپچەلامه.
— [صنا.] لهملمه .

Agrafe* (ا.مذ.) قوپچه .
— [معما.] چاپراست، كنت .
— [ع.] نشان، مداليه . Agrafe d'artillerie. طوپچى قاپچەسى. Agrafe de cuirasse. زره قوپچەسى .

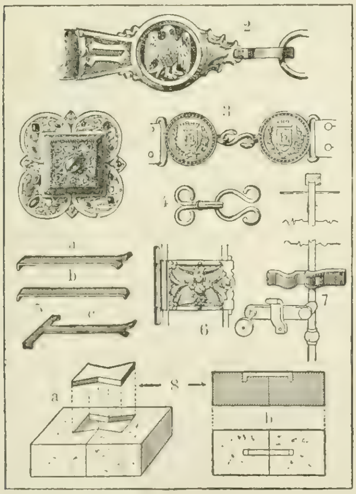

1. Agrafe de manteau (moyen âge). 2. Agrafe de ceinture (XVe siècle). — 3. Agrafe de ceinturon. — 4. Agrafe de couturière. — 5. Agrafes de marbrier : a, agrafe à scellement ; b, agrafe à talon ; c, agrafe à T. — 6. Agrafe (fermoir de livre). — 7. Agrafe ou contre-panneton (serrurerie). — 8. (Construction): a, agrafe en queue d'aronde ; b, agrafe simple.

Agrafé, ée (ا.مف.) [Agrafer مصدرى در .] قوپچه‌لنمش، قوپچەلى .

Agrafer (ف.مت.) قوپچه‌لامق :

— Agrafer quelqu'un بریسنك یقاسندن شدتله طوتمق، یقالامق .

— Agrafer un soldat. بر عسکری حبس ایتمك .

— S'agrafer (ف.مط.) قوپچه‌لنمق .

— [توس.] مربوط اولمق .

— S'agrafer à quelqu'un برینه مسلط اولمق .

Agraire (ص.) اراضی‌یه متعلق :

— Mesure agraire. مساحهٔ ارضیه .

Agrandir (ف.مت.) بیوتمك ، توسیع ایتمك :

Agrandir une maison, une ville, une plaie, بر خانه‌یی ، بر شهری ، بر یاره‌یی توسیع ایتمك . Il est clair qu'en nous débarrassant de notre mobilier, j'ai agrandi la chambre. *(A. Karr.)* واضح درکه اشیامزی باشدن دفع ایدرك ، اوطه‌می توسیع ایتدم .

— بیوك کوسترمك :

Ce vêtement *agrandit* la taille. بو لباس بویی اوزون کوستریور .

— [توس.] دها زنکین ، دها قوی ایتمك ؛ شانی ، قدری اعلا ایتمك :

La sagesse que je dois louer n'est pas celle qui élève les hommes et qui *agrandit* les maisons. *(Boss.)* مدح ایده‌جکم حکمت (علم ومعرفت) انسانلری یوکسلتن وخانه‌لرك قدرینی اعلا ایدن دکلدر .

— اعظام ، مبالغه ایتمك :

La souffrance *agrandit* tout. *(Balz.)* محنت ومشقت هرشیئی اعظام ایدر .

— [مجا.] اعلا ایتمك ، قوت ومتانت ویرمك :

La lecture *agrandit* l'âme. *(Volt.)* مطالعهٔ کتاب روحه قوتبخشای فروتاب اولور .

— بیوکلك ، علویت ویرمك :

Buffon *agrandit* toutes les questions auxquelles il touche. *(Flourens.)* «بوفون» بحث ایتدیکی کافهٔ مباحثه علویت ویرر .

— [علی‌الاطلاق .]مبالغه ایتمك :

Méfiez-vous de ce qu'il dit, il *agrandit* toujours. سوزینه اعتماد ایتمیکز ، دائما مبالغه ایدر .

— S'agrandir (ف.مط.) بیومك ، توسع ، کسب جسامت ایتمك :

Paris *s'agrandit* tous les jours. پارس هرکون کسب وسعت ایدیور .

— توسیع حدود ، تکثیر میراث وثروت ایتمك :

La Russie tend à *s'agrandir* du côté de l'Orient. روسیه شرق جهتندن توسیع حدوده سعی ایدییور .

— شانی ، قدرنی ، اعتبارینی آرتیرمق :

Puisqu'elle va combattre, elle va *s'agrandir*.
Corneille.

مادامکه حرب ایده‌جك ، تزیید شان وشرف ایلیه‌جکدر .

— [مجا.] کسب علویت ایتمك ، کسب نجابت ایتمك :

A ce spectacle imposant, son esprit *s'agrandit*, son intelligence se développe, ses nobles instincts s'éveillent. *(E. Sue.)* بو مهیب منظره مواجهه‌سنده فکری کسب علویت ، ذکاسی تعالی وخصائص نجیبه‌سی انکشاف ایلیور .

— [مترا.] Agrandir, accroître, augmenter. [مر.] Accroître.

— [مترا.] Agrandir, étendre.

Agrandir فعلی ابعاد ثلثه اوزره توسیع ایتمکدر . Etendre ایسه ابعاددن برینه توفیقاً بیوتمکدر . Agrandir هر جهتجه دها زیاده موقع اشغال ایتمك ، دها واسع قیلمقدر . Etendre اوزاغه طوغری بیوتمك ، حدودی اوزاغه کوتورمکدر . قیصه اولان یعنی طولی آز اولان شی Etendre تطویل اولنور . Agrandir هر جهتجه تجاوز ایله حاصل اولور . Etendre ایسه یالکز بر جهتجه تجاوزله اولور . مدور بر صو خزینه‌سی، مربع، مدور ویا بیضی بر دلیك شکل اصلیسی باقی قالمق اوزره Agrandir یعنی توسیع اولنور. کوچك بر یول، بر کچیده بر چاره طوغری Etendre یعنی تمدید اولنور .

مجازاً استعمال اولندیغی تقدیرده فرقی دها نازکدر حتی بك چوق احوالده کأن‌لم‌یکن حکمنده‌در. انسان دائرهٔ معلوماتی ، اقتدارینی agrandir ویا étendre یعنی توسیع ایدر . فقط شهرتنی ، نفوذینی ، تجارتنی ، تحکمنی étendre ایتمك تعبیر مرجحدر . بو فرق استعمالجه عادته تابعدر .

— اضداد : Amoindrir کوچولتمك . Apetisser تصغیر ایتمك . Diminuer تنقیص ایتمك . Rapetisser کوچولتمك. Réduire آزالتمق . Restreindre طارلاشدیرمق .

Agrandissement (ا.مذ.) بیومه ، بیوتمه ، توسیع ، توسع :

L'agrandissement d'une propriété, d'une maison, d'un jardin. بر عقارك ، بر خانه‌نك ، بر باغچه‌نك توسعی .

— [مجا.] اقتدار ، شرف ، ثروت حقنده ایراد اولنور :

Il travaille pour *l'agrandissement* de sa famille. عائله‌سنك ازدیاد شرفیچون چالشیور .

Agraphide (ا.مذ.) [نبا.] بیانی سنبل .

— اصطلاحات انجمنی : کاذب سنبل .

Agrarien, enne (ص.) اراضی قواعد قدیمه‌سنه متعلق.

— (ا.) اراضی قواعد قدیمه‌سی طرفداری .

Agréabilité (ا.مو.) لطافت .

Agréable (ص.) خوش ، لطیف :

Les conseils *agréables* sont rarement les conseils utiles. (*Mass.*) نصائح خوش‌آینده نادراً نصائح مفیده‌در .

— اشخاص حقنده : مجلس الفتلرده خوش‌صحبت ، جالب محبت :

On se croit dispensé d'être un homme de bien, pourvu qu'on soit un homme *agréable.* (*J.-J. Rouss.*) انسان خوش صحبت و جالب محبت اولنجه خیرخواه و خیرکار اولقدن صرف نظر ایده‌بیلیر ظننده بولنور .

— Avoir pour agréable. رضا کوسترمك ، مساعده ایتمك :

Ayez pour agréable que je vous amène cette personne. (*Acad.*) بو آدمی سزه کتیرمکلکمه مساعده ایدیکز .

— Il est agréable de. خوشه کیده‌جك شیدر :

Il est agréable de vivre avec ses amis. (*Acad.*) احبا ایله یشامق خوشه کیده‌جك بر شیدر .

— (ا.) ساخته اطوار ایله کندینی بکندیرمکه چالیشان آدم .

— Faire l'agréable. نازك کچینمك ایچون فضله بر استعجال کوسترمك :

Je trouve que vous seriez charmant, si vous ne *faisiez* pas *l'agréable.* (*Marivaux.*) نازکی فروشلغکز اولمسه ایدی پك سویملی اوله‌جقدیکز ظن ایدرم .

— L'agréable. (ا.مذ.) خوش ، لطیف اولان شی :

Partout où l'on substitue l'utile à l'agréable, *l'agréable* y gagne presque toujours. (*J.-J. Rouss.*) هر نره‌ده‌که خوش آینده فائده‌بخش برینه قائم اولور همان دائما خوش‌آینده غلبه چالار.

Heureux qui sait mêler *l'agréable* à l'utile.

Voltaire.

بختیار اول کسه‌درکه خوشه کیتمکله فائده‌بخش اولمغی مزج ایده‌بیله .

— Agréable, gracieux. [مترو.] طرز و ادا gracieux یعنی لطافتبخشادر . فطانت وحسن طبیعت انسانی agréable یعنی دلربا ایدر .

— اضداد . Blessant رنجیده ایدن، Choquant, دلشکن، خاطرشکن Contrariant. ضده کیدن . Déplaisant ناپسند Désagréable. ناخوش Disgracieux لطافتسز . Fâcheux. معجز . Malplaisant ناص‌غوب . Odieux منفور . Pénible مؤلم . Rebutant اوصاندیریجی .

Agréablement (ح.) خوش ، لذت و لطافتله :

C'est du bien perdu que de parler si *agréablement* quand il n'y a personne. (*Mme de Sév.*) کمسه بولنمسزین بویله لطافتلی ایراد مقال بر زیان مالدر .

Agréé, ée (ا.مف.) [مصدری agréer در .] مقبول ، حسن قبوله مظهر اولمش :

Ses présents furent *agréés.* هدیه‌لری مقبول اولدی .

— (ا مذ.) دعاوی تجاریه وکیلی .

Agréer (ف.مت.) [مادهٔ اصلیه‌سی فرانسزجه آرزو ، مزاج معناسنه اولان „gré“ کلمه‌سیدر . تصریفی : J'agrée, tu agrées, il agrée, nous agréons, vous agréez, ils agréent. J'agréais, nous agréions, J'agréai, nous agréâmes, J'agréerai, nous agréerons. Agrée, agréons, agréez. Que j'agrée, que nous agréions, Que j'agréasse, que nous agréassions. Agréant. Agréé, agréée.]

— حسن صورتله، ممنونیتله قبول ایتمك :

Dieu *agrée* nos offrandes. (*Acad.*) جناب حق قربانلرمزی حسن قبول ایدر .

— بر کمسه‌یی بر صفتله قبول ایتمك :

Pour gendre aussitôt le père l'*agréa.*

La Fontaine.

پدر آنی داماد اوله‌رق همان قبول ایتدی .

— Agréez mes civilités, mes hommages, mes respects. خاتمهٔ مکاتیبده استعمال اولنان تعبیرات تعظیمیه‌دندر .

Agréer que مساعده ایتمك :

Agréez, mes dames, *que* je m'arrête à ces paroles. (*Fléch.*) مادامل ، بو کلمه‌لرده توقف ایتمکلکمه مساعده ایدیکز .

— (ف.ل.) بکنلمك، حسن قبول کورمك، خوشه کیتمك :

Elle a eu le bonheur d'*agréer* aux augustes personnes. (*Mol.*) او قادین ذوات عالیه‌دن حسن قبوله نائلیتله شرفیاب اولدی.

— [صورت مطلقه‌ده :]

Il n'y a qu'à suivre l'avis qui *agrée* le plus. (*Pasc.*) اك زیاده خوشه کیدن رأی نه ایسه آکا اتباع ایتملیدر .

— Il agrée de, il agrée que ایشه الویررکه . . . . :

Après tout il ne lui *agréait* nullement *de* comparaître en personne dans ce procès. *(V.Hugo.)* بو دعواده الحاصل بالذات حاضر بولنمق اصلا ایشنه الویرمز ایدی .

— S'agréer (ف.مط.) مقبول ، حسن قبوله مظهر اولمق :

Ces propositions peuvent *s'agréer* . . . بو تکلیفلر شایان قبول اوله‌بیلیر .

— [متر.] Agréer, accepter, recevoir. [مر.] Accepter.

— اضداد . Récuser. امور عدلیه‌ده رد ایتمك . Refuser قبول ایتمامك . Rejeter رد ایتمك . Repousser دفع ایتمك .

Agréer (ف.مت.) [بحر.] بر کمی‌یی دوناتمق ، تجهیز ایتمك . [مر.] Gréer.

Agréeur (ا.مذ.) کمی‌یی تجهیز ایدن آدم .

— اصطلاحات انجمنی : آرمادور . [مر.] Gréeur.

— [صنا.] Gréyeur کلمه‌سنه مراجعت اولنه .

Agrégat (ا.مذ.) متراکم مواد مختلفه ، ییغین ، کومه .

— [مجا.] تراکم ، اجتماع .

Agrégatif, ive (ص.) متجمع :

Force *agrégative* قوهٔ متجمعه .

Agrégation (ا.مو.) بر هیئته ، جمعیته قبول .

Il a reçu sa lettre d'*agrégation*. جمعیته دخولنه دائر اولان قبولنامه‌سنی الدی .

— دارالفنونده "agrégé„ عنوانی احراز ایتمك ایچون کیرمکه مجبور اولدقلری مسابقه امتحانی :

Il y a deux sortes d'*agrégation*, l'une pour les lettres, l'autre pour les sciences *(Bouillet.)* ایکی نوع agrégation واردر بری ادبیات دیکری علوم وفنون ایچون .

— [توس.] تراکم ، اجتماع .

— [حکم.] تجمع ، اجتماع ، تکثف :

— اصطلاحات انجمنی : کومه .

Les corps se composent de l'*agrégation* de parties de matières infiniment petites. *(Chateaub.)* اجسام غایت کوچك اجزای ماده‌نك تجمعندن متشکلدر .

Agrégé (ا.مذ.) بالامتحان معلمك مسلکنه قبول اولنمش ذات .

Agrégé, ée (ا.مف.) [مصدری agréger در .] قبول اولنمش .

— Etre *agrégé* à une université. بر دارالفنونه قبول اولنمش اولمق .

— برلشمش ، مجتمع .

— [ع.ارض.] [طاشلر حقنده .] دانه‌لری چیمنتو کبی بر مادهٔ قاره ایله یاپشمامش .

— [نبا.] Fleurs agrégées. ازهار متجمعه .

— (ا.مذ.جمع) [حیو.] Tuniciers. کلمه‌سنه مراجعت اولنه .

Agréger (ف.مت.) [لاتینجه مفعول الیه اداتی اولان "ad„ ایله سوری ، کومه معناسنده‌کی "grex, gregis" کلمه‌سندن مرکب اولان "agregare„ دن مأخوذدر .] بر هیئته ، بر جمعیته ، بر شرکته ادخال و قبول ایتمك :

Lorsque tu auras travaillé quelque temps, je te ferai *agréger* à notre corps. *(Le Sage.)* بر مدت چالشدقتدن صکره سنی منسوب اولدیغم هیئته قبول ایتدیره‌جکم .

— بالخاصه دارالفنون شعبات مختلفه‌سی حقنده ایراد اولنور .

La faculté de droit vient de l'*agréger*. حقوق فاکولته‌سی آنی معلمك مسلکنه قبول ایتدی .

— [حکم.] جمع و تکثیف ایتمك ، برلشدیرمك :

La nature *agrège* dans le sein de la terre les grains de sable en cristaux. *(B. de St-P.)* طبیعت سینهٔ ارضده موجود قوم دانه‌لرینی بلور حالنده برلشدیرر .

— S'agréger. (ف.مط.) برلشمك .

— [نبا.] بر یره اجتماع ایتمك ، برلشمك .

— [متر.] Agréger. associer.

Associer هر درلو معاملاته ، مساعی‌یه ، تعهداته ، تشبثات تجاریه‌یه مشارکت معناسنی متضمندر .

Il *associa* son frère dans cette spéculation. بو معامله تجاریه‌یه برادرینی تشریك ایتدی .

— Agréger ایسه یالکز بر هیئته قبولی تضمن ایدر .

A Genève, les avocats, les notaires, les médecins, forment des corps auxquels on n'est *agrégé* qu'après des examens publics. *(D'Alemb.)* جنوه‌ده دعوی وکیللرینك مقاولات محررلرینك یعنی کاتب عدللرك ، طبیبلرك تشکیل ایتدکلری هیئتلره آنجق عمومی امتحانلردن صکره دخول اوله‌بیلیر .

Agrément (ا.مذ.) حسن رضا ، رضا ، موافقت :

Cette maison a été vendue avec l'*agrément* de tous les créanciers. *(Trév.)* بو خانه بتون دائنلرك حسن رضاسیله صاتلدی .

— اشخاص واشیا حقنده . لطیف ، خوش ، ممنونیتبخش اولان سیئك صفتی ؛ ناز ، ادا :

L'*agrément* est arbitraire, la beauté a quelque chose de plus réel. *(La Bruy.)* اداجعلیدر ، لطافتده دهـا زیاده حقیقت واردر .

— حسن اندام :

Chanter, danser avec *agrément.* حسن اندام ایله تغنی ، رقص اتمك .

— تلذذ ، اکلنجه :

J'ai reçu son livre, et je le lis avec *agrément.(Boss.)* کتابنی آلدم ، و تلذذ ایله اوقویورم .

— (ا.مذ.جمع) تزیینات :

Les portes étaient ornementées d'*agréments* de cuivre et de gros clous. *(Feydeau.)* قپولر باقرلرله سوسلی وایری چیویلر ایله مزین ایدی .

— (تر.ح.) D'agrément موجب محظوظیت اولان بر شیدن بحث اولنورایکن استعمال اولنور. ضدی „utilité" در: Arts d'*agrément.* صنعتلری ، رقص ، موسیقی و سائره کبی . Jardin d'*agrément.* تنزه باغچه‌سی . تنزه

— [متر.] Agrément, acquiescement, adhésion.

Acquiescement. [مر.]

— اضداد : Désagrément عدم قبول ، ناخشنودی . Incommodité. عـدم موافقت . Inconvénient محذور ، مانع . ادیانه متعلق ایسه: محظور.

Agrémenter (ف.مت.) تزیین اتمك ، لطافت ویرمك .

Agréner (ف.مت.) [مادهٔ اصلیه‌ده‌کی „é" صامت بر „n" دن اول کلدیکی تقـدیرده „è" یه تحول ایدر : J'agrène, J'agrènerai. Nous agrénerions.] مستقبل و شرط صیغه‌لری مستثنادر: Qu'il agrène.

— [بحر.] طلومبه ایله بر کمینك صوینی بوشالتمق .

Agrener (ف.مت.) یشـیلدن کسوب یولاف یدیرمك . بالخاصه طای حقنده قوللانیلیر .

Agrès (ا.مذ.جمع) [بحر.] بر کمینك تجهیزاتی . [مر.] Gréement

— [صنا.] کوپری آرمه‌لری ، آلات وادواتی .

Agresseur (ا.مذ.) متعرض ، متجاوز ، مسـاط ؛ مستولی :

Vous êtes l'*agresseur,* j'ai le droit de choisir le moment, et en échange, je vous laisse le choix des armes. *(G. Sand.)* سز متجاوزسـکز ، وقت وزمانی تعیین اتمـك حقی حائزم و بوکا مقابل اسلحه‌یی انتخاب خصوصنی سزه ترك ایدرم .

— اضداد : Insulté شتم Offensé . تحقیر اولنمش و تحـقیره دوچار اولمش . Provoqué تحریك ایدلمش ، قیزدیرلمش .

Agressif, ive (ص.) تعرضی ، تجاوزکارانه :

Les passions *agressives* d'un parti rendent inévitables les mesures violentes d'un autre. *(Mignet.)* بر فرقهٔ سیاسیه‌نك احتراصـات تجاوزکارانه‌سی دیکر طرفك تدابیر شـدیده‌یه مراجعت ایتمسنی ناقابل اجتناب قیلار .

— اشخاص و حیوانات حقنده . متجاوز ، متعرض :

Les petits chiens sont les plus *agressifs.* کوچك کوپکلر اك زیاده متجاوز اولانلردر .

Agression (ا.مو.) تعرض ، تجاوز ، تهاجم ، صولت ، تسلط :

La défense est un devoir, l'*agression* est un acte de folie. *(Raspail.)* مدافعه بر وظیفه‌در ، تجاوز بر فعل جنتدر .

— [متر.] Agression, attaque.

Agression غیر مامول و لمسه طرفندن تشویق ووقوع بولمقسزن اولان تجـاوزدر . Attaque ایسـه کندیسندن شبهه اولنان بر دشمن طرفندن واقع اولور .

— اضداد : Défense مدافعـه . Défensive حرکت تدافعیه . Résistance مقاومت .

Agressivement (ح.) متجاوزانه ، تجاوزکارانه .

Agreste (ص.) بری ، بیابانی ، یعنی بیابانی ، قیره متعلق :

Le rhinocéros se nourrit d'arbrisseaux épineux, et préfère ces aliments *agrestes* à la douce pâture des plus belles prairies. *(Buff.)* کرکدان دیکنلی کوچك آغاجلر ایله تغذی ایلر و قیرلرده بولنان بو غدایی اك کوزل چایرلرك لطیف اوتنه ترجیح ایدر .

— قبا ، لطافتسز ، غیر متمدن :

Il est très vraisemblable que l'homme a été *agreste,* pendant des milliers de siècles, comme sont aujourd'hui encore une infinité de paysans. *(Volt.)* الیـوم بر چوق کویلیلر غیر متمدن اولدقلری کبی بر قاچ بیك عصر مدتنجه انسانك غیر متـمدن اولمش اولمسی ظن اولنور .

— [نبا.] بیانی ، خدایی نابت .

— اصطلاحات انجمنی : برانی ، بیانی .

— [متر.] Agreste, champêtre

Agreste ، champêtre کلمه‌سنه نسبةً دها مؤثر واکثریا دها غیر مساعد بر فکر افاده ایدر . Agreste حال وحشت، بر محلك عزلتنی کوستررر . Champêtre ایسه بویله بر معنایی تضمن ایتمز .

— اضداد : Urbain شهری، مدنی . Cultivé آبادان.

Agreyeur (ا.مذ.) دمير تلجی ، حاده‌جی .

Agricole (صـ.) [لاتينجه تَرلا معناسـنه اولان "ager„ كلمه‌سيله زرع ايتمك معناسنه اولان "colo„ فعلندن متشكل "agricola„ دن مأخوذدر.] فلاحت ، زراعت ، حراثت ايله اشتغال ايدن ، فلاح :

Afin qu'un pays *agricole* soit aussi riche qu'il peut l'être, il faut qu'il s'occupe en même temps de toutes les espèces de travaux. *(Condill.)* زراعتله اشتغال ايدن بر مملكت اهاليسی واصل اوله‌بيله‌جكی درجهٔ ثروته قدر وصول ايچون فلاحتله برابر سائر ايشلرله‌ده اشتغال ايتمليدر .

— زراعته ، فلاحته متعلق ؛ زرعی ، فلاحی :

Sous cet effort universel, la production *agricole* a doublé en cinquante ans. *(H. Taine.)* بو اهتمام عمومی سـايه‌سنده محصولات زرعيه اللی سنه ظرفنده تضاعف ايتدی .

Agriculteur (ا.مذ.) زراعتله مشـغول اولان آدم ، فلاح ، چفتجی ، زراع :

Un grand *agriculteur* est l'égal d'un poète et d'un grand homme d'Etat. *(A. Karr.)* بيوك بر چفتجی بيوك بر شاعرله ، بيوك بر دولت آدميله بر بيوك سياسی ايله مساويدر .

— صفت اوله‌رق دخی استعمال اولنور :

Les Anglais, jusqu'au XVIIe siècle, furent des peuples chasseurs et pasteurs plutôt qu'*agriculteur*. *(Volt.)* انكليزلر اون يدنجی عصره قدر زراعتله اشتغال ايدن برقوم اولقدن زياده آوجيلق و چوبانلقله مشتغل ايديلر .

— [مترـ.] Agriculteur, agronome, cultivateur. laboureur.

Agriculteur. اراضيی طوغريدن طوغری‌يه و بيـوك مقياسده ايشلتن كمسه‌در. Agronome فن زراعت متخصصی اولان ذاتدر . Cultivateur خصوصی برنوع زراعته نفسنی حصر ايدن كمسه‌در. Laboureur ايسه طوپراغی بالذات زرع ايدن‌در .

Agricultural, ale (صـ.) زرعی ، زراعی :

Perfections *agriculturales*. تكملات زراعيه .

Agriculture* (ا.مو.) [لاتينجه عين معنـاده اولوب تَرلا ديمك اولان "ager, agri„ و حراثت ديمك اولان "cultura„ كلمه‌لرندن متشكل "agricultura„ دن مأخوذدر.] زراعت ، فلاحت ، حراثت ، چفتجيلك :

L'agriculture est le premier métier de l'homme, c'est le plus honnnête, le plus utile et par conséquent le plus noble qu'il puisse exercer. *(J.-J. Rouss.)* زراعت انسانك برنجی ، اك ناموسلی ، اك منفعتلی صنعتی اولديغی جهتله اجرا ايده‌بيله‌جكی صنايعدن اك شرفليسيدر .

Agrie (ا.مو.) [طبـ.] نقريس .

Agrielcose (ا.مو.) [عـ. مـ. قرحهٔ رديئه ، آ ...] .

Agrier (ا.مذ.) [زراـ.] نوبرع قره اوزوم .

Aggriffer (فـ.متـ.) طرناقلامق ، پنجه‌لمك .

— S'agriffer (فـ.مطـ.) طرمانمق :

Le chat *s'est agriffé* à la tapisserie. *(Acad.)* كدی خالی‌يه طرماندی .

Agrimonié, ée (صـ.) [نباـ.] قاصيق اوتنه بكزر .

— اصطلاحات انجمنی : قيزيل ياپراغه بكزه‌ين .

Agrion (réd. d'un tiers).

Agrion* (ا.مذ.) [حيوـ.] اوزون قنادلی آت سينكی ، يوسفجق ، قز بوجكی .

— اصطلاحات انجمنی : عصـبية‌الجناح حشراتدن بر جنسدر . قنادلرينك پارلاق و مزين اولمسی جهتيله دموازل ويا ليبللول دينلان حشرات بو جنسدندر .

Agriote (ا.مو.) [نباـ.] ويشنه . [مرـ.] Griotte.

— (ا.مذ.) [حيوـ.] حبوباتك كوكلرينه عارض اولور مضر بر بوجك .

Agriothymie (ا.مو.) [طبـ.] جنت متهوره .

Agriothymique (صـ.) جنت متهوره‌يه متعلق .

Agriotier (ا.مذ.) ويشنه آغاجی .

Agripaume (ا.مذ.) [نباـ.] آرسلان قويروغی ، يبانی پراصه .

— اصطلاحات انجمنی : ذنب‌الاسد .

Agripper (فـ.متـ.) يقالمق ، براقامق ، قاپمق :

Elle *agrippe* tout ce qu'elle voit. *(Acad.)* هر كورديكنی قاپار .

— S'agripper (فـ.ممطـ.) مسلط اولمق ، ياپشمق .

Agrographie (ا.مو.) توصيف زراعت ، توصيف اراضی .

Agrologie (ا.مو.) مبحث زراعت ، فن معرفت اراضی .

Agromane (ا.) چفتجيلك بدلاسی .

Agromanie (ا.مو.) چفتجيلك بدلالغی .

Agromène (ا.) قيرده يشايان ، ترلاده عمر سورن .

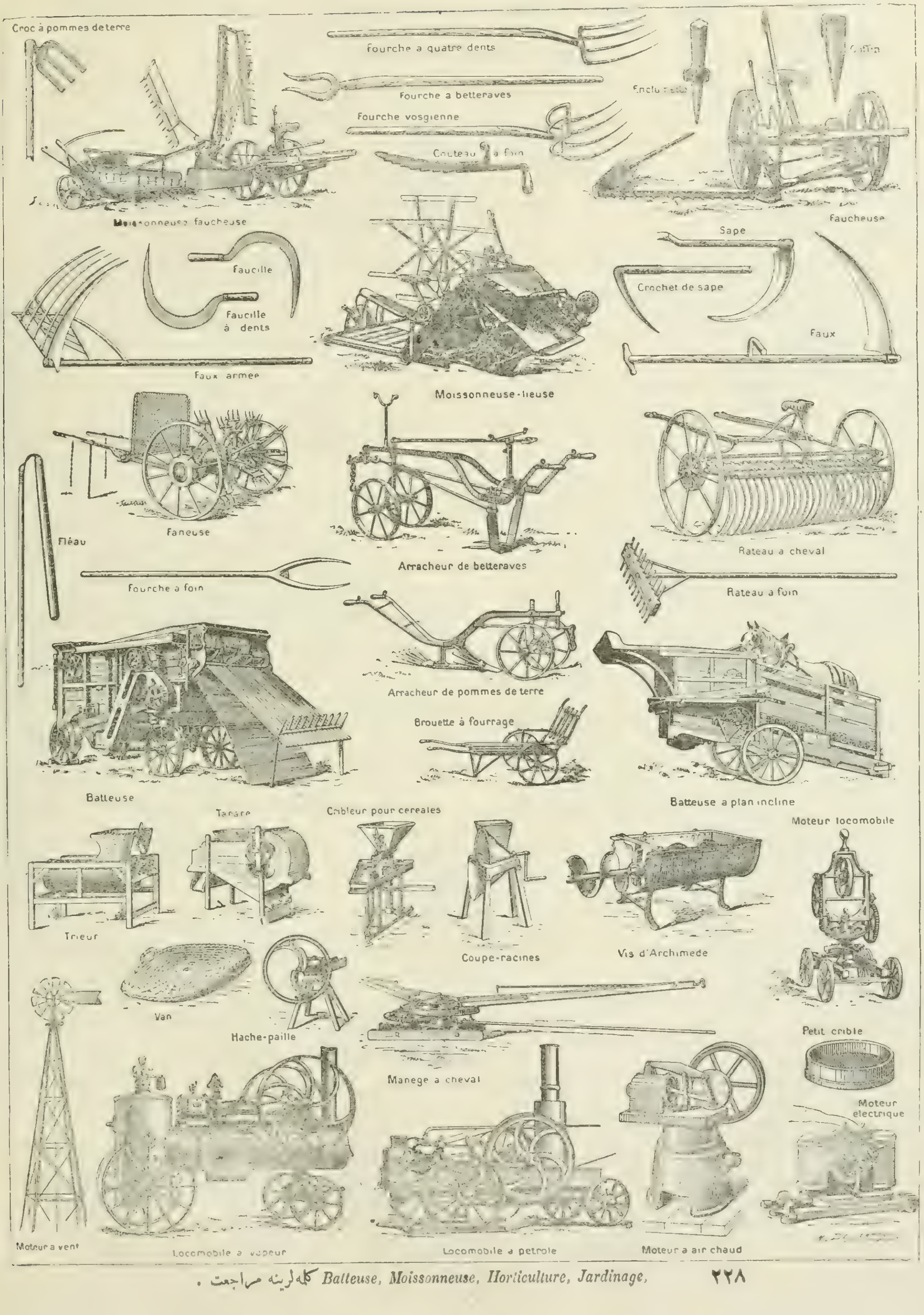
Croc à pommes de terre
Fourche a quatre dents
Fourche a betteraves
Fourche vosgienne
Couteau à foin
Faucheuse
Moissonneuse faucheuse
Faucille
Faucille à dents
Faux armee
Moissonneuse-lieuse
Sape
Crochet de sape
Faux
Faneuse
Fléau
Arracheur de betteraves
Rateau a cheval
Fourche a foin
Rateau a foin
Arracheur de pommes de terre
Brouette à fourrage
Batteuse
Batteuse a plan incline
Tarare
Cribleur pour cereales
Moteur locomobile
Trieur
Coupe-racines
Vis d'Archimede
Van
Hache-paille
Manege a cheval
Petit crible
Moteur electrique
Moteur a vent
Locomobile a vapeur
Locomobile a petrole
Moteur a air chaud

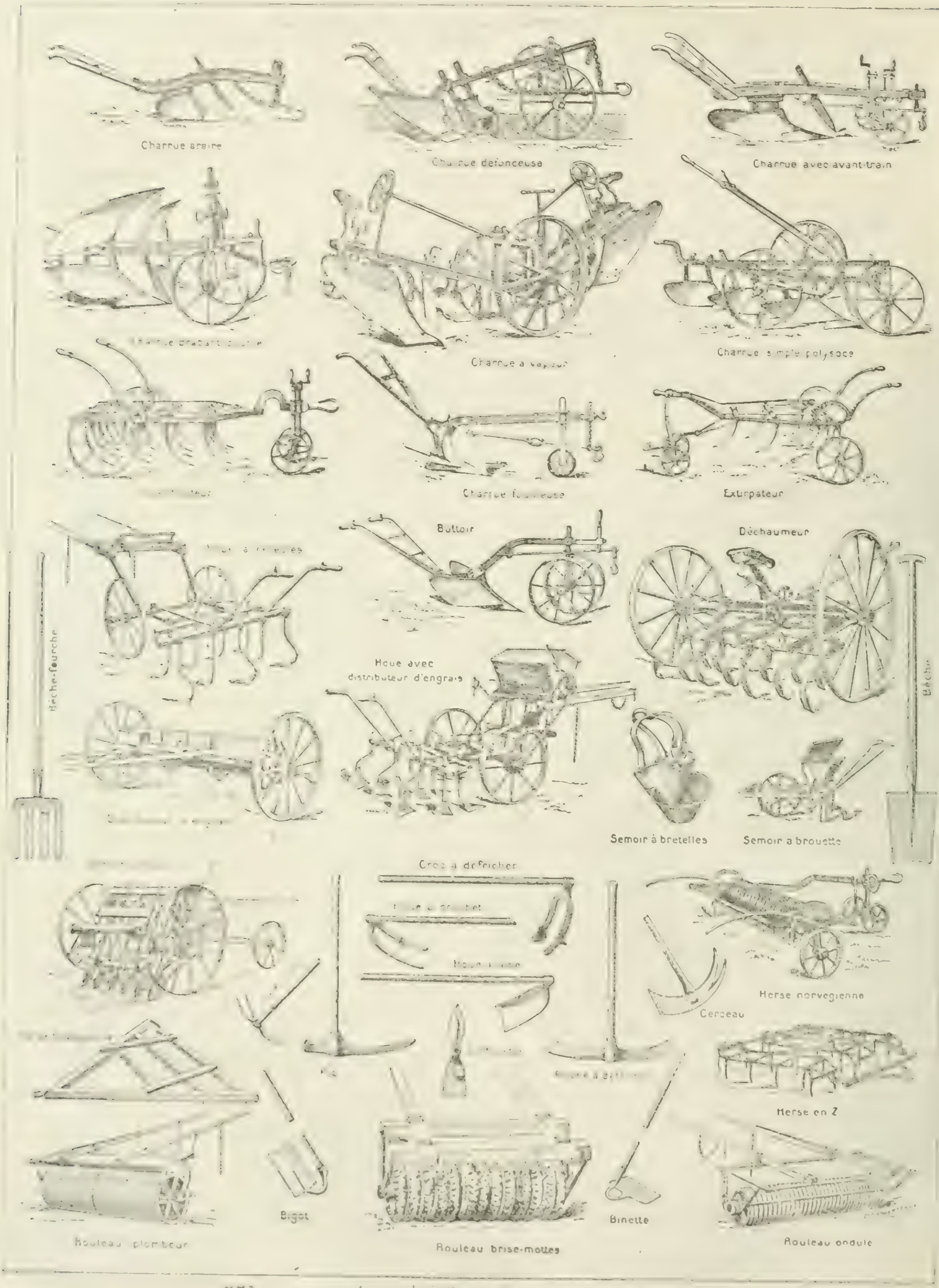

كلمه‌لرينه مراجعت . *Charrue, Semoir, Herse, Rouleau.*

Agronome (ا.مذ.) زراعت ، فلاحت ، حراثت عالمی ، فن زراعت متفننی .

Agronométrie (ا.مو.) مقايسهٔ محصول اراضی ، قوهٔ تراب مقايسه‌سی .

Agronomie (ا.مو.) علم فلاحت ، زراعت ؛ فن زراعتك ، چفتجيلكك نظريات قسمی .

Agronomique (ص.) علم فلاحته ، زراعته متعلق .

Agronomiquement (ح.) علم زراعته توفيقاً .

Agrostemme (ا.مو.) [نبا.] بر نوع قنديل اوتی .

— اصطلاحات انجمنی : قنديل اوتی ويا قره‌مق جذبی .

Agrostide* (ا.مو. [نبا.] آيريق چيمی ، دليجه بغدای .

— اصطلاحات انجمنی : آغروستيد .

Agrostidé, ée (ص.) [نبا.] آيريق اوتی نوعندن اولان .

— (ا.مو.جمع) آيريق اوتی فصيله‌سی .

— اصطلاحات انجمنی : آغروستيد قيله‌سی .

A

Agrostide
A, épillet fleuri.

Agrostographe (ا.مذ.) فصيلهٔ نجيليه ايله اشتغال ايدن .

— اصطلاحات انجمنی : نجيلون . نجليه فصيله‌سی نباتاتيله متوغل .

Agrostographie (ا.مو.) [نبا.] توصيف فصيلهٔ نجيليه .

Agrostographique (ص.) [نبا.] توصيف فصيلهٔ نجيليه‌يه متعلق .

Agrostologie (ا.مو.) [نبا.] مبحث فصيلهٔ نجيليه .

Agrostologique (ص.) [نبا.] مبحث فصيلهٔ نجيليه‌يه متعلق .

Agrouelle (ا.مو.) [حيو.] طاتلی صو تكه‌سی .

— اصطلاحات انجمنی : حيوانات قشريه‌دن كوچك نهرلرده بولنان وتكه دنيلن حيواناته بين‌العوام بو نام ويرلمشدر .

— [نبا.] صراجه اوتی .

Agroupement (ا.مذ.) طوپلامه ، طوپلانمه .

Agrouper (ف.مت.) طوپلامق ، بر يره جمع ايتمك .

— **S'agrouper** (ف.مط.) طوپلانمق ، بر يرده اجتماع ايتمك :

Les ouvriers commencent à *s'agrouper* dans la rue. عمله سوقاقده طوپلانمغه باشلايور .

Agrume (ا.مو.) بر نوع اريك .

Agrypnie (ا.مو.) [طب.] علت سهر ، اويوياممه ، اويقوسزلق .

Agrypnocome (ا.مذ.) [طب.] سهر نائم ، اويقوسی اولوبده اويوياممه .

Agrypnode (ص.) اويقودن محروم ، مبتلای علت سهر .

Aguerrir (*a-ghè-rir*) (ف.مت.) [مادهٔ اصليه‌سی فرانسزجه حرب معناسنه اولان „guerre“ كلمه‌سيدر] حربه وياخود تعب ومشقته آلشديرمق .

La nécessité et l'habitude *aguerrissent* quelquefois un poltron. (*Laténa.*) احتياج والفت وعادت بعضاً بر جبين آدمی حرب وضربه آلشديرر . بزده «قورقاغی قوغمه يكيت ايدرسين» ضرب مثلی بك قديمدر .

— [مجا.] بر آدمی زحمتلی ، كوچ بر ايشه آلشديرمق :

Tant d'afflictions *m'ont aguerri* à la douleur. (*J.-J. Rouss.*) بونجه اكدار وآلام بنی اضطرابات ايله پنچه‌لشمكه آلشديردی .

— **S'aguerrir** (ف.مط.) حرب وضربه وآنلرك مشقتنه آلشمق :

Ces troupes *se sont aguerries.* (*Acad.*) بو اوردولر حرب وضربه وآنلرك مشاقته آلشديلر .

— [مجا.] زحمتلی ، مشقتلی ، تهلكه‌لی بر شيئه آلشمق :

Il *s'est aguerri* depuis longtemps à mépriser ce que les sens offrent de plus cher. (*Mass.*) حواسك اك طاتلی حظ اولق اوزره انسانه عرض ايتديكی خاصه‌يی او آدم استحقار ايتمكه آلشدی .

Aguets (*a-ghé*) (ا.مذ.جمع.) Etre, se tenir aux aguets پوصوده بكله‌مك .

Mettre, se mettre aux aguets ترصد ايتمك .

Nœud
d'agui.

Agui* (ا.مذ.) [بحر.] اوتوراق بوكومی .

Aguiée (ا.مو.) [بحر.] اوتوراق ايپی .

Aguille (ا.مو.) [تجا.] حلب قماشی .

Aguillot (ا.مذ.) [بحر.] ايكی خلاطی برلشديرن دمير خلقه .

— اصطلاحات انجمنی : یلکن ایکنه‌سی . (دومنك)

Agul (ا.مذ.) [نبا.] حب اللذیذ .

— اصطلاحات انجمنی : عجم قدرت حلواسی

Agustine یاخود **Agustite** (ا.مو.) [معا.] فوسفوریت کلس .

Agynaire (ص.) [نبا.] معدوم اناث .

— اصطلاحات انجمنی : عدیم التأنیث

Agynique (ص.) [نبا.] ذکور .

— اصطلاحات انجمنی : معدوم اناثی ، بلا تأنیثی .

Ah (*â*) (اد.ند.) اولا : روحك احتساساتی و تأثرات شدیده‌سنی افاده ایدر . آه :

Ah! quel plaisir d'être soldat. آه ! عسکر اولمق نه بیوك صفا .

— ثانیاً : اضطراب ، مشقت و اغبراری کوسترر . آمان :

Ah! ma mère, épargnez votre malheureux fils.
Crébillion.

آمان ! والدهم ، بدبخت اوغلکزی اسیرکه‌یکز !

— ثالثاً : هیجان ، حیرت و تعجبی مفیددر . آی ، وای :

Ah! que cela est beau! آی ! بو نه کوزل شی !

— Ah! Ah! وای ! وای !

Ah!, ah! vous arrivez enfin. *(Acad.)* وای ! وای ! نهایت کلیورسکز .

— Ah! Ah! Ah! Ah! ها ، ها ، ها ، ها ! وای ، وای ، وای ، وای !

Ah! ah! ah! ah! ô bourreau d'homme!
Molière.

وای ، وای ، وای ، وای ! ای جلاد بشر !

— [اسم اوله‌رق دخی استعمال اولنور .] آه و فغان :

Pousser des *ah*. آه و فغان ایتمك .

"Ah„ اسم اوله‌رق قوللانلدیغی تقدیرده جمعلنمز .

— Ah bah! آدم سن‌ده ! یا !

— Ah bien oui! نه یاپه‌لم !

— Ah mais! فقط !

— Ah ça! بو نه ! الویرر !

— Ah! ha! [متر.]

Ah! عمیق و اوزون سورن بر تأثر کوسترر :

Ah! que je souffre! *Ah!* quel bonheur! آه ! نه بیوك مضطربم ! آه ! نه بختیارلق .

— Ha! آنی و غیر مأمول بر شی افاده ایدر :

Ha! vous voilà! *(Acad.)* ای : اشته شمدی بوراده‌سکز !

Ahaler (*a-a-lé*) (ف.ل.) صولوق آله‌مامق ، صولوق کسیلمك .

— (ف.مت.) خوخلامق .

— S'ahaler (ف.مط.) بوغولانمق .

Ahan (*a-an*) (ا.مذ.) چالیشیر ایکن تعب و مشقتی ایما ایچون چیقاریلان سس . های امان !

— زراعتده . سورمه :

Mettre le champs à *ahan*. ترلایی سورمك .

— Suer d'ahan زیاده یورلمق ، پك زحمتلی بر ایش کورمك .

Ahaner (*aané*) (ف.ل.) ایشلر ایکن سس ایله نفس آلمق ؛ های ! های دیمك :

Le fendeur de bois *ahane* à chaque coup qu'il porte.
اودون یاریجیسی اوردیغی هر ضربه‌ده های ! دیر .

— [توس.] بیوك بر مشقته تحمل ایتمك ، بیوك زحمتله چالشمق :

Il a bien *ahané* avant de venir à bout de ce travail.
بو ایشی بیترنجه‌یه قدر چوق زحمت چکدی .

— [مجا.] مضطرب اولمق : مشقته قاتلانمق :

Je sais combien *ahane* mon âme en compagnie d'un corps si tendre, si sensible. *(Montaig.)* بو قدر نازك ، بو قدر مائل حسیات بر بدن ایله یان یانه بولنمسندن طولایی قلبمك درجهٔ اضطرابنی بیلیرم .

— تردد ایتمك :

Il a beaucoup *ahané* à donner son consentement à cette affaire. *(Trév.)* بو ایشه موافقت ایتمك ایچون چوق تردد ایتدی .

— S'ahaner (ف مط) بیوك زحمته کیرمك ؛ (غیر مستعمل .)

Ahégast (ا.مذ.) [نبا.] هند کوك بویایی آغاجی .

Ahétule (ا.مو.) [تا.ط.] آغاجده تعیش ایدن بر نوع ییلان .

Aheurtement (*a-eur-te-man*) (ا.مذ.) اصرار ، تعند ، معانده ، مکابره :

La raison de cet *aheurtement* à ses sentiments particuliers vient de ce que, ne pouvant pas considérer tous les rapports, ou les annexes d'une question, l'esprit ne reste frappé et ébloui que d'un seul point. *(Virey.)* کندی حسیات مخصوصه‌سنده اصرار ایتمسنك حکمتی برمسئله‌نك کافهٔ روابط و متعلقاتی احاطه ایده‌مدیکندن طولایی ذهنك یالکز بر نقطه‌دن منهزم و متحیر اولمسیدر .

— مانع ، انکل معناسنده دخی استعمال اولنور .

(s') Aheurter (ف.مط) اصرار ، تعند ایتمك :

C'est un grand malheur que de s'*aheurter* à ce qu'on ne peut exécuter tout seul. *(Boiste.)* یالکز باشه چیقاریله‌میه‌جق بر ایشده اصرار ایتمك بیوك بر بدبختلقدر .

— موفق اوله‌مامق ، چارپشمق ، قیرمق :

Depuis deux cents ans environ, les diverses philosophies *s'aheurtent* à la question de la certitude, sans la résoudre. *(P. Leroux.)* تقریباً ایکی یوز سنه دنبری مختلف طرق فلسفیه «یقین» مسئله‌سنه تصادف ایدر لکن آنی حل ایتمکه موفق اولامز .

Ahi (اد.ند.) آی ! اوف ! عمومیتله Aïe یازیلیر و تلفظ اولنور .

Ahonter *(a-on-té)* (ف.مت.) محجوب ایتمك ، اوتاندیرمق .

Ahu *(a-u)* (ا.مذ.) [حیو.] آهو .

— اصطلاحات انجمنی : حیوانات مجتره‌نك (کویش کتیریجی) ظبیه یعنی کیکلر قبیله‌سندن آهو دنیلن بر نوع قراجه .

Ahuri, ie (ا.مف.) [مصدری ahurir در .] مبهوت ، متحیر ، شاشقین ، مدهوش ، سرسم :

Le pauvre homme en est resté tout *ahuri. (Le Sage.)* زواللی آدم بو حالدن مبهوت و متحیر اولدی .

— حیرت و تعجب ، شاشقینلق کوسترن :

Ses longs cheveux noirs, qui tombaient en boucles sur ses épaules, complétaient la physionomie gracieusement *ahurie* d'un jeune paysan breton. *(E. About.)* اوموزلری اوزرینه طوب طوب دوشمکده اولان اوزون سیاه صاچلری برکنج بره‌تونیا کویلوسنك کوزل و مبهوت ومتحیر اولان سیماسنی تزیین ایدییور ایدی .

— (ا.) مبهوت ، متحیر اولان شخص :

Il a l'air d'un *ahuri.* سرسم بر آدمه بکزییور .

Ahurir *(a-u-rir)* (ف.مت.) شاشیرتمق ، سرسملتمك ، حیرتده براقمق :

Vous *ahurissez* cet enfant à force de le gronder. بو چوجغی تکدیر ایده ایده سرسملتیورسکز .

Aï *(a-i)* (ا.مذ.) بر نوع شامپانیا شرابی .

Aï *(a-ï)* (ا.مذ.) [حیو.] آمریقانك غایت بطیءُ الحرکه درت آیاقلی بر حیوانی . حیوانات ثدیه‌نك عدیمة الاسنان طاقمندن بر نوع کسلان دینلن حیوان .

Aï (long. 0m. 50).

— [جرا.] فرقعهٔ اوتار ، وتری یعنی عضله او جلرینك چاتیردیسی .

— [بحر.] آنافور .

— اصطلاحات انجمنی : کرداب .

Aiche (ا.مذ.) اولطه یمی . [مر.] Achée

Aicher (ف.مت.) اولطه‌یه یم طاقمق .

Aidant (اسم فاعل) [مصدری Aider در .] معاونت ایدرك ، معاونت ایتمکله :

Ils se sont appauvris en *aidant* les pauvres. *(Boez.)* فقرایه معاونت ایتمکله دوچار فقر اولدیلر .

— معاونتله ، یاردمیله ، سایه‌سنده Dieu aidant اللهك یاردمیله ، بعون الله تعالی ، عون باری ایله .

Aidant, ante (ص.) معاونتپرور .

— (ا.) عونه ، یاردیمجی ، معین :

Malgré lui et ses *aidants.* کندی و عونه‌سنك رضاسی خلافنده اوله‌رق .

Aide (ا.مو.) [لاتینجه معاونت ایتمك معناسنه اولان "adjuvare„ کلمه‌سندن مأخوذدر.] یاردیم ، عون ، معاونت ، امداد ، حمایه ، اعانه :

Quels que soient le mérite et le talent de la femme, il lui est difficile de réussir sans *aide. (Mme Romieu.)* قادینك استعدادی و هنرورلکی نه درجه‌ده اولور ایسه اولسون معاونت کورمکسزین موفق اولمسی مشکلدر .

یاردیمجی ، معین ، معاون ، ظهیر ، مظاهر :

Après Dieu, vous êtes toute mon *aide* dans cette affaire. بو ایشده اللهدن صکره یگانه معینم سزسکز .

— بر بیوك کلیسایه ملحق کوچك کلیسا .

— Venir en aide à quelqu'un بر کمسه‌یه معاونت ایتمك :

Quand il sera en mon pouvoir de lui *venir en aide,* je le ferai de grand cœur. *(L.-J. Larcher.)* آکا معاونت ایتمك اقتدارینی حائز اولور ایسه‌م معالممنونیه یاپارم .

— Dieu vous soit en aide ! الله یاردمجیکز اولسون ! بو تعبیر دیلنجیلره خطاباً «عنایت اوله» مقامنده دخی استعمال اولنور ایسه‌ده بو تقدیرده Dieu vous assiste ! دیمك دها مناسبدر .

— Avec l'aide de واسطه‌سیله ، معاونتیله ، سایه‌سنده .

Il était monté sur le trône *avec l'aide du* czar *(Volt.)* چارك معاونتیله تخته جلوس ایلمشیدی .

— A l'aide ! [ترکیب ندائی .] مدد ، امداد ، یاردم ! :

Soudain j'entends crier : *A l'aide !* je suis mort !
Regnard.

آتسزین امداد ! وفات ایتدم ! سسنی ایشتدم .

— Crier à l'aide استمداد ایتمك .

— [باغچ.] آصمه دستکی .

— جمع اوله‌رق استعمالنده . رسومات .

— Aide, appui, assistance, secours. [متر.]

Aide برفکر فعل وعملی Assistance برفکر مروت وفتوتی. Secours همان و تام وقتنده وقوعبولان بر معاونتی متضمندر. Appui ایسه مادی و معنوی عجزه‌یه مظاهرتدر . Aide یعنی معاونت سعی و عملده اولور ، secours یعنی امداد تهلکه‌یه قارشی واقع اولور ، Assistance یعنی مظاهرت مناسبات صمیمیه‌ده و appui یعنی یاردیم ایسه هر دائم وقوعبولور . Appui یه محتاج اولمق آنجق بر عجز نتیجه‌سیدر، Aide بوکا برفکر فعل وعمل علاوه ایدر. „secours“ه اولان احتیاج بر خوف وخشیت اثریدر . assistance ایسه secours دن دها خصوصی اولمقله تفریق اولنور .

Aide (ا.) معاون ، یاردیمجی ، چراغ :

Il vous faudrait plusieurs *aides*. سزه متعدد معاونلر اقتضا ایدرایدی .

— خسته‌خانه‌لرده طبیبلره ، جراحلره معاونت ایدن طلبه‌یه ویریلن اسم . Aide-médecin طبیب معاونی. Aide-mécanicien ماکنه‌جی معاونی .

— Aide des cérémonies تشریفاتجی معاونی .

— Aide de cuisine آشجی یماغی . Aide-Jardinier باغچوان یماغی .

— Aide de camp (ع.) یاور حرب .

— Aide de camp général یاور اکرم . برینك امری تحتنده بولنان آدم .

— Aide-major جراح معاونی .

— Aide-mémoire عقل دفتری ، مخطره .

Aider (ف.مت.) یاردیم ، معاونت ، امداد ، اعانه ایتمك ؛ صدقه ویرمك :

Aider les pauvres, فقرایه صدقه ویرمك ، معاونت ایتمك .

— مظاهرت ، معاونت ایتمك :

Serait-ce quelque chose où je vous puisse *aider?*
Molière.

سزه معاونت ایده‌بیله‌جکم برشیمیدر ؟

— تسهیل ایتمك :

Les machines à vapeur *aident* les relations commerciales, بخار ماکنه‌لری مناسبات تجاریه‌یی تسهیل ایدییور .

— Aider à quelqu'un (ف.ا.) برکمسه‌یه معین ، ظهیر ، مظاهر اولمق :

Il lui fallut aussi *aider* à son père qui avait encore beaucoup de choses à faire. *(G. Sand.)* دها یك چوق شیلر یاپمغه مجبور اولان پدرینه ظهیر اولمسی اقتضا ایتدی .

— Aider à une chose برشیئه مدار اولمق :

Aider au succès d'une affaire. بر ایشك موفقیتله نتیجه‌لنمسنه مدار اولمق .

— S'aider (ف.مط.) برشیده موفق اولمق ایچون اولانجه قوتی صرف ایتمك :

Il faut *s'aider* pour sortir d'une mauvaise position. مشکل بر موقعدن قورتلمق ایچون انسان اولانجه قوتی صرف ایتمليدر .

— S'aider de برشیئی قوللانمق ، استعمال ایتمك ، بر شیدن استفاده ایتمك :

S'aider de la main droite, comme de la main gauche. صاغ الی صول ال کبی قوللانمق .

— بری برینه یاردیم ، معاونت ، مظاهرت ایتمك :

Aidons nous mutuellement ;
La charge des malheurs en sera plus légère.
Florian.

بری بریمزه یاردیم ایدەلم بو صورتله بار مصائب دها خفیف اولور .

— Aider, assister, secourir. [متر.]

Secourir بر تهلکه‌یی اذا وجفاپی aider assister بر احتیاجی کوسترر . بر محاربه‌ده secours یعنی امداده کیدیلیر. بر یوکی طاشیمق ایچون aider یعنی معاونت اولنور . فقرایه assister یعنی یاردیم ایدیلیر .

Aïe (اد.ند.) آی !

Aïe! que je souffre ! آی ! نه قدر مضطربم !

— حیوانلری یورتمك ایچون آرابه‌جیلرك استعمال ایتدکلری . دی ! داه !

Aïeul (ا.مذ.) [اصلی لاتینجه بیوك پدر معناسنه اولان „avus“ کلمه‌سیدر .] بیوك پدر ، دده ، جد .

— Aïeul paternel بابا طرفندن اولان بیوك پدر ، جد صحیح . Aïeul maternel آنا طرفندن اولان بیوك پدر ، جد فاسد .

— [توس.] اجداددن بری، شیخ ، اك قدملی ذات .

— Notre premier aïeul حضرت آدم .

— [قیا.] بر مسلکده ، بر ایشده ، بر فکرده بشقه‌لرینه تقدم ایدن ذوات حقنده ایراد اولنور .

Renaudot a été l'*aïeul* des journalistes. *(Le Siècle.)*
« رینودو » غزته‌جیلرك استادی ایدی .

— [صر.] بو كله ایکی صورتله جمعلنیر Aïeuls و aïeux
خصوصیله و یالكز ایکی بیوك پدردن بحث اولندیغی تقدیرده
aïeuls استعمال اولنور :
Ses deux *aieuls* assistaient à son mariage. ایکی جدی
ازدواجنده حاضر ایدیلر .

— عمومیتله بر عائله‌نك آبا و اجدادندن بحث اولندیغی
تقدیرده ایسه aïeux استعمال اولنور .
Mes *aieux* sont connus et ma race est ancienne.
Regnard.
اجدادم معلوم و سلسله‌م قدیمدر .

— [توس.] آثار ، اسلاف :
C'était la mode chez nos *aïeux.* اسلافمز زماننده بو اصول
جاری ایدی .

— عائله اصطلاحات خصوصیه‌سنده Il est allé voir ses
aïeux وفات ایتدی .

— [متر.] Aïeux, ancêtres, pères بو اوچ كله منسوب
اولدیغمز ملت افرادندن اولوب بزدن اول یشامایان و بر
عائله‌دن اولمامقله برابر اخلافندن بولندیغمز کمسه‌لری کوستر.
بو اوچ كله بیننده‌کی فرق درجهٔ قدمدن منبعثدر . بزه اك
یقین اولانلره pères ، دها اسکی اولانلره aïeux ، اك قدملی
اولانلره دخی ancêtres دیرلر .

— اضداد : Petit-fils حفید . petite-fille حفیده .
Descendants, neveux, postérité احفاد .

Aïeule (ا مو.) بیوك والده ، جده :
Votre enfant tenait de sa mère et de son *aïeule.(E.Sue,)*
چوجغكز والده‌سنه و بیوك والده‌سنه چكمش ایدی .

— Aïeule paternelle. بابا طرفندن اولان بیوك والده.
لاب جده . Aïeule maternelle. آنا طرفندن اولان بیوك
والده . لام جده .

— [توس.] ازمنهٔ قدیمه نسوانی :
On a copié les vieilles robes, les étoffes de nos *aïeules.*
(Michelet.) قدمای نسوانمزك طرز قدیم اثوابنی و قماشلرینی نمونهٔ
امتثال اولەرق قبول ایتمشلردر .

— [مجا.] قدیم .
C'est Thèbe aux cents palais, l'*aïeule* des cités.
Chênedolle.
یوز سرایه مالك اولان « تب » شهرلرك اك قدیمیدر .

Aigail (*é-gai-lle*) (ا.مذ.) یاپراق اوزرنده‌کی شبنم
طامله‌سی :
L'*aigail* ôte au chien de chasse la finesse de son flair.
شبنم طامله‌سی زاغارك قوهٔ شامه‌سنی ازاله ایدر .

Aigaire (ا.مذ.) [زرا.] صو آرقی .

Aigeon (ا.مذ.) آناسی طرفندن رد اولنان قوزی .

Aigle.

Aigle* (امذ.)[لاتینجه "aqui-la„ عین معناده اولان كلمه‌سندن مأخوذدر.] قرتال ، قره قوش ، نسر.
— اصطلاحات انجمنی : طیور جارحهٔ نهاریه‌دن قرتال و یا تعبیر دیکرله یرتیجی قره قوش :
Les *aigles* habitent les rochers les plus sauvages et les plus escarpés. قرتاللر اك وحشی و اك منیع قیالقلرده ساکن اولورلر .

— دیشی قرتالدن بحث اولنور ایکن بو كله مؤنث اوله‌رق
استعمال اولنور :
L'*aigle* est remplie de tendresse pour ses petits. *(Boniface.)* دیشی قرتال یاورولری حقنده لبریز شفقتدر .

— [مجا.] بیوك ، ذكی آدم ؛ داهی :
Montesquieu était l'*aigle* de son siècle. *(Bonnin.)*
« مونتسکیو » عصرینك اك بیوك داهیسی ایدی .

— Ce n'est pas un aigle. ذکی دکلدر .

— Avoir des yeux d'aigle, un coup d'œil d'aigle.
کسکین کوزلی اولمق .

— Avoir une vue d'aigle, un regard d'aigle. سریع
الانتقال اولمق .

— Crier comme un aigle. چوق باغرمق .

— (ا.مو.) آرمه :
Aigles impériales. اوستریا ایمپراطورلغنك آرمه‌سی .
L'*aigle* germanique. آلمانیا ایمپراطورانی .

— [حیو.] برنوع کوپك بالغی . برنوع صالیانغوز .

— [نبا.] بر نوع اکرلتی اوتی .

— [معا.] Pierre d'aigle. [مر.] Aétite

— [هیـ.] النسر .

— طباعتده . Grand aigle اك بیوك قطعه‌ده كاغد .

Aiglefin ، **Æglefin** یاخود **Aigrefin** (ا.مذ.) [میا.سـ.]
مورینه بالغی جنسندن بر نوع بالق اولوب شمال دکزلرنده
صید اولنور .

Aiglette (ا.مو.) کوچك قرتال (آرمه لوحه‌لرنده) .

Aiglon, onne (ا.) قرتال یاوروسی :

L'aigle nourrit ses *aiglons* de chair, et les habitue à regarder fixement le soleil. *(Encycl.)* قرتال کندی یاورو- لرینی لحم ایله بسلر و آنلری کونشه طوغریدن طوغری‌یه باقمغه آلشدیرر .

— [مجا.] طفره فروش ، جاهل .

Aiglon, onne (ص.) قرتال جنسنه عائد .

Aiglure (ا مو.) قوش بیوننده بولنان قرمزی بنك .

Aigre (ص.) [لاتینجه سرت ، سیوری معناسنه اولان "acer" کلمه‌سندن مأخوذدر .] اکشی .

Le citron ne paraît jammais plus *aigre* qu'à la bouche de celui qui est accoutumé aux douceurs. *(Sallentin.)* لیمون الك زیاده طاتلیلره آلشمش اولان کمسه‌لرك آغزنده اکشیلکنی حس ایتدیرر .

— میوه‌لر حقنده .

Cerises *aigres.* اکشی کراز . Pommes *aigres.* اکشی الما .

— [اکشیمش مواد حقنده :]

Lait *aigre.* اکشیمش سوت . vin *aigre.* اکشیمش شراب.

— [قیا.] [هوا ، روزکار و سائره حقنده .] سرت ، شدتلی :

Plus nous avancions vers les pays chauds, plus le froid devenait *aigre* et piquant. *(Th. Gaut.)* ممالك حاره‌یه طوغری قطع ایتدیکمز مسافه نسبتنده برودت دها سرت ومؤثر اولیور ایدی .

— [سامعه اوزرینه اجرا اولنان تأثیرات حقنده.] سرت، ناخوش ، آجی :

Cette cloche rend un son *aigre.* بو چاك ناخوش بر سس چیقاریور .

— [الوان و سائره حقنده .] قاریشیق غیر منتظم :

Couleurs *aigres.* غیر منتظم الوان .

— [مجا.] [اشیا حقنده .] خشین ، قبا ، ناخوش :

Style *aigre.* ناخوش بر اسلوب کتابت . Repartie *aigre.* قبا بر جواب .

— اشخاص حقنده . خرچین :

Les femmes sont ordinairement plus *aigres* et plus colères que les hommes. *(Amyot.)* نسوان على العاده ارککلردن دها خرچین و دها حدتلی‌درلر .

— [صنا.] قولای قیریلیر ، کورك :

C'est autant la main de l'homme que le feu qui change en fer ductile la fonte *aigre.* *(Buff.)* دوکه‌یی یومشاق دمیره تحویل ایدن آتش درجه‌سنده دست انساندر .

— طوپراق حقنده . یاپچین .

— (ا.مذ.) اکشی طعم ، لذت ، قوقو .

— [قیا.] Il y a encore de l'aigre dans l'air. هوا هنوز ملایملشمدی .

— [مجا.] شدت مزاج ، خرچینلق .

— [متر.] Aigre, acerbe, acide, acrimonieux. [مر.] Acerbe

— اضداد : Doux طاتلی . Sucré شکرلی . Mielleux بال کبی .

Aigre-doux, ce (ص.) میخوش :

Oranges, cerises *aigre-douces.* میخوش پورتقاللر ، کرازلر .

— [مجا.] اکشیلکی بر طاتلیلق حالنده حس اولنان ، میخوش :

Les réprimandes, d'abord *aigre-douces*, devinrent vives et dures. *(Balz.)* اولجه میخوش اولان تکدیرات کیده‌کیده سرت و شدید اولدی .

Aigrefin (ا.مذ.) طولاندیریجی ، دساس :

Gardez-vous de cet *aigrefin.* *(Acad.)* بودساس آدمدن تحاشی ایدیکز .

Aigrelet., ette (ص.) اکشیمسی ، اکشیجه :

L'eau de coco est souvent *aigrelette.* هندستان جویزی صویی اکثری اکشیجه‌در .

— [مجازاً و عائله مکالماتنجه .] طوقوناقلی بر طرز و ادا و یا بر کلام حقنده ایراد اولنور .

Ouvrez ! cria-t-il d'une voix *aigrelette.* *(Balz.)* طوقوناقلی بر صدا ایله آچکز ! دیه باغردی .

Aigrement (ح.) آجی و سرت بر صورتده ، خشونتله [مجازك غیری حالده آز قوللانیلیر] :

Répondre *aigrement.* آجی جواب ویرمك . Ecrire *aigrement.* آجی صورتده یازمق .

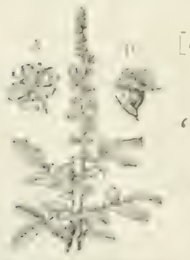

A fleur; B fruit.

Aigremoine* (ا.مو.) [نبا.] قاصیق اوتی ، قزل یاپراق .

Aigret, ette (ص.) اکشیمسی ، اکشیجه :

Cette boisson a un goût *aigret* qui n'est pas désagréable. *(Acad.)* بو اچکی اکشیمسی اوتله برابر ناخوش دکلدر .

Aigrette* (ا.مو.) قوش تپه‌لکی :

Une *aigrette* mobile et légère, peinte des plus riches couleurs, orne la tête du paon et l'élève sans la charger. *(Buff.)* الك پارلاق رنكلرله ملون، خفيف ومتحرك برتپه‌لك طاوس قوشـنك باشنى تزيين ايدر وكنديسـنه بيوك بر بار تحميل ايتكسزين آنى يوكسلتير.

Aigrettes.

[قيا.] سرغوج، چلنك، طوغ.

— Aigrette d'eau. اينجه صو فسقيه‌سى. Aigrette de fumée. اينجه دومان ستونى.

— [حيو.] Grande aigrette اوزون تويلى بالقـجين قوشى. Petite aigrette. قيصه تويلى بالقجين قوشى.

— [نبا.] شيطان آرابه‌سى.

— اصطلاحات انجمنى: شوشه.

— [حكم.] Aigrette électrique. الكتريق سرغوجى.

Aigretté, ée (ص.) تپه‌لى، سرغوجلى.

Aigreur (ا.مو.) اكشيلك:

Le citron a une *aigreur* naturelle. ليمونده طبيعى بر اكشيلك واردر.

[مجا.] سرتلك، خشونت:

Il vaut mieux garder le silence que de parler avec *aigreur*. *(Le Sage.)* خشونتله سوز سويلكدن ايسه سكوتى اختيار ايتمك اولويتده‌در.

— شدت، مرارت:

Il donne beaucoup d'*aigreur* dans sa jalousie. قيصقانجلقده پك زياده شدت كوستريبور.

— [ايكى شـخص بينـده.] طـارغينلق، برودتك باشلانغيجى:

Il ya de l'aigreur, un peu d'*aigreur* entre eux. آره‌لرى بوزقدر، بينلرنده جزئى بر طارغينلق واردر. Combien d'*aigreurs* naissent sur un mot, sur l'oubli de quelques égards! *(Turgot.)* بر كلمه‌دن، بعض وظائف احترامكارينك فراموش ايدلسندن نيجه بوزشمه‌لر تولد ايدر.

— غرض:

Je ne garde pour lui, monsieur, aucune *aigreur*.
Molière

آنك حقنده هيچ بر غرض بسلمم افندم.

— [ط.] معده اكشيلكى.

— [متر.] Aigreur, âcreté, acrimonie. [مر.] Acreté

Aigri, ie (ا.مف.) [مصدرى aigrir در.] اكشيمش:

Lait *aigri*. اكشيمش سوت. vin *aigri*. اكشيمش شراب.

Aigriette (ا.مو.) ويشنه.

Aigrin (ا.مذ.) اكشى الما ويا آرمود آغاجى. يكى ميوه ويرمكه باشلامش الما ويا آرمود آغاجى.

Aigrir (ف.مت.) اكشيتمك:

Un vase impur *aigrit* la plus pure liqueur.
Delille

ناپاك بر قاب الك تميز مشروباتى اكشيدير.

— [مجا.] سرتلشديرمك، تشديد ايتمك، وخيملشديرمك:

Cela ne servira qu'à *aigrir* les affaires. *(Acad.)* بو آنجق ايشلرى وخيملشديرر.

— قيزديرمق، تحريك وتعجيز ايتمك:

Les reproches ne faisaient qu'*aigrir* leur esprit. *(Boss.)* تكديرات آنجق آنلرك اذهانتى تحريك ايديبور ايدى.

— (ف.ل.) اكشيمك:

Cette viande commence à *aigrir*. بو أت اكشيمكه، بوزلمغه باشليور.

— S'aigrir (ف.مط.) اكشيمك:

Les nourritures végétales donnent un lait plus prompt à *s'aigrir*. *(J.-J. Rouss.)* نبـاتى غدالر اكشيمكه دها مستعد بر نوع مايع حاصل ايدر.

— [مجا.] حدتلنمك، قيزمق:

Son âme *s'aigrissait* rapidement dans cette position fausse et pénible. *(G. Sand.)* بوساخته ومشكل التحمل وضعده قلبى سريعاً حدتلنيور ايدى.

— كسب خشونت، كسب وخامت ايتمك:

Les affaires *s'aigrissent* de plus en plus. *(Acad.)* كيده كيده ايشلر كسب وخامت ايديبور.

Aigrissement (ا.مذ.) اكشيمه، اكشيتمه:

L'aigrissement du vin, du lait. شرابك، سوتك اكشيمه‌سى.

Aigu, uë (ص.) سيورى.

L'arme de l'espadon est *aiguë*. *(Lacépède.)* قليچ بالغنك سلاحى يعنى برونى سيوريدر.

— [قيا.] تيز، كسكين، آجى:

Tout à coup un cri *aigu* vient frapper son oreille. *(Cass. Merlin.)* قولاغنه بردنبره آجى بر سس كلدى.

— [روزكار حقنده.] سرت:

Assis sur une roche grisâtre, le front dans mes mains, j'écoutais le souffle *aigu* et plaintif des bises d'hiver. *(Lamart.)* سياه برقيا اوزرينه اوتورمش وآلنى اللرمك ايچنه آلمش اولديغم حالده قيش پويرازينك سرت وايكلتيلى هبوبتى ديكليور ايدم.

— [مجا.] سرت، طوقناقلى، مؤثر:

Plus un mauvais mot est *aigu*, plus il pénètre en nos cœurs. *(St-Franc. de Sale.)* بر كلمه نه قدر سرت وطوقناقلى اولور ايسه قلبمزه او قدر چوق نفوذ ايدر.

— [ع.امر.] Maladie aiguë مرض حاد .

— [تا.ط.] سیوری کوشه‌لی .

— اصطلاحات انجمنی : حاد . feuilles aiguës اوراق حاده .

— [هند.] Angle aigu. زاویهٔ حاده .

— [صر.] Accent aigu حروف صوتیه‌دن „e“ حرفی اوزرینه وضع اولنه‌رق بو حرفی اوقونیر „é“ حالنه وضع ایدن اشارتدر .

— اضداد : اشیا مقنده . Emoussé کور . Epointé اوجی قیریق . Mousse کسکین و سیوری اولمیان . Obtus یاصی . — صدا مقنده . Grave, bas. آغر ، قالین ، یواش . — امراضده . Chronique مزمن . کورلی ، شماته مقنده . Sourd بوغوق .

Aiguade (*é-ga-de*) (ا.مو.) [بحر.] کمیلره صو تدارکی .

— اصطلاحات انجمنی : طاتلی صو قومانیه‌سی .

— کمیلرك طاتلی صو آلدقلری اسکله ، محل .

— Faire aiguade. طاتلی صو تدارك ایتمك .

Aiguadier (ا.مذ.) صولامه صویی توزیع مأموری .

Aiguage (ا.مذ.) صولامه صویی آلمق رسومی .

Aiguail (*é-ga-ill*) (ا.مذ.) چیك طامله‌لری .

Aiguayer (*é-ghè-ié*) (ف.مت.) صوده ییقامق .

Aigue-marine (*é-ghe-ma-ri-ne*) (ا.مو.) رنکی آچیق یشیل زمرد .

— [قیا.] آچیق زمرد رنکنده اولان .

— Aigue-marine orientale یاقوت اصفر .

Aiguière' (*é-ghiè-re*) (ا.مو.) ابریق .

Aiguière.

Aiguiérée (*é-ghi-é-ré*) (ا.مو.) بر ابریق طولوسی .

Aiguillade (ا.مو.) اوکندره ، مدول ایکنه‌سی ، مساسه .

Aiguillat' (ا.مذ.) برنوع دیکنلی کوپك بالغی .

Aiguille' (*è-gu-i-lle*) (ا.مو) [لاتینجه اوج معناسنه اولان „acus“ لك اسم تصغیری اولان „acicula“ کلمه‌سندن مأخوذدر .] ایکنه ، ابره :

Chaque *aiguille*, quelle que soit sa dimension, passe entre les mains de cent vingt ouvriers avant d'être entièrement terminée. *(Encycl.)* بهر ایکنه ابعادی هر نه اولور ایسه اولسون کاملاً ختام بولمازدن مقدم یوز یکرمی عمله‌نك ید هنرندن کچر .

— قادین ال ایشی :

Cette pauvre femme a élevé tous ses enfants avec son *aiguille*. بو فقیر قادین بتون چوجقلرینی ال ایشی ایله بیوتدی .

— De fil en aiguille اوته‌دن بریدن ، دره‌دن تپه‌دن :

C'est ainsi que nous sommes arrivés *de fil en aiguille* à parler de l'inconnu. *(Balz.)* بو وجه ایله دره‌دن تپه‌دن قونو شور ایکن مجهولدن بحث ایتمکه باشلادق !

— Raconter de fil en aiguille اولندن آخرینه قدر صره‌سیله و مکملاً آکلاتمق :

Madame me pria de lui conter *de fil en aiguille* le détail de cette célèbre matinée. *(St. Sim.)* مادام بو مشهور کوندوز مسامره‌سنك تفرعاتی صره‌سیله و بر تفصیل حکایه ایتمکلکمی بندن رجا ایتدی .

— Disputer sur la pointe d'une aiguille. غایت اهمیتسز شیلره اعتراض ایتمك .

— Ne savoir pas faire un point d'aiguille. مهارتسز و تنبل بر قز حقنده ایراد اولنور .

— Ne pas faire, n'avoir pas fait un point d'aiguille. هیچ بر شی یاپمامق :

Il était presque midi et je *n'avais pas encore fait un point d'aiguille. (Le Sage.)* تقریبا اوکله زمانی ایدی و بن هنوز هیچ بر شی یاپمامش ایدم .

— C'est un homme qu'on ferait passer par le trou d'une aiguille. قورقاق و محجوب بر شخص حقنده ایراد اولنور .

— بعض فنون وصنایعده عادی ایکنه‌یه آز چوق مشابهتی اولان آلات حقنده قوللانیلیر. Aiguille à passser اوچقورلق . Aiguille à tricot چوراب شیشی . Aiguille à tapisserie قناوه ایکنه‌سی .

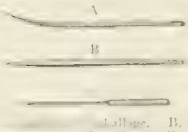

— Aiguille à emballer چوالدوز . Aiguille à matelas. یورغان ایکنه‌سی. Aiguille à crochet چنکللی ایکنه ، قروشه ایکنه‌سی . Aiguille à réseau. آغ ایکنه‌سی .

— [صنا.] میل .

— Aiguille de balance. ترازو دیلی .

چارسوی قابلیتده ترازو قاللامش
نابی .

— [میو.اسه.] زارغنه بالغی .

— [جغر.] سیوری طاغ تپه‌سی .

— [جرا.] میل .

— [حكمه.] Aiguille électrique ابرهٔ الكتریق .

Aiguille aimantée. — ابرهٔ مقناطیسی . Aiguille de déclinasion. ابرهٔ انحراف . Aiguille d'inclination ابرهٔ انحطاط . Aiguille astatique ارضك تأثیرندن عاری ابرهٔ مقناطیسی .

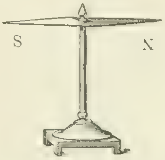

Aiguille aimantée.

— [بحر.] Aiguille affolée منحرف ، متحول ، پوصله ابره‌سی .

— اصطلاحات انجمنی :ابره‌نك انحرافی .

— [معما.] Aiguille de pont. چاك قله‌سی كوپری آیاغی .

— [عسه.] Aiguille de fusil تفنك ایكنه‌سی . Aiguille d'artificier. فشنكجی ، ماهتابجی ایكنه‌سی .

— [ساعتجیلكده] Grande aiguille یلقوان . Petite aiguille عقرب . Aiguille de rosette ساعت داخلنده ایلری وكری حركتنی تنظیم ایدر آلت .

— [نبا.] عضو تأنیث .

— اصطلاحات انجمنی : ابره .

— شمندوفر اصطلاحاتنده : مقاص .

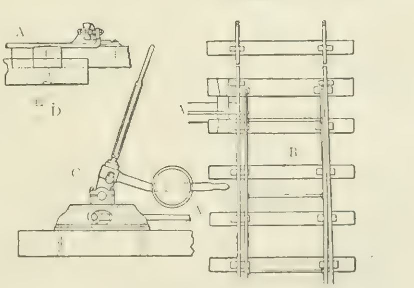

Aiguille (chemin de fer).
B, changement de voie. — C, levier de manœuvre. — A, tringle de manœuvre. — D, extrémité de la tringle de manœuvre.

Aiguillé, ée (صه.) ایكنه شكلنده ، ابروی .

— [صنا.] ایكنه ایله تمیزلنمش .

Aiguillée (ا.مو.) بر ایكنه‌لك ، بر صاپ ایپلك :

Apprêter des *aiguillées.* بر قاچ ایكنه‌لك ایپلك حاضرلامق .

Aiguiller (*è-gu-î-llé*) (ف.مته.) [جرا.] كوز پرده‌سنی میل ایله آلمق ، ایندیرمك ایكنه ایله تمیزلمك .

— S'aiguiller. (ف.مط.) [شمندوفر اصطلاحاتنده] مقاص واسطه‌سیله برلشمك .

Aiguillerie (ا.مو.) ایكنه فابریقه‌سی ، تجارتی .

Aiguilletage (ا.مو) قوردون ، غیطان ایله باغلامه .

— [بحر.] طاقه ، ربط .

— اصطلاحات انجمنی: آغز باغی (قانجه‌نك) .

Aiguilleter (ف.مته.) [بو فعلك مادهٔ اصلیه‌سنده‌كی "t„ حرفی صامت بر „e" دن اول بولندیغی تقدیرده تكرار اولنور : J'aiguillette, Ils aiguilletteront. Qu'ils aiguillettent.] قوردون ، غیطان ، اوچقور ایله باغلامق :

Aiguilleter ses chausses. شالوارینك اوچقورینی باغلامق .

— Aiguilleter des lacets قوردون اوجنه دمیر كچیرمك .

— [بحر.] ایپ ایله ربط ایتمك .

— اصطلاحات انجمنی: فلكه و سائره‌یی باغلامق .

— S'aiguilleter (ف.مط.) اوچقورینی باغلامق .

Aiguilletier, ère (ا.) قوردونجی .

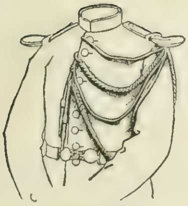
Aiguillette (costume).

Aiguillette* (*é-gui-llè-te*) — [فرانسزجه ایكنه معناسنه اولان "aiguille„ كلمه‌سنك اسم تصغیریدر .] اوجی دمیرلی قونده باغی، یلك قورسه باغی، قوردونی، خدمه قوردونی .

— Aiguillette borgne اوجی دمیرسز قوردون ، اوچقور .

— Aiguillette d'or یاور قوردونی، كوكس غیطانی .

— Lâcher l'aiguillette دفع حاجت ایتمك .

— Courir l'aiguillette. آلفته قبیلندن اولان قادینلرك سوقاقلرده عرض و صال ایتمك ایچون اركگلری تعقیب ایتمسی ؛ اوچقور چوزمك :

Si la nature n'eût arrosé le front des femmes d'un peu de pudeur, vous les verriez bientôt courir l'*aiguillette. (Rabel.)* طبیعت قادینلرك وجهلرینه بر آز آب عفت

ساله اقتسه ایدی آنلرك همان هر كسه قارشی اوچقور جوزملری كوریلیر ایدی .

— Nouer l'aiguillette [متأهل آدم حقنده.] باغلامق.

— بیونه چیقارلمش اوزون ات پارچه‌سی .

— [جغر.] كوچك سیوری قیا .

Aiguilleur (ا.مذ.) دمیر یول مقاصجیسی :

On a expérimenté divers systèmes destinés à empêcher les fréquentes rencontres de trains causées par les erreurs et les oublis des *aiguilleurs*. *(Siècle.)* مقاصجیلرك سهو و نسیانلرندن صیق صیق وقوعه كلن قطار مصادمه‌لرینی منع ایچون بر چوق اصول و قواعد تجربه ایدلدی .

— بخار موصلغی آچان .

Aiguillier* (ا.مذ.) ایكنه‌دان . عین معناده étui كلمه‌سی دها مستعملدر .

Aiguillier, ère (ا.) ایكنه‌جی .

Aiguillière (ا.مو.) بالقحبیلقده. زرغانه بالغی آغی .

Aiguillier.

Aiguillon (*è-gu-i-llon*)(ا.مذ.)اوكندره، اوكندره اوجی :

Les bœufs fatigués marchant le cou penché, d'un pas lent et tardif, malgré l'*aiguillon* qui les presse. *(Fén.)* یورغون اوكوزلر كندیلرینی تضییق ایدن اوكندره‌یه رغماً بیونلری بوكوك و یواش یواش یورورلر .

—[مجا.] مشوق ، محرك .

L'espoir et la difficulté sont les *aiguillons* du courage. امید و صعوبت شجاعتك مشوق درلر .

— [نا.ط.] آغاج دیكنی ؛ بوجك نیشی ؛ بالق قولاغی دیكنی .

— اصطلاحات انجمنی : سلاء .

— آرهبلقده .حیوانات وحشیه ترسی .

Aiguillonnant, ante (ص.) محرك، مشوق .

Aiguillonné, ée (ا.مف.)[Aiguillonner مصدری دن.] اوكندره ایله دورتلمش :

Les bœufs ne devraient pas être *aiguillonnés* si fréquemment. اوكوزلر اوكندره ایله چوق دورتلمامیدر .

— [مجا.] تشویق كورمش ، تحریك ایدلمش .

— [آوجی اصطلاحاتنده] . سیوری ، حیوان ترسی .

— [نبا.] دیكنلی .

— اصطلاحات انجمنی : ذوالسلاء .

— [حیو.] نیشلی .

— (ا.مذ.جمع.) كیربی كبی دیكنلی حیوانلر صنفی . آری كبی نیش ایله مسلح هوام صنفی .

Aiguillonner (*é-gu-i-llo-né*) (ف.مت.) اوكندره ایله دورتمك :

On *aiguillonne* les bœufs lorsqu'ils tirent la charrue. *(Rozier.)* اوكوزلری ، چیفت سوررکن اوكندره ایله دورترلر .

— [مجا.] تحریك ایتمك ، ایمرندیرمك :

Les officiers attablés satisfaisaient un appétit que la fatigue avait *aiguillonné*. *(Balz.)* سفره‌نشین اولان ضابطان یورغونلغك تحریك ایتمش اولدیغی اشتهالرینی تطمین ایدییورلر ایدی .

— تحریص ایتمك ، تشویق ایتمك ، جلب ایتمك .

Aiguillonner le courage de quelqu'un. بر شخصك جسارتی تشویق ایتمك .

— تعذیب ایتمك :

Il n'avait, par son heureux retour, enlevé qu'une partie de l'inquiétude qui *aiguillonnait* quatre amis. *(Alex. Dum.)* آنك سالماً عودتی درت محبی تعذیب ایدن مراق و هیجانك آنجق بر قسمنی ازاله ایده‌بیلدی .

— S'aiguillonner. (ف.مط.) تشویق ، تحریك اولنمق .

— متقابلاً :

Les hommes réunis *s'aiguillonnent* et s'éclairent. *(Mercier.)* اجتماع حالنده بولنان انسانلر بری بریلرینی تحریك و فكرلرینی تنویر ایدرلر .

— [مترد.] Aiguillonner, animer, encourager, exciter, inciter, porter à, pousser à.

Exciter فعلی قرار ویرمكده تردد ایدنلر حقنده قوللانیلیر. Inciter فعلی برشیئه مائل اولمیانلری میلانه كتیرمك موقعلرنده قوللانیلیر. Pousser برشیئی ایسته‌میان ویاخود پك آز ایسته‌ین آدمه او ایشی یاپدیرتمغه چالشمقدر. Animer فعلی بر ایشده برودت وعدم تقید حالنده بولنان كسه‌لری ترغیب معرضنده استعمال اولنور . مخنث و قورقاق آدم Encourager یعنی تشجیع ایدیلیر . كندی عطالتنه غلبه ایده‌میان آدمی Aiguillonner ایتمك فعالیته كتیرمك دیمكدر . Porter à كندی اختیاریله بر ایش كوره‌میان و سوروكلنمكه محتاج اولان آدمی او ایشی كوردیرمك حالنه قویمقدر .

Aiguillonneux, euse (ص.) [نبا.] دیكنلی .

— اصطلاحات انجمنی : ذوالسلاء .

Aiguillots (ا.مذ.جمع.) دومن رزه‌سی چنکللری .

Aiguisable بیله‌نه‌بیلیر ، بیله‌نمسی ممکن :
Ce couteau n'est plus *aiguisable.* بو چاق آرتق بیله‌نمز .

Aiguisage (ا.مذ.) بیله‌مه .

Aiguisé, ée (*é-gui-zé*) (ا.مذ.) [مصدری aigui-ser در .] بیله‌نمش ، کسکین :
L'écho ne répète plus le son de la faux *aiguisée.* (*Deleuze.*) کسکین اوراغك سسی آرتق عکس حاصل ایتمیور .
— [قیا.] سیوری :
La taupe naît avec un museau si pointu et si *aiguisé,* qu'elle perce en un moment le terrain le plus dur. (*Fén.*) کوستبك او قدر سیوری بر برون ایله طوغارکه بر ثانیه‌ده اك سرت طوپراغی بیله دلر .
— [مجا.] نکته‌لی :

Les hommes les meilleurs
D'un mot bien *aiguisé* sont les premiers à rire.
Vigée.

کوزل ، نکته‌لی بر سوز اوزرینه اك صاف آدملر بیله کولرلر .
— اویانمش ، آچلمش :
Une intelligence *aiguisée* par l'étude. تحصیل ایله آچلمش بر ذکا .
— [اشتها حقنده] . تحریك اولنمش ، آچلمش :
L'opération finie, nous courûmes nous mettre à table avec des appétits *aiguisés* par le retard. (*Brill.-Sav.*) عملیاتك بیتمسی متعاقب کج قالمادن طولایی آچلمش اولان اشتهامز ایله سفره‌نشین اولمغه شتاب ایتدك .
— [طب.] اکشیدلمش :
De l'eau *aiguisée* de vinaigre, سرکه ایله اکشیدلمش صو .

Aiguisement (ا.مذ.) سیوریلتمه ، بیله‌مه .

Aiguiser (*é-gui-zé*) (ف.مت.) [مادهٔ اصلیه‌سی فرانسزجه سیوری معناسنه اولان „aigu" کلمه‌سیدر .] بیله‌مك ، کسکینلتمك :
Toujours auprès de son jeune maître, elle tournait la meule où il *aiguisait* les outils de labour. (*Clém. Robert.*) دائما کنج اوسته‌سنك یاننده او قز چفتجی آلاتی بیله‌دیکی بیله‌کی طاشنی چویرمکده ایدی .
— [قیا.] حیوانلر حقنده :
Le lion *aiguise* ses dents et ses griffes. (*Fén.*) آرسلان دیشلرینی و پنجه‌لرینی کسکین ایدر .
— [مجا.] دها مؤثر ، دها طوقوناقلی یاپمق .

Au lieu de fades épigrammes,
Qu'il *aiguise* un couplet gaillard.
Béranger.

طاتسز هجویه‌لر یرینه مؤثر ، شاقراق بر بیت یازسون .
— آچمق ، اویاندیرمق :
Le travail *aiguise* l'esprit, comme la guerre aiguise le courage. (*Volt.*) حرب جسارتی اویاندردیغی کبی مشغله‌ده ذهنی آچار .
— [اشتها حقنده] . تزیید ، تحریك ایتمك ، آچمق :
Le travail *aiguise* l'appétit. (*J.-J. Rouss.*) سعی و عمل اشتهایی آچار .
— [ضروب امثالده] . Aiguiser les couteaux. بچاقلری بیله‌مك یعنی حرب و جداله ، غوغایه حاضرلنمق .
— Aiguiser ses dents. چوق یمکه حاضرلنمق ، سرکه ایچمك .
— S'aiguiser (ف.مط.) بیله‌نمك :
La plupart des outils *s'aiguisent* à la meule. اکثر آلات بیله‌کی طاشنده بیله‌نیر .
— [متر.] Aiguiser, affûter. [مر.] Affûter
— [متر.] Aiguiser, allégir, amenuiser.
Aiguiser کنارلردن واوجلردن تنقیص ایتمکدر . بر استره ، بیله‌مك طرزیله کنارلرندن و اوجلرندن تنقیص اولنور . بر ایکنه ، بر قازیق و بر دکنك کذا . Allégir ایتمك بیوك بر جسمك هر طرفندن تنقیصات اجرا ایلمکدر . *Allégir* une poutre بر طبان تخته‌سنی طول و عرضنجه تنقیص ایلمکدر .
Amenuiser پك بیوك اولمیان بر جسمی بالخاصه بر سطحنجه انجلتمك دیمکدر :
Amenuiser une volige. بر پداوره تخته‌سنی انجلتمك .

Aiguiserie (ا.مو.) بیله‌یجی دکانی ، بیله‌کی خانه .

Aiguiseur, euse (ا.) بیله‌یجی .

Aiguisoir (ا.مذ.) بیله‌کی طاشی .

Aigument (ح.) سرتلکله ، آجی برطور ایله ، شدیداً .

Ail. — A, fleur.

Ail* (*a-ill*) (ا.مذ.) صارمساق :
L'*ail* est le vermifuge le plus puissant et le plus inoffensif que je connaisse. (*Raspail.*) صارمساق بیلدیکم صغولجان علاجلرینك اك مؤثری واك ضررسزیدر .
— aulx لسان عوامده بوکله صورتنده جمعلنیر :
Il a dans son jardin des *aulx* cultivés et des aulx sauvages. آنك باغچه‌سنده بالعمل یتشدیرلمش و یبانی صارمساقلر وار .

— علم نباتاتده ایسه جمعی ails اولور :
La famille des *ails*. صارمساق فصیله‌سی .

Ailante* (ا.مذ.) [نبا.] آیلاندوس ، ورنیق آغاجی . — اصطلاحات انجمنی : ایلاندیز آغاجی .

Ailante. – A, fleur ; B, graine.

Ailantine (ا.مو.) آیلاندوس آغاجی یاپراغی ایله بسله‌نلش بوجك ایپكی .

Aile* (ا.مو.) [بو کلمه‌نك اصلی لاتینجه قولتوق معناسنه اولان "axilla" کلمه‌سیدر .] جناح ، قناد :

Je suis oiseau. Voyez mes *ailes*.
La Fontaine.

بن قوشم ، باقکز قنادلرمه .

— پیشمش قوش قنادی :

Le meilleur morceau d'une poularde rôtie, c'est l'*aile*. *(Grimod.)* قزارمش طاووغك اك اعلی پارچه‌سی قنادیدر .

— قنادلر علامات سرعتدر بو سببدن طولانی سرعت حرکتلری کوسترلمك اقتضا ایدن نجه خصوصاته بو تعبیر ماصدق اولور :

L'homme s'élève au-dessus de la terre sur deux *ailes* ; la simplicité et la pureté. *(Sacy.)* انسان ایکی قناد ایله سطح ارضك فوقنه چیقار : سادکی و پاکی .

— [قیا.] Avoir des ailes. سریع الحرکه ، چویك ، چالاك اولمق . (« چویك » چالاکك غلطیدر .)

Quand elle me donnait un ordre, j'*avais des ailes*. *(G.Sand.)* او بکا بر امر ویرنجه اوچار کبی قنادلنیر ایدم .

— La peur donne des ailes. خوف و حذر سرعت بال و پر ویرر :

Si *la peur* vous *donne des ailes* pour vous sauver, l'espérance lui en donnera de plus fortes pour vous atteindre. *(Vaugel.)* خوف وحذر، سزه خلاصات اولمق ایچون بال و پر اولور ایسه امید ، سزی دردست ایتمك ایچون آکا دها قوی وسائط پرواز بخش ایدر .

— Fournir, donner des ailes. تسریع ایتمك .

Chacun s'empresse, à ces tristes nouvelles,
Même aux plus lents l'ardeur *donne des ailes*.
Malfilatre.

بو خبر پرکدر اوزرینه هرکس شتابان واك بطی الحرکه اولانلر بیله پرواز ایدرجه‌سنه حرکتمای جولان اولدی .

— Avoir des ailes. یك چابوق واصل اولمق :

Le mal *a des ailes*, et le bien marche à pas de tortue *(Volt.)* فنالق بال و پری وارمش کبی سرعتله واصل ، خیر ایسه قابلومباغه کبی بطائتله حاصل اولور .

La louange est sans pieds, et le blâme a des *ailes*. *(V. Hugo.)* ستایش و ث محروم اقدام حرکت وطعن و غیبت ایسه حائز جناح سرعتدر .

— [مجا.] جناح حمایه :

Une fille est au mieux sous l'*aile* de sa mère.
C. Delavigne.

بر قزك اك ایی حالی زیر جناح مادرنده بولنمسیدر .

— شعر ، عشقه ، زمانه ، روزکاره : مواسمه ، رؤیالره ، موته بر شخصیت وهربرینه بال وپر حرکت بخش ایدر :

Sur les *ailes* du Temps, la tristesse s'envole.
La Fontaine.

جناح ازمان ایله اکدار پرواز وکذار ایلر .

Si l'Amour porte des *ailes*,
N'est-ce pas pour voltiger ?
Beaumarchais.

عشق وسودا جناحبخشا اولورایسه سمت بی وفائیه پرواز ایچون دکلیدر ؟

— [شاعرانه .] Les ailes des vaisseaux. کمی یلکنلری :

Nous partons, nous fuyons, nous volons sur les eaux.
Et déployons au vent les *ailes des vaisseaux*.
Delille.

کیدرز ، قاچارز ، صولر اوزرنده اوچارز ، روزکارلره قارشی کمیلرك یلکنلرینی آچارز .

— [ضروب امثالدن اوله‌رق] Voler de ses propres ailes. بشقه‌سنك معاونته محتاج اولمامق ، کندی یاغیله قاوورولمق .

— N'avoir pas l'aile assez forte. پك ایرکن کوچ بر ایشه باشلامق .

— Battre de l'aile. مضطرب اولمق ، صیقنتیده بولنمق :

Depuis qu'on a réduit sa pension, il ne fait plus que *battre de l'aile*. نفقه‌سنك تنقیصی آندن اعتباراً صیقنتیده بولنیور .

— Ne battre, n'aller que d'une aile. دوشکون اولمق :

Depuis sa maladie, depuis sa faillite il *ne bat plus que d'une aile*. خسته‌لکندن ، افلاسندن بری دوشکون اولدی .

— Rogner les ailes à quelqu'un. قوتدن ، نفوذدن محروم ایتمك ، اقتدارینی سلب ایتمك .

— Tirer une plume de l'aile à quelqu'un. برینی طولاندیرمق ، بریسندن پاره چکمك .

— C'est la plus belle plume de son aile. ایرادینك اك ایسیدر .

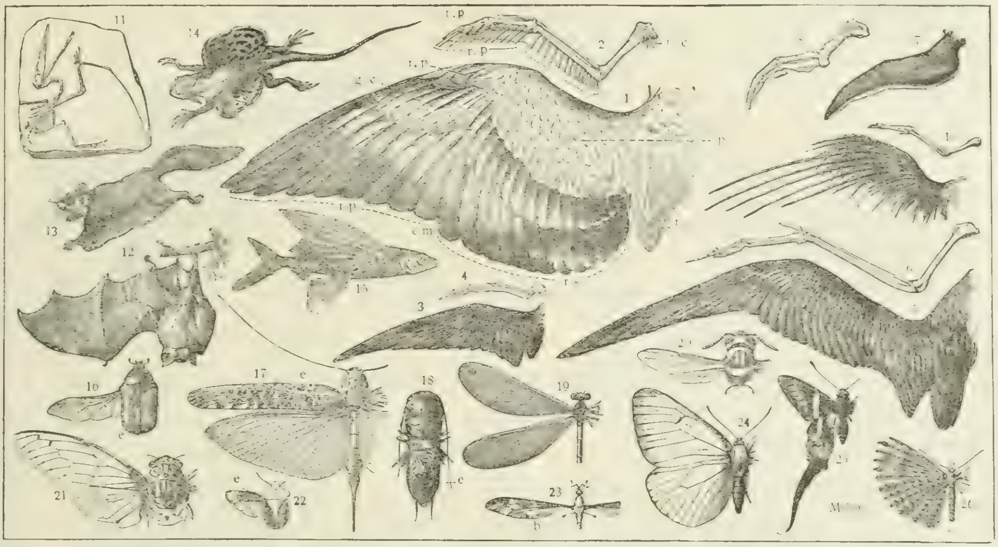

AILES. — 1, 2. Aile type (pigeon); r p rémiges primaires; r s rémiges secondaires; r b rémiges bâtardes; r. s. rémiges scapulaires; g c grandes couvertures; c m couvertures moyennes; p c petites couvertnres. — 3, 4. Aile de bon voilier à os courts (martinet). 5, 6. Aile de bon voilier à os longs (fr gate). — 7. 8. Aile modifiée en nageoire du pingouin. — 9, 10. Aile rudimentaire du casoar à casque. — 11. Piérodactyle. — 12. Chauve-souris. — 13. Ecureuil volant. — 14. Drago volant. — 15. Ecocet (poisson volant). — 16. Coléoptère (sétoine); e élytres. — 17. Ortoptère (dectique). e élytres. — 18. Ortoptère (grillon); e ély es. — 19. Névroptère (caloptéryx). — 20. Hyménoptère (frelon). — 21. Hémiptère (cigale). — Hémiptère (punaise); e élytres. — 23. Diptère (tipule); b balancier. — 24. Lépidoptère (piéride). — 25. Lépidoptère à ailes avec prolongements (leptocjrcus). — 26. Microlépidoptère (ornéode).

— En avoir dans l'aile. آغر برخسته‌لکه، غیرمنتظر بر نکبته دوچار اولمق . عاشق اولمق . اللی یاشنده اولمق .

— Voler des mêmes ailes. برلکده یشامق :

Nous sommes jeunes tous deux, nous pouvons *voler des mêmes ailes* sous le même ciel. *(Balz.)* هر ایکیمز کنجز وعین آسمان آلتنده توحید معیشت ایده‌بیلیرز .

— Tirer d'une chose pied ou aile. بر ایشدن هرنه صورت ایله اولور ایسه اولسون استفاده ایتمك .

— Baisser l'aile. محزون ، مکدر اولمق .

— A tire d'aile. (تر.ح.) بسرعت ممکنه ایله :

A. aile d'un bâtiment.

— «آرغو» تعبیر اولنان چابقین اصطلاحاتنده . بو کلمه قول معناسنه کلیر :

— Prends mon aile. قولمه کیر .

— [عسه.] جناح، جناح مفرزه‌سی. Aile de fortification. استحکام جناحی . Aile de l'armée اردو جناح قولی. L'aile droite. صاغ جناح مفرزه‌سی ، میمنه . L'aile gauche. صول جناح مفرزه‌سی ، میسره . Aile en l'air. غیرمستند جناح. Aile fixe ثابت جناح. Aile de la tenaille مقراضی طابیه‌نك جناحلری .

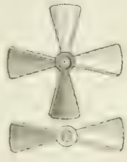

Aile d'hélice.

—* [ماك.] Aile d'hélice. حلزون قولی .

— [نبا.] قول ، دال قولی .

— اصطلاحات انجمنی : جناح .

— [زرا.] صبان قولی .

—* [معما.] جناح .

— [تجا.] قاز توینسدن معمول قلم اوجلری .

Ailé, ée (ص.) قنادلی ، مجنح :

Les animaux *ailés*. قنادلی حیوانات .

— Le peuple ailé, la gent ailée طیور .

— Les pèlerins ailés. کچیجی قوشلر .

— [مجا.] یلکنلی :

Une escadre *ailée*. بر یلکن کمیسی مفرزه‌سی .

— [طب.] Omoplates ailées. مجنح کتفلر .

— (ا.مذ.جمع) [حیو.] سقطیه صنفی .

Aileron* (ا.مذ.) قناد اوجی ، بال :

Le coq s'était cassé un *aileron*. خروس بر قناد اوجی قیرمش ایدی .

— Se faire donner sur les ailerons. یلکنلری صویه ایندیرمك .

— [حیو.] بالق قنادی ، مسبحی .

— اصطلاحات انجمنی : ذوالجناحین (ایکی قنادلی)

حشراتك قنادلرينك قاعده‌سنده بولنان كوچك خرشفى قطعه‌يه بو نام ويرلمشدر . قنادجق ، كوچك قناد .

— [صنا.] صو دكرمنى چرخنك پروانه‌لرى ، دمير دستك .

— [معما.] بعض قپو و چاتى پنجره‌لرينك ايكى طرفنه وضع اولنان تزيينات . قولتوق.

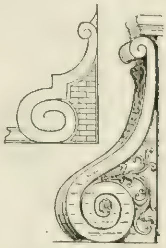

Ailerons (architecture).

— [باغچ.] Aileron d'artichaut ياورو انكنار .

— [بحر.] دومن اكله تخته‌سى .

— اصطلاحات انجمنى : يدكلك دومن يلپازه‌سى .

Ailette (ا.مو.) [معما.] كوچك جناح .

— [بحر.] قيچ بورده‌سى چيقنتيسى .

— اصطلاحات انجمنى : قيچ اوموزلغى .

— [صنا.] قونده طبان آستارى .

Aillade (*a-ill-a-de*) (ا.مو.) صارمساقلى تراطور . صارمساق سورلمش اتمك ديليمى . صارمساق آونكى .

— [مجا.] Il nous a servi une rude aillade. بزى شدتله تكدير ايتدى .

Ailler (*a-ill-é*) (ا.مذ.) بيلدرجين آوينه مخصوص آغ .

Ailleurs (ح.) بشقه يرده ، بشقه يره :

Il y a, à la ville comme *ailleurs*, de fort sottes gens. *(La Bruy.)* بشقه يرده اولديغى كبى شهرده دخى پك چلغين آدملر واردر .

— [توس.] بشقه‌لرينك ، بشقه‌سنك يانده :

Les consolations qu'il ne peut vous donner, vous les trouverez *ailleurs*. آنك سزه ويره‌مديكى تسليتى بشقه‌سنك نزدنده بولورسكز .

— بشقه بر كتابده ، بشقه بر مؤلفده ، بشقه بر فقره‌ده :

Cette locution se trouve *ailleurs*. بو تركيب بشقه بر كتابده مندرجدر .

— Partout ailleurs. بشقه هر هانكى بر محلده :

Il était à Paris et on le cherchait *partout ailleurs*. او پاريسده ايدى فقط بشقه هر محلده آرانيور ايدى .

Par ailleurs. بشقه واسطه ايله :

Faites-moi tenir mes lettres *par ailleurs*. مكتوبلرمى بكا بشقه واسطه ايله كوندركز .

— D'ailleurs (تر.ح.) بشقه محلدن ، بشقه طرفدن :

Si vous ne pouvez me fournir ces objets, je les ferai venir *d'ailleurs*. بو اشيايى بكا تدارك ايده‌مز ايسه‌كز بشقه محلدن كتيرده‌جكم .

— بشقه سببدن :

Votre tristesse vient d'ailleurs. سزك حزن وكدركز بشقه بر سببدن منبعثدر .

— بوندن بشقه ، بوندن ماعدا ، بوندن صرف نظر :

Et d'*ailleurs* vous avez obtenu sa promesse. بوندن ماعدا وعدينى‌ده استحصال ايتديكز .

— اولديغى حالده ، اولقله برابر .

Ces raisonnements, fort justes d'*ailleurs*, ne calmaient pas les anxiétés de Rodolphe. *(E. Sue.)* بو ملاحظات پك طوغرى اولقله برابر « رودولفك » كدر وانديشه‌لرينى تسكين ايده‌ميور ايدى .

— [متر.] D'ailleurs, de plus, outre cela ياخود en outre.

— De plus فضله اوله‌رق معناسنده‌در :

Voler quelqu'un et *de plus* le maltraiter. بر كمسه‌يى صويمق وفضله اوله‌رق آنى ضرب وتحقير ايتمك .

— D'ailleurs. بشقه بر سبب ويا بشقه نوعدن بر شى افاده ايدر :

Le chancelier, ennemi des supplices et d'*ailleurs* assez favorable aux protestants, conseilla cette douceur à la reine. *(Boss.)* ناظر اذا و جفانك عليهنده وديكر طرفدن پروتستانلرك غايتله لهنده بولنديغندن قراليچه‌يه بويله ملايمانه معامله‌يى توصيه ايتدى .

— Outre cela اساساً يالكز باشنه كافى اولان بر شيئه فضله بر قوت علاوه ايدن بر دليل كوسترر :

M. Despréaux n'a pas seulement reçu du ciel un génie merveilleux pour la satire, mais il a, *outre cela*, un jugement excellent. *(Rac.)* « موسيو ده‌پرئو » (Boileau) يالكز هجو يولنده بر دهاى حيرت انكيزه مالكيت بخشايش اسمانيسنه نائل اولميوب بوندن ماعدا بر محاكمهٔ عاليهٔ ذهنيه‌يى حائز ايدى .

— Outre cela دائماً en outre يرينه استعمال اولنه‌بيلير ومتقابلاً .

Aillie (ا.مو.) صارمساق بعديسى .

— [نبا.] يبانى اريك [مر.] Prunelle .

— [ضروب امثالده] Je n'en donnerais pas une aillie آكا هيچ اهميت ويرمم ، بش پاره ويرمم .

Ailolie (ا.مذ.) صارمساقلى تراطور .

Ailloliser (*a-ill-o-li-zé*) (ف.مت.) صارمساق قاتمق .

Aillosse (*a-ill-o-se*) (ا.مو.) [ط.ارض.] قونده طوپراغى .

Aimable (ص.) [لاتينجه عين معنايى افاده ايدن "ama-

bilis„ کلمه‌سندن مأخوذدر.] سولکه شایان، سویملی، شایان محبت، مستحق محبت :

Le véritable sage est *aimable* en tout temps.
Desforges.

حقیقی فاضل هرزمانده سویملیدر.

— مراسم تشکر و نوازشکاریده قوللانیلیر :

Faites cela, et vous seriez bien *aimable*. بو همتی ایدیکز، پك محبوب‌القلوب اولورسکز.

— [اشیا حقنده]. نازك، ظریف، لطیف :

Je ne manque pas de dire à ma tante tous vos *aimables* souvenirs. (*Mme de Sév.*) خاطرات لطیفه‌کزك کافه‌سنی خاله‌مه تبلیغ ایتمکده قصور ایتم.

— Cela est aimable, voilà qui est aimable لطف ایتدیکز، حقیقةً لطف ایتدیکز.

— مستهزیانه :

Vous nous avez fait attendre deux heures, voilà qui est fort *aimable !* بزی ایکی ساعت بکلتدیکز، ایشته خاطرنوازی بویله اولور!

Adieu ma très-chère, ma très-*aimable*. (*Mme de Sév.*) سوکیلم، محبوبم آدیو.

— Faire l'aimable کندینی بکندیرمك ادعاسنده، املنده بولنمق :

Celui, celle qui *fait* trop *l'aimable* n'est le plus souvent que ridicule. کندینی زیاده بکندیرمك ادعا و مساعیسنده بولنان کمسه علی‌الاکثر مسخره اولور.

— L'aimable (ا.) سویملی اولان شی :

Je préfère *l'aimable* au surprenant et au merveilleux. (*Fén.*) سویملی اولان شیئی حیرتبخشا اولان شیئه ترجیح ایدرم.

— اضداد : Abominable داعیٔ نفرت. Antipathique منفور. Détestable مستکره. Exécrable باعث استکراه. Haïssable داعیٔ عداوت. Insupportable ناقابل تحمل. Odieux جالب بغض.

Aimablement (ح.) دلربایانه، دلنوازانه :

Il fallait voir le ton tremblant, *aimablement* embarrassé de cette charmante fille. (*Rétif de la Bret.*) بو دلبر قزك لرزه‌ناك و دلنوازانه متحیر طورینی کورملیدی.

Aimant* (ا.مذ.) [معا.] حمض حدید.

— [حکم.] مقناطیس. Aimant naturel طبیعی مقناطیس، Aimant artificiel صنعی مقناطیس. Aimant généreux قوتلی مقناطیس. Pôle de l'aimant قطب مقناطیسی. Nourrir un aimant تدریجاً بر قوت علاوه‌سیله بر مقناطیسك قوتنی آرتیرمق.

— [مجا.] جذب ایدن شی، جاذبه :

La douceur, la modestie est un *aimant* qui attire les cœurs. (*Acad.*) حلاوت، تواضع قلوبی جذب ایدیجی بر قوتدر.

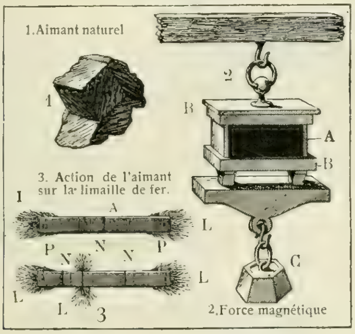

2. A, aimant naturel; B. monture métallique; C, poids soulevé par l'aimant. — 3. A, aimant; L, limaille de fer; P, pôles de l'aimant; N, région neutre.

— [شاعرانه]. ابرهٔ مقناطیسیه، پوصله :

L'*aimant* de nos vaisseaux seul dirige les ailes.
A. Chénier.

سفینه‌لرمزك یلکنلرینی سوق و اداره ایدن یکانه پوصله‌در.

Aimant, ante (ص.) سون، محب :

L'objet *aimant* est plus heureux que l'objet aimé. (*B. de St-P.*) سون سویلندن دها بختیاردر.

— عشق و محبته مائل :

Cœur naturel, *aimant*. عشق و محبته مائل طبیعت، قلب.

Aimantaire (ص.) [معا.] حمض حدیدی حاوی.

—[حکم.] مقناطیسی :

Force *aimantaire* قوهٔ مقناطیسیه. [بو معناده Magnétique کلمه‌سنی استعمال ایتمك مرجحدر.]

Aimantation (ا.مو.) [حکم.] مقناطیسلنمه، مقناطیسلمه.

— Aimantation temporaire الکتریق ایله مقناطیسلمه. Aimantation par influence. بالتأثیر مقناطیسلامه.

Aimanter (ف.م.) مقناطیس خاصه‌سنی ویرمك :

Aimanter un morceau de fer. بر دمیر پارچه‌سنی مقناطیسلامق.

— Aimanter par simple ou par double touche تماس بسیط ویا تماس مضاعفله مقناطیسلامق. Aimanter à saturation. جلبکه محافظه ایده‌بیله‌جکی قوهٔ مقناطیسیه‌یی ویرمك.

— S'aimanter (ف.مط.) مقناطیسلانمق.

— [مجا.] Un grand esprit *s'aimante* à un autre grand esprit. (*T. Deschanel.*) برفکر عالی دیکر برفکر عالی‌یه مقناطیس وظیفه‌سنی ایفا ایدر.

Aimantin, ine (ص.) مقناطیسی .

Aimé, ée (ا.مف.) [مصدری aimer در .] سوکیلی ، محبوب ، محبوبه :

La gloire d'un souverain consiste à être *aimé* de ses peuples. (*La Bruy.*) بر حکمدارك شان و شرفی اهالیسنك محبتنی جلب اتمسندن عبارتدر .

— اسم اولەرق دخی مستعملدر :

L'amour est tout dans celui qui aime ; l'*aimé* n'est qu'un prétexte. (*A. Karr.*) عشقك بتونی عاشقدەدر معشوق بر بهانەدن عبارتدر .

Aimer (ف.مت.) [لاتینجه عین معناده اولان "amare" کلمەسندن مأخوذدر .] سومك :

Ce que les femmes *aiment* toujours et avant tout, c'est le plaisir. (*L.-J. Larcher.*) نسوانك هر شیئه تقدیماً و هر زمان سودکاری شی ذوق و صفادر .

— عاشق اولمق ، تعشق اتمك ، علاقه اتمك ، سومك :

Aimer, prier, chanter, voilà toute ma vie.
Lamartine.

سومك ، دعا اتمك ، تغنی اتمك ، ایشته بتون حیاتم .

Cette jeune fille a épousé celui qu'elle *aimait*. بو کنج قز تعشق ایتدیکی ذات ایله ازدواج ایتدی.

Si l'on pouvait voir ce qu'on *aime* tel qu'il est, il n'y aurait pas d'amour sur la terre. (*J.-J. Rouss.*) انسان عاشق اولدیغی شیئی حال حقیقیسی اوزره کورەبیلسه ایدی دنیاده عشق و محبت موجود اولماز ایدی .

— بو معناده اکثریا صورت مطلقەده قوللانیلیر :

Le serment de ne plus *aimer* est presque aussi peu raisonnable que celui d'aimer toujours. آرتق هیچ سومامك خصوصندەکی یمان الی‌الابد سومك اوزره ایدیلن یمانه قریب درجەده معقولیتدن بعیددر .

Il n'est pas décidé que les femmes *aiment* plus que les hommes ; mais il est incontestable qu'elles savent mieux *aimer*. (*S. Dubay.*) قادینلرك ارککلردن دها زیاده عشق و محبتلری اولدیغی قطعیاً تقرر اتمامش اولمقله برابر نسوانك محبت خصوصنده ارککلردن زیاده مهارتلری اولدیغی غیر قابل اعتراضدر .

— مراقلی اولمق ، حظ اتمك :

Les Italiens, depuis des siècles, *aiment* la musique avec transport. (*Mme de Staël.*) ایتالیانلر بر چوق عصردن بری موسیقی‌یه شدیداً مراقلیدرلر .

Il faut dans ce bas monde *aimer* beaucoup de choses
Pour savoir, après tout, ce qu'on *aime* le mieux.
A. de Musset.

بو عالم سفلیده چوق شیئه محبت اتملیدر تاکه انجام حالده هانکیسنه اك زیاده محبت اولندیغی معلوم اوله .

— [حیوانات و نباتات حقنده] . حظ اتمك :

Le canard *aime* l'eau. (*Buff.*) اوردك صودن حظ ایدر .

Le framboisier, la violette *aiment* l'ombre. آغاج چیلکی ، بنفشه کولکەدن حظ ایدر .

— Aimer à محظوظ اولمق :

J'*aime* à vous écrire par-dessus tout. (*Mme de Sév.*) هر شیدن زیاده سزه مکتوب یازمقدن محظوظ اولیورم .

— Aimer que. ممنون ، خشنود اولمق :

Aimez qu'on vous conseille, et non pas *qu*'on vous loue.
Boileau.

سزی مدح و ثنا ایدلیکندن دکل سزه نصیحت ویرلدیکندن طولایی ممنون اولکز .

— Aimer mieux ترجیح اتمك :

Ils *aimaient mieux* la guerre que la paix, les autres *aimaient mieux* la mort que la guerre. (*Pasc.*) آنلر حربی صلحه ترجیح ، دیکرلری ایسه موتی حربه ترجیح ایدرلر ایدی .

Aimer mieux lire que jouer. اویونه مطالعەیی ترجیح اتمك.

— Aimer quelqu'un comme la prunelle de l'œil, comme la prunelle de ses yeux; comme ses yeux. [ضروب امثالدن.] بر شخص حقنده درین بر محبت بسله‌مك . بزده دخی نورعینم ، ایکی کوزم تعبیرلری بو معنایی مفیددر .

Quand on n'a pas ce que l'on aime, il faut aimer ce que l'on a. انسان سودیکی شیئه مالك اولەمدیغی تقدیرده ، مالك اولدیغی شیئی سوملیدر .

Il faut aimer pour être aimé. سولمك ایچون سومك ایجاب ایدر .

— S'aimer (ف.مط.) کندی کندینی سومك ، خودکام اولمق :

Mazarin *s'aimait* trop, ce qui est le naturel des âmes lâches. (*De Retz.*) «مازارەن» ك کندیسنه اولان محبتی یعنی حب نفسی درجۀ معقولەسندن زیاده ایدی بو ایسه ارواح مختثەجه امور طبیعیەدندر .

— S'aimer dans un endroit بر محلدن حظ اتمك ، بر یردن خوشلانمق :

S'aimer à la campagne. کوی حیاتندن خوشلانمق .

— سویشمك ، یکدیکرینی سومك :

Les hommes sont cause que les femmes ne *s'aiment* point. (*La Bruy.*) نسوانك یکدیکرینی اصلا سومامالرینه سبب ارککلردر .

— [متر.] Aimer, affectionner, chérir. [مر.] Affectionner.

— [متر.] Aimer mieux, adopter, choisir, élire, opter, préférer, trier. [مر.] Adopter

— اضداد : Abhorrer نفرت اتمك . Abominer

استکراه ایتمك . Détester حظ ایتمامك . Exécrer نفرت و لعنت ایتمك . Haïr بغض وکین و خصومت ایتمك . Jalou-ser حسد ایتمك .

Ain (ا.مذ.) [صنا.] تار (آریش، بوی) ایپلکی .

Aine (ا.مو.) [تشر.] مغبن ، قاصیق .

Aîné, ée (ص.) [اسکی فرانسزجه‌ده اول معناسنه اولان "ains„ کلمه‌سیله طوغمق فعلنك اسم مفعولی اولان "né„ کلمه‌لرندن متشکلدر .] الك بیوك ، ایلك ، اکبر ، تخسترادہ :

— Fils, frère aîné. ولد اکبر ، برادر اکبر .

— [توس.] دها بیوك :

Il est mon *aîné* de cinq ans. بندن بش یاش بیوکدر .

— [مجا.] اشیا حقنده :

L'industrie, cadette sœur de l'agriculture, a fait oublier son *aînée*. (*Michelet*) زراعتدن مؤخر اولان صنایع قدملیسنی اونوتدیرمشدر .

— اضداد : Cadet الك کوچك ، اصغر . Puiné ارکك ویا قز قرنداشلرندن مؤخر تولد ایتمش اولانلر . Mineur. صغیر ، Jeune یاخود Junior یاشجه کوچك ، کنج .

Aînesse (ا مو.) اکبریت ، تخسترادہ‌لك .

— [مجا.] سن و مأموریتده قدم .

— Droit d'aînesse الك بیوك اولادك دیکرلرندن زیاده نائل میراث اولمسی حقی، حق اکبریت ، تخسترادہ‌لك حقی :

Le *droit d'aînesse* est une institution contraire à la vie de famille. (*P. Janet.*) حق اکبریت عائله حیاتنه مخالف بر مؤسسه‌در .

Les lois révolutionnaires supprimèrent le *droit d'aînesse*. (*Lamart.*) اختلال کبیرك وضع ایتدیکی قوانین تخسترادہ‌لك حقوقنی لغو ایتدی .

— [مجا.] حق تقدم .

Ainsi (ح.) [لاتینجه بو وجهله معناسنه اولان "insic„ کلمه‌سندن مأخوذدر .] بویله ، بو وجهله ، بو صورتله :

Sont-ce des religieux qui parlent *ainsi* ? (*Pasc.*) بو وجهله ادارهٔ کلام ایدن راهبلرمیدر ؟

Ainsi finit la comédie,
Fénelon.

مضحکه بو وجهله ختام بولدی .

— Ainsi donc ایشته بو وجهله .

Ainsi donc périssent les ouvrages des hommes ! (*Volney.*) ایشته بو وجهله آثار بشر دوچار زوال اولور !

— انشاءالله :

Ainsi puissiez-vous profiter de ses vertus ! (*Boss.*) انشاءالله فضائلندن مستفید اولورسکز !

— Ainsi soit-il اویله اولسون ، آمین .

— Pour ainsi parler, pour ainsi dire. کویا، صانکه.

— بناءً علیه ، بنابرین :

Je ne sais si un bienfait qui tombe sur un ingrat, et *ainsi* sur un indigne, ne change pas de nom. (*La Bruy.*) بیلمم ، بر نعمت ناانکور و بناءً علیه نااهل بر شخصه اصابت ایدر ایسه تبدیل نام ایتزمی .

— Ainsi que کبی :

Cela s'est passé *ainsi que* je l'ai dit. ایش دیدیکم کبی جریان ایتدی .

— C'est ainsi que ایشته بو صورتله :

C'est ainsi qu'il mourut, si c'était là mourir !
Lamotte.

اکر بوکا وفات دیرلر ایسه ، ایشته بو وجهله وفات ایتدی !

— Ainsi que مقایسات و تشبیهاتده استعمال اولنور :

L'homme, *ainsi que* la vigne, a besoin de support.
Duresnel,

آصمه کوتکی کبی انسان دخی استنادکاهه محتاجدر .

— شعرده سطر باشنه وضع اولنور .

Ainsi que la vertu, le crime a ses degrés.
Racine.

جنایتك دخی فضیلت کبی درجاتی واردر .

— Quand ainsi serait que صحیح بیله اولسه :

Mais *quand ainsi serait que* ce passage aurait une signification douteuse . . . (*Boss.*) فقط بو عبارهنك مشکوك بر معناسی اولدیغی صحیح اولسه بیله . . .

— [متر.] Ainsi, c'est pourquoi.

C'esl pourquoi ایکی فقره بیننده سببیت و مسببیت علاقه‌لرینی کوسترر . Ainsi ایسه مبدأ و غایه بیننده رابطهٔ استنتاجیه‌یی کوسترر :

Les femmes, pour l'ordinaire, sont changeantes ; *c'est pourquoi* les hommes deviennent inconstants à leur égard. Les Orientaux les enferment, et nous leur donnons une entière liberté ; *ainsi* nous paraissons avoir pour elles plus d'estime. (*Guizot.*) نسوان علی الاکثر تلون مزاج ایله مألوفه دررلر ایشته بوندن طولایی ارککلر آنلر حقنده بی‌وفا اولیورلر . اقوام شرقیه آنلری قفسبند اوله‌رق بولندیریورلر ، بز ایسه آنلره حریت واسعه ویریورز ایشته بو حالده آنلر حقنده بز دها زیاده احترام کوسترمش اولیورز .

— [متر.] Ainsi que, comme, de même que.

Ainsi que حاصل ویا واصل اولان شیلر آره‌سنده‌کی مقایسه‌یی کوسترر :

Ainsi que le gouvernement influe sur le caractère des

— L'air natal. وطن ، مسقط رأس .

— En plein air آچيقده :

Les marchands forains sont presque tous *en plein air*. بازارجيلر همان دائما آچيقده صاتيش ياپارلر .

— Mettre, exposer quelque chose à l'air. بر شيئی آچيقده هوانك تأثيراتنه معروض بر محلده براقمق .

— Être entre deux airs. جريان هوا ايچنده بولنمق :

Maman, tu es ici entre deux *airs*, tu pourrais gagner une fluxion. (*Balz.*) آنه، بوراده جريان هوا ايچنده بولنيورسين بر نزله قاپه‌بيليرسين .

— Il fait de l'air. روزكار وار . Il ne fait pas de l'air. هوا ساكندر .

— Prendre l'air. هوا آلمق ، دها تميز و دها خفيف هوا تنفس ايتمك :

Ma sœur, j'ai besoin de *prendre l'air*, cette scène m'a bouleversée. (*Scribe.*) همشيره‌م ، هوا آلمغه احتياجم وار زيرا بو صحنه كدر فكرمی زير وزبر ايتدی .

— Prendre un air de feu. بر آز ايصينمق ايچون آتشه ياقلاشمق .

— Changer d'air. تبديل هوا ايتمك .

— Donner de l'air. هوالنديرمق ، هوايی تجديد ايتمك :

Je me levais pour ouvrir ma fenêtre, et *donner de l'air* à ma chambre. (*Le Sage.*) پنجره‌می آچيق واوطه‌مك هواسنی تجديد ايتمك ايچون قالقار ايدم .

— Se donner, se pousser de l'air. صاووشمق ، فرار ايتمك .

— Être libre comme l'air. كمسه ايله علاقه‌سی اولمامق ، حر و مختار اولمق :

Depuis que j'ai donné ma démission, je *suis libre comme l'air*. (*Acad.*) استعفا ايتديكم زماندن بری حريت وآزادكی ايچنده‌يم .

— Vivre de l'air du temps. بيوك بر سفالت ايچنده بولنمق .

— Prendre l'air du bureau. بر ايش حقنده معلومات ايدنمك. فقط دها خصوصی اوله‌رق بر مدت قلمده كورينوب صاووشان كاتب حقنده استعمال اولنور .

— جمعده Air واسع مقياسده كرهٔ ارضی احاطه ايدن هوای نسيمی‌يی افاده ايدر :

Un calme profond règne dans les *airs*. (*Chateaub.*) هوای نسيمده عميق بر سكون حكمفرمادر .

Avez-vous dans les *airs* entendu quelque bruit ? (*Racine*) اورته‌لقده بر قيل و قالی ايشيتديكز ؟

peuples, le caractère des peuples influe sur celui des langues. (*Cond.*) حكومتك خصائصی اقوام اوزرينه اجرای تأثير ايتديكی كبی خصائص اقوام دخی شيوهٔ لسان اوزرينه مؤثردر .

— De même que عين وجهله وقوعبولان افعال و وقايعی مقايسه‌يه يارار :

De même que la cire molle reçoit aisément toutes sortes d'empreintes et de figures, de même un jeune homme reçoit aisément toutes les impressions. (*Acad.*) يومشاق بالمومی هر درلو تصاوير و مرتسماتی بالسهوله تمثل ايتديكی كبی بر كنج آدم دخی كنديسنه القا ايدلك ايستيلن انطباعاتی بالسهوله اكتساب ايدر .

— Comme اشخاص وياخود اشيانك خصائصی حقنده بر مقايسه افاده ايدر :

Il est hardi *comme* un lion. (*Acad.*) بر آرسلان كبی شجيعدر .

Air (ا.مذ.) [يونانجه عين معناده اولان "Aêr" كلمه‌سندن مأخوذدر .] هوا :

Les oiseaux nagent dans l'*air* comme les poissons dans l'eau. (*Fén.*) بالقلر صوده يوزديكی كبی قوشلرده هواده يوزر .

Je veux que mon enfant et sa nourrice respirent un *air* de printemps. (*Mme de Sév.*) چوجغم ايله سود آناسنك بهار هواسنی تنفس ايتملرينی ايسترم .

— [توس.] اقامت :

L'*air* de Paris est dangereux pour les jeunes gens. پاريسده اقامت دليقانليلر ايچون مخاطره‌ليدر .

— تأثير ، تماس :

Pour pratiquer la fraternité réelle, ennoblir le travail et faire aimer l'égalité, les femmes ont besoin du grand *air* de la liberté. (*Mme Bachellery.*) اخوت حقيقيه‌يی تطبيق، سعی وعملی اعلا ومساواتی مقبوليت عامه‌يه مظهر ايتمك ايچون نسوانك ، تأثير عظيم حريت تحتنده بولنملری اقتضا ايدر .

— [مجا.] هيئت اجتماعيه‌ده ناكهانی ظهور و انتشار ايدن افكار و حسيات حقنده ايراد اولنور :

Il y a des pays et des temps où le désordre est dans l'*air*. (*Custine.*) اويله مملكتلر و زمانلر واردركه اغتشاش هوای نسيمی ايله استشمام اولنور كبی حيات عموميه‌ده جريان ايدر .

— Courant d'air. جريان هوا :

Se mettre dans un *courant d'air*, c'est s'exposer à une fluxion de poitrine. جريان هوا ايچنده اوطورمق كنديني نزله‌يه معروض براقمقدر .

— Coup d'air. صغوق آلمه :

Les *coups d'air* tuent plus d'hommes que les coups de canon. (*Prov. esp.*) صغوق آلمه‌لر طوب ضربه‌لرندن دها فضله انسان تلف ايدر .

— Le grand air, le bon air. قير هواسی .

— Les habitants de l'air, des airs. طیور .

Je vais faire la guerre aux *habitants de l'air*. Boileau.
قوشلره قارشی حرب ایده‌جکم .

— Le roi des airs. قرتال .

— En l'air. (ت.ح.) بلا ملاحظه ، دوشونمه‌دن :

Parler, agir *en l'air*. بلا ملاحظه سوز سویلمك، ایش كورمك.

— بوشنه ، اساسسز ، اهمیتسز :

Prétendent-ils m'amuser par des contes *en l'air*. (Mol.)
بنی هوائی مصالح ایلدی اكلندیرمك ایستورلر !

— آلت اوست ، قارمه قاریشق :

Tout est *en l'air* dans cette maison. بو خانه‌ده هر شی قارمه قاریشقدر .

— هیجان ایچنده ، حركتده بولنمق ، آیاقده اولمق :

Quand on apprit leur arrivée, toute la ville fut *en l'air*. (Acad.) آنلرك مواصلتی شیوع بولنجه بتون شهر خلق آیاغه قالقدی .

— Air déplogistique, air du feu, [كیمیای قدیمده.] air vital, air éminemment respirable, مولد الحموضه . Air fixe, air méphitique. حامض فحم . Air phlogistique. آزوت .

Air (ا.مذ.) [اصلی قدیم لسان فرانسویده وضع ، طور ، طبیعت معناسنه اولان „aire" كلمه‌سیدر.] طرز ، حال ، صورت ، ادا ، وجه :

Parlez, don Juan, et voyons de quel *air* vous saurez vous justifier. (Mol.) سویلیكز « دون ژوان » كورهلم نه صورتله تزكیهٔ نفس ایده‌جكسكز .

— طور ، وضع :

Il avait un *air* noble et simple, sans aucune affectation. (Boss.) هردرلو تصنعدن عاری بر وضع اصیلانهٔ سادكیه مالك ایدی .

— مشابهت :

Cet enfant a beaucoup de *l'air* de son père. بو چوجغك پدرینه پك زیاده مشابهتی وار .

— Avoir l'air de بكزه‌مك ، كورنمك :

— Il *a l'air d'*un mauvais sujet. رابطه‌سز بر آدمه بكزییور .

— Avoir l'air un peu en dessous. سینسی طورلی اولمق .

— Faux air صورتا كورنش .

— Avoir un faux air de quelqu'un. بر كمسه ایله ساخته مشابهتی اولمق .

— A l'air یاقیشیق آلان ، مناسب صورتده :

Vous êtes coiffé beaucoup trop haut, et pas du tout *à l'air* de votre visage. (Th. Gaut.) صاچكزی پك یوكسك و چهره‌كزه هیچ یاقیشیق آلمیان بر صورتده دوزلتمشسكز .

— Sous air de یاپار كبی ، كورونشده .

— Grand air, bel air, bon air اطوار كبارانه :

Un homme du *grand air*. اطوار كبارانه‌یه مالك بر ذات .

[اشیا حقنده] . كوزل كورونش :

Ce château a le meilleur *air* du monde. (Mme de Sév.) بو قصر دنیانك الك كوزل منظره‌سنه مالكدر .

— Par air كوسترش ایچون ، عظمتدن ، نخوتدن :

Il a doté richement sa nièce, mais ce n'est que *par air*. قز یكننه پك قیمتلی بر جهاز ویردی فقط بو آنجق كوسترش ایچوندر .

Se donner l'air, les airs. جرأت ایتمك :

Ces gens n'ont peut-être pas un écu dans la poche, et ils *se donnent* encore *les airs* de marchander. (Scribe.) بو ذواتك جیبلرنده بلكه بش پاره یوقدر و حالا پازارلغه كیریشمك جرأتنده بولنیورلر .

Être à plusieurs airs . [« آرغو اصطلاحاتنده»] — بر قاچ یوزلی اولمق .

— [هیكلتراشلقده] . Air de tête باشك طوریشی .

Air, mine, physionomie. [مترد.]

Air یالكز سیما حقنده ایراد اولنیوب قامت ، طورش و افعال حقنده دخی استعمال اولنور :

L'air grave a beaucoup perdu de son prix ; *l'air* avantageux en a pris la place. (Guizot.) درشت طور و حركت قیمتندن پك چوق دوشدی ، آنك یرینه طور التفاتكاری و نوازش قائم اولدی .

— Mine چهره و بعضاً بوی حقنده ایراد اولنور :

Un homme de bonne *mine* peut être un homme de peu de valeur. (Guizot.) بر خوش منظر آدم پك آز قیمتلی بر آدم اوله‌بیلیر .

— Physionomie ایسه آنجق وجهه مخصوصدر :

La plupart des hommes ont leur âme peinte dans leur *physionomie*. (Guizot.) اكثر اشخاصك خصائص قلبیه‌سی وجهلرنده منقوشدر .

Air, manières. [مترد.]

— Air بزمله طوغمش ، طبعمزده موجود كیدر . یك نظرده كوزه چارپار . Manières ایسه تحصیلك و تربیه‌نك اثریدر :

Il y a en toutes choses un bon *air* qui est nécessaire pour plaire. Ce sont les belles *manières* qui distinguent l'homme honnête. (Guizot.) هر شیده كوزل بر طور

وادا موجود درکه خوش کورنمك اچون الزمدر . محاسن آداب ناموسلی آدمی دیکرلرندن تفریق ایدر .

Air (ا.مذ.) [ایتالیانجه عین معناده اولان „aria" کلمه‌سندن مأخوذدر .] مقام ، هوا :

Chaque peuple a ses *airs* nationaux et ses chants populaires. *(Bouillet.)* هر قومك ملی مقام و شرقیلری واردر .

— N'être pas dans l'air بر هوایی طوغری تغنی ایتمامك .

Airage (ا.مذ.) [صنا.] یل دکرمنی یلکنلك خط دورانی تشکیل ایدن زاویه .

Airain (ا.مذ.) تونج :

Statue d'*airain* تونج هیکل . Aussitôt on assembla des ouvriers pour travailler sur le fer, sur l'acier, sur l'*airain. (Fén.)* همان دمیر، چلیك ، تونج اوزرنده ایشلمك اچون عمله طوپلادیلر .

— Airain یاخود Bouche d'airain طوپ :

Le signal est donné par cent *bouches d'airain.* Voltaire, یوز پاره طوپ ایله اشارت ویرلدی .

— Globe d'airain اوبوس ، دانه .

— چاك :

Ecoute . . . l'*airain* sonne, il m'appelle, il vous crie
Que l'instant est venu de sauver sa patrie.
C. Delavigne.

دیکله ، چاك چالیور ، بنی دعوت ایدییور ، وطنك آنی تخلیص حلول ایتدیکنی سزه سویلیور .

— ساعت : L'*airain* sonnait minuit. ساعت کیجه یاریسنی چالیور ایدی .

— تونجدن معمول قاب ، قپو رزه‌سی .

— Airain کلمه‌سی ، بو معدنك سرتلکندن ناشی ، بر خیلی ترکیبلر تشکیل ایدوب معناً ومادةً بوکا مشابه معادنی افاده ایدر .

— Bâtir sur l'airain متین بر بنا قورمق .

— Etre écrit sur l'airain خاطرده محکوك قالمق :

Les injures *s'écrivent sur l'airain,* et les bienfaits sur le sable. خیر چابوق اونودیلیر ، شتم و تحقیر ایسه خاطرده محکوك قالیر .

— Un ciel d'airain قوراقلق .

— Soleil d'airain یاقیجی ، شدتلی کونش :

Les rayons brûlants d'un *soleil d'airain,* réfléchis par les rochers blancs et nus qui environnaient la ville, la rendaient inhabitable. *(Dict. Conv.)* شهری احاطه ایدن بیاض و چیلاق قیالر طرفندن عکس اولنان شدتلی کونشك یاقیجی شعاعی او شهری غیر قابل اسکان ایتمشیدی .

— Homme d'airain دمیر کبی آدم .

— Un bras d'airain. شدت فوق العاده .

Ame, cœur d'airain مرحمتسز :

Oh! comment voulez-vous que nous ,femmes chétives, nous luttions avec vous ,hommes au *cœur d'airain.(Alex. Dum.)* آ ! بزم کبی بنیه‌سی ضعیف وخفیف نسوانك سزك کبی قوی الشکیمه ارککلر ایله تجاهشکالکمزی نصل تجویز ایدرسکز ؟

— Un front d'airain حیاسز :

Ces femmes sont des monstres qui ont *des fronts d'airain. (Mme de Sév.)* بو قادینلر حیاسز جانورلردر .

— [حسن معنی ایله .] مصر ، معند ، ثباتکار .

— Age d'airain تونج دوری .

Airas (*è-rass*) (ا.مو.) [نبا.] بر نوع آخلاط .

Airaut (ا.مو.) پیسی بالغی آغی .

Aire (ا.مو.) [لاتینجه عین معناده اولان „area" کلمه‌سندن مأخوذدر .] خرمن .

Dans certaines fermes, il y a une *aire* particulière et plus petite pour battre le blé noir. *(E. Souv.)* چفتلکلرك بر طاقمنده قره بغدایی دوکمکه مخصوص کوچك و خصوصی بر بر خرمن واردر .

— مسافه ، میدان :

Plus loin, sur une *aire* enceinte par des claies, plusieurs ouvriers concassaient des pierres blanches et manipulaient les terres à brique. *(Balz.)* دها اوزاقده چیت ایله قوشادلش بر میدانده بر چوق عمله بیاض طاشلر قیریبور وال ایله طوغله طوپراغی یاپیورلر ایدی .

— بیوك یرتیجی قوش و بالخاصه قرتال یوواسی :

La plupart des auteurs s'accordent à dire que l'*aire* de l'aigle est sans cesse chargée de vivres. *(D'Orbig.)* اکثر محررین قرتال قوشنك یوواسی دائما مأکولات ایله مملو اولدیغنی متفقاً درمیان ایدرلر .

— مساحهٔ سطحیه ، مسطح :

L'aire d'un carré, d'un cylindre, d'un cercle, d'une sphère. بر مربعك ، بر اسطوانه‌نك ، بر دائره‌نك ، بر کره‌نك مساحهٔ سطحیه‌سی .

— L'aire d'un bâtiment, d'une maison انشاآتده بر بنانك بر خانه‌نك سطحی .

— Aire d'un plancher. زمین قاتی دوشه‌مه‌سی .

— [تشر.] دائره .

— [نبا.] دائرهٔ نبت .

— اصطلاحات انجمنی : ساحهٔ نبت .

— [باغچ.] باغچه‌ده یوللرك و قره‌لرك اشغال ایتدیکی محل .

— [بحر.] Aire de vent. روزكارك هبوب ايتديكى جهت .

— كمى سرعتى .

— اصطلاحات انجمنى : كمى كرته‌سى .

— [صنا.] سيدك اوركولى جهتى . كوچك طوزله حوضى . اورسك اوست سطحى . طوقاغك يصى جهتى . اوكوز آلنى . فوچى چنبرلرى آره‌سنده بولنان مسافه .

Aire (ا.مو.) [نبا.] بر نوع دليجه بغداى (ivraie) .

Airée (ا.مو.) [زرا.] بر خرمنلق مزروعات .

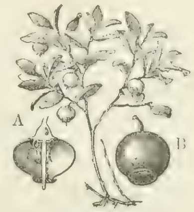
Airelle myrtille.
A, coupe de la fleur; B, fruit.

Airelle* (ا.مو.)[نبا.]ساقز آغاجى .

— اصطلاحات انجمنى : يبرنى مرسين .

Airer (ف ل.) [يرتيجى قوشلر حقنده.] يووا ياپمق .

Airi (ا.مذ.) [نبا.] بر نوع ديكنلى خرما آغاجى .

— اصطلاحات انجمنى : ديكنلى برازليا خرماسى .

Airigne (ا.مو.) [جرا.] Erigne كلمه‌سنه مراجعت اولنه .

Airure (ا.مو.) [صنا.] كمور معدنى طمارينك نهايتى .

Ais (è) (ا.مذ.) انجه تخته ، تخته ، پداوره :

Le soir venu, elle me mène à la porte de sa chambre, et là me montre entre les *ais* une petite ouverture. *(P.-L. Cour.)* آقشام اولنجه بنى اوطه‌سنك قپوسنه كتورر و بكا تخته‌لر آره‌سنده كوچك بر دليك كوسترر .

— [عوام اصطلاحاتنده] . . Etre entre quatre ais Etre en quatre بو معناده . اولمك . تابوت ايچنده اولمق . planches دها زياده مستعملدر .

— [صنا.] مرتب تخته‌سى . دوكمه‌جى تخته‌سى . قصاب دستكاهى .

Aisance (ا.مو.) سهولت ، قولايلق :

Porter avec *aisance* un pesant fardeau. *(Acad.)* بر بار ثقيلى سهولتله طاشيمق .

— طلاقت لسان :

Parler avec *aisance.* طلاقت لسان ايله سوز سويلمك .

— بوللق ، رفاهيت :

La pauvreté tient le milieu entre la misère et l'*aisance. (L.-J. Marcher.)* فقر ، رفاهيت ايله سفالت آره‌سنده بر حالدر .

— [جمعده] . كيزلى مرديون ؛ خانه درونده كيزلى بر ايشه مخصوص محللر .

— Cabinet d'aisances, lieux d'aisances. آياق يولى ، آبدستخانه .

— [مترا.] Aisance, aise

— Aise كيجى بر حال افاده ايدر . Aisance ايسه بر حال دائم كوسترر . ناموسكارانه يشايه‌بيله‌جك بر حالده بولنان بر ايشجى aise حالنده‌در . ثروت و يسار صاحبى اولان آدم ايسه aisance حالنده بولنور .

— [مترا.] Aisance, abondance, opulence, richesse.

[مر.] Abondance.

— اضداد . Difficulté صعوبت . Contrainte صيقنتى . Embarras مضايقه . Gaucherie مهارتسزلك . Gêne ضرورت . Lourdeur آغرلق .

Aisceau (ا.مذ.) [صنا.] فوچيجى رنده‌سى .

Aise (ا.مو.) [يونانجه بختيار معناسنه اولان "aisios„ كلمه‌سندن مأخوذدر.] مسرت ، خشنودى ، ممنونيت ، محظوظيت :

Etre transporté d'*aise,* محظوظيت ايله منجذب اولمق .

— راحت ، حضور :

Vous serez très à votre *aise* dans cette voiture. *(Volt.)* بو آرابه‌ده حضور و راحتكزى تماماً بولورسكز .

Quand l'enfant pleure, il est mal à son *aise. (J.-J Rouss.)* چوجق آغلاينجه راحتسز ديمكدر .

— [توس.] رفاهيت :

Avec ce revenu on peut vivre à l'*aise.* بو ايراد ايله مرفها تعيش ايديله‌بيلير .

— بلا مانع و مزاحم ، كيف مايشاء :

Se divertir, se promener à l'*aise.* كيف مايشاء اكلنمك ، كزمك .

— بزده عوام مستعملاتندن اولمق اوزره «كيف مايشاء ذوقكده يشا» دينيلير .

— بالاده تعداد اولنان معانيى افاده ايتمك اوزره aise كلمه‌سى بر چوق تركيباته داخل اولور .

— A votre aise. سز بيليرسكز ، اراده سزكدر .

— Se mettre à son aise. پك لاابالى حركت ايتمك ، پك تكلفسز بولنمق .

— N'en prendre qu'à son aise. جانى ايستديكى كبى حركت ايتمك ، كنديني يورمامق .

ciproquement. (*J.-J. Rouss.*) بری برینزك مراعیزی بو قدر اعلا اکلایشمزدن طولایی پك زیاده محظوظم .

— [متر.] Aise, content, ravi. طوغریدن طوغری‌یه اولمیوب طولاییسیله بزه تعلق ایدن موفقیتلردن ناشی Aise یعنی محظوظیت حالنده اولورز .

کندیمزه مخصوص آرزولرك حصول بولمسی بزی Content یعنی خشنود ایدر. بر شدت تأثر شادی بزی ravi یعنی غریق مسار ایدر .

اضداد : Affligé مغموم Chagrin محزون . Consterné مأیوس . Contrarié معذب . Désespéré نومید . Désolé پك مكدر . Fâché کوجنمش . Mécontent دلگیر ، مغبر . Navré چوق متأثر . Triste متألم .

Aisé, ée (صـ) قولای ، سهولتلی ، سهل :

Le monde est plein de choses *aisées* qui semblent impossibles. (*J. de Maistre.*) دنیا سهل وآسان شیلر ایله مملو درکه مستحیل ظن اولنور .

— Cela vous est bien aisé à dire کندیسنك مطاوعت ایتمکه مجبوریتی اولمایان بر طاقم مشکل الاجرا نصایحی ایفایه آخری تشویق ایدن کمسه حقنده استعمال اولنور . Être aisé à vivre خلق ایله کچینمسی طاتلی و قولای اولان :

C'est un homme très *aisé à vivre*. خلق ایله ایی کچینن بر آدمدر .

— راحت :

Chemin *aisé*, voiture *aisée*. راحت یول ، راحت آرابه .

— استطراد : بویله موقعلرده‌کی «راحت» «راحتبخش» معناسنده مستعملدر یوقسه راحت صفت اوله‌ماز .

— تکلف و تکلفسز :

Il leur offrit de l'argent d'une manière *aisée* et noble, qui ne pouvait déplaire. (*Volt.*) او آنلره خوشه کیتمیه‌جك طرزده اولمامق اوزره سهل القبول بر صورت اصیلانه‌ده تکلیف ایلدی .

— آچیق ، صریح ، واضح ، سلیس : [«سلیس» ك اصلی کسرین ایله «کتف» وزننده سلدر ناجی مرحوم غیر معقول بر سبب ایرادیله سلیس لغتنی قبول ایتمیور .]

Un style *aisé*. اسلوب واضح کتابت .

Des vers faits aisément sont rarement *aisés*.
Voltaire.

بلا اعتنا تنظم اولنان اشعار نادراً سلیس و خوش آینده اولور.

— تکلف و تکلفسز ، سربست ، لاابالی :

Aisée avec tout le monde, elle avait l'air de mettre chacun à son aise. (*St.-Sim.*) هر کسله لاابالیانه آمیزش

Mettre quelqu'un à l'aise, à son aise. — تشجیع ایتمك ، خوفنی ازاله ایتمك :

On ne trouvait chez elle ni amusement, ni liberté, parcequ'elle n'a jamais su *mettre* personne *à son aise*. (*St-Sim.*) آنك خانه‌سنده کمسه نه شطارت و نه‌ده حریت بوله‌ماز ایدی زیرا کمسه‌یی مزاجنه موافق صورتده راحت براقماز ایدی .

Mettez-vous à votre aise. — راحت ایدیکز ، سزی صیقه‌جق شیلردن کندیکزی استخلاص ایدیکز .

Être mal à l'aise, mal à son aise avec quelqu'un. — راحتسز اولمق ، مضطرب اولمق :

Devant lui, je suis toujours *mal à l'aise, mal à mon aise*. آنك یاننده دائما اضطراب ایچنده‌یم .

N'être pas à son aise, [بر معنای مخصوصه کوره .] — être mal à son aise. کیفسز ، نامزاج اولمق :

Eh bien, Michel, qu'as-tu donc? — Rien, mais je ne me sens pas *à mon aise*. (*Scribe.*) ای ، «میشل» نه‌ك وار باقه‌لم ؟ — هیچ بر شیئم یوق فقط نامزاجم .

— [جمعده .] اسباب رفاهیت :

On n'a pas toutes ses *aises* dans ce monde. بو دنیاده کمسه‌نك درت باشی معمور دکلدر .

— Aisance [مص.] Aise, aisance [متر.]

A l'aise, aisément. [متر.]

Aisément بر فعل و حرکت افاده ایدر . à l'aise ایسه بر حال کوستر. بر ایش aisément یعنی سهولت و ممنونیتله یاپیلیر . بر قولتوقده à l'aise یعنی کیف مایشاء استراحت ایدیلیر .

— Aises, commodités [متر.]

Aises یعنی حیاتك اسباب رفاهیتنی تشکیل ایدن شیلر درکه آنلر اولمقسزین حیات طاتسز و لذتسز اولور :

Aimer ses *aises* et son repos. (*Rollin.*) حظ وراحتی سومك .

Commodités اویله شیلردرکه آنلردن محرومیت مستلزم فقر و حاجت اولور :

Toutes les *commodités* de la vie sont donc perdues. (*Pasc.*) حیاتك بالجمله اسباب سهولت و استراحتی منعدم اولمش دیمك اولیور .

Aise (صـ.) ممنون ، محظوظ ، خشنود :

Je suis bien *aise* de vous rencontrer. (*Mol.*) سزه راست کلدیکمدن طولایی پك ممنونم .

— Que ایله تعقیب اولندیغی تقدیرده صیغهٔ التزامیه‌نك استعمالنی اقتضا ایدر .

Je suis fort *aise que* nous nous entendions si bien ré-

والفت ایدوب هرکسی کندی حالنجه خشنود ایتمك طرزنده کورینور ایدی .

— وقت و حالی مساعد ؛ مرفه‌الحال :

Homme *aisé.* شخص مرفه‌الحال . Famille *aisée.* وقت و حالی مساعد عائله .

— اشیا مقنده :

Elle n'avait laissé qu'une fortune *aisée.(G.Sand.)* اوآنجق مرفهاً یشامغه مساعد بر ثروت ترك ایتمشیدی .

— Taille aisée آزاده و سرفراز بوی .

نونهالم کیم بیوتدی بویله بی پرواسنی
کیم یتشدیردی بو کونه سرودن بالاسنی .
ندیم .

— Aisé, facile. [مترِ.]

— برنجیسی بر شیئك کندی ماهیتی ایجابنجه اولان حالنی کوستر . Aisé اولان شی کندی ماهیتنجه جدی بر مانعه تصادف ایتمز . ایکنجیسی ایسه ایش کورمك املنده بولنان بر آدمك موقعنی کوستر . اطرافنی احاطه ایدن اشخاص واحوال ایراث ممانعت ایتمز ایسه او ایش آنك ایچون facile یعنی قولای اولور . بر شی حقنده Aisé صفتی استعمال اولنور ایسه نظریاتجه بر افاده اولمش اولور یعنی او شی حقنده فکراً حاصل اولان جهت کوستریلیر . بر شی حقنده facile صفتی استعمال اولنور ایسه بر کمسه‌نك اجرا ایتمك ایستدیکی فعل نظر اعتباره آلنیر یعنی ایشك جهت اجرائیه‌سی موضوع بحث اولور :

L'entrée d'un port est *aisée* lorsqu'elle est large et commode à passer : elle est *facile* lorsque personne n'arrête au passsage, *(Gir.)* بر لیمانك مدخلی واسع و سهل المرور اولور ایسه «aisé» در . بالعکس کمسه مانع دخول اولمیور ایسه « facile » در .

— اضداد : Ardu منیع . Difficile مشکل . Difficultueux. مشکلات آلوده . Embarrassant موجب مشکلات . Epineux.مانعه‌لی . Escarpé صرب . Laborieux صعوبتلی . Malaisé عسیر . Pénible مشقتلی . Rebelle. متمرد . Rude چتین . Surhumain طاقتفرسا .

Aiselle (ا.مو.) [زرا.] شکری آز پانجار .

Aisément (ح.) قولایلقله ، سهولتله ، بالسهوله :

On renonce plus *aisément* à son intérêt qu'à son goût. *(La Rochef.)* انسان لذتیاب اولدیغی شیلری ترکدن دها سهل اولەرق منافعندن کف ید ایده‌بیلیر .

— مرفهاً :

Sa fortune lui permet de vivre *aisément.* ثروتی مرفهاً یشامسنه مساعددر .

— زحمت ویرمکسزین :

Ce cheval va *aisément.* بو بارکیر زحمت ویرمکسزین یوریور .

Aise [مر.] Aisément, à l'aise. [متر.]

Aissade (ا.مو.) [زرا.] سیوری قازمه ، بل ، چاپه .

Aissante (ا.مو.) [معما.] چاتی قاپلامه تخته‌سی .

Aissaugue (ا.مو.) [ص.بحر.] ایغریب آغی.

Aisseau (ا.مذ.) [معما.] سقف قاپلامه تخته‌سی ، چام تخته‌سی . کوچك فوچیجی بالطه‌سی .

Aisselette* (ا.مو.) فوچینك دیب تخته‌سی .

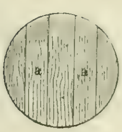
Aisselette.

Aisselier (ا.مذ.) کمر تخته‌سی. تکرلك قولی .

Aisselle (ا.مو.) [تشر.] قولتوق ، ابط ، بغل.

— [معما.] فرون قبه‌سنك اوك قسمی .

— [نبا.] دال ، یاپراق دیبی ، قولتوغی .

— اصطلاحات انجمنی: ابط .

— [بحر.] لنکر قولتوغی .

Aissette* (ا.مو.) فوچیجی بالطه‌سی .

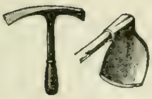
Aissette.

Aisson (ا.مذ.) [بحر.] درت چنکللی کمی لنکری ، چیپا .

Aître (ا.مذ.) بر خانه‌نك تقسیمات داخلیه‌سی. [مر.] Etres

Ajo (ا.مذ.) [نبا.] صاری نرکس نوعی .

— اصطلاحات انجمنی : صاری زرن .

Ajointer (ف.مت.) اوج اوجه بتیشدیرمك . کونك ، بوری دوشه‌مك .

— S'ajointer (ف.مط.) بتیشمك .

Ajonc.

Ajonc* (*a-jon*) (ا.مذ.) [نبا.] حصیر اوتی ، قره چالی .

— اصطلاحات انجمنی : دیکنلی قاطر طرناغی .

Ajoupa (ا.مذ.) اقوام وحشیه طرفندن انشا اولنان کلبه .

Ajour (ص.) [معما.] بر طرفدن اوبر طرفی کوریله‌جك صورتده اویولمش تزینات .

— اصطلاحات انجمنی : قفس اویه .

Ajournement (ا.مذ.) یوم آخره تعلیق ؛ تأخیر ، تعویق :

Ajournement d'une affaire, d'un voyage. بر ایشك ، بر سیاحتك یوم آخره تعلیقی .

— [مجلس مبعوثانده] . بر جلسه‌نك وقت آخره تعلیقی .

— [حق.] جلب مذکره‌سی .

Le jour de la signification ni celui de l'échéance ne sont jamais comptés pour le délai général fixé pour les *ajournements*. *(C. procéd.)* جلب مذکره‌لرچون معین اولان مهلت عمومیه‌ده تبلیغ و انقضا کونلری هیچ بر وقت صایلماز .

— Exploit d'ajournement احضار مذکره‌سی .

Ajourner (ف.مت.) [مادۀ اصلیه‌سی فرانسزجه کون معناسنه اولان „jour" کلمه‌سیدر .] یوم آخره تعلیق ایتمك ، تأخیر ایتمك :

Ajourner une affaire بر ایشی یوم آخره تعلیق ایتمك .

— بر جاسه‌یی ، بر لایحۀ قانونیه‌یی دیکر بر مجلسه ، بر یوم آخره تعلیق ایتمك :

Louis XVI, sans rien répondre *ajourna* le conseil, afin de conseiller la reine. *(Michelet.)* اون آلتنجی « لوئی » قرالیجه ایله مذاکره ایده‌بیلمك ایچون بر جواب ویرمیه‌رك ، مجلسی تأخیر ایتدی .

— [حق.] جلب ایتمك :

Ajourner des témoins. جلب شهود ایتمك .

— [توس.] بر یوم ملاقات تعیین ایتمك .

— S'ajourner (ف.مط.) تأخر ایتمك ، تأخیر اولنمق :

En *s'ajournant* toutes les difficultés s'aggravent *(E. de Gir.)* تأخرله بالجمله مشکلات تشدد ایدر .

Ajoutable (ص.) ضمی ، علاوه‌سی ، قاتلمه‌سی جائز ، ممکن اولان .

Ajoutage (ا.مذ.) علاوه اولنمش شی . [مر.] Aju-tage

Ajouté (ا.مذ.) بر محررك بر مسوده‌یه ، بر تصحیح ورقه‌سنه علاوه ایتدیکی شی .

Ajoutée (ا.مو.) [هند.] خط تمدید .

Ajouter (ف.مت.) [لاتینجه مفعول‌الیه اداتی اولان „ad" ایله نزدنده معناسنه اولان „juxta" کلمه‌سندن متشکلدر .]

— قاتمق ، ضم و علاوه ایتمك :

Les paysans ne songent qu'à *ajouter* un champ à un champ. *(Guizot.)* کویلیلر آنجق بر تارلایه دیکر بر تارلا علاوه ایتمکی دوشونیرلر .

— جمع ایتمك ، علاوه ایتمك :

Ajoutez cette somme à celles que nous avons déjà reçues. بو مبلغی اولجه قبض ایتمش اولدیغمز مبالغه علاوه ایدیکز .

— [مجا.] Le malheur *ajoute* un nouveau lustre à la gloire. *(Fén.)* بدبختلق شان و شهرته یکی بر شعشعه علاوه ایدر .

— علاوۀ کلام ایتمك :

Ajouter quelque chose à la lettre, au conte. مکتوبه ، حکایه‌یه علاوۀ کلام ایتمك .

— Ajouter foi à quelqu'un : اینانمق :

On peut lui *ajouter foi.* *(Acad.)* آکا اینانیله‌بیلیر .

— Ajouter foi à quelque chose. بر شیئك صحتنه اینانمق :

Gardez-vous d'*ajouter foi* à ce qu'on vous raconte. سزه حکایه اولنان شیئك صحتنه اینانمقدن صاقینیکز .

— (ف.ل.) آرتیرمق ، شدت ویرمك :

Ma santé est faible, et cela *ajoute* beaucoup à mes fatigues de théâtre. *(Scribe.)* صحتجه پك ضعیفم بو ایسه تیاتروجیاتمك تعبنی تشدید ایدییور .

— علاوةً سویلمك ، بیان ، درمیان ایتمك :

Quel est, *ajouta* aussitôt Télémaque, cet homme si triste? *(Fén.)* « تلماق » درحال « بو قدر مأیوس اولان آدم کیمدر ؟ » سوزینی علاوه ایتدی .

— S'ajouter (ف.مط.) ضم ، علاوه اولنمق ، قاتلمق :

Le bonheur *s'ajoute* ordinairement à la vertu. *(V. Cousin.)* بختیارلق علی‌الاکثر فضیلته ضم و علاوه اولنور .

— [متر.] Ajouter, augmenter.

— Ajouter فعلی مختلف ایکی شیئی بری برینه ربط ایتمکی و اکر آنلر بر جنسدن ایسه‌لر بربرینه مزج اولنمق اوزره یکدیکره علاوه ایتمکی افاده ایدر :

Aux auteurs déjà nommés, il faut *ajouter*, Cicéron. *(Littré.)* شمدی‌یه قدر ذکر اولنان مؤلفلره چیچرونی علاوه ایتمك اقتضا ایدر .

— Augmenter ایتمك ایسه بر شیئی یا دها بیوك یاخود دها مبذول قلمقدر اولوجهله‌که ضم اولنان شی اصل اولان ایله برابر بر کل تشکیل ایتسون :

Il *augmenta*, dans un peuple déjà si libre, l'amour de la liberté. *(Boss.)* حد ذاتنده اولدرجه حر اولان بر قومه حریت محبتی علاوه ایتدی .

— اضداد : Amoindrir کوجلتمك . Déduire تنزیل ایتمك . Défalquer بر مبلغ ویا حسابدن بر مقدار تنزیل ایتمك . Détacher افراز ، فك ایتمك . Diminuer تنقیص

ایتمك . Eliminer اخراج ایتمك . Escompter اسقونطو ایتمك . Extraire تجرید ایتمك، چیقارمق . Ôter رفع ایتمك ، چیقارمق . Priver de محروم قلمق . Retirer کسمك ، کری آلمق . Retrancher آزالتمق، تنزیل ایتمك . Supprimer کسمك ، قطع ایتمك .

Ajoutoir (ا.مذ.) [مر.] Ajutage

Ajust* یاخود **Ajut** (*a-ju*) (ا.مذ.) [بحر.] ایکی ایپ بری برینه ربط ایدن باغ .

Nœud d'ajust.

Ajustage (ا.مذ.) مسکوکاته تام عیار ویرمه . بر ماکنه‌نك قورلمسی . بر شیئك پارچه‌لرینك برلی برینه قونلمسی ، ترتیب ، تنظیم .

Ajusté, ée (ا.مف) [مصدری ajuster در .] قورلمش ، دوزلمش ، تنظیم و ترتیب اولنمش :

Pièces bien, mal *ajustées*, ایی ، فنا ترتیب و تنظیم اولنمش پارچه‌لر .

— [اسلحه حقنده] . توجیه اولنمش ؛ نشان آلنمش .

— [سکه حقنده] . عیارلی .

— کینمش ، سوسلنمش :

Elle va tous les dimanches à la messe, *ajustée* comme les plus grandes dames de la cour. (*Richelet.*) او قادین سرایك اك بیوك نسوانی کبی کینمش اولدیغی حالده هر بازار آیین روحانیده حاضر بولنیور .

— [مجا.] تسویه ایدلمش ، ختام بولمش ،

L'affaire est loin d'être *ajustée*. ایش تسویه ایدلمش اولمقدن پك اوزاقدر .

— [قمارده .] Cartes ajustées ساخته‌کارلق مقصدیله دوزلمش کاغدلر حقنده استعمال اولنور .

Ajustement (ا.مذ.) دوزن ، ترتیب ، تسویه ، قورله :

L'*ajustement* d'une machine, d'une balance. بر ماکنه‌نك ، بر ترازونك قورلمسی .

— طرح و تنظیم ، دوزلتمه :

Votre parc était mieux avant tous ces *ajustements*. (*Trév.*) باغچه‌کز بو طرح و تنظیمدن اول دها کوزل ایدی .

— سوس ، زینت ، تزین :

Pour moi, je tiens que l'*ajustement* est la chose qui réjouit le plus les filles. (*Mol.*) بکا قالیر ایسه قزلرك اك زیاده مسرتلرینی موجب اولان شی سوسدر دیرم .

— سوس ، چکی دوزن طاقمی ، مزینات :

Mettre ses plus beaux *ajustements*. اك کوزل مزیناتنی طاقمق .

— اوزلاشمه :

Il faut chercher quelque *ajustement* à cette affaire, à ce différend. بو ایش ایچون ، بو اختلاف ایچون بر اوزلاشمه طریقی بولمق اقتضا ایدر .

— [صنایع نفیسه‌ده .] تفرعات تزیینیه .

— [مسکوکاتده .] عیار .

— [متر.] Ajustement, parure

هر نه اولور ایسه اولسون قصورسز کینمکه یارایان شیلر ajustement تسمیه اولنور . ظاهراً فضله اوله‌رق علاوه اولنان شیلر ایسه parure در :

Un *ajustement* de goût est plus avantageux à la beauté que de riches *parures*. (*Guizot.*) ذوق سلیمه موافق اولان سوسلر کوزلکه ، ذی قیمت تزییناتدن زیاده حسن تأثیر ایدر .

Ajuster (ف. مت.) عیار ایتمك :

Ajuster une pièce de monnaie. بر سکه‌یی عیار ایتمك .

Ajuster une balance. بر ترازویی عیار ایتمك .

— طاقمق :

Ajuster un couvercle à une boîte, un châssis à une fenêtre. بر قوطویه قپاق طاقمق ، بر پنجره‌یه چرچوه طاقمق .

— قورمق ، قسام مختلفه‌یی برلی برینه طاقمق :

Ajuster une machine. بر ماکنه‌یی قورمق .

— دوشه‌مك ، تنظیم و تفریش ایتمك :

Il se divertit fort à faire *ajuster* cette maison. (*Mme. de Sév.*) بو خانه‌یی دوشه‌مك ایچون چوق اکلندی .

— کیدیرمك ، تزیین ایتمك :

Vous permettez que cette fille achève de m'*ajuster*. (*Marivaux.*) مساعده بیوریکز تاکه بو قز بنی کاملاً کیدیرسون .

— دوزلتمك :

Ajustons un peu nos cheveux, au moins, et soutenons notre réputation. (*Mol.*) هیچ دکلسه صاچزی بر آز دوزلته‌لم و شهرتمزی محافظه ایده‌لم .

— [استهزا طریقیله .] فعلاً و یا قولاً سوء معامله‌ده بولنمق ، برباد ایتمك :

Molière a *ajusté* de toutes pièces messieurs les médecins. (*Trév.*) «مولیه‌ر» طبیب افندیلری کاملاً برباد ایتدی .

— قورمق ، آقوردو ایتمك :

Prenez, bergers, vos musettes;
Ajustez vos chalumeaux.
Molière.

هایدی چوبانلر ، غایده‌لرکزی آلکز ، قواللرکزی قورکز .

— [ضروب امثالدن .] Ajuster ses flûtes. وسائط موفقيتى حاضرلمق ، اويوشمق ، ياپيله‌جق بر شى حقنده اوزلاشمق .

— [مجا.] تأليف ايتمك ، اوزلاشديرمق :

Il vons faut l'entremise d'un homme de tête pour ajuster ce différent. (Destouches.) بو اختلافى حل ايتمك ايچون ذكى بر شخصك توسطنه احتياجكز واردر . Nous trouvons toujours le moyen d'ajuster notre morale à nos goûts, et même à nos passions. (Mme de Staël.) بز دائما اخلاقمزى اذواق و حتى احتراصاتمز ايله تأليف ايتمك چاره‌سنى بولورز .

— حسن ترتيب ايتمك :

Isocrate a employé dix ou quinze ans à ajuster les périodes de son panégyrique. (Fén.) «ايزوقرات» مدح و ثنالى نطقنك پارچه‌لرينى حسن ترتيب ايچون اون ـ اون بش سنه چالشدى .

— نشان آلمق :

Le gibier est parti trop vite, je n'ai pas eu le temps d'ajuster. (Acad.) شكار پك چابوق قاچدى ، نشان آلمغه وقتم اولمدى .

— Ajuster son coup. كوزل نشان آلمق :

Il ajusta si bien son coup qu'il mit bas le chevreuil. او قدر كوزل نشان آلدى كه قره‌جه‌يى تپه‌لدى .

— [مجا.] بر ايشده موفق اولمق ايچون تدابير لازمه‌يى اتخاذ ايتمك .

— [صنايع نفيسه‌ده .] تفرعاتى حسن ترتيب ايتمك .

— [باغچه.] Ajuster une fleur. بر چيچكك ياپراقلرينى دوزلتمك .

— [بحر.] ايكى ايپى برى برينه باغلامق ؛ ماكنه اقسامنى تسويه ايتمك .

— [فروسيتده .] Ajuster un cheval. باركيرى تعليم و تربيه ايتمك .

— Ajuster les rênes. ديزكينلرى دوزلتمك .

— S'ajuster (ف.مط.) اويمق :

Voilà une clef qui s'ajuste à votre serrure. ايشته كليديكزه اويار بر آناختار .

— [مجا.] اويمق ، متابعت ايتمك :

Tâchez de vous ajuster aux mœurs (Mme de Sév.) عادات جاريه‌يه متابعته چالشكز .

— اويوشمق اوزلاشمق :

Ils ne sauront jamais s'ajuster. (Acad.) هيچ بر وقت اوزلاشه‌يه‌جقلر .

— كينمك ، سوسلنمك :

S'ajuster avec trop de soin, درجهٔ لازمه‌سندن فضله اهتمام ايله كينمك .

— حاضرلانمق ، وضع و طور طاقنمق :

S'ajuster sur les étriers. اوزنكيده وضع و طور آلمق ، حاضرلانمق .

— كندى كنديسنه نشان آلمق :

Elle franchit les escaliers sans lumière, sans bruit, et vit son père qui s'ajustait le front avec un pistolet. (Balz.) او قادين سكون وظلمت ايچنده مردیوندن ايندى (چيقدى) و پدرينك بر طبانجه ايله آلننه نشان آلمسنى كوردى .

— اضداد : Déranger . بوزمق . Désajuster طاغتمق .

Ajusteur (ا.مذ.) ماكنه ، آلات قوريجيسى . عيار ايديجى .

Ajustoir (ا.مذ.) عيار ترازوسى ، آقچه وزنه‌سى .

Ajusture (ا.مو.) نعل جوفى .

Ajut (ا.مذ.) [مر.] Ajust

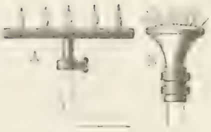

A. Ajutage pour bec de gaz
B. ajutage pour tuyau d'arrosage.

Ajutage* (ا.مذ.) فسقيه بورسى ، لوله‌سى ، موصلغى ، زيوانه‌سى .

— [بحر.] اكلمه يرى ؛ تسويه ، تسويه‌جيلك .

— [كيم.] ايكى آلتى برى برينه ربط ايدن معدن و يا قاووچوق بورو ؛ انبوبهٔ منضمه .

Ajutoir (ا.مذ.) [مر.] Ajutage

Akalakas (ا.مذ.) [حيو.] غايت ايرى آمريقا قارينجه‌سى .

Akène (ا.مذ.) [نبا.] ثمر فقير .

Akénocarpe (ا.مذ.) [نبا.] مثمر فقير ، ذوثمر فقير .

Akératodiaphanie (ا.مو.) [ع.امر.] كوز لكه‌سى ، مساور .

Akharnar (ا.مذ.) [هيء.] اخرالنهر .

Aknème (ص.) معدوم الساق .

Aknémie (ا.مو.) معدوميت الساق .

Akodon (ا.مذ.) حيوانات قاضمه‌دن (كميريجى) آمريقا فاره‌لرينه بو اسم ويرلمشدر .

Akyrologie (ا.مو.) غلط الفاظ .

Alabandine (ا.مو.) [معا.] لعل .

Alabastrique (ص.) قایماق طاشنه متعلق .

Alâchir (ف.مت.) یموشاتمق ، کوشتمك .

— S'alâchir (ف.مط.) دوچار ضعف اولمق .

Alâchissant, ante (ص.) ضعفی موجب اولان .

Alâchissement (ا.مذ.) کوشمه ، ضعف .

Alacrité (ا.مو.) شطارت طبع :

C'est ainsi que s'épuise en nous cette *alacrité* de l'âme qui nous permet de résister si aisément aux premiers efforts de la tristesse. *(Prévost-Paradol.)* کدر و الك صدمات اولیه‌سنه بزی سهولتله مقاومت ایتدیرن شطارت طبع ایشته بویله‌لکله بزدن زوال وانقراض بولنه سالك اولیور .

Aladin (ص.) چیت ، بصمه بویامی .

À-la-fois (اد.ند.) [بحر.] آل برابر .

Aldire (ص.) جناحی ، قناده متعلق .

Alaisage (ا.مذ.) [مر.] Alésage.

Alaise (ا.مو.) اکله تخته‌سی .

— [طب.] یتاغه قان بولاشمامق ایچون استعمال اولنان بز .

Alaiser (ف.مت.) [مر.] Aléser.

Alalie (ا.مذ.) [طب.] عارضی بکامه ، دیلسزلك .

Alambic* (*a-lan-bik*) (ا.مذ.) [عربجه «ال» حرف تعریفیله «انبیق» کلمه‌سندن متشکلدر .] انبیق :

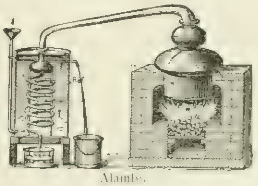

Alambic.

L'*alambic* est un instrument de chimie qui nous vint des Arabes *(Fourcroy.)* انبیق عربلردن بزه انتقال ایدن برکیمیا آلتیدر .

— [مجا.] غلبه‌لکلی یر :

Là, du soir au matin, fument autour des hommes
Ces vastes *alambics* qu'on nomme les cités.
A. de Musset.

شهر تسمیه اولنان بو غلبه‌لکلی یرلرده آقشامدن صباحه قدر انسانلرك اطرافنده واسع انبیقلر توتر طورر .

Passer une chose par ou à l'alambic, la tirer — à l'alambic. بر ایشی حدهٔ تدقیقدن کچیرمك ، انجه‌دن انجه‌یه تدقیق و تحقیق ایتمك .

Pleurer comme un alambic. — [ضروب امثالدن .] چوق کوز یاشی دوکمك ، هونکور هونکور آغلامق .

Alambiquage (ا.مذ.) دقائق :

Malgré tout l'*alambiquage* des phrases de Camille, sa proposition n'en était pas moins extravagante. *(Fr. Soulié.)* «قامیل» ك دقائق کلامیله برابر تکلیفی ینه غریب ایدی .

Alambiqué, ée (ا.مف.) [مصدری Alambiquer در .] معنای حقیقیسنده استعمال اولنیوب مجازاً قوللانیلیر . صافی، خالص ؛ رقیق ، دقیق :

Discours *alambiqué*. *(Acad.)* دقیق ، رقیق نطق .

Alambiquer (ف.م.) انبیقدن چکمك . [یك از مستعملدر .]

— [مجا.] حدهٔ تدقیقدن کچیرمك ؛ انجه‌دن انجه‌یه آره‌مق ؛ چوق دقت ایتمك :

Alambiquer son style. اسلوب کتابتی انجه‌دن انجه‌یه تدقیق ایتمك .

— ذهنی بوش شیلرله یورمق :

Ces questions ne servent qu'à *alambiquer* l'esprit. *(Acad.)* بو مسائل آنجق ذهنی یورمغه یارار .

— S'alambiquer (ف.مط.) پك انجه شیلره صرف ذهن ایله یورولمق :

Il prend plaisir à *s'alambiquer* l'esprit de mille chimères. *(Scarr.)* بیك درلو خیالات ایله ذهنی یورمقدن لذتیاب اولور .

Alambiqueur (ا.مذ.) اسلوب کتابتی غایت انجلتمش محرر .

Alandier (ا.مذ.) [صنا.] فرون اوجاغی .

Alangui, ie (ا.مف.) [مصدری alanguir در .] ضعف ورخاوته دوچار اولمش :

Justine leva sa maîtresse un peu fatiguée, ou plutôt *alanguie* de ses prouesses du bal. *(Th. Gaut.)* «ژوستین» بالوده زیاده بیتاب و تعبیر اصح اوزره ذوق و صفا ایله دوچار اضطراب اولمش اولان آمره‌سنی اویقودن اویاندیردی .

Alanguir (ف.مت.) یورمق ، اتعاب و بیتاب ایتمك ، قوتی کسمك :

Etait-ce notre artillerie et nos bagages qui nous avaient tant *alanguis*? *(Ségur.)* بزی بو قدر اتعاب وبیتاب ایدن شی طوبجی اسلحه‌سیله مهماتمزمی ایدی ؟

— درمانسز براقمق ، ضعفی موجب اولمق :

Elle *alanguissait* ses regards, ses paroles, ses gestes. *(Balz.)* او قادین طرز و اطوار وکفتار و چشمان انتظارینی بیتاب ایدییور ایدی .

— (ف.ل.) قوتدن قالمق ، درمانی کسیلمك :

Il *alanguit* de jour en jour. کوندن کونه قوتدن دوشیور .

— **S'alanguir.** (ف.مط.) قوتدن دوشمك ، دوچار رخاوت اولمق ، فنایه یوز طوتمق :

Il s'alarmait de cet état parce que sa fille *s'alanguissait.* *(F. Soulié.)* بو حالدن دوچار انفعال اولیور ایدی زیرا قزی دوچار ضعف اولوب فنایه یوز طوتیور ایدی .

Alanguissement (ا.مذ.) ضعف و رخاوت ، درمانسزلق :

Un tiède *alanguissement* énerve toutes mes facultés, et l'esprit de vie s'éteint en moi par degrés. *(J.J.Rouss.)* خفیف بر درمانسزلق کافۀ خواصمی دوچار انهزام و فکر حیاتی تدریجاً نفسمده رهین ختام ایدییور .

Alaque (ا.مو.) [معما.] دیرك ، ستون قاعده‌سی ، پاپوچ . [بو کلمه‌نك اصلی پاپوش اولوب فارسیده آیاق معناسنه اولان «پا» ایله کیمك معناسنه اولان «پوشیدن» دن متشکل بر وصف ترکیبیدر . برده اسم مصدر اوله‌رق ایاق اوپمه معناسنی متضمن پابوس ترکیبی واردر .]

نائل اولمقسه مرامك دولت پابوسنه
فطنت خانم

Alaquéca (ا.مو.) [معا.] قان طاشی .

Alarconie (ا.مو.) [نبا.] آلارقونیا .

Alarguer یاخود **Allarguer** (ف.ل.) [بحر.] آلارغه ایتمك ؛ آچیغه ، انکینه چکمك .

Alarie (ا.مو.) [نبا.] صو یوصونی صنفی .

Alarmant, ante (ص.) قورقوبی ، تلاشی ، اندیشه‌یی موجب :

Il fut un temps en France où, au milieu des causes les plus *alarmantes,* c'était un crime de s'alarmer : c'était en l'an II de la République. *(Sallentin.)* فرانسه‌ده اویله بر وقت اولدی‌که الك زیاده باعث خوف و اندیشه اوله‌جق اسباب ایچنده دوچار خوف و اندیشه اولمق بر جنایت ایدی .

Alarme (ا.مو.) [بو کلمه فرانسزجه «سلاح باشنه !» معناسنه اولوب مقدما اوچ کلمه‌دن ترکب ایدن ! „à l'arme" ترکیبندن مأخوذدر .] فریاد استمداد :

La trompette a jeté le signal des *alarmes.*
Lamartine.

بورو اعلان فریاد استمداد ایتدی .

— [توسـ.] بر صحنۀ حربده دشمنك ناکهان تقربی حس اولنمقله چیقاریلان آوازۀ خوف وخشیت :

Les ennemis nous donnaient de fréquentes *alarmes.* *(Acad.)* اعدا بزه صیق صیق خوف وخشیت القا ایدرلر ایدی .

— [مجا.] حقیقی ویا ظاهری بر تهلکه‌دن طولایی حس اولنان خوف وخشیت ، قورقو ؛ تلاش ، اندیشه :

Jeter la persuasion dans les esprits et l'*alarme* dans les cœurs. *(La Bruy.)* فکرلره تتین قناعت وقلبلره القای خشیت ایتمك .

— Canon d'alarme, pièce d'alarme برای استمداد آتیلان طوپ .

— Poste d'alarme دشمنك تقربنده خبر ویره‌بیلمك اوزره اقامه ایدلمش ایلری قره‌غولی .

— Cloche d'alarme *ou* tocsin. بر شهر ویا بر کوی اهالیسنی سلاح باشنه دعوت ایچون چالنان چاك .

— Fausse alarme. اساسسز ، سببسز قورقو .

— Prendre l'alarme. قورقمق ، خوف و هراسه دوچار اولمق :

Nous pouvons nous tromper, ma bonne, et nous *prenons* peut-être l'*alarme* mal à propos. *(Le Sage.)* عزیزه‌م ، یاکلش بر ذهابده بولنیور و بلکه‌ده نابجا اوله‌رق خوف وهراسه دوچار اولیورز . Donner les alarmes قورقو و دهشته دوچار ایتمك .

— En alarme (تر.حـ.) خوف و هراسده ، مراق و اندیشه‌ده :

La présence de cet homme dans la ville la tient *en alarme.* *(Acad.)* بو آدمك شهرده بولنمسی او قادینی اندیشناك ایدییور .

— [متر.] Alarme, appréhension, crainte, effroi, épouvante, frayeur, peur, terreur.

— Alarme اولجه حس اولنان و یاخود تحت تهدیدنده بولنیلان بیوك بر اندیشه و تلاشی کوسترر :

La nouvelle de la défaite de Trasimène jeta à Rome une grande *alarme.* «تراسیمه‌ن» هزیمتك خبری رومایی بیوك بر اندیشه و تلاش ایچنه القا ایتدی .

— Terreur موجود ، حقیقی ویا موهوم بر تهلکه‌دن منبعثدر :

Condé, jusqu'alors l'appui de l'Etat, en devint tout d'un coup la *terreur.* *(Bourdal.)* اووقته قدر حکومتك استنادگاه وظهیری اولان «قونده» بردنبره آنك دهاشی اولدی .

— Effroi دائما حقیقی بر تهلکه‌دن متولددر :

J'aurais vu les apprêts de ma sépulture avec moins *d'effroi* que ceux de mon mariage. *(J.-J.Rouss.)* جنازه‌مك تدارکاتی ازدواجمك استحضاراتندن دها آز خوف و خشیتله کوره‌بیلیر ایدم .

— Frayeur. حقیقةً موجود و غیر مستمر بر قورقو حسیدر :

La *frayeur* de la mort ne lui fit point abandonner sa maison. *(Mass.)* اولوم قورقوسى آكا يرينى يوردينى اصلا ترك ايتديرمدى .

Epouvante بزى اين‌المفر صورتنده پريشان حال اوله‌رق فراره مجبور ايدر :
Les éléphants rompaient les rangs, écrasaient des bataillons entiers, et jetaient partout l'*épouvante* et le désordre. *(Rolle.)* فيللر صفلرى بوزيور ، طابورلرى كاملاً ازيور وهر طرفه هول و پريشانى ايراث ايديورلر ايدى .

Crainte مساعد ويا غيرمساعد برشيدن حاصل اوله‌بيلير .
La *crainte* du Seigneur est le commencement de la sagesse. رأس الحكمة مخافة الله .

Peur مصائبدن عد ايديلوبده على‌الاكثر اوهامدن بشقه بر شى اوليان بر سبب و علتدن نشأت ايدر :
L'ardeur de vaincre cède à la *peur* de mourir. *(Corn.)* حرص غلبه وظفر اولوم قورقوسنك زبونى اوليور .
Appréhension مستقبلك قرارسزلغندن حاصل اولور .

Alarmer (ف.مت.) اعلان دهشت ايتمك؛ قورقو ويرمك، خوف و تلاشى موجب اولمق :
Cette loi *alarmait* tous les pères de famille. *(Napol. 1er.)* بو قانون بتون عائله پدرلرينى دوچار خوف و تلاش ايديور ايدى .
— [مجا.] تجاوز ايتمك ، منفعل ايتمك ، جريحه‌دار ايتمك :
Elle a de la sagesse, et mon fils est trop timide pour être capable *d'alarmer* sa vertu. *(Le Sage.)* قز صاحبهٔ عقل و حكمتدر . مخدومم ايسه آنك حس عفتنى جريحه‌دار ايده‌ميه‌جك درجه‌ده محجوبدر .
— **S'alarmer** (ف.مط.) دوچار هيجان اولمق ، انديشناك اولمق ، خوف و هراسه دوشمك :
Ne *vous alarmez* pas de tous ces faux bruits. *(Acad.)* بتون بوكبى شايعات كاذبه‌دن طولايى دوچار هيجان اولميكز .
— انفعال كوسترمك ، منفعل اولمق :
Sa pudeur *s'alarma* d'abord ; mais elle céda à l'utilité publique. *(Montesq.)* حس عفتى ابتدا كنديسنى انفعاله اوغراتدى ايسه‌ده بالآخره نفع عمومى اغورنده كنديسنى فدا ايتدى .
— اضداد : Animer قوت و تأثيرى آرتيرمق . Conforter. تقويه ايتمك ، تسلى ويرمك . Encourager تشجيع ايتمك . — Enhardir جسارت ويرمك . Exciter تشويق ايتمك . Raffermir, Rassurer, متانت ويرمك . Fortifier يكيدن قوت و متانت ويرمك . Réconforter. قوتانديرمك Retremper قوت ويرمك .

Alarmiste (ا.) هيجان و دهشتى موجب خبرلر نشر ايدن ، ناشر اراجيف :
— C'est un alarmiste. بو بر ناشر اراجيفدر ؛
— [« آرغو » اصطلاحاتنده .] محافظ كوپك .

A latere *(a-la-té-ré)* (تر.ح.) پاپا طرفندن مأذونيت فوق‌العاده ايله اعزام اولنان بعض قاردينالللره اطلاق اولنور.

Alaterne (ا.مذ.) [نبا.] آق ديكن ، كيك ديكنى ، شوكهٔ بريه .
— اصطلاحات انجمنى: يبانى آق ديكن .

Alaternoïde (ص.) [نبا.] آق ديكنه بكزه‌ين .

Alaude (ا.مو.) [حيو.] تورلا قوشى .

Alaudidées (ا.مو.جمع) طيور دوريه‌دن تورلا قوشلرينك بولنديغى زمره .

Albanais, aise (ا.ـص.) [جغر.] آرناؤد :
Les *albanais* sont de race slave, faiblement mêlée avec la race grecque. آرناؤدلر اسلاو عرقنه منسوب اولوب يونان عرقيله خفيفجه ممزوجدر .
— آرناؤد لسانى ، آرناؤدجه :
L'*albanais* est moins riche et moins régulier dans ses formes grammaticales que le grec et le slavon. *(L. Vaïsse.)* آرناؤد لسانى اشكال صرفيه اعتباريله يونان و اسلاو لسانلرندن دها آز زنكين و دها آز منتظمدر .

Albanaise (ا.مو.) بر نوع فستان .
— [نبا.] بياض كريد لاله‌سى .

Albarelle* (ا.مو.) كستانه و قواق منطارى .

Albation (ا.مو.) بياضلاتمه .

Albarelle.

Albâtre (ا.مذ.) [يونانجه عين معناده اولان "alabastron" كلمه‌سندن مأخوذدر .] مرمر ابيض ، قايماق طاشى: صو مرمرى، رخامى طاش:
— Statue d'*albâtre*. قايماق طاشندن معمول هيكل :
— [تو.] پارلاق بياضلق:
L'*albâtre* du lis زنبقك پارلاق بياضلغى . C'était une pâle et blonde personne, aux lèvres rosées et aux mains d'*albâtre*. *(Alex. Dum.)* صولغون چهره‌لى، صارى صاچلى، لعل دوداقلى، اللرى مرمركبى بياض برقادين ايدى .

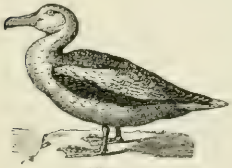
Albatros.

Albatros* (ا.مذ.) [حيو.] طيور ذات الارجل الكفيه (پرمقلرى غشالى) طاقمندن بحر محيط جنوبيده متعيش بولنان بر جنس ؛ غايت بيوك بر نوع اوردك .

Albe (ا.مذ.) چام آغاجی کراسته‌سی.

Alben (ا.مذ.) [معا.] بیاض کیرچ طاشی .

Alberge (ا.مو.) [نبا.] ترفنده صاری بابا شفتالیسی ؛ زردالی .

Albergier (ا.مذ.) تخمدن یتیشمه شفتالی ویا قایصی فدانی ؛ زردالی آغاجی .

Alberzarin (ا.مذ.) برنوع اسپانیا بیاغیسی، یوکی .

Albescence (ا.مو.) بیاضلق (کون آغارمه‌سی حقنده).

Albicante (ا.مو.) [نبا.] ایری یاپراقلی لاله جنسی ؛ بیوك یاپراقلی شقایق نعمان، پاسقالیا چیچکی .

Albification (ا مو.) [مر.] Albation

Albin, ine (ص.) بیاض .

Albinique (ص.) آلبینوسه متعلق اولان .

Albinisme (ا.مذ) [طب.] جلدك بیاض وکوزلرك قرمزی اولمسی ، عدم لون ، آلبینوسیت .

Albinos (ص.ـا.) دریسی و صاچلری بیاض وکوزلری قرمزی اولان آدمکه „nègre-blanc" بیاض زنجی دخی دینلیر ؛ جهر ، آلبینوس .

Albion (ا.مو.) [جغر.] اوزاقدن باقیلنجه قیالرك بیاض کورلمسی مناسبتیله انکلتره‌یه ویریلان اسم ؛ انکلتره ممالکی ، انکلتره حکومتی .

Albionien, ienne (ص.) [جغر.] انکلتره ممالکنه ، اهالیسنه متعلق اولان . Albionais, aise دخی دینلیر .

Albique (ص.) [ط.ارض.] تباشیری .

Albite (ا.مو.) [معا.] بیاض فلدسپات .

Albodactyle (ص.) [حیو.] بیاض قنادلی کلبك .

Albois (ا.مذ.) [نبا.] صاری صالقیم . بر نوع آری اوتی ، قصاص .

Albran (ا.مذ.) [حیو.] طیورك ذات‌الارجل الکفیه (پرمقلری غشالی) طاقمندن یبان اوردکی .

Albrandie (ا.مو.) [نبا.] برنوع بیاض توت آغاجی : برنوع کاغدتوتی آغاجی (broussonnetie ou mûrier à papier).

Albuca (ا.مذ.) [نبا.] امید برونی زنبق .

Albuginé, ée (ص) [تشر.] ابیض ، بیاض .

Albugineux, euse (ص.) [تشر.] بیضا . بیاضمتراق .

Albuginite (ا.مو) [ع.امر.] التهاب غشاء ابیض وطبقهٔ بیضا .

Albugo (ا.مذ.) [ع.امر.] ودق ، آق بنك . کوزه عارض اولان لکه .

Album (*al-bom*) (ا.مذ.) اعلانات رسمیه‌نك تعلیقنه مخصوص لوحه .

— خاطرات ووقوعات قیدینه مخصوص جزدان، مجموعه:
Dans les années de la vieillesse, un coup d'œil jeté sur un *album* fait repasser en quelques instants les principales époques de la vie, et peut fournir matière à de douces ou de tristes réflexions. *(F. Ratier.)* اختیارلق سنه‌لرنده مجموعهٔ خاطراته عطف نظر اولندیغی حالده آز بر مدت ظرفنده حیاتك ادوار مهمه‌سی درخاطر ایدیلیر و بر طاقم طاتلی ویا آجی ملاحظاته زمین استحضار اولنور .

— بوش بر دفتره قید ایتدیریلن بعض ادبانك وصنعتكارانك منتخب آثاری ؛ آلبوم :
Depuis deux ans, beaucoup de jeunes personnes avaient des *albums* sur lesquels elles faisaient écrire des phrases plus ou moins grotesques par leurs amis et connaissances. *(Balz.)* ایکی سنه‌دنبری ، بر چوق کنجلرك آلبوملری موجود اولوب کندیلری او آلبوملره آشنایان و یارانه آز چوق قبا و تحف جمله‌لر درج وقید ایتدیررلر ایدی .

— Album de voyage خاطرات سیاحتی حاوی دفتر .

— Album de photographie فطوغراف ، رسم مجموعه‌سی ، آلبوم .

— ارباب شبابه بر مشق تقلید و نمونهٔ امتثال اولمق اوزره مشاهیر ادبا و علمانك مجموعهٔ آثار منتخبه‌سی .

Albumen (ا.مذ.) بیاض البیض ؛ یمورطه آقی ، ماح .

— [نبا.] سویدا . بیاض البیضه .

Album græcum (*al-bom grékomm*) (ا.مذ.) بوز الکلب ، کوپك ترسنك بیاضی .

Albumine (ا.مو.) [کیم.] زلال ، آلبومین .

Albuminé, ée (ص.) [نبا.] ذوالسویدا .

— [فطوغرافیده.] Papier albuminé آلبومینلی کاغد .

Albuminer (ف.مت.) آلبومین سورمك .

Albumineux, euse (ص.) [كيم.] زلالى :
Le sel dissout les substances *albumineuses* et facilite la digestion des graisses. (*E. Pillon.*) طوز مواد زلاليه‌يى تحليل و شحومك هضمنى تسهيل ايدر .

Albuminiforme (ص.) شبيه زلال ، زلالى الشكل.

Albuminimètre* (ا.مذ.) مقياس زلال .

Albuminimètre.

Albuminine (ا.مو.) زلالين .

Albuminoïde (ص.) [كيم.] زلالى .
— Matières albuminoïdes موادزلاليه.

Albuminose (ا.مو) [كيم.] محصول مواد زلاليه .

Albuminurie (ا.مو.) [طب.] تبول زلال ، شكر خسته‌لكى .

Alburnoïde (ا.مذ.) [نبا.] شبيه سنط كاذب ؛ صارى صالقيمه بكزه‌ين .

Alburnum (*al-bur-nomm*) (ا.مذ.) [مر.] Au-bier.

Alcade (ا.مذ.) [عربجه «ال» حرف تعريفيله «قاضى» كلمه‌سندن متشكلدر .] اسپانياده بعض حكامه ويريلان اسم .

Alcalescence (ا. و.) [كيم.] انقلاب قلويت. اجسام نباتيه و حيوانيه‌ده آمونياق حصولى ، آمونياقلانمه .

Alcalescent, ente (ص.) [كيم.] منقلب قلويت . آمونياق حاصل ايدن جسم نباتى ويا حيوانى .

Alcali (ا.مذ) [عربجه «ال» حرف تعريفيله سوده معناسنه اولان «قليه» كلمه‌سندن متشكلدر . ـ كيم.] سوده‌يى ويرن نبات بحرى ، قلى ، قلوى .

Alcalicité (ا.مو.) [كيم.] قلويت، جواهر قلويه‌نك خواصى.

Alcalifiable (ص.) [كيم.] قلوى‌يه تبدلى قابل اولان .

Alcalifiant, ante (ص.) [كيم.] قلوى حاصل ايده‌بيلن، مولد و مكون قلوى .

Alcaligène (ص.) [كيم.] Alcalifiant كلمه‌سنه مراجعت اولنه .

Alcalimètre* (ا.مذ.) [كيم.] مقياس قلوى .

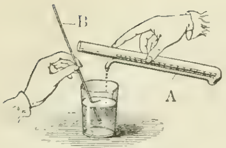

A, alcalimètre ; B, agitateur.

Alcalimétrie (ا.مو.) [كيم.] تقدير و مقايسهٔ قلويت.

Alcalimétrique (ص.) [كيم.] تقدير و مقايسهٔ قلويته متعلق

Alcalin, ine (ص.) [كيم.] ذوالقلى ، ذوالقلوى .

Alcalinité (ا.مو.) [كيم.] خاصهٔ قلويت، قلويت .

Alcalino-ferrugineux, euse (ص.) [كيم.] قلوىٔ حديدى .

Alcalino-plombifère (ص.) [كيم.] رصاصى حاوى مواد قلويه ، قلوىٔ اسربى.

Alcalino-terreux, euse (ص.) [كيم.] قلوىٔ ترابى

Alcalisation (ا.مو.) [كيم.] تقليه، قلويسنى چيقارمه.

Alcalisé, ée (ا.مف.) [مصدرى alcaliser در ـ كيم.] مقلى .

Alcaliser (ف.مت.) [كيم.] تقليه ايتمك ، قلويلشديرمك .

Alcaloïde (ص.) [كيم.] شبه قلوى ، ذوالخواص قلويه .

Alcanna, Alcana ياخود **Alcanne** [مر.] Alkanna

Alcarazas (*al-ka-ra-za*) (ا.مذ.) [عربيدن الكراز لفظندن مأخوذدر .] صوبى صغوتمغه مخصوص مساماتلى دستى، براده .

Alcaron (ا.مذ.) [عربيدن مأخوذدر.] آفريقا عقربى .

Alcazar (ا.مذ.) [عربى القصردن مأخوذ .] اسپانياده عربلردن قالمه قصر .
— [تو.] تياترو ؛ تنزه باغچه‌سى .

Alce (ا مذ.) [حيو.] صيغين .

Alcédinidés (ا.مذ.جع) [حيو.] مارتى قوشلرى صنفى .

Alcée (ا.مذ.) [نبا.] كل خطمى .

Alcélaphe (ا.مذ.) حيوانات مجتره‌نك (كويش كتيريجى) كيك جنسندن آنتيلوپ زمره‌سنه منسوب چوللرده بولنان بر نوعيدر ؛ بر نوع صيغين .

Alcémérope (ا.مذ.) [حيو.] برنوع آرى قوشى .

Alcès (ا.مذ.) [حيو.] حيوانات مجترهدنك (كوايش كتيرمجى) كيك جنسندن صيغين، ظب شمالى ديئلان حيوانك فنى اولان اسميدر .

Alchéron ياخود **Alchiron** (*al-ché-ron, chi-ron*) امذ. اوكوز صفراسى كيسه‌سى داخانده بولنان طاش .

Alchimie (ا.مو.) [عربيـدن مأخوذدر .] كيمياى عتيق ، كيمياى باطل ، هرشيئى آلتونه تبديل ايتديكى زعم اولنان بر علم كاذب ، سيميا :

L'*alchimie* a souvent fait découvrir de grandes vérités sur le grand chemin de l'imagination. *(Dider.)* كيمياى باطل اكثريا شهراه كبير خيالاتده بر چوق حقائق كشفنه مدار اولمشدر .

— [توسـ.] نظريات باطله :

Il est impossible de comprendre une pareille *alchimie* politique. *(Desjobert.)* بويله باطل بر نظريهٔ سياسيه‌يى ادراك ايتمك غير قابلدر .

Alchiminier (ا.مذ.) [نبا.] موشموله آغاجى .

Alchimique (صـ.) كيمياى باطله متعلق اولان ، سيميوى .

Alchimiste (ا.مذ.) كيمياى باطل ايله توغل ايدن كيمياجى ، سيمياجى :

Les *alchimistes* passaient leur vie à chercher ce qu'ils appelaient la pierre philosophale ou le grand œuvre, c'est-à-dire le moyen d'opérer la transmutation des métaux. *(Acad.)* سيمياكرلر ، بتون حياتلرينى ، اكسير اعظمى يعنى معدنلرك تبديل وتحويلى اصولى كشف ايتمكه حصر ايدرلر ايدى .

— [قيا.] نظريات باطله ايله اوغراشان شخص .

Alcicorne (صـ.) صيغين بوينوزينه بكزر .

Alcidon (ا.مذ.) [باليحـ.] چيچكى بنكلى قرنفيل .

Alcool (*al-ko-oll*) (ا.مذ.) [عربى « الكئول » دن مأخوذدر ـ كيمـ.] اسپرتو ، مسكراتك روحى ، كحل، كئول.

— Alcool rectifié اوتوز آلتى درجه اسپرتو .

— Alcool absolu, anhydre صو قاتلمامش اسپرتو .

Alcoolat (ا مذ.) [اجز.] كئولك تقطيرندن حصوله كلن مايعات ادويه ؛ كئول معطر :

L'eau de cologne, l'absinthe, sont des *alcoolats*. قولونيا صويى ، آبسنت كئول معطردر .

Alcoolate (ا.مذ.) [كيمـ.] مُرَكّبِ كئولى .

Alcoolé (ا.مذ.) [اجز.] كئولده منحل موادى حاوى مركب مايع ، كئول دوادار .

Alcoolification (ا.مو.) [كيمـ.] تخمير وتخمر كئولى.

Alcooline ا.مو. كئولين .

Alcoolique (صـ.) كئولى ، كحلى ، اسپرتويى حاوى :

Le vin, l'eau-de-vie et toutes les liqueurs de table sont des liqueurs *alcooliques*. شراب ، راقى وباجمله سفره اچكيلرى مسكرات كئوليه‌دندر .

— Boissons alcooliques. مسكرات، مشروبات كئوليه.

— [اسم اوله‌رق استعمالنده .] بكرى ، عياش ، سرخوش ، عشرته مبتلا ، داء الكحله دوچار اولمش .

Alcoolisable (صـ.) كئوله تحويلى ممكن .

Alcoolisation (ا.مو.) [كيمـ.] كئول قاتمه ، اسپرتولنديرمه ، تكحيل .

Acoolisé, ée (ا.مفـ.) [مصـدرى Alcooliser در .] اسپرتو ايله قاريشيق . عشرته مبتلا، داء الكحله دوچاراولمش.

Alcooliser (فـ.متـ.) كحـل ، كئول ، اسـپرتو قاتمق ، تكحيل ايتمك :

Est-ce frauder que d'*alcooliser* les vins? *(Proudh.)* شرابلره اسپرتو قاتمق حيله‌مى‌در :

— S'alcooliser (فـ.مطـ.) اسـپرتو قاتلمق . عشرت ايتمك، مسكرات استعماليله سرخوش اولمق .

Alcoolisme (ا.مذ.) [ع.امر.] مسكراتك سوء استعمالندن حاصل اولان مرض ، داءالكحل ، آلقوليزم .

Alcoolomètre (ا.مذ.) اسپرتونك مقدارينى تعيينه مخصوص آلت ؛ مقياس الكحل ، مقياس كئول .

Alcoolotif (ا.مذ.) [اجز.] خارجاً استعمال اولنور دواى كئولى .

Alcoomel (ا.مذ.) [اجز.] كئول معسل .

Alcoomètre.

Alcoomètre (ا.مذ.) [مر.] Alcoolomètre

Alcoométrie (ا.مو.) تقدير ومقايسهٔ كئول.

Alcoométrique (صـ.) مقايسهٔ كئوله متعلق.

Alcôve (ا.مو.) [عربى « القبه » دن مأخوذدر.] اوطه‌نك ايچنده بر ياتاق آله‌جق قدر قبه‌لى محل مخصوص؛ ياتقخانه؛ برهان قاطع؛ خلوتكاه :

De petites *alcôves* sont nuisibles à la santé. *(Millin.)*

كوچك خلوتكاهلر صحته مضردر .

Les mystères, les secrets de l'alcôve. — سرائر عشق .

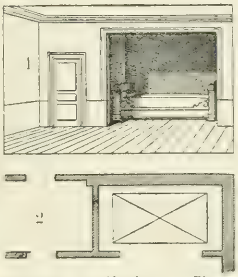

Alcôve. – 1. Elévation. – 2. Plan.

Alcoviste (ا.مذ.) آشفته دوستى .

Alcyon(ا. مذ.)[حيو.] حيوانات پوليپه‌دن بر جنس در؛ اسكله قوشى، مارتى قوشى : *L'alcyon* apportait dans le creux des murs les bains de mousse et de varech qu'il amasse pour l'hiver. *(E. Sue.)* اسكله‌قوشى قيش ايچون طوپلاديغى يوصون و دكز سازى صاپچقلرينى ديوار دليكلرينه كتيريور ايدى .

Alcyon (ا.مذ.) [تا.ط.] دكز كوكبى .

Alcyoncelle (ا.مذ.) بر نوع سونكر .

Alcyone (ا.مو.) جانفس پارلاقلغنده ايپك قماش.

Alcyonide (ا.مذ.) آق دكز كوكبى .

Aldame (ا.مذ.)[مر.] Gymnopse

Aldébaram ياخود **Aldébaran** (ا.مذ.) [عربيدن مأخوذدر .ـهيـ.] الدبران . ثور صورتنك α كوكبى.

Aldée (ا.مو.) هندستان و بره‌زيلياده كوى .

Alderman (ا.مذ.) انكلتره‌ده بلديه مأمورى .

— بو كلمه‌نك جمعى فرانسزجه قاعده‌سنه توفيقاً بر "s" علاوه‌سيله اوله‌بيلديكى كبى انكليزجه‌ده اولديغى كبى Aldermen طرزنده دخى يازيله‌بيلير .

Ale (*é-le*) (ا.مو.) [انكليزجه‌دن مأخوذدر.] انكلتره‌نك خفيف بيراسى .

Aléa (ا.مذ.) بخت، طالع .

Aléatoire (ص.) تصادفى، بخت و طالعه باغلى؛ كار و ضررى مجهول :

L'assurance est un contrat *aléatoire.* سيغورطه كار و ضررى مجهول بر مقاوله‌نامه‌در .

— Vente aléatoire. كوتورى بازارى .

Aléatoirement (ح.) كوتورى .

Alectrimorphe (ص.) طاوق جنسنه بكزر .

Alectryomachie (ا.مو.) خروس دوكشديرمه .

Alégate ياخود **Alicate** (ا.مو.) [صنا.] ميناجى ماشه‌سى .

Aleiron ياخود **Aléron** (ا.مذ.) [صنا] طوقومه‌جى دستكاهى .

Alènes.

Alène* (ا.مو.) قوندره‌جى بيزى . — Manier l'alène. قوندره‌جيلق ايتمك .

— بر نوع برونى سيورى كدى بالغى .

Alêné, ée (ص.) سيورى، مخرزى .

Alênier (ا.مذ.) بيز ياپان، صاتان؛ بيزجى .

Alénois (ص.مذ.) بستان تره‌سى لذتنده نبات . [مر.] Cresson

Alentir (ف.مت.) [لاتينجه بطى معناسنه اولان "lentus" كلمه‌سندن مأخوذدر.] آغرلشديرمق، كسب بطائت ايتديرمك :

Il ne faut qu'augmenter le nombre des roues d'une horloge, ou charger son balancier, pour *alentir* son mouvement. *(Trév.)* بر چالار ساعتك حركتنى آغرلشديرمق ايچون چرخلرينى تزييد وياخود رقاصنى آغرلتمق كافيدر .

— [مجا.] تسكين ايتمك .

— S'alentir (ف.مط.) آغرلشمق، بطئ اولمق؛ كسب سكون ايتمك .

Alentissement (ا.مذ.) آغيرلاشمه، آغيرلاتمه . [بو كلمه ايله بوندن اولكى Alentir فعلى اليوم استعمالدن ساقط اولوب ترجيحاً Ralentissement و Ralentir قوللانيلير .]

Alentour (ح.) اطرافده، جوارده، دائراً مادار :

On ne voyait *alentour* que des gens de mauvaise mine. اطرافده آنجق بوزوق چهره‌لى اشخاص كوريليور ايدى .

— Alentour de اطرافنده. [بو تركيب اسكيمش اولوب اليوم Autour de استعمال اولنور .]

— D'alentour (تر.ح.) اطرافده‌كى، جوارده‌كى؛ جوار؛ متجاور؛

Le pays *d'alentour* est une vallée ceinte et environnée de montagnes. *(Amyot.)* جوار اراضى طاغلر ايله محاط ومحدود بر دره‌در .

Alentours (ا.مذ.جمع) اطراف واكناف، جوار، حوالى :

Les *alentours* de ce château sont magnifiques. *(Acad.)*
بو قصرك جوارى پك لطيفدر .

— بر آدمك اطرافنده بولنانلر ، مقربين :

Si vous voulez réussir auprès de ce ministre, gagnez d'abord ses *alentours*. *(Acad.)* بو ناظر ايله اولان ايشكزده موفق اولمق ايستر ايسه‌كز اولا آنك مقربينني الده ايديكز .

C'était un esprit que l'on trouvait toujours [مجا.] dans les *alentours* de la vérité, mais qui n'y pénétrait jamais. *(Rivarol.)* دائما حقيقتك اطرافنده طولاشان وفقط هيچ بر وقت او حقيقته تقرب ايده‌ميان بر فكر ايدى .

Alepase (ا.مذ.) [بحر.] سرن ديركى دستكى .

— اصطلاحات انجمنى : لاتين سرننك تقويه باغلرى .

Aléphangine (ا.مو.) [اجز.] معدوى حب .

Alépidote (ص.) [حيو.] پولسز بالق .

Alépin, ine (ا.ص.) [جغر.] حلبلى .

Alépine (ا.مو.) [تجا.] حلب قماشى .

Alépocéphale (ص.) [حيو.] باشى پولسز بالق .

Aléron (ا.مذ.) [مر.] Aileron

Alerte (حـ.) (على الاكثر ادات ندا اوله‌رق قوللانيلير).
— (اد.ند.) صاقين ، قالق ، صاوول ، واردا . حاضر اول . هايدى .

Alerte (ص.) تتيك ، چويك ، آتيك :

D'*alertes* servantes distribuent les plats de table en table, pendant que les garçons font le service plus fatiguant de la bière et du vin. *(Gér. de Nerv.)* چويك خدمتجى قادينلر يكرى سفره‌لره توزيع ايدرلر عين زمانده خدمتجى اوشاقلر ايسه دها مشكل اولان بيرا و شراب توزيعى وظيفه‌سيله مشغول اولورلر .

— [سوء معنى ايله .] آچيق كوز ، ماهر :

Il est *alerte* à saisir les occasions de gagner de l'argent. *(Acad.)* پاره قزانمق فرصتنى الده ايتمك خصوصنده پك ماهردر .

— اضداد: Endormi خواب غفلتده. Engourdi كاسل. Inactif عاطل . Langoureux بطئ. Mou كوشك . Paresseux تنبل .

Alerte (ا.مو.) [عس.] سلاح باشنه ندا سى . اعلان دهشت.

Alésage (ا.مذ.) تفنك ، طوپ ، بورى و سائره‌نك داخلى پرداختى .

Alèse (ا.مو.) [مر.] Alèze

Aléser (ف.مت.) [مادهٔ اصليه‌ده‌كى „é“ صامت بر هجادن اول „è“ يه منقلب اولور: J'alèse; qu'il alèse مستقبل و شرطيه صيغه‌لرى مستثنادر : J'aléserai; nous aléserions.] تفنك ، طوپ ، بورى و سائره‌نك ايچنى پرداخت ايتمك .
— مسكوكاتك كنارلرينى دوزلتمك .
— [صورت مطلقه‌ده .] پرداخت ويرمك .

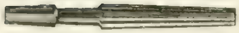
Alésoir.

Alésoir* (ا.مذ. صنا.) طوپ، تفنك، بورى و سائره‌نك ايچنى پرداخت ايتمكه مخصوص بورغى ؛ پرداخت بورغوسى .

Alester ياخود **Alestir** (ف.مت.) [بحر.] تخفيف ايتمك ، خفيفلشديرمك .
— اصطلاحات انجمنى : لزومسز شيلرينى چيقاره‌رق بر گمى‌يى خفيفلتمك .

Alésures ياخود **Allésures** (ا.مو.جمع) [صنا.] پرداخت قيرنتيسى .

Alète (ا.مذ.) كَكليك آولامغه مخصوص هندستانده متعيش بر نوع شاهين .

Alètes (ا.مذ.جمع) [معا.] احجار بركانيه ييغينى .

Aléthologie (ا.مو.) مبحث الحقيقة .

Aléthologique (ص) مبحث حقيقته متعلق .

Alétris (ا.مو [نبا.] آمريقا زنبقى .

Alette* (ا.مو.) [معما.] ايكى كمر ديركنك آره يرى .
[بحر.] قيچ چيقينديسى .
— اصطلاحات انجمنى : قصاره ارتفاعى، قيچ ارتفاعى .
— قوندره‌يوزينه ديكلمش مشين پارچه‌سى ، ماسقارت .

A, alette (arch.). – 1, élévation; 2. plan.

Aleurie (ا.مو. [نبا.] بر نوع منطار .

Aleurisme (ا.مذ.)[نبا.] اون بيغننه بڭزر بر نوع منطار .

Aleuromètre (ا مذ.) ميزان الدقيق كه بغدايك غلوتى انساته‌سى مقدارنى و بناءً علي نوع و جنسنى بيلديرر بر آلتدر .

Aleurosticte (ا.مذ.) اون قوردى .

Alevin (ا.مذ.) تزييد اسماك ايچون صويه آتيلان اوفق باليق .

Alevinage (ا.مذ.) بر حوضده باليق يتشديرمك صنعتى ، حراثت اسماك ، تزييد اسماك .
— باليقچيلرك طوتدقدن صكره تكرار دكيزه آتدقلرى كوچك باليقلر .

Aleviner (ف.مت.) بر حوضده باليق يتشديرمك ، بر كوله ، بر حوضه كوچك باليق آتمق .

Alevinier (ا.مذ.) باليق يتشديرمكه مخصوص حوض ياخود كول .

Alexandrin ine (ا.ص.) [جغر.] اسكندريه ده متولد ، بو شهره ياخود سكنه سنه عائد ، متعلق .
— Vers alexandrins فرانسزجه ده موصول هجالر دخى برر هجا عد ايدلمك اوزره اون ايكى هجالى مصراع .

Alexandrien, ienne (ا.ص.) [مر.] Alexandrin

Alexitère ياخود **Alexithère** (ص.ا.مذ.) پادزهر .

Alezan, ane (ص.) [عربى الحلسادن مأخوذدر .] [آت حقنده.] آل طون ، اشقر . Alezan brûlé يانيق آل كه قهوه رنكنه بكزر . Alezan cerise كراز آلى . Alezan clair. آچيق آل. alezan foncé. قويو آل. Alezan fauve. بوز آل .
— (ا.) آل طونده ، اشقر آت .

Alèze (ا.مو.) [طب.] قان و جراحت ياتاغه بولاشماق ايچون مجروحلرك آلتنه سريلان چارشف .

Alfa* (ا.مذ.) [عربيدن مأخوذ. — نبا.] علف ، حلفا اوتى .

Alfange (ا.مذ.) [عربى الخنجردن مأخوذدر.] خنجر .
— [نبا.] برنوع طوپ صلاته .

Alfenide (ا.مذ.) چتال ، بچاق و امثالى شيلر ياپيلان غايت بياض بر نوع معدن مخلوطى . آلفنيد .

Alfa. — a, épillet fleuri.

Alfonsin (ا.مذ.) [مر.] Alphonsin

Alfos (ا.مذ.) [ع.امر.] بر نوع جذام. [مر.] Alphos

Algacé, ée (ص.) صو يوصونه بكزر .
— (ا.مو.جمع) [مر.] Algues

Algalie ياخود **Algalée** (ا.مو) [جرا.] قنطرهٔ مجوّفه ، مجوّف سونده .

Alganon (ا.مذ.) پرانغه ، زنجير .

Algarade (ا.مو.) [عربيدن مأخوذ .] تكدير ، شتم
L'algarade du maître l'avait rendu pensif. *(Balz.)* خواجه نك شتم وتحقيرى آنى دوشونجه لره غرق ايتمشيدى .
— كنجلك چيلغينلقلرى :
Son fils vient de lui faire encore une *algarade*. آنك مخدومى يكى بر چيلغنلقده بولندى .

Algarrobale (ا.مذ.) بر فصوليه سى .

Algatrane (ا.مو.) [عربيدن مأخوذدر . — بحر.] قلفات قطرانى ، زفت .

Algazel (ا.مذ.) ياخود **Algazelle** (ا.مو.) [عربى الغزالدن مأخوذدر . — حيو.] حيوانات مجترهنك آنتيلوپ زمرهسندن بر نوعدر ؛ غزال.

Algèbre (ا.مو.) [عربى الجبردن مأخوذدر . — ريا.] علم الجبر والمقابله ، جبر . علم جبر كتابى .
— [قيا.] آكلاشلمسى ، بيلنمسى مشكل شى ، معما :
C'est de l'*algèbre* pour lui. *(Acad.)* آنك ايچون بو بر معمادر.

Algébrique (ص.) [ريا.] علم جبره متعلق ، جبرى .

Algébriquement (ح.) جبر قاعدهسنجه ، قواعد جبريه يه توفيقاً .

Algébriser (ف.ل.) جبر ايله اشتغال ايتمك .
— [مستهزيانه]. تعبيرات فنيه يى افراط ايله استعمال ايتمك ؛ بر موضوعدن پك فنى بر صورتده بحث ايتمك .

Algébriste (ا.مذ.) علم جبر عالمى ، علم جبرده ماهر آدم ، جابر ، اهل جبر :
C'est un bon *algébriste*. *(Acad.)*. بو بر جابر ماهردر .

Algédo (ا.مذ.) [ع.امر.] وجع شديد ، شف .

Algenib (ا.مذ.) [عربيدن مأخوذ . — هيـ] الجنب .

Algérien, enne (ا.ص.) جزائرلى . جزائر سكنهسنه وجزائره عائد ، متعلق .

Algérine (ا.مو.) بیرانك و غازوزك خواصنه مالك بر نوع ایچکی.

Algide (ص.) [عربی الجلیددن مأخوذ . ـ طب.] صوغوق حس ایتدیرن ، تیتره‌مکی موجب . جلیدی :

— Fièvre algide. حمای جلیدی .

Algol (ا.مذ.) [هیـ.] رأس الغول .

Algologie (ا.مو.) [نبا.] مبحث فصیلهٔ اشنیه .

Algontine (ا.مو.) دیش آغریسنك تسکینی ایچون مستعمل بر نوع قلوروفورم .

Algorithme (ا.مذ.) [ریا.] اصول خوارزمی . آلغوریتمه . علوم ریاضیه‌ده اشارت وضعی .

Algorithmie (ا.مو.)[ریا]مبحث آلغوریتمه، خوارزمیه.

Algorithmique (ص.) [ریا.] آلغوریتمی ، ریاضی.

Alguazil (*aal-gou-a-zil.*)(ا.مذ) [عربی الوزیردن غلط .

— اسپانیاده پولیس مأموری .

Algue* (ا.مو.) [نبا.] صو یوصونی ، دکیز یوصونی .

La mer Rouge paraît devoir la couleur qu'elle prend parfois, et qui lui a valu son nom, à une *algue* mi-

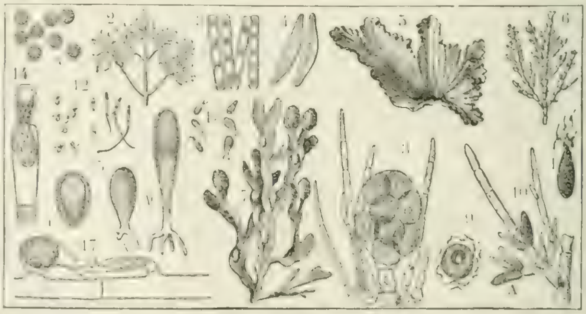

ALGUES. — 1. Protocoques; 2. Volonie; 3. Navicules; 4. Pinnulaires; 5. Ulve; 6. Coralline; 7. Fucus; 8. Oogone de fucus avec ses huit oosphères; 9. Oosphère libre entourée d'anthérozoïdes; 10. Poils rameux av c anthéridies A; 11. Anthéridie ouverte laissant échapper ses anthérozoïdes; 12. Zoospores de chétophore; 13. Zoospores de conferve; 14. Zoospore de vanchérie s'échappant; 15. Zoospore de vauchérie libre; 16. Zoospor fixés et germaut; 17. Oogone O et ant'éridie A de vauchérie.

croscopique. (*Maury.*) بحر احمرك بعضاً کسب ایتدیکی قرمزی رنکی یعنی سبب تسمیه‌سی اولان رنك احمری خرده‌بینی درجه‌ده اصغر بر یوصوندن الغقده اولدیغی ظن اولنیور .

— (ا.مو.جمع.) اشنیه ، صو یوصونی فصیله‌سی .

Alhagi (ا.مذ.) [عربیدن مأخوذ . ـ نبا.] الحاجی ، قدرت حلواسی آغاجی .

Alhambra (*a-lan-bra*) (ا.مذ.) (عربی الحمراءدن مأخوذدر) اندلس عرب حکمدارلرینجك «غرناطه» ده‌کی سرایلری .

— [قیا.] بو سرایی یاد ایتدیره‌جك عظمت و حشمته مالك بنا .

Alhandal (*a-lan-dal*) (ا.مذ.) حنظل ، ابوجهل قارپوزی .

Alhasser (*al-a-sèr*) (ا.مذ.)کلب قاچیران شکری.

Alias (ح.) یاخود ، دیکر بر قوله کوره :

François Lebrun, *alias* Joseph Lebrun. فرانسوا لوبرون یاخود ژوزه‌ف لوبرون .

Alibi (ا.مذ.) محاکمه‌یه کیدن طرفیندن برینك کندیسنه اسناد جرم اولندیغی کون ویا ساعت بشقه یرده بولنمش اولمسی و بشقه یرده بولنمش اولدیغنی اثبات ایتمسی ، غیبت حالی ، اثبات غیبت :

Démontrer son alibi. اثبات غیبت ایتمك .

Alibile (ص.) [طب.] بسلیجی،مغذی،بدل ماتحلل، غدا.

Alibilité (ا.مو.) بسلیجیلك ، تغذیه خاصه‌سی .

Aliboron (امذ.) جاهل ، آحمق اولدیغی حالده علم و عرفاندن دم اوران آدم .

— اشك . مرکب :

Pour un âne enlevé deux voleurs se battaient :
L'un voulait le garder, l'autre le voulait vendre.
Tandis que coups de poings trottaient,
Et que nos champions songeaient à se défendre,
Arrive un troisième larron
Qui saisit maître *aliboron.*
La Fontaine.

ایکی خرسز چالدقلری بر مرکب ایچون دوکوشیورلر ایدی ، بری آنی صاقلامق دیکری ایسه صاتمق ایستیور ایدی ضربه‌لر تعالی ایدیلیر ایکن بزم قهرمانلر کندیلرینی مدافعه ایتمکی دوشوندکلری صره‌ده اوچنجی بر سارق ماهر یتیشوب بابا مرکبی آشیردی .

Aliboufier* (ا.مذ.) [نبا.] میعه ، جاویه ، قره‌کونلك آغاجی .

Alicate (ا.مو.) [صنا] میناجی ماشه‌سی ،لقاط .

Alicette (ا.مو.) برنوع خنجر .

Alidade* (ا.مو.) [عربیدن مأخوذ . ـ صنا.] مسطره ، زاویه جدولی ، عضاده . Alidade à pinnules هدفه‌لی مسطره ، عضاده . Alidade plongeante رصد دوربینلی مسطره ، آغاج بورولی عضاده. Alidade à lunettes دوربینلی مسطره ، عضاده . Alidade nivelatrice تسویه روحلی مسطره ، عضاده . Alidade autoréductrice سنادیه‌لی مسطره ، عضاده .

Aliboufier. – a, fleur.

Alide (ا مذ.) [تا] عَلَوی .

Aliénabilité (ا.مو.) [حق.] قابلیت فراغ ، قابلیت بیع.

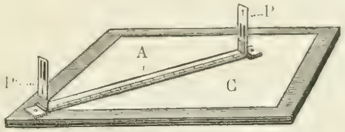

A, alidade ; C, planchette : P, pinnules.

Aliénable (ص.) قابل فراغ ، قابل بیع :

Les routes, les rues, les places, les monuments publics, en France, ne sont pas *aliénables*. *(Dict. de Droit.)* فرانسه‌ده یوللر، سوقاقلر، میدانلر، مؤسسات عمومیه قابل بیع‌وفراغ دکلدر .

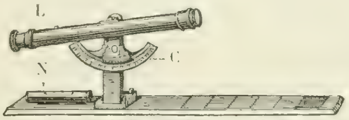

Alidade à lunette. L, lunette ; C. cadran ; N. niveau d'eau.

Aliénataire (ا.) [حق.] مفروغ‌له .

Aliénateur, trice (ا.) [حق.] فارغ ، بایع .

Aliénation (ا.مو.) [حق.] بیع و فراغ ، صاتیش :

On se repent souvent d'une *aliénation*, d'une donation, d'un mariage. *(Napol. Ier.)* انسان اکثریا بر بیع و فراغدن ، بر هبه‌دن ، بر ازدواجدن طولایی نادم و پشیمان اولور .

— [توس.] بر حق طبیعینك ضیاعی :

Pour que le despotisme prévalût, il a fallu que, de gré ou de force les peuples consentissent à l'*aliénation* de leur liberté. *(Duclos.)* استبدادك کسب رجحان ایده‌بیلمسیچون اقوامك طوعاً وياكرهاً ، حریتلرینك ضیاعنه رضاداده اولملری اقتضا ایدر .

— [مجا.] عدم ائتلاف ، تضاد ، نفرت ، مباینت :

L'*aliénation* des sentiments. مباینت حسیات ، خصومت .
L'*aliénation* des esprits était si forte contre lui que personne ne voulait entendre prononcer son nom. *(Lav.)* آنك علیهنده بسلنن مخالفت افکار اولدرجه شدید ایدی‌که کیسه آنك اسمنك یاد اولنمسنی ایشتمك ایسته‌میور ایدی .

— [ع.امر.] Aliénation mentale, d'esprit یاخود یالکز aliénation. جنت ، اختلال شعور .

Sur deux cent trente huit cas d'*aliénation mentale* proprement dite, j'ai constaté deux cent deux causes morales. *(Guislain.)* ایکی‌یوز اوتوزسکز حقیقی اختلال شعور وقوعاتنك ایکی یوز ایکیسی اسباب معنویه‌دن منبعث اولدیغنی تبیین ایلدم .

Aliéné, ée (ا.مف.) [مصدری aliéner در . ـ حق.]

— فراغ ایدلمش ، صاتلمش ، مفروغ :

Biens *aliénés*, اموال مفروغه .

— [مجا.] اوزاقلاشمش ، آیریلمش ؛ انحراف ایتمش :

Aliéné de la voie de salut. طریق سلامتدن انحراف ایتمش .

— چیلغین ، چیلدیرمش ، مختل الشعور ؛ دلیرمش :

Il le trouva étendu par terre, versant des larmes, *aliéné* par le désespoir. *(Volt.)* او آدم ، آنی یأس و نومیدی ایله مختل الشعور ، واشکریزکدر اولدیغی حالده یره سریلمش بولدی .

— [اسم اوله‌رق] . مجنون ، مجنونه ، دلی ، چیلغین ، مختل الشعور :

Maison d'*aliénés*. دارالمجانین ، دارالشفا ، تیمارخانه ، بیمارخانه .

Aliéner (ف.مت.) [لاتینجه غیره احاله معناسنه اولان "alienare" کلمه‌سندن مأخوذدر . ـ حق.] بیع و فراغ ایتمك، فروخت ایتمك ، تفرغ ایتمك .

Les rois ne peuvent *aliéner* les domaines de la couronne. *(Lafarg.)* حکمداران املاك تاجداری‌یی غیره فراغ ایده‌مزلر .

— [توس. احوال معنویه‌ده] :

Le devoir de l'homme est de ne jamais *aliéner* sa liberté. *(Mesnard.)* انسانك وظیفه‌سی هیچ بر وقتده حریتندن فارغ اولمامقدر .

— دلکیر ایتمك ، خصم ایتمك، هرکسك محبتنی ، توجهنی اوزرندن منسلب ایده‌جك وجهله حرکت ایتمك:

La cruauté de Néron lui aliéna l'esprit de tous ses sujets. *(Trév.)* «نه‌رون» ك مظالم‌واعتسافاتی تبعه‌سنك کندی حقنده‌کی محاسن افکارینی کلیاً منسلب ایتدی.

— [عقل و شعور حقنده .] اخلال ایتمك :

Sa dernière maladie lui *a aliéné* l'esprit. *(Acad.)* آنك صوك خسته‌لکی عقل و شعورینی اخلال ایتدی .

— S'aliéner (ف.مط.) فراغ اولنمق :

Il y a des biens qui ne peuvent *s'aliéner*. *(Acad.)* قابل فراغ اولمیان اموال واردر .

— [توسـ.] فارغ اولمق .

La loi de la liberté est de ne *s'aliéner* jamais. *(Mesnard.)* قانون حريت هيچ بر وقتده حريت شخصيه‌سندن فارغ اولامقدر .

— S'aliéner de آيرلمق ، تجرد ايتمك :

Toute société partielle, quand elle est étroite et bien unie, *s'aliène* de la grande. *(J.-J. Rouss.)* هر هانكى بر جمعيت فرعيه ، روابط قويه ايله متحد اولور ايسه اصلندن تجرد ايده‌بيلير .

— بر كمسه‌نك توجهندن ، احترامندن ، محادثتندن كنديني محروم ايتمك :

Je *m'aliénerais* peut-être le protecteur. *(Alex. Dum.)* بنى حمايه ايدن ذاتك توجهندن بلكه كنديمى محروم ايدر ايدم .

— چيلديرمق ، تجنن ايتمك ، موازنه‌يى غائب ايتمك :

La tête de cet homme *s'aliène* de plus en plus. *(Acad.)* بو آدمك قفاسى كيتكيده موازنه‌يى غائب ايديبور .

— [متر.] Aliéner, vendre

— Vendre فعلى پاره ايله تقدير اولنه‌بيلن هرشى حقنده استعمال اولنور . Aliéner فعلى ايسه آنجق اسهام ، ايراد ، حقوق ، ميراث و سائره حقنده قوللانيلير .

— اضداد : Conserver حفظ ايتمك . Garder صاقلامق .

Aliéniste (ا.مذ.ـ ص.) طبيب مجانين . طبابت مجانينه عائد .

Alifère (ص.) [حيو.] ذات الاجنحه يعنى قنادلرى بولنان حشرات .

Aliforme (ص.) قناد شكلنده اولان ، جناحى الشكل .

Aligère (ص.) قنادلى .

Aligné, ée (ا.مف.) [مصدرى aligner در.] صره‌لنمش صره‌لى ، دوزكون :

Berlin est une grande ville dont les rues sont très-larges, parfaitement bien *alignées*. *(Mme de Staël.)* « برلين » سوقاقلرى غايت واسع و دوزكون و بيوك بر شهردر .

— [مجا.] غايت منتظم ، اهتمام ايله ديزلمش :

Toutes ses phrases sont *alignées*. بتون جمله‌لرى بيوك بر انتظام ايله ترتيب اولنمشدر .

Alignement (ا.مذ.) تصنيف ، صره‌لمه ، صره ايله ديزمه :

L'alignement d'une plantation d'arbres. آغاجلرك صره ايله غرس اولنمسى .

— يوللرك ، جاده‌لرك عرضنى تمديد ايچون حكومتك تعيين ايتديكى استقامت ، حذا :

Cette maison n'est pas dans l'*alignement*. بو خانه حذاده دكلدر .

— [عسـ.] حذا و برابرلك :

Alignement à droite ! صاغدن برابر كل ! *Alignement* en ar-rière à droite ! صاغدن برابر كرى كيت !

Aligner (ف.مت) بر صره اوزرينه ديزمك ، صره‌لمق :

Aligner des arbres. صره ايله آغاج ديكمك . *Aligner* des soldats. عسكرى صره‌لمق .

— [توسـ.] فوق‌العاده اعتنا ايتمك :

Aligner ses mots. سوزنده تصنع ، تكلف ايتمك .

— Aligner des hémistiches. شعر سويلمك .

— Aligner des chiffres, des comptes. حساب ايتمك .

— [حيوانات حقنده .] چفتلشمك ، آشمق .

— S'aligner (ف.مط.) صره ايله ديزلمك ، صره‌لانمق .

Le bataillon *s'est aligné* en un clin d'œil. *(Acad.)* طابور بر لحظه‌ده صره‌يه ديزلدى .

— [عسـ.] ارزاق تدارك ايتمك . حذايه كلمك .

— [عوام اصطلاحاتندن] . غوغا ايتمك ايچون بريسنك قارشوسنه چكمك :

Vous savez que je cherchais un individu en retard avec lequel je devais *m'aligner*. *(Scribe.)* كچ قالان وكنديسيله غوغا ايتمك ايچون قارشولاشمق مجبوريتنده بولنديغم بر شخصى آراديغمى بيليرسكز .

Alignoir ياخود **Alignonet** (ا.مذ.) [صنا.] آردواز طاشلرينى يارمغه مخصوص قاما .

Alignole (ا.مو) اوركينوس ، قليچ بالغى آغى .

Alignonet (ا.مذ.) [مر.] Alignoir.

Aliment (ا.مذ.) [لاتينجه عين معناده اولان "ali-mentum„ كلمه‌سندن مأخوذدر .] غدا ، قوت ، معيشت ، مأكولات :

L'avoine est le meilleur *aliment* du cheval. *(Trév.)* يولاف باركيرك اك اعلى غداسيدر .

— طعام :

La santé du corps fait trouver bons les *aliments* les plus simples. *(J.-J. Rouss.)* بدنك صحتى اك ساده طعاملرى لذيذ قيلار .

— [توسـ.] اعاشه ، اداره ايدن ، بسلين ماده :

L'eau est le principal *aliment* des plantes. *(Trév.)* صو نباتاتك اساس غداسيدر .

— [مجازاً و معناً] . خواص ذهنیه و معنویه‌نك ، احترا-
صاتك ، احتساساتك تكمله ، تغدیسنه یرایان شی ؛ غدای
معنوی ، سرمایه :

La vanité est l'*aliment* des sots. *(La Bruy.)* فخر و غرور احمقلرك سرمایه‌سیدر .

— (ا.مذ.جمع) [حق.] نفقه :

Les *aliments* ne sont accordés que dans la proportion du besoin de celui qui les réclame avec la fortune de celui qui les doit. *(Coffinières.)* نفقه آنجق ، آنی طلب ایدنك احتیاجیله ویرمکه مجبور اولانك ثروتی نسبتنده تخصیص اولنور .

— [متر.] Aliment, nourriture, subsistance.

— Subsistance درحال قابل استهلاك اولمیان بر ماده افاده ایدر .

Pourvoir à la *subsistance* d'une famille, d'une armée. بر عائله‌نك ، بر اردونك لوازم اتفاقیه‌سنی تهیئه وتدارك ایتمك .

— Aliment اكل اولنان شیدر .

— Nourriture بر فعل عمومی بیان ایدر aliment ایسه آنك اجزای اصلیه‌سنی تشكیل ویا احضار ایدر :

La raison souveraine nous a forcés, par le plaisir et par la douleur, à désirer la *nourriture* sans laquelle nos corps périraient : elle a mis dans les *aliments* qui nous sont propres une force pour nous attirer. *(Boss.)* حکمت مطلقهٔ ازلیه بزی ذوق اشتها ویا سوق اضطراب ایله غدا آرامغه مجبور قلمشدر . بو غدا اولمسه ایدی وجودمز دوچار فنا اولور ایدی . ینه او قوهٔ فاطره بزه خاص اولان مأکولاته بر خاصهٔ جاذبه ویرمشدر .

Alimentaire (ص.) غدائی ، معیشته یرایان ، غدا اوله‌بیلن :

Toute substance nutritive en général n'est pas pour cela *alimentaire* en particulier. *(Raspail.)* صورت عمومیه‌ده مغذی اولان هر ماده بو سببله صورت خصوصیه‌ده مادهٔ غدائیه اوله‌ماز .

— [علم منافع الاعضاده] . تغدیه‌یه عائد :

Régime *alimentaire* تغدیه‌یه عائد ترتیب ، تدابیر غدائیه .

— Tube, canal, conduit alimentaire. قناة هضمیه ، انبوبهٔ هضمیه .

— Société alimentaire. عمله‌یه اوجوز فیأت ایله ارزاق تدارك ایدن شركت .

— Pâtes alimentaires. علی‌الخصوص چوربا ایچون یاپلمش مقارنه ، شعریه ، ایرمیك كبی ارزاق .

— [ماك.] Pompe alimentaire بسی طلومبه‌سی . Tuyau alimentaire بسی بوریسی . Appareil alimentaire. تجر ایتدکجه قزغانه یکی صو ایصال ایدن آلات ، صو تجدیدی آلاتی .

— [حق.] Pension alimentaire نفقهٔ شهریه .

Alimentateur, trice (ص.) بسله‌یجی :

Substance *alimentatrice.* بسله‌یجی ماده .

Alimentation (ا.مو.) تغذی ، تغدیه ، بسلیش :

Substituer un mode d'alimentation à un autre. *(Acad.)* بر طرز تغدی یرینه دیكرینی اقامه ایتمك .

— طعام :

On calcule qu'il faut trois hectolitres de blé pour l'*alimentation* d'un homme. *(Bastiat.)* بر آدمك اطعامیچون اوچ هكتولیتره بغدای لازم اولدیغی حساب اولنمشدر .

— [توسع.] تجدید ، تدارك لوازم :

L'*alimentation* d'un marché, d'une ville. بر بازارك ، بر شهرك تداركی ، تجدید لوازمی .

— [ماك.] تجر ایدن صویك تجدیدی .

— [زرا.] Alimentation des plantes. فدانلره صو ، كوبره ، هوا ویرمه ، تغدیهٔ نباتات .

Alimentativité (ا.مو.) تحری غدا سوق طبیعیسی .

Alimenter (ف.مت.) بسلمك ، تغدیه ایتمك ، انفاق ایتمك ، اعاشه ایتمك :

Alimenter une famille. بر عائله‌یی بسلمك . *Alimenter* les pauvres. فقرایی انفاق و اعاشه ایتمك .

— ارزاق و مهمات ویرمك ، تدارك ایتمك ؛ تجدید لوازم ایتمك :

Ce sont les vivres expédiés tous les jours de la province qui *alimentent* les halles centrales de Paris. پارس مركز بازارلرینك لوازمی تجدید ایدن ، هركون ملحقاتدن كوندریلن ارزاقدر .

— [قیا.] Alimenter des végétaux, des plantes. نباتاتك نشو و نما بولمسنه لازم اولان موادی احضار ایتمك .

Les sucs de la terre *alimentent* les végétaux. طوپراغك اوزی نباتاتك نشو و نما بولمسنه خدمت ایدر .

— بر شیئك دوامنه ، وجودینه ، ایشله‌مسنه مدار اولمق ، آكا لازم اولانی ویرمك ، تدارك ایتمك :

Alimenter le feu. آتشی دوام ایتدیرمك . Les ruisseaux *alimentent* les rivières, les rivières *alimentent* les fleuves ایرماقلر چایلرك ، چایلر نهرلرك وجودینه مدار اولورلر .

— [مجا.] L'absolutisme ne sert qu'à *alimenter* les révolutions. *(Proudh.)* استبداد آنجق اختلالاتی بسلمكه یارار .

— [حق.] نفقه ویرمك ، انفاق ایتمك .

— S'alimenter (ف.مط.) بسلنمك ، تغذی ایتمك :

Les ouvriers ont besoin de *s'alimenter* en raison de la عمله متحمل اولدقلری تعب و مشاق fatigue qu'ils éprouvent. نسبتنده بسلنمكه محتاج درلر .

— اضداد : Etouffer . تخریب ایتمك . Détruire باصدرمق ، سوندیرمك . Miner آشیندیرمق . Ronger كمیرمك ، تلف ایتمك . Ruiner هدم و تخریب ایتمك . Saper تملندن ییقمق .

Alimenteux, euse (ص.) بسله‌یجی ، مغذی .

Alimentivité (ا.مو.) [مر.] Alimentativité

Alimoche (ا.مذ.) طیور جارحهٔ نهاریه‌دن اولوب بحر سفید حوالیسنده بولنان بر نوع كوچك آق بابا دنیلان قوشلره بین العوام ویریلن اسم .

Alinéa (ا.مذ.) سطر باشی : Lisez jusqu'au premier *alinéa*. (Acad.) ایلك سطر باشنه قدر اوقویكز .

— بر سطر باشندن دیكر سطر باشنه قدر اولان فقره : J'ai marqué tous les *alinéas* qui m'ont le plus frappé. اك چوق نظر دقتمی جلب ایدن فقره‌لره وضع اشارت ایتدم .

Alinéaire (ص.) سطر باشنه متعلق اولان ؛ بر بند ، بر فقره تشكیل ایدن .

Aliner (ف.مت.) [بحر.] بركمی‌یی تجهیز ایتمك ، دوناتمق .

Alinger (ف.مت.) چماشیرینی ویرمك .

Alingue (ا.مذ.) قازیق .

Alipède یاخود **Alipes** (ص.) خفاشیه یعنی یراسه‌لر كبی آیاقلری غشالی اولان حیواناته ویریلن اسم .

Aliquante (*a-li-kan-te*) (ص.) [ریا.] یالكز Partie aliquante تعبیرنده قوللانیلیركه قسم غیر متداخل دیمكدر . مثلا ایكی ، طقوزك قسم غیر متداخلیدر چونكه طقوز تماماً ایكی ایله قابل تقسیم دكلدر .

Aliquote (*a-li-ko-te*) (ص.) [ریا.] Partie aliquote عدد متداخل ، قسم متداخل .

Alise (ا.مو.) آلیچ ، نبق ، چكك یری . Alize صورتنده دخی یازیلیر .

Alise یاخود **Cale** (ا.مو.) [بحر.] كمیلرك بارینه‌بیله‌جكی قوی .

Alisé, ée (ص.) جلالی ، پارلاق ، مجلی ، مجلا .

Alisier* (ا.مو.) [نبا.] نبق آغاجی ، آلیچ آغاجی ، سدره .

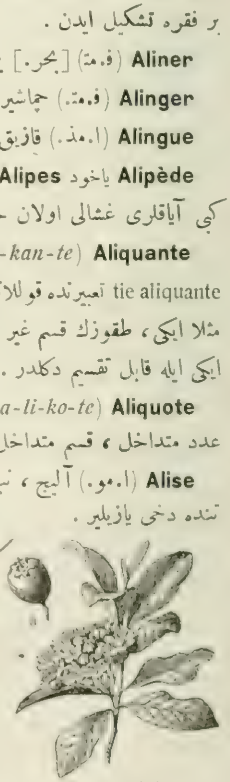

Alisier. — a, fruit.

Alismacé, ée (ص.) [نبا.] قاز آیاغنه بكزر . رجل الوزیه فصیله‌سنه منسوب .

— (ا.مو.جمع) قاز آیاغی فصیله‌سی ، رجل الوزیه فصیله‌سی .

Alisme* یاخود **Alisma** (ا.مذ.) [نبا.] قاز آیاغی ، رجل اوز ، صو سیكیرلی اوتی .

Alisme. a, fleur ; b, fruit.

Alismé, ée (ص.) [مر.] Alismacé

Alismoïde (ص.) [مر.] Alismacé

Alité, ée (ا.مف.) [معدری Aliter در.] اسیرفراش ، یتاقده : Un malade *alité*. یتاقده خسته .

— (ا.) اسیرفراش شخص .

Aliter (ف.مت.) [مادهٔ اصلیه‌سی فرانسزجه یتاق معناسنه اولان „lit" كلمه‌سیدر .] یتاغه یاتیرمق ، یاتمغه مجبور ایتمك : Cette blessure l'*a alité* pendant trois mois. (Acad.) بو جریحه آنی اوچ آی یتاقده قالمغه مجبور ایتدی .

— فوچی‌یه استیف ایتمك ، بالیق ترشیسی قورمق ، طوزلامق .

— **S'aliter** (ف.مط.) خسته‌لك و یا اختیارلق طولاییسیله یتاغه یاتمق :

Le médecin avait déclaré que le moment où le vieillard *s'aliterait* serait celui de sa mort. (Balz.) طبیب اختیارك یتاغه دوشمسی آنك وفاتی انتاج ایده‌جكنی بیان ایتدی .

— [توس.] خسته‌لنمق .

— [متر.] S'aliter, se mettre au lit. Se mettre au lit اویقو و یا استراحت مقصدیله یاتلدیغی تقدیرده استعمال اولنور . S'aliter ایسه خسته‌لكدن طولایی یتاغه دوشمكدر .

Alitronc (ا.مذ.) [حیو.] حشراتده صدرك قسم خلفیسی اولوب اجنحه‌یی حامل بولنور ؛ مؤخر صدر .

Alizari (ا.مذ.) [صنا.] كوك بویا ، جهری .

Alizarine (امو.) [كیم.] كوك بویانك ، جهرینك مادهٔ ملونه‌سی ، آلیزارین .

Alizarique (ص.) [كیم.] Acide alizarique حامض آلیزارین ، آلیزاری .

Alize (ا.مؤ.) [مر.] Alise

Alizé (ا.مذ.) Vents alizés اقاليم حاره دكزلرنده دائما شرقدن غربه طوغرى اسن موسم روزكارلرى، رياح منتظمه، ملتم ؛ آليزه .

Alizier (ا.مذ.) [مر.] Alisier

Alkali (ا.مذ.) [مر.] Alcali

Alkanna (ا.مو.) [عربيدن مأخوذ.] قنا ، حنا ، هوا جيوا . [مر.] Orcanette

Alkékenge* (*al-ke-kan-je*) (ا.مو.) [عربيدن مأخوذ . ـ نبا.] كاكنج ، كوهكى قنارى . Coqueret دخى دينير .

a
Alkékenge. — a,coupe du fruit.

Alkermès (ا.مذ.) [عربيدن مأخوذ.] قرمز راقيسى ؛ قرمز معجونى .

Alkohol, **Alkoholique**, **Alkoholiser**, [مر.] Alcool, Alcoolique, Alcooliser.

Allagite (ا.مو.) [معا.] صوانلى مانغانز ، آللاژيت .

Allaitant, ante (ص.) امزيرن ، مرضعه . [يالكز حيوانلر حقنده استعمال اولنور .]

Allaitement (ا.مذ.) امزيرمه، سوت ويرمه، ارضاع:

L'*allaitement* maternel, lorsqu'il est possible, est le plus salutaire, soit pour l'enfant, soit pour la mère elle-même. *(Andral.)* والده‌نك ارضاعى ، ممكن اولديغى حالده ، كرك طفل شيرخوار وكرك بالذات مادر شفقتكار ايچون اك زياده سلامتبخش محتدر .

Allaiter (*a-lè-té*) (ف.مت.) [لاتينجه سودينى ويرمك معناسنه اولان "Allactare„ كلمه‌سندن مأخوذدر .] سوت ويرمك ، ممه ويرمك ، ارضاع ايتمك ، امزيرمك :

Les sauvages du Canada *allaitent* leurs enfants jusqu'à l'âge de cinq ans, et quelque fois jusqu'à six ou sept ans. *(Buff.)* « قناده » وحشيلرى چوجقلرينى بش و بعضاً آلتى ، يدى ياشنه قدر امزيررلر .

— على الاطلاق :

Les femmes qui *allaitent* ont besoin d'une nourriture substantielle. *(Dict. des Sc. méd.)* ممه ويرن قادينلر ايچون بسله‌يجى غدالره احتياج واردر .

— [مجا.] فكرى ، روحى بسلمك :

La femme doit *allaiter* l'âme aussi bien que le corps de son enfant. *(Th. Perrin.)* قادين چوجغنك جسمنى ارضاع ايتديكى كبى روحنى دخى بسلمليدر .

Allant, ante (ص.) [مادۀ اصليه‌سى Aller فعليدر .] مشى و حركتى سون ؛ يورومكه اقتدارى اولان :

Me voilà vieux ; je ne suis plus guère *allant*. ايشته بن اختيارم ، آرتق يورومكه اقتدارم يوقدر .

— [اسم اولەرق يالكز Allants et venants. تعبيرنده مستعملدر .]

— كلن كچن ، مارين و عابرين :

Cette maison est ouverte aux *allants* et aux *venants*. *(Acad.)* بو خانه كلن كچنه كشاده‌در .

Allantoïde (ا.مو.) [تشر.] حويصل‌عمى ، آلانتوييد .

Allantoïque (ص.) [تشر.] عصبى ، آللانتوئى .

Allarguer (ف.ل.) [مر.] Alarguer

Allebote (ا.مو.) باغ بوزومندن صكره آصمه‌لر اوزرنده تك توك قالان اوزوم ، تفريه، چلتيم=اوفاق اوزوم صالقيمى .

Alléchant, ante (ص.) جذب ايديجى، جاذب، جالب.

Allèchement (ا.مذ.) بالخاصه اذواقى جلب ، جذب ، تشهيه :

Etre sensible aux *allèchements* des bons plats. اطعمۀ نفيسه‌نك انجذاباتندن متحسس اولمق .

— [مجا.] جلب و اغفال ، اضلال :

Les *allèchements* de la volupté. شهوتك اضلالاتى .

Allécher (*al-lé-ché*) (ف.مت.) جلب ايتمك ، جذب ايتمك . تشهيه ايتمك :

On *allèche* les souris avec du lard et des noix. فاره‌لر طوموز ياغيله ويا جوزلرله تشهيه ايديلير .

— [مجا.] اميد و اذواق ايله جلب و جذب ايتمك ؛ متهالك قيلمق :

La douceur des plaisirs *allèche* les hommes à la volupté, *(Trév.)* لذائذ اذواق انسانلرى شهواته انهماك ايتديرر .

— [متر.] Allécher, attirer

— Attirer بر فعل عمومى افاده ايدركه آنده برينك آرزوى قلبيسى ديكر بر شخصك آرزوى قلبيسندن افزون اولمق فرضى يوقدر . Allécher ايسه بر شخصده شئ مطلوب حقنده آريجه بر حرص و آرزو فرض اولنمسنى متضمندر .

Allée (ا.مو.) كيديش ، كيتمه ، عزيمت . يالكز venue و retour كلمه‌لرينك ضدى اوله‌رق استعمال اولنور : L'allée et le retour. كيدوب كلمه . عزيمت وعودت .

— Allées et venues كيديش كليش ، آمدشد . تشبثات .

— [مجا.] تردد .

Allée (ا.مو.) طار يول ، كچيد ؛ طرقه :

Allée étroite, obscure طار ، قراكلق كچيد .

— ايكى طرفى آغاجلى وا كثرى مسيره اتخاذ اولنان يول ، باغچه يولى ، خيابان :

Se promener dans une *allée.* بر خيابانده كزمك .

Allégation (ا.مو.) ذكر ، ايراد ، افاده ، تقرير . ادعا ، مدعا :

Il répondit fort habilement aux *all gations* de son adversaire. (*Acad.*) خصمنك ادعالرينه غايت ماهرانه جوابلر ويردى .

Allège* (ا.مو.) [بحر.] معونه ، يوك قاييغى ، صلاپوريا ، دوبا :

Il y a des *allèges* assez grandes pour pouvoir naviguer le long des côtes. (*Acad.*) سواحل بونجه سياحت ايده‌بيلمك ايچون درجهٔ كافيه‌ده وسعتلى معونه‌لر واردر.

— [معما.] دوشـه‌مه ايله پنجره‌لرك كوپشـته‌سى آره‌سـنده‌كى صاغر قسم ؛ ازاره .

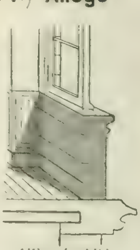
Allège (archit.).

— دمير يولنده صو وكومور طاشيان آرابه .

Allégeable (صـ.) قابل تخفيف ، قابل تسكين :

Douleur *allégeable.* قابل تسكين اوجاع .

Allégeance (ا.مو.) يوكى تخفيف ايتمه . [بو معناده غير مستعملدر .]

— [مجا.] تخفيف ، تسكين ، تعديل ، تسليت :

Où dois-je désormais chercher quelque *allégeance?* Corneille.

بوندن صكره تسليتى نره‌ده آرايم ؟

— [متر.] Allégeance, allégement

— Allégeance تخفيف فعلنى كوسـترر . Allégement ايسه او فعلك نتيجه‌سنى كوسترر .

Allégement (ا.مذ.) يوكى تخفيف ايتمه :

Allégement d'un navire. بر سفينه‌نك يوكنى تخفيف ايتمه .

— [توسـ.] *L'allégement* des impôts ويركولرك تخفيفى .

— [مجا.] تسكين ، تخفيف ، تعديل ، تسليت :

Je sens un peu d'*allégement* à mon mal. (*Trév.*) مرضمده بر اثر خفت حس ايدييورم .

— [متر.] Allégement, allégeance [مر.] Allégeance.

Alléger (*al-lé-jé*) (ف.متـ.) [لاتينجه مفعول اليه اداتى اولان "ad" ايله خفيف معناسنه اولان "levis" كلمه‌سندن مركب "allevare" دن مأخوذدر . "a" و "o" حروف صوتيه‌سندن اول و "g" حرفندن صكره صامت بر "e" علاوه اولنور : Il allégea, Nous allégeons, Vous allégeâtes. تصريفلرده "g" حرفنى صامت بر هجا تعقيب ايتديكى تقديرده "é" حرفى "è" يه تحول ايدر ، J'allège, il allège. مستقبل وشرطيه صيغه‌لرى مستثنادر : J'allégerai. Nous allégerions.

— سائر باجمله احوالده "é" تبدل ايتمز . Nous allégions, Vous allégiez.

تخفيف ايتمك ، خفيفلتمك :

Quelquefois on *allège* un bâtiment pour aider à sa marche. (*A. Jal.*) بعضا بر كمينك تسريع حركتيچون حموله‌سى تخفيف اولنور .

— [توسـ.] *Alléger* les charges publiques. تكاليف عموميه‌يى تخفيف ايتمك .

Alléger les contribuables. مكلفينك ويركوسنى تخفيف ايتمك .

— [مجا.] تسكين ايتمك ، تهوين وتعديل ايتمك ، تخفيف ايتمك ، تسليت ويرمك :

On a mille remèdes pour adoucir le malheur de l'honnête homme, on n'en trouve pas pour *alléger* celui du méchant. (*La Bruy.*) ناموسلى آدمك بدبختلغنى تهوين ايچون بيكارجه چاره موجود وحالبوكه بر شخص شريرك تسكين آلامنه چاره مفقوددر .

— فروسيتده . Alléger un cheval راكبك ثقلت بدنى ايلرويه ويا كرويه كتيرمسيله حيوانك حركتنى تسريع ايتمك . بو معناده allégir ياخود allégérir فعللرى دخى استعمال اولنور .

— [بحر.] مقاره‌لرده حركتلرينى تسريع ايچون خلاطلرك كركينلكنى كوشتمك .

— Alléger un navire سفينه‌نك برقسم حموله‌سنى دوبالره آلوب چكديكى صويى آزالتمق .

— S'alléger (ف.معط.) كندى يوكنى تخفيف ايتمك ؛ تسكين اولنمق :

S'alléger pour marcher avec plus de facilité. *(Acad.)* دها سهولتله يورومك ايچون كندى يوكنى تخفيف ايتمك .

— Alléger, soulager. [متر.] —

— Alléger بر يوكك ثقيللكنى تنقيص ويا بر اذايى تقليل ايتمك و تنقيص وتقليل ايچون مقدار معين اوزره صرف مساعى ايلمكدر . Soulager ايسه مبهم صورتده بر سعى اولوب آنك تأثيرى بر شيئك مجموعنه و مظهر تخفيف اولان شخصك كنديسنه مؤثر اوله‌بيلير .

— اضداد : Alourdir آغرلشديرمق . Appesantir تثقيل ايتمك . Charger تحميل ايتمك . Lester بركمى ويا بالونه صفرا قويمق . Surcharger تحملندن زياده يوك يوكلتمك :

Allégérir (ف.مت.) فروسيتده alléger فعلنك مترادفيدر.

Allégir (ف.مت.) [مر.] Alléger

— [متر.] Allégir, aiguiser, amenuiser [مر.] Aiguiser.

Allégorie (ا.مو.) [يونانجه غيرمعناسنه اولان "allos„ كلمه‌سيله عرض ايتمك معناسنه اولان "agorein„ فعلندن متشكلدر.] صورت اشتقاقندن دخى آكلاشيله‌جغى اوزره معناى حقيقيسيله ايراد اولنديغى حالده غير مصرح برمعناى ديكره دلالت ايدن صور بياندن بريدر؛ رمز ، مجاز ، توريه ؛ استعاره :

Les épopées d'Homère abondent en *allégories*. « هومر »ك داستانلرى رموز ايله مالامالدر .

— [بلاغتده] استعارهٔ تمثيليه :

L'allégorie peut être d'un bel effet dans l'éloquence et et dans la poésie.*(La Harpe.)* استعارهٔ تمثيليه بلاغت و اشعارده حسن تأثير حاصل ايدر .

— موضوعى بر سلسلهٔ استعاراتدن عبارت اولان كوچك منظومه‌لر .

— بر معناى مجازى‌يى تمثيل ايدن رسم ويا هيكل :

Un squelette armé d'une faux est une *allégorie* de la mort. بر اوراق ايله مسلح بر قديد موتك بر تمثيل مجازيسى‌در .

— Allégorie, apologue, parabole. [متر.] —

— Allégorie بر شيئك معناى حقيقيسندن غيرى بر معناده استعماليدر . Apologue موجب عبرت اوله‌جق بر حقيقت معنويه‌يى كوسترن مثل ديمكدر . Parabole بر حقيقى، بر فكرى ، بر نقابى ابهام آلتنده ستر ايدن استعاره‌در .

Allégorique (ص.) رمزى ، مجازى ، استعارى .

Allégoriquement (ح.) رمز ، استعاره ، توريه طريقيله ، مجازاً .

Allégorisation (ا.مو.) رمز ، استعاره ، توريه، مجاز طريقيله كوسترمه .

Allégoriser (ف.مت). بر فكرى رموز ، استعاره ، مجاز ايله كوسترمك ؛ افاده ايتمك :

Plusieurs philosophes *allégorisaient* les récits de la mythologie comme on *allégorisait* tout. *(Volt.)* هر شى استعاره طريقيله قابل افاده اولديغى كى بر طاقم فيلوسوفلر اساطير منقولاتى دخى اولوجهله نقل ايدرلر ايدى .

Allégorisme (ا.مذ.) مجاز، استعاره طريقيله افاده‌اولنان بر شيئك حالى .

— مجاز ، استعاره طريقيله افادهٔ مرام ايتمك مراقى ، بو طرز افاده‌نك سوء استعمال اولنمسى .

Allégoriste (ا.مذ.) بر متنى ، بر اثرى استعاره، مجاز طريقيله تمثيل ايدن كمسه .

Allègre (ص.) شاد ، شن ، كيفلى ، نشئه‌لى ، پرنشئه ؛ حاضر ، تشنه :

Il est sain et *allègre. (Acad.)* او ذات صحيح البنيه و نشئه‌ليدر.

Allègrement (ح.) پرنشئه اوله‌رق ، كيفله ، شاد و شن اوله‌رق ، سوينه سوينه ؛ چابوق ، سرعتله :

Les soldats le suivirent *allègrement*, lorsqu'ils le virent à pied marcher à la tête. *(D'ablanc.)* عسكرلر آنى آياقده و اوكده يورومكده اولديغى كورنجه پرنشئه اولدرق آرقه‌سندن كيتديلر .

Allégresse (ا.مو.) شادمانى ، نشئه ، كيف ، شنلك ، بهجت ، مسروريت :

Il reçut cette nouvelle avec une grande *allégresse*. *(Acad.)* بو خبرى بيوك بر مسروريتله تلق ايتدى .

— مسرت عموميه :

Il fut reçu avec *allégresse* par ses sujets.*(Port-Royal.)* تبعه‌سى طرفندن مسرتله قبول اولندى .

Allégretto (ح.) [موس.] چابوق و خفيف برصورتده؛ شطارتليجه .

— ا.مذ. [موس.] لطيف و خفيف هوا .

Allégro (ح.) [موس.] شطارتلى .

Alléguer (ف.مت.) [لاتينجه عين معناده اولان "alle- gare„ دن مأخوذدر . تصريفده مادهٔ اصليه‌ده‌كى "é„

صامت بر هجادن اول „é" يه تحول ايدر : J'allègue; qu'ils allèguent مستقبل و شرط صيغه‌لری مستثنادر : ذكر ايتمك ، ايراد ايتمك ؛ استشهاد ايتمك :

Alléguer un texte de loi. قانونك بر متنی ذكر ايتمك .

— درميان ايتمك ؛ وسيله ، بهانه اتخاذ ايتمك :

Ne venez point *alléguer* la médiocrité de votre fortune et l'embarras de vos affaires, quand il s'agira de consoler l'affliction d'un pauvre. *(Mass.)* بر فقيرك الم واضطرابنی تهوين وتخفيف ايتمك اقتضا ايلديكی زمان ثروتكزك عدم مساعده‌سنی و ايشلريكزك تشوشنی اصلا درميان ايتميكز .

— [مترا.] Alléguer, citer, produire, rapporter.

— Citer ايتمك بشقه‌سی طرفندن سويلنن ويا يازيلان بر شيئی ذكر ايتمكدر . بر وقعه ، بر مثال ذكر اولنور يعنی بو وقعه سائر بر چوق وقايع ميانندن تفريق اولنوب مخاطبك نظر اطلاعنه وضع اولنور. Alléguer ايتمك بر سبب وحكمتی ، بر دليلی ايراد ايتمكدر . بر وقعه دخی Alléguer اولنه‌بيلير يعنی دليل اتخاذ اولنمق اوزره سرد اولنه‌بيلير . Produire بر آدمك كندی حقوق ويا مدعالرينه اساس اتخاذ ايتمك اوزره غير معلوم اولان بر شيئی وياخود قيود احترازيه‌يی موقع استشهاده وضع ايتمكدر . Rapporter ايسه بشقه‌لری طرفندن سويلنمش ويا يازلمش اولمق احتمالی بولنان بر شيئی تكراراً ايراد ايتمكدر . ياخود بشقه‌سی طرفندن سويلنن بر شيئی كنديسنه مال ايدرك حرفياً تكرار ايتمكدر .

Allélamachie (ا مو.) مباينت ، ايكی شی بيننده تضاد ؛ ضديت متقابله .

Alléluchie (ا.مو.) مطابقت ؛ توافق ؛ ارتباطات متقابله .

Alléluia (*al-le-lui-ia*) (ا.مذ.)[عبرانيدن مأخوذدر.] الحمدلله ، بر سوينج و يا ممنونيت اوزرينه اولنان دعا : آلهلويا :

Saint Augustin et saint Jérôme ont introduit l'*alleluia* dans l'Église latine au temps du pape Damas. *(Barthél.)* «سن اوكوستن» و «سن ژه‌روم» پاپا «داماز» زماننده آلهلويايی لاتين كليساسنه ادخال ايتديلر .

— [توس.] ستايش .

Alléluia (ا.مذ.) [نبا.] كوچك قوزی قولاغی ، حماض صغير .

Allemand, ande (صه.) [آلمانجه بتون معناسنه اولان „all" ايله انسان معناسنه اولان „mann" كلمه‌سندن متشكلدر. زيرا بعض مؤلفينك قولنه كوره آلمانلر مختلف مملكتلردن كلن انسانلردن متشكل بر قوم ايدی .] آلمانيا ويا سكنه‌سنه عائد اولان ، آلمان ، آلمانيالی :

La choucroute est un mets *allemand*. لاخنه ترشيسی بر آلمان يمكيدر .

— L'allemand آلمان لسانی ، آلمانجه :

L'allemand est une des langues les plus difficiles à apprendre. آلمانجه اك كوچ تحصيل اولنور لسانلردن بريدر .

— Querelle d'allemand بلا سبب تحدث ايدن نزاع .

— C'est de l'allemand. C'est du haut allemand بوندن بر شی آكلايه‌ميورم .

Allemande (ا.مو.) چوق حركتلی بر نوع رقص . او رقص ايچون چالنان هوا .

Allemanderie (ا.مو.) دمير چوق فابريقه‌سی .

Allenthèse (ا.مو.) [ع.امر.] انسجه‌ده اجسام اجنبيه‌نك موجوديتی .

Aller (*a-lé*) (ف.ل.) [بو فعلك تصريفی اوچ مختلف نوع ماده‌ٔ اصليه‌دن متشكلدر . حال صيغه‌سنك مفرد متكلم مخاطب و غائبی ايله جمع غائبی كذا امر حاضرك مفرد مخاطبی لاتينجه "vadere„ دن مأخوذدر . اسكی فرانسزجه‌نك صيغهٔ التزاميه‌سی دخی بو اساسه مستند ايدی . (que j'aille, que je voise) الخ . مستقبل و شرط صيغه‌لری لاتينجه „ire" دن مأخوذدر. اوچنجيسی دها مغلقدر . فرانسزجه aller لفظی لاتينجه‌نك عوام اصطلاحاتنجه واصل اولمش معناسنه اولان "allatus„ ه مستند كبی كورينيور .— تصريفی: Je vais ou je vas. tu vas, il va, nous allons, vous allez, ils vont. j'allais, nous allions. J'allai, nous allâmes. J'irai. nous irons. J'irais, nous irions. Va, allons. allez, Que j'aille, que tu ailles, qu'il aille, que nous allions, que vous alliez, qu'ils aillent, Que j'allasse, que nous allassions. Allant, allé.] كيتمك ، وارمق، حركت ايتمك ، يورومك ؛ بالذات عزيمت ايتمك ؛ بر مسافه‌يی قطع ايتمك :

Aristote avait remarqué avant nous que de tous les animaux qui ont des griffes, aucun n'*allait* en troupes. *(Buff.)* ارسطاليس بزدن اول بالجمله پنجه‌لی حيواناتك هيچ بريسی مجتمعاً حركت ايتمديكنی مشاهده ايتمشيدی .

Il vaut mieux *aller* seul que d'*aller* en mauvaise compagnie. *(Dupin.)* سوء قرين ايله كيتمكدن ايسه يالكز كيتمك اولويتده‌در .

— اشخاص واشیا حقنده . طیانمق ، یشامق :

خاله‌م صوك Ma tante *ira* jusqu'à l'automne. *(Mme de Sév.)*

Le pauvre homme est bien malade, بهاره قدر یشایه‌جق .

بیچاره آدم چوق خسته‌در ، مدت مدیده il n'*ira* pas loin.

طیانه‌میه‌جقدر .

— قوتی یرنده اولمق :

Il *va* encore bien. حالا قوتی یرنده‌در .

— بر نوع صحت حالنده بولنمق :

Mon ami, comment cela *va*-t-il? je venais demander de tes nouvelles. *(Scribe.)* دوستم ، صحتکز نه حالده‌در؟ کیفکزی صورمغه کلیور ایدم .

— عین معناده و عائله افرادی آره‌سنده Comment

Comment یعنی صحتکز نه حالده در ؟ ترکیبی vous va?

vous portez-vous? یعنی کیفکز ایی می مقامنده قوللانیلیر :

Bonjour madame Laridon, lui dit-il, *comment vous va?* *(E. Sue.)* آکا بونژور، مادام «لاریدون» کیفکز ایی می؟ دیدی.

— [منافع و مصالح حقنده :]

Le commerce *va* mal. تجارت فنا حالده کیدییور .

— [مجا.] ترقی ایتمك :

Cet enfant ne *va* pas du tout; on a toute la peine du monde à lui faire apprendre à lire. بو چوجق ترقی ایتمیور، پك کوج حال ایله آکا تعلیم قرائت ایدیلیور .

— Cela va comme il plaît à Dieu. اللهه امانت .

— ایشلمك :

Les moulins assis sur les rivières de Provins *allaient* déjà. *(Balz.)* «پرووِنس» چایلری سواحلنده کائن دکرمنلر ذاتاً ایشله‌مکه باشلامشیدی .

— بر فاعل خارجی وساطتیله حرکت ایتمك :

C'est un bâtiment qui *va* à la fois à la voile et à la vapeur. بو کمی هم یلکن و همده بخار ایله حرکت ایدر .

— دوام ایتمك ، سورمك ، ایلرولمك :

Allez toujours, Dieu est avec vous. *(Boss.)* دائما دوام ایدیکز الله یاردمجیکزدر .

— دوشمك :

Les pierres *vont* au fond de l'eau. طاشلر صویك دیبنه دوشر .

— آقمق :

Tous les fleuves *vont* à la mer. بتون نهرلر دکزه آقار .

— معین بر محله وارمق ؛ عزیمت ایتمك :

Aller en Amérique. آمریقایه عزیمت ایتمك .

Il n'y a pas de route plus sûre pour *aller* au bonheur que celle de la vertu. *(J.-J. Rouss.)* [مجا.] سعادته وصول ایچون اك امین طریق ، طریق فضیلتدر .

— منتهی اولمق :

Ce chemin *va* à la ville. *(Acad.)* بو یول شهره منتهی اولیور .

— کچمك :

Aller par le chemin le plus court. اقصر طرقدن کچمك .

— مراجعت ایتمك :

Aller au juge de paix. صلح حاکمنه مراجعت ایتمك .

— تمایل ایتمك ، موجب اولمق :

Tous ses vœux *vont* à la paix, au bien de l'Etat. بتون آمالی صلحه ، منافع دولته متمایلدر .

— حاضرلنمق ، متهیء اولمق ، بر حالی کسب ایتمك اوزره بولنمق :

Il *va* bientôt sortir. سوقاغه چیقمق اوزره بولنیور . Le soleil *allait* disparaître sous l'horizon. *(Magois.)* کونش تحت الافق غروب ایتمك اوزره بولنیور ایدی .

— نیتده بولنمق ، عزمنده بولنمق ، بر یوله کیتمك :

N'*allez* pas vous y fier. آکا اعتماد طرفنه کیتمیکز .

— وارمق ، اوزانمق ، توسع ایتمك ، ممتد اولمق :

Cette forêt *va* depuis le village jusqu'à la rivière. *(Acad.)* بو اورمان کویدن چایه قدر ممتد اولیور .

— شکلنده اولمق :

Sa tête *va* en pointe. باشنك شکلی سیوریدر .

— بالغ اولمق :

La dépense *ira* très-haut. مصرف بیوك بر مقداره بالغ اوله‌جقدر .

Vous ne savez pas jusqu'où peut *aller* la dureté de cœur de certaines personnes. *(Pasc.)* [مجا.] بعض اشخاصك سنكدللکی نه درجه‌یه قدر واره‌بیله‌جکنی تخمین ایده‌مزسکز .

— بر سن معینه تقرب ایتمك ؛

On dit qu'il *va* sur soixante ans. آلتمش یاشنه تقرب ایتدیکی سویله‌نیور .

— ایشلتمك :

Il ne me reste que deux mille francs, et la moitié est indispensable pour faire *aller* l'imprimerie. *(Balz.)* بنده آنجق ایکی بیك فرانق قالیور و بونك نصفی مطبعه‌یی ایشلتمك ایچون مطلق الوجوبدر .

— البسه‌نك اقسام مختلفه‌سی آره‌سنده‌کی حسن امتزاج ؛ یاقیشمق :

Cet habit vous *va* bien. بو لباس سزه یاقیشیور .

— بر شیئك و بالخاصه بر لباسك بر شخصك بوینه ، سیماسنه ، طبیعتنه اویماسی ؛ یاقیشمق :

La barbe lui *va* bien. صقال آکا یاقیشیور . Ce qui *va* bien à l'homme *va* mal à la femme. *(E. Bersot.)* ارککه یاقیشان شی نسایه یاقیشماز .

— ایکی شی بیننده‌کی اویغونلق ؛ اویمق :

— Tout chemin va à Rome. مختلف وسائط عين نتيجه‌يه ایصال حال ایدر .

— Aller aux nues. بیوك بر موفقیته مظهر اولمق .

Tout y va, la paille et le blé. هیچ بر شی دریغ ایدلامشدر .

— Aller son train یولنی شاشیرمامق . Aller bon train. سرعتله ایلریلمك Aller grand train. اسراف ایتمك .

— Aller contre مخالفت ایتمك :

Je ne veux pas *aller contre* le jugement du public. *(Corn.)* اهالینك افكارینه مخالفت ایتمك ایسته‌مم .

Aller cahin-caha, aller clopin-clopant. آهسته آهسته ، ایی كوتو كیتمك .

— Aller de mal en pis. بسبتون فنالشمق .

— Aller son chemin مسلكنده ثبات ایتمك .

— Aller le droit chemin, aller droit طوغریلقدن آیرلمامق .

— Aller son petit bonhomme de chemin ایش وكوجیله مشغول اولمق .

— Aller contre vent et marée هر درلو مشكلاته كوكس كرمك . Aller à tout vent هر روزكاره اویمق ، یعنی هر كسی دیكله‌مك ، هر كسه قولاق آصمق . Il va comme on le mène كندی كندینه بر قرار اتخاذندن عاجز بر كمسه حقنده قوللانیلیر .

Cela va tout seul, cela va de soi, cela va sans dire. بو ایش جریان طبیعیسنده‌در ، واضح ، بدیهی ، غیرقابل جرحدر .

— Il sait aller et parler. معاملات تجاریه‌ده تجربه‌سی اولمق .

Aller où le roi va à pied, aller où l'on ne peut envoyer personne à sa place. آبدستخانه‌یه كیتمك .

— Aller à la selle, aller à la garde-robe یاخود ساده‌جه Aller احتیاج طبیعیسنی دفع ایتمك .

— Aller par haut et par bas. آشاغیدن یوقاریدن كیتمك ؛ هم قی ایتمك ، هم ده اسهالی اولمق :

— Aller au fond des choses سبب اصلیسنی آرامق :

Si nous voulions *aller au fond des choses* nous trouverions que toutes ces protestations d'amitié ne sont que pure hypocrisie. سبب اصلیسنی تحری ایتمك ایسته‌سه‌ك بو تظاهرات دوستانه‌نك كافه‌سی صرف ریاكارلقدن عبارت اولدیغنی آكلارز .

Le bleu et la rose *vont* bien ensemble. *(Acad.)* پنبه و ماثی بری برینه اویار. Cette clef ne *va* pas à cette serrure. *(Acad.)* بو آناختار بو كلیده اویمیور .

— توافق ایتمك ، خوشه كیتمك :

Vos propositions ne me *vont* pas. *(Balz.)* تكلیفلریكز خوشمه كیتمیور .

— بعضاً بر حاله یعنی "participe présent„ ه التحاق ایدر و او حالك افاده ایتدیكی فعله بر معنای دائمیت علاوه ایدر :

Depuis dix ans, il *va* toujours *grossissant.* اون سنه‌دن بری دائما بیومك اوزره‌در .

— بوزلمامق ؛ طیانمق ، متحمل اولمق ، قورقمامق :

Cette étoffe *va* à la lessive. بو قماش بوغاده‌ده بوزلماز. Ce chien *va* à l'eau, بو كوپك صودن قورقماز. Cette porcelaine *va* au feu. بو پورسلن آتشه طیانیر .

— ایش كورمك ، چالشمق :

Ces ouvriers ne *vont* pas vite. بو عمله سریع العمل دكلدرلر.

— Va, allons, allez. (اد.ند.) مقام توبیخ ، تسلیت ، تشویق و ایقاظده استعمال اولنور . هایدی ، ایشكه باق :

J'en suis bien fâché, *allez!* هایدی! او ایشدن طولایی چوق كوجندم . *Allez!* n'avez-vous point de honte. *(Acad.)* هایدی ! هیچ اوتانمیورمیسكز ؟

— Allons donc! یاخود یالكز Allons! اما یاپدك ها! یوق جانم !

J'ai vu encore mieux que ça, dit-il avec une mystérieuse solennité. - *Allons donc! (P. Féval.)* اسرارانكیز بر طنطنه ایله بن بوندن دها ایسنی كوردم دیدی .ـ اما یاپدك ها !

— اكثریسی ضروب امثاله متعلق اولان بر خیلی تركیبات معنویه‌ده استعمال اولنور . Aller de pair عین سویه‌ده بولنمق ، عین لیاقتی ، عین مطالبی حائز اولمق :

La femme ne peut pas *aller de pair* avec l'homme. بر قادین بر اركك ایله عین سویه‌ده بولنه‌ماز .

— Aller loin ترقی ایتمك :

C'est un jeune homme plein de moyens; il *ira loin.* بو كنج ذات بر چوق وسائط اقتداره مالكدر ، ترقی ایده‌جك .

— نتائج وخیمه حاصل ایتمك :

Il a insulté publiquement un magistrat; cette affaire peut *aller loin.* او آدم بر حاكمی علناً تحقیر ایتدی ، بو ایش نتائج وخیمه تولید ایده‌بیلیر .

— Aller à l'âme, au cœur. متأثر ایتمك :

Pour persuader il faut *aller* jusqu'*au cœur. (D'Aguess.)* اقناع ایتمك ایچون قلبنی متأثر ایتمكه قدر كیتملیدر .

— Ne pas aller à la cheville. بك آشاغی قالمق .

— Aller au devant de اوكنى آلمق ؛ استقبال ايتمك :
Il *est allé au devant de* mes objections. اعتراضاتمك اوكنى آلدى .

— Aller au bois, à l'eau. اودون ، صو تدارك ايتمك.

— Aller au plus pressé اول امرده اك مستعجل ايشى تسويه ايتمك ، تقديم الاهم على المهم .

— Aller aux voix. آرايه مراجعت ايتمك ، رأى طوپلامق ، رأى ورقه‌لرنى آچمق .

— Y aller. معامله ايتمك ، حركتده بولنمق .
Il faut *y aller* plus doucement. دها ملايمتله حركت ايتملى .

— Y aller comme une corneille qui abat des noix. عجله ايتمك ، غافلانه حركت ايتمك .

— Faire aller استهزا ايتمك، واهى وعدلر ايله اكلنمك:
Depuis trois mois il me *fait aller* en me promettant une place. اوچ آيدن برو بكا بر مأموريت وعد ايده‌رك بنله اكلنيور .

— Laisser aller قويويرمك ، صاليويرمك .

— Laisser tout aller. اهمال ايتمك .
Laisser aller tout sous soi. يرينه ايتمك،(آبدستنى طوتامامق).

— Se laisser aller اوزانمق :
Il *se laissa aller* sur le fauteuil. قولتوق صنداليه‌سى اوزرينه اوزاندى .

— طالمق ، قاپلمق ، دوشمك :
A vingt-deux ans, les jeunes gens sont encore assez voisins de l'enfance pour *se laisser aller* à des enfantillages, يكرمى ايكى ياشنده‌كى گنجلر طفلانه حالاته كنديلرينى مجلوب ايده‌جك درجه‌ده طفوليته قريبدرلر .

— كنديله باقامق ، اهمال نفس ايتمك :
Pourquoi vous *laissez-vous aller* ainsi? نه‌دن بويله اهمال نفس ايديورسكز ؟

— [بر قز حقنده] . اغفاله قاپلمق ، رام اولمق .
Se laisser aller à tout ce qu'on dit. هر شيئه ايناممق .

— Il y va de ايش فلاندن عبارتدر :
*Il y va d'*être heureux toute sa vie. *(Mol.)* ايش بتون حياتده بختيار اولمقدن عبارتدر .

— Il en va جريان ايديور، وقوعه كليور :
Il n'en va pas ainsi que vous pensez. *(Picard.)* ايش سزك ظن ايتديككز كبى جريان ايتميور .

— [«آرغو» تسميه اولنان چاپقين اصطلاحاتندن] Aller à la chasse avec un fusil de toile. ديلنمك ، صدقه طوپلامق .

— Aller à la retape سرقت وقتل ايچون برينك يولنى بكلمك ، [آلفته‌لر حقنده.] باركككك سوقاقده يانه صوقلمق .

— Aller à Niort انكار ايتمك .

— [قمارده .] Y aller كيتمك ، اوينامق .

— Et d'aller فى الواقع ، فى الحقيقه .

— [فروسيتده] . Aller au trot سرعتلى يورومك .

— Aller à bride abattue طولو ديزكين كيتمك .

— Aller de l'oreille هر آديمده قولاغنى اكدرك يوروين باركير حقنده استعمال اولنور .

— Aller au poil چپلاق باركيره بينمك .

— Aller au bois ايركندن آوه چيقمق .

— Aller au gagnage. بر حيوانك اوتلامق ايچون قيرده غدا تحرى ايتمه‌سى .

— Aller de bon temps حيوان گچه‌لى آز وقت اولمق .

— N'aller plus de temps حيوان گچه‌لى بر ويا ايكى كون اولمق .

— Aller d'assurance حيوانك فتورسز كزمسى .

— Aller sur soi حيوان اسكى ايزينه عودت ايتمك .

— Aller au vent كوپك برونى يوقارى كيتمك .

— S'en aller (ف. معط.) قالقوب كيتمك ، بر يرى ترك ايتمك ، تباعد ايتمك ، كيتمك :
Je m'en *irai* dès demain. يارين قالقوب كيده‌جكم .

— طاشمق :
Courez vite, voilà notre lait qui *s'en va*. چابوق اول ، ايشته سوتمز طاشيور .

— [مجا.] بايلمق :
Soutenez-le, je crois qu'il *s'en va*. طوتكز ، بايليور ظن ايدرم .

— اولمك اوزره بولنمق ؛ اولومه ياقلاشمق :
Ce vieillard, ce malade *s'en va*. بو اختيار ، بو خسته اولمك اوزره بولنيور .

— اشيا حقنده : آقمق، ازاله اولنمق؛ زائل ، محو ونابديد اولمق :
L'eau *s'en va* par ce trou صو بو دليكدن آقيور . La tristesse *s'en va* avec le temps كدر مرور زمان ايله زائل اولور .

— برمصدر ايله تعقيب اولنديغى تقديرده قريب برمستقبل افاده ايدر :
Je *m'en vais* dîner همان كيدوب طعام ايده‌جكم . Je *m'en vais* vous demander un petit secret. سزدن كوچك بر سر سؤال ايده‌جكم .

— Il s'en va temps وقتدر .

Il *s'en va temps* que je reprenne
Un peu de forces et d'haleine.
La Fontaine.

نم ايچون بر آز كسب قوت ايده‌جك و صولوق آله‌جق وقتدر . Il s'en va onze heures ساعت اون بره كليور .

— Aller à la rencontre, aller au devant. [متر.]

— Aller à la rencontre بر كمسه‌يه دها ايركن التحاق ايتمك و ياخود يولك بر قسمندن آنى وارسته ايتمك معرضنده استعمال اولنور . Aller au devant ايسه براى تعظيم استقبال ايتمكدر .

— ALLER (ا.مذ.) كيدش ، كيتمه ، عزيمت :

Il lui faut deux heures pour l'*aller* et le retour كيدوب كلمك ايچون ايكى ساعته محتاجدر .

— Pis aller دها ايى‌سى اولمديغندن ترجيح و قبول اولنان شى : اهون شر :

Pour eux, le paradis n'est qu'un *pis aller*. (*Fén.*) آنلر ايچون ، جنت دها ايى‌سى بولنمديغندن ترجيح اولنمش بر محلدر .

Être le pis aller de quelqu'un بر چوق كمسه‌لر طرفندن رد اولنان بر شخصك صوك اوله‌رق مراجعت ايتديكى ذات:

Si vous ne trouvez pas mieux, je serai votre *pis aller*. (*Trév.*) دها ايى‌سنى بوله‌مديغكز تقديرده بن سزك مراجعت ايده‌جككز شخص اوله‌جغم .

— Au pis aller (تر.ح.) نهايت ، اولسه اولسه ، اك كوتى جهتى فرض اولنسه :

Au pis aller, je ne perdrai pas beaucoup. اك كوتى جهتى فرض اولنسه بيله ، چوق غائب ايتميه‌جكم .

— Au long aller, petit fardeau [ضروب امثالدن .] pèse اك خفيف بر يوك بيله مرور زمان ايله مزعج اولور . دها اختصاراً Petite charge pèse loin درلر .

— اضداد . Retour, venue, arrivée. وصول، ورود، كرى دونمه ، عودت .

Alleu ياخود **Aleu** (ا.مذ.) بر سپاهى‌يه محول املاك ، مالكانه ، تيمار .

Alleudial, ale (ص.) [مر.] Allodial

Alliable (ص.) قابل تأليف .

Alliacé, ée (ص.) تومى ، صارمساقلى ، صارمساق قوقولى .

— (ا.مو.جمع) [نبا.] زنبقيه فصيله‌سندن تومه قبيله‌سى ، قبيلهٔ تومه .

Alliage (ا.مذ.) خليطه ، تخليط :

Les monnayeurs doivent faire l'*alliage* selon les lois et règlements. (*Acad.*) سكه‌زنلر خليطه‌يى قوانين و نظاماته توفيقاً احضار ايتمك مجبوريتنده‌درلر .

— قاتيلان معدن :

L'argent et le cuivre sont l'*alliage* ordinaire de l'or. على العاده آلتونه قاتيلان معدن كوش و باقردر .

— [مجا.] نقيصه ، عدم مكمليت :

Il n'y a guère de vertus humaines sans *alliage*. (*Lav.*) نقيصه‌سز فضائل بشريه هيچ يوقدر .

— Règle d'alliage. [ريا.] خليطهٔ معدنيه قاعده‌سى .

Alliaire commun: A, fleur, B, fruit.

Alliaire* (ا.مذ.) [نبا.] حشيشة الثوم ، صارمساق اوتى .

Alliance (ا.مو.) اتحاد ؛ اتفاق .

Nous vivrons avec vous dans une étroite *alliance*. (*Fén.*) سزكله برابر قوى بر اتحاد دائره‌سنده امرار حيات ايدرز .

— [على الخصوص .] ازدواج ، صهريت :

Entrer dans une famille par *alliance*. صهريت طريقيله بر عائله‌يه داخل اولمق .

Elle pouvait contracter une *alliance* avec la haute aristocratie du pays. (*Balz.*) مملكتك اشراف عاليه‌سيله بر ازدواج عقد ايده‌بيلير ايدى .

— دولتلر بيننده اتحاد ، دوستى :

Traité d'*alliance*. اتفاق معاهده‌نامه‌سى . Une *alliance* faite entre deux nations pour en opprimer une troisième n'est pas légitime. (*Montesq.*) اوچنجى بر دولتى مغدور ايتمك مقصديله دولتين بيننده عقد اولنان بر اتفاق موافق حقانيت دكلدر .

— [توس.] تضاد مألنده بولنان و يا اويله عد اولنان ايكى شى بيننده‌كى اتحاد ، توافق ، علاقه :

Il y a une *alliance* intime entre les progrès du langage et ceux de la société. (*Guizot.*) لسانك ترقياتيله هيئت اجتماعيه‌نك ترقياتى بيننده بر علاقهٔ صميميت واردر .

— نشان يوزوكى :

Après l'échange des *alliances*, le prêtre fit aux époux une exhortation sur leurs devoirs. (*E. Sue.*) نشان يوزوكلرينك تعاطيسندن صكره راهب زوجينه وظائف زوجيت حقنده بر موعظه ايراد ايلدى .

— Alliance de mots. [بلاغتده .] يكديكريله متباين و متضاد كورندكلرى حالده ايكى فكرك ، ايكى كلمه‌نك تقريب و توحيدى كه بوندن يكى بر معنى چيقار و افاده‌يه دها زياده لطافت و شدت كلير ؛ اتفاق اضداد . «قورنه‌ى»‌ك آتيده‌كى بيتى بوكا كوزل بر مثال تشكيل ايدر :

Cette *obscure clarté* qui tombe des étoiles....
کواکبدن لمعان ایدن روشنیٔ مظلم . . . .

— [متر.] Alliance, ligue, coalition, confédération.

Alliance دولتلر، حکمداران بیننده عقد اولنان بر اتفاق دوستانه و مخاصمانه درکه بر تهلکهٔ ملحوظه یه قارشی محافظهٔ منافع متقابله اساسنه استناد ایدر .

Ligue بر مقصد مشترکی موقع فعله قویمق ، بر تهلکهٔ موجوده‌یی دفع و ازاله ایتمك مقصدیله حکمداران ، فرق سیاسیه ، متنفذین افراد بیننده عقد اولنان بر ائتلاف موقتدر .

Coalition , ligue دن دها زیاده شموللی بر معنی افاده ایدر . Coalition مظفر اولان بر دولته قارشی متعدد دولتلر و موقع اقتدارده بولنان بر حکومته قارشی متعدد فرقه‌لر آره‌سنده عقد اولنور .

Confédération ایسه منفرداً محافظهٔ نفوذ و استقلال ایده‌میان حکومتلرك تزیید قوت و مکنت مقصدیله وقوع بولان اتفاقلریدر .

Alliance و Confédération لفظلری بر معنای عدلی و حقوقی افاده ایدر . Ligue و Coalition لفظلری ایسه بو معنایی تضمن ایتمز .

— [متر.] Alliance, affinité, connexité, liaison, union.
[مر.] Affinité

Allié, ée (ا.مف.) [مصدری Allier در.] تخلیط ایدلمش ، مخلوط :

Dans les mines, l'or est *allié* à l'argent et au cuivre. *(Fourc.)* معدنلرده آلتون ، كوش و باقر ایله مخلوطدر .

[مج.] La douceur *alliée* au courage. شجاعتله مخلوط حلاوت ،

— تعهدات دولیه ایله مربوط :

Protéger la liberté d'une nation *alliée*. *(Mass.)* متفق بر قومك حریتنی مدافعه ایتمك .

— صهریت ، ازدواج طریقیله مربوط :

Nous ne sommes point parents, nous ne sommes qu'*alliés*. *(Acad.)* بز اصلا اقربا دکلز آنجق صهریت طریقیله یکدیکرمزه مربوطز .

— [اسم اوله‌رق .] متفق :

Cette république est notre *alliée*. *(Acad.)* بو جمهوریت بزم متفقمزدر .

— اضداد : Belligérant محارب . Ennemi دشمن . Neutre بیطرف .

Allieiment (ا.مذ.) [صنا.] ماچونه ایپ باغی .

Allier (ف.م.) [لاتینجه مفعول الیه اداتی اولان "ad" ایله ربط ایتمك معناسنه اولان "ligare" کلمه‌سندن متشکلدر.] قاریشدیرمق ، قاتمق ، خلیطه یاپمق :

Pour fabriquer des vases et des monnaies durables on *allie* l'or et l'argent, qui sont trop mous par eux-mêmes, avec un peu de cuivre, dans une proportion déterminée par la loi. *(Lenorm.)* طیانقلی قابلر ومسکوکات اعمال ایتمك ایچون حد ذاتنده پك یومشاق اولان آلتون وکوشه قانوناً معین اولان نسبت دائره‌سنده بر مقدار باقر قاریشدیریلیر .

— [الوان حقنده .] امتزاج ایتدیرمك :

On ne peut guère *allier* le vert et le bleu. یشیل ماوی‌ایله همان اصلا امتزاج ایتدیریله‌مز .

— اتفاق ایتدیرمك :

C'est l'intérêt du commerce qui *allie* ces deux Etats. *(Acad.)* بو ایکی دولتی اتفاق ایتدیرن شی منفعت تجاریه‌در .

— [مجا.] ربط و توحید ایتمك ، برلشدیرمك :

Je veux tâcher d'*allier* la prudence avec la droiture. *(J.-J. Rouss.)* حسن تدبیر ایله استقامتی توحید ایتمکه چالشمق ایستیورم .

Allier une famille à une autre. ایکی عائله بیننده صهریت پیدا ایتدیرمك .

— S'allier (ف.مط.) امتزاج ایتمك :

Le fer et l'étain *s'allient* assez difficilement l'un à l'autre *(Lenorm.)* دمیر ایله قلای بری بریله کوچ امتزاج ایدر .

— یاقیشق آلمق ، حسن امتزاج ایتمك .

Les fleurs d'un rouge foncé *s'allient* bien avec les fleurs d'un bleu foncé. *(Chevreul.)* قویو قرمزی چیچکلر قویو ماوی چیچکلرله حسن امتزاج ایدر .

— بر معاهدهٔ اتفاقیه عقد ایتمك ، اتفاق ایتمك ، متفق اولمق :

Ces deux républiques *s'allièrent* ensemble. *(Acad.)* بو ایکی جمهوریت بری بریله اتفاق ایتدیلر .

S'allier, c'est se compléter. *(E. de Gir.)* اتفاق ایتمك ، اکتساب کمالات ایتمکدر .

— [مجا.] ائتلاف ایتمك ، هم آهنك اولمق :

Avant tout, n'épousez que des hommes dont la conduite et les sentiments puissent *s'allier* avec les vôtres. *(Barnave.)* هر شیدن اول ، آنجق اطوار و حرکاتی و حسیاتی سزککیلرله هم‌آهنك اوله‌بیله‌جك ارککلرله عقد ازدواج ایدیکز .

— صهریت پیدا ایتمك ، عقد مصاهرت ایتمك :

J'aurais bien mieux fait, tout riche que je suis, de *m'allier* en bonne et franche paysannerie. *(Mol.)* بو ثروتمله برابر ، حقیق و صفوت قلب صاحبی کویلی بر قز ایله عقد مصاهرت ایتمش اولسه ایدم دها معقول حرکت ایتمش اولور ایدم .

— اضداد : Brouiller بوزیشدیرمق . Désunir آیرمق . Séparer قطع مناسبت ایتدیرمك .

Allier (ا.مذ.) قوش و بالخاصه بلدرجین و ککلیك آولامغه مخصوص آغ .

Alligator* (ا.مذ.) [حیو.] حیوانات زاحفه‌نك (یرده سورینه‌رك کزن حیوانات) تمساحیه فرقه‌سندن درت‌بش مترو

طولنده بولنان و بین‌العوام Caïmans دینلن آمریقا تمساحی؛ آلیغاتور .

Alligotet (ا.مذ.) [زرا.] نفیس بر جنس بیاض اوزوم ویرن آصمه .

Allingue (ا.مذ.) نهرلرده یوزن اودونی توقیف ایتمکه مخصوص صنعی سد .

Allitération (ا.مو.) عین حروفك، عین مجالرك قصداً ویا تصادفاً تکرری؛ سجع، مسجع عباره . آتیده‌کی جمله بوکا کوزل بر مثال تشکیل ایدر :

Le riz tenta le rat; le rat tenté tâta le riz. پرنج فاره‌نك اشتهاسنی جلب ایتدی، مجلوب فاره پرنجه اطالهٔ دست نوازش ایلدی .

Alliterer (ف.مت.) سجع یاپمق، مسجع عباره یازمق .

Allium (*al-li-omm*) (ا.مذ.) [نبا.] صوغان، صار- مساق جنسی .

Allivrement (ا.مذ.) [تحریر املاك اصطلاحاتندن] . املاك ویرکوسنه مطراح اولمق اوزره ویرکویه تابع طوتیلان ایراد صافینك یکونی . بر ناحیه‌نك املاکی کاملاً تحریر اولندیغی حالده او ناحیه‌نك allivrement ی اکمال اولنمش عد اولنور .

Allivrer (ف.مت) [تحریر املاك اصطلاحاتندن] . ویرکوبی هرکسك املاك وایرادینه کوره طرح و توزیع ایتمك .

Allivreur (ا.مذ.) ویرکو طرح و توزیع ایدن مأمور مخصوص .

Allocation (ا.مو.) [لاتینجه مفعول الیه اداتی اولان „ad" ایله قویمق، یرلشدیرمك معناسنه اولان „locare" کلمه‌سندن متشکلدر .] تخصیصات .

On n'a pas accordé l'*allocation* demandée. طلب اولنان تخصیصات ویرلدی .

— [ادارهٔ حکومت اصطلاحاتندن] . بعض مأمورین ملکیه و عسکریه‌یه ویریلن تخصیصات نقدیه ویا عینیه .

— [محاسبات عمومیه تعبیراتندن] . بر حسابك مفردات صرفیاتنه مرجع رسمیسی طرفندن اشارت تصدیق وضع اولنمسی .

Allochézie (*al-lo-ké-zi.*) (ا.مو.) [طب.] فتحهٔ طبیعیه‌دن غیری امعانك عارضی ویا صناعی بر فتحه‌سیله تغوط؛ تغوط بالامعا .

Allochroé, ée (*al-lo-kro-é*) (ص.) [نبا.] تبدیل لون ایدن .

Allochroïsme (*al-lo-kro-i-sme*) (ا.مذ.) تبدل تدریجیٔ الوان، تنوع الوان .

Allochroïte (*al-lo-kro-i-te*) [معا.] صاری سیلان طاشی؛ آللوقروئیت .

Allochromasie (*al-lo-kro-ma-zî*) (ا.مو.) [علم منافع الاعضا اصطلاحاتندن] . کوزك، الوانی یکدیکرندن تفریق ایده‌مامسی .

Allocution (ا.مو.) [لاتینجه عین معناده اولان „allo-cutio" کلمه‌سندن مأخوذدر .] بر حکمدار، بر قوماندان و سائره طرفندن عسکره خطاباً ایراد اولنان قیصه نطق :

Napoléon 1er excellait aux *allocutions*. برنجی ناپولیون نطقده هرکسه تفوق ایدر ایدی .

— [علی الاطلاق] . قیصه نطق، خطبه :

Faire une *allocution*. بر نطق ایراد ایتمك .

Allodial, ale (ص.) ویرکودن معفو مالکانه‌یه متعلق .

— (ا.مذ.) ویرکودن معفو مالکانه .

Allodialité (ا.مو.) بر مالکانه‌نك ویرکودن معفویتی .

Allomorphie (ا.مو.) [نبا.] مه‌لاستومامه فصیله‌سندن بر جنس نبات؛ آلومورفیا .

Allomorphite (ا.مو.) [معا.] کبریتیت حمض باریوم .

Allonge* یاخود **Alonge** (ا.مو.) بر شیئی اوزاتمق ایچون ضم اولنان پارچه ، اك :

بر Mettre une *allonge* à une corde. ایپه اك قویمق. بو معناده rallonge دخی استعمال اولور.

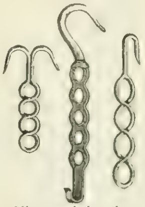

Allonges de boucher.

— [قصابلقده.] ات آصمغه مخصوص چنكل.

— [کیم.] مُطَوَّل.

— [تجا.] جیرو ایچون پولیچه‌یه علاوه اولنان کاغد. بر سند کاغدنده یازیله‌جق محل قالمدیغی وقت آلتنه یاپیشدیریلان کاغد ؛ علاوه ، ذیل.

— [بحر.] سفائن قبورغه‌لرینی تشکیل ایدن اکری آغاجلر ؛ اسقارموزلق آغاج ؛ اسقارموز.

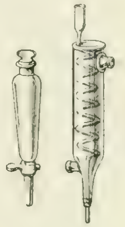

Allonges (chim.).

Allongé, ée (ا.مف.) [مصدری allonger.] اوزادلمش.

On y ajouta une longue ficelle, et la corde se trouva *allongée* d'autant. اوزون بر سیجیم علاوه ایدلدی و ایپ او قدر اوزادلمش اولدی.

— اوزون ، اوزون شکلده :

Poisson à tête *allongée*. اوزون باشلی بالق.

— توسیع معنی ایله :

Mine *allongée* آصلمش چهره ، عبوسلق

Allongement (ا.مذ.) اوزاتمه ، تمدید :

بر l'*allongement* d'une route, d'un canal, d'un jardin. یولك ، بر قنالك ، بر باغچه‌نك تمدیدی.

Allonger (ف.مت.) [فرانسزجه مفعول الیه اداتی اولان "à" ایله اوزون معناسنه اولان "long" کلمه‌سندن متشکلدر.] اوزاتمق ؛ تمدید ایتمك :

Ce pantalon est trop court, il faut l'*allonger*. بو پانطالون پك قیصه‌در ، انی اوزاتملی.

— دها زیاده اوزاتمق ایچون چکمك ، گرمك :

Allonger du cuir دری‌یی اوزاتمق ایچون چکمك.

— بدنك اساساً اوزون اولان بعض اقسامنی یایمق ، اوزاتمق :

L'éléphant *allonge* sa trompe. فیل خرطومنی اوزادیور.

— [توس.] دوام ایتدیرمك ، تمدید ایتمك :

Les hommes désirent *allonger* leur vie en gros et la raccourcir en détail. (*Steck.*) انسانلر عمرلرینی طوپدن اوله‌رق تمدید آرزو ایدرلر و پراکنده اوله‌رق تنقیصه ساعی اولورلر.

— [عائله مکالمات خصوصیه‌سنده] ایندیرمك ، اورمق ، صالدیرمق :

Allonger un coup d'épée. بر قلیج ضربه‌سی ایندیرمك :

L'impatience *allonge* les instants. (*Parny.*) صبرسزلق اوقات وازمانی اوزون گوستر.

Le chagrin *allonge* nos nuits, mais raccourcit nos jours. (*Mme de Blessington.*) حزن وکدر لیالی تمدید و نهاری تنقیص ایدر.

— Allonger le pas خطواتی تمدید ایتمك.

— Allonger la courroie حسن اداره ایله چکینمك. بزده بو مقامده «یورغانـنه گوره آیاق اوزاتمق» تعبیری ایراد اولنور.

— Allonger le parchemin بیهوده یره چوق یازی یازمق یعنی تکثیر سواد.

— Allonger un navire بر گمینك بوینی اوزاتمق. بر گمینك استیعابنی آرتیرمق.

— [عس.] سواریده بورویشك وزن و قرارینی تزیید ایتمك. Allonger la ligne خطی تمدید ایتمك.

— [طباخده.] Allonger une sauce بر صالچه‌یه ات صویی ، صو ، سوت قاتمق.

— [شکارده]. (کیکلر حقنده.) وضع حملدن صکره بوینوز سورمك. (قوشلر حقنده.) اك اوزون تویلرینی سورمك.

— S'allonger (ف.مط.) اوزون اولمق ، اوزاتمق ، یایلمق ، توسع ایتمك :

Le caoutchouc *s'allonge* à volonté. لاستیك آرزو اولندیغی قدر اوزادیلیر.

Je vis descendre un rayon qui, *s'allongeant* comme un trait d'or, vint toucher le corps du héros. (*Chateaub*). بر شعله‌نك اینمسنی و آلتون اوق کبی اوزانه‌رق قهرمانك وجودینه تماس ایتمسنی گوردم.

— اوزانوب یاتمق :

S'allonger sur son lit. یتاغنده اوزانوب یاتمق.

— [مجا.]

Là les heures, pour moi, *s'allongeaient* dans l'attente. C. Delavigne.

اوراده ، حال انتظارده ساعتلر نم ایچون اوزاندقجه اوزانیور ایدی.

— [متر.] Allonger, prolonger, proroger.

— Allonger بر شیئك اوجنه بر شی علاوه ایتمك و او شیئی اوزاتمق دیمكدر. Prolonger بر شیئك مدت معینه‌سنی ویا دوامنی ایلرویه گوتورمكدر. Proroger بر شیئك اقتدارینی، جریاننی و یاخود قیمتنی محافظه ایلمكدر.

— بر لباس ، بر سفره ، بر نطق allonger اولنور یعنی اوزادیلر . بر عملك ، بر مصلحتك ، بر مباحثه‌نك دوامی التزام یعنی prolonger اولنور .

— بر قانونك حکمی ، بر هیئتك مدت اجتماعی ، بر مدت مأذونیت proroger یعنی تمدید ایدیلیر .

— اضداد : Abréger اختصار ایتمك . Accourcir قیصالتمق . Ecourter قیرپمق . Raccourcir تقصیر ایتمك . Resserrer تلخیص ایتمك . Rogner یونتمق .

Allonyme (ص.) نام مستعار آلتنده چیقان اثر حقنده ایراد اولنور .

— [اسم اوله‌رق] . اثرینی نام مستعار آلتنده نشر ایدن آدم .

Allopathe یاخود **Allopathiste** (ا.مذ.) تداوی بالضد ایدن طبیب؛ طبیب مداوی‌بالضد.

Allopathie (ا.مو.) صحیح البنیه بر انسانده ، تداوی ایدیله‌جك امراضك اعراضنه مغایر آثار تولید ایدن ادویه ایله بر نوع اصول تداوی ؛ تداوی‌بالضد .

Allopathique (ص.) تداوی‌بالضده ، طب تغایری‌یه عائد ، متعلق .

Allopathiquement (ح.) طب تغایری اصولنه توفیقاً.

Allopathiser (ف.مت.) بر خسته‌لکی طب تغایری اصولیله تداوی ایتمك .

Allopathiste (ا.مذ.) [مر.] Allopathe.

Allophyle (ا.) یبانجی ، اجنبی .

Allotir (ف.مت.) [حق.] حصه‌لری تفریق ایتمك ، حصه‌لری توزیع ایتمك .

Allotriodontie (ا.مو.) [جرا.] خروج غیر طبیعی اسنان .

Allotriologie (ا.مو.) صدددن چیقمه .

Allotriophage (ا.) [ع.امر.] اشتهاسزلغه مبتلا .

Allottriophagie (ا.مو.) [ع.امر.] تغیر اشتها .

Allotriotecnie (ا.مو.) [طب.] تولد مسیخ ، خروج غیرالجنین . تولداعجوبه.

Allotropie (ا.مو.) [کیم.] عین ماده مختلف خواص کیمویه ایله متصف اوله‌رق بر چوق صفحات اظهار ایده‌بیلمك کیفیتی: اکتساب حال‌دیگر؛ اختلاف‌صورت؛ آللوتروپی.

Allotropique (ص.) آللوتروپیدن متحصل .

Allouable (ص.) اعطاسی ، صرفی لازم کلن :

Cette dépense n'est pas *allouable.* (Acad.) بو مصرف قابل ترویج دکلدر .

Allouance (ا.مو.) بر کمسه‌یه تخصیص اولنان مبلغ ، تخصیصات .

Allouer (ف.مت.) قبول و تصدیق ، تخصیص ، اعطا ایتمك .

La chambre n'a pas *alloué* cette dépense. مجلس مبعوثان بو مصرفی تصدیق ایتمدی .

— [قیا.] ویرمك :

Son père lui *alloue* deux cents francs par mois pour son entretien. پدری آکا کچنمسیچون آیده ایکی یوز فرانق ویریور .

— **S'allouer** (ف.مط.) تخصیص اولنمق .

Alluchon (ا.مذ.) چرخ دیشی .

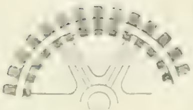

Roue munie d'alluchons.

Allumage (ا.مذ.) یاقیش ، ایقاد :

L'allumage des réverbères. فنارلرك ایقادی .

— [«آرغو» اصطلاحاتنده .] مقدمهٔ سکر .

Allume یاخود **Allumé** (ا.مذ.) [صنا.] بر فرونك داخلی تنویر ایچون استعمال اولنان یاقلمش کوچوك بر اودون پارچه‌سی . چیرا .

Allume-feu (ا.مذ.) آتش ایقادینه مخصوص اودون .

— جمعی . Des allume-feu.

Allumelle (ا.مو.) اودون کموری اوجاغی .

— [عس.] میچ ؛ انجه ، نازك قلیچ.

Allumer (ف.مت.) [لاتینجه مفعول‌الیه اداتی اولان "ad„ ایله ضیا معناسنه اولان "lumen„ کلمه‌سندن متشکلدر.] یاقمق ، ایقاد ایتمك ، طوتشدیرمق ، اشعال ایتمك ، آلولندیرمك :

Allumer une chandelle. بر موم یاقمق

— Faire du feu یعنی آتش یاقمق مقامنده Allumer du feu ایقاد آتش ایتمك تعبیری قوللانیلیر . نابجانی

دها ظاهر بر تعبير اولمق اوزره .Allumer la lumière يعنى «اشعال شعله» زباننددر .

— [مجا.] تحريك ، تشويق ايتمك ؛ تيزيشديرمق :

Allumer la guerre, la discorde, la vengeance. حربى ، مناقشاتى ، انتقامى ايقاد ايتمك .

— S'allumer (ف.مط.) ياغمق ، طوتشمق ، آتش آلمق :

Le bois sec *s'allume* aisément. قورى اودون قولاى يانار ،

— [مجا.] پارلامق :

Son œil *s'allumait* de plus en plus. (*V. Hugo.*) كيتدكجه كوزى پارليور ايدى .

— قيزيشمق ، تحريك ، تشويق اولنمق :

Plus il aime le monde, plus ses désirs *s'allument.* (*Mass.*) دنيايه محبتى آرتدقجه آرزولرينكده فورانى آرتيور .

— اضداد : Désenflammer آلونى سوندرمك . Eteindre اطفا ايتمك . Etouffer باصديرمق . Souffler اوفورمك .

Allumette (ا.مو.) كبريت :

Une boîte d'*allumettes.* بر قوطى كبريت .

— سريعاً حدتلەنن ، حديد المزاج شخص .

— [بحر.] آتش كميلرنده مستعمل بر نوع بورلوته فشنكى .

Allumettier, ère (ا.) كبريت اعمال و يا فروخت ايدن كمسه ، كبريتجى .

Allumeur, euse (ا.) غاز فنارلرنى ، قنديللرى ياقان آدم .

Allumière (ا.مو.) كبريت قوطيسى ، كبريت فابريقەسى .

Allumoir* (ا.مذ.) پارسەدە توتونجى و مشروبات دكانلرندە بولنوب سيغارە ياقغە استعمال اولنور هوا غازى ممەسى . على العموم غاز وسائرە ياقغە مخصوص آلات .

1. et 2. Allumoirs à gaz. — 3. Allumoir à essence. — 4. Allumoir de bec de gaz. — 5. Allumoir électrique.

Allure (ا.مو.) كيديش ، يورويش ، مشى :

Je le reconnus à son *allure.* (*Acad.*) آنى يورويشندن طانيدم .

— [حيوانات حققندە:]

L'allure de l'éléphant est un peu rude, mais sûre. (*Richelet.*) فيلك يورويشى بر آز آغر وفقط متيندر .

— [مجا.] طور :

Il faudra bien qu'il change d'*allure.* (*Acad.*) طورينى دكشديرمسى اقتضا ايدر .

— رنك ، صورت ، حال ، روش .

Cette affaire prend une mauvaise *allure.* (*Acad.*) بو ايش فنا بر رنك كسب ايدييور .

— [بحر.] يول استقامتى .

— [معا.] طمار .

Allusif, ive (ص.) كنايەلى ، تلميحلى ، ايمائى :

Phrase *allusive.* كنايەلى جملە .

Allusion (ا.مو.) كنايە ، ايما ، تلميح :

Une *allusion* plaît lorsqu'elle offre à l'esprit une image neuve et belle. (*Carpentier.*) تلميح وكنايە فكرە جديد و لطيف بر تصوير ارائه ايدر ايسە مظهر مقبوليت اولور .

Faire allusion à quelqu'un, à quelque chose. — بر شخصى ، بر شيئى ايما ايتمك :

La personne à laquelle vous faites *allusion* n'est pour moi qu'une connaissance d'hier. (*Balz.*) ايما ايتديككز شخصى آنجق دوندن برى طانيورم ،

Alluvial, ale (ص.) [ط.ارض.] لحقى ، انهارك ايندير- دكلرى چامورلردن متشكل :

Couches *alluviales.* طبقات لحقيه .

Alluvien, enne (ص.) [ط.اوض] صولرك تأثيرات جديده- سندن تحصل ايدن اراضى حققندە ايراد اولنور . لحقى .

Alluvion (ا.مو.) صولرك چكلمسندن ميدانه چيقان اراضى ، لحق :

Cette terre s'est accrue par *alluvion.* (*Acad.*) بو اراضى لحق ايله تزايد ايتدى .

La population flottante des grandes villes [مجا.] est une *alluvion* toujours changeante. بيوك شهرلرك دائم الجريان بر سيل كبى آمد وشد ايدن اهاليسى تحت البحاردن على الدوام حادث اولان اراضى كيبدر .

Alluvionnaire (ص.) لحقدن متحصل ، لحقى .

— Terres alluvionnaires لحقدن متحصل اراضى .

Almadie (ا.مو.) اويولمش آغاج كوتوكندن معمول بر نوع قايق .

Almagra (ا.مذ.) [معا.] المغره .

Almanach (*al-ma-na*) (ا.مذ.) [عربى «المنقح» دن مأخوذدر .] تقويم .

Les Chinois passent pour les plus anciens faiseurs d'*almanachs.)* چینلیله تقویملرك موجدی نظریله باقیلیور .

— [توسـ.] سالنامه :

Almanach comique. مزاحی سالنامه . *Almanach* du commerce. تجاری سالنامه .

— Vérité d'almanach واضح ، سـاده ، همان عامیانه حقیقت .

— C'est un almanach de l'an passé. حال حاضرده هیچ بر فائده‌سی اولمیان بر شیدر . ایرانیلر بوکا «تقویم پارینه» دیرلر .

— Son corps est un almanach تبدلات هوائیه‌دن پك زیاده متأثر اولان بر کمسه حقنده ایراد اولنور .

Une autre fois, je ne prendrai plus de ses almanachs. بشـقه دفعه اخبارات کاشفانه‌سـنه حواله سمع اعتبار ایتمیه‌جکم .

— [متر.] Almanach, Calendrier

— Calendrier هفته و شهرلره منقسم ایام سالی ، حرکات شمسیه و قمریه‌یی ، مواسمی و ایام مخصوصه‌یی اشـعار ایدر .

— Almanach عین معلوماتی احتوا ایتمکله برابر تدقیقات وکشفیات رصدیه‌یی ، ادبیاته و علوم و فنونه دائر مبـاحث مختلفه و سائره‌یی شاملدر .

Almée (ا.مو.) هند چنکیسی ، چنکی .

Almène (ا.مو.) هندسـتانده مستعمل تقریباً بر جدید قیه درهمی ، المنا .

Alnite (ا.مو.) آلچه آغاجی مستحانه‌سی .

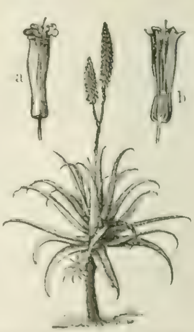

Aloès: a, fleur; b, coupe de la fleur.

Aloès* (ا.مذ) [نبا.] صاری صبر .

— Bois d'aloès عود آغاجی .

Aloétique (صـ.) [اجز.] صبری .

— [کیمـ.] Acide aloétique حامض صبری .

Aloexyle (ا.مذ.) [نبا.] عود آغاجی .

Alogique (صـ.) [فلسـ.] متحقق بذاته ، وارستهٔ برهان .

Aloi (ا.مذ.) عیار :

Cette pièce n'est pas d'*aloi*. بو سکه‌کم عیاردر .

— خلیطه :

Il y avait une grande quantité de pièces antiques de monnaie, les unes d'argent, les autres d'*aloi*, desquelles il ne savait la valeur. *(Desperriers.)* قیمتنی بیلمدیکی بر طاقم کوشدن و بر طاقم خلیطه‌دن کلیتلی مسکوکات عتیقه وار ایدی .

— الیوم مسکوکاتده بو معنـاده titre کلمه‌سی اسـتعمال اولنور .

— [توسـ.] جنس :

Marchandises de bon, de mauvais a*loi*. جنسی ایی ، فنا امتعه .

— [مجا.] اشخاص حقنده :

Homme de bon, de mauvais *aloi*. اوصـاف جمیله ، اوصاف قبیحه صاحبی آدم . Homme de bas *aloi*. بد اصل ، کمایه ، فرومایه آدم .

Aloïne (ا.مو.) [کیمـ.] صبرین .

Aloïnées (ا.مو.جمع) [نبا.] صبریه قبیله‌سی .

Aloïque (صـ) [کیمـ.] Acide aloïque حامض صبر .

Aloïsol (ا.مذ.) زیت صبر .

Alonge (ا.مو.) [مر.] Allonge

Alopécie (ا.مو.) [ع.امر.] داءالثعلب ، سقوط شعر ، صاچ قیران .

Alopécie (ا.مو.) [حیو.] واتوس بالغی .

Alopéciées (ا.مو.جمع) واتوس بالقلری صنفی .

Alopécique (صـ.) [طب.] داءالثعلبی ، صاچ قیرانه متعلق .

Alophe (ا.مذ.) [حیو.] مغمد الجنـاح حشراتدن بر جنس اولوب آسیانك شمال طرفنده بولنور ، بر نوع بغدای بیتی .

Alors (حـ.) او وقت ، او زمان :

Où étiez-vous *alors?* او زمان نره‌ده ایدیکز !

— او حالده ، اویله ایسه :

si le fils venait à mourir, la nièce serait héritière. او حالده ، اوغل وفات ایدنجه عموجه قزی وارثه اولور .

— Alors que (ظ.حـ.) وقتا که :

Alors que j'étais jeune, *alors que* j'étais belle,
Vous m'adoriez. . . .

وقتـا که کنج ایدم ، وقتا که کوزل ایدم ، بنی مفتونانه سـور ایدیکز .

— Jusqu'alors. او وقته قدر ، او زمانه قدر :

او زمانه قدر Ses affaires étaient très bonnes *jusqu'alors.* ایشلری پك یولنده ایدی .

— Alors, pour lors. [متر.]

Alors لفظی بر درجه‌یه قدر مدید بر وقتی آکدیررکه او وقت ظرفنده بر نوع معاملات و یاخود تعاقب معاملات سرزدهٔ ظهور اولمشدر :

او آناده Les guerres qu'il y avait *alors* en Asie. *(Fén.)* آسیاده موجود اولان محاربات .

Pour lors قصه و معین بر وقتی مشعر درکه او وقت ظرفنده منفرد و خصوصی بر وقعه ظهور ایلمشدر :

Pour lors il n'y eut plus moyen de m'en dédire. *(J.-J. Rouss.)* او زمان آرتق سوزیمی کیری آلمه چاره بولنمدی .

Alose (ا.مو.) [حیو.] قره‌کوز بالغی .

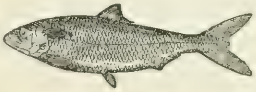
Alose.

Aloseau (ا.مذ.) [حیو.] قره‌کوز بالغی یاوروسی .

Alosier (ا.مذ.) قره‌کوز بالغی صیدینه مخصوص آغ .

Alouate (ا.مذ.) [حیو.] Hurleur دینلان آمریقا میمونلرینه بین‌العوام ویریلان اسم .

Alouche (ا.مو.) آلیچ .

Alouchi (ا.مذ.) آلیچ آغاجی ضمغی .

Alouchier (ا.مذ.) [نبا.] آلیچ آغاجی .

Aloue (ا.مو.) [مر.] Alouette

Alouette* (ا.مو.) [لاتینجه عین معناده اولان alauda کلمه‌سندن مأخوذدر .] اصلی Aloue اولوب Alouette آنك اسم تصغیریدر .] [حیو.] طیور دوریه‌دن ترلا ، چایر قوشی که بوکا طویغار دیمشلردر :

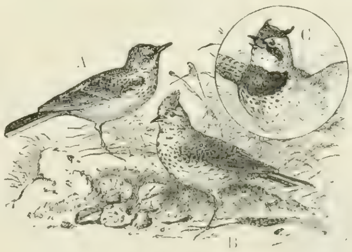
A. alouette des champs.
B. alouette huppée — C. alouette hausse-col.

L'alouette ne se perche jammais sur les arbres. *(Buff.)* چایر قوشی هیچ بر وقت آغاجلره قونماز .

— Alouette de mer دکز سرچه‌سی ، قز قوشی .

— [ضروب امثالدن .] [S'éveiller, se lever avec les alouettes, au chant de l'alouette. پك ایرکن اویانمق .

Il attend que les alouettes lui tombent toutes rôties dans le bec. ویاخود سادەجه lui tombent toutes rôties. یورلمقسزین هر شیئه نائل اولمق املنده بولنان تنبل آدملر حقنده ایراد اولنور .

— Manger comme une alouette. قوش قدر ییمك ، پك آز ییمك .

— [زرا.] Terres à alouettes. قوملی طوپراق ، قوملق اراضی .

— [بحر.] Nœud d'alouette برنوع دوکوم [بو معناده tête de mort تعبیری دخی مستعملدر .]

— Alouette, mauviette. [متر.]

— بو ایکی کلمه عیناً بر قوشی افاده ایدر . Alouette ایلك بهارده ترلالرده اوتن قوشدر . بو کوچك قوش ، یاز موسمنده ایجه یاغلاندقدن صکره صوك بهارده سفره‌لره مزده mauviette اسمنی آلیر . شو حالده بعض عقلانك ادعاسنه کوره mauviette ، alouette ك تعبیر عامیانه‌سی دکلدر .

Alourdir (ف.مت.) [مادهٔ اصلیه‌سی فرانسزجه آغر ، ثقیل معناسنه اولان „lourd" کلمه‌سیدر .] آغرلشدیرمق . ثقیللك ویرمك :

Ce fardeau *l'alourdit.* بو یوك آنی آغرلشدیرییور .

بو کلمه معنای اصلیسنده اصلا استعمال اولنماز .

— [توسـ.] Le repas trop prolongé *alourdit* la tête, émousse l'appétit. *(Baspail)* اوزون سورن طعام باشی آغرلشدیرر ، اشتهایی کورلتیر .

— S'alourdir. (ف.مط.) آغرلشمق ، آغر اولمق :

En séjournant dans l'eau, la corde *s'était alourdie.* ایپ ، صوده قالدرق آغرلشمش ایدی .

— [توسـ.] La tête *s'alourdit* dans l'ivresse. سکر حالنده باش آغرلشیر .

— اضداد : Alléger تخفف ایتمك . Décharger حموله‌یی چیقارمق . Dégrever بر ویرکویی تخفیف ایتمك . Délester یوکی خفیفلشدیرمك . Exonérer معفو ، مستثنا طوتمق .

Alourdissant, ante (ص.) آغر ؛ صیقنتیلی :

Il fait une chaleur *alourdissante*. صیقنتیلی بر صیجاق وار .

Aloyage (ا.مذ.) عیار ویرمه .

Aloyau (ا.مذ.) صیغیرك صیرت کمیکندن چیقاریلان اوزون ات فیلاتوسی ، صیغیر مهله‌سی ، قوش کومی .

Aloyer (ف.مت) آلتونه ، کموشه عیار تعیین ایتمك .
—[علی‌الخصوص] . قلایه خلیطه قاریشدیرمق .

(*a-lo-i-zî*) **Aloysie** (ا.مو.) [نبا.] بر نوع مینا چیچکی . آلوئیزیا .

Alpaca.

Alpaga یاخود **Alpaca*** (ا.مذ.) [حیو.] حیوانات ثدیه‌نك مجتره طاقمندن آمریقای جنوبی‌یه مخصوص کچی ایله دوه آره‌سنده بر حیوان .
— [تجا.] بو حیوانك یاپاغیسندن معمول بر نوع قماش، آلپاق .

Alpagne یاخود **Alpague** (ا.مذ.) [مر.] Alpaga

Alpe (ا.مو.) [لاتینجه بیاض معناسنه اولان „Albus" کلمه‌سندن مأخوذدر .] یوکسك محل ، طاغ :

Si on les entassait les unes sur les autres, on pourrait construire une *alpe* ou une tour de Babel. (*Ed. Texier.*) اونلری بری بری اوزرینه ییغمق ممکن اولسه ایدی بر طاغ ویا بر بابل قله‌سی انشا ایتمك ممکن اولور ایدی .
— [مجا.] بر حسك ، بر احتراصك واصل اوله‌بیله‌جکی صوك نقطه ، درجهٔ غایه .

Alpes* (ا.مو.) [جغر.] غربی اوروپاده جنوه کورفزی جوارندن باسلایوب ویانه شهری قربنه قدر دوام ایدن جسیم سلسلهٔ جبال ، آلپ طاغلری .

Alpestre (صـ.) آلپ طاغلرینه مخصوص، عائد:

Ils allaient cueillir les fleurs *alpestres* à la lueur de la lune d'été. (*Lamart.*) یاز مهتابنده آلپ طاغلری چیچکلرینی طوپلامغه کیدرلر ایدی .
— [قیا.] سرت ، (سرت لفظی فارسی «سرد» دن مأخوذ اولمق کرکدر .) شدید ، چتین .
— [نبا.] طاغلرده تعیش ایدن نباتات حقنده ایراد اولنور . جبالی ، براثی . [مر.] Alpin

Alpha (ا.مذ.) حروف یونانیه‌نك برنجیسی .
— بعضاً بر شیئك ابتداسنی کوسترر . عکسی ، الفبای یونانینك صوك حرفنی تشکیل ایدن Oméga اولوب انتها معناسنه کلیر . L'alpha et l'oméga بر شیئك اول و آخری ، ابتدا و انتهاسی .

Alphabet (ا.مذ.) [الفبای، یونانینك برنجی وایکنجی حرفلری اولان „alpha" و „Bêta" کلمه‌لرندن متشکلدر .] حروف هجا .

Les Phéniciens ont emprunté leur *alphabet* à l'Egypte, plus de quinze cents ans avant notre ère. (*Mouy.*) فنیکه‌لیلر تاریخ میلاددن بیك بش یوز سنه مقدم حروف هجالرینی مصردن اخذ ایلدیلر .
— الفبا جزئی ، الفبا کتابی :

Il est temps de mettre un *alphabet* entre les mains de cet enfant. بو چوجغك الـنه بر الفبا کتابی ویریله‌جك وقتدر .
— [مجا.] بر علم وفنك مبادیسی ، مدخلی .
— [ضروب امثالدن .] N'en être qu'à l'alphabet. بر علمك ، بر فنك آنجق مبادیسنی بیلمك .
— [طباعتده.] ترتیب حروفی .

Alphabétaire (صـ.) حروف هجایه ، الفبایه متعلق .

Alphabétique (صـ.) حروف هجا ترتیبنه تابع، موافق .
— [قیاساً وعائله تعبیرات خصوصیه‌سندن .] Faire une chose par ordre alphabétique. بر ایشی صره‌سیله ودقت واهتمام ایله کورمك .

Alphabétiquement (حـ.) حروف هجا ترتیبیله .

Alphabétiser (ف.مت.) حروف هجایی اوقومق، هجالامك، حروف هجا صره‌سیله تصنیف ایتمك .

Alphabétiste (ا.مذ.) الفبا جزئی محرری .

Alphanet یاخود **Alphanette** (ا.مذ. حیو.] طیور جارحه‌دن آمریقاده بولنان بر نوع اولوب اوجاری آوی ایچون قوللانیلیر . Alphanesse دخی دینیر .

Alphard یاخود **Alfar** (ا.مذ.) هیـ. الفرد ، فرد الشجاع . «قلب‌الشجاع» نامیله‌ده یاد اولنور .

Alphénic یاخود **Alfénic** (ا.مذ.) نبات شکری . الفانید .

Alphérat (ا.مذ.) [هیـ.] الفرس . فرس اعظم صورتنك α کوکبی .

Alphitédon (ا.مذ.) [جرا.] قفا طاسی کمیکلرینك اوته بکزر صورتده قیرلمه‌سی، کسر رضیٔ جمجمه .

SUISSE
ALPES BERNOISES
Valais
JURA CENTRAL
JURA MERIDIONAL
Lac de Genève
Genève
Lyon
Annecy
ALPES DE SAVOIE
Mt BLANC
ALPES PENNINES
Mt Cervin
Sion
Chambery
Grenoble
ALPES GRAIES
MASSIF DE LA VANOISE
Turin
Plaine du Piemont
ITALIE
Valence
ALPES DU DAUPHINÉ
MASSIF DU PELVOUX
ALPES COTTIENNES
Mt Viso
Gap
Digne
ALPES MARITIMES
Avignon
MONTAGNES DU LÉBERON
ALPINES
ALPES DE PROVENCE
Draguignan
Mt Ventoux
Mts DE LURE
Mts DE VAUCLUSE
Marseille
Toulon
Iles d'Hyères
MONTS DES MAURES
Nice
MONACO
Port Maurice
MÉDITERRANÉE
Légende
Crete, Ligne de faîte
Sommet
Col
Limite d'Etat
Limite d'Etat sur une crête
Chemins de fer
Echelle

Alphitobie (ا.مذ.) [حيو.] مغمد الجناح حشراتدن بر جنس اولوب فرونلرده اون ييه‌رك تعيش ايدر . دقيق قوردی ، فرون بوجكی .

Alphitoscope (ا.مذ.) دقيق معاينه آلتی. مقياس دقيق.

Alphonsin (ا.مذ.) [جرا.] آلت الفونس ، پاره‌دن قورشون چكه‌جك آلت .

Alphos (ا.مذ.) [ع.امر.] برص خرشنی، جذام ابيض.

Alpicien, enne (ص.) [جغر.] آلپ طاغلری ساكنی.

Alpicole (ص.) [نبا.] آلپ طاغلرنده نشو ونما بولان ، آليه منسوب .

Alpin, ine (ص.) آلپ سلسلهٔ جبالنده وساٸر يوكسك طاغلرده بيتن ، يشايان ، بولنان :
Plantes *alpines.* مرتفع طاغلرده نشو ونما بولان نباتات . Animaux *alpins.* مرتفع طاغلرده يشايان حيوانات .

Alpinie* (ا.مو.) [نبـا.] حوليجان .

Alpinie. — A, fleur.

Alpiniées (ا.مذ.جمع) [نبا.] جهانيه فصيله‌سندن حوليجانيه قبيله‌سی.

Alpiste* (ا.مذ.) نجيليه فصيله‌سندن قناريه تخمی دينان بر نوع داری .

Alsacien, enne (ا.ـص.) [جغر.] آلزاسلی .

Alse (ا.مو.) اورمان پريسی .

Alsin, ine (ص.) [تا.ط.] اورماندن حظ ايدن.

Alsine (ا.مو.) [نبا.] قرنفليه فصيله‌سندن فاره قولاغی.

Alsinées (ا.مو.جمع) [نبا.] فاره قولاغی ، اذن الفاريه قبيله‌سی .

Alpiste. a, épillet.

Alsophile (ا.مو.) [نبا.] سرخسيه صنفندن آغاج اكرلتيسی، آلسوفيلا .

Altaïque (ص.) تركستانك « آلتون طاغ » ندن منتشر نسله منسوب ، تورانی .

Altaïr ياخود **Althaïr** (ا.مذ.) [عربيدن مأخوذدر.] نسر طاٸر .

Altérabilité (ا.مو.) قابليت تغير .

Altérable (ص.) قابل تغير ، متغير .
Le goût est une faculté naturelle, perfectible, *altérable.* *(Marmontel.)* ذوق سليم ، قابل تكمل و قابل تغير بر خصيصهٔ طبيعيه‌در .
— اضداد : Fixe ثابت . Immuable لايتغير . Immutable. ممتنع التغير. Impermutable مبادله ، بجايش اولنه‌ميان. Inaliénable تركی جائز اوليان. Inaltérable تغير قبول ايتميان. Incommutable غير قابل فسخ . Invariable تغير و تخلف ايتميان . Permanent بردوام، برقرار. Constant ثابت قدم. Stable متين ، محكم ، پايدار .

Altérant, ante (ص.) معطش ، صوصادان ، حرارت ويرن
Les liqueurs sucrées sont *altérantes.* شكرلی مشروبات معطشدر .
— [طب.] تدريجاً تغير ايدن، محلل .

Altérateur, trice (ا.ـص.) حيله‌كار .

Altératif, ive (ص.) موجب تغير .

Altération (ا.مو.) تغير ، بوزلمه :
L'*altération* d'une liqueur. بر ايچكينك تغيری .
— تغشيش :
L'*altération* du lait est un délit justiciable de la police correctionnelle. سودك تغشيشی قباحت نوعندن بر جرمدر .
— [علی الخصوص.] Altération des monnaies تغشيش مسكوكات .
— تحريف :
L'*altération* d'un acte. بر سندك تحريفی .
— تبديل :
Le beau temps se maintient sans *altération.* كوزل هوا بلا تبدل دوام ايديور .
— [مجا.] سوء استحاله :
L'*altération* de son caractère vient de ses longs chagrins. *(Acad.)* طبيعتك سوء استحاله‌سی اوزون كدرلرندن ايلری كليور .

Altération (ا.مو.) صوصامه ، حرارت :
La fièvre cause une grande *altération* *(Trév.)* صيتمه شدتلی حرارتی موجب اولور .
— [فلسـ.] تغير .

Altercation (ا.مذ.) نزاع ، منازعه ، مناقشه :
Ils se séparèrent à la suite d'une vive altercation. *(Le Sage.)* شديد بر منازعه نتيجه‌سنده بری برندن آيرلديلر .

Altercation, contestation, controverse, débat, [.مترـ] démêlé, différend, discussion, dispute, querelle.

Altercation, اول امرده حریصانه بر مخالفت افاده ایدن débat, querelle کلمه‌لرینی ثانیاً منفعتله علاقه‌دار بر مخالفت کوسترن Contestation, démêlé, différend لفظلرینی وثالثاً صرف اختلاف افکاردن منبعث حالاتی مصور اولان Con- troverse, discussion, dispute الفاظنی حسن تفریق لازم کلیر.

Altercation آنجق بر تخالف مزاج مقدماتی کوستر. Querelle ده بو اختلاف دها شدید اولور و حتی اسالهٔ دمائی بیله منتج اوله‌بیلیر.

Débat, discussion کلمه‌سنه یقیندر، هرکس تهیج و فقط انتظام ایله ایراد کلام ایلر.

Contestation بر قانونك، بر شرطك و یاخود بر عادتك تفسیرینه تعلق ایدر. بر Contestation تحدث ایدر و یاخود ختام بولور. بالعکس ایکی شخص بیننده بر différend و یاخود بر démêlé موجوددر دینلیر.

Différend متفق اولملغی منع ایدن شیدر واکثری یکدیکریله دائمی مناسباتده بولنان اشخاص آره‌سنده تحدث ایدر. Dêmélé ایسه بری‌رلرینی طانیمیان آدملر آره‌سنده دخی تکون ایده‌بیلیر.

Dispute فکرلر مختلف و هر طرف دخی کندی فکرینی ترویجده مصر اولور ایسه حادث اولور. هرکس کندی صره‌سنده کمال انتظام و جدیتله مخاطبنی اقناع ایتمك آرزو سنده بولنور ایسه dispute ، discussion منقلب اولور.

Controverse الیوم یالکز مباحثات دینیه‌یه منحصر قالمشدر.

عائله مباحثاتنده dispute کلمه‌سی querelle کلمه‌سنه پك یقین بر معنی ایله استعمال اولنیور.

Altéré, ée (ا.مف.)[مصدری altérer در.] تغیر ایتمش، بوزلمش، متغیر؛ صولمش:

Couleurs *altérées* par le temps. مرور زمان ایله صولمش رنکلر. Liquide *altérée*. بوزلمش مایع.

— [علی‌الخصوص]. تغشیش ایدلمش، مغشوش:

Monnaies *altérées*. مسکوکات مغشوشه.

— تحریف ایدلمش، محرف:

Passage *altéré*. تحریف ایدلمش فقره.

— دوچار سوء استحاله ایدلمش:

L'écriture *altérée* annonçait la défaillance de la main. *(Chateaub.)* خطك سوء استحاله‌سی ألك ضعف و انحطاطنی کوستریور ایدی.

— [توسـ.] دوچار ضعف اولمش، فنالاشمش:

Depuis ce moment, sa santé est gravement *altérée*. او زماندن بری احوال صحیه‌سی صورت وخیمه‌ده فنالاشمشدر.

[مجا] Nos idées sur le bien et le mal sont trop souvent *altérées* par nos préjugés. *(J. de Maistre.)* ایی ویا کوتی حقنده‌کی افکارمز همان اکثریا اعتقادات باطله‌مزله تحریف ایدلمشدر.

Altéré, ée (ا.مف.)[مصدری altérer در.] صوصامش، تشنه:

Je suis *altéré*, j'ai besoin de prendre un verre d'eau. *(H. Beyle.)* صوصادم، بر قدح صو ایچمکه محتاجم.

— [مستهزیانه.] Il est toujours altéré. عیاش آدملر حقنده مستعملدر.

— [نباتات حقنده.] صویه محتاج اولان:

Les vapeurs, transformées en nuages, vont abreuver la plante *altérée*. *(Dider.)* بولوطه تحول ایدن بخارلر صویه محتاج اولان نباتاتی اسقا ایده‌جکلر.

— [مجا.] حریص:

Homme *altéré* de richesses. ثروت حریصی آدم.

Alter ego (*al-te-ré-gô*) (ا.مذ.) برحکمدار طرفندن کندی نامنه حرکت ایتمکه مأذونیت ویریلن ذات.

— [توسـ.] معتمد. امین، سرداش.

Altérer (ف.متـ.)[لاتینجه عین معناده اولان "alterare" کلمه‌سندن مأخوذدر. مادهٔ اصلیه‌ده‌کی "é" صامت بر هجادن اول "è" یه تحول ایدر. J'altère; Qu'il altère, مستقبل وشرط صیغه‌لری مستثنادر. J'altérerai, Nous altérerions.] بر شیئك حال طبیعیسنی تغیر ایتمك، بوزمق، دکشدیرمك:

Le soleil *altère* les nuances vives. کونش پارلاق الوانی تغیر ایدر.

— افساد و اخلال ایتمك:

Il leur est défendu d'*altérer* par des odeurs la nature de l'huile, et par des couleurs la blancheur de la laine. *(Barth.)* زیتون یاغنك حال طبیعیسنی روایحله، و یاغینك بیاضلغنی الوان ایله افساد ایلملری ممنوعدر.

— [آثار فکریه و اسلوب ادبیه حقنده]. سوء تفسیره اوغراتمق: تحریف ایتمك:

Altérer le style d'un auteur. بر مؤلفك اسلوب ادبیسنی تحریف ایتمك. *Altérer* un discours. بر نطقی سوء تفسیر ایتمك.

— على الخصوص Altérer les monnaies. مسكوكاتى تغشيش ايتمك .

— [توس.] خللپذير ايتمك :

L'usage trop fréquent de certains remèdes *altère* le tempérament. *(Trév.)* بعض ادويه‌نك كثرت استعمالى صحتى خللپذير ايدر .

— بشقه درلو كوسترمك ، تغيير ايتمك :

Altérer la vérité حقيقتى تغيير ايتمك .

— [مجا.] دوچارضعف ايتمك؛ تخريب ايتمك؛ اخلال ايتمك:

Mes erreurs passées *ont altéré* mon jugement. *(J.-J. Rouss.)* خطايای سابقه‌م قوهٔ مميزه‌مى دوچار ضعف ايتدى . L'envie, la paresse et l'intempérance *altèrent* la dignité de la nature humaine. *(V.Cousin.)* حسد ، تنبللك و سفاهت طبيعت بشريه‌نك قدر و حيثيتى اخلال ايدر .

— **S'altérer** (ف.مط.) تغير ايتمك ، دكشمك ؛ بوزلمق ؛ خللپذير اولمق :

Tout change dans la nature, tout *s'altère*, tout périt. *(Buff.)* طبيعتده هرشى دكشير ، هرشى خللپذير اولور ، هرشى دوچار فنا اولور .

Altérer (ف.مت.) صوسزلغى دعوت ايتمك ، صوصاتمق :
Les salaisons *altèrent*. *(Acad.)* صالامورەلر صوسزلغى دعوت ايدر .

— [مجا.] تحريص ايتمك .

— ضدى . Désaltérer صوصامه‌يى ازاله ايتمك ، حرارتى سوندرمك .

Altérité (ا.مو.) مغايرت ، غيريت .

Alternance* (ا.مو.) كندى يرينى اشغاله مساعده ايتديكى شخصك يرينى طوتمق؛ بر دكشديرمه. بجايش، مناوبه، توالى ، تعاقب .

Alternance (ornem.).

Le vers latin est formé par des *alternances* de longues et de brèves. لاتين اشعارى اوزون و قيصه اوزانك تعاقبندن متشكلدر .

— [صنا.] تزييناتده مختلف ايكى شكللرك بربرينى تعقيب ايدر صورتده الى‌نهايه دوامى ؛ تناوب .

Alternant, ante (ص.) مناوبه ايله اولان ، متوالى ، متناوب .

Alternat (ا.مذ.) تناوب ، توالى ، تعاقب .

C'est à l'*alternat* que l'Angleterre doit la prospérité de son agriculture. *(Dict. de la Convers.)* انكلتره زراعتنك كمالى اصول مناوبهٔ مزروعات سايه‌سنده‌در .

— [سيا.] بعض حكومتلك ، بر طاقم شهرلرك مناوبه ايله بر دولتك مركز اداره‌سى اولمق خصوصنده‌كى حق رجحانى؛ بعض دولتلرك ، آره‌لرنده‌كى مساواتى ادامه ايتمك مقصديله ، مثلا بر معاهده‌يى امضالمق خصوصنده ، تناوبله اولان حق تقدملرى . حق متناوبهٔ تقدم .

Alternatif, ive (ص.) متعاقب ، تعاقبى ، متوالى ، متناوب :

J'entendais le braiement des ânes, le chant du coq, le bruissement des feuilles, le gémissement *alternatif* de la mer. *(Lamart.)* مركبلرك آكيرمسنى ، خروسلرك اوتمسنى ، يپراقلرك خيشيلديسنى ، دكزك متعاقب كورلتيسنى ايشيديور ايدم .

— Charge alternative بالمناوبه ايفا اولنان وظيفه .

— [ما ك.] Mouvement alternatif حركت متناوبه .

— [نبا.] Pétales alternatifs. تويج تعاقبى .

— [زرا.] Culture alternative زراعت متناوبه .

— [منطقده] . ترديد . Proposition alternative ايكى شيدن برينى ترجيح ايتمكه مخير اولمق اوزره واقع اولان تكليف .

— [حق.] Obligations alternatives ايكى شيدن برينى ياپمق اوزره اولان مجبوريت . تعهدات اختياريه .

Alternation (ا.مو.) نوبت ، مناوبه .

Alternative (ا.مو.) تعاقب ، مناوبه ، توالى :

La vie est une *alternative* de peines et de plaisirs, de craintes et d'espérances. حيات بر تعاقب رنج و صفا وخوف واميددر .

ايكى شيدن برينى اختياره مجبوريت ؛ جهتين ، شقين :

Une grande nation n'a que cette seule *alternative*: conquérir ou civiliser. *(E. de Gir.)* بيوك بر دولت فتح و ضبط ويا تمدين ايتمك شقلرندن برينى ترجيحه مجبوردر.

Alternativement (ح.) متعاقباً ، على التوالى ، بالمناوبه :

Chacun tenait le piano *alternativement*. *(G. Sand.)* هر برى بالمناوبه پيانو چاليور ايدى .

Alterne* (ص.) [هند.] Angles alternes internes. زاويتين متبادلتين داخلتين Angles alternes externes. زاويتين متبادلتين خارجتين .

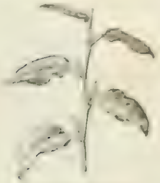
Feuilles alternes.

— [نبا.] متعاقبه .

Alternement (ا.مذ.) توالى.

Alterner (ف.ل.) [لاتينجه عين معناده اولوب بشقه ، غير ديمك اولان

„alter" کلمه‌سندن متشکل „alternare" دن مأخوذدر .]

مناوبه، توالی، تعاقب ایتمك :

Ces deux employés alternent tous les quinze jours, tous les mois, بو ایکی مأمور، هر اون بش کونده بر، هر آیده بر تعاقب ایدرلر .

— بری‌برینه جواب ویرمك .

— [نبا.] متقابل اولمق :

Dans beaucoup de fleurs, les pétales *alternent* avec les étamines. (*Acad.*) بر چوق چیچکلرك وریقات توجیه‌لری اعضای تذکیرلرینه متقابلدر .

— [زرا.] بر تارلادن بالمناوبه متنوع محصول آلمق ؛ توالیٔ مزروعات اصولنی اتخاذ ایتمك .

Alterniflore (ص.) [نبا.] ازهار متعاقبه‌یی حاوی اولان، ذو متعاقب‌الازهار .

Alternipède (ص.) [حیو.] صورت متعاقبه‌ده آیاقلری ایکی مختلف رنك ایله ملون اولان .

Alternité (ا.مو.) [نبا.] حلقویت ؛ وضع تعاقبی .

Altesse (ا.مو.) پرنسلره و پرنسسلره معادل رتبه‌ده بولنان ذواته و بزده صدراعظم و شیخ‌الاسلامه ویریلن عنوان ؛ فخامتلو .

— Son altesse فخامتلو، ذات فخیمانه .

Althæa (*al-té-a*) (ا.مذ.) [نبا.] خطمی . althée دخی دینیر .

Althæastre (*al-té-a-stre*) (ا.مذ.) [نبا.] خطمی جنسنك فصلی .

Althaïr (ا.مذ.) [مر.] Altaïr

Althéine (ا.مو.) [مر.] Asparagine

Altier, ière (ص.) متکبر، متعظم :

Elle se montrait tour à tour *altière* et protectrice, tendre et flatteuse. (*Balz.*) او قادین مناوبةً کندیسنی متکبره وحامیه، مشفقه و مداهنه کوستریبور ایدی .

— [مترا.] Altier, dédaigneux, fier, haut, hautin, impérieux.

Dédaigneux اولان آدم کمسه‌یه تحقیر ایدر . Fier اولان کمسه ایله انسیت پیدا ایده‌مز . Haut اولان بر شخص حکم ایدر و یاخود حکم ایتمك ایستر . Hautain اولان آدم عظمتفروشلق ایدر . Altier اولان کمسه بزه قورقو القا ایتمك صورتیله بزی تحت حکمنه آلیر . Impérieux ایسه دائما کندیسنه اطاعت اولنمق آرزوسنی پرورده ایدر .

Altièrement (ح.) متکبرانه، متعظمانه .

Altimètre (ا.مذ.) مقیاس ارتفاع .

Altimétrie (ا.مو.) مساحه و مقایسهٔ ارتفاعات .

Altimétrique (ص.) مقایسهٔ ارتفاعه عائد .

Altirostre (ص.) [مب.طی.] منقاری طولندن زیاده عریض اولان قوشلره اطلاق اولنور .

Altise.

Altise* (ا.مو.) [حیو.] مغمد الجناح حشراتدن بر جنس اولوب اون بش نوعی آوروپاده بولنور؛ سبزه بیتی، طوپراق پیره‌سی .

Altitude (ا.مو.) سطح بحردن اعتباراً اولان ارتفاع؛ ارتفاع بحری .

Altitudinal, ale (ص.). ارتفاعی .

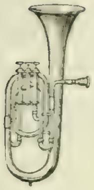
Alto.

Alto* (ا.مو.) [موس.] بر نوع بیوجك بورو وکمان .

Altruisme (ا.مذ.) [فلس.] حب غیر حسیاتی . دیکر کاملق، خودکاملکك ضدی اولوب بو کلمه‌نك موجدی «اوغوست قونت» در.

Alucite* (ا.مو.) [حیو.] خرشفی الجناح حشراتك لیلی طاقمندن برنوع پروانه اولوب حبوباته عارض اولور؛ حبوبات پروانه‌سی .

Alucite.

Alude یاخود **Alute** (ا.مو.) مجلدلرك قوللاندقلری بویالی یومشاق مشین .

Aludel (ا.مذ.) [کیم.] قلنسوهٔ تراب. کوکورتك تصعیدنده قوللانیلان قلنسوه .

Alumelle (ا.مو.) قیلیچ، بیچاق نامليسی و آکا مشابه یالکز بر طرفی کسکین صفحه .

— [بحر.] دومن یوواسی یاصدیغی .

— [صنا.] رنده دمیری .

Aluminaire (ص.) [کیم.] آلومینی حاوی .

Aluminate (ا.مذ.) [کیم.] آلومینیت .

Alumine (ا.مو.) [کیم.] اساسی آلومینیوم دینلان عنصر کیمیویدن عبارت حمضیاتدن بری؛ آلومین .

Aluminer (ف.مت.) آلومين ايله خلط ايتمك ، آلومين قاتمق .

Aluminerie (ا.مو.) آلومينيوم فابريقه‌سی .

Alumineux, euse (ص.)[كيم.] آلومينيومی حاوی اولان ، آلومينی .

Aluminique (ص.) [كيم.] حمضاتك آلومين اوزرينه اجرا ايتديكی تأثيراتدن حاصل اولان املاح حقنده استعمال اولنور ؛ آلومينی .

Aluminite (ا.مو.) [كيم.] آلومينيت .

Aluminium (ا.مذ.) [كيم.] آلومينيوم .

Alun (ا.مذ.) [كيم.] شاب .

Alunage (ا.مذ.) شاب صوينه باتيرمه .

Alunation (ا.مو.) [كيم.] شابك تشكيل و استحصالی.
— [صنا.] شاب صوينه باتيرمه .

Aluner (ف.مت.) شابلامق ، شاب صوينه باتيرمق :
On *alune* les étoffes pour que les matières colorantes s'y fixent ensuite d'une manière solide. *(Acad.)* مواد ملونه قوی بر صورتده يرلشمك ايچون قاشلر شاب صوينه باتيريلير .
— S'aluner (ف.مط.) شاب صوينه باتيرلمق .

Alunerie (ا.مو). شاب فابريقه‌سی ، شابخانه .

Aluneux, euse (ص.) شابی حاوی ، شابلی .

Alunière (ا.مو.) شاب معدنی ، شاب اوجاغی ؛ شاب فابريقه‌سی .

Alunifère (ص.) شابی حاوی .

Alunite (ا.مو.) شاب معدنی .

Alunogène (ا.مو.) [كيم.] مولد شاب ، آلونوژه‌ن .

Alute (ا.مو.) [مر.] Alude

Alvearium (*al-vè-a-ri-omm*) (ا.مذ.) قولاق دليكی .

Alvéolaire (ص.) [تشر.] ديش يوواسنه متعلق ، سنخی .

Alvéole* (ا.مو.) آری پتكی كوزی، حجره‌سی، عساله:

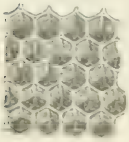

Chaque abeille a son *alvéole*. *(Acad.)* هر آرينك كنديسنه مخصوص بر حجره‌سی واردر .
— [تشر.] ديش قوغوغی، سنخ، منبت اسنان. برشی قونيلان، طوتديريلان يووا، محفظه:
Il fit sortir le diamant de son *alvéole*. الماسی محفظه‌سندن چيقاردی .
— [نبا.] بعض فدان اقسامنده بولنان چقور ، سنخ .

Alvéolé, ée (ص.) [تا.ط.] آری پتكی چقورلری اولان ، سنخی :
L'éponge est un tissu fibreux, *alvéolé*. سونكر ليفی و سنخی بر نسجدر .

Alvéolifère (ص.) [تا.ط.) حامل سنوخ .

Alvéoliforme (ص.) پتك كوزی شكلنده .

Alvéoline (ا.مو.) [تا.ط.] سنخين .

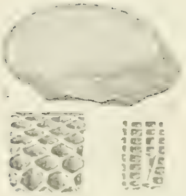

Alvéolite. — 1, Polypier ; 2, Orifices grossis des calices ; 3, Coupe des tubes grossis.

Alvéolite* (ا.مذ.)[ط.ارض] سونكر طاشی .

Alvéo-labial (ا.مذ.)[تشر.] سنخيهٔ شفويه، دوداق چقوری .

Alvéo-nasal (ا.مذ.) سنخيهٔ انفيه ، بورون دليكی .

Alvin, ine (ص.) [طب.] اسفل بطنی. Flux alvin. اسهال . Déjection alvine, évacuation alvine مواد ثقليه .

Alyse (ا.مو.) [مر.] Alise

Alyselminthe (ا.مذ.) دود وحيد .

Alysidion (ا.مذ.) [نبا.] سوكود آغاجی چوروكی منطاری .

Alyson* (ا.مذ.) [حيو.] بر نوع اشك آريسی .

Alysson* (ا.مذ.) [نبا.] قودوز اوتی، حشيشة الكلب .

Alysson. A, fleur ; B, fruit

Alyte ياخود **Alytès** (ا.مذ.) [حيو.] حيوانات ضفدعيه‌دن بر جنس قره قورباغه‌سی.

Alytosporion (ا.مذ.) [نبا.] بر نوع خرده‌بينی منطار، آليتوسپوريون .

Amabiliser (ف.مت.) سويمجت ، ظريف ، نازك بر حاله كتيرمك .

Amabilisme (ا.مذ.) نازكى فروشلق .

Amabilité (ا.مو.) [لاتينجه عين معناده اولان „ama-bilitas„ كلمه‌سندن مأخوذدر .] سويمليلك، محبوبيت، دلبرلك، ظرافت ، نازكلك :

La jeunesse, la beauté, la fortune, ont un terme, *l'amabilité* n'en a pas. *(Pétiet.)* كنجلك ، كوزللك ، بروتك بر غايتى واردر . نازككده بو يوقدر .

— پرستش :

Cet homme se montre toujours empressé et d'une grande *amabilité* avec les femmes, بو آدم دائما طائفهٔ نسا حقنده اظهار كمال نازكى و مزاجكيرى ايدر .

— [جمعده .] اهتمام ، التفات :

Il m'a fait mille *amabilités.* حقمده بيك درلو التفات اظهار ايتدى .

— اضـداد : Brusquerie . حيوانلق Brutalité قبالق . Grossièreté تربيه‌سزلك . Maussaderie عدم لطافت . Rudesse خشونت . Sauvagerie وحشيلك .

Amadis (*a-ma-diss*) (ا.مذ.) قوله تماميله يابيشان و بيلك محلنده ايليكلنن يك .

— دلبر و قهرمان آدم .

Amadou (ا.مذ.) قاو .

— [مجازاً و عائله تعبيرات خصوصيه‌سندن.] Drap, étoffe d'amadou. قاو كبى چوروك قماش .

— Être sec comme de l'amadou. قوپ قورى ، پك ضعيف اولمق .

— Prendre feu comme de l'amadou. چابوق حدتلنمك ، باروت كبى آتش آلمق .

— Cœur d'amadou. پك چابوق مبتلاى عشق اولان كوكل .

Amadouer (ف.مت.) يوزه كوله‌رك جلب واستماله ايتمك، تملق ايتمك :

Amadouer quelqu'un par des flatteries, des promesses, des caresses. مداهنات ، مواعيد ونوازشلرله بر كمسه‌يى جلب واستماله ايتمك .

— S'amadouer (ف.مط.) كسب سكون و ملايمت ايتمك .

— [متر.] Amadouer, cajoler, flagorner. Cajoler بر كمسه‌يى حس ايتديرمكسزين دام احتياله دوشورمك ايچون غايتله خوش آينده كلمات و ملتفتانه تعبيرات استعماليله ذهن چلمكدر . Flagorner اطوار غليظه و افادات تلذذ آورانه ايله يارانمغه چاليشمقدر .

— Amadouer نزاهت الفـاظ و مصنوعيت اطوار ايله تغليط ذهنه يلتنمك .

Amadouerie (ا.مو.) قاو فابريقه‌سى .

Amadoueur, euse (ا.) يوزه كولن ، متمـلق ، مداهن ، متصبص :

Prenez garde à lui, c'est un *amadoueur.* زنهـار ! او بر مداهندر .

— قاو ياپان آدم ، قاوجى .

Amadouvier * (ا.مذ.) قاو منطارى .

Amadouvier.

Amaga (ا.مذ.) [نبا.] فيـلـيپين آطه‌لرنده نشو ونما بولان برنوع آبانوز.

Amagalacte (ا) رضاعاً برادر ياخود سوت همشيره.

Amaigrir (ف.مت.) ضعيفلاتمق، لاغر ايتمك، زبون، نحيف دوشورمك :

La maladie et la misère *l'avaient amaigri.* خسته‌لك و سفالت آنى زبون دوشورمشيدى. Le jeûne *amaigrit.* صوم انسانى ضعيف دوشورير .

— [مجا.] خراب ايتمك ، دوچار فقر ايتمك، بار ثقيل آلتنده ازمك :

Bien qu'il soit infiniment sensible à la misère et aux plaintes de son peuple, il n'a pu néanmoins s'empêcher de *l'amaigrir.* *(J.-L. Balz.)* كندى تبعه‌سنك تظلم و سفالت حالندن غايتله متأثر اولمقله برابر آنلرى دوچار ضعف و خرابى ايتمكدن كنديني منع ايده‌مدى .

— [رسا.] اينجلتمك .

— [زرا.] قوهٔ انباتيه‌سنى آزالتمق، ازاله ايتمك، طوپراغى يورمق.

— [صنا.] يونتمق ، قبالغنى كيدرمك .

— (ف.ل.) ضعيفلامق، زبونلاشمق، لاغر اولمق . ضعيف و نحيف دوشمك :

Il *amaigrit* tous les jours. كوندن كونه ضعيفليور .

— S'amaigrir (ف.مط.) زبون ونحيف دوشمك، دوچار ضعف اولمق :

Depuis la mort de son mari, elle *amaigrit* à vue d'œil. زوجنك وفاتندن برى كوز كوره دوچار ضعف اوليور .

— [متر.] Amaigrir, maigrir. Amaigrir بطى و تدريجى اوله‌رق اتنه طولغونلق حالندن نحافت حالنه انتقالدر . Maigrir ايسه دها سرعتله كسب

نحافت ایتمکدر . او حالده دیمك Il maigrit à vue d'œil جائز اولوب Il amaigrit à vue d'œil دیمك یا کلش اولور .

— ضدی Engraisser کسب سمن ایتمك .

Amaigrissant, ante (صـ.) زبونلغی ، نحافتی ، ضعفی موجب اولان .

Amaigrissement (ا.مذ.) نحافت، زبونلق، ضعف :
Votre mal de gorge et votre *amaigrissement* me déplaisent beaucoup. سزك بوغاز خسته‌لغکز و ضعیفلانمکز بکا پك فنا تأثیر ایدیبور .

— Amaigrissement, atrophie, maigreur. [متر.] Amaigrissement بدنك کاملاً و تدریجاً دوچار ضعف اولمسیدر . Atrophie قسماً ضعیفلانمقدر . Maigreur ایسه ضعیفلانمه‌نك نتیجه‌سیدر .

Amaillade (ا.مو.) بالق آغی .

Amalgamation (ا.مو.) مالغامه یاپمه ، مشیج المعادن ؛ یا جیوه‌نی دیکر بر معدن ایله خلط ایتمك و یاخود جیوه واسطه‌سیله آلتون و کموشی تصفیه ایتمك عملیاتی .

— Moulin d'amalgamation تصفیه دکرمنی .

— [مجا.] بر برینه قاریشمه ، امتزاج .

Amalgame (ا.مذ.) [یونانجه برلکده معناسنه اولان "ama„ و تزویج ایتمك ، برلشدیرمك معناسنه اولان "ga-mein„ کلمه‌لرندن متشکلدر . — کیم.] مالغامه ، مشیج :
L'emploi de l'*amagame* dans les arts est extrêmement fréquent. صنایعده مالغامه‌نك استعمالی کثیر الوقوعدر .

— [توس.] مختلف طبیعت و ماهیتده بولنان اشخاص و اشیانك اجتماعی ، قاریشمسی ، اختلاطی :
Il n'est pas donné à tous les esprits de comprendre et de connaitre le prix des *amalgames* politiques. (*Mme d'Abrant.*) اختلاطات و امتزاجات سیاسیه‌نك قیمتنی فهم و ادراك هر عقله میسر دکلدر .

— [عس.] مختلف اردو و افرادندن یکی بر عسکر آلایی تشکیلی .

Amalgamer (ف.مت.) [کیم.] جیوانی معادن سائره ایله خلط ایتمك ؛ مالغامه ایتمك .

— [مجا.] مختلف اشیا و اشخاصی مزج ایتمك ، برلشدیرمك ، تقریب ایتمك :
Amalgamer des vieillards avec des jeunes gens. اختیارلری کنجلری بر یره طوپلامق .

— S'amalgamer (ف.مط.) مالغامه اولمق :
Le mercure ne peut *s'amalgamer* avec le fer. جیوه دمیرله مالغامه تشکیل ایده‌مز .

— [مجا.] قاریشمق ، برلشمك ، اختلاط ایتمك :
La civilisation et la nature semblent ne *s'être* pas encore bien *amalgamées*. (*Mme de Staël.*) مدنیتله طبیعت آره‌سنده هنوز حسن اختلاط حاصل اولدیغی کوریلیور .

Amalgameur (ا.مذ.) مالغامه‌جی .

Amalique (صـ.) [کیم.] Acide amalique حامض فهوه‌ین ، حامض آمالی .

Aman (ا.مذ.) [عربی «امن» کلمه‌سندن مأخوذدر .] امان ، استیمان :
Demander l'*aman*. استیمان ایتمك .

— [بحر.] سرن اپی ، لاتین سرنی دونانیم خلاطلری .

— [تجا.] حلب پاموق قماشی .

Amandaie (ا.مو.) بادملك .

Amande (ا.مو.) [اصلی یونانجه عین معناده اولان "amugdalê„ کلمه‌سیدر .] بادم ، لوزه :
Amande douce. طاتلی بادم . *Amande* amère. آجی بادم .

— [توس.] چکیردك ایچی ، بادم :
Les loriots mangent la chair des cerises, et les gros-becs cassent les noyaux et en mangent l'*amande*. (*Buff.*) صاری آصمه قوشلری کرازك اتنی و فلورجینلر چکیردکلری قیروب ایچنی اکل ایدر .

— En amande (ت.ح.) لوزی الشکل ، بادم شکلنده :
Les Arabes ont les yeux grands et coupés *en amande*. (*Chateaub.*) عربلرك کوزلری بیوك و بادم شکلنده‌در .

— [ضروب امثالدن .] Il faut casser le noyau pour avoir, pour manger l'amande. برشیئك ثمره‌سنی اقتطاف ایتمك ایچون زحمته قاتلانمق ایجاب ایدر .

Amandier. A. fruit.

— Amandes pralinées ou grillées. توقولی صیجاق شکر ایچنده قاورلمش بادم .

— Amandes lissées. بادم شکری .

— [ط.ارض.] Amande svolcaniques بادم شکلنده افرازات برکانیه ، افرازات لوزیه .

Amandé, ée (صـ.) بادم یاغی حاوی .

Amandé (ا.مذ.) [اجز.] بادم سوبیه‌سی .

Amandier* (ا.مذ.) بادم آغاجی .

Amandine (ا.مو.) بادم صابونی .

Amandon (ا.مذ.) چاغلا بادمی .

Amandouri (ا.مذ.) [تجا.] بر نوع مصر پاموغی .

Amanite* (ا.مو.) [نبا.] بر نوع منطار ، آمانیت .

Amanite.

Amanitine (ا.مو.) [کیم.] منطار مادهٔ سمیه‌سی .

Amant, ante (ص) [اصلی لاتینجه "amare„ لفظی سومك معناسنه اولان در.] عاشق، عاشقه، معشوق، معشوقه؛ دلبسته ، دلداده :

Un pauvre *amant* dit ce qu'il pense
Sans trop penser à ce qu'il dit:
Le désordre est son éloquence;
Quand le cœur parle, adieu l'esprit.
Demoustier.

بر عاشق بیچاره نه دیدیکی دوشونمکسزین خاطرینه کلنی سویلر پریشانلق آنك بلاغتیدر . قلب نطقه کلنجه عقل و فکره الوداع . (بو الوداع معرضنده بعض شعرانك « آه ای صبر و تحمل بعدازین یاهو سزی » مصراعنی قوللانمشلردر .)

— دوست :

Le mari est un maître; l'*amant* est un esclave avant d'être un tyran. *(Laténa.)* زوج بر آمردر . دوست ایسه مستبد اولمازدن اول بر اسیر اولور .

— Amant de cœur آلفته‌لرك پاره آلمقسزین حقیقةً سودکاری آدم . [مص.] Greluchon.

— Amant transi عاشق محجوب . Amant des onze mille vierges. نیاتسز عاشق . بو ایکی معناده amoureux لفظی استعمال ایتمك دها موافقدر .

— [توس.] محب ، مبتلا ، هوسکار :

Un amant de la nature. بر محب طبیعت . Ne verrons-nous jamais cet *amant* de la vérité? *(Volt.)* او محب حقیقتی هیچ کوره‌میه‌جکمی‌یز ؟

— Les amants des Muses . شعرده شعرا .

— Amant, amoureux, galant [مترا.]

— Amant حسیات عاشقانه‌سنی بیان ایدوب آنلرك حسن صورتله قبول اولنمسنه موفق اولان کمسه‌در . Amoureux ایستر مظهر قبول اولسون ایستر اولماسون حقیقی بر حس پرستش‌پرورده ایدن کمسه‌در . فضله اوله‌رق Amoureux لفظی نسوانی سومکه میل ایتدیرن ساده بر سوق طبیعی معناسنی متضمندر . Galant ایسه دها زیاده amant لفظنه قریب بر معنی افاده ایدر فقط الیوم مکالمات عفتپرورانه‌ده مستعمل دکلدر و دائما غیر مشروع بر مناسبت کوستر .

Amaper (ف.مت.) [بحر.] بریلکنی قپاتمق ایچون طوتمق .

Amarantacées (ا.مو.جمع) [نبا.] لاذبلیه فصیله‌سی .

Amarante* (ا.مو.) [نبا.] خروس ایبکی ، صولمز اوت .

Amarante. — A, crête-de-coq ; B, queue-de-renard ; C, fleur mâle ; D, fleur femelle.

— Amarante tricolore یاپراقلری بنکلی خروس ایبکی . Amarante crête de coq ou passe-velours. خروس بودور . Amarante paniculée. بوکسك خروس ایبکی . Amarante gracieuse آل خروس ایبکی . Amarante à queue de renard داللی خروس ایبکی . Amarante mélancolique صالقیم خروس ایبکی .

— (ص.) خروس ایبکی ، صولمز اوت رنکنده .

Amaranté, ée (ص.) [نبا.] صولمز اوت ، خروس ایبکی جنسندن .

Amarantine (ا.مو.) آل بورونجك .

— [نبا.] مدینه اوتی . هند و مکسیقادن کله لاذبلیه فصیله‌سندن بر نبات .

Amaraque (ا.مذ.) [نبا.] یبانی مرزنکوش .

Amarelle (ا.مو.) [نبا.] بر نوع جنطیار چیچکی .

Amarène (ا.مو.) یبانی یونجه .

Amarescent, ente (ص.) آجیمسی .

Amarinage (ا.مو) [بحر.] مرتباتی دکزه آلشدیرمه دشمندن ضبط اولنمش بر کمی‌یه طائفه وضعی .

Amariner (ف.مت ـ ا.) سفینه مرتباتی دکزه آلشدیرمق ، دکزه آلشمق :

Tous les hommes ne sont pas également faciles à *amariner*; cela dépend de leur tempérament, de leurs habitudes et de leur genre de vie. *(Encycl.)* هر کس دکزه بر طرزده آلشمغه متساویاً مستعد دکلدر ، بو کیفیت هر برینك مزاجنه ، اعتیاداته ، اصول معیشتنه تابعدر .

— بر کمی‌یی ضبط و مصادره ایتمك :

Dans certains dangers, on coule une prise au lieu de l'amariner, surtout si elle est de peu de valeur. بعض مهالك مخصوصه‌ده وعلی‌الخصوص قیمتی دون اولدیغی تقدیرده اغتنام اولنان بر سفینه ضبط و مصادره اولنه‌جق یرده باتیریلیر .

— [مجا.] یاقه‌لامق ، طوتمق .

— S'amariner (ف.مط.) دکزه آلشمق ، کمیجیلك حرفته آلشمق .

Amarque (ا.مو.) [بحر.] دکزده بر قیانك موجودیتی اخطار ایدن ساج فوچی ویا سرن، علامت شماندره‌سی. [مر.] Bouée یاخود Balise.

Amarrage* (ا.مذ.) [بحر.] بر کمی‌یی قره‌یه خلاطلامه ، باغلامه ، رسنبند حالنده بولندیرمه . پالامار بندی .

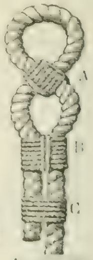

A. amarrage en étrive.—B, amarrage plat avec bridure.—C, amarrage plat sans bridure.

Amarre (ا.مو.) [بحر.] کمیلرك باغلانمه مخصوص رسن، خلاط، پالامار، اورغان :

Amarrage en portugaise.

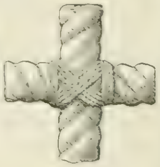

Amarrage croisé.

L'amarre dénouée et la voile tournée au vent, le navire s'éloigna de la rive. (Th. Gaut.) خلاط چوزیلوب یلکن روزکاره معروض قالنجه کمی ساحلدن تباعد ایتدی .

Manœuvre amarrée sur un taquet.

— Le vaisseau est sur ses amarres. کمی دمیرده‌در.

— [مجا.] استنادگاه ، بند ، طوتامق .

Amarrer (ف.مت.) [بحر.] سفینه‌یی ساحله ربط ایتمك ، پالامار بند ایتمك ، خلاطلامق :

— Amarrer un navire. بر سفینه‌یی پالامار بند ایتمك .

— [توس.] ایپ ایله باغلامق ، رسنبند ایتمك :

Trois porte-clefs se précipitèrent sur le malheureux et l'amarrèrent sur le grabat, de façon à ce qu'il ne pût pas bouger. (F. Soulié.) اوچ حبسخانه غاردیانی بیچاره‌نك اوزرینه هجوم ایدرك آنی قیملدایه‌میه‌جق بر حالده مردار یتاغه باغلادیلر .

— S'amarrer (ف.مط.) خلاط ایله ، پالامار ایله باغلانمق ، رسنبند اولمق :

De l'autre côté règne un quai superbe, où viennent s'amarrer les navires. (Abel Hugo) دیکر طرفده کمیلرك کلوب رسنبند اولدقلری محتشم بر رختم هیبتنما ایدی .

— استناد ایتمك ، صارلمق :

Je m'amarrai à un tronc d'arbre. بر آغاج کوکده‌سنه صارلدم .

Amaryllidacées (ا.مو.جمع) [مر.] Amaryllidées.

Amaryllidé, ée (ص) [نبا.] نرکس زنبقه بکزر .

— (ا.مو.جم.) نرجسیه فصیله‌سی .

Amaryllidiforme (ص.) [نبا.] نرکس زنبقی شکلنده اولان ، نرجسی الشکل .

Amaryllis* (ا.مو.) [نبا.] نرکس زنبقی ، کوك خاتون چیچکی .

Amaryllis.

— [حیو.] کوندوزین اوچان بر نوع کوزل کله‌بك . مرجنکوش کله‌بکی ، چوبان قزی .

Amas (ا.مذ.) [یونانجه "amano„ ییغیورم معناسنه اولان مصدردن مأخوذدر .] ییغین ، کتله ، کومه ، طوپ :

C'est un amas de coquilles avec lesquelles on engraisse la terre comme avec du fumier. (Volt.) بو برقوقعه واصداف تجربه کومه‌سیدرکه کوبره کبی طوپراغی طاولاندیرمغه یرار .

— [توس. سوء معنی ایله .] غلبه‌لك، کومه ، کتله :

Un amas immense de peuple se forme sur la place de l'Hôtel-de-Ville, en criant : « Du travail ou du pain ! » (L. Blanc.) عظیم بر انسان کتله‌سی ، « اوتل دو ویل » میدانده طوپلانه‌رق « ایش ویا اتمك » دیه حایقیریور ایدی .

— [مجا.] کثرت :

Un amas d'occupations. کثرت اشتغالات .

— [ط.ارض.] مواد معدنیه رسوبی .

— [متر.] Amas, monceau, pile, tas.

— بونلرك کافه‌سی عمومیت اعتباریله بری‌بری اوزرینه ییغیلی شیلرك مجموعنی افاده ایدر . Tas و Monceau کله‌لری همان همان عین معنایی مفیددر . Tas تشکیل ایدن بر شی نسبت و انتظام دائره‌سنده دیزیلی اوله‌بیلیر . Monceau حالده بولنان اشیا تصادفی اولارق یان‌یانه کلشدر . Tas بالالتزام یاپلمش بر ییغنق اوله‌بیلیر Monceau ایسه اکثریا مهم بر یکوندن تصادفاً افراز اولنمش بر مقدار بیان ایدر .

بر بنانك انشاسیچون احضار اولنان بر ییغین طاشه "un tas de pierres„ دنیلدیکی حالده بر بنانك انقاضندن متحصل طاش پارچه‌لرینك عمومنه "un monceau de pierres„ دینیلیر. Amas تدریجاً حاصل اولان بر کتله‌در. Pile ایسه بر نسبت معینه ایله واسطوانی شکلنده اولان بر ییغین در:

Un magnifique *amas* de douze palais. *(Boss.)* اون ایکی سرایدن مرکب محتشم بر کتله. Une *pile* d'assiettes, d'écus. بر ییغین طباق، آقچه.

Amasien, enne (ا.ـص.) [جغر.] آماسیه‌لی.

Amasser (ف.مت.) [مادهٔ اصلیه‌سی فرانسزجه ییغین معناسنه اولان "amas„ کلمه‌سیدر.] ییغمق، طوپلامق؛ بریکدیرمك، ادخار ایتمك:

Amasser de la terre, des matériaux. طوپراق، مواد انشائیه ییغمق. *J'avais amassé* une certaine somme pour mon voyage de Libye. *(Barthél.)* « لیبیا » یه وقوعبوله‌جق سیاحتم ایچون بر مقدار پاره بریکدیرمش ایدم.

— اشخاص مقتدره: جمع ایتمك، طوپلامق:

Le charlatan *amasse* les badauds autour de lui. شارلاتان ابلهلری اطرافنه جمع ایدر.

— [مجا.] *Amasser* des connaissances. کسب معلومات ایتمك. *Amasser* sur sa tête les malédictions de tous les gens de bien. بالجمله اصحاب خیرك بددعالرینی کندیسنه جلب ایتمك.

— [علی الاطلاق]. پاره صاقلامق:

Le désir d'*amasser* ne connaît pas de bornes. Boileau.

پاره صاقلامق مراقنك انتهاسی یوقدر.

— [ضروب امثالدن]. Pierre qui roule n'amasse pas mousse. یووارلنان طاش یوصون طوتماز یعنی بر انسان چوق صنعت، ایش، اقامتکاه تبدیل ایدر ویا چوق کزر ایسه کسب ثروت ایده‌من.

— S'amasser (ف.مت) طوپلانمق، ییغلمق، تراکم ایتمك:

Les eaux pluviales *s'amassent* dans cette citerne. یاغمور صولری بو صهرنجده تراکم ایدییور.

— [متر.] Amasser, accumuler, amonceler, entasser. [مر.] Accumuler.

Amassette (ا.مو.) [صنا.] ازلمش بویالری طوپلامغه مخصوص وساملرك قوللاندقلری کوچك بچاق، ماله.

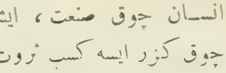

Amasseur, euse (ا.) پاره بریکدرن، ادخار ایدن کمسه، بریکدیریجی، مدخر:

C'est un vieil *amasseur*. بو اسکی بر پاره بریکدیریجیدر.

— طوپلایجی.

Un *amasseur* de glands پلاموط طوپلایجی.

Amastozoaires (ا.مذ.جمع) [حیو.] ممه‌سز حیوانات فقریه زمره‌سی.

Amatelotage (ا.مذ.) [بحر.] وظائفك ایکیشر ایکیشر طائفه‌یه تقسیمی.

Amatelotement (ا.مذ.) [بحر.] کمی طائفه‌سنك نوبتله ایش کورمك اوزره ایکیشره تقسیمی.

Amateloter (ف.مت.) [بحر.] وظائفك بالمناوبه ایفاسیچون طائفه‌یی ایکشر ایکیشره تقسیم ایتمك، پوسته‌لره آییرمق.

Amateur (ا.مذ.) [اصلی لاتینجه سومك معناسنه اولان "amare„ لفظیدر.] علوم و فنون و صنایع نفیسه‌یی مسلك اتخاذ ایتمیه‌رك یالکز چالشمقدن ذوق آلان؛ راغب، مراقلی، هوسکار:

Un *amateur* de musique موسیقی هوسکاری. Un *amateur* de livres. کتاب مراقلیسی.

— [قیا.] محب:

Un *amateur* de la vérité, de la vertu. بر محب حقیقت، بر محب فضیلت.

— ادمان، سپور مراقلیسی.

— [متر.] Amateur, connaisseur — Connaisseur اولان شخص موضوع بحث اولان ماده‌ده ذوق آشنای کمال کچینن آدمدر. Amateur ایسه او خصوصده هوسکار اولان کمسه‌در.

Amatiner (ف.مت.) صباحلین ایرکن قالدیرمق، ایرکن اویاندیرمق (تعبیر لاابالیانه):

Il est bon d'*amatiner* de bonne heure les enfants. چوجقلری صباحلین ایرکن اویاندیرمغه کوچك یاشلرندن باشلامق نافعدر.

Amâtiner یاخود **Amastiner** (ف.مت.) کوپکلری چفتلشدیرمك.

— S'amâtiner. (ف.مط.) [قادین حقنده.] راست کلدیکنه بذل و فدای ناموس ایتمك.

Amatir (ف.مت.) جلاسز وطونوق ایتمك. جلاسنی کیدرمك.

Amativité (ا.مو.) [ع.منا.] انسانلرك یکدیکرینه تقربنه و سومه‌سنه خادم اولان سوق طبیعی، قابلیت محبت.

Amaurose (ا.مو.) [طب.] کوزه ایننه قره‌صو، کمنه.

Amaurotique (ص.) [طب] كمنه‌وى ، قره صو علتنه متعلق .

— ا. قره‌صو علتنه مبتلا اولمش شخص .

Amazie (ا.مو.) [تشر.] مه‌لرك فقدانى ، معدوميت ثدى .

Amazone* (ا.مو.) [يونانجه محروم معناسنه اولان „a" اداتيله مه معناسنه اولان „mazos" لفظندن متشكلدر.] [معلومات] آمازون دينلن تيرانداز قادينلر ، اوقى دها كوزل آته‌بيلمك ايچون صاغ مه‌لرينى كسدكلرى ويا ياقدقلرى جهتله بويله تسميه اولنمشدر . ١٨٨٠ تاريخنده آلمانيا و فرانسه بيننده ظهور ايدن محاربه مشهوره‌ده بويله قادينلردن مركب اوله‌رق « آمازون اردوسى » ناميله بر اردو تشكل ايتمش و خليجه يراولقلر كوسترمشدر .

— كويا قافقاس جهتنده بولنمش جنكاور و تيرانداز قادينلردن عبارت بر قوم موهوم .

— [قيا.] جنكاور ، قهرمان ، جسارتلى قادين :

Jeanne d'Arc, Jeanne Hachette étaient de vaillantes *amazones.* « ژان دارق » « ژان هاشه‌ت » جسارتلى و جنكاور قادينلر ايديلر .

— قادينلرك آته بندكلرى وقت كيدكلرى اوزون البسه ، فستان ؛ آمازون :

Cette femme était vêtue d'une *amazone* noire, à la mode anglaise. *(E. Suc.)* بو قادين انكليز چيمنده بر آمازون كيمش ايدى .

— آمازون كيمش قادين :

On voit beaucoup d'*amazones* au bois de Boulogne. « بولونيا » اورمانده آمازون كيمش بر چوق قادينلر كوريلير .

— [حيو.] قنادلرينك اوجى صارى ويا قرمزى برنوع پاپاغان .

Amazone.

Amazonite (ا.مو.) [معا.] بر نوع يشيل فلدسپات .

Amba (*an-ba*) (ا.مذ.) اوستى ياصى تپه .

Ambages (ا.مو.جمع) سوز طولاشيقلغى ، انسانك نه سويليه‌جكنى شاشيروب بر طاقم كسيك سوزلر سويلمسى ، تعقيد .

Point de variations ni d'*ambages* dans ses réponses, tout furieux qu'il était. *(St.-Sim.)* حدتلى اولديغى حالده جوابلرنده نه تبدل ، نه‌ده تعقيد وار ايدى .

Ambassade (ا.مو.) سفارت ، ايلچيلك :

L'empereur lui accorda l'*ambassade* de Turquie. ايمپراطور آكا تركيا سفارتنى توجيه ايتدى .

— سفارتخانه :

L'ambassade de France se trouve dans telle rue. فرانسه سفارتخانه‌سى فلان سوقاقده بولنور .

— هيئت سفارت :

Nous avons vu passer l'*ambassade.* هيئت سفارتك كچديكنى كوردك .

— [عائله تعبيرات خصوصيه‌سنده .] اجراسى تعهد اولنمش ايش ، سپارش :

Je ne veux point d'une pareille *ambassade.* بويله بر سپارشى اصلا ايستمم .

Ambassadeur (ا.مذ.) بيوك ايلچى ، سفير كبير :

Ambassadeur extraordinaire. فوق‌العاده سفير كبير . On me reçut avec les honneurs dont on accable les *ambassadeurs. (Chateaub.)* بيوك ايلچيلر حقنده بذل اولنان احترامات ايله بنى قبول ايتديلر .

— [توسـ.] بر سپارش اجراسنه مأمور آدم ، هيئت مخصوصه رئيسى ، اعضاسى .

En affaire, comme en diplomatie, tout dépend du choix de l'*ambassadeur. (Scribe.)* ديپلوماسيده اولديغى كبى ، امور عاديه‌ده دخى هر شى مأمور مخصوصنك انتخابنه متوقفدر .

— Pas d'ambassadeur وقورانه ، متعظمانه مشى و حركت (مقام ذم واستهزاده مستعملدر) .

Ambassadorial, ale (ص.) بر سفارته ، بر سفيره مخصوص ، متعلق اولان .

Ambassadrice (ا.مو. سفير كبير زوجه‌سى :

Ils étaient patronnés par madame l'*ambassadrice* d'Angleterre. *(E. Suc.)* آنلر انكلتره سفير كبيرى زوجه‌سنك تحت حمايه‌سنده بولنيور ايدى .

— بر سپارش اجراسنه مأمور قادين .

Ambatage (ا.مذ.) [مر.] Embatage

Ambe (ا.مذ.) پيانقوده بردن چكلمش ياخود چيقمش ايكى نومرو ياخود قرعه .

Ambel (ا.مذ.) [نبا.] هندستان نيلوفرى .

Ambélanier (ا.مذ.)[نبا.] سودآغاجى . رقين مملكتنده نابت دفليه فصيله‌سندن بر آغاجدر .)

Ambesas (*an-be-zass*) (ا.مذ.) طاوله اويوننده هپ يك . Bezet دخى دينير .

Ambiant, ante (ص.) احاطه ایدن ، محیط :

L'air *ambiant* et pur semblait s'être adouci,
Quelques oiseaux posaient sur le givre durci.
Lamartine.

صاف اولان هوای محیط کسب ملایمت ایتمش کورینیور ، بعض طورده طوکش قیراغی اوزرینه قونیور ایدی .

Ambidenté, ée (ص.) [حیو.] ایکی چکه‌سی دیشلی .

Ambidextérité (امو.) صاغ و صول ایله ایشلملك یعنی صول الیده صاغ ال کبی قوللانمق اقتداری :

Ambidextre (ص.) صاغ و صول الیله ایشلیه‌بیلن ، ایمن‌الیدین ، ذوالیمینین . اضبط .

Ambigène (ص.) [هند.] خط تماس مشترك . (منحنی)

Ambigu (ا.مذ.) هر درلو یمکلریله میوه‌لری بردن سفره‌یه قونان طعام ، قیر سفره‌سی :

Cet *ambigu* n'avait pas mauvaise mine. *(Gér. de Nerv.)* بو قیر سفره‌سنك منظره‌سی فنا دکل ایدی .

— [قیا.] مختلف اشیا ، اوصاف اجتماعی .

— [تخصیصاً .] ایکی مختلف صنف ، جنس ، سلسله بیننده بر واسطهٔ انتقال تشکیل ایدن موجودات :

Les phoques et les cétacés sont des *ambigus* qui forment la transition entre les mammifères terrestres et les poissons. *(Toussenel.)* آبی بالقلری و ممه‌لی حیوانات مائیه ، بالقلر ایله حیوانات بریه آره‌سنده بر واسطهٔ انتقال تشکیل ایدر .

Ambigu (ا.مذ.) بر نوع کاغد اویونی ، قمار .

Ambigu, uë (ص.) ایکی معنالی ، مبهم :

Réponse *ambiguë.* مبهم جواب . Discours *ambigu.* مبهم نطق .

— [تو.] اوصاف قطعیه‌سی اولمیان ، ایکی جهتلی ، ذوالوجهین :

Aristote a dit que le phoque était d'une nature *ambiguë* et moyenne entre les animaux aquatiques et terrestres. *(Buff.)* آرسطو آبی بالنی حیوانات مائیه و بریه میاننده اوصاف قطعیه‌سی اولمیان و متوسط بر حیوان اولدیغنی سویلشدر .

— [نبا.] تفریق جنسی مشکل .

— [متر.] Ambigu, amphibologique, équivoque, louche.

Ambigu الك عمومی تعبیر اولوب نطق ، افکار ، افعال و تشبثات حقنده استعمال اولنور . Equivoque اولان شی اغفال ایتمك اوزره قصداً اولوجهله یاپلشدر . Louche اولان شی طوغری و مقرون حقیقت اولمیان شیدر . Amphibologique اولان بر شی ایسه درست و قواعد لسانه موافق اولمیان شیدر .

— اضداد : Catégorique قطعی . Clair صریح . Net آچیق ، واضح . Précis منقح .

Ambiguïté (ا.مو.) ایکی جهتلیلك ، ایکی معنالیلق ، مشکوکیت ، ابهام ، التباس :

Ces passages n'ont aucune *ambiguïté.* *(Boss.)* بو فقره‌لرده هیچ بر مشکوکیت یوقدر .

— [متر.] Ambiguïté, amphibologie, double sens, équivoque

Ambiguïté عمومیتله مختلف صور تفسیریه‌یه مساعد اولان شیدر . Double sens ایکی معنایی مشعر بر تعبیر اولوب بر معناسی هر کسجه معلوم و دیکری ایسه آز چوق تفهمی مشکل بر معنایی متضمندر . Equivoque دخی ایکی معنی افاده ایدر بری طبیعی و دیکری ، آنجق متکلمك ذهننده حاصل اولمش ، بر تعبیر ضمنیدر . Amphibologie ایسه بر مبهمیت صرفیه‌در .

— اضداد : Clarté وضوح . Netteté صراحت . Précision منقحیت .

Ambigument (ح.) مشکوك و شبهه‌لی اوله‌رق ، علی الابهام ، بر صورت مبهمه‌ده .

Ambiopie (ا.مو.) [مر.] Diplopie

Ambipare (ص.) [نبا.] ذی‌مولودین. اوراق واظهاری حاوی طومورجقلره دینور .

Ambir (ا.مذ.) [حیو.] بحر احمر کفال بالغی .

Ambitieusement (ح.) حرص وطمعایله، حریصانه.

— [تو.] تصنعله ، بالتصنع .

Ambitieux, euse (ص.) جاه و منصب و شهرت و شان حریصی ، حریص جاه ، حریص ، اقبالپرست :

Il est plus *ambitieux* de faveur que de gloire. *(Acad.)* شرفدن زیاده تلطیفاته حریصدر .

— [اسلوب حقنده .] صنعتلی و تکلفلی ؛ مصنع، مکلف:

Expression *ambitieuse.* مکلف مزینات . Ornements *ambitieux.* مصنع عباره .

— (ا.مذ.) حریص و اقبالپرست آدم :

L'*ambitieux* ne croit rien avoir s'il n'a tout. *(Mass.)* حریص و اقبالپرست آدم هر ایستدیکنه مالك اولمدیغی تقدیرده هیچ بر شیئه مالك اولمامش اعتقادنده بولنور .

— اضداد : Désintéressé علاقه‌دار منفعت اولمیان . Humble متواضع . Indifférent لاقید . Modeste محویتلی . Simple صاف ، ساده دل .

Ambition (ا.مو.) جاه و منصب حرصی ، شهرت و شان طمعی ، اقبالپرستلك :

C'est un homme simple et sans *ambition*. بو ، حب جاهدن عاری صاف بر شخصدر .

— [حسن معنی ایله .] آرزو ، مقصد ، غایه :

L'amour est aujourd'hui la seule *ambition* de la femme. *(Mme d'Agoult.)* عشق و محبت ، الیوم نسوانك غایهٔ یگانه‌سیدر .

— [اسم جمع اوله‌رق .] حریص جاه آدملر حقنده‌ده قوللانیلیر .

— [فلس.] حرص .

Ambitionner (ف.مت.) حرص وطمعله آرامق وایستمك ، حریص جاه اولمق ، حریصانه آرزو ایتمك :

Ambitionner la fortune. حریص ثروت اولمق .

— [مبا.] شدتله آرزو ایتمك ، زیاده‌سیله هوس ایتمك :

Ce que j'*ambitionne* le plus, c'est de pouvoir vous rendre quelque service. *(Acad.)* سزه بر خدمت ایفا ایده‌بیلمکدر ، شدتله آرزو ایتدیکم شی ،

Amble (ا.مذ.) اشکین و راهوان یورویش .

Ambléocarpe (ص.) [نبا.] آز تخم ویرن .

Ambler (ف.ل.) اشکین یورومك .

Amblose یاخود **Amblosie** (ا.مو.) [مر.] Avortement

Amblotique (ص.) [مر.] Abortif

Amblycarpe (ا.مذ.) [نبا.] پیره اوتی .

Amblygone (ص.) [مر.] Obtusangle

Amblygonite (ا.مو.) [معا.] بر نوع فوسفوریت آلومین ، آمبلیغونیت .

Amblyope (ص.) [ع.امر.] ضعیف البصر .

Amblyopie (ا.مو.) [ع.امر.] ضعف بصر .

Ambon* (ا.مذ.) [معما.] کلیسا کرسیسی .

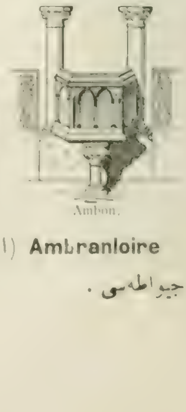
Ambon.

— [تشر.] حافهٔ غضروفیه .

Ambore (ا.مذ.) [نبا.] مونیمیاسه فصیله‌سنه منسوب ماداغسقارده نابت طنبور آغاجی .

Ambranloire (امو.) [زرا.] صبانك اوك تکرلکی جبواطه‌سی .

Ambre (ا.مذ.) [عربجه‌دن مأخوذدر . — کیم.معا.] عنبر . Ambre gris آق عنبر . Ambre jaune کهربا .

— [مجا.] Fin comme l'ambre غایت ماهر و صو - قولغان بر آدم حقنده ایراد اولنور .

Ambré, ée (ا.مف.) [مصدری ambrer در .] عنبرلی ، عنبر قوقولی :

Le maréchal de Richelieu mâchait habituellement des pastilles *ambrées*. *(Brill.-Sav.)* مارشال دو ریشلیو ، سورت دائمه‌ده عنبر قوقولی شکرلر چیکنر ایدی .

— (ص.) کهربا رنکنده ، کهربائی .

Ambréade (ا.مو.) صنعی کهربا ، ساخته کهربا .

Ambréate (ا.مذ.) [کیم.] عنبریت .

Ambréine (ا.مو.) [کیم.] عنبرین ، عنبر روحی .

Ambréique (ص.) [کیم.] Acide ambréique حامض عنبر .

Ambrer (ف.مت.) عنبر قوقوسی ویرمك ، عنبرله تعطیر ایتمك :

Ambrer de l'eau de cologne. قولونیا صویه عنبر قوقوسی ویرمك .

— S'ambrer (ف.مط.) عنبر قوقوسنی آلمق ، سوروتمك .

Ambrésiaque (ص.) عنبر قوقولی ، عنبر بوی .

Ambrésin, ine (ص.) عنبرلی ، عنبرین .

Ambrette (ا.مو.) [نبا.] عنبر چیچکی ، آلتون طوپی ، حب المسك .

— [باغچ.] Poire d'ambrette. مسکت آرمودی .

Ambrin, ine (ص.) عنبر رنکنده ، عنبر طبیعتنده اولان ؛ کهربائی .

Ambroisie (ا.مو.) اسکی روما و یونان اعتقادنجه موهوم اولیمپ الهلرینك طعامی ؛ آمبروازی : خشیشهٔ لاموت :

Selon la fable l'ambroisie était neuf fois plus douce que le miel. اساطیره کوره آمبروازی بالدن طقوز دفعه دها طاتلی ایدی .

— [قیا.] پك لذیذ و نفیس طعام :

Ils mangeaient à sa table, avalaient l'*ambroisie*. Régnier.

سفره‌سنده پك لذیذ و نفیس طعاملر تناول ایدرلر ایدی .

— [نبا] عنبریه ، یابلا چیچکی .

Ambrosiacé, ée (ص.) [نبا.] یابلا چیچکی نوعندن اولان .

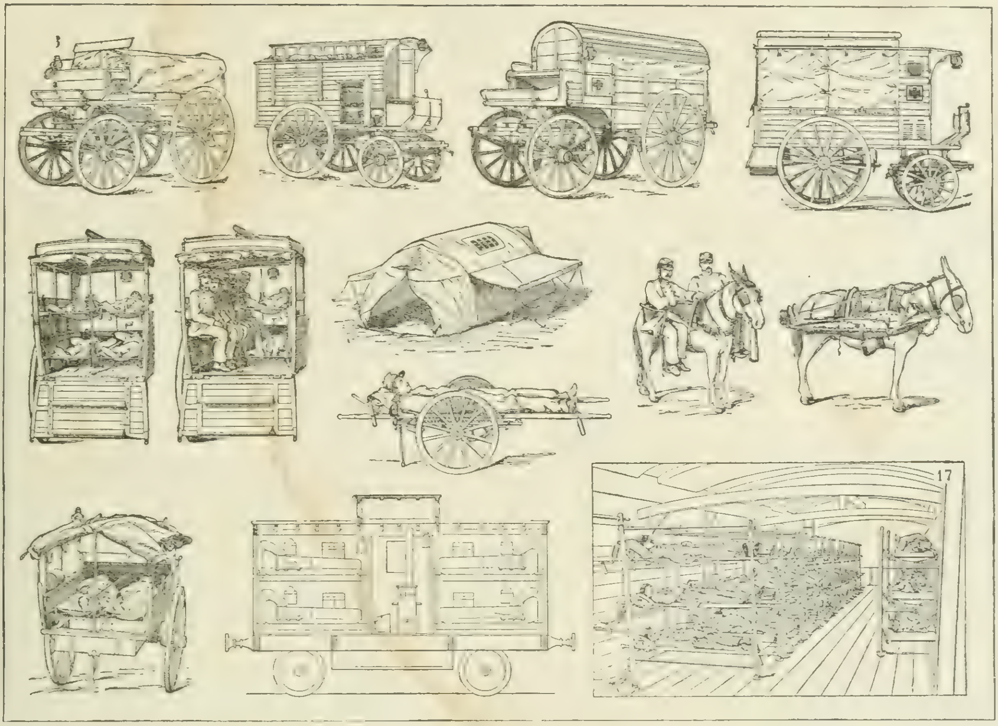

AMBULANCE.

Ambrosiaque (ص.) معطر .

Ambrosie (ا.مو.) [مر.] Ambroisie

Ambrosié, ée (ص.) [مر.] Ambrosiacé

Ambulacre (ا.مذ) حيوانات ذوجلد مشـوكك آياق يرنى طوتان قارن قبارجغى .

— [باغچ.] صره‌لى و منتظم آغاجلق .

Ambulance* (ا.مو.) موقت ، سيار خسته‌خانه :
Porter un blessé à l'*ambulance* بر مجروحى سيار خسته‌خانه‌يه نقل ايتمك .

Ambulancier (ا.مذ.) سيار ، موقت خسـته‌خانه‌ده مستخدم اولان آدم .

Ambulant, ante (ص.) سيار :
Des tribunaux *ambulants* parcouraient les provinces avec سيار محكمه‌لر ، جلادلرله برابر ولاياتى les bourreaux. *(Lamart.)* طولاشيرلرايدى . Marchand *ambulant*. كزيجى اصناف، آياقده صاتيجى .

— [طب.] طيار .
Rhumatisme *ambulant* روغ طيار .

(ا.) پوسته موزعى ، سيار پوسته مامورى .

Ambulatoire (ص.) سيار، متحرك ؛ غيرمقرر :
Ecole *ambulatoires*. سيار مكتبلر .

— [ميخ.هوا.] Pattes ambulatoires. ارجل مشى (يوريمكه مخصوص آياقلر) .

— [مجا.] متحول، متلون (بو صوك معنا اسكيمشدر) .

— [حيو.] Pieds ambulatoires. چاقشيرلى آياق .

Ambulie (ا.مو.) [نبا.] كوزل قوقولى ربعيه چيچكى .

Ambustion (ا.مو.) [جرا.] داغلامه ، كى عمليانى اجرا ايتمه ، اكتوا .

Ambyse (ا.مذ.) بر نوع آبى بالغى .

Âme* (ا.مو.) [لاتينجه روح ، حيات معناسنه اولان "anima„ لفظندن مأخوذدر.] جان ، روح ، روان :
L'*âme* est ce qui nous fait penser, entendre, sentir, بزه ملاحظه ، تفهم ، تفكر ، raisonner, vouloir. *(Boss.)* آرزو ايتديرن روحدر .

— منبع فكر واحتساس ؛ جسمه مقابل روح :
La paix de l'*âme* consiste dans le mépris de tout ce روحك حضور وراحتى qui peut la troubler. *(J.-J. Rouss.)* آنى اخلال ايده‌بيله‌جك شيلرى استحقار ايتمكدن عبارتدر .
La société de l'*âme* et du corps fait que le corps nous paraît quelque chose de plus qu'il n'est, et l'âme quelque جسم وروحك اشتراكى، جسمى chose de moins. *(Boss.)* حقيقت حالده حائز اولديغى ماهيتدن دها زياده بر شى وروحى ايسه ماهيتندن دها آز بر شى كوستريبور .

— قلب، كوكل، حسيات نجيبه :
حسيات نجيبه‌دن عارى اولمق . Être sans *âme*.
— وجدان :
Âme sereine. وجدان مستريح . Les yeux sont le miroir de l'*âme* چشمان آيينۀ وجداندر .
— عمر، حيات، جان :
Avoir l'*âme* sur les lèvres. وفاتى يقين اولمق . Il a rendu l'*âme* entre les mains de M. de Condom. (*Mme de Sév.*)
«موسيو دو قوندوم» ك قوللرى آره‌سنده تسليم روح ايتدى .
— آدم، انسان، نفس، نفر، اهالى :
Il y a cent mille *âmes* dans cette ville. (*Acad.*) بوشهرده يوز بيك نفر واردر .
— بعضاً اظهار محبت و شفقت معرضنده ايراد اولنور :

Regarde-moi: trouves-tu, ma chère *âme*,
En mon visage un si grand changement?
La Fontaine.

روحم، بكا عطف نگاه ايت، بنم وجهمده بو قدر بيوك بر تغير كوريورميسين ؟
— سبب اصلى؛ اساس، منبع، روح :
L'argent est l'*âme* des affaires. پاره امور و معاملاتك روحيدر .
— اشخاص مقننده . عامل، اساس، روح :

Ce conseil nécessaire est l'*âme* de l'Etat
Andrieux

وجودى مقتضى اولان بو مجلس دولتك روحيدر .
— [ادبياتده.] رومان، تياترو كبى اثرلرده اك مهم وظيفه‌يى ايفا ايدن شخص، قهرمان، روح :
Cromwell est l'*âme* de ce livre, c'est lui qui en emplit chaque page (*Vitet.*) «قروموه‌ل» بوكتابك قهرمانيدر، هر صحيفه آنك اسميله مملودر .
— شوق، حرارت، آتش، روح :
Parler, chanter avec *âme*. حرارتله سوز سويلمك، شوق ايله تغنى ايتمك .
— Âme لفظى بعضاً حيوانات، نباتات و حتى جمادات حقنده استعمال اولنمشدر :

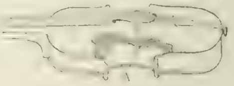
A. âme de violon.

Les bois, les vallons, les montagnes,
Toute la scène des campagnes
Prend une *âme* et s'orne pour moi,
Gresset.

مشجره‌لر، واديلر، طاغلر، بتون الواح صحارى بنم ايچون كسب روح و زينت ايدر .
— بو معانئ عموميه‌دن ماعدا Âme لفظى ضروب امثال حكمنه كچن بر چوق تراكيب و تعبيراتده داخل اولور :

Grandeur d'âme. عظمت روح، علو جناب .
C'est son âme damnée. بو تماميله على العميا آكا وقف نفس ايتمش بر كمسه‌در .
Être ému jusqu'à l'âme, jusqu'au fond de l'âme. بك زياده، اعماق روحنه قدر متأثر و متهيج اولمق .
— Un corps sans âme. اك مهم قوتندن محروم اولان شى؛ جسدبى روح .
— Corps et âme, كاملاً؛ بلاقيد و شرط؛ جان و دلدن :
Il se donna à lui *corps et âme*. آكا كاملاً وقف نفس ايتدى .
— Dieu veuille avoir son âme! الله رحمت ايليه، رحمة الله عليه .
— Avoir l'âme chevillée dans le corps. مهلك بر مرضدن، مدهش بر تهلكه‌دن صكره ادامۀ حيات ايدن كمسه حقنده ايراد اولنور. بزده بو مقامده «يدى جانلى اولمق» تعبيرى مشهوردر .
Dans l'âme. بسبتون، بتون روحم ايله :
Oh! moi, je suis Flamand dans l'*âme*. (*Balz.*) اوح ! بن، بتون روحم ايله فلامانم .
— Sur mon âme! قسم مقامنده مستعملدر . جانم حق ايچون .
— C'est une bonne âme. بو، صاف و ساده دل بر آدمدر .
— Le pays des âmes. ميتلرك استراحتكاهى .
— [فلسـ.] نفس و روح .

Âme d'un canon.

— [عسـ.] طوپ مجفى .
— Âme pour âme. بلا تحديد، بلا احتراز .
— Être tout âme, برحساسيت فوق العاده‌يه مالك اولمق .
— Étoffe qui n'a que l'âme, چوروك، طيانقسز قماش .
— [موسـ.] كمان و انواعنك كوپريسى، و كوپرى ديركى .
— [طوپجيلقده]. مجف، ناملو مجفى . Âme d'un canon طوپ مجفى .
— [بحر.] چارميخ بوكومى فتيلى، خلاطلرك اورته‌سنى تشكيل ايدن فتيل .

Amé, ée (صـ.) اسكى فرانسز قراللرينك امرنامه‌لرنده تعبيرات تشريفاتيه‌دن اوله‌رق aimé يعنى سوكيلى، عزيز معناسنه مستعمل ايدى .

— (ا.) [مستهزيانه.] صادق و فداكار دوست، طرفدار.

Amécer (ف.مت.) [مادهٔ اصليه‌ده‌كی „é“ صامت بر هجادن اول كلديكی تقديرده „è“ يه تحول ايدر : J'amèce شرط و مستقبل صيغه‌لری مستثنادر. — زرا.] باغ بودامق.

Ameiva* ياخود **Ameive** (ا.مو.) [حيو.] بر نوع كرتنكله.

Ameiva (environ 0m. 45).

Amélanche (ا.مو.) [نبا.] نبق، بر نوع آليچ، قره يمشكين.

Amélanchier (ا.مذ.) [نبا.] نبق آغاجی جنسی، قره يمشكين آغاجی.

Améliorable (ص.) قابل اصلاح :

Ce terrain est difficilement *améliorable.* بو قطعهٔ اراضی مشكل الاصلاحدر.

Améliorant, ante (ص.) [زرا.] قوهٔ انباتيه‌يی تزييد ايدن :

En agriculture, il y a des plantes *améliorantes* et des plantes épuisantes. زراعتده طوپراغك قوهٔ انباتيه‌سنی تزييد و تقليل ايدن نباتات واردر.

Amélioratif, ive ياخود **Améliorateur, trice** (ص.) اصلاح ايديجی، اصلاحكار، مصلح، اصلاحی.

Amélioration (ا.مو.) ايلكه يوز طوتمه، ايلشمه؛ اصلاح حال؛ صلاح :

Il y a une grande *amélioration* dans l'état de ce malade. *(Acad.)* بو خسته‌نك احوال صحيه‌سنده بيوك بر صلاح مشاهده اولنيور.

La croissance intellectuelle n'est pas moins indispensable que l'*amélioration* matérielle. *(V. Hugo.)* تنوذهنی لابد اولمق جهتجه اصلاح حال ماديك مادوننده دكلدر.

— تخصيصاً بر قطعهٔ اراضينك بر چفتلكك، بر خانه‌نك قيمت ويا ايرادينی تزييد مقصديله اجرا قلنان اصلاحات و اعمارات :

C'est par la culture que se sont introduites chez nous les *améliorations* les plus utiles. *(Math. de Dombasle.)* بزده اك نافع اصلاحات و اعمارات زراعت واسطه‌سيله اجرا قلنمشدر.

— Améliorations nécessaires, اصلاحات لازمه. Améliorations utiles. اصلاحات نافعه. Améliorations voluptuaires. اصلاحات تزيينيه.

Améliorer (ف.مت.) [لاتينجه اعلی معناسنه اولان „me-lior“ لفظندن مأخوذدر.] ايلشديرمك، اصلاح ايتمك، صلاح‌بخش ايتمك :

Cette succession *a amélioré* ses affaires. بو ميراث آنك امورينی اصلاح ايتدی.

— [قيا.] اصلاح حال ايتمك :

On *améliore* le peuple en lui donnant du travail. اهالينك حالی آنلره ايش بولمقله اصلاح اولنور.

— علی الاطلاق :

Punir est juste, améliorer est charitable. *(V. Cousin.)* مجازات ايتمك مقتضای معدلت، اصلاح حال ايتسه موافق مرحمتدر.

— [تخصيصاً]. بر قطعهٔ اراضيی بر چفتلكی، بر خانه‌يی، تزييد قيمت و توفير ايراد مقصديله اصلاح واعمار ايتمك :

On *améliore* considérablement un terrain par le drainage. اراضی، تفجير اصوليله كليت اوزره اصلاح اولنور.

— S'améliorer. (ف.مط.) ايلشمك، اصلاح اولنمق، كسب صلاح ايتمك :

Sa santé s'*améliore* de jour en jour. *(Acad.)* احوال صحيه‌سی كوندن كونه ايلشيور.

— [قيا.] اصلاح نفس ايتمك :

Le devoir de l'homme est de s'*améliorer* continuellement. انسانك وظيفه‌سی متمادياً اصلاح نفس ايتمكدر.

Amen [عبرانيدن مأخوذدر.] آمين.

— توسعاً و عامه مكالمات خصوصيه‌سنده بر شيئی تصديق ايتمك، بر شيئه موافقت ايتمك معناسنده استعمال اولنور :

Dire *amen* à toutes les propositions. هر تكليفه آمين ديمك، موافقت ايتمك.

— Depuis pater jusqu'à amen. [ضروب امثالدن] من اوله الی آخره، باشدن نهايته قدر.

— Il est toujours là pour dire amen. سويلنيلن سوزه دائما بر شی علاوه ايدن ويا او سوزی تصديق ايدن كمسه حقنده ايراد اولنور.

Aménage (ا.مذ.) نقليه :

Frais d'*aménage.* مصارف نقليه.

Aménagement (ا.مذ.) اورمان اصول اداره‌سی؛ اورماندن كسيله‌جك آغاجلرك اصول ترتيبی.

— [بحر.] بر سفينه‌نك داخلی اقسام مختلفه‌يه تقسيم ايتمه، ترتيبات. [جمع حالنده] بر سفينه‌نك تقسيمات داخليه‌سنك مجموعی.

— [توس.] بو کلمه بعضاً لسان عوامده خانه و آپارتمانلر حقنده دخی استعمال اولنور .

Aménager (ف.مت.) [مادهٔ اصلیه‌سی فرانسزجه ادارهٔ امور بیتیه معناسنه اولان „ménage“ کلمه‌سیدر .] بر اورمانك هر سنه احتطاب ایدیله‌جك محللرینی تفریق و تعیین ایتمك . کراسته ویا اودون اعمال و فروخت ایتمك .

— [توس.] منتظماً توزیع ایتمك :

L'irrigation qui *aménage* le mieux les eaux est celle qui conserve le mieux la fécondité du sol. *(De Villeneuve.)* طوپراغك قوهٔ انباتیه‌سنی الك ایی محافظه ایده‌جك شی ، میاهی منتظماً توزیع ایدن اصول اسقادر .

— بر سفینه‌نك ، بر خانه‌نك تقسیمات داخلیه‌سنی ترتیب ایتمك .

Amendable (ص.) قابل اصلاح ، قابل اعمار :

Une terre *amendable* قابل اعمار بر قطعهٔ اراضی .

[حق.] جزای نقدی‌یه مستحق .

Amendage (ا.مذ.) اصلاح ، اعمار .

Amende (ا.مو.) جزای نقدی ، جریمه :

Être condamné à l'*amende*. علیهنده جزای نقدی حکمی ویرلك ;

— [توسعاً ولسان عوامده] . بر خصوصده قانونه مخالف بر جزئی حرکت حقنده ویریلن خفیف بر جزا .

Le premier qui rira, sera mis à l'*amende*. ایلك کولن حقنده جزا حکم اولنه‌جقدر .

— [ضروب امثالدن] . Les battus payent l'amende. مغلوب اولانلر جزا کوریرلر . حقلی اولدیغی حالده حقسز چیقاریلان بر آدم حقنده ایراد اولنور .

— Amende honorable . ترضیه . Faire amende honorable. ترضیه ویرمك .

Vous avez manqué aux égards qui lui sont dus; il faut que vous en *fassiez amende honorable*. *(Acad.)* کندیسنه لازم کلن حرمتده قصور ایتدیکز، مومی‌الیه ترضیه ویرمکز اقتضا ایدر .

Amendé, ée (ا.مف.) [مصدری amender در .] اصلاح ، اعمار اولنمش :

Une terre usée par une trop longue suite de produits d'un même genre peut être *amendée* par des productions d'une nature différente. *(De Morogues.)* طول مدت عین‌جنسدن محصولات یتشدیرمك صورتیله یورلمش اولان برطوپراق بشقه جنس ونوعدن اولان محصولات ایله اصلاح اولنه‌بیلیر .

— تبدیل ، تعدیل ایدلمش :

Projet de loi *amendé*. تعدیل ایدلمش لایحهٔ قانونیه .

— [فروسیتده] Cheval amendé . آتنه طولغون بارکیر . عین معناده اشخاص حقنده دخی مستعملدر .

— جزای نقدی اعطاسی حکمیله محکوم‌علیه اولمش :

Ils ont été tous deux *amendés*. هر ایکیسی جزای نقدی اعطاسی حکمیله محکوم‌علیه اولدیلر .

Amendement (ا.مذ.) ایلیکه یوز طوتمه ، صلاح اصلاح :

Amendement dans les symptômes d'une maladie. برمرض علائمنك کسب صلاح ایتمسی . *Amendement* dans les affaires d'un commerçant. بر تاجر معاملاتنك ایلیکه یوز طوتمسی .

— [توس.] اصلاح نفس :

De l'avis de tous les moralistes, la peine doit être telle qu'elle procure l'*amendement* du coupable. *(G. Sand.)* بالجمله اخلاقیونك قولنجه جزا ، مجرمك اصلاح نفسنی مؤدی اوله‌جق درجه‌ده اوللیدر .

— بر لایحهٔ قانونیه حقنده تکلیف اولنان تعدیل :

Proposer, discuter, voter, rejeter un *amendement*. بر لایحهٔ قانونیه‌نك تعدیلنی تکلیف ، مذاکره ، تصدیق ، رد ایتمك .

— [حق.] بر حکمك تصحیحی ؛ تصحیحاً قرار :

Demander l'*amendement* d'un jugement. بر حکمك تصحیحنی طلب ایتمك . تصحیح قرار استدعا ایتمك .

— [زرا.] طوپراغی دها منبت قیله‌جق صورتده اصلاح واعمار ایدن هر ماده ؛ مصلح :

On donne le nom d'*amendements* à des matières organiques qui produisent sur le sol un effet analogue à celui des engrais. *(Math. de Dombasle.)* طوپراغه ، کوبره‌یه مشابه بر تأثیر اجرا ایدن مواد عضویه‌یه مصلح نامی ویریلیر .

— [متر.] Amendement, correction, réforme,

Correction ناقص وخطالی اولان برشیئی تنظیم وتنسیق ایتمکدر :

Il vaut mieux dissimuler quelques défauts que de rendre la *correction* trop fréquente. *(Nicole.)* اصلاح وتصحیحی پك زیاده تکرر ایتدیرمکدن ایسه بعض خطالری کتم ایتمك اولویت‌ده‌در .

Amendement خطا آلود بر طرزده جریان ایدن بر شیئی حسن حاله تحویل یولنده دکشدیرمکدر :

On remarque dans sa conduite un grand *amendement*. اطوار وحرکاتنده بیوك بر صلاح مشاهده اولنیور .

Réforme بر شیئی ، اساساً بولنمسی اقتضا ایدن حاله ارجاعدر :

سوء استعمالاتك تصحيح و اصلاحى . *Réforme* des abus.

Amender (ف.مت.) [لاتينجه تصحيح ايتمك معناسنه اولان "amendare„ لفظندن مأخوذدر .] ايلشديرمك ، اصلاح ايتمك :

La sobriété, le régime *amende* la santé. قناعت ، پرهيز صحتى اصلاح ايدر .

Les bons conseils et les bons exemples *ont amendé* ce jeune homme. (*Acad.*) حسن نصايح و حسن عبرت بو كنج شخصك حالنى اصلاح ايتدى .

— [زرا.] طوپراغك خواص طبيعيه‌سنى اصلاح صورتيله تعديل ايتمك :

Amender un sol, c'est modifier la consistance de ses molécules par l'addition d'une terre étrangère. (*Raspail.*) بر قطعهٔ اراضى‌يى اصلاح ايتمك ، يبانجى بر طوپراق علاوه‌سيله اجزاى فرديه‌سنك قوامنى تعديل ايلمكدر .

— بر لايحهٔ قانونيه‌يى تعديل ايتمك .

— (ف.ل.) ايلكه يوز طوتمق ، كسب صلاح ايتمك :

Ce malade n'*a* pas *amendé* depuis la saignée. (*Acad.*) قان آلمه عملياتندن برى بو خسته كسب صلاح ايتمدى .

— S'amender (ف.مط.) ايلشمك ، كسب صلاح ايتمك :

Ma santé s'*amende* tous les jours. صحتم كوندن كونه ايلشيور .

— [توس.] اصلاح نفس ايتمك :

Marie-toi et *amende-toi*, si c'est possible. (*Alex. Duval.*) ممكن ايسه ، تأهل و اصلاح نفس ايله .

— [زرا.] دها منبت اولمق .

— اضداد : Corrompre . بوزمق Détériorer . فنالشديرمق . Gâter افساد ايتمك . Vicier تلويث ايتمك .

Amenée (ا.مو.) [زرا.] Tuyaux d'amenée صو يولى كونكارى .

Amener (ف.مت.) [مادهٔ اصليه‌سنده‌كى "e„ حرفى صامت بر هجادن اول "è„ يه تحول ايدر : J'amène, tu amènes, J'amènerai.] كتيرمك ، جلب ايتمك :

Amenez-moi mon cheval. باركيرمى بكا كتيريكز . Je ne me fie pas à vos médecins de campagne, et je dirai à Murph d'*amener* ici un médecin habile. (*F. Sue.*) كوى طبيبلركزه اعتماد ايتمم، بورايه حاذق بر طبيب جلب ايلمسنى «مورفه» ه سويليه‌جكم .

— ايصال ايتمك :

C'est mon frère qui *m'a amené* dans cet hôtel, où je resterai jusqu'à demain soir. برادرم بنى بو اوتله ايصال ايتدى ، بوراده يارين آقشامه قدر قاله‌جغم .

— كنديه طوغرى چكمك ، جلب و جذب ايتمك ؛ آلمق :

Les matelots *amenèrent* la chaloupe sur le sable. كميجيلر شالوپه‌يى قوم اوزرينه چكديلر . L'accoucheuse *a amené* un enfant fort et bien portant. قابله ، قوتلى و صحيح البنيه بر چوجق آلدى .

— [قيا.] قبول ايتديرمك ، عادت ايتديرمك ؛ ايجاد ايتمك ، چيقارمق :

Amener une mode, un usage, بر موده‌يى ، بر عادتى قبول ايتديرمك . Ce sont les jeunes gens, les femmes qui *amènent* les modes. موده‌يى ايجاد ايدن كنج اركك و قادينلردر.

— [مجا.] موجب اولمق ، باعث اولمق ، انتاج ايتمك ، حاصل ايتمك :

La politesse du langage nous *amena* celle des mœurs. (*Mass.*) نزاهت لسان علويت اخلاقمزى موجب اولدى. Une vertu en *amène* une autre. (*Rivarol.*) بر فضيلت ديكر بر فضيلتى انتاج ايدر .

— موافقت ايتديرمك، رضا كوسترمك، قبول ايتديرمك:

Il me fut impossible de les *amener* à mon sentiment. (*Acad.*) آنلرى كندى حسياتمه كتيرمك بنم ايچون ممكن اوله‌مدى.

— [ادب.] ذكر ايتمك :

L'un *amène* un chasseur, l'autre un pâtre en sa fable.
La Fontaine.

حكايه‌سنده برى بر آوجى ، ديكرى بر چوبان ذكر ايدر .

— [طاوله اويونده.] آتمق :

Il *a amené* trois et cinq. پنج وسه آتدى .

— [لوتارياده ، قرعه‌ده.] چكمك :

Il *a amené* un bon numéro. ايى بر نومرو چكدى .

— [حق.] Mandat d'amener. احضار مذكره‌سى .

— [بحر.] ايندرمك :

J'*amenai* la voile de mon canot, et j'échouai sur la plage. (*Alph. Karr.*) صندالك يلكننى ايندردم وتكنه‌سنى قومساله اوتورتدم .

— Amener son pavillon. علامت تسليم اولمق اوزره بايراغى ايندرمك .

— [مترا.] Amener, conduire, emmener, mener, ramener, remmener.

Amener بر شخصك ديكر بر شخصى نره‌ده بولنيور ايسه اورايه كتيرمسيدر :

Amenez-moi le prisonnier. محبوسى بكا كتيريكز .

Remmener عين محله تكرار كوتورمكدر :

Remmenez ce voyageur où vous l'avez pris. بو سياحى نره‌دن آلديكز ايسه ينه اورايه كوتوريكز.

Ramener بولندیغی محله تکرار کتیرمکدر ؛

Après m'avoir conduit à la fête, vous me *ramènerez* à la maison. بنی شهر آیینه کوتوردکدن صکره تکرار خانه‌یه کتیره‌جکسکز .

Emmener بر محلدن دیکر بر محله سوق ایتمك :

Emmenez-moi d'ici. بنی بورادن کوتوریکز .

Remmener نره‌دن آلنمش ایسه اورایه تکرار کوتورمکدر :

Remmenez cet enfant chez ses parents. بو چوجغی ابوینه اعاده ایدیکز .

Mener ایله Conduire بیننده فرق یوق کیبدر . بر کمسه‌یی برخانه‌یه conduire ویا mener ایتمك انی برلکده کوتورمکدر .

Aménité (ا.مو.) لطافت ، حلاوت :

L'aménité du climat. لطافت اقلیم .

[بو معناده استعمالی اسکیمشدر .]

— مروت ، ظرافت ، نازکلك :

Un peuple sauvage peut avoir de la douceur, mais l'*aménité* n'appartient qu'à un peuple civilisé. *(Marmontel.)* وحشی بر قوم حائز لطف و حلاوت اوله‌بیلیر ، فقط ظرافت آنجق متمدن بر قومه مخصوصدر .

[قیا.] [اسلوب کتابت حقنده .] لطافت ، عذوبت :

L'aménité du style. *(Acad.)* لطافت اسلوب .

— (جمع) [مستهزیانه .] شتم ، طعن :

En quoi avons-nous mérité ces *aménités*? *(E. de la Bédoll.)* نه‌دن طولایی بو شتومه مستحق اولدق ؟

Agré- [.مر] Aménité, agrément, grâce. [.متر] —ment.

Aménomanie (ا.مو.)[طب.] هذیان سروری ، جنت سروریه .

— ضدی . tristimanie جنت حزنیه .

Aménorrhée (ا.مو.) [طب.] عدم طمث ، حیضی کمامه .

Amentacées (ا.مو.جمع) [نبا.] سنبل مذکر صنفی ؛ ایکی فلقه‌لی ، عدیمة التویج ، ازهاری وحیدالجنس ونادراً خنثی واکثریا سنبل مذکر صورتنده بولنان بر صنف .

Amentifère (ص.) [تا.ط.] حامل سنبل مذکر .

Amentiforme (ص.) [نبا.] سنبل مذکر شکلنده .

Amenuisement (ا.مذ.) انجلتمه ، اوفالتمه .

Amenuiser (ف.مت.) انجلتمك ، اوفالتمق :

Amenuiser une planche. بر تخته‌یی انجلتمك .

— S'amenuiser (ف.مط.) انجلمك ، اوفالمق :

Le bois de cornouiller *s'amenuise* difficilement. قزیلجق آغاجی کوچ انجلیر .

Ai- [.مر] Amenuiser, aiguiser, allégir. [.متر] —guiser

Amer, ère (*a-mèr, è-re*) (ص.) [لاتینجه عین معناده اولان "amarus" دن مأخوذدر .] مر ، تلخ ، آجی :

Presque tous les médicaments *amers* sont toniques. *(Acad.)* آجی علاجلرك عمان کافه‌سی مقویدر .

— [مجا.] الیم ، مؤلم ، مؤثر ، مرارت آور ، آجی :

Souvenirs *amers*. آجی خاطره‌لر . Il est bien *amer* à un père de voir ses enfants ne pas répondre à ses soins. *(Pasc.)* بر پدرك ، اولادینه قارشی ابذال ایتدیکی اهتماماتك حسن تأثیرینی کورمه‌مسی کندیسیچون پك الیمدر .

— درشت ، مؤثر ، طوقونافلی ؛ آجی :

Il y a toujours quelque chose d'*amer* dans vos propos. *(Beaumarch.)* سوزکرده دائما طوقونافلی بر ادا واردر .

— [شعرده .] L'onde amère, les ondes amères. les flots amers, دکز ، دریا .

— Pain amer زحمتله قزانیلوب محنت و مشقت حالنده اکل اولنان اتمك :

Le pain de l'exil est un *pain amer*. نان منفا بر مرارت وجفادر .

— Larmes amères. آجی کوز یاشلری :

Je versais des *larmes amères*. اشك ریز مرارت اولیور ایدم ، قان آغلایور ایدم .

— Avoir la bouche amère. آغزنده آجیلق طویمق .

— Rendre la bouche amère. آغزه آجیلق ویرمك .

— Amer comme chicotin. زهر کبی آجی .

— Être d'une bêtise amère. عائله تعبیرات خصوصیه‌سنده . صوك درجه قبا ، احمق اولمق .

— [ضروب امثالدن .] Ce qui est amer à la bouche est doux au cœur. کشینك کوجنه کیدن شی حقنده خیرلی اولور .

— (ا.مذ.) آجی شی :

Manger, boire des *amers*. آجی شیلر یمك ، اچمك .

— اوکوز ، بالق اودی صفراسی .

— Amer des Allemands آلمانلرك علی العاده Bitter تسمیه ایتدکاری آجی ایچکی .

Acide picrique [مر.] Amer de Walter —

— اضداد : Doux طاتلی . Suave لذيذ .

Amèrement (ص.) كدر و الم ايله ، آجی آجی :

آجی آجی آغلامق Pleurer *amèrement*.

— مرارتله ، بی رحمانه :

Oh! que la destinée *amèrement* me raille!
V. Hugo.

آه ! قدرینی نه قدر بی‌رحمانه استهزا ایدییور !

Américain, aine (ا.ـ ص.) [جغر.] آمریقایه ، آمریقا سکنه‌سنه مخصوص ، متعلق : آمریقالی .

— اسان عوامده Avoir l'œil américain جن کوزلی اولمق ، حدید و متجسس نظرلی اولمق .

— Œillade américaine غمزهٔ عاشقانه .

— A l'américaine. (تر.ح.) آمریقان اصولنجه ، عادتجه ، سربستانه :

En France, on commence à voir beaucoup de jeunes filles élevées *à l'américaine*. فرانسه‌ده ، کنج قزلرك اکثریسنده آمریقان تربیه‌سی کورلمکه باشلایور .

Américaine* (ا.مو.) درت تکرلکلی خفیف آرابه، فایتون.

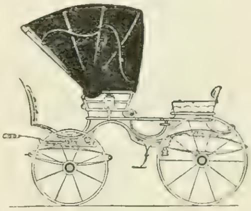
Américaine.

Américaniser (ف.مت.) آمریقالیلرك احوال ، عادات و اخلاقنی ویرمك ، آمریقالیلاشدیرمق .

— S'américaniser (ف.مط.) آمریقالیلرك احوال، عادات ، و اخلاقنی قبول ایتمك ، آمریقالیلاشمق .

Américanisme (ا.مذ.) آمریقا احوال ، و عادات و اخلاقنه مفتونیت .

Américaniste (ا.) آمریقالیلر طرفداری . آنلرك اخلاق وعاداتی سون ، آنلره امتثال ایدن کمسه .

Amers* (ا.مذ.جمع) [بحر.] ساحلده بولنان قله و بوکا مماثل اشارتلرکه کمیلره یول کوسترمکه یارار، علامات سیریه.

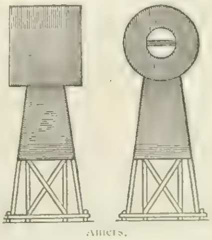
Amers.

Amertume (ا. مو.) آجیلق ، مرارت ، تلخی .

Les fleurs et surtout les feuilles de l'absinthe sont d'une *amertume* insupportable. (*Chomel.*) پلین اوتنك چیچکلری خصوصیله یاپراقلری تحملکداز بر مرارتی حاویدر .

— [مجا.] مؤلم ، آجی ، مرارت :

Toutes ces choses me font sentir plus tristement encore l'*amertume* de votre absence. (*Mme de Sév.*) بتون بو شیلر ، سزك غیوبتکزك آجیسنی بکا دها حزن آور بر صورتده حس ایتدیرییور .

— حزن وکدر :

Il y avait dans l'accent de ce pauvre homme une si poignante expression *d'amertume*, que le comte en fut touché. (*E. Sue.*) بو بیچاره‌نك طرز افاده‌سنده او قدر مؤثر بر حزن وکدر وار ایدیکه قونت آندن متأثر اولدی .

— L'amertume de l'âme, du cœur. یورك آجیسی ، حزن وکدر درونی .

— نطقلرده ، آثار قلمیه‌ده آجیلق ، مرارت ، طوقونالیلق : عنف و شدت :

Il y a bien de l'*amertume* dans cette critique, dans cette défense. (*Acad.*) بو تنقیدنامه ، بو مدافعه‌نامه مرارتله مملودر .

— [ع.امر.] خسته‌لرك آغزلرنده حس ایتدکلری آجیلقکه اشتهالرینی کورلتیر .

— [متر.] Amertume, affliction, désolation, douleur, mal, peine, souffrance tourment. [مر.] Affliction.

— اضداد : Aménité حلاوت . Douceur طاتلیلق . Suavité لذت .

Amestrer (ف.مت.) [بویاجیلقده] اولجه بیقانمش بیانی صفرانی یاقلمش وتوز حالنه قونمش شراب بوصه‌سی کولیله اوفاق پارچه اوله‌رق آیاق آلتنده چیکنیه‌رك قاریشدیرمق .

Amétabole (ص.ـ ا.) تبدیل شکل ایتمیان هوام و حشرات .

Amétamorphose (ا.مو.) [حیو.] عدم تناسخ .

Améthyste (ا.مو.) جبلقوم طاشی .

Améthysté, ée (ص.) جبلقوم طاشی رنکنده، مور .

Améthystin, ine (ص.) مور رنکده اولان .

Amétrie (ا.مو.) عدم انتظام .

Amétrie (ا.مو.) [مبحث العجائب] عدم رحم ، دول یتاغنك فقدانی .

Ameublement (ا.مو.) مفروشات، اثاث بیتیه، دوشه‌مه طاقمی ؛ تفریش :

Nous traversâmes trois ou quatre chambres ornées de riches *ameublements*. (*Le Sage.*) زنکین مفروشات ایله مزین اوچ ، درت اوطه‌دن کچدك . Tel était l'*ameublement* de ce p·tit boudoir abandonné, (*G. Sand.*) بو کوچك متروك اوطه ایشته بویله تفریش اولنمشدی .

Ameubler (ف . مت.) [مر.] Meubler.

Ameubli, ie (ا.مف.) [مصدری ameublir در . ــ حق.] [اموال غیر منقوله حقنده.] زوجین بیننده اشتراکه قونلش.

Ameublir (ف.مت.) [حق.] زوجین بیننده املاك غیر منقوله ، منقول عد ایدیله‌رك اموال مشترکه‌یه ادخال اولنمق ، تنقیل عقار .

— [زرا.] طوپراغك اوتلرینی قوپاروب تخفیف و تسویه ایتمك ؛ طوپراغی یومشاتمق ، قبارتمق .

Ameublissement (ا.مو.) [حق.] بین‌الزوجین املاك غیر منقوله‌نك منقول عدیله اموال مشترکه‌یه ادخال اولنمسی ، تنقیل عقار .

— [زرا.] طوپراغی یومشاتمه ، قبارتمه ، تسویه ایتمه .

Ameulonner (ف.مت.) اکین دمتلرینی بیغین یاپمق .

Ameutable (ص.) بر یره سهولتله طوپلانان ، بریکن.

Ameutement (ا.مذ.) آو کوپکلرینك بر برینه باغلانمسی ، بر یره جمعی .

— کورلتیلی غلبه‌لك ، پاتردیلی اجتماع .

Ameuter (ف.مت.) مجمی آو کوپکلرینی تربیه ایتمك . حرکته حاضر اولمق اوزره آو کوپکلرینی بر یره طوپلامق.

— ازدحامه سبب ویرمك ، بر یره طوپلامق :

Cet ivrogne *a ameuté* tous les passants. بو سرخوش بتون یولدن کچنلری اطرافنه طوپلادی .

— اخلال آسایش وعصیان مقصدیله خلقی طوپلامق :

Il y a des gens qui prennent plaisir à *ameuter* le public contre le fabricant. (*Balz.*) خلقی ، فابریقاطوره قارشی عصیانه تشویق ایتمکدن لذت طویان انسانلر واردر .

— [مجا.] تحریك و تشویق ایتمك ؛ عصیان ، قیام ایتدیرمك :

Ameuter contre soi tous les ressentiments, toutes les colères. بتون غضب واغبراری کندی علیهنه تشویق ایتمك .

— [بحر.] طائفه‌یی مانورایه حاضرلامق ، مرتباتی مانوره اجراسنه آماده ایتمك .

S'ameuter — (ف مط.) هم آهنك اوله‌رق ، مشترکاً حرکت ایتمك اوزره طوپلانمق ، تجمع ایتمك .

Tout le peuple des faubourgs *s'ameuta* devant les boutiques de boulangers. بتون جوار خلق اتمکجی دکانلرینك اوکنده طوپلاندی .

— اضداد : Calmer تسکین ایتمك . Disperser طاغتمق . Pacifier. صلح وآسایشی اعاده ایتمك . Réprimer زجر و تنکیل ایتمك .

Ami, ie (ا.) [اصلی لاتینجه سومك معناسنه اولان "amare„ کلمه‌سیدر .] دوست ، یار ، محب :

Un *ami* est un frère que nous nous sommes choisi. (*J.Droz.*) بر دوست، کندیمزه انتخاب ایتدیکمز بر برادر دیمکدر .

— رفیق :

Mon fils est allé jouer avec ses petits *amis*. مخدومم ، کوچك رفیقلریله اوینامغه کیتدی .

— معاهدات اتفاقیه ایله بر برینه مربوط حکمدارلر ، دولتلر ؛ متفق :

Dans cette guerre, la France tira peu de secours de ses *amis*. (*Acad.*) بو محاربه‌ده فرانسه کندی متفقلرندن پك آز استفاده ایتدی .

— [قیا.] انسانلره یار اولان حیوانلر حقنده استعمال اولنور .

Il y a des animaux qui sont *amis* de l'homme. (*Acad.*) انسانلره یار اولان حیوانلر واردر .

— بر شیئی سون ، مراقلی ، محب :

Un *ami* des femmes. محب نسوان . Un *ami* des plaisirs. محب اذواق . Un *ami* du vin. شراب مراقلیسی . Un *ami* de la justice. محب عدالت .

— Ami de cœur محب حقیقی . L'ami du cœur دیکرلرینه ترجیح ایدیلن عاشق .

— Ami de la maison بر عائله افرادیله تکلیفسز ، صمیمی بر صورتده دوست اولان آدم . صاحبهٔ خانه‌نك دوستی ، عاشق ظن اولنان آدم .

— Ami de cour یالانجی دوست ، محب کاذب .

— Ami de la faveur, de la fortune. ایی کون دوستی ، یار نوبهار .

— Ami jusqu'à la bourse دوستلغی پاره اقراضنه قدر وارمیان کمسه .

— Un mien ami, un sien ami دوستلرمدن بری ، آنك دوستلرندن بری :

J'ai dîné chez un *mien ami*. محبلرمدن برينك خانه‌سنده طعام ايتدم .

— Qui vive? - Ami! كيمدر او ؟ ـ يابانجى دكل .

— En ami دوستانه :

Traiter quelqu'un *en ami*. بر كمسه ايله دوستانه معامله ايتمك .

— (ص.) سون ، محبت و مربوطيتى اولان :

Je suis *ami* de Don Juan. (*Acad.*) « دون ژوآن » ى سونلردنم ، سورم .

— متفق :

Peuples *amis*. اقوام متفقه .

— مراقلى ، طرفدار :

Ce peuple est vain, léger, *ami* des nouveautés. (*Marmontel.*) بو قوم مغرور ، خفيفمشرب و تجدد مراقليسيدر .

— خالصانه :

Des sentiments *amis*. احساسات خالصانه .

— [شا.] مساعد :

Fortune *amie*. طالع مساعد .

— خوشه كيدن :

Il y a des odeurs qui sont *amies* du cerveau, comme il y a des couleurs qui sont *amies* des yeux. كوزه خوش كلن الوان اولديغى كبى دماغده خوش كلن رايحه‌لر واردر .

— Couleurs amies برى بريله ايى امتزاج ايدن الوان :

Le blanc et l'incarnat sont des couleurs *amies*. (*Trév.*) بياض و آل برى‌بريله سهولتله امتزاج ايدن رنكلردر .

— متحاب :

Puissances *amies* دول متحابه .

— Les bons comptes font les bons amis. ضروب امثالدن . بر دين تسويه اولنديغى وقت مديونك دائنه معرض افتخارده سويلديكى سوزلردندر يعنى اقران بيننده نه قدر حسن مناسبات اولسه‌ده هركسك منافع ذاتيه‌سنه اعتنا ايتمى مقتضيدر .

— Les amis de nos amis sont nos amis. دوستلر ـ مزك دوستلرى بزمده دوستلرمز درلر .

— Il est bon d'avoir des amis partout. هر طرفده دوستلر بولنديرمق موافق منفعتدر .

— Ami au prêter, ennemi au rendre. استقراض زماننده دوست كورينن كمسه تأديه صره‌سى كلنجه دشمن كسيلير . آليركن دوست مهربان ويرركن دشمن جان .

— Jamais honteux n'eut belle amie. مناسبات عاشقانه‌ده جرأتكار اولمق اقتضا ايدر .

— Bien servir fait amis, et vrai dire ennemis. حسن خدمت داعئ محبت و بيان حقيقت جالب كين وعداوتدر .

— اضداد : Adversaire خلافكير . Antagoniste رقيب . Ennemi دشمن . Rival رقيب .

Amiable (ص.) لطيف ، خوش :

Paroles *amiables*. كلمات خوش آينده .

— بر اختلافى اصلاح بين طريقيله تأليف ايديجى ، مصلح :

Amiable compositeur. مصلح ذات البين .

— صلح طريقيله ياپيلان :

Partage *amiable*. صلح طريقيله مقاسمه .

— [ريا.] Nombres amiables برى ، ديكرينك قاسملرى مجموعنه مساوى اولان عددلر .

— A l'amiable (ترـح.) صلح طريقيله ، طرفينك رضاسيله ، صلحاً :

Arrangement *à l'amiable*. اصلاح ذات البين ، صلحاً اوزلاشمه .

S'accomoder *à l'amiable* صلح اولمق ، اوزلاشمق .

— [متر.] A l'amiable, amiablement

Amiablement لفظى مبحوث عنه اولان ذاتده بر حس حلاوت موجود اولمق معناسنى متضمندر :

Il commençait à parler plus *amiablement* de lui. (*Boss.*) آنك حقنده دها زياده محبتپرورانه سويلمكه باشلايوردى .

— A l'amiable ايشلرك على العاده بر صورت تسويه‌سنى كوستروب واسطه اولان ذاتك حلاوت وملايمتى موضوع بحث اولان معامله‌نك فوقنده اولمديغنى ايما ايدر :

Solon fut élu pour terminer toutes choses *à l'amiable*. (*Fén.*) « سولون » هر ايشى مصلحانه تسويه ايتمك اوزره انتخاب اولندى .

— [ريا.] Nombres amiables هر برى ديكرينك اقسام متداخله‌سى مجموعنه مساوى اولان ايكى عدد ؛ اعداد متحابه : ٢٢٠ ايله ٢٨٤ عددلرى اعداد متحابه‌دندر .

Amiablement (ص.) طرفينك حسن رضاسيله ؛ بالرضا ؛ صلح طريقيله ، مصلحانه :

Terminer une affaire *amiablement*. بر ايشه مصلحانه نتيجه ويرمك :

— Amiablement, à l'amiable [متر.] Amia- [مر.] ble (à l')

Amiantacé, ée (ص.) [معا.] پاموق طاشنه بعض كونه مشابهتی اولان .

— Teigne amiantacéee [طب.] Teigne [مر.]

Amiante (ا.مذ.) [معا.] حجر فتيله ، پاموق طاشی ، يانماز طاش .

Amical, ale (ص.) محبانه ، دوستانه ؛ خالصانه :
Est-ce donc à moi de trouver le moyen de continuer nos *amicales* relations. *(G. Sand.)* دوستانه‌مزك مناسبات تأمين دوامی چاره‌سنی بولمق بكامی توجه ايديور ؟

Amicalement (ح.) دوستلقله ؛ دوستانه ؛ محبانه ؛ خالصانه :
Vivre *amicalement.* محبانه مصاحبت ايتمك . Causer *amicalement.* دوستانه معاشرت ايتمك .

Amidalique (ص.) نشاسته‌لی :

Amide (ا.مذ.) [كيم.] ملح نشادر بالاماء .

Amidé, ée (ص.) [كيم.] نشاسته‌يی حاوی اولان .

Amidine و **Amidone** ياخود **Amidonite** (ا.مو.) اساس نشاسته .

Amidolé, ée (ص.) [جز.] نشاسته‌لی .

Amidon (ا.مذ.) [كيم.] بر چوق نباتاتده وبالخاصه ذخائرده موجود بر نوع مادهٔ عضويه‌در ؛ نشاسته .

Amidone و **Amidonite** (ا.مو.) [مر.] **Amidine**

Amidonner (ف.مت.) [مر.] Empeser.

Amidonnerie ياخود **Amidonnière** (ا.مو.) نشاسته فابريقه‌سی ، نشاسته‌خانه .

Amidonnier, ière (ا.مو.) نشاسته‌جی .

Amie* (ا.مو.) [حيو.] قوليوس بالغی .

Amierte (ا.مو.) هند پاموق بزی .

Amigdale (ا.مو.) [مر.] Amygdale

Amincir (ف.مت) اينجلتمك :

— S'amincir (ف.مط.) اينجلمك ، اينجه اولمق .

— ضدی . Epaissir قالينلاشديرمق .

Amincissement (ا.مو) اينجلتمه ، اينجلمه :
L'*amincissement* de la taille. قامتك اينجلمه‌سی .

Amiral (ا.مذ.) [بعض مدققين لسانه كوره بو كلمه عربجه «اميرالماء» لفظنك محرفيدر . لاروسك افاده‌سنه نظراً «اميرالبحر»ك محرفيدر . — بحر.] آميرال ، بحريه مشيری . Vice-amiral بحريه فريقی . Contre-amiral بحريه ميرلواسی . Amiral ياخود Grand amiral وقتيله بحريه ناظری ، قپودان پاشا .

Amiral, ale (ص.) آميراله مخصوص ، متعلق اولان :
Le vaisseau *amiral* donna le signal de la retraite. آميرال سفينه‌سی رجعت امرينی ويردی .

— (ا.) L'amiral بيوك ليمانلرده ديوان حربك اجتماع ايتديكی ، مقرراتنك اجرا اولنديغی سفينه .

Amiralat (ا.مذ.) آميرالق ، بحريه مشيرلكی .

Amirale (ا.مو.) آميرال زوجه‌سی . وقتيله آميرالك ركوبنه مخصوص قادرغه .

Amirauté (ا.مو.) ادارهٔ امور بحريه ، دائرهٔ بحريه ؛ بحريه نظارتی ، ترسانه . Conseil de l'amirauté شورای بحريه . Premier lord de l'amirauté. انكلتره بحريه ناظری .

Amissibilité (ا.مو) [حق.] غائب ايديله‌بيلمك خاصه‌سی ، غائب اولنش .

Amissible (ص.) [حق.] غائب ايديله‌بيلمك احتمالی اولان (دعوی) .

Amission (ا.مو.) [حق.] دعوانك غائب ايدلمسی ، ضياع .

Amite (ا.مو.) [مر.] Ammite

Amitié (ا.مو.) [لاتينجه عين‌معناده اولان "amicitia" لفظندن مأخوذدر .] دوستلق ، محبت ، مخادنت ، مودت ، وداد ، موالات
Amitié pure, sincère صاف ، صميمی دوستلق . Le plus beau présent qui a été fait aux hommes après la sagesse, c'est l'*amitié.* *(La Rochef.)* عقل و حكمتدن صكره انسانلره ويريلن اك كوزل هديه مودتدر . L'*amitié* est une union des cœurs si étroite, que l'on ne saurait y remar-

محبت ، قلوبك او درجه صيق quer de jointure. *(Dacier.)*
بر اتحاديدركه انسان او نقطهٔ اتصالى مشاهده ايدهمز.

L'amitié sincère se nourrit de souvenirs ; l'*amitié* intéressé d'espérances. *(Laténa.)* محبت صميميه خاطرات ايله پرورشياب اولور . منفعت اوزرينه مستند اولان مودت ايسه اميدلر ايله بسلانير ،

— جمع) مناسبات دوستانه ، صميميه ، حسن مناسبات :

Les bienfaits s'oublient, les *amitiés* cessent. *(Fléch.)*
الطاف و انعامات فراموش ايديلير ، حسن مناسبات منقطع اولور .

— prendre en amitié حسن توجه كوسترمك :

Cette dame *prend en amitié* tous ceux qui la servent,
بو قادين كنديسنه خدمت ايدنلرك جملهسنه حسن توجه كوسترر .

— Être en amitié avec quelqu'un. بريسيله مناسبات دوستانهده بولنمق .

— دولتلر ، حكمدارلر بيننده اتفاق ، ائتلاف ، مناسبات :

Il y a paix et *amitié* entre ces deux puisssances. *(Acad.)*
بو ايكى دولت بيننده حسن مناسبات و صلح و مسالمت جاريدر .

— توجه ، التفات ، نوازش ، نازكانه سوز ؛ لطف :

Faire *amitié* à quelqu'un. بر كمسهيه اظهار التفات ايتمك . Il m'a fait l'amitié de parler pour moi. حقمده سوز سويلمك لطفنده بولندى . Il vient de nous quitter en nous faisant mille sortes d'*amitiés*. *(Mme de Sév.)* بزه ، بيك درلو نوازش و التفات اظهاريله بزدن افتراق ايتدى .

— اشيا حقنده : حسن امتزاج ، موافقت ، اويغونلق :

Le jaune a de l'*amitié* pour le bleu. صارى و ماوى رنكلر بربريله حسن امتزاج ايدر .

— [ضروب امثالدن] . Les petits cadeaux entretiennent l'amitié. كوچك هديهلر محبتى ادامه ايدر يعنى اوفق تفك اهتمامات مناسبات دوستانهنك ادامهسنه يارار .

— Ne laissez pas croître l'herbe sur le chemin de l'amitié. شهراه مودتده اوتلر حاصل اولمسنه مساعده ايتميكز يعنى احباكزى ترك و اهمال ايتميكز .

— L'amitié rompue n'est jamais bien soudée.
اوزلاشمه هيچ بر وقت صميمى اولهماز همان دائما اعتمادسزلق آكا قاريشير :

— [مترو.] Amitié, affection, amour, attachement, Affection [مر.] inclination, passion, tendresse.

— [مترو.] Amitié, bienfait, faveur. grâce, bon office, plaisir, service.

Service بر كمسهيى بر ايشدن ، بر مشكلدن تخليص ايتمك ايچون آكا ياپيلان بر ايلكدر :

Les *services* que d'Aguesseau rendit à l'Etat. *(La Harpe.)*
« داكهسو » نك دولته ايفا ايتديكى خدمات .

Bienfait بر مافوقك كوسترديكى آثار علوجناب :

Oublie les injures, jamais les *bienfaits*. *(Confucius.)* دوچار اولديغك تحقيرات و اضراراتى اونوت فقط نائل اولديغك الطاف و انعامى اصلا فراموش ايتمه .

Bon office. بر وساطتدر :

Offrir de *bons offices*. عرض وساطت دوستانه ايتمك .

— Grâce آنجق آنى احسان ايدن كمسهنك قدرتنى ارائه ايدر .

— Accorder une grâce ابذال عاطفت ايتمك .

Faveur. منعمك حس مروتنه دلالت ايدر :

On peut accorder une grâce, même à son eunemi ; on n'accorde des *faveurs* qu'à ceux, qu'on aime. *(La Fage.)*
انسان ، دشمننه بيله ابذال عاطفت ايدهبيلير ، لطف وكرم ايسه يالكز بر آدمك سوديكى بركمسهيه ياپديغى ايلكدر .

Plaisir بيوك بر قيمتى اولميان بر معاملهٔ جميلهدر :

Je me trouve heureux de pouvoir lui faire ces petits plaisirs. *(Mme de Sév.)* كنديسنه بو كوچك جميلهلرى ياپهبيلهيلمكدن طولايى كنديمى بختيار عد ايدرم .

Amitié آرهمزده بر رابطهٔ مودت موجود اولان ذوات حقنده ابراز ايلديكمز بر اثر مخادنتدر :

Il faut que je vous fasse une petite *amitié*, mon cher frère. *(Mme de Sév.)* سوكيلى برادرم ، سزه كوچك بر خدمت مودتكارانهده بولنمقلغم اقتضا ايدر .

— اضداد : Amertume . مرارت . Aigreur خشونت . Animadversion بغض ، كين . Animosité. خصومت . Antipathie منافرت ، عدم امتزاج . Aversion نفرت ، استكراه. Désaffection. انسلاب توجه . Désunion آيرلمه ، افتراق . Discorde عدم ائتلاف ، اختلاف . Division شقاق و تفرقه . Eloignement نفرت ، استكراه . Fiel كين و عداوت . Hostilité خصومت . Inimitié خصومت ، عداوت . Rancune كين ، غرض .

Ammi (ا.مذ.) [نبا.] مصر آنيسونى .

Ammite ياخود **Amite** (ا.مو.) [معا.] مدور دانهلى كيرج طاشى .

Ammocète* (ا.مو.) [ميه.] بوقلمى .

Ammocète.

Ammochryse (ا.مذ.) [معا.] يازى ايچون مستعمل يلديز رنكى قوم، ريك .

Ammodyte*

(ص.) قومده يشايان .

— (ا.مذ.) [حيو.] بر نوع قوم بالغى . آموديت، قوم انكليزى بيلانى .

— [علم آثار عتيقه] . طبقات جديده مستحاثه بالغى نوعى، مستحاث قوم بالغى .

Ammonalun (ا.مذ.) [معا.] شاب نشادر .

Ammoniac, aque (ص.) [كيم.] Gaz ammoniac نشادر روحى، آمونياق . Sel ammoniac ملح نشادر، قلوريت ماء نشادر . Gomme ammoniaque كاشخ، چادر اوشاغى، اشق .

Ammoniacal, ale (ص.) [كيم.] آمونياق حاوى، نشادرلى .

Ammoniacé, ée (ص.) [كيم.] حامل نشادر .

Ammoniaque (ا.مو.) [كيم.] آمونياق، نشادر روحى .

Ammoniate (ا.مو.) [مر.] Ammoniure

Ammonite (ا.مو.) [مبحث المستحاثات.] مستحاثه حالنده بولنور حيوانات ناعمه‌دن بر حيوان . آمونيت .

Ammonium (ا.مذ.) [كيم.] آمونيوم .

Ammoniure (ا.مذ.) [كيم.] مركبات مثانيهٔ نشادر .

Ammophile* (ص.) [نا.ط.] قومسال يرلرده يشايان، نشو ونما بولان .

Ammopténodytes ا.مذ.جمع) [حيو. دوه قوشى كبى، اوچميوب قوملرده قوشان قوشلر صنفى، فيفانيه .

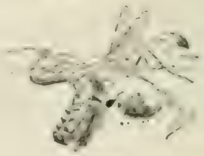

Ammophile

Amnésie (ا.مو.) [طب.] قوهٔ حافظه‌نك فقدانى، نسيان، اونوتمه .

Amnestique (ص.) نسيانى موجب اولان .

Amnicole (ص.) [نبا.] صو كنارنده يشايان، نشو ونما بولان نباتات شاطئيه .

Amnios يا خود **Amnion** (ا.مذ.) [تشر.] رحمده جنينى احاطه ايدن زار، رهل، دول يتاغى .

Amniorrhée (ا.مو.) [طب.] سيلان آمنيوس .

Amniotique (ص.) [تشر.] رهلى .

Amnistiable (ص.) مظهر عفو اولمغه مستحق، لايق اولان :

Prisonniers *amnistiables.* مستحق عفو اولان محبوسلر .

Amnistie (ا.مو.) [يونانجه نسيان معناسنه اولان „amnêstia„ لفظندن مأخوذدر .] عفو عمومى :

Presque toujours, après les révolutions violentes, on proclame des *amnisties.* (*B. Constant.*) شديد اختلاللردن صكره، عفو عمومى اعلان اولنور .

— [قيا.] عفو :

Tout homme qui, par le repentir, se relève de sa chute, a droit aux encouragements et à l'*amnistie* de ceux qui n'ont pas failli. (*Balz.*) توبه وندامتله، سقوط ايتديكى موقعدن كنديسنى تخليص ايدن هر شخص، ياكيلوب خطا ايتميانلر طرفندن مظهر عفو وتشويق اولمغه مستحقدر .

— [متر.] Amnistie, grâce

Grâce اجراسنى منع ايتديكى حكمك شين معنويسنى بر دوام براقير . Amnistie ايسه، جزانى لغو ايتمكله برابر سبب جزا اولان فعلى دخى اساسندن قالديرر . بوندن ماعدا Grâce دائما شخصيدر، Amnistie ايسه همان دائما مشترك وعموميدر .

Amnistier (ف.مت.) [بو فعلك ماضى، حال وصيغهٔ التزاميه‌سنك جمع متكلم ومخاطبى برى برينى متعاقب ايكى „i„ ايله يازيلير : Nous amnistions, que vous amnistiiez.] عفو عمومى اعلان ايتمك، عفو عمومينك جملهٔ احكامندن بولنمق :

Lorsque Bonaparte *amnistia* les émigrés, il conserva une liste permanente de mille noms. (*Beugn t.*) بوناپارت مهاجرلر حقنده عفو عمومى اعلان ايتديكى وقت بيك اسامى‌يى حاوى دائمى بر ليسته حفظ ايلدى .

— [قیا.] عفو ایتمك :

Le peuple anglais n'a vu que les résultats et *a amnistié* des actes qui, d'ailleurs, étaient condamnables. *(Journ.)* انکلیز قومی آنجق نتائجی نظر دقته آلوب اساساً جزایی استلزام ایدن افعالی دخی مظهر عفو ایتدی .

— علی‌الاطلاق :

Amnistier, c'est prouver sa force. *(E. de Gir.)* عفو عمومی اعلان ایتمك ، اثبات اقتداردر .

— S'amnistier (ف.مط.) عفو عمومی‌یه مظهر اولمق :

Les transfuges *s'amnistient* rarement. دشمن اردوسنه فرار ایدن عسکرلر نادراً مظهر عفو عمومی اولورلر .

— [قیا.] مظهر حسن نظر اولمق :

La guerre s'amnistie par l'héroïsme et la gloire. *(E. de Gir.)* حرب ، قهرمانلق و احراز شان ایله مظهر حسن نظر اولور .

Amodiataire (ا.) اراضی مستأجری .

— ضدی . Amodiateur اراضی موجری .

Amodiateur, trice (ا.) اراضی موجری، مزارع .

— ضدی . Amodiataire اراضی مستأجری .

Amodiation (ا.مو.) اراضی ایجار و استیجاری ، التزام ، مزارعه .

Amodier (ف.مت.) اراضی‌یی ایجاره ، التزامه ویرمك ؛ مزارعه ایتمك .

Amoindrir (*a-mo-ain-drir*) (ف.مت.) آزالتمق ، کوچولتمك ، تقلیل ایتمك :

Cela *amoindrira* votre revenu. *(Acad.)* بو ماده ایرادکزی تقلیل ایده‌جك .

— [توس.] کوچك کوسترمك :

L'éloignement *amoindrit* les objets. بعد ، اشیایی کوچك کوسترر . Ces lunettes *amoindrissent* بو کوزلکلر کوچك کوستریور .

[مجا.] قدری ، حیثیتی ، نفوذی ، اقتداری ، اهمیتی آزالتمق ، ضعیفلاتمق :

Les femmes du grand monde ont un talent merveilleux pour *amoindrir* leurs torts en plaisantant. *(Balz.)* کبار عائله‌لرینه منسوبه نسوانك لطیفه‌کولق ایده‌رك کندی خطالرینك اهمیتنی آزالتقده استعداد مخصوصلری واردر.

— (ف.ل.) آزالمق :

Les forces du malade *amoindrissaient* tous les jours. خسته‌نك قوتی کوندن کونه آزالیور ایدی.

— S'amoindrir (ف.مط.) آزالمق :

Ses revenus *s'amoindrissent.* ایرادی آزالیور .

— [حدا حقنده.] آزالمق ، کسب ضعف ایتمك :

Le bruit *s'amoindrit* peu à peu, tout se tait. *(E. Sue.)* کورلتی یواش یواش آزالیر ، هر شی صوصار .

— [مجا.] قوتی ، قدرتی ، نفوذ و حیثیتی غائب ایتمك :

Partout les peuples grandissent et partout les gouvernements *s'amoindrissent. (E. de Gir.)* هر یرده ، اقوام کسب قوت ایدیور و هر یرده حکومات نفوذ و اقتدارینی غائب ایدیورلر.

— اضداد . Accroître چوغالتمق ؛ نشو و نما بولمق . Agrandir بیوتمك . Amplifier [دوربین‌و کوزلك حقنده.] بیوتمك . Augmenter. تزیید ایتمك . Exagérer. مبالغه ایتمك . Grandir توسیع ایتمك . Grossir. مبالغه و اعظام ایتمك . Magnifier اجلال و تبجیل ایتمك .

Amoindrissement (ا.مذ.) آزالتمه، کوچلتمه، تقلیل، آزالمه ، تقلل :

L'amoindrissement du crédit, du génie, de l'esprit. [مجا.] — اعتبارك آزالمه‌سی ، ذکاتك ، فکرك کسب ضعف ایتمسی .

— اضداد : Accroissement چوغالمه. Agrandissement. بیومه . Amplification توسع ، تزاید . Exagération مبالغه. Grossissement اعظام .

Amolette یاخود **Amelotte** (ا.مو.) [بحر.] خلاط چیقریغی ، دومن قولنك کچدیکی دلیك .

Amollir (*a-mo-lir*) (ف.مت.) [بحر.] [مادهٔ اصلیه‌سی فرانسزجه یومشاق معناسنه اولان „mou, mol„ لفظیدر . یومشاتمق ، تلیین ایتمك :

Le feu *amollit* les métaux. آتش معادنی یومشاتیر .

— [مجا.] ضعیفلاتمق ؛ جسارتی ، متانتی کیدرمك ؛ رخاوت ، کسل ویرمك :

Les plaisirs amollissent l'âme, le cœur. اذواق روحك ، قلبك متانتی کسر ایدر . L'oisiveté est de tous les vices celui qui *amollit* le plus le courage. *(Montesq.)* سیئاتدن انسانه الك زیاده رخاوت ویرن خایلازلقدر .

— تأثری موجب اولمق ، متأثر ایتمك :

Rien n'augmente l'amour et n'*amollit* le cœur comme la confidence. *(Mme de Montolieu.)* برسرك محرمانه سویلنمسی قدر محبتی تزیید و قلبی متأثر ایدن بر شی یوقدر .

— S'amollir (ف.مط.) یومشامق :

La terre commence à *s'amollir.* طوپراق یومشامغه باشلایور.

— دوچار رخاوت اولمق ؛ جسارتسز، اولمق :
اذواق شهوانیه Il *s'est amolli* dans les voluptés. *(Acad.)*
ایچنده دوچار رخاوت اولدی .

— رقته کلمك ، کسب ملایمت ایتمك :
قلبی ، تدریجا رقته Son cœur *s'amollit* par degrés. *(Fén.)*
کلیور .

— [بحر.] تعدیل شدت ایتمك ، کسب سکون ایتمك :
روزکار تعدیل شدت ایدییور . Le vent *s'amollit.*

— [مترا.] Amollir, ramollir
Amollir فعلی سرت اولان بر شیئی یومشاتمقدر .
Ramollir ایسه چوق سرت اولان بر شیئی تلیین ایتمکدر .

— اضداد : Durcir سرتلشدیرمك . Endurcir قاتیلاشدیرمق . Solidifier تصلیب ایتمك .

Amollissant, ante (ص.) یومشاتان؛ راحته آلیشدیران ؛ کوشکلك ، رخاوت ویرن :
Des voluptés *amollissantes.* رخاوت ویریجی اذواق شهوانیه .

Amollissement (ا.مذ) یومشاقلق ، یومشامه :
L'*amollissement* de la cire. بال مومینك یومشامه‌سی .

— [مجا.] کوشکلك ، رخاوت :
L'*amollissement* du courage. جسارتك کسب رخاوت ایتمسی .

Amome* (ا.مذ.) [نبا.] قاقوله .

Amome : A. fleur ; B. fruit.

Amomé, ée (ص.) [نبا.]
قاقوله‌یه مشابه اولان .

— (ا.مو.جمع) جهانیه وقاقوله فصیله‌سی .

Amomocarpe (ا. مذ.)
[مب.مستحاثات]. قاقولهٔ مستحاثه .

Amomum (*a-mo-momm*)
(ا.مذ.) [نبا.] ایت اوزومی ، عنب الثعلب .

Amonceler (ف.مت.) [مادهٔ اصلیه‌ده‌کی „l“ حرفی صامت بر „e“ دن اول تکرر ایدر : J'amoncelle, ils amoncelleront, qu'ils amoncellent.] ییغمق ، کومه یاپمق؛ تراکم ایتدیرمك ، بریکدیرمك :
Les vents *amoncellent* des sables. روزکارلر قوملری تراکم ایتدیرر .

— [مجا.] طوپلامق :
Amonceler des preuves. ادله و براهین طوپلامق .

— S'amonceler (ف.مط.) ییغلمق ، تراکم ایتمك ، بریکمك :

Les nuages et la foudre *s'amoncelaient* au ciel, l'on riait dans la campagne. *(Balz.)* کوکده بلوطلر و ییلدیرم تراکم ایدییور و صحراده ده خلق کولیور ایدی .

— [شعرده] . تهدیدکار بر حاله کیرمك :

Hélas ! je vous le dis, ne vous endormez pas,
Tandis que l'avenir *s'amoncelle* là-bas.
V. Hugo.

هیهات ! سزه سویلیورم ، بر طرفدن استقبال تهدیدکار بر حال کسب ایدنجه ، سز اویومایکز .

— [مترا.] Amonceler, accumuler, amasser, entasser. [مر.] Accumuler.

— اضداد Disperser طاغتمق . Disséminer مختلف محللره طاغتمق . Eparpiller صاچمق .

Amoncellement (ا.مذ.) ییغمه، ییغلمه، بریکدیرمه، تراکم، کومه یاپمه :
L'*amoncellement* des terres, des sables, des neiges, des laves. طوپراقلرك، قوملرك، قارلرك، اندفاعات برکانیه‌نك تراکمی.

— [توس.] L'*amoncellement* des capitaux dans les mêmes mains est nuisible à la prospérité publique. *(Acad.)* سرمایه‌لرك ایادیٔ معینه‌ده تراکمی رفاهیت عمومیه‌جه مضردر.

Amonie (ا.مو.) [نبا.] ورديه فصیله‌سندن قاصیق اوتنه یقین بر نوع نبات .

Amont (ا.مذ.) بر نهرك آقینتیسی، منبع جهتی. Aval دینلن منصبی جهتنك ضدی .

— En amont (تر.حر.) بر نهرك آقینتیسی یوقاری کیتمك:
Aller *en amont.* آقینتی جهتنه کیتمك .

— D'amont (تر.حر.) بر نهرك الك یوکسك موقعندن ، نقطه‌سندن :
Ces bateaux, ces marchandises viennent *d'amont.* بو کمیلر بو امتعه نهرك الك یوکسك نقطه‌سندن کلیر .

— En amont de اوزرندن:
En amont de la ville, du port. شهرك ، لیمانك یوقاریسندن :

Amontal, ale (ص.) [بحر.] شرقدن کلن ، شرق :
Vent *amontal.* شرق روزکاری .

Amorçage (ا.مذ.) یم طاقیش، یم طاقمه :
L'*amorçage* d'une ligne. بر اولطه‌یه یم طاقمه .

— طبانجه و یا تفنکه آغز اوتی قویمه .

— [عس.] آغز اوتی ، بملمه وضع وترتیبی .

Amorce (ا.مو.) طوزاق و اولطه یمی :

Les mouches, les vers de terre servent d'*amorce*. سینکلر ، بر صوغوجانلری یم اولهرق قوللانیلیر .

— Amorce vive. یم یرینه طاقیلان دیری بالق .

— [مجا.] حسیاتی ، فکری ، قلبی اوقشایوب جلب ایدن شی ؛ مشوق :

La louange est une *amorce* agréable. (*Bouhours.*) مدح وثنا خوش بر مشوقدر .

Craignez d'un vain plaisir les trompeuses *amorces*. Boileau. بیهوده بر تلذذك اغفال ایدیجی تشویقاتندن صاقینکز .

— [عس.] آغزاوتی، بملمه، مواد اشعالیه، فتیل قاپسول اجزا ، فونیه :

L'*amorce est mouillée*. فتیل ایصلاقدر . L'*amorce* ne prend pas. فتیل طوتشمیور .

— Brûler une amorce. غوغا ایتمك ، دوئللو ایتمك .

— Sans brûler une amorce. بر فشنك یاقمقسزین ، بر ال سلاح آتمقسزین :

Prendre une ville *sans brûler une amorce*. بر ال سلاح آتمقسزین بر شهری ضبط ایتمك .

—[طرق ومعابر]انشاسنه ابتدا اولنان برطریقك باشلانغیجی .

— [صنا.] یالدیز صویی. ایشلمك ایچون طلومبه یه دوکیلن صو .

— Amorce, appât, leurre. [مترا.] Appât هر جنس حیواناتی آولامق ایچون استعمال اولنان یمدر . Amorce عمومیت اعتباریله بالقلر حقنده قوللانیلیر . Leurre ایسه طیوره مخصوصدر .

Amorcer (ف.متر.) طوزاغه ، اولطه یه یم طاقمق .

— یم ایله جلب ایتمك :

Amorcer des oiseaux. قوشلری یم ایله جلب ایتمك .

— [مجا.] حسیاتی،فکری،قلبی نوازشله جلب وجذب ایتمك:

Se laisser *amorcer* par le gain. کار ایله منجذب اولمق .

— [عس.] مواد اشعالیه وضع ایتمك، سلاحه آغز اوتی قویمق.

— Amorcer le canon. طوپك فالیه دلیکنه فونیه قویمق.

Amorcer le fusil. باروت طاوه سنه باروت ، آغز اوتی قویمق ؛ تفنکك مه سنه قاپسول طاقمق .

— [حکمه.] ایشلمك ایچون طلومبه یه صو دوکمك. پیستونی توزیع بخاره آلیشدیرمق .

— Amorcer une rue. یکی بر سوقاق آچمغه باشلامق .

— [صنا.] یکدیکرینه الصاق اولنه جق ایکی پارچه دمیری حاضرلامق. طراق دیشلرینی آچمغه باشلامق. بورغو استعمال ایتمزدن مقدم دلیك یرینی اشارت ایتمك .

— [باغ.] آصمه کوکنه کوبره قویمق .

— S'amorcer (ف.مط.) یم ، قاپسول طاقلمق .

Amorçoir (ا.مذ.) [صنا.] کوچك بورغو . قاپسول قوطیسی .

Amorie (ا.مو.)[صنا.] ملز، مخلوط جنسین، برنوع یونجه.

Amoroso (ح.) [موس.] حزین وسوزشلی آهنك ایله .

Amorphe (ص.) [علوم طبیعیه.] معلوم و معین بر شکلی اولمیان هر درلو مواد حقنده استعمال اولنور . معدوم الشکل .

— [کیم.] Etat amorphe بر ماده نك غیر متبلر حالی .

Amorphe (ا مو.) [نبا.] کاذب چوید آغاجی .

Amorphie (ا.مو.) [تا.ط.] شکلسزلك ، معدومیت شکل ؛ تشکلده عدم انتظام .

Amorphozoaires (ا.مذ.جمع) [حیو.] سونکر صنفی حیوانلر .

Amortir (ف.متر.) بر شیئك شدتنی تهوین، تخفیف ایتمك:

Amortir la chaleur. حرارتك شدتنی تخفیف ایتمك . Son chapeau *amortit* le coup de sabre. (*Acad.*) شاپقه سی قلیج ضربه سنك شدتنی تخفیف ایتدی .

— [مجا.] تسکین ایتمك :

Le temps *amortit* les afflictions. (*Pasc.*) زمان، آلام واکداری تسکین ایدر .

— [صدا ، کورلتی، رنك حقنده.] تنزیل، تخفیف ایتمك، کوشتمك:

Une voûte fort basse *amortit* l'éclat de la voix. غایت آلچاق برقبه صدانك تأثیرینی تنزیل ایدر .

— [مال.] امحا ، اطفای دین ایتمك ، بر دینك تقاسیط ایله رأس المالنی ویرمك :

Il *amortira* peu à peu ses dettes. یواش یواش اطفای دین ایده جك .

— Amortir les viandes. آتلری یومشاتمق . آشجیلقده

— [بحر.] مانوره ایله یاخود بشقه بر واسطه ایله بر سفینه‌نك سرعتنی تنقیص ایتمك .

— S'amortir (ف.مط.) شدت و فعالیتی غائب ایتمك :
La pluie étant survenue, le feu *s'est amorti* et n'a fait que peu de ravages. یغمور بردنبره کلمش اولدیغندن یانغین ازالهٔ شدت ایلمش و پك آز خساری موجب اولمشدر .

— [مجا.] Tout ce feu extravasé de l'enfance *s'amortit* dans le cœur de la jeune fille. *(Lamart.)* طفولیتك بتون بو آتشین فورانی کنج قزك قلبنده منطفی اولیور .

— [بر ایراد، بر مبلغ مخصص و بر دین حقنده .] زائل و منطفی اولمق :
Les rentes viagères *s'amortissent* par la mort du titulaire. قید حیات ایله مشروط مخصصات مخصص‌لهك وفاتیله منطفی اولور .

Amortissable (ص.) اطفاسی، امحاسی، تأدیه‌سی ممکن، قابل اولان .

Amortissement* (ا.مذ.) تخفیف، تسکین، تهوین، یومشاتمه :
La saignée produit souvent l'*amortissement* de la fièvre. قان آلمه اکثریا حمایی تسکین ایدر .
— [مجا.] L'*amortissement* d'une douleur. بر کدرك ازاله‌سی .
L'*amortissement* des passions. احتراصاتك امحاسی .
— [مال.] تدریجاً اطفا، امحای دین؛ أدیهٔ رأس‌المال :
L'*amortissement* de la dette publique. دیون عمومیه‌نك اطفاسی .
— Fonds d'amortissement. بر دینك اطفاسنه تخصیص ایدلمش مبالغ، رأس‌المال آقچه‌سی یاخود محسوب آقچه‌سی .
Caisse d'amortissement دیون عمومیه‌نك رأس‌المالنی تأدیه‌یه مخصوص صندوق، رأس‌المال صندوقی .
— اکرامیه‌لی تحویلات قرعه‌سنده بر اکرامیه تصادف ایتمیوب تحویلك بدلنی تأدیه ایچون اصابت ایدن قرعه، آمورتیسمان .
— [معما.] بر قسم معمارینك نهایت بولدیغی اوجه قونیلان سیوریلکلر؛ امامه .
— [بحر.] جزر حسابیله قوم اوزرنده اوتورش . ساحلدن صویك چکلمسی .

Amortissements. — 1, Chapelle de Vincennes; — 2, Cathédrale de Bourges.

— [حق.] توسیع انتقال .

Amose (ا.مو.) [مر.] Inga

Amouillante (ا.مو.) [بیط.] طوغورمش و یا طوغورمق اوزره بولنان (اینك) .

Amouille (ا.مو.) یکی طوغوران بر اینکك ایلك سودی، آغز، لباء .

Amouiller (ف.ا.) اینك طوغورمق و یاخود طوغورمق اوزره بولنمق، بوزاغیلامق .

Amour (ا.مذ.) [لاتینجه عینی معناده اولان "amor" لفظندن مأخوذدر.] سوکی، محبت، مهر، عشق :
L'*amour* est l'acte suprême de l'âme et le chef-d'œuvre de l'homme. *(Lacord.)* محبت روحك بر خصیصهٔ ممتازه‌سی و انسانك انفس آثاریدر .
— اکثریا amour لفظی ماهیتنی تعیین ایدن بر صفتله برلکده استعمال اولنور :
Amour divin. عشق لاهوتی . *Amour* terrestre. عشق ناسوتی .
— De ادات اتصالیله بر اسمدن اولده ایراد اولنه‌بیلیر :
Rien de plus rare chez les hommes que l'*amour* de la vérité. *(Lamenn.)* انسانلرده الك نادر اولان شی حب حقیقتدر .
— Pour اداتیله‌ده مترافقاً کله‌بیلیر :
Il sentait renaître son courage et son *amour* pour la vertu. *(Fén.)* کندیسنده یکی بر جسارت و حب فضیلت حصول بولدیغنی حس ایدییور ایدی .
— [تخصیصاً.] عشق، علاقه، سودا :
L'*amour* est je ne sais quoi, qui vient de je ne sais où, et qui finit je ne sais comment. *(Mlle. de Scudéry.)* عشق و علاقه بیلمم نه‌در، بیلمم نره‌دن کلیر، بیلمم نره‌ده بیتر .

L'*amour* est un beau champ, toujours semé de fleurs,
Mais qu'éternellement on arrose de pleurs.
Gilbert.

عشق و سودا ازهار رنکارنك ایله اراسته بر حدیقهٔ زیبا وفقط دائما سرشك ایله رهین اسقادر .
— Amour passionné. عشق غرام، عشق مجنونانه .
— کرك حیواناتك و کرك نباتاتك کندی بینلرنده‌کی انجذاباتی دخی اشعار ایدر :

Deux pigeons s'aimaient d'*amour* tendre.
La Fontaine.

ایکی کوکرجین یکدیکرینی بر محبت مشفقانه ایله سورلر ایدی .
— Être en amour. [دیشی حیوانلر حقنده .] قیزغینلق حالنده، سفاد موسمنده بولنمق :
Une chatte qui *est en amour*. قیزغنلق حالنده بولنان بر کدی .
— [نو.] Entrer en amour. موسم بهارده طوپراق نباتاتك قوهٔ نامیه‌سنی فعالیته کتیرمك .

— [قبا.] کمال شدتله سویلن شخص ؛ دلدار ، معشوقه ، محبوبه ، معشوق ، محبوب :

J'ai vu mon *amour*, mais son visage était pâle. *(Chateaub.)* دلدار دل‌آرامی کوردم فقط بکزی اوچوق ایدی .

— **اشیا متنمره** :

Mon cher pays, mon premier *amour*. *(Mme de Genlis.)* سوکیلی وطنم ، معشوق اولم .

— Amour platonique. میلیات شهوانیه‌دن عاری ومنزه عشق ، عشق افلاطونی :

L'*amour platonique* n'était que l'amour du beau dégagé de l'amour physique. *(Mesnard.)* عشق افلاطونی ، آنجق جسمانیاتدن عاری عشق محاسن ایدی .

— Amour libre. تأهل کبی رابطهٔ دنیویه و دینیه‌دن آزاده ، یالکز حسیاته تابع عشق ، عشق آزادسرانه .

— Amour unisexuel. جنس واحد منسوبینی بیننده‌کی علاقهٔ غیر مشروعه . [مر.] Tribadie و Pédérastie

— Amour physique, sensuel, charnel. عشق بدنی ، عشق شهوانی ، عشق جسمانی .

— Amour de soi. حب نفس ، خودکاملق .

— Faire l'amour. مناسبات عاشقانه‌ده بولنمق ، زندوستلق ایتمك :

Il *fait l'amour* à toutes les femmes. *(Acad.)* بتون قادینلره زندوستلق ایدر .

— Pour l'amour de Dieu. حسبةً لله . فی سبیل الله .

Faire quelque chose *pour l'amour de Dieu*. *(Acad.)* برایشی حسبةً لله یاپمق :

لطائف . — اکثریا سائللر صدقه ایسته‌مك ایچون بو تعبیری استعمال ایدرلر . اسپانیالی بر راهب کوپك بربرینه مراجعت ایدوب « Por l'amour de Dios » یعنی حسبةً لله کندیسنی تراش ایتمکی تکلیف ایدر . بربر راهبك تکلیفنی رد ایده‌مز . معمافیه صوغوق صو ایله صابونلادقدن صکره الك فنا استره ایله یوزینك متعدد یرلرینی بی‌رحمانه زخمدار ایدر . او اثناده یانده‌کی اوطه‌دن برکدینك تحملکداز بر سس ایله میاولامسی ایشیدیلیر . بربر بونك سببنی صورنجه راهب صابر جواباً « آه ! هیچ شبهه یوق که بیچاره حیوانی حسبةً لله تراش ایدییورلر » دیر .

— **مستهزیانه** . Comme pour l'amour de Dieu. ایسته‌میه‌رك ، رضاسی خلافنه اوله‌رق ، کرهاً .

— **ندا طرزنده** . Pour l'amour de Dieu. الله عشقنه ، الله رضاسیچون :

Pour l'amour de Dieu! ne me parlez plus de cet homme, de cette affaire. الله رضاسیچون بکا او آدمدن ، او ایشدن بحث ایتمیکز .

— Pour l'amour de quelqu'un. برکسه‌نك خاطرینه رعایةً :

Faites cela *pour l'amour de moi*. بنم خاطرم ایچون بو ایشی کوریکز .

— Avec amour. بر صنعتکارك سوه سوه ، کمال دقتله یاپمش اولدیغی اثر حقنده اطلاق اولنور . ذوق سلیمه موافق اوله‌رق ، کوزل بر صورتده .

— M'amour, mon amour, mon cher amour. بر ارککه و یا بر قادینه خطاباً سویلنن تعبیرات توجهکارانه‌دندر ؛ سوکیلم ، کامم ، جانم ، جیجیم ، الخ .

— ضروب امثالدن. C'est un vrai remède d'amour. غایت چیرکین بر قادین حقنده سویلنیر .

— A battre faut l'amour. سوء معاملات دافع عشق و محبتدر .

— L'amour et la pauvreté font ensemble mauvais ménage. فقر وضرورتله عشق ومحبت نا قابل توافقدر . انکلیزلر بو معنایی مفید اولمق اوزره Lorsque la pauvreté entre par la porte, l'amour s'envole par la fenêtre. یعنی « فقر و ضرورت قپودن کیرنجه ، عشق و محبت پنجره‌دن اوچار » دیرلر .

— Il n'y a point de laides amours. منجذب اولمش برکوکل هدف حرص و شهوتی اولان شیئی ذهننده کوزللشدیرر و طبیعتك دریغ ایتدیکی خصائصی آنده موجود کبی تلقی ایدر .

انشاآمده . آلچینك ، لمس اولندقده یاغلانمش کبی کورونمسی ؛ آلچی دهاتی .

— [نبا.] Amour en cage. کاکنج .

— [صر.] Amour کلمه‌سی ، مفرد حالنده مذکر اولوب جمع حالنده مؤنث اوله‌رق استعمال اولنور .

— [متر.] Amour, amourette.

Amourette آز جدی برعشق و محبتدرکه یا سنك کچکین اولمسندن و یاخود سناً بك کوچك اولان برکمسه حقنده عشق و علاقه بسلنلدیکندن طولایی اظهار اولنه‌میان خفیف بر رابطهٔ محبتدر .

— Amour, affection, amitié, attachement, inclination, passion, tendresse. [مر.] Affection

Amouracher (ف.متـ.) مجنونانه بر عشقه مبتلا ایتمك :

Je ne sais qui a pu l'*amouracher* de cette petite sotte.

آنی بوكوچك مجنونه‌یه، كیم مبتلای عشق ایتمكه موفق اولدیغنی بیله‌مم .

— S'amouracher. (ف.مط.) چیلدیررجه‌سنه سومك، عاشق اولمق .

Il *s'amouracha* d'une femme indigne de lui. كندینه لایق اولمیان بر قادینی چیلدیررجه‌سنه سودی .

Amourette (ا.مو.) سرعتله كلوب كچن عشق مراقی، عشق فانی .

Ce n'est pas une amourette, monsieur ; c'est une passion. *(E. Augier.)* بو بر جدی سودا دكلدر. بو بر حرص شهوتدر افندم .

— [ضروب امثالدن] :

Mariages qui se font par *amourettes*
Finissent par noisettes.

عاشقانه ازدواجلرك صوكی فنا اولور .

— **آشجیلقده** . قویون و طانه ایلیكی .

— [نبا.] زنبیل اوتی . اینجی چیچكی .

— [متر.] Amourette, Amour. [مر.] Amour

Amoureusement (ح.) عاشقانه، عشق و محبتله، مفتونانه :

Regarder *amoureusement.* مفتونانه عطف نظر ایتمك .

— كمال عشق و محبتله، شفقتله، مودتله :

Elle faisait fondre chacun en larmes, en se jetant *amoureusement* sur le corps de cette mourante, qu'elle appelait sa chère mère. *(Mol.)* سوكیلی والده‌سی دیه یاد ایتدیكی بو محتضره‌نك بدنی اوزرینه كمال محبتله آتیله‌رق هر كسی غریق اشك تأثر ایلدی .

— [قیا.] نفاستله، ظریفانه :

J'éprouvais une indicible volupté à voir dans les prairies humides les narcisses penchés *amoureusement* sur eux-mêmes et se mirant dans la rosée *(A. Houss.)* چمنزارلرده كندی اوزرلرینه ظریفانه انحنا ایدن وجودلرینی شبنملره عكس ایتدیرن نركسلری تماشا ایله ناقابل تعریف بر شهوت طویار ایدم .

— [صنایع نفیسه‌ده .] كمال نفاست و ظرافتله :

Tableau peint *amoureusement.* كمال نفاستله ترسیم ایدلمش لوحه .

Amoureux, euse (ص.) عاشق، سودالی، دلداده :

Blâmer un jeune homme d'être *amoureux,* c'est reprocher à quelqu'un d'être malade. *(Duclos.)* بركنجی عاشق اولدیغندن طولایی تعییب ایتمك برانسانه خسته‌لكندن طولایی سرزنش ایتمك كبیدر .

— عشقه میال :

On dit qu'il y a des nations plus *amoureuses* les unes que les autres. *(Pasc.)* بری دیكرندن دها فضله عشقه میال اقوام واردر دییورلر .

— عشقه مخصوص، عاشقانه :

Regard *amoureux.* عاشقانه نگاه . Style *amoureux.* اسلوب كتابت عاشقانه .

— [توسـ.] مراقلی، هوسكار :

Amoureux de la musique, de la peinture, de la poésie. موسیقی، رسم، شعر مراقلیسی .

— Être amoureux de ses opinions. كندی افكارینه مفتون اولمق .

— [تشر.] Muscle amoureux. عضلهٔ منحرفهٔ كبیرهٔ عین، عشق عضله‌سی .

— [رسا.] Pinceau amoureux. رساملقده مهارت .

— [زرا.] Terre amoureuse. صورت مطلوبه‌ده سورلمش و كوبره‌لنمش طوپراق :

— [صنا.] Drap amoureux. یومشاق چوخه .

— (ا.) نشانلی، معشوق، معشوقه ؛ غیر مشروع زوج و زوجه .

— Amoureux transi. معشوقه‌سنه اظهار و اعلان عشقه جرأت ایده‌میوب هر شیدن قورقان طبانسز عاشق .

— [ضروب امثالدن .] Amoureux des onze mille vierges, هر تصادف ایتدیكی قادینه اظهار عشق ایدن كمسه حقنده قوللانیلیر . بو معناده Amoureux d'une chèvre coiffée, d'une chienne coiffée. دخی دینیر .

— [تا.] Guerre des amoureux. ۱۵۷۹ سنهٔ میلادیه‌سنده فرانسه‌ده ظهور ایدن محاربهٔ داخلیه بو نام ایله یاد اولنور زیرا محاربهٔ مزبوره «هانری دو ناوار» ایله «قاترین دو مه‌دیچیس» ك زیر اداره‌لرنده بولنان سرای نسوانك انتریقه‌لرینك اثری ایدی .

— **تیاتروده** . عاشق رولنی ایفا ایدن اویونجی .

— [متر.] Amoureux, amant, galant. [مر.] Amant

Amour-propre (ا.مذ.) عزت نفس، حب حیثیت .

L'amour-propre bien entendu est le fondement de plusieurs de nos vertus, et le mobile de beaucoup de bonnes actions. *(Acad.)* معنای حقیقیسیله عزت نفس متعدد فضائلمزك اساسی و افعال حسنه‌مزدن بر چوغنك محركیدر .

— عجب و غرور، انانیت، خودكاملق :

L'*amour-propre* est presque toujours un égoïsme déguisé. *(La Rochf.-Dond.)* عجب و غرور هان دائما تبدیل قیافت ایتمش بر خودکاملقدر .

— [متر.] Amour-propre, morgue, orgueil, superbe.

Orgueil بر تعظمدرکه انسان آنکله کندی کندینه بر علو قدر ویرر وکندینی اعظام ایله خصائله قدرت و نفاست ضم ایلر. Superbe عادت خصوصنده عظمت معناسنی اشعار ایدر . عادتك غیری حالاتده کبر و غروروده استهزاء su-perbe دینلیر . Amour-propre برکبر حسیدر . سرعت انفعاله میالدر همده بزی، بزه متعلق خصوصاتده خیالاته سوق ایلر . Morgue برکبر و عظمت و قورانه‌در. برودت ومکانتله استجلاب تعظیم وحرمت ویا القای خوف وخشیت مقصدینه مصروفدر .

— [متر.] Amour de soi, égoïsme.

Amour de soi حب نفس دیمك اولوب حیات بشریه‌نك نتیجهٔ طبیعیه‌سیدر . شخصیتك اساس ماهیتیدر . زیرا هیچ برکمسه نفسنی کندیسندن تجرید ایده‌مز . حب نفس مشروع در . اگر هر شخصك حقی اولان محافظهٔ نفس و احتیاج ترقی ماده‌لرینك ضروریاتی دائره‌سنده محفوظ قالیر ایسه . Egoïsme هر درلو حدوددن وکافهٔ قوانین معنویه‌دن وارسته اولملق اوزره حب نفسدر یعنی کندیسنی دنیانك مرکزی عد ایتمك اوزره حب نفسدر .

Amour-propre ترکیبی فلسفی برمعناده استعمال اولندیغی حالده égoïsme معناسنه تقرب ایدر و هر ایشك اساسنی کندیسنه حصر و بشقه‌لرینك مساعیسنی نفی ایتمك قاعده‌سنی افاده ایلر شمدیکی حالده amour-propre ترکیبی منحصراً estime de soi موقعنده قوللانلدیغندن حب نفس برینه عزت نفس معناسنی مشعردر. بو حالده کبر وعظمت وانانیت لفظلریله مترادف بولنور. خصائص حقیقیه ویا موهومه‌مزدن حاصل ایتدیکمز حظوظی کوسترر. حقمزده حاصل ایتدیکمز علو افکاری وعلی الاکثر مبالغه‌لی عالی فکری ارائه ایدر .

Amour de soi حسن معنی ایله تفسیر اولنور. Egoïsme و Amonr-propre سوء معناده آلنور .

Amovibilité (ا.مو.) جواز انفصال و تبدیل ، قابلیت عزل .

— [مجا.] تبدل ، عدم ثبات ، عدم استقرار .

— [ضد.] Inamovibilité لاینعزللك .

Amovible (ص.) قابل عزل و تبدیل ، قابل انفصال :
En France, les sénateurs ne sont pas *amovibles*. فرانسه‌ده اعیان قابل عزل دکلدر .

— [تخص.] آیرلمسی ممکن ، قابل تفریق ؛ قابل تطلیق .

— [ضد.] Inamovible لاینعزل .

Ampélidé, ée (ص.) [نبا.] عنبی ، کرمی .

— (ا.مو.جمع) فصیلهٔ عنبیه ، کرمیه فصیله‌سی .

Ampéline (ا.مو.) [کیم.] قروتوزوته‌مشابه شیست یاغی.

Ampélite (ا.مو.) (*an* . ـ معا.) بر نوع کیللی قایغان طاشی . آنپه‌لیت .

Ampélodesme (ا.مذ.) (*dés-me* . ـ نبا.) نجیلیه فصیله‌سندن بر جنس نبات ؛ آمپه‌لودسموس .

Ampélographe (ا.مذ.) باغ حقنده یازان محرر، کروم متخصصی .

Ampélographie (ا.مو.) زراعتك باغدن وآصمه‌دن بحث ایدن قسمی ؛ توصیف الکروم .

Ampéloleuce (ا.مو.) [نبا.] آق آصمه، فاشرا، فل بهار .

Ampélologie (ا.مو.) [یونانجه باغ معناسنه اولان "ampelos" و نطق ، کلام معناسنه اولان "logos" کلمه‌لرندن متشکلدر . ـ زرا.] مبحث الکروم .

Ampélopsis (ا.مذ.) [*psiss* . ـ زرا.] فرنك آصمه‌سی.

Ampère (ا.مذ.) [حکم.] شدت جریان الکتریقینك واحد قیاسیسی؛ آمپر .

— Table d'ampère. اوزرنده جریان الکتریقلرك جریان الکتریقلر ویا مقناطیسلر اوزرینه تأثیرینی کوستره‌جك آلات بولنان بر لوحه ؛ آمپر لوحه‌سی .

Ampèremètre* یاخود **Ampère-mètre** (ا.مذ.)

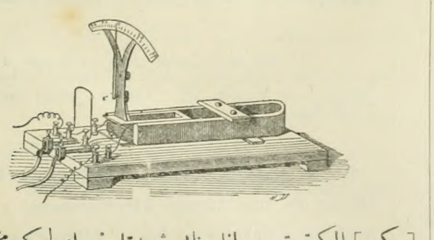

[حکم.] الکتریق جریانلرینك شدتلرینی اولچمکه مخصوص آلات ؛ آمپرمتره یاخود مقیاس آمپر .

Ampharistère (ص.) ایکی الی صولاق اولان .

Amphémérine (ا.مو.) [ع.امر.] حمای یومیهٔ متردده.

Amphiarthrodial, ale (ص.) [تشر.] مفصل مضاعفه متعلق اولان .

Amphiarthrose (ا.مو.) [تشر.] دیرسکك اوینـاق یری ، مفصل ارتفاقی ، مفصل مضاعف .

Amphibie (ص.) [یونانجه ایکی معناسنه اولان "amphô„ وحیات معناسنه اولان "bios„ کلمه‌لرندن متشکلدر . ـ تا ط.] هم قره‌ده همده صوده یشایان ، ذوالمعاشین :

Il s'élança dans le lac avec l'aisance d'un oiseau *amphibie. (G. Sand.)* ذو المعاشین بر قوشه مخصوص اولان خفتله کوله آتلدی .

— [مجا.] بری برینه مباین ایکی مسلك صاحبی اولان ؛ متعاقباً ایکی مختلف فکر قبول ایدن ، ایکی مختلف طرفی کوزه‌تن :

Le maître Jacques de l'Avare était un valet *amphibie.* «مولیه‌ر» ك Avare نام اثرنده‌کی «مه‌تر ژاق» ایکی آمره خادم بر خدمتکار ایدی .

— افکارنده ، مسلکنده ثباتسز اولان .

Amphibiographie (ا.مو.)[حیو.] توصیف ذوالمعاشین.

Amphibolie (ا.مو.) [فلسـ.] ابهام .

Amphibolocarpées (ا.مو.جمع) [نبا.] آکرلی اوتی فصیله‌سی جنسی ، سرخسیه فصیلهٔ کبیره زمره‌سی .

Amphibologie (ا.مو.) بعض کلمات و تعبیراتك ایکی معنایه شمولی ، التباس کلام ، ابهام :

Il y dans cette phrase une *amphibologie. (Acad.)* بوجمله‌ده التباس کلام وار .

— [فلسـ.] مبحث ابهام ، قضیهٔ مبهمه .

— [متر.] Amphibologie, ambiguité, double sens, Ambiguité [مر.] équivoque.

Amphibologique (ص.) ایکی معنالی ، ملتبس ، مبهم :

Phrase, réponse *amphibologique.* مبهم برجمله ، جواب .

— [متر.] Amphibologique, ambigu, équivoque, Ambigu [مر.] louche,

Amphibologiquement (حـ.) ابهام ایله ، التباس ایله ، مبهمانه .

Amphibranchies (ا.مو.جمع) [تشر.] دیش اتلری غده‌لری اطرافنده‌کی فاصله‌لر .

Amphicéphale (ص.) [حیو.] ذوالرأسین .

Amphiderme (ا.مذ.) [نبا.] بشرهٔ نبات .

Amphidiarthrose (ا.مو.) [تشر.] آلت چکه کبی ایکی جهته حرکت ایدن مفصل ، مفصل متحرك ارتفاقی .

Amphidion (ا.مذ.) برنوع یوصون، اشنهٔ بریه فصیله‌سندن برجنس .

Amphigames (ا.مو.جمع) [نبا.] خفی الالقاح .

Amphigastre (ا.مذ.) [نبا.] ساقك آلت جهتی یاپراغی، ساقك قسم سفلیسنی ستر ایدن اوچنجی صره اوراقك هیئت مجموعه‌سی.

Amphigène (ص.) [کیم.] برملحك اساسنی و حامضنی تولید ایدن ، مولد طرفین .

Amphigouri (ا.مذ.) هذیان نوعندن رابطه‌سز ومعناسز کلام ، عباره ، صاچمه ؛ آکلاشلماسی، مظلم وبی مآل اولمسی مخصوصاً آرزو ایدلمش کلام .

Amphigourique (ص.) رابطه‌سز و مآلسز ، مغلق ، صاچمه قبیلندن .

Amphigourisme (*riss*) (ا.مذ.) رابطه‌سز و مآلسز سوز سویلك هوسی، صاچمه سویلك مراقی.

Amphiphagie (ا.مو.) نباتی وحیوانی هر نوع مأکولات ایله تغذی ایده‌بیلمك استعدادی .

Amphiprostyle (ا.مذ ـ ص.) [معما.] ایکی جبهه‌سنده ستونلرله مزین بر طرقه‌سی اولان بنا ؛ ذو وجهتین .

Amphisarque (ا.مذ) [نبا.] ثمرذواللحم محیط، خارجاً خشبی وداخلاً لبّی غیرمنفجر ثمرخفیف. باؤباب میوه‌سی کبی .

Amphisbène (atteint 0m, 50 de long.)

Amphisbène* (ا.مذ.) [حیو.] ایکی طرفدن سوریتن زهرسز ییلان ، افعیٔ ماشی الطرفین .

Amphisciens (ا.مذ.جمع) (*fiss-ci-in* . ـ جغر.) منطقهٔ حاره سکنه‌سی که کولکه‌لرینك کاه شماله و کاه جنوبه طوغری اوزانمسی کورورلر ؛ اهالیٔ بین المدارین .

Amphismile (ص.) (*fiss* . ـ جراـ) ایکی یوزلی جراح بچاغی ، مخزع ذوالوجهین .

Amphistome (ص.) (آ.ع.ت. — *fiss*) ایکی جهه‌لی (بلوك).

— [حیو.] ایکی طرفی آغزلی (صغولجان)؛ ذوالطرفین مفوهه.

Amphithéâtral, ale (ص.) بر مدرجه‌یه عائد ومتعلق اولان. [جمع مذکری غیر مستعملدر.]

Amphithéâtre* (ا.مذ.) مدرجه.

Le Colisée actuel était l'*amphithéâtre* de Vespacien. حال حاضرده موجود اولان «قولیزه» روما حکمدارلرندن «وه‌سپاسیه‌ن» ك مدرجه‌سی ایدی.

معلومات. — متقدمین عندنده پهلوان کورشلرینی، حیوانات وحشیه ایله اسرا بیننده‌کی مبارزه‌لری و سائر وحشیانه ملاعبه‌لری

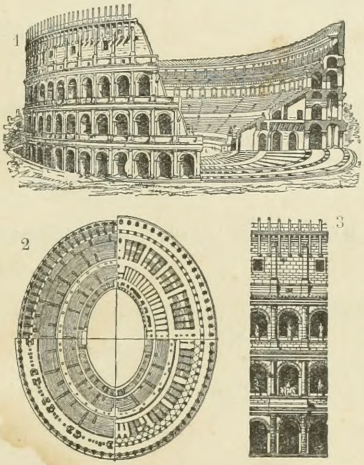

Amphithéâtre (Colisée de Rome).
1.Vue extérieure et coupe. – 2. Plan. – 3. Façade restaurée.

سیر ایتمکه مخصوص واسع و دائروی بر محل که اطراف سیرجیلرك اوتورمسنه مخصوص و آرقه‌ده‌کیلر اوکده‌کیلردن یوکسك صره‌لر ایله محاط ایدی.

— [مجا.] Le monde est un vaste *amphithéâtre*. دنیا واسع بر مدرجه‌در.

— [توس.] بر مدرجه‌ده موجود سیرجیلرك هیئت مجموعه‌سی؛ سیرجی، تماشاکر.

Tout l'*amphithéâtre* se leva pour le regarder. *(Volt.)* بتون تماشاکران آکا نکران اولمق ایچون قیام ایلدی.

— الیوم تیاترونك صحنه‌یه قارشی و سیرجیلره مخصوص اولوب تدریجاً یوکسلن نصف دائره شکلنده‌کی محل معلومی.

— تشریح، کیمیا و سائره معلملرینك درس تقریر و یا عملیات اجرا ایتمسیچون اطرافی اوتورمغه مخصوص صره‌لرله محاط محل، درسخانه؛ مدرجه:

L'*amphithéâtre* de l'école de médecine. مکتب طبیه‌نك مدرجه‌سی.

— [تخص.] تشریحخانه.

— [قیا.] تدریجاً یوکسلن بر محل، بر قطعهٔ اراضی.

Amphithérion (ا.مذ.) مستحاثاتدن کرتنکله ایله باق آره‌سنده بر نوع حیوان.

Amphithète (ا.مذ.) [آ.ع.ت.] یونان قدیمده مستعمل ایکی قولپلی بیوك بارداق.

Amphitrite (ا.مو.) [اسا.] یونان قدیمده دکز پریسی.

— [شا.] دکز. Le sein d'amphitrite. قعر دریا. Le dos d'amphitrite. سطح دریا.

Amphitrope (ص.) [نبا.] رشیم منحنی.

Amphitropie (ا.مو.) [نبا.] انحنای رشیم.

Amphitryon (ا.مذ.) ضیافت صاحبی، میزبان.

— [ضد.] Convive بر ضیافته دعوت اولنمش شخص. Invité مدعو.

Amphitryonisme (ا.مذ.) ضیافت کشیده ایتمك مراقی.

Amphodiplopsie (ا.مو.) [امر.] ایکی کوز ایله اشیایی جفت کورمه، بصر مزدوج عینین، ابتصار مضاعف.

Amphore (ا.مو.) [آ.ع.ت.] ازمنهٔ قدیمه‌ده زیتون یاغی و یا شراب وضعنه مخصوص ایکی قولپلی و دیبی طار دستی.

— [توس.] ایچنه مایعات قونیله‌بیله‌جك هر نوع شیشه.

— [نبا.] موسم نفج وکمالنده عرضاً یاریلان بعض میوه‌لرك آلت مصرعی.

— [هی.] دلو. منطقة البروج اوزرنده بولنان صور سماویه‌دن بری. Verseau نك اسم قدیمی.

Amphoricité (ا.مو.) [طب.] خزفیت. جوف غشای جنب‌ده زئیر خزفینك موجود اولمسی.

Amphorique (ص.) [طب.] خزفی: Résonance *amphorique*. زئیر خزفی. کوکس آلت اصغا واسطه‌سیله دیکلنلدکده دستی سسی کبی ظهور ایدن صدا.

Amphotère (ص.) [کیم.] بی طرف. شکر وغلوقوز کبی نه حامض و نه‌ده قلوی اوصافنه مالك اولمیان جسملر.